UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ W LUBLINIE
ŁUKASIEWICZ – INSTYTUT TECHNOLOGII EKSPLOATACJI

AKTA SEJMIKOWE WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

1697–1763

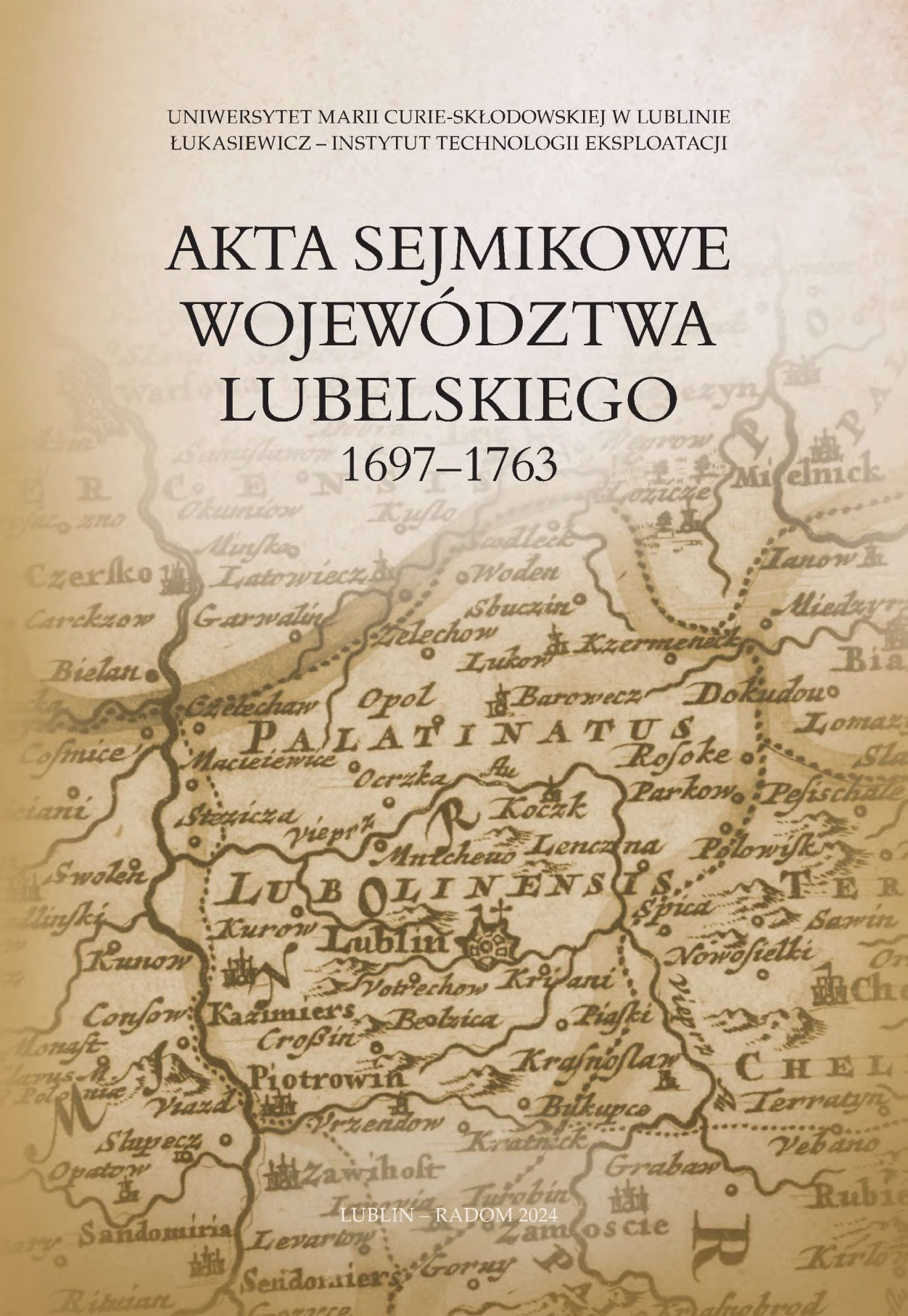

LUBLIN – RADOM 2024

AKTA SEJMIKOWE WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

1697–1763

UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ W LUBLINIE
ŁUKASIEWICZ – INSTYTUT TECHNOLOGII EKSPLOATACJI

AKTA SEJMIKOWE WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO 1697–1763

Opracowali
WIESŁAW BONDYRA
JERZY TERNES

LUBLIN – RADOM 2024

Recenzent
dr hab. Jerzy Urwanowicz, prof. UwB

Redaktor serii
prof. dr hab. Dariusz Kupisz

Projekt okładki, skład i łamanie
Anna Skrok, Iwona Nitek

Na okładce
Fragment mapy *Friderico Augusto vere Augusto. Polon. Lithuan. Borus. Pomer. Regi. Duci. Principi. Saxon. Utr. Duci. S. Imp. Elect. haec. Imperii. Sui. Regna, P. Schenk*, Amsterdam 1705

Korekta j. łacińskiego
Dorota Tymura

Korekta
Joanna Iwanowska

Publikacja finansowana w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki" w latach 2018–2023, nr projektu: 11H 18 0021 86, kwota finansowania: 926 536,00 zł

NARODOWY PROGRAM
ROZWOJU HUMANISTYKI

© Copyright by Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
© Copyright by Łukasiewicz – Instytut Technologii Eksploatacji

ISBN 978-83-7789-757-7

Łukasiewicz
Instytut Technologii Eksploatacji

Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Technologii Eksploatacji
Wydawnictwo Naukowe
ul. K. Pułaskiego 6/10, 26-600 Radom, tel. (48) 364-42-41
e-mail: instytut@itee.lukasiewicz.gov.pl http://www.itee.lukasiewicz.gov.pl

WSTĘP

Czasy panowania królów saskich to epoka w dziejach Polski, wokół której szczególnie narosło wiele negatywnych opinii, ugruntowanych zarówno w historiografii, jak i w publicystyce czy nawet tych obiegowych, wręcz chciałoby się rzec o jej „czarnej legendzie". Opinie te są często jednostronne, przesadzone, a nawet i bałamutne w świetle źródeł nowych czy na nowo zinterpretowanych. Od drugiej połowy XX stulecia bowiem czasy saskie przeżywają renesans zainteresowania badaczy, a konsekwencją pogłębionych i bardziej obiektywnych studiów staje się coraz bardziej dostrzegalna, choć postępująca z trudem, przynajmniej częściowa ich rehabilitacja. Zwłaszcza w kontekście tego, co poczęło dziać się w Rzeczypospolitej już w poprzednim stuleciu, a także dostrzeżenia, iż wiele z pomysłów reformatorskich, realizowanych w czasach Stanisława Augusta, pojawiło się tak naprawdę już kilka dziesięcioleci wcześniej. Dziełu nowego spojrzenia na te czasy w szerszym zakresie niewątpliwie służyć może edytorstwo źródeł z epoki oraz ich wnikliwsza, wielostronna analiza. Nadzwyczajne znaczenie mają tu właśnie źródła sejmikowe jako jedne z kapitalnych do badania wielu aspektów życia społeczno-politycznego ówczesnej Rzeczypospolitej.

Sejmik lubelski był dotąd przedmiotem zainteresowania historyków i doczekał się kilku opracowań, a także monografii przedstawiających różne etapy jego funkcjonowania. Początkowe jego dzieje omówiła M. Ujma[1], schyłek jego działalności przedstawił W. Bednaruk[2]. Próbę analizy jego funkcjonowania w czasach saskich podjęła A. Panek w nieopublikowanej pracy doktorskiej. Pozwala to wydawcom czuć się choć częściowo zwolnionymi z obowiązku dokładnego przedstawiania panoramy dziejów sejmiku, jego organizacji, struktury społecznej itp.

Prezentowany tom stanowi część większej całości, projektu wydania akt sejmiku województwa lubelskiego z lat 1572–1794. Ukazały się dotychczas opracowane przez H. Gmiterka dwa tomy, doprowadzone do roku 1668[3]. Pierwszy z nich wydany został przy wsparciu fundacji Kerstenów, drugi za lata 1633–1668 oraz planowane kolejne, w tym niniejszy, przygotowywane są w ramach grantu NPRH H11/86/2018, realizowanego przez zespół kierowany przez prof. dra hab. Dariusza Kupisza.

---

[1] *M. Ujma, Sejmik lubelski 1572–1696, Warszawa 2003.*

[2] *W. Bednaruk, Sejmiki lubelskie w okresie stanisławowskim (1764–1794), Lublin 2011.*

[3] *Akta sejmikowe województwa lubelskiego 1572–1632, opr. H. Gmiterek, Lublin 2016; Akta sejmikowe województwa lubelskiego 1633–1668, opr. H. Gmiterek, Lublin – Radom 2021.*

Omawiany sejmik gromadził szlachtę powiatów lubelskiego i urzędowskiego, rozumianych przez samą szlachtę jako właściwe województwo lubelskie oraz ziemi łukowskiej, która oczywiście formalnie także do województwa lubelskiego należała, ale traktowana była nieco odrębnie. Przejawiało się to choćby w pojawiających się często w uchwałach sejmikowych sformułowaniach typu „my rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej". Zauważalne jeszcze w XVII wieku przejawy pewnego partykularyzmu szlachty łukowskiej, w omawianym okresie stały się mniej wyraźne. Łagodzeniu antagonizmów sprzyjało ściślejsze stosowanie wypracowanych wcześnie zasad alternaty ziemi łukowskiej w wyborze deputatów na Trybunał Koronny, czy komisarzy na Trybunał Skarbowy w Radomiu. Ziemię łukowską reprezentował też jeden z trzech wysyłanych na sejmy posłów. Odrębność ziemi łukowskiej w zakresie sejmikowym w omawianym okresie ograniczała się przede wszystkim do własnych sejmików elekcji kandydatów na łukowskie sądowe urzędy ziemskie oraz sporadycznie do samodzielnych decyzji podatkowych.

Stałym, oficjalnym „miejscem zwyczajnym" obrad sejmiku był lubelski kościół dominikanów p.w. św. Stanisława. Sporadycznie, w wyjątkowych sytuacjach obrady przenoszono do pobliskiego kościoła farnego p.w. św. Michała lub kościoła bernardyńskiego. Działo się tak np. gdy sejmik deputacki lub gospodarski wypadał 14 września. Przypadające tego dnia święto Podwyższenia Krzyża Świętego, ze względu obecność relikwii Krzyża św. było wyjątkowo uroczyście obchodzone przez lubelskich dominikanów, co niekiedy uniemożliwiało odbycie sejmiku w tradycyjnym miejscu. Podczas zarazy z lat 1710–1712 zbierano się w podlubelskich Bronowicach, Głusku, Lewartowie (Lubartowie). W 1697 i 1715 obradowano w Kocku i pod Radzięcinem. Poza miastem, na błoniach nad rzeką Bystrzycą, odbywały się też, z oczywistych względów, sejmiki przy okazji popisów (np. w roku 1702). Nieliczne odrębne sejmiki ziemi łukowskiej (głównie elekcyjne) zbierały się w Łukowie w tamtejszym kościele farnym, wyjątkowo, jak miało to miejsce w roku 1703, w miejscowym zamku. Sejmiki przy okazji popisów szlachty łukowskiej odbywały się na błoniach pod Łukowem. Co do zasady sejmiki trwały jeden dzień. W sytuacjach szczególnych obrady przeciągały się nawet do kilku dni, np. podczas konfederacji tarnogrodzkiej czy bezkrólewia 1733 roku.

Zróżnicowanie, niejednolitość epoki saskiej miało duży wpływ na specyfikę i dynamikę życia sejmikowego. Ze szczególną jego intensywnością mamy do czynienia w okresie wielkiej wojny północnej. Powszechna wówczas praktyka limitowania sejmików, połączona z koniecznością szybkiego reagowania na dynamicznie zmieniające się realia militarne i polityczne, prowadziła do ich ogromnego zagęszczenia. Sejmikowano

nieomal permanentnie. Sejmiki zbierały się niekiedy co kilka tygodni, a nawet co kilkanaście dni. Szczególnie jest to widoczne w latach 1702–1703 oraz 1712–1714. Podkreślić jednak warto, że limita miewała także korzystny wpływ, gdyż w sytuacjach konfliktowych prolongowanie sejmiku pozwalało zapobiec jego zerwaniu.

Wprawdzie praktyka zrywania sejmików nie była zjawiskiem nowym i występowała już wcześniej, ale swe apogeum osiągnęła właśnie w czasach saskich. Szczególnie podatne na zrywanie były sejmiki deputackie. Za panowania Augusta II na 26 sejmików deputackich, o jakich mamy informacje, aż 14 zostało zerwanych. Za jego następcy, na 29 nie doszło 19. W przypadku zgromadzeń przedsejmowych oraz sejmików o charakterze gospodarczo-podatkowym, które od roku 1709 w Lublinie zaczęto sporadycznie nazywać gospodarskimi, a od lat 20. XVIII w. coraz częściej boni ordinis, intensywność ich zrywania była nieco mniejsza, choć także dotkliwa. Na przykład na 21 sejmików przedsejmowych z czasów Augusta II, o których mamy informacje, 7 zostało zerwanych. Za Augusta III na 14 zerwano 7. Opisane powyżej procesy limitowania zgromadzeń znajdują także odzwierciedlenie w zawartości niniejszego tomu, bowiem połowa zgromadzonych materiałów dotyczy lat 1697–1717.

Po roku 1717 dynamika funkcjonowania sejmików znacznie spadła, Zniesienie przez Sejm Niemy praktyki limity powodowało, że zbierało się ich coraz mniej, choć nie znaczy to, że nie bywały burzliwe. W następnych latach, a szczególnie w czasach Augusta III, życie sejmikowe w dużej mierze stabilizowało się. Oczywiście pełne było walki politycznej, przeróżnych konfliktów, ale toczyło się w dość przewidywalnym rytmie. Regularnie każdego roku zbierały się sejmiki deputackie i gospodarskie (boni ordinis). Do tego, co do zasady, co dwa lata, choć w praktyce nie zawsze udawało się to zrealizować, odbywały się zwoływane przez króla sejmiki przedsejmowe. Uzupełnieniem były zwoływane w przez wojewodę w razie wakatu sejmiki elekcji kandydatów na sądowe urzędy ziemskie (podkomorzego, sędziego, podsędka i pisarza).

Wzorem zainicjowanej i wypracowanej przez M. Zwierzykowskiego, wydawcę akt sejmiku województw wielkopolskich, praktyki edytorskiej, przyjęto w niniejszym tomie tzw. metodę rekonstrukcyjną. Polega ona na próbie odtworzenia możliwie wszystkich sejmików i innych zjazdów szlachty województwa lubelskiego zarówno tych, co do których mamy jakiekolwiek poświadczenie źródłowe, jak i tych, o których wiemy, że zgodnie z obowiązującym wówczas prawem odbyć się powinny (np. deputackie, gospodarskie oraz limitowane). Uwzględniono w związku z tym ogólnie 259 sejmików i zjazdów szlachty lubelskiej z lat 1697–1763, z czego na panowanie Augusta II przypada 171, zaś Augusta III 88. Pierwszym

uwzględnionym w edycji jest sejmik przed elekcją królewską z 26 marca 1697, ostatnim zaś sejmik boni ordinis z 13 września 1763 r.

Wynikiem działalności tych zgromadzeń jest 198 dokumentów źródłowych opublikowanych w niniejszym tomie. W pierwszym rzędzie są to uchwały sejmikowe zwane laudami, będące esencją działalności sejmiku. Ważnym i bogatym informacyjnie elementem dokumentacji sejmikowej są instrukcje udzielane posłom na sejm. Zawierają one cały katalog spraw i problemów ważnych dla szlachty zarówno dla całego kraju, jak i na forum lokalnym. Bardziej kurtuazyjny charakter mają publikowane instrukcje dawane przez sejmik swoim wysłannikom do króla, prymasa, hetmanów czy innych dostojników. W związku z nasilającą się praktyką zrywania sejmików odnaleziono bardzo wiele protestacji i manifestacji o nieważności sejmików, które były formalną podstawą do ich zrywania. Wydawcy stanęli przed dylematem, czy i na ile umieszczać je w edycji. Wątpliwości wynikały z faktu, że z reguły ich treści są praktycznie jednobrzmiące i bardzo ogólnikowe, sprowadzające się właściwie do powołania się na prawo do skorzystania z liberum veto. Ostatecznie zdecydowano się na rozwiązanie pośrednie, czyli opublikowano jedynie te, które były bardziej rozbudowane, zawierały dodatkowe informacje dotyczące przebiegu sejmiku, czy okoliczności jego zerwania, pozostałe zaś jedynie odnotowywano, dając odpowiedni odsyłacz źródłowy. Dostosowując się do ogólnych zasad wydawniczych dla całej serii, ostatecznie zrezygnowaliśmy natomiast z publikowania informacji zawartych w korespondencji czy relacjach. Odwoływano się do nich jedynie, gdy brakowało innych dokumentów o danych sejmikach. W takich przypadkach uwzględniono także przeprowadzane przez zgromadzoną szlachtę wywody szlachectwa oraz osobne uchwały w sprawie dystrybucji tzw. soli suchedniowej.

Istotnym źródłem, szczególnie w odniesieniu do sejmików przedsejmowych są uniwersały królewskie je zwołujące. Miały one jednak charakter „masowy", rozsyłane były do poszczególnych grodów w identycznym brzmieniu, na jednakowym formularzu. W czasach saskich normą stało się, że miały one postać gotowych druków z zostawionymi tylko do wypełnienia tzw. okienkami. Ich komplet dla czasów saskich opublikował we wspomnianej edycji akt sejmikowych województw wielkopolskich M. Zwierzykowski, dzięki czemu są łatwo dostępne[4]. Dlatego w niniejszej edycji o uniwersałach umieszczono jedynie krótką informację, z ewentualnym odesłaniem źródłowym do egzemplarzy adresowanych

[4] *Akta sejmikowe województw poznańskiego i kaliskiego. Lata 1696–1732, wyd. M. Zwierzykowski, Poznań 2008; Akta sejmikowe województw poznańskiego i kaliskiego. Lata 1733–1763, wydał M. Zwierzykowski, Warszawa 2015.*

do województwa lubelskiego. W edycji uwzględniono jedynie uniwersały królewskie o charakterze zindywidualizowanym, kierowane tylko i specjalnie do województwa lubelskiego.

Podobnie jak w innych tomach akt sejmikowych województwa lubelskiego, podstawą edycji w zdecydowanej większości publikowanych materiałów z lat 1697–1763 stanowią oblaty, znajdujące się w księgach grodzkich lubelskich, przechowywanych w Archiwum Państwowym w Lublinie. W księgach luźnych (protokołach) udało się odnaleźć także sporo oryginałów z podpisami marszałka (w późniejszym czasie także asesorów), a niekiedy i z pieczęciami. Rzadko zdarzało się, aby uchwały i inne dokumenty sejmikowe wnoszone były również do grodu łukowskiego, aczkolwiek o częstotliwości ich aktykowania ostatecznie trudno coś powiedzieć, bowiem księgi łukowskie uległy całkowitej zatracie podczas II wojny światowej.

Wprawdzie przechowywane w lubelskim archiwum księgi grodzkie lubelskie po ich rewindykacjach są niemal kompletne ilościowo, aczkolwiek stan zachowania i kompletność zawartości niektórych z nich (księgi luźne) pozostawia wiele do życzenia. Dotyczy to w szczególności ksiąg z drugiej i trzeciej dekady XVIII w. oraz połowy lat 30. i początku 40. tego stulecia. Niektóre z tych ksiąg zostały w zasadzie całkowicie pozbawione jakichkolwiek akt o charakterze publicznym (np. w 1716 czy 1734). Część z brakujących dokumentów została odnaleziona w wileńskiej Kolekcji A.L. Zasztowta w Bibliotece Litewskiej Akademii Nauk im. Wróblewskich (fond 273). W dużej mierze są to oryginały z podpisami i pieczęciami. Już pobieżny ogląd i paginacja przekonują, że zostały po prostu wyjęte z lubelskich ksiąg grodzkich, co mogło stać się na przełomie XIX i XX w., gdy księgi te były jeszcze przechowywane w Wilnie. Do części zaginionych dziś akt jeszcze w drugiej połowie XIX w. mieli dostęp kopiści sporządzający odpisy do tzw. Tek Pawińskiego. Odnotowywali numery kart ksiąg, z których korzystali, ale znacznej części z tych kart brakuje dziś w konkretnych księgach w archiwum lubelskim. Sytuacja taka dotyczy 11 przypadków.

Przyczyną licznych braków źródłowych w dokumentacji sejmikowej mogło być prawdopodobne prowadzenie kilku osobnych ksiąg laudów dziś zaginionych. Za taką księgę moglibyśmy zapewne uznawać rękopis przechowywany obecnie w Archiwum Archidiecezjalnym w Lublinie (sygn. Rep. 60 A XXVII), zawierający kopie akt sejmiku lubelskiego z lat 1668–1710. Niewątpliwie przygotowywano także następne libri laudorum. W laudum sejmiku z 23 IV 1713 roku szlachta wyrażała zadowolenie ze spodziewanej finalizacji ich pierwszej części i wyrażała wolę kontynuacji tego przedsięwzięcia. W uchwale sejmiku boni ordinis z 13 IX 1735 r., po

śmierci plenipotenta województwa lubelskiego, zobowiązano jego następcę do rewindykowania od sukcesorów zmarłego, oprócz innych dokumentów, także „księgi laudorum".

Duże znaczenie dla edycji miały również rękopisy Archiwum Archidiecezjalnego w Lublinie, zwłaszcza wspomniana wyżej księga kopii laudów z lat 1668–1710. Kilka innych (Rep. 64 T.VII–XI) to kopiariusze dokumentów gromadzonych na potrzeby tutejszej kapituły, wśród których znajduje się przeszło 20 uchwał i innych dokumentów dotyczących lubelskiego sejmiku z lat 1701–1762. Większość z nich jednak dublowała się z tymi znanymi z akt grodzkich.

Poza archiwami lubelskimi pewne znaczenie miała też kwerenda w innych archiwach i bibliotekach krajowych, aczkolwiek jej efekty dla tej epoki były już mniej zadowalające. Odnaleziono jedynie nieliczne uzupełnienia w Bibliotece XX Czartoryskich, Bibliotece Jagiellońskiej, Archiwum Narodowym w Krakowie i Bibliotece Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu. Nieco tylko bogatszy plon przyniosła kwerenda w Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie, zwłaszcza w zespole Archiwum Publicznego Potockich, gdzie pod sygnaturą 133 znajdują się liczne materiały do sejmików z całej Rzeczypospolitej z pierwszych lat panowania Augusta II. Z zasobów instytucji zagranicznych najważniejsze okazały się, wspomniane wyżej, materiały z kolekcji A.L. Zasztowta w Bibliotece im. Wróblewskich w Wilnie a także z Centralnego Państwowego Archiwum Historycznego Ukrainy w Kijowie, w aktach Potockich i Tarłów. W aktach Potockich (fond 49) odnaleziono jedyną znaną kopię instrukcji danej posłom sejmiku lubelskiego na sejm konwokacyjny 1733 roku.

Na osobne wymienienie zasługują tzw. Teki Pawińskiego w Bibliotece Polskiej Akademii Umiejętności – Polskiej Akademii Nauk w Krakowie. Zawierają one odpisy akt sejmikowych z ksiąg grodzkich lubelskich (sygn. 8326) oraz łukowskich (sygn. 8333). Mimo swej niedoskonałości, w niektórych przypadkach są bezcenne, bowiem jako jedyne zawierają odpisy nieznanych dziś skądinąd dokumentów. Odnosi się to szczególnie do kopii z nieistniejących obecnie ksiąg grodzkich łukowskich.

Edycję przygotowano, stosując się generalnie do zasad instrukcji wydawniczej K. Lepszego[5], z niewielkimi tylko odmianami. Zastosowano współczesną ortografię, zachowując fonetyczne brzmienie wyrazów. Starano się możliwie modernizować i ujednolicać pisownię wyrazów. Dotyczyło to w szczególności spolonizowanej łaciny i słów zakończonych

[5] *Instrukcja wydawnicza dla źródeł historycznych od XVI do XVIII w., red. K. Lepszy, Wrocław 1953.*

na -ya, -yia, oddając je jako np. asygnacyja, egzakcyja. Uwspółcześniono i uporządkowano pisownię liter j, y, i (tey, tei = tej), c i k (commisarz = komisarz) oraz s i z (s tego = z tego). Usunięto podwójne spółgłoski (summa = suma). Usunięto również większość dużych liter, np. przy nazwach urzędów, pozostawiając je w zwrotach o zabarwieniu uczuciowym (Ojczyzna) oraz grzecznościowych odnoszących się do monarchy (Król), a także w nazwach niektórych ważnych organów, jak Trybunał Koronny czy Trybunał Skarbowy. W pozostałych przypadkach zastosowane zwroty i ich sigle (np. w., jm., ichm., j.o.) zapisano z małej litery. Modernizacji poddano też występujące w źródle końcówki -emi (postronnemi), zastępując je formą współczesną -ymi.

W miarę możliwości ujednolicono i uwspółcześniono nazwiska oraz nazwy geograficzne (np. czernihowskie zamiast czerniechowskie, kazimierski zamiast kazimirski), których pisownia mogła być różna nawet w tym samym oryginalnym tekście.

Ujednolicony został sposób zapisywania dat, w źródle występujących w różnej formie. Daty pisane słownie zarówno łacińskie, jak i polskie oddano cyframi arabskimi, pozostawiając w pierwotnym zapisie jedynie nazwy miesięcy. Analogiczną zasadę zastosowano w odniesieniu do kwot pieniężnych zapisywanych słownie.

W nawiasy kwadratowe ujęto niezbędne uzupełnienia tekstu (np. imiona) i rozwiązanie dat. W tradycyjnych przypisach rzeczowych z oznaczeniem liczbowym zamieszczono inne uzupełnienia (np. osób wymienionych tylko według godności), wyjaśnienia i sprostowania. Starano się też przywołać konstytucje, do których odwoływano się w uchwałach sejmikowych.

Braki i różnice w tekstach oznaczono literami odsyłającymi do przypisów tekstowych, znajdujących się na końcu akt danego sejmiku. Zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami określono je znakami: [...] jako brak wyrazu lub jego nieczytelność oraz [--] jako tekst urwany. Oczywiste pomyłki pisarza czy powtórzenia wyrazów prostowano bez sygnalizowania przypisem czy znakiem.

Tekstom o dość skomplikowanej składni i strukturze starano się nadać większą czytelność przez wprowadzenie współczesnej interpunkcji, której w oryginale były niemal pozbawione. Wprowadzono też logiczny podział na akapity. Wewnętrzną numerację punktów czy akapitów w ramach poszczególnych tekstów zastosowano tylko wtedy, gdy występowała ona w postawie źródłowej. Całość edycji dopełniają indeksy osobowy i geograficzny.

Wydawcy pragną złożyć gorące podziękowania wszystkim osobom, którym zawdzięczają pomoc i życzliwość podczas kwerendy archiwalnej

i całości prac nad edycją niniejszego tomu. W szczególności należą się one Profesorowi Henrykowi Gmiterkowi, który wsparł nas w opracowaniu dokumentów z pierwszych siedmiu lat panowania Augusta II. Dzięki uprzejmości Profesora Tomasza Ciesielskiego uzyskaliśmy instrukcję od sejmiku lubelskiego dla posłów do rosyjskiego generała Hessen-Homburga ze zbiorów niedostępnego dla nas Archiwum Wojenno-Historycznego w Petersburgu. Specjalne podziękowania zaś należą się Recenzentowi, Profesorowi Jerzemu Urwanowiczowi za cenne uwagi i wskazówki, które miały znaczny wpływ na ostateczny kształt publikacji.

Wydawcy

Lublin, 10 września 2024 r.

WYKAZ SKRÓTÓW BIBLIOGRAFICZNYCH

ASWPK	–	*Akta sejmikowe województw poznańskiego i kaliskiego*, wyd. M. Zwierzykowski, Poznań 2008, 2015
Deputaci	–	*Deputaci Trybunału Koronnego 1578–1794*. Spis, cz. III: *1661–1700*, oprac. L. Wierzbicki, cz. IV: *1700–1750*, oprac. W. Bondyra, cz. V: *1750–1794*, oprac. J. Ternes, Warszawa 2017
PSB	–	*Polski słownik biograficzny*, t. I–LV, Wrocław – Kraków 1935–2024
T.Podos.	–	*Teka Gabriela Junoszy Podoskiego arcybiskupa gnieźnieńskiego*, t. II– IV, wyd. K. Jarochowski, Poznań 1856–1861
Urzędnicy	–	*Urzędnicy dawnej Rzeczypospolitej XII–XVIII w. Spisy*, red. A. Gąsiorowski, t. I–XI, Kórnik 1987–2007
VC	–	*Volumina constitutionum*, t. I– III, Warszawa 1996–2013
VL	–	*Volumina Legum. Przedruk zbioru praw staraniem xx. pijarów w Warszawie, od roku 1732 do roku 1782 wydanego*, t. I–VI, wyd. J. Ohryzko, Petersburg 1859–1860

WYKAZ SKRÓTÓW

AAL	–	Archiwum Archidiecezjalne w Lublinie
a.D.	–	anno Domini
AGAD	–	Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie
AKL	–	Akta konsystorza lubelskiego w AAL
AKKL	–	Akta kapituły katedralnej lubelskiej w AAL
AN Kr.	–	Archiwum Narodowe w Krakowie
APL	–	Archiwum Państwowe w Lublinie
APP	–	Archiwum Publiczne Potockich w AGAD
AR	–	Archiwum Radziwiłłów w AGAD
A.Sang.	–	Archiwum Sanguszków w AN Kr.
B.Czart.	–	Biblioteka XX. Czartoryskich w Krakowie
B.J.	–	Biblioteka Jagiellońska w Krakowie
B.Kórn.	–	Biblioteka Kórnicka
BLAN Wilno	–	Biblioteka Litewskiej Akademii Nauk im. Wróblewskich w Wilnie
B.Łopac.	–	Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. H. Łopacińskiego w Lublinie
BN	–	Biblioteka Narodowa w Warszawie
B.Ossol.	–	Biblioteka Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu
B.PAU-PAN	–	Biblioteka Polskiej Akademii Umiejętności – Polskiej Akademii Nauk w Krakowie
CLRMO	–	Castrensia Lublinensia. Relationes, manifestationes, oblatae w APL
CPAHUK	–	Centralne Państwowe Archiwum Historyczne Ukrainy w Kijowie
dz.	–	dział
gen.	–	generosus
gr	–	groszy
ichm.	–	ichmościowie
jejm.	–	jejmość
JKM	–	Jego Królewska Mość
jm.	–	jegomość
j.o.	–	jaśnie oświecony
j.w., j.ww.	–	jaśnie wielmożny, jaśnie wielmożni
KJM	–	Król Jegomość
m.M.	–	mancipium Mariae
mp.	–	manu propria
nob.	–	nobilis
P.n.m.	–	Pan nasz miłościwy
rkp.	–	rękopis
r.P.	–	rok Pański
SRM	–	Sacra Regia Maiestas
szl.	–	szlachetny
ś.p.	–	świętej pamięci
TKL	–	Trybunał Koronny Lubelski w APL
ur.	–	urodzony
vol.	–	volumin
W. Ks. Lit.	–	Wielkie Księstwo Litewskie
w., ww.	–	wielmożny, wielmożni
Zb. Bran.	–	Zbiór Branickich z Suchej w AGAD
zł	–	złoty
złp	–	złoty polski

WYKORZYSTANA LITERATURA

Akta sejmikowe województw poznańskiego i kaliskiego. Lata 1696–1732, wyd. M. Zwierzykowski, Poznań 2008; Lata 1733–1763, wyd. M. Zwierzykowski, Warszawa 2015.

Akta sejmikowe województwa bełskiego. Lata 1696–1772 (1792), wyd. M. Zwierzykowski, R. Kołodziej, Kraków 2021.

Akta sejmikowe województwa lubelskiego 1572–1632, oprac. H. Gmiterek, Lublin 2016.

Akta sejmikowe województwa lubelskiego 1633–1668, oprac. H. Gmiterek, Lublin–Radom 2021.

Bednaruk W., *Sejmiki lubelskie w okresie stanisławowskim (1764–1794)*, Lublin 2011.

Bondyra W., *Dobra ziemskie Felicjana Eleuterego Gałęzowskiego, kasztelana lubelskiego (zm. 1737)*, „Wschodni Rocznik Humanistyczny", t. XVI, 2019, nr 3, s. 127–140.

Bondyra W., *Elekcja Stanisława Leszczyńskiego a szlachta lubelska w 1704 r.*, „Roczniki Humanistyczne", t. LXXI, 2023, s. 197–214.

Bondyra W., *Podwojewodziowie, komornicy i regenci lubelscy w czasach saskich*, „Rocznik Lubelski", t. XLVII, 2021, s. 73–90.

Bondyra W., *Urzędnicy grodzcy lubelscy w czasach saskich. Spisy*, „Almanach Historyczny", t. 23, 2021, z. 1, s. 59–80.

Bondyra W., *Urzędnicy grodzcy łukowscy w czasach saskich. Spisy*, „Wschodni Rocznik Humanistyczny", t. 19, 2022, nr 4, s. 39–60.

Chronologia sejmów Rzeczypospolitej Obojga Narodów (1569–1793), red. L.A. Wierzbicki i D. Kupisz, Warszawa 2021.

Czeppe M., *Kamaryla Pana z Dukli. Kształtowanie się obozu politycznego Jerzego Augusta Mniszcha 1750–1763*, Warszawa 1998.

Deputaci Trybunału Koronnego 1578–1794. Spis, cz. 3: *1661–1700*, oprac. L. Wierzbicki, cz. 4: *1701–1750*, oprac. W. Bondyra, cz. 5: 1751–1794, oprac. J. Ternes, Warszawa 2017.

Dybaś B., *Sejm pacyfikacyjny w 1699 r.*, Toruń 1991.

Hyczko G., *Działania wojenne trzeciej wojny północnej (1700–1721) w województwie lubelskim*, „Rocznik Lubelski" t. VIII, 1965, s. 77–101.

Instrukcja wydawnicza dla źródeł historycznych od XVI do połowy XIX wieku, red. K. Lepszy, Wrocław 1953.

Kosińska U., *Sejm 1719–1720 a sprawa ratyfikacji traktatu wiedeńskiego*, Warszawa 2003.

Kriegseisen W., *Samorząd szlachecki w Małopolsce w latach 1669–1717*, Warszawa 1989.

Kuras K., *Współpracownicy i klienci Augusta A. Czartoryskiego w czasach saskich*, Kraków 2010.

Lisek A., *Szlachta województwa lubelskiego w schyłkowym okresie wojny o tron polski w latach 1735–1736*, „Wieki Stare i Nowe", nr 17, 2022, s. 1–22.

Palkij H., *Sejmy 1736 i 1738 r. U początków nowej sytuacji politycznej w Rzeczypospolitej*, Kraków 2000.

Panek A., *Sejmik lubelski za Sasów (1697–1763)*, Opole 2000, mps w Archiwum Uniwersytetu Opolskiego.

Panek A., *Stanowisko szlachty lubelskiej i jej przywódców wobec wojny o tron polski (1733–1735)*, w: *Polska – Saksonia w czasach unii (1697–1763). Próba nowego spojrzenia*, red. K. Bartkiewicz, Zielona Góra 1998, s. 129–146.

Polski słownik biograficzny, t. VII, XXVII, XLVI, LII, Kraków – Wrocław 1958, 1983, 2010, 2019.

Poraziński J., *Sejm lubelski w 1703 r. i jego miejsce w konfliktach wewnętrznych na początku XVIII w.*, „Roczniki Towarzystwa Naukowego w Toruniu" R. 83, 1988, z. 1.

Teka Gabriela Junoszy Podoskiego arcybiskupa gnieźnieńskiego, t. II–IV, wyd. K. Jarochowski, Poznań 1856–1861.

Ujma M., *Sejmik lubelski 1572–1696*, Warszawa 2003.

Urzędnicy dawnej Rzeczypospolitej XII–XVIII w. Spisy, red. A. Gąsiorowski, Kórnik 1987–1994: *Urzędnicy województwa lubelskiego XVI–XVIII w. Spisy*, oprac. W. Kłaczewski i W. Urban; *Urzędnicy województwa ruskiego XIV–XVIII w. (ziemie halicka, lwowska, przemyska, sanocka). Spisy*, oprac. K. Przyboś; *Urzędnicy województwa bełskiego i ziemi chełmskiej XIV–XVIII w. Spisy*, oprac. H. Gmiterek i R. Szczygieł; *Urzędnicy województw kijowskiego i czernihowskiego XV–XVIII w. Spisy*, oprac. E. Janas i W. Kłaczewski; *Urzędnicy województwa sandomierskiego XVI–XVIII w. Spisy*, oprac. K. Chłapowski i A. Falniowska-Gradowska; *Urzędnicy Prus Królewskich XV–XVIII w. Spisy*, oprac. K. Mikulski; *Urzędnicy kujawscy i dobrzyńscy XVI–XVIII w. Spisy*, oprac. K. Mikulski i W. Stanek; *Urzędnicy podlascy XIV–XVIII w. Spisy*, oprac. E. Dubas-Urwanowicz, W. Jarmolik, M. Kulecki, J. Urwanowicz; *Urzędnicy inflanccy XVI–XVIII w. Spisy*, oprac. K. Mikulski i A. Rachuba; *Urzędnicy centralni i nadworni Polski XIV–XVIII w. Spisy*, oprac. K. Chłapowski et al.; *Urzędnicy centralni i dygnitarze Wielkiego Księstwa Litewskiego XIV–XVIII w. Spisy*, oprac. H. Lulewicz i A. Rachuba.

Volumina constitutionum, t. II–V, wyd. S. Grodziski et. al., Warszawa 2005–2022.

Volumina legum. Przedruk zbioru praw staraniem xx. pijarów, t. V, wyd. J. Ohryzko, Petersburg 1860.

I. Sejmik przedelekcyjny z limity w Lublinie 26 marca 1697 r.

Sejmik zebrał się z uchwały poprzedniego sejmiku 22 XI 1696 r. (APL, CLRMO 159, k. 506).

1. Laudum sejmiku przedelekcyjnego z limity w Lublinie 26 marca 1697 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 167, k. 281v–283 – oblata; w grodzie lubelskim w imieniu marszałka Stefana Warsza Michowskiego oblatował szl. Andrzej Łopatyński 2 IV 1697 r.;* **Rkp. 2.** *AAL, AKL Rep. 60 A XXVII, k. 359–360v – kopia.*

[k. 281v] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego zjechawszy się powtórnie ex limitatione ad 26 martii na sejmik województwa naszego, gdy nam obrady nasze kończyć przychodzi, aliści nowe trudności przymusiły nas, że po trzecie limitujemy na dzień 9 maja, miejsce sobie naznaczamy w kościele w Kocku, a ściągnienie pod toż miasteczko ziemi łukowskiej anticipative na pierwszy poniedziałek post Conductus [15 IV] w Łukowie.

Naprzód tedy zjechawszy się do generalnego koła w. posła do województwa sandomierskiego wyprawujemy. Pro tunc zaś w. ichm. panowie posłowie województwa bełskiego i ziemi chełmskiej przy podziękowaniu pro communicatione consiliorum przez rescript oznajmić zleciliśmy jm. panu marszałkowi koła naszego, że sejmik nasz i pospolite ruszenie pro die 9 maii pod Kock przeniesiony. A interea prosić, aby ichm. idąc pod Warszawę sparsim chorągwie aż za Wisłę podnosili z miejsca sobie obranego ludzkością wzbudzani. Z województwa podlaskiego od ichm. braci obywatelów [k. 282] ziemi mielnickiej przez w. posłów naszych jm. pana Andrzeja Suchodolskiego miecznika lubelskiego, jm. pana Stanisława Zarzyckiego wojskiego i podstarościego łukowskiego oznajmujemy obrady nasze i dla czego sejmik nasz prorogowany ad diem 9 maii.

Szkody od ludzi z ekonomiej brzeskiej w lasach ziemi łukowskiej poczynione do posłania ww. posłów do j.w. jm. pana podskarbiego W. Ks. Lit.[6], aby komisyję naznaczył na uznanie duktów i granic odnowienie. Kopia zaś zatknięta za granicami województwa naszego, do województwa brzeskiego naszych ww. panów i braci żeśmy obrali i uprosili adegit, że posyłamy z ekspostulacyją, iż przeciwko prawu jm. pana Michała na Ryszkach Ryszkowskiego podczaszego łukowskiego i jm. pana Kazimierza Suffczyńskiego skarbnika ziemi łukowskiej i jm. pana

[6] *Benedykt Paweł Sapieha.*

Szymona Domańskiego, ażebyśmy nie byli żadną w Rzeczypospolitej dalszych trudności przyczyną, skąd by jakakolwiek mogła wyniknąć pretensyja, lubo czasów i eksaktorów nie mianujemy, nowym jednak spisaniem, które przez ichm. panów dziedziców, dzierżawców, cuiuscumque tituli possessorum absque iuramento odprawować się będzie.

Dwoje pogłównego w województwie i ziemi łukowskiej naznaczamy pod obowiązkiem fidei, honoris et conscientiae, inkludując ichm. duchownych, oficjalistów i dygnitarzy województw inszych, którzy tu mają activam vocem, aby od urzędów swoich płacili. Kupców, Żydów i osoby tułające się ad ferendum onus tego podatku inkludujemy.

A ponieważ 1 maii poczyna się administracyja szelężnego, tedy do niej naznaczamy jm. pana Bogusława Łebkowskiego, który tę usługę swoją przysięgą potwierdzić powinien. W ziemi łukowskiej do podobnej administracyi et in eadem forma jm. pan Piotr Jastrzębski.

Do soli w województwie lubelskim jm. pan [Mikołaj] Kossakowski chorąży żytomierski, który przykładem praktykowanym w województwie ogłosić po parafiach przez uniwersały czas i wydawać powinien. A jeżeliby sukkolektora na swoim miejscu miał, tedy i przez tego na kwity, nie na listy swoje wydawać powinien. Toż prawo na jm. pana [Kazimierza] Suffczyńskiego skarbnika i dystrybutora w ziemi łukowskiej służyć będzie od nas ferowane, zachowując i to sobie tak w województwie lubelskim, jako i ziemi łukowskiej, żeby gar[n]ce oddawane były.

Mając z łaski wielebnych ojców dominikanów lubelskich do odprawowania [k. 282v] sejmików naszych pozwolony kościół i warowaną konserwacyję ksiąg naszych ziemskich, tedy my województwo zupełnym konsensem do odwdzięczenia naznaczamy annuatim 20 beczek soli takiej, jaką sobie evicimus w skarbie, a przez ichm. panów dystrybutorów zatrzymaną, u tychże prawnie ewinkować pozwalamy i zgadzamy się na to. Do tegoż się regulować ma, że kościół urzędowski konserwuje akta ziemskie, tedy i temuż z Puław 2 beczki soli naznaczamy.

Mając województwo wzgląd braterski na znaczne jm. pana sędziego ziemskiego lubelskiego[7] ogniem razy kilka od Pana Boga dotknienia, tudzież koszty i starania jmci dla nas poniesione, lubo ad praesens ob taedium długiego sejmiku i nagłego rozejścia ichm. braci ukontentowania obmyślić nie możemy, jednak desiderium jmci pro primitiva declaratione do przyszłego sejmiku odkładamy.

Desiderium jm. pana cześnika łukowskiego[8] do generalnego trzymania czopowego w województwie naszym na przyszły sejmik odkładamy.

---

[7] *Franciszek Stoiński.*

[8] *Józef Rudziński (w spisie w Urzędnikach lubelskich brak).*

Jm. pan Iżycki sędzia kapturowy wziąwszy czopowe od województwa nie miał opisu trzymania tego prowentu, więc teraz ponieważ sobie jm. obiera trzymać, to przez kontrakt ad formam et qualitatem sumy antecedaneorum jmci obowiązujemy.

Ad instantiam instygatora dekret z jm. panem Sarneckim ziemi łukowskiej aprobując, sumę nadto erogowaną tymże dekretem likwidowaną, to jest 497 zł 20 gr wydać naznaczamy. Podobnyż dekret jm. pana Wilczyńskiego na sumę 400 zł nad taryfę erogowaną aprobujemy i do wydania w skarbie ziemi łukowskiej odsyłamy.

Jm. pan Marek Łebkowski eksaktor podymnego województwa naszego zasłużył sobie pochwałę, że godnie i kwit, bo i resztę na stole położył, przecie jednak dla niektórych kontradykcyj, jako to jm. samego, jm. pana miecznika lubelskiego[9], jm. pana miecznika łukowskiego[10], jm. pana wojskiego grabowieckiego[11], także i innych ichm. kontrahentów, eksaktorów, administratorów do przyszłego sejmiku odkładamy. Teraz tego sobie warując, lubo jeszcze podatków czas wydawania nie wyszedł, aby każdy jm. pan eksaktor z całej wsi rozrodzonych braci tylko po gr 6 brał od kwitu postanawiamy, a pro communi wszystkich in genere braci to prawo piszemy, i żeby kto raz podatek cuiuscumque generis w województwie trzymał, aby sobie nie pretendował, żeby go drugi raz miał w ręku swoich, aby na potym przecie [k. 283] braci kolej dochodziła.

Jm. panu [Stanisławowi] Milewskiemu instygatorowi sądów kapturowych wracając erygowane koszta na przypozwy ichm. panów retentorów zawdzięczając podobne tym prace 500 zł z najpewniejszych retentów naznaczamy.

Instancyje, supliki ichm. braci tak miast, jako i miasteczek województwa naszego, między którymi miasta Lublina i Urzędowa, do tegoż terminu kończenia obrady nasze w Kocku odkładamy.

Stefan Warsz Michowski marszałek rycerstwa województwa lubelskiego mp.

II. Sejmik przedelekcyjny z limity w Kocku 9 maja 1697 r.

Sejmik zwołany uchwałą sejmiku z 26 III 1697 r. (zob. powyżej).

1. Laudum sejmiku przedelekcyjnego w Kocku 9 maja 1697 r.

Rkp. *APL, CLRMO 168, s. 1253–1255 – oblata (protokół); w grodzie lubelskim w imieniu marszałka Stefana Warsz Michowskiego oblatował ur. Antoni Kościuszko 13 V 1697 r.*

[9] *Andrzej Suchodolski.*

[10] *Kazimierz Wiedlica Domaszewski.*

[11] *Jan Iżycki.*

[s. 1253] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej zjechawszy się tu do Kocka na ostatnią limitacyją in die 9 maii zaczynamy sejmik.

Naprzód tedy konfederacyją przez jm. pana Franciszka Kossowskiego wojskiego lubelskiego de actu et data w Lublinie, w kościele farnym in toto reasumujemy i punkta jej wszystkie specifice ratyfikując i one per oblatam do grodu lubelskiego podać zlecając, my wszyscy, którzyśmy się na niej podpisali[12], przysięgą począwszy od ichm. panów senatorów i urzędników koronnych stwierdzamy, a których ichmciów nie masz, do wypełnienia tejże przysięgi obowiązujemy i wprzód, nim do krzeseł senatorskich przystąpią i na miejsca poselskie wejdą, przysięgę vigore konfederacyjej tejże wypełnić mają, której tenor taki: Ja N. przysięgam Panu Bogu wszechmogącemu w Trójcy świętej jedynemu, że przy wierze świętej katolickiej, w świątnicach Boskich, w wolnościach, prawach i swobodach naszych stawać będę, ani żadnych fakcyi contra ius vetandi et liberam electionem futuri regnatis tak przez siebie samego, jako per subordinatas personas praktykować nie będę, ani żadnymi respektami, podarunkami, obietnicami uwodzić się nie będę, ale [s. 1254] to, co mi Pan Bóg, sumienie, poczciwość, prawa i swobody perswadują promować będę. I jako motora związku teraźniejszego doskonale nie wiem, a jeżeli bym się o nim dowiedział, tedy go wydać powinien będę i jako contra hostem Patriae powstać obligują się. Związku nie fomentowałem ani fomentuję, pospolitym ruszeniem na elekcyję stanę. Od nikogo nicem nie wziął ani wezmę na szkodę Rzeczypospolitej. I jako nie wiem, kto był okazją niedoszłych w Samborze traktatów, jeżeli będę wiedział revelabo. Tak mi Panie Boże dopomóż i męka jego święta.

Pro interim pierwszego sejmiku dosyć czyniąc uchwale posłów do województwa sandomierskiego w. ichm. jm. pana Kazimierza Mężyńskiego podczaszego bracławskiego i jm. pana Kazimierza Suffczyńskiego skarbnika łukowskiego obieramy i z instrukcyją posyłamy cum contestatione dobrego afektu et declaratione intencyj naszych.

Ściągnienie województwa pro die 1 iunii pod Konarami, skąd podniesionymi chorągwiami pod Warszawę idziemy. A ktobykolwiek na pospolite ruszenie nie stawił się, tego dobra confiscationi subesse powinni, uwalniając od tej ostrości prawa ziemię łukowską, która już wyprawę czyni, a jm. pan wojski i podstarości grodzki łukowski[13] z pozostałą szlachtą powinien praestare securitatem domom naszym.

[12] *Lista sygnatariuszy w CLRMO 168, s. 1249–1251.*

[13] *Jan Stanisław Zarzycki.*

Ichm. panom wojskowym deputatom na ten czas przytomnym in vim honorarii i na wykupienie z gospód u jm. pana Iżyckiego czopowego 2000 [zł] naznaczamy.

Jm. księdzu proboszczowi kockiemu farnemu za przyjęcie [s. 1255] i otworzenie kościoła, tum supellectilis sacratae, która potrzebuje restauracyi, na odwdzięczenie quantocunque impendio dajemu assignatio do ichm. panów dystrybutorów z lubelskiego do jm. pana [Mikołaja] Kossakowskiego chorążego żytomierskiego na 6 beczek soli, a z łukowskiego do jm. pana Suffczyńskiego skarbnika łukowskiego na 4 [beczki], którą jm. ksiądz proboszcz tanquam proprietarium odebrać powinien.

Poczty i wyprawy za jm. panem Sebaldym Szaniawskim oboźnym województwa dla konserwacyjej miejsca województwa pod Warszawą od j.w. jm. pana marszałka wielkiego koronnego[14] naznaczonego ordynujemy, które powinny iść sub rigore executionis na dobrach.

Które to punkta wyżej wyrażone jm. panu marszałkowi koła naszego podpisać i do akt grodzkich per oblatam podać zleciliśmy[15].

Działo się w Kocku die ut supra [9 V] a.D. 1697.

2. Instrukcja posłom na sejm z sejmiku w Kocku 9 maja 1697 r.

Rkp. *CPAHUK, fond 254, opys 1, nr 1218, k. 43–52v – uwierzytelniona kopia z akt grodzkich lubelskich; w grodzie lubelskim w imieniu marszałka Stefana Warsza Michowskiego oblatował ur. Kazimierz Kamieński 13 V 1697.*

[k. 43] Instrukcyja ichm. panom posłom województwa lubelskiego na sejm electionis w roku 1697 pro die 15 maii przypadający dana w Kocku die 9 maii, j.w. jm. panu Jerzemu [Dominikowi] Lubomirskiemu [k. 43v] podstolemu koronnemu, staroście kazimierskiemu, ww. ichm. panom jm. panu Franciszkowi Stoińskiemu sędziemu ziemskiemu lubelskiemu, jm. panu [Adamowi Piotrowi?] Tarłowi wojewodzicowi lubelskiemu, jm. panu Hieronimowi Drzewickiemu kasztelanowicowi lubelskiemu[a], jm. panu Józefowi Stanisławowi na Dąbrowicy Firlejowi, jm. panu Remigianowi Piaseckiemu stolnikowi lubelskiemu, jm. panu Mikołajowi Kossakowskiemu chorążemu żytomierskiemu, jm. panu Tomaszowi z Drzewicy Głuskiemu podczaszemu lubelskiemu, jm. panu Janowi z Mężenina Mężeńskiemu podstolemu lubelskiemu, jm. panu Markowi [k. 44] Stoińskiemu cześnikowi bełskiemu, jm. panu Stanisławowi Miączyńskiemu cześnikowi mielnickiemu, jm. panu Jędrzejowi Suchodolskiemu

[14] *Stanisław Herakliusz Lubomirski.*

[15] *25 V 1697 r. Marcin Kłembowski, jeden z posłów województwa na sejm elekcyjny, manifestował w grodzie lubelskim przeciwko marszałkowi sejmiku Stefanowi Warsz Michowskiemu, że ten pomimo zobowiązania go do oblatowania laudum i instrukcji w grodzie lubelskim vel łukowskim nie przekazał tych akt do oblaty, APL, CLRMO 182, s. 1011.*

miecznikowi lubelskiemu, jm. panu Michałowi Wąsowiczowi łowczemu inowrocławskiemu, jm. panu Zbigniewowi Suchodolskiemu skarbnikowi lubelskiemu, jm. panu Stefanowi Warszowi Michowskiemu marszałkowi koła naszego, jm. panu Jędrzejowi [Leopoldowi] Ossowskiemu skarbnikowi łomżyńskiemu, jm. panu Mikołajowi Wybranowskiemu skarbnikowi bełskiemu, jm. panu Teodorowi Suchodolskiemu, jm. panu Teodorowi Orzechowskiemu, jm. panu Bogusławowi Pszonce podwojewodziemu lubelskiemu, jm. panu Janowi Iżyckiemu wojskiemu grabowieckiemu, ichm. panom Bogusławowi, Markowi i Kazimierzowi podstolemu kijowskiemu Łepkowskim trzema braci, jm. panu Janowi Korwinowi Kochanowskiemu cześnikowi mielnickiemu, jm. panu Pawłowi z Olbrachcic Bielskiemu sędziemu grodzkiemu lubelskiemu, jm. panu Piotrowi Linczowskiemu, jm. panu Jakubowi Ługowskiemu regentowi ziemskiemu lubelskiemu, jm. panu Janowi Kazimierzowi Boguszewskiemu komornikowi lubelskiemu, burgrabiemu grodzkiemu [k. 44v] czerskiemu, jm. panu Stanisławowi Olbięckiemu, jm. panu Remigianowi Głuskiemu, jm. panu Aleksandrowi Stanisławowi Grodzickiemu regentowi grodzkiemu lubelskiemu, jm. panu [Janowi?] Pajewskiemu, jm. panu Józefowi Żelisławskiemu wicesgerentowi grodzkiemu lubelskiemu, jm. panu Mikołajowi Bełczączkiemu, jm. panu Potęskiemu, jm. panu Aleksandrowi Niezabitowskiemu, jm. panu Antoniemu Kiełczewskiemu, jm. panu Wacławowi Głuskiemu, jm. panu Hipolitowi Śnitowskiemu chorążemu owruckiemu, jm. panu Kasprowi Brzósce, jm. panu Antoniemu Woroniczowi podczaszemu kijowskiemu, jm. panu Janowi Borzęckiemu, jm. panu Aleksandrowi Janiszowskiemu, jm. panu Piotrowi Wilczopolskiemu, jm. panu Franciszkowi Czernemu, jm. panu Janowi Uniszowskiemu, jm. panu Stanisławowi Lipnickiemu, jm. panu Michałowi Borzechowskiemu wojskiemu żydaczowskiemu, jm. panu Danielowi Bielskiemu, jm. panu Piotrowi Hadziewiczowi stolnikowi czernihowskiemu, jm. panu Janowi Michowskiemu, jm. panu Andrzejowi Michowskiemu, jm. panu [Mikołajowi] Modryńskiemu stolnikowi [k. 45] różańskiemu, jm. panu Stanisławowi Rzepeckiemu, jm. panu Władysławowi Kossakowskiemu, jm. panu Aleksandrowi Mężyńskiemu, jm. panu Stanisławowi Rozwadowskiemu chorążemu łukowskiemu, jm. panu Jezierskiemu sędziemu ziemskiemu łukowskiemu, jm. panu [Jakubowi] Olędzkiemu chorążemu drohickiemu, jm. panu [Adrianowi] Olędzkiemu stolnikowi łukowskiemu, jm. panu [Michałowi] Ryszkowskiemu podczaszemu łukowskiemu, jm. panu [Kazimierzowi] Zawadzkiemu stolnikowi wieluńskiemu, jm. panu [Marcinowi Janowi] Jastrzębskiemu podsędkowi łukowskiemu, jm. panu Adamowi Szaniawskiemu pisarzowi ziemskiemu łukowskiemu, jm. panu [Józefowi] Rudzińskiemu cześnikowi łukowskiemu, jm. panu [Kazimierzowi] Suffczyńskiemu skarbnikowi łukowskiemu,

jm. panu [Antoniemu] Krzewskiemu podstolemu kijowskiemu, jm panu Krzysztofowi Jezierskiemu, jm. panu Leopoldowi Szczygielskiemu, jm. panu [Kazimierzowi] Wilczewskiemu cześnikowi malborskiemu, jm. panu [Jakubowi] Sebaldemu Szaniawskiemu cześnikowi rawskiemu, oboźnemu województwa lubelskiego, jm. panu [Michałowi Stanisławowi] Sarneckiemu wicesgerentowi grodzkiemu łukowskiemu, jm. panu Janowi Borzechowskiemu, jm. panu [Kazimierzowi] Domaszewskiemu wojskiemu owruckiemu, jm. panu [Janowi Stanisławowi] Rzewuskiemu łowczemu drohickiemu, im. panu [Andrzejowi] Jastrzębskiemu [k. 45v] miecznikowi bracławskiemu, jm. panu Szymonowi Domańskiemu, jm. panu [Janowi Stanisławowi] Ługowskiemu komornikowi ziemskiemu łukowskiemu, jm. panu Piotrowi Jastrzębskiemu, jm. panu Pisarskiemu, jm. panu Stanisławowi Stoińskiemu sędzicowi ziemskiemu lubelskiemu, jm. panu Marcinowi Kłembowskiemu, jm. panu cześnikowi owruckiemu[16], jm. panu Franciszkowi Ryszkowskiemu, jm. panu [Feliksowi Karolowi] Izdebskiemu stolnikowi żytomierskiemu, jm. panu Krzysztofowi Gałęzowskiemu, jm. panu Piotrowi Cielemęckiemu, jm. panu [Janowi] Jasińskiemu regentowi grodzkiemu łukowskiemu, jm. panu Jastrzębskiemu podczaszemu nowogrodzkiemu[17], jm. panu Szymonowi Krasuskiemu, jm. panu Adamowi Miastkowskiemu, jm. panu [Józefowi] Dąbrowskiemu podwojewodziemu łukowskiemu, jm. panu Mikołajowi Bielskiemu sędzicowi grodzkiemu lubelskiemu, jm. panu [Wojciechowi] Brodowskiemu skarbnikowi nurskiemu.

Ww. mci panowie posłowie teraz wolność, praw bezpieczeństwa w tym punkcie i krótkim słowie [k. 46] zamianuje za Pana na włożoną wieczność, do którego nim przyjdzie, zlecamy, serio obowiązujemy, abyście tak stawali.

Naprzód ponieważ generalna konfederacyja na sejmie konwokacjalnym contra ius vetandi nullo pleno statu, bez podpisu w. jm. pana marszałka poselskiego stanęła, aby najpierwszym wstępie do spisania konfederacyjej plena Republica, j.ww. ichm. panowie senatorowie i ww. ichm. panowie posłowie nasi zastawiać się powinni i urgere przysięgę, począwszy od najpierwszego senatora, aż do ostatniego, jako nie będą mieszać fakcyjami wolnej elekcyjej i jako braniem pieniędzy nie są ani będą nikomu obligati, i aby ni do czego nie przystępowali, póki ta przysięga nie będzie wykonana, obowiązujemy ichm. panów senatorów i posłów naszych.

[16] *Zapewne Franciszek Szaniawski.*

[17] *Brak takiego w Urzędnikach kijowskich. W późniejszych aktach sejmikowych nie występuje z takim urzędem.*

I od niej elekcyję zaczynać, reasumując instrukcyję na konfederacyją przeszłoroczną spisaną i konfederacyją.

W imię świętej i nierozdzielnej Trójcy od tej najświętszej istności pragnienia nasze promować ww. ichm. panom posłom zlecamy, bo też ani wiara katolicka w nauce od Chrystusa Pana danej, ani Rzeczpospolita w wolności długimi czasy krwią przodków nabytej i z samych nas zachowanej, większego nie cierpiały paroksyzmu.

Arianizm dekretem najjaśniejszego Władysława IV [k. 46v] osądzony, przez [Jana] Kazimierza votive rediviva Republica wygnany, naszych mizernych czasów (gdzie Korona Polska z obszernych wyzuta prowincyj bez ćwiczenia wojennego, bez dostatku skarbowego, bez wszelkiej in commune pomocy) na większe zapalenie gniewu Boskiego kwitnie, gdzie inkwizycyją rzymską pieczętuje i stanów koronnych egzekucyja, dla czego teraz i przez nas i posłów naszych usiłujemy, aby za obopólną zgodą intra spatium umówione z państw za granicę wygnani byli.

Pro primo capite inwestygując wszelkie niebezpieczeństwa, kładziemy jm. pana [Łukasza] Horodyńskiego posła czernihowskiego, sam przez się czy od kogo inszego naprawiony albo przekupiony, czemu zerwał konwokacyją.

Postrzegamy się w tym, że nie tylko szlachta, ale i porządni obywatele jesteśmy, mając ugruntowaną publicam rem, praemiis et poena i nie należało nam, tylko obmyślić granicom zasłonę, a co ex orbita praw wypadło, poprawić, aliści znajduje się, o czym pierwsze wieki libros Tristium piszą, a my ex speciali privilegia generositatis Polonae subticemus, którego że wytknął po wszystkich województwach j.w. jm. pan wojewoda wileński[18], instamus [k. 47] serio bez okoliczności rzetelnie, niech jm. w obecności naszej nieprzyjaznych wolnej elekcyjej i zdrowiu naszemu odkryje i deducat obiecta królowej jejmci[19], jako się świadczył przez swoje listy, których oryginały posyłamy.

Ani na tym dosyć w jednym Księstwie Litewskim ogień salvis podłożyć, ale żeby prędzej, im gęściły zajmie się pożar, spłonęło.

Związek wojsk koronnych szukać należy, kto spraktykował, tym straszniejszy, im dłuższy, którym po dziś dzień cała Ojczyzna bez słuszności gore, a wynalazłszy vigore praw za nieprzyjaciela mieć iunctis viribus nam należy.

Zeszłemu Najjaśniejszemu Panu jeżeli tak, jako imieniem Boga obowiązany sprawował państwo, najlekszym wspomnieniem krzywdy czynić nie dali, ale zaraz z pochwałą Pana o to się zastawiali.

---

[18] *Kazimierz Jan Sapieha.*

[19] *Maria Kazimiera Sobieska.*

A jeżeli też z tych pakt ad ultima vitae co albo per conniventiam quibus de iure dla łaski, albo ogromności, albo ultro nic apud principem w niepamięć poszło, teraz redeunt e sui iuris dominio od pierwszego począwszy punktu, w każdym niedoszłym satysfakcyjej nie odstępowali.

Czemu lex residentialis zniesiona, dlaczego bez pomocy a consilio ichm. panów senatorów [k. 47v] ledwo nie półroczne sejmowanie w Rzeczypospolitej pomogło, sanite iuro quia praecavebo et me opponam, to tylko stanęło, że syn pański jeszcze in sortem urodzony communem, najjaśniejszy królewicz jm.[20] w Lwowie in facie posłów cara moskiewskiego nec nominatus, nec electus jakoby należytym sukcesyjej prawem, in senatus consilio pod baldehinem zasiadał, skąd że ciężkość Rzeczypospolitą dusiła, servatus fatis in similitudinem godnego pamięci Jerzego [Sebastiana] Lubomirskiego marszałka i hetmana koronnego teraźniejszy j.w. jm. pan wojewoda wileński[21] periculo zdrowia i fortuny ad extrema vitae Najjaśniejszego Pana utrzymał. Jaśnie tedy Rzeczpospolita widzi, że okazyja sejmu rwania z domu królewskiego contra pacta była, teraz tedy zawczasu decidat, jak chce mieć futuri regnatis prolem in tali eventu.

Jeszcze lepiej w domowe wejrzawszy opresyje prawa koronnego to do decyzyjej Rzeczypospolitej promować powinniśmy.

Królowa jejm. vigore trzech reformacyj dobra wielkie trzyma, dwie od j.w. niegdy [Jana] Zamoyskiego wojewody sandomierskiego, Jana Sobieskiego marszałka i hetmana wielkiego koronnego, trzecia od Rzeczypospolitej, która teraz iuris sui domina iubeat zostać się przy jednej, bo inaczej lepiej ułatwić się nie może, bo jak królowa jejm. resolvet siebie, [k. 48] że ambit maiestatem reginalem, to zaraz ad nobilitarem statum wrócą się dobra dwoistych domów, jeżeli będzie wolała terrestria opulenta bona, to się wrócą do dyspozycyjej Rzeczypospolitej starostwa cum annuo dono nuptiali i uwolni się Rzeczpospolita od ciężaru kosztownego.

Do uwagi i to. Lyga cum domo Austriaca, dla którego dobra zawarta inscia Republica, w jak ciężką a ledwie nie wieczną wprowadziła wojnę, z czego cóż za pożytek po dziś dzień, mnóstwo ludzi obojga stanu szlacheckiego i wiejskiego w niewolą zabranych, spustoszałe prowincyje, czemu in illo senatus consiliis skrypty pro electione KJMci odebrane, Ukraina ustąpiona, i jeżeliby to wielkim milczeniem miało w niepamięć przyjść, cóż nam potym parvorum fovere potentiam, kiedy prawa żadnego waloru nie mają, a my szlachta między kowadłem a obuchem vincenti parata praeda.

---

[20] *Jakub Sobieski.*

[21] *Kazimierz Jan Paweł Sapieha.*

Więc że przeciwko paktom, przeciwko konstytucyjej 35ti wiele dóbr ziemskich na najjaśniejsze majestaty skupiono, instamus, aby reemptia ichże znowu była, a te pieniądze żeby do skarbu poszły, nie ad domum regiam wracały się jako pro publica fortuna kupione. Nihilominus teraz dojrzą tego, jeżeli z nich servitium bellicum odprawowało się i teraz jeżeli są poczty na teraźniejszym pospolitym [k. 48v] ruszeniu z tych dóbr. In simili jeżeli ze starostw i królew[sz]czyzn za panowania kwarty i hyberny wypłacane były sincerus rekwizycyja od skarbu być powinna, a successores wrócić to skarbowi publicznemu tenentur.

Do tego należy od śmierci j.o. księcia jm. [Jana Karola] Czartoryskiego podkomorzego krakowskiego intrata z tegoż podkomorstwa ad ultima vitae tempora na KJMci brana, aby się wróciła ad aerarium publicum.

Praetendentes co mają laesiones ad demortuum principem, którzy substancyje swoje musieli dla ucieśnienia Panu przedać, jako to j.w. jm. pan kasztelan lubelski[22] ratione gruntów pod zamkiem krakowskim, j.o. książę jm. Czartoryski względem dóbr Dąbia, jm. pan Firlej o dobra Markuszów i Czemierniki skarb znaleziony, jm. pan [Mikołaj] Słoniewski chorąży bydgoski o sumę na Świniarach, jm. pan Koniecpolski strony Brodów, jm. pan [Piotr Paweł] Hadziewicz stolnik czernihowski o Jarosławczyznę, jm. pan Gabriel Bielski o Pełczyn, Trawniki i inni ichm., którzy oretenus lepiej deducent, aby per mandatum Rzeczypospolitej a dono Regia byli zaraz uspokojeni.

[k. 49] Ci zaś ichm. ww. cuiuscumque tituli et gradus, którzykolwiek płacili za urzędy profiteantur, jakie sumy dali, a Rzeczpospolita iubeat, żeby to wrócić, bo takie honory cnotą, krwią nabywają, a za pieniądze przedawane być nie powinny.

Klejnoty Rzeczypospolitej wojsku cudzoziemskiemu in obligationem dane, które KJM przeszły przysiągł wrócić, aby teraz były oddane i aby rewizyja była skarbu koronnego, czego nie dostaje.

Posiłki brandenburskie i kurlandzkie, tudzież miliony a later przychodzące czemu nie dochodziły Rzeczypospolitej owo zgoła cokolwiek przez pakta poprzysiągł KJM, nie dotrzymał, aby Rzeczpospolita repetat ichm. panom posłom zlecamy.

Ministri status przez prawo specjalne ordynowani nigdy w używaniu powinności swej nie byli, stąd legacje skryte, a kiedy ani ratis nie wychodziły ekspedycyje, quis sponsor, że pro Republica, niech takiej niedbałości dadzą rację ichm. panowie pieczętarze, caeterique.

[22] *Aleksander Drzewicki.*

Metryki koronne aby in facie Rzeczypospolitej comportowane były, żeby jawnie było, co przeciwko prawu okrom wiadomości Rzeczypospolitej wpisano.

Wszyscy, którzykolwiek bez sejmu cum privatis instructionibus jeździli w legacyjej ad exteros principes, dadzą rationem.

Po śmierci zaś Najjaśniejszego Pana respondeant królowa [k. 49v] jm. i królewicz jm. czemu urząd i powagę j.w. marszałka i podskarbiego koronnych contempserunt, gwardyi pod jurysdykcyja j.w. jm. pana marszałka wielkiego koronnego nie pooddawali, pieczęci urzędowne poodrywawszy, skarby pozostałe pobrali nie tylko swoje, ale i nieboszczykowi jm. panu wojewodzie ruskiemu oddali spod aresztu j.w. jm. pana wojewody sieradzkiego.

A że przystępując do elekcyjej nowego Pana jest najpotrzebniejsza rzecz wszystkie pericula uprzątać, jako to omne nomen Piasta i wszelkiego violentum concurrentem tak zaciągającego nieprzyjaciela, jako pieniądze dającego pro inhibili [...]; [b-]deklarując, zlecamy ichm. panom posłom naszym, aby ministri externorum ob suspicionem fakcyj od Warszawy o mil kilka ablegowani byli[-b].

Interea nim nominacyja ex parte województwa naszego dla dobra pospolitego będzie, ad pacta niektóre kładziemy punkta:

Przyszły daj Boże szczęśliwie król żeby cudzoziemców na dworze swym nie chował, ale Polaków, ani super quasvis iurisdictiones senatorskie krzesła utriusque status i wszelkie bene meritorum rerum pensy za pieniądze nie przedawał.

[k. 50] Wszelkie godności aby terrigenis województw dawał, gdyż my teraz urzędy, które non terrigenis podawano, pro vacanti podajemy. Przy tym biskupstwo chełmińskie wakujące aby terrigenae jm. księdzu [Feliksowi Ignacemu] Kretkowskiemu przyszły Pan dał, prosi o instancyją prześwietnego senatu i całej Rzeczypospolitej.

Buławy aby more antiquo prawem z konstytucyjej opisanym dawane były, i to żeby nie senatorom, bo buławy nie są internae potentiae fulora, ale dla obrony ab extra Rzeczypospolita ordynowała.

Lubo powinien każdy pan oderwane prowincyje rekuperować, przecie my starostwo drahimskie przypomnimy, aby się starał do Korony przywrócić.

Apelacyje ziem pruskich obywatelów, które chodziwały ad decisionem sejmu całego, aby znowu in pristinum usum król Pan restytuował, starać się powinien.

Przyszły nasz pan aby officia ministrorum status, między którymi pisarstwo najwyższe koronne, in executione miał, do których powinności

odprawowania aby żadnych nie używał inszych, krom tych, którzy są prawem naznaczeni do pokoju królewskiego ministri status.

Ekonomie, cła koronne, komory aby Żydom in administrationem nie dawał, w czym i my sami poprawić się powinni, aby dobra tak ziemskie, jako i królew[sz]czyzny nie tylko Żydzi nie trzymali, ale żeby wszelakiej władzy nad chrześcijany nie mieli.

[k. 50v] Domowy porządek czyniąc ichm. panowie posłowie nasi upomnieć się powinni będą, aby począwszy od księcia jm. arcybiskupa wszystkich senatorów, urzędników koronnych asystencyje zbyteczne, które są na uciśnienie dóbr ziemskich i ogłodzenie ex victualibus Warszawy, poodprawiali.

Ekspostulować z ichm. panami hetmanami utriusque gentis, aby o szkody województwa lubelskiego od wojsk koronnych i litewskich poczynione komisyję naznaczyli.

Jm. pan generał artyleriej którejkolwiek kompaniej nie wyprowadzi w pole, aby dał rationem, gdzie pieniądze obrócił.

In volumen legum teraźniejszego sejmu instamus, aby to włożyć, towarzysz niewolnika jak weźmie w potrzebie, aby po examinie do siebie odebrał.

Komisyję o granice ziemie łukowskiej z Księstwem Litewskim noviter ekspediowana, aby per legem publicam aprobowana była, przy tejże aprobacyjej aby takaż komisyja województwu lubelskiemu była naznaczona.

A ponieważ j.ww. hetmani żadnego prawa nie ukażą, że nie tylko wojska kwarcianego chorągwie, ale i nadworne asystencyje, rekruty mieli odprawować noclegi po domach szlacheckich, tedy i teraz ichm. panowie posłowie nasi iterata lege renovare indemnitatem dóbr ziemskich [k. 51] procurabunt.

A że to bardzo afficit dobra ziemskie, intraty uboży szlacheckie, zlecamy ichm. panom posłom, aby cum tota Republica evincant, aby żaden z ichm. panów senatorów, hetmanów, urzędników koronnych regimentów nigdy nie trzymał, ale pusta szlachta albo cudzoziemcy dla prędszej sprawiedliwości in casu praeiudicii, że łatwiej każdy tego, który ani familiant, ani wielki pan convincere prawem może.

Więc że się już dało nam znać, jak wielka niedyskrecja ichm. panów namiestników, którzy jako utrzymać, tak pozwolić sobie prędzej mogą, bez respektu wszelakiego żadnej wioski ani miasteczka nie mijać bez eksakty, tak teraz starać się będą ichm. panowie posłowie, aby ichm. panowie porucznicy, chorążowie nie wstydzili się szarży swojej, aby nie mieli chorągwie w ciągnieniu prowadzić. In quantum by się Rzeczpospolita obejść nie mogła, żeby nemine excepto we wszystkich dobrach, nawet i hetmanów

swoich stawali, skąd pożytek taki, żeby najmniejszy nie pozwolił sobie nad opisany zamiar w jedzeniu, w piciu, w owsie i sianie.

Konstytucyją o soli reasumować, gdzie tam tylko beczka po 4 zł powinna być wydawana.

Na konserwacyją stanu Rzeczypospolitej w wielkiej konsyderacyjej powinno to być, teraźniejsze złe czasy i niemal ostatnie niebezpieczeństwo odważnych potrzebuje kawalerów, aniżeli wymownych krasomówców, w czym Rzeczpospolita zaniedbawszy dawnego procederu nie uważa, jako [k. 51v] ichm. ojcowie jezuici pod pretekstem gęstych bardzo szkół dobra ziemskie wykupują i kamienice na szkoły obracają, z których prowent Rzeczypospolitej na zaciężnego żołnierza przypadał, a znajduje się to i teraz, że w jednych miastach po dwoje szkół mają, a każde szkoły do siebie majętności przyciągają. Caveat tedy zawczasu et provideat skutkiem samym, żeby zaś potym nie żałowała, aby taka pobożność nie przyprowadziła do zbytniej nędzy i nienawiści bogatej religiej.

Więc że i w mieście Lublinie trafiło się, że ichm. publiczną drogę usu saeculorum teraz zagrodzili, o co na kapturowe pozwani sądy cum iuribus suis stanęli, ex seriis controversiis sprawę przegrali, kazano drogę rozgrodzić, tego pro sua pietate et humilitate exemplari nie słuchają, instamus przez ichm. panów posłów naszych, aby fortiori decreto? adigantur ichmoć. Taż praecaucyja o diminucyjej dóbr ziemskich regulatur do ichm. ojców piarum scholarum.

Więc że i to do zachowania Rzeczypospolitej z całej należy części, tam i tak młodsze stanowić lata, żeby pospolite dobro doczekało status sui ministros w prostocie staropolskiej i przeszłym i teraźniejszym podobnych: Akademię Krakowską od lat 297 bez uszczerbku dóbr ziemskich na swojej fundacyjej przestającą, królów i familiji wielkich i godnych pamięci antecesorów naszych zacnymi nauki żywicielkę, aby uszczerbku w przywilejach danych nie poniosła, w instrukcyi na sejm teraźniejszy i przyszły zalecimy, której wrzkomo obodium i zgubę przymykając szkoły ubożą szlachtę i umniejszają służbę wojenną.

Każde państwo wszystkie wszystkich sejmów pacta mają [k. 52] w sobie te słowa, honory, daniny tylko dobrze zasłużonym w nagrodę zasług damy. Więc teraz jest jawno widoczna i słuszna okazyja, jm. pan Jan Papara rotmistrz i człowiek rycerski w zasługach doskonały, w latach zupełnych, czterdziestą i siedmią ran dla obrony Rzeczypospolitej ozdobiony, temuśmy wszyscy jako skutecznemu nagrodzić, w łaskę i respekt przyszłemu Panu i w pacta conventa zalecić mamy.

Konkludujemy instrukcyję zaleceniem miasta Lublina, którego kamienice przez żadne swoje nieostrożności, ale przez stancyje ichmci z województw deputatów w niwecz obrócone, już jedne na ruinę poszły, drugie

dochodzą. Provideamus tedy wszyscy pośrzodki, jakim kształtem ichm. panów deputatów rezydencyje trybunalskie zechcemy konstruować albo nową erekcyją budynków każde dla swoich województwo, albo doroczną pensyję dla konserwacyi kamienic.

I sami ludzie już zubożali, i teraz związkiem z gruntu zrujnowani, ledwo nie rudera miasta, Trybunału Koronnego quondam ozdoba suplikują, aby w podatkach, jakie Rzeczpospolita obaczy sobie, nieszkodne i im służące libertacyją albo folgę uczyniła.

Restaurationem monety ad antiquum valorem do przyszłej koronacyjej in memoriam całej Rzeczypospolitej zalecamy.

Te i inne wszystkich województw desideria i my akceptując do consideracyjej gratis animis przez ichm. panów posłów przyjmujemy.

Hicque in continenti iuramentum fidelitatis per illustres et magnificos senatores, dignitarios, officiales totamque nobilitatem palatinatus Lublinensis super tuenda iura Regni, libertates et liberam futuri regnatis electionem iuxta rotham palatinatus Cracoviensis praestitum est appositum et connotatum, cuius tenor sequitur eiusmodi: Ja N. przysięgam Panu Bogu wszechmogącemu, w Trójcy świętej jedynemu, że przy wierze świętej katolickiej, w świątnicach Boskich, wolnościach, prawach i swobodach naszych [k. 52v] stawać będę, ani żadnej fakcyi contra ius vetandi et liberam electionem futuri regnatis, tak przez siebie samego, jako per subordinatas personas praktykować nie będę ani żadnymi respektami, podarunkami, obietnicami uwodzić się nie będę, ale to, co mi Pan Bóg, sumienie, poczciwość, prawa i swobody perswadują promować będę, i jako motora związku teraźniejszego doskonale nie wiem, a jeślibym o nim wiedział, tedy wydać go powinien będę i jako contra hostem Patriae powstać obliguję się. Związku nie fomentowałem się ani fomentuję, z pospolitym ruszeniem na elekcyją stanę. Od nikogo nicem nie wziął ani wezmę na szkodę Rzeczypospolitej. I jako nie wiem, kto był okazją niedoszłych w Samborze traktatów, i jeżeli będę wiedział, revelabo. Tak mi Panie Boże dopomóż i męka jego święta.

Stefan Warsz Michowski marszałek rycerstwa województwa lubelskiego mp.

[a] *W rękopisie jest błędnie: kasztelanowi lubelskiemu. Hieronim był synem Aleksandra Adama Drzewickiego, kasztelana lubelskiego.*

[b-b] *Zdanie nadpisane.*

III. Zjazd szlachty lubelskiej podczas elekcji pod Warszawą (po 16 maja 1697 r.)

1. Uniwersał kasztelana lubelskiego Aleksandra Drzewickiego do szlachty lubelskiej z 16 maja 1697 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 167, k. 364v–365v – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Stanisław Maciej Baczewski 22 V 1697 r.*; **Rkp. 2.** *B.J. 6361/III, k. 30 – kopia.*

[k. 365] Aleksander Ciołek na Drzewicy Drzewiecki kasztelan i pułkownik województwa lubelskiego ww. ichm. panom urzędnikom, dygnitarzom i całemu rycerstwu województwa lubelskiego, moim wielce miłościwym panom i braci przy doniesieniu braterskiego ukłonu do wiadomości donoszę.

Ww. moi wielce miłościwi panowie i bracia. Pospieszywszy na pierwszy dzień elekcyjej z ichm. pany posłami od ww. panów uproszonymi zastaliśmy zgromadzone województwa małopolskie i ściągające się już gromadno wielkopolskie cum celo [w]strzymania wiary świętej, supremae pupillae, wolnej elekcyi, praw i swobód ojczystych krwią przodków naszych nabytych i dotąd per generosa civium pectora utrzymanych, więc gdy tanta congerie liczno stawają województwa godzi się providere konsekwencyją, że zechce Rzeczpospolita nie zawodząc się w przedłużenie czasu skracać consilia i elekcyją kończyć.

Żeby tedy stąd województwu naszemu ww. panom jakie non emergat praeiudicium, communicato z ichm. pany posłami tu przytomnymi consilio zdało się, abym in fundamento pułkowniczego mego urzędu, na którym mię prawo i ww. panów braterskie postanowiły afekty, doniósł te innotescentie ww. panom i prosił, abyście vigore et virtute praw, laudorum i przysięgi wykonanej bywszy obligowani i z wrodzonej ad tuendum libertatem ochoty chcieli pospieszyć jako najprędzej na miejsce między Czerniakowem a Ujazdowem, ponieważ różne obstacula nie dopuszczają pod Konarami, praegnantes zaś urgent consiliorum rationes, ściągać się raczyli, gdzie czekać ww. panom spólnej rady, te osierociałe ciało dźwignąć będziemy Ojczyznę. Tamże i popis ad instar inszych województw odprawimy generalny.

Które innotescentie aby były po miastach, parafiach i mieście Lublinie publikowane bez omieszkania potrzebną rzecz uważam. Dla czego i ręką własną przy pieczęci podpisuję się.

Datum w Warszawie die 16 maii 1697.

Aleksander Drzewicki kasztelan lubelski mp.

IV. Sejmik przed sejmem koronacyjnym w Lublinie 6 sierpnia 1697 r.

Sejmik zwołany uchwałą zakończonego 28 VI 1697 r. sejmu elekcyjnego (VL, t. V, s. 460).

1. Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 6 sierpnia 1697 r.

Rkp. *AGAD, Zb. Bran. 46/60, s. 303–305 – kopia.*

[s. 303] My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo województwa lubelskiego, którzy potiori parti corpori Rzeczypospolitej recte sententi podczas blisko przeszłej elekcyjej adhesimus i nierozerwanie uno animo przy zachowaniu wolnego obierania Pana stawaliśmy. Jakośmy naonczas nie więcej pro obiecto nie mieli, tylko stosując się do staropolskiej rzetelności i jedności, dosyć czyniąc postanowieniu od chwalebnych prawodawców naszych pochodzącemu propagationem chwały Boskiej w prawowiernej Ojczyźnie zagnieżdżonej in immomortabitatem podać successionem. Tudzież aureum nieszacowanej wolności multo saeculo zarobionej i krwią przodków naszych nieoszczędną zakupionej, secuturae prosperitati nienaruszenie dochować typum.

A lubo nas praematum uładzonych na zgubę powszechną geniuszów industria in diversa trahebat studia atque obtentu propugnandae libertatis gwałtownym usiłowaniem z nienależytej supra aequalitatem uzurpacyjej internas diffidentias rozsiewając, przyjaźni rozrywając i jednego z drugim mutus collidendo przez inwolutię szkodliwych molityj w udatną ad famam szalę in scopulum utraty iuris vetandi przywieść chciała. I jakbyśmy in eo pernitioso schismate usidleni, sami sobie dyskredytowani perpetuum niewoli włożyli na siebie ingum. Jednak przy osobliwej miserentis Dei protekcyjej teneritudine sumienia naszego przez nikogo niezahołdowanego et nullo pretio zawiedzionego, duce nieporuszeni adverso turbine zostawszy, viam rectitudinis ingressi sumus, która nam za iluminacyją i natchnieniem Boskim innocens antecesorów, w takich przypadkach regula utorowała. Co niechaj będzie in honorem Regis saeculorum immortalitas felicitatem Elekta naszego na utwierdzenie et augmentum praw wolnych i swobód naszych.

Tak i teraz eundem prissae probitatis tenorum i świeży bez wszelkiej przesady umysł conseruandorum iurium cardinalium. Które się ad cunctatas processas infauste nieco zachyliły, u siebie zatrzymując, gdyśmy się tu do Lublina in fundamento innotescenty j.w. jm. księdza Stanisława Dąbskiego biskupa [s. 304] kujawskiego i pomorskiego, arbitrionum nostrorum in hoc statu dyrektora za konsensem Rzeczypospolitej około oznajmienia nowo obranego monarchy i do grodu lubelskiego wydanych

i publikowanych, na dzień dzisiejszy zjechali. Abyśmy publico wygadzając, nie tylko probas intentiones i postanowienia ad perfectionem prowadzili, ale też chcąc inflictis powszechnej wolności vicatricibus medelam obmyślić, przykładną uczynili konferencyję.

Ale kiedy nas dobroć Boska in manibus sui consilii jeszcze piastuje, ponieważ wielebni ojcowie dominikanie lubelscy instinctui et factioni spiritus, naszemu aktowi repugnantes parendo miejsca konsultacyjom zwyczajnego, które in eum usum communi obligatione mamy zjednane negarunt i jeszcze przed kilką dniami perclussionem wszystkich wstępów tak do kościoła, jako i konwentu swego in favorem adversae partis indixerunt. Jako to skutkiem samym contra repetitam civilem od nas requisitionem pokazali co eadem persuasione i w inszych stało się kościołach.

Stosując się do manifestacyjej imieniem publicznym dnia dzisiejszego w grodzie lubelskim względem tego impedimentu uczynionej, takową między sobą faederamus sponsyję. Iż zabiegając ulterioribus inconvenientiis, które by prawdziwym akcjom naszym ex malignitate strony miały adversari, wszyscy in unione compacti na ugruntowanie i utrzymanie wolnych głosów naszych i elekcyjej immobiles umysłem i sercem contra ingruentes tempestates zastawiać się et nulla favorabili occasione abripi powinniśmy i owszem praemisso do Boga suspirio, aby nas iniuria fatorum immunes uczynił, przy złotej wolności i dostojeństwie najpożądańszego Elekta naszego mutuis cadere vulneribus gotowiśmy. Dla czego na przyszłą utinam szczęśliwą koronacyję wszyscy viritim pro candore libero do Krakowa stawić się deklarujemy.

A żebyśmy nie tylko aktowi samemu koronacyjej rzetelniejszy dowód życzliwości naszej wyświadczyli, ale też i na sejmie coronationis ad tuitionem swobód i praw naszych wolnych pleniori voto et subsidio concurramus. Lubo jednak każdemu z nas niżej podpisanych wolna będzie natenczas każdemu vox [s. 305] consulendi, concedendi et vetandi we wszystkich okkurrencyjach publicznych.

Jednakże in casum absentiae plurium, specialiter z między siebie ad opportunitatem czasu naznaczamy ichmciów [...][a]. A ten instrument konfederacyjej naszej rękami własnymi podpisujemy i do akt grodzkich lubelskich per oblatam podamy. Działo się w Lublinie die 6 augusti a.D. 1697.

[...][b]

[a] *Nie wymieniono nazwisk.*

[b] *Zostawione puste miejsce na podpisy.*

V. Sejmik deputacki w Lublinie 9 września 1697 r.

Choć deputatami w tym roku mieli zostać obrani Jan Gałęzowski podczaszy i podstarości lubelski oraz Jan Karol Orzechowski chorąży lubelski (zob. Deputaci, cz. III, s. 258), to wydaje się raczej pewne, iż sejmik deputacki tego roku został zerwany. W laudum kolejnego w dniu 15 IX 1698 r. ubolewano bowiem z powodu „przez lat tak wiele [...] niedoszłych sejmików deputackich w województwie naszym" (APL, CLRMO 173, s. 474). Z kontekstu wynika, iż sejmiki te dotychczas nie dochodziły przez 10 lat.

VI. Zjazd szlachty województw małopolskich pod Zawichostem 10 października 1697 r.

Zjazd zwołany uniwersałem prymasa Michała Radziejowskiego i Stefana Kazimierza Humieckiego stolnika podolskiego, marszałka rokoszu łowickiego, zawiązanego dla poparcia na tron księcia Contiego, wydanym w Warszawie 18 IX 1679 r.

1. Uchwała zjazdu pod Zawichostem 10 października 1697 r.

Rkp. *AGAD, AR, Dz. II, 1836, s. 1–2 – kopia.*

[s. 1] My rady, dygnitarze, urzędnicy i cale rycerstwo województw, ziem i powiatów prowincyi małopolskiej zjechawszy się pod Zawichost za uniwersałem księcia jm. prymasa, arcybiskupa gnieźnieńskiego, j.w. pana marszałka rokoszowego ex consilio utriusque ordinis die 18 września z Warszawy pro die 10 octobris wydanym na obronę wiary świętej i wolności zgromadzone, stosując się tak do generalnego rokoszu na utrzymanie wiary świętej katolickiej, swobód i wolności naszych na poparciu elekcyi w okopach elekcjalnych między Wolą a Warszawą die 26 augusti anno praesenti przez stany koronne spisanego, jako i do pomienionego uniwersału, w niebytności jm. pana wojewody bełskiego do ściągnienia tychże województw, ziem i powiatów prowincyi małopolskiej przez uniwersał naznaczonego, uprosiliśmy unanimi consensu j.w. im. pana Aleksandra Ciołka na Drzewicy Drzewickiego kasztelana lubelskiego, aby jm. hoc officium na siebie przyjąwszy consiliis nostris circa initionem wiary świętej, świątnic Pańskich restaurationem, zdeptanych praw, swobód i wolności krwią przodków naszych nabytych praesidere raczył.

Więc jako z tą na tym miejscu stanęliśmy ochotą vitam et sanguinem pro tuitione tychże swobód i wolności naszych litare, tak i zaraz movere signa gotowiśmy, z którą naszą żarliwością zdało się praesenti congressu nostro oświadczyć się j.o. księciu jm. prymasowi, arcybiskupowi gnieźnieńskiemu przez uproszonych e medio nostri ichm. panów posłów, aby

wyrazili, że gdzie się czas i okazyja poda, tam nie [s. 2] leniwie równo z inszymi prowincjami stawić się zechcemy.

Ten zaś consiliorum nostrorum instrument do rąk tegoż j.w. jm. pana kasztelana lubelskiego in depositorium dajemy i przez ichm. panów deputatów z między nas uproszonych podpisujemy.

Działo się pod Zawichostem dnia 10 października r.P. 1697.

VII. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 5 marca 1698 r.

Uniwersał królewski z 3 II 1698 r. w Warszawie, zwołujący sejmik przedsejmowy w Lublinie na 5 III 1698 r.

Nie odnaleziono informacji o tym sejmiku, najpewniej został zerwany. Na kwietniowy pierwszy sejm pacyfikacyjny zjechała znikoma liczba posłów, głównie litewskich. Przedstawicieli województwa lubelskiego na nim nie było. Sejm rychło rozszedł się bez konstytucji.

VIII. Sejmik deputacki w Lublinie 15 września 1698 r.

1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 15 września 1698 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 173, s. 475–476 – oblata (protokół); w grodzie lubelskim oblatował ur. Jan Antoni Świrski 15 IX 1698 r.*; **Rkp. 2.** *APL, Akta dóbr Staw i Horodyszcze 89, k. 1–1v – kopia*; **Rkp. 3.** *B.PAU-PAN 8326, k. 1–2 – kopia.*

[s. 474] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego, powiatu urzędowskiego i ziemi łukowskiej zgromadziwszy się na dzień dzisiejszy do obrania deputatów na Trybunał Koronny prawem pospolitym naznaczony i determinowany, to jest pro feria secunda post festum Nativitatis Gloriosissimae Virginis Mariae w roku teraźniejszym do Lublina na miejsce konsultacyjom naszym zwyczajne, naprzód opatrzności Boskiej cuncta in melius disponenti pokorne oddajemy dzięki, że przez lat tak wiele ledwie nie per decennium lugubrem scenam niedoszłych sejmików deputackich w województwie naszym odmienia in formam sereniorem i całej Rzeczypospolitej turbine fatorum zamieszanej przez reasumpcyją świętej sprawiedliwości, w prawach i swobodach ojczystych suum robur ad decus restituit, kiedy na teraźniejszej obradzie naszej unionem animorum przy zgodzie jednostajnej dając, suffragia wolnych głosów naszych ex voto et intentione dobra pospolitego kierując, szczęśliwie tę elekcyją deputacką determinuje. Do której funkcyi na przyszły Trybunał Koronny magnorum meritorum et probatae virtutis w województwie naszym i całej Rzeczypospolitej ludzi obraliśmy, to jest w. jm. pana Jana z Targowiska Gałęzowskiego łowczego ziemskiego i podstarościego grodzkiego lubelskiego z województwa lubelskiego, a z ziemi łukowskiej

jm. pana Adama Szaniawskiego pisarza ziemskiego łukowskiego, non derogando in futurum alternacie powiatu urzędowskiego. Życząc unanimi affectu ichmci na tak pracowitej [s. 475] pro iustitia funkcyjej prosperrimam successum.

Którą to elekcyją naszą zlecamy jm. panu marszałkowi koła naszego, aby nomine publico ręka swoją podpisał i onę ad acta publica do grodu lubelskiego podał.

Dan w Lublinie w kościele ojców dominikanów lubelskich dnia 15 miesiąca septembra roku 1698.

Mikołaj Wybranowski skarbnik województwa bełskiego, marszałek sejmiku rycerskiego województwa lubelskiego mp.

IX. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 5 maja 1699 r.

Uniwersał królewski, datowany 24 III 1699 r. w Warszawie, zwoływał sejm zwyczajny w Warszawie 16 VI 1699 r., wyznaczając sejmikom przedsejmowym termin zebrania się na 5 V (zob. ASWPK 1696–1732, s. 150–151 – uniwersał, s. 152–155 – instrukcja królewska na sejmiki). Uniwersału adresowanego do województwa lubelskiego nie odnaleziono.

1. Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 5 maja 1699 r.

Rkp. *APL, CLRMO 175, s. 126–130 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował szl. Michał Ławecki aulicus Mikołaja Kossakowskiego chorążego żytomierskiego, marszałka sejmiku 9 V 1699 r.*

[s. 126] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego zjechawszy się do Lublina za uniwersałem JKMci P.n.m. na sejmik przedsejmowy pro die 5 maj na miejsce konsultacyjom naszym zwyczajne, taką uczyniliśmy ad praesens za uniwersalnym całego koła naszego rycerskiego konsensem między sobą dyspozycyją.

Ponieważ przed następującym sejmem przy teraźniejszych koniunkturach uważyliśmy być rzecz potrzebną ad maiora publicae felicitatis incrementa nie wprzód sejmiku naszego determinować obradę, póki nas z inszych województw de progressu sejmików nie dojdzie wiadomość, żeby tak chwalebnym et ab aevo praktykowanym w Ojczyźnie naszej zwyczajem communicatio consiliorum i dawna przy zobopólnej jedności inter cives confidentia poprzedzając rady sejmowe tym skuteczniejsze ad prosperitatem ich et effectum obmyślić i obwarować mogła sposoby. Więc żeśmy od braci naszych ichm. obywatelów województwa wołyńskiego w tejże okazjej przez ichm. panów posłów mieli compellacyją i żebyśmy naprzód JKM P.n.m. minoris praecibus upraszali o wyprowadzenie wojska za granicę, jako deklarować raczył w instrukcyjej na sejmiki przedsejmowe, zgodziliśmy się wszyscy jednostajnymi głosami, żeby sejmik teraźniejszy

prorogowawszy do dalszego czasu i wszystkie interesa prywatne puściwszy w reset, ante omnia posłów ekstraordynaryjnych wyprawiliśmy od województwa do JKMci P.n.m. z podziękowaniem nomine publico za deklaracyją w instrukcyi sejmikowej o wyprowadzeniu wojsk swych na wiosnę extra limites Regni i z prośbą pokorną o satysfakcyją deklarowanej in hoc puncto łaski. Z taką instrukcyją [s. 127] uprosiliśmy o wyraz za posłów z województwa lubelskiego jm. pana Antoniego Kiełczewskiego podsędkowica lubelskiego i jm. pana Stanisława Poniatowskiego, z ziemi zaś łukowskiej jm. pana Antoniego Rozwadowskiego sędzica łukowskiego.

A interim konsultacyje teraźniejsze prorogowaliśmy ad 1 iunii, które interstitiam aby nie zeszło absque emolumento zwyczajnego w województwie naszym porządku i prędsza mogła przyjść ad interna negotia na przyszłym sejmiku ex limitatione dispositia, przez poprzedzające ich ułacnienie naznaczyliśmy ex gremio nostri i uprosili za komisarzów do wysłuchania kalkulacyjej panów administratorów dawniejszego szelężnego, czopowego i innych panów poborców i eksaktorów quocumque titulo uchwalonych podatków. A naprzód z województwa lubelskiego j.w. im. pana Tomasza z Drzewice Głuskiego kasztelana gostyńskiego, w. jm. pana Jana z Targowiska Gałęzowskiego podczaszego [i] podstarościego grodzkiego, w. jm. pana Adama Szaniawskiego pisarza ziemskiego łukowskiego, deputatów na Trybunał Koronny województwa lubelskiego, w. pana Jana z Mężenina Mężeńskiego chorążego lubelskiego, jm. pana Teodora Orzechowskiego podstolego lubelskiego, jm. pana Teodora łowczego i jm. pana Zbigniewa skarbnika lubelskich Suchodolskich, jm. pana Mikołaja Wybranowskiego skarbnika bełskiego, z ziemi zaś łukowskiej [s. 128] w.jm. pana Stanisława Rozwadowskiego chorążego łukowskiego, jm. pana [Marcina Jana] Jastrzębskiego podsędka łukowskiego, jm. pana Jakuba Sebaldego Szaniawskiego, jm. pana [Kazimierza] Zawadzkiego stolnika wieluńskiego, jm. pana [Kazimierza] Suffczyńskiego skarbnika łukowskiego, jm. pana Franciszka Szaniawskiego cześnika owruckiego, jm. pana Antoniego Rozwadowskiego sędzica łukowskiego. Którzy ichm. panowie komisarze z województwa do Lublina, a z ziemi łukowskiej do Łukowa zjechawszy się pro die 25 teraźniejszego miesiąca maja, ichm. panowie łukowscy z wszelakich podatków w ziemi swojej, a ichm. panowie lubelscy w województwie pro annis retroactis uchwalonych panów administratorów szelężnego, czopowego i poborców et quocunque titulo eksaktorów, rachunku doskonałego począwszy ab antiquioribus, przy bytności i powadze j.w. jm. pana Aleksandra Ciołka na Drzewicy Drzewickiego kasztelana i generalnego komisarza województwa lubelskiego, dostatecznie wysłuchają, sumy, tak wniesione ad aerarium publicum, jako też zatrzymane liquidabunt. Na który termin przerzeczonej kalkulacyjej tygodniem

przed sejmikiem limitationis powinni będą panowie administratorowie i poborcy cum requisitis stanąć i dać rationem każdy z osobna eksakcyjej swojej ad informationem województwa sub poena peculatus et [s. 129] rigore processus do grodu lubelskiego ex mente et ordinatione województwa sprzeciwiającym się teraźniejszej uchwale naszej intentandi. Do tej zaś komisyjej ma comparere i jm. pan Kazimierz Bielski cześnik warszawski, pisarz grodzki lubelski i informować ichm. panów komisarzów de quantitate perceptae sumę z szelężnego ad 1 maii anni praesentis determinowanego, które jako jeszcze in antecessum nie uchwalone, żeby ten podatek nie upadał w województwie, miał do rąk w attendencyjej swojej. Której kalkulacyjej instrumentum na tymże da Bóg przyszłym sejmiku ex limitatione przypadającym ichm. panowie komisarze promulgabunt in gremio braci.

Wniesioną do koła naszego przez jm. pana Antoniego Rozwadowskiego sędzica łukowskiego ekspostulacyją o kwit z czopowego ziemi łukowskiej dla sukcesorów ichm. panów Jędrzeja i Wacława Rozwadowskich sędziców ziemskich łukowskich słuszną być uznawszy, za generalną zgodą na ten kwit zezwalamy et praesenti laudo pomienionych ichm. panów sukcesorów z tegoż podatku czopowego jako de integro wypłaconego perpetuis temporibus kwitujemy.

Mając w osobliwym respekcie instancyją za jm. panem Karolem Kośmińskim województwa naszego obywatelem, który niedawno z rąk i kajdan tatarskich za rękojmią wypuszczony suplikował w kole naszym o łaskę braterską, aby na okup swój ex suffragiis publicis [s. 130] pozyskał jaki suplement, tedy annutudo wyraz jego postulatis z afektów naszych deklarowaliśmy temuż jm. panu Karolowi Kośmińskiemu largicyjej 1500 złp z najgotowszych prowentów województwa i pisać instantiales do j.w. jm. pana krakowskiego o Tatara jakiego dla niego in adminiculum prędszego okupu. Jm. panu Iżyckiemu zaś z tejże niewoli tatarskiej powracającemu et ad gremium nostri o succurs braterski suplikującemu ex debito respectu na kres szlachecki naznaczamy i deklarujemy 500 złp.

Inszych zaś ichm. braci desideria, jako to pogorzelców i wszystkie interesa województwa naszego ad internam dispositionem należące do przyszłego sejmiku limitationis odkładamy.

Które to laudum jm. panu dyrektorowi koła naszego podpisać zleciliśmy i do grodu lubelskiego podać. Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyi naszych zwyczajnym dnia 5 miesiąca maja r.P. 1699.

Mikołaj Kossakowski chorąży żytomierski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

X. Sejmik przedsejmowy z limity w Lublinie 1 czerwca 1699 r.

Sejmik z uchwały poprzedniego z 5 V 1699 r.

1. Laudum sejmiku przedsejmowego z limity w Lublinie 1 czerwca 1699 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 175, s. 494–500 – oblata (protokół); w grodzie lubelskim oblatował szl. Maksymilian Matuszewicz, sługa (aulicus) Mikołaja Kossakowskiego chorążego żytomierskiego, marszałka sejmiku 6 VI 1699 r.*; **Rkp. 2.** *AAL, AKL Rep. 60 A XXVII, k. 361–363 – kopia.*

[s. 494] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej zjechawszy się do Lublina na miejsce konsultacyjom naszym zwyczajne sejmik teraźniejszy przedsejmowy ex vi limitationis przeszłego sejmiku za uniwersałem JKMci P.n.m. die 5 maii zaczętego, de unanimi consensu całego województwa ad diem praesentem, to jest 1 iunii prorogowany i złożony, takową za jednostajnym nas wszystkich konsensem między sobą postanawiamy dyspozycyją.

A naprzód wiedząc, że wojska koronnego ściągnienie i obóz tu in visceribus województwa jest naznaczony, tedy providendo zawczasu ubogich ludzi ostatniej ruinie uprosiliśmy e medio nostri posłów do j.w. pana kasztelana krakowskiego, hetmana wielkiego koronnego z województwa lubelskiego ichm. panów Władysława Drzewieckiego podczaszego dobrzyńskiego, [Jana] Daniłowicza starostę boreckiego [bareckiego], a z ziemi łukowskiej jm. pana Antoniego Rozwadowskiego sędzica ziemi łukowskiej, którym ichm. panom posłom zleciliśmy, aby nomine publico województwa jm. pana krakowskiego upraszali o respekt na województwo nasze ustawicznymi przechodami wojska tak domowego, jako i cudzoziemskiego zrujnowane i o mutacyją miejsca zatknięcia kopii. Którym ichm. panom posłom osobną do tej legacyi podaliśmy [s. 495] instrukcyję.

A żeśmy od braciej naszych ichm. panów obywatelów województwa sandomierskiego przez ichm. panów posłów in communicandis mutuis consiliis mieli compellacyją, tedy retalimus ichm. tę braterską konfidencyją, uprosiliśmy e gremio nostri posłów ichm. panów Mikołaja Wybranowskiego skarbnika bełskiego i Franciszka Jezierskiego sędzica ziemskiego łukowskiego z podziękowaniem nomine województwa pro communicatione comitiorum i dalszej się braterskiej insinuando konfidencyjej. Którym ichm. panom posłom osobliwą eo nomine podajemy do tej legacyi instrukcyją.

Także ponieważ status nobilitaris conqueritur, że wielką sentit w sądach duchownych agrawacyją, w tej materyi do j.o. książęcia jm. biskupa krakowskiego uprosiliśmy za posłów ichm. panów Kazimierza Domaszewskiego miecznika i Stanisława Zarzeckiego wojskiego łukowskich, którzy ichm. panowie posłowie j.o. książęcia jmci upraszać będą,

żeby bracia nasi nie w konsystorzu sądzeni byli, ale ad forum competens odsyłani byli.

[s. 496] Co zaś należy ad interna negotia i porządku województwa, takową czynimy dyspozycyją. Ponieważ currentia szelężnego a die 1 maii anni praesentis zaczęła się a ad dispositionem województwa przyszła, tedy toż szelężne anni currentis od czasu pomienionego, to jest a 1 maii za jednostajną nas wszystkich zgodą trzymać będą przez administracyją ichm. panowie Hiacynt [Jacek] Stoiński stolnik drohicki i Aleksander Niezabitowski aż ad similem diem w roku da Bóg 1700 incidentem.

A że szelężne anni 1698, którego jm. pan Kazimierz Bielski pisarz grodzki lubelski z miasta Lublina miał administracyją dotychczas, z miasteczek i wsiów nie jest wybrane, tedy toż szelężne zatrzymane jm. panu Aleksandrowi Kalińskiemu, a czopowe po nieboszczyku jm. panu Janie Iżyckim z miasteczek województwa za przeszły rok także nie wybrane jm. panu Janowi Uniszewskiemu wybierać pozwoliliśmy. Którzy ichm. panowie administratorowie szelężnego ten podatek według kwitów j.w. jm. pana Głuskiego, na ten czas podczaszego lubelskiego, a teraźniejszego [s. 497] kasztelana gostyńskiego, a czopowe według kwitów jm. pana [Remigiana] Kiełczewskiego podsędka lubelskiego wybierać mają. Czopowe zaś tegoroczne die 11 ianuarii zaczęte, które jm. pan Kazimierz Niezabitowski z początku wziął roku in administrationem ad ultimam diem praesentis mensis iunii [30 VI] trzymać ma i z niego rationem województwu odda. A 1 zaś iulii toż czopowe jm. pan Trojan Niezabitowski trzymać będzie.

Do soli tegorocznej za dystrybutora naznaczyliśmy jm. pana Stanisława Poniatowskiego cześnika żytomierskiego, którą sól jm. pan dystrybutor na łany według ksiąg poborowych jm. pana Mikołaja Kańskiego wydawać powinien. Także i rozrodzonych ichm. panów braciej, którzy na mniejszych porcyjach substancyi siedzą, według należytości żeby każdego sól dochodziła, i choć jeden na kilku braciej za zleceniem sobie tego odebrać zechce, żeby bez wszelkiej trudności wydana była. O czasie zaś dystrybuty soli powinien jm. pan dystrybutor uwiadomić województwo i innotescencyje wydać, do grodu podać i po parafiach porozsyłać. Która distributa soli [s. 498] przez 4 miesiące zupełne po wydaniu innotescencyj currere ma, przy adtendencyi jm. pana dystrybutora albo jego sukkolektorów. Klasztorom także, jako to ojców dominikanów, karmelitów obydwu klasztorów i innym iuxta praescriptum antiquiorum laudorum jm. pan dystrybutor sól wydać powinien.

A ponieważ jm. pan Marek Łebkowski secundum eksakcyi swej podatek podymnego sufficientem przed ichm. pany komisarzami uczynił calculum i in toto w tym podatku województwu satisfacit, tedy jmci

i sukcesorów jego z pomienionej eksakcyi podymnego praesenti laudo perpetuis kwitujemy temporibus.

Do szelężnego ziemi łukowskiej jm. pana Franciszka Szaniawskiego cześnika owruckiego, a do soli jm. pana [Jana] Zarzeckiego wojskiego łukowskiego naznaczamy.

[s. 499] A że tak szelężne, jako czopowe i sól czasem dla rozerwanych sejmików a nierychło po sobie odprawujących się ichm. niektórzy usurpabunt sobie trzymać, więc aby in futurum tego żaden z nas non praesumat, praesenti cavemus laudo, i jeżeliby z ichmciów tego sobie pozwolił, tedy za to ad instantiam instigatoris in foro competenti respondere tenebitur.

Cognitionem privilegiorum na jeden urząd stolnikostwa łukowskiego dwiema ichm., to jest jm. panu Jakubowi Sebaldemu Szaniawskiemu i Franciszkowi Olędzkiemu z kancelaryjej koronnej wydanych i u nas produkowanych, pro dignoscentia onych ad Maiestatem odsyłamy, w czym instent ichm. panowie posłowie za ichmciami o prędsze rozsądzenie.

Ichm. ojcom dominikanom lubelskim mając respekt, że obrady nasze publiczne w kościele ichmciów odprawują się, tudzież że akta ziemskie i trybunalskie, gdzie substancyje nasze continentur, przy konwencie ichmciów są deponowane, pozwalamy i praesenti laudo deklarujemy quotannis po 300 złp, które lubo z podatku szelężnego, lubo też [s. 500] z jakiejkolwiek eksakcyjej za asygnacyją j.w. pana komisarza województwa naszego tymże ichm. odbierać sobie pozwalamy.

A że cursum consiliorum nostrorum nadchodząca tamuje solennitas, więc konsultacyje nasze teraźniejsze de unanimi consensu prolongujemy i limitujemy ad diem 12 mensis praesentis, to jest do piątku po świątkach blisko przypadającego.

To zaś laudum jm. panu dyrektorowi koła naszego podpisać i do akt grodzkich lubelskich podać zleciliśmy. Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyjom naszym zwyczajnym, die 1 iunii r.P. 1699.

Mikołaj Kossakowski chorąży żytomierski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

XI. Sejmik przedsejmowy z limity w Lublinie 12 czerwca 1699 r.

Sejmik z limity poprzedniego z 1 VI 1699 r., zob. powyżej.

1. Instrukcja posłom na sejm z sejmiku przedsejmowego z limity w Lublinie 12 czerwca 1699 r.

Rkp. *APL, CLRMO 175, s. 529–536 – oblata (protokół).*

[s. 529] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego, ziemi łukowskiej i powiatu urzędowskiego za uniwersałem

JKMci P.n.m. wydanym na miejsce konsultacyjom naszym zwyczajne na dzień 5 maja w roku teraźniejszym 1699 w Lublinie zgromadzeni.

Wszechmogącemu naprzód niezwyciężonych zastępów Panu a stwórcy naszemu (że w nawałnościach intra et ab extra zostającą Ojczyznę naszą pożądanym pokojem obdarzyć et nimios componere fluctus z nieogarnionego miłosierdzia swego raczył) skruszonym sercem pokorne oddajemy vota. Najjaśniejszemu potym Augustowi II z Bożej łaski królowi polskiemu, P.n.m. szczęśliwie nam panującemu, iż około dobra pospolitego i całości województwa naszego (jako w swojej wyraża instrukcyjej) ojcowskie mieć raczy pieczołowanie, winne czynimy uprzejmym afektem przy uniżonosci podziękowanie, życząc, aby ten Pan, per quem Reges regnantur, JKM P.n.m. pomyślnym zdrowiem, długoletnim panowaniem i podjęte około dobra pospolitego starania i fatygi rekompensować raczył, ut vivat in memoria hominum aeternitate temporum fama rerum semper Augustus.

A że w instrukcyjej od JKMci P.n.m. przez ur. Piotra Rozwadowskiego sędzica ziemskiego łukowskiego przysłanej na sejm walny sześćniedzielny w Warszawie przez osobliwy uniwersał naznaczony posłów z województwa naszego JKM P.n.m. według starożytnego prawa i zwyczaju obrać intymować raczył, tedy stosując się w tym do prawa pospolitego i uniwersału [s. 530] JKMci jednostajnie, zgodnie i nierozdzielnie de medio nostri ww. ichm. panów Jana Mężyńskiego chorążego lubelskiego, Tomasza Skarbka Kiełczewskiego cześnika lubelskiego, Stanisława Rozwadowskiego chorążego ziemi łukowskiej posłów uprosiliśmy i obrali legitime, osobliwie to ichm. zlecając, aby JKMci P.n.m. pro paterna około Ojczyzny całej i województwa naszego solicitudine cum ea, qui par Maiestati, podziękowali nomine publico, et veneratione.

A lubo na instrukcyją od nas ur. Antoniemu Kiełczewskiemu podsędkowicowi lubelskiemu, Stanisławowi Poniatowskiemu z województwa lubelskiego, Antoniemu Rozwadowskiemu sędzicowi łukowskiemu z ziemi łukowskiej posłom z sejmiku przedsejmowego daną odebraliśmy respons JKMci P.n.m. z apromisem wyprowadzenia wojsk cudzoziemskich JKMci ex visceribus Regni, jednakże dotąd jeszcze z jakowejści przyczyny to wyprowadzenie zupełnego nie wzięło skutku, tedy ichm. panom posłom teraźniejszą intimujemy instrukcyją fide et honore ichmciów obstringendo, aby KJMci P.n.m. o efektuacyją Pańskiej obietnicy upraszali pod starą laską i nie wprzód do obierania nowego marszałka poselskiego przystępowali, ażby skuteczna, rzetelna i najprędsza cudzoziemskich wojsk ex visceribus Regni z zagranicy ewakuacyja z ministrami calvinisticae sectae stanęła.

Co gdy się stanie, do sejmowych accedent solennitates i zniósłszy się z inszych województw ichm. posłami inibunt media i traktować będą z wojskiem Rzeczypospolitej koronnym, aby widząc enervatam Rempublicae

będąc synami tej miłej Ojczyzny, pretendowanych przez siebie ustąpiło ćwierci.

Coaequatio iurium W. Ks. Lit. z Koroną Polską, aby dostatecznie przez konstytucyją per omnes solennitates była ugruntowana, wojska zaś W. Ks. Lit. zwinione. Jeśliby zaś jakową część wojska W. Ks. Lit. z obrady całej Rzeczypospolitej konserwować przyszło, aby za granice polskie nie przechodziło ani szkód czyniło, o czym reasumowane dawne i świeże per novellam constitutionem aby były prawa, et omni modo provideatur securitas, jako najpilniej ichm. panowie posłowie nasi starać się będą.

Angit to całą Rzecząpospolitą i województwo nasze ex publica fama, że znaczne miliony od JKMci do Polski wniesione, a przez pewne osoby, [s. 531] nie wiedzieć quo facie, wzięte są, tedy serio instabunt ichm. panowie posłowie et solicite prosić będą, aby tych milionów participes JKM wydać raczył Rzeczypospolitej. Tudzież i tych autorów, którzy radą et incitamentem byli do wprowadzenia tak licznych wojsk cudzoziemskich in viscera Regni, a gdy się pokażą obiectorum Rei, aby na tymże sejmie tanquam perduelles sądzeni byli, dobra zaś ich jako zabójców Ojczyzny infiscum cedant, na zapłatę in futurum wojsku Rzeczypospolitej.

Pactorum conventorum originale, aby przy zaczęciu sejmu produkowane, et in volumen legum w swojej esencyjej imprimowane było.

Diploma Regum według dawnego prawa i zwyczaju podpisane marszałka elekcjonalnego ręką et in violabiliter aby konserwowane było, ichm. panowie posłowie domówić się tego powinni.

Chwalebne postawienie antecesorów naszych w tej miłej Ojczyźnie, generał korczyński, że per quendam abusum in obliterationem poszedł, aby przez konstytucyją reasumowany był et in executionem deveniat, starać się będą ichm. panowie posłowie.

Prawem pospolitym obwarowano jest, aby królowie polscy za granicę bez konsensu całej Rzeczypospolitej nie wyjeżdżali ani konferencyjej prywatnej z postronnymi panami nie czynili. A że JKM P.n.m. przeciwko tym prawom privata authoritate do kurfistrza jmci brandenburskiego extra fines Regni wyjechał był i z nim konferencyją miał et contra leges, w tym exorbitatum upomnią się tego ichm. panowie posłowie. I aby KJM Elbląg niesłusznie wzięty rekuperować raczył, upraszać będą.

Praesidia niemieckie z miast i fortec Rzeczypospolitej aby sprowadzone a polskimi ludźmi osadzone i komendy szlachcie polskiego narodu dobrze osiadłej oddane były. Także szkody praesidiarios, tudzież konsystencyje i przechody wojsk JKMci cudzoziemskich obywatelom polskim poczynione, durantibus commitiis ze skarbu KJMci nagrodzone i na to komisyja we Lwowie lub w Radomiu aby naznaczona była, ichm. panowie posłowie adhibebunt curam.

Po tak długiej rewolucyjej czasu Rzeczypospolitej non constat, [s. 532] co w skarbie koronnym za deposita zostają, więc aby na tym sejmie ichm. panowie komisarze dla rewizyjej do skarbu, ichm. panowie posłowie nasi promovebunt.

Tak w prawie naszym opisano jest, aby ministri status przy boku królów polskich praesentes zostawali, jednak że się dzieje mon ad mentem legis w tym, aby reasumowano konstytucyją o rezydencyjach ciż ichm. curabunt.

Żałosne świeżo przeszłe interregnum zmieszało alternatę trybunalskiej laski, a zatym collisio Wielkiej Polski z Małą Polską uczyniło, tedy żeby po skończonym teraźniejszym trybunale dwa trybunały pod Małejpolskiej [sic] laską subsequenter sądzone były, ichm. panowie posłowie efficere będą powinni.

Dostatecznie to prawem o sędziach trybunalskich postanowionym obwarowano jest, aby Trybunał sprawy przed siebie przywołane sprawiedliwie według prawa i dowodów sądzili, korupcyi żadnych sędziowie od stron nie brali i rygor prawny tak na corruptum, jako też i na corrumpentem przez nową konstytucyją jest założony. Jednak że in contrarium prawu wychodzą iudicata i korupcyje cale się zagęściły, tedy zabiegając inconvenientiis o reasumpcyją konstytucyjej ichm. panowie posłowie starać się będą, aby dekrety illegitime w Trybunale napisane subsint vitio nullitatis, corrumpenti corruptum iudicem na przyszły trybunał wolno było pozwać, a gdy mu dowiedzie, że był skorumpowany, ma uczciwe tracić et ad omnia munia ob eunda inbabilis zostawać, dóbr corrupti połowa fisco, druga zaś połowa delatorowi caedere powinna, a dokazujący sine quaevis poena wychodzić ma.

Per inanimadvertentiam kancelaryi koronnej na jedną daninę albo na jeden urząd dwom osobom przywileje dawane bywają, przeto iż się prawu pospolitemu niedosyć dzieje starać się będą ichm. panowie posłowie o reasumpcyją prawa, aby przywileje na przywileje nie wychodziły, wychodząc, aby nie były pieczętowane sine secus coeniat nullitatis per novam legem declarentur. In simili wyraz dum przywileje stolnikostwa łukowskiego dwom ichm. jm. panu Sabaldemu Szaniawskiemu i jm. panu Franciszkowi Olędzkiemu żeśmy laudo nostro ad maiestatem pro [s. 533] dessensione odesłali, instent ichm. panowie posłowie za obiema ichm. panami o prędkie rozeznanie, komu competterit stolnikostwo, et desiderium in simili jm. pana miecznika lubelskiego zalecamy.

O koekwacyjej monety z Rzeczpospolitą zniósłszy się ichm. panowie posłowie inibunt media adequata.

Nad prawo pospolite nobilitas od duchowieństwa ponosi uciążliwość, kiedy ichm. księża szlachtę osiadłą o pretensyje swoje do sądów

duchownych i officialskich ewokują, dekretami, ekskomunikami agrawują, przeto ne fiat praeiudicium, reassumatur lex, aby o dziesięciny, wyderkafy i o inne pretensyje księża szlachcie do ziemstwa albo do grodu pozywali.

Granice polskie z W. Ks. Lit. aby in suo robore permaneant, ne collisionis inter provincias exoriantur, o reasumpcyją konstytucyjej 1646 na sejmie domówią się. A osobliwie województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej z Woiniem[23] vigore pactorum conventorum przez JKM determinowane, aby in suo robore et valore zostawały, instabunt do JKMci P.n.m. i jeśliby potrzeba było, konstytucyją promovebunt.

Dignitas primitialis książęcia jm. kardynała arcybiskupa gnieźnieńskiego podczas elekcyjej królów in suae ra et statione powagi zwyczajnej aby zostawała skutecznym opisać prawem.

Na nieustające conatus et in Rempublica zelum j.w. jm. pana [Feliksa Aleksandra] hrabi na Lipsku Lipskiego wojewody kaliskiego zapatrując się przepominać nie chcemy merita jmci w Ojczyźnie, które dalszej łasce i respektowi JKMci recomendabunt ichm. panowie posłowie nasi.

J.w. jm. pana Aleksandra Drzewickiego kasztelana lubelskiego z szczerej ku Ojczyźnie miłości około dobra Rzeczypospolitej i województwa naszego całości ustawiczne fatygi cum [...]tunarum dispendio podjęte znacznej merentur rekompensy, przeto emeritissimi in hac Republica civis et senatoris aby z szczodrobliwej łaski pańskiej JKMci ex primis vacantibus merita gratyfikowane były, Majestatowi singularissime zalecą i o libertacyją przez konstytucyją kamienicy w Lublinie w rynku będącej tegoż j.w. jm. pana kasztelana [s. 534] własnej starać się będą.

Kamienice jm. pana [Jana] Kochanowskiego cześnika mielnickiego, druga jm. pana cześnika bełskiego[24] na Przedmieściu Krakowskim, jejm. pani [Jadwigi] Niemyskiej podsędkowej lubelskiej na Dominikańskiej ulicy będąca Kramarczykowska nazwana, aby libertowane były promovebunt.

Miasto Łuków osobliwą meretue kompasyję, kiedy przez ogień wielką ponosi ruinę, więc aby in hac calamitate mogło mieć levamen, instabunt ichm. panowie posłowie, aby od płacenia podatków wolne było.

Nad zwyczaj tym gravatur nobilitas, że od beczki soli suchedniowej po 9 zł płacić muszą, więc aby nad 4 zł nie płacili, to efficiant ichm. panowie posłowie.

Approbatio fundacyjej ojców piarum scholarum aby in volumen legum weszła do Rzeczypospolitej wniosą instancyją.

---

[23] *Wołyń w województwie brzesko-litewskim, przy granicy z województwem lubelskim.*

[24] *Marek Stoiński.*

Commovit niepomału efekta do kompasyjej quaerimonia w. jm. pana [Jana] Butlera starosty drohickiego i ichm. panów skarbnika i łowczego lubelskich, braci rodzonych Suchodolskich[25] w lezjej wzięcia pałacu ichm. należącego w Warszawie przez jm. księdza [Krzysztofa] Białłozora kanonika wileńskiego, co że immunitati bonorum nobilitarium jest praeiudiciosum, upomnią się ichm. panowie posłowie, ut ablata restituantur laesis.

Starostwo trembowelskie w. jm. panu [Władysławowi] Niemierzycowi konferowane, że nad prawo już post fundatam iurisdictionem capitanealem przez jm. pana strażnika koronnego[26] odebrane jest, aby restituatur evincent u KJMci i Rzeczypospolitej.

Prezenta na archidiakonię lubelską jm. księdzu archidiakonowi chełmskiemu konferowana i ręką JKMci podpisana, aby była Pańską łaską aprobowana.

By tym większa wszechmogącemu Bogu ex auctione świętych przybywała chwała, kanonizacyję błogosławionego [Wojciecha] Męcińskiego Societatis Iesu promovebunt i aby instancyja od Rzeczypospolitej do Ojca Świętego była, starania przyłożą.

[s. 535] Permovit niepomału statum publicum przez oderwanie ekonomiej sandomierskiej od starostwa praeiudicium, która ab anno 1590 starostwu dotąd inkorporowana była, a teraz przez komisyję prywatną jest oderwana. Więc lege cavebunt ichm. panowie posłowie, aby podobne komisyje kardynalia iura convellentes kasowane były na potym.

Ponieważ konstytucyją anni 1532 warowano jest, aby ekonomie sine consensu ordinum non augeantur[27], więc ichm. panowie i o to prawo obwarują, aby wieś Bratkowice coattinens z dawna do ekonomiej sandomierskiej nie należała, co z konstytucyjej anni 1581 liquet titulo *Danina urodzonemu Taranowskiemu*[28], do ekonomiej sandomierskiej non praetendatur i szkody w tychże dobrach bratkowskich przez lokacyją wojsk JKMci poczynione za uznaniem komisarza na grunt zesłanego refundantur.

Luboć wprawdzie konstytucyja na ukontentowanie pretensyjej sukcesorów ur. Boratyniego od Rzeczypospolitej nastąpiła, jednakże skutku w satysfakcyjej nie ma, intercedent ichm. panowie posłowie, ut legi sancitae in omnibus punctis satisfiatur.

Przywileju na indygenat pruski aby KJM za panowania swego nie wydawał ani zatwierdzał przeszłego króla JMci, ponieważ aequalitati i aequali Republicae jest nieznośny ani też ex originali Prussiae privilegio więcej być może pociągany nad inne województwa i ziemie, w czym

[25] *Zbigniew i Teodor Suchodolscy.*
[26] *Stefan Aleksander Potocki.*
[27] *VL, t. I, s. 250–251.*
[28] *VC, t. II, vol. 1, s. 454.*

jeżeliby miała być trudność, nie odstąpią ichm. panowie posłowie poprzeć takiej konstytucyjej, którą by vicissim caviatur, aby indygenom pruskim w Koronie żadnych krzeseł, dygnitarstw, urzędów ani tenut dawać nie godziło się.

A iż wiele w Rzeczypospolitej należy na wyprawionym [s. 536] do Turek pośle, aby non ex senatus consilio constitintur, ale ex assensu całej Rzeczypospolitej.

Niemniej i to ichm. panowie posłowie cavebunt, aby lauda, które vim legis sapiunt, były per publicam legem abrogowane.

Aby deductionibus nobilitatis dawne prawa reasumowane były.

Folwarki Trześniów i Hejdów ojców dominikanów lubelskich że przez częste przechody żołnierskie, ekstorsyje hibern nadzwyczaj zostają obciążeni i w wielkiej ruinie, tedy żeby allewiacyję w hibernach miał, a za tym ubogi klasztor łatwiejszą sustentacyję mieć mógł, ichm. panowie posłowie wniosą na sejmie instancyję.

Biorąc zaś przykład z inszych województw, które obrawszy posłów na sejm eam praecustoditionem uczynili, aby in casu, strzeż Boże, zerwania sejmu i niewyprowadzenia wojska cudzoziemskiego za granice polskie continuatio sejmików, a zatym dalsze obrady mieli, tedy i województwo nasze cautellam sobie praecustodit, iż uchowaj Boże rozerwania sejmu et ingruentem necessitatem, tedy w niedziel dwie po zerwaniu actum continuabit z dalszą obradą, który tantisper do tegoż czasu praesentibus limituje.

Te tedy wszystkie zgodnie namówione do instrukcyjej teraźniejszej podaliśmy punkta, które aby pro solita dexteritate sua et enga intram amore ichm. panowie posłowie nasi promoveant, bratersko ichmciów obligujemy. A dla większej wagi jm. panu marszałkowi koła naszego rycerskiego podpisać i do akt autentycznych podać zleciliśmy. Działo się w Lublinie w kościele ojców dominikanów na miejscu konsultacyjom naszym zwyczajnym dnia 12 czerwca 1699 roku.

Mikołaj Kossakowski chorąży żytomierski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

XII. Sejmik deputacki w Lublinie 14 września 1699 r.

1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 14 września 1699 r.

Rkp. *APL, CLRMO 176, s. 241–242 – oblata (protokół); w grodzie lubelskim oblatował ur. Antoni Sobieszczański 15 IX 1699 r.*

[s. 241] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego, powiatu urzędowskiego i ziemi łukowskiej zjechawszy się do Lublina na miejsce konsultacyjom naszym zwyczajne na dzień

dzisiejszy do obrania deputatów prawem pospolitym naznaczony, przy obraniu wolnymi głosami naszymi marszałka koła naszego rycerskiego w. jm. pana Bogusława z Trzeszkowic Pszonkę miecznika i podwojewodziego lubelskiego, naprzód prowidencyjej Boskiej cuncta in melius disponenti pokorne oddawszy dzięki, że nam na tej teraźniejszej obradzie naszej in erectionem et conservationem sacrosancte iustitiae, która jest praw i swobód naszych firmissimum robur et decus unionem animorum dać raczył. Przy której jednostajną zgodą et liberis suffragiis wolnych głosów naszych ex voto et intentione dobra pospolitego tę elekcyją deputacką szczęśliwie determinując, uprosiliśmy na tę funkcyję na Trybunał przyszły Koronny magnorum meritorum et probatae virtutis nie tylko w województwie naszym, ale też w całej Rzeczypospolitej practicatos et emeritissimos viros j.ww. ichm. panów Aleksandra Ciołka na Drzewicy Drzewickiego lubelskiego z województwa lubelskiego i Tomasza z Drzewic Głuskiego gostyńskiego [s. 242] z powiatu urzędowskiego kasztelanów, życząc unanimi affectu pomienionym ichm. na tak pracowitej pro iustitia funkcyjej prosperrimam successum.

Którą to elekcyją naszą pomienionemu jm. panu marszałkowi koła naszego nomine publico podpisać i ad acta publica do grodu lubelskiego per oblatam podać zleciliśmy. Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyjom naszym zwyczajnym dnia 14 miesiąca września r.P. 1699.

Boguslaus de Trz[eszkowice] Pszonka ensifer et vicepalatinus Lublinensis et marschalcus conventus particularis eiusdem palatinatus Lublinensis.

Z tego samego dnia jest uchwała sejmiku lubelskiego w sprawie wywodu szlachectwa Marcina Kazimierza Roli, dziedzica cząstki we wsi Role w ziemi łukowskiej (APL, CLRMO 176, s. 216–221). Podano w niej genealogię rodu Rolów w kilku pokoleniach oraz wiele innych osób z Kobrynia, Kodnia i Brześcia Litewskiego.

XIII. Sejmik relacyjny w Lublinie 15 września 1699 r.

Sejmik zwołany uchwałą zakończonego 30 VII 1699 r. sejmu pacyfikacyjnego: Województwo lubelskie po deputackim nazajutrz sobie czas sejmiku relationis naznacza, *VL, t. V, s. 39. List króla Augusta II na sejmiki z 23 VIII 1699 r. (zob. ASWPK 1696–1732, s. 178–179).*

1. Laudum sejmiku relacyjnego w Lublinie 15–18 września 1699 r.

Rkp. 1. *AAL, AKL, Rep. 60 A XXVII, k. 363–365v – kopia; w grodzie lubelskim w imieniu marszałka Antoniego Skarbka Kiełczewskiego oblatował ur. Mikołaj Leżeński 26 IX 1699 r.;* **Rkp. 2.** *APL, CLRMO 176, s. 426 – końcówka laudum z podpisem marszałka.*

[k. 363] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej zjechawszy się do Lublina na sejmik

relationis pro die 15 septembris w roku teraźniejszym naznaczony na miejscu konsultacyjom naszym zwyczajnym, za zgodą jednostajną takoweśmy uczynili [k. 363v] postanowienie.

Kiedy sejm szczęśliwie skończony, ab externis alma pax, ab intra restauratio inter cives konfidencyje wracają się, fortuny in praedam et incendium obrócone otwierają się, aedes pacis pod szczęśliwym JKMci panowaniem, wprzód Panu Bogu naszemu per quem leges regnant, pokorne oddawszy dzięki. Nomen zaś Augusti nostri sit immortale optatione, ut simus praesentium laeti, futurorum securi.

Ichm. panom posłom naszym za dowodne in publicum conatus cum [...]sione wdzięczności, braterskie niesiemy podziękowania.

A że wojsko jest praesidium Regnorum, któremu de[...]vita merces ex iusto należąca powinna być wypłacona, tedy województwo nasze stosując się ad mentem legis novellae na zapłacenie dwóch ćwierci anni 1692 podymnego 30 iuxta taryfów anni 1683 przez jm. pana Marcina Moszyńskiego podczaszego mielnickiego constitutum uchwala, salva pomienionej taryfy confrontatione z dawniejszymi księgami et correctione si opus fuerit na sądach fiskalnych praecauta et praecustodita. Której jeżeliby kto dotąd się [...]kał, tedy decisioni iudicii fiscalis powinien subi[...]. Do którego to podatku wybierania obraliśmy eksaktorów jm. pana Jana Borzęckiego z jm. panem Mikołajem Moszyńskim w województwie lubelskim, a w ziemi łukowskiej jm. pana Waleriana Turskiego komornika ziemskiego łukowskiego z jm. panem Jakubem Krasuskim. Którzy ichm. aequaliter in medietate wsiami, miastami i miasteczkami rozjechawszy się każdy, jeden do drugiego się nie interesując, żeby w tym agrawacyja ludziom nie była, od kwitu więcej nad 6 gr, a gdzie ichm. bracia są rozrodzeni nad 3 gr (excepto salarium po groszu [k. 364] od złotego) kwitowego nie pretendując, ichm. pomieniony podatek wybierać mają. W czym omnem curam adhibere powinni będą, aby pomieniony podatek przed zaczęciem Trybunału Radomskiego wybrawszy, on iuxta mentem legis in tempore na miejsce naznaczone zwieźli sub poena peculatus ibidem apposita. Na który to Trybunał Radomski ten tylko jeden w. jm. pana Jana z Mężenina Mężeńskiego chorążego lubelskiego uprosiliśmy.

A że za Wisłą moneta taniej idzie, więc jm. pan komisarz nasz procurabit, aby in eo valore od ichm panów poborców pieniądze brane były, jako oni tu odbierają, żeby per indirectum województwo nasze na tym nie szkodowało.

Więc że ordo est animo rerum, dla tym porządniejszego w województwie naszym porządku sądy fiskalne, które i samo prawo po województwach disposuit, reasumujemy. Do których to sądów przy konserwacyjej iuris legum grodu ichm. panowie komisarze: z lubelskiego j.w. im. pana

Aleksandra na Drzewicy Ciołka Drzewickiego kasztelana, w. jm. pana Jana Mężeńskiego chorążego lubelskich, jm. pana Mikołaja Słoniewskiego chorążego bydgoskiego, jm. pana Remigiana Piaseckiego stolnika, jm. pana Jana z Targowiska Gałęzowskiego podczaszego, jm. pana Teodora Orzechowskiego podstolego, jm. pana Tomasza Skarbka Kiełczewskiego cześnika, jm. pana Teodora Suchodolskiego łowczego lubelskich, jm. pana Adama Szaniawskiego pisarza ziemskiego łukowskiego, jm. pana [Bogusława] Pszonkę miecznika i podwojewodziego, jm. pana Zbigniewa Suchodolskiego skarbnika lubelskich, jm. pana Andrzeja Ossowskiego skarbnika łomżyńskiego, jm. pana [Mikołaja] Wybranowskiego skarbnika bełskiego, jm. pana Pawła Bielskiego sędziego grodzkiego lubelskiego, jm. pana Marcina Moszyńskiego podczaszego mielnickiego, jm. pana [Jakuba] Ługowskiego regenta ziemskiego lubelskiego, jm. pana Stanisława Rzepeckiego [k. 364v], jm. pana Stephana Potępskiego, jm. pana [Jakuba] Sebaldego Szaniawskiego, jm. pana Antoniego Skarbka Kiełczewskiego marszałka koła rycerskiego województwa lubelskiego, jm. pana Adama Chobrzyńskiego. W ziemi zaś łukowskiej ichm. panów komisarzów do takowejże słuchania kalkulacyjej i sądu komisarskiego obraliśmy ichmciów: jm. pana Stanisława Rozwadowskiego chorążego, jm. pana Franciszka Olędzkiego stolnika łukowskich, jm. pana Kazimierza Zawadzkiego stolnika wieluńskiego, jm. pana [Michała] Ryszkowskiego podczaszego, jm. pana Jana Jezierskiego sędziego ziemskiego, jm. pana Marcina Jastrzębskiego podsędka, jm. pana Kazimierza Suffczyńskiego skarbnika, jm. pana Jana Zarzeckiego wojskiego, jm. pana Antoniego Rozwadowskiego sędzica łukowskiego, jm. pana Leopolda Szczygielskiego, jm. pana Franciszka Jezierskiego sędzica łukowskiego, jm. pana Andrzeja Jastrzębskiego miecznika bracławskiego obraliśmy i uprosili.

Których sądów sądzenie gdzie ichm. panowie sędziowie miejsce wygodniejsze uznają, tam się odprawować mają. Zacząć się zaś powinny die 21 septembris anno praesenti. Ulteriorem zaś pomienionych sądów dispositionem województwo sobie zostawuje. Przy zaczęciu których sądów ichm. panowie sędziowie fiskalni forma tribunalitia in praesentia officii castrensi przysiąc powinni cum ea appositione, jako podatków żadnych z dóbr swoich nie winienem. Ci zaś ichm., którzy się podatków tykali i z nich kwitów nie mają ani się wyrachowali i one winni od przysięgi arceri powinni.

Na które to sądy jm. pan Stanisław Michowski instygator fiskalny pozwać i przeciwko wszystkim ichm. quocunque titulo vocitatur poborców, administratorów, kontrahentów, którzykolwiek kwitów od województwa nie mają, wpisać się powinien sine quavis dilatione i sprawy fideliter bez

wszelkiej ochrony [k. 365] promowować będzie, na co przysiąc tenebitur. A że wielu ichmciów, którzy się nie wyrachowali, fata z tego świata zabrały, tedy ichm. panowie sukkolektorowie inych na tychże sądach componere et respondere powinni będą sub poena peculatus et executione do ich dóbr, a który by substancyjej nie miał, sub poena liberae captivationis.

Pogłównego dwoje reasumując uchwałę naszą 1697 anni nemine excepto postanawiamy, około którego pogłównego porządek i wybierania czas do przyszłego sejmiku odkładamy. Do wybierania zaś pomienionego pogłównego z obranymi ichm. pany eksaktorami, to jest w województwie lubelskim do pierwszego pogłównego ichm. jm. panem Janem Drzewieckim i Stanisławem Nieprzeckim, do drugiego ichm. jm. panem Adamem Iżyckim i Mikołajem także Iżyckim, salva per omnia evictione jm. pana Mikołaja Iżyckiego przez jm. pana Jana Iżyckiego wojskiego grabowieckiego uczynią się, w ziemi łukowskiej jm. panem Marcinem Kłembowskim i jm. panem Marcinem Zaleskim odkładamy. Którego na przyszłym sejmiku ma być conscriptia a wydawania czasu determinacyja.

Mając zaś województwo nad tym animadwersyję, iż przez to summam iacturam patitur, gdy przychodzi czas kontrahencyjów, administracyjów, dystrybucyjów i eksakcyjów cuiuscunque generis podatków, tedy zabiegając temu, ne ulteriores famillaruat, etiam in cineres, która deprimit województwo dla konkurencyi przez rwanie sejmików, postanawiamy między sobą, aby każdy z ichm. panów konkurentów do administracyjej, kontrahencyi poborstwa i eksakcyi iuramentum corporale praestit w kole rycerskim in facie województwa przed jm. panem marszałkiem koła natenczas naszego będącym ea rotha: Jako się o tę funkcyję tak przez siebie, jako i przez subordynowane osoby nie starał.

Stosując się ad publicam legem wieś Stok i Grubale jm. pana Kazimierza Suffczyńskiego skarbnika łukowskiego, także miasto Kulczów[29] i wieś Chomiejową Wolę jm. pana Antoniego Krzeskiego [Krzewskiego] podstolego kijowskiego, Szaniawy [k. 365v] Poniaty jm. pana [Jakuba] Ługowskiego regenta lubelskiego od podatku podymnego uwalniamy i wszystkich ichmciów ogniem dotknionych, na co praestito iuramento iuxta obloquentiam legem od podatku podymnego wolnymi czynimy.

Jeżeli które województwo jako nasze lubelskie in praedum furentum jest wystawione, bo jest wojsk przechodzących szlakiem, tak na dochodzenie pretensyi i krzywd naszych na Trybunale Radomskim obieramy za plenipotenta im. pana Karwowskiego, którego fidelitatem usługi uznawszy wdzięczność persolutium laborum obiecujemy.

[29] *Miasto o takiej nazwie nie istniało. Krzewscy byli wówczas dziedzicami Piszczkowic z Wolą, Turowa, Woli Chomejowej oraz cząstek w Bychawce i Łubkach.*

Mając respekt na obywatela województwa naszego jm. pana Gabriela Rzeczyckiego, który w niewoli lat 7 siedział, tedy habita ratione wielkiej straty jegomościnej deklarujemy jmci 1000 zł.

Ichm. panom deputatom tak wojska koronnego, jako i cudzoziemskiego largicyjej 2000 [zł] deklarujemy, tym tylko, którzy przedtym nie partycypowali.

Do książęcia jm. prymasa, do jm. pana krakowskiego ichm. panów posłów uprosiliśmy jm. pana Mikołaja Słoniewskiego chorążego bydgoskiego, jm. pana Kazimierza Suffczyńskiego skarbnika łukowskiego, jm. pana Jana Michowskiego, do jm. pana krakowskiego zaś ichmciów jm. pana Mikołaja Bielskiego, jm. pana Antoniego Rozwadowskiego uprosiliśmy. Którym ichm. jm. pan marszałek koła naszego punkta desideriorum nostrorum spisać ma.

Jm. pana Jana Trojana Niezabitowskiego przy rocznej czopowego administracyjej konserwujemy hoc praecauto, [...] in futurum ichm. panowie kontrahenci kontrakt z jm. panem marszałkiem koła naczego natenczas czynili.

Ponieważ [...]nęła[a] satysfakcyja od sukcesorów nieboszczyka jm. pana Stephana Szczuckiego, tedy praesenti laudo sukcesorów kwitujemy z odebranych od tychże sukcesorów sum.

Inne desideria że się na teraźniejszym sejmiku pomieścić nie mogły, tedy one do sejmiku blisko przyszłego ex limitatione przypadającego odkładamy i zjazd nasz pro die 11 ianuarii in anno Deo dante futuro prolongujemy. Działo się w Lublinie die 18 septembris a. 1699.

Antoni Skarbek Kiełczewski marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *Część wyrazu niewidoczna na spięciu karty.*

2. Instrukcja od sejmiku posłom do prymasa 18 września 1699 r.

Rkp. *BN 6650, s. 218–220 – kopia.*

[s. 218] Instrukcyja do j.o. księcia jm. kardynała [Michała] Radziejowskiego arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa koronnego i ww. ichm., jm. panu Mikołajowi na Modliborzycach Słoniewskiemu chorążemu bydgoskiemu, jm. panu Kazimierzowi Suffczyńskiemu skarbnikowi łukowskiemu, jm. panu Janowi na Michowie Michowskiemu na sejmiku relationis w Lublinie dana 18 septembris anno 1699.

Głośne całemu światu j.o. księcia jmci akcyje i około dobra pospolitego Rzeczypospolitej naszej desudationes województwo lubelskie grato animo głosi, upraszając j.o. księcia jmci, aby nie przestawał ex tutellari officina wypuszczać salutem publicam, którekolwiek bowiem j.o. księżę

jm. ex primatiali dignitate Rzeczypospolitej daje fulcimina w sercach synów Ojczyzny perennaturam imieniowi swemu zapisuje gloriam. O co i teraz ichm. panowie posłowie nasi imieniem województwa naszego j.o. księcia jmci [s. 219] upraszać będą.

A że ex fama publica constat, iż ludzie jmci in visceribus Regni morantur przeciwko jeszcze nie oschłemu prawu, upraszać będą ichm. panowie posłowie nasi księcia jm. prymasa, aby ex specula dignitatis suae raczył securitatem prawa providere.

Więc iż żadna rzecz żyjąca bez głowy obejść się nie może, dalekoż bardziej Królestwo nasze sine summo capite JKMci P.n.m., upraszać i w tym będą ichm. panowie posłowie nasi księcia jmci, aby listami swymi do jako najprędszego powrotu KJMci P.n.m. inwitował.

Że jest lex positiva i per pacta JKMci aprobowana, aby rex et regina catholici sunto. Zaczym upraszać ksiecia jmci, aby provideat et praevideat legi, żeby królowa jejm. non transcendat granic, antequam sit catholica.

Ponieważ JKM dał się z tym słyszeć, że chce wykupić hipotekę elbląską pro obside Malborka i Połągi, zaczym upraszać będą j.o. księcia jmci ichm. panowie posłowie, aby jako primus princeps et primum po Majestacie caput, raczył temu obviare, gdyż by to było contra pacta conventa, w których jest, że sukcesorowie JKMci żadnej do Rzeczypospolitej nie będą mieć pretensyjej.

Lubo derogarunt wszystkie województwa przez instrukcyje swoje dane ichm. panom posłom na sejm indygenaty cudzoziemcom. Jednak ichm. panowie cudzoziemcy praetendunt sobie per praetextus sponsalitios wnosić sumy do Korony i nie mając indygenatu, ścieśniać dobra szlacheckie. Słuszna upraszać księcia jmci, aby jako primum caput po Majestacie, miał w tym animadwersyję i upraszał KJMci, aby według konstytucyi teraźniejszej nie raczył fovere Niemców w Rzeczypospolitej. I te dobra, na któreby te sumy [s. 220] wniesione były, jako nullo iure, bo non ab indigensis kupione, aby nullum habeant valorem w swoich dziedzictwach lub zastawach i mogły conficari.

Wiadoma j.o. księciu jmci zatrzymana wojsku zapłata, która ledwie nie z wyciśnieniem ubogich ludzi, krwi i potu pochodzi, województwo nasze na ulżeniu ubogim ludziom dwoje pogłównego uchwaliło, do którego aby się i duchowieństwo diecezjej województwa naszego przyłożyło. Aby j.o. książę jm. jako in obitate księcia jm. biskupa krakowskiego, zagrzał instancyją swoją et primatiali dignitate, aby ichm. duchowieństwo równo z nami contribuant.

Desiderium jm. pana Michowskiego zalecamy protectioni księcia jmci.

Mając województwo nasze lezje, iż sól suchedniowa tegorocznia nie doszła województwa, dlatego ichm. panom posłom committimus, żeby

j.o. księcia jmci upraszali, który może admonere listem swoim administratorów żup refragantes legi. Którzy żeby accelerent z spłynieniem soli do komory puławskiej, z której województwo nasze zwykło odbierać należącą sól.

Co wszystko prowidencyi j.o. księcia jmci ichm. panowie posłowie nasi zalecą. Działo się w Lublinie, na miejscu konsultacyjom naszym zwyczajnym, anno et die ut supra.

Antoni Skarbek Kiełczewski marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego.

XIV. Sejmik z limity w Lublinie 11 stycznia 1700 r.

Sejmik z uchwały poprzedniego sejmiku 15–18 IX 1699 r. Zob. powyżej.

1. Laudum sejmiku z limity 11 stycznia 1700 r.

Rkp. *AAL, AKL Rep. 60 A XXVII, k. 366–366v – kopia; w grodzie lubelskim w imieniu marszałka Antoniego Skarbka Kiełczewskiego oblatował szl. Jan Wroczyński 20 II 1700 r.*

[k. 366] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej zjechawszy się do Lublina na sejmik ex limitatione pro die 11 ianuarii in anno 1700 na miejsce konsultacyjom naszym zwyczajne za zgodą jednostajną takoweśmy uchwalili postanowienie.

Kiedy cum saeculo redintegratur amori już hac frui felicitate przychodzi per unionem animorum, kędy unum radicatur velle w Ojczyźnie naszej a jawny tego już dokument mamy.

Ponieważ wojsko, lubo krwawie zasłużone, ćwierci in sinum jednak miłej Ojczyzny składa, widząc ją capatam iuribus nie już upomina się, ale tak wielu ustępując ćwierci i owszem, synowskim idąc trybem na jeden tylko macierzyński zdaje się respekt. Tedy ut affulgeat ta szczęśliwość et effectuetur ta kompozycyja między wojskiem, committimus to jm. panu komisarzowi naszemu, ażeby chciał agere activitate sua pro bono Rzeczypospolitej i województwu, ut sortiatur effectum.

Zapatrując się na insze górniejsze województwa, które już powydawały asygnacyje zasłużonemu żołnierzowi, a my dajemy w moc jm. panu kasztelanowi województwa naszego, ażeby pozostałe z repartycyi w województwie naszym borgowe ćwierci wypłacać rozkazał przez wydanie asygnacyj swoich tak na retenta dawne, jako i na przeszłym sejmiku [k. 366v] uchwalone podatki.

Uważając w tym detrimentum wielkie województwu, że ci ichm., którzy jakiegokolwiek i podatku kiedykolwiek tykali w sądach fiskalnych zasiadają i przez to in dilationem sum exolutia województwu od ichmciów należąca iść może, tedy reasumując anterioris laudi punkta i teraz

uchwalamy, ażeby żaden z ichmciów nie zasiadał, póki by należytej nie uczynił satysfakcyi i kwitu od województwa nie otrzymał.

A że za tak wielkie prace et solicitudines circa bonum publicum jako i privatim województwa naszego, o które accurati pilnie starali się ichm. panowie posłowie na sejm od nas obrani, ut sortiantur effectum desideria nasze na sejmie przeszłym, jako i teraz widząc jm. pana chorążego binario labore obiectum województwu po przeszłym sejmie godziłoby się było należyte honorarium obmyślić, co że być nie może ob angustiam temporis do przyszłego odkładamy sejmiku.

Desiderium jm. pana Dominika Uniszowskiego i jm. pana Franciszka Gałęzowskiego do przyszłego cum toto effectu odkładamy sejmiku.

Inne desideria województwa naszego odkładamy circa limitationem ad diem 7 iunii in anno praesenti i zjazd nasz na miejsce konsultacyjom naszym zwyczajne. Działo się w Lublinie die 11 ianuarii anno 1700 na miejscu konsultacyjom naszym zwyczajnym.

Antoni Skarbek Kiełczewski marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

XV. Sejmik elekcji pisarza ziemskiego w Lublinie 15 kwietnia 1700 r.

Sejmik zwołany uniwersałem wojewody lubelskiego Stanisława Tarły wydanym w Kowali 30 III 1700 r., po dziesięcioletnim wakacie na urzędzie.

1. Laudum sejmiku elekcyjnego w Lublinie 15 kwietnia 1700 r.

Rkp. *AAL, AKL Rep. 60 A XXVII, k. 367–368 – kopia; w grodzie lubelskim w imieniu marszałka Andrzeja Leopolda Ossowskiego skarbnika łomżyńskiego oblatował szl. Jan Rozeński 19 IV 1700 r.*

[k. 367] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej za uniwersałem j.w. jm. pana Stanisława z Tęczyna Tarła wojewody lubelskiego de data w Kowali die 30 martii anni praesentis, a zaś feria quinta post Dominicam Judica Quadragesimalem proxima [29 III] anni eiusdem in actis [k. 367v] grodu lubelskiego oblatowanym i publikowanym ad notitiam maiorem ichm. panów obywatelów czas zjazdowi w Lublinie pro die 15 aprilis naznaczywszy wydanym zgromadzeni, ponieważ post tam diuturnum silentium pistitue expectationem venit felix dies pod szczęśliwym JKMci P.n.m. jako augustissimi nominis Pana, pod którego victrices nie tylko barbaram gentium skłoniły się karki, ale i dzisiaj curium województwa lubelskiego zgodne animus, że ad felicem elekcyi osierociałego ziemstwa przypłynęły do portu i secundis votis przy elekcyjej swojej insistendo prawu i praxi czterech e medio his kandydatów na pisarstwo ziemskie lubelskie obranych prezentujemy JKMci P.n.m.,

najpierwszego jm. pana Jana z Targowiska Gałęzowskiego podczaszego i podstarościego grodzkiego lubelskiego, jm. pana Adama Szaniawskiego pisarza ziemskiego łukowskiego, jm. pana Mikołaja Wybranowskiego skarbnika bełskiego, jm. pana Jakuba Ługowskiego regenta ziemskiego lubelskiego. Więc jako zgodnych od nas całego województwa obrani i nominowani sercem i głosami, tak ultimae oddając dispositioni JKMci P.n.m. communi veneratione Najjaśniejszego Majestatu jego [k. 368] uniżenie suplikujemy, aby JKM P.n.m. notrium manum apponere raczył.

A zaś pro maiori fide et testimonio jako dyrektor tego sejmiku electionis natenczas obrany ręką własną podpisuję się i ad acta grodu lubelskiego podaję. Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyjom naszym zwyczajnym dnia 15 miesiąca kwietnia r.P. 1700.

Andrzej Leopold Ossowski skarbnik łomżyński, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

Dnia 17 IV 1700 r. nominację na urząd pisarza ziemskiego lubelskiego otrzymał Jan Gałęzowski, zob. Urzędnicy, t. IV, z. 4, s. 33.

XVI. Sejmik z limity w Lublinie 7 czerwca 1700 r.

Sejmik zwołany uchwałą sejmiku z 11 I 1700 r. Zob. powyżej.

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 7 czerwca 1700 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 180, s. 126 – oblata (protokół); w grodzie lubelskim w imieniu marszałka Antoniego Skarbka Kiełczewskiego oblatował ur. Jan Lisowski 3 IX 1700 r.;* **Rkp. 2.** *AAL, AKL, Rep. 60 A XXVII, k. 368–368v – kopia.*

[s. 126] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej zjechawszy się do Lublina na sejmik ex limitatione pro die 7 iunii in anno 1700 na miejsce konsultacyjom naszym zwyczajne za zgodą jednostajną taką postanowili uchwałę.

Kiedy jeszcze nie przyszło ad effectum usilnie desiderium Rzeczypospolitej optatius saeculo na przeszłej limitowanej radomskiej komisyjej kombinacyja między zasłużonym żołnierzem na Rzeczpospolitą, która że odłożona do przyszłego czasu ex limitatione komisyi, tedy dajemy w moc jm. panu komisarzowi naszemu, ażeby jako zaczął accuratissime depedare circa bonum publicum województwa, tak dalej chciał o jak najprędszą kombinacyją [...]dendo curare.

A że eksolucyja wojsku z repartcyjej w województwie naszym oporem idzie, dla ichm. panów, administratorów, kontrahentów i inszych tenutorów cuiuscunque generis podatku, którzy zostali na retentach, tedy upraszamy jm. pana kasztelana, ażeby absque omni respectu wydawał asygnacyje do ichmciów dla prędszej akceleracyjej wypłacenia.

Insze desideria do przyszłego odkładamy sejmiku, który limitujemy pro die 15 septembris anno 1700. Działo się w Lublinie die 7 iunii anno 1700 na miejscu konsultacyjom naszym zwyczajnym.

Antoni Skarbek Kiełczewski marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

XVII. Sejmik deputacki w Lublinie 13 września 1700 r.

1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 13 września 1700 r.

Rkp. *B.PAU-PAN 8326, k. 3–4 – kopia*[30]*; w grodzie lubelskim oblatował Michał Ryszkowski podczaszy łukowski, marszałek sejmiku 13 IX 1700 r.*

[k. 3] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej zjechawszy się do Lublina na miejsce konsultacyjom naszym zwyczajne na dzień dzisiejszy prawem pospolitym do obierania deputatów na Trybunał Koronny naznaczony [13 IX], głosami naszymi marszałka koła naszego rycerskiego w. jm. pana Michała na Ryszkach Ryszkowskiego podczaszego ziemi łukowskiej, szczodrobliwości przy tym Boskiej uniżone oddawszy dzięki, że nam przy teraźniejszej obradzie naszej non denegavit animorum unionem, ale owszem na potwierdzenie i zachowanie świętej sprawiedliwości, tudzież na utrzymanie praw i swobód naszych tak zjednoczył serca i afekta braterskie całego województwa, żeśmy wolnymi głosami naszymi ex voto et intentione dobra pospolitego za samą tylko Najwyższego Boga cuncto in melius disponentis idąc ordynacyją, szczęśliwie tę elekcyją deputacką determinując, uprosili na tę [k. 3v] funkcyję na Trybunał przyszły Koronny magnorum meritorum et probatis virtutis w województwie naszym viros, w. ichm. panów Andrzeja Leopolda Ossowskiego skarbnika łomżyńskiego z województwa lubelskiego i Jana [Dominika] Jezierskiego sędziego ziemskiego łukowskiego z ziemi łukowskiej, życząc jednostajnymi afektami pomienionym ichm. na tej tak pracowitej pro iustitoa funkcyjej prosperrimum successum.

Tę tedy elekcyję naszą jednostajną zgodą et liberis sufragiis postanowioną pomienionemu jm. panu marszałkowi koła naszego nomine publico całego województwa podpisać i onę ad acta publica do grodu lubelskiego per oblatam podać zleciliśmy. Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyjom naszym zwyczajnym dnia 13 miesiąca września r.P. 1700. Michał na Ryszkach Ryszkowski podczaszy łukowski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[30] *Kopia z CLRMO 199, k. 456. Obecnie tej karty brak.*

XVIII. Sejmik z limity w Lublinie 15 września 1700 r.

Sejmik zebrał się na mocy uchwały sejmiku z 7 VI 1700 r.

1. Laudum sejmiku lubelskiego z limity 15 września 1700 r.

Rkp. *APL, CLRMO 180, s. 919 – oblata (protokół); w grodzie lubelskim oblatował szl. Jakub Wełnicki 1 XII 1700 r.*

[s. 919] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego zjechawszy się na sejmik ex limitatione, to jest pro die 15 septembris anno 1700 takąśmy uchwałę ustanowili.

Zapatrując się jeszcze na nieskończoną komisyję radomską, która jest cardo obrad naszych przez dojście na niej kompozycyjej między zasłużonym wojskiem a Rzecząpospolitą, zaczym naszych obrad dalszych cursum do dnia da Bóg 10 stycznia w roku da Bóg przyszłym 1701 odkładamy. Działo się w Lublinie dnia 15 września in loco solito consiliorum roku 1700.

Antoni Skarbek Kiełczewski marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

XIX. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 18 kwietnia 1701 r.

Uniwersał królewski z 17 III 1701 r. w Warszawie zwoływał sejm zwyczajny na 30 V 1701 r., zob. ASWPK 1696–1732, s. 217–218. Uniwersału skierowanego do województwa lubelskiego nie odnaleziono. Z tego samego dnia pochodzi instrukcja królewska na sejmiki, zob. Diariusz sejmu walnego warszawskiego 1701–1702, wyd. P. Smolarek, Warszawa 1962, s. 26–32. Posłem królewskim na sejmik województwa lubelskiego był Jan Suffczyński chorążyc łukowski. Instrukcja dla niego (oryginał) zob. APL, CLRMO 182, s. 832–838; w grodzie lubelskim oblatował Kazimierz Suffczyński skarbnik łukowski, marszałek sejmiku 21 IV 1701 r.

1. Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 18–20 kwietnia 1701 r.

Rkp. *APL, CLRMO 182, s. 857 – oblata (protokół); w grodzie lubelskim oblatował Kazimierz Sylwester Suffczyński skarbnik łukowski, marszałek sejmiku 21 IV 1701 r.*

[s. 857] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej na miejsce konsultacyjom naszym zwyczajne w Lublinie na dzień 18 miesiąca kwietnia w roku teraźniejszym 1701 za uniwersałem JKMci P.n.m. na sejmik przedsejmowy zjechawszy się.

Ponieważ różne wielkie ex re et commodo tak Rzeczypospolitej, jako i województwa naszego zaszły interweniencyje, w których bona malaque tej Rzeczypospolitej in praesenti rerum statu dłuższą meditari należy refleksyję, sejmik ten de pleno et integro consensu na dzień 18 miesiąca maja, to jest na środę po świątkach cum toto effectu et valore tegoż JKMci

uniwersału limitujemy. Na który dzień zjechać powinni będziemy. Dzieje się w Lublinie dnia 20 kwietnia roku 1701.

Kazimierz Sylwester z Suffczyna Suffczyński skarbnik ziemi łukowskiej, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

XX. Sejmik przedsejmowy z limity w Lublinie 18 maja 1701 r.

Sejmik z uchwały poprzedniego z 18–20 IV 1701 r., zob. powyżej.

1. Laudum sejmiku przedsejmowego z limity w Lublinie 18 maja 1701 r.

Rkp. *B.PAU-PAN 8333, k. 71–71v – kopia z księgi grodzkiej łukowskiej; w grodzie łukowskim oblatował szl. Jerzy Dmowski 25 V 1701 r.*

[k. 71] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej zjechawszy się na kontynuacyję sejmiku naszego przedsejmowego za uniwersałem JKMci na miejsce konsultacyjom naszym zwyczajne do Lublina na dzień 18 miesiąca maja w r. 1701 ichm. panów posłów na sejm walny warszawski zgodnie z województwa lubelskiego, powiatu urzędowskiego i ziemi łukowskiej obraliśmy per vota i uprosili j.w. Jerzego Dominika hr. na Wiśniczu i Jarosławiu Lubomirskiego podstolego koronnego, kazimierskiego, olsztyńskiego etc. starostę, ww. Michała na Ryszkach Ryszkowskiego podczaszego ziemi łukowskiej, Teodora Orzechowskiego podstolego lubelskiego, którym ichm. instrukcyję namówioną spisać jm. panu marszałkowi koła naszego podpisać i do grodu podać zleciliśmy.

Interesa wszystkie województwa naszego et privatorum, oprócz traktamentu ichm. panom deputatom wojskowym (ponieważ im żadnego na winne zasługi nie uchwalamu ad praesens podatku, 3000 zł largimur, na które j.w. komisarz [k. 71v] nasz asygnacyją ma) do przyszłego, nie chcąc ichm. panów posłów obranych na blisko następującym dłużej morari, odsyłamy in genere wszystkie sejmiku. Który sejmik nasz cum toto effectu dla należytego uczynienia w województwie porządku, czy po skończonym Deo dante czy zerwanym, uchowaj Boże sejmie w niedziel trzy limitujemy, na który czas i miejsce konsultacyjom zwyczajne zjechać się mamy.

Działo się w Lublinie d. 20 miesiąca maja r.P. 1701.

Kazimierz Sylwester z Sufczyna Sufczyński skarbnik ziemi łukowskiej, marszałek sejmiku przedsejmowego województwa lubelskiego.

2. Instrukcja posłom na sejm z sejmiku przedsejmowego w Lublinie 18 maja 1701 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 182, s. 1127–1142 – oblata (protokół); w grodzie lubelskim oblatował Kazimierz Sylwester Suffczyński skarbnik łukowski, marszałek sejmiku 24 V 1701 r.*; **Rkp. 2.** *B.PAU-PAN 8326, k. 13–27 – kopia*; **Rkp. 3.** *B.PAU-PAN 8333, k. 73–78 – kopia.*

[s. 1127] Instrukcyja j.ww. jm. panom Jerzemu Dominikowi hr. na Wiśniczu i Jarosławiu Lubomirskiemu podstolemu koronnemu, staroście kazimierskiemu, olsztyńskiemu etc., Michałowi na Ryszkach Ryszkowskiemu podczaszemu ziemi łukowskiej, Teodorowi Orzechowskiemu podstolemu lubelskiemu, posłom województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej na sejm walny warszawski przez uniwersał JKMci P.n.m. na dzień 30 miesiąca maja w roku teraźniejszym złożony, na sejmiku lubelskim dnia 18 miesiąca kwietnia w roku tymże 1701 zaczętym nominowanym, a potym dnia 18 maja kontynuowanym, zgodnie promulgowanym i uproszonym dana.

A naprzód in capite libri scriptum est, ut facerem voluntatem lubo tenerrimae conscientiae et probatae fidelitati ichm. panów posłów naszych plena fide wierzamy, jednak wiedząc, że innych województw posłowie na sejmikach swoich electionis przysięgli, na innych zaś sejmikach nullo nexu iuramenti obstricti poobierani, aby zupełna stąd w Rzeczypospolitej nie mieszała się konfidencyja urgebunt ichm. panowie posłowie, aby ci ichm., którzy nie na sejmikach swoich, na sejmie super fidelem dobra pospolitego i instrukcyj sobie danych promotionem, przed nowego marszałka obraniem przysięgli. Do czego nasi ichm. panowie posłowie motivo et exemplo praeibunt.

A jako najgruntowniejszy fundament i najpewniejsza rad Rzeczypospolitej stabilitacyja staropolska ku Panu et inter status konfidencyja, tak ichm. panowie posłowie przy należytym KJMci za ojcowskie koło dobra pospolitego pieczołowanie podziękowaniu, życzliwe od wiernych poddanych ku Panu wyrażą chęci i przypomniam custodiam Regnorum in amore populorum, prosząc jak najuniżeniej, aby jako JKM z osobliwej swojej ojcowskiej prowidencyi sejm złożyć stanom Rzeczypospolitej raczył, tak do nowych z Rzecząpospolitą praw stanowienia nie przystępował póty, póki novella przeszłego sejmu lex wojska JKMci z Korony i [s. 1128] W. Ks. Lit. nie wyprowadzi. Na co ichm. panowie posłowie non vano freti legum auxilio codzienną (by też najdłużej sejm prolongować) oglądać się będą circumspekcyją. A ci ludzie, ktorych numerus maiestatum concessus zostaje, gwardie, oficerowie, aby byli natione Polacy, upraszać JKMci będą jm. panowie posłowie.

Lubo widzimy wielkie w heroicznym JKMci sercu staranie in vi novatione avulsarum provinciarum, jednakże sfatygowani tak długą prosekucyją wojny z nieprzyjacielem Krzyża św. wprzód fessas chcąc reparare vires in alta za panowania JKMci odpocząć pace et dulco frui, życzymy sobie quiete, i jako na wojnę szwedzką inne województwa cale nie pozwalają, tak i nasze województwo cale nie pozwala i na odwrócenie in futurum podobnych śmiałości civium, przeciwko tym wszystkim, którzy tę wojnę inscie Republicae KJMci radzili i onej dopomagali, sąd sejmowy

ichm. panowie posłowie lege publica warować będą, tanquam contra reos [...]minis in Republica.

W W. Ks. Lit. widzimy et sensu doloris experimur bella per Eromathios plusquam civilia campos, kiedy zawzięta w W. Ks. Lit. licentia fern na niewinny tak zasłużony dom ichm. panów Sapiehów, na honor, życie i fortunę nastąpiwszy, w straconym tak zacnym kawalerze, miłym i potrzebnym tej Ojczyzny synu św. pamięci jm. panu koniuszym W. Ks. Lit.[31] tak wielką szkodę matce Ojczyźnie i żal zadała, przez co jako civiles na sejmie być muszą cum detrimento obrad publicznych morus violatio iurium in hisce dissensionibus i naszej grozi Koronie, tak ante omnia motos prestat componere fluctus. Tuebuntur ichm. panowie posłowie nasi honor, fortunę ichm. panów Sapiehów, aby ten filar Ojczyzny non ruat przez zawziętość mordorum, ale jako w tej Ojczyźnie urodzeni et enutriti w wolnościach i swobodach nie szukają, ale nam opem, nec vicinia arma, ale się z poufałą submisyją i confidencyją pod skrzydła orła polskiego uciekają, tak należytą w Rzeczypospolitej [s. 1129] znaleźć i mieć powinni kompasyję et fortem succursum ne sint Regna patrocinia inquirere, i sądzić homicidas et motores mali należy tak, aby ichm. przy honorach i urzędach swoich od antecesorów KJMci pro meritis konferowanych konserwowani byli, dobrom swoim tak dziedzicznym, jako królewskim restituantur, lauda przeciwko prawom Rzeczypospolitej uchwalone cassentur. Wojsko nowo erygowane aby zwinięte było et dent rationem extorsores z tak wielkich sum wyciśnionych, serio ichm. panowie posłowie ante omnia promowować będą powinni, aby tak zacny dom ichm. panów Sapiehów albo per combinationem statuum, albo per decisionem sejmu in antiquo statu powagi, honoru i fortun per omnia zostawał, do czego JKM aby paternam chciał przyłożyć curam w uspokojeniu tantarum discordiarum civilium, instabunt ichm. panowie posłowie nasi.

Koniuszostwo W. Ks. Lit. po zacnym kawalerze jm. panu [Jakubowi Henrykowi] Flemingowi konferowane pro vacanti ichm panowie posłowie podać et inter vacantias upomnieć się go mają.

Ponieważ kurfirst jm. brandenburski post tot iniurias przeciwko Rzeczypospolitej attentatas, na koniec velut ad triumphum ukoronował się królem na Prusiech, na których że jest perpetuum feudum Reipublicae, jako nawet ostatnie pacta welawskie, lubo dość złe, in ptem [praesentem?] Reipublicae sonant, tedy ichm. panowie posłowie na sejmie promovebunt perpetuam legem, iż na Prusach nigdy król być nie może, ani ten, co się nim uczynił, nie powinien być od Rzeczypospolitej rekognoskowany et indebite usurpatum titulum regis aby kancelaryje koronne i W. Ks. Lit.

[31] *Michał Franciszek Sapieha.*

nie dawały, cavebunt ichm. panowie posłowie. Przeciwko którym inkonweniencyjom województwo nasze inhaerendo protestacyi księcia jm. [Jana Mikołaja Aleksandra] Radziwiłła krajczego W. Ks. Lit. w Parlamencie Paryskim uczynionej, którą grata recognitione przyjęto, protestowało się in congressu suo, tak i facie Rzeczypospolitej protestuje się przez ichm. panów posłów swoich, że tantis książę jm. praemissit Rempublicam [s. 1130] exorbitantiis, którymi dał iustam causam armis Rzeczypospolitej. Inquirent cum tota Republica, z czym, po co i od kogo jeździł jm. pan [Krzysztof Mikołaj] Towiański podczaszy koronny do księcia jm. brandenburskiego. Także po co się dyspensowali ichm. panowie senatorowie et ministri status wyjeżdżać za granice, jako to do Brandenburczyka sine scitu Reipublicae, dent rationem publice ac aventur lege, aby tego nie bywało na potem. Komisyi z tymże księciem brandenburskim z sejmu naznaczenia ad liquidationem praetensionum et calculo et quo iure starostwo draimskie possidet, domówią się ichm. panowie posłowie. A ichm. panowie komisarze cuius facultate tak wielką sumę postąpili spytają.

Suplikować KJMci ichm. panowie posłowie będą, ut ex paterno in Rempublicam amore et nexu iuramenti satisfaciat in toto pactis conventis JKMci, które in facie Rzeczypospolitej czytane i przypomniane być mają, gdzie najżarliwiej o ewakuacyją wojsk JKMci ex visceribus Regni. O efektuacyją komisyi, którą przez sejm naznaczyć należy, upomnią się ichm. panowie posłowie, którzy znaczne iniurias ichm. panów obywatelów województwa naszego, osobliwie jm. pana Piotra Pawła Hadziewicza stolnika czernihowskiego, jm. pana Marcjana Głuskiego, jm. pana Skrzyńskiego i innych ichmciów promovebunt et vindicabunt ex iisdem pactis conventis residuitatem milionów, aby JKM P.n.m. evinkując jm. pana wojewodę malborskiego oddał usui et dispositioni Rzeczypospolitej, upraszać pokornie będą. Spytają się ichm. panów pieczętarzów, czemu przeciwko wyraźnej konstytucyi świeżej opuścili powinność swoją de non admittendis externis consiliariis in negotia status.

Moneta z wielkim w tej Rzeczypospolitej nieporządkiem i szkodą pro libitu privatorum et arbitrio kupców, aby aequali currat pretio, otwarcia mennicy et reductionem ad aequalem usum monety domówią się ichm. panowie posłowie.

Forteca Kamieniec, antemurale Rzeczypospolitej, że per tot hostilitates [s. 1131] zrujnowana subsistere i zasłaniać granic bez succursu Rzeczypospolitej nie może, namówią ichm. panowie posłowie cum Republica, aby jak najskuteczniejszą wynalazła subsistencyją i fortyfikacyją w podatkach i ciężarach generaliter wszystkich. Obywatelom kamienieckim indulgeat cła ukraińskie i podolskie na konserwacyją Kamieńca niech obróci Rzeczpospolita.

Kwartę, hibernę aby ichm. panowie starostowie zwozili in tempore na konserwacyją artyleryi koronnej i wojsko sub amissione starostów, a panów pisarzów kwarcianych spytać, gdzie się podziewa quadrupla od nowych posesorów i triplex pensio, która provenit ex rigore super reintentes. Petent rationem od jm. pana generała artyleryi[32] ichm. panowie posłowie, gdzie się medietas kwarty podziewa ordynowana na zapłatę wojsku, upomną się ichm. panowie posłowie. Qua privatim, qua publice aby sól suchedniowa antiquo more bocheńska et usitato solario dochodziła województwo nasze. A jeżeliby effectuari nie mogło lub, strzeż Boże, zerwania sejmu, tedy wolno będzie województwu naszemu pod Kazimierzem lub pod Puławami na Wiśle sól płynącą na dół zatrzymać i zatrzymanej swemu województwu odebrać, o co prosimy jm. pana podstolego koronnego jako starosty kazimierskiego, posła dzisiejszego naszego, jeżeli civilia na sejmie non proderunt, aby tę przysługę uczynił województwu.

Inter vulnera, które z zagrzebunia praw naszych afficiunt corpus całej Rzeczypospolitej nie mniejsze i to palpamus, że ichm. panowie cudzoziemcy per conniventiam ichm. panów ministrów status nostri wdając się in consilia i promocyje favore dworu przeciwko prawom i wyraźnym konstytucyjom uzurpują sobie, rządy ekonomiczne, administracyje żup wielickich i bocheńskich komór solnych i superintendencyje do kontraktów z sobą nieprzyjaciół chrześcijańskich przypuszczają, jako to różne objawiły przestrogi [s. 1132] i manifest od jm. pana [Stanisława] Tęgoborskiego starosty małogoskiego jako bachmistrza uczyniony explicat, że pod tytułem jm. pana Lubienieckiego nie tylko extranei impossessionati, ale też Żyd saski, Łazarz imieniem, mieścił się na administracyi żupnej, tudzież instrumenta quietationum panom tenutariuszom z kancelaryi pokojowej JKMci dane hoc ipsum indicant, a zatym iż nie są concives et possessionati, extra metum vigoris poenarum zostając, wiele sobie pozwalają, pretium soli nad zwyczaj privata authoritate wynoszą, soli suchedniowej na województwa, ziemie i powiaty za kilka lat należącej nie oddają, pensyi dawnymi komisyjami ratyfikowanych według dawnych pensionarzów extra rathas nie wypłacają, pro libitu odmieniają, mieniają i kasować privata potestate iniendunt, sole kupne szlacheckie violenter po domach i gościńcach przez subordynowanego niejakiego pana Strzeterskiego sekwestrują, a co największa, w szybach samych solnych źle i nieporządnie gospodarują, bo tylko swój pożytek upatrują, aby jak najwięcej mogli mieć zysku, a po wycięciu i wybraniu soli stęplów i kosztów na podporę gór nie produkują, wody zapuszczają i innym znacznym ruinom nie zabiegają, i owszem zaniedbywają, przez co nieoszacowana szkoda i nienagrodzona imminet

[32] *Marcin Kazimierz Kątski.*

Rzeczypospolitej. Przeto obligujemy ichm. panów posłów naszych, aby expositis his discriminibus upraszali JKM, ut satisfiat dawnym prawom i recentibus pactis względem administracyi, a teraźniejsza administracyja żeby pro vacanti deklarowana była, i żeby sole suchedniowe zatrzymane województwom i ziemiom zupełnie w tym roku oddane były, pensyje także zatrzymane aby donatariuszów integre doszły i na potym żeby według dawnych komisyi i pensionarzów extra rathas płacone i nieumniejszone ani kasowane były, in camera pretium podniesione soli żeby [s. 1133] według dawnego zwyczaju minuatur. Przy tej okazyi starać się będą omnino ichm. panowie posłowie o nową komisyję do żup na uznanie ruin świeżych i szkód za administracyi cudzoziemskiej przybyłych (jeśli sejm szczęśliwie stanie) ex mente omnium ordinum, (jeśli nie) to ex senatus consilio, a nie ex camera. Więc i księcia jm. [Kazimierza] Czartoryskiego podczaszego W. Ks. Lit. compellabunt, aby in facie całej Rzeczypospolitej dał rationem i uczynił relacyją swojej komisyi, którą expediował in favorem ichm. panów cudzoziemców niedawno w żupach, ut informetur Respublicam de statu rei. Jm. pan [Jan Paweł] Lubieniecki chorąży nowogrodzki ad pristinum honoris gradum aby był restitutus.

Tronu królewskiego najgruntowniejszy jest fundament sprawiedliwość, bo jeżeli Regna sine iustitia quod sunt nisi latrocinia, cóż dopiero tron królewski, który powinien unicuique ius suum reddere i każdego od niesprawiedliwości bronić. Gdy się zatem znaleźli takowi cives, którzy primo hoc decore et fulcro Majestat JKMci P.n.m. spoliarunt przywiódłszy go, aby per damnatam et prohibitam tot legibus expulsionem ekonomią szawelską bez zapłacenia najmniejszego fenika asekurowanych legibus Rzeczypospolitej sum odebrał ad studiosissimam oppressionem najjaśniejszego domu św. pamięci KJMci Jana III wiecznej w sercach wszystkich wdzięczności najgodniejszego. Takowych zatem konsyliarzów i komisarzów iniquae et damnatae expulsionis, aby lex publica pro privatis omni honore et inea pacibus in futurum declaret, a oraz aby de proprio sumę na Szawlach per leges będącą una cum retentis et interceptis proventibus et refusione damnorum zapłacili. Instabunt ichm. panowie posłowie i tego ullatenus nie odstąpią, ponieważ żaden suae proprietatis securus nie będzie, jeżeli sam tron królewski audebit expulsyje, który powinien to w drugich karać i wszystkich od tego bronić.

Ichm. panowie hetmani koronni ww. panowie merentur za tak wielkie przez tyle lat usługi z ujmą zdrowia i fortun pro conservatio [s. 1134] universi, podziękowanie et gratitudinem od Rzeczypospolitej, którą serio promovebunt ichm. panowie posłowie, a jm. pana krakowskiego upraszać będą, aby Paleiowi ex viscere in eos ausus nie pozwalał.

Merita tak wielkie i godność j.w. jm. pana kasztelana naszego lubelskiego, amore tylko et aestimatione w sercach naszych praeminta, aby też u JKMci i Rzeczypospolitej pierwszy znalazły respekt, studiosissime ichm. panowie posłowie zalecać nie przestaną.

W oczach naszych chwalebne prace cum dispendio zdrowia i fortun j.w. jm. pana Stanisława Ledóchowskiego podkomorzego krzemienieckiego, marszałka Trybunału Koronnego, dawno meritis domu swego i własnymi Ojczyźnie zaleconego, asillum libertatis Trybunału Koronnego dyrekcyją cum satisfactione prawu, sprawiedliwości et succentibus cum dignitate et optima ordinatione izby manu tenenti, aby się inter prima vacantias na teraźniejszym sejmie mieścili, ichm. panowie posłowie nasi usilnie zalecą et invigilabunt distributivae iustitiae JKMci P.n.m., ut participent ex pane bene meritorum zasługi i godność jm. naszego Pana.

Tym prawem, którym całego Królestwa reguntur possessiones wielkim i godnym zasługom w. jm. pana Stanisława na Drohiczanach Liniewskiego łowczego kijowskiego i deputata na Trybunał Koronny tegoż województwa dane starostwo [z]winogrodzkie w województwie podolskim, lubo impar gratitudo za odwagi cum dispendio zdrowia i fortun jest ofiarowana, jednakże i ta porcyja przez wzięcie powtórnego od kogo innego przywileju we dwie lecie czasem późniejszym nie tylko nie fruktyfikuje, ale też inquietat emeritum civem, dlatego commendamus ichm. panom posłom, ut instent serio, aby przy pierwszym przywileju jm. był zachowany, jako potioritas praw wszelkich in hoc [s. 1135] Regno idzie.

Przywilej także jm. pana [Bogusława] Pszonki miecznika lubelskiego jako pierwszy aby in suo robore zostawał, utrzymają ichm. panowie posłowie.

Mając in hoc turbido rerum statu non vanos metus konstytucyją anni 1644 titulo *O zaciągu*, cuius tenor[33] „a na potym zaciągów takowych król nie powinien czynić ani przypowiednich listów z pieczęcią albo sygnetem pokojowym wydawać, ani żadnych wojen inscia et inconsulta Reipublica podnosić, ani pacta foedera z postronnymi zawierać, ani zawartych wzruszać, a kto by takowe listy brać i zaciągi czynić ważył się, ten każdy eo ipso infamis będzie, która ex nunc decernitur et pro publicanda, jako się wyraziło w Koronie, W. Ks. Lit. remittitur", reasumptionem ichm. panowie posłowie urgebunt.

Aby senatus consilia tak częste nie bywały et in materias status, co ad totam Rempublicam należy, nie wdawały się, monebunt fraterne ichm. panowie posłowie.

[33] *VC, t. IV, vol. 1, s. 76–77. W rzeczywistości to konstytucja z 1646 r.*

Zapłatę wojsku dobrze zasłużonemu wziąwszy informacyją z komisyi radomskiej inito cum Republica consilio na sejmie ichm. panowie posłowie obmyślą. Repartycyje jednak et modi contribuendi do województw należą. Folgę w podatkowaniu województwu naszemu przynieść omni conatu starać się będą i spytają ichm. panowie posłowie o decessa nadwiniętego wojska, które aby zostawały przy nas, cavebunt.

Na nobilitacyje żadne i na indygenaty nikomu nie pozwolą propter periculum ab aligenienis, a ci, co są już nobilitowani, aby po 100 armat w pierwszym roku wprowadzili do Kamieńca. A zaś przeciwko którym zaszły protestacyje, aby non gaudant praerogativis, domówią się ichm. panowie posłowie. Officia dignitates, jako i pisarstwa skarbowe, munia publica nie mają być dawane, tylko ludziom ordinis aequestris nobilibus, possessionatis. Teloniatores mają być także szlachta possessionati, konstytucyją 1618 ad reassumptionem et effectum przyprowadzą ichm. panowie posłowie.

Duchowni aby byli in capaces trzymania i kupowania dóbr ziemskich, [s. 1136] ponieważ non sunt capaces z nami personalium penarum, jako chce mieć aequalitas, i którzy non gaudent praerogativa nobilitari, aby byli incapaces beneficiorum et praelaturarum według konstytucyi 1655, którą reasumować in sublevationem status nobilitaris promovebunt ichm. panowie posłowie.

In toto konserwując constitutionem 1635 formatam i onę reasumując o kompozycyi decym, które nie powinny być wytyczne po dobrach ziemskich według dawnego zwyczaju, i lubo decreta niektóre powychodziły ad instantiam duchowieństwa otrzymane, te aby nullitatis były i kasowane. Za wyraźnym zaś Sedis Apostolicae konsensem aby każdy loci ordinarius w swojej diecezyi compositiones pieniędzmi wiecznymi approbent czasy. Inquantum by się gdzie nie chciał duchowny, powinien będzie na instancyją każdego szlachcica biskup, przybrawszy sobie duos ex capitulo nobili genere natos takowe komponować dyferencyje na pieniądze i non obstante refragatione decydować, osobliwy mając wzgląd na spustoszenie et onera ubogich ludzi. O które dziesięciny pieniężne z tej kompozycyi aprobowane i decydowane aby proces na querele do grodu był sine appellatione, efficient ichm. panowie posłowie.

Materie wszystkie desideria województw od przeszłego sejmu do tego w reces spuszczone, aby reasumowane były, przypomną ichm. panowie posłowie.

Inhaerendo recesowi desideriorum na przeszłym sejmie do teraźniejszego uczynionemu instabunt ichm. panowie posłowie nasi za dobrze zasłużonym jm. panem Janem Stanisławem Giżyckim chorążym owruckim, aby cło wodne na Wiśle w dobrach dziedzicznych jmci Tarnowie

reasumendo dawny przywilej na toż cło ducis Simovitae anni 1376 per constitutionem był aprobowany.

[s. 1137] Ponieważ województwa różne osobliwie od krajów podolskich [...] nasze znaczną lesionem mają, że jednym sami chłopi na Podole, Pokucie i Polesie uciekają, drugich tameczni ichm. obywatele na wole przeciągają i przemawiają, tedy osobliwe wyraźne o tym ichm. panowie posłowie procurent prawo i osobliwy w Trybunale o czynienie i dochodzenie rzeczy własnych takich chłopów zbiegów sine ullis delationibus sąd i regest.

Znaczne status aequestris stąd odnosi gravamen, kiedy nie tylko contra praescriptum dawnych praw koronnych w sprawach należących do Trybunału Koronnego i sądów ziemskich różnymi sposobami wymyślnymi pociągani bywają ad subsellia sądów duchownych, ale też znajduje się wiele takich, którzy mają kontrakty actis publicis roborowane i longa series lat per praxim utwierdzone, i te jednak nullum robur w tychże sądach znajdują, zlecamy tedy ichm. panom posłom naszym, aby ad instantiam każdego z braci naszych takowymi terminami ukrzywdzonego wprzód privatam expostulationem z ichm. księżą biskupami uczyniwszy, jeżeli by ta rekwizycyja prywatna nie miała w tym suffragari braci naszych, tedy zlecamy ichm. panom posłom, aby per reasumptionem in hac materia dawnych praw in publico całej Rzeczypospolitej congressu poprzeć tej materyjej nie zaniechali.

Honory in futurum aby terrigenae illius terrae bene possessionato dawane były a nie kupowane według prawa Kazimierza III in Nieszawa 1454, item ex privilegio Regis Ludovici Cassoviae 1374, które prawa świeżą konstytucyją reasumowane mieć chcemy.

Decreta trybunalskie jeżeliby in quaestionem które wchodzić miały na sejmie, ichm. panowie posłowie nie mają permittere convulsionem onych.

Sum żadnych na starostwach partykularnych i królewszczyznach [s. 1138] asekurować nikomu per constitutionem ichm. panowie posłowie nie pozwolą.

Rebelią chłopską w dobrach królewskich przeciwko starostom, tenutariuszom metuendo ausu wszczętą aby jm. pan referendarz koronny, do którego ta jurysdykcyja należy, uskromił, karał, instabunt ichm. panowie posłowie.

Sukcesorom św. pamięci jm. pana wojewody poznańskiego[34] za prace i koszta w legacyjalnej funkcyi poniesione obiecanej pensyi obmyślenie promovebunt ichm. panowie posłowie.

[34] *Stanisław Małachowski zm. w 1699 r.*

Punkt laudi na sejmiku naszym w Kocku napisany in rem jm. pana [Jana] Papary, rotmistrza JKMci, rekomendujący zasługi et cicatrices JKMci i całej Rzeczypospolitej ichm. panowie posłowie osobliwemu zalecą respektowi.

Stosując się do wniesionej wielebnych ojców dominikanów de observantia konwentu wysokolskiego[35] ekspostulacyi jako słusznej, ponieważ jm. pan Jacek Rawski podstoli bracławski z pobożnej swej intencyjej na pomnożenie chwały Boskiej sumę swą własną wielebnym ojcom dominikanom pomienionym zapisał, aby kościół pod tytułem Krzyża św. za Przedmieściem Krakowskim pod Lublinem będący, że nikt około tego kościoła curam nie miał i dlatego per tantam annorum et temporum seriem pusto sine omni cura zostając jest zdezelowany, pilnym i pobożnym staraniem wielebnych ojców był in cultum reparowany divinum, na co nie tylko ichm. prałatów kolegiaty lubelskiej, ale i miasta całego lubelskiego jako kollatorów, nadto in consens j.w. jm. księdza sufragana krakowskiego vacante sede episcopali ciż ojcowie dominikanie otrzymali. A że obstante contradictione wielebnej jm. panny ksieni konwentu lubelskiego reguły św. Brygidy, która non attenta commissione anni 1598 ad fundos ecclesiae eidem contignos protunc mediante per serenissimum Sigismundum II Regem Poloniae approbata cum apposito rigore, która nullis mediis et praemissa satisfactione [s. 1139] sibi oblata ulteriorem praepedit possessionem, dla czego wielebni ojcowie ad effectum świętej intencyi fundatora swego deducere nie mogą, zaczym inter seorsum instructionis puncta ww. ichm. panom posłom województwa naszego zaleciliśmy, aby omni zelo erga Deum et pia proposita ichm. panów fundatorów na publicznej obradzie sejmu generalnego ten słuszny interes promowali do księdza jm. biskupa krakowskiego[36], aby sua pastorali potestate uspokoić to raczył, żeby na ohydę catholicae religionis ten kościół więcej pustkami nie stał i funditus się nie zrujnował.

Aprobacyją nowej fundacyi w mieście Łukowie na pomnożenie chwały Boskiej et disciplinam młodzi szlacheckiej na tamtym miejscu summopere potrzebnej wielebnych ojców piarum scholarum ex zelo ku Bogu otrzymają u Rzeczypospolitej ichm. panowie posłowie nasi.

Libertacyją tamże w mieście Łukowie dworu w. jm. pana [Jana Dominika] Jezierskiego ziemskiego łukowskiego i Trybunału Koronnego sędziego, także jm. pana Krzysztofa Jezierskiego, jm. pana Laskowskiego, promovebunt et efficere starać się będą ichm. panowie posłowie.

---

[35] *Wysokie Koło, wieś w pow. radomskim, nad Wisłą w pobliżu Puław.*

[36] *Jerzy Albrecht Denhoff.*

A że przez tę ojców piarum fundacyją i libertacyje ujętymi stamtąd a na samo miasto zebranymi oneraretur podatkami Łuków, tedy żeby ubogim ludziom obywatelom miasta tego nulla iniuria się nie działa, defalkę miastu Łukowowi w hibernie wyjednać ichm. panowie posłowie ibidem allaborabunt.

Jako ziemia łukowska według świeżego prawa przeszłego sejmu w swoich W. Ks. Lit. ubezpieczona granicach, tak i województwo lubelskie o takowąż komisyję przez konstytucyją do uznania granic i pomiarkowania onych między województwem lubelskim a województwem brzeskim litewskim, miastem Wohyniem do województwa brześciańskiego z jednej, a wsiami Branicą, Zb[u]litowem i Kopiną do województwa lubelskiego należącymi z drugiej strony [s. 1140] instat przez ichm. panów posłów swoich.

Kamienicy j.w. jm. pana kasztelana lubelskiego[37] na tak częste samego jmci na sejmiki, zjazdy in emolumentum publicum potrzebne, ex aequo et iusto należytą libertacyją osobliwym ichm. panowie posłowie nasi promovebunt staraniem.

Libertacyją kamienicy na Dominikańskiej ulicy w mieście Lublinie nazwanej Kramarczukowska, przedtym dziedzicznej ichm. panów Koźminskich, teraz jm. paniej Jadwigi z Tomisławic Niemyskiej podsędkowej lubelskiej, zlecamy pamięci ichm. panów posłów.

Ponieważ na przeszłym sejmie wszystkie desideria województwa naszego w reces poszły, reasumując tedy punkt libertacyi dwóch kamienic, jednej jm. pana Marka z Stojeszyna Stoińskiego cześnika bełskiego, a drugiej jm. pana Jana Korwina Kochanowskiego cześnika mielnickiego na Przedmieściu Krakowskim w Lublinie wedle siebie będących starać się będą ichm. panowie posłowie serio, aby tych dwóch kamienic libertacyja od stancyj ichm. panów deputatów na Trybunał Lubelski wiecznymi czasy stanęła.

Libertacyją kamienicy w mieście stołecznym Warszawie jm. pana Stefana Tomasza z Rogalów Kryńskiego na Krakowskim Przedmieściu będącej, osobliwej jako zasłużonego tej Rzeczypospolitej żołnierza ichm. panów posłów zlecamy promocyi.

Kamienica Hulewiczowska ab antiquo szlachecka, ad praesens ojców dominikanów lubelskich, u których województwa naszego publiczne zjazdy niemało w ordynaryjnym nabożeństwie, prepedycyi kościelnego porządku ławek przynoszą szkody, aby wyraźnym prawem druga tychże ojców dominikanów kamienica, Przytyckich dicta, vigore provilegii

[37] *Aleksander Drzewicki.*

moderni principiis feliciter regnantis aby także libertowana była, instabunt ichm. panowie posłowie ad Rempublicam.

Folwarki Trześniów i Hejdów ojców dominikanów lubelskich lubo ex naturae suae są szlacheckie i przez to samo powinny byłyby [s. 1141] być libertowane, a że przez j.w. św. pamięci księdza [Andrzeja] Trzebińskiego biskupa krakowskiego et succedaneos jego są do taryfy hibernowej podane i przez częste przechody, konsystencyje, extorsyje hybern, podatki różne nad zwyczaj zostają uciężone i zrujnowane, tedy instabunt ichm. panowie posłowie nasi, aby pomienione dobra od hybern libertowane gaudant immunitate bonorum terrestrium.

Wniesiona do województwa naszego od miasta Kazimierza Dolnego suplika, że zrujnowane znacznej subest ruinie, zaczym subveniendo onemu recommendabunt ichm. panowie posłowie województwa naszego, aby toż miasto in conservatione iurium libere defluitationis soli z żup bocheńskich et libertatis od ceł wodnych jako i lądowych et omni genere mercium, jako gaudebat miasto Sieniawa, gaudere mogło, in perpetuum zachowane per constitutionem było.

Ponieważ fundowana altaria w dobrach JKMci Zbuczynie, dzierżawie jm. pana Kazimierza Sylwestra z Suffczyna Suffczyńskiego skarbnika ziemi łukowskiej, marszałka województwa naszego in intentione fundatorum i w promocyi chwały Boskiej ruereby musiała, a jm. pan marszałek sejmiku naszego jako tenutarius tych dóbr nie tylko consentit et iusto zelo promovet, ale et apponit manum, aby ogród ten i plac, na którym ta pobudowana stoi altaria, był do niej in perpetuum aplikowany, tedy ichm. panowie posłowie na chwałę Boską promovebunt ubezpieczenie tej altaryjej.

Na ostatek przy usilnym zaleceniu wyżej wyrażonych punktów (reasumując do nich i przeszłej instrukcyi generaliter wszystkie) probatae virtuti et dexterrimae activitati ichm. panów posłów i przy szczyrej aprekacyi quam optatissimorum successum in negociis Reipublicae obliguje województwo nasze ichm. [s. 1142] panów posłów naszych ww. panów, aby ichm. na przyszły da Bóg sejmik relationis singuli in personis suis compareant i na każdy punkt i artykuł instrukcyi non generalibus terminis, ale directe na każdy pocieszną da Bóg cum plausu functionis województwu naszemu uczynili relacyję.

Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyjom naszym zwyczajnym dnia 18 miesiąca maja r.P. 1701.

Kazimierz Sylwester z Suffczyna Suffczyński skarbnik ziemi łukowskiej, marszałek sejmiku przedsejmowego województwa lubelskiego.

XXI. Sejmik z limity w Lublinie 12 lipca 1701 r.

Sejmik zwołany po niedokończonym sejmie w Warszawie, który rozszedł się 18 VI 1701 r. po sesjach prowincjonalnych bez zagajenia, zob. Konopczyński, s. 160.

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 12 lipca 1701 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 183, s. 254–263 – oblata (protokół); w grodzie lubelskim oblatował szl. Kazimierz Pogonowski, famulus marszałka sejmiku Kazimierza Sylwestra Suffczyńskiego skarbnika łukowskiego 14 VII 1701 r.*; **Rkp. 2.** *AAL, AKL, Rep. 60 A XXVII, k. 369–372 – kopia*; **Rkp. 3.** *AAL, AKL, Rep. 64 T VII, k. 36–40 – kopia.*

[s. 254] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej zjechawszy się na czas i dzień z limitacyi naszej nam przypadający i miejsce konsultacyjom naszym zwyczajne takową de consensu et beneplacito całego województwa postanowiliśmy uchwałę.

Naprzód Panu zastępów, Regi regum wieczne dajemy dzięki, że Koronę Polską, katolickie państwo swoje w Boskiej trzyma protekcyi i rządzi spiritu consilii.

Kiedy ichm. panowie posłowie nasi sejmowi de confidentia inter status, de concordantia Maiestatis cum libertate i o pewnym inszego nam sejmu złożeniu publiczną każdy ex persona sua donieśli informacyją, co jako województwo nasze solenni aestimuje plausu, tak dalsze w przyszłych da Bóg Rzeczypospolitej obradach precatur ichm. successus.

A że materyje wszystkie prywatne do porządku województwa naszego należące od przeszłego do dzisiejszego w reces puściliśmy sejmiku, tak teraz one resolwując praesenti laudo postanawiamy.

Podatek w województwie naszym i ziemi łukowskiej dawno zwyczajny szelężne, które z przysługi ku województwu ichm. panowie Remigian Głuski i Andrzej Gałęzowski nie życząc szkody województwu konnotowali, tak tychże ichmciów w województwie lubelskim, a w ziemi łukowskiej jm. pana Andrzeja Jastrzębskiego miecznika bracławskiego obieramy, aby jm. pan Remigian Głuski w mieście Lublinie, jm. pan Andrzej Gałęzowski po miasteczkach i wsiach województwa lubelskiego, a w ziemi łukowskiej jm. pan Andrzej Jastrzębski miecznik bracławski ten szelężnego tak w województwie [s. 255] lubelskim lubelscy, jako w ziemi łukowskiej łukowski administratowie, po miastach grodowych, miasteczkach królewskich, duchownych i ordynackich administrowali podatek. Który że a 1 maii w roku przeszłym 1700 zaczęty a już w roku teraźniejszym 1701 ultima aprilis [30 IV] skończony, aby ichm. w województwie lubelskim i ziemi łukowskiej wyżej mianowani repetant, zlecamy i prosimy.

Na ten zaś rok a 1 maii zaczęty a w przyszłym da Bóg roku 1702 kończący się obieramy i upraszamy w województwie lubelskim ichm. panów

Tomasza Kiełczewskiego cześnika lubelskiego, jm. pana Chobrzyńskiego, w ziemi łukowskiej jm. pana Jana Borzechowskiego, którzy ichm. eadem methodo administrować powinni, et eo iuramenti vinculo tenentur, jako jm. pan wojski grabowiecki comprobavit realitatem, nie referując się do kwitów i kontraktów.

Czopowe na przeszłym sejmiku za komisarskie prace in recompensam laborum jm. panu Janowi Mężyńskiemu chorążemu lubelskiemu obiecane dajemy.

Sól zatrzymaną, którą nam ichm. panowie posłowie nasi qua privatim, qua publice, za co dziękujemy, na sejmie ewinkowali, tak ordynujemy. Pierwszą, do której w województwie lubelskim jm. pan Stanisław Poniatowski, a w ziemi łukowskiej jm. pan Jan Stanisław Zarzecki wojski i podstarości grodzki łukowski na dawniejszym dystrybutorami obrani sejmiku, aby nam wydać raczyli, stringimus ichmciów. Po tych zaś ichmciach [s. 256] pierwszą dajemy in praemium tak wielkich prac dla Rzeczypospolitej i województwa naszego ww. ichm. panom Leopoldowi Ossowskiemu skarbnikowi łomżyńskiemu, Janowi Jezierskiemu sędziemu ziemskiemu łukowskiemu, sędziom deputatom województwa naszego na Trybunał Koronny, trzeciemu jm. panu Michałowi na Ryszkach Ryszkowskiemu podczaszemu i posłowi na sejm ziemi łukowskiej, którzy ichm. wszyscy trzech tak województwa lubelskiego, jako i ziemi łukowskiej solą aequaliter dzielić się mają. Do drugiej zaś po tych ichmciach soli dystrybuty w województwie lubelskim obraliśmy jm. pana Kazimierza Łebkowskiego, w ziemi łukowskiej jm. pana Marcina Kłembowskiego. Do trzeciej soli w województwie lubelskim jm. pana Bogusława Pszonkę miecznika i podwojewodziego lubelskiego, w ziemi łukowskiej jm. pana Józefa Szaniawskiego towarzysza chorągwi husarskiej JKMci P.n.m. Do czwartej soli w województwie lubelskim jm. pana Daniela Bielskiego, w ziemi łukowskiej jm. pana Stanisława Nieprzeckiego. Którzy ichm. panowie dystrybutorowie tak w województwie lubelskim, jako ziemi łukowskiej solito solario kontentując się wydać ad satisfactionem każdego należycie requirującego powinni będą.

Klasztorom, które dawnymi województwa gloriantur uchwałami, primarie ichm. ojcom dominikanom lubelskim, w których kościele, miejscu konsultacyjom [s. 257] naszym zwyczajnym tot incommoda w nabożeństwie i ławkach czynimy, zwyczajne antiquo usu soli beczek 20, ojcom bernardynom lubelskim, ichm. pannom bernardynkom lubelskim nie tylko darowizny zwyczajnej i praktykowanej, ale i na dobra ichmciów należytą soli quotę, ichm. pannom Niepokalanego Poczęcia ex lege praesenti et usu singuli ichm panowie donatarii, jako i dystrybutorowie w województwie lubelskim wydać powinni. W ziemi zaś łukowskiej ojcom bernardynom

łukowskim według dawnego zwyczaju beczek 5, ojcom piarum scholarum itidem beczek 5, gdzie exercitium et disciplina młodzi szlacheckiej nie tylko pro hac vice, ale in perpetuum ordynujemy, ojcom także karmelitom gułowskim zwyczajne beczek 3 soli ichm. panowie dystrybutorowie ziemi łukowskiej oddać powinni będą.

Jm. panu [Teodorowi Konstantemu] Orzechowskiemu podstolemu lubelskiemu za dobrze zaczęte sejmowe prace małe dość ukontentowanie 3000 [zł] z szelężnego do administracyi jm. pana cześnika lubelskiego należącego naznaczamy i dajemy. Ichm. panom posłom sejmu pacificationis Janowi Mężyńskiemu chorążemu lubelskiemu z województwa lubelskiego, Tomaszowi Kiełczewskiemu cześnikowi lubelskiemu z powiatu urzędowskiego, Stanisławowi Rozwadowskiemu chorążemu łukowskiemu z ziemi łukowskiej [s. 258] dawno należącą, nierychłą i małą prac i kosztów ichmciów destynujemy rekompensę 6000 zł z szelężnego administracyi jm. pana cześnika lubelskiego.

Sądy skarbowe i onych sędziów tak w województwie lubelskim, jako i ziemi łukowskiej i wszelkie sancita aprobujemy i do przyszłego sejmu reasumujemy.

Jm. pana Franciszka Szaniawskiego cześnika owruckiego, administratora szelężnego przeszłego ziemi łukowskiej z administracyi et onere tego podatku lege praesenti kwitujemy.

Jm. panu Kazimierzowi Sylwestrowi z Suffczyna Suffczyńskiemu skarbnikowi ziemi łukowskiej, marszałkowi koła naszego, respektując na prace jego, do których go i dalszych limitowanym onerujemy sejmikiem i zasług ojca jego estymując, któremu za znaczne w sądach skarbowych ziemi łukowskiej marszałkującemu per tot lauda obietnice effectuando a tot calamitatibus przez grad i ogień na 50 000 [zł] poprzysiężonych szkód, fraterne compatiendo 3000 zł z szelężnego ziemi łukowskiej do administracyi jm. pana Andrzeja Jastrzębskiego miecznika bracławskiego i jm. pana Jana Borzechowskiego należącego dajemy.

Ichm. panom pogorzelcom obywatelom braci województwa naszego Kazimierzowi Domaszewskiemu miecznikowi łukowskiemu, Piotrowi Wilczopolskiemu, Milewskiemu [s. 259] instygatorowi sądów skarbowych województwa lubelskiego, Dominikowi Uniszewskiemu, Janowi Borzęckiemu, Mikołajowi Moszyńskiemu, Trojanowi Niezabitowskiemu, Janowi Biskupskiemu, Aleksandrowi Kalińskiemu, Józefowi Chojnackiemu, Jerzemu Janiszewskiemu towarzyszowi znaku j.w. jm. pana wojewody wołyńskiego, Kazimierzowi Drzewieckiemu, Janowi Niezabitowskiemu, Stanisławowi Skarbkowi Sobieszczańskiemu, Jakubowi Niezabitowskiemu, Franciszkowi Drewnowskiemu, Franciszkowi Iżyckiemu, Szczęsnemu Tchórzewskiemu, Jakubowi Rudnickiemu, Stanisławowi Szabrańskiemu,

Zygmuntowi Jezierskiemu, Marcinowi Skarbkowi Górskiemu, Janowi Strzeleckiemu. Aleksandrowi Krzewskiemu ex compassione nad ogniem i szkodą ichmciów 6000 [zł] largimur. Do których podziału ichm. panów Marcina Moszyńskiego podczaszego mielnickiego, drugiego [Jana] Iżyckiego wojskiego grabowieckiego naznaczyliśmy. W ziemi zaś łukowskiej ichm. panów obywatelów tamecznych calamitati ognia itidem compatiendo et subveniendo Jastrzębskiemu podczaszemu nowogrodzkiemu, Tomaszowi Szaniawskiemu regentowi ziemskiemu łukowskiemu, księdzu Andrzejowi Ługowskiemu kantorowi kamienieckiemu, plebanowi zbuckiemu, Kazimierzowi [s. 260] Szczygielskiemu, Stanisławowi Mysłowskiemu, Janowi Jastrzębskiemu, Michałowi Kłębowskiemu, Zygmuntowi Wskrzyńskiemu [Wkryńskiemu] 2000 zł dajemy, do których podziału jm. pana Kazimierza Suffczyńskiego skarbnika ziemi łukowskiej, marszałka województwa naszego uprosiliśmy i naznaczyli. Którzy ichm. panowie pogorzelcy tak w województwie lubelskim, jako i w ziemi łukowskiej iuramenta pogorzeli swojej pokazać powinni.

Ichm. panom niewolnikom, braci naszej, Wawrzyńcowi Milanowskiemu, Stanisławowi Starzyńskiemu i Janowi Żakowskiemu, na każdego osobę po 150 zł naznaczamy.

Jm. panu Remigianowi Borzechowskiemu z komiseracyi nad upadkiem i przypadkiem złamania nogi 200 zł largimur.

A że jm. pan Stanisław Niewęgłowski nieboszczyka jm. pana Andrzeja Niewęgłowskiego, eksaktora poborów ziemi łukowskiej syn doniósł i pokazał województwu znaczne przebranie św. pamięci ojca swego, w czym sąd skarbowy ziemi łukowskiej pro repetitione odesłał do województwa, więc aequitati et iustitiae adhaerendo 300 zł jmci, lubo w większej przebrany sumie, dajemy.

A że w województwie naszym w księgach ziemskich i grodzkich lubelskich, także urzędowskich, [s. 261] jako i ziemi łukowskiej łukowskich dyspozycyje honorów i fortun naszych, abyśmy toti konserwacyi, prerogatyw i substancyj naszych zostawali, do rewizyi ksiąg ziemskich i grodzkich lubelskich uproszonych ichm. panów Jacka Stoińskiego stolnika drohickiego, [Zbigniewa] Suchodolskiego podczaszego, Tomasza Kiełczewskiego cześnika lubelskich i Marka Łebkowskiego, w powiecie urzędowskim do urzędowskich ichm. panów [Mikołaja] Wybranowskiego skarbnika bełskiego, [Kazimierza] Łebkowskiego podstolego kijowskiego, [Antoniego] Woronicza podczaszego kijowskiego. Do ksiąg grodzkich łukowskich ichm. panów Franciszka Olędzkiego stolnika łukowskiego, Franciszka Szaniawskiego cześnika owruckiego, Franciszka Jezierskiego sędziego ziemskiego łukowskiego, Andrzeja Jastrzębskiego miecznika bracławskiego. Którzy ichmciowie w województwie lubelskim, powiecie

urzędowskim i ziemi łukowskiej, unius absentia non obstante, rewizyją porządku indukty ksiąg, a na przyszłym da Bóg sejmiku relacyją uczynić powinni będą.

List instacjalny za jm. księdzem Jędrzejem Ługowskim kantorem kamienieckim, bratem naszym, aby oficjalstwu był restitutus łukowskiemu do j.o. księcia jm. biskupa krakowskiego napisać jm. panu marszałkowi [s. 262] koła naszego zlecamy.

Sejmik zaś ten nasz dla dalszych obrad naszych do dnia i czasu sejmikowi da Bóg przedsejmowemu pro die 10 novembris przypadającego, rachując na niedziel 6 przed sejmem od JKMci P.n.m. całej Rzeczypospolitej na dzień 22 miesiąca grudnia w roku teraźniejszym naznaczonym i destynowanym limitujemy, na który czas i miejsce sejmikom naszym zwyczajne zjechać się mamy. Działo się w Lublinie dnia 12 miesiąca lipca r.P. 1701.

Kazimierz Sylwester z Suffczyna Suffczyński skarbnik ziemi łukowskiej, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

XXII. Sejmik deputacki w Lublinie 12 września 1701 r.

Król August II skierował na sejmiki deputackie datowany 29 VIII 1701 r. w Warszawie uniwersał (zob. Diariusz sejmu walnego warszawskiego 1701–1702, wyd. P. Smolarek, Warszawa 1962, s. 165–166). Uniwersału adresowanego do województwa lubelskiego nie odnaleziono.

Uchwał tego sejmiku także nie udało się odnaleźć. Sejmik doszedł, a deputatami na kadencję 1701/1702 obrano Pawła Bielskiego skarbnika i sędziego grodzkiego lubelskiego oraz Mikołaja Wybranowskiego skarbnika bełskiego, zob. Deputaci, cz. IV, s. 39.

XXIII. Sejmik ekstraordynaryjny w Lublinie 13 września 1701 r.

Zwołany uniwersałem króla Augusta II z 29 VIII 1701 r. na sejmiki deputackie.

1. Instrukcja posłom do króla z sejmiku 13 września 1701 r.

Rkp. *AGAD, AR, Dz, II, 1924, s. 1–2 – kopia.*

[s. 1] Instrukcyja do Najjaśniejszego KJMci P.n.m. od sejmiku województwa lubelskiego, powiatu urzędowskiego i ziemi łukowskiej nazajutrz po sejmiku electionis ichm. panów deputatów na Trybunał Główny Koronny szczęśliwie odprawionym, ichm. panom Hiacinthemu [Jackowi] z Stojeszyna Stoińskiemu stolnikowi drohickiemu i Adamowi z Szaniaw Szaniawskiemu pisarzowi ziemskiemu łukowskiemu, podstarościemu grodzkiemu lubelskiemu, posłom województwa lubelskiego deputowanym dnia 13 miesiąca września r.P. 1701 dana.

A któż tego nie widzi, że od początku zaraz szczęśliwej na tron polskiego państwa inauguracyjej i osadzenia się na Majestacie Koronnym paternas zawsze gessit et gerit JKM P.n.m. in conservatione boni publici curas et sollicitudines, kto nie przyzna, że najpierwszy w tym założony JKMci P.n.m. fundament, ut bene sit Patriae et civibus. Kiedy zagęszczone na elekcyjej zewnętrzne odiorum i rozróżnienia się inter cives dissidia dubiumque dum quatit discordia mundum, vultu suo regio powszechnej zgody i zupełnej konfidencyjej zjednoczył pokojem, kiedy a contactu hostili i bisurmańskiej potęgi Rzeczypospolitą uwolnił publicaque belli semina z niej wykorzenił, kiedy Kamieniec Podolski, antemurale prawie christianitatis od tak wielu lat bisurmańskim zmazany bluźnierstwem z rąk othomańskich wyrwał, agros colonis reddidit et Laethi rapuit de faucibus urbes, kiedy terminos państwa polskiego potencyją i mocą ściśnione turecką, divisumque ferro Regnum zjednoczył i dawnym inkorporował granicom, iam captae vindex Patriae. Owo zgoła dla dobra pospolitego JKM P.n.m. quae potuit facere fecit, przyznaje Rzeczpospolita Polska hos gloriosissimos conatus JKMci P.n.m. dziwują się tantis actionibus postronni sąsiedzi i mniej dobrze swobodom naszym życzący, tantam zazdroszcząc felicitatem.

Enitet i w tym JKM P.n.m. virtus Regia serca walecznego, magnanimitas i miłość ku dobru pospolitemu, kiedy chcąc per pacta conventa obligatam fidem Regiam a nexu et vinculo iuramenti eliberować odpadłe od Rzeczypospolitej iniquiori fato Inflanty z rąk szwedzkich życząc rekuperować, zdrowiu własnemu nie folgując, kosztów i tak wiele dispendia nie żałuje. Za te tedy wszystkie in bonum publicum wylane starania ichm. panowie posłowie ore publico województwa lubelskiego należyte referent podziękowanie a suplikować będą do Majestatu Pańskiego, aby i dalej patrem se Patriae gerat et consulat cunctis nec magis JKMci P.n.m. propria, quam publica moveantur damna. A kiedy nie tylko zawziętość depopulantis króla szwedzkiego manus granice nasze invadere poczyna, ale i na dostojeństwo JKMci P.n.m. targując się, ciężką i niesłychaną Majestatowi Pańskiemu praesumpsit minari detronizacyją, et quasi subiugatis już civibus nie tak radzić, jako rozkazować zda się, co z listów do księcia jm. kardynała prymasa Rzeczypospolitej Polskiej i W. Ks. Lit. od króla szwedzkiego ordynowanych elicitur. Zaczym jako zawsze inviolabilem Rzeczpospolita Polska regnantibus [s. 2] suis unctis domini et sacratis onych capitibus zwykła dotrzymywać fidem, na tę u świata całego zarobiwszy sławę, że na łonie każdego Rzeczypospolitej civis bezpiecznie coronata regum Poloniae capita spoczywać mogą.

Tak doniosą ichm. panowie posłowie imieniem województwa lubelskiego tęż stateczność i jednęż staropolskiej cnoty wiarę cum hac sponsione

et thessera fidelitatis ku JKMci P.n.m., że vitam ac sanguinem et quae his cariora być mogą przy dostojeństwie Majestatu Pańskiego unanimi voto et animus immolare i nieść województwo lubelskie odważa się.

Uczynią przy tym debitum compassionem tak ciężkiej i niesłychanej Majestatis JKMci P.n.m. od króla szwedzkiego uczynionej laezyjej.

Deferent oraz ciż ichm. panowie posłowie, że pisze województwo lubelskie do księcia jm. kardynała, aby acriori calamo hanc praesumptionem króla szwedzkiego vindicando reprobet i na pomieniony list ad liberos impracticate napisany cives odpisał. Żeby zaś inopinate króla szwedzkiego praesumptivam, ex ea crescens malum nie tylko Rempublicam non inundet, ale zwyczajnym zawziętości et latentis odii przeciwko tej Rzeczypospolitej fortelem na zgubę swobód naszych wyuzdanym onej non immergat. Zaczym całości tej Rzeczypospolitej providendo, prosić będą ichm. panowie posłowie JKM P.n.m., aby in herba opprimendo króla szwedzkiego o zawziętość raczył de remediis salvandae integritatis Rzeczypospolitej cum ordinibus conferre, nie czekając etiam naznaczonego sejmowania terminu, inire consilia et media, przez które a tantis JKM P.n.m. uwolnił Rzeczypospolitą periculis.

A jako wszystkie consilia, tak całość dobra pospolitego największe stąd zabiera incrementa, internae confidentiae et amoris zjednoczenia subsidium, które kiedy non invaluerunt, a zawziętość i niesnaski [...] divisum i depopulationem zawsze pretendit, tak W. Ks. Lit. internae discordiae motus, dissidia, caedes, cognataque acies, domów zniżenie, fortun depopulatio, et quae his sunt peiora nic dobrego nie przynoszą Rzeczypospolitej, tylko eversionem statuum, wyniszczenie W. Ks. Lit. znaczne, zaczym obawiając się ne hoc malum dalej non irrepat, a całości Rzeczypospolitej nie zamieszało, suplikuje Majestatowi JKMci P.n.m., aby pro conservationem całości tej Rzeczypospolitej, pro amorem civium internae pacificationis W. Ks. Lit. i tamecznej zawziętości uspokojenia chciał i raczył providere.

Dziękuje za to województwo lubelskie JKMci P.n.m., iż jako się lege novella obowiązał Rzeczypospolitej i teraz przez uniwersał swój firmo verbo regio upewnia nas o wyprowadzeniu wojsk swoich, które już miały transcedere granice polskie, że w tym terminie tutaj fragment w skanie nieczytelny oryginał przez lat dwie należąca nie dochodzi i w onej wydaniu toż województwo frustrat. Zaczym instabunt ichm. panowie posłowie do Majestatu JKMci P.n.m. uskarżywszy się na tak wielką ichm. panów administratorów Bochensis renitencyją, upraszając, ażeby monitu JKMci P.n.m. jako najprędsza mogła w tym nastąpić województwu lubelskiemu satysfakcyja.

Którą to instrukcyję i umówione zgodnie w niej punkta i kontenta ręką jm. panu marszałkowi koła naszego rycerskiego podpisać zleciliśmy. Działo się w Lublinie in loco consiliorum solito, anno et die ut supra.

Jan z Targowiska Gałęzowski pisarz ziemski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

2. Respons królewski na poselstwo od sejmiku lubelskiego z 13 września 1701 r.

Rkp. *AGAD, AR, Dz, II, 1927, s. 1–2 – kopia.*

[s. 1] Respons JKMci P.n.m. na instrukcję województwa lubelskiego, powiatu urzędowskiego etc.

Kiedy pełnym synowskiej miłości sercem poufałą civium do Pana symaptyją, stateczną i nienaruszoną wiarą, idąc nieśmiertelnym cnych antenatów swoich torem popisuje się zacne województwo lubelskie, solemque suum sua sidera norunt, i za Pańską krzywdę powinną się ujmuje gorliwością przy dostojeństwie JKMci P.n.m. krew, życie et omnes caritates ofiarując, fortia adversis opponit pectora rebus, nie może się utaić i wstrzymać wzajemny ojcowski afekt JKMci P.n.m. z tym się oświadczając zawdzięczeniem nunquam sibi laetiores soles fuisse. Cóż bowiem pożądańsze widzieć się może, jako żarliwe civium afekty, słuszne uznanie dobrych akcyj i intencyj Pańskich, szczera i zupełna konfidencyja, a nade wszystko heroiczna na przeciwne natarczywości gotowość, która proximam Diis Regum Majestatem tak pięknie i sławnie vindicat contumeliis. Przyjmuje zatym mile i wdzięcznie JKM P.n.m. te jasne staropolskiej cnoty dowody, składa je jak najgłębiej in medulla ordinis, aby to pamiętnymi nagradzał respektami.

[...] czas jedynym jest z miłości civium et liberis suffragiis ojcem, jedynym tej źrzenicy wolności polskiej stróżem, tak żyć chce [...] cum singulis, ut parens cum liberis, i zawdzięczając wolnemu narodowi hunc zelum et affectum, wszystkie ojczyste prawa, swobody i wolności sancte custodire, aby wiecznie trwałą perennent stałością, a quibus omne aevi senium sua fama repellit.

Jakowe wnętrzne zamieszanie fatalne za sobą ciągnie konsekwencyje, wywraca państwa, gubi monarchie, znosi wszystkie prawa, wie bardzo dobrze JKM P.n.m. i dlatego od początku prawie panowania swojego nieprzestannie zabiegał internis dissidiis W. Ks. Lit. gasił gluicentes flammas civilis mali, które in vastum exanerunt incendium, et bella civili tonuerunt clade. Czyni i teraz usilną aplikacyją nihil intenta wyraz intactumque reliquit i mocną w Bogu Najwyższym ma nadzieję, iż na teraźniejszym zjeździe grodzieńskim za tak usilnym staraniem i mediacyją JKMci P.n.m. hoc salutare opus świętej zgody pożądany odbierze skutek.

Sól suchedniowa z żup bocheńskich województwu lubelskiemu należąca aby bez odwłoki oddana była, gorącym listem swoim JKM P.n.m. ur. administratorów compellare raczy.

A teraz wszystkim [s. 2] wobec i każdemu w szczególności łaski swoje i fawory Pańskie ofiaruje. Dan w kancelaryi m[niejszej] koronnej die 12 octobris 1701.

XXIV. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 10 listopada 1701 r.

Po rozjechaniu się 18 VI 1701 r. posłów wcześniejszego sejmu wiosennego, król uniwersałem z 20 VI 1701 r. w Warszawie wyznaczał nowy termin zebrania się sejmu na 22 XII 1701 r., a poprzedzającym go sejmikom przedsejmowym dzień 10 XI (zob. ASWPK 1696–1732, s. 248). Uniwersału adresowanego do województwa lubelskiego nie udało się odnaleźć. Instrukcja Augusta II na sejmiki przedsejmowe z 22 X 1701 r. zob. Diariusz sejmu walnego warszawskiego 1701–1702, wyd. P. Smolarek, Warszawa 1962, s. 171–178.

1. Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 10 listopada 1701 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 183, s. 1434 – oblata (protokół); w grodzie lubelskim w imieniu marszałka Sylwestra Suffczyńskiego skarbnika łukowskiego oblatował szl. Stanisław Olszewski 21 XI 1701 r.;* **Rkp. 2.** *AAL, AKL, Rep. 60 A XXVII, k. 373–373v – kopia.*

[s. 1434] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej zjechawszy się tak za uniwersałem JKMci na sejmik przedsejmowy poselski, jako i z limitacyi obrad województwa naszego na jedenże dzień 10 miesiąca listopada w roku teraźniejszym 1701 przypadający na miejsce konsultacyjom naszym zwyczajne, ex rationibus statum praesentem concernentibus et bene placito województwa naszego sejmik ten obrania ichm. panów posłów na sejm blisko następujący, jako też i domowych naszych obrad na dzień 1 miesiąca grudnia w roku teraźniejszym cum toto effectu limitujemy.

I lubo wnosili ichm. panowie pogorzelcy tak województwa lubelskiego Jan Niezabitowski, Wojciech Piotrkowski, Kazimierz Brodowski, Józef Węgliński, Jan Kośmiński, Stefan Bychawski, Paweł Głuski, Władysław Nosowski, Jerzy Stawski, Franciszek i Jędrzej Górscy, jako też i ziemi łukowskiej ichm. panowie Antoni Krze[w]ski podstoli kijowski, [Kazimierz] Domaszewski wojski owrucki, Piotr Antoni Cielemęcki, Wojciech Domański, Franciszek Radom[y]ski, którzy się in anteriori laudo (którym w województwie lubelskim 6000 [zł], a w ziemi łukowskiej 2000 [zł] calamitati ognia succurrendo konferowaliśmy między pogorzelcami) do tej largicyi nie pomieścili, żale i desideria swoje promowowali, które że się ad praesens pomieścić nie mogli, do przyszłego odkładamy sejmiku. Na który sejmik w czasie wyżej wyrażonym zjechać się mamy.

Działo się w Lublinie dnia 15 listopada roku 1701.

Kazimierz Sylwester z Suffczyna Suffczyński skarbnik ziemi łukowskiej, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

XV. Sejmik przedsejmowy z limity w Lublinie 1 grudnia 1701 r.

Sejmik zwołany uchwałą sejmiku 10 XI 1701 r. (zob. powyżej)

1. Laudum sejmiku przedsejmowego z limity w Lublinie 1 grudnia 1701 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 183, s. 1515–1516 – oblata (protokół); w grodzie lubelskim w imieniu marszałka Sylwestra Suffczyńskiego skarbnika łukowskiego oblatował szl. Stanisław Olszewski 9 XII 1701 r.*

[s. 1515] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej zjechawszy się z limitacyi na kontynuację sejmiku naszego przedsejmowego na miejsce konsultacjom naszym zwyczajne do Lublina na dzień 1 miesiąca grudnia w roku teraźniejszym 1701 ichm. panów posłów na sejm przeszły warszawski niedoszły na dzień 30 maja złożony zgodnie obranych i uproszonych, na teraźniejszy powtórny sejm na dzień 22 miesiąca grudnia w Warszawie determinowany concordibus votis et suffragiis tychże ichm. j.w. Jerzego Dominika hrabie na Wiśniczu i Jarosławiu Lubomirskiego podstolego koronnego, kazimierskiego, olsztyńskiego starostę, w. Michała na Ryszkach Ryszkowskiego podczaszego łukowskiego, Teodora Orzechowskiego podstolego lubelskiego z województwa lubelskiego, powiatu urzędowskiego i ziemi łukowskiej posłów aprobujemy. Którym ichm. instrukcyję w kole naszym namówioną spisać jm. panu marszałkowi sejmikowemu i ad acta podać zleciliśmy.

Interesa województwa naszego i desideria wszystkie braci naszych, osobliwie calamitate ognia pressorum querulantium i proszących subsidium w województwie lubelskim do dawniejszych in anteriori laudo konnotowanych ichm. panowie Remigian Gruszecki, Jan Borzęcki, Zbigniew Wysocki, miasto Wąwolnica JKMci, miasto Kamionka jejm. pani podsędkowej lubelskiej[38], w ziemi łukowskiej ichm. panowie Antoni Krzeski podstoli kijowski, Kazimierz Domaszewski wojski owrucki, Szymon Stanisław Domański, Michał Sarnecki wicesgerent łukowski, sukcesorowie jm. pana Władysława Dziewulskiego, Piotr Antoni Cielemęcki, Franciszek Radomyski, Jan Grodzicki ponieważ się ad praesens zmieścić i ukontentowani być nie mogą, do przyszłego relationis odsyłamy sejmiku.

Miasto JKMci Kazimierz portowe województwa naszego subveniendo casibus onego, a wielkie in Republica zasługi j.w. jm. pana podstolego

[38] *Jadwiga z Tomisławskich Niemyska.*

koronnego, starosty kazimierskiego estymując od wszelkich województwa naszego podatków na lat 4, salva praesenti currentia tak szelężnego, jako i czopowego, [s. 1516] libertujemy.

Suplikę ojców bonifratelów lubelskich uskarżających się na agrawacyje dawniejsze w szelężnym aprobując, wolne im piwa na własną swoją klasztorną i chorych potrzebę robienie bez żadnej szelężnego konstrybucyi praesenti laudo pozwalamy.

Wielebnym pannom karmelitkom św. Józefa sól ab antiquo zwyczajną in antecessum zawsze dochodzącą teraźniejszą uchwałą ratyfikujemy i aby ich in futurum zawsze dochodziła od panów dystrybutorów postanawiamy.

Sądy skarbowe tak w województwie lubelskim, jako i w ziemi łukowskiej do przyszłego sejmiku in suspenso zatrzymujemy, które przez ten czas vacare mają, interim lumen o sejmowej dyspozycyi onych od ichm. panów posłów naszych mieć będziemy.

A że uchwała podatkowa na zapłatę wojsku na wszelką ob omnem casum gotowość Rzeczypospolitej potrzebnemu dla publicznych obrad teraźniejszych zmieścić się nie mogła, tedy wolniejszy i osobliwy czas dla samego uchwalenia podatków upatrując et propter communicationem consiliorum z sejmu od ichm. panów posłów naszych sejmik na dzień 6 lutego w roku da Bóg przyszłym 1702 limitujemy[39] i naznaczamy. Ob casu zaś zerwanego, strzeż Boże, sejmu, abyśmy nie zostali inermes, bez rady, nie upuszczając czasu radzenia o sobie w niedziel 4 po zerwanym lub rozeszłym lub skończonym, daj Boże, sejmie sejmik relationis sobie naznaczamy et praesenti laudo limitujemy. Na które oba terminy destynowane sobie zjechać się mamy et nova ex re et necessitate formare consilia. Działo się w Lublinie dnia 3 grudnia r.P. 1701.

Kazimierz Sylwester z Suffczyna Suffczyński skarbnik ziemi łukowskiej, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

2. Instrukcja posłom na sejm z sejmiku przedsejmowego w Lublinie 1 grudnia 1701 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 183, s. 1520–1527 – oblata (protokół); w grodzie lubelskim w imieniu marszałka Sylwestra Suffczyńskiego skarbnika łukowskiego oblatował szl. Stanisław Olszewski 9 XII 1701 r.*; **Rkp. 2.** *AAL, AKL, Rep. 60 A XXVII, k. 374–380 – kopia.*

[s. 1520] Instrukcyja j.ww. ichm. panom Jerzemu Dominikowi hrabi na Wiśniczu i Jaroslawiu Lubomirskiemu podstolemu koronnemu, staroście kazimierskiemu, olsztyńskiemu, Michałowi na Ryszkach Ryszkowskiemu podczaszemu ziemi łukowskiej, Teodorowi Orzechowskiemu podstolemu

[39] *Sejmik najprawdopodobniej nie doszedł, bowiem tego właśnie dnia zakończył obrady sejm warszawski, zerwany przez Kazimierza Paca. Brak także jakiegokolwiek potwierdzenia źródłowego, czy rzeczywiście się zebrał.*

lubelskiemu, posłom województwa lubelskiego, powiatu urzędowskiego i ziemi łukowskiej na sejm walny warszawski niedoszły dnia 18 maja w roku tymże obranym, a na powtórnie złożony na dzień 22 miesiąca grudnia w roku teraźniejszym z uniwersału JKMci P.n.m. na sejmiku lubelskim dnia 10 listopada zaczętym, a potym z limitacyi dnia 1 grudnia roku teraźniejszego 1701 kontynuowanym, powszechną całego województwa zgodą aprobowanym dana.

Jako ichm. panów posłów afektom naszym i usłudze województwa upodobanych w zaczętych sejmowych obradach i Rzeczypospolitej interesach dobrze przejrzanych unanimi consensu potwierdzamy, tak i instrukcyję przeszłą pod tąż laską ichm. daną w Lublinie dnia 18 maja w roku tymże 1701 spisaną, nie rekapitulując punktów jej, któreśmy tam inserowali, integre reasumujemy i każdy jej punkt osobliwej ichm. panów posłów promocyi et activitati zalecamy.

A lubo widząc Rzeczpospolitą tot agitatam procellis, do wojny szwedzkiej nakłaniać się nie dajemy i ichm. panowie posłowie ex nexu instrukcyi przeszłej pozwalać na nie nie mają, i teraz obstringimus ichm. panów posłów, aby się omni conatu starali, jako by się to pacifice skończyło zgodą in numeris potiore triumphis. Jednak że tej materyi potrzeba od Rzeczypospolitej rezolucyi, inibunt ichm. panowie posłowie matura consilia cum ordinibus violationem pactorum Olivensium in offensionem pacis, causas belli sorutabuntur et decident cum tota Republica.

Upraszać JKM P.n.m. będą, ut demonstret consilia, kto primitivus author wojny szwedzkiej.

Spytają ichm. panowie posłowie, po co jm. pan wojewoda inowrocławski[40] i wojewoda malborski[41] jeździli za granice do postronnych monarchów, a jm. pan [Krzysztof Mikołaj] Towiański podczaszy koronny qua authoritate jeździł z powinszowaniem korony książęciu brandenburskiemu[42], lent rationem.

[s. 1521] Domowa wojna difidencyje W. Ks. Lit. et in dies accresuntium malorum ausus, aby ante omnia interpositione Majestatu JKMci et combinatione ordinum upacyfikowane były, do dawniejszej instrukcyi iniungimus najpierwszej ichm. panów posłów pamięci.

Za ewakuacyję wojsk saskich ex visceribus Regni solennissime podziękują JKMci P.n.m. ichm. panowie posłowie, a gdzie jeszcze w starostwach i ekonomiach tak w Koronie, jako i w W. Ks. Lit. pozostali Niemcy

[40] *Franciszek Zygmunt Gałecki. Biogram Gałeckiego w PSB (t. VII, s. 242) nic nie wspomina o takiej misji.*

[41] *Jan Jerzy Przebendowski.*

[42] *Fryderyk III Hohenzollern margrabia-elektor brandenburski, od 1701 r. król pruski jako Fryderyk I.*

agrawują ubogich ludzi, o jak najprędszą instantanae prosić będą ewakuacyję. A na uznanie szkód satysfakcyją iniuriatis komisyję per legem z wyraźnym naznaczeniem komisarzów czasu, miejsca i vigoru wyjednać ichm. panowie posłowie będą powinni. Iniuriam znaczną ichm. panów Franciszka Drewnowskiego i Piotra Antoniego Cielemęckiego od przechodzących wojsk JKMci do Litwy, vindicabunt ichm. panowie posłowie.

Pulsamus ad munificum thesaurum JKMci P.n.m., aby z tych milionów, które deklarował Rzeczypospolitej, intercedat dług in eliberationem zastawy i Elbląga księciu jm. kurfirstowi.

Sumy po nieboszczyku panu Groszkiewiczu na toż wykupno applicari curabunt ichm. panowie posłowie nasi.

Zapłatę wojsku w przeszłej instrukcyi specialiter zaleconą ile circa praesentes conjechiras rerum przypominamy studiosissimae curae ichm. panów posłów.

Exercitia religionis dissidentium jako są prawem zakazane, tak primo zelo wiary świętej rzymskiej, aby sekty te non inserpant w katolickie Królestwo nasze, avertent ichm. panowie posłowie.

Sumy żadne żadnym kontraktem i sposobem aby za granice z Polski nie wychodziły, cavebunt lege ichm. panowie posłowie.

Urzędy powiatu urzędowskiego dla koekwacyi w honorach z inszymi powiatami et in praemium meritorum zasłużonych obywatelów [s. 1522] powiatu tego efficient per constitutionem ichm. panowie posłowie.

Prawo miasta Urzędowa, aby tam Żydom mieszkać ani do czasu subsistere nie godziło się, reassument ichm. panowie posłowie.

Konstytucyi tak wiele de immunitate dóbr ab antiquo ziemskich szlacheckich, aby od przechodów, konsystencyj a pogotowiu hiberny, kwarty wolne były, aprobować starać się będą ichm. panowie posłowie, i kto by się w województwie naszym na tokwe laesyje immunitatum uskarżał, invare et vindicare iniurias będą powinni.

Clarissima w Rzeczypospolitej merita summa aestimatione dignissima j.w. jm pana Aleksandra Drzewickiego kasztelana lubelskiego, całe życie i zdrowie na usłudze Rzeczypospolitej consumentis, nullo respectu królów panów ani Rzeczypospolitej praemiata, zalecamy inter primas vacantis distributivae iustitiae JKMci P.n.m., a ichm. panów posłów naszych obstringimus, ut prima cura invigilentur, aby participet ex pane benemeritorum tak zasłużony in sago et toga senator, którzy nie tylko ex manu principis nie ma nic, ale jeszcze in iuribus suis laeditur ultra voluntatem JKMci przez jm. pana [Baltazara Adriana] Bełchackiego wielkorządcę krakowskiego, który ius alienum sibi vendicat et violat, kiedy to, co ab antiquo assecuratum et possessione firmatum haeret, czyni i nazywa pensyją,

w czym restaurabunt iura et vindicabunt laesiones ichm. panowie posłowie nasi in rem j.w. jm. pana kasztelana lubelskiego.

Legem sumptuariam tak wiele sejmowych konstytucyj reasumować będą i rigor in contravenientes założą ichm. panowie posłowie, aby mieszczanie według stanu swego bez szabel chodzili, broni szlacheckiej, bogatych materyj ani futer nie zażywali. W miastach primae classis aby in officiis civitatensibus bie bywali plebeii, ale mieszczanie veterani possessionati et bene meriti.

Na indygenaty ani nobilitacyje żadne nie mają pozwalać i [s. 1523] owszem, napiszą prawo, aby Trybunał nie nobilitował takich dekretem, którzy się według prawa pierwej na sejmiku deputackim publicznie nie wywiodą. Plebeii aby quovis titulo incapaces byli possessionum bonorum terrestrium. Wójtostwa szlachcie bene meritis konferowane aby bywały, a te, które plebeis trzymają pro vacantibus podadzą ichm. panowie posłowie.

Cudzoziemcy aby oficjerami nie bywali, ani żup, ani poczt nie trzymali, a pan Kleist administrator solny, aby był relegowany.

Sól za lat kilka województwu naszemu nie dochodzącą qua publicae, qua privatim evinkować omnimode, starać się będą ichm. panowie posłowie.

Komisarze aby prawem ordynowani byli do lustracyi łanów sołtyskich po województwach.

Konstytucyją o zbiegłych poddanych w Podole na przeszłym sejmie uchwaloną[43] w przeszłej ichm. panom posłom zaleconej instrukcyi przypominamy, aby beneficium hoc legis wszystkich województwa ziemiom i powiatom melioracyją tego prawa suffragari mogło.

Za j.w. jm. panem kasztelanem połanieckim[44] instabunt ichm. panowie posłowie, aby in suis praetensionibus o asekurowaną skryptem od jm. pana wojewody malborskiego[45] sumę był satisfactus.

Sumy aby żadne na starostwach i królew[sz]czyznach nikomu asekurowane nie były, przestrzegać będą ichm. panowie posłowie.

Zalecamy ichm. panom posłom naszym, aby serio instent do JKMci P.n.m. za bracią naszą ichm. pany Suchodolskiemi, podczaszym i łowczym lubelskimi[46], aby w oschłej asygnacyi na 6000 złp [s. 1524] do ekonomii grodzieńskiej wydanej ex iudicio camerae JKMci należytą odnieśli nieodwłoczną satysfakcyją.

---

[43] *Na sejmie w 1699 r. VL, t. VI, s. 35.*

[44] *Feliks Czermiński.*

[45] *Jan Jerzy Przebendowski, późniejszy podskarbi.*

[46] *Zbigniew i Teodor Suchodolscy.*

Successores jm. pana [Stanisława] Małachowskiego wojewody poznańskiego za znaczne expensa w legacyi do Porty erogowane, aby od Rzeczypospolitej ukontentowani byli, instabunt ichm. panowie posłowie.

Desiderium jejm. pani [Angeli] Gołuchowskiej starościnej czerwonogrodzkiej ratione iuris communicativi na starostwie czerwonogrodzkim, zalecamy singulari curae ichm. panom posłom, aby JKM łaską swoją moderari raczył, jako by jejm. illaesa w prawie swoim zostawała.

Desiderium jm. pana Aleksandra Wilczopolskiego podczaszego owruckiego, sędziego generała kijowskiego zalecamy ichm. panom posłom, aby żadnej konstytucyi ad instantiam ziemi drohickiej in contrarium et convulsionem dekretu trybunalskiego między pomienionym jm. panem Wilczopolskim a tąż ziemią drohicką względem wypłacenia sumy na asygnacyję zatrzymanej i nie zapłaconej ferowanego stanąć activitate sua nie dopuścili.

Punkta na sejmiku kockim teraźniejszym przedsejmowym o jm. panu Janie Paparze rotmistrzu JKMci ferowane i teraz konfirmując i reasumując zalecamy ichm. panom posłom, aby raczyli instare do KJMci i całej Rzeczypospolitej, aby znaczne jego kawalerskie merita, zadanych 48 ran podczas inkursyi lwowskiej, w oczach j.ww. wodzów i całego wojska mężnie stawającego, łaską swoją Pańską praemiare raczył dla dalszego drugich braci ad fortia zachęcania.

Instabunt ichm. panowie posłowie za jm. panem Stanisławem Garlińskim towarzyszem chorągwi pancernej j.w. jm. pana koniuszego koronnego[47], który za pewny eksces ugodziwszy stronę i kwit otrzymawszy [s. 1525] od ichm. panów Kłodnickich suplikuje do JKMci i Rzeczypospolitej, aby był a poena publica uwolniony et pristorio honori restitutus.

Wiadome są nie tylko województwu, ale i całej Rzeczypospolitej wielkie w tej Ojczyźnie naszej j.ww. ichm. panów piae memoriae Sieniawskich, teraźniejsze zaś jm. pana wojewody bełskiego[48] antecesorów merita, które i w teraźniejszym jm. panu wojewodzie bełskim jako emeritissimo hac in Patria cive vivo exemplo reprezentują się, zaczym ne sterilescant też merita tak ex antenatis, jako też proprio sudore ku Ojczyźnie świadczone, zlecamy ichm panom posłom suplikować do JKMci i Rzeczypospolitej, aby przywilej od JKMci P.n.m. na królewszczyznę Miziaków[49] cum attinentiis temuż jm. panu wojewodzie bełskiemu konferowany, konstytucyją sejmu przyszłego był aprobowany.

---

[47] *Jan Aleksander Koniecpolski.*

[48] *Adam Mikołaj Sieniawski.*

[49] *Dzierżawa w województwie bracławskim.*

Iusto dolori et damnis jm. pana Stanisława Sarneckiego skarbnika różańskiego fraterne compatiendo w zatopionej zboża szkucie pod mostem toruńskim et violente zatrzymanej dotąd z statkami singulari curae ichm. panów posłów zlecamy, ut vindicent iniurias jmci.

Dwór Bokunowski nazwany z inszymi budynkami i przyległościami do tegoż dworu należącymi, na Pradze pod Warszawą będący, prawy i posesyi jm. pana Józefa Dąbrowskiego podwojewodziego ziemi łukowskiej podległy, ponieważ ludzie JKMci saksońscy stojąc spustoszyli i na zbór sobie violenter uzurpowali i obrócili, niektóre budynki i parkany koło tegoż dworu rozebrali, tedy instabunt ichm. panowie posłowie do KJMci o naznaczenie komisarzów do uznania tych szkód i nagrody onych.

Akta trybunalskie lubelskie per calamitates et iniuriam hostium Reipublicae Moskwy, Szwedów i innych przewożeniem do innych fortec propter conservationem od kilkudziesiąt lat nadruinowane et vetustate consumpta znacznej a nieodwłocznej reparacyi potrzebujące, tudzież szczupłość miejsca przy kościele ojców dominikanów lubelskich na konserwacyją onych, deferent ichm. panowie posłowie Rzeczpospolitą jako communi bono rem utilem i prace koło zbierania, układania tych akt dawnych od lat 20 i świeższych in orbita ziemstwa lubelskiego, także i konserewacyi osobliwej z pilną aplikacyją jm. pana [Feliksa Karola] Izdebskiego stolnika żytomierskiego osobliwemu Rzeczypospolitej respektowi, specialiter ichm. panowie posłowie zalecą.

Res oculis subiecta, jako kamienice w mieście Lublinie do znacznej dla niereperowania stancyj na j.ww. ichm. panów deputatów odebranych [s. 1526] i naznaczonych przychodzą dezolacyje, które indies ruinas minantur, więc suplikuje to miasto, aby województwa sumptus aliquos na reparacyję oddanych ichm. panom deputatom z stancyj obmyślić raczyli, instabunt ad Rempublicam ichm. panowie posłowie.

Aby drugie piętra, nie pierwsze, podług konstytucyi in anno 1685 postanowionej[50] na tychże ww. ichm. panów deputatów ex officio odbierane były, constituent ichm. panowie posłowie cum Republica.

Aby to wszystkie konstytucyje, które na sejmach generalnych in rem et favorem miasta tego postawały per novellam constitutionem reasumowane były i przy nich to miasto konserwowane.

Ponieważ niepoślednia do ruiny i upadku miasta tego przyczyna, iż dla wyderkafów ex piis legalis na kamienicach zostających, w których allewiacyi żadnej nie mając na reparacyje kamienic wystarczyć nie można. więc suffraganye lege, że sumy żadne super bonis immobilibus legati nie powinny, aby takowe wyderkafy zniesione per legem były.

[50] *VL, t. V, s. 350.*

A że ad importunas różnych osób instantiam et sinistram cancellariae Regni informationem rescripta servitoratus exemptus, którymi się niektórzy obywatele miasta tego iura civitatis nie mający in manifestati iurium et privilegiorum civitatensium convulsionem zasłaniają i zaszczycają z kancelaryi koronnej exportantur aby nie wydawane były sub nullitate onych, cavebunt ichm.panowie posłowie.

Starostwo wąwolnickie variis casibus zrujnowane, miasto JKMci Ostrów tempestate publica zdezolowane zalecamy Rzeczypospolitej respektowi.

Aprobacyją fundacyi ojców piarum scholarum w mieście Łukowie w przeszłej wyrażoną instrukcyi et libertatis placom i gruntom tych ojców od hiberny curabunt ichm. panowie posłowie.

Libertacyje wszystkie kamienic, dworów, folwarków anterioribus instrukcyi punctis wyrażone przypominamy ichm. panom posłom.

O libertacyją kamienicy w Lublinie Bawarszczyzna nazwanej jm. pana Stanisława Franciszka Olbięckiego skarbnika wołyńskiego starać się będą.

W mieście Łukowie libertację probostwa św. Ducha szpitalnego z gruntami należącymi od hiberny. Libertacyję placu jm. [s. 1527] pana Franciszka Olendzkiego stolnika łukowskiego. Libertacyję dworka jm. pana Marcina Jastrzębskiego podsędka łukowskiego. Libertacyję dworka cum attinentiis jm. pana Krzysztofa Jastrzębskiego. Libertacyję dworka jm. pana Orzeszka zalecamy activitam ichm. panów posłów.

Aby zaś przez te libertacyje miastu łukowowi nie działo się praeiudicium er gravamen, allewiacyją w hibernie inibidem procurabunt ichm. panowie posłowie nasi.

Którym wszystkie wyrażone in suplementum dawniejszej instrukcyi przydane punkta, jako i same pierwszą instrukcyją speciali curae et probatae activitati cum voto obtatissimorum w obradach całej Rzeczypospolitej successuum zalecamy. Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyjom naszym zwyczajnym dnia 1 miesiąca grudnia r.P. 1701.

Kazimierz Sylwester z Suffczyna Suffczyński skarbnik ziemi łukowskiej, marszałek sejmiku przedsejmowego województwa lubelskiego mp.

XXVI. Sejmik ekstraordynaryjny w Lublinie 8 czerwca 1702 r.

Po zerwanym sejmie 1701/1702 król uniwersałem z 15 V 1702 r. zwoływał sejmiki ziemskie na dzień 8 VI (zob. ASWPK 1696–1732, s. 261–263 – uniwersał, s. 265–267 – list do senatorów i urzędników na sejmiki). Uniwersału adresowanego do województwa lubelskiego nie odnaleziono.

1. Laudum sejmiku w Lublinie 8 czerwca 1702 r.

Rkp. 1. *B.PAU-PAN 8333, k. 81–84v – kopia z oblaty w księgach łukowskich; w grodzie łukowskim oblatował ur. Ludwik Łaski 19 VI 1702 r.*; **Rkp. 2.** *B. Łopac. 829, k. 5–7v – kopia.*

[k. 81] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej zjechawszy się tu na miejsce konsultacyi naszych zwyczajne według czasu za uniwersałem JKMci na dzień dzisiejszy pro die 8 iunii determinowanego, takie jednostajnymi głosami et unanimi consensu całego koła naszego dla ratowania dobra pospolitego stanowimy obrady i czynimy dyspozycyją w województwie naszym.

A naprzód zapatrując się na te niebezpieczeństwa, które ingruunt et magno impetu instant na Ojczyznę naszą z teraźniejszej inkursyjej szerzącej się in visceribus Regni, uważając oraz nie tylko dla wyniszczenia przez wojny tureckie i ustawiczne podatki, ale też dla niezgód zewnętrznych i ściszyć na danie odporu należytego externae potentiae niewystarczające Rzeczypospolitej siły i trudne do odwrócenia na zgubę naszą napiętych imprez subsidia, rekurs czynimy do Boga Zastępów, w którego ręku sortes regnorum i najpewniejsza praesidia, poufale składając in sinu Opatrzności Jego Boskiej spes et solatia nasze, że tak gwałtowne [k. 81v] na Rzeczypospolitą insekty postronnej potęgi compescet i nam wszystkim doda posiłków z nieba, serca i jedności ad communem defensionem, przy którego łasce i pomocy chwytając się sposobów do [w]spólnego ratunku Rzeczypospolitej należących resolwowaliśmy się wszyscy ex communi zelo et amore in Patriam na koń wsiadać i tam stawać in armis, gdzie suprema Ojczyzny naszej vocabit necessitas.

Dla czego pospolite ruszenie z województwa naszego lubelskiego, z ziemi zaś łukowskiej wyprawy z włók iuxta antiquam tamecznych ichm. panów obywatelów consvetudinem naznaczyliśmy i uchwalili takim porządkiem. Żeby ciż ichm. panowie obywatele ziemi łukowskiej, każdy z osobna, którykolwiek ma włóki wystarczające, na koń jeden ad quantitatem półtorasta [150] zł według dawnego ichmciów zwyczaju redukowany i komputowany, powinni będą w osobach swoich stawić się do popisów i obozów swoich na pocztach porządnych sub signa ichm. panów rotmistrzów swoich. Insi zaś ichm. panowie bracia minoris conditionis według proporcyjej włók swoich i substancyi na wyprawę konia jednego półtorasta zł komputowanego składać się antiquo more będą.

Z włości pańskich dziedzicznych jako ex amplioribus ditionibus w województwie lubelskim i ziemi łukowskiej będących poczty należyte ducta proportione fortun stawać powinny ad [k. 82] signa województwa naszego.

Z wójtostw także i dzierżaw wszystkich w dobrach królewskich i duchownych tak w województwie lubelskim, jako i ziemi łukowskiej, i innych dóbr ziemskich i dziedzicznych, także z sum zastawnych, w których dobra ziemskie trzymają, ichm. panowie posesorowie similiter i z sum na prowizyją gdziekolwiek lokowanych cuiuscumque tituli status ac conditionis personae powinni wsiadać na koń i wyprawy stawić do

pospolitego ruszenia, sub rigore legis publicae według ordynacyi laudum teraźniejszego.

W którym sobie i tego specialiter dokładamy et serio praecustodimus do ichm. panów wojskowych braci i ziemianów naszych, którzy w województwie naszym lubelskim i ziemi łukowskiej mają substancyje swoje, jeżeli by strzeż Boże alique malevolo instinctu wojsko koronne miało pójść do związku albo in scissionem Rzeczypospolitej nocivam et incuriosam, lubo ichmciów do usługi wojennej privilegio legum destynowanych non excipimus ad obedientia j.ww. ichm. panów hetmanów koronnych naszych, wielce miłościwych panów przy obronie całej Ojczyzny, jednak in tali casu obowiązujemy ichmciów amorae Patriae, żeby się ad signa pospolitego ruszenia do województwa naszego powracali in defensionem Rzeczypospolitej et pro maiori nas wszystkich securitate, pod konfiskacyją dóbr et rigore praw koronnych.

Do dyrekcyi zaś [k. 82v] i za rotmistrzów województwa lubelskiego i powiatu urzędowskiego uprosiliśmy i destynowali naprzód j.w. jm. pana Aleksandra Ciołka na Drzewicy Drzewickiego kasztelana lubelskiego, j.w. jm. pana Antoniego Stanisława na Szczuczynie i Radzyniu Szczukę podkanclerzego W. Ks. Lit., lubelskiego etc. starostę, koronnych wojsk rotmistrza husarskiego, w. jm. pana Mikołaja Wybranowskiego skarbnika bełskiego, deputata na Trybunał Koronny z województwa naszego, w. jm. pana [Antoniego?] Gozdzkiego starościca stężyckiego, z ziemi łukowskiej w. jm. pana Jana Nowosielskiego starostę łukowskiego, jm. pana Michała Ryszkowskiego podczaszego i jm. pana Kazimierza Suffczyńskiego skarbnika ziemi łukowskiej. Którzy ichm. panowie rotmistrze chorągwi łukowskich znosić się będą de ulteriori progressu pospolitego ruszenia z www. ichm. panami dyrektorami i rotmistrzami województwa lubelskiego.

Popisy według dawnego zwyczaju z województwa lubelskiego nad rzeką Bystrzycą pro die 26 iunii, to jest w niedziel dwie po Świętej Trójcy [11 VI]. Obóz zaś generalny sub sequenti tempore pod wsią Bystrzycą. A ziemi łukowskiej na dzień 19 tegoż miesiąca czerwca pod Łukowem, a obóz generalny przy granicy litewskiej według sposobności miejsca naznaczamy, obowiązując wszystkich ichm. panów braci naszych cuiuscumque status, tituli et conditionis, żeby punctualiter przy należytym porządku i gotowości stawali na popisach i w obozie pod znakami ichm. panów [k.83] rotmistrzów swoich według potrzeby Rzeczypospolitej dla uniwersalnej wiary świętej, wolności, exemplo et probitate przodków naszych obrony, sub rigore artykułów w prawie koronnym opisanych.

O której rezolucyi naszej i szczerych pro bono publico intencyjach dając znać JKMci P.n.m. i innym pobliższym województwom in vicinia

z nami zostającym, uprosiliśmy e gremio nostri i naznaczyli ichm. panów posłów. Primario do JKMci P.n.m. z województwa lubelskiego jm. pana Antoniego Woronicza podczaszego kijowskiego, z ziemi łukowskiej jm. pana Franciszka Szaniawskiego cześnika owruckiego. Do j.ww. ichm. panów hetmanów koronnych z województwa lubelskiego jm. pana Teodora na Piaskach Suchodolskiego łowczego lubelskiego, generała adiutanta wojsk koronnych JKMci, z ziemi łukowskiej jm. pana Aleksandra Mężeńskiego chorążyca lubelskiego. Także do województwa sandomierskiego jm. pana Jana Korwina Kochanowskiego cześnika mielnickiego z województwa naszego lubelskiego, jm. pana Jana Suffczyńskiego chorążyca łukowskiego z tejże ziemi łukowskiej. Do ziemi chełmskiej z województwa lubelskiego jm. pana Franciszka na Krzymoszach Olędzkiego stolnika łukowskiego, z ziemi zaś łukowskiej jm. pana Jana Antoniego z Romanowa Świrskiego komornika ziemskiego lubelskiego, burgrabiego generału czernihowskiego. Do województwa wołyńskiego jm. pana Jana Domańskiego z województwa [k. 83v] lubelskiego, z ziemi łukowskiej jm. pana Daniela Cieszkowskiego sędzica ziemskiego czernihowskiego z osobliwymi instrukcyjami.

Donosząc JKMci P.n.m., że nie czekając trzech wici idziemy pospolitym ruszeniem do obrony Rzeczypospolitej, stawając circa tuitionem iurium religionis, maiestatis et libertatis oraz upraszając JKM, żeby zgromadzonym w polu województwom osobą swoją Pańską adesse raczył. J.ww. zaś ichm. panów hetmanów koronnych implorando auxilia ichm. panów wojskowych i onych upewniając o satysfakcyjej skutecznych zasług, przy tym amore Patriae obowiązując, żeby pro statione sua Rzeczypospolitej całej w tak jawnym niebezpieczeństwie raczyli assistere z wojskami koronnymi. Tudzież pro securitate województwa i miasta lubelskiego regiment pieszy j.w. jm. pana podkanclerzego W. Ks. Lit. i piechotę łanową z województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej ordynansem swoim do Lublina obrócili. Ichm. zaś panów obywatelów pomienionych województw invitando ad unionem obrad naszych et communem defensionem i z koła naszego rycerskiego sancita deferendo.

Po której dyspozycyjej ad publicam Ojczyzny integritatem służącej do domowego w województwie naszym porządku et ad interna negotia przystępując, do administracyjej szelężnego województwa lubelskiego uprosiliśmy jm. pana Mikołaja Wybranowskiego skarbnika bełskiego, z województwa naszego na Trybunał Koronny [k. 84] deputata. Którego podatku kurrencyja poczyna się a die 1 maii w roku teraźniejszym 1702, ekspiracyja zaś tegoż podatku szelężnego ma subsequi ostatniego dnia kwietnia w roku da Bóg przyszłym 1703. W ziemi zaś łukowskiej szelężne

iuxta solitam praxim et cursum trzymać będzie ex mente laudi praesentis jm. pan Antoni Krzewski podstoli kijowski.

Do czopowego województwa lubelskiego uprosiliśmy także zgodnym głosem w. jm. pana Pawła z Olbrachcic Bielskiego skarbnika, sędziego grodzkiego i deputata na Trybunał Koronny tegoż województwa naszego, którego podatku administracyja zaczynać się będzie a die 1 iulii w roku teraźniejszym 1702, a skończy się w roku da Bóg przyszłym 1703 die ultima iunii. W ziemi zaś łukowskiej administracyja czopowego przy jm. panu Józefie Rudzińskim cześniku łukowskim zostawać będzie.

Do soli powiatowej województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, lubo anterioribus laudis już są obrani i naznaczeni ichm. panowie dystrybutorowie, jednakże jednego z nich, to jest godnej pamięci nieboszczyka jm. pana Kazimierza Michała Łebkowskiego podstolego kijowskiego (który jeszcze stante vita przy słabości zdrowia otrzymaną ze skarbu na sól asygnacyją do dystrybuty swojej należącą oddał do rąk jm. pana Marka Łebkowskiego, rodzonego swego) fata nastąpiły, tedy województwo nasze lubelskie consulendo bono ordini et commodo wszystkich ichm. braci naszych w odebraniu [k. 84v] tejże soli powiatowej oraz mając słuszny respect nominis et meritorum tychże ichm. panów Łebkowskich braci naszych i ziemianów, wszyscy jednostajnie pomienionego jm. pana Marka Łebkowskiego przy tejże dystrybucie i usłudze braterskiej całego województwa praesenti laudo konserwujemy i aprobujemy.

A że przy teraźniejszych rozruchach miasto lubelskie potrzebuje bezpieczeństwa i obrony ab incursu kup swawolnych, tedy województwo nasze pensyję na ludzi zamkowych z dawnych czasów naznaczoną et per antiqua lauda ac sancita postanowioną punktualnie płacić deklaruje z którychkolwiek podatków oraz publico nomine instat di j.w. jm. pana podkanclerzego W. Ks. Lit., żeby tychże ludzi zamkowych raczył w Lublinie konserwować pro secutitate miasta i dla usługi województwa.

Które to punkta publicznych obrad naszych i postanowienia tak ad bonum publicum, jako też ad privata województwa naszego commoda in congressu nostro zgodnie uchwalone żeby jm. pan marszałek koła naszego rycerskiego podpisał i ad acta podał, nomine publico uprosiliśmy i zalecili[a]. Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyj naszych zwyczajnym dnia 8 miesiąca czerwca r.P. 1702.

Bogusław Franciszek Łebkowski marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *W rkp. 2 brak końca laudum.*

2. Instrukcja posłom do ziemi chełmskiej od sejmiku w Lublinie 8 czerwca 1702 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 184, k. 96v–98v – oblata; w grodzie lubelskim w imieniu marszałka Bogusława Łebkowskiego oblatował ur. Jerzy Obrąpalski 14 VI 1702 r.*; **Rkp. 2.** *APL, CLRMO 186, s. 7–11 – oblata (protokół).*

[k. 96v] Instrukcyja do j.ww. ichm. panów [k. 97] obywatelów ziemi chełmskiej i powiatu krasnostawskiego naszym ww. panom i braci ichm. panom Franciszkowi na Krzymoszach Olędzkiemu stolnikowi łukowskiemu, jm. panu Janowi Antoniemu z Romanowa Świrskiemu komornikowi ziemskiemu lubelskiemu, burgrabiemu generału czernihowskiego, posłom od województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej uproszonym i delegowanym z sejmiku pro die 8 iunii złożonego dana i napisana 1702.

Wyrażą ante omnia ichm. panowie posłowie et explicabunt affectus nostros, jako województwo nasze lubelskie z ichm. pany obywatelami ziemi chełmskiej i powiatu krasnostawskiego, naszymi ww. pany i bracią, strictis foederibus colit i konserwuje przyjaźni statecznej iura in hac vicinia, i że tym bardziej ochotniejsze niesiemy serca do jedności i zobopólnej z ichmciami obrady, im gwałtowniejsza Ojczyzny naszej per interias et investigabiles, żal się Boże, scisiones na los nieszczęśliwy przychodzącej potrzeba convocat wszystkich wiernych synów ad commune sui praesidium i ledwie nie ostatnim głosem obowiązuje nas i upomina do staropolskiej żarliwości i do powszechnego Rzeczypospolitej ratunku exoriare meis ex visceribus ultor.

Upewnią oraz ciż ichm. panowie posłowie nasi, jako w teraźniejszych koniunkturach nie tylko iusta aestimatione ponderamus godne ww. miłościwych panów i braci dla obrony wolności [k. 97v] i praw naszych proposita słucha, ale też do innej intencyjej ad publicam salutem zmierzających afekty, rady i siły nasze łączyć gotowiśmy i cokolwiek in praecordiis et sensibus nostris znaleźć się mogło sposobów ad tuendam Rempublicam przy teraźniejszych konsultacyjach naszych, też same ww. panom i braci effusis animis demonstramus i szczerze otwieramy przez ichm. panów posłów naszych, którzy jako uberiori stylo deprompent vota nostra, tudzież et sancita województwa naszego tak w sąsiedzkich z ww. pany i bracią związkach naszych i dalszych obradach Rzeczypospolitej gratissimum usum et candorem imieniem koła naszego deklarować będą.

A ponieważ Ojczyzny naszej widzimy sortem afflictam, że będąc tot cladibus praessa i ustawicznymi wojnami i podatkami znacznymi exhausta i wyniszczona, po których jeszcze należytego ad resumendas vires nie miała dotąd i nie ma respirium, znowu teraz miasto odpoczynku i redintegracyjej in pristinum statum wpada in crisim nieszczęśliwego zamieszania i domowych niezgód, a przez to zachodzi w większe pericula, kiedy

niby pod pretekstem obrony wolności naszych potentiae externae furore niesłusznie exagitatur, która wkroczywszy in viscera Regni widząc nas inermes, szerzy się i trwa w swoich imprezach in exitium nostri wystawionych, i pewnie większe by mogła brać fomenta do zguby naszej, gdyby nas widziała non reluctantes albo ius tanto ausui dantes.

Zaczym przy tak ciężkich na Koronę naszą Polską insultach wszyscy kochający Ojczyznę synowie communi zelo et amore powinniśmy się zabierać jako najprędzej ad danda subsidia Rzeczypospolitej, jako i województwo nasze lubelskie chcąc efficaci concursu ratować dobro pospolite et a fatali ictu postronnych inkursyi piersiami swymi zasłonić Rempublicam idzie ad danda repressalia następującej na nas potędze pospolitym [k. 98] ruszeniem i wyprawami z ziemi łukowskiej, wsiadając na koń pod chorągwiami przy dyrekcyjej ichm. panów pułkowników i ichm. panów rotmistrzów e medio sui obranych. Czas popisow województwa lubelskiego pod wsią Bystrzyca pro die 26 iunii, to jest w niedziel dwie po Świętej Trójcy, w ziemi łukowskiej pro die 19 eiusdem pod Łukowem naznaczywszy według dawnych praw i zwyczajów, tam, da Bóg, życząc stanąć in armis przy wszelkiej gotowości, gdzie externa necessitas vocabit i ostatnie wici JKMci czas i miejsce determinabunt.

Gwoli czemu posyłamy ichm. panów posłów do JKMci P.n.m. cum contestatione staropolskiej cnoty i ochoty ad tuenda iura, religionis, Maiestatis et libertatis, i żeby województwom rite in Martiali campo zgromadzonym ad defensionem Rzeczypospolitej raczył adesse powagą i osobą swoją Pańską.

Także i do j.ww. ichm. panów hetmanów koronnych destinavimus ichm. panów posłów naszych upraszając ichmciów nomine publico et amore Patriae obtestando, żeby non deserant stationem suam i manudukcyją swoją ichm. panów wojskowych, których o satysfakcyjej zasług upewniamy, raczyli prowadzić ad communem Rzeczypospolitej defensionem.

Wysyłamy eodem fine do województwa sandomierskiego i wołyńskiego ichm. panów posłów e gremio nostri, donosząc sensum publicznej obrady naszej ad communicationem consilioru, w których z ww. miłościwymi pany i bracią stanąwszy in facie Rzeczypospolitej de ulterioro modo et progressu ratowania i wydźwignienia ex statu periculoso ojczystych swobód naszych i sławy narodu polskiego znosić się poufale będziemy, ut libertates, quas a maioribus accepimus, posteris relinquamus.

Przy tym życzyć będą ichm. panowie posłowie nasi ww. miłościwym panom i braci nomine publico województwa naszego omnimodam prosperitatem intencyj wszelkich dla całości i obrony Ojczyzny.

[k. 98v] Caeterum prudentia et activitas ichm. panów posłów naszych przydać może ad commoda publica w kole rycerskim ww. miłościwych

panów i braci suos sensus i będzie pro suplemento instrukcyjej naszej. Którą jm. pan marszałek ex mente całego zgromadzenia naszego, żeby charactere ręki i funkcyi swojej unanimi consensu zlecamy.

Datum w Lublinie na miejscu konsultacyi naszych zwyczajnym die 8 iunii r.P. 1702.

Bogusław Franciszek Łebkowski marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

3. Wiadomość o sejmiku w Lublinie z 9 czerwca 1702 r.

Rkp. *B.Ossol. 2023/II, s. 129 – kopia.*

[s. 129] W Lublinie. Sejmik tutejszy skończył się nadzwyczaj prędko dnia wczorajszego[51] we dwóch dniach, bo jawne województwa tego niebezpieczeństwa nie pozwoliły wiele mówić, gdy z jednej strony od Łukowa już Szwedzi zaczepili, z drugiej od Woinia[52] nowo zaciężne chorągwie litewskie na imię szwedzkie większy jeszcze strach przynoszą, niż sami Szwedzi. Stanęło tedy ex desiderio omnium siadać na koń za niedziel dwie od poniedziałku przyszłego. A że sił gotowych i równych nie masz, do darigowania się ma stawać województwo in statu indifferenti.

Wysyłając tym samym do KJMci do Krakowa cum contestatione staropolskiej cnoty chcą religionem libertatem et maiestatem, czym się uspokoiła konfederacyja, na którą się tu zanosiło cum aperta expressione capitum krzywd Rzeczypospolitej od JKMci.

Podatków 20 podymnego uchwalono na wojsko.

Do województw i do poselstwa invitando ad unionem animorum, do ichm. panów hetmanów także, prosząc, aby praesentibus periculis succurrant i miastu temu prowidowali cokolwiek ludzi.

Samego zaś województwa część ma stawać przy granicy W. Ks. Lit., a druga część nad rzeką Bystrzycą mila od Lublina.

Poselstwo na sejmik tutejszy było od województwa wołyńskiego kontestując vitam et sanguinem przy Królu JMci, fundere i wzywając ad unionem z sobą. Respons dany, wzajemnie wzywając ad unionem reciprocam.

Na sejmiku tym była wielka frekwencyja szlachty in praesentia czterech senatorów, to jest ichm. panów wojewody i kasztelana lubelskich, kasztelana gostyńskiego i podkanclerzego W. Ks. Lit.[53]

---

[51] *Data sejmiku nie została podana, ale z treści wynika, iż chodzi właśnie o sejmik 8 VI 1702 r.*

[52] *Wołyń w województwie brzesko-litewskim.*

[53] *Odpowiednio: Stanisław Tarło, Aleksander Drzewicki, Tomasz Kazimierz Głuski i Stanisław Antoni Szczuka.*

XXVII. Popis szlachty ziemi łukowskiej pod Łukowem 19 czerwca 1702 r.

1. Informacja o popisie szlachty łukowskiej 19 czerwca 1702 r.

Rkp. *AGAD, APP 57, s. 106–107 – wiadomości z Lublina z 25 VI 1702 r.*

[s. 106–107] Jutro tydzień, jako się odprawił popis ziemi łukowskiej. Szlachty konnej popisało się 3 tysiące, a pieszej 2 tysiące. Jednak wyprawę postanowili, in quantum by zaś większa była potrzeba, rezerwowali się in plurali numero stanąć. Tamże za pułkownika uproszono jm. pana podkanclerzego W. Ks. Lit.[54]. Samego zaś województwa lubelskiego popis jutro być ma o mil półtory stąd, dokąd już szlachta i panowie convenerunt. Dziś wieczorem speratus jm. pan podkanclerzy litewski i pospolite ruszenie ma się ściągnąć na granicę litewską pod Wohyniem ku Brześciu Litewskim.

XXVIII. Popis szlachty województwa lubelskiego[55] nad Bystrzycą 26 czerwca 1702 r.

1. Uniwersał królewski do województwa lubelskiego z 22 czerwca 1702 r.

Rkp. *APL, CLRMO 184, k. 148–149v – oblata; w grodzie lubelskim oblatował szl. Walenty Polikowski 2 VII 1702 r.*

[k. 148] August II z Bożej łaski król Polski, wielki książę litewski, ruski, pruski, mazowiecki, żmudzki, kijowski, wołyński, podolski, podlaski, inflancki, smoleński, siewierski i czernihowski, a dziedziczny książę saski elektor etc.

Wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tym wiedzieć należy, osobliwie ww., ur. senatorom, dygnitarzom, urzędnikom i wszystkim stanu rycerskiego województwa lubelskiego obywatelom, także miastom, miasteczkom uprzejmie i wiernie nam miłym łaskę naszą królewską.

Wielmożni, urodzeni, uprzejmie i wiernie nam mili. Do wydanych [k. 148v] pierwszych, jednych za dwoje wici na pospolite ruszenie, kiedy niepohamowana zawziętość króla szwedzkiego ami moderatione nostrae et omnimoda aequanimitate, ani legacyją od stanów Rzeczypospolitej wyprawioną bynajmniej niezmiękczoną, coraz dalej arma et caede madentes crudelesque manus extendit i naznaczoną wprzód w Kownie audiencyją potym do Grodna i na insze miejsca quaesito praetextu odłożywszy, wielmożnych i urodzonych posłów retrogrado passu za sobą nazad cum summas indignitate Reipublicae infectis rebus wróciła, na ostatku w Warszawie

[54] *Stanisław Antoni Szczuka.*

[55] *Powiatów lubelskiego i urzędowskiego, bez ziemi łukowskiej.*

spreta mediatione Rzeczypospolitej et contempta eius legatione wszelką przecięła nadzieję pożądanego pokoju. Kiedy po zagarnionych prowincyjach primo impetu irruptionis, Kurlandyi, Semigaliji i powiatu piltyńskiego, opanowanych Inflantach naszych, Żmudzi i za uniwersałami szwedzkimi zgromadzonej tamecznej szlachty disarmowanej naprzód na jeden kontemp stanu szlacheckiego, a potem przymuszonej do uchwały podatków i osiągnionej wielkiej części W. Ks. Lit. już in meditullo samej Korony w Warszawie impune się rozpościera i stamtąd do Krakowa kieruje gressus suos nowe na poparcie wojny przez transport zamorski i od Szczecina do Polski wprowadza wojska, wolnym narodom pieniężne i prowiantowe absoluta authoritate imponit kontrybucyje et militari extorquet executione, i wszedłszy w skryte jakieś cum male animatis civibus Patriae fakcyje i spiski et abstrusa molimina per calcatam Patriam przedsięwziętej chce dopinać imprezy nigdy od całej Rzeczypospolitej ani o to proszony, ani inwitowany.

Więc gdy ad reprimendam ferocientis hostis potentiam et compercendum intestinum malum prędszego i skuteczniejszego sposobu ani warowniejsze osoby naszej praesidium nie znajdujemy, tylko pospolite ruszenie et generosa fortium civium pectora, bo z wyprawionej legacyi i przewlekłych traktatów wszystka już opadła nadzieja, nawet i kontestacyja nasza in terminis amicis dobrej in futurum przyjaźni i jak najlepszego zachowania przez ekspediowanego ur. Fitzturna dworzanina naszego pokojowego wyrażona indigne przyjęta i nadto sinistre ad famam publicam ogłoszona, ut falso et callide vulgatum temere crederetur. Dla czego w Bogu najwyższym jako najmożniejszym Panu zastępów wszystkę położywszy ufność et einnocentis Reipublicae iniusteque patientis iustam vindictanum, idąc za zdaniem i konkluzyją posejmowej rady numerosi senatus, dosyć czyniąc publicis desideriis tak wielu województw do nas na sejmie i teraz recentissime przez wyprawione legacyje wniesionym, już teraz trzecie i ostatnie wydajemy wici et plena fiducia liberum bellatoremque populum in arma vocamus. Chwałę Bożą i wiarę świętą katolicką, koronę i głowę naszą królewską zaszczyt tej miłej Ojczyzny et cara pignora, praw, swobód i wolności staropolskiej, [k. 149] cnocie i niestępionemu w rycerskich siłach męstwu oddajemy jako najpilniej i najgoręcej, żądając per salutem Patriae et quid quid sacrum est in ea, abyście uprzejmości i wierności wasze jako nieodrodni antecesorów swoich potomkowie do obrony tej miłej Ojczyzny more militari z należytym rynsztunkiem wojennym według statutu secundum quantitatem bonorum et redituum suorum i według porządku w konstytucyi 1621 [roku] opisanego[56], pod regimentem duktorów

[56] *VC, t. III, s. 297–302.*

swoich na dzień 19 miesiąca lipca w roku niniejszym pod Korczynem niemieszkanie stawali, gdzie i my osobą naszą stawimy się[57].

A ponieważ po województwach maiori in parte ekspedycyja wojenna pospolitego ruszenia już namówiona i porządek wojenny postanowiony jest, tedy tym tylko samym województwom i ziemiom do namówienia tegoż porządku sejmiki na miejscach zwyczajnych pro die 5 iulii anni praesenti naznaczamy, w których się to jeszcze nie stało. Na ten tedy termin i miejsce pomienione viritim uprzejmości i wierności wasze pospieszycie i pod czas generalnego ściągnienia na tych, którzy zapomniawszy Boga i Ojczyzny i nam poprzysiężonej wiary partes króla szwedzkiego sequuntur albo jego protekcyją przyjęli, ut privata vulnera Reipublicae malis operirent, słuszną mieć będziecie animadwersyję. A in quantum by, strzeż Boże, miejsce do generalnego ściągnienia należące nagłym nastąpieniem nieprzyjaciel miał occupar, tedy do boku naszego ad communem defensionem uprzejmości i wierności wasze invitamus. Jeśliby zaś kto za uniwersałami szwedzkimi chciał internos motus ciere, tedy z tym jako cum hoste Patriae et rebelli de rigore prawa pospolitego sobie postąpicie.

Urzędom także miast i miasteczek naszych rozkazujemy, żeby w odprawieniu powinności względem pospolitego ruszenia im należącej tak się sprawowali, aby z nich żadne nie było służby wojennej omieszkanie.

Ultimarie, że przez nieustające impostury dla zrażenia serc szlacheckich i to ad implendas populi aures latum et sonans commentum spargit król szwedzki, iż z nami chce seorsivam, bez Rzeczypospolitej, zawrzeć pacem. O czym jakośmy nigdy nie myśleli ani to ascendit in mentem nostram, tak się przed Bogiem i światem oświadczamy, iż bez Rzeczypospolitej żadnych prywatnych traktatów ani czynić, ani przyjmować, ani o nich słuchać nie chcemy, choćby z największym awantażem naszym, w czym fidem iuratam Regiam stanom Rzeczypospolitej invadiamus.

Który to uniwersał nasz trzecich i ostatnich wici aby po grodach i miejscach zwyczajnych był publikowany, urzędom naszym grodzkim zlecamy. Donosimy i to, że luterskie nabożeństwo w izbie senatorskiej w Warszawie i na cmentarzu ojców bernardynów na Pradze ad maiorem [k. 149v] insultum narodu i wiary świętej katolickiej Szwedzi odprawowali.

Na co się ręką własną podpisawszy pieczęć koronną przycisnąć rozkazaliśmy. Dan w Krakowie dnia 22 miesiąca czerwca r.P. 1702, panowania naszego V roku.

Augustus Rex.

---

[57] *Tego właśnie dnia, 19 VII 1702 r., doszło do porażki wojsk Augusta II z wojskami szwedzkimi w bitwie pod Kliszowem.*

2. Wiadomość o popisie szlachty lubelskiej 26 czerwca 1702 r.

Rkp. *AGAD, AR, Dz. II, 1983, s. 1–2 – wiadomości z Lublina.*

[s. 1] Z Lublina die 29 iunii. W poniedziałek przeszły [26 VI] popisało się województwo tutejsze ćwierć mili od Lublina, na górach nad rzeką Bystrzycą leżących, in solenni dosyć frequentia szlachty w konie i inne praeparamenta dobrze sporządzonej. Między inszymi osobliwie comparuit jm. pan podkanclerzy W. Ks. Lit.[58], którego chorągiew nad inne numerosior, poczty co znaczniejszych oficjalistów in assistentia ichże samych pod sobą mająca. Nadto chorągiew swoją wołoską z dzidami, janczarską, rajtarską w swoim porządku prezentował. Inne chorągwie porządne i ludne, a nade wszystko koni cudnych i dzielnych siła. Stanowisko województwa lubelskiego determinowane pod Gołębiem pro die 10 iulii.

Łukowianie także się dziś ściągają pod Wohyń, stamtąd jako i województwo tutejsze dalszego oczekiwać będą ordynansu królewskiego, gdzie im naznaczą generalne ściągnienie. Rachować ich mogę circiter 3000.

Metus tu u nas, ex quo Szwedzi pod komendą jm. pana wojewody wileńskiego[59] będący mają tędy maszerować i łączyć się z drugimi partiami około Kazimierza.

Item de data 2 iulii. U nas tu po wyszłych wiciach trzecich, które in dies publikowane będą, i po przywiezionym in eadem materia od JKMci przez ichm. panów posłów lubelskich do Trybunału liście już Trybunał in agone, jakoż jejm. pani marszałkowa dziś stąd odjeżdża, którą sam jm. wyprowadza, ale cum spe festinati reditus, bo go tu z limitacyją czekać będą. Onegdaj był tu trębacz szwedzki od generała Mernera[60] z Brześcia przysłany z listami do jm. pana marszałka, do województwa i do grodu, ale co które w sobie miały non conotat, bo tych, co do województwa były jm. pan kasztelan lubelski odpieczętować nie chciał, ex quo do samego województwa pisane. Ratione grodzkich, te posłano [s. 2] do jm. pana podkanclerzego W. Ks. Lit., co z nimi czynić?

W trybunalskich tylko complement i contestatia życzliwości ku Rzeczypospolitej, która tu króla szwedzkiego cum copiis wprowadziła.

XXIX. Sejmik deputacki w Lublinie 11 września 1702 r.

Informacji o tym sejmiku nie odnaleziono. Najprawdopodobniej nie doszedł, w zachowanych wykazach deputatów brak bowiem wzmianek o sędziach z województwa lubelskiego do Trybunału Koronnego na kadencję 1702/1703, zob. Deputaci, cz. IV, s. 46.

[58] *Stanisław Antoni Szczuka.*

[59] *Kazimierz Jan Paweł Sapieha.*

[60] *Karl Gustav Mörner.*

XXX. Sejmik przed pospolitym ruszeniem, w Lublinie 12–15 września 1702 r.

Sejmik zwołany uniwersałem króla Augusta II wydanym w myśl uchwał konfederacji województw małopolskich zawiązanej na zjeździe pod Sandomierzem 20 VIII–2 IX 1702 r.

1. Laudum sejmiku w Lublinie 12–15 września 1702 r.

Rkp. 1. *AAL, AKL, Rep. 60 A XXVII, k. 381–385v – kopia oblaty; w grodzie lubelskim oblatował Jacek Stoiński stolnik drohicki 16 IX 1702 r.*; **Rkp. 2.** *AGAD, APP 133, k. 638–642 – kopia.*

[k. 381] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej rycerstwo na dzień 12 miesiąca września r.P. 1702 na zwyczajne konsultacyjom naszym miejsce ex vi uniwersału JKMci P.n.m. po zaszłym przez stany Rzeczypospolitej w polu między Wisłą a Sanem pod Sandomierzem dnia 22 miesiąca sierpnia w r.P. 1702 postanowieniu zgromadzeni, Bogu Najwyższemu (uti supremo rerum moderatori) pokorne zniżamy dzięki, że staropolską JKMci P.n.m. do wiernych poddanych vicissim poddanych do JKMci sprawiwszy konfidencyją zaczęte subsidio in materia salvandae Reipublicae rady effectuare raczył, które gdy za spólną wszech stanów zgodą aukcyją wojska iuxta repartitionem anni 1690 postanowiły.

I my stosując się do powszechnej uchwały, aby się jako najprędzej krwią zasłużone ku obronie Rzeczypospolitej zachęciło wojsko, uchwalamy subsidium charitativum[a] jedno po województwie lubelskim i ziemi łukowskiej według taryfy anni 1676. Do którego wybierania indivisim ichmciów z lubelskiego województwa jm. pana Drzewickiego, jm. pana Mikołaja Iżyckiego, z ziemi zaś łukowskiej jm. pana Józefa Ługowskiego komornika ziemskiego, wicesgerenta grodzkiego łukowskiego i jm. pana Marcina Zaleskiego także indivisim uprosiliśmy.

Nadto umówiliśmy podymnego 20 w województwie lubelskim i w ziemi łukowskiej, secundum antiquam praxim podymnego 15. Którego podymnego wybieranie także nierozdzielnie w województwie lubelskim jm. panu Jerzemu Łychowskiemu in vim prac obozieństwa i jm. panu Antoniemu Bełdowskiemu, w ziemi łukowskiej także nierozdzielnie jm. panu Tomaszowi Szaniawskiemu regentowi ziemskiemu i jm. panu Michałowi Radzikowskiemu regentowi grodzkiemu łukowskim zlecamy.

Obu podatków wydawanie od dnia 18 miesiąca września [k. 381v] in spatio niedziel czterech sub rigore et poenis contra transgressores legum sancites, rozumieć się ma. Aby się zaś konkurencyi do eksakcyjej administracyj wszelkich in genere podatków zabiegło, dawniejsze lauda hoc in puncto stanowione reasumujemy, warując sobie in posterum, aby ichm.

panowie eksaktorowie przez najwyższego w województwie urzędnika podani i jednostajnie aprobowani zaraz in instanti u stolika przysięgli, jako się o administracyją ani eksakcyją przez się ani przez subordynowane osoby nie starali, i jako kontentując się solario solito po groszu od złotego kwitownym, po szóstaku od kwitu rachując, habito jednaką w tym, na rozrodzonych bracią respektu nic a nic, na swoją stronę obrócić nie mają.

A że j.w. jm. pan Aleksander na Drzewicy Ciołek Drzewicki kasztelan lubelski, znając się fessitem laboribus i zabawy komisarskiej omnino wypraszał się i księgi komisarskie w ziemskie złożył, za usilną zaś całego województwa prośbą jak znowu hanc na się przyjął provinciam. Więc lubośmy jm. naszego miłościwego pana toties o wydanie asygnacyjej na retenta już dekretami fiskalnymi przysądzone upraszali, przy niniejszym jak znowu zjeździe osobliwie [...] prośbami naszymi, aby in tanta województwa necessitate instantanee wszystkie retenta nemine excepto asygnacyje wydać raczył. Mając zaś w refleksyjej ustawiczne tegoż j.w. jm. pana kasztelana lubelskiego prace tak w komisarskiej funkcyjej przez lat tak wiele, w nieomieszkanych nigdy w obradzie publicznej zjazdach, jako też w świeżej sine intermissione w oczach naszych w pospolitym ruszeniu z ujmą zdrowia, nie bez znacznej spezy województwu asystencyjej in vim jakiejkolwiek wdzięczności tysięcy 15 temuż jmci naznaczamy.

J.ww. ichm. panów rotmistrzów pod niniejsze pospolite ruszenie własną spezą pro honore et decore województwa służących protunc dla ścisłości czasu debita nie przychodzi praemiari gratitudine, pronam jednak ichm. naszych ww. panów w podniesieniu znaków i w utrzymani kompanijej na przyszłym da Bóg sejmiku w pamięci mieć będziemy generositatem.

J.w. jm. pan Stanisław Antoni na Szczuczynie i Radzynie Szczuka podkanclerzy W. Ks. Lit. jawną szczerego afektu ku województwu pokazał próbę, kiedy [k. 382] iunctis koło nasze z j.w. jm. panem kasztelanem lubelskim decoravit consiliis, kiedy własnymi obóz nasz zagęścił chorągwiami, co gdy ob tenuitatem dłużnego województwa ad aequale compensari nie może, winnym jm. naszego wielce miłościwego pana veneramur podziękowaniem. Erogowanej zaś od lat kilku część sumy, to jest 6000 zł per laudum województwa naszego a.D. 1696 stanowione asekurowanej na ludzi in securitatem województwa naszego podczas kapturów aere proprio j.w. jm. pana podkanclerzego wystawionych i prowidowanych, aby była za asygnacyją j.w. jm. pana komisarza z czopowego anni currentis wypłacona, praesenti cavemus laudo.

Wspomnione koszta i fatygi w. jm. pana Remigiana Piaseckiego stolnika lubelskiego munus strażnikostwa vigilantissimae niedawno egzekującego, poselstwo jm. pana Franciszka Szaniawskiego łowczego łukowskiego do

KJMci nie bez kosztów odprawione, obozieństwo jm. pana Białobrzeskiego z ziemi łukowskiej do przyszłego odkładamy sejmiku.

A ponieważ ichm. panowie eksaktorowie, administratorowie znajdują się, którzy przez zalezane sądy fiskalne należą, tego dojść nie mogą rachunku, zdało się nam pomienione sądy z tymi z ichm. pany sędziami, którzy są in laudo anni 1699 za dyrekcyi jm. pana Antoniego Skarbka Kiełczewskiego wyrażeni, przydawszy niektórych ichmciów, jako to z województwa lubelskiego jm. pana Mikołaja Kossakowskiego chorążego żytomierskiego, także jm. pana Jana Iżyckiego wojskiego grabowieckiego, jm. pana Władysława Drzewieckiego podczaszego dobrzyńskiego, jm. pana Franciszka Szaniawskiego łowczego łukowskiego, jm. pana Jana Kazimierza Boguszewskiego komornika ziemskiego lubelskiego, jm. pana Michała Brodowskiego, z ziemi łukowskiej w. jm. pana [Jana] na Nowosielcu, Zakrzu i Domaszewnicach Nowosielskiego starostę łukowskiego, jm. pana Stanisława Kazimierza Izdebskiego łowczego ziemi żytomierskiej, jm. pana Szymona Domańskiego cześnika drohickiego, jm. pana Krzysztofa [k. 382v] Jezierskiego, jm. pana Pawła Stoińskiego sędzica ziemi lubelskiej, jm. pana Piotra Rozwadowskiego, jm. pana Krzysztofa, Bartłomieja, Jakuba Jezierskiego sędziców ziemskich łukowskich, jm. pana [Bartłomieja] Karwowskiego, jm. pana Jakuba Antoniego Józefa Krasuskiego, jm. pana Piotra Cielemęckiego, jm. pana Zygmunta Jastrzębskiego reasumować, jakoż praesenti laudo reasumujemy, których kadencyja die 9 mensis octobris anno praesenti w lubelskim województwie, w łukowskiej zaś ziemi 16 octobris mensis eiusdem przydać ma. Tenże sąd fiskalny jako dobrze wiadomy exquisitae sedulitatis circa acta fiscalia jm. pana Stanisława Milewskiego, tychże sądów instygatora, który i teraz świeży dokument szczerej przez wyrachowanie retentów pokazał przysługi, aby z tychże obmyślił konsolacyją, praesenti obowiązujemy laudo. W których retentach usługa zatraceniem [...]snego konia jm. pana Żytkowskiego koniuszego, pułkownika chorągwi mieścić się ma.

Widząc laudabilem w w. jm. panie W[acławie] Szczuce staroście wąwolnickim, obywatelu województwa naszego ku obronie Ojczyzny przez ochotę do podniesienia nowej chorągwi zelum, który assensum j.w. jm. pana Hieronima Lubomirskiego kasztelana krakowskiego, hetmana wielkiego koronnego potrzebuje, zdało się nam za rzecz słuszną ad affectationem tegoż w. jm. pana starosty instanciales w tej napisać materyi, co jm. pan marszałek koła naszego exequi ma. Za pokazaniem zaś przypowiedniego listu od JKMci P.n.m. też chorągiew w. jm. pana starosty wąwolnickiego w repartycyją do województwa naszego przyjąć praesenti deklarujemy laudo.

Desideria różnych ichmciów tak anteriori laudo wyrażonych, jako i teraz suplikujących, których ręka Boska bądź to ogniem, bądź gradami znacznie dotknęła, instam po każdym z nas wyciągają compassionem, ale do dalszego pociągnione być muszą sejmiku.

Przez chorągwie województwa lubelskiego pod Pliszczyn na dni kilka ściągnione szkody [k. 385] jm. panu Mikołajowi Moszyńskiemu, jejm. paniej Potockiej łowczynej bracławskiej nastąpić musiały, więc i te dalszej zostawujemy refleksyjej.

Księgi grodzkie lubelskie grassante hostilitate należytego potrzebują bezpieczeństwa, więc miejsce onych do złożenia jm. pan marszałek koła naszego u ojców dominikanów tutejszych pro posse zjednać ma. Gdzie się i księgi grodzkie łukowskie mieścić powinny będą. Urzędowskie zaś za staraniem w. jm. pana Mikołaja Wybranowskiego skarbnika bełskiego, deputata na Trybunał Koronny województwa lubelskiego obranego, jm. pana Tomasza Skarbka na Kiełczewicach Kiełczewskiego cześnika lubelskiego, jm. pana Bogusława Pszonki miecznika i podwojewodzego lubelskiego, jm. pana Franciszka Olbięckiego, w czymeśmy ichmciów uprosili, do ksiąg ziemi lubelskiej sprowadzone być mają, pro necessitate zaś ad requisitionem w. jm. pana [Jana] z Targowiska Gałęzowskiego pisarza ziemskiego lubelskiego list o miejsce w fortecy zamojskiej do j.w. jejm. paniej podskarbinej wielkiej koronnej[61] jm. pan marszałek koła naszego dla konserwacyi ksiąg ziemskich napisać ma.

Dla prędszej zaś z sądów fiskalnych województwa całego o akcesyję sum na dopłacenie winnych ćwierci informacyjej, tenże sejmik ad diem 30 octobris (tak w źródle; sejmik z tej zebrał się 30 IX) odkładamy i limitujemy.

Umówione zaś niniejsze za jednostajną wszystkich zgodą nas postanowienie jm. panu marszałkowi podpisać i do akt grodzkich lubelskich dla snadniejszej ichm. obywatelów województwa naszego i ziemi łukowskiej informacyjej podać zlecamy. Działo się w Lublinie dnia 15 miesiąca września [k. 385v] r.P. 1702.

Hiacynt [Jacek] Stoiński stolnik drohicki, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *Na marginesie dopisano: pogłówne jedne.*

XXXI. Sejmik z limity w Lublinie 30 września 1702 r.

W uchwale sejmiku zakończonego 15 IX 1702 r. zapewne błędnie zapisano limitację sejmiku na 30 X t.r.

[61] *Anna Franciszka z Gnińskich Zamoyska, wdowa po Marcinie.*

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 30 września 1702 r.

Rkp. *APL, CLRMO 186, s. 694 – oblata (protokół); w grodzie lubelskim w imieniu marszałka Jacka Stoińskiego stolnika drohickiego oblatował ur. Józef Marzyński 7 X 1702 r.*

[s. 694] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej rycerstwo na dzień 30 miesiąca września r.P. 1702 na zwyczajne konsultacyjom naszym miejsce in fundamento limitacyi z przeszłego zjazdu dnia 15 miesiąca września roku tegoż formowanej zgromadzeni, nie wchodząc w żadne materie z przeszłej uchwały do dnia dzisiejszego odłożone, tak znowu akt niniejszy za spólną nas wszystkich zgodą limitować postanowiliśmy, jakoż do dnia 11 miesiąca stycznia da Bóg w roku 1703 przypadającego limitujemy.

Aby zaś to postanowienie nasze do wiadomości ichm. panów obywatelów województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej tym pewniej doszło, one do akt grodzkich lubelskich jm. panu marszałkowi koła naszego z podpisem jego własnej ręki podać zlecamy.

Działo się w Lublinie w kościele wielebnych ojców dominikanów dnia 30 miesiąca września roku 1702.

Hiacynt [Jacek] Stoiński marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego.

XXXII. Sejmik z limity w Lublinie 11 stycznia 1703 r.

Sejmik zebrał się z uchwały sejmiku z 30 września 1702 r. w czasie, gdy województwo lubelskie było zajmowane przez wojska szwedzkie. W zapisie laudum jest tylko data roczna, jednak z treści wynika, że odnosi się do tego sejmiku. Szczególnie chodzi o domaganie się zwołania sejmu.

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 11 stycznia 1703 r.

Rkp. *AGAD, APP 133, s. 653–654 – kopia.*

[s. 653] My rady etc. będąc undique circumdati periculis, kiedy wojska króla jmci szwedzkiego już w województwo nasze wkroczyły i ciężkimi przez wydane uniwersały grożą nam kontrybucyjami, także kozacka zawziętość et rebellis wielką Ojczyźnie minatur ruinę[62]. W których nieszczęśliwościach że jeszcze czas ad consultandum z łaski Najwyższego Pana jest nam pozwolony, abyśmy sine consilio nie rozjeżdżali się, ale jakiekolwiek remedia salvandae Patriae, a osobliwie województwa naszego znosić in statu innocenti zostającego ustanowić mogli, ten najskuteczniejszy widzimy sposób. Prosimy KJMci o jak najprędsze złożenie sejmu, przez który wszystkie vulnera tej Rzeczypospolitej tak względem wojny szwedzkiej,

[62] *Powstanie Paleja.*

jako respectu convulsionis legum salvari mogły, przeto uprosiliśmy eo nomine do Najjaśniejszego KJMci P.n.m. posłów, którzy według instrukcyi przez jm. pana marszałka koła naszego cum omni veneratione maiestatis spisanej prosić będą JKM, aby jako Pater Patriae o tej Rzeczypospolitej do upadku zmierzającej radzić i onę salvare raczył.

Ciż ichm. panowie posłowie referent JKMci jako województwo nasze servit dolorem, iż nad prawo pospolite ministeria status skwapliwie są porozdawane, przez co tak wiele spraw uszczerbek cierpi, czemu in herba zabiegając praesenti laudo manifestujemy się, iż tantam laessionem et convulsionem praw naszych na przyszłym da Bóg sejmie upomnieć się et vindicare zechcemy z innymi województwy.

A lubo od prześwietnych województw wołyńskiego i bełskiego mamy przez ichm. panów posłów do nas ordynowanych interpelacyje, ażebyśmy in tantis periculis mogli onym sensus nostros communicare, więc że takowe okazje wielkiej potrzebują refleksyjej, z przyszłego da Bóg sejmiku zechcemy tymże województwom prześwietnym przez osobliwych posłów należytą uczynić relacyją, a teraz odpisać ichm. cum omni venerationis titulo zlecamy.

Z ciężkim żalem ponosić nam przychodzi głoszone uniwersałami przez różnych wyraz [s. 654] panów generałów wojsk JKMci szwedzkiego, którym jako w wolności i swobodach zostający, przyzwyczajeni ani a saeculo i podczas pierwszej wojny szwedzkiej nie znając się być aggravati, a to teraz ex dispositione fatorum praemimur. W takowym tedy razie gdy rozumiemy, iż te uniwersały ultra scitum et consensum najjaśniejszego króla jmci szwedzkiego wychodzą, który przez tak wiele swoich drukowanych uniwersałów protectionem libertatis et legum tuitionem całej deklarował Rzeczypospolitej i że nam has sponsiones denique dotrzyma pewni będąc. Ile by kiedy kilka razy wojska szwedzkie i litewskie non sine iniuria przez województwo nasze przechodziły, obraliśmy e medio nostri posłów, to jest jm. pana Stanisława Rzepeckiego wojskiego lubelskiego, jm. pana Antoniego Kiełczewskiego, którzy ichm. profundissimam venerationem Maiestatis wyraziwszy od województwa suplikować będą, abyśmy in hoc passu tak we dworach naszych, jako i fortunach securi byli i takowych kontrybucyi nie ponosili, co dana do rąk jm. pana marszałka instrukcyja upraszać ma.

2. Instrukcja posłom do króla od sejmiku lubelskiego 11 stycznia 1703 r.

Rkp. *AGAD, APP 133, s. 644–645 – kopia.*

[s. 644] Instrukcyja do JKMci Augusta P.n.m. z sejmiku województwa lubelskiego dana ichm. Panom posłom od tegoż województwa.

Gdy wszystkie pod panowaniem JKMci P.n.m. Rzeczpospolita liczy szczęśliwości et optata pace przez ukrócenie imprezy tureckiej i postanowienie wiecznego pokoju in dulcedine pacis Rzeczpospolita zasypiać poczyna a oraz aurea saecula pod tak waleczną ręką liczyć obiecuje, aliści malignitas fatorum wszystkie dobrotliwego Pana ku tej Rzeczypospolitej życzliwe conatus mieszająca ex insperato wypada i zazdrościwe swoje imprezy do skutku przywieść usiłując nie tylko całą Rzeczypospoltą zamieszała, ale i na sam Majestat wyuzdać się odważyła. Więc jako prawdziwi Ojczyzny synowie mając praescabit jako antecesorowie nasi zawsze sacrosancte majestaty pańskie zdrowiem, krwią, fortunami zaszczycali, i teraz to jako tuitionis maiestatis et libertatis przodkując, też żarliwość et constantem fidem ichm. Panowie posłowie nasi cum praefundissima veneratione opowiedzą, że unanimi voto Majestat Pański in omni adversitate utrzymywać województwo nasze gotowe.

Ciż ichm. panowie posłowie suplikować będą do KJMci, aby jako Pater Patriae chciał tej Rzeczypospolitej przez wojska szwedzkie rujnujące się radą i pomocą sublevare nie dał pod szczęśliwym panowaniem swoim onej do ostatniej przychodzić zguby. A kiedy województwo nasze po wytrzymanych z niemałą szkodą dwojakich wojsk szwedzkich przejściach, wprzód pod generałem Mernerem[63], a potym pod Meydlem iunctim z chorągwiami litewskimi, po przejściu wojska JKMci własnego saskiego wzdłuż całego województwa po rozłożonych w nimże na wytchnienie zimowe [s. 645] własnych Rzeczypospolitej chorągwi widzi się być w ostatnim upadku swoim, nie czując żadnej pomocy ani posiłku [...] singularnych udzielnych, i teraz nową samego szwedzkiego w województwie zimową rezydencyją i wojsk jego licznych rozłożeniem praemitur. Więc remnit do Majestatu JKMci P.n.m. upraszając, aby województwo nasze w ojcowskiej mając protekcyi oneż z ostatniej prawie toni wydźwignąć raczył.

A że salus całej Rzeczypospolitej nie na czym innym zawisła, jako na jednym sejmie, na którym wszystkie vulnera tej Rzeczypospoilitej sanari zwykły, śmie suplikować województwo przez ichm. panów posłów do Majestatu JKMci o jak najprędsze sejmu złożenie i sejmików antecomitialnych circa omne praeiudicium wakujących pieczęci, lubo by się o to wdawały, na którym by świątobliwe JKMci intencyje salvandae Patriae pod Sandomierzem i w toruńskiej radzie wyrażone consentientibus Regni ordinibus stabiliri mogły.

Doniosą ichm. panowie posłowie omni reverentiali metu erga Maiestatem żal swój z przestąpionych do wielu innych dolegliwości świeżo praw ojczystych przez nagłe i skwapliwe ministeriorum status oddanie.

[63] *Karl Gustav Mörner.*

Jako najpokorniej suplikować będą, aby Pan jako łaskawy ojciec sine offensa dobroci swojej żyjących na prawie synów hanc instans przyjął querelam, które województwo poczuwając się ad indemnitatem iurium w łaskawym a sprawiedliwym Patrae reconit sercu.

Którą instrukcyję naszą zlecamy jm. panu marszałkowi koła naszego podpisać przy pieczęci własnej. Działo się w Lublinie die 11 ianuarii [1703].

3. Instrukcja posłom do prymasa od sejmiku lubelskiego 11 stycznia 1703 r.

Rkp. *AGAD, APP 133, k. 646–647 – kopia.*

[s. 646] Instrukcyja do jm. księcia kardynała prymasa Korony Polskiej dana z sejmiku województwa lubelskiego ichm. panom posłom Adamowi Wierzbickiemu podczaszemu wiskiemu i Gabrielowi Kańskiemu, a z ziemi łukowskiej jm. panu Piotrowi Rozwadowskiemu uproszonym die 11 ianuarii a.D. 1703 w Lublinie.

Widzi to i przyznaje cała Rzeczpospolita spólna, jako w. tam in prosperis, quam et adversis wszelakiego przykłada starania o to, aby ta spólna Matka Ojczyzna nasza pod szczęśliwym panowaniem KJMci in quam tutissimo swobód, praw i wolności swych zostawały praesidis, i żadna fatorum insistendo onej nie psowała całości, za co wszystko pełne wdzięczności serca jako supremo Ecclesiae Patri poniosą od województwa naszego ichm. panowie posłowie nasi a oraz deferent, jako in summa aestimatione godność, wielkość imienia w województwie naszym zostaje.

Przy tym upraszać będą ichm. panowie posłowie, aby Jego Książęca Mość in hoc zelo nigdy nie ustawał, ale swoje studia i aplikacyje tak accomodował, ut bene sit Patriae i z teraźniejszej tak ciężkiej toni Rzeczpospolita wydźwigniona była.

Opowiedzą przy tym jako województwo nasze ciężko od wojsk szwedzkich praemittur, kiedy po trzy razy wydawszy przechodzącym wojskom szwedzkim, litewskim kontrybucyje teraz stało się sedes tychże wojsk, przez które cum summa we dworach i wsiach oppressione tolerando to czynić musi, cokolwiek ad libitum tak licznego wojska być może, i lubo nową kontrybucyją nieznośną wypłaca, jednak ullam securitatem zdrowia i substancyi widzieć nie może.

Upraszać tedy będą Jego Książęcą Mość, aby raczył instare do JKMci szwedzkiego za województwem naszym, aby wojska szwedzkie jako najprędzej z województwa naszego umknąć się mogły i żebyśmy przy reszcie dóbr zostali, gdyż tak szczupłe województwo nasze in sterili gleba zostające suficere necessitatem [s. 647] tak licznego wojska nie może.

A że tak nas jakieś nieżyczliwe fata opanowały, że ratować się w widocznym upadku nie chcemy i miasto poratowania w nowe i niesłychane wpadamy labirynty, kiedy sejmy w rady się obracają, a z nich nullus

effectus ani subsidium, także convulsiones legum cardinalium w rozdaniu ministeriorum status znajdują się, zaczym upraszać będą Jego Książęcą Mość, aby raczył interponere authoritatem suam do JKMci, jakoby jako najprędsze złożenie sejmu ad sananda ista vulnera Rzeczypospolitej złożone być mogło.

Co wszystko dexteritati et activitati ichm. panów posłów zlecamy.

XXXIII. Sejmik ekstraordynaryjny w Lublinie 27 lutego 1703 r.

Wobec zagrożenia ze strony Szwedów, król August II uniwersałem datowanym 20 XII 1702 r. w Toruniu, zwoływał sejmiki w Koronie na 27 II 1703 r. W grodzie lubelskim uniwersał oblatował szl. Andrzej Łopatyński 4 I 1703 r. CLRMO 187, k. 5–6v (druk: ASWPK 1696–1732, s. 321–323). W kopii z B.Ossol. 2023/II s. 177–179 uniwersał jest datowany na 25 XII 1702 r.

1. Laudum sejmiku w Lublinie 27 lutego 1703 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 187, k. 14–14v – oblata; w grodzie lubelskim w imieniu marszałka Michała Ryszkowskiego podczaszego łukowskiego oblatował ur. Józef Zawadzki 1 III 1703 r.*; **Rkp. 2.** *APL, CLRMO 188, s. 65–66 – oblata (protokół)*; **Rkp. 3.** *AAL, AKL, Rep. 60A XXVII, k. 387–388 – kopia.*

[k. 14] Lubo zewsząd wojskami króla jm. szwedzkiego ściśnieni, przecież za uniwersałem JKMci na dzień 27 miesiąca lutego naznaczony, my rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej zjechaliśmy się.

Panu Zastępów, z którego nieskończonego miłosierdzia dotąd jeszcze możemy swobód naszych zażywać, podziękowawszy a uważywszy, w jak wielkich niebezpieczeństwach zostajemy, do materjej w uniwersale KJMci P.n.m. nie przystępowaliśmy, ale cum toto negotio spokojniejszemu i szczęśliwszemu czasowi oddaliśmy i ten sejmik na dzień 17 miesiąca kwietnia limitowaliśmy pod tąż teraźniejszego jm. pana marszałka dyrekcyją.

Nie zapomnieliśmy jednak o tuicyjej praw i swobód naszych radę toruńską przy tymże uniwersale przysłaną z gruntu uważywszy, że się zdała być przeciwko prawu napisana, ile bez całej prowincjej małopolskiej, ile stante confoederatione województw wielkopolskich, ile bez innotescencyjej ichm. panów plenipotentiariorum w małej liczbie w małej liczbie skompendiowanej, jako prawom ojczystym przeciwnej nie przyjęliśmy.

A chcąc jako najszczęśliwszą tę widzieć Rzeczypospolitą list j.o. książęcia jm. kardynała wielką uwagą sponderowaliśmy, który że stany Rzeczypospolitej listami swymi na radę do Warszawy pro die 27 martii konwokuje, na tę radę daj Boże skuteczną ichm. panów posłów obraliśmy jm. pana Antoniego Skarbka Kiełczewskiego stolnika żytomierskiego,

jm. pana Kazimierza Bielskiego cześnika warszawskiego, jm. pana Franciszka Jezierskiego sędzica ziemskiego łukowskiego, którym instrukcyję eo nomine jm. panu marszałkowi napisać zleciliśmy. Sami zaś in afflicto nostro statu convolencyją między sobą uczyniwszy, zabiegając ostatniej ruinie fortun i zdrowia naszego, posłów itidem do króla jm. szwedzkiego, już tylko prosząc o konserwacyją ostatnich fortun naszych wyprawiliśmy.

Które to laudum unanimiter uchwalone i postanowione jm. panu marszałkowi podpisać zleciliśmy. [a-]Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyi [k. 14v] naszych zwyczajnym die 27 miesiąca lutego r.P. 1703.

Michał na Ryszkach Ryszkowski podczaszy łukowski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.[-a]

[a-a] *W rkpsie 2 inną ręką.*

2. Wiadomość o sejmiku lubelskim, z 3 marca 1703 r.

Rkp. *AGAD, APP 57, s. 314–315.*

[s. 314] Odprawił się tu sejmik die 27 februarii, którego dyrektorem stanął jm. pan [Michał] Ryszkowski podczaszy łukowski. Pierwszy dzień na czytaniu listów od księcia jmci prymasa, Sapiehów i innych ichmciów [minął]. Między którymi czytano privatim do kilku ichmciów pisane od generała [Carla] Pipera[64].

Nazajutrz niby trochę frekwencyja [poprawiła się], porozumiawszy się, conclusum deklarować się pro parte króla jmci szwedzkiego. Jakoż i posłów eo nomine obrano, ichm. panów chorążego i cześnika lubelskich[65] i starostę łukowskiego[66], którym zlecono podziękować królowi jmci pro ea in Rempublicam [s. 315] propensione et libertatis tuitione, ofiarując się z nim i przy nim eadem libertate zaszczycać, prosić przy tym o dalsze zelum, remonstrować gracietatem contributionis na województwo i na miasto impositae, expostulando allaviatonem.

Obrano potym posłów na consilium warszawskie pro die 27 martii przypadające, ichm. panów [Kazimierza] Bielskiego pisarza grodzkiego lubelskiego, Antoniego Kiełczewskiego podsędkowicza lubelskiego, [Jana Dominika] Jezierskiego sędziego łukowskiego. Protestowano się przy tym nomine publico przeciwko radzie toruńskiej in absentia prowincyi małopolskiej uformowanej.

In reliquo sejmik in die 17 aprilis limitowano.

---

[64] *Kanclerz szwedzki Carl Piper nie był generałem.*

[65] *Jan Mężeński (Mężyński) chorąży lubelski i Aleksander Tomasz Skarbek Kiełczewski cześnik lubelski.*

[66] *Jan Nowosielski.*

Ichm. panowie posłowie do KJMci obrani, już onegdaj provincia sua funkcyi akceptowani solenni tractamento. Wczoraj instrumentum expeditionis odebrać mieli.

Jeszcze tu dotąd o ruszeniu się króla szwedzkiego z Jakubowic i ludzi jego tu in subsistentia będących, wcale cicho. Owszem prorokują sobie, że tu mają hibernę kończyć in eodem loco aż do maja, czego broń nas Boże.

Kontrybucyja z początku założona coraz maiori executione urgetur, a lubo ta jeszcze nie skończona [...][67].

XXXIV. Sejmik z limity w Lublinie 17 kwietnia 1703 r.

Sejmik zebrał się zgodnie z uchwałą sejmiku z 27 II 1703 r. (zob. powyżej).

1. Zawiązanie konfederacji na sejmiku w Lublinie 17 kwietnia 1703 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 188, s. 170–179 – oblata (protokół, z oryginalnymi podpisami); w grodzie lubelskim w imieniu marszałka Michała Ryszkowskiego oblatował szl. Stanisław Radoryski 27 IV 1703 r.*; **Rkp. 2.** *AAL, AKL, Rep. 60 A XXVII, k. 388–392v – kopia;* **Rkp. 3.** *B.PAU-PAN 8333, k. 85–86v – kopia.*

[s. 170] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej zjechawszy się tu do Lublina na miejsce konsultacyj naszych zwyczajne na dzień dzisiejszy z limitacyjej sejmiku przeszłego za uniwersałem JKMci P.n.m. odprawionego, winne wprzód Bogu zastępów oddawszy dzięki, że po oddaleniu się ex visceribus województwa naszego i ziemi łukowskiej króla szwedzkiego z wojskami swymi in stativis hybernalibus przez całą prawie zimę z tak wielką szkodą i ruiną substancyjej naszych zostającego, pozwolił nam już non sub armis jego et potentia, którąśmy undique byli ściśnieni, ale sub felicioribus auspiciis Najjaśniejszego KJMci Augusta II nam szczęśliwie panującego powrócić ad pristinum statum publicznych obrad et liberiori sensu nin invito radzić około konserwacyi dobra pospolitego.

Więc invocato Dei nomine, idąc torem antecesorów naszych, quorum cordi primae currae nostrorum były, nie dalibyśmy się byli uprzedzić w staropolskiej cnocie i żarliwości erga fidem Maiestatem JKMci P.n.m. et libertatem (jako i przy tyszowieckiej konfederacyjej viva tego extant documenta), gdyby była taż exotica potencia we wszystkich nas communem zelum nie przytrzymała. Naprzód tedy przy wierze świętej katolickiej, dostojeństwie JKMci Augusta II P.n.m. szczęśliwie nam panującego, przy prawach, swobodach i wolnościach przodków naszych krwią nabytych jednostajnym sercem spisujemy się i konfederujemy, żeśmy przy tym gotowi życie, zdrowie i fortuny nasze złożyć obligując się tam in universali, quam

[67] *Dalej o ekscesach szwedzkich w Lublinie i okolicy.*

in particulari wszyscy nemine excepto przy wierze świętej, dostojeństwie JKMci P.n.m., wolnościach naszych, fide, honore et conscientiis zastawiać się i do ostatnich sił bronić całości Rzeczypospolitej, i wojska szwedzkie jako nieprzyjaciół wiary świętej i Najjaśniejszego KJMci Augusta II P.n.m. i wolności naszych, tudzież ich adherentów jako hostes Patriae znosić i niszczyć.

Czego że sobie integerrime dotrzymamy, to samą przysięgą i podpisami rąk naszych stwierdzamy. Ja N. przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Trójcy św. jedynemu, iż przy wierze świętej rzymskiej katolickiej, dostojeństwie Najjaśniejszego KJMci Augusta II szczęśliwie nam panującego, przy prawach i [s. 171] swobodach naszych, przy obronie świątnic Boskich i dobra pospolitego stawać i zastawiać się zdrowiem własnym, fortuną i życiem powinienem, i jako przedtym żadnej nie brałem korupcyjej ani pieniędzy i nie wchodziłem w intrygi szwedzkie i w rady szkodliwe Rzeczypospolitej, ani sam przez się, ani przez subordynowane osoby, tak i na potym że tychże korupcyjej brać i wchodzić w fakcyje szwedzkie nie będę, owszem przestrzec województwo i całą Rzeczpospolitą o każdym takim, który by się znalazł, jako zdrajcy Ojczyzny submituję się, et fide et honore ac conscientia obowiązuję się. Tak mi Panie Boże dopomóż i niewinna męka syna Jego.

Kto by zaś ważył się eksprobacyje jakie niesłuszne jeden drugiemu czynić albo branie korupcyjej zadawać, a nie dowiódłby tego, takowy activitate ab hinc na sejmikach carere powinien będzie et poenis contra calumniatores sancitis subesse.

Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyj naszych zwyczajnym die 17 miesiąca kwietnia r.P. 1703.

Michał na Ryszkach Ryszkowski podczaszy łukowski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego skonfederowanego.

[Rkp. 2, k. 389][a] Stanisław Tarło wojewoda lubelski, Tomasz na Głusku Głuski kasztelan gostyński, Aleksander Drzewicki kasztelan lubelski mp., Jan z Mężenina [k. 389v] Mężyński chorąży lubelski, Jan na Nowosielcu i Zakrzu Nowosielski starosta łukowski mp., Jan Szczuka starosta wąwolnicki, podczaszy ziemi wiskiej, Stanisław Rozwadowski chorąży ziemi łukowskiej mp., Mikołaj Kossakowski chorąży żytomierski, Remigian Piasecki, Jan Woronicz stolnik kijowski, Franciszek W. Olędzki stolnik ziemi łukowskiej mp., Antoni Skarbek Kiełczewski stolnik żytomierski mp., J[an] D[ominik] Romanowicz pisarz dekretowy W. Ks. Lit. mp., Piotr na Pniowie Hadziewicz mp., Antoni Gozdzki, Kazimierz Zawadzki, Szczęsny Karol Izdebski stolnik ziemi żytomierskiej, Teodor Konstanty Orzechowski podstoli lubelski, Hiacynt [Jacek] Stoiński stolnik drohicki mp., Władysław na Drzewicy Drzewiecki podczaszy dobrzyński, Bogusław Franciszek

Łebkowski podstoli kijowski mp., Tomasz Skarbek Kiełczewski cześnik lubelski, Marcin Jastrzębski pisarz ziemi łukowskiej, Kazimierz Bielski cześnik warszawski, pisarz grodzki lubelski mp., Teodor Suchodolski łowczy lubelski mp., Adam Szaniawski pisarz ziemi łukowskiej, podstarości grodzki lubelski, Franciszek Szaniawski łowczy ziemi łukowskiej, Stanisław z Rzepek Rzepecki wojski województwa lubelskiego mp., M[ikołaj] Kurdwanowski podstoli ziemi halickiej, Paweł Bielski skarbnik i sędzia grodzki lubelski mp., Kazimierz z Suffczyna Suffczyński skarbnik ziemi łukowskiej, Mikołaj Kurdwanowski skarbnik bełski, Andrzej [Leopold] Osowski skarbnik ziemi łomżyńskiej mp., Jan Drzewiecki, Jan z Targowiska Gałęzowski pisarz ziemski lubelski mp., Jan Podlecki wojski różański mp., Marek Łebkowski, Stanisław Falęcki, Remigian Borzechowski, [k. 390] Zygmunt Saryusz Stępniewski mp., Franciszek Jan Gruszecki, Franciszek Olędzki k[omornik] g[raniczny] ł[ukowski], Wacław z Drzewicy Głuski, Wojciech z Bobów Bobowski mp., Stanisław z Targowiska Gałęzowski mp., Jan Boguszewski komornik ziemski lubelski, burgrabia grodzki liwski mp., Świrski mp., Krzysztof Franciszek Humnicki, Kazimierz Krasnosielski p[odstoli] b[racławski], r[otmistrz?] JKMci, Aleksander Humieniecki, Nicolaus Josephus Gruszecki, Aleksander Nicolaus Grodzicki regent grodzki lubelski mp., Jan z Karniewa Gajewski, Stanisław Aleksander Milewski mp., Tomasz Słotwiński, Krzysztof Polanowski, Antoni Konarski mp., Jan Remigian Skarbek Kiełczewski, Antoni Skarbek Kiełczewski, Michał a Potok in Trzcinnik Trzciński, Wojciech Ostrowski, Tomasz Nosadyni, Krzysztof Oszczepalski, Stanisław Chyliński, [ks.] Michał Kiełczewski na rękę chory[b], Józef Potępski w[ojski] t[rembowelski], Remigian Iżycki, Piotr Chyliński wicesgerent grodzki trembowelski, Marcin Jan Bychowski, + Ludwik Wysocki pisać nie umiejący, Krzysztof R. Suchodolski, Stanisław Tomicki, Franciszek Górski, Kazimierz z Druszkowa Druszkowski, + Jan Winnicki pisać nie umiejący, + Adam Wysocki pisać nie umiejący, Michał Franciszek Brodowski mp., Michał Warsz Michowski, Michał Krasowski, Paweł Krzeczkowski, Maciej Łubowicki mp., +Marcjan Głuski pisać nie umiejący, + Mikołaj Reguła Sobieszczański pisać nie umiejący, Urban Antoni Uniszowski, [k. 390v] Feliks Tchórzewski, Antoni Bełdowski mp., Jan Franciszek Wierzbicki mp., Aleksander Moszyński, Paweł Głuski, Stefan Łubkowski, Samson Andrzej Szaniawski, Michał Poniatowski, Jan Biskupicki, Jan Pieniek Niezabitowski, Jacenty Okniński, Stefan Skąpski mp., Wojciech Brzezicki, Antoni na Szumsku Woronicz p[odczaszy] k[ijowski] mp., Józef Węgliński, Antoni Wilczopolski, + Jerzy Janiszowski pisać nie umiejący, Jakub Wentycki, Andrzej Bychawski, Ludwik Jezierski, Ludwik Wojciech Łaski mp., Stanisław Szczucki, Mikołaj Hański, Michał Ryszkowski, Aleksander Bogusław Niezabitowski mp.,

+ Maciej Grajowski pisać nie umiejący, Daniel z Olbrachcic Bielski mp., Jan Kazimierz Drzewiecki, Stanisław z Nieprzyc Nieprzecki, Jakub Ługowski r[egent] z[iemski] l[ubelski] mp., Jacek Rojewski, Kazimierz Niezabitowski, + Stanisław Strzelecki pisać nie umiejący, Jan Iżycki, Jan Antoni Walawski, Remigian Głuski, Józef Wereszczyński, Andrzej Niezabitowski, Szymon Kijański, Józef Dąbrowski mp., Jan Trojan Niezabitowski, Jan Chrościechowski, Gabriel Stempkowski stolnik czernihowski, Mikołaj Gośniewski, Aleksander Malinowski, + Jan Zdanowski jako pisać nie umiejący krzyżyk kładzie, Szymon Antoni Krasowski mp., Mikołaj Nieprzecki, Antoni Gałęzowski, Marcin Skarbek Górski, Maciej Bolesta, Florian Nieprzecki, Bogusław Suchodolski, Kazimierz Mikołaj Kamieński mp., Jan Warsz Michowski, Marcin Trembiński mp., S. T. Snitowski mp., Józef z Targowiska Gałęzowski, Franciszek Drewnowski, Ludwik [k. 391] Ścibor Rylski, Aleksander Sadurski, Felicjan z Targowiska Gałęzowski, Mikołaj Milewski mp., Aleksander Kaliński, Aleksander Kośmiński, Wojciech Antoni Piotrkowski na rękę chory podpisać się nie mógł, Gabriel z Olbrachcic Bielski mp., Mikołaj Węgleński mp., Marcin Szczurowski, P[aweł] A[ntoni] Promieński s[karbnik] ż[ytomierski], Jan z Birsmor Gordon podczaszy żytomierski mp., Stanisław Sariusz Skórkowski mp., Antonius Olszewski mp., Bogusław Pszonka miecznik i podwojewodzi lubelski, Piotr Józef na Wilczopolu Wilczopolski mp., Marcin Moszyński mp., Andrzej Milewski, Jan Pierzchała Piasecki, Aleksander Kintlewicz kom[ornik] z[iemski] now[ogrodzki][68], Stanisław Poniatowski, Remigian Gruszecki s[karbnik] c[zernihowski], Adam Dorengowski, Balcer Kulikowski, Daniel Niezabitowski, Teodor Kośmiński imieniem stryja mego jm. pana Wawrzyńca Kośmińskiego podpisuję się i imieniem pana Władysława Nosowskiego, Kazimierz Wysłouch[c], Marcin Zygmunt Sobieszczański pisma nie umiejący położył +, Stefan Niekraszewicz wojski czernihowski, Jan Wojciech Chojecki, Stanisław Szabrański[d], Mikołaj Słoniewski chorąży bydgoski, Kazimierz Jan Domaszewski m[iecznik] z[iemi] ł[ukowskiej] mp., Stanisław Dziersław Ożarowski p[odstoli] buski mp., Jan Korwin Kochanowski cześnik mielnicki, Krzysztof Morawiecki pod[stoli] cie[chanowski], Antoni z Tokar Tokarzewski mp., Zbigniew Wysocki, Stefan Wysocki, Adam Sięgniew Słotwiński, Andrzej Rożniata Sobieszczański nie umiejący pisać +, Jakub Niewęgłowski, Stefan Antoni Lesiecki mp., Wojciech Wit Sobieszczański[e] nie umiejący pisać +, Kazimierz Brzezicki nie umiejący pisać +, Kazimierz Drzewiecki, Stanisław Kiełczewski, Andrzej Michał z Cichowa Cichowski komornik [k. 391v] buski mp., Stanisław Truszkiewicz, Franciszek Libicki mp., Jan z Pepłowa

[68] *Uruski (t. VI, s. 345) pod r. 1702 wymienia Franciszka Kintlewicza komornika granicznego nowogródzkiego.*

Pepłowski, Gabriel Kański, Andrzej Wiśniowski mp., Tomasz Niezabitowski nie umiejący pisać +, Stanisław Chrościechowski, Piotr Chrościechowski, Józef Rozwadowski mp., Mikołaj Kaniowski, Mikołaj Czelużyński nie umiejący pisać, Kazimierz Borzęcki, Stanisław Ostrowski mp., Tomasz Aleksander Kamieński mp., Aleksander Niezabitowski, Jan Borzęcki, Samson Franciszek nie umiejący pisać +, Zygmunt Jezierski, Mikołaj Borowski, Franciszek Żyrzyński, Zygmunt Jezierski, Antoni Łuba Górski, Stanisław Pakosz, Piotr Ścibor, Jan Teodor Sarnecki swoim imieniem i rodzica mojego natenczas nie będącego podpisuję się ręką moją własną, Jan Antoni Dobek, Adam Kłodnicki nie umiejący pisać +, Wiktoryn Kosarzewski, Wojciech Józef Zabielski, Kazimierz Niewęgłowski nie umiejący pisać +, Jan Nosadyni, Konstanty Iżycki, Franciszek Jezierski, Kasper Brzóska, Andrzej Skórski, Maciej Grajewski, Jakub Kliza, Stanisław Niezabitowski nie umiejący pisać +, Stanisław Wysocki Górny, Jędrzej Wysocki, Andrzej Zabłocki, Stanisław Dobek nie umiejący pisać +, Jan Sługocki nie umiejący pisać +, Stanisław Błotnicki, Florian Gawędowski, Wawrzyniec Niezabitowski nie umiejący pisać +, Remigian Włodek nie umiejący pisać, Bogusław Brzezicki, Aleksander Niezabitowski, Kazimierz Bobrowski mp., Krzysztof Tuszowski, Ewaryst Słotwiński, Jan Pszczółka Wilczopolski, Stanisław Skolimowski, Krzysztof Rzepka Łaski pisać nie umiejący krzyżyk kładę +, Karol na Suffczynie Suffczyński mp., Jerzy Zajączkowski, Wiktoryn Bobowski, Szymon Piskorski, Stanisław Ługowski, Michał Konstanty Romanowski, [k. 392] Wawrzyniec Radzikowski mp., Wojciech Józef Łaski mp., Marcin Rucki, Stanisław Ostrowski jako nie umiejący pisać +, gen. Ioannes Niezabitowski ignarus literarum crucem possuit +, ichm. panowie Daniel Kowalewski, Mikołaj Brzeski i Gabriel Moszyński, krzyżyki kładą jako nie umiejący pisać ++, Wawrzyniec Kłodnicki mp., Wojciech Zabłocki, Stefan Moszyński, Włodzimierz Deszkowski ręką własną, Kazimierz Brodowski, Karol Kośmiński, Michał Sobieszczański, Józef Bratkowski, Jan Kosarzewski nie umiejący pisać +, Paweł Walknowski, Józef Żelisławski wicesgerent grodzki lubelski mp., Antoni Dębiński z Łychowa mp., Józef Mikołaj Moszyński mp., Adam Holt mp., Mikołaj Ryszkowski mp., Franciszek Karnowski, Adam Chmielowski nie umiejący pisać +, Jędrzej Iżycki nie umiejący pisać, Michał Węgliński ignarus literarum, Krzysztof Kołodyński, Gabriel Myśliszewski, Maciej Niewęgłowski ignarus scribendi, Aleksander Piorun [Sobieszczański] nie umiejący pisać, Jędrzej Reguła Sobieszczański także nie umiejący pisać, Joannes Żytyński ignarus literarum[e], Bernat Sobieszczański ignarus itidem, Jan Górny [Wysocki?] itidem ignarus, Lucas Moszyński ignarus itidem, Daniel Rybczowski ignarus itidem, Marek Sobieszczański ignarus itidem, Stanisław Grochowski ignarus literarum,

Aleksander Pawłowski, Tomasz Antoni Zaleski, Paulus Sobieszczański ignarus literarum, Wojciech Chrzanowski nie umiejący pisać, Adam Chobrzyński, Hieronim Dolecki, Dominik Uchacz Uniszewski, Jan Wacław na Galewicach Górecki mp., Jan Zbigniewski, Wojciech Stoiński, Remigian Ostrowski, nob. Valentinus Krupa Ostrowski et Valentinus Mściszek[f] Ostrowski ignari literarum cruces possuerunt ++, nob. [k. 392v] Praeclaus Rzymowski ignarus literarum crucem posuit +, [g-]Adam Wieszczycki, Wojciech Wit Sobieszczański[-g].

[a] *W rkp. 1, s. 17–179 własnoręczne podpisy, tu przywoływane w kolejności z rkp. 2, k. 389.*

[b] *W rkp. 1 podpis poprzedzony krzyżykiem, zaś w rkp. 2 jako: ksiądz Michał Kiełczewski na rękę swoją.*

[c] *W rkp. 2 jako Wisłocki.*

[d] *Dalej przekreślone: cześnik parnawski w swoim i jejm. małżonki mojej cześnikowej parnawskiej imieniem. W herbarzach i spisach urzędników takie nazwisko nie występuje.*

[e] *Brak go w rkp. 2.*

[f] *W rkp. 2 i 3 jako: Mniszek.*

[g-g] *W rkp. 1 dwa ostatnie nazwiska pominięte.*

2. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 17 kwietnia 1703 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 187, k. 39–44 – oblata; w grodzie lubelskim w imieniu marszałka Michała Ryszkowskiego oblatował szl. Stanisław Radoryski 27 IV 1703 r.*; **Rkp. 2.** *AAL, AKL, Rep. 60 A XXVII, k. 392v–400 – kopia.*

[k. 39v] My rady, dygnitarze[a] i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej zjechawszy się tu do Lublina na miejsce konsultacyj naszych zwyczajne ad reassumptionem dalszych obrad ex limitatione sejmiku przeszłego na dzień dzisiejszy odłożonych, Majestatowi Boskiemu naprzód profundissimis votis et suspiriis podziękowawszy, że województwo nasze uwolnił ab onere konsystencyj zimowych wojska szwedzkiego, pod którego potęgą nie mogliśmy swobód naszych ojczystych dulcedine frui, pozwala nam teraz plena libertate radzić około konserwacyjej dobra pospolitego i tych się chwycić sposobów, którymi byśmy nieprzyjacielowi impune w Koronie naszej grasującemu i nie tylko substancyj naszych, ale świątnic Boskich tak wielkie spolia z ciężką nas wszystkich et cum opprobrio gentis zabierającemu iustas dać mogli vindicias, tak ex proprio zelo ku Bogu i Ojczyźnie, jako też ab exemplo wielu województw udaliśmy się ad media salvandae Reipublicae, to jest do konfederacyjej, którą wszyscy nemine excepto spisaliśmy unanimiter z podpisami rąk naszych i poprzysięgliśmy stawać i zastawiać się życiem i fortuną za wiarę świętą katolicką rzymską, za dostojeństwo Najjaśniejszego KJMci Augusta II

P.n.m., za prawa, swobody i wolności nasze. Którzy zaś bracia ichm. tak województwa lubelskiego, jako i ziemi łukowskiej teraz nie byli praesentes do tej przysięgi i podpisania się na konfederacyjej, tedy na przyszłym da Bóg najpierwszym sejmiku powinni będą comparere i tęż przysięgę wykonać, sub nota perduellionis, confiscatione bonorum et carentia na sejmikach activitatis. Który by zaś nie chciał podpisać się [k. 40] i poprzysiąc [b-]z nami tejże konfederacyjej, tedy przeciw takiemu[-b] tanquam contra hostem Patriae powstać wszyscy deklarujemy się.

A że województwo nasze lubelskie, jako cała Rzeczpospolita, ma optionem w uniwersale JKMci P.n.m. wziąć jaki zechce sposób ad constituendum robur militiae przeciw nieprzyjacielowi grasującemu in visceribus Regni, zgadza się unanimi consensu widząc takiż porządek w wielu województwach, na wyprawę ludzi rycerskich, ad opus belli sposobnych. Której wyprawy komput (oprócz ziemi łukowskiej) powinien być 300 koni i dzielić się na 3 chorągwie, aby pod każdą było po 100 koni.

Na której wyprawy zaciąg i służbę wojenną uchwalamy ex nunc praesenti laudo ćwierci dwie; na pierwszą po 150 zł na koń, na drugą po 50 zł naznaczając. Które ćwierci dwie na 300 koni rachując, wynoszą sumę generalną 60 000 [zł], oprócz kontentacyjej ichm. panów rotmistrzów, którym na traktament deklarujemy i naznaczamy każdemu z ichmciów z osobna na jedną ćwierć po 3000 zł.

Do której funkcjej uprosiliśmy z województwa lubelskiego jm. pana Jana z Kossaków Kossakowskiego chorążego żytomierskiego, jm. pana Mikołaja z Wybranowa Wybranowskiego skarbnika bełskiego i jm. pana Marcina Trembińskiego podczaszego trembowelskiego, a z ziemi łukowskiej jm. pana Kazimierza Zawadzkiego stolnika wieluńskiego. Którzy ichm. panowie rotmistrzowie uproszeni od nas i destynowani ad usus et obsequium województwa naszego i całej Rzeczypospolitej kontentować się powinni naznaczoną largicyją, nie pretendując ślepych pocztów, i żeby sami zawsze przy chorągwiach byli praesentes i aby tam stawali, gdzie publica Ojczyzny vocabit [k. 40v] necessitas, trzymając ichm. towarzystwo swoje in modestia et disciplina militari, fidem et conscientias ichmciów obligamus.

Zaciągi zaś chorągwi na tęż wyprawę województwa naszego i ziemi łukowskiej ichm. panowie rotmistrze w dobrach mieć będą niżej opisanych. Jako to pierwsza chorągiew jm. pana Kossakowskiego chorążego żytomierskiego we wsiach Tyśmienicy, Buradowie i Przybysławicach, druga chorągiew jm. pana Wybranowskiego skarbnika bełskiego we wsiach Zakrzówku i Świeciechowie, trzecia chorągiew jm. pana Marcina Trembińskiego podczaszego trembowelskiego w miasteczku Chodlu i we wsi Głodnie, a z łukowskiej ziemi czwarta chorągiew jm. pana Kazimierza

Zawadzkiego stolnika wieluńskiego w Trzebieszowie. Które chorągwie aby w należytym kompucie, porządku i na czas naznaczony do popisu były wystawione, committimus probatae dexteritati ichm. panów rotmistrzów.

Które chorągwie popisywać mają punctualiter ciż ichm. panowie rotmistrze pod Kockiem w pierwszy zaraz piątek da Bóg po Świątkach [1 VI] w tę stronę Wieprza in praesentia j.w. jm. pana kasztelana lubelskiego jako pułkownika województwa naszego i w. jm. pana marszałka koła naszego skonfederowanego, tudzież ww. ichm. panów lubelskiego, łukowskiego chorążych i ziemstwa obojga vel utriusque absentia non obstante.

Na wypłacenie zaś tych dwóch ćwierci pomienionych trzema chorągwiom, jako i traktamentu ichm. panom rotmistrzom naznaczonego postanowiliśmy i uchwalili podatek 12 poborów, który wszyscy nemine excepto, choćby które miasta i wsi novae fundationis miały swoją libertacyją i nie były specyfikowane w taryfie anni infrascripti 1628, [k. 41] tak z dóbr szlacheckich, jako duchownych i królewskich cuiuscumque tituli, także plebańskich, których beneficiati poddanych mają i dziesięciny jakiekolwiek biorą płacić powinni będą i wydać in spatio dwóch niedziel do rąk ichm. panów rotmistrzów za paletami w. jm. pana marszałka koła naszego rycerskiego według księgi poborowej anni 1628 przez nieboszczyka jm. pana Marka Zwiartowskiego spisanej, jako w tak nagłej Rzeczypospolitej potrzebie pro hac vice tantum. Z tym jednak dokładem, że pomienionego podatku poborowego, jeżeliby kiedy na potym ingruente publica necessitate przyszło w województwie pobory uchwalać, jako też i podymnego powinna być spisana in futurum osobliwa taryfa ad investigationem tak łanów, jako i dymów cum novis abiuratis i tu w województwie naszym lubelskim, i w ziemi łukowskiej. Która materia o postanowieniu taryfy tych obydwu podatków na przyszłym da Bóg najpierwszym sejmiku ante omnia ma być reasumowana. Ci zaś ichm., którzy dóbr ziemskich nie trzymają, ale tylko sumy mają na prowizjach, aby się do tejże kontrybucyjej na wyprawę uchwalonej ducta proportione przyłożyli cavemus. Które zaś miasteczka i wsie nie są w księdze tej poborowej nieboszczyka pana Marka Zwiartowskiego specyfikowane, tedy na nie województwo ad proportionem 12 poborów uchwala podymnego 12, rachując na simplę tak z domu, jako z łanu po złotemu.

A ponieważ wielu braci województwa tego tak haeredibus, jako i possessoribus albo per strepitum prawa, albo inszym sposobem oderwane są grunta ziemskie do królewskich, ex quorum possessione podatek Rzeczypospolitej płacić należy, jako to i od wsi Stępkowa odebrane są grunta i łany pewne, z łąkami i lasami i do starostwa parczowskiego przyłączone, tedy stosując się do prawa i słuszności praesenti stanowimy laudo, żeby każdy posesor tych odebranych gruntów sufferat podatki

z nich i do kwitów [k. 41v] dawnych przykładał się, jako też i w. jm. pan [Aleksander] Daniłowicz starosta parczowski, lubo poddani jmci, lubo też cuius possessioni subsunt te avulsa, ażeby z pomienionych pól i gruntów od wsi Stępkowa quovis modo oderwanych ad proportionem obszerności ich podatek poborowy do kwitów dawnych tejże wsi Stępkowa płacić i przykładać się należy, jako to i do teraźniejszej wyprawy województwa naszego, aby się przykładali podatkiem uchwalonym, sub rigore laudi praesentis.

Na ostatek i Żydzi wszyscy w całym województwie lubelskim i ziemi łukowskiej przykładać się powinni będą ad subsidium teraźniejszej wyprawy, na których kahał generalny sumę uchwala i kładzie województwo 10 000 [zł] tylko dlatego, aby ją prędzej według proporcyjej i należytego między sobą pomiarkowania wszyscy Żydzi wypłacili za dyspozycyją i paletami jm. pana marszałka sejmiku pod egzekucyją w laudum opisaną. Tych wszystkich do prędkiej satysfakcyjej teraźniejszej uchwale sub executione militari obligujemy.

Który porządek płacenia wzwyż opisanego podatku ichm. panowie obywatele ziemi łukowskiej zachować et exeqvi mają na przyszłym da Bóg zjeździe swoim w Łukowie, którego termin naznaczamy od przyszłego poniedziałku za niedziel dwie, to jest pro die 7 maii. Na którym około wyprawy swojej według dawnych praw i zwyczajów naradzić się ichm. bracia mają i uczynią jak najlepszą dyspozycyją. Tamże zaraz i przysięgę wszyscy nemine excepto wykonają sub rigore w konfederacyjej expresso według napisanej roty.

O której uchwale województwa naszego i ziemi łukowskiej, opisanej i poprzysiężonej przez nas wszystkich konfederacyjej, o postanowionej wyprawie i podatku pro nervo belli uchwalonym jako JKMci P.n.m. przez ichm. pana Adama Wieszczyckiego podczaszego wiskiego i Kazimierza na Suffczynie Suffczyńskiego skarbnika łukowskiego [k. 42] w legacyjej uproszonych posłów oznajmujemy, iż constanti fide, ac zelo przodków naszych przy wierze świętej katolickiej, circa tuitionem Majestatis Najjaśniejszego KJMci Augusta II szczęśliwie nam panującego i konserwacyjej wolności naszych vitam et sanguinem immolare gotowiśmy, tak obrady i postanowienia nasze ichm. panom obywatelom województwa wołyńskiego i bełskiego mutuis affectibus et officiis z ichm. naszymi wielce miłościwymi pany certando czynimy commutationem przez osobliwe poselstwa. Do których województw, jako to do wołyńskiego uprosiliśmy i destynowali za posłów e gremio sui ichm. jm. pana Michała Brodowskiego i jm. pana Daniela Bielskiego, do bełskiego ichm panów jm. pana Mikołaja z Olbrachcic Bielskiego sędzica grodzkiego lubelskiego i jm. pana Wojciecha Ostrowskiego. Także do j.ww. ichm. panów

hetmanów koronnych obydwu ichm. panów jm. pana [Jana] Woronicza podstolego kijowskiego i jm. pana Tomasza Nosadyniego, do których instrukcyje osobliwe w. jm. panu marszałkowi koła naszego rycerskiego nomine publico dla tychże ichm. panów posłów naszych pro instrumento legationis napisać zleciliśmy.

A naprzód w instrukcyjej do JKMci P.n.m. zaleci singulariter jm. pan marszałek koła naszego rycerskiego postulatum j.w. jm. księdza Jana Dłużewskiego biskupa gratianopolitańskiego, sufragana chełmskiego, prezydenta prześwietnego Trybunału Koronnego in commune congressu naszego wniesione, ażeby ichm. panowie posłowie nasi KJMci P.n.m. sufficienter wywiedli originem negotii, jako w kolegiacie zamojskiej j.w. jejm. pani podskarbina [k. 42v] wielka koronna[69] i w. jm. pan ordynat [Tomasz Józef] Zamoyski in fundamento prawa koronnego i konstytucyjej konferowali temuż j.w. jm. księdzu prezydentowi Trybunału Koronnego magnorum meritorum w Kościele Bożym i Rzeczypospolitej prałatowi pierwszą prelaturę decanatum infulatum Zamoscensem, akademicy zamojscy, viri plebeii, chcąc przełamać prawa i konstytucyje koronne, udali się w prawo do Rzymu contra ius patronatus i przeciwko prezencie kollatorów swoim chcąc koniecznie rzymskim dekretem zakartować ius patrium, e medio sui akademika księdza [Wawrzyńca] Sikorskiego plebana posłali do Rzymu forytując onegoż na tę dziekanią i chcąc tę prejudykatę na zawsze zrobić, aby academicis, licet plebeiis, zawsze była konferowana dziekania zamojska, uprosili rzymską prezentę subreptitie na księdza Sikorskiego, lubo żadnym sposobem i prawem świeckie i ziemskie ius patronatus nie podlega rzymskiej prowizyjej i za tą prejudykatą każdy by szlachcic stracił kollacyją i terrestre ius patronatus, bo ów malkontent, któremu by nie dał szlachcic prezenty na plebanią, mógłby się udać do Rzymu i uprosić sobie ad male narrata prezentę papieską i wyzułby szlachcica ex iure patronatus. Z której konwulsyjej iuris patronatus Zamoscensis ażeby nie padła sequela iniuriosa na wszystkie kollacyje i prezenty w Koronie Polskiej cum praeiudicio stanu szlacheckiego, serio instabunt ichm. panowie posłowie do JKMci P.n.m., ażeby utrzymanie konstytucyjej et patronatus iuris terrestris w tej sprawie raczył wziąć w protekcyją Majestatu swego. Które negotium województwo nasze i ziemia łukowska osobliwą legacyją przez ichm. panów Krzysztofa Jezierskiego i jm. pana [Jana] Jasińskiego pisarza grodzkiego łukowskiego, posłów naznaczonych, j.o. księciu jm. kardynałowi, prymasowi koronnemu[70] i j.w. jm. księdzu nuncjuszowi[71] zaleca,

[69] *Anna Franciszka Zamoyska, matka ordynata Tomasza Józefa.*

[70] *Michał Stefan Radziejowski.*

[71] *Settimio Paluzzi.*

żeby apud [k. 43] sedem Apostolicam et Rotham Romanam ekspostulowali serio o konserwacyją praw i konstytucyj koronnych, aby ich decreta rzymskie nie znosiły i żeby przy prezencie na dziekanią zamojską j.w. jm. ksiądz prezydent prześwietnego Trybunału Koronnego był konserwowany, a ksiądz Sikorski i inni plebeii byli relegowani.

A przy tejże okazjej aby primario ichm. panowie posłowie j.o. książęciu jm. kardynałowi podziękowali pro pastorali solicitudine około dobra pospolitego, upraszając książęcia jmci ex amore Patriae obtestando, żeby przezorną radą i mandukcyją swoją kolizje teraźniejsze w Rzeczypospolitej kombinować raczył i prowadził ad centrum publicae tranquilitatis.

Po którym interesie j.w. jm. księdza prezydenta prześwietnego Trybunału Koronnego ciż ichm. panowie posłowie nasi do JKMci P.n.m. destinowani opowiedzą przysługę wyświadczoną województwu naszemu i całej Rzeczypospolitej w. jm. pana Jana z Targowiska Gałęzowskiego pisarza ziemskiego lubelskiego i jm. pana Teodora Orzechowskiego podstolego lubelskiego około windykacyj ksiąg trybunalskich i grodzkich z rąk i imprezy wojska szwedzkiego napiętej na zniszczenie akt pomienionych, kiedy usilne staranie i nieustająca sollicitudo tegoż w. jm. pana pisarza ziemskiego lubelskiego, lubo in summis periculis et metu ex iniquiori interpretatione, od szwedzkiej zawziętości w utrzymaniu konserwacyjej actorum publicorum Trybunału Koronnego in archivo ziemstwa lubelskiego zostających od ruiny i ostatniej zguby (którą taż niedyskretna zawziętość w mieście JKMci Lublinie atrociter sobie postępująca minabatur), meretur nie tylko od całej Rzeczypospolitej w tak znacznej in conservationem actorum, na których całość boni publici et civium Ojczyzny integritas zawisła, erogowanej sumie satysfakcyją, ale też i dalszych respektów godzien od JKMci P.n.m., który w tak wielkim będąc zdrowia i życia niebezpieczeństwie nie przestał szukać sposobów ad salvanda et conversanda acta Reipublicae, uprosiwszy do tego in socium laboris jm. pana Teodora Orzechowskiego podstolego lubelskiego, który dosyć evidentia oświadczył et re ipsa praestitit documenta, kiedy nie tylko wielkim staraniem, zdrowia enerwacyją, ale też własnej sumy impensis kosztów inszych nie rachowawszy, które erogare musiał, gloriosissime honory i fortuny [k. 43v] całej Rzeczypospolitej ex ultimo periculo spalenia et abominabilis desolationis pomienione acta publica windykował et ex favilla ac cineribus prawie wydźwignął. Za które tak heroiczne dzieło nie tylko pomienionemu jm. panu podstolemu lubelskiemu województwo dziękuje, ale pamiętne tak chwalebnej akcyjej być in omni occurentia obliguje się.

Że zaś pomieniony jm. pan pisarz ziemski lubelski in fidem et securitatem dóbr swoich i wszelkiej innej fortuny in tam praegnantem necessitatem uchronienia od zguby nigdy, strzeż Boże, niepowetowanej znacznej

zaciągnął 16 800 złp sumy i onęż na wszystkich swoich dobrach dziedzicznych zastawnych tudzież sumach pieniężnych asekurował et omnimode cavit, tedy subveniendo w. jm. panu pisarzowi ziemskiemu lubelskiemu, tudzież iustitiae et equitati zadosyć czyniąc et ab hoc onere zaciągnionej sumy in conservationem actorum jak najprędzej chcąc uwolnić, sumę pomienioną u Rzeczypospolitej evincere deklaruje się et praesenti obligat laudo. Maiori zaś securitati tegoż jm. pana pisarza ziemskiego lubelskiego providendo, aby prędko ta suma vindicari a Republica mogła albo w podatkach coequationem z Rzecząpospolitą weszła, tedy na najpierwszym sejmiku czy to relationis, czy podatkowym, czy ex limitatione przypadającym lubo też electionis cuiusvis złożonym, podatek sufficienter wystarczający na wypłacenie pomienionej sumy uchwalić i złożyć sumę wybraną do rąk jm. pana pisarza ziemskiego lubelskiego oddać obowiązujemy się, zostawiwszy sobie u Rzeczypospolitej tejże sumy vindicationem albo w podatku coequationem. Interea jednak temporis, żeby non frustretur debita jm. pan pisarz ziemski lubelski od sumy in tam gravi et praegnante necessitate zaciągnionej provisione, od której prowizja zaraz zapłacić się musiała przy zaciąganiu jej eodem in instanti, zaczym in vim tej prowizyjej od sumy kapitalnej zaciągnionej aby wydał palet do podatków na teraźniejszym sejmiku uchwalonych na sumę 1680 złp w. jm. pan marszałek koła naszego [c]rycerskiego skonfederowanego upraszamy et praesenti zalecamy laudo.

Doniosą przy tym JKMci P.n.m. ichm. panowie posłowie nasi w. jm. pana ordynata zamojskiego heroicum zelum et vigilantiam około utrzymania fortecy tamecznej, iż nieprzyjacielowi podstępującemu et dolos do ubieżenia jej, meditanti uczynił z armaty dystrakcyją i dał chwalebne repressalia, z ruiną znaczną przedmieścia, przez co że nie tylko województwa naszego, ale tot civium Regni fortuny et cara pignora konserwował, stawając wiernie przy zaszczycie Majestatu JKMci i całej Rzeczypospolitej exemplo et virtute wielkich swoich antecesorów, przybrawszy sobie in socium gloriosissimi operis et meriti dla obrony dobra pospolitego i przysługi Ojczyzny jm. pana Wojciecha Jaskulskiego [Jaskólskiego] starostę stulińskiego, komendanta natenczas Zamościa, tedy pomienionego w. jm. pana ordynata i jm. pana starosty stulińskiego magna nomina et merita osobliwemu respektowi JKMci P.n.m. insinuabunt, ażeby ich łaski z dystrybuty swej Pańskiej praemiis coronare raczył. A teraz żeby w. jm. pan marszałek koła naszego rycerskiego napisał list, dziękując jm. panu ordynatowi zamojskiemu pro tanta dexteritate zalecamy.

Wchodzi jn hunc censum meritorum i jm. pan Adam Szaniawski pisarz ziemski łukowski, podstarości grodzki lubelski, który stawając heroice przy dostojeństwie JKMci [k. 398v] P.n.m. podczas przechodów

z Mernerem [Mörnerem] wojska szwedzkiego miasto lubelskie zamknąć kazał i nie dopuścił natenczas wnisć nieprzyjacielowi ambitu suo et ausu na to nasadzonemu in metropolim województwa naszego, gdzie vicaria Regum, potestas et legum authoritas całej Rzeczypospolitej założyła sądy, sive ozdoby et praesidium Maiestatis upadł in crisim złości szwedzkiej i prześladowania ze zdrowiem tylko samym satisfare musiał, uchodząc evidens życia swego periculum. Dobra zaś jmci Jastków i inne penitus tak zrabowane i w niwecz od wojska szwedzkiego obrócone, iż tylko deserta została się Arabia, zaczym osobę tegoż jm. pana pisarza ziemskiego łukowskiego et laudabilem zelum województwo nasze przez tychże ichm. panów posłów zaleca osobliwie respectui et gratiae Principis, aby ex pane bene meritorum pomieniona ruina jmci mogła być rekompensowana.

Na ostatek aby ichm. panowie posłowie publico województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej upraszali JKMci P.n.m., żeby publicae nas wszystkich necessitati succurrere raczył i sól suchedniową tak pro retendo zatrzymaną wydać, jako też in futurum należącą oddawać ze skarbu swego punctualiter zlecił.

W instrukcyi zaś województwa wołyńskiego, jako i bełskiego podziękuje w. jm. pan marszałek nomine koła naszego rycerskiego skonfederowanego pro communicatione consiliorum i wzajemnie ichm. panowie posłowie nasi doniosą statum obrady i uchwały naszej, upraszając o dalszą in publicis negotiis korespondencyją [k. 399] ichm. panów obywatelów.

Zaś województwa bełskiego naszych wielce miłościwych panów i braci, którzy tam są od nas delegati upraszać będą, aby jm. pan rotmistrz tameczny piechot łanowych nie chciał sołtysów w województwie naszym będących agrawować duplici onere podatków i teraz po wielkie przez Szwedów ruinie raczej ich uwolnić od dystrybucyjej.

Za powagą i perswazyją ichm. naszych wielce miłościwych panów i braci, do j.ww. ichm. panów hetmanów koronnych obydwu, naszych wielce miłościwych panów, destynowani ichm. panowie posłowie podziękują pro heroico zelo et vigilantia około obrony Ojczyzny i za uskromienie kozackiej rebelijej[72]. Doniosą przy tym uchwałę naszą o konfederacyi poprzysiężonej i wyprawie postanowionej in subsidium wojska kwarcianego et ad commune Rzeczypospolitej praesidium. Upraszać zaś przy tym będą, aby ichm. nasie wielce miłościwi panowie non deserant bastionem suam i przykładem swoim raczyli accendere zacne rycerstwo ad praeclara gerenda pro Deo et Patria u ichm. panów wojskowych raczyli to efficere powagą swoją, aby i województwa, i miasta naszego lubelskiego, jako i ziemi łukowskiej tot angustiis et praesauris wojsk szwedzkich zrujnowanego,

[72] *Powstanie Paleja.*

przechodami swymi nie agrawowali. Zalecą także ichm. panowie posłowie nasi postulatum jm. pana Kazimierza Bielskiego cześnika warszawskiego, pisarza grodzkiego lubelskiego, aby dobra jego Brzostówka po ruinie od Szwedów mogły mieć levamen w hibernie.

Na ostatek implorabunt poważnej ichm. naszych wielce miłościwych panów instancyjej do jm. pana rotmistrza bełskiego piechot łanowych, aby sołtysów województwa lubelskiego, ziemi łukowskiej nie chciał aggravare duplici onere podatków i od [k. 399v] teraźniejszej post ruinas od wojska szwedzkiego uwolnił kontrybucyi.

Chcąc zaś in pristino statu et ordine konserwować authoritatem sądów fiskalnych, aby retenta skarbowe mogły być efficaciter windykowane, reasumujemy też sądy fiskalne tak w województwie lubelskim, jako i ziemi łukowskiej, których pierwszą kadencyją od przyszłego poniedziałku [23 IV] za niedziel dwie, to jest die 7 maii, feria secunda post Dominicam Cantate, wtenczas, kiedy i zjazd będzie ziemi łukowskiej naznaczamy.

A ponieważ jm. pan Jan Iżycki wojski grabowiecki tak z podatku czopowego poczynającego się a die 1 ianuarii 1685 anni a kończącego się eodem die [1 I] in anno 1686, jako i z administracyi szelężnego poczynającego się a die 1 maii anni 1695 a kończącego się ultima aprilis [30 IV] in anno 1696 tak w grodzie lubelskim, jako i sądach fiskalnych sufficientem uczynił calculum etiam praestito super fidelem administrationem iuramento, na dowód czego w kole naszym rycerskim dekreta fiskalne eo nomine ferowane produkował, zaczym inhaerendo tymże dekretom jm. pana wojskiego grabowieckiego z kontrahencyjej i administracyjej tych obydwu podatków i jego sukcesorów praesenti kwitujemy laudo et in perpetuum uwalniamy.

A żeśmy nie raz doznali tak na poselskich funkcyjach, jako i teraz doznajemy przy częstej dyrekcyi marszałkowskiej summam dexteritatem ustawiczne fatygi i koszty przy ochocie nieodmiennej do przysługi całego województwa naszego w. jm. pana Michała na Ryszkach Ryszkowskiego podczaszego łukowskiego, marszałka koła naszego rycerskiego skonfederowanego, tedy nadgradzając te prace i dispendia [k. 400] fortun afektami naszymi braterskimi jmci largicyją 3000 złp unanimi consensu pozwalamy temuż w. jm. panu marszałkowi sejmikowemu i z teraźniejszego podatku uchwalonego satysfakcyją naznaczamy.

Podatki dawno uchwalone, to jest pogłówne i podymne reasumujemy, które były uchwalone in antecessum na wypłacenie z dawnych ćwierci.

Szelężne województwa naszego lubelskiego (oprócz ziemi łukowskiej, który podatek ichm. panowie bracia tejże ziemi łukowskiej przez postanowienie swoje, które in toto praesenti laudo aprobujemy, podczas popisu sobie naznaczone disposuerunt) poczynające się a die 1 maii anni currentis, a kończące się die ultima aprilis [30 IV] in anno 1704 na rok teraźniejszy,

jako też i czopowe tegoroczne cale abrogamus, i żeby się tych obydwu podatków nikt nie ważył wybierać tak z ichm. panów grodowych, jako i panów rajców i mieszczan lubelskich, to sobie warujemy.

Co się zaś tknie dawnych retent tak szelężnego, jako i czopowego, aby były wydawane, ichm. panów administratorów iuxta laudum województwa serio praecustodimus.

Więc żebyśmy de ulteriori successu obrad województwa naszego mogli mieć campum, wziąwszy miarę ex eventu rerum sejmik teraźniejszy, jeżeliby od JKMci P.n.m.[c] na inszy nie mieliśmy uniwersału, ex publico consensu na poniedziałek po Świętej Trójcy [4 VI] limitujemy.

Które to punkta postanowienia i uchwały naszej teraźniejszej w. jm. panu marszałkowi koła naszego rycerskiego skonfederowanego nomine publico podpisać i do akt grodzkich lubelskich per oblatam podać zleciliśmy. Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyj naszych zwyczajnym, dnia 17 miesiąca kwietnia roku 1703.

Michał na Ryszkach Ryszkowski podczaszy łukowski, marszałek koła rycerskiego skonfederowanego województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej.

[a] *W rkp. 2 także zwrot: urzędnicy.*

[b-b] *Tego fragmentu brak w rkp. 1.*

[c-c] *Także tego obszernego fragmentu brak w rkp. 1 (wyrwana karta).*

XXXV. Sejmik konfederacki ziemi łukowskiej w Łukowie 7 maja 1703 r.

Sejmik zwołany uchwałą sejmiku lubelskiego z 17 IV 1703 r. (zob. powyżej).

1. Laudum sejmiku ziemi łukowskiej w Łukowie 7 maja 1703 r.

Rkp. *B.PAU-PAN 8333, k. 87–88 – kopia z ksiąg grodzkich łukowskich; w grodzie łukowskim oblatował ur. Jan Górski 15 V 1703 r.*

[k. 87] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi łukowskiej podług konserwacyjej laudo województwa lubelskiego pro die 7 maii zjechawszy się do Łukowa do zamku podług dawnych zwyczajów, przychylając się ad laudum publicum palatinatus Lublinensis i konfederacyjej tamże postanowionej, in praesentia w. jm. pana Michała na Ryszkach Ryszkowskiego podczaszego ziemi łukowskiej, marszałka koła rycerskiego skonfederowanego województwa lubelskiego ziemi łukowskiej, a naprzód ad praestanda iuramento rotha confederationis generali descripta przystąpiliśmy, a potym do uchwały adhaerendo uniwersałowi JKMci P.n.m. szczęśliwie nam panującego optionem miasto pospolitego ruszenia

wyprawę ludzi z ziemi naszej pod chorągiew w. jm. pana Kazimierza Zawadzkiego stolnika wieluńskiego, rotmistrza wyprawy ziemi naszej łukowskiej na sejmiku lubelskim obranego, na którą to wyprawę pozwoliliśmy podług komputu włók w roku przeszłym skomputowanych, z każdej włóki po 6 złp, jak z dóbr królewskich, duchownych, [k. 87v] jako i ziemskich nemine excepto, a to na ćwierć jedną rachując na koń z porządkiem dobrym i rynsztunkiem wojennym po 100 zł, którą to sumę za paletami jm. pana rotmistrza wyprawy naszej najdalej za tydzień ab actu hodierno wydać submitujemy się i powinni będziemy, a jm. pan rotmistrz ziemi naszej jako najprędzej ichm. panów kompanijej na koniach dobrych ludzi słusznych, obywatelów ziemi naszej łukowskiej zaciągać (których kompanii regestr do grodu podać jm. pan rotmistrz powinien) na miejscu będzie w laudum województwa lubelskiego naznaczonym. A ponieważ ani w pastwiskach non sufficit locus, ani w dachach, więc ściągnienie chorągwi w kluczu wysniowskim naznaczamy. Ktoby zaś sam ex possesione dóbr swoich wyprawić się chciał, tedy w tym liberam optionem et facultatem zostawujemy sobie inhaerendo Reipublicae o wyprawie ziemi łukowskiej lubo osobą swoją jechać albo tylko z porządkiem należytym wojennym był żołnierz, tego jm. pan rotmistrz zabraniać nie ma, czego dignoscentiam ludzi i porządku uznać powinni na popisie ich [zostawione wykropkowane miejsce] per laudum do popisu naznaczeni, od którego popisu zaczynać się ćwierć powinna. Upewniamy przy tym jm. pana rotmistrza ziemi naszej wyprawy, że jeżeli by z służbą wojenną w drugą ćwierć wkroczył urgente necessitate Reipublicae, że takowąż drugą sumę, którą na drugą ćwierć wydać instantanee powinni będziemy, którą in praesenti [k. 88] congressu postanawiamy, obowiązując się na najpierwszą jm. pana rotmistrza rekwizycyją lub wydanie paletu simili modo z włóki po 6 zł nemine excepto wydać i realiter wyliczyć, ażeby zasłużony żołnierz należytą miał zapłatę, a że sub rigore militaris executionis. Traktament zaś jm. panu rotmistrzowi, ponieważ z uchwały sejmikowej i naszego postanowienia non sufficit, tedy zlecamy sądowi fiskalnemu naszemu łukowskiemu, aby wejrzawszy w retenta dawniej uchwalonych podatków naszych naznaczyli ichmci na pierwszą ćwierć 4000 [zł], a na drugą in quantum tego będzie potrzeba 2000 [zł].

Które to postanowienie nasze cnotliwymi słowy szlacheckimi trzymać obowiązujemy się i powinni będziemy, zleciwszy dla lepszego utwierdzenia w. jm. panu Michałowi na Ryszkach Ryszkowskiemu podczaszemu ziemi łukowskiej, marszałkowi województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej skonfederowanemu podpisać i do akt grodzkich łukowskich per oblatam podać. Działo się w łukowskim zamku proxima maii a.D. 1703.

Michał na Ryszkach Ryszkowski podczaszy łukowski, marszałek koła rycerskiego skonfederowanego województwa lubelskiego ziemi łukowskiej mp.

XXXVI. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 31 maja 1703 r.

Uniwersał królewski z 12 V 1703 r. w Elblągu zwoływał na 19 VI sejm nadzwyczajny do Lublina, wyznaczając poprzedzające go sejmiki na 31 V t.r. (druk: ASWPK 1696–1732, s. 330–331, 332–333 – instrukcja królewska na sejmiki). Uniwersału adresowanego do województwa lubelskiego nie odnaleziono.

1. Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 31 maja 1703 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 188, s. 442–450 – oblata (protokół); w grodzie lubelskim w imieniu marszałka Michała Ryszkowskiego podczaszego łukowskiego oblatował ur. Wacław Rozwadowski 9 VI 1703 r.*; **Rkp. 2.** *AAL, AKL, Rep. 60 A XXVII, k. 400v–404v.*

[s. 442] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej zjechawszy się na miejsce konsultacyjom naszym zwyczajne za uniwersałem JKMci Augusta II P.n.m. szczęśliwie nam panującego na dzień ostatni miesiąca maja w roku teraźniejszym, takową za powszechną i jednostajną zgodą obrad naszych i porządku czynimy konsultacyję.

A naprzód w tak ciężkim Rzeczypospolitej naszej zamieszaniu, która się inaczej żadną miarą salvare et pacatam reddere nie może, jeżeli nie będzie consilium domi et arma foris, na sejm da Pan Bóg przyszły lubelski ekstraordynaryjny dwuniedzielny obraliśmy za posłów emeritos ww. ichm. panów Jana z Targowiska Gałęzowskiego pisarza ziemskiego lubelskiego, Adama Szaniawskiego pisarza ziemskiego łukowskiego, podstarościego grodzkiego lubelskiego z województwa lubelskiego i powiatu urzędowskiego, z ziemi zaś łukowskiej w. jm. pana Jana na Nowosielcu i Zakrzu Nowosielskiego starostę łukowskiego. Którzy to ichm. panowie posłowie nasi zgodnie obrani na początku pożądanego sejmu aby prywatną u JKMci P.n.m. mieli respektem pospolitego ruszenia audiencyję[73], że województwo nasze lubelskie przy wierze świętej katolickiej, swobodach i wolnościach, przy dostojeństwie KJMci P.n.m. przeciwko nieprzyjacielowi skonfederowawszy się i konfederacyję jedność poprzysiągłszy, żadnych ad salvandam Patriam nie odbiega sposobów, owszem ochotę swą promulgat i nieodwłoczną gotowość w wyprawie chorągwi powiatowych i umówieniu panów rotmistrzów pokazuje i samym comprobuje skutkiem.

[73] *Uniwersałem wydanym w Malborku 25 IV 1703 r. August II ogłaszał trzecie wici na pospolite ruszenie (ASWPK 1696–1733, s. 328–330).*

Że zaś tantisper dla przechodów wojsk Rzeczypospolitej kwarcianych, wyprawnych i pospolitego ruszenia przez województwo lubelskie [s. 443] przechodzących musi się województwo nasze w domach swoich przytrzymać dla konserwacyjej ostatnich fortun własnych, upraszać będą submisse KJMci P.n.m., że dabit inducias zatrzymania się braci szlachcie w domach swych, póki nas inne województwa nie miną, znaczne przez wojska szwedzkie uważywszy zniszczenie. Na które to pospolite ruszenie za uniwersałem j.w. jm. pana kasztelana i pułkownika i w. marszałka konfederackiego województwa naszego eo nomine wydanymi gotowi będąc bez odwłoki wsiadać na koń i stawać w polu powinniśmy. Wyprawne zaś chorągwie wszystkie cztery, którym się służba zaczęła a die 1 maii, od piątku za tydzień [8 VI] popisywać się będą powinni pod Lublinem przed j.w. jm. panem kasztelanem i pułkownikiem i innymi ichmciami in anteriori laudo wyrażonymi, tudzież i w. marszałkiem konfederackim. Po popisie zaś tam się te chorągwie obrócą, gdzie im da ordynans JKM P.n.m. Ww. ichm. panowie rotmistrze obrani ludzi ubogich krzywdzić kompaniej swojej nie dopuszczą, i owszem, excessivos podług artkułów wojskowych sądzić będą.

A ponieważ jm. pan poborca podymnego ziemi łukowskiej jest dekretem fiskalnym adstrictus, to jest jm. pan Tomasz Szaniawski regent ziemski łukowski, aby w. jm. panu Zawadzkiemu stolnikowi wieluńskiemu, rotmistrzowi ziemi łukowskiej 3000 zł na traktament wyliczył. Zaczym ichm. panowie obywatele ziemi łukowskiej praesenti laudo obligantur, aby ten podatek uchwalony in decursu unius septimanae był wydany, jako i poborowy podatek, który na zaciąg tejże chorągwi jm. pana Zawadzkiego jest uchwalony, a to sub rigore anteriori laudo expresso et executione militari cum adminiculo tegoż jm. pana rotmistrza tak dóbr ziemskich szlacheckich, duchownych i królewskich, jako i ichm. panów poborców do podatków naznaczonych.

A że na jedną tylko ćwierć w. jm. panu Zawadzkiemu stolnikowi wieluńskiemu, rotmistrzowi ziemi łukowskiej satisfactionem teraz na chorągiew ta ziemia z podatków przez województwo uchwalonych obmyśliła, tedy aby zaraz na początku ćwierci drugiej de integro na chorągiew powiatową pomienionego jm. pana stolnika wieluńskiego bez wszelkiej odwłoki i przedłużenia taż ziemia łukowska similiter zapłaciła, praecavemus. Na dalszy zaś czas taż ziemia łukowska żadnych prywatnych kongresów (które sapiunt eversionem jednostajnej zgody laudorum województwa) ab hinc aby nie stanowiła sobie, sub nullitate, prywatnego całego postanowienia cavemus.

Podatki in universum wszystkie ku potrzebie Rzeczypospolitej na zapłatę tak wojsku kwarcianemu, jako i noviter wyprawionym chorągwiom

uchwalone aby były nieodwłocznie sub rigore laudi praesenti et executione militari wydawane przez obywatele województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej i wypłacone.

Sądy fiskalne ad ordinem interesów pieniężnych potrzebnych województwu zaraz post soluta castra in spatio unius septimanae seu captato opportuno tempore reasumujemy. Do których sądów przydajemy i obieramy za sędziów ichm. panów Marka z Łepków Łepkowskiego, Stanisława Poniatowskiego cześnika żytomierskiego, jm. pana Felicjana wicesgerenta grodzkiego grabowieckiego i Stanisława z Targowiska Gałęzowskich, Bogusława z Suchodół Suchodolskiego. Na których sądach ci ichm. panowie sędziowie, którzy in onere calculationis jakichkolwiek podatków zostają, zasiadać nie powinni póty, póki się nie wyrachują i kwitu generalnego od województwa nie otrzymają.

Ekspedycyje wszystkie sejmikowe i instrukcyje aby były per oblatam podawane i obywatelom absque solario wydawane.

Ichm. panowie [s. 444] contrahentes i administratorowie wszyscy in genere wszystkich quantitatem simili forma iuramenti, jako in anterioribus laudis jest opisano, powinni poprzysiąc perceptarum et importatatrum summarum, jako ichm. panowie [Jan] Kochanowski cześnik mielnicki, godnej pamięci jm. pan Stefan Michowski i jm. pan [Jan] Iżycki wojski grabowiecki, subiungendo, żeby sąd fiskalny nie licentiował się odpuszczać przysięgi.

Asygnacyje od jm. pana marszałka wydawane być mają według taryfy poborowej 1628 [roku], do tych wsi i miasteczek, których w księdze nieboszczyka jm. pana [Marka] Zwiartowskiego nie masz, iuxta mentem laudi proxime anterioris.

Ktokolwiek z ichm. panów kontrahentów i administratorów podatków będzie potrzebował kwitu per laudum, powinien wprzód pokazać dekret libertatis de plano w sądach fiskalnych otrzymany. Kiedy zaś jm. pan Jan Kochanowski cześnik mielnicki podatku szelężnego administrator dekret libertatis w sądach fiskalnych ferowany ukazuje, zaczym eo attento pomienionego jm. pana Kochanowskiego cześnika mielnickiego i jego sukcesorów a quavis impetitione administracyjej województwa podatku szelężnego perpetuis temporibus uwalniamy, naznaczając, aby jm. resztę sumy 236 złp 7 gr za asygnacyją j.w. jm. pana komisarza naszego na potrzebę województwa wydał, która reszta sumy jest w dekrecie libertatis wyrażona.

W. jejm. pani [Jadwiga] Niemyska podsędkowa lubelska ponieważ z podatku czopowego administracyjej nieboszczyka godnej pamięci w. jm. pana [Wojciecha Kazimierza] Niemyskiego podsędka lubelskiego za asygnacyjami j.w. jm. pana komisarza województwa naszego przez się

wypłaconego kwity reproduxit, tedy z wypłaconej zupełnej [s. 446] sumy praesenti laudo quietatur.

Asygnacyję żołnierzów do jm. pana skarbnika lubelskiego ordynowaną j.w. jm. pana komisarza gdzie indziej odmienić upraszamy.

Illacyję jm. pana [Jana Antoniego] Świrskiego komornika ziemskiego lubelskiego względem konserwacyjej ksiąg trybunalskich in archivo ziemstwa lubelskiego będących, gdzie honory i fortuny szlacheckie subsistunt, jako słuszną przyjmując uprasza województwo lubelskie wielebnych ojców dominikanów lubelskich, aby z sklepu, w którym księgi trybunalskie z dawna ułożone są dla szczupłości miejsca na księgi w tym sklepie do drugiego podle siebie będącego sklepu pozwolili drzwi przebić i wymurować, za którą łacność i za te dwa sklepy pozwolone z zatrzymanych sum u ichm. panów retentorów 200 złp naznacza i do sądu fiskalnego pro explenda satisfactione odsyła. Którym pomieniony sąd fiskalny (bacząc i to, że oprócz tych dwóch sklepów pozwolonych, w kościele pomienionych ojców dominikanów lubelskich dawnymi czasy nasze odprawują się consilia) na każdy rok po 200 zł naznaczy, które 200 zł za asygnacyją j.w. jm. pana komisarza być powinny wielebnym ojcom dominikanom lubelskim wydawane.

Ichm. panowie Michowscy, ichm. panowie Suchodolscy i ktokolwiek pokaże dekret libertatis, kwity ichm. dane być mają.

Jm. pan wojski i podstarości grodzki łukowski[74] wspólnie z jm. panem pisarzem grodzkim łukowskim[75] sub tempus expeditionis bellicae sądzić będzie powinien. Toż się ma rozumieć i o grodzie lubelskim.

Poczty ze wszystkich dóbr w należytym porządku żeby były wyprawione z dymów iuxta praescriptum constitutionis 1673 *O wyprawie* ferowanej[76], które zaś na pierwszym pospolitym ruszeniu nie stawione, aby teraz in duplo były nadgrodzone.

Za dwory szlacheckie na Podzamczu Lubelskim będące, za [s. 447] które Szwedom mieszczanie podzameccy lubelscy od ruiny uwalniając zapłacili, aby erogowane sumy mieszczanom podzameckim przywrócone były.

Ziemia łukowska na toż pospolite ruszenie według praw swoich wyprawić powinna 80 koni na czas i miejsce przez uniwersały od j.w. jm. pana kasztelana i pułkownika województwa naszego, także w. jm. pana Michała na Ryszkach Ryszkowskiego podczaszego łukowskiego, marszałka konfederacyjej województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej wydane, rachując na koń po 120 zł na pierwszą ćwierć, a na drugą jeżeli tego

[74] *Jan Stanisław Zarzycki.*

[75] *Jan Jasieński.*

[76] *VL, t. V, s. 59–61.*

necessitas urgebit po 80 zł. Za rotmistrza pomienionej ziemi jm. pana Franciszka Szaniawskiego łowczego łukowskiego obieramy, któremu na dispendia rotmistrzowskie 3000 zł na ćwierć jedną naznaczamy. Na którą wyprawę z pogłównego i podymnego dawno uchwalonych per laudum podatków ad proportionem zaciągnienia tych ludzi sumę i z kontentacyją wyżej wyrażoną jm. panu rotmistrzowi naznaczamy, hoc praecustodito, aby 3000 złp temuż jm. panu rotmistrzowi ziemi łukowskiej in vim praeparamentorum ichm. panowie poborcy obydwu podatków per laudum uchwalonych, to jest jm. pan [Józef Stanisław] Ługowski komornik ziemski pogłównego, jm. pan [Tomasz] Szaniawski regent ziemski łukowscy podymnego, jako najprędzej za paletem w. jm. pana marszałka naszego konfederackiego wypłacili. A zaś sumy na zaciąg kompanijej z tychże podatków jak najprędzej wybierali, cum adminiculo executionis militaris, i za paletami tegoż jm. pana marszałka [s. 448] naszego wydawali sub rigore legis.

A lubo podatków per anteriora lauda na zapłatę wojsku kwarcianemu uchwalonych ziemia łukowska teraz in praegnanti necessitate Rzeczypospolitej zażywa de consensu województwa, jednak to sobie praecavet województwo, aby pomienione podatki taż ziemia łukowska contribuat et importet do województwa, praesenti obligatur laudo.

Rotmistrzów pospolitego ruszenia z województwa lubelskiego na popisie przyszłym tegoż pospolitego ruszenia obrać ma województwo, prócz ziemi łukowskiej, z której już na tym sejmiku jest rotmistrz obrany.

[a-]W. jm. pana [Jana] Szczukę starostę wąwolnickiego nie tylko z intraty starostwa, ale też z własnym ojczystym zbiorem tamże będącym przez Szwedów spalonego i funditus zrujnowanego iustum desiderium na przyszłych sejmiach w pamięci i respekcie należytym mieć deklarujemy[-a].

Jm. pana Marka Łebkowskiego i ichm panów pogorzelców wszystkich dla naznaczenia adinstar ichm. panów Niezabitowskich quantitatis do przyszłego sejmiku odkładamy, jako i inne wszystkie ichm. braci desideria. Osobliwie jednak za podjęte prace i koszty dla przysługi województwa w poselstwie do JKMci P.n.m. jm. pana Franciszka Szaniawskiego łowczego łukowskiego, którego do fiskalnych województwa naszego lubelskiego odsyłamy sądów.

Jm. panu Janowi Trojanowi Niezabitowskiemu, jm. panu Aleksandrowi Kalińskiemu i innym ichm. braci wsi Niezabitowa województwa naszego obywatelom przez Szwedów niewinnie spalonych, sumę 6000 złp in subsidium fortuny naznaczamy, to jest 4000 zł jm. panu Trojanowi Niezabitowskiemu, 2000 zł zaś innym ichm., którymi dzielić mają ichmciów jm. pan Stanisław Poniatowski i jm. pan Aleksander Kaliński za

asygnacyją j.w. jm. pana komisarza naszego. Jm. panu Kijańskiemu także naznacza województwo 200 zł.

Którzykolwiek zaś ichm. sumy tylko na prowizyjach [s. 449] mają żadnych dóbr nie trzymając, tedy od 10 000 [zł] żołnierza pancernego bene armatum wyprawić do pospolitego ruszenia będą powinni.

W. jm. pan marszałek konfederacki przy pospolitym ruszeniu województwa naszego lubelskiego aby osobą swoją stawał et utatur munere officii sui według obowiązku prawa eo nomine postanowionego, praesenti laudo jmci obligujemy.

Retenta podatków wszelkich tam in antecessum, jako i ad praesens uchwalonych, aby ichm. wszyscy oddawali sub executione militari cavemus, który zaś nie ma czym płacić a wdaje się in publica consilia, careat activitate.

Że zaś prawo mieć chce, aby bracia rozrodzeni i wszystko województwo porządek miało o pospolitym ruszeniu, tedy do tego porządku uprosiliśmy za komisarzów revisionis et moderationis ichm. panów podczaszego, łowczego, miecznika, skarbnika lubelskich, także jm. pana pisarza ziemskiego łukowskiego i jm. pana podstolego lubelskiego, unius aut alterius absentia non obstante, którzy to ichm. uproszeni rozmiarkują et elucidabunt według prawa postanowiony o pospolitym ruszeniu porządek, czego uczynią na popisie pospolitego ruszenia relacyję albo na sejmiku relationis. Od którego pospolitego ruszenia żaden possessionatus województwa unikać nie ma sub rigore legibus descripto.

Które to laudum zgodnie przez nas umówione [s. 450] i postanowione jm. panu marszałkowi koła naszego skonfederowanego podpisać i do akt grodzkich lubelskich per oblatum podać zleciliśmy.

Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyjom naszym zwyczajnym dnia 31 miesiąca maja r.P. 1703.

Michał na Ryszkach Ryszkowski podczaszy łukowski, marszałek konfederacyi i przedsejmowego koła rycerskiego województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej mp.

[a-a] *Zdanie nadpisane.*

2. Instrukcja posłom na sejm z sejmiku przedsejmowego w Lublinie 31 maja 1703 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 205, s. 76–81 – oblata (protokół); w grodzie lubelskim w imieniu marszałka Michała Ryszkowskiego podczaszego łukowskiego oblatował ur. Wacław Rozwadowski 9 VI 1703 r.;* **Rkp. 2.** *B.PAU-PAN 8326, k. 29–35 – kopia.*

[k. 29] Instrukcyja od nas senatorów, dygnitarzów, urzędników i całego rycerstwa skonfederowanego województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej na sejm walny ekstraordynaryjny dwuniedzielny lubelski za uniwersałami Najjaśniejszego KJMci Augusta II P.n.m. szczęśliwie nam panującego ww.

ichm. panom Janowi z Targowska Gałęzowskiemu pisarzowi ziemskiemu lubelskiemu, Adamowi na Szaniawach Szaniawskiemu pisarzowi ziemi łukowskiej, podstarościemu grodzkiemu lubelskiemu z województwa lubelskiego i powiatu urzędowskiego, z ziemi zaś łukowskiej w. jm. panu Janowi na Nowosielsku i Zakrzu Nowosielskiemu staroście łukowskiemu, posłom na miejscu konsultacyjom naszym zwyczajnym dnia 31 maja r.P. 1703 dana.

Nie tylko Rzeczypospolitej, ale całemu światu jawne Najjaśniejszego KJMci P.n.m. z utratą zdrowia i nie tylko królewskiego, ale i własnego dziedzicznego ujmą skarbu curae et solicitudine, ut sit bene Patriae, za które ojcowskie koło dobra pospolitego pieczołowanie, pełne życzliwości, serca województwa naszego pod nogi Pańskie skłoniwszy, jako najpokorniej podziękują ichm. panowie posłowie Najjaśniejszemu KJMci P.n.m., cum voto zdrowia jako najlepszego et innumerabilium triumphorum totusque in theatrum illi, ut cedat orbis. Upraszać oraz jako najuniżeniej ichm. panowie posłowie będą JKMci P.n.m., aby całość Ojczyzny piastować raczył in praecordiis regalibus i narodu polskiego tranquillitatem niezwyciężoną utrzymał ręką. Do czego i województwo nasze, lubo nad inne województwa wyniszczone i ledwo przy ostatnich zostawione fortunach, przecież virtute et zelo nie dających się nikomu uprzedzać ad praeclare gerenda przodków swoich, ochotnie piersi swoje in victimam niesie przy wierze świętej, dostojeństwie JKMci P.n.m., prawach, swobodach naszych, kiedy nie tylko przez uchwalaną wyprawę, podniesione chorągwie, ale też ultimum robur militiae pospolite ruszenie oddaje dispositioni JKMci P.n.m. ad [s. 77] defensionem Majestatis i dobra pospolitego.

A że bellum pacem generat, Mars libertatem fovet, ad utrumque województwo nasze gotowe i zleca singulariter ichm. panom posłom, aby inito cum ordinibus Regni consilio, jeżeliby honesta subsequi nie miała pax i Rzeczpospolita własnymi siłami nie mogła haec mala compescere, które nas tak ciężko premunt, ale jej przyszło faederatorum, principum do spólnego ratunku quaerere auxilia serio przestrzegali, nequid detrimenta Respublicae patiatur, to jest żeby te wojska auksyliarne kolligatów naszych, nie wchodząc in viscera Regni, pomogły nam przeciw nieprzyjacielowi per armorum diversionem. A kolligaci za dane subsidia aby nihil praetendant od Rzeczypospolitej.

In quantum by zaś traktat pożądanego pokoju dojść miał, tedy na awulsyje żadne, choćby też ten traktat pokoju nie doszedł, ichm. panowie posłowie nie pozwolą, i owszem flagrantissimo zelo stawać przy tym będą, żeby kościołów świętych, quorum prima cura cordi, i fortun całej Rzeczypospolitej przez zabranie depozytów tak znacznych, konsystencyje i kontrybucyje nieznośne, zrujnowanie zamku krakowskiego vividi operis

aeternitatis, i innych miast i wsi, tudzież wszystkich prawie w Polsce armat per potentiam wojska szwedzkiego i amunicyi depredatio przywrócona i nagrodzona była. Także Inflanty jako i pomorska ziemia redeant ad dominum, quae fuere ante suum.

Inferent ante omnia ichm. panowie posłowie nasi, żeby tak ichm. panowie senatorowie, jako i posłowie wszystkich województw na konfederacyję jeżeli przysięgli, aby dokument autentyczny pokazali.

W Sokalu tak wielkich za protekcyją Najświętszej Matki Boskiej ab aevo nietykanych depozytów kto był autor zabrania i z czyjej się to stało subordynacyi, serio inquirent cum tota Republica ichm. panowie posłowie.

A że teraźniejszy sejm dwuniedzielny wszystkim Rzeczypospolitej nie może sufficere in tam arcto tempore interesom i pomiarkować się inter male et bene volentes Reipublicae, tedy o prędki sejm exorbitantiarum ichm. panowie posłowie JKMci P.n.m. upraszać będą.

Szkody ciężkie i nieznośne nie tylko przez wojska szwedzkie i onych konsystencyje i kontrybucyje, które ostatnie siły województwa naszego wycisnęły, ale też i przez saskie przechody poczynione, na co ichm. panowie posłowie [s. 78] (o komisyję respektem tych szkód saskich poczynionych), respektem zaś wojsk szwedzkich aby województwo nasze od podatków wszelkich, tudzież miasto Lublin i Łuków (o miastach dopisek na marginesie) na lat kilkanaście było uwolnione, serio ichm. panowie posłowie etiam cum discrimine sejmu, instabunt et promovebunt ten punkt, gdyż cale dalszemu podatkowaniu nullatenus sufficiet, bo i teraz in meditullio tegoż województwa wszystkie wojska mają swoje przechody i lokacyje.

Merita krwawe zasłużonego rycerstwa obojga narodów, jako i ichm. panów hetmanów koronnych i j.o. księcia jm. hetmana W. Ks. Lit. ichm. panowie posłowie osobliwemu stanom Rzeczypospolitej zalecą respektowi i aby skuteczną satysfakcyję in emeritis stipendiis obmyśliła im Rzeczpospolita, instabunt.

Ordynacyje wszystkie, prócz Zamojskiej, która dosyć z siebie czyni, aby similiter satisfaciant legi, urgebunt ichm. panowie posłowie.

Starostwa nie tylko panom, ale szlachcie i rycerstwu benemeritis aby rozdawane były, i kto by nad dwoje starostw ważył się trzymać i otrzymać, pro vacanti ma być deklarowane. Także wójtostwa aby przy starostwach nie były dawane sub nullitate privilegiorum, tudzież wniesione sumy na królewszczyzny wszelkie, aby per extenuationem possessores wytrzymywali, a in futurum aby nie były wnoszone i żadnego waloru nie miały, lege cavendum.

O asygnacyje na sól za 5 lat z wielką krzywdą województwa zatrzymaną upomnią się serio ichm. panowie posłowie.

De indemnitate bonorum terrestrium reassumatur prawo i konstytucyja o zbiegłych chłopach aby meliorowana była in puncto praescriptionis, to jest, żeby poddani dziedziczni profugi, non obstante longissimi temporis praescriptione, byli wydawani.

Wszystkim, którzy peccant contra Rempublicam non adhaerebunt ichm. panowie posłowie, osobliwie którzy są authores wprowadzenia Szwedów, serio inquirent et decident.

Saskie wojska aby nie wchodziły w województwo, o komizeracyję Pańską należytą KMci P.n.m. prosić będą ichm. panowie posłowie.

A że sejm teraz nadchodzący ma być momentum salutis Reipublicae vel interitus, od czego niech nas Pan Bóg broni, na którym to sejmie powinna omnino prędko nastąpić rezolucyja pacis vel belli, ponieważ czas jest naznaczony dwóch tylko tygodni praecisis omnibus solennitatibus, przeto ichm. panowie posłowie nasi praecavebunt zaraz na początku sejmu, że na prolongacyję dalszą sejmowania nad czas determinowany dwuniedzielny nie pozwolą, ile kiedy przez tę prolongacyję nie tylko by się województwo nasze, dość już konsystencyją zimową szwedzką zrujnowane, penitus [s. 79] zniszczyło za zbliżeniem się wojsk Rzeczypospolitej i saskich, którego by się nieszczęścia i pogranicznym ichm. panom obywatelom dostało, ale też verendum, aby się czas nie późnił ad actiones bellicas, a consequentes, aby cudzoziemskie wojska nie pretendowały sobie hibernowej konsystencyi in visceribus Rzeczypospolitej, exemplo już praemisso z wielką szkodą i ruiną.

Ciż ichm. panowie posłowie mając przed oczami dezolacyję znaczną miasta JKMci Lublina z przedmieściami, osobliwie magistratu zastawiającego się przy dostojeństwie JKMci inkarcerowanego, zrujnowanego conferent zaraz na pierwszym kongresie cum ordinibus Reipublicae et expostulabunt, aby ichm. wszyscy, tak senatory, jako też equestris ordinis na funkcyjach teraz będący od gospód swoich czy w mieście, czy na przedmieściach gospodarzom popłacili aequivalentia pretia za najem i żeby najmowali, a dwory szlacheckie i kamienice żeby były wolne, i ichm. panowie deputaci na Trybunał stancyje najmowali.

Aprobatio fundacyi wielebnych ojców piarum scholarum w Łukowie i libertacyja ab oneribus Reipublicae aby weszła in volumen legum, promovebunt ichm. panowie posłowie.

J.w. jm. pana wojewody kijowskiego[77] jako z wielkich antecesorów, tak z osoby jego własnej gloriosas akcyje mając nasze województwo w osobliwej estymacyi et heroicum zelum w rozgromieniu imprez nieprzyjacielskich grata memoria prosequendo zaleca ichm. panom posłom, aby in

[77] *Józef Potocki.*

facie Reipublicae za tak chwalebne dzieła rycerskie podziękowali jmci et iusto respectui JKMci i całej Rzeczypospolitej zalecili.

Usilne prace, spezy i starania j.w. jm. księdza [Jana] Dłużewskiego sufragana chełmskiego, prezydenta Trybunału Koronnego, które w wielu Rzeczypospolitej przysługach, zwłaszcza przy odebraniu Kamieńca Podolskiego in possessionem Reipublicae i przyprowadzeniu chwały Boskiej w świątnicach Jego ad pristinum statum, ochotniw immolavit, aby JKM raczył coronare gradu et praemio biskupstwa kamienieckiego, tudzież przy dziekanii zamojskiej, et circa beneficium prawa pospolitego de iure patronatus terrestris napisanego, to jest, aby prelatury plebeiis personis nie były konferowane, był konserwowany, serio instabunt ichm. panowie posłowie do stanów Rzeczypospolitej.

Pożyteczna całej Rzeczypospolitej przysługa w. ichm. jm. pana pisarza ziemskiego lubelskiego i jm. pana Teodora Orzechowskiego podstolego lubelskiego, którzy magno periculo usilnym staraniem i własnym kosztem acta trybunalskie, [s. 80] fortuny i honory civium Regni w sobie zamykające, od wielkiego upadku i ruiny podczas grasujących Szwedów w Lublinie eliberowali, nie tylko ex vi iustitia meretur recompensam w oddaniu erogowanej przez w. jm. pana pisarza ziemskiego lubelskiego sumy 16 800 złp, ale też gratitudo debita za tak chwalebne dzieło pomienionym ichm. apud Rempublicam debetur, zaczym curabunt ichm. panowie posłowie wszelkim sposobem, aby ta suma erogowana jak najprędzej oddana była w. jm. panu pisarzowi lubelskiemu z najpewniejszych Rzeczypospolitej prowentów. Zalecą oraz ichm. panowie posłowie tanta nomina et merita respektowi JKMci P.n.m., j.ww. ichm. panom pieczętarzom i całej Rzeczypospolitej, aby panem bene meritorum z osobliwej łaski i refleksyi JKMci P.n.m. pro fidelissima dobra pospolitego tuitione condigne byli ukontentowani. Żeby zaś in futurum ad similes, broń Boże, casus też acta non periclito Rzeczpospolita provideat securitatem, tudzież vacante notariatu księgi nieoprawne przez lat 13, insinuabunt Rzeczypospolitej ichm. panowie posłowie.

Wielkie zasługi et heroicum zelum w. jm. pana Adama na Szaniawach Szaniawskiego pisarza ziemskiego łukowskiego, podstarościego grodzkiego lubelskiego w różnych okazjach, osobliwie w niedopuszczeniu wojsk szwedzkich wchodzących protunc in viscera Regni ad portas miasta lubelskiego, przez co ledwo zdrowie uniósłszy swoje wielką i prawie ostatnią na substancyi swojej poniósł od Szwedów ruinę, temuż respektowi JKMci P.n.m. i całej Rzeczypospolitej osobę i straty tak znaczne imci recomendabunt.

Za utrzymanie fortecy zamojskiej j.ww. ichm. panów jm. pana ordynata [Tomasza Józefa] Zamoyskiego i jm. pana [Tomasza] Głuskiego kasztelana

gostyńskiego do respektu JKMci i całej Rzeczypospolitej ichm. panowie posłowie promovebunt.

Ichm. panowie Łebkowscy, ichm. panowie Niezabitowscy, jm. pan Jan Michowski towarzysz chorągwi husarskiej Najjaśniejszego KJMci P.n.m., jm. pan [Jan] Boguszewski komornik ziemski lubelski, burgrabia czerski, obywatele województwa naszego, przez znaczne Szwedów agrawacyje zrujnowani, że circa Maiestatem JKMCi P.n.m. fideliter stawali, łasce i pamięci Pańskiej tudzież respektowi Rzeczypospolitej, aby mieli nagrodę, recomendantur.

[a-] W. jm. pan [Jan] Szczuka starosta wąwolnicki nie tylko z intraty starostwa, ale też z własnym ojczystym zbiorem tamże wniesionym przez Szwedów spalony i funditus zrujnowany także[-a].

O libertacyje wszystkich dworów, kamienic szlacheckich tak w Lublinie, jako i w Łukowie, osobliwie wielebnych ichm. ojców karmelitów bosych lubelskich [s. 81] starać się będą ichm. panowie posłowie, aby wolne były od wszelkich ciężarów, którym dobra szlacheckie podlegać nie powinny iuxta praescriptum legum.

Starostwa gołąbskiego przez wojska saskie zrujnowanie exponent ichm. panowie posłowie Rzeczypospolitej, o refuzyją szkód poczynionych instabunt.

Ichm. duchowni aby szlachty nie pociągali ad forum spirituale o dziesięciny i prawo o tym reasumowane było 1635 [roku], także którzy exdecimant, aby się do poborów przykładali i wszelkie podatki płacili iuxta constitutionem anni 1621, starać się będą ichm. panowie posłowie o reasumpcyję tego prawa.

Desideria wszystkich województw, które na przeszłym sejmie skutku nie wzięły i w reces per constitutionem do przyszłego sejmu są odłożone, aby ichm. panowie posłowie mieli w promocyi.

Za jm. panem Franciszkiem Szaniawskim łowczym łukowskim instabunt ichm. panowie posłowie do j.w. jm. księdza biskupa łuckiego w sprawie z jm. księdzem Demerewvillem proboszczem rosowskim.

Starostowie wszyscy in genere nemine excepto aby z pocztami należytymi według prawa ducta proporcione tenut swoich ad latus JKMci P.n.m. stawali, ichm. panowie posłowie o to się upomną.

Instancyje zaś wszelkie et postulata w różnych, tak publicznych, jako prywatnych interesach, do sejmu exorbitantiarum odkładamy.

Cetera prudentiae, activitati et dexteritati ichm. panów posłów naszych comittimus. I tę instrukcyję w. jm. panu marszałkowi koła naszego rycerskiego skonfederowanego podpisać i do akt grodzkich lubelskich per oblatam podać zleciliśmy. Działo się w Lublinie die et anno ut supra.

Michał na Ryszkach Ryszkowski podczaszy łukowski, marszałek konfederacyi województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej mp.

XXXVII. Sejmik deputacki w Lublinie 11 września 1703 r.

Sejmik został zerwany, brak informacji o deputatach, zob. Deputaci, cz, IV, s. 52 oraz początek poniżej.

1. Wywód szlachectwa Adama Jaroszewskiego na sejmiku w Lublinie 11 września 1703 r.

Rkp. *B.PAU-PAN 8333, k. 89–90v – kopia z księgi grodzkiej łukowskiej; w grodzie łukowskim oblatował szl. Adam Jaroszewski 17 IX 1703 r.*

[k. 89] My dygnitarze i rady i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej zjechawszy się do Lublina podług konstytucyi w poniedziałek po święcie Najświętszej Panny Narodzenia [11 IX] na sejmik electionis deputatów, na którym ponieważ ob casum zerwania obrać nam ichm. panów deputatów nie przyszło, ad requisitionem szlachetnie ur. im. pana Adama Jaroszewskiego[a] podług prawa pospolitego i konstytucyjej 1690[78], luboli sejmik nullo eventu rozszedł się, przez naznaczonych uproszonych e gremio nostri ichm. panów komisarzów do uważenia genealogiej domus et procedentiae nobilitaris z dowodów prawnych i dyspozycyjej annuendo memoratae legi przystąpiliśmy.

Przed nami tedy jako na to wysadzonymi komisarzami naprzód jm. pan Jaroszewski reprodukować protestacyję in curia Lucoviensi feria quinta post festum Sancti Jacobi Apostoli [28 VII] a. 1701 przez jm. pana Tomasza Rozwadowskiego przeciwko sobie cum detractione tituli nobilitaris uczyniona, potem decret 1702 feria secunda post Dominicam Judica Quadragesimalem [3 IV] [k. 89v] w tymże grodzie, którym dekretem pro deductione na sejmik requirens modernus odsyłany. Temu dekretowi zadosyć czyniąc jm. pan Jaroszewski takową naprzód położył genealogię.

A naprzód in capite położył szl. Jana Jaroszewskiego z Domańską małżonką, pradziada swego, którego syna Andrzeja z Anną Rozwadowską dziada swego i babkę existentes takimi deduxit dokumentami. Naprzód położył ekstrakt grodzki łukowski autentyczny 1642 feria secunda post festum Sanctae Dorotheae [10 II], kędy nob. Georgius Stocki, olim nob. Nicolai Stocki dicti Kwaśnik filius et Zophia filia olim nob. Mathiae Rozwadowski dicti Biskup, consors eius, recognovit, quia ipsi nob. Andreae Jaroszewski olim Joannis filio bona sua in haereditate villae Rozwadów donant. Drugi ekstrakt bardzo stary intromissionis eodem anno vigore tejże donacyi, w którym lubo starym, poszarpanym, to jednak evidenter znać nob. Andreae Jaroszewski Joannis filio et eius successoribus

[78] *VL, t. V, s. 378.*

służy. Produkował i insze zapisy tegoż dziada swego Andrzeja i Anny Rozwadowskiej Burkatówny, które lubo starzałe i zbutwiałe, to jednakże autentyczne, których dziada swego Jędrzeja jako nabywał sortes na Rozwadowie nobilem wszędzie w zapisach widzieliśmy. Tegoż Jędrzeja synów ukazał być trzech, których dyspozycyjami deduxit, a czwartego [k. 90] allegando Jana, pierwszego Marcina ojca swego binubum, primo cum Helisabeth Niewęgłowska, z którą spłodził Macieja Stanisława duorum nominum, sterilem i Wojciecha, który mieszka pod Poryckiem na Wołyniu, secundo voto cum Marianna Wierzchowska Adamum deducentem. Którego Marcina existentia tak probował: 1672 feria secunda post Dominicam Conductus Paschae [25 IV] in curia Lucoviensi nob. Joannes Rozwadowski, olim nob. Mathiae Ozog filius, nob. Martino Jaroszewski, olim Andreae filio dicto Kolanowicz et Mariannae Wierzchowska, olim Mathiae Janowicz filiae coniugibus in horte Biskupowizna in villa Rozwadów tres sulicos agri donat, eodem actu ibidem nob. Paulus Rozwadowski Thomae, filius nob. Martino Jaroszewski, olim Andreae filio et ipsius successoribus aream Borkatowizna donat, 1663 feria secunda post festum Conceptionis G.N.M. [10 XII] w tymże grodzie nob. Georgius Dmiński nob. Martino Jaroszewski, olim Andreae filio medium agri mansum donat. Deduxit siebie samego, że jest Martini filius 1688 feria sexta post diem Cinerum [12 III] in curia Lucoviensi gen. et nob. Albertus et Adamus Jaroszewski fratres nob. Martini filii contra nob. Wilczyńskie protestantur, potym 1664 feria secunda pridie Exaltacionis Sanctae Crucis [13 IX] in curia Lucoviensi nob. Martinus Jaroszewski, olim Andreae filius, nob. Adamo Jaroszewski filio suo sortes in Rozwadów donat. Eodem anno feria secunda post Dominicam Laetare [24 III] [k. 90 v] ibidem nob. Agnes Rozwadowska nob. Adamo Jaroszewski, olim Martini filio, sortes in Rozwadów donat, 1696 feria quarta post festum Nativitatis s. Joannis Baptistae [27 VI] nob. Albertus Domański nob. Adamo Jaroszewski, nob. Martini filio et Mariannae Krasowska sortes in Rozwadów donat.

Egzystencyję zaś stryja swego takim dokumentem pokazał 1663 feria secunda post festum SS. Trium Regum [8 I] nob. Anna Wierzchowska primarum nob. Georgii Rozwadowski, secundarum nuptiarum nob. Alberti Jaroszewski consors nob. Rozwadowskie fratres patruelles in poena contumaciae condemnavit.

Jeszcze deduxit existentiam Jędrzeja stryja swego 1668 feria secunda post Dominicam Reminiscere [26 II] in curia Lucoviensi nob. Wilczyński, Rozwadowski et alii ex instantia nob. Adami et Alberti Jaroszewskich fratrum germanorum, olim Martini filiorum et Andreae Jaroszewski patrui eorundem contumaces.

Pokazywał i więcej dokumentów existentiam sui et dispositionem, w których zawsze in usu tituli nobilitaris et prorogativa zostaje, nadto i stryja swego rodzonego jm. pana Andrzeja Jaroszewskiego pro teste stawił i drugich świadków, jako to stryja drugiego Jana, który w krakowskim zostaje województwie i innych satisfaciendo legi publicae na termin stawić się deklarował.

Co że się tak in reali stało przy podpisie naszym na to wysadzonym komisarzów publice testamur i sprawę do prześwietnego Trybunału Koronnego ad regestrum competens odsyłamy.

Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyjom zwyczajnym dnia 11 września r.P. 1703.

Aleksander Drzewiecki kasztelan lubelski, Stanisław Rozwadowski chorąży ziemi łukowskiej do tej dedukcyjej deputowany mp., Teodor Konstanty Orzechowski podstoli lubelski, deputatus do tejże dedukcyjej mp., Florian Rozwadowski podczaszy kijowski także deputowany mp., Marcin Jastrzębski podsędek ziemi łukowskiej, Jan Stanisław Zarzecki wojski ziemi, podstarości grodzki łukowski, Franciszek Jezierski mp., Antoni Krzeski podstoli kijowski, Józef Ługowski komornik ziemski, wicesgerent ziemi łukowskiej, Jan Pajewski, Marcin Łychowski, Lorens Grabowiecki.

[a] *W oryginale omyłkowo zapisano: Kraszewskiego.*

XXXVIII. Sejmik relacyjny w Lublinie 13 września 1703 r.

Sejmik zwołany uchwałą zakończonego 19 VII 1703 r. sejmu nadzwyczajnego lubelskiego (VL, t. VI, s. 59). Nie odnaleziono jego uchwały, aczkolwiek z następnego sejmiku wiadomo, że się odbył i zalimitował swe obrady właśnie na 24 września.

XXXIX. Sejmik relacyjny z limity w Lublinie 24 września 1703 r.

Sejmik z limity sejmiku z 13 IX 1703 r.

1. Laudum sejmiku relacyjnego z limity w Lublinie 24 września 1703 r.

Rkp. 1. *AAL, AKL, Rep. 60 A XXVII, k. 404v–412 – kopia z oblaty; w grodzie lubelskim w imieniu marszałka Pawła Bielskiego skarbnika i sędziego grodzkiego lubelskiego oblatował jego syn Kazimierz Bielski 13 X 1703 r.*; **Rkp. 2.** *B.PAU-PAN 8333, k. 91–100v – kopia z oblaty w księdze grodzkiej łukowskiej.*

[k. 404v] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej zjechawszy się tu [k. 405] do Lublina na dzień 24 miesiąca września roku teraźniejszego 1703 ex limitatione sejmiku relationis po szczęśliwie skończonym sejmie dwuniedzielnym lubelskim na termin przerzeczony pod dyrekcyją jm. pana Pawła z Olbrachcic

Bielskiego skarbnika i sędziego grodzkiego lubelskiego, koła naszego rycerskiego marszałka przez nas unanimi consensu prorogowanego, na miejsce konsultacyj naszych zwyczajne, chcąc jako najlepiej dobru pospolitemu consulere, tudzież woli i powszechnej uchwale wszystkich stanów Rzeczypospolitej konstytucyją sejmu pomienionego opisanej zadosyć uczynić.

Życząc stąd widzieć meliorem Reipublicae, ordinem i województwa naszego skuteczne pomiarkowanie przez weryfikacyję wydanych podatków na zapłatę wojsku, uprosiliśmy e medio nostri i zgodnymi głosami obrali za komisarza na Trybunał Skarbowy do Radomia na dzień 5 miesiąca marca w roku da Pan Bóg przyszłym 1704 novella constitutione naznaczony w. jm. pana Antoniego z Kiełczewic Skarbka Kiełczewskiego stolnika żytomierskiego, któremu gratitudinem według konstytucyjej laudo sejmiku teraźniejszego, aby się przyszły casu quo nie zerwał i nie był nadaremny zawód jmci 3000 złp postanawiamy i deklarujemy, na które j.w. jm. pan kasztelan[79] i komisarz województwa naszego generalny ma wydać asygnacyję. Desideria zaś te województwa i ziemi łukowskiej temuż jm. panu komisarzowi do Radomia od nas deputowanemu serio committimus.

Naprzód aby się tu w województwie ichm. panowie poborcy rachowali z percepty podatków, jakoż już i dawniejsze kalkulacyje ekspediowali, a jm. pan komisarz od nas wyprawiony czynił relacyję na Trybunale Radomskim. Tenże jm. pan komisarz województwa naszego iuxta [k. 405v] mentem legis będzie należał do wydawania asygnacyjej. Tenże jm. pan komisarz praesens od nas delegatus ma się o to pilno starać na komisyi radomskiej, ażeby województwa naszego wyprawa, która dotąd in opere belli zostaje, weszła in liquidationem podatków naszych noviter uchwalonych i przyjęta była pro persoluto, cum hac declaratione cathegorica, że szelężnego portionem ad aequatam wyprawie pomienionej przytrzymamy i nie wydamy, póki nie będzie pro liquido uznana i potrącona w teraźniejsze podatki. A że ichm. panowie Łukowianie chorągiew swoją wyprawną sprowadzali z obozu i na drugą ćwierć jako województwo nasze wyprawy nie uchwalili, żeby nie wchodzili in coaequationem z województwem przy likwidacyi skarbowej, ale co przez tę okazyję ubyło województwu z wyprawy łukowskiej, inszym podatkiem de novo uchwalonym kompensowali. Na nowe ćwierci promovebit nie mniej i to jm. pan komisarz na Trybunale Radomskim, żeby ichm. panowie eksaktorowie tak województwa lubelskiego, jako i ziemi łukowskiej pieniędzy do Radomia nie odwozili propter evitanda pericula, ale tu w województwie za asygnacyjami wydanymi ichm. panom asygnatariuszom wypłacali takim

[79] *Aleksander Drzewicki.*

walorem monety, jaki będzie jej cursus determinowany po wszystkich województwach. Tamże na komisyi radomskiej ażeby jm. pan komisarz nie zapomniał 2 milionów od JKMci P.n.m. zapłatę wojsku deklarowanych i teraźniejszą konstytucyją recenter potwierdzonych, owszem z j.w. jm. panem podskarbim wielkim koronnym eo nomine ekspostulował, aby ta deklaracyja pańska wzięła swój skutek. Ma się także jm. pan komisarz serio domówić o decessa pozostałe od chorągwi tych, pod którymi ichm. panowie wojskowi ani byli sami w obozie praesentes, ani pocztów należytych stawili na kampaniją, aby się [k. 406] znowu do województwa wracały.

Ponieważ continua et detestanda edocemur praxi, że lubo Rzeczpospolita tot generibus contributionum uchwał sejmowych i sejmikowych allaborat, aby wojsko w zasługach swoich ukontentowane zostawało, że jednak różne appatitus privatorum często niesłusznie sobie zwykły rościć variis praetextus w interesowaniu się do uchwalonych kontrybucyj i do rozebrania ich między się, przez co Rzeczpospolita cirscerando się prawu nigdy z długów wyniść nie może, ale co raz w większe wchodzi, zaczym zabiegając temu pro iustitia obstringimus fide, honore et conscientia jm. pana komisarza naszego, aby z inszymi ichm. kolegami swymi komisarskiej izby miał quam efficacissima consila, jako by na tę pierwszą kadencyję zwiezione a Republica sumy nie na żadne inne obracały się expensa, tylko na wypłacenie krwawie zasłużonego żołdu pilnemu szarży swojej et in tempore praefixo uniwersałami hetmańskimi zjeżdżającemu się rycerstwu. Na tych zaś, którzy spomnionym do obozu przybyciem nie tylko taedium expectationis drugim causant, ale quod maiores et gravius wielką czynią cum damno Reipublice remoram ichm. panom hetmanom do zaczęcia in tempore actionum pro Republica, aby na takowych ichmciów iusta była animadversio nie tylko w odłożeniu do dalszych podatków zasług, ale też pro circumstantia maioris negligentiae et non deductae legalitatis w osądzeniu onych, ponieważ cokolwiek złego causavit dotąd nieprzyjaciel, hoc praetextu szczupłości pod chorągwiami ludzi excusabatur, a tym bardziej przestrzegać tego będzie jm. pan komisarz, aby wszelkie pretekstowe ad Rempublicam sumy, de quorum iustitia żadnej Rzeczpospolita na sejmikach przedsejmowych nie miała informacyi ani per uniformes wszystkich województw w instrukcyjach ichm. panom posłom swoim nie są przyznane i zlecone approbationeo, aby wszystkie takowe pro urteriori de iustitia onych przez ichm. panów komisarzów były tantisper [k. 406v] odłożone Reipublicae informatione do powtórnej drugiego roku komisyi, ponieważ częstokroć obstantibus contradictionibus irreptilicet extorsive w konstytucyję wchodzą.

Że zaś w. jm. pan Jan z Targowiska Gałęzowski pisarz ziemski lubelski sumę 16 800 złp in eliberationem actorum publicorum Trybunału

Koronnego i całej Rzeczypospolitej a periculo ostatniej zguby pomienione eliberując księgi erogował i Szwedom zapłacił, której sumy województwo per laudum, Rzeczpospolita zaś per constitutionem publicam na teraźniejszym sejmie in securitatem i zapłacenie obmyśliła, tedy sumy niżej specyfikowanej 16 800 zł, jako i innych sum w tejże konstytucyjej wyrażonych zapłacenie żadnym trudnościom podlegać nie ma, i owszem, w. jm. pan komisarz województwa naszego omnem curam et sedulitatem adhibebit, aby według prawa eo nomine postanowionego z podatków na teraźniejszym sejmie uchwalonych przyjęte et in coaequatione podatków potrącone były, teraźniejszą uchwałą jmci obligujemy.

Na ostatek o sól województwu naszemu i ziemi łukowskiej zatrzymaną jm. pan komisarz upomnieć się ma u skarbu koronnego.

Po których punktach ad informationem jm. panu komisarzowi od nas podanych i zleconych przystąpiliśmy i vigore tejże konstytucyi do uchwały podatku szeląga pospolitego, którego wypłacenie i eksakcyję takim sposobem w województwie lubelskim i ziemi łukowskiej postanowiliśmy i obwarowali. Ponieważ inwestigacyja gar[n]ców każdego likworu przy szynku byłaby z trudnością dochodzić wiele kto gar[n]cy et quali pretio wyszynkuje i niemało by przez to było zawodu sumienia między ludźmi szynkującymi i dyminucyi w skarbie, aby od całych [k. 407] warów, półwarków, ćwierci piwa i miodów, tudzież od beczek win ogółem ten podatek grosza czwartego był płacony. Za powszechną zgodą naprzód w mieście Lublinie taki porządek stanowimy, żeby od każdego waru piwa, w którym się znajduje słodu 16 korcy, szło do skarbu 31 zł 24 gr, od trzech ćwierci zaś, półwarków i ćwierci ducta proportione kwoty od waru całego należącej. Także od waru miodu lub od beczki jednej przaśnego, której war cały według zwyczaju bywa 33 zł 24 gr wszyscy płacić mają nemine excepto. Dla lepszej zaś tego podatku weryfikacyjej powinni panowie burmistrze tak w mieście Lublinie, jako i innych miastach, miasteczkach przez swoich strażników czynić po browarach pilne konnotacyje, jak wiele kto piwa albo miodu warzy. Więc aby od gar[n]ca każdego wszelkich trunków i likworów był należycie wniesiony czwarty grosz do skarbu, garniec piwa po całym województwie lubelskim powinien być po 4 gr przedawany, aby 3 gr przedawającemu a czwarty cedat skarbowi. Przy tym żeby coaequcia była w trunkach tak po miastach, miasteczkach, jako i po wsiach in genere wszystkich i bracia rozrodzeni aby minori pretio nie ważyli się trunków przedawać sub rigore per officium castrense Lublinense, interponendo to sobie wszyscy praecustodimus. Piwa zaś przewoźne skądkolwiek do Lublina et quocunque titulo wchodzić będą w jednej cenie wszystkie mieć chcemy, to jest garniec po 5 gr i szelągu, aby przedający brał 4 gr, a do

skarbu szelągów 4 oddawał. Od których piw przewoźnych nie gdzie indziej, tylko w Lublinie ten podatek groszowego, co piwa kupują, [k. 407v] płacić tenentur. Similiter po inszych miasteczkach i wsiach takież pretium piw i miodów, jako w Lublinie, takiż dozór około nich w wydawaniu tegoż podatku powinien być według porządku w konstytucyi opisanego.

Co się zaś tknie prostej gorzałki, którzy ją kupują na szynk, od każdej kwarty po gr 2 do skarbu dawać powinni i kto ten podatek od prostej wódki zapłaci, już od przepalonej płacić nie będzie. A że się znajdują w Lublinie, co kurzą proste gorzałki i przepalają tego kwaterkę, przepalanej mają przedawać po 5 gr i szelągu 1, aby gr 4 dla siebie brali, 4 szelągi do skarbu oddawali. Na wsiach zaś i miasteczkach, ex quo nie tak wielką, jako w Lublinie na proste wódki mają expensę, po 4 gr i kwaterkę przepalanej dawać na szynk będą, sobie 3 gr ostawiwszy, czwarty do skarbu wydadzą, a gdzie proste wódki szynkują po 2 gr na skarb od kwarty płacić będą jako i tu w Lublinie. Którzy zaś wódki przepalone wozić tu do Lublina będą na sprzedaż, powinni się opowiedzieć i podatek płacić. In quantum się nie opowiedzą, to z przemytu być powinna.

Którzy zaś miody szynkują, garniec po złotemu tylko i po 2 gr przedawać mają, 24 gr na swoją stronę biorąc, a 8 gr na podatek pomieniony do skarbu wypłacając, co od waru wyniesie 33 zł na szelężne, jako się wyżej opisało.

Na ostatek od win wszelakich tak dawnych, jako de novo od miasta Lublina wprowadzonych, czwarty szeląg takim trybem ad fiscum publicum powinien importari. Cokolwiek jest w mieście Lublinie po piwnicach tak dawniejszych win, których regestra należycie spisać i poprzysiąc panowie winiarze przed panami burmistrzami, a panowie burmistrze w grodzie coram officio castrensi super realitatem tychże regestrów iuramenta według prawa napisanego wykonać mają i pieniądze przed półroczem do rąk jm. [k. 408] pana administratora wnosić. Ponieważ de quantitate gar[n]ców jak wiele kto wina wyszynkuje et qualitate ich trudno by investigare, więc habendo respectum, że już przy inwekcie szelężne ordynaryjne zapłacili, tedy od jednej beczki dawniejszego wina powinni panowie winiarze płacić na teraźniejszy podatek po 15 zł, od tych zaś, które noviter będą wchodziły wina do miasta ad proportionem grosza czwartego od beczki jednej dawać będą do skarbu po 39 zł, z tą jednak prekustodycyją, aby i ci, którzykolwiek mają wina po składach takęż kwotę czwartego szeląga, jako i drudzy od nowej invekty według konstytucyi i laudum teraźniejszego wypłacili. Czego także powinni dojrzeć panowie burmistrze, fideliter konnotować, w grodzie poprzysięgać jako prawo mieć chce, i jm. panu administratorowi wcześnie donosić i pieniądze oddawać.

Więc że taż konstytucyja recenter uchwalona zakazała, aby nigdzie składów nie było winnych, tylko w samym mieście Lublinie, zatym stosując się do tegoż prawa postanowionego panowie kupcy i winiarze aby się nie ważyli odtąd po innych miasteczkach i wsiach prywatnych składać win, oprócz samego Lublina prawem naznaczonego, sub confiscatione et rigore w konstytucyi tejże expresso, teraźniejszą uchwałą postanawiamy.

A lubo prawo i laudum przeszłe naznaczyło czas i opisało, aby eksakcyja podatku szelężnego lege novella uchwalonego zaczynała się była a die 1 septembris, jednak że po wielu miasteczkach i wsiach nie było jeszcze promulgowane ani do wiadomości uniwersałami, jako zwyczaj, doniesione i tego podatku a 1 septembris nie wybierano, przeto currentia pomienionego szelężnego aby się a 1 die octobris w roku niniejszym 1703 zaczynała ore publico na to się zgadzamy, tak jednak, aby teraźniejszy miesiąc septembrowy pozostały w tychże swoich leciech [k. 408v] exactioni praesenti szelężnego naznaczonych mieścił się et subsequentibus mensibus nagradzał.

Do którego podatku szeląga pospolitego administracyi i wybierania uprosiliśmy e medio nostri w województwie lubelskim w. jm. pana Jacka Stoińskiego stolnika drohickiego, a w łukowskiej ziemi tak do szelężnego, jako i do młynowego jm. pana Franciszka Jezierskiego sędziego ziemskiego łukowskiego na jeden tylko rok, obligując ichmciów, aby podatki ad praesens uchwalone po wszystkich in genere miastach, miasteczkach i wsiach tak królewskich, duchownych, jako i ziemskich szlacheckich dóbr od każdego, nemine excepto, non obstante etiam novella constitutione wybierali. Dla lepszej zaś inwestygacyi retentorów, aby wszyscy za całe półrocze przy przysiędze do grodu kwity komportowali tudzież i pieniądze jm. panu administratorowi oddawali, stosując się w tym ad dispositionem legis novellae.

A że przez różność korców i gar[n]ców wszelkich in genere miar w województwie lubelskim i ziemi łukowskiej po miastach, miasteczkach i wsiach targi mających niemała się dzieje krzywda ludziom kupującym i przedającym, tedy reasumując konstytucyje dawniejsze et anteriora lauda postanawiamy, aby tak jm. pan podwojewodzi lubelski satisfaciendo muneri suo w mieście Lublinie, tudzież i przedmieściach i wszystkich miastach i miasteczkach tak królewskich, jako i ziemskich szlacheckich i duchownych w województwie lubelskim, jako też i jm. pan podwojewodzi ziemi łukowskiej tak w samym mieście Łukowie, jako i po inszych miastach, miasteczkach i wsiach, gdzie się targi odprawować zwykły w ziemi łukowskiej, należyty w korcach, gar[n]cach i wszelkich in genere miarach uczynili porządek, non reducendo większego garnca w Lublinie, w przedmieściach i po całym województwie nad gar[n]cy 36, [k. 409] w Łukowie

zaś i całej ziemi łukowskiej gdziekolwiek się targi odprawują non reducendo gar[n]ca większego nad gar[n]cy 42 tylko. W których to miastach, miasteczkach i wsiach targi mających panowie burmistrzowie, rajcy, ławnicy, wójtowie et quovis titulo wszystkich dóbr possessores satisfacere powinni postanowieniu ichm. panów podwojewodzich i ten porządek we wszystkim rachować tak, aby żadne inne prywatne korce i miary bez cechy ichm. panów podwojewodzych nie znajdowały się i żeby w składach, nie po gospodach woze mierzono, z tych zaś, którzy in praeiudicium kupujących fałszywe miary mieć będą, urzędy miejskie a consequenter i dwory same czynić sprawiedliwość ad instantiam cuiusvis iniuriati powinny. W czym jeśliby kto nie był satisfactus, w grodzie swojej krzywdy dochodzić będzie stosując się do tejże przy tym konstytucyjej na sejmie blisko przeszłym uchwalonej.

Względem wybierania podatku od kół młynarskich postanawiamy, ażeby na rzekach wielkich od koła jednego po talarów bitych 2, od kół similiter w rudach, foluszach, papierniach i tartakach od kół wietrznych, wołowych, konnych, także na rzekach małych i stawach będących młynów po talaru bitym jednym od koła, tak z dóbr królewskich, duchownych, jako i ziemskich szlacheckich, sine omni intermissione ichm. haeredes et possessores dóbr pomienionych w województwie lubelskim i ziemi łukowskiej wydawali. Do których młynów i kół lustracyi i wybierania tegoż podatku młynowego obraliśmy za eksaktorów w województwie lubelskim jm. pana Kaspra Brzózkę, w ziemi zaś łukowskiej jm. pana Franciszka Jezierskiego sędziego ziemskiego łukowskiego, którzy ichm. sufficienter wszystkie młyny i koła, nikomu nie folgując, lustrować, fideliter spisować i podatek ad aerarium publicum wnosić powinni sub rigore w konstytucyi circumscriptis.

Podatki dawniejsze, to jest pogłówne jedno i [k. 409v] 20 podymnego anterioribus laudis uchwalone reasumujemy, aby ciż ichm. panowie poborcy przez dawniejsze laudum postanowieni tak w województwie lubelskim, jako i ziemi łukowskiej eksakcyję obydwóch podatków tych kontynuowali, zlecamy.

Sól suchedniową województwa naszego że dotąd cum summo wszystkich braci szlachty praeiudicio na lorgicyje się obracała przeciwko wyraźnemu prawu, tedy zabiegając tanto abusui, aby na potym w żadne largicyje nie wchodziła, ale każdemu należycie wydawana była, serio praecustodimus.

Ichm. panowie rewizorowie do ksiąg ziemskich, trybunalskich jako i grodzkich lubelskich na przeszłym sejmiku uproszeni, aby muneri suo zadosyć uczynili, obstringimus praesenti laudo ichmciów i jak wielki by koszt na reparacyję pomienionych ksiąg ziemskich, trybunalskich

ziemskich i grodzkich był potrzebny, tudzież jeżeli już jaka na zachowanie tych ksiąg szczupłość po ekspedyjowanej sufficienter rewizyi i discernencyi, żeby na przyszłym da Pan Bóg sejmiku województwu dostateczną uczynili relacyję. Przy tym illacyję jm. pana komornika ziemskiego lubelskiego na przeszłym sejmiku względem przebicia sklepu dla szczupłości miejsca księgom potrzebnego akceptowaną na teraźniejszym kongresie naszym reasumujemy i wielebnych ichm. ojców dominikanów lubelskich o pozwolenie przebicia sklepu obnixe upraszamy.

Ponieważ jm. pan Kazimierz Bielski cześnik warszawski, pisarz grodzki lubelski sufficienter wyrachował się z podatku szelężnego województwa lubelskiego w mieście tylko samym Lublinie administrowanego, także jm. pan Piotr Jastrzębski ze dwojga szelężnego i jm. pan Jakub Józef Antoni Krasuski z jedenastu podymnego, jm. pan Walerian Turski z tyleż podymnego w ziemi łukowskiej wyrachowali się i dekreta na sądach fiskalnych otrzymali, tedy ciż ichm. panowie z administracyjej swojej in perpetuum qietantur. Także jm. pana Stanisława Franciszka Olbięckiego skarbnika wołyńskiego z kontrybucyjej dwojga czopowego [k. 410] województwa lubelskiego, z którego podatku vigore dekretu w sądach fiskalnych otrzymanego sufficientem otrzymał calculum i pozostałe sumy za asygnacyjami j.w. jm. pana komisarza naszego de toto wypłacił, przez teraźniejsze laudum de plano kwitujemy et perpetuis temporibus uwalniamy, salvam jednak vindicationem remanentów tak u sukcesorów nieboszczyka jm. pana Władysława Drzewieckiego vigore dekretów fiskalnych i kapturowych, które produkował, jako i u inszych retentorów i sukkolektorów zatrzymanych temuż jm. panu Olbięckiemu.

Praecustodiendo, ażeby jm. pan [Kazimierz] Domaszewski miecznik łukowski z podatku czopowego województwa lubelskiego anni 1690 uczynił kalkulacyję i dekret otrzymał w sądach fiskalnych, tedy z kontrahencyi tego czopowego jmci kwitujemy, salva jednak exolutione reszty w pomienionym dekrecie wyrażonej.

Więc że i sukcesorowie godnej pamięci nieboszczyka jm. pana Wacława Stoińskiego podstolego kijowskiego, kontrahenta in anno 1689 z podatku szelężnego województwa lubelskiego sufficientem w sądach uczynili calculum, ex quo calculo lubo jeszcze reszta 6000 złp pokazała się i do zapłacenia jest przysądzona, ad rationem której na 2000 zł recenter wyszła od j.w. jm. pana komisarza asygnacyja, już ichm. panowie sukcesorowie onę do wypłacenia akceptowali i asekurowali, więc województwo uważając involutionem fortun tychże ichmciów sukcesorów i mając w refleksyi et prae oculis jm. pana [Adama] Derengowskiego cześnika żytomierskiego od wszelkiej przysługi województwa naszego ochotę, z kontrahencyi pomienionego podatku tychże ichm. panów sukcesorów et de restandi summa 4000 złp [k. 410v] perpetuis temporibus kwitujemy et ex

rigoribus dekretów fiskalnych de plano uwalniamy, salva jednak exolutione 2000 złp, na które asygnacyja wyszła od j.w. jm. pana komisarza naszego województwa lubelskiego jm. panu instygatorowi fiskalnemu per eisdem successores sub rigore et decretis fiscalibus apposito.

A ponieważ ziemia łukowska na wyprawę teraźniejszą zaciągnęła długu u jm. pana Tomasza Szaniawskiego regenta ziemskiego łukowskiego, eksaktora podymnego tejże ziemi łukowskiej 10 000 złp, tedy na oddanie i wypłacenie sumy zaciągnionej podatek na sejmiku przyszłym ex limitatione przypadającym uchwalić ziemia łukowska powinna będzie i do rąk wzwyż wyrażonych jm. pana eksaktora oddać, teraźniejszą uchwałą obligatur.

Subveniendo przy tym calamitati jm. pana [Jana] Jasińskiego pisarza grodzkiego łukowskiego i jm. pana Leopolda Szczygielskiego przez wojska szwedzkie spalonych i zrujnowanych, pomienionemu jm. panu pisarzowi grodzkiemu łukowskiemu 1000 zł, jm. panu Szczygielskiemu 500 zł z podatków prywatnych tejże ziemi łukowskiej largimur.

Szelężne w ziemi łukowskiej tak według prawa groszowe, jako i ordynaryjne dawno praktykowane dispositione tejże ziemi laudo palatinatus approbata, jm. panu rotmistrzowi pomienionej ziemi łukowskiej ordynowane uchwalamy, reasumendo zaś lauda anteriora aby jm. pan Cielemęcki do pierwszej w tejże ziemi łukowskiej eksakcyi był obrany, pozwalamy.

A że podobna calamitas, jako i w ziemi łukowskiej wielu ichm. panów obywatelów w województwie lubelskim dotknęła znacznym przez Szwedów spaleniem i dezolacyję, jako to jm. pana Marka Łepkowskiego, jm. pana Jana Szczukę starostę wąwolnickiego, którzy przez tychże Szwedów funditus są spaleni i wielką w substancyjach swoją odnieśli ruinę, także jm. pana Szaniawskiego [k. 411] starostę hadziackiego przez szwedzkie wojska znacznie zrujnowanego, tedy województwo pomienionym ichm. osobliwy respekt in solatium tych strat wyświadczyć pollicetur.

Także konflagracyja jm. pana Kazimierza Niezabitowskiego, ichm. panów Remigiana i Franciszka Żyrzyńskich, tudzież jm. pana [Wojciecha] Lanckorońskiego podstolego podolskiego, jm. pana Felicjana Tchórzewskiego w pamięci województwa zostawać będzie, których ichmciów desideria do przyszłego da Bóg sejmiku ex limitatione przypadającego województwo odkłada. Tudzież jm. pana Remigiana Gruszeckiego, który minoribus votis wchodził w kandydacyję podatku szelężnego, jako i jm. pana Karola Kośmińskiego, który tychże miał suffragia braci do eksakcyjej młynowego, województwa całego respektowi in futurum zalecimy do jakichkolwiek podatków.

Largicyję 2000 złp na traktament ichm. panom deputatom wojskowym do sądów fiskalnych laudo praesenti odsyłamy. Przy tym wniesiona

instancyja przez jm. pana Janiszewskiego miecznika chełmińskiego[80] względem strat swoich na deputacyi w tym województwie przez lat 13 respektowi dalszemu województwa recomendatur.

Pomiarkowawszy przy tym różnych ichmciów postulata i prywatne interesa a biorąc się ad salvandum commune bonum i chcąc jakąkolwiek securitatem dobrom naszym dość znacznie przez wojska szwedzkie zniszczonym providere, zdało się nam wyprawić posłów do JKMci P.n.m. z taką instrukcyją, aby wojsko swoje saskie lokował in confiniis i żeby nie miało traktu do województwa naszego, mając wzgląd na wielkie zniszczenie i ruinę naszą. Do której funkcyi uprosiliśmy e medio nostri [k. 411v] jm. pana Bogusława Pszonkę miecznika i podwojewodziego lubelskiego z województwa naszego, z ziemi zaś łukowskiej jm. pana Józefa Dąbrowskiego cześnika połockiego, podwojewodziego łukowskiego, dla których ichmciów osobliwą instrukcyję jm. panu marszałkowi koła naszego rycerskiego napisać zleciliśmy, w której nie przepomni jm. pan marszałek wyrazić postulata ichm. braci naszych przez wojska saskie ukrzywdzonych, zwłaszcza jm. pana [Piotra] Hadziewicza stolnika czernihowskiego, aby ichm. panowie posłowie upraszali JKM P.n.m. o satysfakcyję za poczynione szkody.

Także na list jm. pana wojewody wołyńskiego jm. pan marszałek koła naszego aby nomine publico dał rezolucyję upraszamy.

Na suplikę ojców bernardynów lubelskich, którym Szwedzi wszystkie srebra kościelne pozabierali ponieważ zaszedł unanimis województwa całego consensus, sumę 1000 złp na monstrancyję, a nie na insze prywatne rozchody deklarujemy. Na którą by j.w. jm. pan komisarz województwa naszego wydał asygnacyję upraszamy. Wielebnym zaś ichm. ojcom dominikanom respectu publicznych obrad naszych w ich kościele gratitudinem na przyszłym sejmiku obmyślimy.

Innych zaś ichmciów tak duchownych, jako i świeckich supliki, mianowicie wielebnych ichm. panien bernardynek ratione pogorzenia Rozkopaczewa, wielebnych ichm. panien brygidek ratione ruiny dóbr swych przez Szwedów, jejm. pani Niezabitowskiej o konflagratę, [k. 412] jejm. pani Poniatowskiej względem reszty podymnego przy jejmci zostającego, tudzież miasta Urzędowa o pogorzenie i dezolacyję wielką do przyszłego sejmiku odkładamy. Miastu zaś Lublinu, ponieważ województwo na przeszłym sejmiku uwolniło od podatku poborowego konwent przewielebnych ichm. ojców karmelitów bosych, tedy jaka się suma pokaże pro persoluto, województwo przyjmie.

[80] *Brak takiego w Urzędnikach Prus Królewskich.*

Na ostatek abyśmy jeszcze mieli campum consulendi o inszych interesach, które ad praesens nie mogły się pomieścić ob materias publicas, i mogli snadniej progredi do skutku w teraźniejszych uchwałach naszych, tudzież desideria privatorum w reces puszczone do przyszłego sejmiku finaliter uspokoić, sejmik ten nie tylko ad determinationem odłożonych materyi, ale też in casum necessitatis publicae do dnia 10 miesiąca grudnia limitujemy i prorogujemy.

Które to puncta et sancita kongresu naszego unanimi consensu postanowione jm. panu marszałkowi koła naszego rycerskiego podpisać i do akt grodzkich lubelskich per oblatam podać zleciliśmy. Działo się w Lublinie dnia 24 miesiąca września r.P. 1703.

Paweł na Fajsławicach Bielski skarbnik, sędzia grodzki, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

XL. Sejmik z limity w Lublinie 10 grudnia 1703 r.

Termin sejmiku został wyznaczony uchwałą poprzedniego sejmiku, ale brak o nim wiadomości. Nie wiadomo, czy doszedł.

XLI. Sejmik z limity w Lublinie 18 lutego 1704 r.

O sejmiku brak bliższych informacji. O tym, że był z limity, wynika z treści poniższej instrukcji.

1. Instrukcja posłom do hetmana wielkiego koronnego z sejmiku w Lublinie 18 lutego 1704 r.

Rkp. *B.Czart. 1684, s. 661–662 – oryginał z podpisem i odciskiem sygnetu marszałka.*

[s. 661] Instrukcyja do j.w. jm. pana Hieronima Lubomirskiego na Wiśniczu i Jarosławiu hrabi, kasztelana krakowskiego, najwyższego wojsk koronnych wodza, wielmożnemu jm. panu Teodorowi na Piaskach Suchodolskiemu łowczemu lubelskiemu, generałowi adiutantowi wojsk cudzoziemskich, jm. panu Aleksandrowi Mężeńskiemu chorążycowi lubelskiemu, towarzyszowi chorągwi pancernej j.w. jm. pana podkomorzego koronnego, jm. panu [Franciszkowi] Jezierskiemu sędzicowi łukowskiemu, w Lublinie na sejmiku ex limitatione przypadającym dana die 18 februarii a. 1704.

Już nie dopiero fatalne tej Ojczyzny ictus extrema odgrażają et nemo est, qui non sentiat. Zebrana colluvies sub specie auxiliarium copiarum wojsk saskich impune grasuje et penetrat viscera jej, skąd immunitas nie tylko dóbr, ale dworów osób szlacheckich extincta i już tak głęboko processit, że nie tylko iura cardinalia, ale etiam ius iuranda violata. Świeże i teraz odbieramy z manifestu wielce w. naszego w. pana przestrogi, kiedy ius vetandi ad interpositionem wielkiego w. miłościwego pana imienia

non stitit gradum, przecież voluntas exercut licentiam, aleć i vicina licentia nimis horrenda et abolenda dopomagają domowe dissidia et inna mais iugulant mala, per quae periere regna sprzysięgły się ad exitium domowe i postronne praktyki, zostaje się jedna w Bogu i w siłach ojczystych nadzieja.

Media salutis ex specula altiori proponowane w. pana chętnie arriprimus, bo aut salvari [s. 662] nisi una aut perire possumus, et eo titulo konfederacyję ad unionem animorum et armorum się referującą spisaliśmy, ichm. panów posłów pro exigen rerum wyprawiliśmy, sejmik bliski ad referendum naznaczywszy.

A kiedy gotowość wszelką obviam malis przedsiębierzemy i łanową piechotę ad obsequium w. pana naszego aplikujemy, co aby było praevia voluntatem w. miłościwego pana upraszamy.

Pociągnęła się już do najwyższej głowy w. miłościwego pana rerum powszechna dominatio, kiedy i jego praerogativis laesa i domowy żołnierz sentiit, quae non debuit, na non sine sensu doloris ubolewamy.

Już ci pro candido jako najpierwszemu w. tej Ojczyzny senatorowi i wodzowi demissa veneratione dziękujemy za wszelkie przestrogi i starania jego najwyższej głowie, oddając jej tutelam et salutem.

Wnosimy przy tym instancyję za jm. panem łowczym lubelskim[81], abyś w interes jego ratione niewzięcia dwuletniej hiberny raczył łaskawą wejrzeć probacyję.

Reliqua dexteritati et prudentiae ichm. panów posłów zalecamy i tę instrukcyję podpisać jm. panu marszałkowi koła naszego zlecamy. Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyjom naszym zwyczajnym a[nno] et d[ie] ut supra [18 II 1704].

Paweł na Fajsławicach Bielski skarbnik i sędzia grodzki lubelski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

XLII. Sejmik z limity w Lublinie 17 marca 1704 r.

Bliższych informacji o sejmiku brak.

1. Mowa NN na sejmiku w Lublinie 17 marca 1704 r.

Rkp. *AGAD, AR, Dz. II, 2037, s. 1–3 – kopia.*

[s. 1] Mowa podczas sejmiku lubelskiego die 17 martii 1704 przypadającego ex limitatione.

Niż do samej istoty rzeczy przystąpię, pytam się et informari pragnę od ww. panów, jeśli jeszcze superest mora wolnym głosem mówić? Sentire

[81] *Teodor Suchodolski.*

quod velis, dicere quod sentis, boć mię tu poza uchem przestrzegają, że libera vox ma zaciągnąć nie tylko censuram et culpam, ale et poenam. Jeślić tak jest, o infelix lolium, które auream libertatis messem supprimere usitujesz. Jakożkolwiek bądź, wszak napisano, że się godzi sperare, dum spiras, choćby też extremum agonem miały agere ojczyste swobody ostatnim tchem ultimo spiraculo deficientis vitalis spiritus Ojczyzny, a bodaj wkrótce życia i fortuny mojej ad commune bonum do ratunku tej spólnej matki concurrere verbo et opere nie przestanę. Burmistrzować w tym prześwietnym województwie nie pretendując, gdyż jeszcze ad hunc magistratum rządy Rzeczypospolitej nie są redukowane, neque tribunitia potestas abrogata. Zaczynam tedy dopiero mowę moją his positis praeliminaribus supplex prosząc, żebym jednym ww. panom nie był odiosus, drugim suspectus ob auram popularem albo ob deforme obsquium jakich obietnic, cunctis zaś dla przeciągu mowy mojej aediosus, boć najpierwej cokolwiek rzekę, chcę z serca mego depromere in virtute tego, in cuius manu omnium sunt iura regnorum.

Interim zaś styli et svadae jest neminem laedere ius suum, cuius tribuere spólnej Matce benevelle. Obietnic datków wszelkich wyrzekam się in conspectu Dei, który stetit in synagoga Deorum samychże ww. panów, in medio eos dividicans. Uprzykrzony niech nie będę długą mową, bo czasu materia potrzebuje, w której obscurus fierem, dum brevis esse vellem. Wyraziłem na przeszłym sejmiku ortum et occasum pańskich i senatorskich familiji, że ab aequalitate równego szlachcica zaczynają się, i potem wybujawszy się w slawę i fortunę, gdy też rozrodzą się, et in minutam excrescent filiorum, nepotum, abnepotum, sementem, gdy wieków lapsu wypłowieją w rozum, reputacyję i rycerską odwagę subiecto, na tejże stawają równinie, jako in valle Josaphat, gdzie powiadają, i wzrost i miara, grzech i ofiara równać się będzie. Mówiłem to non eo studio, abym na jaśnie oświecone, jaśnie wielmożne, wielmożne głowy ostrzył szable i takie języki, które za miecz staną, lingua eorum gladius acutus, ale na to, ażebym wzruszywszy pamiątkę zamienionego ortus et occasus domów, wzruszył razem viscera charitatis w sercach pańskich i senatorskich, aby też o nas radzili jako patres Patriae ex fratribus assumpti, z których wschód mają i do nich zachodu spodziewać się mogą. Jeślim tedy w tym punkcie kogo uraził, do nóg starszych braci upadam, solennissime przepraszając, a w nadgrodę urazy [s. 2] to też sobie i drugim ichm. braci równym moim cum bona gratia namieniam, nie per modum praecepti, bo do mnie dictatura nie należy, ale per modum consilii, abyśmy mianowicie in hoc deplorabili statu Reipublicae, już nad przepaścią upadku ostatniego stojącej Ojczyzny obediendo praepositis nostris, dali powinną weneracyję ichm. panom senatorom, ministris status, dali iuncta pectora, iunctas manus,

złączone mentes i konfidencyję, słuchali rady ww. panów cum modestia, mente sobria, voce non clamosa, a jeśliby się nam zdało quid dissonum legibus Patriis skromnie confidenter przypomnieć do ucha iurament, quidquid nocivi scivero, avertam od miłej Ojczyzny. In hac arka Divinae et humanae fidei, na tym prawie ugruntowany swoim i publicznym utrapieniem pressus, wyraziłem sprawiedliwy resentyment, cierpiąc extremas calamitates involutus w cudzą winę, neque ex dato, neque ex accepto, ani z społeczności zawiłych obrad, boć przecie mówić się bezpiecznie prawdziwie może, non est malum, quod non fecerit Dominus. Podobny się na tę intymacyję odezwał kto, jako to nie raz o usty się moje obija. Więc panów wyciąc, bo nam tego nawarzyli piwa, nie dajże mocny i miłosierny Boże, ażebyśmy fatis Reipublicae his victimis civilibus parentować mieli, i ażeby nad otworzoną Pharsalią w Polsce zawołano, Item quantum potuit terrae pelagique parari, hoc quem suderunt civiles sanguine dextrae. Tegoć to po nas w zapasy o wolność naszą chodzące potencyje potrzebują, hoc est, quod Caesar iubet, Pompeius expetit, aby custodes gregis vigiles wolnej trzody wydać na jatki, lubo erraticos molossos, przecież opędzających od wilczych zasadzek. Oskarżano mię przed j.ww. hetmany, z Lublina tę wieść do Radomia przyniesiono, grzesząc contra symphoniam liberae vocis, a bardziej jeszcze contra studia zjednoczenia, nie zajątrzenia serc, jakobym ich miał livido dente carpere, przyznaję, żem uczynił ekscusując otia wojska comparacyję cervi et leonis, aleć to oboje zwierzę nie jest vilium animalium symbolum. Mocny jest lew, ale i jeleń rogami bodzie, ten siłą, ów impetem sławny, który zaś lepszy, świadczyłby przedtym heroiczne wodzów odwagi, uznają to potym saecula, gdy na kształt jednorożca na łono damy panny, czyli Matki Ojczyzny ten iubam et cristas wspaniałych i niedościgłych myśli, ów zahartowania na nieunoszone zapędy rogi w pokój święty chwalebny obróciwszy, ambicyje złoży et fatis immortalibus aere et ebore, dignam zapisze pacem. Odpuścić jednak latori tej plotki nie mogę, bo lepiej było do kruchty zachować, gdzie za baśnie i płonne na czas wzdychanie pensie duchowne odbierają. Gdy tę ekskuzę kończę, aż słyszę głos gementium et plorantium najjaśniejszych królewiczów ichmciów w areszcie zostających[82], quis dabit mihi aquas et fontes lachrymarum ut plorem, abym jako Rachel zapłakał oczy nad synami krolewskimi, nad latoroślami Ojczyzny naszej [s. 3] ploravit filios, quia non sunt. Tę akcję accusare importunum, excusare perplexum et ingratum. Przecięż mówić się godzi, sprawiła to z jednej strony afficladum throni, z drugiej abrupta consilia. Więcej nie każe interpretari reverentiae Panu, amoris ku

[82] *Królewiczowie Jakub i Konstanty Sobiescy, w lutym 1704 r. zostali uprowadzeni na Śląsku i uwięzieni w Saksonii na rozkaz Augusta II.*

najjaśniejszym paniętom glossa interlinearis. Z tej tedy nawy pogrążonej sortium najjaśniejszych królewiczów ichmci raz przy elekcyjej, drugi raz przy zatrzymaniu wysiada graeculus Ulisses, in tabula naufraga, gazety o pojmaniu roznosząc, fistula dulce canens, obtentum czyniąc a sam sobie galąc, a czemuż przedtym comederunt Jacob, et locum eius desolaverunt?, prawdziwie desolaverunt, i nas, i miejsce ledwie zostawiwszy, gdzie był ojcowski zbiór; nas, bośmy ominęli i przestąpili przestrogę wielkiego Zamoyskiego za cudzą aemulacyją i niewdzięcznością sprawiliśmy, że się sprawdził prognostyk. Morią Jan III i z domem swoim umiera, z tego się już trudno wyłamać per mille rozumów, konceptów encelados, i wprzód za wprowadzeniem z jednej strony Rzeszy Niemieckiej statoris et murus alianeus militis Moskwy Kozaków Minois et Radamanti postury, z drugiej zaś Szwedów, Węgrów, Bawarczyków, Prusaków, Turków, Tatarów niezliczonych hufców będzie to pewniej. Iacet hic et ipsum cum Rege Regnum, niż novus rex, nova lex. Ta zaś inauguracyja nowego pana, diploma jego, typus nowego prawa, niestetyż pisanie będzie z kałamarza z głów naszych toczonego, dictura exta et fibrae populorum, inkaust krew i jucha braci naszych własnych i nas samych rozlana.

Owoż mci panowie tristis hypothesis płaczliwa informacyja, jeśli wielkopolską czyli sandomierską akceptować konfederacyję? Myśmy naszą napisali jak definicyję primae essentiae vel Aristotelesa neque quid, neque quantum, neque quale mądrze ut volumus, niebezpiecznie ut non speramus czy z tej czy z owej strony. Poszkapiliśmy się wprzód, raz żeśmy dom królewski i sławę jego contra morem maiorum et gentium zdeptali, za co manes et cineres najjaśniejszego króla Jana III pod dachem u kapucynów leżąc w Warszawie propiores caelo będąc wołają vindictam, i póty podobno naszej biedy i klęski, póki jego dyshonoru, że pan tak wielki haeres saeculorum, kary sławę narodu naszego ad antipodas et Indos wyniósł, leży ut privatus nie między królmi, ale na boku chóru mnichowskiego. Jeszcze nas drugi raz chuć nieszczęśliwa na nieomylną i ostatnią zgubę naszą zawodzi detronizować króla, który panowania u nas nie szukał, nas nie znał, my jego, którego gazas et vestimenta dividimus, którego utrzymując pewniejsi jesteśmy i szczęśliwsi zbawienia, boć tam palec Boży napisał. Iuravi Domino et non me paenitebit.

2. Respons królewski z 29 marca 1704 r. na poselstwo od sejmiku lubelskiego 17 marca 1704 r.

Rkp. *B.Ossol. 2023/II, s. 382–384 – kopia.*

[s. 382] Respons JKMci P.n.m. na instrukcyję województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej ur. Tomaszowi Skarbkowi Kiełczewskiemu cześnikowi lubelskiemu i Andrzejowi Jastrzębskiemu miecznikowi bracławskiemu,

posłom pomienionego województwa z sejmiku die 17 martii 1704 ordynowanym dana z kancelaryjej koronnej die 29 miesiąca marca 1704 r.

Któż by nie życzył tej Ojczyźnie, żeby nie tylko aevo et tustier omni w żywej perennare czerstwości, ale też continuos w miłym pokoju prowadząc sine nube soles mogła ipsis dominari fatis. Ale kiedy e beato wieków szczęśliwych sinu protrusi na takie teraz [...]dimus czasy, że nie tylko grasujący nieprzyjaciel, ale zawzięta na zgubę swoją malevolorum złość in suo viscera furit. Otwiera JKM P.n.m. pełne ojcowskiej kompasjej serce województwu lubelskiemu i ziemi łukowskiej, że lubo by życzył etiam minutissimas atoma najmniejszego uprzykrzenia od tych zacnych avertere obywatelów, że jednak inevitabilis necessitas belli tak przycisnęła, że wojska Rzeczypospolitej i auksyliarne JKMci w tę stronę udać się musiały. Jako przez to JKM P.n.m. non intendit praeiudicare wolnościom, substancyjom i fortunom [s. 383] szlacheckim, tak chcąc się eo tenerius w afektach civium ugruntować, surowym ludzie swoje raczył exhibere ordynansem, aby w jako najskromniejszej modestyjej et militari disciplina continentur. Jeżeli by zaś jakiekolwiek stąd na ww. i ur. obywatelów województwa lubelskiego incommodum redundere miało, lubo communis calamitas communi patientia zwykła tollerari. Jednakże JKM P.n.m. ex superabundanti affectu suo nie tylko partykularną satysfakcyją in desideriis et oneribus publicis tego zacnego województwa (gdy Rzeczpospolita in statu tranquillo znajdować się będzie) powagą swoją u całej Rzeczypospolitej evincere deklaruje się, ale też favoribus i respektami swymi ukrzywdzonych solari et praemiare będzie miał za najpierwsze staranie.

Królewicza jm. Jakuba [Sobieskiego] notorium allentatum lubo by nie powinno żadnej ex parte JKMci P.n.m. requirere justyfikacyjej, żeby jednak świat widział i te zacne województwa Korony Polskiej i W. Ks. Lit. aequanimitatem et raram moderationem, JKM wyraził już luculentas rationes w publicznym swoim do województw i ziem manifeście, którymi przymuszony, gdy mitiora remedia nie pomagały ani cesarza jmci mediacyja, perswazyja, ani ultronea JKMci przyjaźni oblatio nie nakłoniła, musiał descendere ad efficatiora, nie dosyć bowiem, że się na dostojeństwo i osobę JKMci porwano, zasadzki, propinationes toxici subordynowano, ale i na całość praw i swobód ojczystych, wymyślnych praktyk i machinacyi z nieprzyjacielem szukano, jako to dostatecznie patet z danego diploma od króla szwedzkiego pomienionemu królewiczowi jm. Jakubowi na utrzymanie elekcyjej jego wbrew prawu [s. 384] i najpierwszemu ojczystych wolności fundamentowi. Te tedy JKM P.n.m. authentica tego wszystkiego w ręku swoich mając dokumenta postąpił sobie jako contra turbatorem internae quietis, convulsorem legum et iurium Rzeczypospolitej, osoby na ostatek swojej violentium aggressorem, a co większa, extra aequalitatem iuris et

poenae commorantem, nie tylko iura gentium, ale i naturalne prawo absolvere w tym rectissimas actiones JKMci powinno, i z serc tych zacnych obywatelów Ojczyzny sinistras impressiones (które malignitas niechętnych dolosis artibus knuje) nie tylko eliminare, ale i owszem zwykłą i należytą w tychże sercach wiernych poddanych na utrzymanie wolnej elekcyjej i dostojeństwa Pańskiego żarliwość excitare, żeby communi civium zelo cała Rzeczpospolita salva integritate Maiestatis w prawach i wolnościach swoich zachowana i jako najprędzej uspokojona być mogła, a oraz przez też sposoby królewicz jm. Jakub eliberationem suam otrzymał.

Czego JKM P.n.m. ordentissimo in publicum voto życząc, wszem wobec i każdemu z osobna ww. i ur. obywatelom województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej łaski i fawory swoje Pańskie ofiarować raczy.

Na jasne rozkazanie JKMci P.n.m.

XLIII. Sejmik z limity w Lublinie 21 kwietnia 1704 r.

Sejmik zwołany uchwałą poprzedniego sejmiku, którego daty nie znamy, aczkolwiek fakt zalimitowania wynika z początku poniższego laudum.

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 21 kwietnia 1704 r.

Rkp. *AAL, AKL, Rep. 60 A XXVII, k. 412v–414 – kopia z oblaty; w grodzie lubelskim w imieniu marszałka Pawła Bielskiego skarbnika i sędziego grodzkiego lubelskiego oblatował ur. Andrzej Łopatyński 24 IV 1704 r.*

[k. 412v] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej zjechawszy się tu na miejsce konsultacyi naszych zwyczajne ex vi limitatione takie obrad naszych teraźniejszych czynimy postanowienie.

Iż my insistendo przeszło rocznej konfederacyi, którąśmy [k. 413] za dyrekcyi w. jm. pana Michała na Ryszkach Ryszkowskiego podczaszego łukowskiego, marszałka koła naszego rycerskiego skonfederowanego w roku przeszłym 1703 dnia 17 miesiąca kwietnia unanimiter spisali i nie tylko przysięgą, ale i podpisami rąk własnych zatwierdzili stawać przy obronie wiary świętej katolickiej rzymskiej, przy dostojeństwie JKMci P.n.m., przy prawach i swobodach ojczystych, jako wszystkie tejże konfederacyjej punkta in toto reasumujemy, tak i województwa sandomierskiego konfederacyję akceptujemy i do niej sensus nostros conformamus. Osobliwie na detronizacyję JKMci P.n.m. jako nomen exosum i nigdy od przodków naszych nie praktykowane żadną miarą nie pozwalamy i takiego, który by się przy niej oponował pro hoste Patriae mieć będziemy.

Co samo osobliwym punktem przy tejże konfederacyjej naszej przeszłorocznej wyraziwszy, JKM P.n.m. przez ichm. panów posłów e medio

nostri uproszonych donosimy, oświadczając się cum eo zelo et candore ku Majestatowi jego, że już i praeparamenta disponimus wsiadać na koń. Do której legacyi uprosiliśmy i destynowali ichm. panów Marcina Moszyńskiego podczaszego mielnickiego i Franciszka Szaniawskiego łowczego łukowskiego, zlecając ichmciom, aby przy tej okazji podziękowali JKMci P.n.m. za deklarowaną w danym do nas responsie rekompensę szkód przez auksyliarne wojska poczynionych i upraszali nomine publico, żeby też wojska swoje raczył z województwa naszego ściągnąć do obozu generalnego i nas przy reszcie fortun konserwował.

[k. 413v] W podobnej materii do j.w. jm. pana marszałka związkowego upraszamy i wyprawujemy w poselstwie ichm. panów Jana Iżyckiego wojskiego grabowieckiego i Mateusza Zarzyckiego z tą instrukcyją, ażeby donieśli wielkie opresyje i agrawacyje dóbr i osób szlacheckich w województwie naszym od wojsk koronnych, ażeby ich raczył mieć in disciplina militari.

Obawiając się eandem calamitatem i od wojsk W. Ks. Lit. z podobną legacyją do j.o. księcia jm. [Michała Serwacego] Wiśniowieckiego hetmana polnego W. Ks. Lit.[83] uprosiliśmy jm. pana Michała na Ryszkach Ryszkowskiego podczaszego łukowskiego i jm. pana Kazimierza Bielskiego cześnika warszawskiego, pisarza grodzkiego lubelskiego z takową instancyją, aby książę jm. hetman litewski nie tylko pod władzą swoją zostające wojska, ale i pod komendą jm. pana [Łukasza] Baranowicza regimentarza swego raczył cohibere od wszelkich agrawacyj. Które instrukcyje jm. pan marszałek koła naszego rycerskiego żeby raczył ekspediować jak najprędzej, prolatum dexteritatem jmci obligamus.

A że w responsie JKMci P.n.m. otrzymaliśmy przez ichm. panów posłów naszych łaskawą deklaracyję względem rekompensy szkód województwu naszemu przez auksyliarne wojska poczynionych, zaczym pro pignore łaski Pańskiej et securitate województwa naszego zleciliśmy jm. panu marszałkowi naszemu podać ten respons do grodu lubelskiego per oblatam.

Insze desideria tak przeszłego sejmiku ad actum praesentem odłożone, jako i teraźniejsze, zwłaszcza gratitudinem jm. panu marszałkowi naszemu za prace ustawiczne na wszystkich ex limitatione podjęte sejmikach multoties deklarowaną, na przyszłym sejmiku ad effectum przywieść deklarujemy.

Które to laudum unanimi consensu uchwalone jm. panu marszałkowi koła naszego podpisać i ad acta publica [k. 414] grodu lubelskiego podać

[83] *M.S. Wiśniowiecki był już hetmanem wielkim od 26 XI 1703 r.*

zleciliśmy. Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyi naszych zwyczajnym dnia 21 miesiąca kwietnia r.P. 1704.

Paweł na Fajsławicach Bielski skarbnik, sędzia [grodzki lubelski], marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

XLIV. Sejmik ekstraordynaryjny w Lublinie 6 maja 1704 r.

Sejmik zwołany uniwersałem króla Augusta II z 15 IV 1704 r. w obozie pod Piotrawinem (zob. ASWPK 1696–1732, s. 396–397). Uniwersału adresowanego do województwa lubelskiego nie odnaleziono.

1. Laudum sejmiku w Lublinie 6 maja 1704 r.

Rkp. 1. *AAL, AKL, Rep. 60 A XXVII, k. 414–416 – kopia z oblaty; w grodzie lubelskim oblatował Stanisław Rozwadowski chorąży łukowski, marszałek sejmiku 10 V 1704 r.;* **Rkp. 2.** *B.PAU-PAN 8333, k. 101–104 – kopia.*

[k. 414] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego zjechawszy się na sejmik za uniwersałem JKMci ekstraordynaryjnym pro die 6 maii anni currentis 1704, wziąwszy na pomoc Boga zastępów, zgodnie i w miłości jednostajnej obowiązujemy [k. 414v] się stawając circa tuitionem Maiestatis et libertatis wsiadać na koń, gdy tego potrzeba będzie, dla czego i dla skuteczniejszej gotowości popis pro die 2 iunii województwu pod Lublinem na miejscu zwyczajnym, kędy per parochias circa comportationem kisąg poborowych ad verificationem przytomnych ichm. braci popisować się mamy, ziemi zaś łukowskiej pod Łukowem tegoż dnia [2 VI] anno currenti naznaczamy. Na którą to ekspedycyję wojenną wszyscy in genere et concivibus województwa tegoż tak z dóbr ziemskich, królewskich i duchownych sub poenis lege publica de expeditione bellica sancitis stawać deklarujemy się, obligując oraz wszystkich ichm. braci, którzy w tym województwie comparere nie mogą a dobra i włości possident, oraz i tych, którzy na gruntach miejskich siedzą albo sumy lokowane kędyżkolwiek mają, aby iuxta eloquentiam konstytucyi anni 1621 na toż pospolite ruszenie z dóbr z piąci łanów konia stawiali, z sum zaś i ziemskich rezydencyi lub sami, lub wyprawnych ludzi konnych stosując się ad mentem praefatae constitutionis ekspediowali pod chorągwie. A dla skuteczniejszego porządku obieramy i upraszamy na funkcyje rotmistrzowskie przy pułkowej chorągwi j.w. jm. pana Aleksandra na Drzewicy Ciołka Drzewickiego kasztelana lubelskiego z województwa lubelskiego, z województwa lubelskiego j.w. jm. pana Stanisława na Szczuczynie i Radzyniu Szczukę podkanclerzego W. Ks. Lit., starostę lubelskiego i jm. pana Leopolda Ossowskiego skarbnika łomżyńskiego a jm. pana Stanisława Łebkowskiego z ziemi urzędowskiej, z ziemi zaś łukowskiej jm. pana Jana

na Zakrzu i Nowosielcach Nowosielskiego starostę łukowskiego. A że ziemia łukowska prawami et continuis usibus [k. 415] wyprawę na wszelkie czyni ekspedycyje, tedy ichm. obywatele tamteczni iuxta obloquentiam legis z włók dziesięciu a z łanów pięciu także jako w lubelskim żołnierza koronnego dobrze moderowanego stawić lub 100 zł na ćwierć jedną gotowymi pieniędzmi contribuere za paletami przez ichm. panów urzędników ziemskich pierwszych wydanymi powinna będzie, kuchennego zaś w. jm. panu rotmistrzowi po 2 zł z każdej włości. Które to palety a za wyjściem trzecich wici i przy ruszeniu się województwa wychodzić mają. Interim dla lepszej tamtej ziemi gotowości zlecamy w. jm. panu marszałkowi koła naszego rycerskiego, ażeby listem swoim per parochias denuntiet ichm. panom braci ziemi łukowskiej, aby mieli gotową na wydanie paletów, każdy proportione ducta, instantanue quotae. Z województwa także w tamtej ziemi trzymający iuxta praxim legis et usus lub sami stawać, lub dobrze moderowanego konnego stawić człowieka powinni. Ażeby zaś mogliśmy sobie zachęcić ad fortia agenda ichm. panów rotmistrzów, tedy za koszty, podjęte fatygi post exantsilates labores na pierwszym da Bóg sejmiku obmyślić gratitudinem deklarujemy.

Przy osobliwym na ruinę od wojsk saskich i koronnych w dobrach jm. pana skarbnika łomżyńskiego[84] respekcie obstringimus przy tym amore boni publici w. jm. pana rotmistrza ziemi łukowskiej, ażeby ichmciów kompaniji służbą wojenną obowiązanych w regestr swój nie przyjmował.

Uważając województwo nasze quantis in praesenti statu, iż Ojczyzna miła exposita periculis, kiedy nie tylko Mars undique classicum canit, lecz i (quod Dei avertant) civile prawie imminet bellum, a stosując się do uniwersału JKMci obieramy e medio nostri ad sananda Reipublicae vulnera pro hac sola vice deputatów do boku JKMci, ludzi tak z antenatów swoich, jako i z własnych w tej Ojczyźnie zasług emeritissimos, z [k. 415v] województwa lubelskiego w. jm. pana Antoniego Gozdzkiego starostę korytnickiego, jm. pana Adama Szaniawskiego pisarza ziemskiego łukowskiego, podstarościego grodzkiego lubelskiego, jm. pana Pawła z Olbrachcic Bielskiego skarbnika i sędziego grodzkiego lubelskiego, jm. pana [Jana] Szczukę starostę wąwolnickiego, jm. pana Kazimierza Bielskiego cześnika warszawskiego, pisarza grodzkiego lubelskiego, z ziemi zaś łukowskiej jm. pana Michała Ryszkowskiego podczaszego łukowskiego i jm. pana Marcina Jastrzębskiego podsędka łukowskiego, dając ichm. limitam potestatem, ażeby w żadne rationes status nie wdawali się ani konkludowali tych materii, które concernunt sejm sine speciali consilio et consensu całego województwa.

[84] *Andrzej Leopold Ossowski.*

Chcąc zaś zachęcić wojska polskie JKMci i Rzeczypospolitej ad Martiales coetus zlecamy pilno ichm. panom poborcom województwa całego i ziemi łukowskiej, ażeby quam exactissime uchwalone wybierali podatki, tak aby za dojściem da Bóg Trybunału Skarbowego repartycyję do województwa naszego ordynowana gotowość w skarbie zastała.

A ponieważ wyszły 4 asygnacyje z skarbu JKMci in antecessum na sól suchedniową województwa naszego, tedy stringimus ichm. panów dystrybutorów obranych, aby windykowali tę sól, a inquantum by do tego nie przyszło, tedy iniungimus ichm., aby na przyszły sejmie comportent te asygnacyje et dent rationes, czemu nas nie doszła. Tę zaś sól, na którą noviter wyszla asygnacyja, gdy przyjdzie ichm. panom dystrybutorom wydawać, obligujemy ichmciów afektem braterskim, ażeby wcześnie po wszystkich parafiach rozesłali uniwersały swoje i najmniej przez 3 miesiące wydawali.

Więc że po tak ciężkich szwedzkich ruinach i teraz undique [k. 416] praemimur od wojsk tak auksyliarnych, jako i skonfederowanych koronnych i W. Ks. Lit., przeto dochodzenia tych krzywd i opresyi contra omne fas et aequa im protestacyje po grodach praeviis iuramentis na regestra szkód i wiolencyj czynić mamy, tak aby in solitis iudiciis lub w Trybunale Skarbowym przy szczerej aplikacyjej jm. pana komisarza naszego iunctim lub partim dochodzić mogliśmy, lubo też w komisyi czyli w sądach wojskowych. O które szkody i wiolencyje aby ichm. panowie deputaci do boku JKMci naznaczeni, jako i o sól, na którą asygnacyje wyszły, upomnieli się i dopomogli, serio ichm. panów dystrybutorów upraszamy.

Jm. panu Kazimierzowi Zawadzkiemu stolnikowi wieluńskiemu 2000 złp ex occasione rotmistrzostwa wyprawy z ziemi łukowskiej nie dobrane a kilką laudis aprobowane do sądów skarbowych ziemi łukowskiej pro satisfactione odsyłamy.

Odebrawszy przez ichm. panów posłów z koła wojskowego pod Markuszowem die 23 aprilis anno 1704 odprawionego do województwa naszego ordynowanych resaliationem dobrego afektu, nie godzi się inaczej, tylko przy reskrypcie ichm. panów posłów przez ręce jm. pana marszałka danym ichmciów jak najprędszą premiari largicyję, na którą gdy województwo ad praesens przy wyniszczonym skarbie zdobyć się nie może, nomine publico uprosiło jm. pana Jacka Stoińskiego stolnika drohickiego, administratora podatku czwartego szeląga, aby jm. z tegoż podatku ichm. panów posłów półtoraset [150] talarów bitych kontentować raczył, których półtoraset talarów bitych u jmci pożyczanych, jako się województwo jmci asekuruje, tak na pierwszym da Bóg sejmiku sposób do płacenia onych obmyśli.

Insze zaś materyje, które z przeszłych [k. 416v] sejmików są odłożone, ad decisionem teraźniejszej obrady, ponieważ i teraz dla krótkości czasu ob intervenientes publicas occassiones nie mogły determinari, tudzież różne ichmciów niektórych desideria, zwłaszcza pogorzelców i przez wojska szwedzkie zrujnowanych, także gratitudinem jm. panu Pawłowi z Olbrachcic Bielskiemu skarbnikowi i sędziemu grodzkiemu, sejmików województwa naszego ex limitationibus immediate dokończonych dyrektorowi, za prace i koszta multoties deklarowaną, do najpierwszego kongresu naszego odkładamy.

Stanisław Rozwadowski chorąży ziemi łukowskiej, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

XLV. Sejmik deputacki w Lublinie 15 września 1704 r.

Sejmik został zerwany, deputatów na kadencję Trybunału Koronnego 1704/1705 województwo nie miało, zob. Deputaci, cz. IV, s. 58. Fakt niedojścia sejmiku wynika z początku poniższego dokumentu.

1. Dedukcja wywodu szlachectwa Kruków Domańskich z 16 września 1704 r.

Rkp. *B.PAU-PAN 8333, k. 105–107v – kopia z ksiąg łukowskich.*

[k. 105] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, stosując się do prawa pospolitego in ordine w zadaniu iquohilitatis [...] nimi i uskarżeniami się ichm. panów Wojciecha, Antoniego i Marcjana Domańskich, Kruków nazwanych, obywatelów ziemi łukowskiej na obiekcyję jm. pana Marcina Kłembowskiego i pana Pawła Zaleskiego w protestacyjach wyrażonych, aby się ex hoc onere mogli amundare wywodzić się, ichmciom pozwoliliśmy i ichm. panów komisarzów ad revisionem dokumentów procedentię genealogiej ichmciów pokazujących uprosiliśmy.

Widząc pokazane dokumenta ichmciów probujących suam procedentiam jako się wywodzą, te nasze ex gremio koła naszego dajemy atestacyję wywodu. Zaś ichmciów z genealogiej produkowanej z naddziadów, pradziadów, dziadów i ojca dokumenta, niżej się składa de tenore tali. A.D. 1554 in Łuków feria secunda post festum Exaltationis S. Crucis [17 IX], nob. Petrus Czaplik de Domanin nob. Martino dicto Krukowicz de Domanin Kępki de medio manso agri cedito [k. 105v]. Anno 1703 in curia regali Lucoviensi in crastino festi S. Martini Pontificis [12 XI] eiusdem inscriptionis oblata a.D. 1571, ibidem feria secunda post Dominicam Reminiscere [12 III], nob. Gabriel Domański dictus Wołyniec de Domanin Kępki haeres, nob. Martino Domański dicto Lruk de eadem Domanin Kępki haeredi mansum dictum Paluczowskie pro 7 marcis vendit.

A.D. 1703 in curia regali Lucoviensi feria secunda in crastino festi Martini Pontificis [12 XI] eiusdem inscriptionis venditoriae oblata a.D. 1580 ibidem in Łuków feria secunda post Dominicam Sexagesimae [7 II] nob. Mathias Popławski Jaroszowic de Domanin Borkaty, nob. Martino Domański dicto Kruk de Domanin haeredi sortes suas in Domanin Kępki donati. Eiusdem inscriptionis eodem actu et anno ut supra oblata, tymi dokumentami prapradziada pokazali. Tandem anno 1599 in curia regali Lucoviensi feria secunda post Dominicam Reminiscere quadragessimalem [8 III], nob. Albertus, Valentinus et Mathias Domańscy Krukowie olim Martini filii ab una actores et nob. Stanislaus Rzymowski terminum inter se scribunt. A.D. 1599 in Łuków interminis terrestribus deria sexta post festum SS. Trium Regum [8 I], nob. Albertus et Valentinus Domańscy Krukowie fratres inter se germani ab una et nob. [k. 106] Stanislaus Domański Czapla bona sua in Domanin Kępki inter se commutanti eodem anno et acta ut supra eiusdem inscriptionis oblata. Anno 1601 in Łuków inpositone actorum terrestrium feria secunda in crastino festi S. Lucae Evangelistae [22 X], nob. Valentinus Domański dictus Kruk nob. Alberto Domański fratri suo germano aream Dunajowska dictam donat, eodem anno et actu ut supra. Inscriptionis eundem oblata a.D. 1601 in ibidem Łuków feria secunda post festum S. Luciae Virginis et Martyris [17 XII] nob. Anna Ostrowska, nob. Valentini Domański dicti Kruk consors, nob. Alberto Domański dicto Kruk, olim Martini filio bona sua donat. Eodem anno et actu ut supra eiusdem inscriptionis oblata. Tymi zaś dokumentami pradziada probowali, item a.D. 1617 in Łuków impositione actorum terrestrium feria secunda post Dominicam festi Sanctissimae et Individuae Trinitatis nob. Helisabeth Domańska filia olim nob. Alberti Domański Kruk, consors vero nob. Ioannis Pogonowski Kokoszka, nob. Petrum et Stanislaum Domańskie fratres suos germanos de dote quietati et de bonis paternis et maternis abrenuntiat. Eodem anno et actu ut supra eiusdem inscriptionis oblata anno 1646 Łucoviae in terminis [k. 106v] terrestribus feria secunda post festum SS. Trium Regum [8 I], nob. Helisabeth Domańska, nob. Florianus Domański patro suo, sortes suas in bonis Domanin Kępki donat. Anno 1653 feria secunda post Dominicam Rogationum in curia regali Lucoviensi, nob. Stanislaus Domański, olim nob. Alberti Domański dicti Kruk filius, nob. Stanislao Stocki bona sua in Domanin Borkaty donati. Anno 1650 in curia regali Lucoviensi feria secunda post Dominicam Exaudi [30 V] ex parte nob. Annae Miastowska [Miastkowska?], consortis nob. Stanislai Domański Kruk, Ioannis et Mariannae, nob. Laurentii Rzymowski cum olim nob. Sophia Umiastowska et olim nob. Agnethe Domańska procreata filiae, filii, super nob. Ioanne et Paulo Umiastowskie, olim Christophori Umiastowski filiis, fratribus germanis. respectu non solutionis dores de cernuntur

vadia inplicata. Anno 1660 feria secunda ante festum Nativitatis S. Ioannis Baptistae [21 VI] in curia regali Lucoviensi nob. Anna Umiastowska, olim nob. Stanislai Domański Kruk consors, nob. Paulo Umiastowski fratri suo germano, bona sua paterna et materna donat. Tymi tedy dokumentami procedentię dziada probowali. Ad extremum anno 1669 in curia regali Lucoviensi feria secunda in vigilia festi Visitationis [k. 107] B. V. M. [1 VII], nob. Ioannes Domański, olim Stanislai dicti Kruk filius, nob. Annae Paszkowska, nob. Petri Paszkowski filiae, consortis suae legitime, advitalitatem inscribit. Eodem anno et actu ibidem, idem, eidem summam 100 fl. pol. in vim dotis debet. Anno 1677 feria tertia ante festum S. Mariae Magdalenae [20 VII] in curia regali Lucoviensi nob. Ioannes Domański, olim nob. Stanislai Domański dicti Kruk filius, nob. Casimiro et Ioanni Paszkowskim de summa 200 fl. pol. cedit. Anno 1688 sabbatho post festum Nativitatis S. Ioannis Baptistae [26 VI] Lublini in iudiciis tribunalis nob. Anna Paszkowska, nob. Ioannis Domański dicti Kruk consortis, contra nob. Mathiam Domański Kruk causae ex regestro inscriptio. A tymi dokumentami procedencyję ojca swego directa linea probowali.

Po którym takowym wywodzie ichm. panów Domańskich to nasze ore publico dajemy testimonium. Ażeby zaś wszystkim prawu pospolitemu dosyć się stało i tym dostateczniej honorem suum ichmciowie pluribus documentis et dispositionibus, jako się obiecują demonstrare, mogli te sprawę cum toto eius effectu na Trybunał Koronny lubelski z zachowaniem tejże sprawie z regestru należytego [k. 107v] terminu odsyłamy. Na co się rękami naszymi podpisujemy. Działo sie w Lublinie na sejmiku electionis deputata na miejscu obrad naszych zwyczajnym, die 16 septembris 1704 anno.

Stanisław Rozwadowski chorąży ziemi łukowskiej, do tej dedukcyjej deputowany mp., Franciszek na Krzymosach Olędzki stolnik ziemi łukowskiej, do tej dedukcyjej deputowany mp., Marcin Jastrzębski podsędek ziemi łukowskiej mp., Adam Szaniawski pisarz ziemski łukowski, podstarości grodzki lubelski mp., jako marszałek natenczas sejmiku electionis deputatów na Trybunał Wielki Koronny podpisuję się, Jacek Stoiński stolnik drohicki mp., Szczęsny Karol Izdebski stolnik ziemi żytomierskiej, do tej dedukcyjej deputowany podpisuję się mp., Andrzej Franciszek Jastrzębski miecznik bracławski mp., Marcin Antoni Zaleski mp., Stanisław Antoni Celiński mp., Józef Seweryn Wojtkowski wicesgerent grodzki łukowski mp., Michał Rajmund Suski mp.

XLVI. Sejmik deputacki w Lublinie 14 września 1705 r.

1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 14 września 1705 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 191, s. 1905 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Gabriel Kański marszałek sejmiku 17 IX 1705 r.;* **Rkp. 2.** *AAL, AKL Rep. 60 A XXVII, k. 416v–417 – kopia.*

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, przychylając się do prawa pospolitego, a zjechawszy się na dzień dzisiejszy przez te prawo naznaczony do Lublina na miejsce konsultacyjom naszym zwyczajne, medio nostri obraliśmy i uprosili ww. deputatów na Trybunał Koronny piotrkowski blisko następujący ichm. panów Tomasza Skarbka na Kiełczewicach Kiełczewskiego cześnika i Teodora na Piaskach Suchodolskiego łowczego lubelskich z województwa i alternaty powiatu urzędowskiego. Którą to naszą zgodnie postanowioną elekcyję pomienionych w ichm. panów deputatów naszych zleciliśmy jmci panu marszałkowi koła naszego ad hunc actum electionis uproszonemu ręką własną podpisać et ad acta grodu lubelskiego podać.

Działo się w Lublinie, na miejscu konsultacyjom naszym zwyczajnym w poniedziałek pierwszy po święcie Narodzenia NMP die 14 septembris 1705 anno.

Gabriel na Kozicach Kański marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego.

XLVII. Zjazd (sejmik) proszwedzki w Lublinie przed 7 sierpnia 1706 r.

Latem 1706 r. na tereny województwa lubelskiego, trwającego dotąd wiernie przy Auguście II, wkroczyły szwedzkie wojska króla Karola XII i wymusiły na miejscowej szlachcie poparcie dla Stanisława Leszczyńskiego. Dokonało się to na sejmiku zebranym przed 7 sierpnia, którego akt nie odnaleziono. Krótką relację o nim znamy tylko z korespondencji.

Po wyjściu Szwedów w końcu sierpnia, szlachta lubelska natychmiast powróciła do wierności Augustowi.

1. Wiadomość z listu NN[a] do NN z 16 sierpnia 1706 r. w Garbowie

Rkp. B.*Czart. 450, k. 97–97v – kopia.*

[k. 97] J.w. mci Dobrodzieju. Pojechawszy spod Błudowa od pana Dobrodzieja [...], mijając Szwedów przez ziemię łukowską, że ciężko było przez wojsko [...] przebrać się, zaledwo stanąłem pod Lublinem die 7 augusti [...]. Sejmik lubelski, jakom miał relacyję, w małej frekwencyi odprawować się miał, bo nie miało być nad 40 osób, indepentia jednak pro hunc wielu będących na sejmiku [k. 97v] Szwedów. I zda mi się do

konfederacyjej wielkopolskiej musiał się schylić, lubom się jeszcze hoc areto z niemi nie widział. Z którego posłów delegowano, jako to jmci pana [Michała] Ryszkowskiego podczaszego łukowskiego, drugiego zaś[a] jmci pana wojewodzica lubelskiego[85] do KJMci szwedzkiego. Do [króla] Stanisława zaś ichmciów panów [Tomasza] Kiełczewskiego cześnika lubelskiego [...] i jmci pana [Jana] Woronicza stolnika kijowskiego, prosząc dementiam, aby KJMci chcieli demittere derigere kontrybucyjej, co [...] czyli[b] województwu lubelskiemu 600 piechoty mundurownej wystawić, co że niepodobna, aby wystarczyło [...][a] województwo deklarowało ryczałtem dać 50 [tysięcy złp] jmci panu podkomorzemu koronnemu[86], prosząc jmci o to, aby swoich ludzi gotowych mając, za województwo stawił [...][a]. Sejmik limitowany ad die 19 praesentis, jaka zaś nastąpi per relationem, czas pokaże [...].

[a] *Dół karty z podpisem został oderwany.*

[b] *Wyraz ucięty na brzegu karty.*

XLVIII. Sejmik deputacki w Lublinie 13 września 1706 r.

1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 13 września 1706 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 193, s. 242–244 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Adam Iżycki, towarzysz chorągwi [Grzegorza] Ogińskiego hetmana polnego lit. i starosty żmudzkiego 16 IX 1706 r.;* **Rkp. 2.** *AAL, AKL Rep. 60 A XXVII, k. 417–418 – kopia.*

[s. 242] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się tu na miejsce konsultacyjom naszym zwyczajne do Lublina, iuxta mentem et praxim prawa pospolitego na dzień dzisiejszy, to jest w poniedziałek po święcie Narodzenia Najświętszej MB. Przy szczęśliwej inauguracyjej wjazdu j.ww. ichm. panów senatorów województwa naszego lubelskiego, to jest j.w. jmci pana Adama z Czekarzewic Tarła wojewody lubelskiego, stężyckiego starosty, jako z prześwietnych antenatów swoich imienia, tak z własnych cnót i zasług toga sagoque w Ojczyźnie indefesso lumine jaśniejącego, tudzież j.w. jmci pana Adama Szaniawskiego kasztelana lubelskiego i wielkich swoich antecessorów exemplari ku Ojczyźnie virtute et propria w tym województwie naszym activitate ac meritis słynącego. Których gratissimo przyjęliśmy animo oraz sub auspiciis szczęśliwego tychże j.ww. ichm. panów senatorów województwa naszego lubelskiego wjazdu, stosując się do prawa pospolitego, conformibus sentibus et suffragiis, zgodziliśmy się na ichm. panów deputatów na Trybunał Koronny i obraliśmy nemine contradicente

[85] *Jan Tarło.*

[86] *Jerzy Dominik Lubomirski starosta kazimierski.*

z województwa lubelskiego w. jmci pana Kazimierza Bielskiego cześnika warszawskiego, podstarościego grodzkiego lubelskiego, z ziemi zaś łukowskiej przywodząc ad executionem prawo o alternacie tejże ziemi, w. jmci pana Franciszka z Gołąbków Jezierskiego sędzica [s. 243] ziemskiego łukowskiego, nie tylko w województwie naszym, ale też in facie całej Rzeczpospolitejmagna dexteritate probatos viros, tusząc po osobliwej ichm. panów przezorności, że in commune bonum tak województwa naszego, jako i wszystkich stanów Rzeczypospolitej disponent iudicia sua.

A lubo na sejmiku teraźniejszym sama tylko ex praescripto legis publicae ma miejsce elekcyja ichm. panów deputatów na Trybunał Koronny, exclusis privatis materiis i jest unius diei actus, jednak znając się ad venerationem Majestatu JKMci pn.m. ex innato zelo staropolskiej cnoty et nexu poprzysiężonej wierności i życząc przy tym obmyślić medelam publicam salwowania się w rewolucyjach teraźniejszych afflicti Reipublicae status. Uprosiwszy e medio nostri ichm. panów posłów do Najjaśniejszego KJMci Augusta Wtórego, szczęśliwie nam panującego, to jest jmci pana Mikołaja z Wybranowa Wybranowskiego skarbnika bełskiego, koła naszego rycerskiego marszałka, i jmci pana Michała z Romanowa Romanowskiego podkomorzyca chełmskiego[a] z instrukcyją podziękowania pro securitate provisa obradom naszym sejmikowym i wjazdowi j.ww. ichm. panów senatorów, jako i z listem do j.ww. ichm. panów hetmanów wojska koronnego et cum desideriis województwa.

Sejmik teraźniejszy dla relacyjej i powrotu pomienionych [s. 244] ichm. panów posłów naszych ad diem 25 mensis octobris unanimi consensu limitujemy. Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyj naszych zwyczajnym dnia 13 miesiąca września r.P. 1706.

Mikołaj Wybranowski s[karbnik] beł[ski], marszałek koła braterskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *Nazwisko nadpisane, a poprzednie zostało zamazane.*

XLIX. Sejmik z limity w Lublinie 26–27 października 1706 r.

Sejmik zebrał się z uchwały poprzedniego sejmiku deputackiego z 13 IX, wyznaczającego limitę do czasu powrotu posłów województwa do króla.

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 26–27 października 1706 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 193, s. 417–418 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Antoni Łebkowski w imieniu Marka Łebkowskiego marszałka sejmiku 27 X 1706 r.;* **Rkp. 2**. *AAL, AKL Rep. 60 A XXVII, k. 418v–419v – kopia;* **Rkp. 3**. *AAL, AKKL Rep. 64 T VII, k. 54–55v – kopia.*

[s. 417] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, na miejsce konsultacyjom naszym

zwyczajne pro die 26 octobris ex vi limitationis do Lublina zjechawszy się, primam curam et sollicitudinem in hoc fundamento założyliśmy, jakobyśmy z tych opresyj i agrawacyj, które codziennie nas praemunt, uwolnieni być mogli.

Więc nie mając inszego remedium na tak ciężkie nie tylko przechody wojsk wszelakich, ale co jest największa, lokacyi obozu tak licznego najjaśniejszego cara jmci moskiewskiego, tudzież i polskiego. Które to obozy obydwa tak dawno w województwie naszym stojąc, cokolwiek [w] pobliżu być mogło zbóż jarych i ozimych wszędzie consumplerunt i dotąd consumunt. W takowej tedy krzywdzie udajemy się cum supplici libello do Najjaśniejszego KJMci polskiego Augusta Wtórego, do którego w poselstwie wyraziwszy omnes dolores upraszamy e medio nostri ichm. panów [Walentego] Boratyńskiego skarbnika sanockiego [i] jm. pana Andrzeja Szaniawskiego łowczego owruckiego. Którzy ichm. panowie posłowie cum sufficienti instructione jako najprędzej jechać mają, oraz tymże ichm. panom posłom dajemy plenariam potestatem traktowania z komisariatem JKMci względem włożonej kontrybucyjej talarowej na województwo lubelskie i ziemię łukowską, iż cokolwiek ciż ichm. panowie posłowie, bracia nasi, nomine publico in rem województwa (jakoby ad minorem quantitatem kontrybucyja redukowana była) constituent pro ratho et grato przyjmiemy. Upewniamy którym to ichm. panom posłom na podróż, na ekspensa złotych polskich 600, sąd fiskalny województwa lubelskiego obmyślić będzie powinien.

Także do j.ww. ichm. panów hetmanów koronnych upraszamy w poselstwie ichm. panów Jana Woronicza kijowskiego i Wojciecha [s. 418] Łosia lwowskiego stolników, upraszając, aby j.ww. ichm. panowie hetmani nie dali ginąć upadającemu województwu naszemu, a oraz securitatem miastu Lublinowi, które jest domicilium iustitiae providere raczyli.

[a-]Także upraszamy jmci. pana[b] Pawła Bielskiego skarbnika i sędziego grodzkiego lubelskiego, aby jm. przy kredensie od województwa expostulował z j.w. jm. panem [Stanisławem Kazimierzem] Minorem Ligęzą kasztelanem chełmskim, sędzią wojskowym Rzeczypospolitej i regimentarzem obozu koronnego wojska, tak względem uczynienia sprawiedliwości z ludzi swawolnych, którzy dwory szlacheckie exspoliant, jako i ruszenia się po tak długim obozowaniu województwa naszego[-a].

Więc że dalszy obrządek interesów województwa naszego na teraźniejszym czasie mieścić się nie może, zaczym tak na relacyję ichm. panów posłów, jako i ustanowienia to cokolwiek województwo concernit, sejmik teraźniejszy ad diem 15 novembris anni praesentis 1706 limitujemy. Działo się w Lublinie die 27 octobris anno 1706.

Marek Andrzej na Łebkach Łebkowski marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a-a] *Cały akapit nadpisany.*

[b] *W odpisie w AAL, AKL, Rep. 60 A XXVII, k. 419 jest: ichm. panów.*

L. Sejmik z limity (relacyjny dla wysłuchania posłów do króla Augusta II) w Lublinie 17 listopada 1706 r.

Zebrał się wedle uchwały poprzedniego sejmiku z 26–27 X 1706 r. (zob. powyżej).

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 17 listopada 1706 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 193, s. 522–526 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Marek Andrzej Łebkowski marszałek sejmiku 20 XI 1706 r.;* **Rkp. 2.** *APL, CLRMO 193, s. 750–754;* **Rkp. 3.** *AAL, AKL Rep. 60 A XXVII, k. 419v–431v;* **Rkp. 4.** *AAL, AKKL Rep. 64 T VII, k. 48–51v – kopia.*

[s. 522] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej ex limitatione na sejmik i dzień dzisiejszy zgromadzeni, takowe ex unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

A naprzód uspokajając talarowy interes, który komisariat Najjaśniejszego KJMci na województwo nasze i ziemię łukowską włożył i ten interes przez ichm. panów posłów naszych do JKMci ordynowanych, jest redukowany na 10 tysięcy talarów bitych. Więc abyśmy in puncto traktatu naszego stanęli do porachowania się z komisarzami JKMci, [czy] siła już z województwa wybrali. Do redukowania reszty upraszamy j.ww. ichm. panów Adama Szaniawskiego lubelskiego, Tomasza Głuskiego gostyńskiego kasztelanów, ww. ichm. panów Kazimierza Bielskiego cześnika warszawskiego, podstarościego grodzkiego i deputata województwa lubelskiego, Pawła Bielskiego skarbnika i sędziego grodzkiego lubelskiego, Antoniego Kiełczewskiego komisarza województwa lubelskiego, Jacka Stoińskiego stolnika drohickiego. Którzy to ichm. in praesentia jmci pana marszałka koła naszego jako najprędzej convenient ichm. panów komisarzów JKMci, z niemi się deperceptis summis już z województwa porachują et de residuitale jakoby zupełne 10 tysięcy talarów płacone były, starać się będą.

[s. 523] To też sobie województwo i ziemia łukowska praecactet, że ponieważ w tak krótkim czasie inwestygacyja jest trudna kto co wydał, gdyż jedni całą kontrybucyję wydali, drudzy ad rationem, a trzeci jeszcze znajdują się co nic nie dali, aby tedy iuxta coequatio między nami znajdować się mogła, sejmik ten teraźniejszy do poniedziałku po Trzech Królach w roku da Bóg przyszłym 1707 pod tąż dyrekcyją jmci pana marszałka

limitujemy. Na którym terminie de mediis pomyśleć zechcemy, jakoby nikomu krzywdy nie było i ziemia łukowska, która de integro ten podatek wypłaciła, ukrzywdzona nie była.

A że w tak prędkim czasie wystawienie 10 tysięcy talarów bitych województwu jest przytrudne, więc nie mając inszego sposobu, do tego, który jest najpewniejszy, udajemy się, to jest aby miasto Lublin ze wszystkiemi jurysdykcyjami i Żydami, które ma u siebie skarbową kontrybucyję groszowego także i województwa, drugą czopowego. Z tych podatków obydwu cokolwiek reszty pokazuje się, dopłaciło.

Aby tedy sufficiens recompensa wydanej ad praesens kontrybucyjej skarbowej z[o]stała się, obliguje się województwo praesenti laudo, że cokolwiek teraz in tam ardua necessitate województwa skarbowej kontrybucyjej wydadzą, na przyszłym sejmiku uchwalona rekompensa i inszych podatków oddano będzie skarbowi.

Co żeby ad executionem jak najprędzej przyprowadzić w wypłaceniu resztującej talarowej sumy, upraszamy ichm. [s. 524] panów, kasztelana lubelskiego, ażeby zasiadłszy z ichm. pany delegatami wyżej wyrażonymi imponant miastu wypłacenie sumy i to negotium uspokoili. Więc że w ziemi łukowskiej jm. pan [Wilhelm] Mi[e]r komisarz JKMci tę talarową wybrał kontrybucyję, która aby ad massam generalem komportowana była, upraszamy e medio nostri ww. ichm. panów Franciszka Jezierskiego sędzica łukowskiego [i] deputata z województwa lubelskiego, Franciszka Szaniawskiego łowczego łukowskiego, aby ichm. jako najprędzej conveniant jmci pana Mi[e]ra, z nim sie porachowali i rachunek perceptarum summarum jako najprędzej do generalnego porachowania przysłali.

Także do j.o. księcia jmci Aleksandra Daniłowicza Mienszykowa[a], najjaśniejszego gubernatora i dyrektora wojsk najjaśniejszego cara jmci, in laesionibus oppressionibus województwa naszego, najbardziej ratione kościołów porachowanych i dworów szlacheckich, miast i miasteczek, jako suplika jmci pana [Mikołaja] Słoniewskiego chorążego bydgoskiego do nas wniesiona fusius sonat, upraszamy w poselstwie ichm. panów Krzysztofa Polanowskiego, Krzysztofa Węglińskiego i Jana Drzewieckiego, którzy ich. przy instrukcyjej jmci pana marszałka naszego, jako najprędzej jechać mają et deferent dolores et oppressiones województwa naszego. Nie chcąc zaś, aby tak wielkie retenta w województwie upadły, aby executio laudorum być mogła, sądy fiskalne reasumujemy i tychże ichm. panów sędziów aprobujemy [s. 525]. Które sądy w przyszły poniedziałek, to jest 22 novembris reasumować się będą. Na które sądy wszyscy ichm. panowie poborcy, administratorowie szelężnych, czopowych i kontrahenci, którzykolwiek podatków publicznych się tykali, sine quavis ad citatione comparese powinni i cokolwiek debetur województwu, tenże sąd

investigare retentorów sądzić i wszystko jako prawo każe, exequi powinien będzie.

A że jm. pan Jacek Stoiński stolnik drohicki, mając sobie commissam polestantem notowania groszowego w mieście Lublinie od nieboszczyka jmci pana [Aleksandra] Drzewickiego wojewody lubelskiego i komisarza natenczas naszego, dotychczas nie jest in executione functionis suae, zaczym tegoż jmci pana Stoińskiego do tegoż podatku, tak w mieście Lublinie jako po wsiach i miasteczkach województwa naszego upraszamy. Który to podatek a 1 februarii anni praesentis w całym województwie currit ad ultimam ianuarii in anno Deo dante futuro.

Czopowe, że po administracyjej jmci pana Pawła Bielskiego skarbnika i sędziego grodzkiego lubelskiego dostało się similiter ex dispositione nieboszczyka jmci pana komisarza j.w. panu Adamowi Szaniawskiemu, teraźniejszemu kasztelanowi lubelskiemu od dnia 1 października w roku 1704. Które to czopowe za konotacyją jmci pana Jana Szaniawskiego było i teraz jest. Z którego to czopowego złotych tysiąc j.w. jmci panu podkanclerzemu litewskiemu[87] oddać i wyliczyć powinien [s. 526] będzie j.w. jm. pan kasztelan, przy którym czopowym i administracyjej tegoż jm. pana kasztelana zachowujemy.

Mając prae oculis wniesioną suplikę pana Grzegorza Muratowicza kupca lubelskiego, który wydaną asygnacyję od jmci pana Mikołaja Moszyńskiego wypłaciwszy, dotychczas swojej nie odebrał przez lat dwie satysfakcyjej, więc do sądu fiskalnego naznaczamy, aby pomienioną asygnacyję odmienił sąd fiskalny i wydał inną.

Desiderium jejm. pani wojskiej łukowskiej do przyszłego sejmiku odkładamy.

Które to laudum jmci panu marszałkowi koła naszego per oblatam podać zlecamy. Działo się w Lublinie dnia 17 miesiąca listopada anno 1706to.

Marek Andrzej na Łebkach Łebkowski marszałek koła rycerskiego w[ojewództwa] lubelskiego mp.

[a] *W oryginale zapisany jako Mężykow.*

LI. Sejmik z limity w Lublinie 12 stycznia 1707 r.

Zwołany uchwała poprzedniego sejmiku z 17 XI 1706 r. na poniedziałek po Trzech Królach (zob. powyżej).

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 12 stycznia 1707 r.

Rkp. 1. *AAL, AKL Rep. 60 A XXVII, k. 421v–424 – kopia; w grodzkie lubelskim oblatował ur. Antoni Łebkowski w imieniu marszałka sejmiku Marka Andrzeja Łebkowskiego 17 I 1707* r.; **Rkp. 2.** *AAL, AKKL Rep. 64 T VII, k. 57–59v – kopia.*

[87] *Stanisław Antoni Szczuka.*

[k. 421v] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, przybywszy na miejsce konsultacyj naszych zwyczajne i sejmik ex immediata limitatione przypadający, pod dyrekcyją jmci pana Marka Łebkowskiego marszałka naszego, antecedenter uproszonego, takowe quo ad paesentem publicam necessitatem unanimi voto między nami umówiliśmy media.

A naprzód znając się ustawicznymi wojsk różnych przechodami i obozowaniem być tak zrujnowanymi i zniszczonymi, że prowidowaniu wojska najjaśniejszego [k. 422] cara jmci na subsistencyję zimową do nas w znacznej liczbie ordynowanego, w województwie naszym rozłożonego, sufficere fortunę naszą nie możemy, a chcąc się w tym razie salwować, uprosiliśmy e medio nostri za posłów do najjaśniejszego cara jmci, in quantum w Ojczyźnie naszej i w ruskich krajach znajdować się teraz będzie, ww. ichm. panów Stanisława Rozwadowskiego chorążego łukowskiego i Teodora Suchodolskiego łowczego lubelskiego.

Także do j.o. księcia jmci Aleksandra Mienszykowa[a], najwyższego generała kawalerii wojsk auksyliarnych moskiewskich. I tychże ichm. panów posłów naszych amore boni publici obowiązaliśmy, aby jako najprędzej jechali a według instrukcyj osobliwie sobie danych ex positis calamitatibus nostris upraszali o wyprowadzenie pomienionego wojska z województwa naszego i cokolwiek ex praesenti necessitate commodum indebitur i sprawić będą mogli nihil intentatum relinquant. Na podróżną zaś ekspensę i koszty tymże ichm. panom posłom po tysiącu złp każdemu wyznaczyliśmy. Na które sumy dla ichmciów jm. pan marszałek koła naszego do podatków lubo szelężnego lubo czopowego asygnacyję wydać nie omieszka, co jmci fraterne zalecamy. Za jednąż drogą ciż ichm. panowie posłowie nasi odprawią trzecią legacyję do j.ww. ichm. panów hetmanów koronnych, osobliwie do j.w. jmci pana wojewody bełskiego, hetmana wielkiego koronnego[88], przy której ekspostulować będą, aby dobra ziemskie szlacheckie pod asygancyję jmci nie podpadły i lokacyi wojska koronnego nie były podległe. A gdzie już toż wojsko jest rozłożone, żeby były stamtąd, to jest z dóbr ziemskich wyprowadzone.

Ponieważ j.w. jm. pan wojewoda bełski, hetman wielki koronny ex providentio sua in praesenti cassu z życzliwości ku nam, dla zachowania porządku i pomiarkowania dymów na subsistencyję wojsk auksyliarnych, tudzież dla inszych różnych okkurencyj, osobliwie dla wysłuchania skarg konotowania [s. 422v] i doniesienia krzywd, jeżeliby się jakie stać miały, proponował nam za komisarzów do wojska moskiewskiego w województwie naszym zimującego ichm. panów Jana Woronicza stolnika

[88] *Adam Mikołaj Sieniawski.*

kijowskiego i Franciszka Szaniawskiego łowczego łukowskiego, tedy do tejże funkcyi pomienionych ichmciów fraterne przyjmujemy. I onym habita ratione fatygi i kosztów, które przy ustawicznej przejażdżce albo rezydencyi ad salus jmci pana pułkownika brygadiera Schtolza mieć muszą, po 1000 złp każdemu z osobna deklarujemy, które z podatku szelężnego tak jm. pan Jacek Stoiński stolnik drohicki, jako też i jm. pan Józef Potępski administartor przyszłego szelężnego per medium za asygnacyją jmci pana marszałka koła naszego ichm. panom komisarzom wyliczą i wydadzą.

Mając in recenti memoria życzliwą przysługę ichm. panów Walentego Boratyńskiego skarbnika sanockiego i Andrzeja Szaniawskiego łowczego owruckiego, jako posłów od nas do KJMci Augusta niedawno ordynowanych województwu naszemu w traktacie z komisariatem saskim o kontrybucyję talarową podymnego świadczoną, in vim rekompensy za fatygę i koszty podróżne naznaczamy ichm. obiema [sic] tysiąc tynfów z podatku szelężnego kurrencyi teraz kończącej się, to jest dla jmci pana Boratyńskiego tynfów 600, dla jmci pana Szaniawskiego 400 tynfów, które jm. pan Stoiński stolnik drohicki za asygnacyją jmci pana marszałka koła naszego ichm. wyliczy. A jmci panu Antoniemu Kiełczewskiemu komisarzowi województwa naszego na przyszła komisyję albo raczej trybunał we Lwowie przypadający, jeżeli dojdzie, 3000 złp z podatku przyszłego szelężnego deklarujemy.

Lubośmy summo desiderio chcąc trzymać ad literam uchwałę sejmu lubelskiego życzyli przyprowadzić do skutku w województwie naszym, podatek dwuletni groszowego ob spem znacznej aukcyjej intraty ad earium et commodum publicum, ale że nie tylko vicinis inszych województw exemplis edocti [k. 423] jesteśmy, lecz et propria experientia u nas samych doświadczyliśmy, jakie z okazji tego podatku podczas teraźniejszych rewolucyj processerunt inwolucyje. Zatrudnienia kontrowersyje perplexitates et incommoda. Jako to że jedni ichm. przysięgę ad impleverunt, drudzy vice przysięgę triple obtulerunt teraz z nas więcej się znajdują, którzy mając substancyje swoje zrujnowane, już nie triple, ale jurament libertissime ofiarują. Za którego wykonaniem mniejsza daleko kwota niźli simpla mogłaby elici i do skarbu produci, jakoż gdyby przyszło za drugi rok iuxta iuramenta perficere postanowiony pomieniony podatek zapewne in praesenti lapsu fortun naszych, które codziennie decrescunt et mimuntur spodziewać się by potrzeba notabilem deminutionem prowentu publicznego, który etiam simpli dawnej szelężnego non adaequaret, czego możemy mieć iudicium z podatku tegoż groszowego za pierwszy rok wybieranego.

Przeto mając w refleksyi te in moderno statu nieszczęśliwości Rzeczypospolitej circumstancyje, uważając aerum nas et calamitates

publicas ruiny, popalenie i zniszczenie miast, miasteczek, wsi i samego miasta Lublina zubożenie et decessum ludzi, nie tylko tych, którzy według dostatku, kondycyi i szczęścia swego osobliwie przy Lublinie i miasteczkach cocturam likworów jakichkolwiek exercebant, ale też i tych, którzy by kupowali poprzestanie szynków dla karencyjej i carystyjej [sic], przy tym difficultatem, a bardziej impossibilitatem windykacyi i odebrania zupełnego tego podatku lubo mógł być choć non exasse konotowany, a najbardziej chcąc supervacanea avertere juramenta, których by się ex inordinato usu in abusum namnożyć mogło i z innych wielu racyj dyspensowaliśmy się i rezolwowali sana et recta intentione in melius boni publici po wybranym za jeden pierwszy rok przez jmci pana Stoińskiego stolnika drohickiego podatku groszowym. Tenże podatek [k. 423v] groszowego, któryby miał currere za rok drugi, to jest teraźniejszy kończący się die ultima ianuarii anno praesenti redukować i przemienić na proste zwyczajne szelężne, które tenże jm. pan Jacek Stoiński stolnik drohicki jako administrator województwa naszego według dawnej taryfy i według konotacyj za ten cały rok z województwa exiget do siebie. In supplementum zaś tego szelężnego powtórnie zwyczajnie szelężne na rok następujący tak w województwie, jako i w ziemi łukowskiej postanawiamy. Którego kurrencyja zacznie się die 1 februarii, a skończy się ultima ianuarii anno futuro 1708. A do wybierania tego podatku szelężnego uprosiliśmy za administratorów tu w województwie jmci pana Józefa Potępskiego wojskiego trembowelskiego, a w ziemi łukowskiej jmci pana Tomasza Szaniawskiego wojskiego łukowskiego. Którzy ichm., przychylajac się do dawnych uchwał i zwyczajów, według kontrahencyjej przeszłych ten podatek wybierać i administrować będą powinni. Jakiekolwiek zaś sumy jm. pan Stoiński stolnik drohicki z uchwał sejmikowych, z deklaracyjej sądów fiskalnych za asygnacyjami różnymi na potrzeby województwa wydał i wyda via calculatione z województwem, a za wydaniem do siebie asygnacyj wszystkie sumy jm. pan Potępski z kolekty miasta Lublina. Jmci panu Stoińskiemu oddać przed wszystkimi asygnacyjami powinien będzie.

A ponieważ województwo lubelskie i ziemia łukowska pro uno capite censetur, a zaś dystynkcyja iudiciorum fiscalium trudność przynosić zwykła, aby tedy wszystkie podatki per lauda uchwalone ad unam massam województwa i ziemi łukowskiej wchodziły, tedy reasssumendo w tej mierze anteriora lauda, aby ichm. panowie poborcy ziemi łukowskiej w sądach fiskalnych województwa lubelskiego odprawujących kalkulowali się, praesenti postanawiamy laudo.

Pobory in anno 1703 na wyprawę województwa lubelskiego [k. 424] i ziemi łukowskiej uchwalone, jako się obróciły, aby informacyję

województwo miało. Ci, którzy dystrybowali ten podatek, na sądach fiskalnych województwa lubelskiego sprawić się mają.

A ponieważ majętność modliborzycka jmci pana [Mikołaja] Słoniewskiego chorążego bydgoskiego penitus jest zrujnowana, tedy habita ratione tantae calamitatis pomienione dobra Modliborzyce od szelężnego, które do województwa lubelskiego dyspozycyjej a 1 februarii zostawać będzie, do czterech lat uwalniamy. Temuż jmci panu chorążemu aby instantiales do jmci pana ordynata o wydanie ludzi i Żydów z Modliborzyc zbiegłych napisał, zlecamy jmci panu marszałkowi koła naszego.

Sejmik zaś teraźniejszy, na którym cardo rei zawisła dla uczynienia relacyi za powrotem ichm. panów posłów, a die 12 ianuarii ad diem 9 februarii, to jest do czterech niedziel limitujemy. Działo się w Lublinie die 12 ianuarii a.D. 1707.

Marek Andrzej na Łebkach Łebkowski marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *Tu jako Mężykow.*

LII. Sejmik z limity w Lublinie 28 marca 1707 r.

Uchwała poprzedniego sejmiku z 12 I 1707 r. wyznaczała limitę na 9 II, do czasu powrotu posłów do cara Piotra oraz do hetmanów koronnych. Najwidoczniej nie zdążyli oni zjechać na ów czas, skoro następny sejmik z limity zebrał się dopiero 28 III.

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 28 marca 1707 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 194, s. 368–370 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował marszałek sejmiku, Bogusław Pszonka miecznik i podstarości lubelski 11 IV 1707 r.;* **Rkp. 2.** *APL, CLRMO 194, s. 1549–1551 (k. 813–813v);* **Rkp. 3.** *AAL, AKL Rep. 60 A XXVII, k. 424–425 – kopia.*

[s. 368] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się na miejsce konsultacyj naszych zwyczajne, na sejmik dzisiejszy, ex unanimi beneplacito do dnia 28 miesiąca marca, laudo anteacto limitowany, teraźniejszej obrady naszej taką czynimy dyspozycyję.

Naprzód wniesioną do koła naszego na sejmiku przeszłym suplikę przez ichm. księży wikarych kościoła Świętoduskiego lubelskiego, przez ogień zrujnowanego, o suplement na restauracyję, ad decisionem praesentis congressus odłożoną, życząc samym skutkiem coronare ex universali zelo et cultu ku Cudownej Matce Boskiej, aby decus i tak wielkie patrocinium w Jej przybytku świętym nie upadło. Owszem tym bardziej publica województwa naszego i całej tej Ojczyzny, ile w takim razie assistat

necessitati dla poratowania ruiny tegoż kościoła z najpierwszych podatków sumę 500 złp naznaczamy i asygnacyję wydać deklarujemy.

Więc że z tejże ognia gwałtownego okazyjej znaczna clades et iactura dotknęła w oczach naszych jmci pana Aleksandra Grodzickiego regenta grodzkiego lubelskiego, który salwując akta województwa, własnej nie mógł ab aestu ignis wydźwignąć fortuny. Mając respectum meritorum et iustam nad szkodą jego compassionem, do sądów fiskalnych pro adinueniendo tej ruinie remedio et subsidio, pomienionego jmci pana regenta odsyłamy.

Insze zaś desideria i interesa województwa, ponieważ [s. 369] ob intervenientem novam dzisiejszego sejmiku materiam dalszego czasu potrzebują i nie mogą ad praesens finaliter determinari, do przyszłego da Bóg zjazdu pro ultimaria resolutione odkładamy. Sejmik zaś teraźniejszy propter pleniorem congressum i do szczęśliwego ad gremium nostri przybycia j.ww. ichm. panów senatorów naszych dla doskonałego zniesienia in publicis occurrentiis, do dnia 9 miesiąca maja[a] ex unanimi consensu limitujemy i prorogujemy. Te zaś punkta uchwały teraźniejszej jmci panu marszałkowi koła naszego podpisać nomine publico zlecamy. Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyj naszych zwyczajnym, dnia 28 miesiąca marca[b] r.P. 1707mo.

Bogusław de Trzeszkowice Pszonka marsz[ałek] k[oła] ryc[erskiego].

[a] *W rkp. 3 jest data 20 maja.*

[b] *W rkp. 3 jest błędna data 20 marca.*

LIII. Sejmik z limity w Lublinie 9 maja 1707 r.

Zebrał się z uchwały poprzedniego sejmiku z 28 III 1707 r. (zob. powyżej).

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 9 maja 1707 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 194, s. 459–462 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował marszałek sejmiku, Bogusław Pszonka miecznik i podstarości lubelski 15 V 1707 r.;* **Rkp. 2.** *APL, CLRMO 194, s. 1516–1520 (k. 796–798).*

[s. 459] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się na miejsce konsultacyj naszych zwyczajne, na sejmik dzisiejszy ex vi rady walnej lwowskiej na dzień 28 miesiąca marca złożony, ac tandem tegoż dnia ex unanimi bene placito nostri laudo anteacto do dnia dzisiejszego, to jest 9 miesiąca maja limitowany, teraźniejszej obrady naszej takową czynimy dyspozycyję.

Naprzód że przy lokowaniu w województwie naszym lubelskim wojsk auksyliarnych najjaśniejszego cara jmci moskiewskiego, wielkie od ludzi tegoż wojska dzieją się nam opresyje i eksorbitancyje. Tedy

upraszamy j.ww. ichm. panów Adama z Czekarzewic Tarła wojewodę, Adama Szaniawskiego kasztelana lubelskich, godnych województwa naszego senatorów, oraz i w. jmci pana Jana Woronicza stolnika kijowskiego, komisarza w województwie naszym, aby jeżeli pomienione eksorbitancyje dalej non cessabunt do najjaśniejszego cara jmci poważną swoją za województwem naszym w pomienionych eksorbitancyjach wnieść raczyli interpozycyję i jako primates województwa naszego powagą swoją i protekcyją onegoż wspierać i ratować nie przestawali. Instabunt oraz ciż j.ww. ichm. panowie senatorowie nasi i w. jm. pan komisarz za jm. panem Sebaldem szaniawskim starostą hadziackim, stolnikiem ziemi łukowskiej, tak do najjaśniejszego cara jmci, jako i do j.ww. ichm. panów hetmanów koronnych, którego jmci nie tylko ogień z dopuszczenia Boskiego i przez złych ludzi afflixit, ale bar[d]ziej tak wojska auksyliarne cara jmci z pułku nowego Jarmolińskiego, jako też i tabory wojsk koronnych pod komendą natenczas [s. 460] j.w. jmci pana kasztelana chełmskiego[89] będące pod wsią Drohuczą, tegoż jmci pana Szaniawskiego dziedziczną, o pół mili stojące, też dobra wniwecz obrócili i samegoż jmci w całej fortunie jego i w zdrowiu nawet zrujnowali. My zaś ex fraterna nad ruiną jmci compassione, pomienione dobra jmci wieś Drohuczę od wszelakich podatków, jakie in futurum w województwie naszym occurrent, do czasu póki ludzie z tychże dóbr rozeszli, nie znidą albo nie pood[z]yskują się, praesenti uwalniamy laudo.

Takaż calamitatis pressit jmci pana Bogusława Pszonkę miecznika lubelskiego od oziemskich [sic] posłów moskiewskich z okazyjej kaliskiej powracających w zrabowaniu i zabraniu całej fortuny i spalenia krescencyjej, więc i tegoż jmci pana miecznika w tęż instancyję i pamięć j.ww. ichm. panów senatorów i komisarza oraz i posła naszych zalecamy, upraszając aby obydwa ciż ichmciowie afflicti w ruinie swojej przez nagrodę solamen jakie odnieśli.

Więc i jmci pana Stanisława Moszyńskiego interes względem dóbr Prawna i Mazanowa posesyjej jmci, na które dobra ś.p. rodzic jmci sumę 60 000 złp z dziedzicznych dóbr swoich Łazisk podniesioną lokował, respektowi i pamięci tychże j.ww. ichm. panów senatorów i w. komisarza naszych, aby secure in possessione tych dóbr według praw i sum swych extra aliquam sinistram delationem zostawał, committimus jako osobliwy instrumentarz od ichmciów dany eksprimować będzie.

Na radę walną tu w Lublinie na dzień 23 maja w roku teraźniejszym, ex vi rady lwowskiej złożoną uniwersałami j.o. książęcia jmci Stanisława na Słupowie Szembeka arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa

[89] *Stanisław Kazimierz Minor Ligęza.*

Korony Polskiej i Wielkiego Ks. Lit., także j.w. jmci pana Stanisława hrabi Denhoffa miecznika koronnego, marszałka konfederacyjej generalnej Rzeczypospolitej intimowaną, uprosiliśmy posłów z województwa [s. 461] lubelskiego, powiatu urzędowskiego i ziemi łukowskiej ww. ichm. panów Stanisława Rzepeckiego wojskiego lubelskiego, Mikołaja Wybranowskiego skarbnika bełskiego[a], Stanisława Rozwadowskiego chorążego łukowskiego. Committendo tymże ichm. panom posłom naszym, aby na tej radzie walnej pro activitate sua circa bonum publicum, integritatem Ojczyzny et libertatem eius oponowali się i coby nocivum Reipublicae lub w obieraniu króla i pana lub w inszych pretekstach być i stanowić na pomienionej radzie, postrzegli mocno circa iura stawając, tego nie dopuszczali i owszem, jeżeliby potrzeba, wyciągała w takowej okazjej uczyniwszy protestacyję cursum et activitatem consiliorum tamowali. Wprzód jednak in gremio całego zjazdu cavebunt sobie ichm. panowie posłowie nasi, aby bracia i obywatele nasi tak województwa lubelskiego, jako i ziemi łukowskiej, którzy na tej radzie przytomni być mogą, mogli mieć liberam vocem circa libertatem et bonum publicum promendi ex arbitrio suo sensus.

Stosując ad alterius laudum województwa naszego naznaczone i deklarowane, do kościoła Św. Ducha lubelskiego, przez ogień zrujnowanego, 500 złp praesenti aprobujemy laudo i aby tęż kwotę 500 złp jm. pan Józef Potępski administrator podatku szelężnego w województwie naszym z tegoż podatku do rąk przewielebnego jmci ks. proboszcza kościoła przerzeczonego instantance wyliczył, zlecamy.

A że tymi czasy wariacyja w monecie, osobliwie w kopi[e]jkach, zachodzi, więc praesenti laudo cavemus, aby pomienione kopi[e]jki jm. pan Potępski administrator szelężnego w podatku tymże od ludzi z pełna po 3 gr. brał i także też od jmci tak asygnatariuszowie, jako i inni ludzie po 3 gr. z pełna powinni brać i między ludźmi w różnych handlach i rzeczach simili cursu et valore też kopi[e]jki iść mają.

Insze wszystkie desideria województwa naszego i ziemi łukowskiej do przyszłego naszego zjazdu pro ulteriori [s. 462] resolutione odkładamy. Sejmik zaś teraźniejszy dla dalszej obrady województwa naszego do dnia 30 tegoż miesiąca maja ex unanimi consensu limitujemy i prorogujemy. Te zaś punkta uchwały teraźniejszej jmci panu marszałkowi koła naszego podpisać nomine publico zlecamy. Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyj naszych zwyczajnym, dnia 9 maja r.P. 1707mo.

Bogusław de Trzeszkowice Pszonka m[iecznik] lubelski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *W obu tekstach kolejność Rzepeckiego i Wybranowskiego podano odwrotnie, nadpisując dla nich odpowiednie numery.*

LIV. Sejmik z limity w Lublinie 30 maja 1707 r.

Zebrał się z uchwały poprzedniego sejmiku z 9 V 1707 r. (zob. powyżej).

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 30 maja 1707 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 194, s. 645–646 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Bogusław Pszonka miecznik lubelski i marszałek sejmiku 16 VI 1707 r.*; **Rkp. 2**. *AAL, AKL Rep. 60 A XXVII, k. 425–426 – kopia.*

[s. 645] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się na miejsce konsultacyj naszych zwyczajne na sejmik dzisiejszy, to jest dzień 30 maja, laudo anteacto ex unanimi bene placito nostri do pomienionego czasu limitowany, teraźniejszej obrady naszej takową czynimy dyspozycyję.

A naprzód teraźniejsze uważając calamitates i zrujnowanego województwa naszego, praesenti laudo postanawiamy, aby ichm. retentores podatków i eksakcyj in universum wszystkich województwa naszego in hac urgenti tegoż województwa naszego necessitatem, jak najprędzej contribuant sub rigore in legibus descripto irremissibiliter super ipsis extendendo.

Posłów do magazynów, to jest jmci pana Bogusława Pszonkę miecznika lubelskiego do sandomierskiego, do brzeskiego zaś jmci pana Wawrzyńca Radzikowskiego podwojewodzego łukowskiego uprosiliśmy. Którzy ichm. panowie posłowie serio allaborabunt u ichm. panów komisarzów, aby suchary i mąki przedtem już wydane, przyjęte i potrącone były w tych sześciu miesiącach.

Uważając dezolacyje i ruinę jmci pana [Bogusława] Pszonki miecznika lubelskiego, a oraz regratificando prace tegoż w województwie naszym i za teraźniejszą funkcyję poselstwa do magazynu, naznaczamy temuż jmci 3000 złp. Jm. pan [Józef] Potępski wojski trembowelski, administrator tegoż podatku szelężnego, który na księgę tegoż jmci pana Pszonki pomieniony podatek wybiera instantance jmci z pomienionego podatku wyliczy i wydać powinien. Jmci pana Wawrzyńca Radzikowskiego podwojewodzego łukowskiego, za włożoną na jmci funkcyję poselstwa do magazynu brzeskiego iustus w województwie naszym manet respectis.

Ww. ichm. panom posłom naszym na teraźniejszą radę walną lubelską uproszonym luboli teraz in vim kosztów i prac ichmciów żadnej nie obmyślamy konsolacyjej, jednak na przyszłym da Bóg sejmiku ichmciów braterską naszą remunerari obligujemy się rekompensę.

Desiderium jmci pana Franciszka Szaniawskiego łowczego łukowskiego, którego ogień z dopuszczenia Boskiego afflixit habita iusta

compassione, ichm. panowie sędziowie fiskalni województwa naszego z retent podatkowych obmyśloną rekompensę należycie ukontentują.

[s. 646] Ciż ichm. panowie sędziowie fiskalni będą mieli respekt na jmci pana Stanisława Olbięckiego skarbnika wołyńskiego, przez nieprzyjaciela penitus zrujnowanego i spalonego oraz i jmci pana Marka Andrzeja Łebkowskiego w jego ruinach i za prace jmci debita recompensa ichm. panowie sędziowie fiskalni solabuntur.

Do kościoła urzędowskiego 200 złp z szelężnego województwa naszego naznaczamy, które jm. pan Potępski administrator tegoż podatku do rąk jmci ks. proboszcza tegoż kościoła nieodwłocznie odda i wyliczy.

Inne wszystkie materie i dezyderia województwa naszego lubelskiego i ziemi łukowskiej pro ulteriori resolutione do przyszłego sejmiku odkładamy. Sejmik zaś teraźniejszy dla dalszej obrady województwa naszego nazajutrz po sejmiku deputackim w roku teraźniejszym prorogujemy. Te zaś punkta uchwały naszej teraźniejszej jmci panu marszałkowi koła naszego podpisać nomine publico zlecamy. Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyj naszych zwyczajnym, dnia 30 miesiąca maja r.P. 1707.

Bogusław z Trzeszkowic Pszonka miecznik i podwojewodzy lubelski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

LV. Sejmik ekstraordynaryjny w Lublinie 1 sierpnia 1707 r.

Na mocy uchwały walnej rady konfederacji sandomierskiej z 11 lipca 1707 r. w Lublinie, ogłaszającej bezkrólewie po abdykacji Augusta II i zwołującej sejmiki na 1 sierpnia.

1. Laudum sejmiku w Lublinie 1 sierpnia 1707 r.

Rkp. *APL, CLRMO 194, s. 1618–1628 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował Mikołaj z Olbrachcic Bielski marszałek sejmiku 9 VIII 1707 r.*

[s. 1618] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystkie rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się na sejmik teraźniejszy pro die 1 augusti, ex mente walnej rady lubelskiej, przez j.o. książęcia [s. 1619] jmci arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa[90] koronnego i Wlk. Ks. Lit. oraz j.w. jmci pana marszałka konfederacyjej sandomierskiej[91] podpisanej i pieczęciami stwierdzonej, circa denuntiationem praesenti interregni złożonej, taką w tej koniunkturze i rewolucyjej Rzeczypospolitej czynimy obradę.

Naprzód na reasumpcyję tejże rady walnej lubelskiej ichm. panów posłów e medio nostri in antecessum uproszonych i teraz jako prodromos

[90] *Stanisław ze Słupowa Szembek.*

[91] *Stanisław Ernest Denhoff miecznik kor.*

nostros, ad continuam residentiam et vigilantiam delegujemy, cum ea jednak jako i przedtem praecustoditione, że każdemu z nas obywatelów województwa lubo in absentia lubo in praesentia pomienionych ichm. panów praenuntiorum, ile przy teraźniejszych rewolucyjach extraordynaryjnych, tegoż charakteru poselstwa tamże na kongresie przyszłym zażyć będzie wolno et prosscigentia ac sensu proprio, domówić się. Libera et activa voce we wszystkich circumstancyjach konserwując sobie ad omnes propositiones et occurrentiae, libertatem ac ius concedenti vetandique. Singulari przy tym zelo et activitate ciż ichm. panowie posłowie promovebunt interes publiczny, tak u ichm. panów ministrów, jako i komisarzów najjaśniejszego cara jmci, aby według deklaracyi na traktatach i rozgoworach eo, nomine danych casae iniuriatorum o najazdy, rabunki i inne szkody przez wojska auksyliarne poczynione, wzięły swój skutek per decisionem sądów komisarskich. I nie wprzód ad materias consilii przystąpią, póki nie stanie się satysfakcyja iniuriatis, praevio iuramento na szkody wszelkie i krzywdy, a osobliwie j.w. jejm. paniej [Jadwidze] Zahorowskiej kasztelanowej wołyńskiej, tudzież j.w. jmci pana [Michała] Liniewskiego kasztelana lubaczowskiego, których enormissimae zrabowano. I jednaż wataha, z której pięciu ludzi [s. 1620] pojmanych zlicami [zlecamy?] ciż ichm. pod karą oddali. A dotychczas statuitionem onych wymóc nie mogli, aby tak znaczna ichmciów fortuna albo przywrócona albo nagrodzona ad aequate była, serio expostulabunt ichm. panowie posłowie cum ministris najjaśniejszego cara jmci.

Jeżeli proprias laesiones osób naszych mamy pro obiecto, tym bardziej krzywdę samego Boga, Pana Naszego, z którego łaski i pod którego protekcyją sumus et vivimus zgwałconą immunitatem świątnic Jego powinniśmy zawsze stawiać sobie w pamięci i przed oczami, a wszelkim staraniem concurrere ad vindicationem której to krzywdy za jawne mamy dowody przez wiolacyję od ludzi auksyliarnych cara jmci kościołów kurowskiego i modliborzyckiego, rabowanie więcej niż po dziesięć razy. Osobliwie kurowskiego grobów, sklepów poodbijanie, pogrzebionych poruszanie i powywracanie kielichów, patyn, monstrancyj, sreber, obicia aparatów, poświęcanych rzeczy et aliorum decorum et ornamentorum ecclesiasticorum pozabieranie, organów albo pozytywów popsowanie i porozbieranie, obrazów i ołtarzów sprofanowanie [i] porąbanie, ono zgoła zupełną i doskonałą we wszystkim ruinę, a nawet i samego Pana Boga w Przenajświętszym Sakramencie utajonego ex tabernaculo wyrzucenie, osób kapłańskich depreadatorum et spoliatorum od kościołów odpędzenie. Dla czego chwała Boska ustała i dotąd nullo cultus et devotio, ludzie bez sakramentów umierają. Przeto obligujemy ichm. panów posłów fide et conscientiam, aby ante omnia te negotium tak znacznej krzywdy Boskiej,

nie tylko ad ministros, ale i do samego cara jmci, jeśli się gdzie blisko znajdować będzie, omni possibili [s. 1621] modo promowowali et inuocato prośbą swoją totius consilii auxilio, o satysfakcyję incessariter instent.

Instabunt oraz ichm. panowie posłowie imieniem województwa naszego za jmcią panem [Adamem] Dorengowskim wiceinstygatorem koronnym, ażeby mu posesyja klucza niskiego, do ekonomiej sandomi[e]rskiej należącego, przywrócona była, ponieważ i inni posesorowie dóbr ekonomicznych ad extenuationem sum swoich radą lwowską są cale dochowani.

Potem biorąc się do zwyczajnego [w] województwie naszym porządku, aby cessante activitate wszelkich sądów, jako to trybunałów, ziemstw i grodów, przez ogłoszone interregnum securitas interna et externa była obmyślona et in orbita prawa pospolitego i sprawiedliwości utrzymana i należycie obwarowana. Contra ingruentes casus przy teraźniejszym w Ojczyźnie zamieszaniu, jako prawo i zwyczaj dawny mieć chce, sądy kapturowe eo fine, tak tu w województwie lubelskim, jako i w ziemi łukowskiej, postanawiamy. Których inchoacyję i dalszego ich progresu dispositionem, na przyszłym da Bóg sejmiku in crastino electionis deputatów na Trybunał Koronny, ex limitatione przypadającym, determinare mamy.

Teraz zaś na te sądy przyszłe za sędziów kapturowych, ad collegium ichm. panów oficjalistów grodzkich lubelskich i łukowskich, którzy ex vi legis publicae et ordinaria praxi, w pomienionych sądach kapturowych zasiadać i miejsce swoje mieć zwykli, destinamus et adiungimus. I do tej funkcyjej upraszamy z województwa lubelskiego j.w. jmci pana Adama z Czekarzewic [s. 1622] Tarła wojewodę lubelskiego, j.w. jmci pana Adama na Szaniawach i Jastkowie Szaniawskiego kasztelana lubelskiego, j.w. jmci pana Tomasza z Drzewic Głuskiego kasztelana gostyńskiego, ww. ichm. panów Zbigniewa Suchodolskiego podczaszego lubelskiego, Mikołaja Kossakowskiego chorążego żytomierskiego, Teodora Konstantego z Orzechowca Orzechowskiego podstolego lubelskiego, Teodora na Piaskach Suchodolskiego łowczego lubelskiego, Jacka Stoińskiego stolnika drohickiego, Jana Woronicza stolnika kijowskiego, Stanisława z Rzepek Rzepeckiego wojskiego lubelskiego, Mikołaja z Wybranowa Wybranowskiego skarbnika bełskiego, Mikołaja z Olbrachcic Bielskiego marszałka koła naszego rycerskiego, Andrzeja Leopolda Ossowskiego skarbnika łomżyńskiego, Marka Łebkowskiego skarbnika czernihowskiego, Sebalda Szaniawskiego starostę hadziackiego, Franciszka Szaniawskiego łowczego łukowskiego, Bogusława Pszonkę miecznika i podwojewodzego lubelskiego, Stanisława Poniatowskiego cześnika żytomierskiego, Antoniego z Konar Konarskiego cześnika czernihowskiego, Stanisława z Targowiska Gałęzowskiego regenta ziemi lubelskiej, Jana Boguszewskiego komornika ziemi lubelskiej [i] pisarza grodzkiego

stężyckiego, ichm. panów Aleksandra Stanisława Grodzickiego regenta grodzkiego lubelskiego, Józefa Szaniawskiego, Andrzeja Szaniawskiego łowczego owruckiego, Szymona Antoniego Krasowskiego pisarza grodzkiego [s. 1623] czernihowskiego, Stanisława Milewskiego instygatora fiskalnych sądów województwa lubelskiego, Mikołaja Węglińskiego, Andrzeja z Targowiska Gałęzowskiego, Józefa Dąbrowskiego, Kacpra Brzóskę. Z ziemi zaś łukowskiej ww. ichm. panów Stanisława Rozwadowskiego chorążego łukowskiego, Jana Dominika Jezierskiego sędziego ziemskiego łukowskiego, Marcina Jastrzębskiego podsędka ziemskiego łukowskiego, Franciszka Olędzkiego stolnika łukowskiego, Szczęsnego Izdebskiego stolnika żytomierskiego, Tomasza Szaniawskiego wojskiego łukowskiego, Kazimierza Szaniawskiego instygatora komisarskiego, Jakuba Radzikowskiego, Marcina Kłembowskiego, Jana Szaniawskiego.

Co zaś należy do innych interesów województwa, taka ich ad praesens czynimy dyspozycyję. Ponieważ pensyja wielebnych ichm. ojców dominikanów lubelskich za pozwolone miejsce konsultacyjom naszym i za konserwacyję ksiąg trybunalskich, publiczną uchwałą sejmiku naszego deklarowana, nie przyszła in satisfactionem, tedy evincendo fidem nostram et sponsionem sumę 600 złp z podatku szelężnego, administracyjej jmci pana [Józefa] Potępskiego wojskiego trembowelskiego wyliczyć ex nunc tymże ichm. ojcom dominikanom lubelskim deklarujemy.

A żeśmy przeszłego immediate Skarbowego Trybunału dyspozycyję in ordine repartycyjej do województwa naszego wydanej, akceptowawszy niektórym chorągwiom i regimentom zapłatę, przy zniszczeniu naszym pro posse obmyślili, więc i regiment pieszy [s. 1624] j.w. jmci pana podkanclerzego W. Ks. Lit., starosty naszego actualiter[92], na usłudze Rzeczypospolitej in praesidio Kamieńca, propria impensa jego przy tak znacznej dóbr ruinie zostający, satysfakcyję w zasługach chcąc kontentować, akceptujemy go według tejże repartycyjej i do szelężnego ordynaryjnego percepty a 1 septembris anni praesentis w województwie naszym ad aeranium publicum wchodzacej, tak do miasta Lublina, jako et alias facultates tegoż j.w. jmci pana podkanclerzego litewskiego. Ponieważ tak samo miasto pomienione jego jurysdykcyjej, jako i inne wsi do tegoż podatku znaczną kwotę corocznie contribbuunt, na wypłacenie tychże zasług ordynujemy.

Wniesione postulatum przez jmci pana Mikołaja Wybranowskiego skarbnika bełskiego, administratora podatku szelężnego anni 1702 województwa naszego, aby mógł mieć securitatem sukcesorów i dóbr swoich. Zabierając się teraz ad opus belli ex munere sarzy [sic] swojej, że

[92] *Antoni Stanisław Szczuka.*

kalkulacyja administracyjej swojej przed ichm. panami sędziami e medio iudicii fiscalis delegowanymi ekspediował i rękami ichmciów jest podpisana, przyznajemy. Legalitem jednak et discussionem tego interesu jako skarbowego, do dalszej całego sądu fiskalnego decyzjej zachowujemy.

Deklaracyję przeszłych immediate uchwał naszych in rem [s. 1625] jmci pana Franciszka Szaniawskiego łowczego łukowskiego i jmci pana Aleksandra Stanisława Grodzickiego regenta grodzkiego lubelskiego chcąc przywieść ad effectum, którzy przez ogień ponieśli iacturam swych fortun. Osobliwie jednak jm. pan regent, akta grodzkie salwując in propria supellectili, największą ma stratę, in praesenti zaś rerum angustiam, nie może proporcjonalnie sublevari. Tedy succurrendo proposse vicibus tego nieszczęścia, każdemu z ichmciów po 500 złp z podatku szelężnego administracyi jmci pana Potępskiego wojskiego trembowelskiego wyliczyć naznaczamy.

Także i jmci panu Wawrzyńcowi Radzikowskiemu wicesgerentowi i podwojewodzemu łukowskiemu, od województwa naszego do magazynu brzeskiego W. Ks. Lit., według dawniejszej na przeszłym[a] sejmiku deklaracyjej, podobną kwotę 500 złp za pracę ofiarujemy i onę wypłacić powinniśmy.

Więc iż na tymże sejmiku jm. pan Bogusław Pszonka miecznik i podwojewodzy lubelski, komisarz do magazynu sandomierskiego, natenczas marszałek za dyrekcyjej swojej, ad privatas sponsiones od niektórych ichmciów intra plenum in publico wszystkich braci consensum, intuitu podobnej funkcyjej komisarskiej na sumę 3000 złp sobie datas, tęż sumę sobie w laudum in rem sui wspomniał i naznaczył. Także niektóre promissiones nowych largicyj anonime wyraził, o co in congressu moderno zachodzą przy kontradykcyjej protestacyje, tedy chcąc ad praesens ułacnić, publiczne uniwersalne interesa [s. 1626] controversiam exortam odkładamy ad decisionem przyszłego sejmiku.

Insze zaś desideria ichm. panów braci, ponieważ nie mogą ad praesens przy szczupłości czasu determinari, similiter do przyszłego sejmiku differimus. Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyj naszych zwyczajnym, dnia 1 miesiąca sierpnia r.P. 1707.

Mikołaj z Olbrachcic Bielski marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *W tekście błędnie: przyszłym.*

LVI. Sejmik deputacki w Lublinie 12 września 1707 r.

1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 12 września 1707 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 194, s. 1118–1119[a] – oblata; w grodzie lubelskim oblatował marszałek sejmiku, ur. Krzysztof Gołąbek Jezierski 15 IX 1707 r.;* **Rkp. 2.** *AAL AKL, Rep. 60 A XXVII, k. 426–427 – kopia.*

[s. 1118] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się na sejmik teraźniejszy dnia dzisiejszego dla elekcyi deputatów na Trybunał Koronny, ex praescripto legis publicae postanowiony et ordinario cursu przypadający. Na które się inne materie mieścić nie powinny, oprócz obrania komisarza in ordine do dyspozycyj skarbowych interesów, teraz do nominacyi ichm. panów deputatów przystępujemy.

A lubo przy nieustających moderni status in Republica rewolucyjach Trybunały Koronne i wszystkie subsellia nie mogą tranquilla frui potestate, ani tam, gdzie potrzeba wyciąga publiczna, mogą civium expectationi, ale jako czasu i koniunktur[b] sposobnych anceps et vacillans ordo rerum w Ojczyźnie naszej pozwala. Jednak aby tak potrzebnej opus elekcyi nie tylko województwu lubelskiemu, ale i całej Rzeczypospolitej ad eventus świętej sprawiedliwości proficuum et exoptatum nie upadało i affecta braci jednostajne z dniem dzisiejszym nie upłynęły bez przysługi erga emeritos et capaces takiej godności concives.

Znając wielkie merita et qualitates ww. ichm. panów Kazimierza Bielskiego cześnika warszawskiego, podstarościego grodzkiego lubelskiego i Franciszka z Gołąbków Jezierskiego sędzica ziemi łukowskiej, których osobliwe praetium et aestimatio viget w sercach naszych, za sędziów na Trybunał Główny Koronny według prawa i zwyczaju następujący. Tychże ww. ichm. panów Kazimierza Bielskiego cześnika warszawskiego, podstarościego grodzkiego lubelskiego i Franciszka z Gołąbków Jezierskiego sędzica ziemskiego łukowskiego do tej funkcyi upraszamy et concordibus votis destynujemy.

Jmci pana komisarza zaś nowego electionem, która ex usu dawnego porządku dziś insiniut et semel miała mieć campum wspólnej obrady i determinacyi swojej, do jutrzejszego da Bóg sejmiku ex limitatione anterioris laudi zbliżającego odkładamy.

Desiderium jednak et postulatum jmci pana Antoniego Domańskiego obywatela ziemi łukowskiej ratione deductionis nobilitatis wniesione, chcąc na teraźniejszym akcie iuxta usum legis publicae adimplere [s. 1119] naznaczyliśmy e medio nostri ichm. panów komisarzów do wysłuchania tejże dedukcyi i obaczenia dyspozycyi domu i genealogii pomienionego jmci pana Domańskiego. Którzy ichm. panowie komisarze satisfaciendo

muneri suo i prośbie tegoż jmci pana Domańskiego dokumenta wszystkie konotowali et eo nomine daną mu atestacyję podpisali.

Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyj naszych zwyczajnym, dnia 12 miesiąca września r.P. 1707mo.

Krzysztof z Gołąbków Jezierski sędzic ziemski łukowski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *Karta w rkp. 1 częściowo uszkodzona.*

[b] *W rkp. 2 jest: koniektur.*

LVII. Sejmik z limity w Lublinie 13 września 1707 r.

Poprzedni sejmik z 1 VIII 1707 r. zalimitował się wprawdzie na termin nieokreślony, jednak że była to jego kontynuacja, wynika z początku poniższego laudum.

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 13 września 1707 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 194, s. 1119–1120[a] – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Krzysztof Gołąbek Jezierski marszałek sejmiku 15 IX 1707 r.*; **Rkp. 2.** *AAL AKL, Rep. 60 A XXVII, k. 427–428 – kopia.*

[s. 1119] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się tu na sejmik dzisiejszy ex limitatione przeszłego za dyrekcyi jmci pana [Bogusława] Pszonki miecznika i podwojewodzego lubelskiego odprawionego przypadający, taką w interesach województwa naszego czynimy dyspozycyję et resolutionem odłożonych ad decisionem praesentis actus materiach.

A że na przeszłym blisko sejmiku podczas dyrekcyjej jmci pana Mikołaja z Olbrachcic Bielskiego sędzica grodzkiego lubelskiego ekspediowanym, exorta była kontrowersyja et oppositus wielu ichm. braci contradicentium sensus largicyi 3000 złp w laudum wspomnionej in favorem jmci pana Pszonki miecznika lubelskiego podczas jegoż dyrekcyi. Tedy chcąc te deferencyje, zwłaszcza od jmci pana Marka Łebkowskiego skarbnika czernihowskiego z jmcią zachodzące, finaliter ad praesens uspokoić. Ponieważ tenże jm. pan skarbnik czernihowski vigore [s. 1120] deklaracyj naszych dopomina się za pracę i usługę u województwa podczas marszałkostwa swego rekompensy, takie między ichmciami czynimy pomiarkowanie. Aby ta suma 3000 złp extra plenam przedtem consensum nostri dla jmci pana miecznika lubelskiego włożona w laudum, teraz przy jednostajnej zgodzie i dyspozycyi województwa cedat per medium na obydwu ichmciów, to jest na każdego osobę po 1.500 złp ordynujemy ut aequalis ichmciów aetas et obsequium aequali premio coronetur.

Wniesioną in gremium nostri instancyję za sukcesorami godnej pamięci nieboszczyka jmci pana Kazimierza Domaszewskiego miecznika łukowskiego, jako concivis nostri, pamiętając na zasługi jego in sinum afektów naszych przyjmując i nie tylko za znaczną stratę fortuny per incendium spalonej wzgląd mając i kompasyję, ale i naszym czyniąc dosyć deklaracyjom tot laudis ad subceniendum sorti jego danym, pozostała resztę z podatku czopowego województwa lubelskiego, której pokazują się impossibilem przy teraźniejszej ruinie województwa exactionem, tymże sukcesorom indulgemus et ab impetitione quavis teraźniejszą naszą uchwałą onych in posterum impetitione uwalniamy.

Więc że tak wiele potrzebnych do porządku województwa naszego interesów niepodobna dla szczupłości czasu et ob imminentia mala od wojsk przechodzących ad praesens determinować. Tedy sejmik teraźniejszy nie tylko in ordine electionis nowego komisarza i innych okkurencyj postanowienia i rozporządzenia do poniedziałku po święcie Trzech Królów przypadającym [9 stycznia] w roku da Bóg przyszłym 1708 limitujemy. Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyj naszych zwyczajnym, dnia 13 miesiąca września r.P. 1707.

Krzysztof z Gołąbków Jezierski sędzic ziemi łukowskiej, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *Dokument częściowo uszkodzony.*

LVIII. Sejmik z limity w Lublinie 9 stycznia 1708 r.

Zebrał się z uchwały poprzedniego sejmiku z 13 IX 1707 r. (zob. powyżej).

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 9 stycznia 1708 r.

Rkp. 1. *AAL, AKKL Rep. 64 TVII, k. 61–64v – kopia; w grodzie lubelskim oblatował Krzysztof z Gołąbków Jezierski marszałek sejmiku 12 I 1708 r.;* **Rkp. 2.** *AAL AKL, Rep. 60 A XXVII, k. 428–431v – kopia.*

[k. 61] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się tu na sejmik dzisiejszy ex vi limitationis przypadający, takowe de unanimi consensu laudum stanowimy i rezolucyję czynimy w odłożonych ad decisionem teraźniejszego aktu materiach.

A naprzód przyszedłszy ad punctum obierania komisarza na Trybunał Skarbowy [a]-in fundamento limitacyjej z blisko przeszłego sejmiku ad praesentem actum odłożonego, teraz na tenże Trybunał Skarbowy[a], pleno voto et unanimi consensu obieramy za komisarza województwa naszego jmci pana Kazimierza [k. 61v] Suffczyńskiego cześnika łukowskiego. Że jednak jm. pan Antoni Kiełczewski stolnik żytomierski intermisit officium usługi

swojej ku województwu na blisko przeszłej kadencyi tegoż Trybunału we Lwowie w roku przeszłym 1707 odprawionego, tedy upraszamy pomienionego jmci pana stolnika, aby w nadgrodę tegoż omieszkania funkcyję swoją komisarską na teraźniejszym Trybunale Skarbowym, który we Lwowie ma immediate perfici et expediri zakończył i exercitium charakteru swego komisarskiego w wydawaniu asygnacyj na repartycyje dwie tylko, pierwszą z trybunału łuckiego anni 1706, drugą z trybunału lwowskiego anni 1707 immediate praeteriti do województwa wydane determinował. A jmci pana Suffczyńskiego cześnika łukowskiego dyspozycyja komisarska ab actu praesentis jego electionis zaczynać się ma. To jest aby tenże jm. pan cześnik łukowski na repartycyję nową, która z teraźniejszego immediate trybunału lwowskiego do województwa procedet, asygnacyje wydawał salva jmci panu komisarzowi nowo obranemu, tego czasu (który do zakończenia funkcyi jmci panu stolnikowi żytomierskiemu za intermisyją przeszłorocznej kadencyi jest teraz naznaczony) od województwa in futurum compensatione praecustoditae. Któremu jmci panu komisarzowi ad praesens electo solarium na przyszłym sejmiku naznaczyć deklarujemy.

A że już tam afflicto Rzeczypospolitej statu nie tylko od różnych wojsk cudzoziemskich jesteśmy depressi, ale też i wojska Rzeczypospolitej exotica gentis vocabulo przez niesłychaną [k. 62] i nigdy nie praktykowaną w dobrach ziemskich konsystencyją, ad proprium rozłożoną arbitrium, albo raczej kantonowanie żadnego nie mają respektu. I owszem w województwie naszym i ziemi łukowskiej latowawszy i tak wielkie szkody i zrujnowanie ubogich poddanych naszych poczyniwszy dotychczas subsistunt, z wyciągnieniem ultimi wolności spiritus, przy ostatniej ruinie publicznych i prywatnych fortun. Zaczym w tak jawnej krzywdzie i lezjej praw i wolności, dóbr szlacheckich immunitatum.

Do tych, od których dependere powinni, to jest do j.ww. ichm. panów hetmanów koronnych, ww. panów recurrimus, którzy sami są spectatores ruin naszych, i upraszamy w poselstwie ichm. panów Antoniego Skarbka Kiełczewskiego stolnika żytomierskiego, komisarza województwa lubelskiego antecedentem obranego i Leopolda Ossowskiego skarbnika łomżyńskiego. Zleciwszy ichm., aby jako najprędzej adire mogli j.ww. ichm. panów wodzów koronnych oraz według instrukcyjej od jmci pana marszałka koła naszego podanej exprimant calamitates nostras, tudzież upraszać będą, aby te rozłożone wojska, które ultimum vitae odbierają alimentum z województwa naszego, ruszyć chcieli et ab ulteriori oppressione nas uwolnili, excessivos sądzili i karali.

Ciż ichm. panowie posłowie opowiedzą, jak tak znacznych dwóch braci naszych, to jest ichm. panów Jakuba Krzewskiego i Jana Szaniawskiego, ludzie najjaśniejszego cara jmci poobdzierali et crudelissime pozabijali,

ciała w lasy pozawłóczywszy, zwierzom i ptakom consumere pozwolili. Także jmci pana Sikorskiego ze sublatus e vivis przez ludzi pod komendą jmci pana Tańskiego będących, similites doniosą. Nasi zaś bracia i inni ex sola suppositione, że Moskal pod Międzyrzecem zabił i [k. 62v] dotychczas incarcerati, aby wypuszczeni i uwolnieni byli per instantias j.ww. ichm. panów hetmanów koronnych, serio starać się będą. I inne dezyderia i dolegliwości status nobilitatis promovere aby raczyli, upraszamy. W rekompensę zaś podjętej fatygi dla przysługi województwa i koszta naznaczamy ichm. panom posłom i asekurujemy wyliczyć po 1000 złp.

Wiadome nam prace, fatygi i expensa ichm. panów deputatów na radę lubelską uproszonych, to jest ichm. panów Stanisława Rozwadowskiego chorążego łukowskiego, Stanisława Rzepeckiego wojskiego lubelskiego i Mikołaja Wybranowskiego skarbnika bełskiego. Zaczym je rekompensując, każdemu z ichmciów po 1000 złp deklarujemy i aby pomienione sumy z retentów podatkowych na przyszłych sądach fiskalnych obmyślone były, chcemy.

Sądy fiskalne, które dotychczas ex variis impedimentis nie sądziły się iuxta praescriptum anteriorum laudorum, reasumujemy i upraszamy ww. ichm. panów sędziów, aby te sądy w poniedziałek blisko następujący [15 stycznia] zaczęli i one kontynuowali. Na których sądach wszyscy retentores, którzy albo sie nie rachowali, albo sum ex decretis przysądzonych dotychczas nie popłacili, albo poenam peculatus na sobie otrzymać nie dopuścili, sine adcitatione stawić się mają et decrteta pati. Którzy by zaś contumaces zostawali, do tych executio militaris iść powinna. Także i retentores wszelakich podatków, jako to groszowego, szelężnego i czopowego et cuiusqumque generis similiter sprawić się i sumy do rąk ichm. panów administratorów sub triplici pensione wnosić mają.

Sądy zaś ziemi łukowskiej simili modo w tydzień po kadencyjej lubelskich sądów odprawiać się mają.

A ponieważ jm. pan Józef Potępski wojski trembowelski [k. 263] i administrator szelężnego województwa naszego deduxit nam i dostateczną w kole braterskim uczynił elucidacyję, iż z miasteczek i wsiów w województwie naszym dotychczas nic nie wybrał, a zaś z Lublina znaczną sumę vigore asygnacyjej et laudorum wypłacił, tedy iniungimus jmci panu administratorowi aby jak najprędzej circa vindicationem tego podatku zachodził się. I jeśli kto in spatio dwóch niedziel nie wypłaci et per militarem executionem repetat zatrzymany podatek.

Do tego, że kontrybucyja z miasta Lublina per anterius laudum a 1 septembris in anno 1707mo jest ordynowana na regiment j.w. jmci pana

podkanclerzego W. Ks. Lit.[93], starosty naszego lubelskiego in praesidio Kamieńca zostający, które laudum i teraźniejszą uchwałą naszą reasumujemy i aby jm. pan Potępski importantium sum w mieście Lublinie temu aplikował regimentowi i wypłacał od czasu naznaczonego, obligujemy jmci.

Tenże jm. pan administrator sufficientem calculum na sądach fiskalnych uczynić będzie powinien i jeśli się pokaże przy jmci jaka suma, onę zapłaci. Jeżeli zaś in retentis ten podatek zostaje, tedy asygnacyje do jmci wydane in suspenso dotąd być powinny, póki co z województwa pomienionego podatku do skarbu non contribuetur et sufficiens nie nastąpi calculatio.

Chcąc przy tym subvenire necessitatibus i ustawicznym ekspensom województwa naszego, podatek czopowego, który ex ratione calamitatis temporum nie mógł fruktyfikować województwu, teraźniejszą uchwałą naszą reducimus ad antiquam praxim, aby jego kurrencyja tak w mieście Lublinie, jako i po miasteczkach województwa die 1 ianuarii anni immediate praeteriti 1707mi zaczynała się et consequenter continuetur postanawiamy. Którego to czopowego a tempore suprascripto zaczynającego się [k. 63v], a przez lat dwie consequenter ciągnącego się, administracyję j.w. jmci panu Adamowi Szaniawskiemu kasztelanowi lubelskiemu committit województwo. Ile gdy substitut jmci, jm. pan Jan Szaniawski w konotacyję jego wkroczył, a cokolwiek przedtem tenże jm. pan Jan Szaniawski ad rationem czopowego od kogokolwiek sumy wybrał, to wszystko exolventibus być powinno w tęż kontrybucyję komputowano i przyjęto, którzykolwiek jego kwity produkować będą.

Ponieważ zaś pomieniony jm. pan kasztelan lubelski doniósł congressui nostro, iż ad rationem kolekty z czopowego podatku swoją własną sumę 6000 złp na różne potrzeby województwa erogavit, tedy tak tę in rem województwa ekspensę praevia verificatione kompensować. Jako też za przysługę jmci i prace życzliwe ku województwu, gratitudinem ad aequatam temuż jmci panu [kasztelanowi] lubelskiemu z przerzeczonego podatku naznaczyć na przyszłym immediate sejmiku deklarujemy.

Do którego także czopowego practicatam pensionem według dawnych uchwał sejmikowych na ludzi zamku lubelskiego zostających przy usłudze województwa naznaczoną, a za czas niemały zatrzymaną, ordynujemy.

Obranie jmci pana administratora podatku szelężnego, którego kurrencyja zacznie się die 1 februarii anno praesenti, do przyszłego odkładamy sejmiku.

---

[93] *Antoni Stanisław Szczuka.*

Interes jmci pana [Stefana] Gniewosza podstolego bielskiego, brata naszego, w kole naszym doniesiony, który w chorągwi husarskiej najjaśniejszego królewicza jmci Jakuba [Sobieskiego] pretenduje w starych zasługach 1000 złp akceptujemy i jeżeli się pokaże, że województwo tej chorągwi starych zasług winno, obligujemy jmci pana komisarza, aby w te rachunki wejrzawszy, ten 1000 złp z retentów jakich obmyślił, a chorągwi wzwyż pomienionej potrącił.

Dalsze zaś rozporządzenia województwa, interesa i dezyderia ichmciów, jako to desiderium jmci pana [Bogusława] Pszonki miecznika i podwojewodzego [k. 64] lubelskiego circa interpositiones magnas zaświadczone jmci toties województwa przysługi, albo na sercach naszych notowane, calculo meritorum et virtutum jmci (które same loquantur) nie chcemy być immemores, ale vota praemiis coronare conabimur.

Jmci pana Tomasza Szaniawskiego wojskiego łukowskiego, który lubo sufficientem pokazuje z podatku podymnego eksakcyjej swojej w ziemi łukowskiej calculum oraz pro justo et reali censemus, jednakże ten interes do dania generalnego kwitu do przyszłego sejmiku zachowujemy.

Evictionem w młynowym jmci panu [Kasprowi] Brzósce similiter reservamus.

Ichm. panom deputatom choragwi husarskiej j.w. jmci pana ordynata zamojskiego[94], jako to jmci Felicjanowi Gałęzowskiemu i jmci panu Maciejowi Udryckiemu, kompensując ich trudy i koszta, zjeżdżajac na sejmik ad vindicationem zasług w tym województwie zostających, largicyi quantitatem równo z interesami województwa innymi, do przyszłego sejmiku odkładamy.

Jmci pana Krzysztofa Polanowskiego i jmci pana Drzewieckiego przysługę województwu świadczoną, ex re legationis, fraterno amplectimur affectu oraz chcemy nesit sterilis.

J.w. pana kasztelana gostyńskiego[95] w województwie naszym, ale w całej Rzeczypospolitej meritis clarissimi viri wniesione desiderium osobliwej pamięci i respektowi jmci pana komisarza naszego zalecamy.

Na wniesioną propozycję ratione adminiculi castrensi ad obsequium et securitatem ziemi łukowskiej na przyszłym da Bóg sejmiku resolutionem uczynimy.

Te tedy, jako i inne do porządku województwa naszego interesa, że niepodobna angusto czasu szczupłego terminare spatio, więc sejmik teraźniejszy ad diem 12 martii w roku teraźniejszym limitujemy, który pod tąż laską [k. 64v] odprawiać się powinien, zachowujemy. Działo się

[94] *Tomasz Józef Zamoyski.*
[95] *Tomasz Głuski.*

w Lublinie, na miejscu konsultacyj naszych zwyczajnym, dnia 9 miesiaca stycznia r.P. 1708.

Krzysztof z Gołąbków Jezierski sędzic ziemi łukowskiej, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a-a] *W rkp. 2 ta część zdania została opuszczona.*

LIX. Sejmik z limity w Lublinie 12 marca 1708 r.

Zebrał się z uchwały poprzedniego sejmiku z 9 I 1708 r. (zob. powyżej).

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 12 marca 1708 r.

Rkp. *AAL AKL, Rep. 60 A XXVII, k. 431v–433v – kopia; w grodzie lubelskim oblatował ur. Krzysztof Jezierski marszałek sejmiku 16 III 1708 r.*

[k. 431v] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się na sejmik teraźniejszy ex limitatione laudi anterioris do dnia dzisiejszego prorogowany, taką w okolicznościach moderni status dla ratunku dobra pospolitego stanowimy unanimi consensu obradę.

Chcąc primarie substancyje nasze przez różne wojska extreme zniszczone salwować ad ultima clade et abominatione dalszej dezolacyi, a tym doskonalsze jeszcze i zupełniejsze ubogim ludziom obmyślić respirium i ochronę od lokacyj niektórych partii in visceribus województwa [k. 432] dotąd zostających. Z osobna legacyję widzimy być potrzebną do j.w. jmci pana referendarza i hetmana polnego[96] koronnego[a], kiedy i do j.w. jmci pana hetmana wielkiego koronnego [i] wojewody bełskiego[97] in virtute dawnej instrukcyi miała być ekspediowana. Aby tęż instrukcyję jm. pan Antoni Skarbek Kiełczewski poseł nasz ad implendo doniósł desideria et afflictam sortem województwa całego temuż j.w. jmci panu hetmanowi polnemu i upraszał serio nomine publico, żeby swój kanton osobliwy z województwa i ziemi łukowskiej, w której teraz subsistit wyprowadzić raczył. Do którego jmci pana posła, natenczas komisarza naszego, jako i do j.w. jmci pana kasztelana lubelskiego[98] napisze list jm. pan marszałek obtestando ichmciów amore boni publici, żeby stawając circa integritatem województwa, osobliwie praw i swobód całej Rzeczypospolitej, odwracali to wszystko przezornością swoją, cokolwiek widzieć będą stanowi szlacheckiemu praeiudicium.

A że należy prawa dawne i zwyczaje ad praxim reducere, a zwłaszcza te, które obwarowały media tuendae libertatis, tedy stosując się ad

[96] *Stanisław Mateusz Rzewuski.*

[97] *Adam Mikołaj Sieniawski.*

[98] *Adam Szaniawski.*

mentem legis i chcąc subvenire siłom Rzeczypospolitej w teraźniejszych niebezpieczeństwach i dalszym na obronę publiczną intencyjom, popis w województwie naszym lubelskim i ziemi łukowskiej w poniedziałek po Przewodniej Niedzieli, to jest pro die 16 aprilis naznaczamy i reasumujemy.

Także aby dawny porządek nie upadł w ordynaryjnych województwa prowentach dispositionem podatku szelężnego na przyszłym da Bóg sejmiku uczynimy, z którego zaraz i delegates do ksiąg urzędowskich occurrendo ich deterio rationi naznaczamy.

Tudzież in illo kongresu przyszłego sejmiku solarium według zwyczaju dla jmci pana Kazimierza Suffczyńskiego cześnika łukowskiego, jako komisarza teraźniejszego województwa naszego na przeszłym obranego sejmiku, umówimy i postanowimy. Tamże na pomienionym akcie kontrybucyi talarowej dla wojska saskiego i ratione prowiantów mącznych dla Moskwy, tak do sandomierskiego jako i brzeskiego magazynu ordynowanych, propter combinationem braci, jeśli wszyscy aequoliter wydali i te ciężary [k. 432v] znosili tak w województwie lubelskim jako i ziemi łukowskiej, dyskwizycyję uczynimy przy tym. Zboże i prowianty inne w mieście Lublinie pozostałe, że są z własnych fortun naszych, do magazynu tutecznego sprowadzone, do których się nikt nie przykładał, tylko szczególnie województwo nasze. Tedy laudo praesenti postanawiamy, żeby dysparty-ment zboża tegoż i innych legumin tu się najdujących, stanął ad proportionem dymów między bracią wszystkich, którzy też prowianty do magazynu lubelskiego importarunt. Do której dyspozycyi i pomiarkowania uprosiliśmy e medio nostri i naznaczyli ichm. panów Tomasza Skarbka na Kiełczewicach Kiełczewskiego cześnika lubelskiego [i] Jana Iżyckiego wojskiego grabowieckiego za komisarzów, aby ichmciowie visto et aedaequato ordine według proporcyj dymów i importancyi tych prowiantów ichm. bracię naszą pomiarkowali in praesentia grodu lubelskiego.

Jmci pana Bogusława Pszonki miecznika i podwojewodzego lubelskiego podjęte fatygi pro bono województwa całego in munere odprawionego komisarstwa do magazynu sandomierskiego non sine dispendo zdrowia i fortuny, anterioribus laudis upewnione, spe ukontentowania przyszłego sejmiku committimus declarationi.

A że w. jm. pan Kazimierz Bielski cześnik warszawski, podstarości grodzki i deputat na Trybunał Koronny województwa naszego lubelskiego manifesta, dokumenta przez czas niemały świadczył prac i niewczasów swoich ad commune bonum województwa całego i co tydzień zjeżdżał na pocztę, zdrowiu swemu non parcendo dla znoszenia się w interesach publicznych, które nas wszystkich concernunt. Tak z jm. panem komisarzem, jako i j.w. jm panem kasztelanem lubelskim in functione na Trybunale Lwowskim Skarbowym pro hunc zostającymi, nie tylko hunc zelum et

punctualo obsequium, ale i dawniejsze ku temu województwu merita et studia, ale osobliwie ruinę dóbr jego znaczną przez kanton wojska koronnego uczynioną, przy wszelkim podziękowaniu grato animo prosequimur i w dalszym respekcie mieć deklarujemy.

Jmci pana Tomasza Szaniawskiego wojskiego łukowskiego desiderium [k. 433] względem dania kwitu z podatku podymnego eksakcyjej jego w ziemi łukowskiej do przyszłego sejmiku odkładamy, na którym tenże jm. wojski łukowski powinien będzie producere decretum libertatis w sądach fiskalnych eo nomine otrzymany.

Że jednak jm. pan Józef Żelisławski wicesgerent grodzki lubelski wyrachował się z podatku podymnego województwa lubelskiego eksakcyjej swojej i otrzymał dekret libertatis w sądach skarbowych, dajemy kwit generalny z pomienionego podatku et ab impetitione quavis tegoż jmci pana wicesgerenta grodzkiego lubelskiego i sukcesorów jego perpetuis temporibus uwalniamy.

Także interes jmci pana Kaspra Brzóski administratora podatku młynowego w województwie naszym, mając w pamięci asekuracyję takąż, jaka była dana od województwa jmci in atecessum za dyrekcyjej jmci pana Pawła z Olbrachcic Bielskiego skarbnika i sędziego grodzkiego lubelskiego, marszałka natenczas koła naszego rycerskiego et ad praesens temuż jmci panu Brzósce dać deklarujemy.

Wniesione postulatum jmci pana Daniela Bielskiego concivis nostri i z antenatów swoich et ex propriis meritis w tym województwie zasłużonego, za synem swoim, jmci panem Stanisławem Bielskim chcąc ad implere, upraszamy jmci pana marszałka, aby nomine całego kongresu naszego napisał do j.w. jmci pana wojewody bełskiego [i] hetmana wielkiego koronnego, żeby wniósł instancyję za pomienionym jm. panem Stanisławem Bielskim, synem jego, do j.o. księcia jmci [Franciszka] Rakoczego, u którego w sekwestrze zostaje, aby mógł być uwolniony ex detentione.

Ichm. panom deputatom chorągwi husarskiej j.w. jmci pana ordynata Zamoyskiego[99] traktamentu naznaczenie iuxta obloquentiam anterioris laudi, do przyszłego sejmiku ex praesenti limitatione przypadającego zachowujemy.

Insze zaś desideria od różnych ichmciów braci naszych, tak na przeszłym immediate sejmiku, jako teraźniejszym [k. 433v] ad gremium nostri wniesione, jako i wszystkie województwa interesa in alteriori laudo namienione, a zwłaszcza podane recenter supliki do koła naszego od wielebnych ojców karmelitów bosych konwentu lubelskiego względem obmyślenia suplementu et subsidii na podparcie ruiny kościoła, jako też

[99] *Tomasz Józef Zamoyski.*

i jmci pana Grzegorza Muratowicza wójta lubelskiego o pewną do województwa pretensyję ad resolutionem et declarationem przyszłego sejmiku odkładamy.

Sejmik zaś teraźniejszy dla uspokojenia różnych interesów województwa naszego i skutecznego ich rozporządzenia oraz propter fiscalem determinationem desideriorum, które są w przeszłych laudach wyrażone, jako dla teraźniejszych okkurencyj ad diem 24 mensis aprilis za jednostajną zgodą limitujemy. Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyj naszych zwyczajnym, dnia 12 miesiąca marca r.P. 1708.

Krzysztof z Gołąbków Jezierski sędzic ziemski łukowski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *W rękopisie (kopii) zapisano błędnie: koronnych. Rzewuski wówczas pełnił jednocześnie urzędy referendarza świeckiego i hetmana polnego.*

LX. Sejmik z limity w Lublinie 24 kwietnia 1708 r.

Zwołany uchwałą poprzedniego sejmiku z 12 III 1708 r. (zob. powyżej).

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 24 kwietnia 1708 r.

Rkp. *APL, CLRMO 195, k. 296–297 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Krzysztof Jezierski marszałek sejmiku 28 IV 1708 r.*

[k. 296] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystkie rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się na sejmik teraźniejszy do dnia dzisiejszego, to jest ad 24 aprilis anteriori immediate laudo limitowany, na miejsce konsultacyj naszych zwyczajne, taką ad praesens czynimy uchwałę.

Naprzód aby legacyja wzajemna ekspediowana była do województwa sandomierskiego, do którego jakośmy byli in antecessum destynowali, tak i teraz upraszamy i naznaczamy za posłów jmci pana Michała na Ryszkach Ryszkowskiego podczaszego łukowskiego, pisarza grodzkiego lubelskiego i jmci pana Bogusława Łebkowskiego podstolego kijowskiego. Którym ichm. panom posłom da instrukcyję jm. pan marszałek od koła naszego, dziękując pro communicative consiliorum województwu sandomierskiemu parem ku Ojczyźnie zelum, [...] zaś reciproca vota et studia deklarując, oraz i tego dokładając w pomienionej istrukcyi ichm. panom posłom naszym, aby sól suchedniowa, która jest ordynowana ze skarbu do województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, jak przyjdzie fluitutionem, nie podpadała pod uchwałę zjazdu tamecznego pod Pokrzywnicą i nie była tamowana, ale wolno puszczona.

Także i respons na instrukcyję ichm. panom posłom sandomierskim, aby był in eundem sensum ekspediowany solitae dexteritati committimus jmci pana marszałka naszego.

Popis aby nie upadał i przyszedł ad praxim według prawa dawnego i zwyczaju oraz i uchwały przeszłego immediate sejmiku naszego. Czas tego popisu w województwie naszym lubelskim na dzień po zaczęciu sejmiku przyszłego ex moderna limitatione przypadającego trzeci, to jest 24 maii, w ziemi łukowskiej in crastino święta św. Trójcy [4 czerwca] iuxta usum antiquam naznaczamy. Na którym akcie i zjeździe generalnym tak z województwa lubelskiego, jako i z ziemi łukowskiej powinni się będą stawić ichm. panowie obywatele nie tylko dziedzicowie i posesorowie dóbr ziemskich szlacheckich, królewskich i duchownych, ale też i ci ichmciowie, którzy sumy znaczne na prowizjach mają lub poene de bellica expeditione sancitis, jako prawo mieć chce i konstytucyja anni 1621[100]. Ktokolwiek by zaś na termin tegoż popisu naznaczony z ichm. panów braci ab aliquam [...] zjechać nie mógł, żeby od ichm. panów sąsiadów był specyfikowany i do komputu generalnego włożony. Także ichm. panowie wojskowi, tegoż województwa obywatele swoje substancyje mający, aby na tymże popisie comporeant obowiązujemy simili [...]. Któremu aktowi publicznemu aby j.ww. ichm. panowie senatorowie nasi raczyli asystować osobami swymi, upraszamy et publico obstringimus voto. Na którym o wszystkich interesach et de mediis pospolitego ratunku rozmówimy się i naradzimy.

Manifest contra iudicatu et declarationes komisyjej lwowskiej, które pociągnęło za sobą materias status cum praeiudicio praw i wolności Rzeczypospolitej, aby jm. pan Antoni Skarbek Kiełczewski, jako na tejże komisyjej lwowskiej natenczas komisarz od województwa naszego lubelskiego oraz i jm. pan marszałek sejmiku naszego uczynili w grodzie lubelskim nomine publico, stosując się ad sancita uchwały województwa sandomierskiego.

Subveniendo sorti jmci pana [Józefa] Potępskiego wojskiego trembowelskiego, administratora podatku szelężnego województwa lubelskiego anni 1707, oraz securitati osoby i fortuny jego, że jest oneribus nie tylko asygnacyjami, ale i komminacyjami ichm. panów wojskowych asygnatariuszów. Tedy praesenti laudo praecustodimus, aby (niżeli calenda[...][a] w sądach skarbowych przez jmci ekspediowane będzie i dekretu libertatis, a consequenter kwitu od województwa z administracyjej swojej nie otrzyma) jm. pan komisarz asygnacyi do jmci nie wydawał, [...] by też intra hoc spalium wydana która była, aby do wypłacenia jej nie należał.

Do administracyjej zaś pomienionego podatku szelężnego województwa lubelskiego w roku teraźniejszym 1708 poczynającego się a die 1 februarii, a kończącego się ultimi ianuarii in anno 1709no, uprosiliśmy i naznaczyli jmci pana Wacława Głuskiego chorążego husarskiej chorągwi j.w.

[100] *VC, t. III, s. 297–302.*

jmci pana ordynata [Tomasza Józefa] Zamoyskiego. Który to podatek, aby się na żadne prywatne nie obracał largicyje, tylko na zapłatę wojsku, praesenti laudo cavemus.

A że niemało jest dóbr zrujnowanych, z których podatku tego szelężnego nie chcą importare do skarbu województwa, dla tej przyczyny, że w nich ani arendy ani szynku nie mieli. Tedy to sobie specialiter warujemy i niniejszą uchwałą postanawiamy, aby jm. pan administrator pomienionego podatku szelężnego pozwał wszystkich retentorów, którzykolwiek nie zapłacili tego podatku, na sądy fiskalne, gdzie jeśli tenże sąd skarbowy uzna być te instyfikacyję słuszną i każe przez dekret to samo poprzysiąc, retentoribus jako we wsi i miasteczkach dla ruiny nie było arendy, szynku i żadnej percepty do szelężnego należącej. Dopiero praevio decreto iudicii fiscalis powinni tę będą przysięgę wykonać w grodzie iuxta praescriptum dekretu pomienionego. Ten zaś porządek et praecustoditio laudi praesenti ma się rozumieć o przeszłorocznej i tegorocznej administracyjej przerzeczonego podatku i ma tylko regulari do osób jmci pana Potępskiego i jmci pana Głuskiego.

Ziemi zaś łukowskiej szelężne od tegoż dnia i czasu zaczynające się w roku teraźniejszym jmci panu marszałkowi koła naszego in praemium prac i kosztów na kilku sejmikach in eo statione podjętych, deklarujemy.

Sądy fiskalne województwa lubelskiego od przyszłego poniedziałku za tydzień, to jest 7 maii reasumujemy. W ziemi łukowskiej też sądy skarbowe w tydzień po reasumpcyjej lubelskich sądzone być mają.

Sól suchedniowa, że od wielu lat jest zatrzymana tak województwu lubelskiemu, jako i ziemi łukowskiej, tedy de mediis vindicationis tejże soli na przyszłym sejmiku naradzimy się. Więc że na sól przeszłoroczną pro anno 1707 należącą otrzymał asygnacyję do skarbu jm. pan Mikołaj Wybranowski skarbnik bełski, tedy za dystrybutora do pomienionej przeszłorocznej soli tegoż jmci pana skarbnika bełskiego w województwie lubelskim, w ziemi zaś łukowskiej jmci pana Zygmunta Jastrzębskiego. A do tegorocznej pro anno 1708 ze skarbu należącej w województwie lubelskim jmci pana Jana Iżyckiego wojskiego grabowieckiego, a w ziemi łukowskiej jmci pana Mikołaja Olszewskiego upraszamy i naznaczamy. Którzy ichm. panowie dystrybutorowie starać się będą powinni, aby sole pomienione, tak województwu jako i ziemi należące, do Puław wystawili. Dawniejsi także ichm. panowie dystrybutorowie za dyrekcyjej jmci pana [Kazimierza] Suffczyńskiego cześnika łukowskiego [k. 297] naznaczeni, aby sól in antecessum zatrzymaną temuż województwu naszemu i ziemi łukowskiej repetant u skarbu stanowimy.

Za rewizorów ksiąg urzędowskich upraszamy et e medio nostri delegamus ichm. panów Tomasza Skarbka na Kiełczewicach Kiełczewskiego cześnika lubelskiego, Stanisława Rzepeckiego wojskiego lubelskiego,

Mikołaja z Wybranowa Wybranowskiego skarbnika bełskiego, Mikołaja Kurdwanowskiego podstolego halickiego, Bogusława Pszonkę miecznika i podwojewodzego lubelskiego. Za dozór zaś około ksiąg pomienionych sławetnemu panu Andruszkiewiczowi mieszczaninowi tamecznemu urzędowskiemu 60 złp deklarujemy.

Satisfaciendo declarationi sejmiku przeszłego jmci panu Kazimierzowi Suffczyńskiemu cześnikowi łukowskiemu, komisarzowi teraźniejszemu województwa naszego lubelskiego, według dawnego zwyczaju 3000 złp deklarujemy i naznaczamy.

Traktamenta ichm. panom deputatom chorągwi husarskiej j.w. jmci pana ordynata Zamoyskiego, to jest jmci panu Felicjanowi Gałęzowskiemu 1000 złp, jmci panu Maciejowi Udryckiemu 500 złp ordynujemy.

Wielebnym zaś ichm. ojcom dominikanom lubelskim za pozwolenie miejsca dla publicznych obrad naszych, jako też et archivi dla ksiąg województwa naszego z dawnych retent 600 złp ofiarujemy.

Insze zaś materie in publici occurrentis, jako [...][a] privati desideris, które ad praesens nie mogły determinari, do przyszłego sejmiku odkładamy.

Tenże zaś sejmik i obradę teraźniejszą ad 22 maii limitujemy. Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyj naszych zwyczajnym, dnia 24 kwietnia r.P. 1708.

Krzysztof z Gołąbków Jezierski sędzic ziemski łukowski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *Wyraz urwany na brzegu karty.*

LXI. Sejmik z limity w Lublinie 22 maja 1708 r.

Poprzednia uchwała z 24 IV 1708 r. limitowała sejmik na 22 V t.r. Informacji o nim nie znaleziono. Być może nie odbył się z powodu zarazy, o której jest mowa przy następnym sejmiku z 11 IX.

LXII. Sejmik deputacki w Lublinie 10 września 1708 r.

Sejmik został zerwany, zob. Deputaci, cz. IV, s. 82.

LXIII. Sejmik w Lublinie 11 września 1708 r.

1. Laudum sejmiku w Lublinie 11 września 1708 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 195, k. 811–811v – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Józef Zapolski w imieniu Jana Tarły marszałka sejmiku 18 IX 1708 r.*; **Rkp. 2.** *AAL AKL, Rep. 60 A XXVII, k. 433v–434v – kopia.*

[k. 811] My rady, dygnitarze, urzędnicy[a] województwa lubelskiego, zjechawszy się na miejsce konsultacyj naszych zwyczajne, invocato Dei

Optimi Maximi nomine, obraliśmy za dyrektora koła naszego rycerskiego w. jmci pana Jana z Tęczyna Tarła wojewodzica lubelskiego.

Naprzód co się tyczy custodiam securitatis od morowego powietrza miasta Lublina, stanowimy to, aby dla pewniejszej od tej tak strasznej zarazy ochrony wszystkie kamienice, grunta, jurysdykcyje, nullis penitus exceptis żadnymi się nie zasłaniając przywilejami i libertacyjami, do warty miejskiej przykładały się et ad evitandum hoc ce in hoc solo casu communi malum straż należytą pod władzą i dyspozycyją urzędu miejskiego dawali i posyłali. Tudzież aby nikogo luźnego, pieszego ani konnego obcego i znajomego bez dołożenia się zwierzchności miejskiej, na noclegi i popasy nie przyjmowali pod karą zamkowej jurysdykcyjej upodobaną.

Godne politowania wniesione w kole naszym desiderium jmci pana Jana Trojana Niezabitowskiego powinno mieć respekt. Więc ponieważ tenże jm. pan Niezabitowski eksaktor czopowego dwuletniego anni 1699, die 1 iulii zaczętego, a w roku zaś 1701 w tymże czasie skończonego, wniósł do skarbu województwa naszego znaczną pieniężną kwotę, a potem przez ogień i rabunki nieprzyjacielskie tak zrujnowany został ze wszystkiej sumy półsiódma tysięcy złotych, dekretem fiskalnym województwa naszego uznanej, żadną miarą ani wypłacić ani u retentorów dla zgorzałych rejestrów wybrać nie może. Przeto województwo ten interes jmci pana Jana Niezabitowskiego sądowi fiskalnemu lubelskiemu w osobliwy respekt zaleca.

Do sądów zaś fiskalnych, tak ex meritis maiorum, jako i samego w. jmci pana Jana Tarła marszałka teraźniejszego sejmiku, za sędziego uprosiliśmy tegoż w. jmci pana Jana z Tęczyna Tarłę wojewodzica lubelskiego.

A lubo wielkie inne publiczne negotia obradą teraźniejszą województwu moderować i uspokoić by należało, jednak zapatrując się na proceder hoc in passu innych województw, tudzież wszelkich interesów województwa naszego negotia propter occurrentes rationes, do dnia 10 octobris [k. 811v] odkładamy i na tenże dzień obrady nasze wszelkie limitujemy. Na który czas sejmik nasz pod laską i dyrekcyją tegoż jmci pana marszałka koła naszego limitujemy.

Które to postanowienie nasze zgodnie od nas wszystkich uchwalone, zleciliśmy w. jmci panu Janowi Tarłowi wojewodzicowi lubelskiemu, marszałkowi koła naszego, imieniem wszystkiego województwa podpisać i do akt grodzkich lubelskich podać. Działo się w kościele ww. ojców dominikanów lubelskich dnia 11 septembris r.P. 1708.

Jan Tarło wojewodzic lubelski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *Pominięto tradycyjny zwrot o całym rycerstwie.*

LXIV. Sejmik z limity w Lublinie 10 października 1708 r.

Zwołany uchwałą poprzedniego sejmiku z 11 IX 1708 r. (zob. powyżej).

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 10 października 1708 r.

Rkp. *AAL AKL, Rep. 60 A XXVII, k. 434v–435 – kopia; w grodzie lubelskim oblatował ur. Józef Zapolski w imieniu marszałka sejmiku, Jana Tarły wojewodzica lubelskiego 12 X 1708 r.*

[k. 435] My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo województwa lubelskiego in virtute limitowanego sejmiku die 11 septembris roku teraźniejszego odprawionego, zjechawszy się do dnia dzisiejszego, to jest 10 octobris pod laską i dyrekcyją w. jmci pana Jana Tarła wojewodzica lubelskiego, marszałka koła naszego, życzyliśmy wszelkie negotia województwa naszego, matura discussione ufacilitować. Ale gdy widzimy manum omnepotentis Dei dla zbrodni naszych extensam i morowe powietrze nie ustające dotąd, mając w apprehensyi przy tym dla szczupłości zjazdu ichm. panów braci naszych na ten akt zgromadzonych, actum consiliorum nostrorum do inszego szczęśliwszego limitować czasu umyśliliśmy.

Jakoż praesenti laudo w. jmci panu Janowi Tarłowi wojewodzicowi lubelskiemu, marszałkowi naszemu, dajemy plenariam potestatem i o to osobliwie upraszamy tegoż jmci marszałka naszego, aby upatrzywszy czas i miejsce od zarazy morowego powietrza wolne, przez innotescentie swoje do grodu lubelskiego podane, de loco et tempore dwoma niedzielami przed incidencyją sejmiku chciał wszystkich awizować.

Które to postanowienie przez nas unanimi consensu zawarte zleciliśmy w. jmci panu Janowi Tarłowi marszałkowi koła naszego podpisać wszystkich imieniem i per oblatam do akt grodu lubelskiego podać. Działo się dnia 9 octobris r.P. 1708 w Lublinie.

Jan Tarło wojewodzic lubelski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

LXV. Sejmik z limity w Lublinie 24 maja 1709 r.

Zwołany „na czas według innotescencyjej jmci pana Jana Tarły" (zob. poniżej).

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 24 maja 1709 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 196, s. 425–428 – oblata[a]; w grodzie lubelskim oblatował ur. Jerzy Cerenowicz w imieniu Jana Tarły marszałka sejmiku 28 V 1709 r.;* **Rkp. 2.** *AAL, AKL Rep. 60 A XXVII, k. 435–437v – kopia.*

[s. 425] My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo województwa lubelskiego, którzy my się ma dzień dzisiejszy, to jest pro 24 maii w roku 1709, do Lublina na miejsce sejmikom i konsultacyjom naszym zwyczajne, na czas według innotescencyjej w. jmci pana Jana Tarła starosty trembowelskiego

naznaczony zjechali, takie w interesach naszego województwa czynimy postanowienie.

Będąc nieszczęśliwymi inszych województw przykładami edocti, agnoscimus to, że wielce profuit znaczna przysługa i wyświadczony afekt województwu naszemu jmci pana Tomasza Skarbka Kiełczewskiego cześnika lubelskiego i jmci pana Kazimierza Bielskiego cześnika warszawskiego [i] podstarościego grodzkiego lubelskiego, którzy chcąc nas liberare od tak ciężkich eksakcyj et multitudine malorum, które w inszych województwach opprimunt braci naszych dla opóźnienia się w oddaniu sum pieniężnych exotico militi, sumy znaczne za asekuracyją naszą, że im wkrótce oddane będą, na swoje fortuny pozaciągali. Zaczym pro tanto glorioso opere dziękując ichm., gratam wojjewództwa naszego spondemus memoriam. Pro laboribus zaś i za koszty, które godząc komisariat szwedzki, insomnes ducendo noctes podejmowali, każdemu po 3000 złp in vim gratitudinis z najpewniejszego podatku naznaczamy, co judicio fiscali committimus.

Że zaś ciż ichmciowie żalili się in congressu nostro ob renitentiam situ ichm. panów braci tego województwa obywatelów, którzy dotąd tego nie chcą wypłacić podatku, kredytorów swoich pozawodzili i tym prowizje wypłacać muszą. Więc że nie tylko ex vi iustitiae, ale też et iure debiti cognitionem tego interesu do sądów fiskalnych odsyłamy, zlecajac to, aby iuxta mentem przeszłej uchwały naszej egzekucyje sine ullo respektu personarum, tam, gdzie tego podatku nie oddano, tenże podatek wybierali.

A że niektórzy ichmciowie zasłaniają się libertacyjami szwedzkimi i tego podatku wypłacić nie chcą, więc ordynowaliśmy ex mente publica całego województwa egzekucyję, aby żadnych libertacyj nie akceptując, etiam admota nobilitate, którzy by temu naszemu postanowieniu byli contrarii, należyty podatek cum triplici pensione odbierała. Oprócz tych dóbr, które przy kapitulacyi generalnej województwa całego lubelskiego z komisariatem wojsk szwedzkich były od tego podatku ekscypowane.

Actus wszystkie iudiciorum fiscalium i deklaracyje eiusdem iudicii rathi habemus i one praesenti laudo aprobujemy, a chcąc gratyfikować prace i koszty in publicum erogowane przez kilka lat cum notabili województwa naszego emolumento [s. 426] w. jmci pana Teodora Konstantego z Orzechowca Orzechowskiego podstolego lubelskiego marszałka sądów fiskalnych, temuż jmci pro gratitudine naznacza województwo 6000 złp, które iudicium fiscale pomienionemu jmci obmyślić powinno będzie.

Lubo administracyja groszowego a.D. 1703, szelężnego a.D. 1706, vigore konstytucyi sejmowej w Lublinie a.D. 1703 formowanej, na osobę jmci pana Jacka Stoińskiego stolnika drohickiego włożona, regulatur do Trybunału Skarbowego, żeby się jednak tak województwo, jako i jm. pan

komisarz województwa naszego z percepty [i] ekspensy informować mogli, praesenti laudo rezolwujemy sąd fiskalny, aby kalkulacyja pomienionych podatków od tegoż jmci pana Stoińskiego odebrana była, nihil quidquam derogando Trybunałowi Skarbowemu.

Doniósł nam jm. pan [Jan] Iżycki wojski grabowiecki, że tę sól, która należy województwu naszemu, dla wielkich w żupach kosztów, nie może vindicare, lubo miał to sobie in connissis od województwa i do odebrania jej za dystrybutora był uproszony. Zaczym uprosiliśmy tegoż jmci, aby ad vindicationem jednej soli obrócił koszt drugiej soli, którą praesenti laudo, aby z żup bocheńskich odebrał pro anno 1709 jako dystrybutor do tejże soli, tego jmci prosimy. Któremu instrumentum do tego należące aby jm. pan marszałek koła naszego wydał, temuż jmci panu marszałkowi zlecamy. Do soli zaś ziemi łukowskiej uprosiliśmy za dystrybutora na ten rok jmci pana Zygmunta Jastrzębskiego.

Słusznej jmci pana [Jana] Trojana Niezabitowskiego administratora dwóch lat czopowego podatku in anno 1699, prima die iulii zaczętego, w roku zaś 1701 w tymże iulii czasie skończonego, ekspostulacyjej do koła naszego wniesionej przychylając się, chcąc jmci podjęte prace[b] munerari. Zaczym województwo doświadczone in antecessum merita, koszty circa exactionem i sumy znaczne przez jmci wniesione, za prace pro recompensa do sadu fiskalnego odsyła i jmci aby sąd obmyślił dignam gratitudinem, zleca i zaleca. Tudzież aby pomieniony jm. ab exactionibus impossibilibus in hoc per hostilitates vastato województwo statu mógł być liber per decretum pronuntiatus, temuż sądowi fiskalnemu województwo committit.

A że jm. pan Aleksander Kaliński coassumsit onus wybierania podatku pogłównego za jmci pana [Jana] Drzewieckiego i jmci pana Mikołaja Iżyckiego eksaktorów tego [s. 427] podatku (którzy przy zaczęciu swej eksakcyjej, jako to jm. pan Drzewiecki 480 złp, jm. pan Iżycki 2000 złp wybrali, które sumy województwo ichm. kondonowało), więc in continuatione wybierania podatku tego, ponieważ jm. pan Kaliński uproszony jest, aby podjął się funkcyjej tamtego za pomienionych ichmciów podatku pogłównego dobierania. Zaczym województwu podjęte prace jmci do wybierania podatku tego i koszty łożone, aby sąd fiskalny per decretum nagrodę jmci obmyślił, temuż sądowi fiaskalnemu iniungit.

Jmci panu Bogusławowi Pszonce miecznikowi lubelskiemu ex rationibus in congressu nostro allegatis 1.500 złp laudo hoc województwo naznacza.

Do administracyjej podatku szelężnego tegorocznego uprosiliśmy z województwa lubelskiego jmci pana Jana Michowskiego, z ziemi zaś łukowskiej jmci pana [Jana] Jasińskiego podstarościego grodzkiego łukowskiego. Kurrencyja tego podatku zaczęła się die 1 februarii in anno

praesenti, a skończy się die ultima ianuarii anno futuro 1710[c] praeciso. Którzy to ichm. panowie administratorowie solita praxi salvis tamen abiuratis pro hoc anno po wsiach i miasteczkach ten podatek administrować et ad aerarium samego województwa importare i sprawić się według uchwał dawnych będą powinni.

A że in hoc calamitate temporum jednym ichm. panom sędziom fiskalnym w inszych województwach fortuny swoje mającym, nie pozwalają na kadencyję sądów fiskalnych [d-]częstokroć dla wojsk przechodzących[-d] zjeżdżać, drugich zaś własne interesa avocant [...][e] iudiciorum fiscalium, przez co sądy częstokroć limitować się muszą. Zaczym dogadzając publicae utilitati, uprosiliśmy za sędziów fiskalnych jmci pana Mikołaja z Olbrachcic Bielskiego sędzica grodzkiego lubelskiego i jmci pana Jana Nosadyniego, z ziemi zaś łukowskiej jmci pana [Michała Stanisława] Sarneckiego regenta ziemskiego lubelskiego. Którzy to ichmciowie iuxta legem et lauda po wykonanej przysiędze sprawić się będą powinni.

Reassumendo dawny porządek w województwie naszym ratione łanowej piechoty, uprosiliśmy e medio nostri ichm. panów rotmistrzów na pierwsze trzy lata z województwa lubelskiego jmci pana Felicjana Gałęzowskiego towarzysza znaku [husarskiego] j.w. jmci pana ordynata [Tomasza Józefa] Zamoyskiego, na drugie trzy lata z ziemi łukowskiej jmci pana Franciszka z Gołąbków Jezierskiego łowczego łukowskiego, z powiatu zaś urzędowskiego jmci pana Mikołaja z Olbrachcic Bielskiego sędzica grodzkiego lubelskiego. Którzy [s. 428] ichmciowie more solito dawniejszych ichm. panów rotmistrzów munus włożonej na siebie pomienionej funkcyjej obire tenebuntur. [d-]Która funkcyja ichm. panów rotmistrzów ab actu uchwały teraźniejszej ma się zaczynać[-d].

Na restauracyję pogorzałego kościoła urzędowskiego 200 złp praesenti laudo naznaczamy, które iudicium discale obmyśli.

Sejmik zaś teraźniejszy dla dalszych obrad naszych do dnia 3 lipca 1709 roku limitujemy, in casum zaś strzeż Boże publicznych jakich do zjechania się impedimentów convocationem nos pro tempore et loco opportuno, w ręce jmci pana marszałka naszego dajemy. Co wszystko przez nas zgodnie namówione i uchwalone zleciliśmy jmci panu marszałkowi koła naszego podpisać i do grodu per oblatam lubelskiego podać. Działo się w Lublinie, na miejscu konsultacyj naszych zwyczajnym, dnia 24 maja r.P. 1709.

Jan z Tęczyna Tarło starosta trembowelski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *Rkp. 1 w kilku miejscach jest uszkodzony.*

[b] *W rkp. 2 jest: fatygi.*

[c] *W rkp. 2 zapisano błędnie rok 1706.*

[d-d] *Wyrazy nadpisane.*

[e] *Wyraz ucięty na brzegu karty; brak go także w kopii w rkp. 2.*

LXVI. Sejmik z limity w Lublinie 3 lipca 1709 r.

Zwołany uchwałą poprzedniego sejmiku z 24 V 1709 r. (zob. powyżej).

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 3 lipca 1709 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 196, s. 759–762 – oblata[a]; w grodzie lubelskim oblatował ur. Antoni Pabirowski w imieniu Jana Tarły starosty trembowelskiego, marszałka sejmiku 8 VII 1709 r.;* **Rkp. 2.** *AAL, AKL Rep. 60 A XXVII, k. 437v–440 – kopia.*

[s. 759] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się na miejsce konsultacyj naszych naznaczone, vigore sejmiku na dzień dzisiejszy, to jest pro die 3 iulii anno praesenti ex limitatione przypadajacego, takie consiliorum nostrorum czynimy postanowienie.

Mając naprzód z tak wielu miejsc, a najbardziej przez ogłoszenie uniwersału j.w. jmci pana generała [Henryka] Goltza, feldmarszałka wojsk moskiewskich, zupełne wiadomości, że te wojska zbliżają się i są in tractu ku województwu lubelskiemu, dla których wielkie prowianty na toż województwo są złożone. Tedy zabiegając tantis oneribus, którym ob egestatem et desolatio kraju naszego sufficere niepodobna, przykładem inszych województw uprosiliśmy e medio nostri ww. ichm. panów Stanisława Rozwadowskiego chorążego łukowskiego i Teodora Suchodolskiego łowczego lubelskiego do tegoż j.w. jmci pana generała Goltza ad moderamen et allevationem tychże prowiantów. Oraz i do j.ww. ichm. panów hetmanów koronnych naszych, wielce miłościwych panów, ut interponant authoritatem suam, aby to województwo tak prowiantami jako i przechodami wojsk rozmaitych nie było agrawowane. Dla których ichm. panów posłów osobne instrukcyje w. jmci panu marszałkowi koła naszego dać i podpisać zleciliśmy. Tych zaś ichm. panów posłów oraz i za komisarzów województwa naszego upraszamy i obligujemy, aby po umówionym prowiancie z j.w. jmci panem generałem Goltzem aby jak najprędzej dawali znać województwu de loco zwożenia et quantitate z dymu prowiantu. Żeby zaś tak znaczne prace i koszta ichmciów dla województwa absque premio nie zostawały, naznaczamy pro hunc ichm. każdemu z osobna po 2000 złp, zaś 1000 złp na prezenta i upominki.

A że w podobnej okazji w. jm. pan [Mikołaj] Kossakowski chorąży żytomierski i jm. pan [Władysław] Drzewiecki podczaszy dobrzyński fungebantur munere poselstwa od kongresu naszego do wojska W. Ks. Lit. i jeszcze obligowało województwo ichmciów, aby in casu necessitatis continuare chcieli funkcyję swoją. Zaczym w takiż sposób za koszta i fatygi ichm. tak pro praeterito in futurum po 2000 złp, każdemu z osobna, laudo praesenti deklarujemy [s. 760]. Więc że przy ordynowanej do j.w. ichm.

panów hetmanów koronnych legacyi wniósł tu in congressu nostro w. jm. pan [Kazimierz] Suffczyński cześnik łukowski, komisarz województwa naszego, zapłatę wojsku, a województwo in afficto et desolato statu suo żadnych nie uchwala i nie ma dyspozycyi jmci należących podatków publicznych. Zaczym zlecamy ichm. panom posłom naszym i prosimy, aby ekspostulowali i upraszali j.ww. ichm. panów hetmanów koronnych naszych, wielce miłościwych panów, eksplikowawszy egestatem województwa et impossibilitatem uchwalenia podatków, aby nie raczyli województwa i jmci pana komisarza naszego ad impossibilia obligare.

Chcąc zaś województwo nasze do lepszego porządku i alleviare onus komisarza województwa naszego infuturum sucedentis, postanawiamy praesenti laudo salvo moderno possessore. Iż po skończonej w. jmci pana Suffczyńskiego cześnika łukowskiego funkcyi, któremu niezaczętej dotąd funkcyi i tejże komisarskiej duplex cadentia Trybunału Skarbowego i dwojakiej repartycyi, debetur dyspozycyja jm. pan komisarz in posterum eligendus presse[b] do sądów i prerogatywy, jako bywało, Trybunału Skarbowego ma być obierany i tam tylko powinien extendere władzę komisarską.

Do wydania zaś asygnacyi dla wiadomości publicznej całego sejmiku jm. pan marszałek sejmikowy more innych województw będzie należał cum adminiculo księgi ad hunc finem sporządzonej adinstar komisarskiej dla konotowania asygnacyj wychodzących. Do którego księgi assistens jmci panu marszałkowi sejmikowemu per laudum solariatus ma być naznaczony.

Do j.ww. ichm. panów wojewody[101] i kasztelana[102] lubelskiego, naszych wielce miłościwych panów, in occurrentibus ad praesens negotiis województwa naszego pisać w. jmci panu marszałkowi committimus.

Wniesiony zaś interes j.w. jmci pana kasztelana lubelskiego ratione zapłaty asygnacyi na osobę jmci należących habendo iustum respectum et aestimationem meritorum jmci za indefessa sollicitudine zaszczyca commune bonum województwa naszego, do przyszłego sejmiku dla naradzenia się hoc in passu odkładamy.

Wniesione także desideria jmci pana [Jacka] Stoińskiego stolnika drohickiego i jmci pana [Jana] Trojana Niezabitowskiego ratione trzymania kwitu z administracyi podatków województwa. Jako i jmci pana [Mikołaja] Wybranowskiego skarbnika bełskiego, administratora szelężnego w podobnej okazji i w inszych pretensyjach in congressu nostro wyrażonych, itidem do terminu i rezolucyi przyszłego sejmiku zachowujemy,

[101] *Adam Piotr Tarło.*
[102] *Adam Szaniawski.*

za pokazaniem jednak dekretów libertatis sądu fiskalnego kwitować deklarujemy.

[s. 761] Dla lepszego zaś bezpieczeństwa i pożytku województwa postanawiamy na teraźniejszym sejmiku, iż in futurum podatek szelężnego i kurrencyja jego już więcej per administrationem iść nie ma, tylko per contrahentiam i ten plus offerenti cedere powinien bez żadnej defalki, a to po zakończonym roku eksakcyi teraźniejszej jmci pana [Jana] Warsza Michowskiego. Za którego administracyjej referując się do przeszłego immediate laudum abiurata pro hoc anno currere powinny praevio jednak examine, ac debita cognitione urzędu grodzkiego lubelskiego i to przed dokończeniem roku teraźniejszego abiurata mają być wykonane.

Przy tym uznawszy summam iniuriam dóbr Opola, Kluczkowic i Kowali cum attinentiis, że od wielu lat podatkami szelężnego i czopowego bywały dotąd przeładowane więcej nad inne miasteczka contribuendo. Zaczym teraźniejszą uchwałą naszą stanowimy, aby ab anno 1708 nie więcej nad to, co vigore iuramenti [c]anni 1707 należeć będzie[-c], ichm. panowie administratorowie albo kontrahenci non exigant, do pomiarkowania generalnego et coaequationis z inszymi miasteczkami. Co nie tylko ex iustitia, ale też in recompensam prac i kosztów w. jmci pana marszałka sejmiku naszego ullam aliam nie chcącego przyjąć od województwa gratitudinem.

Illacyję jmci pana [Jana] Warsza Michowskiego teraźniejszego administratora szelężnego ratione sekwestrowania win, które bez opowiedzi administratora albo jego sukkolektora lub strażnikówwprowadzane albo po dworach, wsiach składane bywają, do przyszłego sejmiku rezerwujemy.

Jmci pana [Aleksandra] Kalińskiego interes do sądów fiskalnych [...] ensionibus[d] jego odsyłamy.

Reassumendo lauda dawniejsze, a osobliwie anni 1699 die 1 iunii względem uczynionej in rem wielebnych ichm. ojców dominikanów lubelskich przez województwo deklaracyi, którym za miejsce do publicznych obrad naszych i konserwacyję ksiąg ziemskich i trybunalskich po 300 złp quotannis płacić województwo deklarowało i naznaczyło, tęż in toto approbando. Przy pomienionej deklaracyi, aby ta kwota 300 złp corocznie za asygnacyjami w. jmci pana komisarza województwa naszego albo w. jmci pana marszałka sądów skarbowych punctualiter była wypłacana, tychże ichm. ojców dominikanów lubelskich zachowujemy.

Similiter wielebnych ojców karmelitów bosych lubelskich, aby naznaczona od województwa kwota per anterus laudum za pokazaniem jego authentice doszła, praecustodimus.

Wniesiona in gremio nostri bardzo potrzebna materia względem taryfy mącznej na 1000 dymów z województwa lubelskiego, że dotąd niepodpisana zostaje. Zaczym uprosiliśmy sześciu[e] ichmciów z koła braterskiego

do podpisania i pomiarkowania jej, to jest ww. ichm. panów [Michała] Ryszkowskiego podczaszego łukowskiego [i] pisarza grodzkiego [s. 762] lubelskiego, [Władysława] Drzewieckiego podczaszego dobrzyńskiego, Stanisława Poniatowskiego cześnika żytomierskiego, Franciszka Głuskiego, Gabriela Kańskiego. Z ziemi zaś łukowskiej ad pleniorem congressum ichm. braci do przyszłego sejmiku też podpisy odkładamy.

Żeby zaś in his casibus województwo w daleką consiliorum nie zachodziło prolongacyję, sejmik teraźniejszy ad diem 17 iulii limitujemy. Że zaś dla słabego zdrowia i dla interesów swoich w. jm. pan marszałek teraźniejszy nasz zakłada difficultatem zjechania pro tempore praefixo do dalszej usługi województwa, practicato już w województwie hoc exemplo, inszego marszałka obrać in hoc casu mamy.

Które to postanowienie nasze pomienionemu w. jmci panu marszałkowi naszemu podpisać i do grodu per oblatam podać zlecamy. Działo sie na zwyczajnym miejscu consiliorum w Lublinie dnia 3 lipca roku 1709.

Jan Tarło starosta trembowelski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *Cały brzeg karty uszkodzony, stąd wiele wyrazów jest uciętych.*

[b] *W rkp. 2 jest błędnie: proszę.*

[c-c] *Wyrazy nadpisane.*

[d] *Wyraz ucięty na brzegu uszkodzonej karty.*

[e] *Dalej wymieniono nazwiska tylko pięciu szlachciców.*

LXVII. Sejmik z limity w Lublinie 29–31 lipca 1709 r.

Poprzedni sejmik z 3 VII 1709 r. zalimitował obrady do 17 VII. Z nieznanych powodów (może wobec choroby Jana Tarły) zebrał się w dwa tygodnie później.

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 29–31 lipca 1709 r.

Rkp. *APL, CLRMO 196, s. 918–921 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował Adam Kiełczewski w imieniu Antoniego Kiełczewskiego marszałka sejmiku 7 VIII 1709 r.*

[s. 918] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się tu do Lublina na dzień 29 miesiąca lipca, in locum consiliorum solitum, na sejmik ex limitatione pod tymże jmci panem marszałkiem, takieśmy sobie uchwały postanowili.

Naprzód, idąc antiqua et solita praxi, ten sejmik szczęśliwie zaczęliśmy od relacyjej ichm. panów posłów naszych, którycheśmy byli wyprawili do ichm. panów hetmanów. Których to ichm. panów posłów wysłuchawszy relacyjej i uważywszy, iże wszystkie od nas desideria dosyć dobrze sprawili. Tedy cokolwiek zadaną sobie przeszłą instrukcyję dyspozycyjej

uczynili, tedy też akceptujemy, która aby mogła sum sortiti effectum do dokończenia onej.

Tychże ichm. panów posłów, w. jmci pana Stanisława Rozwadowskiego chorążego łukowskiego i w. jmci pana Teodora Suchodolskiego łowczego lubelskiego, oraz ażeby in aliquibus nostris desiderii, znowu jechali do j.ww. ichm. panów hetmanów naszych koronnych, upraszamy. Ofiarując ichm. oprócz cośmy w przeszłym laudum deklarowali [...][a] na jednego, teraz z osobna z ichmciów po 1000 złp do dawnych dwóch deklarujemy. Którym to ichm. panom posłom jm. pan marszałek exponendo desideria nostra napisze i odda instrukcyję.

Żeby zaś nie ustawał porządek w województwie naszym et in posterum etiam postumis przykład, upraszamy jmci pana instygatora sądów fiskalnych[103], ażeby każde laudum ingresował w księgi laudorum, skąd jmci panu instygatorowi emanabit przy pracach jego dulcis recompensa afektów naszych braterskich.

Ponieważ jm. pan Jacek Stoiński stolnik drohicki i jm. pan Aleksander Niezabitowski do administracyjej podatku szelężnego anni 1699 od województwa naznaczeni, z administracyjej swojej rocznej sufficientem uczyniwszy calculum, dekret libertatis w sądach fiskalnych feria secunda ante festum S. Ioannis Baptista[104] anni 1709 otrzymali. Tedy za zgodą jednostajną ex bene gesta administratione ichmciów i sukcesorów ich de plano praesenti kwitujemy laudo.

[s. 919] Że wielka ujma skarbowi województwa naszego dzieje się dla składów win, które się po wsiach i miasteczkach przyległych Lublinowi nowe zagęściły i pokazały, nawet i w samym Lublinie po klasztorach, dworach i kamienicach pod różnymi protekcyjami, tedy specialiter causatur, aby takowe wina na szkodę skarbową bez opowiedzi jmci pana administratora województwa, prywatnie składane paenis lege circumscripto et iudicis fiscali deconendis subiaceant. I żeby protekcyjej ichm. panowie posesorowie nie dawali. O co forum na sądy fiskalne lub grodzkie naznacza się, co in posterum mieć chcemy.

Ordynacyję sądów fiskalnych i taryfę do przyszłego sejmiku w reces odkładamy.

Chcący wojsko ukontentować i do dalszych zachęcić akcyi przez zapłatę zasług oraz dosyć czyniąc konstytucyjej sejmu lubelskiego ad rationem trojga pogłównego na zapłatę wojska naznaczonego, teraz tenże podatek pogłównego jednego uchwalamy, iuxta taryffam anni 1676. Do którego podatku z lubelskiego jmci pana Jana Iżyckiego [b-]wojskiego grabowieckiego[-b],

[103] *Stanisław Milewski.*

[104] *W tym roku dzień św. Jana Chrzciciela (24 czerwca) przypadał właśnie w poniedziałek.*

a z ziemi łukowskiej jmci pana Wojciecha Szaniawskiego upraszamy. Ichm. zaś zwyczajne solarium grosz od złotego deklarujemy. Ten zaś podatek a 1 octobris zacząć się ma a kończyć ultima decembris. Który podatek na samą zapłatę wojsku, a nie in privatum commodum województwa iść ma.

Asygnacyje zaś, które powychodziły od ichm. panów komisarzów naszych do ichm. panów administratorów, eksaktorów i poborców, aby były wypłacone zasłużonemu wojsku. Osobliwie asygnacyja chorągwi husarskiej jmci pana ordynata [Tomasza Józefa] Zamoyskiego na ćwierci (Augustową nazwaną) anni 1698 podaje [...] przez jmci pana [Józefa] Potępskiego wojskiego trembowelskiego administratora szelężnego województwa naszego praevia. Jednak evictione sumy należącej na pomienioną ćwierć przez j.w. jmci pana Tomasza na Głusku Głuskiego kasztelana gostyńskiego, czego evictionem circa calculationum [s. 920] jm. pan administrator oddać powinien iudicis fiscali autenticum.

Ażeby do jak najprędszej przyjść mogło satysfakcyi wojsku zasłużonemu w wypłaceniu zasług, tedy in herendo antiqui praxi, jm. pan marszałek sądów fiskalnych ad hinc delaty, co kwartał dla prędszej eksakcyjej podpisywać będzie.

Wniesiona krzywda od pospólstwa miasta Lublina do województwa naszego, querelam ponendo na burmistrzów i starszyznę, iże się do podatków cale nie przykładają, tylko ipsa plebs se sensit gravatam, bo tę tabelę, co oni płacić by powinni, na pospólstwo wkładają. Przeto mając animadwersyję na przywileje miastom od królów podane, iże to ad consilia nostra minus spectant tales causa. Tedy odsyłamy to ad arbitrium jmci pana [Kazimierza] Bielskiego cześnika warszawskiego, podstarościego grodzkiego lubelskiego, który jm. authoritate sua wszystko pomoderuje.

Idąc zaś województwo solita praxi amoris proximi et charitate vicissima, a pamiętając za zasługi ś.p. nieboszczyka jmci pana Andrzeja Suchodolskiego miecznika lubelskiego, który wespół pracując z nami circa bonorum publicum podczas elekcyjej, tamże fatis decessit. Posuitque memoriam zasług swoich w sercach naszych, co alta merite majac in pectoribus nostris, zachęcając ad similia każdego z nas, gratitudinem offerimus sukcesorom jego, przez darowanie sumy pozostałej u ichmciów z administracyjej szelężnego województwa naszego, którą ś.p. nieboszczyk pan miecznik trzymał i z pomienionej sumy ichm. sukcesorów kwitujemy.

Regestra podane przez j.w. jmci pana Adama Szaniawskiego kasztelana naszego lubelskiego z administracyjej czopowego dwóch lat województwa naszego, ad iudicia fiscalia odsyłamy, które jm. pan marszałek koła naszego podpisać ma.

Vindicationem soli i na nich wyszłych asygnacyj, do przyszłego w reces odsyłamy sejmiku.

Ponieważ zaś jedni ichm. panowie sędziowie fiskalni nie bywają na sądach, drudzy dla różnych interesów swoich muszą divertere od nich, przeto ażeby augmentior numerus był ichm. [s. 921] panów sędziów, jmci pana Krzysztofa Polanowskiego ad illud gremium upraszamy. Który jm. na przyszłej kadencyjej przysiąc ma.

Ichm. ojcom dominikanom, u których ichmciów nostra peraguntur consilia, za pozwolenie miejsca, ponieważ ich zwyczajna nie dochodzi soli pensyja, 600 złp deklarujemy.

Jmci księdzu radomskiemu ex pio opere 100 złp deklarujemy.

Jmci panu Uniszowskiemu ex fraterna charitate, widząc jmci, iże na usłudze Rzeczypospolitej stracił, także 100 złp deklarujemy.

Jmci pana Ługowskiego do fiskalnych sądów ziemi łukowskiej, jako terrigenam tamecznego dosyłamy. Z których ichmciów panowie sędziowie mają obmyślić temuż jmci panu Ługowskiemu 50 złp. Na które to sumy ichm. panowie marszałkowie sądów fiskalnych tak województwa naszego, jako i ziemi łukowskiej, asygnacyje wydać mają.

Działo się w Lublinie die 31 iulii a.D. 1709.

Antoni Skarbek Kiełczewski marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego

[a] *Wyraz nieczytelny na brzegu karty.*

[b-b] *Wyrazy nadpisane.*

LXVIII. Sejmik deputacki w Lublinie 9 września 1709 r.

Nie odnaleziono informacji o tym sejmiku. Najpewniej doszedł, a deputatami obrano na nim Adama Kazimierza Szaniawskiego kasztelana lubelskiego oraz Michała Ryszkowskiego podczaszego łukowskiego, zob. Deputaci, cz. IV, s. 89; PSB XLVI, s. 612.

LXIX. Sejmik gospodarski w Lublinie 10 września 1709 r.

1. Laudum sejmiku w Lublinie 10 września 1709 r.

Rkp. *APL, CLRMO 196, s. 1127–1129 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Kazimierz Rudnicz Jarmuszewicz w imieniu Andrzeja Leopolda Ossowskiego skarbnika łomżyńskiego, marszałka sejmiku 16 IX 1709 r.*

[s. 1127] My rady, dygnitarze i urzędnicy i obywatele województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się ex praescripto legis et constitutionum na dzień dzisiejszy na miejsce sejmikom naszym zwyczajne w Lublinie, chcąc temuż prawu i zwyczajom naszym we wszystkim adimplere i jako najlepszy in hoc afflictissimo tempore w województwie swoim porządek uczynić et sub sequentibus malis ile możność zaradzić,

ac abviare dalszym calamitatibus, zasiedliśmy in loco obradom naszym solito.

I gdy zaczęły się magnam importancyje pro prositie, a na ten czas propter summam confluxum nie tylko wojsk najjaśniejszego cara jmci moskiewskiego natenczas w Lublinie praesentem, ale i naszych koronnych i W. Ks. Lit., już zwyczajnym sposobem do województwa naszego ściągnionych, nie mogła być plenior j.ww., ww. ichm. panów obywatelów frequentia i aby media salvandi całego województwa. Tym bardziej doskonalsze et cum bono placito ichmciów były, musieliśmy tak ad pleniorem et frequentiorem tychże ichmciów congressum, jako też ad felicius za łaską Boską et pacatius tempus, to jest ad diem 29 octobris anni praesentis cum toto ac pleno effectu, pod dyrekcyją tegoż jmci pana marszałka actus omnes limitować, jakoż et praesentibus limitujemy.

A ponieważ natenczas przysługa ku województwu naszemu i łacność in occurrentiis jego, w. jmci pana Pawła Lubienieckiego, natenczas komisarza [s. 1128] najjaśniejszego cara jmci wojsk auksyliarnych, domiesiona przez ww. ichm. panów komisarzów naszych i zalecona, aby steriliter ten afekt od województwa ex hoc campo nie szedł. Oraz zachecajac jmci, żeby in ulterioribus occassionibus tegoż województwa swoją chęcią i sercem braterskim zawsze praesto adesse raczył, ile województwa tego patriota, in vim laboris jmci praemiando, lubo by czym doskonalszym chciało województwo praemiare, tymczasem 800 złp naznacza, które ponieważ jm. pan [Władysław] Drzewiecki podczaszy dobrzyński in vini futuram contrahentiae o szelężne, którą mu województwo spondet, praevia nihilominus plus offerentia w przyszły rok puścić za wygodę niniejszą na też 800 złp, aby jm. pan marszałek koła naszego pomienionemu jmci panu Lubienieckiemu wydać asygnacyję jako najprędzej będzie powinien, zlecamy.

Niemniej za tychże ww. ichm. panów komisarzów naszych, jmci panu Egidemu sekretarzowi j.w. jmci pana feldmarszałka [Henryka] Goltza 80 złp za asygnacyją tegoż jmci pana marszałka koła naszego, pomieniony jm. pan Drzewiecki wypłacić powinien.

Tudzież jmci panu Maciejowi Suchodolskiemu 200 złp za asygnacyją tegoż jmci pana marszałka tenże jm. pan Drzewiecki wypłaci. Obligujemy serio jmci pana Suchodolskiego, aby jako największą pilność przy pracy swojej przyłożył [s. 1129] i starał się, żeby sprzężaje wszelkie województwa naszego zabrane od wojska moskiewskiego rekuperowane były i ichm. obywatelom oddane.

A że jm. pan [Kazimierz] Bielski cześnik warszawski, podstarości grodzki lubelski na pewną okazję wygodził in rem województwa 15 bitych talarów inspeciae, tedy aby in tam iusto desiderio był jm. satisfactus

i ta kwota z przeszłego da Bóg podatku szelężnego województwa przez tegoż kontrahenta, który ten podatek ex consensu palatinatus naówczas będzie trzymał, jako najprędzej była wypłacona, praesenti sancito praecustodimus.

Na ostatek wniesiony przez ichm. braci naszych za jm. panem Uniszowskim instancyję i suplement jaki, ponieważ na teraźniejszym kongresie województwo nie mogło zgodzić się na pewną kwotę pro finali determinatione, do przyszłego sejmiku zachowujemy.

Inne zaś desideria ichm. panów braterskie ad praefatam diem 29 octobris anni praesentis, na kongres swój sejmikowy cum optima spe intencyi swoich oblinendarum toż województwo nasze odkłada.

Działo się w Lublinie die 10 septembris anno 1709. I ten akt limitationis nie tylko podpisać jmci panu marszałkowi koła naszego zlecamy, ale też i do akt grodzkich lubelskich podać.

Andrzej Leopold Ossowski skarbnik łomżyński, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

LXX. Sejmik z limity w Lublinie 18 listopada 1709 r.

Poprzedni sejmik z 10 IX 1709 r. zalimitował obrady do 29 X 1709 r. Zebrał się jednak dopiero 18 XI.

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 18 listopada 1709 r.

Rkp. *APL, CLRMO 196, s. 1303–1307 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Kazimierz Rudnicz Jarmuszewicz w imieniu Andrzeja Leopolda Ossowskiego skarbnika łomżyńskiego, marszałka sejmiku 22 XI 1709 r.*

[s. 1303] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, tu do Lublina na miejsce konsultacyj naszych zwyczajne, na sejmik teraźniejszy dnia dzisiejszego, to jest pro die 18 mensis novembris, ex limitatione przypadający, taką ad melius esse województwa naszego czynimy obradę.

Naprzód życząc województwo całe tot malis et irreparabilibus damnis z gruntu zniszczone, salwować pro posse od ostatniej ruiny i zabiegając wcześnie futuris periculis et in commmodis, ponieważ Najjaśniejszy KJM August, P.n.m., szczęśliwie powrócił do Polski i stanął in visceribus Regni, uznaliśmy bardzo potrzebną in circumstantiis moderni status legacyję, tak do JKMci, P.n.m., jako i do najjaśniejszego cara jmci. Uprosiliśmy za posłów e medio koła naszego do tychże obydwu najjaśniejszych monarchów od województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej ichm. panów Michała na Ryszkach Ryszkowskiego podczaszego łukowskiego [i] pisarza grodzkiego lubelskiego, Antoniego Skarbka Kiełczewskiego stolnika

żytomierskiego, Marcina Jastrzębskiego podsędka ziemskiego łukowskiego i Michała Trzcińskiego miecznika mścisławskiego, aby przy danej sobie in latini forma instrukcyjej od w. jmci pana marszałka sejmiku naszego, powitawszy JKM, P.n.m., powinszowali szczęśliwego ad Regnum powrotu cum expressione venerationis i wiernego poddaństwa erga maiestatem JKMci, P.n.m. Wyraziwszy wszystkie angustias et graves aerumnas i ostatnią dezolacyję kraju naszego od różnych wojsk koronnych i litewskich, a osobliwie auksyliarnych najjaśniejszego cara jmci, jednymże i tak obszernym szlakiem do przeprawy pod Piotrawinem w województwie tym wystawionej, tak antecedenter z najjaśniejszym carem jmcią idących, jako i [s. 1304] subsequenter za obozem undique tymże traktem ciągnących. A prowianty ordynaryjne i ekstraordynaryjne cum ingenti molestia et depopulatione województwa pro libitu biorących i nic in alimentu vitae ludziom ubogim nie zostawiających, upraszali jak najsilniej JKMci, P.n.m., o instancyję et paternam clementiam jego implorando.

Samego zaś najjaśniejszego cara jmci o kompasyję nad województwem zniszczonym i skutek prośby w tak ciężkich koniunkturach i potrzebach całego województwa lubelskiego. Zwłaszcza o uwolnienie od prowiantu do magazynu sandomierskiego, o sprowadzenie poczt najjaśniejszego cara jmci w pięciu miejscach lokowanych i o ewakuacyję ludzi chorych i postrzelanych pod komendą jmci pana majora [Kusnikowa] pułku Iniermolińskiego po województwie rozłożonych, jako już zdrowych i przez niedziel siedem prowiantami różnymi sustentowanych, o wydanie koni i sprzężajów zabranych na poczty cara jmci, według deklaracyjej najjaśniejszego cara jmci w Lublinie posłom naszym danej. O zakaz koni i dobytków zabierania, tak w domach jako i po drogach szlacheckie i poddanym, o satysfakcyję za zboża i sole na infanterię najjaśniejszego cara jmci zabranych za ukazem j.o. księcia jmci Mężyka Daniłowicza[105], najwyższego wojsk feldmarszałka, w spichlerzu pod Kazimierzem nad portem. Tudzież za kwoty znaczne pieniężne in vim prowiantu extraordinarie wybrane. Na ostatek aby województwo post tot clades et onera belli przy wielkim ogłodzeniu tego kraju, mogło być uwolnione od lokacyjej na zimę wojsk auksyliarnych najjaśniejszego cara jmci, jako też koronnych i litewskich.

W którym osobliwie punkcie, jako i innych wyrażonych ciż ichm. panowie posłowie nasi przy [s. 1305] osobliwej od w. jmci pana marszałka naszego instrukcyjej, implorabunt suffragia powagi i interpozycyjej do najjaśniejszych majestatów tychże monarchów, obydwu j.ww. ichm. panów hetmanów koronnych, tak wielkiego jako i polnego. Którym ichm. panom posłom ad praesens uproszonym, tak za pracę jako i na drogę każdemu

[105] *Aleksander Daniłowicz Mienszykow.*

z osobna po 2000 złp z podatku szelężnego województwa, czyjejkolwiek kontrahencyjej w roku przyszłym naznaczamy. Salva jednak praecustoditione, aby ichm. panowie posłowie, sine effectu zleconych sobie od województwa interesów, ile tak pilnych i potrzebnych, nie powracali.

Przy tym upraszamy et serio zalecamy w. jmci panu marszałkowi naszemu, żeby list nomine publico od całego województwa był napisany do w. jmci pana [Pawła] Lubienieckiego generalnego komisarza wojsk auksyliarnych najjaśniejszego cara jmci, upraszając o dalsze interstitium zatrzymania egzekucyi po prowianty do magazynu sandomierskiego, póki ichm. panowie posłowie nasi nie powrócą z relacyją. Jeżeli ją nam car jm. każe wydać albo kondonować raczy. A że od pomienionego jmci pana Lubienieckiego komisarza generalnego przychodzi teraz przestroga w uniwersale do kongresu naszego, aby województwo z ziemią łukowską dla lepszego porządku i bezpieczeństwa zabiegając ustawicznej od ludzi moskiewskich impetycyjej w zabieraniu koni i dobytków na poczty cara jmci tu u nas w pięciu miejscach rozłożone, do każdej z osobna poczty ducta proportione dymów po 30 koni wystawili. Tedy uważając wielką w tym krzywdę i szkodę wszystkich braci i chcąc tak medio et erdine salwować się in universum od tej agrawacyi, postanawiamy [s. 1306] praesenti laudo, aby do każdej poczty na pięciu miejscach będącej po 30 koni według pomiarkowania dymów i parafii naznaczonych ze stróżami i prowiantem, tak na konie jako i na stróżów, tudzież na ludzi cara jmci na tychże pocztach będących i przejeżdżających do poczt i odjeżdżających, po 1 złp z dymu każdego, a zaś na delegowanego superintendenta na miesiąc zupełny tylko 1 złp także z każdego dymu. Każdego superintendenta według intymacyjej w uniwersale tegoż jmci pana komisarza, ichm. panowie obywatele województwa naszego nemine excepto żadnymi się nie składając libertacyjami, tak z włości królewskich, duchownych jako i szlacheckich jak najprędzej dawali na ręce i attendencyję ordynowanego eo nomine przez ichm. panów posesorów tych dóbr, w których poczty stoją, do każdej poczty.

Ichm. zaś bracia ziemi łukowskiej ponieważ nie mogą ulla tenus ob defectum koni wystarczyć temu naszemu postanowieniu, aby in supplementum prowiantu na stróże i konie przerzeczone do województwa lubelskiego z dymu po 4 złp na każdy tydzień contribuere tenebuntur. Kto by się zaś z ichm. braci, tak w województwie lubelskim jako i ziemi łukowskiej, był renittens et contrarius obradzie i dyspozycyi teraźniejszej w stawieniu koni na poczty i wydaniu modo quo supra prowiantu postanowionego, a przez to dał okazję drugim braciom wydającym konie i prowiant do jakiejkolwiek szkody i turbacyi od ludzi [s. 1307] moskiewskich, tedy nie tylko executioni militari subesse, ale też i w sądach wszelakich nawet

i fiskalnych sprawić się będzie musiał et omne iudicatum pati et damna refundere ukrzywdzonym.

A że podczas teraźniejszego naszego sejmiku nadjeżdża [w] województwo nasze j.o. książę jm. Mienszykow[a], zdało się toti congressu, aby wyprawić legacyję do tegoż książęcia jmci Mienszykowa[a]. Jakoż zaraz uprosiliśmy w. jmci pana Teodora Orzechowskiego podstolego lubelskiego, Antoniego Skarbka Kiełczewskiego, jmci pana [Jana] Wierzbickiego podczaszego podlaskiego, aby ichm. ex primere raczyli oraz prosili, aby allewiament we wszystkich ekspostulacyjach województwa, które suis w instrukcyjej w. jm. pan marszałek wyrazić będzie powinien, uczynić raczył.

Inne zaś desideria ichmciów, ponieważ dla krótkości czasu i nagłości następujących wojsk i dworu tegoż j.o. książęcia jmci Mienszykowa[a], nie mogliśmy diutius w Lublinie morari, odkładamy do dnia 26 novembris anni praesentis, na który dzień i sejmik nasz ex consensu wszystkich nas limitujemy. Działo się w Lublinie die 18 novembris 1709.

Andrzej Leopold Ossowski skarbnik łomżyński, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *W oryginale nazwisko zawsze zapisywane jako Mężykow.*

LXXI. Sejmik z limity w Lublinie 26 listopada 1709 r.

Zwołany uchwałą poprzedniego sejmiku z 18 XI 1709 r. (zob. powyżej).

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 26 listopada 1709 r.

Rkp. 1. *APL, TKL 443, s. 17–18 – kopia; w grodzie lubelskim oblatował ur. Kazimierz Rudnicz Jarnuszkiewicz [Jarmuszewicz] w imieniu Andrzeja Leopolda Ossowskiego marszałka sejmiku 29 XI 1709 r.;* **Rkp. 2**. *AAL, AKL Rep. 60 A XXVII, k. 440–441 – kopia.*

[s. 17] My rady, dygnitarze, urzędnicy[a] województwa lubelskiego, zjechawszy się na dzień dzisiejszy, to jest pro 26 novembris anni praesentis 1709 na sejmik ec limitatione do Lublina i zniósłszy się na miejsce obradom i sejmikom naszym zwyczajnym zasiedliśmy, gdzie zaraz najpierwej od ww. ichm. panów posłów naszych do j.o. księcia jmci Mienszykowa[b] relacyi legacyi wysłuchaliśmy.

Zważyliśmy, iż tychże ichm. panów posłów tylko z ustnym odprawił responsem, zawiesiwszy relacyję do Jarosławia wszystką, ponieważ tam i dystrybutę wojska auksyliarnego najjaśniejszego cara jmci naznaczył, kilka dni na to tylko naznaczywszy. Interim przecie tymże ichm. panom posłom ukaz, tak do poczt, aby się z województwa ruszyli, jako i do jmci pana majora Kusnikowa, aby się z tymi ludźmi, którzy w tym województwie dotąd się bawią z wielkim kosztem naszym, do pułków i regimentów

się swoich ruszył i ludzi i konie od nas ewokował. A tak my zabiegając jeszcze ostatniej zgubie województwa naszego, a chcąc się jakkolwiek ratować i mieć tak w prowiantach jako i zimowej konsystencyi i w inszych naszych dolegliwościach jakikolwiek alleviament, lubo nagły czas i wyjazd księcia jmci z Jarosławia nam jest ogłoszony, umyśliliśmy powtórną do Jarosławia do tegoż księcia jmci wyprawić legacyję, abyśmy dostateczną mogli mieć książęcia jmci rezolucyję.

A tak amore tegoż województwa obligując ad eius conservatione, magnis precibus uprosiliśmy jmci pana Andrzeja Leopolda Ossowskiego skarbnika łomżyńskiego, marszałka naszego, aby się jm. tak pracowitej, uprzykrzonej, a najbardziej nagłej podjął drogi i tę legacyję powtórzył. A co największa, żeby jm. instandance nocą i dniem pospieszajac, zabiec mógł ksieciu jmci w Jarosławiu. Na którą drogę pro viatico 2000 złp pro persona jmci naznaczamy z jak najpewniejszych podatków etiam i z szelężnego samego, dokąd by sobie [s. 18] asygnacyję jm. sam obrał. Insuper że bez konoraria różnym obejść się nie można, prosimy jmci, aby z własnej swojej szkatuły na nią łożył, ile na ten czas jaka exiget potrzeba. Z tym dokładem, iż i te wydatki, które jm. in necessitatem województwa wyda, województwo razem z naznaczoną pro viatico sumę oddać jmci asekuruje się. Wydatek zaś infidem et puram conscientiam jmci quantum wyda, składamy.

Interim z tym ukazem do jmci pana majora Kusnikowa, w. jmci pana Marcina Trembińskiego podczaszego trembowelskiego i jmci pana Stanisława Poniatowskiego cześnika trembowelskiego [żytomierskiego] i jmci pana Gabriela Kańskiego uprosiliśmy, aby ukaz pomieniony do ruszenia się autentyczny, bez którego jm. pan major ruszyć się nie chciał, onemu do rąk oddali, a od niego, że odebrał, reskrypt wzięli i cokolwiek może być potrzebnego zrobili.

A że ichm. panowie posłowie pierwszym razem wyprawieni do j.o. księcia jmci Mienszykowa, zniósłszy się z ichm. w Lublinie natenczas będącymi, in vim honorarii temuż księciu jmci in fidem suam, wzięli wina za 150 talarów bitych u jmci pana Jerzego Klejzlera i na to dali asekuracyję z podpisem swoim i innych ichmciów. Tedy ponieważ to in commodum województwa poszło, zlecamy aby jm. pan kontrahent teraźniejszego szelężnego, to jest jm. pan Władysław Drzewiecki podczaszy dobrzyński pomienionemu jmci panu Jerzemu Klejzlerowi te 150 talarów bitych wypłacił i asekuracyję ichmciów zliberował jako najprędzej.

Inne zaś desideria ichm. panów braci naszych, wielce miłościwych panów, niemniej et necessitates województwa naszego, dla tak nagłej drogi do Jarosławia jmci pana marszałka naszego i ten sejmik cum toto eius effectu do relacyi uczynienia od księcia jmci z legacyi tegoż jmci pana

marszałka i posła naszego, ad diem 10 decembris anni praesentis odkładamy. Działo się w Lublinie die 26 novembris anno 1709.

Andrzej Leopold Ossowski skarbnik łomżyński, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *Pominięto tradycyjny zwrot o całym rycerstwie lub obywatelach województwa.*

[b] *Nazwisko zapisywane jako Mężykow.*

LXXII. Sejmik z limity w Lublinie 10 grudnia 1709 r.

Zwołany uchwałą poprzedniego sejmiku z 26 XI 1709 r. (zob. powyżej).

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 10 grudnia 1709 r.

Rkp. 1. *AAL AKL Rep. 60 A XXVII, k. 441–445 – kopia; w grodzie lubelskim oblatował ur. Kazimierz Rudnicz Jarnuszewicz w imieniu Andrzeja Leopolda Ossowskiego marszałka sejmiku 19 XII 1709 r.;* **Rkp. 2**. *AAL AKKL Rep. 64 TVII, k. 23–30va – kopia.*

[k. 441v] My rady, dygnitarze i urzędnicy województwa lubelskiego, zjechawszy się na dzień dzisiejszy, to jest pro die 10 decembris anni praesentis 1709, na sejmik ex limitatione przypadły do Lublina i tam zgromadziwszy się na miejsce obradom i sejmikom naszym zwyczajne, naprzód relacyi posła naszego, jmci pana Andrzeja Leopolda Ossowskiego skarbnika łomżyńskiego, marszałka koła naszego, z powtórną instrukcyją do Jarosławia do j.o. księcia jmci Aleksandra Daniłowicza Mienszykowa najwyższego feldmarszałka wojsk najjaśniejszego cara jmci, wyprawionego wysłuchaliśmy.

Gdzie i reskrypt na punkta naszej instrukcyi od tegoż księcia jmci przez jmci pana posła przywieziony nam przeczytany. I gdy odbieramy na postulata nasze niektóre łaskawą replikę przez respons przez tegoż księcia jmci, zważyliśmy, że jeszcze potrzebna jest legacyja do j.w. jmci pana feldmarszałka, generała [Henryka] Goltza, któremu in absentia księcia jmci, komenda zupełna wszystkich tych wojsk auksyliarnych najjaśniejszego cara jmci jest oddana. Do której legacyi uprosiliśmy ww. ichmciów, jmci pana Teodora Suchodolskiego łowczego lubelskiego i tegoż znowu jmci pana Andrzeja Leopolda Ossowskiego skarbnika łomżyńskiego, aby jako [k. 442] quam citius się wyprawiwszy i tam gdzie jm. pan feldmarszałek Goltz będzie rezydował, citissimis passibus do jmci pojechali. Tamże ex positis et demonstratis cladibus ac calamitatibus tegoż województwa upraszali jmci, żeby dyspozycyją j.o. księcia jmci Mienszykowa przez reskrypt nam daną w Jarosławiu, in omnibus punctis et clausulis manu tenere, raczył i uczynił horum omnium skuteczną egzekucyję co łaska księcia jmci województwu praestitit oraz ad complementum osobliwie swoje surowe

uchwały, uniwersały wydał albo ukazy, żeby effectuari to wszystko mogło, co od księcia jmci województwu w responsie dane.

Którym ichm. panom posłom zaleciwszy hoc opus eorum labori et studio ac dexteritati pro viatico naznacza województwo ad interim, lubo w tak wielką drogę po 1000 złp tylko na osobę każdą, ile szczupłość mając dochodów swych województwo. Którą naznaczoną kwotę tak jmci panu łowczemu lubelskiemu, jako i sobie pomieniony jm. pan skarbnik łomżyński in vim futurae contrahentiae o szelężne z województwem, o czym niżej, fusius wyliczyć będzie powinien. Co jmci, jako i inne wydatki i wyliczone sumy in rem województwa przyjęte pro persoluto będą cavemus jmci, praesenti laudo insuper że bez honorarium i tam obejść się nie można. Na te honoraria ad inyerim naznacza województwo 1200 złp, które ichm. panowie posłowie od jmci pana [Władysława] Drzewieckiego podczaszego dobrzyńskiego jako najprędzej wezmą in vim także kontrahenty o szelężne. A jeśliby ichm. panowie posłowie, zjechawszy do jmci pana feldmarszałka, widzieli commodum województwa, nie mogło by się bez większej obejść spezy, tedy dajemy to in fidem ichm., aby i większą kwotę łożyć mogli, którą tenże jm. pan Ossowski skarbnik łomżyński powinien będzie supplere na województwo, potem zlikwidowawszy wszystkie wydatki jmci i te wydane per soluto przyjąć powinno.

Także drugich ichm. panów posłów ordynujemy do j.w. jmci pana generała Połonskiego, z którego jmci brygady jm. pan Tański z pułkiem swoim [k. 442v] in visceribus ziemi łukowskiej rozłożył się, o czym ichm. panowie obywatele tejże ziemi quaerulantes dzisiaj nam donieśli. Więc że tenże książę jm. Mienszykow w reskrypcie swoim affidował województwo, iż uwolnione ad interim i żadnej brygadzie w repartycyi nie dano, za słuszną rzecz censuit w takim razie jako najprędzej bracię ratując, do pomienionego jmci pana generała Połonskiego w poselstwie wyprawić requirendo czyli z wiadomością jmci i dlaczego się to stało, ażeby adhaerendo reskryptowi księcia jmci, ludzi jmci pana Tańskiego ewakuował i satysfakcyję jemu uczynił. Na co osobliwa instrukcyje ichm. panom posłom jm. pan marszałek wydać powinien. Do której legacyi uprosiliśmy e medio nostri w. jmci pana Kazimierza Bielskiego cześnika warszawskiego [i] podstarościego grodzkiego lubelskiego z województwa, z ziemi zaś łukowskiej jmci pana Marcina Jastrzębskiego podsędka łukowskiego, których ichmciów obligujemy, aby jako najprędzej wyprawiwszy się, raczyli exequi zleconą usługę. Którym ichm. pro viatico naznaczamy także po 1000 złp pro persona każdego, osobliwie na honoraria 700 złp, na które pieniądze wydać będzie powinien jm. pan marszałek asygnacyje do jmci pana Jastrzębskiego podsędka łukowskiego jako kontrahenta przyszłego czopowego województwa naszego. Także jeżeliby co nad 700 złp ichm.

na honoraria wydali, secundam exigentiam potrzeby, to województwo rekompensować będzie ichm. Wydatek zaś constientiae ichm. committitur praecautum i to mieć chce województwo na zawsze, aby ichm., którzy będą delegowani in subsequens na poselstwa albo inne obsequia, który będzie z ziemi łukowskiej, żeby z ziemi tej odebrał pro viatico i za prace. Similiter z województwa lubelskiego, który będzie obrany, z podatków tegoż województwa będzie brał.

Wysłuchaliśmy też oraz i relacyi ichm. panów posłów do jmci pana majora Kusnikowa ordynowanych, którzy ichmciowie ukaz księcia jmci temuż majorowi do ruszenia się oddali i żeby z województwa się ewakuował ekspostulowali. Uczynili relacyję, iż deklarował się in spatio czterech dni ruszyć się do regimentów swoich, za co jm. pan marszałek ichm. panom posłom podziekował ze zlecenia naszego.

A że nadchodzi już administracyi szelężnego teraźniejszego blisko kończący się termin, to jest ultima ianuarii w roku przyszłym 1710 jmci pana Jana Michowskiego. A dyspozycyja tegoż szelężnego zwykła często tamować cursus obrad naszych, tedy facilitując przyszły sejmik przedradny[106], na którym vis et fundamentum ratowania Ojczyzny i wolności zakłada się. Do rządzenia tegoż szelężnego przystąpiliśmy i ad haerendo deklaracyjej naszej na przeszłym sejmiku uczynionej, jmci panu Władysławowi Drzewieckiemu podczaszemu dobrzyńskiemu per contractum arendatorium puszczamy za kwotę 28 000 złp, mając wzgląd na teraźniejsze nieszczęśliwe czasy.

Że zaś zwyczajnie ziemia łukowska z tymże jm. panem kontrahentem powinna by kontraktować, za dobrowolnym tegoż jmci pana podczaszego dobrzyńskiego pozwoleniem, jm. pan Zygmunt Jastrzębski redukowawszy na 2000 ziemi łukowskiej szelężne, także per contractum arendatorium trzymać będzie i do jmci pana podczaszego importować będzie powinien. Z którymi ichmciami obiema zlecamy jmci panu marszałkowi, aby kontrakty jako najdoskonalsze spisał imieniem naszym, żadnej defalki nie dozwalając, krom jednego morowego powietrza, dołożywszy co amertat Pan Bóg. To zaś specialiter ma dołożyć jm. pan [k. 443v] marszałek jmci panu Drzewieckiemu, iż żadne juramenta miastom, wsiom, miasteczkom subvenire nie powinny. I owszem praecessis omnibus iuramentis według dawnego zwyczaju ani się składając konflagracyjami według księgi jmci pana [Jacka] Stoińskiego stolnika drohickiego lepiej sporządzonej, płacić będą powinni i do skarbu województwa wnosić za kwitami tegoż jmci pana kontrahenta. Także i to w kontrakcie powinno praecaveri, żeby jm. pan kontrahent żadnej sumy nie wydawał, na którą by na sejmiku ichm.

[106] *Przed Walną Radą Warszawską konfederacji sandomierskiej.*

panowie obywatele asygnacyi swojej wydać nie kazali ac assensu suo non approbarent.

Że zaś jm. pan Andrzej Leopold Ossowski skarbnik łomżyński także nie tylko z repartycyjej wydane asygnacyje de propris aere wypłacił, ale i teraz suo sumpta legacyje nasze odprawuje, ponieważ teraz województwo paratis sufficere nie może, a jeszcze ad extremum i na ekspensa, które w obydwu legacyjach zachodzić muszą, za naszym rozkazem parata pecunia wydaje. Co jmci da Bóg circa contractum praevia calculatione przyjęta będzie, asekurujemy i gdy erogowanych tak znacznych sum upominał się jm. województwu naszemu, nie mając innego sposobu wypłacenia. A oraz respektując na osobliwe i nagłe prace tak z tych dróg odprawionych, jako też przez siedem miesięcy już trzymającego z pracą znaczną różnych zachodzących zawsze ekspedycyi województwa naszego, przy lasce marszałkowskiej ciężaru i kosztów jegomościnych, z opuszczeniem domowych swoich interesów, a podjętych szkód oraz i dalej zachęcając jmci do dalszych usług tegoż województwa, przyszłe szelężne w roku da Pan Bóg 1711, także a 1 februarii zaczynającym się, na takowąż sumę 28 000 złp jako i jmci panu Drzewieckiemu podczaszemu dobrzyńskiemu puściliśmy w arendę, tak i jmci panu skarbnikowi [k. 444] łomżyńskiemu puszczamy i kontrakt arendowny o też szelężne, aby jm. pan marszałek fiskalny z jm. panem skarbnikiem spisał, zlecamy. Dołożywszy także, żeby miasta, wsie i miasteczka praecisis omnibus abiuratis według tejże księgi jmci pana Stoińskiego stolnika drohickiego importowali, żadnych także defalk nie dozwalając, krom jednego tylko [morowego] powietrza. Także wolno będzie jmci panu skarbnikowi łomżyńskiemu według dawnego zwyczaju jako kontrahentowi generalnemu o ziemię łukowską z kimkolwiek kontraktować albo też i samemu przez swoich ludzi administrować, w co się województwo wdawać nie będzie.

Czopowe także na rok teraźniejszy przypadajacy similiter per contractum arendatorium jmci panu Marcinowi Jastrzębskiemu podsędkowi łukowskiemu za sumę 10 000 złp puszczamy na rok jeden, oraz i ziemię łukowską, z którym jm. pan marszałek podobny kontrakt spisać powinien, nie pozwalając żadnej defalki, krom jednego powietrza. I to praecavebit, aby jm. sine consensu zupełnego sejmiku żadnych pieniędzy nikomu nie wydawał.

Ichm. panom posłom, tak do Najjaśniejszego KJMci, jako i najjaśniejszego cara jmci i do j.ww. ichm. panów hetmanów ordynowanym, na każdego osobę po 2000 złp, jakeśmy obiecali, tak na nie jm. pan marszałek wyda asygnacyje, choć i do szelężnego teraźniejszej kontrahencyi, to jest do jmci pana podczaszego dobrzyńskiego. Także jmci panu Uniszowskiemu na 200 złp, suplementując jmci w teraźniejszej jego potrzebie.

A że dla wielu wyszłych asygnacyj do jmci pana [Jana] Michowskiego, asygnacyja wydana od jmci pana marszałka fiskalnego ww. ichm. panom Stanisławowi Rozwadowskiemu chorążemu łukowskiemu i jmci panu Teodorowi Suchodolskiemu łowczemu lubelskiemu zmieścić się nie mogła i osychała, tedy zlecamy jmci panu marszałkowi [k. 444v] koła naszego, aby odmieniwszy tę asygnacyję, wydał do jmci pana Jastrzębskiego podsędka łukowskiego kontrahenta czopowego na tęż sumę, która była w pierwszej asygnacyi specyfikowana.

Asygnacyja jmci pana Kazimierza Szaniawskiego z komisyi wydana, od nas tak dawno akceptowana, ponieważ dotąd nie wypłacona, zlecamy jmci panu kontrahentowi szelężnego, jmci panu Drzewieckiemu, aby jak najprędzej wypłacił lub samemu jmci panu Kazimierzowi Szaniawskiemu lub cessionario od jmci panu Janowi Szaniawskiemu.

Postulatum jmci pana Łychowskiego brata naszego województwo przyjmuje i sponsionem jmci, że się ma w nadchodzącej pierwszej kadencyjej wykalkulować według dekretu w sądach fiskalnych. Interim ichm. panowie asygnatariuszowie do tej najpierwszej tylko kadencyjej mają użyczyć frysztu i nie agrawować jmci. A potem co dekret nakaże, powinien jm. pan Łychowski exequi.

Także pogorzelców, naszych ichm. panów braci, jako to w. jmci pana [Jerzego Andrzeja] Czaplica stolnika wołyńskiego i jmci pana Pakosza, desiderium braterskim przyjmujemy sercem i compatimur tak wielkiej ichmciów szkodzie. In supplementum ichmciów ruiny dla nieszczęśliwości tych czasów supplere ichmciów nie możemy, ale do przyszłego sejmiku dla wynalezienia sposobu do ukontentowania ichmciów odkładamy.

Poczty ponieważ jeszcze zostają i persewerują na swoich miejscach, zlecamy jmci panu marszałkowi naszemu, aby powtórnym uniwersałem swoim zagrzał ichm. obywatelów wszystkich tak województwa lubelskiego, jako i ziemi łukowskiej, żeby każdy ex possessione sua nie tylko za przeszły miesiąc według rozporządzenia naszego satysfakcyję uczynili, ale i na drugi miesiąc tak konie jako i sustentamenta każdy do swojej poczty odwieźli.

Rygor przypomniawszy ichm. super renitentibus dołożony suplikujących lubelskich kupców na magistrat lubelski, jako antecedaneo laudo odesłaliśmy ad dignescendam [k. 445] i zleciliśmy w. jmci panu Kazimierzowi Bielskiemu cześnikowi warszawskiemu, podstarościemu grodzkiemu lubelskiemu, aby wejrzawszy [...] uznał co między nimi różni et decidere chciał, co jest iusti et recti, tak i teraz do jmci odsyłamy.

Obmyślenie zaś ludzi propter securitatem osób i dóbr stanu szlacheckiego w tych czasu koniekturach niepodobna obmyślić, ale do przyszłego odkładamy sejmiku[b] tę wszystką materię. Inne zaś desideria ichm.

panów braci naszych, wielce miłościwych panów, niemniej et necessitates województwa lubelskiego, które się teraz[c] zmieścić nie mogły, na sejmik przyszły, który nazajutrz lub po szczęśliwie skończonym lub infelici tej Rzeczypospolitej fati uchowaj Boże zerwanym ex limitatione przypadłym, odkładamy. Działo się w Lublinie die 10 decembris anno 1709.

Andrzej Leopold Ossowski skarbnik łomżyński, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *W nagłówku w rkp. 2 akt mylnie datowany na 16 grudnia 1700 r. Karta częściowo uszkodzona.*

[b] *W rkp. 2 brak tego słowa.*

[c] *W rkp. 2 brak zakończenia laudum.*

LXXIII. Sejmik wyboru posłów na Walną Radę Warszawską w Lublinie 7 stycznia 1710 r.

Uniwersał królewski z 18 XI 1709 r. w Toruniu zwoływał sejmiki przed Radą Warszawską na 7 I 1710 r. (druk: ASWPK 1696–1732, s. 556–558).

1. Laudum sejmiku w Lublinie 7 stycznia 1710 r.

Rkp. *APL, CLRMO 197, s. 54–55 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Tomasz Skarbek Kiełczewski stolnik lubelski i marszałek sejmiku 20 I 1710 r.*

[s. 54] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego, którzyśmy się za uniwersałem JKMci, P.n.m., na dzień 7 mensis ianuarii w roku teraźniejszym 1710 tu do Lublina na miejsce konsultacyjom naszym zwyczajne zjechali, pro more veteri et praxi usitata sejmikowania, jmci pana Tomasza Skarbka Kiełczewskiego stolnika lubelskiego za dyrektora koła naszego uprosiwszy i uniwersału JKMci, P.n.m., nam przysłanego wysłuchawszy, posłów e medio nostri na przyszłą da Bóg Radę Walną Warszawską, to jest ww. ichm. panów Jana Tarła wojewodzica lubelskiego, Antoniego Skarbka Kiełczewskiego, Stanisława Rozwadowskiego chorążego ziemi łukowskiej, liberis suffragiis obraliśmy i uprosiliśmy. Et unanimi voto punkta w instrukcyjej naszej ad promovendum wyrażone, ichm. podaliśmy.

A że województwo nasze per continuas tot annorum devastiones z dymów prawie wyniszczało, ordynowaliśmy za posłów i komisarzów, uprosiwszy ichm. panów Jacka Stoińskiego stolnika drohickiego i Władysława Drzewieckiego podczaszego dobrzyńskiego [s. 55] do w. jmci pana Andrzeja Andrejowicza Grota pułkownika Ustyńskiego pułku, porcyje w województwie naszym biorącego. Którzy ichm. panowie posłowie i komisarze in rem województwa agendo i z jm. panem pułkownikiem conferendo. Z dymów województwa naszego cale zniszczonych, mają

constituere possibiles portiones do wydawania i quantitatem w miarach i wagach proportionatam według dymów umówić.

Zleciliśmy też jmci panu marszałkowi koła naszego list do w. jmci pana miecznika koronnego[107] napisać, ekspostulując jmci o specyfikacyję, jak wiele soli wyszło na województwo nasze za administracyjej jmci.

Które to laudum i uchwałę naszą, zgodnie przez nas wszystkich postanowioną, ręką jmci pana dyrektora koła naszego podpisaną, propter maiorem omnium notitiam, do akt grodzkich lubelskich podać zleciliśmy. Działo się w Lublinie, na miejscu konsultacyjom województwa naszego zwyczajnym, dnia 7 mensis ianuarii r.P. 1710.

Tomasz Skarbek na Kiełczewicach Kiełczewski stolnik i marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego

2. Instrukcja posłom na Walną Radę Warszawską 7 stycznia 1710 r.

Rkp. *B.PAU-PAN 3259, k. 14–17v (bez końca – nie wiadomo: kto i kiedy oblatował?)*

[k. 14] Instrukcyja ww. ichm. panom posłom, jmci panu Janowi Tarłowi wojewodzicowi lubelskiemu, jmci panu Antoniemu Skarbkowi Kiełczewskiemu z ziemi lubelskiej i powiatu urzędowskiego, jmci panu Stanisławowi na Rozwadowie Rozwadowskiemu chorążemu ziemi łukowskiej i z tejże ziemi województwa lubelskiego posłom, z sejmiku die 7 mensis ianuarii roku teraźniejszego 1710, na przyszłą da Bóg Radę Walną Warszawską wyprawionym dana.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się tu za uniwersałem JKMci, P.n.m. na dzień 7 miesiąca stycznia roku teraźniejszego tu do Lublina na miejsce konsultacyjom naszym zwyczajne; pro veteri more et praxi usitata sejmikowania, pod dyrekcyją jmci pana Tomasza Skarbka Kiełczewskiego stolnika lubelskiego i uniwersału JKMci, P.n.m. nam przysłanego wysłuchawszy, posłów e medio nostri na przyszłą da Bóg Radę Warszawską daj Boże szczęśliwie zaczynającą się, ww. ichmciów panów Jana Tarła wojewodzica lubelskiego, Antoniego Skarbka Kiełczewskiego, Stanisława Rozwadowskiego chorążego ziemi łukowskiej, liberis suffragiis obraliśmy i uprosili. Których ichm. panom posłom naszym te niżej postanowione ad promovendum dajemy punkta.

Niech się nie szczycą narody, quorum gloria non una cum nostra est. Tamci bowiem lubo mają królów monarchów swoich, lubo infantious korony na głowy [k. 14v] ich kładą. Nie idzie vicissim par amor amori, tamtych bowiem wiecznego hołdowania panom, dziedzicznego panowania

[107] *Stanisław Ernest Denhoff, marszałek konfederacji generalnej sandomierskiej, administrator żup krakowskich.*

poddanym, ligat ob sequium, tych statuit in trono [sic]. Niech się tedy nie chlubią, że habemus reges, bo im co powiedzą, habemus subditos. Ale my śmiele rzeczemy habemus liberi regem, którym JKM, P.n.m. mówi habemus filios quos paterno tuemur amore. A nieoczywistaż JKMci P.n.m. ojcowska miłość, widząc fessam Rempublicam et intererum nas zostającą, widząc videratas cordium aras u synów swoich łaskawy ojciec, strapionych cieszyć et lapsos erigere curat. Nie ta bowiem chwała monarchów inszych qui curant optima Regnis, bo ich non amor populi stimulat, ale dziedzicznego panowania conservatio. Tu zaś wyraźny et seculo memorandus amor JKMci P.n.m., który zostawiwszy swoje tak bogate państwo, do nas powraca, paterno stimulatus amore. Za co ichm. panowie posłowie sercu ojcowskiemu JKMci, pana naszego, z tak obfitą dobrocią do synów swoich powracającemu jak najznamienitszym podziękują odwdzięczeni. Że zaś dulce do ojcowskiej osoby in cordibus synów manet, żeby radzi zawsze patrzali na nią nie tylko inter mamillas cordis, zachowujac pana, ale etiam inter scintillas oculorum codzienne radzi by stawiali. A osobliwie teraz in hoc angusto Reipublicae statu ad conservandum, jako do ojca ad defendendum, jako do króla uciekać się mogli. Przeto upraszać będą ichm. panowie posłowie, ażeby JKM pn.m., który venit exorbita wypadłe prawa antecesorów swoich extra simites Regni raczyli nie odjeżdżać, spondendo po wierności poddanych wiernych że securus in sinu civium dominabitur nobis.

Kiedy dextera domini fecit virtutem a na ogłos imienia JKMci P.n.m., za szczęśliwym [k. 15] przybyciem nieprzyjaciel e finibus Regni perterribus ustąpić musiał i już szczęśliwie vergunt fata ad finem sui propinando melioramalis. Tedy upraszać będą ichm. panowie posłowie JKM P.n.m. o ewakuacyję wojsk wszystkich obcych, oprócz naszych polskich, którzy jako wierni synowie koronni i wierni poddani JKMci P.n.m., generosa pectora przy wierze, wolności i majestacie poniosą wszędzie.

A że to solita praxi sine disceptatione legis nie chce prawo pospolite, że tylko sejmy zwykły poprawiać cokolwiek by się w prawach naruszonego nalazło, a nowe stanowić także lub odmienić, do indygenatów extra neos przyjmować lub nobilitować. Jeżeli się zaś ta Rada w sejm za zgoda omnium trium ordinum obróci na przyszłym da Pan Bóg zjeździe, tedy jako województwo nasze fertiter gesta fortibus viris gratitudine recompensare zawsze zwykło, tak i teraz iniungit ichm. panom posłom, aby chcieli instare JKMci P.n.m. i Rzeczypospolitej za ichm. panem Gebhardem Pflukiem[108] generał – lejtnantem najjaśniejszego cara jmci, pułkownikiem pułku Siebierienskiego [sic], Białego Orła kawalerem, aby indygenat był

[108] *Gebhard Pflug, generał rosyjski.*

konferowany pomienionemu jmci, co dexteritati ichmciów panów posłów pilno się zaleca.

Widząc et sentiendo se esse gravatam, Rzeczpospolita przez wprowadzenie wojsk auksyliarnych najjaśniejszego cara jmci nad postanowiony soju[s]z, na Radzie Lwowskiej przy skoligowaniu in unionem armorum przeciwko spólnemu nieprzyjacielowi obojga narodów króla szwedzkiego. W którym to sojuszu 12 000 tylko wojska miało w krajach naszych i ob necessitatem belli zimować. Które to wojsko proprio ere et peculio bez agrawacyi Rzeczypospolitej konserwować miał najjaśniejszy car jm. Teraz zaś contra omnem mentem sojuszu, cum aggravatione populi et violatione legum patriarium paciendo tantam colluviem wojsk najjaśniejszego cara jmci, Rzeczpospolita suplikuje do Majestatu JKMci P.n.m., ażeby chciał instare do najjaśniejszego cara jmci, aby była ewakuacyja wojsk [k. 15v] tychże, sine aggravatione kraju przez wojska w marszu nazad addiciones najjaśniejszego cara jmci powracające; ponieważ sufficere nie możemy tantis numerosis copiis.

Ponieważ konstytucyj de incompatibilitate tak wiele się znajduje, które praesciridunt et prohibent, ażeby duo ministeria w domu jednym nie były, dopieroż w jednej osobie nie znajdowały się. Przeto będą upraszać ichm. panowie posłowie jmci pana [Stanisława Denhoffa] miecznika koronnego, hetmana polnego litewskiego, marszałka konfederacyi sandomierskiej, którego munivit honorem JKM P.n.m. buławy polnej litewskiej, który to urząd z laską konfederacyi incompatibilitatem sapit, aby chciał od laski konfederackiej supersedować.

Że zaś tenże jm. pan miecznik koronny manu tenendo Scipionem i był gospodarzem całej Rzeczypospolitej pod niebytność tu in Regno JKMci P.n.m., kładziemy, że wiedzieć może gdzie się in absentia pana bona mensae Regia i skarbu Rzeczypospolitej prowenta podziały i u kogo w dyspozycyi przez ten czas były i na co się obróciły. Także nad żupami, tak bocheńską jako i wielicką, kto administracyję miał. Także i cła do skarbu Rzeczypospolitej i insze prowenta należące, tegoż jmci pana miecznika upraszać będą. Jako i o restytucyję, przez lat blisko dziesięć zatrzymanej suchedniowej soli, tudzież aby in posterum oddawane co roku były, upomną się ichm. panowie posłowie i na żaden podatek nie pozwolą; ponieważ też to w nagrodę pozwolonych podatków na wojsko przez przodków naszych od królów mamy sobie gratuitum, obmyślą.

Ichm. panom hetmanom, wielkiemu i polnemu koronnemu, in defensionem Patriae pro aestu [...] in consiliis continuis pro efficati remedio, podziękują ichm. panowie posłowie i do dalszych skutecznych Rzeczypospolitej akcjej invitabunt cum sponsione perennaturae gratitudinis.

Że zaś nie tylko studium boni publici, ale też et zelus et amor sacrorum jest w sercu województwa naszego, zaczym oglądając się na wakujące tak długo biskupstwo diecezji naszej, aby sacrosanctus religionis ordo, którym się [...] wolność i swoboda nasza utrzymuje, zachowany był, upraszać będą ichm. panowie posłowie Najjaśniejszego Majestatu, ażeby zaczęte saluta regnam wszystkim opus przez nominacyję na biskupstwo krakowskie jmci księdza [Kazimierza] Łubi[e]ńskiego biskupa chełmskiego [k. 16], którego przez te lata ojcowskiej i pasterskiej administracyi kościoły województwa naszego za osobliwym ukontentowaniem nas wszystkich doznawały, skutecznym i jak najprędszym ustanowieniem perficere raczył.

Wzbudza nas cnota ad tuendas leges, a żebyśmy huic pupillae nie dopuszczali calcitrare palbebram wolności naszej, która leginus stat posita firme przez zgwałcone prawa musiałyby suo lapsu immergi pro fundius mari. Jest między nami napisane prawo, ażeby neminem captivare nisi iure victum, a za cóż najjaśniejszego cara jmci ludzie księcia jmci Michała Wiśniowieckiego wzięli w niewolę libere jadącego ad amplexum nóg pańskich JKMci P.n.m., do którego nullam iurisdictionem mieli i dotychczas go trzymają tego w ziemi cuius dulcedo nominis quia ex Regibus. Sua provehit nomini cultus od całej Rzeczypospolitej, nie tylko w dawnych JKMci P.n.m. antecesorach, a naszemu narodowi szczęśliwie panujących królach, ale i w świeżej pamięci króla jmci Michała, tenże książę jm. originem de scirpe Regia ducit de sanguine uno godna rzecz kompasyi nad księciem jmcią i ichm. panowie posłowie uniżenie upraszać będą JKMci P.n.m., ażeby wniósł jako pan za poddanym swoim do najjaśniejszego cara jmci o wypuszczenie onego.

Niemniej instabunt ichm. panowie posłowie za jmcią panem [Janem Stanisławem Jabłonowskim] wojewodą ruskim, którego zaszczycają znamienite ojca, a wojsk koronnych wodza, merita, ażeby go chciał do łaski ojcowskiej przyjąć. Tudzież za jmcią panem [Kazimierzem Czartoryskim] podkanclerzym W. Ks. Lit., który vir in sago minister in toga, quam optimae Rzeczypospolitej i Majestatowi JKMci P.n.m. życzący, udaje się do łaskawego syn ojca; który przed lat trzema praecedente igne wszystkich majętności spalonych zabrany. Jm. pan [Stefan Aleksander] Potocki strażnik koronny vigore meritorum suorum do Rzeczypospolitej rekurs czyniący, a przez nią do Majestatu Pańskiego. Ci wszyscy ichmciowie, jedni non iure victi in captivitatem wzięci, drudzy ichmciowie intollerabili calamitate absentes zechcą Majestatowi JKMci P.n.m. wierni [k. 16v], Rzeczypospolitej pożyteczni, insinuabunt ichm. panowie posłowie et instabunt do JKMci, aby jedni ex captivitate, a drudzy ex iustificatione suae do łaski Majestatu Pańskiego przypuszczeni byli. A jeżeliby kto z obwinionych nie dał niewinności swojej dowodów, a per consequens konfiskacyi dobra jego sensu

Reipublicae popadły by, tedy po takowych bene meretis concivibus rozdawane aby były persuadebunt orginibus Regni i JKMci P.n.m. upraszać będą ichm. panowie posłowie nasi.

Ordynacyja ostrogska ponieważ wakuje, iż ad dispositionem Rzeczypospolitej według prawa należy, aby ordines Regni postanowili, komu przyznać in gerendo legi, ex mentorum capacitate.

A że według sojuszu lwowskiego obiecano a ministris status przy rozhoworach najjaśniejszego cara jmci oddać Ukrainę, Białą Cerkiew i inne do Ukrainy należące miasta et diciones należące do polskiego państwa, co że dotąd non effectuatum, zlecamy ichm. panom posłom serio o to się domówić i upraszać JKM P.n.m., ażeby chciał authoritatem maiestatis suae przez interpozycyję w to włożyć.

Połonne także, ponieważ nolente haerede in manus alienas trahitur, a przecie powinny być rezygnacyję dóbr et cum volusitate resignantis et lege Regni publica id [ad] disponente. Zaczym zlecamy ichm. panom posłom seriam uczynić indagationem, dlaczego jm. pan [Jerzy Dominik Lubomirski] podkomorzy koronny pokutuje, nie znając się do takiego grzechu, który by był aequivalens paenitentiae.

A że ultra pacta unionis ichm. panowie litewscy nie tylko nas praemebant przechodami swymi z wojskami W. Ks. Lit., ale też porcjami kwartierując [sic] wojska swoje w Koronie. Zlecamy to ichm. panom posłom naszym, ażeby naznaczona była komisyja do uznania agrawacyj et pro refusione ukrzywdzonych damnorum należyta satysfakcyja vigore praeiudicati województwa wołyńskiego.

[k. 17] A gdy Pan Bóg da do zawarcia pokoju iusta et convenientia tej Rzeczypospolitej media, mają się o to usilnie starać ichm. panowie posłowie nasi, aby zgodnych do zawarcia pokoju znaleźć mediatorów.

Niech proszą ichm. panowie posłowie, aby łanowe piechoty iuxta antiquum numerum na obronę Ojczyzny wyprawowane były; a inquantum przyjdzie i będzie się zdało erygowanie z wojska i aukcyja onego. Aby postronnych narodów oficerom, którzy nie mają posesyj, komendy nie dawać. I owszem, aby oficerowie byli szlachta bene possessionati, których się tak wiele znaleźć może, bo jeszcze non desunt decora ingenii et martialis animi w naszej Polszcze, ile kiedy monstrować. Ichm. panowie hetmani nativa lingua żołdaków i dragonów każą.

Prosić będą ichm. panowie posłowie KJMci, aby przywileje dwa nie wychodziły na jeden urząd, gdyż stąd bywa cisto collisiones inter fratres i rad publicznych zatamowanie, czego kancelaria koronna ma doglądać.

Sprawy względem dziesięcin, ponieważ Rzeczpospolita per constitutionem Regni anni 1633 adherenda pozwoleniu Stolicy Apostolskiej opisała, aby ratione decimarum farum było należyte do sądów koronnych, co

zawsze practicatum. Za czym urgebunt ichm. panowie posłowie, ażeby ex illo rady kongresu ordynowano do jmci księdza nuncjusza polskiego sedis Apostolicae. Żeby w tym punkcie nie pociągano posesorów dóbr ziemskich in causis decimae do sądu i prawa duchownego, ponieważ się to dzieje contra leges Regni, które innituntur declarationi Sacra Sedes Apostoliae.

Mając deklaracyję najjaśniejszego cara jmci we Lwowie przy sojuszu i że deklarował był, jakąż to i ad effectum przyprowadzono, że wysadził sędziów do uznania krzywd przez wojska swoje uczynionych; wzajem też i Rzeczpospolita naznaczyła była. Które to sądy, że żadnego nie odegrały skutku, tedy upraszać będą ichm. panowie posłowie JKM P.n.m., ażeby jako [k. 17v] łaskawy pan chciał nas tueri, a o krzywdy nasze interponere się raczył. Bo niejeden od oficerów wojsk najjaśniejszego cara jmci angaryzowany [sic] na honorze i zdrowiu, potem fortuną pieczętować musiał (sine iusta ratione zmyśliwszy sobie do osoby jakikolwiek pretekst), kiedy pod wartą tak długo trzymany aż się okupić musiał. Będą przy tym upraszać ichm. panowie posłowie JKM P.n.m., ażeby w to ex specula altiori circum specta Maiestatis palpebra wejrzeć na konsekwencyję raczył. I że wojsk najjaśniejszego cara jmci panowie oficerowie iuventutis florem jedni drudzy [...]ustiori aetatis (którzy by się ad tuitionem Ojczyzny zdali, z państw JKMci P.n.m. vario conditiones zabierają i na stolicę odsyłają; skąd diminuendo numero w podatku subsidii charitativi, potem et ad forti) a mających się i do erekcyi piechot lub dragonii. Przy tym braci szlachcie ujma poddaństwa. W królewszczyznach i duchownych dobrach spustoszałe wsie nie będą mogły przez diminucyję ludzi [---][a].

[a] *Reszta strony jest nieczytelna – cała jej dolna połowa jest pokryta plamami.*

LXXIV. Sejmik z limity przed Walną Radą Warszawską w Lublinie 10–13 stycznia 1710 r.

Zwołany uchwałą poprzedniego sejmiku z 7 I 1710 r.

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 10–13 stycznia 1710 r.

Rkp. 1. *AAL, AKL Rep. 60 A XXVII, k. 445–448 – kopia; w grodzie lubelskim oblatował ur. Kazimierz Rudnicz Jarnuszewicz w imieniu Andrzeja Leopolda Ossowskiego marszałka sejmiku 16 I 1710 r.;* **Rkp. 2**. *B.PAU-PAN 8333, k. 109–112v – kopia.*

[k. 445v] My rady, dygnitarze, urzędnicy województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się na dzień dzisiejszy, to jest in crastino szczęśliwie skończonego sejmiku naszego na Radę Walną Warszawską za uniwersałem Najjaśniejszego KJMci Augusta, P.n.m., naznaczonego, to jest pro die 10 ianuarii anni 1710 ex limitatione przypadającego, do Lublina i tam

zgromadziwszy się na miejsce sejmikom naszym zwyczajne, naprzód relacyj ichm. panów posłów, którycheśmy jednych do j.w. jmci pana feldmarszałka [Henryka] Goltza, drugich do w. jmci pana generała Połonskiego cum instructionibus wysłali, wysłuchać zdało się.

Jakoż pierwsza do j.w. jmci pana feldmarszałka, generała Goltza jeszcze non effectuata, ani ichm. panowie posłowie z Krakowa powrócili. Przeto tę relacyję do przyszłego odkładamy sejmiku. Drugiej zaś do w. jmci pana generała Połonskiego przez ww. ichm. panów Kazimierza Bielskiego cześnika warszawskiego, podstarościego grodzkiego lubelskiego z jm. panem Marcinem Jastrzębskim podsędkiem łukowskim ekspediowanej wysłuchaliśmy i reskrypt od tegoż jmci pana generała odebraliśmy. Ichm. zaś za podjętą fatygę circa bonum województwa naszego jmci panu marszałkowi koła naszego podziękować zleciliśmy.

Tandem w rozporządzeniu swoim województwo nasze, chcąc mieć najdoskonalszy skutek za doniesieniem sobie ichm. panów deputatów delegowanych od j.w. jmci pana referendarza i hetmana polnego koronnego[109], iż regiment jmci za wydanymi asygnacyjami od jmci pana komisarza dotąd nie jest uspokojony i owszem osycha, na swoich asygnacyjach nadziei nie mając skutecznej sum [k. 446] naznaczonych wybrania. Tedy województwo nasze jako rzecz najsłuszniejszą zważywszy, iż zasługi krwawe tego regimentu nie powinny steriliscere. I owszem, ich pro possibilitate etiam moderni temporis, jako mogą rzetelną podżycie [sic]. Zlecamy serio w. jmci panu komisarzowi teraźniejszemu naszemu, aby in primario odmieniwszy te asygnacyje, z których właśnie satysfakcyja żadną miarą praedtari nie może, do najpewniejszych i najprędszych podatków temuż regimentowi swoje asygnacyje wydał. Aby pomieniony regiment j.w. jmci pana hetmana polnego mógł jak najprędzej swoje odebrać satysfakcyje. Ichm. zaś panom deputatom delegowanym od tegoż j.w. jmci pana hetmana polnego koronnego po też zasługi pomienionego regimentu in vim traktamentu 400 złp obom ichm. naznaczamy i jmci panu komisarzowi naszemu asygnacyje na nie do jakich pewnych podatków wydać zleciliśmy.

Że zaś województwo nasze przez pierwsze immediate uchwalone laudum podatki szelężnego na dwie lecie, a zaś jeszcze in antecessum pogłówne constituit z ichm. panami kontrahentami o też szelężme skontraktowało, życzy sobie, aby nic nie uronić pomienionych podatków, jeno właśnie na zapłatę wojsku dobrze zasłużonemu aplikować. Ale kiedy postury tego województwa tak ścisnęły, iż portionem certam na ratowanie siebie województwo z tychże podatków musiało obrócić i na to zleciło było ichm. panom marszałkom wydać asygnacyje. Teraz unanimi kompensa

[109] *Stanisław Mateusz Rzewuski.*

stanowimy, jakoż nil iustus, żeby podatki województwa naszego na insze nie obracały się wydatki, tylko presse na zapłatę dobrze zasłużonemu wojsku et fraterne sobie spondemus, że uchwalone tak szelężnego, jako i pogłównego podatki na żadne inne nie obracały się wydatki, tylko dobrze zasłużonemu wojsku za asygnacyjami jmci pana komisarza od nas obranego obrócone być mają. Cavemus zaś specialiter [k. 446v] jednak ichm. panom kontrahentom szelężnego obojga, że to wszystko cokolwiek ichmciowie aż do teraźniejszego niniejszego sejmiku pro necessitatibus województwa za całego sejmiku wyraźną wolą z tychże podatków wydali, przy kalkulacyi pro persoluto przyjęto będzie. Także na regiment j.w. jmci pana kasztelana lubelskiego.

Za pozostałe retenta ś.p. nieboszczyka jmci pana Jana Iżyckiego względem przez tegoż nieboszczyka trzymanego przez dwie lecie czopowego, z pierwszego roku znaczna województwu kwota pozostała, a jm. pan Jan Głuski, będąc posesorem pewnych dóbr po tymże jmci panu Iżyckim i mając sumy na tychże dobrach, życzył sobie, aby od panów asygnatariuszów spokojną tych dóbr mieć mógł posesyję. Odezwał się województwu z tą ochotą, iż in hoc addlictissimo tempore wyliczyć chciał ex nunc sumę 4000 złp takową kondycyją, aby województwo respektując nie tylko na tę jmci uczynność, ale i na jmci zasługi, na wszystką resztę przez tegoż nieboszczyka jmci pana Jana Iżyckiego w pierwszym roku zatrzymaną, uczyniło doskonałą cesyję. Jakoż już w tym zachodził unanimis całego województwa consensus, ale że jm. pan [Mikołaj] Wybranowski skarbnik bełski, nomine succestricis odezwawszy się, nie pozwolił i chciał, aby ta reszta zatrzymana demonstrata była per iudicium fiscale i tam etiam decisa do tegoż sądu odesłania żądał. Więc województwo in suspenso zostawiwszy tę ochotę jmci pana Głuskiego ad interim pro decisione tej sprawy do sądów fiskalnych odsyła. Który sąd discernere powinien rem między ichmciami et quod salabruis będzie województwu na to ferre iudicatum suum.

Jm. pan [Jan] Trojan Niezabitowski, który będąc anno 1699 do podatku czopowego na dwie lecie po sobie idące od województwa delegowany za [k. 447] administratora, ponieważ nie tylko dostateczną uczynił kalkulacyję, ale i znacznie realnie wyliczył sumy ad extremum i dekret sądów fiskalnych libertatis zupełnie otrzymał. Tedy adhaerendo iustitio z pomienionych obu administracyj, jmci i sukcesorów jmci praesenti laudo kwitujemy i żadnego od jmci nie zostawujemy pretekstu i pretensyi. I owszem za znaczną importancyję sumy in vim wdzięczności województwo nasze konsolacyję obmyślić deklaruje na przyszłych obradach swoich.

Jmci panu Pakoszowi, którego manus Domini per farillam funditus spalonego dworu dotknęła in suffragium tak ciężkiej szkody i ruiny

jegomościnej, teraz ad interim 300 złp województwo naznacza, na które jm. pan komisarz do najpewniejszych podatków asygnacyję wydać powinien.

Także ichm. ojcom karmelitom bosym, którym przez kilka sejmików 300 złp deklarowaliśmy i na te jm. pan komisarz do najpewniejszych podatków asygnacyje wydać powinien, praesenti laudo mieć chcemy.

A że często, ledwie nie na każdym sejmiku względem taryfy między nami oritur kwestia i często zachodzą mieszaniny et quaerimonia z przeładowania drugich wsi i miasteczek, uspokajając i tę potissimum materię ten sposób przedsięwzięty jest od województwa, aby sąd fiskalny na pierwszej kadencyi zasiadłszy in assistentia grodu lubelskiego, niemniej i tych jmciów, których przez pierwsze laudum województwo obrało. Jako i teraźniejszą uchwałą do ichmciów wyżej pomienionych przydaje z województwa lubelskiego ww. ichm. panów Tomasza stolnika lubelskiego i Antoniego stolnika żytomierskiego Kiełczewskich, jmci pana [Marcina] Trembińskiego podczaszego trembowelskiego, z powiatu zaś urzędowskiego ww. ichm. panów Mikołaja Kurdwanowskiego podstolego halickiego, Mikołaja Wybranowskiego skarbnika bełskiego, Stanisława Trzcińskiego miecznika mścisławskiego [k. 447v]. Którzy ichmciowie złączywszy się adinvenient adaequata media, aby pomiarkowali, aby żaden ex civibus [w] fortunach swoich nie był ukrzywdzony, wyrażając i miarkując realitatem dymów.

Toż się ma stać i w ziemi łukowskiej, także na sądach fiskalnych przy obecności w. jmci pana starosty łukowskiego[110] i grodu jego. I w. jmci pana [Kazimierza] Suffczyńskiego cześnika łukowskiego, komisarza naszego, i jmci pana [Stanisława] Szaniawskiego wojskiego łukowskiego, którego i za sędziego fiskalnego obieramy. Jednak ustanowionej da Bóg taryfy komunikacyją tak województwo lubelskie z ziemi łukowskiej, jako i ziemia łukowska województwu uczynić powinna.

Sól zatrzymaną w skarbie od tak wielu lat mając, województwo życzyłoby sobie, aby in vim płacy regimentowi j.w. jmci pana hetmana polnego koronnego z tejże soli proporcyjonalnie udzieliwszy dla prędszej egzekucji aplikować. Więc zlecamy ichm. panom posłom na tę Radę Walną Warszawską obranym, aby ichmciowie z j.w. jmci panem hetmanem polnym koronnym w tej materii znieśli się. I jeżeli akceptacja będzie, dostatecznie postanowili uchwałę laudy pod dyrekcyją w. jmci pana Jana Tarła wojewodzica lubelskiego, ratione dóbr ichmciów Opola, Kluczkowice, Kowali cum attinentiis względem szelężnego i czopowego circa iuramentum anni 1707, konserwując aprobujemy niniejszą uchwałą naszą.

[110] *Jan Nowosielski.*

A dopóki nie zajdzie koekwacyja innych miasteczek i wsiów i dalsza dyspozycyja województwa i żeby ichm. contrahentes vigore tej uchwały sprawowali się jednak na tym, ciż ichm. panowie kontrahenci szkodować nie będą, praesenti praecustoditur laudo.

Ad extremum żeby maior sufficientia ichm. panów sędziów fiskalnych była, a ichmciowie ustawicznie pracujący, folgę też mogli mieć, a sądy nie wakowały, upraszamy jmci pana Marcina Trembińskiego podczaszego trembowelskiego, aby jm. wypełniwszy jurament należyty, na sądach fiskalnych równo z innymi ichmciami zasiadał.

[k. 448] Desiderium jmci pana Mikołaja Wybranowskiego skarbnika bełskiego, które już przez kilka sejmików ventitatur względem rekompensy za rotmistrzostwo oraz z równym sposobem i innych ichm. panów rotmistrzów, ekspostulujących swoich ekspens, razem do przyszłego sejmiku i braterskich afektów odkładamy.

Zachodzące zaś inne materie, ponieważ dla szczupłości miejsca mieścić się nie mogły, do tegoż sejmiku przyszłego ex limitatione przypadającego cum toto effectu odsyłamy.

Sejmik zaś sam we trzy niedziele po Radzie Walnej Warszawskiej, lub skończonej szczęśliwie lub też aliquo infelici fato tej Rzeczypospolitej niedoszły, odkładamy i limitujemy. Działo się w Lublinie die 13 ianuarii anno 1710.

Andrzej Leopold Ossowski skarbnik łomżyński, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

LXXV. Sejmik relacyjny w Lublinie 28 lipca 1710 r.

Zebrał się na mocy postanowień Walnej Rady Warszawskiej oraz według limitacji poprzedniego sejmiku z 13 I 1710 r.

1. Laudum sejmiku relacyjnego w Lublinie 28 lipca 1710 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 528, k. 435–438v – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Bogusław Głazowski aulicus Teodora Orzechowskiego podstolego lubelskiego i marszałka sejmiku 9 VIII 1710 r.*; **Rkp. 2.** *AAL, AKL Rep. 60 A XXVII, k. 448–451 – kopia*[111].

[k. 435] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego, zjechawszy się na sejmik relationis pro die 28 iulii ex mente Rady Warszawskiej naznaczony, na zwykłe konsultacyjom naszych miejsce, zgoda wszystkich braci i obywatelów tego województwa, takową zgodnie uczyniliśmy uchwałę.

[111] *W rkp. 2 tego samego dnia oblatował ur. Michał Guster w imieniu marszałka Teodora Orzechowskiego.*

Jeżeli kiedy tędy i teraz nikomu innemu [k. 435v], tylko szczególnie Boga w Trójcy św. Jedynego opatrzności przyznać ku dziełu, iż kiedy zgromadzone in una congerie malo quae populos semper mersere potentes na zgubę naszą razem niby conspirant nomenque nostrum delere laborant, wtenczas dobroczynna łaska Boska Rzeczpospolitą naszą ipsis sufflatam casibus ratuje i od ostatniej zachowuje zguby. Kiedy JKM, P.n.m. quem mirari facilius, quam laudare possumus paterna cura de salute jej, stany Rzeczypospolitej ad succurrendum et consulendum zgromadziwszy assid vis laboribus na Radzie Warszawskiej i pieczołowitym około dobra jej staraniem effecit. Że jeszcze totaliter non consumimur dum nobis consulimus, za co Boskiemu majestatowi powinne oddawszy dzięki, w sercach naszych nie inne mamy desideria, tylko abyśmy uscariae Eius potestati JKMci, P.n.m., który salutem Reipublicae salutem wiernych poddanych swoich za zdrowie swoje poczyta, należyte oddawszy podziękowanie, vitas fortunasque nostras et liquae latiora być mogą przy dostojeństwie JKMci P.n.m. nieśli zawsze ochotnie.

Co gdy samym wyrazić chcemy, skutkiem uprosiliśmy e medio nostri do JKMci P.n.m. ichm. panów posłów, w. jmci pana Jana Nowosielskiego starostę łukowskiego i w. jmci pana Michała Puzynę starostę wiskiego, aby JKMci P.n.m. donieśli tę ochotę naszą intuitionem maiestatis i oraz upraszali JKMci P.n.m. o ewakuacyję wojsk auksyliarnych, aby tym snadniej collectis viribus ad vota JKMci P.n.m. executionem Rady Warszawskiej [k. 436] do szczęśliwego mogliśmy przyprowadzić skutku.

A gdy j.o. jm. pan kasztelan krakowski, hetman wielki koronny[112] listem swoim zdrowe do ratowania się in his circumstantiis podaje media, zaczym uprosiliśmy jmci pana Michała z Trzcinnika Trzcińskiego miecznika mścisławskiego i jmci pana Antoniego Kossakowskiego chorążego żytomierskiego do pomienionego j.o. jmci posłów, aby podziękowawszy j.o. jmci pro hoc amore in publicum mentem województwa j.o. jmci deferre chcieli.

Obawiając się zaś, aby alicui easui pieniądze podatkowe, kiedy różne kupy wojsk przechodzą, non subsistunt iniungimus to ichm. panom poborcom do tych podatków uproszonym, jako to do groszowego z województwa lubelskiego jmci panu Franciszkowi Gruszeckiemu, do podymnego jmci panu Adamowi Iżyckiemu, jmci pana [Jana] Iżyckiego wojskiego grabowieckiego synowi, z ziemi łukowskiej jmci panu Radzikowskiemu, do groszowego podwojewodzemu łukowskiemu[113], do podymnego także jmci panu [Michałowi] Radzikowskiemu regentowi łukowskiemu, aby

[112] *Adam Mikołaj Sieniawski.*
[113] *Wawrzyniec Radzikowski.*

z wybieraniem tychże podatków do powrotu tychże ichm. panów posłów zatrzymać się chcieli. A jm. pan Jan Iżycki wojski grabowiecki jako wkroczył w eksakcyję pogłównego, tak dalej tęż eksakcyję kontynuować będzie powinien iuxta mentem Rady Warszawskiej.

A że niektóre punkta na Radzie Warszawskiej [k. 436v] contra mentem situ ichmciów, jako ichm. panowie posłowie nam donieśli, in volumen legum powchodziły. Tedy prosimy ichm. panów posłów na Radę Warszawską obranych, aby de nullitate punctorum protestować się chcieli.

Jako zaś z dyspozycyi prawa libera optio województwom datur, tych aprobować lub innych obierać komisarzów na Trybunał Skarbowy radomski. Więc województwo nasze dignissimam personam w. jmci pana Kazimierza Suffczyńskiego cześnika ziemi łukowskiej na funkcyję komisarską obranego, praesenti laudo sejmiku relationis aprobujemy. Który do repartycyj z Trybunału Skarbowego pochodzących i dysponowania podatków według sejmu lubelskiego i laudum województwa lubelskiego anni 1709 die 3 iulii constitutum plenarie należeć ma non praeiudicando quodquam sejmikom komisarskim.

Kiedy i zaś eo novo emorgenti do pomiarkowania prowiantów na wojsko auksyliarne komisarzów potrzebnych być będziemy, do taryfy tedy upraszamy z województwa lubelskiego jmci pana Teodora Suchodolskiego łowczego lubelskiego, jmci pana Krzysztofa Polanowskiego i jmci pana [Jana] Trojana Niezabitowskiego, jmci pana Franciszka Głuskiego, jmci pana Aleksandra Kalińskiego, także gród lubelski. Z ziemi zaś łukowskiej jmci pana Franciszka Olędzkiego stolnika łukowskiego, jmci pana Mateusza Zarzyckiego cześnika owruckiego, jmci pana Szymona Domańskiego cześnika drohickiego, jmci pana Tomasza Szaniawskiego wojskiego łukowskiego. Którzy ichm. przy jmci panu Kazimierzu Suffczyńskim cześniku ziemi łukowskiej, komisarzu województwa lubelskiego i grodzie łukowskim [k. 437], przyłączywszy królewszczyzny i duchowne dobra do ostatniej taryfy, aby tak divisum inplurestit levius onus należyte tych uczynią prowiantów pomiarkowanie. Dobra w. jmci pana ordynata [Tomasza Józefa] Zamoyskiego zrujnowane tymże ichm. panom komisarzom do taryfy ordynowanym zalecamy.

Na rekursycyję w. jmci pana [Antoniego] Kiełczewskiego stolnika żytomierskiego, podstarościego grodzkiego lubelskiego, aby księgi grodzkie lubelskie komportowane były, zaczym upraszamy jmci pana Kazimierza Bielskiego, aby tę komportacyję wszystkich ksiąg zaraz nazajutrz po skończonym chciał uczynić sejmiku in praesentia ichm. panów komisarzów, którycheśmy do rewizji ksiąg grodzkich lubelskich uprosili, to jest jm. pana [Antoniego] Stoińskiego podstolego łukowskiego i jm.

pana Bogusława Łebkowskiego podstolego kijowskiego, także jmci pana Mikołaja Kurdwanowskiego podstolego ziemi halickiej.

Interes ichm. panów komisarzów ratione wydanych ekspens na pułk Jarosławski i Uszyński odsyła województwo ad iudicia fiscalia, gdzie iuramento praetensiones hias i ekspensa in rem województwa uczynione comprobare powinni będą.

A ponieważ szelężne ex mente Rady Warszawskiej ad disportionem j.w. jmci pana Jerzego na Przebendowie Przebendowskiego podskarbiego wielkiego koronnego na zapłatę wojsku a die 1 septembris roku teraźniejszego jest oddane, aby od wszelkiego szynku czwarty szeląg sine fraude bez folgi i wymyślnych interpretacji arendarskich notowany, wybierany i do skarbu co kwartał sub paena peculatis na ichm. panach poborcach był unoszony.

Województwo zaś nasze uchwałą swoją per contractum to szelężne puściło jmci panu Władysławowi Drzewieckiemu a die 1 februarii anni praesentis. Zaczym satisfaciendo aequitati et [k. 437v] iustitiae tegoż jmci pana podczaszego dobrzyńskiego przy wybieraniu tego podatku konserwujemy aż do ekspiracyjej tego podatku, to jest ad 1 februarii anni futuri 1711. I żeby w tym nie miał presse dać, zlecamy jmci panu marszałkowi koła naszego napisać list in hac materia do j.w. jmci pana podskarbiego koronnego, aby teraz usque ad 1 februarii anni futuri dwa szelągi tylko na skarb brać chciał. Trzeciego zaś szeląga wybieranie jmci panu Drzewieckiemu non impediat cum hac j.w. jmci panu podskarbiemu nomine województwa declaratione. Że cokolwiek teraz przez to wybieranie jmci pana podczaszego dobrzyńskiego skarbowi decedet, tedy po ekspiracyjej casu tego podatku do dyspozycji j.w. jmci pana podskarbiego koronnego należącego in subsequentibus mensibus rekompensować obiecujemy. In omnem zaś casum jmci panu Władysławowi Drzewieckiemu evictionem cavet województwo.

Gdy zaś per anteriora lauda jmci panu [Andrzejowi] Leopoldowi Ossowskiemu skarbnikowi łomżyńskiemu respectu erogowanych in usum województwa sum deklarowało było województwo szelężne, a ten podatek jako wyżej expressum skarbowi jest oddany. Zaczym evincendo fidem publicam pomienionemu jmci panu skarbnikowi łomżyńskiemu podatek czopowego po ekspiracji tenuty jmci panu [Marcinowi] Jastrzębskiemu podsędkowi łukowskiemu na przyszły rok puszczamy. Cum hac assecuratione, że jeżeliby się pokazało, że ten podatek nie wystarczy ekspensom in publicum przez jmci erogowanym, tedy tenże podatek czopowego pomieniony jm. pan skarbnik łomżyński i na drugi rok trzymać będzie powinien.

Wniesione [k. 438] przez jm. pana Stanisława Poniatowskiego cześnika trembowelskiego ratione oddawania zbiegłych poddanych desiderium, pro re iusta uznawszy restutitionem onych panom ich własnym, sub paenis contra renitentes iuxta statum Regni, u kogo by się znajdowali, praesenti laudo iniungimus.

A jako by supplicibus województwo nasze nie zwykło denegare aessem, także i teraz lecto supplici libello ichm. panów sukcesorów ś.p. nieboszczyka jmci pana Marcina Poniatowskiego eksaktora podymnego, interes ten do sądów fiskalnych remistit et interim do jmci pana plenipotenta j.w. jmci pana wojewody podlaskiego[114], żeby aregore exactionis chciał supersedować instat.

Nie mogąc zaś satisfacere votis ichm. panów wojskowych dla zachodzacych kontradykcyj niektórych ichm. panów braci, tedy nie chcąc tristes anobis abeant, desiderium ich do przyszłego da Bóg odkładamy sejmiku.

Chcąc to wyświadczyć re ipsa, że temu województwu służyć nie dla jakiego interesu prywatnego, ale ex amore boni publici chcemy, tedy praesenti laudo sobie fraterne spondemus, iż od tegoż czasu i teraźniejszej uchwały żaden z nas nigdy za to, że w kole rycerskim virgam directionis trzymać będzie, nul quidquam od województwa praesendet i choćby mu co za tę przysługę conferre chciało województwo sub carentia in perpetuem activitatis w kole naszym non acceptabit. Życząc sobie zaś, żebyśmy zawsze mogli mieć consilium domi, upraszamy ww. ichm. panów posłów do JKMci P.n.m. uproszonych, aby uniwersał na sejmik dla kontynuacyjej obrad naszych pro die 16 septembris[a], to jest nazajutrz po sejmiku [k. 438v] deputackim, od JKMci P.n.m. uprosiwszy, tenże do grodu lubelskiego tempestive odesłać chcieli.

A żeby czasu aliquo ten uniwersał do grodu naszego nie doszedł, tedy teraźniejszy sejmik lubo pod tą, pod inszą lubo laską, na tenże termin, na dzień 16 septembris limitujemy in anno praesenti. Które to laudum zgodnie przez nas skończone, zleciliśmy ur. Teodorowi Konstantemu Orzechowskiemu podstolemu lubelskiemu, marszałkowi koła naszego, podpisać i do akt grodzkich lubelskich podać. Działo się w Lublinie, na miejscu obrad naszym zwykłym, roku 1710, dnia 28 lipca.

Teodor Konstanty Orzechowski podstoli i marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *W rękopisie jest: 6 (sexta) septembris.*

[114] *Stanisław Mateusz Rzewuski hetman polny koronny.*

2. Instrukcja od sejmiku posłom do króla 28 lipca 1710 r.

Rkp. *APL, CLRMO 528, k. 438v–440v – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Bogusław Głazowski w imieniu marszałka Teodora Orzechowskiego 9 VIII 1710 r.*

[k. 438v] Instrukcyja do JKMci P.n.m. [k. 439] dana od województwa lubelskiego ww. ichm. panom, jm. panu Janowi Nowosielskiemu łukowskiemu i jm. panu Michałowi Puzynie wiskiemu starostom, posłom tegoż województwa do JKMci P.n.m., na sejmiku relationis 1710 [roku] dnia 28 lipca [dana].

Po oświadczeniu wiernego poddaństwa i należytej Majestatowi JKMci P.n.m. veneracieque, podziękują ichm. panowie posłowie JKMci P.n.m. za to, że chcąc wszytkie discutere [...]ebulas, które w oczach i w sercach niektórych bojaźń mnożyły, łaskawym ojcowskiej dobroci serum na przeszłej Radzie Warszawskiej stany Rzeczypospolitej per diploma swoje upewnił, iż przyznając hanc Rempublicam cui dominum liberam i zawsze suorum iuriam dominam z tym się ofiaruje, że liberando cives jej metu chce za panowania swego in violabiliter reddere legi quae sunt legis. I tą chwalebną, którą po wszytkim świecie głośno brzmiąca rozniesie fama, akcją pociąga wiernych poddanych swoich, aby pamiętni będąc powinności swojej, reddant Regi quae sunt Regis, a przy dostojeństwie JKMci P.n.m. vitas fortunasque suas, gdzie tego będzie potrzeba, nieśli zawsze ochotnie. W tym też JKMci P.n.m. ichm. panowie posłowie imieniem województwa lubelskiego asekurować będą.

Na dowód zaś gotowej zawsze intuitionem Maiestatis ochoty, doniosą do JKMci P.n.m. ichm. panowie posłowie, że według Rady Warszawskiej obliguje się województwo lubelskie, lub jest infima desolatione et ruinis, erygować piechotę i pachołki na tejże Radzie postanowione, do egzekucyjej przywodzić [k. 439v] iuxta modum et ordinem in sancitis tej Rady wyrażonym. Do czego żeby JKM P.n.m. tej intencyjej, jako Rzeczypospolitej tak i województwa lubelskiego chciał dopomóc.

Przypomną ichm. panowie posłowie JKMci P.n.m., że Rada Warszawska, widząc impossibilitem wydawania tych podatków in praesentia wojsk auksyliarnych, kurrencyję onych aż post ecacuationem tychże wojsk naznaczyła. Które wojska póki in visceribus Regni będą, niemałe eksakcyjami tych podatków wszędzie causabunt za trudnie i sposoby do wypłacenia ich tak ciężkimi kontrybucyjami odejmą, które i teraz ustawicznie exigunt i przechodami aggravant województwo lubelskie incessanter. Zaczym aby ta ewakuacyja jak najprędsza być mogła, upraszać będą JKMci P.n.m. ichm. panowie posłowie.

A jako z Rzecząpospolitą województwo lubelskie w jednej osobie JKMci P.n.m. multorum regum ad miratorum et ostimat gesta, tak nie

wą[t]pi, że JKM P.n.m. firmabit imperium suum conservatione legum. Które jako antecesorów jego tak i samemu JKMci P.n.m. na siebie samego placuit condere, a złote obietnice, jako dawnymi konstytucyjami i świeżym opisane prawem z[a]dosyć uczynieniem, złożywszy władzę hetmańską circa sua conservabit iura. Czym utwierdzi konfidencyję do siebie wiernych poddanych swoich i uspokoi animos liberos et ut magis veneremur quam vereamur efficiet. A tak moderato remine suo sprawi to, że dogadzać desideriis JKMci P.n.m. stosować się do woli jego libertatem esse patabimus.

Że zaś JKM P.n.m. post fata wielkiego w tej Rzeczypospolitej ministra[115], solatia dat temu województwu, gdy non inferiori in meritis magnas domus suae et dignitate senatoria, jm. panu [Franciszkowi] Załuskiemu wojewodzie czernihowskiemu contulit starostwo lubelskie. Który propriis virtatibus ornatus niemałe w osobie swojej województwu naszemu adtulit decus. Zaczym pełną wdzięczności ekspresyją doniosa JKMci P.n.m. ichm. panowie posłowie, że gdy to starostwo contulit dignissimo, któremu etiam et ipsi Coeli iniuriam, fecissent si hac denegassent i województwo lubelskie akceptuje pomienionego jm. pana Załuskiego starostę.

Na tak wiele rekwizycji jm. pana podkomorzego koronnego[116], który ustawicznie o instancyję do JKMci P.n.m. solicituje województwo, aby za interpozycyją JKMci P.n.m. dobra jego były mu przywrócone, ichm. panowie posłowie porrigent suplicem libellam JKMci P.n.m. za jmci panem, aby z łaski JKMci P.n.m. voto mógł potiri suo, upraszać będą JKMci P.n.m. ichm. panowie posłowie.

Sól suchedniowa stanowi szlacheckiemu należąca, a od 11 lat województwu lubelskiemu zatrzymana, aby według obligacyj JKMci P.n.m. wydana była, starać [się] u JKMci P.n.m. ichm. panowie posłowie będą.

Widząc zaś dalszych naszych obrad publicznych potrzebę, województwo lubelskie zleca ichm. panom posłom, aby prosili JKMci P.n.m. o wydanie uniwersałów na sejmik pro die septembris, to jest nazajutrz po deputackim, aby to co teraz intuitionem Maiestatis constituitem szczęśliwy mogło odebrać skutek, caetera prudentiae dexteritatis et activitati ichm. panom posłom committuntur. Działo się w Lublinie in solito [k. 440v] comsiliorum loco, roku 1710 dnia 13 lipca.

Teodor Konstanty z Orzechowca Orzechowski podstoli lubelski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego.

---

[115] *Mowa tu o Stanisławie Antonim Szczuce podkanclerzym litewskim i staroście lubelskim, który zmarł 19 V 1710 r.*

[116] *Jerzy Dominik Lubomirski starosta kazimierski.*

LXXVI. Sejmik deputacki w Lublinie 15 września 1710 r.

Nie odnaleziono informacji o tym sejmiku. Najprawdopodobniej został zerwany, a współczesne spisy deputatów z tego roku wspominają o wakacie z województwa lubelskiego, zob. Deputaci, cz. IV, s. 96.

LXXVII. Sejmik z limity w Lublinie 16 września 1710 r.

Zebrał się z mocy uchwały poprzedniego sejmiku z 28 VII 1710 r.

1. Laudum sejmiku w Lublinie 16 września 1710 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 197, s. 1626–1633 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Bogusław Głazowski w imieniu Teodora Orzechowskiego podstolego lubelskiego i marszałka sejmiku 26 IX 1710 r.;* **Rkp. 2.** *AAK, AKL Rep. 60 A XXVII, k. 451–453v – kopia.*

[s. 1626] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego, zjechawszy się na sejmik ex limitatione pro die 16 septembris anni praesentis przypadający, in loco consiliis nostris solito, takową unanimi omnium consensu w interesach województwa naszego uczyniliśmy obradę.

Widząc coraz to bardziej deteriorem statu Ojczyzny naszej, sortem que nostram iniquiorem, kiedy finis unius mali est principium alterius, ten najskuteczniejszy do zatamowania nieszczęśliwości naszych na przeszłym zjeździe naszym uznaliśmy sposób, abyśmy byli JKMci P.n.m. przez ichm. panów posłów naszych do tego uproszonych haec quod nos praemunt donieśli i od dobrotliwego pana malis nostris levamen otrzymali.

Więc kiedy za powrotem tychże ichm. panów posłów tak ex rescripto JKMci P.n.m. na instrukcyję naszą, jako et ex relatione tychże ichm. panów posłów, affulget spes jako ewakuacyjej wojsk auksyliarnych, tak i allewiacyjej niewypowiedzianych dolegliwości, które nas ustawicznie praemunt. Zaczym i w tych nieustających a nad zamiar zagęszczonych a Marte et morte nieszczęśliwościach naszych, gdy nas alia ex alia cura fatigat, nie chcąc deesse gloriosissimis JKMci P.n.m. conatibus, to cokolwiek Rada Warszawska non dissonum Patriis legibus postanowiła i my acceptamus i teraźniejszą naszą uchwałą chcąc to ad effectum deducere, takowe na teraźniejszym sejmiku czynimy postanowienie.

Ponieważ Walna Rada Warszawska dla erekcyjej wojsk własnych, którymi by u nieprzyjaciela maior metus, u przyjaciół większa powaga Rzeczypospolitej [s. 1627] sprawić się mogła, [za] potrzebne być uznała podatki na tejże Radzie postanowione. Zaczym i my w województwie naszym też akceptujemy.

Naprzód podymne iuxta tariffam 1661, którego podatku eksakcyja iuxta praescriptum legis novellae zaczynać i kończyć się powinna. A że

per calamitatem temporum taryfa 1661 z grodu zginęła, zaczym nie chcąc deesse bono publico et evitando in commoda quaevis, zleciliśmy ichm. panom komisarzom do tego uproszonym, aby sumę w taryfie 1661 korespondującą, adiunctis bonis regalibus et spiritualibus nemine excepto na dymy w ostatniej taryfie wyrażone redukowali i to przez podanie do grodu tej taryfy noticiae omnium donieśli.

Drugi podatek szelężnego albo groszowego według warunku i opisu konstytucyjej lubelskiej i teraźniejszej warszawskiej nullis bonis exceptis. I owszem, życząc tego ut ageantur non diminuantur proventus Rzeczypospolitej, postanowiliśmy praesenti laudo, aby trunki piw i gorzałek po wszystkim województwie hoc praetio, jako w Lublinie non minnendo nec addendo quidquam ad praetium, po wsiach i miasteczkach przedawane były sub paenis arbitrariis ad instantiam cuiusvis in contravenientes per iudicium fiscale palatinatus Lublinensis irrogandis. Które to podatki, tak podymnego jako i groszowego, ichm. panowie poborcy nasi, tak jako Rada Warszawska mieć chce, zaraz post evacuationem wojsk auksyliarnych na zapłatę wojsku importare tenebuntur.

Trzeci podatek od rzezi iuxta praescriptum tejże Rady Warszawskiej, od rogatego i nierogatego bydła po miastach, miasteczkach i wsiach królewskich, duchownych i szlacheckich [s. 1628], cokolwiek na przedaż rzeźnicy bić będą, cuiuscunque generis bydła. Od tego wszystkiego podatek in lege novella opisany currere powinien. Kto zas nie na przedaż, ale na własną domową potrzebę jakiekolwiek bydlę zabije, tak po dworach jako i u poddanych naszych, od tego żadnego myta płacić nie powinien będzie.

In hac materia, jako też i o sól stanowi szlacheckiemu należącą et praecipue żeby jmci panu [Władysławowi] Drzewieckiemu podczaszemu dobrzyńskiemu wybierania szelężnego ad 1 februarii anni futuri 1711 skarb nie przeszkadzał, list do j.w. jmci pana podskarbiego wielkiego koronnego[117] napisać jmci panu marszałkowi koła naszego zleciliśmy.

Podatek pogłównego anno 1709 pod dyrekcyją w. jmci pana Antoniego Skarbka Kiełczewskiego stolnika żytomierskiego, a teraźniejszego podstarościego grodzkiego lubelskiego postanowiony, ponieważ propter calamitatem temporum do tego czasu nie mógł być ad executionem przywiedziony, więc iniungimus to teraz jmci panu Janowi Iżyckiemu wojskiemu grabowieckiemu, eksaktorowi tegoż podatku, aby tenże podatek a 1 octobris in anno praesenti zacząwszy wybierać, ad ultimam decembris zupełnie wybrał i za asygnacyjami w. jmci pana komisarza ichm. panom wojskowym et ante omnes jmci panu Mateuszowi Iliakowi miecznikowi bracławskiemu, pisarzowi wojskowemu co komu należeć [s. 1629] będzie

[117] *Jan Jerzy Przebendowski.*

wydawał. Jeżeliby też in necessitates województwa z tego podatku jm. pan wojski grabowiecki miał co erogare, tedy deklarujemy, że na przyszłym sejmiku z osobliwego podatku rekompensę tego jmci uczynimy.

A że włość końskowolska cum attinentiis tak ciężką przez spalenie od Szwedów poniosła klęskę, iż nec fragmenta budynku którego ferus reliquit ignis, tedy habito tantae calamitatis respektu od płacenia podatków szelężnego i czopowego za lat dwie przeszłych zatrzymanych tęż włość uwalniamy.

Gdy zaś JKM P.n.m. omnium vobis et expectationi satisfaciendo contulit dignissimo et meritissimo senatori biskupstwo krakowskie, do powinszowania j.o. książęciu jmci[118] tego honoru uprosiliśmy e medio nostri ichm. panów posłów, to jest jmci pana Jana Nosadyniego podczaszego bielskiego i jmci pana [Michała] Pinińskiego cześnika żytomierskiego. Którzy ichm. expriment vera gaudia nostra, gdy widzimy j.o. księcia jmci in hoc loco positum, na którym ante quam esset ut esset wszyscy życzyliśmy i oraz podziękują za oświadczenie życzliwości swojej civibus Patriae suae, kiedy jako nam ichm. panowie posłowie retulerunt, compositiones ratione decima cuivis affectanti pozwolić deklarował.

Do j.w. jmci pana wojewody podlaskiego [i] hetmana polnego koronnego[119] uprosiliśmy także ichm. panów posłów, jmci pana Bartłomieja [s. 1630] Milewskiego podstolego owruckiego i jmci pana Bogusława Pszonkę towarzysza znaku pancernego najjaśniejszego królewicza jmci Augusta, którzy praevia jmci pana wojewody veneratione upraszać będą, aby chorągwie iuxta tot sancita Regni dworom szlacheckim agrawacyjej nie czyniły.

Gratificando prace i fatygi podjęte ichm. panom posłom naszym do KJMci uproszonym, którzy non effugiendo pericula quaevis, tak daleką i uprzykrzoną drogę z niemałym podjęli kosztem, lubo non proporcionatum laboribus ichmciów praemium po 2000 złp każdemu deklarujemy.

Też wdzięczność chcąc wyświadczyć ichm. panom posłom na Radę Warszawską z województwa naszego obranym, tymże ichm. similiter każdemu z nich po 2000 złp naznaczamy.

Widząc też w teraźniejszych circumstancyjach, kiedy wojska auksyliarne u nas morantur potrzebnych być ichm. panów komisarzów ut consulant rebus województwa naszego, tedy do tej funkcyjej uprosiliśmy w. jmci pana Tomasza Kiełczewskiego stolnika lubelskiego i w. jmci pana Teodora Suchodolskiego łowczego lubelskiego, którzy ichm., jako nam przedtym activitate nociva od województwa curabunt nie wątpimy. Którym ichm.

[118] *Kazimierz Łubieński, dotychczasowy biskup chełmski.*

[119] *Stanisław Mateusz Rzewuski.*

[s. 1631] ne quod detrimentum patiatur województwom jm. pan komisarz nasz asygnacyje na 2000 złp każdemu do jako najpewniejszego podatku wydać będzie powinien.

Jmci panu Kazimierzowi Bielskiemu cześnikowi warszawskiemu i jmci panu Krzysztofowi Polanowskiemu, którzy się dotąd spe gratitudinis za legacyje swoje i drogi do JKMci P.n.m. w interesach województwa podjęte kontentowali, teraz po 1000 zł dajemy każdemu z ichmciów.

Ichm. panom deputatom wojskowym, którzy asygnacyje do województwa naszego reproducent, aby pro solatio tymże ichm. jm. pan wojski grabowiecki[120] wydał 2000 zł, temuż jmci zlecamy.

Mając compassionem nad pogorzelcami, osobliwie nad spalonym kościołem bochotnickim, na pobudowanie nowego na 300 zł, aby jm. pan komisarz wydał asygnacyję jmci księdzu plebanowi bochotnickiemu, mieć chcemy. Także jmci panu Konstantemu Iżyckiemu similiter na kilku już sejmikach obietnice mającemu, 300 zł dajemy.

Luboć życzylibyśmy byli tego, aby zachodzące między j.w. jmci panem kasztelanem gostyńskim[121] i innymi ichmciami a jm. panem [Janem Antonim] Świrskim komornikiem ziemskim lubelskim dyferencyje in privato, mogły się były uspokoić. Kiedy jednak j.w. jm. pan kasztelan gostyński praetendendose esse laesum od jmci pana komornika ziemskiego lubelskiego pospołu z inszymi ichmciami wniósł to do koła naszego, abyśmy w interesie jego i innych ichmciów e medio nostri posłali do w. jmci pana pisarza ziemskiego lubelskiego[122] [s. 1632]. Więc obsingularem respectum meritorum j.w. jmci pana kasztelana gostyńskiego, upraszamy jmci pana [Michała] Trzcińskiego miecznika bracławskiego[123] i jm. pana [Jana?] Trojana Niezabitowskiego, aby desiderium j.w. jmci pana kasztelana gostyńskiego w. jmci panu pisarzowi doniósłszy, tegoż jmci upraszali, aby votis jego i innych ichmciów chciał satisfacere.

A że w. jm. pan Wybranowski administrator szelężnego województwa lubelskiego dla niektórych zachodzących trudności kwitu z administracyjej swojej teraz otrzymać nie mógł, więc tegoż jmci pro finali sprawy jego determinatione do sądów fiskalnych odsyłamy.

Zachodzącą ratione urzędu łowiectwa łukowskiego między jm. panem [Mikołajem] Wybranowskim a jm. panem [Franciszkiem] Jezierskim kontrowersyję[124] uspokajamy hoc medio, aby ichmciowie in foro competenti

[120] *Jan Iżycki.*
[121] *Tomasz Kazimierz Głuski.*
[122] *Jan Gałęzowski.*
[123] *Trzciński w rzeczywistości był miecznikiem mścisławskim.*
[124] *Por. Urzędnicy lubelscy, nr 470–471.*

ratione cognitionis privilegii rozprawili się et obligamus amore publici ichmciów, aby tą materią sejmików przyszłych nie trudnili.

Interes jmci pana Bartłomieja Milewskiego ichm. panom komisarzom do taryfy uproszonych zalecamy.

A że na teraźniejszym sejmiku propter angustiam temporis, materia ratione piechot łanowych et desiderium miasta Kazimierza i Urzędowa i innych, jako też w. jm. pana [Andrzeja] Leopolda Ossowskiego skarbnika łomżyńskiego pomieścić się nie mogły, więc do pierwszego sejmiku te wszystkie materie odkładamy.

Kiedy zaś z łaski JKMci P.n.m. uniwersał na sejmik przez ichm. panów posłów jest nam przysłany i do grodu lubelskiego oddany, więc aby iuxta exigentiam rerum et temporum ichm. panowie senatorowie województwa naszego za zniesieniem [s. 1633] się z ichm. pany urzędnikami tegoż województwa do dalszej obrady czas sposobny obrali et tempestive nas wszystkich, gdy tego będzie potrzeba, awizować chcieli, obligujemy ichmciów.

Którą to uchwałę, przez nas zgodnie umówioną, zleciliśmy w. jmci panu Teodorowi Orzechowskiemu podstolemu lubelskiemu, marszałkowi koła naszego, ręką własną podpisać et ad acta województwa podać. Działo się w Lublinie, dnia 16 miesiąca września w roku 1710.

Teodor Konstanty Orzechowski podstoli i marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

LXXVIII. Sejmik ekstraordynaryjny w Bronowicach 10 grudnia 1710 r.

1. Laudum sejmiku w Bronowicach 10 grudnia 1710 r.

Rkp. *APL, CLRMO 197, s. 1692–1699 – oblata; oblatowa*[125] *ur. Aleksander Grodzicki [regent grodzki lubelski] 30 XII 1710 r.*

[s. 1692] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się na sejmik teraźniejszy, za uniwersałem Najjaśniejszego KJMci Augusta, P.n.m. pro die 10 decembris w roku niniejszym złożony, pod Lublin nad Bronowicami i tu miejsce dla kongresu dzisiejszego obstalowawszy, ponieważ dla infekcyjej powietrza nie tylko ad metropolim województwa naszego, ale też ad solitum consiliorum locum nie mógł być bezpieczny aditus esingressus, takową stanowimy uchwałę in angusto temporis et Reipublicae statu.

[125] *Nie zapisano w jakim grodzie dokonano tej oblaty. Z poniższego tekstu laudum wynikałoby, iż w wyniku grasującej zarazy mogło nastąpić to w Urzędowie.*

A że najpierwsze było ex principale tej obrady naszej obiectum querimonia wielu ichmciów braci szlachty o przeładowanie taryfą dymową, lubo in anrecessum przez ichm. panów komisarzów ex gremio koła naznaczonych była exacte układana. Więc aby iustis desideriis ichmciów mogło się jeszcze skuteczniej dogodzić ex iniuris wszystkich zabiec in futurum, takie medium znajdujemy dla uprzątnienia tych trudności często zachodzących, żeby czasu opportunitatem zważywszy, ponieważ nam trudno teraz w tak ciężkich koniunkturach przyjść do tego porządku. Rewizja była wszystkich wsi i miasteczek po województwie per commissarios ad delegatos i tak dziedzice jako i posesorowie dóbr szlacheckich, duchownych i królewskich poprzysięgli quantitatem osiadłych i pustych chałup ex iuxta proportionem bonorum, taryfa była stanowiona i coequatio dymów między bracią.

Wnosili także wielu ichmciów leasiones suus, że po parafiach niektórych tak około Lublina, jako i po Nadwiślu, od przechodzących niedawno pułków auksyliarnych jmci pana generała Weisbacha[126] i jmci pana pułkownika Ropa byli znacznie aggravati i wielkie im wydać [s. 1693] musieli ekstraordynaryjne prowianty. Które przechody i ruiny drugich nie dotknęły, tedy chcąc subvenire dispendiis fortunae ichmciów, aby sami tylko na tym nie szkodowali. Upraszamy ichm. panów komisarzów naszych, aby w tym raczyli ekspostulować z jmci panem generałem Weisbachem i z jmci panem pułkownikiem Ropem, albo z kim będą rozumieli, o potrącenie tych wydanych prowiantów w porcje pułkowi do nas na kwatery zimowe ordynowanemu. Na które, że się ten pułk już poczyna rozkładać po województwie, pretendując nieznośnych prowiantów i licentiose o nie dwory szlacheckie infestując bez dyspozycyjej starszych swoich i ichm. panów komisarzów naszych. Tedy jak najprędzej obviando dalszym agrawacyjom, obligujemy i upraszamy per omnia sacra tychże ichm. panów komisarzów, żeby kilka egzemplarzów taryfy do wydania zimowych porcyj należącej, tak po województwie jako i ziemi łukowskiej per decanatus rozesłać quantocius raczyli, albo do rąk jmci pana marszałka kongresu naszego ordynowali, cum specificatione porcyj, siła należy na dym i wiele kto czego ma wydać na porcję jedną, dla prędszej informacyjej wszystkich nas in universum.

Przy tym, że tu ichm. bracia ad praesens zgromadzeni, mając relacyje o pewnych libertacyjach, srodze na to fremebant, iż niektórym ichm. uwolnić miano dobra ab onere publico auksyliarnych konsystencyj, do których znoszenia wszyscy aequaliter powinni pociągać in aequali Republica. Tedy zabiegając his inconvenientiis, żeby przez uniknienie od pospolitego ciężaru ex per conservationem singulorum, wszyscy concives

[126] *Johann Bernhardt von Weisbach.*

województwa na substancyjach nie ginęli. Universali in commodo, privatorum commoda znosząc i nagradzając, w tym ichm. panów komisarzów [s. 1694] naszych, ob testamur fidem et conscientias, żeby żadnych libertacyj nie akceptując, które praesenti laudo jako całemu województwu praeiudicium ex damnum przynoszące, za nieważne mieć chcemy. Omni cura ex vigilantia w tym chcieli desudare, aby każdy z nas nemine excepto te porcje płacił. Do którego porządku nie tylko ichm. panów komisarzów naszych obowiązujemy, ale i sami na przyszłym da Bóg sejmiku o to instare serio deklarujemy się.

Lubo zaś województwo nasze, jako i cała Rzeczpospolita nie widzi żadnego w tym skutku, ani solatium in afficto statu, co lex novella na Walnej Radzie Warszawskiej obwarowała, że ewakuacyja wojsk auksyliarnych ex visceribus Regni dawno być miała i podatki tamże uchwalone, zwłaszcza na wyprawę żołnierzy, dopiero po ewakuacyjej tych wojsk powinny mieć swój początek i walor. Jednak że je akceptowało województwo in fundamento ex sponsione pomienionej rady i niektóre nie tak ad importandum jako ad contribuendum uczyniło praeparamenta. Tedy inquantum po tej ewakuacyjej doszłaby i wyprawa nasza, uprosiliśmy wcześnie in congressu moderno za pułkownika do tejże wyprawy w. jmci pana Jana z Czekarzewic Tarła wojewodzica lubelskiego, jako terrigenam et possessionatum w województwie naszym, nie tylko ex motivo JKMci P.n.m. łaski, że przez list przypowiedni insignivit jmci charactere pułkownikostwa, na wystawienie regimentu swojego, ale też exemplo edocti województwa sandomierskiego, które anticipative dla porządku lepszego i gotowości, ad omnem casum takiejże wyprawy, swoich e medio sui postanowiło pułkowników, aby i ci ludzie, których by mogło województwo [s. 1695] na usługę et in adminiculum Reipublicae, nie pod obcego, ale pod naszego jmci pana pułkownika ad praesens uproszonego komendą zostawało.

Życząc oraz aby interes tak potrzebny całej Rzeczypospolitej względem ewakuacyjej wojsk auksyliarnych mógł być in effectu et executione według prawa postanowionego, uprosiliśmy ex gremio nostri ww. ichm. panów Mikołaja z Wybranowa Wybranowskiego łowczego łukowskiego i marszałka sejmiku naszego i jmci pana Wacława Głuskiego miecznika łukowskiego za posłów do j.o. jmci pana kasztelana krakowskiego [i] hetmana wielkiego koronnego[127]. Którzy upraszać będą jmci, aby jako pierwszy senator et conditor legum, raczył mieć inter primas et praecipuas curas promotionem tak pożytecznego Rzeczypospolitej dzieła, aby to prawo

[127] *Adam Mikołaj Sieniawski.*

na Radzie Warszawskiej o ewakuacyjej auxiliarium stanowione przyszło ad executionem. Oraz i do wyprawy ludzi z województwa naszego in subsidium militiae ordynowanych nie był kto inszy destynowany na komendę od j.o. jmci pana krakowskiego [i] hetmana wielkiego koronnego, tylko w. jm. pan wojewodzic lubelski, jako od nas ad hoc munus uproszony pułkownik i od JKMci mający diploma ad erectionem swego de novo regimentu.

Insuper doniosą ichm. panowie posłowie exorbitantias ludzi auksyliarnych, którymi extreme premitur nobilitas województwa naszego, kiedy per conculcata iura Regni, dwory szlacheckie najeżdżając, ad sinistram delationem za jakimkolwiek pretekstem, bez żadnej instyfikacyjej i konwikcyjej biorą szlachtę i więżą in privatis carceribus. Co się stało z jmci panem Piotrem Iżyckim [s. 1696] cum concive nostro, którego wzięcia circumstantias opowiedzą sami ichm. panowie posłowie i upraszać będą j.o. jmci pana krakowskiego, jako primum swobód ojczystych et ordinis equestris tutorem, aby ex innato pro libertate zelo do ichm. panów ministrów status najjaśniejszego cara jmci powagę swoją interponował, et ad coercendos ich ausus i do eliberacyjej szlachcica niewinnego raczył cooperari, aby przysłali komisarzów swoich, przed którymi by inkwizycyję wywiódłszy, mógł swoją pokazać niewinność. W której materiej commissimus jm. panu marszałkowi napisać list imieniem województwa całego do j.w. jmci pana kasztelana lubelskiego[128], jako komisarza Rzeczypospolitej i do ww. ichm. panów komisarzów naszych.

Donieśli nam in gremio koła naszego rycerskiego niektórzy ichm. bracia, jakoby spichlerze szlacheckie na gruntach dziedzicznych pod Kazimierzem nad Wisłą, sub iure terrestri stojące, ludzie regimentowi j.w. jmci pana podkomorzego koronnego[129] pod niezwyczajne i nienależyte mieli pociągać eksakcyje. Co że sapit vim legis publicae, aby temu wcześnie zabiec, zleciliśmy jmci panu marszałkowi, aby nomine publico chciał compellare listem swoim j.o. jmci pana podkomorzego koronnego i upraszał ut coerceantur ludzie regimentowi od tychże eksorbitancyj, ponieważ te spichlerze i grunta, na których subsistunt, zaszczycają się immunitate bonorum terrestrium, o czym jest i prawo wyraźne i sejmowych kilka konstytucyj.

Mając zaś in magna aestimatione j.w. jmci pana wojewody lubelskiego[130], purum zelum [s. 1697] ku dobru pospolitemu eo sollicitas curas około województwa naszego interesów, upraszamy jmci pana marszałka

[128] *Adam Szaniawski.*
[129] *Jerzy Dominik Lubomirski starosta kazimierski.*
[130] *Adam Piotr Tarło.*

naszego, aby podziękował listownie nomine całego kongresu j.w. jmi panu wojewodzie pro ea solicitudine i o dalszą upraszał aplikacyję, ad auertenda quaevis in commoda od województwa et ad consulendum o naszej in communi konserwacyjej i całości, oraz aby tam praesens raczył assistere dalszym obradom naszym.

A że też obrady nasze ex mente praesentis congressus do przyszłego sejmiku, ad diem 26 februarii limitowanego są prorogowane, tedy aby in hoc temporis intervallo, póki ten sejmik nie dojdzie ex limitatione, województwo nasze absque consilio nie zostawało ad casus emergentes, takie medium consulendi et prospiciendi całości nas wszystkich in universali wynajdujemy i za konsyliarzów z województwa lubelskiego, ziemi łukowskiej i powiatu urzędowskiego ww. ichm. panów Jana z Czekarzewic Tarła wojewodzica lubelskiego, jmci pana Jana z Nowosielec Nowosielskiego starostę łukowskiego, [a-]jmci pana Kazimierza Suffczyńskiego cześnika łukowskiego i komisarza województwa naszego[-a], jmci pana Teodora z Orzechowca Orzechowskiego podstolego lubelskiego, jmci pana Michała Trzcińskiego miecznika mścisławskiego ex gremio nostri upraszamy i naznaczamy. Którzy ichm. panowie konsyliarze, zniósłszy się z soba de tempore et loco, przy ichm. panach senatorach, jmci panu marszałku sejmikowym, przy grodzie lubelskim, tudzież przy ichm. panach komisarzach naszych, aby [s. 1698] raczyli consiliis suis wcześnie providere securitati województwa całego in occurrentibus negotiis, obowiązujemy ichmciów amore dobra pospolitego.

Zaszły tu illacyje od ichm. panów oficjalistów grodu lubelskiego, że dla grasującego dotąd w mieście Lublinie powietrza, nie może być kancelaria grodzka otwarta do konotowania między bracią szlachtą transakcyj. Tedy prospiciendo w tym publicae commoditati, na to się unanimi sensu zgadzamy, aby gród lubelski do urzędowskiego powiatu i miasta Urzędowa, gdzie jest repositio actorum województwa, inquantum by jakie legales requisitiones zachodziły, a nobilitate delegował vicenotarium acrorum castrensium z protokołami do suscepty zapisów ex ad alios actus relationum.

Suplikowało do koła naszego ledwie nie już lachrymis miasto lubelskie subictu et salmine gniewu Boskiego w zarazie powietrznej zostające, a przez umknięcie victualium et praeclusa foralia, w ciężkim defekcie i głodzie, a stad in periculo vitae położone ob annonae penuriam, aby go suplementować commeatu jakiegokolwiek prowiantu. Zaczym in tali casu, chcąc skutecznie ratować ubogich ludzi, ex clementia et vinculo chrześcijańskiej obligacyjej succurrendi bliźniemu, deklarujemy dla tegoż miasta Lublina z dymu po pół korca zboża, comportare do Bronowic pod

dyspozycję jmci pana [Michała] Pinińskiego temecznego posesora i jmci księdza [Gabriela] Dobrogoszcza kantora kolegiaty i proboszcza świętoduskiego lubelskiego, aby [s. 1699] ludziom zgłodzonym praebeant alimenta salutis według każdego kondycyjej i potrzeby.

A że czas teraz bar[d]zo szczupły dla rozkładania się pułku po województwie na kwatery zimowe nie pozwala więcej radzić de integritate nostra, zaczym sejmik teraźniejszy ex unanimi consensu ad die 26 februarii w roku da Bóg przyszłym limitujemy i to laudum jmci panu marszałkowi koła naszego podpisać i ad acta województwa per oblatam podać zleciliśmy. Działo się pod Lublinem nad Bronowicami die 10 miesiąca grudnia roku 1710.

Mikołaj Wybranowski łowczy łukowski, marszałek braterskiego koła mp.

[a-a] *Wyrazy nadpisane.*

LXXIX. Sejmik z limity w Lublinie 26 lutego 1711 r.

Zebrał się z mocy uchwały poprzedniego sejmiku z 10 XII 1710 r. (zob. powyżej) oraz za uniwersałem królewskim z 20 I 1711 r. w Lipsku.

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 26 II 1711 r.

Rkp. *APL, CLRMO 198, s. 135–140 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Jakub Strzelecki*[a] *20 III 1711 r.*

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się na sejmik, tak ex vi limitationis z sejmiku pod Bronowicami die 10 decembris w roku przeszłym 1710 odprawionego, na dzień 26 februarii w roku teraźniejszym złożony, jako też za uniwersałem Najjaśniejszego KJMci P.n.m. de data w Lipsku dnia 20 stycznia roku teraźniejszego wydanym, przypadający, takową zgodnie stanowimy uchwałę.

A naprzód ponieważ obstante contagione peritis, legacyja do j.o. książęcia jmci biskupa krakowskiego na przeszłym sejmiku naznaczona do skutku przyjść nie mogła; tedy na teraźniejszym zjeździe oną reassumendo. Uprosiliśmy w. jmci pana Antoniego Skarbka Kiełczewskiego stolnika żytomierskiego [i] podstarościego grodzkiego lubelskiego i jmci pana Jana Nosadyniego podczaszego bielskiego za posłów do tegoż j.o. książęcia jmci biskupa krakowskiego. Któremu że KJM P.n.m. jako omnium votis dignissimo et meritissimo senatori consulit eam praeminentiam biskupstwa krakowskiego, ichm. panowie posłowie congratulabuntur. A oraz upraszać będą tegoż j.o. książęcia jmci biskupa krakowskiego, aby ichm. praelati i curata beneficia mający, constitutionem anni 1635 o exdecimacyjej

napisaną[131] manu tenere raczyli oraz aby ad instantiam cuiusvis iniuriati komisyje z kancelariej swej wydawać kazał deferent. I to ichm. panowie posłowie j.o. książęciu jmci biskupowi [dopowiedzą], iż znajdują się ichm. księża plebani, którzy per testamenta et legata dobra ziemskie trzymając, do płacenia z nich podatków Rzeczypospolitej należeć nie chcą. Więc i w tym upraszać będą, aby z takowych posesyj [s. 136] do płacenia kontrybucyj et ad quaevis onera ciż ichm. księża plebani należeli. W czym instrukcyję ichm. panom posłom napisać jmci panu marszałkowi naszemu zlecamy.

Podatek szelężnego chcąc exactissimae stabilire a periuriorum, które by stąd exoriri mogły praecludendo viam, uważając przy tym ekspensa skarbowe, jako to na strażników i inne necessitates privatas, a nie czyniące fulcrenentum bono publico; stosując się do sejmu lubelskiego, na tryplę redukujemy i onę uchwalamy, aby według księgi i kwitów jmci pana Jacka Stoińskiego stolnika drohickiego, teraźniejszego sędziego grodzkiego lubelskiego, jako tegoż podatku już praktykowanego wybierane było, praesenti laudo stanowimy.

Życząc sobie i chcąc ad effectum przyprowadzić wyprawę wojska według uchwały Rady Warszawskiej; ponieważ już w. jm. pan Jan z Czekarzewic Tarło wojewodzic lubelski nie tylko od JKMci P.n.m. przez wydane sobie na pułkownikostwo dyploma, ale też z deklaracyjej od j.o. jmci pana kasztelana krakowskiego, hetmana wielkiego koronnego na pułkownikostwa wyprawy w województwie naszym otrzymał łaskę, uprosiliśmy do tegoż j.o. jmci pana krakowskiego, hetmana wielkiego koronnego posłów: ww. ichmciów panów Hieronima z Czekarzewic Tarła wojewodzica i Aleksandra Mężyńskiego chorążyca lubelskich. Którzy ichm. panowie posłowie j.o jmci panu krakowskiemu, hetmanowi w[ielkiemu] koronnemu za konferowaną województwu naszemu pomienioną łaskę podziękują, ale też in alterioribus tegoż województwa desideriis, a osobliwie aby obcy ludzie pod tęż wyprawę województwa naszego nie podszywali się, ale presse ze 21 dymów jeden munderowny żołnierz według Rady Warszawskiej wyprawiony był według instrukcyi [s. 137] sobie przez jmci pana marszałka napisanej upraszać będą.

A że jm. pan Piotr Michowski sponte deblorował taryfę dymów województwa naszego anni 1661 in spatio 10 dni komportować, tedy inhaerendo deklarowawszy tegoż jmci z dalszą dyspozycyją i determinacyją tegoż podatku podymnego do przyszłego z limitacyjej sejmiku zatrzymujemy się. Więc i jm. pan Adam Iżycki do egzakcyjej tegoż podatku uproszony i naznaczony tejże przyszłej determinacyi oczekiwać będzie.

[131] *Konstytucja „Kompozycja o dziesięciny". VL, t. III, s. 407.*

Ponieważ ogłos i nadzieja bytności w województwie naszym, to jest w Opolu, jmci pana generała Weisbacha[132] jest, tedy do tegoż jmci pana generała Weisbacha uprosiliśmy posłów e medio nostri ww. ichmciów panów Tomasza Skarbka Kiełczewskiego stolnika [i] Teodora na Piaskach Suchodolskiego łowczego lubelskich, komisarzów naszych. Którzy ichmciowie desideria województwa naszego z instrukcyją sobie przez jmci marszałka napisanej exponent i o allewiacyję egzakcyi i prowiantów upraszać będą.

Zachodzące kwerymonie i cyrkumstancyje różne in medium obrad naszych od ichmciów panów obywatelów województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej względem rozłożenia ludzi pułku Archang[i]elskiego, wniesione facilitando et necessitati publicae województwa naszego subveniendo, uprosiliśmy j.ww. ichmciów panów Mikołaja Kossakowskiego chorążego lubelskiego, Kazimierza Bielskiego cześnika warszawskiego z województwa lubelskiego, z ziemi zaś łukowskiej w. jmci pana Antoniego Stoińskiego podstolego łukowskiego z jmci panem Piotrowskim. Którzy ichmciowie expostulabunt z jmcią panem pułkownikiem Hamerdynem, ażeby in recompensam dóbr kolczyńskich w wybieraniu włożonych na każdy dym [s. 138] w województwie lubelskim i ziemi łukowskiej 6 zł pułkowi Siewierskiemu, któremu się były też dobra kolczyńskie dostały, nie przeszkadzał. W czym instrukcyję jm. pan marszałek napisać ma. Oraz o spalenie miasteczka Michowa i inne województwa desideria ciż ichm. panowie posłowie instabunt.

Illacyję jmci pana Władysława Drzewieckiego podczaszego dobrzyńskiego względem szelężnego administracyjej swej, [b-]a raczej [...][-b], wniesioną circa punctum laudi za dyrekcyjej w. jmci pana [Teodora] Orzechowskiego podstolego lubelskiego 16 septembris anno 1710 postanowionego konserwując i praesenti laudo tenże punkt approbando cavemus temuż jmci panu Drzewieckiemu, aby pomienione szelężne egzakcyjej swej tak w mieście Lublinie, jako po miasteczkach i wsiach kontynuował. Cokolwiek zaś przez grasowanie z dopuszczenia Boskiego plagi powietrza w tymże podatku ma krzywdy i przeszkody, do sądów fiskalnych odsyłamy.

Chcąc zaś porządek w egzekucyjach podatkowych województwa naszego uczynić, unanimi consensu na to się zgodziliśmy, ażeby ichm. panowie jakichkolwiek podatków poborcy i egzaktorowie delaty iuxta legem et normam antiquam autentykowane wydawali. Wniesione insuper kwerymonie ichmciów panów braci naszych w sąsiedztwie albo w jednej wsi będących, względem jednego przez drugiego w niewydawaniu aequaliter

[132] *Johann Bernhardt von Weisbach.*

porcyj, okrzywdzenia ułatwiając, liberam cuivis iniuriae, to in omni iudicio et officio Regni krzywd swoich iure vindicationem praecustodimus.

Similiter querimoniis ichmciów panów braci powiatu urzędowskiego, żalących się w kole naszym na żołnierzy rekrutowych w mieście Urzędowie stojących, którzy tak dla nabożeństwa do kościoła urzędowskiego, jako i na targi przyjeżdżających ludzi egzorbitując opprimunt i w gospodach nachodząc, secure [...] ludziom nie dają computiendo [s. 139] committimus jmci panu marszałkowi naszemu, aby in hac materia nomine publica do j.w. jmci pana generała podolskiego, starosty kazimierskiego list napisał ut [...] ludzie, a tak progressu.

Suplikę miasta Kazimierza, tudzież oo. augustianów i bonifratrów lubelskich do przyszłego odkładamy sejmiku. Także wniesione desiderium joo. ichmciów państwa kasztelanów krakowskich, hetmanów w[ielkich] k[oronnych], względem dóbr w województwie naszym będących, jako magni aestimamus, tak ponieważ dla szczupłości czasu skutku ad praesens wziąć nie mogło, cum omni propensionae usług naszych, do przyszłego zachowujemy sejmiku. Podobnym sposobem jmci pana Józefa Dąbrowskiego cześnika połockiego desiderium do ichmciów panów komisarzów naszych odsyłamy.

Zabiegając zaś kwerymoniom ichmciów panów braci naszych respektu zabierania koni na poczty zachodzącym, aby w tym żadnemu z ichmciów praegravacio nie była, uprosiliśmy jmci pana Mikołaja Węglińskiego do pomiarkowania po parafiach koni i obroków na poczty.

Mając kompasyję na zrujnowanie dóbr niektórych ichmciów, tedy ichm. panom Stanisławowi Trzcińskiemu i Karolowi Kośmińskiemu, każdemu osobliwie po 300 zł, a jmci panu Wawrzyńcowi Kłodnickiemu 200 zł względem zrujnowania dóbr; także panu Jerzemu Zajączkowskiemu succurendo jego egestati 100 zł naznaczamy. Na które kwoty jmci panu marszałkowi naszemu, in absentia natenczas jmci pana komisarza, asygnacyje wydać zleciliśmy.

Stosując się do deklaracyjej województwa na sejmiku pod Bronowicami, succurrendo egestati ludzi ubogich per calamitatem pertis w mieście Lublinie zniszczonych [s. 140], naznaczone subsidium z dymu po półkorca zboża aprobujemy i komportować temuż miastu deklarujemy. A że inne occurrencia województwa naszego teraz dla szczupłości czasu pomieścić się nie mogły, ad consulendum ulterius dobru pospolitemu województwa naszego, sejmik teraźniejszy ex unanimi consensu ad die 26 martii limitujemy i to laudum jmci panu marszałkowi koła naszego podpisać i do akt podać zleciliśmy. Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyj naszych zwyczajnym dnia 26 februarii anno 1711.

Mikołaj Wybranowski ł[owczy] łuk[owski], marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *W kolejnych odpisach w B.PAU-PAN nazwisko zostało błędnie odczytane jako Mielecki.*

[b-b] *Nadpisane u góry tą samą ręką; w tym dwa wyrazy nieczytelne.*

LXXX. Sejmik z limity w Lublinie 26 marca 1711 r.

Limitacja z poprzedniego sejmiku z 26 II 1711 r. (zob. powyżej).

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 26 marca 1711 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 198, s. 234–239 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Jakub Strzelecki 10 IV 1711 r.*; **Rkp. 2.** *B.PAU-PAN 8326, k. 37–43 – kopia.*

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się na sejmik, ex vi limitationis z przeszłego sejmiku pro die 26 martii złożony, takową ex unanimi consensu stanowimy uchwałę.

A naprzód ułatwiając materię względem taryfy podymnego cursum consiliorum tamującą, ponieważ sub moderna calamitate żadna w grodzie nie najduje się taryfa, ale tylko przy różnych ichmciach pokazują się haerere. Tedy reassumendo anteriora lauda ea in re uchwalone i one praesenti laudo approbando comittimus grodowi, aby pomienione taryfy od tychże ichmciów etiam per rescriptum iuris windykowali i windykowane in archivo ksiąg grodzkich konserwowane były. Pro interim zaś do pomiarkowania taryfy podymnego województwa naszego uprosiliśmy i naznaczyli za komisarzów ww. ichmciów: jmci pana Jana na Nowosielcu i Zalesiu Nowosielskiego starostę łukowskiego, jmci pana Michała Puzynę starostę wiskiego, jmci pana Mikołaja Kossakowskiego lubelskiego, jmci pana Stanisława Rozwadowskiego łukowskiego chorążych, jmci pana Michała Ryszkowskiego podczaszego łukowskiego, jmci pana Teodora Orzechowskiego podstolego[a], jmci pana Teodora Suchodolskiego łowczego, jmci pana Antoniego Skarbka Kiełczewskiego podstarościego grodzkiego lubelskich, jmci pana Antoniego Stoińskiego podstolego łukowskiego, jmci pana Bogusława Łepkowskiego podstolego kijowskiego, jmci pana Kazimierza Bielskiego cześnika warszawskiego, jmci pana Michała Trzcińskiego miecznika mścisławskiego, jmci pana Stanisława Poniatowskiego cześnika żytomierskiego, jmci pana Samuela Bielskiego cześnika chełmskiego, in praesentia jmci pana marszałka koła naszego.

[s. 235] Gdy zaś jm. pan [Michał] Młocki regimentarz wojska koronnego do województwa naszego zbliżywszy się, chorągwie dywizyi swojej na kantonach po województwie rozłożyć chce, tedy upraszamy jmci pana marszałka koła naszego, aby napisał list do j.o. jmci pana krakowskiego,

hetmana wielkiego koronnego, exponendo pressuras województwa naszego, upraszając oraz aby ex respectu podatków i wypraw tak ciężkich, i ustawicznego płacenia kontrybucyj moskiewskich, raczył avertare od nas hanc molem rozkładania się pomienionych kantonów. Więc i do tegoż jmci pana regimentarza upraszamy posłów: jmci pana Władysława Drzewieckiego podczaszego dobrzyńskiego i jmci pana Józefa z Targowiska Gałęzowskiego, którzy ichmciowie upraszać będą tegoż jmci pana regimentarza, aby zważywszy tak ciężkie ruiny województwa naszego od różnych wojsk przechodzących poniesione, dalej się od województwa odemknąć chciał et non addat pressuram województwu zrujnowanemu. W czym obszerniej instrukcyję ichm. panom posłom napisać jmci panu marszałkowi naszemu committimus.

Jmci pana [Kazimierza Sylwestra] Suffczyńskiego cześnika łukowskiego, komisarza województwa naszego upraszamy et amore boni publici obligujemy, aby na przyszłej Komisyi Radomskiej integritatem województwa naszego pro dexteritate sua raczył tueri w żadne inwolucyje nie dając go implicari.

A że ichm. panowie egzaktorowie różnych podatków województwa naszego querulantur w kole braterskim, że podatków egzakcyjej swej wydawać różni ichmciowie nie chcą, a Komisyja Radomska instat. Tedy wszelkich jakichkolwiek podatków retentorów rigore legum stringimus, aby pomienione retenta jak najprędzej ichm. panom egzaktorom wypłacali i wydawali, sub militari executione super renitentibus extendenda.

[s. 236] Illacyję jmci pana Bogusława Pszonki miecznika i podwojewodziego lubelskiego ułatwiając, zlecamy temuż jmci, aby adimpleat manus suum i miary w miasteczkach według dawnych zwyczajów koekwował. Którzy by zaś z ichmciów panów posesorów w tym jmci trudnili i koekwacyi miary bronili, każdego ta premissis renitentem do grodu pozwał et iure prosequatur. Jmci pana Franciszka Głuskiego względem przeładowania dymów dóbr jmci Łukawicy kwerymonią do sądów fiskalnych odsyłamy. Deklaracyję ziemi łukowskiej, że taryfę dymów anni 1661 komportować ma, akceptujemy.

Do najjaśniejszego cara jmci moskiewskiego, którego tu bytność brevi speratur, tudzież do książęcia jmci Golicyna[133], upraszamy posłów ww.: jmci pana Jana Nowosielskiego starostę łukowskiego i jmci pana Mikołaja Kossakowskiego chorążego lubelskiego, z ziemi zaś łukowskiej jmci pana Michała Ryszkowskiego podczaszego łukowskiego. Którzy ichmciowie według instrykcyj distinctim sobie przez jmci pana marszałka naszego napisanych, cyrkumstncyje Rzeczypospolitej i desideria województwa

[133] *Michaił Golicyn feldmarszałek rosyjski.*

najjaśniejszemu carowi jmci i książęciu jmci Golicynowi exponent. A oraz deferent ciężkie pressury i ruiny województwa naszego od wojsk auksyliarnych w niebytności najjaśniejszego cara jmci poczynione, satysfakcyi krzywd i dalszego respektu upraszając.

A że jm. pan Andrzej Leopold Ossowski skarbnik łomżyński w pretensyjach swoich kurencyję czopowego na lat 2 od województwa, jako anteriora lauda sonant, otrzymawszy, onus wypłacenia asygnacyj do jmci wydanych, assumpsit. Tedy też anteriora lauda, pro parte jmci względem pomienionej kurencyi dwuletniej czopowego, praesenti laudo aprobujemy. Obligando jmci, aby wszystkie [s. 237] asygnacyje, które do jmci in antecessum aż do teraźniejszego sejmiku, compulando powychodziły. Ante omnia jednak w. jmci panu staroście łukowskiemu asygnacyję na 2000 zł wydaną, jako się tenże jm. pan skarbnik łomżyński ultro obtulit powypłacał. Województwo zaś spondet temuż jmci skarbnikowi, że już więcej do jmci asygnacyj nad pomienione wydane, po teraźniejszym sejmiku wychodzić nie będzie, póki z pomienionej kurencyjej czopowego kalkulacyi nie uczyni.

A ponieważ ww. ichm. pan Tomasz Skarbek Kiełczewski stolnik i Teodor Suchodolski łowczy lubelscy, komisarze nasi, in rem województwa erogarunt 210 czerwonych zł, ultra alias expensas; tedy w tym ichm. dajemy sponsionem, że to ichm. ginąć nie ma. I owszem starać się będziem o obmyślenia ichm. prędkiej satysfakcyjej i rekompensyje.

Gdy zaś w. jmci pan Mikołaj Wybranowski łowczy łukowski detulit nam, że na sądach fiskalnych województwa naszego z administracyjej szelężnego sufficienter wyrachował się i dekret libertatis otrzymał, więc accedente publico consensu tegoż jmci z pomienionej administracyjej perpetuis temporibus praesenti laudo kwitujemy, żadnej do jmci nie zostawując pretensyi, ani do sukcesorów jmci. I owszem omnem gratitudinem et recompensam za prace i fatygi tegoż jmci in variis województwa occurrentiis świadczone jmci deklarujemy i przeszłe na dawniejszych sejmikach naszych w przyobiecanym jmci rekompensowaniu prac i fatyg deklaracyje dane, że effectum brevi sortienter aprobujemy. Że zaś asygnacyje do tegoż jmci pana łowczego łukowskiego in antecessum powydawane mieścić się już nie mogą, tedy committimus jmci panu komisarzowi naszemu, aby pomienione asygnacyje do innych [s. 238] poodmieniał podatków i żeby do nich więcej tenże jm. pan łowczy łukowski w sądach fiskalnych non impetatur, ale liber et immunis maneat mieć chcemy. [b-]I tamże libertacyja od wyszłych do jmci assignatii, jako i niedopłaconych, ponieważ już nie przy jmci się nie zostało, in personam tegoż jmci dana być powinna[-b].

W. jmci panu staroście łukowskiemu na konserwacyję ludzi w zamku łukowskim 500 zł z czopowego ziemi łukowskiej naznaczamy. A że jm.

pan Jan Iżycki wojski grabowiecki wydał i łożył na różne ekspensa województwa naszego z podatku pogłównego egzakcyjej swej i asygnacyje powydawał, tedy in recompensam tego inszy podatek na przyszłym sejmiku obmyślić deklarujemy.

Że zaś ichm. panowie Antoni Kossakowski chorąży żytomierski i Michał Trzciński miecznik mścisławski affidatam w przeszłych laudach prac i funkcyi poselstwa odprawionego recompensam dotychczas nie odebrali, tedy committimus jmci panu marszałkowi koła naszego, aby pod niebytność jmci pana komisarza naszego pomienionym ichm., każdemu z osobna, na 500 zł powydawał asygnacyje do czopowego. Sukcesorów jmci pana Marcina Poniatowskiego egzaktora podymnego, tam respectu calculationis quam pro dignoscendis expensis do sądów fiskalnych odsyłamy.

Zaszły tu kwerymonie od różnych ichmciów na jmci pana porucznika regimentu dragońskiego j.w. jmci pana hetmana polnego koronnego, tu w Lublinie konsystencyję mającego, o różne egzorbitancyje, opresyje i nachodzenia różnych gospód, jako to ichm. panom Zbysława, Stanisława, Łukasza, Jana Zakrzewskiego, Jana i Mikołaja Sobieszczańskich i inszych ichmciów, którzy na sejmik przyjechawszy, securitatem et quietem w gospodach swych mieć nie mogli. Także i wielebnego jmci księdza Wielożeńskiego konwentu bonifraterskiego, od tegoż pana porucznika wielkie opresyje cierpiącego. Którym zabiegając kwerymoniom i dalszym inconvenientiom [s. 239], uprosiliśmy za posłów ww. jmci pana Antoniego Skarbka Kiełczewskiego podstarościego grodzkiego lubelskiego i jmci pana Marcina Trembińskiego do j.w. jmci pana hetmana polnego koronnego, któremu jmci ichm. panowie posłowie deferent praemissas niewinnych ludzi na pomienionego pana porucznika querelas i inne desideria województwa naszego exponent, według instrukcyjej sobie od jmci pana marszałka napisanej, eksprimowane.

Że zaś tam stricto tempore cursum consiliorum nostrorum dalej prowadzić nie możem, więc wszystkie inne okkurencyje i desideria województwa naszego i tenże sam sejmik dla dalszej obrady województwa naszego ad diem 14 aprilis odkładamy i limitujemy, za zgodnym wszystkich nas zezwoleniem. To zaś laudum jmci panu marszałkowi naszemu podpisać i do akt grodzkich per oblatam podać zlecamy. Działo się w Lublinie, na miejscu konsultacyj naszych zwyczajnym, die 26 martii a.D. 1711.

Mikołaj Wybranowski łowczy łukowski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *W rkp. 2 (odpisie) został pominięty.*

[b-b] *Dopisane tą samą ręką na dole strony, z zaznaczeniem miejsca wstawienia.*

LXXXI. Sejmik z limity w Lublinie 14 kwietnia 1711 r.

Zebrał się z uchwały poprzedniego sejmiku z 26 III 1711 r. (zob. powyżej).

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 14 kwietnia 1711 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 198, s. 484–489 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Jakub Strzelecki 2 V 1711 r.;* **Rkp. 2**. *APL, CLRMO 199, s. 166–173 – kopia.*

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się tu na miejsce konsultacyj naszych zwyczajne i sejmik dzisiejszy ex vi limitationis, pro die praesentis, to jest pro die 14 aprilis, takową ex communi beneplacito i za jednostajną zgodą stanowimy obradę.

Już to niejeden zjazd sejmikowania naszego materia taryfy do uformowania jej i wydania podatku podymnego na wyprawę ex vi Rady Warszawskiej, jako się już w przeszłych laudach wyraziło; najbardziej że taryfy anni 1661 w grodzie nie mamy, trudniła zjazd. Więc uspokajając tę materię, jakośmy na przeszłych sejmikach uprosili ichmciów panów deputatów e medio nostri w przeszłym laudum specyfikowanych i wyrażonych. Tak i teraz tychże ichmciów upraszamy, aby jako najprędzej raczyli się accingere operi, ponieważ jest urgens necessitas wydania pomienionego podatku na wyprawę. Więc in fundamento Walnej Rady Warszawskiej z repartycyi piechot uchwalonych ad proportionem taryfy anni 1661, rachując na żołnierza jednego dymów numero 21 postanowionej. Przypada na województwo nasze i ziemię łukowską dymów numero 12 071 i dodatku 11 gr. Z których dymów na jednego żołnierza z lenungiem i moderunkiem [a-]240 zł rachując[-a]. Wynika suma generalna 138 000 [zł]. Z tych dymów 12 071, per consequens z sumy 138 000 [zł].

Że łukowska ziemia, mając oryginalną taryfę anni 1661, którą na przyszłą sejmiku kadencyję ex mente tam anterioris, jako i teraźniejszego laudi, jm. pan regent grodu łukowskiego oryginalną comportare powinien, dymów numero 2200 assumit. Z których dymów wydać taż ziemia łukowska 25 200 złp powinna. Więc dostaje się na województwo lubelskie dymów [s. 485] 9 871 i dodatku 11 gr. Z których dymów na porcyj 470 wynika suma 112 811 zł. Tę sumę na dymów ex mente laudi 360, z ziemskimi, duchownymi i królewskimi dobrami rozłożywszy. Ponieważ taryfa anni 1661 per calamitatem temporum zginęła, co zaś przypada na dym, jm. pan marszałek koła naszego osobliwą da tablicę jmci panu Adamowi Iżyckiemu, poborcy naszemu do tegoż podatku uproszonemu, ręką swoją podpisaną. Którego kurencyja poczyna się a die 1 maii, a kończyć się ma ultimis diebus tegoż miesiąca w tymże roku 1711. Który podatek powinien być wydany sub executione in casu renitentiae. Iniungimus jmci panu

poborcy, aby po parafiach wydał innotescenscyje, zalecając jako najprędzej wydawanie ichm. Ta taryfa aby do grodu była jako najprędzej podana, obligujemy ichmciów panów komisarzów uproszonych do niej.

A że amore et unitate consiliorum, votorum przez praedecessorów naszych szerokimi granicami exereverat Rzeczpospolita nasza. Teraz in tot affliationibus pressa ingemissit i my super statum jej jako już orbatae ex decoribus naszych prywatnych fortun stupendo fatigamur. Wracając się do tejże drogi antecesorów naszych ac reintegrando miłość. Wiedząc dobrze o następującym sejmiku w województwie sandomierskim pro die 11 mensis maii na miejscu obrad, to jest w Opatowie przypadającym, uprosiliśmy za posłów w. jmci pana Jana Tarła wojewodzica i pułkownika, i Teodora Orzechowskiego podstolego lubelskich, Mikołaja Wybranowskiego łowczego ziemi łukowskiej. To pro primo capite votorum zakładając, aby Pan Bóg tandem misserendo [s. 486] nie tylko tak ciężkie oddalił mala i pressury, ale też redintegrował mutuum civium amorem. Więc pomienieni ichm. panowie posłowie jako najbliższemu prześwietnemu województwu sandomierskiemu explicabunt ochotę naszą in mutuo amore et voto, upraszać będą, aby wzajemnie widząc też województwa naszego aplikacyję, korespondować raczyli. W czym zalecamy jmci panu marszałkowi koła naszego, aby napisał instrukcyję.

A że Komisyjej Radomskiej bliski czas następuje, więc zlecamy jmci panu marszałkowi koła naszego, aby pisał list do jmci pana [Kazimierza Sylwestra] Suffczyńskiego cześnika łukowskiego, komisarza województwa naszego, aby znosił się tak respektem wyprawy według Rady Warszawskiej i podatku podymnego z inszemi ichmciami pany komisarzami oraz de currentia groszowego, jako i innych materii statum Rzeczypospolitej tarigentibus. Gdzie się myta sole w żupach podziały, aby dent wszyscy ratione znios[ł]szy się z ichmciami kolegami inszych województw, reasumując, [b-]że[-b] w wielu laudami [sic] obostrzone ichm. panom wojskowym na asygnacyje wydane wypłacenie przez ichmciów panów retentorów. Toż singularissime i teraz iniungimus ichm., aby przez [bez] żadnej odwłoki pomienione asygnacyje wypłacali, osobliwie chorągwi j.w. jmci pana [Stanisława Władysława Potockiego] strażnika litewskiego. A jako przeszłemi laudami ta jest sądowi fiskalnemu praecautia, aby ichmciowie, którzy jeszcze dekretu libertatis i zupełnego od województwa nie mają kwitu, nie zasiadali w sądach fiskalnych; toż i teraz renovando cavemus.

Do pomiarkowania taryfy województwa naszego na blisko przeszłym sejmiku uprosiliśmy e medio nostri ichmciów, w przeszłym laudum wyrażonych. Simili modo i do taryfy ziemi łukowskiej upraszamy ichmciów panów: [Marcina Jana] Jastrzębskiego podsędka łukowskiego, jmci pana [Aleksandra Cieszkowskiego] wojskiego łukowskiego, [a-]Mateusza

Zarzyckiego cześnika [owruckiego] i porucznika znaku pancernego j.w. kasztelana lubelskiego-a, Franciszka Jezierskiego, a-jmci [Jana] Jasi[e]ńskiego skarbnika i sędziego grodzkiego łukowskiego-a, jmci pana [Andrzeja Franciszka] Jastrzębskiego pisarza grodzkiego łukowskiego.

Ponieważ jest relacyja, że w inszych województwach za stawienia ludzi [s. 487] kapitulowały województwa z ichmciami panami pułkownikami, upewniamy w tym w. jmci pana [Jana Tarłę] pułkownika naszego, że cokolwiek ludzi stawi, wziąwszy wiadomość z Komisyjej Skarbowej blisko następującej Radomskiej od jmci pana komisarza naszego, rekompensować deklarujemy et de modo pomienionej rekompensyi na przyszłym da Bóg sejmiku rozmówimy się.

Jm. pan [Mikołaj] Wybranowski łowczy łukowski, marszałek koła naszego, jako dekret w sądach fiskalnych z administracyi swojej podatku szelężnego, tak i kwit nemine contradicente na sejmiku przeszłym otrzymał. Do którego wydane asygnacyje przez jmci pana komisarza województwa naszego in rem j.w. jmci pana [Stanisława Mateusza Rzewuskiego] wojewody podlaskiego, hetmana polnego koronnego, niedopłacone oschły. Upraszamy j.w. jmci pana Teodora Orzechowskiego podstolego i marszałka sądów fiskalnych województwa naszego, aby pisał nomine publico do j.w. jmci pana hetmana intercedendo za jmci panem marszałkiem naszym, aby do niego żadnego nie miał rekursu i resentymentu osoby jego, ponieważ już nie zostało się u niego. Deklarując, że do wypłacenia tych asygnacyj województwo wszelkiego przyłoży starania.

Jako już w przeszłych laudach i na niedawnym blisko sejmiku respektem poczt rozkładających przez ichmciów panów generałów najjaśniejszego cara jmci w województwie naszym, uczyniony jest porządek i do tego porządku ichmciowie są uproszeni. Więc aby w tym przez ciężkości i agrawacyi było, ciż ichmciowie z parafij nikomu krzywdy nie czyniąc, miarkować i dyspozycyję po parafiach bez agrawacyjej czynić będą.

Ichm. panowie Stanisław, Michał miecznik mścisławski i Kazimierz Trzcińscy, bracia rodzeni, śp. jmci pana Jana Trzcińskiego [s. 488] poborcy podymnego województwa naszego synowie, produkowali in medio obrady naszej dekret w sądach fiskalnych in anno 1700, feria sexta post Dominicam Cantate [14 V] ferowany, którym tylko resztę być jmci pana rodzica swego winnym pokazali. Województwo nasze, uważając merita ojca ichmciów oraz samychże zabierającą się w osobach ichmciów dexteritatem i uznane merita i przysługi ku województwu, tę resztę ichm. darujemy a-i kwit zupełny praesenti laudo ichm. dajemy-a.

Ichm. panowie deputaci z asygnacyjami często tu na obradę naszą zjeżdżając, rekwirując zasług koszt prowadzą. Majac wzgląd na ekspensa ichmciów, to jest ichm. dwom kompaniej j.w. jmci pana strażnika

koronnego, ichm. panom Boratyńskiemu i Dobraczyńskiemu po 100 zł dajemy i w niebytności w. jmci pana komisarza województwa naszego, jmci panu marszałkowi koła naszego do podatku czopowego w administracyjej w. jmci pana Andrzeja Ossowskiego skarbnika łomżyńskiego będącego, asygnacyje każdemu z ichmciów wydać zlecamy.

A że już na przeszłym sejmiku, jako i teraźniejszym, materia odciętych i odpadłych kolczyńskich dymów i innych zapowietrzonych i przeładowanych, o które j.w. Szawelier [sic] pułkownik pułku Sybirskiego nieraz czynił rekurs. Więc uważając in commoda województwa, zlecamy ichm. panom komisarzom naszym, w. panom, aby po województwie in recompensam rozłożyli się.

Już w blisko dziesiątku laudach nie tylko deklarowaliśmy, ale i upewnialiśmy jmci pana Mikołaja Wybranowskiego łowczego łukowskiego, marszałka koła naszego, za tak wiele świadczonych prac i kosztów w różnych funkcyjach, osobliwie rotmistrzostwa in anno 1702 na pospolite ruszenie, in obseqvium et decus województwa podjętych. W czym, że żadnej rekompensy huc usque nie wziął, więc incendendo fidem nostram oraz widząc [s. 489] ciężkie tak przez spalenie radicitus dóbr wszystkiej fortuny oraz in hac calamitoso tempore ciężkie jmci ruiny. Sól suchedniową, która może być najłatwiejsza do windykacyjej, jmci dajemy i darujemy. A inquantum by soli nie miał odebrać, tedy inszym sposobem rekompensować deklarujemy.

A że sama necessitas wyciąga dalszej województwa naszego in hoc afflicto tempore obrady, więc sejmik teraźniejszy ad diem 1 iunii blisko w roku teraźniejszym przypadający limitujemy. Które to punkta wzwyż wyrażone ex unanimi consensu na teraźniejszym kongresie postanowione, zleciliśmy jmci panu marszałkowi koła naszego podpisać i do grodu per oblatam podać. Działo się w Lublinie dnia 14 miesiąca kwietnia r.P. 1711.

Mikołaj Wybranowski łowczy łukowski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a-a] *Dopisane tą samą ręką na dole strony, z zaznaczeniem miejsca do wstawienia.*

[b-b] *Brak wyrazu w rkp. 1.*

LXXXII. Sejmik z limity w Lublinie 1 czerwca 1711 r.

Zwołany uchwałą poprzedniego sejmiku z 14 IV 1711 r. (zob. powyżej).

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 1 czerwca 1711 r.

Rkp. *APL, CLRMO 198, s. 1058–1063 – oblata[a]; w grodzie lubelskim oblatował szl. Marcin Jankowski 8 VI 1711 r.*

My dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się tu na miejsce konsultacyj naszych zwyczajne i sejmik dzisiejszy ex limitationis pro die prasenti, to jest 1 iunii przypadający, takową ex unanimi bene placito stanowimy obradę.

A naprzód do j.o. ks. jmci marszałka[134] Trybunału Koronnego i do całego prześwietnego Trybunału w legacyi in desideriis województwa naszego uprosiliśmy ichmciów panów Michała Ryszkowskiego podczaszego łukowskiego i Felicjana z Targowiska Gałęzowskiego pisarza grodzkiego lubelskiego. Którzy ichm. panowie posłowie imieniem całego województwa cum profunda veneratione vota et desideria jego według instrukcyjej od jmci pana marszałka naszego ex unanimi consensu nostri ichm. danej exponent, oraz sprowadzenie z Zamościa ksiąg trybunalskich i ziemskich lubelskich ut publicae comoditati subveniatur zalecą.

A że jm. pan Jan z Targowiska Gałęzowski pisarz ziemski lubelski deposuit w kole naszym cum summo cordolio querelam, że przez niesłychany ab suo ziemstwu lubelskiemu zarzut niewinnie impe[...]. W czym nie tylko ziemstwa, ale i całego województwa honor vertitam, ad vindicandam tantam labem et laesionem illibati honoris, naznaczyliśmy e gremio nostri za instygatora jmci pana Macieja Suchodolskiego wicesgerenta grodzkiego lubelskiego. Który jm. pan instygator aby cum sinistro delatore w prześwietnym sądzie trybunalskim accelerationem iustitiae miał, upraszać będą ichm. panowie posłowie nasi. Ciż ichmciowie instabunt za jmcią panem Stanisławem Olbięckim skarbnikiem wołyńskim, aby kamienica jmci tu w Lublinie na Krakowskim Przedmieściu [s. 1059] będąca, od żołnierzów ad securitatem Trybunału przysłanym immunis et libera była.

O komportacyję księgi komisarskiej uprosiliśmy e gremio nostri delegować ad expostulandam z ichmciami pany wojewodzicami lubelskimi i z jmcią panem Ryszkowskim, respectu pomienionej komportacyi księgi. A ponieważ sam w. jm. pan Hieronim Drzewicki wojewodzic lubelski, praesens w kole naszym będący, fide bona deklarował też księgę na sądy fiskalne comportare, więc ut stet verbo upraszamy jmci.

Respons napisać do j.w. jejm. paniej kasztelanowej krakowskiej, hetmanowej w. koronnej, cum contestatione afektów naszych braterskich, jmci panu marszałkowi naszemu zleciliśmy. Desiderium zaś względem włości końskowolskiej cum declaratione usług naszych, do przyszłego odkładamy sejmiku.

Lubo miasteczko Łęczna j.w. jmci pana Stanisława na Złotym Potoku Potockiego strażnika W. Ks. Lit. z dopuszczenia Boskiego przez ciężką morowego powietrza plagę, a potem przez znaczne pogorzenie, z ludzi

[134] *Janusz Antoni Wiśniowiecki wojewoda krakowski.*

penitus ewakuowane. Nie tylko ex vi legum Regni, ratione conflagrationem, ale też ex haritate christiana iustam u nas meretarem passionem. Że jednak desideria jego excertis reflexionis ad praesens pomieścić się nie mogły, tedy łączną instancyją magni aestimando też desideria tantisper w rece[s] odkładamy.

Wielkie upatrując incommoda województwa naszego, że tak podkomorstwa jako i ziemstwa lubelskiego dotychczas wakują urzędy. Więc upraszamy jmci pana marszałka naszego, aby napisał list do j.w. jmci pana wojewody lubelskiego, upraszając o prędkie wydanie uniwersałów na elekcyję sędziów ziemskich i jmci pana podkomorzego similiter. I za ziemią łukowską o złożenie podobnejże elekcyi sędziów ziemskich, w tymże liście swoim instabit.

[s. 1060] Ichm. panowie Karol Kośmiński i Krzysztof Tuszowski żalili się w kole naszym na egzorbitancyje i agrawacyje, które od ludzi ordynackich ustawicznie cierpią. Więc zlecamy jmci panu marszałkowi naszemu napisać list do j.w. jmci pana ordynata zamojskiego[135], upraszając o naznaczenie i przysłanie komisarzów ad dignoscendos ausus et excessus pomienionych ludzi.

Ponieważ sól województwu naszemu należąca przez tak wiele lat od skarbu repeti nie może, tedy i w tej materii zlecamy jmci panu marszałkowi naszemu pisać list do j.w. jmci pana podskarbiego wielkiego koronnego, upraszając aby w wydaniu pomienionej soli ichmciów panów dystrybutorów województwa naszego nie trudnił i tymże ichm. asygnacyje ze skarbu na odebranie soli pomienionej wydać kazał. W czym i ichmciów panów komisarzów skarbowych jm. pan marszałek nasz listami urgebit.

A jakośmy per anteriora lauda 210 czerwonych zł in necessitatem województwa naszego erogowane, ww. ichm. panom Tomaszowi Skarbkowi Kiełczewskiemu stolnikowi i Teodorowi Suchodolskiemu łowczemu lubelskim przyznali i utwierdzili, tak et praesenti laudo stosując się ad anteriora lauda toż samo approbamus i że będą ichm. rekompensowane deklarując, w reces tantisper dla zniszczonego ad praesens skarbu naszego odkładamy.

Illacyję jmci pana komisarza skarbowego o [...][b] in fundamento Rady Warszawskiej stosując się anterius laudum, temuż jmci panu komisarzowi skarbowemu akcyzę od rzezi, a jmci panu Franciszkowi Gruszeckiemu egzaktorowi groszowego toż groszowe w województwie naszym bez żadnej przeszkody wybierać pozwalamy i zlecamy. Tak aby securitati bonorum suorum i całości województwa naszego prosperant. Toż samo ichm. panom egzaktorom ziemi łukowskiej tychże podatków groszowego i akcyzy

[135] *Tomasz Józef Zamoyski starosta płoskirowski, V ordynat na Zamościu.*

od rzezi, [b-]to jest jmci panu Wawrzyńcowi Radzikowskiemu podwojewodziemu i wicesgerentowi grodzkiemu łukowskiemu, egzaktorowi groszowego[-b], cavemus.

[s. 1061] Ponieważ dla grasowania w Łukowie powietrza sądy i akta odprawować się nie mogą, tedy praesenti laudo cavemus, aby akta i suscepta grodzkie, jako i sądy fiskalne ziemi łukowskiej, do Trzebieszowa przeniesione były. Desiderio tejże ziemi łukowskiej satisfaciendo do konskrypcyjej nowej taryfy na teraźniejszy podatek, która in spatio 4 niedziel powinna być spisana, naznaczamy tychże ichmciów w przeszłych laudach naznaczonych i wyrażonych.

Lubo li kolegium lubelskie oo. jezuitów, tak sejmu lubelskiego anni 1703, jako i od j.w. jmci pana hetmana wielkiego koronnego libertacyjami od wszelkich podatków sobie danymi, zaszczyca się. Że jednak ta materia na teraźniejszym sejmiku nie może decidi, więc do przyszłego odkładamy sejmiku. Także jmci pana wojewody ruskiego desiderium do tegoż differimus czasu.

Illacyję jmci pana Antoniego Bełdowskiego pisarza grodzkiego chęcińskiego resolvendo praesenti eavemque laudo, aby jm. pan Kowalewski deputat znaku j.w. jmci pana strażnika W. Ks. Lit. i inni ichmciowie asygnacyje do tegoż jmci pana Bełdowskiego mający, delatą od jmci na asygnacyje sobie służące kontentowali się. Desiderium jmci pana [Józefa] Potempskiego wojskiego trembowelskiego ratione reszty z szelężnego 1000 złp przy jmci zostającego, do przyszłego zachowujemy sejmiku.

Intulit w kole naszym jm. pan Aleksander Kaliński do wybierania szelężnego w województwie naszym in anno 1699 naznaczony, że lubo li dekretem sądów fiskalnych województwa naszego feria sexta post Dominicam Rogationum proxima anno praesenti 1711 ferowanym, do płacenia reszty szelężnego egzakcyjej swej adstrictus jest. Jednak ponieważ impossibilem pod te nieszczęśliwości czasów, retentów dawnych tegoż szelężnego [b-]exactionem[-b] nam demonstravit. A zatem nullo modo satisfacere posse decreto prefato conqueritus, lubo słuszna quorimonia, jednak excersio reflexienibus do przyszłego odkładamy sejmiku. [s. 1062] Desiderium także jmci pana [Piotra] Hadziewicza stolnika czernihowskiego względem zrujnowania dóbr swoich, do tegoż czasu w reces odkładamy.

Ichm. panom posłom województwa sandomierskiego, że consiliis nostris adfuerant, praefundissime dziękujemy i tymże ichmciów reskrypt do województwa sandomierskiego, dziękując pro communicationum consiliorum suorum, a o dalsze unanimes consensus upraszając, napisać jmci panu marszałkowi koła naszego zleciliśmy. Upraszamy przy tym tychże ichmciów panów posłów województwa sandomierskiego, aby przy dalszych obradach naszych adesse et comparere raczyli. A że województwa

sandomierskiego sejmik w Opatowie 27 iulii następuje, więc ichmciów panów posłów naszych, na przeszłym sejmiku do województwa sandomierskiego uproszonych i już activitatem funkcyi swojej odprawujących, aby na tymże sejmiku w Opatowie cum desideriis województwa naszego compareant. Inquantum by zaś ichm. aliquo casu legalitas jaka przeszkodzić miała, tedy upraszamy ad suplendas vices ww. ichmciów panów Tomasza Skarbka Kiełczewskiego stolnika lubelskiego i jmci pana Antoniego Stoińskiego podstolego łukowskiego. Którym ichm. panom posłom instrukcyję napisać jmci panu marszałkowi koła naszego zlecamy.

Inne zaś materie obrad naszych, które na teraźniejszym sejmiku pomieścić się nie mogły i które na potem obvenire mogą, oraz i sejmik teraźniejszy ad diem 7 augusti anni praesenti limitujemy. Interim teraźniejsze laudum sejmiku naszego jmci panu marszałkowi koła naszego podpisać i do akt grodu lubelskiego per oblatam podać zleciliśmy. [s. 1063] Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyj zwyczajnym die 1 iunii a.D. 1711.

Mikołaj Wybranowski łowczy łukowski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *Tekst w wielu miejscach wyblakły. Z tego powodu niekiedy trudny do odczytania.*

[b] *Tekst zapisany tą samą ręką na marginesie, z zaznaczeniem miejsca wstawienia.*

LXXXIII. Sejmik ekstraordynaryjny w Bronowicach 20 sierpnia 1711 r.

Uniwersał królewski z 20 VI 1711 r. w Krakowie zwoływał sejmiki nadzwyczajne na 20 VIII t.r. (zob. ASWPK 1696–1732, s. 653–656). Sejmik województwa lubelskiego zebrał się pod Lublinem z powodu grasującej w mieście kolejnej fali wielkiej zarazy.

1. Laudum sejmiku w Bronowicach 20 sierpnia 1711 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 199, s. 448–451 – oblata; w aktach grodu lubelskiego, z powodu zarazy przeniesionych do Głuska, oblatował ur. Antoni Dąbrowski 22 VIII 1711 r.*; **Rkp. 2**. *APL, CLRMO 199, s. 918–922 – dublet*; **Rkp. 3**. *B.PAU-PAN 8326, k. 43–47 – kopia*; **Rkp. 4**. *B.PAU-PAN 8326, k. 49–52v – kopia dubletu.*

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, za uniwersałem Najjaśniejszego KJMci Augusta Wtórego P.n.m., nie mogąc na miejsce w Lublinie sejmików naszych zwyczajne, dla grasującej dotychczas z dopuszczenia Boskiego plagi morowego powietrza, na dzień przez tenże uniwersał JKMci P.n.m. naznaczony, gromadzić się. Za jednostajnym nas wszystkich konsensem zjechawszy się dnia 20 [sierpnia] pod Bronowice, miasta Lublina przyległe, za marszałka i dyrektora koła naszego obrawszy w. jmci pana Felicjana z Targowiska

Gałęzowskiego pisarza grodzkiego lubelskiego, takową zgodnie uczynimy obradę.

A naprzód Opatrzności Boskiej najniższe oddajemy[a] dzięki, że przy tak ciężkich rewolucyjach czasów nie chce nas mieć absque consilio. Kiedy i Najjaśniejszego KJMci P.n.m. in tuitionem swobód naszych, in columem konserwuje. A zatem i JKMci P.n.m. perennet gloria, że zapomniawszy zrujnowanego per tot turbines belli zdrowia swego, osierociałych państwa swoich et vicariam imperis curam, wszystkie swe starania na utrzymanie świątnic Boskich i wolności naszej, przez uniwersał na sejmiki do [s. 449] województw de data w Krakowie dnia 20 miesiąca czerwca wydany, Rzeczypospolitej consecravit.

A ponieważ uniwersału pomienionego JKMci P.n.m. wszystka vis utrzymania Rady Walnej Warszawskiej, wydania i wypłacenia uchwalonych podatków, więc jakośmy według tejże Walnej Rady Warszawskiej uchwalone podatki zaczęli płacić, tak i wypłacać one in toto obligujemy; salva jednak onych currentia do erekcyi na wyprawę ludzi. Przy ciężkim i prawie fatalnym Rzeczypospolitej zamieszaniu i to nie mało ad auget doloris, że in praeiudicium tejże[b] Rzeczypospolitej, per falcatis prawie legibus et constitionibus Regni, Trybunał Koronny w mieście województwa naszego stołecznym Lublinie od początku założenia do sądzenia się złożony, konstytucyjami utwierdzony, do Jarosławia extra territorium przeniesiony jest. Dla czego upraszamy jmci pana marszałka koła naszego, aby imieniem całego województwa zaniósł ad acta manifest o nienależyte z województwa Trybunału przeniesienie. A przy tym jm. pan marszałek nasz compellabit listem imieniem całego województwa j.o. książęcia jmci marszałka[136] i całego Trybunału, aby jako egzekutor non conditores legum, prawu pospolitemu praeiudicare nie chcieli. Tudzież do j.o. księcia jmci prymasa i do j.ww. ministrów status Regni deferendo convulsionem legum, listy nomine publico pisać jmci panu marszałkowi naszemu zalecamy.

Do likwidowania podatków zatrzymanych z dóbr końskowolskich cum attinentiis[137] uprosiliśmy za komisarzów ww. ichmciów panów Jacka Stoińskiego stolnika drohickiego, sędziego grodzkiego lubelskiego [i] Bogusława Pszonkę miecznika i podwojewodziego lubelskiego; salvis retentis podatku szelężnego do administracyi jmci pana Michowskiego należących. Coż [sic] ichm. panowie komisarze upomną się o zbiegłych poddanych różnych braci województwa naszego do dóbr końskowolskich.

Instanciales j.w. księcia jmci Jerzego na Wiśniczu Lubomirskiego podkomorzego koronnego za miastem Kazimierzem i w innych interesach

[136] *Janusz Antoni Wiśniowiecki wojewoda krakowski.*

[137] *Dobra Elżbiety Heleny z Lubomirskich Sieniawskiej hetmanowej w. koronnej.*

do koła naszego wniesione [s. 450] magni aestimamus, a że na teraźniejszym kongresie naszym, dla krótkości czasów desideriis jego satisfacere nie można, tedy oneż ad discernem do sądów fiskalnych województwa naszego odsyłamy. Desiderium także jejm. paniej Słoniewskiej chorążyny bydgoskiej do tychże sądów fiskalnych per decisione odsyłamy. Obligując jmci pana Drzewieckiego podczaszego dobrzyńskiego kontrahenta szelężnego województwa naszego, ażeby od egzekucyi podatku swego z dóbr Modliborzyc cum attinentiis ad decisionem w sądach fiskalnych desistat.

A ponieważ jm. pan Aleksander Kaliński administrator szelężnego województwa naszego anni 1699, narachowawszy się w sądach fiskalnych z pomienionej administracyi szelężnego i dekret na tychże sądach fiskalnych otrzymawszy, impossibilem retentorum ob calamitosa tempore exactione, na przyszłym sejmiku nam demonstravit. Tedy zważywszy jmci w województwie naszym merita, nie chcą być graves fortunie jmci resolvendo laudum anterius na tegoż jmci pana Kalińskiego z pomienionej administracyi szelężnego i ze wszystkich retentów praesenti laudo de plano kwitujemy, żadnej pretensyi względem pomienionej administracyi i retentów do tegoż jmci i sukcesorów jego nie zostawując.

Jmci panu Konstantemu Iżyckiemu naznaczone per anteriora laudo 300 zł praesenti laudo approbamus. Na których wypłacenie asygnacyję do jak najprędszych pieniędzy wydać jmci panu komisarzowi naszemu zalecamy. Ichm. panom Karolowi Kośmińskiemu i Janowi Wierzbickiemu, mając respekt na zrujnowanie fortuny ich, po 300 zł każdemu z jak najprędszego podatku naznaczamy i do jmci pana komisarza naszego dla wydania im asygnacyj do pewnych pieniędzy odsyłamy. Interes jmci pana Otockiego względem dóbr Syrokomli[138] posesyi swej, do przyszłego odkładamy sejmiku.

Ex compassione christiana nad miastem Lublinem i obywatelami jego, powietrza plagą z dopuszczenia Boskiego dotchnionymi; tudzież nad zakonami, elemozyny pod ten czas nie mającymi; naznaczamy miastu Lublinowi żyta korcy 100, a zakonom jako to franciszkanom reformatom, bernardynom [s. 451] i karmelitom bosym konwentów lubelskich, każdemu po korcy 20. Które subsidium, ponieważ jm. pan Gabriel Kaliński za województwo na siebie przejmuje i toż zboże tak miastu jako i zakonom in spatio 4 niedziel za dyspozycyją jmci pana Jakuba Samborowicza rajcy lubelskiego zwieźć deklaruje. Tedy ex unanimi consensu nas wszystkich toż żyto, każdy korzec po 4 zł rachując, deklarujemy jmci z przyszłego czopowego spłacić.

[138] *Serokomla – miasteczko w ziemi łukowskiej (ob. wieś w pow. łukowskim); dziedziczna własność Firlejów, a od 1730 r. przez małżeństwo do Scypionów (Scipio del Campo).*

Praeiudicatum i to województwu naszemu, że jm. pan [Mikołaj] Wybranowski łowczy łukowski za dyrekcji swej koła naszego, taryfy podatkowe z grodu lubelskiego in fide bona do siebie pobrał, ani [sic] onych dotychczas oddać chce. Więc stringimus jmci praesenti laudo, aby pomienione taryfy retro do grodu oddał in toto.

Inne desideria województwa naszego, które się na teraźniejszym sejmiku pomieścić nie mogły, do przyszłego sejmiku komisarskiego nazajutrz po deputackim sejmiku przypadającego odkładamy. Miejsce zaś sejmikom przyszłym deputackiemu i komisarskiemu, in casu strzeż Boże ulterioris w Lublinie pestis, w miasteczku Głusku naznaczamy. Które to laudum i wszystkie obrady nasze jmci panu marszałkowi koła naszego ręką własną podpisać i do akt grodzkich województwa naszego per oblatam podać zleciliśmy. Działo się pod Bronowicami die 20 augusti a.D. 1711.

Felicjan z Targowiska Gałęzowski pisarz grodzki lubelski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego

[a] *W rkp. 1, s.448 jest: oddawszy.*

[b] *Brak wyrazu w rkp. 1. Jest w rkp. 2, s. 919.*

LXXXIV. Sejmik deputacki w Głusku 14 września 1711 r.

1. Laudum sejmiku deputackiego w Głusku 14 września 1711 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 199, s. 902–903 – oblata; w aktach grodu lubelskiego, z powodu zarazy przeniesionych do Głuska, oblatował ur. Antoni Omieciński, famulus Stanisława Rzepeckiego wojskiego lubelskiego i marszałka sejmiku 15 IX 1711 r.*; **Rkp. 2.** *CLRMO 199, s. 567–568 – dublet*; **Rkp. 3.** *B.PAU-PAN 8326, k. 53–54 – kopia*; **Rkp. 4.** *B.PAU-PAN 8326, k. 55–56 – kopia dubletu.*

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się tu, sub tempus paestilentiae grassantis w Lublinie, kiedy zwyczajne nasze peraquntur consilia, do Głuska według laudum anterioris consilii nostri i naznaczenie miejsca na ten sejmik iuxta legem antiquam et positivam, które opisało czas obierania ichmciów panów deputatów. To jest w pierwszy poniedziałek po Narodzeniu Najświętszej Bogarodzicy Panny pod dyrekcyją jmci pana Stanisława z Rzepek Rzepeckiego wojskiego lubelskiego, któregośmy uprosili, ażeby sufragia afektów naszych, które na jmci ex votis nostris dawać będziemy, fidelissime konotował.

Niech postronne narody tej o sobie nie mają [e]stymy i że samym rządem stoją, dla sprawiedliwości rigorose utrzymywanej, bo ich non virtus in opere tenet nisi lucrum privati imperiique iussa. Ale nasza Rzeczpospolita, która libera fert semper vota ad actosque renuit iussus sama szuka sprawiedliwości na siebie in suis querit pleno corde quiritibus vota iusticiaque

sine caduco exercet respectu. Uważając tedy, że iusticia stant firme Regna pieque regunt przychodzi do obierania ichmciów panów deputatów na Trybunał Koronny. Jakoż inter mille dignos magnosque Catones obraliśmy na tę funkcyję qua toga qua saga emeritissimos tak w Ojczyźnie naszej z siebie samych doświadczonych, już w usłudze województwa naszego nieraz, jako i z antenatów swoich inter nostros paenates interque curules nam dobrze, w afekta braterskie wkorzenionych, obraliśmy. Jako to j.w. jmci pana Jana Tarła wojewodzica lubelskiego, pułkownika województwa naszego, którego nidus in purpura manet fert diadema favorem, i w. jmci pana Antoniego Skarbka Kiełczewskiego podstarościego i sędziego grodzkiego lubelskiego, cui antiquis si dicere Patribus, cuique gloria fuit cuncta uno illi tribuere tenet.

Lubo zaś nie trzeba ichmciów zagrzewać do sprawiedliwości [s. 903] świętej, bo będą umieć diregere Themidis lance, tak jako ich poczciwość między nami doświadczona każe. Jednak upraszamy ichmciów panów, ażeby tę funkcyję według prawa pospolitego i ordynacyjej Trybunału et praxi a Patribus data odprawili ut sit gloria numini ichmciów nomini perennis fama. Datum w Głusku die 14 septembris a.D. 1711.

Stanisław z Rzepek Rzepecki wojski lubelski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

LXXXV. Sejmik gospodarski w Głusku 15 września 1711 r.

1. Laudum sejmiku w Głusku 15 września 1711 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 199, s. 880–883 – oblata*[a]*; w aktach grodu lubelskiego w Głusku oblatował szl. Franciszek Biernacki 18 IX 1711 r.*; **Rkp. 2**. *APL, CLRMO 199, s. 460–463 – dublet*; **Rkp. 3**. *P.PAU-PAN 3278, k. 20–23 – kopia*; **Rkp. 4**. *B.PAU-PAN 8326, k. 57–60v – kopia.*

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego, zjechawszy się na dzień 15 września ex universo civium consensu, podczas plagi Boskiej grasującej, do Głuska na sejmik według prawa pospolitego et antiqua praxi, dla uczynienia porządku w województwie, takieśmy uchwały postanowili.

1. A naprzód podziękowawszy Panu Bogu naszemu za łaskę Jego świętą i że lubo podczas gniewu swego przecie daje tyle sposobów do ratowania się w [w]spólnych obradach braterskich. Ten sejmik zaczęliśmy szczęśliwie pod dyrekcyją jmci pana Stanisława Poniatowskiego cześnika żytomierskiego, marszałka koła naszego rycerskiego teraźniejszego, któregośmy uprosili za dyrektora i aby uchwały nasze fidellissime konotował.

2. Jako in fundamento legis ten sejmik zaczęliśmy, tak niemniej a cardine interesu województwa, to jest od elekcyjej komisarza na Trybunał Skarbowy radomski. A że już przed lat dwiema jm. pan Kazimierz

Suffczyński cześnik łukowski od nas obrany jest na tę funkcyję, tedy tegoż jmci aprobujemy, prosząc jmci pana, ażeby sedulissime interesom województwa assistere chciał.

3. A że integritas universi całej Rzeczypospolitej to jest in consilio pendet stanów Rzeczypospolitej, przeto uprosiliśmy posłów do książęcia jmci prymasa praesentem tu intra limites Ojczyzny zostającego, in absentia JKMci P.n.m., ażeby KJMci upraszali o jak najprędszego sejmu złożenie, propter faciendam confidentiam inter status. To jest jmci pana Kazimierza Bielskiego cześnika warszawskiego i jmci pana Józefa Iżyckiego, którym ichm. jm. pan marszałek instrukcyję powinien dać.

[s. 881] 4. Także wziąwszy w animaadwersyję querulantium braci naszej w krzywdach od niektórych ichmciów duchownych majacych, tak ratione dziesięcin ultra iura haeredum pretendujacych sobie, jako i tych, którzy in possessione sua mają poddanych et fundos latissimos trzymają sub titulo poświętnego, nie chcą się do żadnych tak na wojska auksyliarne przykładać, jako i podatków Rzeczypospolitej. Przez co stan szlachecki summopere aggravatur i do ostatniej przychodzi ruiny. Uprosiliśmy posłów do j.o. księdza Kazimierza Łubieńskiego biskupa krakowskiego, księcia siewierskiego, jmci pana Franciszka Jezierskiego łowczego łukowskiego i jmci pana Mikołaja Trzcińskiego miecznika mścisławskiego, którzy ichmciowie od jmci pana marszałka instrukcyję odbiorą.

5. A że każdemu levamen doloris temperat lachrimas guttisque cadore vetat, i my mając kompasyję nad księciem jmcią Januszem Korybutem Wiśniowieckim wojewodą krakowskim, marszałkiem Trybunału Koronnego, który mając lezję deposuit in sinum fraternum one nas braci. Któremu jako compatimur tak desiderium doloris ksiecia jmci, ww. ichm. panom Janowi z Czekarzewic Tarłowi wojewodzicowi lubelskiemu, pułkownikowi naszemu i jmci panu Antoniemu Skarbkowi Kiełczewskiemu podstarościemu i sędziemu grodzkiemu lubelskiemu, deputatom na Trybunał obranym zaleciliśmy.

6. Wniesiona quaerimonia przez jmci pana [Andrzeja Leopolda] Ossowskiego skarbnika łomżyńskiego, administratora podatku czopowego i że przez jmci pana [Jana] Waliskiego burgrabiego lubelskiego zamkowego jest przeszkoda w pomienionej administracyjej, tedy pro medella tej lezjej jegomościnej, do sądów fiskalnych odsyłamy.

7. Chcąc województwo et ferre gratitudinem et compensare laborem przy sumach znacznych erogowanych przez ichmciów, to jest jmci pana Tomasza Kiełczewskiego stolnika lubelskiego [s. 882] i jmci pana Teodora Suchodolskiego łowczego lubelskiego, przy funkcyjej swojej komisarskiej na potrzebę województwa, a widząc się in eqestate teraz województwo, chcąc przy tym i do dalszego in perimentibus necessitatibus pociągnąć

wygodzenia ab incolis nostris. Tedy ichm. pomienionym sól jedną dajemy anni 1710, [b-]tak województwa lubelskiego jako i ziemi łukowskiej[-b], którą sobie w skarbie windykować będą. [Sumę] 2500 zł jmci panu Trojanowi Niezabitowskiemu, jako dług województwa, z tejże soli ichmciowie wypłacić submitują się. Druga zaś sól anni 1711 ad distributionem et dispositionem jmci panu Jackowi Stoińskiemu stolnikowi drohickiemu, sędziemu grodzkiemu lubelskiemu, cedere powinna i in usum fructum województwa obrócić się tenetur przez jmci iuxta antiquam praxim.

8. Uważając periculum zginienia podatku Rzeczypospolitej i województwa, a umniejszenia taryfy przez zniszczenie dóbr majętności kolczyńskiej, w czym chcąc erigere lapsos et tueri, uprosiliśmy do tych dóbr za komisarzów jmci pana Bartłomieja Milewskiego podstolego owruckiego i jmci pana Franciszka Trzcińskiego. Którym ichm. dajemy plenariam facultatem disponendi i wypłacenia podatków Rzeczypospolitej i województwu. A gdyby zaś kto chciał agrawować pomienione dobra lub egzekucyjami lub jakimkolwiek sposobem, tedy uprosiliśmy jmci pana Jana Tarła wojewodzica lubelskiego, pułkownika naszego, ażeby za daniem znać, ludzi swoich dał in succursum ichm. panom komisarzom.

9. Ichmciowie panowie komisarze do Końskiej Woli uproszeni likwidować nie mają szelężnego na administracyję pana Drzewieckiego podczaszego dobrzyńskiego, ale samże jm. pan podczaszy dobrzyński sobie onę windykować ma.

10. Ponieważ jm. pan Kański zboża miastu Lublinowi z kompasyjej naznaczonego in hucusque nie wydał, jako się w przeszłym obligował laudum, tedy że w. jejm. pani pisarzowa ziemska lubelska prędsze wydanie zboża tego asekurowała. Po którym wydaniu salvam czynimy jmci panu pisarzowi repetitionem u województwa, rachując każdy korzec po 4 zł, z najprędszego podatku.

[s. 883] 11. Akta i suscepty durante paestilentia w Głusku, lubelskie in casum zaś w Głusku periculi eiusdem paestilentie, do Urzędowa przenieść się mają. Ziemi zaś łukowskiej w Zbuczyniu miejsce naznaczamy.

12. Podatek groszowego quo medio wypłacenie ma być, czyli per abiurata czyli in triglo, to pro libitu każdemu z nas zostawujemy. Nihilominus od beczki wina po 50 zł a nie więcej od winiarza ichm. panowie administratorowie eiusdem proventum wybierać mają.

13. Do sądów fiskalnych uprosiliśmy ichmciów: jmci pana Michała Trzcińskiego miecznika mścisławskiego, jmci pana Trojana Niezabitowskiego i jmci pana Aleksandra Kamińskiego.

14. Adhaerendo iusticia ponieważ z kalulacyjej de plano wydał podatek czopowego w. jm. pan pisarz ziemski lubelski za lat 2, tedy z tego podatku wydanego jmci kwitujemy i sukcesorów jego.

15. Także z egzakcyjej podymnego dziesięciorga anni 1683 jmci pana Remigiana Borzechowskiego kwitujemy i sukcesorów jego.

16. Interes sukcesorów sławnej pamięci nieboszczyka jmci pana Marcina Poniatowskiego w reces do przyszłego sejmiku odkładamy.

17. Ażeby zaś cursus consiliorum nie upadł, tedy tenże sejmik pod dyrekcyją tegoż jmci pana marszałka do Lewartowa pro feria secunda post Trium Regum [11 I 1712] naznaczamy. A in casu uchowaj Boże paestilentiae, tedy to arbitrio jmci pana [c-]marszałka dziać się ma, znios[ł]szy się z ichmciami[-c] pany oficjalistami pobliższymi naznaczył przez innolescencyje po parafiach miejsce. Datum w Głusku dnia 15 września r.P. 1711.

Stanisław na Poniatowej Poniatowski cześnik żytomierski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego

[a] *Prawy brzeg karty lekko uszkodzony i niektóre skrajne litery wyrazów są nieczytelne.*

[b-b] *Dopisane tą samą ręką na marginesie, z zaznaczeniem miejsca wstawienia.*

[c-c] *W rkp. 1, s. 883 nieczytelna cała linijka tekstu na zgięciu.*

LXXXVI. Sejmik z limity w Lewartowie[139] 11 stycznia 1712 r.

Zwołany uchwałą poprzedniego sejmiku z 15 IX 1711 r. (zob. powyżej).

1. Laudum sejmiku z limity w Lewartowie 11 stycznia 1712 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 201, s. 54–63 – oblata; nie podano kto i kiedy oblatował;* **Rkp. 2**. *AAL, AKKL Rep. 64 TVII, k. 81–83v (bez początku);* **Rkp. 3**. *B.PAU-PAN 8326, k. 61–70v – kopia.*

[s. 54] [a-]My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się tu do Lewartowa na sejmik, z limitacyi na sejmiku w Głusku w roku blisko przeszłym 1711 die 15 septembris odprawującym się, na dzień dzisiejszy, to jest poniedziałek po święcie Świętych Trzech Królów uczynionej przypadający. Takowe (circa adoratam Majestatu Boskiego za pozwolenie nam lubo in hoc turbido Reipublicae statu ad consulendum wolnego czasu) uczyniliśmy unanimi omnium nostrum consensu, przy dyrekcji koła naszego rycerskiego jmci pana Stanisława na Poniatowej i Tuszowie Poniatowskiego cześnika żytomierskiego, in conservationem dobra pospolitego województwa naszego obrady.

A naprzód ponieważ Trybunał Skarbowy radomski blisko następuje, na którym skarb koronny z wojskiem respektem zasług w likwidacyję wchodzić będzie. Zaczym[-a] upraszamy w. jmci pana Kazimierza Sylwestra na Sufczynie Suffczyńskiego cześnika łukowskiego a komisarza województwa naszego, aby jm. tantisper zatrzymał się z wydawaniem

[139] *Obecnie Lubartów.*

asygnacyj ichm. panom wojskowym do ichmciów panów egzaktorów pogłównego i groszowego, póki z komisyjej nie nastąpi deklaracyja, oprócz j.w. jmci pana [Jana] Tarła wojewodzica lubelskiego, pułkownika wojsk Rzeczypospolitej i marszałka Trybunału Koronnego[140].

2do. Aby zaś województwo nasze na pomienionym Trybunale Skarbowym od j.w. jmci pana podskarbiego w. koronnego sumami i asygnacyjami nie było przeładowane, upraszamy j.w. jmci pana Adama na Szaniawach Szaniawskiego kasztelana naszego lubelskiego i w. jmci pana [Michała] Puzynę starostę wiskiego, także i jmci pana komisarza naszego, aby pomienieni ichm. będąc tam praesentes na Trybunale Skarbowym, authoritate et activitate sua o to się serio starali. Także aby województwo nasze od prowiantów moskiewskich (o które uniwersały tak od najjaśniejszego cara jmci, jako i carewicza jmci powychodziły i komisarze są już zesłani) per instantias et interpositam authoritatem j.ww. ichmciów panów hetmanów [s. 55] naszych, wielce miłościwych panów, wolne było, upraszamy. Exponendo summam egestatem województwa dla przechodzących przez nie różnych wojsk i dotychczas jeszcze miejscami subsistentium.

3tio. A kiedy jm. pan Franciszek Gruszecki egzaktor groszowego na tak pilną potrzebę województwa, to jest na sustentament panów komisarzów moskiewskich i ludzi z nimi będących, na egzekucyję o prowiant zasłanych, wygadza pieniędzy i obligował się dawać tymże panom komisarzom, począwszy a die 15 praesentis mensis ianuarii aż do eodemque sejmiku przyszłego, na każdy tydzień po 400 złp. Więc województwo compensando hanc aequanimitatem jmci i uczynność przy egzakcyjej drugoletniego [sic] groszowego in anno praesenti 1712 currentis konserwuje, cum hac assecuratione jmci inquantum województwa wygodzonej na sustentament pomienionych panów komisarzów i ludzi ich i do czasu naznaczonego wydawanej sumy (która potym elicetur) skarb koronny i komisyja nie przyjmie. Tedy województwo one pro liquida ex reali

[140] *Adam Iżycki egzaktor podatku podymnego dnia 28 II 1712 r. w aktach grodu lubelskiego oblatował 5 asygnacji Kazimierza Sylwestra Suffczyńskiego cześnika łukowskiego i komisarza województwa dla tegoż A. Iżyckiego na wypłacenie sum na piechotę z repartycji hetmańskiej w województwie lubelskim, a także 4 kwitacji plenipotentów z odbioru tych kwot. Były to kolejno aygnacje: 1) z 1 IX 1711 r. w Stoku na 3000 złp dla 30 żołnierzy piechoty węgierskiej hetmana polnego S.M. Rzewuskiego, 2) z 8 VIII 1711 r. w Urzędowie na sumy 18 620 i 13 300 złp dla odpowiednio 373 żołnierzy regimentu ordynata T.J. Zamoyskiego i 133 żołnierzy regimentu J. Tarły wojewodzica lubelskiego, 3) z 15 IX 1711 r. w Głusku na sumę 14.400 złp dla 60 żołnierzy regimentu pieszego hetmana wielkiego A.M. Sieniawskiego, 4) z 29 VII 1711 r. w Stoku na sumę 4200 złp dla 30 żołnierzy regimentu hetmana polnego S.M. Rzewuskiego, 5) z 8 VIII 1711 r. w Urzędowie na łączną sumę 57 600 złp dla 240 żołnierzy regimentu wojewodzica J. Tarły oraz 373 żołnierzy regimentu ordynata T.J. Zamoyskiego. Przy ostatniej z tych asygnacji nie ma pokwitowania odbioru pieniędzy przez plenipotenta. APL, CLRMO 200, k. 8–11v.*

uznawszy z inszego podatku oddać i wypłacić jmci asekuruje się. Którym to panom komisarzom i z ludźmi ich tymczasem do subsistencyi, póki im ordynans i dyspozycyja insza nie przyjdzie, naznacza się.

[a-]Miasteczko Czemierniki, którzy tam z sumy, które województwo na to ordynowało, bez żadnego obywatelom tamecznym i ludziom na targi przyjeżdżającym, tudzież i pobliższym wsiom nad [...][b] wiktować się powinni. Na co dla prędszego dochodzenia ich umówionej i postanowionej tygodniowej kwoty uprosiliśmy e medio nostri jmci pana Kazimierza Bobowskiego wicesgerenta bełskiego, aby jm. pomieniony od jmci pana Gruszeckiego pieniądze odbierał i co tydzień po 400 zł tymże panom komisarzom za kwitami ich ręcznymi oddawał. Któremu za tę pracę 200 zł deklarujemy i jmci pana Gruszeckiego aby je jmci panu wicesgerentowi wypłacił, upraszamy[-a].

4to. Instrukcyję za ichmciami oo. jezuitami kolegium lubelskiego od [s. 56] j.o. jmci pana [kasztelana] krakowskiego, hetmana w. koronnego województwo nasze grato animo przyjmuje i jmci pana Iżyckiego egzaktora podymnego uprasza i obliguje, aby w pomienionej egzakcyi do dóbr ichmciów oo. jezuitów żadnych nie zsyłał egzekucyj. Póty, póki od j.o. jmci pana krakowskiego prezentować nie będą instrumentu, że z ichmciów z dóbr podatek podymnego należący w swój repertynent przyjmuje, albo ichmciów komisyja Trybunału Skarbowego radomskiego ex vi legis positivae sejmu lubelskiego z jmci panem egzaktorem nie rozsądzi.

5to. Województwo nasze lubelskie, stosując się do Walnej Rady Warszawskiej, sumy na wyprawę piechoty uchwalając, żadnego wybierania ludzi nie specyfikowało, ani pieniędzy na ludzi dawać deklarowało. Więc które wsie i bracia, tak w województwie jako i ziemi łukowskiej, pieniądze za ludzi powydawali, aby to w drugoletniej egzakcyi podymnego potrącone było cavemus przez ww. panów egzaktorów.

6to. Miasta Lublin, Łuków i Kazimierz i inne miasteczka w województwie naszym i ziemi łukowskiej, które nie tylko przez ustawiczne żołnierzów przechody zniszczone, ale osobliwie przez plagę morowego powietrza z ludzi wyniszczone, aby w podatkach miały folgę. Upraszamy jmci pana komisarza, aby miał pamięć tych miast i miasteczek na komisyi przyszłej radomskiej.

7mo. Mając województwo niektóre desideria swoje do j.o. jmci pana krakowskiego, hetmana w. koronnego, uprosiło za posłów do jmci ichmciów panów Mikołaja Kurdwanowskiego podstolego halickiego i Michała Trzcińskiego miecznika mścisławskiego, committendo pomienionym ichm., aby przejeżdżającemu przez województwo nasze j.o. jmci panu krakowskiemu obviam zajechawszy [s. 57] na Trybunał Skarbowy, przy

ekspresyi życzliwych naszych chęci i propensyi exponere raczyli desideria nostra według instrukcyi od jmci pana marszałka koła naszego sobie danej.

8vo. Znając się zaś województwo nasze przez przechody, noclegi, pieniężne egzakcyje i różne z ludzi ubogich ekstorsyje wojska litewskiego uciemiężone. A osobliwie miasto Piaski i Michów jmci pana Jana Michowskiego dziedziczne, w którym chorągiew rotmistrzostwa jmci pana Tomkiewicza, pod komendą natenczas będąca jmci pana Paszkowskiego, nocleg odprawując, domów kilka przez nieostrożność spaliła. Uprosiliśmy w. jmci pana Teodora z Suchodół Suchodolskiego łowczego lubelskiego o legacyję do j.w. jmci pana Ludwika Pocieja hetmana W. Ks. Lit., aby jm. nomine publico województwa exponere raczył has pressura et aggravationes nas braciej i ludzi naszych ubogich oraz upraszał o sąd i sprawiedliwość na tych egzorbitantów, którzy z władzy swej hetmańskiej z takowych występnych uczyniwszy, aby compescat hos autus et oppressiones ludzi ubogich na infuturum jako prawem pospolitym velitae [...]. I aby j.w. jm. pan hetman województwo nasze jako tot calamitatibus pressum in fanentiori miał cura i dalszymi przechodami wojsk nie chciał onere. Co summae activitati jmci pana posła naszego committimus et eo nomine jmci, aby instrukcyja od jmci pana marszałka dana była, zlecamy.

9vo. Uważając województwo wielkie incommoda et periculum broń Boże imminentis alicuius damni ob defectum u siebie ksiąg komisarskich po godnej pamięci j.w. jmci panu Aleksandrze na Drzewicy Drzewickim wojewodzie i komisarzu swoim pozostałych i informacyj z nich wypłacanych zasług i ćwierci regimentom i chorągwiom przez repartycyje na trybunałach i komisyjach skarbowych do województwa ordynowanym. Która informacyja wielce jest potrzebna województwu i jmci panu komisarzowi [s. 58] jego, na Trybunał teraźniejszy radomski Skarbowy jadącemu, do kalkulacji na pomienionym Trybunale z tymiż regimentami i chorągwiami. Zaczym upraszamy jmci pana marszałka koła naszego, aby jm. nomine publico pisał do sukcesorów tegoż j.w. jmci pana wojewody i komisarza naszego lubelskiego, aby ichm. niemieszkalnie te księgi, cokolwiek ich tylko jest, województwu czyli do sądów fiskalnych czyli do rąk jmci pana marszałka sejmikowego oddać raczyli. Praecavendo w tym ichmciów [...][d], zachowaj Boże szkody jakiej na województwo z okazji zatrzymania i nieoddania tych ksiąg przez ichmciów, tedy tej szkody vindicatio ex fortuna ichmciów musiałaby subsegni. A inquantum za listowną rekwizycyją jmci pana marszałka ciż ichm. successores pomienionych ksiąg nie wydadzą, tedy iniungimus jmci panu Milewskiemu instygatorowi fiskalnemu, aby ichm. institiat actionem do sądów fiskalnych o komportacyję i oddanie ksiąg pomienionych.

10mo. Ponieważ w. jm. pan Antoni Skarbek Kiełczewski podstarości grodzki lubelski, deputat Trybunału Koronnego, księgę komisarską podczas funkcyjej swojej konotowaną do stolika jmci pana marszałka oddaje (który jm. pan Milewski instygator sądów fiskalnych jmci panu [Kazimierzowi Sylwestrowi] Suffczyńskiemu komisarzowi województwa naszego, jadącemu na komisyję radomską, wespół z księgami od sukcesorów śp. j.w. jmci pana Drzewickiego wojewody i komisarza naszego odebranymi, dla wzięcia z nich informacyj, oddać będzie powinien), przeto jmci z oddanej kwitujemy i sukcesorów jmci ab omni impetitione uwalniając. Że zaś w tej księdze znajduje się i że tenże jm. ultra repenticionem wydał asygnacyję na pewną sumę ww. ichm. panom Stanisławowi strażnikowi W. Ks. Lit. i Józefowi [s. 59] staroście tłumackiemu[141] Potockim, tedy upraszamy tegoż jmci, żeby regimentom lub chorągwiom, które w tejże repartycyi znajdują się, do wypłacenia ᶜ-przebranej sumy-ᶜ, wydał asygnacyję do tychże ichmciów, którzy niesłusznie tę sumę od województwa wzięli. A zaś za prace i fatygi temuż jmci podczas komisarstwa i ekspensa jego erogowane 6000 zł z podatku szelężnego przyszłego deklarujemy.

11mo. Nie w mniejszej estymacyi na podobnejże funkcyi będącego w. jmci pana Kazimierza Sylwestra Suffczyńskiego cześnika łukowskiego a komisarza naszego (który i teraz na Trybunał Skarbowy radomski ex vi charakteru swego jedzie) województwo, znając prace, fatygi i ekspensa także 6000 złp z podatku jak najprędszego przyszłego naznacza.

12mo. Respektując także województwo nasze na tak wielkie prace, fatygi, częste zjeżdżania i ekspensa circa bonum publicum na sądach fiskalnych przez w. jmci pana Teodora z Orzechowa Orzechowskiego podstolego i marszałka tychże sądów podjęte, luboby maior gratitudo za to jmci należała. Ale kiedy tenuitas skarbu województwa naszego nie pozwala, więc jak ad praesens być może 3000 zł temuż w. jmci panu marszałkowi sądów fiskalnych deklarujemy. Które iudicium fiscale do wypłacenia jmci obmyśli, co pro rato acceptabitur.

13tio. Deklaracyję daną jmci panu Janowi Iżyckiemu wojskiemu grabowieckiemu, egzaktorowi pogłównego z sądów fiskalnych aprobujemy.

14to. Sądy fiskalne jako są województwu potrzebne, tak one reassumimus i kadencyję ich i miejsce w Bełżycach (póki się w Lublinie gniew Boski i affectio pestilentiae nie uśmierzy) w poniedziałek po Wstępnej Niedzieli, to jest die 15 februarii anni praesentis naznaczamy.

15to. Uczyniona jest relacyja od niektórych braciej naszej powiatu urzędowskiego, że akta tam z dawna będące są in summo disordine

[141] *Starostą tłumackim był nie Józef Felicjan starosta bełski, lecz jego brat Jerzy, tytułujący się starostą tłumackim w latach 1701–1747.*

et sine omni securitate, a omnino ich jako fortun i honorów luminiset [s. 60] et [...][d] conservatio należy. Więc uprosiliśmy e medio nostri ichmciów panów Mikołaja Wybranowskiego łowczego łukowskiego, Mikołaja Kurdwanowskiego podstolego halickiego i Bogusława Łepkowskiego podstolego kijowskiego, aby pomienieni ichm. te akta zlustrowawszy i regestrowawszy, omnimodam in securitatem et competens ac securum locum et depositum uczynili.

16to. A kiedy włożyliśmy to onus i funkcyję na jmci pana Stanisława Milewskiego instygatora fiskalnego i regenta actorum fiscalium, aby in casu renitentiae na listowną rekwizycyję jmci pana marszałka koła naszego w oddaniu ksiąg komisarskich po godnej pamięci j.w. jmci panu Drzewickim wojewodzie i komisarzu naszym per eius successores, aby onych o komortacyję i oddanie pomienionych ksiąg przypozwał ad iudicia fiscalia i z oddanymi do Radomia dla powzięcia z nich informacyj jmci panu komisarzowi naszemu do kalkulacyi z chorągwiami repartycyjonalnymi o zasługi potrzebnej jechał. Tedy in vim tych prac i ekspens tak w sądach, jako i w podróży podjętych 500 złp temuż jmci panu instygatorowi naznaczamy i aby do jako najpewniejszych pieniędzy asygnacyja była wydana na pomienioną kwotę, jmci panu marszałkowi sejmikowemu albo fiskalnemu zlecamy.

17mo. W podobnej także podróży do Radomia jmci panu Antoniemu Domańskiemu instygatorowi sądów fiskalnych ziemi łukowskiej zostającemu i aby tam interesów i spraw ziemi [...] uproszonemu, także 500 zł z skarbu et proventibus ziemi łukowskiej na pomienioną drogę i ekspensa naznaczamy.

18vo. Zlecamy i to jmci panu marszałkowi naszemu, aby nomine publico list napisał do j.w. jmci pana [Stanisława Mateusza Rzewuskiego] wojewody podlaskiego, hetmana polnego koronnego, żaląc się na jmci pana Franciszka Okuńskiego chorążego regimentu tegoż j.w. jmci pana hetmana, że podczas obrad naszych publicznych przyszed[ł]szy do koła naszego braterskiego, w mowie swojej [...] i oną niektórych ichmciów dygnitarzów i bracię naszą lucessivit, przegrożenia jakieś czyniąc i odkazując województwu.

[s. 61] 19no. Ichm. panom posłom do księcia jmci biskupa krakowskiego, anteriori laudo uproszonym i tę funkcyję odprawionym, każdemu z osobna za podjęte w tej legacji prace i ekspensa po 1000 zł deklarujemy.

20mo. Mając także wzgląd województwo nasze na częste zjeżdżanie na sejmiki ichmciów panów wojskowych, to jest deputatów zasługi w województwie naszym na chorągwie biorących i ekspensa ich, tak polskiego jako i cudzoziemskiego zaciągu, in vim traktamentu ichmciów tu praesentibus polskiej szarży deputatów 2000 złp naznaczamy, cudzoziemskiej zaś

300 zł. I uprosiliśmy jmci pana Michała Trzcińskiego miecznika mścisławskiego, aby na tę ekspensę traktamentową wygodził sumy 2300 [zł] i onę za asygnacyjami jmci pana marszałka koła naszego pomienionym ichm. panom wojskowym wypłacił, które jmci wydać zleciliśmy. Asekurując się przy tym laudo praesenti, że wygodzoną na tę potrzebę województwu sumę realiter et in effectu oddamy. Z nim zaś rekompensa pro hac aequanimitate, którą idzie z województwa podatek szelężnego po skończonym drugoletnim groszowym, czyli per administrationem czyli per contrahentiam puścić deklarujemy. Z którego podatku szelężnego dług swój in rem województwu wygodzony, to jest sumę 2300 złp odebrać sobie zlecamy, co in calculo za pokazaniem wypłaconych asygnacyj przyjęte będzie.

21mo. Obligujemy też w tym jmci pana egzaktora podatku groszowego województwa naszego, aby jm. summam super adtendentiam mając, od wszystkich win wprowadzonych w województwo nasze przez kupców proporcionale groszowe [s]przedaży. Ponieważ ją auxerunt przez dro[ż]szą kwotę na gar[n]cach (którą każdy kupiec przysięgą approbare powinien) wybierał, tudzież i od win, które do innych województw pod pretekstami wyprowadzają. Od których jeżeliby exactia dostateczna nie była i investigatia, tedy ad cuiuscumque nobilis possessionati tak na sądach fiskalnych, jako i w grodzie wolna visia conceditur. A to żeby stan szlachecki ex fundis suis mógł mieć in Reipublicae oneribus allewiatię.

[s. 62] 22do. Cavemus i to sobie in futurum, aby żadnemu z ichmciów panów egzaktorów jakiejkolwiek kontrybucyjej dotąd kwit nie był dany, póki się z podatku egzakcyjej swojej należycie w sądach fiskalnych nie wykalkuluje et fidelem exactionem iuramento non comprobabit i dekretu libertatis nie otrzyma.

23tio. Przyjmując iustam rationem querimoniae województwo nasze brata naszego w. jmci pana Antoniego Skarbka Kiełczewskiego podstarościego i sędziego grodzkiego lubelskiego, deputata na Trybunał Koronny województwa naszego interes mający do regimentu pieszego j.w. jmci pana [Stanisława Mateusza] Rzewuskiego wojewody podlaskiego, hetmana polnego koronnego, teraźniejszej nowej erekcji, któremu wygodził sumę 3660 zł, a tej odebrać nie może za swoją wygodę. Więc prosimy ichmciów panów egzaktorów, to jest jmci pana Iżyckiego w województwie lubelskim, jako i jmci pana Radzikowskiego w ziemi łukowskiej, aby nie wydawali pomienionej sumy temu regimentowi, tylko do rąk samego i za kwitem w. jmci pana Kiełczewskiego. I tęż sumę [...][d] temuż [...][d] rationibus jego.

24to. Ponieważ j.w. jmci pan Adam Szaniawski kasztelan lubelski adstringitur ad faciendum calculum w sądach fiskalnych z czopowego czteroletniego administracyjej swojej iuxta praescripto laudo, zaczym

iniungimus miasteczkom wszystkim tak w województwie lubelskim i powiecie urzędowskim, jako i w ziemi łukowskiej, aby pomieniony podatek za wszystkie lata cztery oddawali do rąk subkolektorów jmci per vio calculo sub executione militari.

25to. W. jmci księdzu Kazimierzowi Łazańskiemu kanonikowi chełmskiemu, lubelskiemu, lewartowskiemu proboszczowi in vim gratitudinis pro commodotatibus podczas sejmikowania naszego w kościele lewartowskim nam exhibitis, 300 złp naznaczamy. I na tę sumę aby do jako najpewniejszych pieniędzy asygnacyja aby wydana była jmci księdzu kanonikowi, jmci pana marszałka koła naszego upraszamy.

[s. 63] 26to. Abyśmy zaś dalszych obrad naszych campum mieć mogli, ten sejmik ad diem 7 martii anni currentis do Bełżyc in casu nieuśmierzenia się w Lublinie gniewu Boskiego, pod dyrekcyją tegoż jmci pana marszałka koła naszego limitujemy i prorogujemy. Które to laudum i punkta jego wszystkie wyżej wyrażone i spisane, ręką własną podpisać i do akt grodu lubelskiego podać jmci panu marszałkowi koła naszego rycerskiego zlecamy. Działo się w Lewartowie die 11 mensis ianuarii 1712 anno.

Stanisław na Poniatowej Poniatowski cześnik żytomierski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a-a] *Tego fragmentu brak w rkp. 2.*

[b-b] *Nieczytelne dwa wyrazy, nadpisane nad wersem.*

[c-c] *Słowa nadpisane nad wierszem*

[d] *Wyraz nieczytelny z powodu zniszczenia na zgięciu karty.*

LXXXVII. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 23 lutego 1712 r.

Uniwersał królewski z 30 XII 1711 r. w obozie pod Straslundem zwoływał sejm nadzwyczajny w Warszawie na 5 IV 1712 r., zaś poprzedzające go sejmiki przedsejmowe na 23 II 1712 r. (zob. ASWPK 1696–1732, s. 666–667).

1. Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 23 lutego 1712 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 200, k. 5v–6v – oblata[a]; w grodzie lubelskim oblatował ur. Szymon Boiski 28 II 1712 r.*

[k. 5v] My rady, dygnitarze, urzędnicy ziemscy, grodzcy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się do Lublina ad locum consiliorum nostrorum solitum, za uniwersałami JKMci P.n.m. na sejmik [k. 6] przedsejmowy die 23 februarii anno praesenti 1712. Naprzód Panu Zastępów, który maxime tolet venire in adiutorium dum a nullo sperandum est auxilium powinne czyniąc dzięki, że lubo iuste propeccatis nostris assigamur, jednak podaje [sic] media saluandae Patriae i podniesienia

głowy ex his undique cinum dantibus nos malio. Przystąpiliśmy do obrania dyrektora koła naszego rycerskiego, któregośmy unanimi obrali consensu w. jmci pana Michała Ryszkowskiego podczaszego łukowskiego.

A że z wielu wielkich racyj zdało się nam to, więc ten sejmik ze wszystkim ad 8 martii anni praesentis także do Lublina, jako ad locum teraz z miłosierdzia Boskiego iusti iudicis et misericordis Patria a pestilentia non suspectum limitując. Tylko to teraz w. jmci panu marszałkowi zlecamy, aby listy imieniem województwa pisał do j.o. jmci pana kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego, aby według ordynansów swoich wydanych po województwach do ichmciów panów pułkowników, raczył w skutku samym nos tueri od impetycyj prowiantowych wojsk auksyliarnych najjaśniejszego cara jmci. Do j.w. jmci pana wojewody naszego lubelskiego, aby jako wielki senator oraculum veritatis raczył adesse nostris prodesse suis consiliis da Bóg na przyszłym sejmiku. Do j.w. jmci pana kasztelana, także do w. jmci pana komisarza województwa naszego lubelskiego.

[k. 6v] Ponieważ ichm. panowie administratorowie, kontrahenci, poborcy przed sejmikiem przyszłym na komisyję do Radomia comperere nie mogą, aby to województwu i ichm. nie szkodziło. Praecavet też to sobie zawczasu województwo, iż da Bóg przyszli ichm. panowie posłowie obrani od województwa iurati być mogą.

Strony comportacyi ksiąg komisarskich przez w. jmci pana Hieronima na Drzewicy Drzewickiego wojewodzica lubelskiego, jednych ichmciów było zdanie aby do sądów fiskalnych, drugich ichmciów aby je na sejmik jmci panu wojewodzie komportował.

Michał na Ryszkach Ryszkowski podczaszy łukowski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *Pismo częściowo wyblakłe. W księdze wyjątkowo nie zmieniono paginacji.*

LXXXVIII. Sejmik przedsejmowy z limity w Lublinie 8 marca 1712 r.

Uchwałą poprzedniego sejmiku z 23 II 1712 r. zalimitowano go na dzień 8 III t.r. (zob. powyżej).

1. Laudum sejmiku przedsejmowego z limity w Lublinie 8 marca 1712 r.

Rkp. *APL, TKL 443, s. 23–26 (bez końca).*

[s. 23] My rady, dygnitarze, urzędnicy ziemscy, grodzcy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się do Lublina ad locum consiliorum nostrorum solitum, za uniwersałami JKMci P.n.m.

na sejmik przedsejmowy a die 23 februarii anno praesenti 1712, ex multis magnis rationibus in anteriori laudo wyrażonymi, limitowany ad diem 8 martii, solita, bo semper debita praxi.

Primario Domino Dominantium, Panu Bogu naszemu pokorne czyniąc dzięki, że ad salvandam Patriam rexit et direxit sensus nostra, przystąpiliśmy do obrania ichm. panów posłów na sejm da Bóg przyszły. Którycheśmy unanimi obrali consensu, ww. ichm. panów Jana z Targowiska Gałęzowskiego pisarza ziemskiego lubelskiego, jm. pana Antoniego Gozdzkiego starostę korytnickiego, z ziemi zaś łukowskiej jm. pana Krzysztofa Jezierskiego miecznika ziemi łukowskiej. Których ichmciów, jako magnos viros, rectae et probatae conscientiae, fide, honore et conscientia obligując, aby nic sobie prater expressam circa fidem, maiestatem et libertatem, mentem województwa nie pozwalali, daliśmy osobliwie eodem actu oblatowana instrukcyję. W interesach zaś województwa taki teraz czynimy porządek.

A naprzód widząc się być województwo w wielkich ekspensach, tak na sustentament ichm. panów komisarzów moskiewskich i z ludźmi ich, którym per anterius laudum sejmiku w Lewartowie odprawionego, po 400 zł na tydzień płacić deklarowano jest [s. 24]. Jako też i na wypłacenie długu z podatku młynowego u jm. pana Kaspra Brzóski, tamtegoż podatku natenczas eksaktora, na potrzebę województwa zaciągnionego, a nie mogąc im ob tenuitatem skarbu województwa wystarczyć. Więc unanimi consensu wszystkich nas uchwalamy podymne presse na pomienione tylko ekspensa i inne województwa potrzeby po 30 zł spełna z dymu jednego. A to na taryfę, na którą jm. pan Adam Iżycki eksaktor podymnego na wyprawę piechot podatek wybierał i na kwoty jegomościne. Do którego to teraźniejszego podatku podymnego wybierania uprosiliśmy za eksaktora jm. pana Kaspra Brzóskę, który że gotową sumę, tak na sustentament pomienionych ichm. panów komisarzów moskiewskich z ludźmi ich po 400 zł na tydzień. Jako i na drogę na Trybunał Skarbowy radomski jadącemu z woli województwa z księgami komisarskimi. Jm. panu Stanisławowi Milewskiemu instygatorowi sądów fiskalnych województwa naszego, województwu wygadza. Także jm. panu Bobrowskiemu, przez którego pomieniony sustentament ichm. panom komisarzom moskiewskim wydawany bywa, daje teraz jm. pan Brzóska 100 zł do dalszej decyzjej województwa, prac, fatyg i kosztów jm. pana Bobrowskiego.

Tedy spondet województwo jm. panu Brzósce, że pomieniony podatek podymnego za wydaniem eo instanti przez w. jm. pana marszałka teraźniejszego koła naszego rycerskiego, po parafiach [s. 25] innotescencji wybierać indilato tak ma, aby każdy z ichmciów sam, albo przez administratorów swoich z dóbr tak szlacheckich, królewskich i duchownych

do Lublina przed następującym ex limitatione sejmikiem, to jest przed Przewodnią Niedzielą [3 IV] do rąk jm. pana Brzóski ten podatek przywiózł albo przysyłał. A to sub triplici pensione ac militari executione, a uchowaj Boże nie licencyjującej się exoticae militiae.

Do którego podatku i ziemia łukowska przykładając się, 2000 zł ogółem z dóbr swych wybrawszy, na tenże sejmik z limity przypadający komportować i oddać sub rigore superius specificato asekuruje się. Z którego podatku jm. pan Brzóska eksaktor tak dane przez siebie do rąk jm. pana Bobrowskiego 1300 zł, jako i jm. panu Milewskiemu 500 zł i dalszy uchowaj Boże tym komisarzom sustentament obmyślając. Sumę przez siebie wydaną odebrać sobie ma, oraz i swój dług z młynowego województwu wygodzony iuxta anteriora lauda. Resztę zaś tego podatku jm. pan Brzóska za wolą województwa wydać będzie powinien, gdzie zasług jmci pana prac i kosztów nie przepomni województwo.

Posłów do j.o. jm. pana krakowskiego [i] hetmana w[ielkiego] k[oronnego][142] uprosiło województwo, w. jm. pana Antoniego Skarbka Kiełczewskiego podstarościego grodzkiego i deputata na prześwietny Trybunał Koronny województwa lubelskiego, także jm. pana Jana Warsza na Michowie Michowskiego. Którym to ichmciom osobliwa dana jest instrukcyja [s. 26] w interesach i w wielkich pressurach województwa.

A że z podatków presse nas krwawie zasłużonego naszego polskiego rycerstwa, ichm. panowie administratorowie, contrahentes i poborcy niektórzy uchwalonych na interesa województwa powydawali niektóre sumy, tedy obaczywszy na co i od kogo powydawane do ichmciów asygnacyje, spondet evincere ichmciów województwo w wydanych cum consensu województwa sumach, uchwaliwszy da Bóg na to podatek.

In controversiis łowiectwa i miecznikostwa łukowskiego, aby się ichmciowie przywileje mający in foro competenti rozsądzili, odsyłamy ichmciów.

Asekuracyja jm. panu [Michałowi] Trzcińskiemu miecznikowi mścisławskiemu z podpisami in eodem forma, jako i jm. panu Gruszeckiemu, deklaruje województwo in ex solutionem sumy od jmci zaciągnionej utwierdzającą, jako też i administracyjej szelężnego, sinsecus będzie in [...] um wypłaconych sum na potrzebę województwa, uchwalony inny podatek. Nie kto inszy powinien być do niego podany do wybierania, tylko jm. pan miecznik mścisławski, nihil tamen praeiudicando ulteriori dispositioni województwa, salva jm. panu miecznikowi antecedenter sumy u jmci zaciągnionej satisfactione et recompensa za wygodę.

[142] *Adam Mikołaj Sieniawski.*

Księgi komisarskie, ponieważ do stolika do jm. pana marszałka secundum mentem województwa comportavit w. jm. pan Hieronim Drzewicki wojewodzic lubelski, tedy zlecamy jm. panu marszałkowi sejmiku teraźniejszego, aby z podpisem jm. pana wojewodzica laterum posłał one przez jm. pana Milewskiego instygatora sądów fiskalnych do Radomia na komisyję dla [---][a]

[a] *Na tym tekst się urywa, brak następnej karty.*

LXXXIX. Sejmik z limity w Lublinie 5 kwietnia 1712 r.

Limitacja z poprzedniego sejmiku, zapewne z 8 III 1712 r., w którego laudum brakuje zakończenia.

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 5 kwietnia 1712 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 201, s. 701–706 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Stanisław Poniatowski cześnik żytomierski, marszałek sejmiku 6 V 1712 r.*; **Rkp. 2.** *APL, CLRMO 200, k. 168–170v – dublet;* **Rkp. 3.** *AAL, AKKL Rep. 64 TVII, k. 118–120v (bez początku);* **Rkp. 4.** *AAL, AKKL Rep. 64 TVII, k. 116–117 – punkta laudum*[a].

[s. 701] My rady, dygnitarze, urzędnicy ziemscy, grodzcy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się [b-]do Lublina[-b] na sejmik na miejsce konsultacyjom naszym zwyczajne na dzień dzisiejszy, to jest pro die 5 aprilis anni prasentis 1712 ex limitatione na przeszłym sejmiku facta, to niżej opisane unanimi omnium nostrum consensu uczyniliśmy postanowienie.

A naprzód widząc tak wielką tenuitatem skarbu województwa naszego, które przez różne tak publiczne jako i prywatne ekspensy jest [...] tak dalece, że nam się pro necessitatibus urgentissimis u niektórych ichmciów braci naszych zadłużyć przyszło i podatek dymowy, to jest po 30 zł z dymu jednego na zapłacenie tych długów na tę taryfę, na którą jm. pan Adam Iżycki podymne wybierał, uchwalić i ustanowić musieliśmy. Zaczym cavemus to sobie, aby tego podatku żadne prywatne largitia nie szły, ale presse na uspokojenie kredytorów naszych, jako to jmci pana Kaspra Brzóski, jmci pana Franciszka Gruszeckiego, jmci pana Michała Trzcińskiego miecznika mścisławskiego. Tudzież na sustamentową ekspensę komisarzów i z ludźmi ich moskiewskich najjaśniejszego cara jmci o prowiant do województwa zesłanych i do dalszego ordynansu od starszyzny ich, zatrzymujących, był obrócony. Który to podatek przyrzekamy sobie i postanawiamy niniejszą uchwałą jako najprędzej do rąk jmci pana Brzóski albo jego subdelegata sine omni mora wypłacić, a to super renitentes sub poena triplicis pensionis et militaris executionis irroganda et extendenda. Którym to ichm. panom kredytorom aby asygnacyje wydał jm.

pan marszałek koła naszego na sumy in rem województwa przez ichmciów erogowane, jako który producet evidentia et aperta documenta, jaką i komu wypłacił z ichmciów, commuttimus.

2do. Mając zaś województwo nasze wzgląd i komizeracyję nad pozostałą małżonką i dziatkami nieboszczyka jmci pana Jana Pieńka Niezabitowskiego, od których pokorna suplika do koła naszego braterskiego [s. 702] jest podana, aby od impetycyj jmci pana Bogusława Łepkowskiego podstolego kijowskiego, administratora szelężnego z dymu naszego o nieuczynienie rachunków z succollectoris podatku pomienionego i zabranie sumy 1800 złp przez tegoż nieboszczyka jmci pana Pieńka Niezabitowskiego i dalszego prawnego procesu mogli być wolni. Te sumę 1800 zł inkondonują, a jmci panu podstolemu kijowskiemu z retent przerzeczonego podatku szelężnego, które się jeszcze u jmci znajduje, defalkować deklaruje.

3tio. A widząc się województwu intaenta calamitate częścią dla gniewu Boskiego i powietrza po różnych miastach, miasteczkach i wsiach grasującego, częścią dla różnych wojsk przechodów i subsystencyj będące i zrujnowane i z ludzi wyniszczone. Dla czego i w podatkowaniu jeżeliby jakie nowe nastąpić miało, wystarczyć by nie mogło. Zaczym upraszamy jmci pana marszałka koła naszego, aby nomine publico województwa pisał list do ichmciów panów posłów naszych na sejm obranych, aby się usilnymi sposobami starali o to, żeby z sejmu podatków nowych nie przynosili, ponieważ jeszcze i starych do płacenia ob rationes superius ex praessas jesteśmy in sufficientes. I ubodzy ludzie i poddani nasi wystarczyć im nie mogą.

4to. Zważywszy z uczynionej nam przez w. jmci pana [Kazimierza] Sylwestra Suffczyńskiego cześnika łukowskiego a komisarza naszego, który recenter z Trybunału Radomskiego powrócił i do koła naszego braterskiego przybył, relacyjej, iż bez podatków obejść się żadną miarą nie będziemy mogli. Więc abyśmy w skarbie gotowizny co mieli i poddanym naszym ubogim w ustawicznym przez podymne podatkowaniu jakiekolwiek levamen et respirium uczynić mogli, triplę szelężnego alias groszowe na ten rok w województwie naszym i ziemi łukowskiej postanawiamy i jmci pana Franciszka Gruszeckiego przy egzekucyi jego konserwujemy. Obligując jmci, aby na księgę jmci pana Jacka Stoińskiego stolnika drohickiego, sędziego grodzkiego lubelskiego, przeszłego administratora groszowego, sine abiuratis ten podatek wybierał. Którego groszowego currentia powinna być w mieście Lublinie i Łukowie a 1 [s. 703] martii, po inszych zaś miasteczkach i wsiach a 1 septembris anni currentis.

5to. A kiedy j.o. książę jm. biskup krakowski[143] tam prissimum erigit opus, to jest seminarium na synów szlacheckich, w którym aby honestam educationem mieli et exercitium języków różnych. Zaczym upraszamy jmci pana dyrektora koła naszego, aby nomine publico pisał do w. jmci księdza oficjała naszego lubelskiego, aby jm. jako będący in favoritus j.o. książęcia jmci, chciał interporere authoritatem suam et instantias, aby etiam i synowie nasi in hoc seminario exercitii mieścić się mogli.

6to. Ponieważ Trybunał Skarbowy radomski wypłaconych przez ichmciów panów egzaktorów i administratorów naszych ww. ichm. panom Potockim, strażnikowi W. Ks. Lit.[144] i staroście tłumackiemu[145], in vim zasług pretendowanych sum, circa calamitatem z skarbem pro persolato województwu naszemu nie przyjął. Więc zlecamy jmci panu marszałkowi koła naszego, aby nomine nas braci pisał do tychże ww. ichmciów panów Potockich o restytucyję pomienionych sum województwu.

7mo. Księgi komisarskie przez w. jmci pana Hieronima Drzewickiego wojewodzica lubelskiego po godnej pamięci j.w. jmci panu Aleksandrze Drzewickim wojewodzie i komisarzu naszym, a rodzicu swoim, do stolika za dyrekcyi w. jmci pana [Michała] Ryszkowskiego podczaszego łukowskiego na sejmiku przedsejmowym oddane. A potem przez w. jmci pana marszałka jmci panu Milewskiemu instygatorowi fiskalnemu województwa naszego, do Radomia jadącemu z nimi dla dania informacyi w. jmci panu komisarzowi naszemu z nich. Komunikowane aby były do ziemstwa przez tegoż pana instygatora (non obstante assecurationeliter dał przy odbieraniu ksiąg w. jmci panu podczaszemu łukopwskiemu, że je miał nazad oddać jmci) oddane i tam reponowane, tegoż [s. 704] jmci pana instygatora obligujemy. Na przyszłym zaś da Bóg sejmiku do kalkulacyi z tymiż ichmciami sukcesorami godnej pamięci j.w. jmci pana wojewody i komisarza, komisarzów e medio nostri deputować deklarujemy.

8vo. Jmci panu Antoniemu Domańskiemu instygatorowi fiskalnemu ziemi łukowskiej pro attendentia spraw tak ziemi łukowskiej, jako województwa naszego w Trybunale radomskim 500 złp naznaczamy. Jmci pana [Stanisława] Milewskiego także, instygatora fiskalnego województwa naszego, przy deklaracji sejmiku lewartowskiego, na którym 500 zł także jmci naznaczyliśmy, konserwujemy. I ponieważ już asygnacyję do jmci pana Brzóski na pomienioną kwotę otrzymał, aby wypłacona była zlecamy.

[143] *Kazimierz Łubieński.*
[144] *Stanisław Władysław Potocki.*
[145] *Jerzy Potocki.*

9no. Ponieważ per revolutionem rerum et calamitatem temporum, a podobno bardziej per defectum ludzi do tego idoneorum, w niektórych aptekach, osobliwie miejskich, wiele się w medykamentach i do nich rekwizytach znajdują się defecta i tylko zależałymi praetendentes eluduntum medicamentis. Zaczym upraszamy ww. ichmciów panów oficjalistów grodzkich, naszych wielce miłościwych panów, aby uczyniwszy po pomienionych aptekach rewizyje adscito sobie homine huius artis gnaro, serio iniungant miastu, aby się u należytego, rozumnego et bene in hac arte medicinae exercitatum starato medyka dla pospolitej recurrentiam in casu necessitatis wygody i poratowania zdrowia. Zatym także upraszamy tychże ww. ichmciów panów grodzkich naszych, wielce miłościwych panów, aby commoneant starszyźnie miasta, aby munditiem po ulicach i kamienicach przez wywozy gnojów i chędożenie i wycieranie kominów, z których nieraz przez zajęcie się sadzy periculum tak świątnicom Boskim, jako i kamienicom i całemu prawie miastu bywało, chowali i tego przestrzegali, aby gnoje wywożono, których jest po ulicach pełno, i kominy wycierano.

[s. 705] 10mo. Subsistentia panom komisarzom moskiewskim i z ludźmi ich, którzy dotychczas w Czemiernikach subsistebant, w ziemi łukowskiej w miasteczku Syrokomla naznacza się, uwalniając już Czemierniki od pomienionej subsystencyi.

11mo. Jmci panu Kazimierzowi Bielskiemu cześnikowi warszawskiemu, ponieważ ad praesens województwo rekompensy za zboże klasztorom ex dispositione województwa dane, uczynić nie może. Więc do sejmiku przyszłego jmci odkładamy. Spondendo jmci satisfactionem za pomienione zboże iuxta constitutum in [...][b] pretium.

12mo. Ichm. panom wojskowym, ad praesens tu w naszym kole braterskim będącym, jako to jmci panu Janowi Boratyńskiemu, Janowi Pszonce, Michałowi Czartowskiemu, Franciszkowi Walawskiemu, Andrzejowi Pomianowskiemu[c], Antoniemu Gałęzowskiemu, Szaniawskiemu, Józefowi Bielskiemu, Florianowi Nieprzeckiemu largitiej 1200 złp naznaczamy.

13tio. Wielebnym także ichm. oo. dominikanom konwentu janowskiego na kontynuacyję fabryki kościelnej 300 złp naznaczamy.

14to. Sądy fiskalne, jako są zawsze potrzebne, tak reassumimus one i zacząć się będą powinny die 25 aprilis, to jest za niedziel dwie od przyszłego poniedziałku.

15to. O gaże oficerskie, jako to jmci pana Antoniego Tokarzewskiego porucznika chorągwi pancernej j.o. książęcia jmci Józefa Lubomirskiego, jmci pana Wacława Głuskiego miecznika łukowskiego, chorążego szarży husarskiej j.w. jmci pana ordynata [Tomasza Józefa] Zamoyskiego, tudzież i o zasługi chorągwiów j.w. jmci pana [Jana] Tarła wojewodzica lubelskiego, marszałka Trybunału Koronnego, j.w. jmci pana ordynata

Zamoyskiego, j.o. książęcia jmci Józefa Lubomirskiego, jmci pana miecznika koronnego [i] hetmana polnego W. Ks. Lit.[146] wniesiona instancyja do koła [s. 706] naszego braterskiego, aby były ante alias omnes assignationes z skarbu województwa naszego wypłacane. Ponieważ ta materia na teraźniejszym sejmiku concludi nie może, więc te desideria i inne braci naszych in medium wniesione, do przyszłego sejmiku odkładamy.

Który to sejmik pod dyrekcyją tegoż w. jmci pana Stanisława Poniatowskiego cześnika żytomierskiego w niedziel 6 po doszłym vel niedoszłym sejmie warszawskim limitujemy i prorogujemy niniejszą uchwałą naszą. Którą aby jm. pan marszałek koła naszego ręką własną podpisawszy, ad acta grodu lubelskiego podał, zlecamy i upraszamy o to. Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyjom zwyczajnym die 5 aprilis 1712 anno.

Stanisław Poniatowski cześnik żytomierski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *W nagłówku dokumentu ołówkiem dopisano błędną datę 5 XI 1712 r.*

[b-b] *Nadpisane nad wersem, z zaznaczeniem miejsca wstawienia.*

[c] *Tu urwany tekst w rkp. 2.*

2. Deklaracja sejmiku w sprawie nieuczynienia rachunków z podatku szelężnego, w Lublinie 5 kwietnia 1712 r.

Rkp. *AAL, AKKL Rep. 64 T VII, k. 92–92v – oblata; w grodzkie lubelskim oblatował ur. Bogusław Łebkowski podstoli kijowski 6 V 1712 r.*

[k. 92] Mając zaś województwo nasze wzgląd i komiseracyję nad pozostałą małżonką i dziatkami nieboszczyka jm. pana Jana Pieńka Niezabitowskiego, od których pokorna suplika do koła naszego rycerskiego jest podana, aby od impozycyi jm. pana Bogusława Łebkowskiego podstolego kijowskiego [i] administratora szelężnego województwa naszego o nieuczynienie rachunków z sukkolektoryi podatku pomienionego i zabieranie sumy [k. 92v] 1800 złp przez tegoż nieboszczyka jm. pana Pieńka Niezabitowskiego i dalszego prawnego procesu mogli być wolni. Tę sumę 1800 złp inkondonuje, a jm. panu podstolemu kijowskiemu z retent przyrzeczonego podatku szelężnego, które te jeszcze u jmci [się] znajdują, defalkować deklaruje [województwo]. Działo się w Lublinie, na miejscu konsultacyjom zwyczajnym, die 5 aprilis 1712 anno.

Stanisław Poniatowski cześnik żytomierski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego.

[146] *Stanisław Ernest Denhoff.*

XC. Sejmik z limity w Lublinie 30 maja 1712 r.

Zwołany uchwałą poprzedniego sejmiku z 5 IV 1712 r., która ustalała termin na 6 tygodni po zakończeniu sejmu (zob. powyżej). Sejm rozszedł się już 19 IV, limitując swe obrady na grudzień.

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 30 maja 1712 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 201, s. 935–938 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował Stanisław Poniatowski cześnik żytomierski i marszałek sejmiku 31 V 1712 r.;* **Rkp. 2.** *AAL, AKKL Rep. 64 T VII, k. 94–95 – kopia.*

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się tu do Lublina na miejsce konsultacyj naszych zwyczajne, na sejmik ex vi limitationis przeszłego sejmiku, na dzień 30 miesiąca maja, to jest dnia dzisiejszego przypadający, pod tegoż jmci pana marszałka dyrekcyją takową unanimi consensu nas wszystkich uchwaliliśmy obrady.

A naprzód Bogu Zastępów przy zniżonych sercach naszych, najniższe oddajemy dzięki, że nam jeszcze sub salubriori aura użycza czasu do [w] spólnych in publicum bonum obrad naszych.

A ponieważ każdą Rzeczypospolitą domi consilium, foris armatuentur. Więc i my zapatrując się na dawne prawa i zwyczaje, aby i nasze województwo, które godnych senatorów naszych i innych concivium nostrorum viget consiliis sine armis nie zostawało, za wspólną nas wszystkich zgodą naznaczamy sobie popis generalny pod wsią Bystrzycą pro die 20 iunii w roku teraźniejszym.

[a-a]A kiedy[a-a] j.w. jm. pan Adam Szaniawski kasztelan lubelski, senator nasz magnae prudentiae, parcendo aetati suae tot curis circa bonum publicum województwa naszego [...], ex munere pułkownikostwa województwa naszego ex lege et praxi incumbenti, wymawia się. Więc my, podziękowawszy jmci, upraszamy, aby województwa naszego we wszelkich obradach nie chciał deserere. Widząc zaś j.w. jmci pana Jana z Czekarzewic Tarła wojewodzica lubelskiego, marszałka j.o. Trybunału Koronnego, magna tak ex antenatis jako i w własnej osobie in Republica merita, w województwie circa bonum publicum [s. 936] i całości naszej solicitam curam et in deffessum zelum consilis prudentiam, życząc sobie sub tanto militari duce tegoż j.w. jmci pana Tarła za pułkownika województwa naszego, unanimi nas wszystkich consensu upraszamy.

Za rotmistrzów zaś w województwie naszym uprosiliśmy inultae aestimationis w województwie naszym i w całej Rzeczypospolitej viros, qua sago qua toga emeritos ww. ichmciów panów Tomasza Skarbka na Kiełczewicach Kiełczewskiego stolnika lubelskiego, Antoniego Skarbka

Kiełczewskiego sędziego deputata j.o. Trybunału Koronnego, podstarościego grodzkiego lubelskiego i jmci pana Bogusława z Łepek Łepkowskiego podstolego kijowskiego. W ziemi zaś łukowskiej w. jmci pana Stanisława na Rozwadowie Rozwadowskiego chorążego łukowskiego. Pod których ichmciów panów rotmistrzów znaki przy generalnej pułkowniczej chorągwi całe województwo nasze jak najporządniej według dawnych zwyczajów na pomieniony czas popisu gromadzić i stawić się powinno będzie. Ziemia zaś łukowska według dawnych swych praw i zwyczajów na miejscu zwyczajnym popisować się powinna, [b-]słuchając dalszych ordynansu j.w. jmci pana pułkownika[-b].

Indesideriis zaś województwa naszego dp j.o. jmci pana [kasztelana] krakowskiego, hetmana w. koronnego, uprosiliśmy posłów w. jmci pana [s. 937] Antoniego Skarbka Kiełczewskiego sędziego deputata Trybunału Koronnego, podstarościego grodzkiego lubelskiego i jmci pana Gabriela z Olbrachcic Bielskiego [b-]podstolego płockiego[-b]. Którzy ichm. według instrukcyjej od jmci pana marszałka naszego desideria województwa exponent. Życząc przy tym sobie in correspondentiis z inszemi województwy zostawać, uprosiliśmy posłów do prześwietnego województwa sandomierskiego w. jmci pana Antoniego Gozdzkiego starostę korytnickiego i jmci pana Hieronima Drzewickiego wojewodzica lubelskiego. Do prześwietnego województwa podlaskiego w. jmci pana Michała Trzcińskiego miecznika mścisławskiego i jmci pana Jana Niemirę podczaszego podlaskiego. Którzy ichm. panowie posłowie [do] pomienionych województw o komunikacyję consiliorum [b-]i o wzajemną tak z województwem jako i z j.w. jmci panem pułkownikiem naszym korespondencyję[-b] upraszać będą, na co jm. pan marszałek nasz instrukcyję ichm. wyda.

A że by w dalszym czasie sine consilio nie byliśmy, sejmik teraźniejszy dla wspólnych obrad i wszystkie nasze materie i desideria braci naszych, ad diem 27 iunii odkładamy i limitujemy. Które laudum jmci panu marszałkowi koła naszego podpisać i do akt grodzkich oblatować zleciliśmy. Datum w Lublinie na miejscu konsultacyj naszych zwyczajnym die 30 maii a.D. 1712.

[s. 938] Stanisław na Poniatowej Poniatowski cześnik żytomierski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a-a] *Wyrazy nadpisane nad wersem.*

[b-b] *Tekst dopisany na dole strony, z zaznaczeniem miejsca do wstawienia.*

XCI. Sejmik z limity w Lublinie 27 czerwca 1712 r.

Zebrał się z uchwały poprzedniego sejmiku z 30 V 1712 r. (zob. powyżej).

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 27 czerwca 1712 r.

Rkp. *AAL, AKKL Rep. 64 TVII, k. 96–99v – kopia; w grodzie lubelskim oblatował marszałek Stanisław Poniatowski cześnik żytomierski 1 VII 1712 r.*

[k. 96] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się tu na sejmik ex vi limitacyjej z przeszłego sejmiku na dzień dzisiejszy, to jest dnia 27 czerwca przypadający, takową unanimi między sobą consensu, pod tegoż jm. pana marszałka koła naszego dyrekcyją, uczyniliśmy circa bonum publicum obradę.

A naprzód legacyję od prześwietnych województw sandomierskiego i brzeskiego W. Ks. Lit. grato przyjąwszy animo pro communicatione consilionum et unanimi pro bono publico zelo dziękujemy i ww. ichm. panom posłom tychże województw reskrypty popisać zleciliśmy.

List j.w. jm. pana miecznika koronnego [i] hetmana polnego W. Ks. Lit.[147] jako w kole naszym był acidisimes czytany, tak na niego responsonas [k. 96v] odpisać jm. panu marszałkowi naszemu comittimus.

Znaczny i oczywisty afekt j.o. księcia jm. [Jerzego Dominika] Lubomirskiego podkomorzego koronnego, generała regimentu kawalerii, kazimierskiego, olsztyńskiego, barskiego starosty, ku województwu naszemu lubelskiemu enituit, kiedy in tanto casu naznaczone sumę 50 000 złp z województwa naszego na kontrybucyję szwedzką płacić nakazaną, tenże j.o. książę jm. Lubomirski podkomorzy koronny na swoje regimenty przyjąwszy osobliwą przyjaźni uczynność województwu naszemu exhibuit i luboli per laudum województwa naszego też sumę toties wypłacić asekurowaliśmy się. Teraz jednak j.o. książę jm. podkomorzy koronny z dowodnej ku województwu naszemu inklinacji, żadnej nie roszcząc pretensyi, cale ja województwu naszemu darował, dawszy insuper obligacyję, że już ani przez siebie samego ani per successores nec quocumque in posterum modo do województwa naszego nie będzie miał pretensyi. My tedy świadczony afekt i uczynność ku województwu naszemu, j.o. ksieciu jm. podkomorzemu koronnemu reciproco zawdzięczając afekt. Tudzież mając wzgląd nad zrujnowanym starostwem jmci kazimierskim, które przechodami, stacjami, ferwachtami różnych [k. 97] wojsk, a nadto przez powietrze attritum i w ludziach i w intracie zostało, życząc aby in futurum podatki województwu naszemu commodius wypłacać mogło, toż starostwo kazimierskie od wszelakich in genere et titulo podatków do województwa

[147] *Stanisław Ernest Denhoff.*

tylko naszego należących i od niego uchwalonych (non praeiudicando podatkom na lat dwie na przeszłej Radzie Walnej Warszawskiej uchwalonym z tegoż starostwa sine exceptione należącym się płacić) na lat trzy zupełnych, począwszy ab anno 1710 libertujemy i uwalniamy. Obligując ichm. panów poborców województwa naszego, aby żadnych delat na wypłacenie jakichkolwiek asygnacyj do pomienionego starostwa kazimierskiego nie wydawali.

Stosując się ad mentem legis zalecamy ichm. panom poborcom województwa naszego, aby podatki drugoletnie na Radzie Walnej Warszawskiej uchwalone, sine protestatione wybierali, gdyż tego jest urgentes necessitas w zapłacenia prędkiego wyszłych asygnacyj.

Zawdzięczając afekt i uczynność j.w. jm. pana Stanisława [Władysława] na Złotym Potoku Potockiego strażnika W. Ks. Lit., [h]rubieszowskiego starosty województwu naszemu świadczenia, kiedy nam połowę pieniędzy za asygnacyjami [k. 97v] ww. ichm. panom Potockim do województwa naszego danych, ustąpił i darował, a oraz mając kompasyję nad miasteczkiem Łęczna, które nie tylko przechodami różnych wojsk, ale też powietrzem i ogniem z dopuszczenia Boskiego ciężko zdezelowane i zrujnowane jest. Tedy toż miasteczko Łęczna same, oprócz wsi, od wszelakich in genere et titulo podatków do województwa naszego należących i od niego uchwalonych (salva jednak exolutione dwuletnich podatków na Walnej Radzie Warszawskiej uchwalonych precauta) na lat 8 zupełnych, począwszy ab anno 1713 uwalniamy i libertujemy, obligując ichm. panów poborców województwa naszego, aby do pomienionego miasteczka żadnych delat nie wydawali.

Instancyję za gruntem Sierakowskim nazwanym do koła naszego wniesioną akceptując, że przez różne klęski ruinę poniósł. Tedy po wypłaconych podatkach na przeszłej Radzie Warszawskiej uchwalonych, w inszych in futurum podatkach województwa naszego levamen uczynić deklarujemy.

Asygnacyje do podatków województwa naszego, jako j.w. jm. panu wojewodzie lubelskiemu[148] na gażę oficerską i chorągiew drugą jm. panu wojewodzicowi, pułkownikowi województwa naszego lubelskiego, marszałkowi[149] [k. 98] j.o. Trybunału Koronnego, także na gażę oficerską i chorągiew. Item asygnacyja j.o. księciu jm. Lubomirskiemu podkomorzemu koronnemu na 7000 złp. Także osobliwa na chorągiew tegoż j.o. księcia jmci, ze skarbu powydawane, aby były z groszowego jak najprędzej

[148] *Adam Piotr Tarło.*
[149] *Jan Tarło.*

wypłacone, jm. panu Franciszkowi Gruszeckiemu poborcy tegoż podatku serio zalecamy i upraszamy.

Insza zaś asygnacyje, jako to j.w. jm. pana wojewody podlaskiego [i] hetmana polnego koronnego[150], że się teraz pomieścić nie mogą, do przyszłego sejmiku odkładamy.

Sądy fiskalne, jako województwu naszemu potrzebne, aby die 11 iulii anni praesentis reasumantur, w. jm. pana [Teodora] Orzechowskiego podstolego lubelskiego, marszałka tychże sądów fiskalnych upraszamy.

Ćwierci dwie na sejmie przeszłym warszawskim[151] do województwa naszego naznaczone, presse tylko tym ichmciom, którzy tu w województwie naszym prawdziwą mają repartycyję do wypłacenia, akceptujemy.

Posłów do JKMci P.n.m. in desideriis województwa naszego uprosiliśmy, w. jm. pana [Jana] Franciszka na Nowosielcu i Zakrzu Nowosielskiego starostę łukowskiego i jm. pana Józefa Wysockiego dworzanina i kapitana JKMci. Którzy ichmciowie tę funkcyję do wykonania proprio sumptu przyjąwszy, vota et desideria województwa naszego według instrukcji przez jm. pana marszałka naszego ichmciom danej, JKMci P.n.m. exponerit oraz instancyję województwa naszego za jm. panem Michałem Trzcińskim miecznikiem mścisławskim, ziemianinem swoim, upraszając JKMci, aby dług realny 1000 talarów bitych z żup wielickich pomienionemu jm. panu Trzcińskiemu według dokumentów [k. 98v] jego należący, za rozkazem i wolą JKMci z pomienionych żup był jmci wypłacony, promować będą.

W tejże instrukcji jm. pan marszałek nasz dołoży, aby sole tak dawne, jako i teraźniejsze województwu in toto oddawane były, a sól biała szlachecka na składach będąca, nie była tamowana i zabierana.

Do prześwietnego województwa brzeskiego W. Ks. Lit. uprosiliśmy posłów ww., jm. pana Michała Ryszkowskiego podczaszego łukowskiego i jm. pana Andrzeja Dunina Borkowskiego podczaszego bracławskiego. Którzy ichmciowie contestationem afektów braterskich et unanimem consiliorum sensum prześwietnemu województwu brzeskiemu oświadczą, w czym ichmciom jm. pan marszałek nasz instrukcyję dać ma.

Do rewizji ksiąg komisarskich ichm. panów [Kazimierza] Sylwestra Suffczyńskiego cześnika łukowskiego i jm. pana Felicjana z Targowiska Gałęzowskiego pisarza grodzkiego lubelskiego upraszamy i naznaczamy.

Jm. pana marszałka koła naszego upraszamy, aby nomine publico napisał list do j.w. jm. pana podskarbiego wielkiego koronnego[152], wyrażając przeładowanie województwa naszego asygnacyjami, a zatym ażeby tych

[150] *Stanisław Mateusz Rzewuski.*

[151] *Nie ma jasności, o który sejm chodzi. Sejmy w 1701 i z limity 1701/1702 r. konstytucji nie uchwaliły, a w 1703 r. obradował w Lublinie.*

[152] *Jan Jerzy Przebendowski.*

ichmciów, którzy się z asygnacyjami w województwie naszym mieścić nie mogą, gdzie indziej raczył odmienić pomienione asygnacyje.

Suplikę miasta Czemiernik względem ruiny i agrawacyj od Moskwy, do przyszłego odkładamy sejmiku.

Sati[s]faciendo desideriis ziemi łukowskiej cavemus praesenti laudo, aby ab hinc lauda publiczne województwa naszego per exceptum z grodu lubelskiego [k. 99] do grodu łukowskiego były odsyłane.

Ażebyśmy dalej in occurrentiis sine consilii nie byli, więc sejmik teraźniejszy nazajutrz po deputackim sejmiku pod tąż dyrekcyją odkładamy i limitujemy. Jeżeliby zaś intra hoc spacium urgens jaka na województwo skąd napadła impreza, albo od swawolnych kup irrupcyja, albo inna jaka urgens consulendi necessitas, tedy dajemy w moc j.w. jm. panu wojewodzicowi i pułkownikowi naszemu lubelskiemu, marszałkowi j.o. Trybunału Koronnego, aby zniósłszy się in ea materia z jww. ichm. pany senatorami naszymi, konwokował ichm. wszystkich braci przez uniwersały swe, na consilia naznaczywszy miejsce gdzie się opportunius zdać będzie.

Które to laudum, zgodnie od nas postanowione, jm. panu marszałkowi koła naszego podpisać i do akt grodzkich lubelskich per oblatam podać zleciliśmy. Działo się w Lublinie, na miejscu konsultacyj naszych zwyczajnym, die 27 iunii anno 1712.

Stanisław Poniatowski cześnik żytomierski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

XCII. Sejmik deputacki w Lublinie 12 września 1712 r.

Nie odnaleziono informacji o tym sejmiku[153]. *Wiemy, że doszedł, bowiem deputatami wówczas obrano Antoniego Stoińskiego podstolego łukowskiego i Kazimierza Sylwestra Suffczyńskiego cześnika łukowskiego, zob. Deputaci, cz. IV, s. 110.*

XCIII. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 13 września 1712 r.

Limitację tego sejmiku wyznaczono w uchwale poprzedniego sejmiku z 27 VI 1712 r. Termin zbiegł się z datą z uniwersału królewskiego z 13 VIII t.r. Informacji o tym sejmiku w Lublinie nie odnaleziono.

[153] *Jego laudum miało znajdować się w APL, CLRMO 201, k. 455, jednak ani na wskazanej karcie, ani w całej księdze nie znaleziono tej uchwały.*

XCIV. Sejmik relacyjny w Lublinie 26 kwietnia 1713 r.

Posejmowy uniwersał królewski z 8 III 1713 r. w Warszawie zwoływał sejmiki relacyjne na 3 IV t.r. (druk: ASWPK 1696–1732, s. 716–719). Zatem lubelski sejmik z 26 IV mógł być powtórny, aczkolwiek nie informuje o tym poniższe laudum.

1. Laudum sejmiku relacyjnego w Lublinie 26 kwietnia 1713 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 204, s. 986–992 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Krzysztof Radomyski, aulicus Teodora Suchodolskiego łowczego lubelskiego i marszałka sejmiku 5 V 1713 r.*; **Rkp. 2**. *B.PAU-PAN 8326, k. 71–75v – kopia*[a].

[s. 986] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, którzyśmy się za uniwersałem JKMci P.n.m. pro die 26 aprilis in anno praesenti 1713 na miejsce konsultacyjom naszym zwyczajne zgromadzili. Uważywszy contenta JKMci P.n.m., które do obmyślania bezpieczeństwa pospolitego Ojczyzny naszej, województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej proponować raczył, takową obradę [w]spólnymi głosami i ichmciów panów obywatelów zezwoleniem, namówiliśmy i laudum województwa w ten sposób uchwalili.

Naprzód uniżenie dziękujemy JKMci P.n.m. pro paterna storge et sollicitudine, którą in defesso studio oświadcza inter tot pericula Reipublicae, że mu szczerze populi in cumbit cura paterna sui. Co obszerniej ichm. panowie posłowie e medio nostri uproszeni w instrukcyi to sobie podanej wyrażą. Jako to ww. ichm. panowie Franciszek Załuski wojewodzic czernihowski i Felicjan z Targowiska Gałęzowski pisarz grodzki lubelski. Ciż ichm. do j.o. księcia jmci prymasa expedient legationem seorsivam instructione fulciti cum contestatione gratitudinis za pasterskie pieczołowanie przez listowną awizacyję i przestrogę in publicis negotiis pro cummuni bono et salutis universi in publicum staranie, które instrukcyje do laudum ingresowane być mają.

A nie chcą województwo nasze deesse wojsku zasłużonemu in exolutione pozostałych asygnacyj, ile teraz tenuitatem et miseriam gementis populi uważając, umówiliśmy sumę 100 000 [zł] z podymnego iuxta tariffam anni 1711 i groszowe a die [s. 987] 1 septembris anni moderni zaczynające się. Czego obojga dyspozycyja i poborów podanie do przyszłego da Bóg sejmiku (którego z łaski JKMci per instanciam posłów naszych spodziewamy się) odkładamy i respons do j.o. jmci pana [kasztelana] krakowskiego, hetmana w. koronnego i na insze tegoż listu contenta posłów jmci panu marszałkowi koła naszego zalecamy. Oraz deferendo licentiam niektórych ichmciów panów wojskowych utriusque authoramenti w przechodach statum nobilitarem agrawujących, aby surowymi uniwersałami j.o. im. pan krakowski compescat exorbitantes. Ratione piechoty dymowej

mentem województwa exprimet jm. pan marszałek koła naszego w tymże responsie.

Także list do jmci pana podskarbiego koronnego, oznajmując że podatek młynowy według sejmu lubelskiego na eliberacyję Territorii Elbingensis jest wybrany i województwo nasze komportować go do skarbu będzie, jak tylko insze województwa górniejsze importare zaczną, napisać zlecamy. Co ad iuncto, że wziąwszy relacyję od ichmciów panów posłów naszych na sejm infelici fato immediate zerwany obranych, że podpisy na rachunkach jmci pana podskarbiego i niektórych ichmciów do tego delegowanych, cum protestationibus notatis etiam ratione kwitu pretendowanego przechodziły i kalkulacyja dość obszerna jmci pana podskarbiego drukowana, przez ichmciów panów posłów przywieziona i do województwa oddana. Która do przejrzenia potrzebuje długiego czasu, propter indagationem non nullorum serupulorum przy manifestacyi województwo nasze ex moderno consensu manifestuje się i te podpisy pro irritis deklaruje. Oraz aby j.o. jm. w sumach per senatus consilium noviter Varsoviae ordynowanych, w wypłacaniu onych aby był tenacior, przeciwko którym powtórnie manifestuje się województwo nasze.

A że propter maiorem elucidationem uchwalonych podatków in ante cessum perceptorum i onych [s. 988] expensorum, co ichm. panowie asygnatariuszowie wojskowi wybrali statuitur unanimi consensu, aby ichm. panowie sędziowie fiskalni tak województwa lubelskiego jako i ziemi łukowskiej na terminie blisko przypadającym na sądy zasiad[ł]szy, sine quovis praepeditione in recessanter sądzili i cokolwiek retentów u ichmciów panów poborców per calculationes pokaże się, te wszystkie summatim zebrawszy, ichm. panowie instygatorowie oboich sądów tu in medio nostri na przyszłym da Bóg sejmiku nam pokazali i elucydowali.

Okazowanie tak województwa lubelskiego, jako i ziemi łukowskiej prawem naznaczone i obostrzone, ponieważ i in cadentia solita teraz ad effectum nie przyszło obrania impedimenta, więc in futurum ten zwyczaj zachować decydowaliśmy. In casu zaś strzeż Boże necessitatis salwowania ingruentibus periculis Rzeczypospolitej, upraszamy j.w. jmci pana wojewody naszego lubelskiego, albo in absentia jmci pana pułkownika województwa naszego, aby innotescentias wcześnie nobilitatem convocando na to okazowanie wydać raczyli. Gdzie wszyscy comparere mają sub rigore in legibus descripto, exceptis illis, których toż prawo od tegoż uwalnia. Conservationem wyprawy piechoty domowej in futurum na przyszły rok, w reces do przyszłego sejmiku puszczamy.

Z podatku młynowego uchwalonego według sejmu lubelskiego i już wypłaconego, aby ichm. panowie poborcy, tak z województwa lubelskiego jm. pan Kasper Brzóska, jako i z ziemi łukowskiej jm. pan Franciszek

Jezierski, w sądach blisko następujących irremissibiliter sine quibus vis defagiis dali calculationem każdy w sądach swoich i na przyszłym da Bóg sejmiku wyrachowawszy się, tu w kole naszym rycerskim ten rachunek produkowali.

Wniesiona materia postanowienia quantitatis tak [sic] wiele do beczki wina wprowadzenia do miasta Lublina panowie winiarze płacić mają teraźniejszej kurentiej groszowego podatku, insistendo anteriori sancito eo nomine facto i ad praxim przez jmci pana [Jacka] Stoińskiego stolnika drohickiego deducto [s. 989] postanawiamy, aby do [sic] beczki wina po 39 zł płacono solarium po złotemu. Więc zachodzą różne collissiones inter vicinos w nierównym przedawaniu trunków, co dla snadniejszego rachunku i aby przeszkody jeden drugiemu, taniej dając trunki, nie czynił. Inhaerendo anterioribus laudis cum rigore apposito postanawiamy, aby tak po miasteczkach jako i po wsiach, tak w województwie lubelskim jako i ziemi łukowskiej, eadem pretio tak piwa garniec jako i gorzałki kwaterka po 4 gr, stosując się do miasta Lublina taksy, przedawane były.

A ponieważ ziemstwo lubelskie vacat, do ksiąg trybunalskich dyspozycyi i onych sprowadzenia z Zamościa, propter commoditatem całej Rzeczypospolitej, uprosiliśmy j.w. jmci pana Antoniego Stoińskiego podstolego łukowskiego i j.w. jmci pana Kazimierza Suffczyńskiego cześnika łukowskiego, deputatów lubelskich na teraźniejszy Trybunał Koronny zasiadających, których mając we wszystkich rzeczach probatam virtutem et in rebus gerendis activitatem, aby one quam totius tu do Lublina in locum consuetum prawem opisanym zwieźć kazali.

Księga laudorum ex antiquo constituto województwa oprawna et in maiori parte spisana. Żeby zupełnie i insze lauda usque ad praesens laudum inserowane były. Zlecamy jmci panu Stanisławowi Milewskiemu instygatorowi sądów fiskalnych (któremu to et in antecessum iniunctum erat), aby one na przyszły sejmik województwu naszemu perfectum opus prezentował. Ww. ichm. komisarze województwa naszego aby na przyszłym sejmiku tu in facie nostri lumen nam z funkcyi swojej oraz vindicationem sum extra repartitionem wypłaconych, ichm. panom Potockim zlecamy.

Asygnacyje niektóre jedne nie zaczęte do płacenia, drugie niedopłacone, jako to j.w. jmci pana wojewody i j.w. pana kasztelana lubelskiego, regimentom, tudzież jmci pana wojewody podlaskiego, hetmana polnego koronnego, tak regimentom jako też jmci, dekretem radomskim Trybunału Skarbowego przysądzone retenta. Także j.ww. ichmciów panów Jabłonowskich, wojewody ruskiego[154] i chorążego koronnego[155], przez

[154] *Jan Stanisław Jabłonowski.*

[155] *Aleksander Jan Jabłonowski.*

asekuracyję j.w. jmci pana [Kazimierza Sylwestra] Suffczyńskiego cześnika łukowskiego, komisarza naonczas województwa lubelskiego w Radomiu na Trybunale Skarbowym, do wypłacenia przyobiecaną, jak najprędszą miały satysfakcyję z najpierwszych podatków. Oraz w. jmci pana Macieja Kunickiego łowczego [s. 990] chełmskiego do tychże satysfakcyj regulatis.

Ichm. panom posłom województwa naszego na blisko przeszły sejm warszawski obranym, to jest w. jmci panu [Antoniemu] Gozdzkiemu staroście korytnickiemu i jmci panu Jezierskiemu [z] ziemi łukowskiej za prace i koszta podjęte circa bonum publicum gratificando usługę każdemu po 3000 [zł] z czopowego przyszłego, anno 1704 [sic][156] in ianuario zaczynającego się tak w województwie lubelskim jako i ziemi łukowskiej, naznaczamy i asygnacyja od jmci pana komisarza do jmci pana administratora czyli kontrahenta wydana będzie. Prywatne zaś insze ekspensa in emolumentum województwa stantibus modernis calamitatibus od niektórych ichmciów obywatelów tegoż województwa erogowane et in parte już zlikwidowane i ad rationem wypłacone ad plenariam satisfactionem z tego czopowego naznaczamy.

J.w. jmci pana [Kazimierza Sylwestra] Suffczyńskiego cześnika łukowskiego, przeszłego komisarza, teraźniejszego deputata Trybunału Koronnego z województwa lubelskiego, z oddania księgi i z funkcji komisarskiej do rąk w. jmci pana komisarza teraźniejszego województwa naszego lubelskiego praesenti laudo kwitujemy.

Widząc summam et supinam desolationem per varias moderna temporis calamitates w dobrach kolczyńskich cum attinentiis j.w. jmci pana wojewody kijowskiego, ex compassione województwo nasze podatek czopowego i groszowego za lat dwa scilicet, pro anno praeterito 1712 et pro 1713, condonat salvis nihilominus aliis contributionibus, pro praeterito exelutis.

Rachunki j.w. jmci pana podskarbiego koronnego na przeszłym sejmie podane, a przez ichmciów panów posłów e gremio nostri zlecamy jmci marszałkowi, aby do sądów fiskalnych ad archivum złożone były.

[s. 991] Miary w miastach Lublinie i Łukowie aby według prawa do dyspozycyi ichmciów panów podwojewodzych należącej, pomiarkowane były i porządek uczyniony. Aby w generalnej kłodzie na to wystawionej i wymierzonej, zboża były mierzone nie po gospodach prywatną miarą, tudzież i po miasteczkach wszystkich według dawnych ab antiquo zwyczajów habita ratione et combinatione miar z bliższymi inszych województw ku Rusi miastami.

[156] *Oczywisty błąd. Winno być 1714.*

Jmci panu [Janowi] Iżyckiemu wojskiemu grabowieckiemu, tudzież jmci panu [Józefowi?] Potempskiemu wojskiemu trembowelskiemu erogowane sumy stantibus modernis calamitatibus in salvationem województwa, które już in antecessum likwidowane i deklarowane ex primis occurentiis podatków, które będą, wypłacone były. Postanawiamy, aby na przyszłym da Bóg Skarbowy Trybunał radomski suppleant deffectum publicznego podatku ruszonego.

Prezentował tu przed nami w kole naszym rycerskim jm. pan Mikołaj Bielski z łaski JKMci przywilej po zmarłym śp. rodzicu swoim na skarbnikostwo lubelskie, którego pro legitimo uti patriotam naszego uznawszy, do dalszych honorów progresum życzymy. Interes jmci pana Bogusława Łepkowskiego podstolego kijowskiego ratione konflagrat do przyszłych sądów fiskalnych pro disindicatione odsyłamy.

Sukcesorów śp. j.w. jmci pana [Aleksandra] Drzewickiego wojewody lubelskiego a komisarza natenczas, ratione rachunków z komisarskich ksiąg, do fiskalnych sądów blisko przypadających odsyłamy. Skąd exacte wyrachowawszy ut constet województwu de perceptis et expensis z asygnacyjami ex [s. 992] repartitionibus summis, ichm. panowie sukcesorowie tu in facie koła naszego pro informatione ekspediowany rachunek podadzą.

Interes tak jmci pana Ludwika Jezierskiego jako jmci pana Kazimierza Drzewieckiego, tudzież i list przez jmci księdza Żelisławskiego prezentowany, do przyszłego sejmiku odkładamy. Które to wzwyż mianowane i zgodnie postanowione punkta zleciliśmy jmci panu marszałkowi koła naszego ręką własną podpisać i do akt grodzkich lubelskich podać. Działo się w Lublinie die 26 aprilis anno currenti 1713.

Teodor na Piaskach Suchodolski łowczy lubelski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.[b]

[a] *Z licznymi błędami w odczytaniu słów.*

[b] *Podpis marszałka dopiero po poniższej instrukcji.*

2. Instrukcja dla posłów do króla z sejmiku relacyjnego 26 kwietnia 1713 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 204, s. 992–995 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Krzysztof Radomyski, aulicus Teodora Suchodolskiego łowczego lubelskiego i marszałka sejmiku 5 V 1713 r.*; **Rkp. 2**. *B.PAU-PAN 8326, k. 75v–78 – kopia.*

[s. 992] Do Najjaśniejszego Majestatu JKMci Augusta Wtórego, króla polskiego, szczęśliwie nam panującego, instrukcyja ww. ichm. panom posłom z województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, to jest w. jmci panu Franciszkowi Załuskiemu wojewodzicowi czernihowskiemu i w. jmci panu Felicjanowi Gałęzowskiemu pisarzowi grodzkiemu lubelskiemu, z sejmiku relationis uproszonym, podana w Lublinie in loco consultationum publicarum consveto anno 1713, die 26 aprilis.

Praemissa profundissima veneratione Maiestatis JKMci P.n.m., którego Deus in celsa sede locavit, podziękują ichm. panowie posłowie nasi za wszelkie in publicum świadczone i wylane conatus i jako to z strażnicy wysokiej upatrując z daleka wszelkie Reipublicae incommoda ingruentia i w świeżo przeszłym dolendo exemplo, per discordiam civium [s. 993] zerwanym sejmie, gessit se Patrem cunctis nepereant et cum dispendio zdrowia usque ad sui exinanitionem, taedia multa patiens perdius ac pernox życzył ojcowską rozróżnioną coadunare geniusze non alio intento quam ut bene sit Patris. I teraz żadnych nie opuszcza sposobów, które by publico prodesse mogły bono, wydawszy uniwersał województwu naszemu na sejmik relationis, arduae disimina rerum moderare concives mogli et agitatam fluctibus discordiarum navem ad portum bonae spei et felicitatis przyprowadzić mogli per faventes Zephiros saluberrimorum et efficacissimorum consiliorum. Za które to tak chwalebne i heroiczne JKMci dzieło na widok całemu światu wystawione, że placato sufficiens vultu in miseros lenis, podaje praesidia media ad salvandum. Więc venerandae Maiestati offerent ww. ichm. panowie posłowie nasi victimam podziękowania najniższego, bo oprócz tego grates pelsolvere dignas handest opus nostrum. Przy tym powinszują JKMci vitam longevam sine dolore Regnum augmentatum sine maerore, życząc aby ten in quo cardo nostrae vertitur fortunae, cuius incolumitate nostra perennat felicitas. Vivat clementissimus Rex noster in gloria et triumphis sine termino in anni sine numero.

Doniosą zatem ww. [s. 994] ichm. panowie posłowie, iż województwo lubelskie stosując się do uniwersału JKMci, nie chcąc aby wojsko koronne dobrze zasłużone w zasługach swoich miało być upośledzone, co te aurea chce acevere clipeos militum ad fortius agendum pro Rege et Republica uchwalili podatki, których dyspozycyję (dla porachowania się dostatecznego z ichmciami pany asygnatariuszami) do przyszłego da Bóg odłożyli sejmiku. Który to sejmik JKIMci ichm. panowie posłowie instantissime upraszać będą, aby naznaczony mógł być w tym roku, nazajutrz po komisarskim sejmiku. Deferent i to ichm. panowie posłowie, że na eliberacyję Territorii Elbingensis podatek uchwalony i jest już złożony u pana poborcy województwa tego et exemplo górniejszych województw importabitur do skarbu Rzeczypospolitej.

Upraszać będą JKMci quem pene est legum veneranda potestas, aby provisis ingruentibus telis na Rzeczpospolitą doctus będąc, a in inventam duros perferre labores, raczył ex clementia sua Regia naznaczyć sejm, lub konny lub ordynaryjny, ex circumstantia rei et temporis JKMci upodobanej. A że JKM P.n.m. ex distributiva sua iustitia per ascensum laskę koronną j.w. jmci panu [Józefowi] Mniszchowi contulit et digna statione est

locatus, cuius virtus iam pridem probata in Regem suum gratiosum in fracta manebit. [s. 995] Za to województwo nasze humillimas pandit gratias insinuando przy tym munificentiae JKMci colligata tegoż j.w. jmci pana marszałka w. koronnego, w. jmci pana Jana Tarła wojewodzica lubelskiego, pułkownika JKMci, którego to zacna prosapia ab avis et proavis praedecessorom JKMci antiqua virtute fideque servierunt. Do czego i ten w. jm. pan wojewodzic, pułkownik JKMci insistendo vestigiis antenatów swoich omni conatu et applicatione meretis przy dostojeństwie JKMci. Zaczym upraszać będą ww. ichm. panowie posłowie województwa naszego, aby addito calcari clementiae JKMci per oblatas fasces honoris na osobie jego, evadat alacrior do służenia JKMci in perpetuum.

Dobra dziedziczne j.w. jmci pana [Józefa] Ptockiego wojewody kijowskiego, Kolczyn nazwane cum attinentiis, że per calamitatem temporum ad summam przyszły desolationem, z których notabilis accedebat w podatkowaniu portio. Teraz zaś nulla tego spes być może per aflictum statum et desolatam tych dóbr, przez co detrimentum województwo nasze paciens. Więc ww. ichm. panowie posłowie nasi, donios[ł]szy hanc miseriam, zalecą JKMci ojcowskiej protekcyi i respektowi pańskiemu, ponieważ sola clementia aequanimiter Reges diis.

Sól suchedniowa od kilkunastu lat przez ichmciów panów administratorów żup bocheńskich zatrzymana województwu lubelskiemu, aby per benignitatem JKMci do oddania ichm. panom administratorom przykazana była. Instabynt devotissime ww. ichm. panowie posłowie, gdyż to unicum zrujnowanym subsidium in exorandis publicis contributionibus immota freti fiducia, że tristes a facie principis non redibunt clientes, caetera dexteritati et activitati ww. ichmciów panów posłów zalecamy.

W Lublinie anno 1713, die 26 aprilis.

3. Instrukcja dla posłów do prymasa z sejmiku 26 kwietnia 1713 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 204, s. 995–996 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Krzysztof Radomyski, aulicus Teodora Suchodolskiego łowczego lubelskiego i marszałka sejmiku 5 V 1713 r.;* **Rkp. 2**. *B.PAU-PAN 8326, k. 78–78v – kopia.*

[s. 995] Instrukcyja do j.o. księcia jmci Stanisława z Słupowa Szembeka, gnieźnieńskiego, Korony Polskiej i Wlk. Ks. Lit. arcybiskupa, z województwa lubelskiego, sejmiku relationis dana w. jmci panu Franciszkowi Załuskiemu wojewodzicowi czernihowskiemu z w. jmci panem Felicjanem Gałęzowskim pisarzem grodzkim lubelskim, z tego sejmiku uproszonym.

Wielkiemu imieniowi swemu i godności j.o. książę jm. prymas Korony Polskiej i Wlk. Ks. Lit. maiora adiecit virtutum decora, aniżeliby laudum praeconiis mogły być dostatecznie wysłowione. Miramur [s. 996] w nim o zachowanie w całości praw i swobód ojczystych indefessam curam,

in curia sine detrimento sanctitatis unionis sedulum promotorem. Osobliwie w tym wielka estymacyja, kiedy jako pasterz czuły invigilando ovili suo, przestrzega w tym wszystkim województwo nasze, co należy do konserwacyjej wolności universi. Że tak wielkie dowody afektu j.o. książęciu jmci prymasowi, prima od województwa naszego nomini, honori, affectui cum ima propensione, ww. ichm. panowie posłowie nasi offerent gratias.

Declarando, że wszelkie j.o. książęcia jmci prymasa praecustoditiones devoto gratissimoque amplectimur animo i okazowanie prawem obwarowane [...] certa impedimenta in termino assignato do efektu przyjść nie mogło ex consensu całego rycerstwa województwa naszego lubelskiego, na sejmik relationis teraz zgromadzonego. Uproszony j.w. jm. pan [Adam Piotr] Tarło wojewoda nasz lubelski, aby ex munere dignitatis suae senatoriae et obligatione ingruentibus Reipublicae necessitatibus, quovis tempore, tempestive obwieścił ichm. braci województwa swego, vel in absentia jmci, w. jm. pan pułkownik województwa naszego, do którego j.w. jm. pan wojewoda lubelski napisze, aby in locum consvetum do tego confluant dzieła.

Ratione zaś indemnitatis bonorum ecclesiasticorum, które nam są cordi, ne his deficientibus i ad terrestria ferpat ten pożar bona, obmyśliliśmy officacia remedia przez upłacenie (ile miseria gementis populi exhausti znieść teraz mogła) wojsku, do naszej repartycyjej należącemu, aby neminem seadant et stipendiis suis sint contenti. Exanthlatos zaś labores j.o. księcia jmci prymasa in bonum publicum, nec collandare satis dignasque rependere grates sufficit. Referent superi, caetera dexteritati et activitati ww. ichmciów panów posłów committantur. Datum na miejscu konsultacyjom naszym zwyczajnym w Lublinie dnia 26 kwietnia r.P. 1713.

Teodor na Piaskach Suchodolski łowczy lubelski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

XCV. Sejmik deputacki w Lublinie 11 września 1713 r.

Sejmik został zerwany, zob. Deputaci, cz. IV, s. 117.

XCVI. Sejmik ekstraordynaryjny w Lublinie 12 września 1713 r.

Zwołany uniwersałem królewskim dla województwa lubelskiego. Jego oblaty nie odnaleziono, więc data i treść pozostają nieznane.

1. Laudum sejmiku w Lublinie 12 września 1713 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 256, s. 450–452 – oblata[a]; w grodzie lubelskim oblatował ur. Marcin Pszonka, syn Bogusława Pszonki miecznika lubelskiego i marszałka sejmiku 28 IX 1713 r.;* **Rkp. 2.** *B.PAU-PAN 8326, k. 79–83 – kopia.*

[s. 450] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się do Lublina na miejsce konsultacyjom naszym zwyczajne, na sejmik za uniwersałem Najjaśniejszego KJMci P.n.m. pro die 12 mensis septembris do województwa wydanym, takowe quo ad praesentem publicam necessitatem unanimi voto umówiliśmy media.

A naprzód znając się być znacznie zrujnowanymi wojsk różnych przechodami i obowiązaniem, że w prowiantach podług uniwersałów JKMci P.n.m. na wojska saskie naznaczonych sufficere nie możemy. Więc uprosiliśmy do JKMci P.n.m. posłów dla allewiamentu prowiantów ww. ichmciów panów Kazimierza Bielskiego cześnika warszawskiego, [Krzysztofa] Jezierskiego starostę grudzieckiego[157], [Kazimierza] Polanowskiego starostę salińskiego e gremio koła naszego braterskiego. Obligując ichmciów wyżej wyrażonych, aby summa dexteritate sua et singulari sollicitudine ekspostulowali JKMci P.n.m. clementiam wydania tak dawno zatrzymanych sol, albo w podatku potrącenia z perswazjej JKMci, j.w. jmci panu podskarbiemu w. koronnemu, aby przyciśnione województwo tot [...] nieszczęśliwości i opresyj mogło intueri solem fortuny z Majestatu JKMci P.n.m., osobliwie kiedy JKM sejm jako najprędzej złoży, potem sejmiki dla szczęśliwego się uspokoiwszy porozumienia stanom Rzeczypospolitej i otrzymania pożądanego pokoju.

Tymże ww. ichm. panom posłom recomendantur dobra wieś Chudcze w. jejm. pani [Anny] Gałęzowskiej pisarzowej ziemskiej lubelskiej, aby pomieniona jejm. tak jako stante vita śp. małżonka swego i teraz w sieroctwie praw i przywilejów bezpiecznie zostawać mogła.

A inquantum ww. ichm. panowie posłowie nie uproszą allewiamentu prowiantów, tedy uprosiliśmy komisarzów, jmci panów Antoniego Gałęzowskiego do województwa lubelskiego, Kazimierza Bobrowskiego wicesgerenta mielnickiego do ziemi łukowskiej, obligując ichmciów, aby jednych dóbr nad drugie nie przeładowywali.

Do j.ww. ichmciów panów hetmanów uproszeni są posłowie, ww. ichm. panowie Michał Brodowski podstoli bracławski, Tomasz Kossakowski chorążyc lubelski, którzy doniosą do j.ww. ichmciów panów hetmanów, iż województwo zleciło ichm. panom posłom do JKMci, aby mediante Maiestate nie byli j.ww. ichmciowie księża sprzeczni w przyzwoleniu z królewszczyznami równej dla wojska koronnego konsystencyi. Zaczym aby w kancelarii wojskowej aequaliter bez preagrawacyi jednych nad drugie dóbr wydawano asygnacyje. Obligujemy przy tym j.w. jmci pana [Jana] Tarła wojewodzica lubelskiego, pułkownika piechoty i komisarza

[157] *Krzysztof Jezierski starosta grodziecki (grójecki).*

województwa lubelskiego, aby z j.ww. ichmciami panami hetmanami adeat in media, żeby województwo a tantis praessuris od wydawania prowiantów wolno było reprezentować oraz [sic] będzie.

Iż województwo nasze in sufficiens by było w wypłaceniu naznaczonych podatków, jeżeliby zaś per interpositionem j.ww. ichmciów panów hetmanów województwo nasze mogło być wolne od wszelkich eksakcyj wojsk auksyliarnych, tedy deklaruje na przyszłych da Bóg sejmikach dwie ćwierci uchwalić na piechoty, w repartycyi w województwie naszym będące. Oraz i podatki już uchwalone wypłacać, z których j.w. jmci panu pułkownikowi naszego województwa piechoty spondemus i asekurujemy się, iż cokolwiek proprias erogavit summus, dla konserwacyi piechoty oddać będziemy powinni. Zlecając przy tym pomienionemu j.w. jmci panu pułkownikowi i komisarzowi województwa naszego piechoty staranie, aby sól suchedniowa przez tak wiele lat zatrzymana, przejęta była w zasłużonych ćwierciach wojsku cum obligatione [s. 451] pomienionego j.w. jmci pana pułkownika, aby nad perceptę ichmciów panom poborcom asygnacyj nie wydawał i wymówił się wprzód j.o. ichm. panom hetmanom, że województwo in sufficiens do wypłacania prędkiego, dla powietrza na ludzi i bydło i nieurodzaju tegorocznego z inundacyi pól. Zaczym daremne ichmciów panów asygnatariuszów uczęszczania do województwa po wypłacenie zasług, jeżeli soli nie przyjmą. Czego inquantum j.o. jm. pan krakowski nie uczyni, tedy województwo prosi i obliguje w. jmci pana Felicjana Gałęzowskiego podczaszego i pisarza grodzkiego lubelskiego, aby sól jako zaczął rekwirować, windykował w skarbie. Której jeżeliby ktokolwiek partycypował bez wiadomości województwa, tenebitur respondere percitationem jmci pana instygatora sądów fiskalnych te reassumuntur ex decissione na sejmiku dwudziestu pięciu do sądzenia na nich uproszeni ww. ichm. panowie sędziowie: [Stanisław] Rozwadowski chorąży łukowski, Gabriel Bielski, Antoni Kossakowski chorąży żytomierski, Franciszek Osiecki pisarz buski, [Maciej] Suchodolski wicesgerent lubelski. A którykolwiek jakimkolwiek sposobem ukrzywdził województwo, nie ma mieć activitatem na sądach fiskalnych zasiadania, co się powinno iścić i w ziemi łukowskiej, gdzie na sądy fiskalne uprosiło województwo jmci pana Michała Rozwadowskiego chorążyca łukowskiego, jmci pana Franciszka Rzewuskiego, jmci pana Stanisława Szaniawskiego. Zaczym województwo lubelskie i ziemia łukowska ww. ichmciów panów sędziów, każdy z nich stringere powinni, aby sądy fiskalne widząc być potrzebne, jako wyżej się namieniło, były reasumowane i tak kontynuować każdego poniedziałku po każdych suchych dniach poczynając kadencyję i trwać będą niedziel dwie continuo. A jeżeliby jakie święto zachodziło, to sequenti die po tymże święcie, które by w poniedziałek przypadało, zaczynać się mają i sądzić

ichmciów panów poborców cuiuscunque generis podatek wybierających, którzy egzekucyje zsyłają, a sami przez osoby swoje nie wybierają i asygnatariuszom krzywdę czynią, najpierwsze asygnacyje mającym.

A że i teraz jm. pan [Jan] Iżycki wojski grabowiecki, przeszłego podatku pogłównego województwa naszego lubelskiego, mając sobie przez laudum naznaczoną sumę 23 000 zł, które in necessitate województwa erogował, z tego podatku egzakcyjej swojej de proprio zapłacić musiał, w czym dekret sądów fiskalnych województwa naszego feria sexta pridie festi Sancti Francisci Confesionis [3 X] a.D. 1710 ferowany zaszedł, dotychczas satysfakcyi nie odebrał. Tedy approbando sancita województwa naszego in tenore dekret fiskalny, upraszamy j.w. jmci pana [Jana Tarłę] wojewodzica lubelskiego, pułkownika i komisarza województwa tegoż, aby temuż jmci panu Janowi Iżyckiemu wojskiemu grabowieckiemu asygnacyję na pomienioną sumę 23 000 złp do jak najprędszego podatku wydać raczył. I choćby jakie inne asygnacyje na inne sumy powychodziły, aby ta suma in necessitatem województwa erogowana jmci panu Iżyckiemu wojskiemu grabowieckiemu wypłacona była, zalecamy i aprobujemy.

Simili modo sancita anterioribus laudis et decretis w interesach różnych ichmciów, jako to interes pierwszy jmci panu Potempskiemu wypłacić 33 000 [zł] praevia animadversione calculi na fiskalnych sądach facti. Drugi jmci panu Trojanowi Niezabitowskiemu 3000 złp. Trzeci wielebnym oo. bernardynom lubelskim 1000 złp, aby jm. pan Kaliński według asygnacyi w. jmci pana komisarza danej zapłacił, obligujemy. Te wszystkie in genere interesa do sądów fiskalnych odsyłamy. I tak jmci pana Iżyckiego i jmci pana Potempskiego, jako i jmci pana Trojana Niezabitowskiego pro decissione. Czwarty interes zasług j.w. jmci pana Adama Szaniawskiego kasztelana lubelskiego, który w publicznych i prywatnych okazjach województwu naszemu [s. 452] życzliwie życiem i fortuną służył. Znaczne bez rekompensy erogando sumy dla potrzeby województwa, przeto pomienionego w. kasztelana lubelskiego, jakośmy w Głusku na sejmiku kwitować z administracyi czopowego iuxta praescriptum laudorum deklarowali, tak et praesenti laudo de consensu omnium kwitujemy et a quavis impetitione tak samego jmci, jak i sukcesorów jego uwalniamy. Salvam repetitionem apud retentores tegoż podatku j.w. jmci panu kasztelanowi lubelskiemu zachowujemy i potwierdzamy.

Podatki przeszłego sejmiku uchwalone, salva electione poborców na sejmikach relationis ichmciów panów posłów, tak od [sic] JKMci, jako i od j.o. ichmciów hetmanów, z których zważywszy relaciis inquantum mogło być skąd, deklarujemy. J.w. jmci panu staroście lubelskiemu 1000 zł z czopowego jako magnae dignitatis viro et circa necessitates województwa pracującego et meritissimum województwa. Bo kwitnie w sercach naszych

koła braterskiego non degeneris a Patre Filis praca proprio aere podjęta w poselstwie JKMci P.n.m. z w. jmci panem Gałęzowskim podczaszym i pisarzem grodzkim lubelskim. Nie zapomina województwo lubelskie zasług w. jmci pana [Jana Franciszka] Nowosielskiego starosty łukowskiego, któremu in vim gratitudinis meritorum deklaruje 500 zł, ut quo pede caepit hoc bene semper eat w przysługach województwu, w ochocie in tantam crescere prosimy.

Quo vero attinet interesu w. jmci pana [Marcina] Jastrzębskiego sędziego ziemskiego łukowskiego w zabraniu od Sasów żyta 1275 korcy, zachowuje województwo decissionem satisfakcyi do przyszłego sejmiku relationis. A teraz zaleca ww. ichm. panom [Bogusławowi] Pszonce miecznikowi i podwojewodzemu lubelskiemu, Boguckiemu pisarzowi podwojewodzkiemu quantitatem trunków in omni genere wszystkich umniejszenie secundum ius et aequitatem. Ichm. panom wojskowym, województwo deklaruje z przyszłych podatków in vim lergiciis 3000 złp dla cierpliwości wypłacenia zasług od województwa naznaczonych. Insuper nie ominąwszy w. jmci pana [Krzysztofa] Jezierskiego starosty grudzieckiego, gloriosa merita et sollicitissimam curam circa bonum województwa na sejmie, województwo z szczodroty swojej zasługi i straty koronnie 600 złp.

A kiedy województwo in periculo opresyj, tedy dla uchronienia ich obrady swoje limituje a die 12 septembris anni 1713 ad diem 24 octobris eiusdem annis. Datum w Lublinie na miejscu konsultacyj zwyczajnym die 12 septembris 1713 anno.

Bogusław Pszonka podwojewodzy województwa lubelskiego, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego.

[a] *Laudum włączone do księgi z 1733 r. Oblatował ur. Franciszek Cielemęcki wicesgerent grodzki łukowski 30 X 1733 r.*

XCVII. Sejmik z limity (relacji wysłuchania posłów do króla) w Lublinie 23 października 1713 r.

Zwołany uchwałą poprzedniego sejmiku z 12 IX 1713 r., która wyznaczała jego termin na dzień 24 X t.r. (zob. powyżej).

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 23 października 1713 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 205, s. 1411–1417 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Jan Pszonka miecznik lubelski w imieniu ojca, Bogusława Pszonki podwojewodziego i marszałka sejmiku 24 XI 1713 r.;* **Rkp. 2**. *AAL, AKKL Rep. 64 T VII, k. 134–138v – kopia*; **Rkp. 3**. *B.PAU-PAN 8326, k. 85–90v – kopia.*

[s. 1411] My dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się na sejmik pro die 23 octobris

zalimitowany, zważywszy contenta sejmikowania naszego tak uczynionej relacyi od j.w. ichmciów panów posłów do KJMci ordynowanych, jako też et exingruenti locatione wojska saksońskiego JKMci w dobrach dziedzicznych naszych, takową obradę wspólnymi głosami i ichmciów panów obywatelów zezwoleniem namówiliśmy i laudum województwa w ten sposób uchwalili.

Naprzód kiedy zaszła przeciwko przeszłego laudum protestacja, tudzież i kwerymonia jmci pana marszałka ratione intaminatae fidei dla różnych koniektur i materii na teraźniejszym zjeździe nullum sortita effectum, tedy eliminationem tych punktów i tę cum toto effectu materię do przyszłej odsyłamy limity i od niej przyszłe zacząć deklarujemy się sejmikowanie.

A że następująca wojska JKMci saksońskiego na zimową lokacyję pro hac sola vice przyjętego dyspozycyja urget województwo, w jak najprędszym rozporządzeniu w tej dyspozycyi, aby arbitrario jmci pana komisarza saksońskiego, sensu jakiej nie poniosło województwo agrawacyi, e medio nostri probatam in rebus gestis tak wiele razy doznawszy activitatem w. jmci Jacka Stoińskiego stolnika drohickiego, sędziego grodzkiego lubelskiego, lego tedy jmci suplici voto do rozmiarkowania kwater za komisarza z województwa lubelskiego uprosiliśmy in commitatum. Któremu ad patrias eruditam artes widziawszy jmci pana Antoniego Gałęzowskiego, tego jmci aby duros ferre dopomaga Labores circa integritatem województwa destynowaliśmy. Którym zawdzięczając przyszła około całości województwa desudacyję ne paeniteat operi, a [s. 1412] svetas altercari manus i nagradzając erygowane koszta, 5000 zł desygnujemy, to jest praemiando pierwsze jmci panu Stoińskiemu stolnikowi drohickiemu pracę za komisarstwo suma activitate odprawione podczas lokacyi także zimowej jmci pana pułkownika Grottha w województwie alliciendo oraz teraźniejszego naznaczamy 3000 zł. Jmci panu Antoniemu Gałęzowskiemu naznaczając 2000 zł, nie tylko do szczerej około dobra pospolitego pobudzamy aplikacyi, ale też nieuchronną jmci widziawszy prace i desadycyję maiori podjętą fatygę, refundere deklarujem się renumeratione.

Z ziemi łukowskiej do pomienionego kwater rozmiarkowania, jako zawsze w zasługiwaniu się w. jmci pana [Krzysztofa] Jezierskiego starosty grudzieckiego cunctis altior ibat anchises, tak i teraz w pomiarkowaniu kwater z jmci panem Bobrowskim commissoriat ziemi pomienionej trzymał gratam w tym optatis votis probuit aurem. Któremu jmci panu staroście przyszłe gratificando fatygi i koszta 2000 zł naznaczamy, jmci panu Bobrowskiemu 1000 zł. A że zaś tych ichmciów panów komisarzów, tak województwa lubelskiego jako i ziemi łukowskiej, res non patitur moram w pracowaniu, tedy urgentem widząc w tym necessitatem, resolwując się

pro hac sola vice intymować zapłacić kwoty pro persona każdemu z ichmciów naznaczone ichm. panom administratorom groszowego currenti in anno praesenti. Co aby non praeiudicet harecteri w. jmci pana komisarza województwa lubelskiego excerpta w księgi komisarskie dla snadniejszej kalkulacyi ingresować destynujemy.

Impomimus tymże ichm. panom komisarzom utrusque terre obligacyję assensu communi umówioną, aby libertacyje na dobra nikomu nie przyjmować i owszem je pro nullis ac irritis mieli hoc summam. In hoc statu flebili nas i poddanych naszych widziawszy inopiam, zjednoczonymi głosami deklarujem się, iż dobra te, które unikają [s. 1413] kontrybucyi przyjętej na raz jeden od całej Rzeczypospolitej, nie tylko in triplo przyszłe płacić będą podatki, ale ab hinc nigdy im currere żadne nie mają juramenta autenticis etiam probata documentis.

A jeżeliby condicionate dobra jakie pootrzymowały libertacyje, a też same dobra dawnych in praefixo tempore nie poodawały retentów, tedy im służyć nie mają libertacyje, które praesenti laudo cassamus. Cassamus wzajem i dekreta fiskalne, które vim legis sapiunt et in praeiudicium libertatis są formowane, naznaczając praesenti laudo salvam retentorum vindicationem.

Zanoszona toties quoties na różnym sejmikowaniu querimonia jmci pana Franciszka Głuskiego ratione przeładowania dóbr Łukawica taryfą jmci pana Moszyńskiego, niegdy poborcy podymnego, na teraźniejszym. A że dopiero unanimi consensu kongres wziąwszy compassionem, zjednoczyła całe rycerstwo [w] zezwoleniu, aby tak teraźniejszą na Sasów płacę jako i wszelkie na potym kontrybucyje wydawał iuxta iuramentum. Co i jmci panu Gabrielowi Bielskiemu na potop i ichm. panom Szaniawskim, wojskiemu łukowskiemu i łowczemu owruckiemu, w dobrach ziemi łukowskiej currere ma beneficium.

Ponieważ zaś przy zaszłych długo kontrowersyjach nie mogło przyjść województwo lubelskie z ziemią łukowską ad unanimitatem votorum i żadnej względem przyjęcia prowiantu na wojsko auksyliarne JKMci nie uczyniło kompozycyi, tedy trzymając się województwo wydanych z komisoriatu [sic] paletów committet hanc provinciam, ichm. panom komisarzom do kwater, tak województwa jako i ziemi łukowskiej obranym, którzy niepoślednie dając dzieł wielkich swych dokumenta i teraz w tym pomiarkowaniu kładąc sobie iustitiam pro obiecto potrafią ut firma non infirmentur et robusta non vocillent.

[s. 1414] Kiedy podatek tripli szelężnego pod laską jmci pana [Teodora] Suchodolskiego łowczego lubelskiego umówiony, po skończonej jmci pana [Michała] Trzcińskiego miecznika mścisławskiego administracyi, zostawał dotychczas bez administratora, tedy aequm ac iustum, uznaliśmy

desygnować i rozporządzić i jakoż z województwa do pomienionego podatku upraszamy jmci pana [a-]Mikołaja Pszczółkę[-a] Wilczopolskiego, z ziemi łukowskiej jmci pana Zygmunta Jastrzębskiego. Których uti patriatos innata indoles wszelkie in rem województwa, że przyniesie emolumentum nic nie wątpimy. Warując to, aby tak [w] województwie jako i ziemi łukowskiej currentia podatku tego szła sine abiuratis.

Ichm. panom wojskowym po ćwierci dwie do nas ordynowanych, jako sangvine deserata merces nigdy in publica u nas nie szwankują, fide tak i teraz istotną już in parte wziąwszy solacyję merety, aby i z teraźniejszego podatku portionem wzięli w zaległym interesie swoim. Których ichmciów panów deputatów wojskowych po ćwierci dwie warszawskiego sejmu ordynowanych widziawszy w przytomności na każdym sejmikowaniu erogacyję koszta i w płaceniu ćwierci prolongacyję, tedy regratificando im tę spezę 3000 zł naznaczamy. Które lubo jest muneri wydać asygnacyję w. jmci panu komisarzowi województwa lubelskiego, tedy pod niebytność jmci pana komisarza, ducti summa tychże ichmciów panów wojskowych egestate pro hac solo vice in derogando haracteri resolwujemy się intymować zapłacić sumę pomienioną jmci panu Wilczopolskiemu administratorowi groszowego in anno praesenti. Co aby praeiudicium nie przyniosło komisoriatowi, przyrzekamy więcej się nie inwolwować. I owszem i tę dla łacniejszego ichmciów panów administratorów rachowania się, w księgi komisarskie ingresować umówiliśmy.

[s. 1415] A że jm. pan Jan Iżycki wojski grabowiecki podczas egzakcyjej swojej podatku pogłównego województwa naszego lubelskiego na potrzebę tegoż województwa erogował sumę 23 000 [zł], a do skarbu też sumę de proprio tenebitur erogare. Więc jako anteriora sancita nasze, pomienioną sumę temuż jmci panu Iżyckiemu pro liquido uznały debito, tak et praesenti laudo in erigatam summam (salva nihil omunus liquidatione), aby ponowił asygnacyję jmci panu wojskiemu grabowieckiemu do jmci pana Trzcińskiego miecznika mścisławskiego, administratora groszowego przeszłego, w. jmci pana komisarz[a] województwa lubelskiego upraszamy.

Podobne sumy erygowanie in rem et usum województwa jmci pana [Józefa] Potempskiego wojskiego trembowelskiego ut componset [a-]solacyję[-a] jm. pan Wilczopolski administrator groszowego tegoroczny za wydaną w. jmci pana komisarza województwa asygnacyją intymujemy. Iniungimus oraz temuż jmci panu Wilczopolskiemu administratorowi ad praesens, aby i w zaległej secundum liquidationem sumie jmci pana Marka Łepkowskiego zaprokurowaną od w. jmci pana komisarza asygnacyją omnem prebeat satisfactionem. Jmci panu [Władysławowi] Drzewieckiemu podczaszemu dobrzyńskiemu compensando fatygi i koszta podczas komisarstwa grothowskiego poniesione 1500 zł naznaczamy. Że zaś podatku

czopowego vacans ad praesens administratio, stimulat nas w destynowaniu administratora. Więc to czopowe na rok jeden jmci panu Trojanowi Niezabitowskiemu puszczamy.

[s. 1416] Widząc zaś j.ww. ichmciów panów pułkowników, j.w. jmci [Jana] Tarła wojewodzica lubelskiego i w. jmci pana ordynata [Tomasza Józefa] Zamoyskiego, znaczną z własnych fortun spezę na konserwacyję erygowanej piechoty, nie tylko za tę prestilitię w powinnym poczuwamy się podziękowaniu, ale też jako najprędszą obmyślić erygowanych sum deklarujemy się renumeracyję. Dla czego inhaerendo anteriori laudo płacą dwóch ćwierci tejże piechocie umówić się submitujemy i podatek in solutionem ich pod laską w. jmci pana [Teodora] Suchodolskiego łowczego lubelskiego postanowiony przyjmujemy.

A jako w. jmci panu [Krzysztofowi] Jezierskiemu staroście grodzieckiemu z w. jmcią panem [Kazimierzem] Polanowskim starostą salnickim odprawiona do JKMci legacyja aeternos honores Dalmatico peperit triumpho, tak nas pociąga w gratyfikacyi, którą do przyszłego cum effectu odkładamy kongresu. Widząc zaś summam per varias moderni temporis calamitates dóbr j.w. jmci księdza [Jana] Pokrzywnickiego referendarza i prezydenta Trybunału Koronnego, nazwanych Świeciechów [a-]desolationem[-a], tedy tak per dignitate wielkiego prałata (który każdego animum fama venientis amore incendit), nie chcąc desiderio deesse jako et ex compassione zrujnowanych dóbr i ludzi, podatek groszowego na rok jeden kondonujemy i od niego in anno 1714 te dobra uwalniamy.

Ponieważ zaś do sukcesorów śp. jmci pana Marcina Poniatowskiego egzaktora niegdy dwudziestu podymnego na renta wychodzą asygnacyje, a pomienieni sukcesorowie skutecznej jeszcze dotąd nie uczynili kalkulacyi in iudicio fiscali. Tedy ich dla zakończenia kalkulacyi odsyłamy do sądów fiskalnych, zaś jmci panowie [s. 1417] asygnatariuszowie zatrzymać będą powinni cum executione do dekretu sądów fiskalnych. Interes i zasługi jmci pana Jana Górskiego cześnika trockiego ore publico, ichm. braci rekomendowaną, do przyszłego zawieszamy sejmiku.

A że z tak różnych województwa occurrentii, jako i z teraźniejszej wojska auksyliarnego lokacyi, potrzebną sejmiku tego być uznaliśmy limitę, tedy go po Trzech Królach do pierwszego limitujemy poniedziałku. Które to wzwyż mianowane i zgodnie postanowione punkta zleciliśmy jmci panu marszałkowi koła naszego ręką własną podpisać i do akt grodzkich lubelskich podać. Działo się w Lublinie die 23 octobris 1713 a.D.

Bogusław de T[rzeszkowice] Pszonka p[odwojewodzi] lubelski, marszałek koła rycerskiego mp.

[a-a] *Nadpisane nad wierszem.*

XCVIII. Sejmik z limity w Lublinie 10 stycznia 1714 r.

Zwołany uchwałą poprzedniego sejmiku z 23 X 1713 r. (zob. powyżej).

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 10 stycznia 1714 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 206, s. 215–218 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Jakub Domaszewski 20 I 1714* r.; **Rkp. 2**. *B.PAU-PAN 8326, k. 91–94 – kopiaa.*

[s. 215] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się tu na miejsce konsultacyj naszych zwyczajne, ex vi limitationis przeszłego sejmiku na dzień dzisiejszy, to jest pro die 10 ianuarii w roku teraźniejszym odłożonego i derminowanego, taką za jednostajnym całego kongresu naszego konsensem, ile in angusto województwa naszego statu obradę stanowimy.

Naprzód uważając oczywiste dospendia, a ledwo nie ostatnią zgubę substancyj naszych, które post tot onera belli do dawnej przyjść dotąd nie mogą perfekcyi nowym ciężarom od wojsk auksyliarnych JKMci P.n.m. inviscera Regni i do nas ordynowanym, żadną miarą nie wystarczają. Potrzebną być uznawamy legacyję do j.o. księcia jmci prymasa, arcybiskupa gnieźnieńskiego[158] od województwa naszego i uprosiliśmy za posłów ex gremio nostri ww. ichm. panów Felicjana z Targowiska Gałęzowskiego podczaszego i pisarza grodzkiego lubelskiego [i] Chryzostoma Załuskiego wojewodzica czernihowskiego, starościca lubelskiego, aby donieśli aegestatem publicam j.o. księciu jmci tego województwa i upraszali o instancyję do Najjaśniejszego KJMci P.n.m. względem allewiacyi u założonych kontrybucyjach dymowych. W której materiej jm. pan marszałek naszego koła rycerskiego aby instrukcyję nomine publico napisaną oddał ichm. panom posłom, prosimy jmci.

A że in praeiuditium całego województwa wielką krzywdę i agrawacyję naszą i fortun naszych na wiele dóbr w województwie naszym wyszły libertacyje od tychże dymów przez komisariat JKMci na nas włożonych, do których płacenia et ad ferenda bona malaque tej Rzeczypospolitej wszyscy concives zarówno powinni z nami pociągać. [s. 216] Rekorzyję dymów w tychże dobrach libertowanych na przyszłym da Bóg sejmiku ex moderna limitatione przypadającym naznaczyć deklarujemy i dla skutecznej tego podatku in futurum windykacyi aby ichm. panowie komisarze nasi regestra pomienionych dymów na tymże kongresie produkowali. Fide publica ichmciów obstringimus, jakoby dymy niepłacone inszym podatkiem za uchwały województwa na też dobra libertowane ułożonym proporcyjonalnie publicam iniuriam kompensowały. To sobie przestrzegając, że ktokolwiek by ex possessioribus włości uwolnionych sprzeciwił

[158] *Stanisław ze Słupowa Szembek.*

się tej dyspozycyi województwa naszego i nie chciał płacić in futurum takiego podatku uchwalonego, tedy wszyscy powinniśmy powstać contra renitentes.

Dla lepszego zaś porządku i rzetelności, committimus tychże ichm. panów komisarzów conscientiae ac dexteritati weryfikacyję taryfy, na którą teraźniejsze płacimy dymowe, aby w niej jakiekolwiek errores i mankamenta znajdujące się realissime poprawić i do należytej raczyli redukować moderacyjej absque detrimento braci szlachty.

Do windykowania soli w skarbie koronnym województwu naszemu, od tak wielu lat zatrzymanej, jakośmy anteriori laudo za komisarza uprosili i naznaczyli w. jmci pana Felicjana z Targowiska Gałęzowskiego podczaszego i pisarza grodzkiego lubelskiego. Tak i teraz affectus nostris obligamus jmci, dając tylko samemu jmci panu podczaszemu lubelskiemu plenariam potestatem ekspostulować z j.w. jmci panem podskarbim wielkim koronnym[159] in hoc negotio województwa et omni meliori modo konkludować, co pro rato et grato województwo nasze akceptować będzie te pomienionego [s. 217] jmci pana podczaszego opus. Do czego aby jm. pan Michał Trzciński miecznik mścisławski kooperacyję swoją chciał contribuere dla dobra pospolitego ex ratione swego interesu, który ma w skarbie, prosimy jmci.

Fiskalnych sądów supplendo defectum et absentiam niektórych ichmciów, uprosiliśmy i naznaczyliśmy za sędziów, jako to jmci pana [Antoniego] Stoińskiego podstolego łukowskiego, jmci pana wojewodzica czernihowskiego[160], jmci pana [Bogusława] Pszonkę miecznika lubelskiego, jmci pana [Kazimierza] Polanowskiego starostę salnickiego[b].

Ksiąg ziemskich lubelskich sprowadzenie i aby im była provisa securitas et media onych zwiezienia na miejsce swoje, ad dispositionem sejmiku przyszłego odkładamy.

Przeszkoda jmci panu poborcy w wybieraniu podatku, że się tu stała, dlatego tanti usque in futurum żeby się nie trafiały, iuditium fiscale coercet hunc excessum [...] detentus in carceribus huic rigori fiscali podlegać będzie powinien.

Recompensa pro his laboribus, które ponieśli dla województwa ichm. panowie posłowie do KJMci uproszeni, do przyszłego sejmiku odkłada się.

Melioracyja pierwszego laudum pod laską ś.p. jmci pana miecznika lubelskiego[161] reservatur do przyszłego sejmiku.

---

[159] *Jan Jerzy Przebendowski.*

[160] *Chryzostom Henryk Załuski.*

[161] *Najpewniej chodzi o Andrzeja Suchodolskiego, zmarłego w 1697 r. Jego następca Bogusław Pszonka jeszcze żył.*

Ichm. panom Brzezickim jako pogorzelcom, respekt na przyszłym sejmiku deklaruje[my].

Rezolucyja jmci pana [Jana] Trojana Niezabitowskiego w percepcie czopowego do przyszłego sejmiku, gdzie także cavebitur securit[as] sumy pożyczonym sposobem województwu naszemu, a niedobranej w czopowym [s. 218] w. jmci panu Andrzejowi Leopoldowi Ossowskiemu skarbnikowi łomżyńskiemu.

Inne zaś desideria województwa i supliki wszystkie do przyszłego zjazdu reservantur.

A że ingruentia in commoda w województwie naszym i inne legalitates nie pozwalają determinować wszystkich ad praesens interesów publicznych, dlatego je do przyszłego sejmiku odłożyliśmy. Sejmik zaś teraźniejszy do dnia 12 marca ex communi consensu limitujemy.

Które laudum za jednostajną zgodą naszą postanowione, jmci panu marszałkowi koła rycerskiego województwa naszego, nomine publico podpisać i ad acta grodu lubelskiego podać zleciliśmy. Działo się w Lublinie, na miejscu konsultacyj naszych zwyczajnym, dnia 8 [sic] stycznia r.P. 1714.

Antoni Kossakowski chorąży żytomierski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *W rkp. 2 (odpisie) jest wiele omyłek w odczytaniu wyrazów z CLRMO.*

[b] *W oryginale: saliskiego.*

XCIX. Sejmik z limity w Lublinie 12 marca 1714 r.

Zwołany uchwałą poprzedniego sejmiku z 10 I 1714 r. (zob. powyżej).

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 12 marca 1714 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 206, s. 442–444 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Marcin Jankowski 23 III 1714 r.;* **Rkp. 2**. *APL, CLRMO 212, s. 657–658 – oblata (z pieczęcią); w grodzie lubelskim oblatował ur. Władysław Drzewiecki 26 V 1717 r.*[a]; **Rkp. 3**. *B.PAU-PAN 8326, k. 95–97 – kopia.*

[s. 442] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się tu na sejmik ex vi limitationis do dnia dzisiejszego unanimi consensu w kole naszym rycerskim prorogowany, takie czynimy ile w nagłym czasie rewolucyjami zmieszanym et sub perimentibus nostra consilia fatis w interesach pilniejszych województwa rozporządzenie.

Ponieważ województwo nasze nie tylko per temporum calamitatem, ale i przez teraźniejsze kontrybucyje ac mille dispendia fortun przyszło ad ultimam egestatem i nie ma żadnych ex publicis commodis ratowania się sposobów. To przynajmniej bierze przed się medium z domowego porządku województwa rebus afflictis succurrendo, ażeby podatki zatrzymane

cuiuscunque generis były do skarbu województwa importowane, jakoż praesenti sancito ichm. panów administratorów, kontrahentów i eksaktorów ac fide publica obstringimus, ażeby retenta podatków uchwalonych, osobliwie szelężnego etiam per viam executionis militaris windykowali i do skarbu punktualnie wnosili. Zwłaszcza jm. pan [Bogusław] Łebkowski podstoli kijowski, jm. pan Wacław Drzewiecki podczaszy dobrzyński, według laudum jmci pana Stoińskiego, jako i inni ichmciowie.

[b-]A że w. jm. pan Tomasz Skarbek na Kiełczewicach Kiełczewski stolnik lubelski, administrator pdatku szelężnego bardziej commodo et ineremento publico województwa naszego, aniżeli propriae invigilando utilitati sumy z pomienionego podatku za administracyjej swojej zebrane różnymi asygnacyjami w. jmci pana komisarza na zapłatę wojsku zasłużonemu, w repartycyi województwa naszego zostającemu, rzetelnie wyliczył i do skarbu publicznego wypłacił, jako nas wszystkich in gremio congressus dekret sądu fiskalnego dostatecznie informował sabbatho post festum Sanctorum Trium Regum w roku teraźniejszym ferowany i tak [s. 443] z wypłaconych sum, jako de bene gesta provincia. Tymże dekretem libertatis praevia liquidatione sufficiendi w. jmci pana stolnika lubelskiego dyspensował. Tedy województwo nasze lubelskie i ziemia łukowska in fundamento tejże dignoscyjencyi i decyzji sądu fiskalnego, za uniwersalnym całego kongresu konsensem tegoż jmci pana stolnika lubelskiego, administratora szelężnego i sukcesorów jego z wypłaconego de integro tegoż podatku et ab onere administracyi i ze wszystkich eo nomine pretensyi de plano kwituje et perpetuum imponit silentium.

Wielkie zaś stąd dzieją się inconvenientia et detrimenta publico województwa naszego aerario, że winiarze lubelscy dla prywatnych zysków insze wina zamorskie et condimenta przysposabiają cum damno et clusione nobilitatis. Zaczym occurrendo tak oczywistej publicznych fortun przez kupców defraudacyj, paresenti consulto województwa naszego cavemus, żeby winiarze wszyscy comprobent iuramentem w sądzie fiskalnym, jako inszego nie wprowadzają i nie przedają wina jako węgierskie, purum perse vinum propinant i miara żeby sprawiedliwa była. Czego jm. pan podwojewodzy lubelski[162] pro munere swojej funkcji żeby dojrzał ex publicis commodis prospiciat, upraszamy ex dexteritatem jmci w tym obligamus. I walor gar[n]ca wina żeby currat po 8 zł jako bywał florentiori tempore podczas simpli szelężnego i według nie mniejsze prowenta do skarbu important ad praesens kupcy, za powszechną zgodą postanawiamy.

Żeby zaś zwyczaj i porządek województwa naszego nie upadał, który prawo pospolite nie tylko naszemu lubelskiemu, ale wszytkim in ordine

[162] *Bogusław Pszonka.*

województwom praescripsit o popisach [s. 444] postanowione. Tedy satisfaciendo legi publicae et laudabilem antecesorów naszym praxim et exemplum ad implendo przy dostojeństwie JKMci P.n.m. i konserwacji praw ojczystych circa iura maiestatis et libertatis, popis województwa naszego na dzień św. Wojciecha [23 IV] na miejscu zwyczajnym jako antiqvior obtinuit ius naznaczamy.

Sejmik zaś teraźniejszy ob absentiam ichm. panów posłów in urgentissimiis negotiis województwa destynowanych e gremio nostri j.o. ksiecia jmci prymasa, do powrotu ich i relacji, ad diem 10 aprilis za jednostajną zgodą zjazdu braterskiego limitujemy[b].

Które laudum concordibus votis et sensibus całego województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej formowane, jmci panu marszałkowi koła naszego rycerskiego nomine publico podpisać i do ksiąg grodzkich lubelskich per oblatam padać zleciliśmy. Działo się w Lublinie, na miejscu konsultacyj naszych zwyczajnym, dnia 12 miesiaca marca r.P. 1714.

Antoni Kossakowski chorąży żytomierski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *W księdze z 1717 r. Tekst skrócony w porównaniu z rkp. 1.*

[b-b] *W rkp. 2 cały ten obszerny fragment został pominięty.*

C. Sejmik elekcyjny sędziego ziemskiego lubelskiego w Lublinie 27 marca 1714 r.

Oblaty uniwersału wojewody lubelskiego Adama Piotra Tarły, wyznaczającego sejmik elekcyjny, nie znaleziono. Być może miało to jakiś związek z tym, że popierany przez szlachtę kandydat Jan Tarło wojewodzic lubelski, był na dworze uznawany za lidera tutejszej opozycji i nie utrzymał się na urzędzie, został aresztowany 22 IX 1714 r., a po uwolnieniu wyjechał za granicę. Nie otrzymał też oficjalnej nominacji na sęstwo, a nominacja jego następcy Jacka Stoińskiego z 8 VII 1715 r. informuje, iż ten otrzymał ją nie po Tarle, lecz po śmierci jego poprzednika Franciszka Stoińskiego (zob. Urzędnicy lubelscy, nr 283; PSB, t. LII, s. 288).

1. Laudum sejmiku elekcyjnego w Lublinie 27 marca 1714 r.

Rkp. *B.PAU-PAN 8326, k. 101–102v – kopia[a]; w grodzie lubelskim oblatował ur. Józef [...][b] 8 V 1714 r.*

[k. 101] My rady, dygnitarze, urzędnicy ziemscy i grodzcy województwa lubelskiego na sejmik electionis w. jmci pana sędziego ziemskiego lubelskiego, za uniwersałem j.w. jmci pana Adama z Czekarzewic Tarła wojewody lubelskiego, stężyckiego, janowskiego, słotwińskiego starosty, pro die 27 martii anni praesentis zgromadzeni według zwyczaju i porządku.

Naprzód za dyrektora j.o. jmci pana Jerzego [Dominika] na Wiśniczu Lubomirskiego podkomorzego koronnego, kazimierskiego etc. starostę unanimi consensu obrawszy, do podania według prawa koronnego czterech na urząd sędstwa ziemskiego kandydatów przystąpiliśmy i onych zgodnie za pomocą najuniższego [sic][c] Pana obrawszy, to jest j.w. jmci pana Jana z Czekarzewic Tarła wojewodzica lubelskiego [i] pułkownika JKMci, w. jmci pana Tomasza Skarbka na Kiełczewicach Kiełczewskiego stolnika lubelskiego, w. jmci pana Jacka [k. 101v] Stoińskiego łowczego i sędziego grodzkiego lubelskiego i jmci pana Bogusława Łebkowskiego podstolego kijowskiego, e meritissimos w województwie naszym viros JKMci P.n.m. prezentować destynowaliśmy.

A ponieważ to nie tylko unanimis votorum nas wszystkich braci confluxus na osobę j.w. jmci pana wojewodzica lubelskiego, pułkownika JKMci, jako pierwszego na pomieniony sędstwa urząd kandydata, z szczerą i życzliwą braterską prośbą, aby sacrum iustitiae ministerium jako probatus jej przy trybunalskiej niedawno lasce xultor [sic][c] na siebie wziął godnie poszedł, ale też i sami ww. ichmciowie zwyż wyrażeni trzech na tenże urząd kandydaci suffragia i kandydacyje swoje temuż j.w. jmci panu wojewodzicowi z afektów swoich publice et cum applausu nas wszystkich braci nie sobie ex candidata suo do pomienionego urzędu sędstwa nie pretendując [k. 102] contulerunt i kandydacyi swej libere ustąpili. Więc my unanimi consensu tymże ww. ichm. panom kandydatom trzem za osobliwy ku dobru pospolitemu przykład podziękowawszy, a oraz gratam memoriam za tak godne i zgodne dzieło w sercach naszych braterskich zapisawszy, zwyż pomienionego j.w. jmci pana Jana z Czekarzewic Tarła wojewodzica lubelskiego i pułkownika JKMci nie tylko z pomienionych czterech kandydatów electum, ale też ex millibus desideratum candidatum, w którego imieniu i osobie fasces numerantur [f]avorum JKMci P.n.m. prezentujemy i łasce jego Pańskiej rekomendujemy, suplikując pokornie, aby JKM P.n.m. ad perfectionem operis et ad solidius munimen wprzód z woli potym łaskawej ręki swojej, jako zwykł distribuere pro communi solatie oraz i pieczęci koronnej przydać miłościwie raczył. Zalecenia innego nie dając, tylko że electium virtutum w osobie kandydata naszego potestati JKMci regali podajemy [k. 102v] ipsa sibi virtus praetium et aestimatio est ipsa sibi mertes et praemium sit.

Nadzieja przy tym ex innatis tegoż kandydata naszego attributis, że nie tylko votis JKMci P.n.m. i całej Rzeczypospolitej respondebit, ale też na tymże urzędzie dalszy sobie u Majestatu consiliabit ad altius innitendum respekt pański[163].

[163] *Jan Tarło został mianowany sędzią ziemskim lubelskim. Zob. Urzędnicy lubelscy, nr 283.*

Które to laudum elekcyi dzisiejszej j.o. jmci panu marszałkowi koła naszego podpisać i do akt grodzkich per oblatam podać zleciliśmy. Działo się w Lublinie, na miejscu konsultacyj naszych zwyczajnym, die 27 martii a.D. 1714.

[Jerzy Dominik] Lubomirski marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *Kopia z CLRMO 206, k. 290. Obecnie brak tej karty w księdze.*

[b] *W odpisie B.PAU-PAN zostawione puste miejsce na nazwisko.*

[c] *Wyraz prawdopodobnie źle odczytany i zapisany w odpisie.*

CI. Sejmik z limity w Lublinie 10 kwietnia 1714 r.

Zwołany uchwałą sejmiku z 12 III 1714 r. (zob. powyżej).

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 10 kwietnia 1714 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 206, s. 1004–1006 – oblata; w grodzie lubelskim oblatowano 18 maja 1714 r. (nie podano osoby oblatującej);* **Rkp. 2.** *B.PAU-PAN 8326, k. 103–104v – kopia.*

[s. 1004] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zgromadziwszy się tu i zjechawszy do miejsca konsultacji naszych zwyczajnego na sejmik dzisiejszy ex limitatione przypadający, nie wchodząc in disceptationem i w rezolucyję inszych interesów, które szczęśliwszego czasu i deliberacji potrzebują, teraz in aerduo Rzeczypospolitej statu, kiedy urgentibus fatis iniquis do ostatniej zguby fortun publicznych praecipitamur. Prawa i wolności nasze do upadku nachylone, extervo arbitrio et potestate reguntur, że bez odetchnienia ustawicznymi w narodzie wplnym premimur ciężarami. Zabiegając spólnym i prędkim extremis malis staraniem, do takiego naprzód przy teraźniejszej naszej obradzie, salvandarum rerum udajemy się sposobu.

Ponieważ pierwsza legacyja do j.o. księcia jmci prymasa[164] koronnego ekspediowana od województwa naszego tylko nam przyniosła nadzieję respektu w responsach danych od JKMci P.n.m., że dotąd bez skutku folgi i kompasyi nad zniszczonym stanem szlacheckim kontrybucyjami et absque securitate pozostałej reszty substancyi, inter malleum et ineudem jesteśmy położeni, potrzebną być widzimy powtórną legacyję do j.w. jmci pana kanclerza wielkiego koronnego[165], do której uprosiliśmy i destynowali ex gremio kongresu naszego za posłów w. jmci pana Antoniego Kossakowskiego chorążego żytomierskiego, marszałka koła rycerskiego i Józefa z Targowiska Gałęzowskiego. Którzy ichm. panowie posłowie

[164] *Stanisław Szembek.*

[165] *Jan Szembek.*

exponent obszerniej publica onera et incommoda nieustające w województwie naszym. Doniosą szczerą aplikacyję j.o. księcia jmci prymasa wniesionych instancyjach do JKMci P.n.m. oraz puram zelum ad succurrendum Rzeczypospolitej i województwu naszemu. Upraszać będą j.w. jmci pana kanclerza wielkiego koronnego o tenże respekt i fawor in publicum, ażeby nie tylko ex gradu ministerii sui, ale i wrodzonej ku Ojczyźnie miłości raczył fortius et efficacius w interpozycyjej swojej do JKMci P.n.m. et disponere animum principis do konserwacji przy prawach ojczystych i swobodach stanu szlacheckiego, aby tak ciężkie [s. 1005] praeiudicia i nieznośne in libera gente ciężary mogły być a Republica i od nas oddalone.

A że przy większych i tak niebezpiecznych na Ojczyznę koniunkturach, oprócz wszystkich interesów, ten porządek domowy cum primam curam integritatis województwa mieścić się powinien w pamięci i konsultacji naszej, ażeby ziemskie urzędy w tym województwie et acta terrestria według prawa miały swoje bezpieczeństwo, zdało się i w tym ex communi sensu et beneplacito kongresu naszego potrzebne poselstwo, do którego uprosiliśmy e medio nostri ww. ichm. panów Felicjana z Targowiska Gałęzowskiego podczaszego i pisarza grodzkiego lubelskiego i Stanisława Rzepeckiego wojskiego lubelskiego do Prześwietnego Trybunału Koronnego. Którzy ichmciowie ekspostulować będą nomine publico instancyję et desiderium exponent województwa całego pro partibus j.w. jmci pana [Jana] Tarła pułkownika i komisarza, ad praesens sędziego ziemskiego lubelskiego, liberis suffragiis et concordibus votis od nas obranego, ażeby pomieniony j.w. im. pan sędzia circa beneficiam legis przy prerogatywie swojej i zupełnej actorum terrestrium mógł zostawać dyspozycyj, sine ullo impedimento, skoro otrzyma ex distributiva gratia JKMci P.n.m. włożonego na się tego honoru i charakteru robur ac momentum.

Przytym życząc województwo meliori commodo et conservationi akt ziemskich lubelskich prospicere, obliguje w tym j.w. jmci sędziego ziemskiego lubelskiego fidem et authoritatem, ażeby po szczęśliwej na ten swój urząd instalacji, ad attendentiam eorundem actoram terrigenes województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, nie insze subiecta nec aliaram incoles [s. 1006] terrarum osadzał in subalternis officiis i na wakansach ad stationem suam należących.

A że zaś nam salubre et decorum videtur widzieć w tym województwie wszystkich urzędników ziemskich, obstamur uniżoną prośbę naszą j.w. jmci pana wojewodę lubelskiego naszego, m[ości] pana, ażeby złożyć raczył sejmik electionis tak pisarza jako i podsędka[166].

[166] *Postulowane przez szlachtę sejmiki elekcyjne pisarza i podsędka lubelskiego nie odbyły się. Urzędników tych mianowano dopiero 31 X 1718 r. Zob. Urzędnicy lubelscy, nr 158, 227.*

Które to punkta w kole naszym rycerskim moderno sancito consiliorum zgodnie przez nas postanowione, jmci panu marszałkowi kongresu naszego podpisać et ad acta publica podać zleciliśmy. Działo się w Lublinie, na miejscu konsultacyj naszych zwyczajnym, dnia 10 kwietnia miesiąca r.P. 1714.

Antoni Kossakowski m[arszałek] k[oła] r[ycerskiego] w[ojewództwa] l[ubelskiego].

CII. Sejmik z limity w Lublinie 11 czerwca 1714 r.

Sejmik zebrał się z uchwały nieustalonego poprzedniego sejmiku, bowiem zjazd z 10 IV 1714 r. nie podjął decyzji o limitacji.

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 11 czerwca 1714 r.

Rkp. 1. *BLAN Wilno, fond 273, nr 1421, k. 1–2 – oblata (z pieczęcią); w grodzie lubelskim oblatował ur. Franciszek Mandlewski w imieniu marszałka Antoniego Kossakowskiego 20 VI 1714 r.*; **Rkp. 2**. *B.PAU-PAN 8326, k. 105–106v – kopia*[167].

[k. 1] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się na miejsce konsultacyj zwyczajne, ex vi limitationis przeszłego sejmiku na dzień dzisiejszy, to jest pro 11 iunii w roku teraźniejszym odłożonego i determinowanego, taką za jednostajnym całego kongresu konsensem ile in tam afflicto statu obradę stanowimy.

A na przód kiedy widzimy tam afflictam et calamitosam Ojczyznę naszą, w której nic tylko lachrymes angulus omnis habet, a jednak non est qui cogitet de bono Reipublicae i nie masz tego, kto by potrafił consulere extremis angusto in tempore rebus. Musimy o sobie myśleć i starać się nic tylko salwować się w tak znacznej niebezpieczeństwa toni, ażeby do ostatniej fortuny nasze nie przyszły dezolacyjej. Ale też unikając nigdy nie bywałego i nie praktykowanego u obcych narodów pośmiewiska z siebie, żeby nam tego nie przyznano: ludibrium populi vester pudor ultima fata. Brać przed się ad communem defensionem umyśliliśmy reciproca[...] certując humanitate, tak z prześwietnym województwem ruskim jako i wołyńskim, uprosiliśmy za posłów do prześwietnego województwa [k. 1v] ruskiego ww. ichm. panów [Waleriana] Trembińskiego podczaszego trembowelskiego i jmci pana [Michała] Brodowskiego podstolego bracławskiego. Do prześwietnego zaś województwa wołyńskiego w. jmci pana [Krzysztofa] Polanowskiego starostę saliwskiego[a] i jmci pana [Macieja] Suchodolskiego wicesgerenta grodzkiego lubelskiego. Aby podziękowawszy ciż ichmciowie za poufałą ac praeclare gerenda konfidencyję et

[167] *Kopia z CLRMO 206, k. 706–707. Obecnie tych kart brak w księdze.*

sub ministranda tejże Ojczyźnie consilia deklarowali tymże prześwietnym województwom, że i my unum idemque sentiendo, o toż ichmciów upraszamy, co i ichm. przez swoich ichm. panów posłów wyrazili, aby widząc quis nos turbo vehit, tym bardziej większą mieli i skuteczniejszą ochotę, jakoby się z tych nieszczęśliwości i opresyi, ruin i dezolacji od auksyliarnego wojska wybić i wyłamać, de medio salvanti pomyśleli.

A że widzimy, że ob summam egestatem nie mogą ludzie wystarczać podatkom i kontrybucyjom wojsku auksyliarnemu, dlatego asygnacyje do jmci pana Jana Trojana Niezabitowskiego do sejmików przyszłych dla wypłacenia odkładamy.

[k. 2] Sejmik zaś teraźniejszy ob absentiam ichm. panów posłów in urgentissimis negotiis województwa destynowanych e gremio nostri do prześwietnych województw ruskiego i wołyńskiego, do powrotu ich i relacji ad diem 23 iulii za jednostajną zgoda zjazdu braterskiego limitujemy.

Które to laudum concordibus votis et sensibus całego województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej formowane, jmci panu marszałkowi koła naszego rycerskiego nomine publico podpisać i do ksiąg grodzkich lubelskich per oblatam podać zleciliśmy i uprosili. Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyj zwyczajnym dnia 11 czerwca r.P. 1714.

Antoni Kossakowski ch[orąży] ż[ytomierski], marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego.

[a] *Poprawnie: salnickiego.*

CIII. Sejmik z limity w Lublinie 23 lipca 1714 r.

Zwołany uchwałą poprzedniego sejmiku z 11 VI 1714 r. (zob. powyżej).

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 23 lipca 1714 r.

Rkp. 1. *BLAN Wilno, fond 273, nr 1421, k. 3–5 – oblata*[168]*; w grodzie lubelskim oblatował Augustyn Tomicki 4 VIII 1714 r.;* **Rkp. 2.** *B.PAU-PAN 8326, k. 107–110v – kopia.*

[k. 3] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się tu na miejsce konsultacyj naszych zwyczajne ex vi limitationis przeszłego sejmiku na dzień dzisiejszy, to jest pro die 23 iulii w roku teraźniejszym odłożonego i determinowanego, takie za jednostajnym całego kongresu naszego konsensem ile in angusto województwa naszego statu obradę stanowimy.

Kiedy cały rok kontynuowana cum dispendio fortun tak województwa naszego, jako i całej Rzeczypospoltej wojsk auksyliarnych JKMci P.n.m.

[168] *Kopia w B.PAU-PAN z CLRMO 207, k. 213–215. Ponieważ te same numery kart widnieją na egzemplarzu z wileńskiego BLAN, świadczy to o tym, że ewidentnie zostały wyjęte z ksiąg lubelskich.*

in visceribus Patriae konsystencyja non imponit sumptibus finem i przy takim nieurodzaju po wybranym tak rocznym in subsistentiam sui podymnym plus ultra appetit. W czym genti liberae, gravior imponit males, a zatym instantibus wcześnie subveniendo periculis i z drugimi prześwietnymi województwy do spólnej braterskiej [jedności] collimantibus zniósłszy się, a udając Najjaśniejszego KJMci P.n.m. ojcowskiej nad zdezelowaną Ojczyzną klemencji i mocno wierząc, że za szczęśliwym JKMci P.n.m. przybyciem do nas jako ad electam et iuratam Polonis affectibus sponsam serenior się stawi post nubila Phaebus. Do czego zachęcając serce pańskie cum expostulatione supplici do Majestatu JKMci P.n.m. e medio benemerentibus et sentientibus [k. 3v] ichm. panów posłów, to jest w. jmci pana [Antoniego] Stoińskiego podstolego łukowskiego i jmci pana [Krzysztofa] Jezierskiego starostę grodzieckiego [grójeckiego] obraliśmy, upraszając, aby has numerosas wojsk swoich copias, które nas ścisnęły Regio mandato ewakuować raczył i dalsze amoveat imposita od ichm. panów generałów wojsk swoich onera, które nostris imparia humoris. A tak gdy facilem aditum ac fortunatum in postulatis eventum uzna województwo nasze z Rzecząpospoltą idem affectante in animo Serenissime Maiestatis, to wdzięczności staropolskiej in cordibus suis zapisze charakterem, że diuturnu[m] diadema frontis servabit fortuna civium amoribus iunctis.

A że in eodem statu calamitoso województwa inne summam alleviationem uznają z osobliwej łaski i korespondencji j.o. jmci pana kasztelana krakowskiego, wielkiego wodza wojsk koronnych[169], naszego wielce miłościwego pana, w którego zacnej osobie dextera Domini fecit virtutem, że nie tylko senatorską radą, ale hetmańską przy najwyższej władzy rezolucyję auxilium życzy praestare afflictis. Więc i województwo nasze do tejże czyniąc rekurs protekcyjej pańskiej przez ichm. panów posłów swych e gremio uproszonych, to jest w. jmci pana Antoniego Kossakowskiego chorążego żytomierskiego, marszałka koła rycerskiego województwa naszego i jmci pana Wacława Głuskiego miecznika łukowskiego, aby pomienieni ichmciowie imieniem całego województwa iuncta ichm. braci exponant desideria. Upraszajac submisse unum velle et sentire eo ad integritatem całości Rzeczypospolitej w teraźniejszej rewolucyjej zgromadzonych do województwa naszego wojsk auksyliarnych ut milius [k. 4] z wolnym narodem se gerant i dalszej nie byli nam okazję dezolacji, przy poważnym ichm. panów generałów swoich respekcie i inhibicyjej licentiae militari. Także in casu defensionis publicae, aby za j.o. pana krakowskiego, czułego wodza ordynansem choragwie z województwa naszego sub dispositionem supremam oddane, do repartycyjej swej wróciły się.

[169] *Adam Mikołaj Sieniawski.*

Także do j.w. jmci pana generała Jahnusza[170], nad wojskiem JKMci P.n.m. tu w województwach hucusque na konsystencyjej będącym, supremam directionem, a Serenissima Maiestate mającego, ponieważ consensus unanimis ichm. panów braci nastąpił.

Ichm. panów posłów cum specialibus punctis ekspediować. W. jm. pan Antoni Skarbek Kiełczewski miecznik żytomierski, podstarości grodzki lubelski z jm. panem Iżyckim destynowany, którzy ichm. digni inter nuntii przy ekspresyi afektu ichm. panów braci województwa naszego pro innata sua activitate expoment, że jako ichm. post exoluta fumalia in subsistentiam wojsk JKMci z województw ad assem wydane, dalszych eksakcyj albo prowiantów in tanta caristia rerum et egestate, fame deficientium subditorum od nas nie pretenduje i ordynansem pańskim z tym się oświadcza, tak aby i j.w. jmci pan generał ex suprema functione sua do ww. ichm. panów pułkowników, oficerów literą swą raczył denuntiare et praecustodine, aby ichmciów od nowych privata authoritate ustawionych do wydania prowiantów cum praeiudicio et damno nobilitatis subsedeant i egzekucjami ludzi swych posłanych nie tylko szlachcie, braci naszej, ale i ubogim poddanym dość wyniszczonym w agrawacji się nie ważyli. Którą świadczoną województwu łatwość j.w. jmi panu generałowi [k. 4v] ichm. panowie bracia nasi z spólnym wdzięczności rependent afektem et manebit gratitudo, alta mente reposta.

Tudzież wniesione słuszne tak jmci pana Felicjana z Targowiska Gałęzowskiego podczaszego i pisarza grodzkiego lubelskiego ratione dóbr miasteczka Bełżyc jmci dziedzicznych summopere przez nieustannej rezydencji regimentów JKMci nadrujnowanych, jako w osobliwej instrukcji będzie wyrażone, oraz i jmci pana [Tomasza] Szaniawskiego wojskiego łukowskiego w pretensyjach, które fusius exponent, aby należyty skutek i łaskę jmci pana generała absque dilatione jako iniurati otrzymać mogli, efficient instancyję et sedulitate sua ichm. panowie posłowie ekspediowani.

Do prześwietnego zaś województwa sandomierskiego za odebraną przez ww. ichm. panów posłów braterskiego afektu kontestacyją, uprosiliśmy ww. ichm. panów posłów województwa naszego, to jest jmci pana Józefa Sołtyka podczaszego podolskiego i jmci pana Stefana Jastrzębskiego sędzica ziemskiego łukowskiego, aby przy winnej obserwancji reciprosa praesequendo teneritudine et eam quam par est aestimatione z wyrażeniem wzajemnej od kongresu braterskiego konfidencji, za poufałą ad praeclare gerenda et ad subministranda subsidia, upadajacej wolności prześwietnemu województwu podziękowali kompellacyję declarando afektów braterskich candorem, iż jako nie będąc de generes filii Patriae sensibus et

[170] *Gotfried Lebrecht Jahnus von Eberstaedt.*

animis do publicznego praw nachylonych obradami i siłami swymi assistare nie omieszkamy.

Inne zaś punkta alitates consilii nostri, jako to elekcyja ichm. panów rotmistrzów ad dirigendam militiam województwa [k. 5] naszego take i popis obstante publica et perimenti necessitate obrony i zachowania całości województwa naszego, do przyszłej da Bóg reasumpcyjej i kontynuacji sejmiku na dzień 20 sierpnia ex unanimi consensu et assensu ichm. panów braci naznaczony cuncta determinabunt.

Które to laudum concordibus votis et sensibus całego województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej formowane jmci panu marszałkowi koła naszego rycerskiego nomine publico podpisać i ad acta castrensia Lublinensia per oblatam podać zleciliśmy i uprosili. Działo się w Lublinie, na miejscu konsultacyj zwyczajnym, dnia 23 lipca roku 1714.

Antoni na Kossakach Kossakowski chorąży żytomierski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

CIV. Sejmik z limity w Lublinie 20 sierpnia 1714 r.

Zebrał się z mocy uchwały poprzedniego sejmiku z 23 VII 1714 r. (zob. powyżej).

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 20 sierpnia 1714 r.

Rkp. *BLAN Wilno, fond 273, nr 1421, k. 9–10 – oblata*[171] *(z pieczęcią); w grodzie lubelskim oblatował ur. Franciszek Mandlewski w imieniu marszałka Antoniego Kossakowskiego 5 IX 1714 r.*

[k. 9] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zgromadziwszy się tu na miejscu konsultacyj naszych zwyczajne, ex vi limitationis przeszłego sejmiku na dzień dzisiejszy, to jest die 20 augusti w roku teraźniejszym odłożonego i determinowanego, takową za jednostajnym całego kongresu naszego konsensem, ile in angusto województwa naszego statu stanowimy obradę.

A ponieważ widzi województwo nasze nie tylko swoje, ale i całej Rzeczypospolitej, oczywistą fortun zgubę et depressam libertatis pupillam immunitas prerogatywy stanu szlacheckiego zdeptane, już gwałtowniejszej ad salvanda iura laesa potrzeby i pory do ratowania się nie widzi sposobu, ile pod tym będąc niebezpieczeństwa zamachem i kiedy już prawie uznawamy colapsam sortem et eversum statam tej Rzeczypospolitej. Więc dla lepszego porządku i obrony tejże, mając prae oculis że frustra consilia domi, jeżeli nie nastąpi arma foris jako concordibus sensibus w kole naszym rycerskim obraliśmy i uprosili za pułkownika j.w. jmci

[171] *Widoczna stara paginacja kart 361–362, najwidoczniej wyjętych z CLRMO 207.*

pana sędziego ziemskiego lubelskiego[172], za rotmistrzów w. jmci pana stolnika lubelskiego[173], jmci pana [Bogusława] Łebkowskiego podstolego kijowskiego, z ziemi zaś łukowskiej w. jmci pana chorążego łukowskiego[174]. Których to ichmciów przy zjeździe naszym upraszamy et unanimi [k. 9v] consensu voce aprobujemy.

Wiedząc zaś, że nam swobodne prawa nie zabraniają, owszem pozwalają, pufale spólnie generalnej konfederacyjej do ratowania się i wyrażenia komunikacyi ad media pacis, uprosiliśmy za posłów do ziemi chełmskiej, województwa wołyńskiego [i] województwa bełskiego ichm. panów, jmci pana [Kazimierza] Polanowskiego starostę saliwskiego[a], w. jmci pana łowczego latyczowskiego[175], jmci pana wicesgerenta grodzkiego mielnickiego[176], jmci pana podwojewodzego lubelskiego[177]. Abyśmy przez tychże ichm. panów posłów od nas uproszonych mogli wiedzieć sinceras mentes ad fortius agenda na zaszczyt powszechnej obrony i zjednoczenia serc braterskich wyraźnych simetriam.

Inne zaś desideria i supliki wszystkie do przyszłego zjazdu naszego reservantur.

A że zaś różne incommoda w województwie naszym et legalitates nie pozwalają nam wszystkich ad praesens interesów publicznych determinować, dlatego i relacyję powróconych ichm. panów posłów od j.o. jmci pana krakowskiego, hetmana wielkiego koronnego[178], do przyszłego sejmiku odłożyliśmy.

Sejmik zaś teraźniejszy ad diem 17 septembris w roku teraźniejszym ex communi consensu [k. 10] limitujemy. Które to laudum concordibus votis województwa lubelskiego naszego i ziemi łukowskiej formowane jmci panu marszałkowi koła rycerskiego nomine publico podpisać i ad acta grodu lubelskiego podać zleciliśmy i uprosili. Działo się w Lublinie, na miejscu konsultacyj naszych zwyczajnym, dnia 20 sierpnia r.P. 1714.

Antoni na Kossakach Kossakowski chorąży żytomierski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *Salnickiego.*

[172] *Jan Tarło wojewodzic lubelski.*
[173] *Aleksander Tomasz Skarbek Kiełczewski.*
[174] *Stanisław Rozwadowski.*
[175] *Remigian Stoiński.*
[176] *Kazimierz Bobrowski.*
[177] *Bogusław Pszonka.*
[178] *Adam Mikołaj Sieniawski.*

CV. Sejmik deputacki w Lublinie 10 września 1714 r.

1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 10 września 1714 r.

Rkp. *APL, CLRMO 207, s. 706 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował Michał Brodowski podstoli bracławski i marszałek sejmiku 11 IX 1714 r.*

[s. 706] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się do Lublina na sejmik electionis ichm. panów deputatów na Trybunał Koronny, według konstytucyj i praw koronnych na dzień dzisiejszy, to jest poniedziałek po święcie Narodzenia NMP przypadający.

Naprzód zgodnymi głosami uprosiliśmy za dyrektora koła naszego w. jmci pana Michała na Brodowie Brodowskiego podstolego bracławskiego. Za którą jmci pana marszałka naszego szczęśliwą dyrekcyją unanimi nas wszystkich voto et consensu obraliśmy deputatów na blisko następujący Trybunał, to jest z województwa lubelskiego w. jmci pana Mikołaja Kossakowskiego chorążego lubelskiego, z ziemi zaś łukowskiej w. jmci pana Krzysztofa Jezierskiego łowczego łukowskiego, obydwu ichmciów nie tylko w województwie naszym, ale i w Rzeczypospolitej emeritos i na różnych funkcyjach województwa naszego probatos et rectissimos viros. Których ichmciów in areopago prześwietnego Trybunału Koronnego funkcyję sędstwa i deputacyjej pro zelo iustitia rectitudine conscientiae, honore et decore województwa naszego i całej Rzeczypospolitej prawować będą umieli.

A żeby na potym i drugim z nas wszystkich służyć województwu na podobnych funkcyjach obveniat, więc cavemus sobie praesenti laudo, aby ci wszyscy ichmciowie, którzy z województwa naszego i ziemi łukowskiej na deputacyje electi funkcyje swoje actualiter w trybunałach zasiadając kontynuowali, na przyszłych da Bóg sejmikach deputackich napomienione funkcyje nominowani, nie bywali, póki drudzy ichmciowie eid[...] muneri pares alternatim pomienioną deputacji funkcyję zgodnymi od województwa nie będą munerati głosami.

Ponieważ zaś w. jm. pan Jezierski łowczy łukowski i deputat na Trybunał przyszły dla następujących przy deputacyjej prac i fatyg munus komisarstwa in antecessum sobie impositum in gremium województwa składa i złożył, więc unanimi voto wszyscy dziękujemy jmci.

Które to laudum nasze jmci panu marszałkowi koła naszego podpisać i do akt grodzkich nomine publico podać zleciliśmy. Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyj naszych zwyczajnym die 10 septembris a.D. 1714.

Michał Franciszek na Brodowie Brodowski podstoli bracławski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

CVI. Sejmik z limity w Lublinie 17 września 1714 r.

Zwołany uchwałą sejmiku z 20 VIII 1714 r. (zob. powyżej).

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 17 września 1714 r.

Rkp. *APL, CLRMO 207, s. 823–824 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Franciszek Mandlewski 25 IX 1714 r.*

[s. 823] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się na sejmik z limitacji przeszłego sejmiku na dzień dzisiejszy, to jest 17 września przypadający, takowa unanimi consensu czynimy obrad naszych uchwałę.

Naprzód, zabiegając wszelkim województwa naszego niebezpieczeństwom, a stosując się do dawnych praw i zwyczajów, ponieważ sami viritim w tak prędkim czasie stanąć nie możem[y], tedy wyprawę z województwa naszego na taryfę 4000 dymów redukowawszy uchwalamy, to jest z dymów dwunastu pachołka ze wszystkim moderunkiem żołnierskim stawić i wyprawić naznaczamy. Do której wyprawy dobra wszelakie, królewskie, duchowne i ziemskie tak województwa lubelskiego jako ziemi łukowskiej i powiatu urzędowskiego, nomine excepto należeć mają. Którzy pachołcy należycie wyprawieni za dyspozycyją w. jmci pana Jana Tarła wojewodzica i sędziego ziemskiego lubelskiego, pułkownika naszego, na miejsce i czas przez jmci naznaczone[179], pod komendę ichm. panów rotmistrzów na przeszłym sejmiku obranych, stanąć powinni będą. Inquantum by zaś potrzeba wyciągała, tedy i sami za obwieszczeniem przez tego jmci pana pułkownika naszego [...]mnie viritim stanąć deklarujemy, super renitentibus rygor prawa według konstytucji anni 1621 zakładamy[180].

Do prześwietnego województwa sandomierskiego upraszamy e medio nostri posłów, j.w. jmci pana Jana Tarła wojewodzica i sędziego ziemskiego lubelskiego, pułkownika naszego, i w. jmci pana Felicjana z Targowiska Gałęzowskiego podczaszego i pisarza grodzkiego lubelskiego, zalecając ichm. mutuam consiliorum communicationem per integritate województwa naszego według instrukcyjej ichm. na to przez nas danej, a przez jmci pana marszałka naszego napisanej.

Do j.o. jmci pana kasztelana krakowskiego, hetmana wielkiego koronnego[181], także i do j.w. jmci pana miecznika koronnego, hetmana polnego

[179] *Do wyprawy dymowej nie doszło, gdyż w pięć dni później, 22 IX 1714 r., pod zarzutem antysaskiej agitacji Jan Tarło w kościele w Krasnymstawie został aresztowany przez saskiego płk. von Alten. Dopiero po miesiącu został zwolniony z aresztu za wstawiennictwem kilku wpływowych osobistości, zwłaszcza nuncjusza G. Grimaldiego, pod warunkiem złożenia przysięgi na wierność królowi. Zob. PSB, t. LII, s. 289.*

[180] *VC, t. III, s. 297–302.*

[181] *Adam Mikołaj Sieniawski.*

W. Ks. Lit.[182] listy in desideriis województwa naszego popisać temuż jmci panu marszałkowi naszemu zlecamy.

A że zaś widząc wielkie ruiny we wsiach i miasteczkach, które żadną żywa miarą, skołatane wojsk auksyliarnych przechodami i egzekucyjami, nie mogą wystarczać naznaczonym podatkom, więc upraszamy do rewizji i spisania, które są dobra zniszczone i wniwecz obrócone, w. jmci pana Jan Pszonkę miecznika lubelskiego i jmci pana Mikołaja Pszczółkę Wilczopolskiego. Do których ichmciów inquantum by potrzeba zaszła, przydajem[y] jmci pana Felicjana Strusia, aby ichm. dopomógł [w] pracy. Którzy ichmciowie sa obligowani fide et conscientia bona od nas, aby rewizję groszowego na dawną taryfę uczynili po wsiach i miasteczkach, gdzie we wsiach niniejszą obradą naszą naznaczamy tylko szelężne. Miasto zaś Lublin groszowe powinno wydawać niżej pomienionemu jmci.

Uważając zaś defectum w podatkach przez ruiny ciężkie i karystię że poupadały, więc obligujemy j.w. jmci pana komisarza województwa naszego, aby przeszłorocznie wydane asygnacyje, którymi jest przeładowany jm. pan Wilczopolski administrator groszowego województwa lubelskiego, rewokowane były do przyszłego jmci pana administratora groszowego, to jest jmci pana Pszonki miecznika lubelskiego.

Na regiment j.w. pana wojewody podlaskiego, hetmana polnego koronnego[183] oschła asygnacyja, a przyszłych ichm. panów poborców województwa naszego powinna być z przyszłych podatków wypłacona. A to z tej racji, że jedne wsi i miasteczka częścią przez konstytucyję, częścią przez lauda są libertowane, dla których od ichm. panów poborców nie mogły być wypłacone.

[s. 824] Asygnacyję kontentując zaś jmci pana Miaskowskiego w ziemi łukowskiej rezydującego, za jego straty deklaruje województwo w tejże ziemi najpierwszy podatek do eksakcji pieniądze, które wydał j.w. jm. pan Michał Brodowski podstoli bracławski in conservationem prześwietnego województwa naszego lubelskiego, to jest 330 czerwonych zł, powinny być oddane z groszowego i temuż jmci za wyświadczony afekt powinna być w województwie rekompensa.

A że zaś podatek groszowego poczyna się a 1 septembris w roku 1714, do którego upraszamy unanimi voto jmci pana Jana Pszonkę miecznika lubelskiego, któregoż to jmci administracyja ma się zacząć od dnia 1 septembris w roku 1714, a kończyć się ma ultima augusti w przyszłym da Bóg roku 1715.

---

[182] *Stanisław Ernest Denhoff.*

[183] *Stanisław Mateusz Rzewuski.*

Szelężne zaś ziemi łukowskiej i obranie administratora tegoż podatku do dyspozycji tejże ziemi łukowskiej unanimi consensu odsyłamy.

Mając kompasyję nad jm. panem Aleksandrem Kalińskim, którego ogniem we wsi Niezabitowie ręka Boska dotknęła, temuż jmci panu Kalińskiemu 2000 zł accedente unanimi consensu naznaczamy i do wypłacenia z groszowego z teraźniejszej kurrencyjej do jmci pana Jana[a] Pszonki miecznika i administratora tegoż podatku groszowego województwa lubelskiego zlecamy.

Żebyśmy zaś bez dalszej województwa nie zostawali obrady, więc zdało się nam dzisiejszy zjazd i sejmik do dnia 20 novembris in anno 1714 za [w]spólną wszystkich ichmciów zgodą odłożyć i limitować, który na dzień opisany 20 novembris odkładamy i limitujemy. I aby to niniejsze laudum do grodu per oblatam w. jm. pan marszałek z podpisem swoim podał, jmci zlecamy. Działo się w Lublinie, na miejscu konsultacyjom naszym zwyczajnym, dnia 17 września roku 1714.

Antoni Kossakowski chorąży żytomierski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *Skreślone: Bogusława.*

CVII. Sejmik z limity w Lublinie 20 listopada 1714 r.

Zwołany uchwałą poprzedniego sejmiku z 17 IX 1714 r. (zob. powyżej).

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 20 listopada 1714 r.

Rkp. 1. *BLAN Wilno, fond 273, nr 1421, k. 7–8 – oblata (z pieczęcią); w grodzie lubelskim oblatował ur. Franciszek Mandlewski 14 XII 1714 r.*; **Rkp. 2.** *APL, TKL 443, s. 38-39*; **Rkp. 3.** *B.PAU-PAN 8326, k. 111–113 – kopia*[184].

[k. 7] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się do Lublina na czas i miejsce konsultacyjom naszym zwyczajne, na sejmik ex limitatione dnia dzisiejszego 20 novembris przypadający, takową sejmiku naszego teraźniejszego, invocato nomine Dei, czynimy ordynacyję.

Naprzód intuitu wypłacenia pretendowanej sumy od komisariatu Najjaśniejszego KJMci P.n.m. na wojska auksyliarne saskie z województwa naszego i z ziemi łukowskiej, z dymu każdego na taryfę anni 1661 [po] tynfów 15. Że zaś przy teraźniejszej województwa ostatniej ruinie przez wojska różne, konsystencyjami, lokacyjami, przechodami, egzekucyjami, tudzież znacznym zbóż nieurodzajem, tot erumnis et pressuris

[184] *Kopia z CLRMO 207, k. 678–679. Obecnie kart tych brak w księdze w APL, a odnalezione zostały w BLAN w Wilnie. Paginacja kart jest nadana tą samą ręką, co pozostałych w APL, skąd zostały wyjęte zapewne w okresie międzywojennym.*

zdezelowanego impossibilis pokazuje się exolutio. Upraszamy e medio nostri ichm. panów komisarzów, z województwa lubelskiego w. ichm. panów Michała Brodowskiego podstolego bracławskiego, Józefa z Iżyc Iżyckiego, z ziemi łukowskiej jmci pana [Pawła] Stoińskiego podstolego buskiego, do traktowania z komisariatem Najjaśniejszego KJMci P.n.m., obligując ichmciów amore boni publici, aby sine mora do Warszawy do komisariatu Najjaśniejszego KJMci jechali, którym ichm. panom komisarzom dajemy oraz charakter poselstwa do Najjaśniejszego KJMci P.n.m. Którzy non plus ultra deklarować będą powinni tylko 100 000 tynfów[a], a to subveniendo potrzebom wojska Najjaśniejszego KJMci P.n.m. oraz manifestując się, że to pro ultima vice tę kontrybucyję wypłacamy. I o to suplikować ichm. panowie posłowie będą powinni do Majestatu KJMci P.n.m., ażeby raczył nas tandem asekurować, jako od nas więcej wojska JKMci ullo titulo żadnych ekstorsyj wyciągać nie będą. Tudzież i o to instabunt ichm. panowie posłowie do Najjaśniejszego KJMci P.n.m., aby z tych 100 000 tynfów prowianty letnie circa calculationem były wytrącone. Także i loca deserta tak przez zniesienie wojsk auksyliarnych przechodzących, jako też per nimias in undationes wod[b] ab onere solutionis były uwolnione. Którym to ichm. panom komisarzom oraz i posłom naszym [k. 7v] pro viatico na drogę warszawską i na ekspensa oraz za podjęte prace obiema [sic] ichm. po 3000 złp deklarujemy.

A że j.w. jm. pan Jan Tarło sędzia ziemski lubelski, pułkownik wojska JKMci i Rzeczypospolitej koronnej komenderuje batalionem dragonii, który przy fortecy białocerkiewskiej zostaje, a utrzymać się nie może sine deservita mercede. Tymże ludziom naznaczamy sumę 20 000 [zł] i zlecamy jmci panu Janowi Pszonce miecznikowi lubelskiemu, administratorowi podatku groszowego, aby z tego podatku exolvat tę sumę j.w. jmci panu sędziemu lubelskiemu.

A ponieważ jm. pan [Jan] Iżycki wojski grabowiecki uczynił sufficientem calculum z podatku pogłównego eksakcyi swojej w sądach fiskalnych i dekret libertationis otrzymał, inhaerendo decreto libertationis iudicii fiscalis województwa lubelskiego, więc tegoż jmci pana wojskiego grabowieckiego praesenti laudo kwitujemy.

Mając województwo nasze iustum respectum meritorum, tudzież podjętych prac, fatyg i kosztów circa bonum publicum województwa naszego etiam cum discrimine zdrowia jmci pana Felicjana z Targowiska Gałęzowskiego podczaszego i pisarza grodzkiego lubelskiego, sól, tę którą jm. windykował w skarbie i którą już in parte non modica ichm. braci requirentibus i na dobra Pańskie wydał, zostającą jeszcze do wydania temuż jmci panu podczaszemu lubelskiemu kondonujemy.

A że jm. pan [Mikołaj] Trzciński produxit na sejmiku przywilej od Najjaśniejszego KJMci P.n.m. z podpisem własnej ręki JKMci i pieczęcią koronną na wakans skarbnikostwa lubelskiego, który cum reverenda akceptowaliśmy i jmci panu marszałkowi naszemu do czytania podać kazaliśmy. Któremu ex officio głos daliśmy vigore collati privilegii super munus [k. 8] skarbnikostwa. A że jm. pan [Aleksander] Suchodolski, nie zgadzając się, z jm. panem Trzcińskim poczęli de data tegoż przywileju kontradykować. Tandem województwo nasze lubelskie mom intrando in cognitionem privilegiorum do KJMci P.n.m. dla rozeznania i rozsądzenia ichmciów obydwu odesłało.

Insze materie obrad naszych w reces do przyszłego da Bóg sejmiku, który na dzień 14 miesiaca stycznia limitujemy i odkładamy. Działo się w Lublinie dnia 20 novembris roku 1714.

Antoni na Kossakach Kossakowski chorąży żytomierski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *W rkp. 2 jest suma 80 000 tynfów (!)*

[b] *W rkp. 2 brak tego słowa.*

CVIII. Sejmik z limity w Lublinie 14 stycznia 1715 r.

Zebrał się z limitacji poprzedniego sejmiku z 20 XI 1714 r. (zob. powyżej).

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 14 stycznia 1715 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 208, s. 314–320 – oblata (z pieczęcią); w grodzie lubelskim oblatował ur. Antoni Głodowski 4 II 1715 r.*; **Rkp. 2.** *APL, TKL 443, s. 69–70 (tylko początek)*; **Rkp. 3.** *B.PAU-PAN 8326, k. 115–120v – kopia.*

[s. 314] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się tu na miejsce konsulatcyj naszych zwyczajne, na sejmik ex anteriori limitatione dnia dzisiejszego, to jest 14 miesiąca stycznia w roku teraźniejszym 1715 przypadający, takie ad praesens rebus nostris ac negotiis prospiciente Deo za uniwersalnym konsensem całego kongresu stanowimy obrady[a].

Ponieważ z impozycyjej i za dyspozycyją komisariatu JKMci saskiego na sustentamen wojsk jego auksyliarnych dymowa kontrybucyja jest na województwo nasze pari sorte jako i na drugie założona, względem której wypłacenia ww. ichm. panowie posłowie i komisarze z przeszłego sejmiku uproszeni, donieśli nam teraz w kole braterskim, iż z pomienionym komisariatem saskim o sumę pewną composuerunt i kapitulacyję zupełną uczynili nomine całego województwa i ziemi łukowskiej. Tedy aby sumy z komplanacyjej przez ww. ichm. panów komisarzów z komisariatem saskim umówionej i spisanej, wynikająca kwota była skuteczniej et modo

fautiori bez agrawacyjej województwa komportowana, przy jednostajnym ore publico całego zjazdu naszego podziękowaniu ww. ichm. panom komisarzom za podjete fatygi i starania, że tak potrzebne dzieło kombinacyjej ad levamen et commodum universorum w Warszawie skonkludowali. Uprosiliśmy tychże ichm. panów komisarzów naszych, aby przejrzawszy się taryfie anni 1683, ad proportionem tejże samej, nową moderacyją i konskrypcyją dymów w województwie uczynili, mając refleksyję et iustum respectum na dobra zdezelowane tak wielu braciej szlachty. Aby nie byli dymami przeładowani i proportionaliter według pomiarkowania ichm. panów komisarzów tę kontrybucyję wypłacali. Tego zaś podatku dymowego eksolucyja, że na dwie racie przez komisariat generalny JKMci jest rozdzielona i na każdą ratę po tynfów 13 z dymu (jako ichm. panowie komisarze już dostatecznie [s. 315] ex mente congressus nostri wylikwidowali eam quantitatem tynfów ad proportionem et sufficientiam sumy z województwa należącej) płacić jest cathegorive determinatum.

Zaczym ponieważ w ręż sumę generalną in vim contributionis naznaczoną, wchodzą i inkludują się partykularne sumy. I tak saskiemu komisariatowi jako i księciu jmci Januszowi[185] w largicyjach od województwa przez ichm. panów komisarzów naszych deklarowane et in parte wypłacone. Tedy praesenti laudo unanimiter (żadnych abjurat alias konflagrat i libertacyj cum iniuria województwa prokurowanych nie przyjmując) postanawiamy, aby każdy z ichm. braci nemine excepto ratę pierwszą i powtórną tak jmci panu komisarzowi saskiemu, tu do województwa delegowanemu, jako i za dyspozycyją ichm. panów komisarzów naszych, według czasu wyrażonego w kapitulacyjej z komisariatem sakim, tychże ichm. panów komisarzów upewnienia, punktualnie wypłacał i komportował.

A że niektórzy ichm. panowie obywatele województwa naszego wydawali do Piasków prowianty jmci panu pułkownikowi de Alten i za niego po 18 zł płacili, przez co słuszną lezję i krzywdę (którą w kole naszym braterskim exposuerunt) mają do drugich ichm. braci, co tych prowiantów należąc aequaliter ad ferenda onera nie dawali, ani tych 18 zł płacili.

Tedy uchwały teraźniejszej consulto praecustodimus i statecznie to sobie przyrzekamy, aby ci wszyscy ichmciowie, którzy pomienione prowianty zapłacili i kwity otrzymali od jmci pana pułkownika de Alten, przy reasumpcyjej przyszłych sądów fiskalnych comportent wszystkie kwity do ichm. panów komisarzów naszych, którzy ex attributiali od województwa potestate, aby tych kwitów rewizję i dignoscentiam uczynili, przez kogo i jak wielka temuż jmci panu pułkownikowi kwota in vim prowiantów jest wypłacona, ichmciów upraszamy.

[185] *Gotfried Lebrecht Jahnus von Eberstaedt.*

Którzy zaś [s. 316] ichm. bracia nic nie dali na tę eksakcyje prowiantową 18 zł i kwitów żadnych produkować nie będą, ażeby per coaequationem cum exponentibus przed zapłaceniem drugiej raty postanowionych dymów wypłacali bez tergiwersacyi po 18 zł i do ww. ichm. panów komisarzów naszych też prowiantowe pieniądze comportare, obowiązujemy ichmciów sub rigore militaris executionis. Te zaś kwity komportowane za przerzeczony prowiant, aby ichm. panowie komisarze skonfrontowawszy i pomiarkowawszy z sumą z ostatniej raty wynikającą circa exolutionem jej jmci panu komisarzowi saskiemu w dymach kompensowali ex indemnitatem województwa. Jak najlepiej dojrzeli probatam ichmciów virtutem et fidem ku dobru pospolitemu obstringimus publico desiderio et amore województwa, inquantum jednak w takim pomiarkowaniu i w inszych okurrencyjach, jako by miała exoriri difficultas dajemy plenariam facultatem ichm. panom komisarzom hocce interstitio. Póki sejmik przyszły ex moderna limitatione nie dojdzie, uczynić rekurs do komisariatu JKMci, albo gdzie publicae indigitabit necessitas.

Za godne zaś prace i usilne do interesów województwa aplikacyje ichm. panów komisarzów naszych, tudzież koszta erogowane ad decus et emolumentum województwa powinną, chcąc ichmciów kontentować, rekompensę do dawnej kwoty anteriori laudo deklarowanej przydajemy i naznaczamy ex unanimi consensu 2000 złp. Która to pomieniona kwota tymże ichm. panom komisarzom naszym destynowana aby z podatku groszowego administracyjej w. jmci pana Jana Pszonki miecznika lubelskiego, za asygnacyją j.w. jmci pana [Jana] Tarła komisarza i pułkownika naszego (którego upraszamy aby ją wydał) ichm. przed inszymi wypłacona była.

A że stante diuturno ministerio godnej dyrekcyjej w. jmci pana Antoniego Kossakowskiego chorążego żytomierskiego, marszałka ad praesens koła naszego rycerskiego, przyniosła mu prowidencyja Boska syna i sukcesora, która progenies omine fausto nata. Zeby biorąc z latami incrementa dalszych ekspektacyj, nie tylko merita expemplo Patris, ale razem i zadatki obligacyj braterskich ad publicos obsequi casus w tym województwie mogła ad sua cunabula zabrać. Więc na powiacz [sic] tegoż syna [s. 317] urodzonego, ex communi wszystkich nas afektu et beneplacito oraz respektu mentorum jmci pana marszałka i z osobliwej estymacji w. jmci pana chorążego[186] i deputata województwa, rodzica jmci, temuż jmci panu marszałkowi koła naszego rycerskiego 6000 złp per modum donatywy ofiarujemy et moderno sancito naznaczamy. Która sumę w. jm. pan Pszonka miecznik lubelski z przerzeczonego podatku groszowego

[186] *Mikołaj Kossakowski chorąży lubelski, ojciec Antoniego chorążego żytomierskiego.*

administracyjej swojej za asygnacyją j.w. jmci pana komisarza województwa wypłacić będzie powinien.

Sądy fiskalne, jako są zawsze potrzebne do inwestygacji zatrzymanych podatków u ichm. panów eksaktorów et apud quosvis retentores, tak one i teraz reasumujemy. Których kadencyja od przyszłego poniedziałku na niedziel dwie, to jest pro die 4 februarii anni praesenti determinujemy i do nich różne okurrencyje z racji przedłużenia limity sejmiku, jeżeliby takie były, odsyłamy.

A lubośmy przeszłymi uchwałami naszymi, a mianowicie uchwała anni 1712, die 13 septembris determinowaną, długi ichm. panów Tomasza Kiełczewskiego stolnika, Jacka Stoińskiego łowczego [i] sędziego grodzkiego lubelskiego, Kazimierza Bielskiego cześnika warszawskiego i jmci pana Kazimierza Polanowskiego starosty saliwskiego[b], respektu 60 zł czerwonych jmci panu [de Alten] pułkownikowi saskiemu przez jmci [sic] wypłaconych, albo sumy pieniężne likwidowane od województwa naszego za rzetelny własnego ichmciów na potrzebę ex voluntate tegoż województwa dla przysługi i kosztu wydatek. Tedy pomienionym ichm. winne i należące do jmci pana komisarza naszego w onczas na Trybunał Skarbowy radomski obranego in ordine pierwszego po zupełną satysfakcyję ordynowali. Że jednak dotąd ichmciów ta satysfakcyja, którą z dyskrecji swojej ex per podestiam nie uprzykrzali się, przeto aby ciż creditores nostri dalszego zawodu nie mieli, długi ich wyrażone albo sumy pieniężne od nas winne (jeśli prowidencyja jmci pana komisarza naszego, z których podatków pro praetio retent uprzątnione być nie mogą) do najpierwszego cuiuscumque vocabuli i najpewniejszego, który po teraźniejszej czopowego i szelężnego kurencyi ex [s. 318] beneplacito województwa succedet podatku przed wszystkimi innymi, jako dawne zastarzałe po skutek nieodwłocznego wypłacenia i oddania regulujemy.

Obligując fraterne jmci pana sędziego ziemskiego i komisarza naszego, lubo vicariam jmci potestatem casu quo abo necessitate aliqua naonczas ad munium komisarstwa substituendo, aby też same debita przed inszymi potioritatem mające, in primo limine wydawania asygnacyjej najpierwszych na nie iuxta ssyllabum illorum non decidento in partes sine restrictione, owszem cum intimatione najprędszego ad assem ante alias wypłacenia asygnacyj wydaniem do zupełnego expectantium ukontentowania, a bardziej pro iustitia, która nie tylko liberalitatis, ale też pietatis actibus praestat, uspokoił.

Więc że asygnacyja jmci pana Kazimierza Bobrowskiego wicesgerenta grodzkiego [mielnickiego] na 1000 złp in recompensam pracy [i] kosztów podjętych w komisariacie saskim in rem województwa naznaczona oschła, jako i deklaracyja na 600 zł pro simile obsequio et sumptu w komisariacie

moskiewskim, temuż jmci panu Bobrowskiemu uczyniona, dotąd swego skutku nie wzięła. Zaczym de unanimi consensu nostro jmci panu [Janowi?] Trojanowi Niezabitowskiemu administratorowi czopowego (przy którego podatku administracyjej tegoż jmci pana Niezabitowskiego ex mente laudi moderni konserwujemy) wypłacenie tych sum jmci panu Bobrowskiemu z pomienionego podatku czopowego mediante assignatione j.w. pana komisarza zlecamy.

Detulit nam jm. pan Władysław Drzewiecki podczaszy dobrzyński, iż za kontrahencyi swej podatku szelężnego województwa naszego supplendo necessitates województwa, miał znaczną sumę jmci panu pułkownikowi Grothowi i innym z podatku pomienionego wypłacić. Więc ten interes jmci do sądów fiskalnych odsyłamy. Na których sądach powinien będzie iuramento comprobare realitatem wypłaconej sumy i cokolwiek ex iuramento jmci wypłaconej sumy przez jmci pokaże się pro liquido [s. 319] przyjąć i wypłacić jmci asekurujemy.

Jmci panu [Aleksandrowi] Kalińskiemu przez ogień przypadkowy zrujnowanemu 2000 [zł]. Jmci panu Drzewieckiemu podczaszemu dobrzyńskiemu podobnym sposobem niedawno ogniem przypadkowym zdezelowanemu 1000 zł. Jmci panu komisarzowi ziemi łukowskiej 1000 zł. [c]Jmci panu Karolowi Kośmińskiemu 1000 zł. Jmci panu Dominikowi Uniszowskiemu 300 zł z podatku czopowego tym wszystkim ichm. per calamitates varias zrujnowanym z eksakcyjej jmci pana Trojana Niezabitowskiego naznaczamy i z naszych afektów braterskich kontentujemy[c].

A ponieważ jm. pan Karol Kośmiński certując humanitate propter bonum publicum administracyjej podatku czopowego, z braterskich afektów sobie konferowanego, ustąpił pomienionemu jmci panu Trojanowi Niezabitowskiemu, więc grato animo w dobry afekt ku dobru pospolitemu jmci przyjmując, praesenti laudo statuimus, że nie kto inszy na przyszły da Bóg rok do eksakcyjej przerzeczonego podatku czopowego nad tegoż jmci pana Karola Kośmińskiego będzie w afektach naszych bliższy.

Desiderium zaś j.o. jejm. pani kasztelanowej krakowskiej, hetmanowej wielkiej koronnej[187], jako też i w. jmci pana Pepłowskiego do przyszłego da Bóg sejmiku odsyłamy.

Lubośmy zaś in praemisso puncto niniejszej obrady naszej wszelkie libertacyje miast i wsiów quo ad praesentem fumalem exolvandam contributionem annihilowali, jednak widząc ciężką ruinę miasteczka Bełżyc cum attinentiis w. jmci pana Felicjana z Targowiska Gałęzowskiego podczaszego i pisarza grodzkiego lubelskiego dziedzicznego, które to na trakcie

[187] *Elżbieta Helena z Lubomirskich Sieniawska.*

różnym wojskom zostając, żadnych szynków dla częstych przechodów i stacyj żołnierskich, a osobliwie wojsk cudzoziemskich [s. 320] prowadzić nie mogąc, do ostatniej prawie przychodzi dezolacyjej. Tedy mając kompasyję tak nad ubogimi ludźmi miasteczka tego obywatelami, jako też et merita atque amorem ku dobru pospolitemu tegoż jmci pana podczaszego lubelskiego [...][d] miasteczka Bełżyc cum attinentiis od podatku groszowego, tak administracyjej przeszłej jmci pana Mikołaja Wilczopolskiego, jako też za administracyjej teraźniejszej w. jmci pana Pszonki miecznika lubelskiego idącego i na dalsze tegoż podatku następujące administracyje uwalniamy et a solutione pomienionego podatku [...][d].

Abyśmy zaś interesom województwa in ulteriori tempore succurrere mogli, ten sejmik do dnia poniedziałkowego post Dominicum Conductus Paschae [29 IV] limitujemy. Które to laudum albo rad i uchwał naszych postanowienie, za zgodnym ichm. braci ore publico konsensem umówione, jmci panu marszałkowi koła naszego ręką własną podpisać i do grodu iuxta morem et consuetudinem per oblatam podać zleciliśmy. Działo się w Lublinie, na miejscu konsultacyj naszych zwyczajnym, dnia 14 miesiąca stycznia r.P. 1715.

Antoni na Kossakach Kossakowski chorąży żytomierski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *Na tym zdaniu kończy się pierwszy zapisany fragment w rkp. 2.*

[b] *Salnickiego.*

[c-c] *Drugi i ostatni fragment laudum w rkp. 2.*

[d] *W oryginale część tekstu nieczytelna przez podarcie karty; ta sama adnotacja w kopii w rkp. 2.*

CIX. Sejmik z limity w Lublinie 29 kwietnia 1715 r.

Wyznaczony przez limitację z poprzedniego sejmiku z 14 I 1715 r. Jego akt nie odnaleziono. Być może nie odbył się.

CX. Sejmik z limity w Lublinie 15 lipca 1715 r.

1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 15 lipca 1715 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 209, s. 162–165 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Marcin Szaniawski miecznik witebski 20 VII 1715 r.*; **Rkp. 2**. *AAL, AKKL Rep. 60 TVII, k. 164–174 – kopia.*

[s. 162] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się na sejmik do Lublina, na miejsce obrad zwyczajne, ex vi limitationis sejmiku przeszłego na dzień 15 miesiąca lipca, to jest dnia dzisiejszego przypadający, takową obrad naszych czynimy konsultacyję.

A naprzód unanimi voto, powitawszy w. jmci pana Jacka Stoińskiego sędziego ziemskiego lubelskiego[188] i sobie wszystkim tego winszujemy szczęścia, że przez tak długi czas wakujące ziemstwo emeritissimo ab antenatis clarissimo meritis suis w tym województwie viro in regimenet dispositionem cessit. I temuż w. jmci panu sędziemu ziemskiemu lubelskiemu zgodnie apprecamur, aby po godnej pamięci ojcu swym[189], godny syn ojcowskie zasiadłszy miejsce, jako legum custos iustitia w prześwietnych trybunałach nie dawał vacillare, a sam na tym urzędzie salit longos vivat in annos et zatym, gdy podczas wakującego ziemstwa naszego akta ziemskie lubelskie ab alienis cum periculo et discrimine fortium i substancyj całej Rzeczypospolitej distone regebantur, upraszamy tegoż w. jmci pana sędziego ziemskiego lubelskiego, aby a primordiis urzędu swego quaenis tego ziemstwa mala eradicet, podawszy i adaptowawszy sobie inszych oficjalistów ziemskich, terrigenas et possessionatos w tym tu województwie. Także księgi ziemskie lubelskie, które przez tak długi czas w Zamościu nullo bono ordine delitescunt, ad proprium tutejszego miejsca archiwum raczył jak najprędzej sprowadzić.

Co zaś do porządku województwa naszego i ziemi łukowskiej in cumbit. Naprzód sól suchedniową w województwie naszym w. jmci panu Mikołajowi Kossakowskiemu chorążemu naszemu lubelskiemu, w ziemi zaś łukowskiej w. jmci panu Franciszkowi Jezierskiemu łowczemu łukowskiemu na ten rok w dyspozycyję unanimi nas wszystkich consensu dajemy. Której soli dystrybuta, tak w województwie jako i ziemi łukowskiej, a data wydanych innotescencyj przez niedziel dziesięć persistet i trwać powinna, intra quod spacium ichm. panowie dziedzice i posesorowie, tudzież administratorowie sól pomienioną na dobra swoje należącą odbierać mają. Ktoby zaś w pomienionym czasie i terminie tejże soli na dobra swoje należącej odebrać zaniedbał, tedy ci wszyscy ichmciowie renitentes po skończonym terminie, żadnej soli pretendować i upominać się nie mają. I owszem, ww. ichm. panowie dyspozytorowie soli agravis [s. 163] impetitione et recompensa niewybranej przez kogokolwiek soli liberi et immune zostawać będą vigore praesentis laudi.

Stosując się ad anterius laudum województwa naszego, jmci pana Adama Miaskowskiego do najpierwszego podatku w ziemi łukowskiej, to jest groszowego albo szelężnego naznaczamy. Czopowe zaś przyszłe w tejże ziemi łukowskiej tenive jmci panu Adamowi Miaskowskiemu[a] in vim contentationis darujemy wszelkie libertacyje w. jmci pana starosty

[188] *Nominowany na urząd dnia 8 VII 1715 r. Zob. Urzędnicy lubelscy, nr 284.*
[189] *Franciszku Stoińskim.*

łukowskiego[190] na dobra swoje z tegoż czopowego wydane, jako prawom i ustawom województwa naszego przeciwne, praesenti laudo annihilando. Privata w tejże ziemi łukowskiej conventicula, jako legibus repugnantia, także wszystkie in genere libertacyje i kwity saskie w Warszawie na dobra którekolwiek w województwie lubelskim wydane, unanimi consensu praesenti laudo abrogantur, cassantur et annihilantur.

Administratorowie dóbr j.w. jmci pana wojewody podolskiego[191] o podatki wszelkie z tychże dóbr w województwie lubelskim będących, zarówno płacić powinni, żadną ekscepcyją się nie zasłaniając. Dobra Markuszów i Czemierniki, ponieważ uchwałom województwa naszego renitentes byli, aby podatek niezapłacony cum triplici pensione wypłacili i do egzekucji tegoż jmci pana komisarza, który delatę do tychże dóbr miał, naznaczamy.

W. jmci panu [Aleksandrowi Tomaszowi] Kiełczewskiemu stolnikowi lubelskiemu dług dawno przez województwo nasze winny, z podatku przyszłego szelężnego albo czopowego, najpierwszy ante alias asignationes wypłacić deklarujemy.

Odebrawszy jawny dowód życzliwości et prompti officii jmci pana Kazimierza Bielskiego cześnika warszawskiego przez wygodzenie znacznej sumy pieniędzy na pilną i nieuchronną potrzebę województwa, po prawie in redemptionem fortun naszych i odwrócenie ciężkich kontrybucyj, już in liminibus nostris będącej, należy nam ex iusto przy wyrażeniu należytej obligacji pro actu illius benevolentia evincendo sponsionem nostram skuteczną uiścić się satysfakcyją, której że ad praesens prędzej obmyślić nie możemy, currimum ad profatam w podanych okazjach.

Imci pana Michała Brodowskiego podstolego bracławskiego facultatem, aby teraz proprio peculis zastąpił ten dług województwa, a zaciągniony in fidem publicam kredyt incontinenter rzetelnym wypłaceniem zupełnej sumy jmci panu Bielskiemu cześnikowi warszawskiemu [s. 164] ewinkował. A to co jmci panu cześnikowi warszawskiemu wypłaci, jako też i to co ex presenti inevitabili necessitate na donaria erogabit, jm. pan podstoli bracławski przy teraźniejszej dymowej kontrybucji facto proportionato dispertimento jako komisarz odbierze sobie. In recompensam zaś ludzkości wyświadczonej i doświadczonej tegoż jmci pana Brodowskiego podstolego bracławskiego dystrybutę przyszłej da Bóg in anno in mediate futuro 1716 nam z żup bocheńskich należącej soli, temuż jmci conferimus, to jest w województwie lubelskim samym, w ziemi zaś łukowskiej jmci panu Pawłowi Stoińskiemu podstolemu buskiemu. Którą to sól pomienieni ichmciowie sua cura z najpierwszej wiośnianej de[..]tacyi odebrać

[190] *Jan Franciszek Nowosielski.*
[191] *Stefan Kazimierz Humiecki.*

i według zwyczaju na dobra dziedziczne distribuere powinni będą. Przy tym kontentując słuszne desiderium tegoż jmci pana Bielskiego cześnika warszawskiego o rewizję browarów i karczem we dwóch jego wsiach, to jest w Łysołajach i Brzostówce, ex quo allegat, że już więcej niżeli od dwóch lat nie ma w nich arendarzów, ani roboty, ani szynków, żednego likworu, a consequenter nie może importare ordynaryjnego podatku ad aerarium województwa. Convenimus jmci pana Pszonkę miecznika lubelskiego, administratora groszowego i szelężnego, aby in spatio dwóch tygodni ab actu tego sejmiku do pomienionych wsi zesłał kogo ex brachio suo ma rewizję browarów i karczem tamecznych. Po której uczynieniu accepta relatione jmci pana miecznika lubelskiego nie będzie pretendował importacji z nich do kolekty swojej, ponieważ nemo stringitur ad dandum quod non habet.

[b-]Ichm. panom posłom naszym do JKMci P.n.m. na przeszłym sejmiku ordynowanym, to jest jmci panu Michałowi Trzcińskiemu skarbnikowi lubelskiemu i jmci panu Zygmuntowi Jastrzębskiemu in vim pracy [i] kosztów na tej funkcji podjętych 3000 zł, to jest po półtora tysiąca każdemu z osobna naznaczamy, a to z przyszłego groszowego albo szelężnego z województwa naszego i ziemi łukowskiej[-b].

Jm. pan Aleksander Suchodolski produxit w kole naszym przywilej JKMci sobie na urząd łowiectwa lubelskiego konferowany, który przeczytawszy tegoż jmci pana Aleksandra Suchodolskiego dignum concivem nostri et emeriti parentis sitium za łowczego województwa naszego unanimi voto przyznajemy, ac de loco et inmunitatibus huic muneri competentibus cedujemy.

Insze zaś interesa et desideria ichm. braci naszych do przyszłego da Bóg sejmiku, który nazajutrz po deputackim, to jest na dzień 10 miesiąca września limitujemy [i] odkładamy. To zaś laudum uchwały naszej jmci panu marszałkowi koła naszego podpisać i do akt grodzkich podać zleciliśmy. Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyjom zwyczajnym[c] [s. 320] dnia 15 miesiąca lipca r.P. 1715.

Antoni na Kossakach Kossakowski chorąży żytomierski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *Tu: Miastkowskiemu.*

[b-b] *Tego fragmentu brak w rkp. 1.*

[c] *W rkp. 2 jest: naznaczonym.*

CXI. Sejmik deputacki w Lublinie 9 września 1715 r.

Informacji o tym sejmiku nie odnaleziono. Brak też danych o deputatach lubelskich na Trybunale Koronnym w kadencji 1715/1716 r., zob. Deputaci, cz. IV, s. 129.

CXII. Sejmik gospodarski w Lublinie 10 września 1715 r.

Został zerwany, o czym jest mowa w początku laudum następnego sejmiku z 31 X 1715 r. (zob. poniżej).

CXIII. Zjazd w Lublinie 31 października 1715 r.

1. Laudum zjazdu w Lublinie 31 X 1715 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 215, s. 613–618 – oblata*[192]*; do akt lubelskiego Trybunału Koronnego aktykował ur. Kazimierz Gładki 7 XI 1715 r.; w grodzie lubelskim oblatował ur. Jan Waliski burgrabia lubelski, 16 III 1718 r.;* **Rkp. 2.** *B.PAU-PAN 8326, k. 121–124v – kopia.*

[s. 613] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego, zjechawszy się na kongres konsultacyjej zwyczajnego miejsca, per iniquam fatorum sortem, za rozerwaniem sejmiku zostawszy orbati consiliis, wzbudzeni to reali braci naszych, wojska skonfederowanego, sanguinis diluvio, to sotiali województw prześwietnych, animorum et armorum confluxu, prośbą i groźbą commoti, takową na teraźniejszym zjeździe naszym czynimy obradę.

Przyznać a nie [s. 614] bez żarliwego alto numini podziękowania mamy, iż spes praementes ac nimias Deus Thedas duxit ad exitus, kiedy ostatniej zguby ponoszącym jarzmo, w nieprzyzwyczajonych obrzydłej niewoli, plątającym się pętach, nie inne to ductu natury imienia polskiego, to motivo et zelo województw, stawiać przed oczy obiectum tylko w jednej nadzieję położyć jedności, omnis spes Danaum et caepta fiducia belli, animi concordis et auxiliis cievere suis ofiarujący in rapinam domowe zbiory in praedam zrujnowane fortuny. Kołataliśmy do ojcowskiego serca, wołając servato humilitatis gradu, quae nos sub auspiciis dobrotliwego pana, miseriae tam misere macerant bez przestanku, de modo contribuendi myślący i już od sposobów per inepiam odchodzącej, stawaliśmy na celu, tanquam ovesoccisionis, mutuam et sedentiariam assentiendi Rzymian, wnosząc sobie potestatem, gdzie unus solusque censebat, quod sequebantur omnes. Jednak w tym oto tak ciężkim zostający razie nie mieliśmy inszego intentum, tylko praecarium wnosić libellum, usus abit vitae, belli consumimus aevum ad mortem dimitte senes.

[192] *Dokument dołączony do księgi z 1718 r.*

Że zaś nas to precibus, to fulmine częścią rezolucyją wojska skonfederowanego przez legatów, częścią unanimitas województw, bez destynatów convocat do kupy i jedności, tot pressuris malorum perterriti collimamus do przedsięwziętego sposobu tego, czas i miejsce dalszemu kongresowi, to jest 14 praesentis pod Zawieprzycami naznaczywszy, dyrektora, za powrotem i przybyciem j.ww. ichmciów panów senatorów, norma województw innych, pod tymże miejscem Zawieprzycami destynujemy [s. 615]. Obtestując z tym, iż przy wierze świętej katolickiej, ojczystych prawach, dostojeństwie JKMci, salvo per omnia vincula, pactorum conventorum, pulchrum nam będzie mori et succurere in armis.

Aby zaś na ten zjazd wszyscy nemine excepto przybywaliśmy, nie tylko konstytucyje i prawa o tym ferowane reasumujemy, ale też ktobykolwiek tak z j.ww. panów senatorów, których to inter medios mieć chcemy, inter Maiestatem et libertatem, ale też ichmciów szlachty braci ad actum nie przybył; takowy carere ma activa voce, ponosząc extendentiam rigoris prawem obwarowanego. Ichmciów rotmistrzów, in antecessum na pospolite ruszenie obranych, aprobujemy, hoc adiecto: aby primus in ordine senator albo obrany pułkownik miał rząd i władzę. Widziawszy indomitam mortem i grasującą kup różnych imprezę, nie możemy być tuti w fortunach i domach, więc wyprawę ob imminentis periculi metum postanawiamy. To jest z dymów numero dwudziestu pachołka z moderunkiem, a to na taryfę anni 1683 nieboszczyka jmci pana Moszyńskiego, by wyprawiono obligujemy. Która taryfa że jest permanens et aggravativa, więc impositionem alleviare commitimus. Z koloniej nowej ad provinciam hanc destynowanym.

Że zaś w województwie i ziemi łukowskiej znajdują się po części rozrodzonych szlachty braci, w których aby nie była difficultas w wyprawowaniu, więc umawiamy aby mutuo posesora i rotmistrza consensu, ad manus rotmistrza [s. 616] lub jego destinata z dymu jednego na zupełną płacę pułkową złożyć 8 zł mają. A że zaś ex mente et bene placito każdemu specifice jmci. panu rotmistrzowi za pracę in conservationem oficerów 3.200 zł. Więc obligamus ichmciów, aby zupełnej in quantitate et numero, in obsequium województwa wystawił chorągiew. Na tę zaś sumę 3200 zł, do każdego dymu 2 złp przydajemy, tak aby nie więcej z dymu jednego wychodziło, tylko 10 zł.

In casu zaś wzięcia z dymu solucyjej istotnego a nie wystawienia ad opus bellicum ludzi, forum w dochodzeniu krzywdy wojewódzkiej i zawodzeniu tak województwu jako i ichmciów panów rotmistrzów ubiquinarium naznaczamy. [a-]Do którego to rotmistrzostwa upraszamy[-a] z [województwa] lubelskiego jmci pana Józefa Gałęzowskiego, Antoniego Gałęzowskiego, Jana Wilczopolskiego, z ziemi łukowskiej jmci

pana Remigiana Stoińskiego łowczego latyczowskiego, z powiatu urzędowskiego jmci pana Stefana Bobowskiego podczaszego mielnickiego; ad suplementum tak województwa jako i powiatu superaty dymów jmci pana Jana Górskiego cześnika trockiego. Stringendo mową niniejszą, aby in executione tych pachołków sedulam przykładali applicationem. Których in opus bellicum jeżeliby która wieś in spatio tygodnia nie wyprawiła, rigori et duplici pensioni ma subesse et militarem w egzekucyjej patimanum. Do rozmiarkowania taryfy, ad hunc solum actum przydajemy do ww. ichm. [Aleksandra] Kiełczewskiego stolnika, [Teodora] Orzechowskiego podstolego, [Jana] Pszonkę miecznika lubelskich, [Stanisława] Rozwadowskiego chorążego łukowskiego, jmci pana [Franciszka Jezierskiego] cześnika łukowskiego. Commitendo ichm., aby aequalem między ichmciów panów rotmistrzów uczynili parafiej w pomiarkowaniu dispositionem, a to według taryfy wzwyż wyrażonej anni 1683.

Ichmciów panów posłów wojskowych, jako suma przyjmujemy veneratione, tak regratificando ichmciów ochotę i pracę 4000 zł ofiarujemy i solutionem tej kwoty za administracyjej swojej aby uczynił jm. pan Józef Iżycki intinujemy.

W czym retaliando legationem przezacnego wojska upraszamy ad reponenda desideria ichmciów panów [Kazimierza] Polanowskiego [s. 617] starostę saliskiego, jmci pana Bogusława Pszonkę podwojewodzego lubelskiego, z łukowskiego jmci pana [Antoniego] Jezierskiego łowczego łukowskiego. Upraszamy ichmciów, aby tak legationem jako et omnem provinciam województwa probata chcieli peragere virtute korespondując we wszelkich województwa interesach, tak z jmcią panem marszałkiem wojskowym, jako i z województwem. Którym to ichm. in vim pracy dalszych kosztów po 1000 zł naznaczamy, iniungendo solutionem z podatku w administracyi jmci pana Józefa Iżyckiego zostającego.

A że tot anterioribus laudis potrzebne widzimy praesidium zamków, więc i teraz aby deposita fortun szlacheckich firmiorem miały securitatem, na konserwacyję tych lubelskiemu 1000 zł, łukowskiemu 500 zł, a to z czopowego naznaczamy. Miasto Łuków, że per praesentem calamitatem czasów ad supinam przyszło desolationem, więc subsequenti tempore w podatkach succurrere alewiacyję przyobiecujemy.

Posłów do województwa bełskiego do kongresu zawieprzyckiego odkładamy. Vacantem administrationem po jmci panu [Janie] Pszonce mieczniku lubelskim jmci panu Józefowi Iżyckiemu vigore laudorum cum pleno titulo konferujemy, naznaczając praesenti sancito na wsiach i miasteczkach szelężne. Decisionem miasta Lublina do zjazdu zawieprzyckiego rezerwując, [b-]w ziemi łukowskiej szelężnego currentia do dyspozycyi jmci panu Stoińskiemu odda[-b]. Aby zaś sanguine deservita merces wojska naszego

kwarcianego tym istotniejszy wzięła skutek, im żarliwszy w czynach tych viget integritatis publicae zelus, więc ad satisfactionem concordi voto podatek pogłównego iuxta tariffae anni 1676, po całym województwie abscissis libertationibus, które ab urgentem necessitatem moderni status kasujemy, pro nullis et irritis na ten rok deklarując, pozwalamy. Oprócz tego i żydowskie, na który to podatek wydać asygnacyje wojsku i delaty w. pan komisarz ex vi muneris sui, secundum repartitionem wydać ma. Oraz aby ten podatek jako [s. 618] najprędzej gotować asygnatoariuszom ogłosić tak w Lublinie jako i po parafiach zlecamy. Asygnacyję wszelką anterioribus laudis w solucyjej w. panu [Krzysztofowi] Jezierskiemu staroście grodzickiemu, do zawieprzyckiego kongresu odkładamy. Te zaś punkta podpisać i ad acticandum podać zlecamy jmci panu marszałkowi. Datum Lublini 31 octobris a D. 1715.

[Jan] Franciszek Nowosielski starosta łukowski, marszałek koła rycerskiego kongresu województwa lubelskiego mp.

[a] *Dopisane tą samą ręką na dole strony.*

[b-b] *Dopisek na dole strony.*

CXIV. Konfederacja województwa lubelskiego pod Zawieprzycami 14 listopada 1715 r.

Zjazd zwołany uchwałą poprzedniego z 31 X 1715 r. (zob. powyżej).

1. Laudum zjazdu (kongresu) pod Zawieprzycami 14 listopada 1715 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 209, s. 922–928 – oryginał z pieczęcią; w grodzie lubelskim oblatował ur. Jan Wróblewski w imieniu marszałka Mikołaja Kossakowskiego chorążego lubelskiego 26 XI 1715 r.;* **Rkp. 2**. *APL, TKL 443, s. 27–30 – kopia (bez końca).*

[s. 922] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego, powiatu urzędowskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się pod Zawieprzycami do obozu naszego ex consilio in statu praesenti, die 29 octobris in loco consiliorum solito formato, ile mając górniejszych województw, ichmciów braci naszych ad ea sortia agenda. Exempla affectum lubo każdego z nas do tego zelus fidei libertatis amor, fides in nobis innata erga principem pociąga. Jednak my chcąc iść przykładem przodków naszych quorum sangvine parta libertatis salus, którą widząc ad praesens tot conquassatam malevolerum viribus victamque furore inhiantium na wiarę i wolność naszą vicinorum, którzy titulo agravanti, nazwani przez siebie samych protektorowie ad eum prawie przywiedli statum Ojczyznę naszą, że ledwie z niej zrobili hebite Troiae solum. Czemu zabiegając, wzięliśmy przed siebie medium unionis salubre, święty przykład przodków naszych, reasumując konfederacyję anni 1674[a] pod Warszawą spisaną

i postanowioną. I tę in toto aprobując, wziąwszy na pomoc Boga samego, który jest serutator cordium et defensor iniuriatorum, że nie chcemy tej konfederacyi na nic więcej zażyć, tylko na chwałę samego Boga.

Naprzód, spisawszy się wszyscy przy jednym, a każdy przy wszystkich, to świątobliwe opus utrzymywać, przy wierze świętej katolickiej, przy prawach i wolnościach naszych od antecesorów naszych krwią nabytych, a od królów wolnymi głosami obranych w wolnym narodzie naszym panujących, od jednych nam nadanych a od drugich nam potwierdzonych, przy Majestacie i dostojeństwie Najjaśniejszego KJMci Augusta Wtórego nam teraz panującego. Przyrzekając sobie, wspólnie obiecując i obowiązkiem przysięgi stwierdzając, pod wiarą, cnotą staropolską [s. 923], pod uczciwością i sumieniem naszym żadnego rozerwania między sobą ani dysmembracyj nie czynić i owszem przy tym naszym sprzysięgłym obowiązku stawać do ostatniej krwi naszej [c-]i ktobykolwiek jakie molimina przeciwko Ojczyźnie, machinacyje jakie czynił lub jawnie lub potajemnie czynić chciał, na tego jak na nieprzyjaciela Ojczyzny wraz consurgere obligujemy się[-c] salvo nihilominis iure vetandi, [c-]uti iure cardinali et pupillo libertatis nostrae in pleno robore reservando recervato nihil. Jednak preiudicando confederationi modernae, która circa cardinalia iura libertatis suum robur mieć powinna, sine contradictione omni[b] prerogatywy swojej[-c].

Lubo się to już wyżej namieniło, atoli niech nikt nie trutynuje [sic] exiguam plenam doloris vocem verbo, który się geminata et gementer wyraża, co nas do tej przywodzi rezolucyjej, tylko złupione świątnice Boskie przez niepotrzebne i konstytucyją anni 1699 pro hostibus Patriae reputatis populis, jeżeliby miały kiedy in visceribus manere Regni saskie wojska, które dotychczas wyniszczyły tak Rzeczpospolitą, miłą Ojczyznę naszą, z ozdobnej [e-]uczyniwszy ex Domina gentium tributariam wprowadzając (exoso nomine et abominabili) i wkładając despotica impositione na wolny naród nullae servitutae subiectam gentem bez taryfy prawdziwej arbitrarias pro libitu suo et libidine wyniszczenia przywodząc gorzej niż in absolutis dziać się zwykło. Dominiis wolnemu narodowi, który neque cotribuit, neque contribuit, tylko per mutuam trium ordinum [d-]Regni statum[-d] [c-]permissionem et constitutionem commissoriat sa[...]gens invida libertatis nostrae arbitrarie sola usus potent[is][b] wkłada[-c]. Sumy wyciągając, płacz ubogich ludzi lachrimas oculis populi emungere curando. A co egzekucyje tituliter pretextu renitentiam wypłaceniu kontrybucyjej za szkody czynią. Co za agrawacyje przechodzącego wojska, oficerów stawanie w dworach cum scandalo populi cum concubinis [d-]z obrazą Bożą[-d], natenczas oprócz kontrybucyjej ekstorsyje prowiantów, sine numero numeri koni i wołów na podwody zabierania, dla wyniszczenia, odio tylko mając wolny naród[-e]

immitates dworów [s. 924] szlacheckich, zgwałcone iura cardinalia versa in risum et lusum, zabieranie senatorów tak duchownych[f] jako i świeckich et equestris ordinis i ich więzienie, jako to i jmci pana wojewodę ruskiego[193], dotychczas in carceribus zostającego. Także zabijanie senatorów i regimentarzów, zniesienie chorągwi virtute maiorum certantes, filiosque w więzieniu onych zatrzymanych. Najazdy dworów i zabójstwa w nich tak wielu ludzi, żadne nie dojście sprawiedliwości, tam in criminalibus, quam in civilibus causis i u samych generałów emuncti nervi belli, przez wybranie pieniędzy i ekstorsyje ciężkie corocznych kontrybucyj ut miles noster sine annona vivat. A będąc w służbie koronni synowie Ojczyzny swojej o tym sobie ob egestatem obrzydziwszy, służbę porzucili. A wojska natomiast saskie wchodziły w komput, non indefensionem, sed in opressionem legum wolnego narodu. Chcąc tedy zostawić gratam successoribus nostris memoriam, tośmy przed siebie wzięli salutare medium, porzucając zniszczone [c-]i wniwecz obrócone[-c] przez saskie wojska domy nasze, viduatos lares, żebyśmy tylko zostawili fidelitatem et virtutem maiorum partam potomkom naszym.

A że sine rectore navis, sine duce bellum być nie może[g], za marszałka tej konfederacyi obraliśmy e medio nostri j.w. jmci pana Mikołaja z Kossaków Kossakowskiego chorążego i deputata na Trybunał Koronny [z] województwa lubelskiego, przyrzekając sobie indivise et indessolubili nesu tej miłej Ojczyzny od wszelkich insultów i machinacyj, przeciwnych według praw i wolności bronić, ostrzegać i zaszczycać i zastępować własnymi piersiami pro sequendo et persequendo. Naszego nieprzyjaciela na wolność i swobody w granicach naszych następującego, i owszem go szukać, przyrzekamy i obowiązujemy się.

Że zaś każdego securitas in sola iustitia manet posita, przeto reasumując prawa, też securitatem świątnic Boskich, żeby były in sua immunitate, sacrorum sedes et secerdotum venerationes. Osierociałe od nas ad praesens i opuszczone domy cara pignora nostri solis diis pennatibus relicta. Ichm. panom oficjalistom, którym prawo dato huius regendi munus i my o to ichmciów braci naszych upraszamy, żeby swawolne kupy najeżdżające [s. 925] uchowaj Boże domy pozostałe nasze, łapać kazali et deliquentes karali, inherendo constitutioni anni 1621[194]. Bezpieczeństwo gromadzącym się do nas braci i świątobliwego tego naszego obowiązku teraźniejszą konfederacyjej, jako i odjeżdżających urgente necessitate do domów swoich ichmciów braci (securitatem onmem cum consensu jednak j.w. jmci

[193] *Jan Stanisław Jabłonowski.*
[194] *VC, t. III, s. 297–302.*

pana marszałka naszego konfederackiego), przyrzekamy i one ad fonum tubae parigować jm. pan marszałek nasz konfederacki rozkaże.

A że iustitia stant firma Regna pieque reguntur, tak żeby każdemu sprawiedliwość była uti leges innotescant cunctis et rigor ex tendatur super deliquentes, qualitate facti obraliśmy za sędziego wojskowego w. jmci pana Marcina Trembińskiego podczaszego trembowelskiego, upraszając jmci pana ażeby nemim parcendo chciał według artykułów wojskowych i konstytucyjej rigorose sądzić, zabiegając wszelkim inkonweniencyjom i swawoli, które by się znajdować mogły, żeby był zachowany między nami. Naprzód mutuus amor et confidentia, wykorzeniając wszelkie prywatne dissensyje i nienawiści, fassit privata odia publicis utilitatibus remittere, na honor żaden żadnego non inhiando, ani się ważył ktokolwiek porywać do żadnej broni, co surowo jm. pan sędzia wojskowy (salva nihilominus appellatione, osobliwie in criminalibus do sądu j.w. jmci pana marszałka naszego konfederackiego) sądzić ma.

Ponieważ zaś ta nasza konfederacyja et salus Reipublica nie tylko in armis, ale też et in consiliis consistit atque formanda największa informacyja i iluminacyja et discussio seru pultarum in occurentibus negotiis Rzeczypospolitej być powinna od ichmciów panów senatorów i starostów grodowych, których ichmciów że tu ad praesens nie mamy, więc praesenti confederatione ichmciów do nas zapraszamy, aby jak najprędzej adesse chcieli jako i insi ichm. bracia [s. 926] nasi którzykolwiek gaudent u nas ex affectibus nostris honoribus et praerogativis, żadnym się sposobem nie wymawiając ani żadną racyją neque futurarum consequentiarum metu et formidine, uti sub carentia in posterum vocis activae ubi vis locorum et sub confiscatione bonorum, przeciwko którym jeśliby byli refragarii prawu i tej ekspostulacyjej naszej braterskiej per modernam confederationem nostram constitutam, tedy tanquam rebelles et renitentes wszyscy consurgere unanimiter powinniśmy.

Sołtysi, którzy do województwa lubelskiego należą, ażeby stawali w obozie naszym. Że zaś kampania już tym sołtysom wyszła na św. Marcin kończąca się, jednak ex urgente nesessitate dla wspólnej obrony Rzeczypospolitej obowiązujemy jmci pana rotmistrza, aby zaraz ordynans swój do nich posyłał, aby jako najprędzej stawali w obozie. Renitentes zaś i nieposłusznych ordynansowi karać jako deliquentes będzie powinien et adiere ich executionibus suis, w ostatku aby i łapać jm. pan rotmistrz kazał i przywodzić ich do naszego obozu upraszamy i tą naszą konfederacyją jmci pana rotmistrza, jako też fide et honore, obligujemy jmci, aby ich koniecznie stawił.

Zaszłą dyspozycyją wyprawy pachołków na przyszłym[h] kongresie dnia 29 octobris w Lublinie ekspediowanym i tamże per consilium

uformowano, to jest ze 20 dymów po 8 zł na pachołka. In casu nie wyprawienia pachołka z należytym moderunkiem aprobujemy una cum solario 2 zł z każdego dymu ichm. panom rotmistrzom wyżej wyrażonym wyprawy aprobujemy i teraźniejszą konfederacyją twierdzimy.

A że tak wiele ichmciów braci między nami jest, którzy sprawy swoje dla zaszczytu praw i wolności w Trybunale zaległe zostawili, in expectatione iustitiae zostając i onej oczekując, w tym upraszamy j.w. jmci pana marszałka naszego konfederackiego, ut interponet authoritatem [s. 927] suam do prześwietnego Trybunału, żebyśmy nie szwankowali na fortunach i honorach naszych.

Kiedy zaś stwierdzoną przysięgą w kole naszym generalnym powaga j.w. jmci pana [Mikołaja] Kossakowskiego chorążego lubelskiego i deputata na Trybunał Koronny [z] województwa naszego lubelskiego, marszałka konfederacyi naszej teraźniejszej, tedy i my przy wykonaniu ab invicem przysiąg naszych deklarujemy vicissim jmci, że na każdym miejscu przy powadze marszałkowskiej, onego zdrowia i fortun naszych na zaszczyt wiary św., praw, swobód i wolności naszych, dostojeństwa Najjaśniejszego KMci Augusta, pana naszego żałować nie będziemy. Obligując wzajem j.w. jmci pana marszałka naszego konfederackiego teraźniejszego, jako i ichmciów panów konsyliarzów, którycheśmy teraz ad formanda consilia, to jest z województwa lubelskiego ww. ichmciów: jmci pana Tomasza Skarbka Kiełczewskiego stolnika lubelskiego [i] rotmistrza województwa lubelskiego, jmci pana Marcina Bibersztejna Rogalę Trembińskiego sędziego naszego wojskowego, jmci pana [Jakuba] Rojewskiego chorążego parnawskiego, z powiatu zaś urzędowskiego w. jmci pana [Mikołaja] Trzcińskiego skarbnika, sędziego grodzkiego i deputata na Trybunał Koronny województwa naszego lubelskiego, jmci pana Antoniego Kossakowskiego chorążego żytomierskiego, z ziemi łukowskiej jmci pana starostę łukowskiego[195], jmci pana [Kazimierza] Sylwestra Suffczyńskiego stolnika łukowskiego, jmci pana Antoniego Stoińskiego podstolego buskiego [łukowskiego], przy j.w. jmci panu marszałku obraliśmy i uprosiliśmy. Upraszając tak j.w. jmci pana marszałka obligując, jako ichmciów panów konsyliarzów, poczciwością i przysięgą teraźniejszą, ażeby się w żadne praktyki i prywatne consilia nie wdawali, i owszem tak j.w. jm. pan marszałek przez ichmciów panów konsyliarzów, jako ichm. panowie [s. 928] konsyliarze przez j.w. jmci pana marszałka, w żadne prywatne rady nie wchodzili ani się w pisma żadne nie wdawali jeden przez drugiego z ichmciów. A jeżeliby się uchowaj Boże co podobnego znaleźć miało między ichmciami, to ichm. mają donieść województwu, przestrzegając w tym integritatem salutis publice et securitatem universi quidquid viderint et sciverint nocivi

[195] *Jan Franciszek Nowosielski.*

revelabunt interventiarum zaś publicarum occasionum to sobie warujemy, że cum consensu całego województwa nas braci conclusia formowana być powinna, w czym każdemu z nas przymówić się w kole ichmciów panów konsyliarzów godzić się będzie.

Kiedy zaś ingratitudo intercedit circa sollicitudinem curarum tam choćby kto chciał aquilinis evolare pennis, stanąwszy in diametro laborum musi retrogrados numerarae passus przytomnemu j.w. jmci panu marszałkowi gratam affectum in pectoribus nostris memoriam deklarujemy i dotąd zastawiać się przy jmci spondemus, póki Rzeczpospolita tam ab intra quam ab extra nie będzie uspokojona. Jako tedy zachodzące wyżej wyrażone nexus iureiurando sobie spopondimus ab invicem dotrzymywać et totum salutare manu tenere opus, tak i teraz fide, honore et conscientia illibata iterum iterumque spondimus, dając sobie eam fidelem sponsionem, że in prosperis et adversis przy sobie stawać będziemy za manudukcyją j.w. jmci pana naszego marszałka konfederackiego.

Którą to konfederacyję de unanimi consensu, wziąwszy na pomoc Wszechmocnego Boga qui noster adiutor erit nie wątpimy, upraszamy j.w. jmci pana marszałka naszego konfederackiego, aby była według należytości podpisana ręką j.w. jmci pana marszałka konfederackiego teraźniejszego et ad acta autentica jako najprędzej ut innotescat omnibus statibus podana była. Działo się w obozie pod Zawieprzycami die 14 novembris anno 1715.

Mikołaj z Kossaków Kossakowski chorąży i marszałek konfederacki województwa lubelskiego mp.

[a] *W obu rękopisach podano datę 1674.*

[b] *W rkp. 1 prawy bok karty został źle przycięty i uniemożliwia odczytanie kilku ostatnich liter skrajnych wyrazów.*

[c-c] *Tego fragmentu brak w rkp. 2.*

[d-d] *Tych wyrazów brak w rkp. 1.*

[e-e] *W rkp. 2 nadpisane.*

[f] *W rkp. 2: arcybiskupów, biskupów.*

[g] *W rkp. 2 tekst urwany, brak następnych kart.*

[h] *Winno być: przeszłym.*

CXV. Zjazd konfederacki pod Radzięcinem 27 listopada 1715 r.

Zwołany uchwałą poprzedniego zjazdu z 14 XI 1715 r. (zob. powyżej).

1. Laudum zjazdu pod Radzięcinem 27 listopada 1715 r.

Rkp. *APL, CLRMO 209, s. 1030–1032 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Aleksander Piotrkowski 13 XII 1715 r.*

[s. 1030] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego, zjechawszy się na miejsce per laudum województwa lubelskiego naznaczone, to jest pod Zawieprzyce die 14 praesentis. A że tam dla inszych trudności do koła naszego rycerskiego należących interesów, iuxta mentem laudi postanowić z skarbowych i innych województwu lubelskiemu potrzebnych nie mogliśmy, więc in prudenti marte województwa naszego, stanąwszy pod Radzięcinem providendo primo konfederacyi województwa naszego.

Że się nie wpisało in suplementum konfederacyjej województwa lubelskiego per consiliario w. jmci pana Bogusława Łepkowskiego podstolego kijowskiego, rotmistrza powiatowego województwa lubelskiego, więc jako już obranego na funkcyję konsyliarską approbamus; w. jmci pana [Teodora] Orzechowskiego podstolego lubelskiego addit. W. jm. pan Antoni Kiełczewski podstarości grodzki lubelski, jm. pan Michał Brodowski podstoli bracławski, w. jm. pan Józef Sołtyk podczaszy podolski, którym ichm. rotas iuramentorum do konfederacyi inserować zlecamy. Instrumenta i transakcyje bez podpisu ichmciów wychodzić nie powinny.

Obrani ww. ichm. panowie delegaci ad consilium publicum do Tarnogrodu: w. jm. pan [Remigian] Kiełczewski podczaszy ziemi nurskiej, jm. pan [Jan] Nosadyni [s. 1031] chorąży latyczowski, jm. pan [Gabriel] Kański cześnik mielnicki[196], jm. pan Aleksander Mężyński chorążyc lubelski. Ichmciów panów posłów do województw pobliskich, do województwa bełskiego i ziemi chełmskiej: jmci pana Romanowskiego, jmci pana Antoniego Łepkowskiego chorążego powiatowej chorągwi.

Lauda wszystkie ad hunc actum confederationis, sancita sejmików województwa naszego in toto reasumujemy i aprobujemy, excepto tych ichmciów, którzy nec dum calculum kontrahencyj swoich podatków deposuerunt a kwitów pretendowali. Groszowe w Lublinie tylko w samym mieście; po miasteczkach i wsiach [a]-szelężne-[a] constituimus. Który podatek aby in privatum nie szedł, ale in publicum usum w teraźniejszych koniunkturach Rzeczypospolitej praecavemus. Wdowy i księża dobra ziemskie trzymający aby za siebie pachołków do powiatowych chorągwi wyprawowali.

A że województwo lubelskie z powiatem urzędowskim na zaszczyt wiary świętej i upadającej Ojczyzny nie tylko wyprawę wysłało, ale też i same na szanc [szwank?] życie swoje niosąc na koń wsiadło i przeciwko nieprzyjaciela koronnego, na wolność, prawa i swobody następującego poszło. Tedy in marciali campo uchwaliliśmy, aby ziemia łukowska, bracia nasi, do tejże zachęcając się powinności, obrawszy sobie rotmistrza, chorągiew do obozu at [ad] instar pospolitego ruszenia wyprawili.

[196] *Spisy urzędników podlaskich nie notują takiej osoby.*

Że zaś ichm. panowie magnates niektórzy in ossore belli [s. 1032] non comparent, tedy moderno laudo constituimus, aby j.ww. ichm. panowie jako bracia nasi, per sua generesitate sowite poczty pańskie do obozu województwa naszego omnino stawili, sub rigore generale confederatione circumscripto, addefendendam ortodoxam fidem, libertatem et maiestatem.

A ponieważ jm. pan Józef z Targowiska Gałęzowski podczaszy warszawski proprio niemal ere i za własną sumę swoją na usługę Rzeczypospolitej i na obronę świątnic Pańskich, wiary świętej katolickiej i Majestatu JKMci chorągiew porządną i moderowną wystawił. A z dóbr końskowolskich j.o. jejm. paniej krakowskiej, hetmanowej wielkiej koronnej[197], laudo publico z dymów pachołków nie wyprawiono i na nich nic nie dano, a prze[rze]czony jm. pan rotmistrz za j.o. jejm. panią krakowską ludzi wystawił. Tedy już nie pachołków ma i powinna będzie wyprawić, ale tę sumę, która będzie z dymów dóbr końskowolskich j.o. jejm. paniej krakowskiej iuxta tariffam anni 1683 należała, teraźniejszą uchwałą j.o. jejm. panią krakowską, hetmanową wielką koronną obligujemy, aby jmci panu Józefowi Gałęzowskiemu podczaszemu warszawskiemu, rotmistrzowi województwa lubelskiego ab actu moderno za niedziel dwie wypłaciła evincendo, ab hoc onere województwo, ponieważ j.o. jejm. paniej krakowskiej te dobra zarówno z województwem naszym uchwałom subesse powinny. Insze desideria do przyszłego kołowania reservantur.

Mikołaj z Kossaków Kossakowski chorąży i marszałek konfederacki województwa lubelskiego mp.

[a-a] *Wyraz nadpisany.*

CXVI. Sejmik konfederacki w Lublinie 6 kwietnia 1716 r.

Został zwołany uniwersałem Mikołaja Kossakowskiego chorążego lubelskiego i marszałka konfederacji województwa lubelskiego z 20 III 1716 r. Wzywał szlachtę na sejmik w dniu 6 IV względem uchwalenia podatku na opłacenie dwóch ćwierci wojsku konfederackiemu. Nie odnaleziono informacji o tym sejmiku.

1. Uniwersał marszałka konfederacji województwa lubelskiego 20 marca 1716 r.

Rkp. *BLAN Wilno, fond 273, nr 1432, k. 1 – oblata; oblatował szl. Stanisław Golawski 1 IV 1716 r. (nie podano miejsca oblaty).*

Mikołaj na Kossakach Kossakowski chorąży i marszałek konfederacji województwa lubelskiego. J.ww., ww. ichm. panom senatorom, dygnitarzom, urzędnikom ziemskim i grodzkim prześwietnego województwa lubelskiego, powiatu urzędowskiego i ziemi łukowskiej, m[nie] w[ielce] m[iłościwym] panom i braci. Przy zaleceniu uniżonych życzliwych chęci

[197] *Elżbieta z Lubomirskich Sieniawska.*

i usług moich, do wiadomości donoszę, iż ponieważ konfederacyja tarnogrodzka cnemu rycerstwu upadającej Ojczyźnie dziełami i odwagą swoją dźwigającemu, dwie ćwierci zasług zapłacić deklarowała, która skutku bez obrad i zgromadzenia się na zwyczajne miejsce j.ww., ww. panów i braci wziąć żadną miarą nie może. In praesenti zaś passu rewolucyjej nieszczęśliwych na Ojczyznę naszą, aby heroica virtus ichm. panów wojskowych mogła praemiari i do dalszych najodważniejszych dodając allicitamentów [...] dzieł do powszechnej uchwały zachodzących okkurrencyj. Zaczym z władzy urzędu mego od prześwietnego województwa lubelskiego na mnie włożonego et ex stationem mea, czas zgromadzenia j.ww., ww. panom i braci dla publicznej około dobra pospolitego obrady dzień 6 kwietnia na miejscu obradom, to jest u ojców dominikanów lubelskich w kościele zwyczajnym prefiguję i naznaczam. Na który to sejmikowania termin j.ww., ww. panowie zjechawszy się z j.ww.ichm. panów senatorów lub który primus in ordine z ichm. panów urzędników (jeżelibym ingruente aliqua necessitate zbiec nie mógł pro tunc) zataić będzie powinien i zapłatę dwóch ćwierci wojsku deklarowanych, tudzież erectionem piechoty w teraźniejszej rewolucyjej do ratowania się z publicznego, miejsca obmyślić. Istotą samą w jako najprędszym czasie, przez podatki jakowe albo inszy sposób w laudum wyrażoną publicznej potrzebie, w tym dogadzając tak wolności upadającej, jako też i fortunom nadwątlonym. J.ww., ww. panowie et publicam stąd salutem ad ferre cidebimini. Co aby j.ww., ww. panom i braci prędzej innotescat, ten mój uniwersał do grodu lubelskiego i łukowskiego podać, po parafiach, miastach i miasteczkach publikować zleciłem. Własną się [...][a] pieczęci podpisując ręką, dnia 20 marca roku 1716.

Mikołaj Kossakowski chorąży i m[arszałe]k województwa lubelskiego mp.

[a] *Dwa wyrazy zasłonięte przez odcisk pieczęci.*

CXVII. Sejmik konfederacki w Lublinie 20 maja 1716 r.

Zwołany uniwersałem Stanisława Ledóchowskiego marszałka konfederacji generalnej tarnogrodzkiej z 28 IV 1716 r. w Lubomli.

1. Laudum sejmiku w Lublinie 20 maja 1716 r.

Rkp. 1. *AAL, AKKL Rep. 64 TVII, k. 177–182v – kopia; w grodzie lubelskim oblatował ur. Wojciech Kośmiński 23 V 1716 r.*; **Rkp. 2.** *APL, TKL 443, s. 77–80.*

[k. 177] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się na sejmik województwa naszego, za uniwersałem j.w. jm. pana Stanisława na Leduchowie Ledóchowskiego podkomorzego krzemienieckiego, marszałka skonfederowanej

Rzeczypospolitej generalnego, de data w Lubomlu die [k. 177v] 28 aprilis anno praesenti 1716 wydanym, a do grodu lubelskiego sabbatho post Dominicam Cantate proximo [16 V] oblatowany i na miejscach zwyczajnych ogłoszonym i publikowanym, na miejsce obrad naszych zwyczajne dnia dzisiejszego, to jest 20 miesiąca maja, takową za zgodnym wszystkich nas braciej zezwoleniem stanowimy uchwałę.

A naprzód uważywszy wszystkie koniunktury nieszczęśliwych teraźniejszych czasów, którymi cała Ojczyzna nasza cum discrimine nie tylko swobód i wolności naszych, ale też wiary świętej katolickiej po całym Królestwie naszym z dawna Bogu polubionej, sub malleo tak wielu nieprzyjaciół jęcząca premitur. Upraszamy w. jm. pana Mikołaja na Kossakach Kossakowskiego chorążego i marszałka skonfederowanego województwa naszego, aby w generalnym kongresie skonfederowanej Rzeczypospolitej, zniósłszy się z innymi ww. ichm. pany marszałkami skonfederowanych województw i z ichm. pany konsyliarzami, zalecić chciał j.w. jm. panu marszałkowi generalnemu skonfederowanej Rzeczypospolitej, immanentia pericula całej Ojczyzny naszej [k. 178], a nade wszystko wiary świętej, i upraszać tegoż j.w. jm. pana marszałka generalnego skonfederowanej Rzeczypospolitej, aby ex zelo pietatis i wiary świętej raczył prześwietnego jm. księdza nuncjusza rzymskiego[198] tu w Polszcze rezydującego, listem lub przez delegowanego posła compellare, aby też pericula Ojcu Świętemu, quam zelosissime jak najprędzej revelet. W której materiej i list imieniem całej Rzeczypospolitej w takich niebezpieczeństwach zostającej, popierając legacyjej do Rzymu ordynowanej w. jm. pana [Stefana Aleksandra] Morsztyna starosty duninowskiego, aby tenże j.w. marszałek generalny napisać raczył. W. jm. pana marszałka naszego obligujemy o prędką w pomienionych interwencyjach konferencyję.

Wniesione j.o. jm. pana krakowskiego [i] hetmana wielkiego koronnego przez list do województwa naszego desideria, grato pectore akceptując, committimus w. jm. panu marszałkowi naszemu, aby nomine publico list do tegoż j.w. jm. pana krakowskiego cum contestatione afektów naszych zapisać raczył.

A ponieważ termin przyszłej komisyjej uniwersałem wyżej wyrażonym [k. 178v] przez j.w. jm. pana marszałka generalnego skonfederowanej Rzeczypospolitej na dzień 4 miesiąca czerwca złożonej desygnowany, blisko imminet. Więc prospiciendo wcześnie integritati województwa naszego, upraszamy j.w. jm. pana [Jana] Tarła podstolego W. Ks. Lit., komisarza województwa naszego, aby ex vi muneris et officii sui na pomieniony termin komisyjej raczył comparere i interesa województwa naszego, przez

[198] *Girolamo Grimaldi.*

tak wiele przechodzące wojska zrujnowanego, tueri chciał. Na tejże komisyjej proponendo j.w. jm. panu marszałkowi in facie całej komisyjej praessuras województwu wypłacone wojsku, tak koronnych chorągwi, jako i W. Ks. Lit., kontrybucyje. Z dymu jednego po 24 zł i 10 gr. na koń jeden redukując, a litewskim osobliwą kwotę. Które wypłacone dymy w zasługach rycerstwu dwóch ćwierci, w uniwersale intimowanych ex iusto et aegno potrącone i kompensowane powinny by być. Nie rachując ekstorsyj zbóż różnych i wiktualiów, po wielu dobrach województwa naszego przez pomienione chorągwie inuito branych, prócz [k. 179] dymowych kontrybucyj, oraz impossibilitatem płacenia pomienionych dwóch ćwierci, na tejże komisyjej proponet.

Jeżeli zaś na tej komisyjej inne województwa przez ichm. panów komisarzów swoich z płaceniem tychże dwóch ćwierci comparebunt i nasze województwo zrujnowane folgi i re[s]pektu in facie komisyjej za interpozycyją j.w. jm. pana komisarza naszego sortin by nie mogło, tedy dajemy plenariam potestatem tak w. jm. panu marszałkowi naszemu, jako i temuż j.w. jm. panu komisarzowi naszemu, aby zniósłszy się inuitem z sobą i z ichm. pany konsyliarzami województwa naszego, repartycyję pomienionych dwóch ćwierci do województwa naszego, pro posse kontentując wojsko, wziąć raczyli. Demonstrando już na to uchwalony podatek i jego pro possibilitate czasu contributionem. Aby jednak prędkimi asygnacyjami województwo nie było agrawowane, upraszając co wszystko dexteritati et activitati w. jm. pana marszałka i j.w. jm. pana komisarza naszych, zalecamy.

Upraszamy oraz w. jm. pana marszałka województwa naszego, aby wcześnie przed [k. 179v] terminem komisyjej z j.w. jm. panem marszałkiem generalnym in eadem materia conferre raczył [a-]i o dalszą limitę tejże komisyjej po skończonych da Bóg traktatach tegoż j.w. jm. pana marszałka generalnego, zniósłszy się z innymi ichm. pany marszałkami, upraszał[-a].

Wniesioną illacyję ichm. panów rotmistrzów wyprawy województwa naszego, względem pachołków spod chorągwi swoich zbiegłych i z wielu niektórych dóbr niewyprawionych, pieniędzy na nich niewypłaconych, facilitując praesenti laudo stanowimy, aby wszelkie dobra województwa naszego, z których pachołcy wyprawieni, nazad nie skończywszy służby, ani in opere belli nie bywszy od rotmistrzów swoich pouchodzili, także które pod pretekstem jakichkolwiek libertacyj pachołków nie stawiły, [b-]a ichm. panowie rotmistrze swoimi ludźmi i kosztem swoim też usługę odbywali[-b]. Tymże ichm. panom rotmistrzom według każdego z nich repartycyj za każdego pachołka lub zbiegłego lub niestawionego po 200 zł instantae wypłacali, żadnymi się nie składając (które praesenti laudo cassaritur) libertacyjami, sub rigore militaris [k. 180] executionis.

Choragiew wyprawna jm. pana Józefa Gałęzowskiego podczaszego warszawskiego, pułkownika choragwi wyprawnych województwa naszego, jako należycie sporządzona, aby w komput wojska koronnego była przypuszczona, j.w. jm. pana marszałka generalnego upraszamy, w czym w. jm. pan marszałek nasz singulariter instabit. Temuż jm. panu Józefowi Gałęzowskiemu pułkownikowi, rekompensując prace i koszta jmci, 2000 zł z dóbr od Sasów libertowanych do zapłacenia za asygnacyją w. jm. pana marszałka naszego, naznaczamy.

Tenże w. jm. pan marszałek nasz instabit usilnie do j.w. jm. pana marszałka generalnego, aby w województwie naszym pozostałych i mieszkających w domach wojskowych ludzi, imieniem towarzyskim bez żadnego skutku szczycących się, uniwersałami zagrozić i zachęcić raczył do prędkiego zjeżdżania się pod znaki i chorągwie swoje, rigor osobliwy na renitentes założywszy.

Z wielką szkodą całej Rzeczypospolitej przez j.ww. ichm. panów miecznika koronnego[199] i wojewodę chełmińskiego[200] pod pretekstem jakiegoś poselstwa [k. 180v], tudzież i przez innych różnych ichmciów extorsive wybrane z Rzeczypospolitej sumy, u tychże ichmciów infacie konfederacyjej generalnej vindicationem et iudicati z osób ichmciów ursionem w. jm. panu marszałkowi naszemu zlecamy.

Godne merita, prace i ochotę usług województwa naszego, w. jm. pana chorążego i marszałka konfederacyjej województwa naszego, tudzież koszta, fatygi podczas funkcji swojej na usłudze województwa, a stąd i ruinę dóbr i fortuny z niebezpieczeństwem zdrowia swego przez te czasy poniesione, przy wdzięcznej afektami naszymi regratyfikacyjej, należałoby condigne praemiari. Ale zważywszy ex haustum pod te czasy aerarium województwa naszego, ponieważ należycie jmci przysłużyć się nie możemy, więc tantisper 6000 złp tegoż jm. pana marszałka naszego kontentujemy i upraszamy j.w. jm. pana podstolego W. Ks. Lit., komisarza naszego, aby na tęż sumę 6000 złp do podatku groszowego, administracyjej jm. pana Józefa Iżyckiego cześnika latyczowskiego wydać raczył. Na którą sumę asygnacyja przeszła temuż [k. 181] jm. panu marszałkowi naszemu na pewną sumę do tegoż jm. pana Iżyckiego in antecessum wydana mieścić się powinna i z tejże sumy potrącona.

Dalsze zaś prace i fatygi tegoż jm. pana marszałka naszego, które i teraz podejmuje i dalej jeszcze przy funkcji swojej podejmować musi, na przyszłym da Bóg sejmiku, przy należytej wdzięczności braterskiej, należytą regratyfikacyją kompensować i obmyśloną sumą praemiari deklarujemy.

---

[199] *Stanisław Ernest Denhoff miecznik koronny i hetman polny litewski.*

[200] *Jakub Zygmunt Rybiński.*

Pozostałą wdowę i dzieci niegdy jm. pana Franciszka Słotwińskiego, teraz świeżo na usłudze Rzeczypospolitej w Lwowie podczas potrzeby zabitego, w protekcyję i respekt afektów naszych braterskich bierzemy i też sieroty, a raczej dobra ich, od przyszłych podatków województwa naszego uwalniamy.

Jmci panu Żyrzyńskiemu, na usłudze Rzeczypospolitej w potrzebie postrzelonemu, et compassione nad bratem naszym 1000 zł z podatku jak najprędszego naznaczamy i za asygnacyją j.w. pana komisarza naszego, gdzie jm. wydać videbitur, zapłacić przyrzekamy.

Wielkie incommoda w interesach publicznych województwo nasze ponosi, kiedy ichm. panowie konsyliarze nasi w konfederacyjej województwa naszego wyrażeni et ultronee [k. 181v], jako asami tej usługi województwa z osób swoich pretendowali, wpisani, coby ad latus j.w. jm. pana marszałka generalnego skonfederowanej Rzeczypospolitej, z innymi ichm. pany innych województw konsyliarzami rezydować et incolumitati województwa naszego providere powinni. Zapomniawszy interesów publicznych Rzeczypospolitej i województwa naszego, w domach swoich, sub titulo publicznego konsyliarstwa rebus privatis consulendo, nie tykają. Więc praesenti laudo stringimus ichmciów, aby przyna[j]mniej per turnum po dwóch ichmciów na miesiąc do boku j.w. jm. pana marszałka generalnego comparere i residere chcieli. Dla czego obligujemy jm. pana Stanisława Aleksandra Milewskiego instygatora sądów skarbowych województwa naszego, aby tychże ichm. panów konsyliarzów listami swymi do pomienionej usługi compellat per turnus.

Tegoż jm. pana Milewskiego aby z księgami [c-]komisarskimi województwa naszego[-c] na termin przyszłej komisyjej przy j.w. jm. panu komisarzu naszym jechać raczył, obstringimus. Za którą pracę temuż jm. panu Milewskiemu 300 zł [k. 182] adinterim za asygnacyją j.w. jm. pana komisarza naszego, zapłacić naznaczamy.

Ichm. panów deputatów wojskowych, którzy do nas na tym sejmiku comparverunt, to jest jm. panu Andrzejowi [a-]Gałęzowskiemu znaku husarskiego j.w. jm. pana ordynata Zamoyskiego[201], ichm. panom Strzeleckiemu i Woronieckiemu chorągwi pancernej j.w. pana podkomorzego koronnego[202], jm. panu Marcinowi Szaniawskiemu miecznikowi witebskiemu, chorągwi pancernej j.w. jm. pana podstolego W. Ks. Lit.[203], towarzystwu, po 500 zł każdemu z osobna. Kontentując ichmciów usługi z dóbr od Sasów lub innym sposobem libertowanych, deklarujemy. Które sumy za

[201] *Tomasz Józef Zamoyski.*
[202] *Jerzy Dominik Lubomirski.*
[203] *Jan Tarło.*

asygnacyjami w. jm. pana marszałka naszego wypłacone z tychże libertowanych dóbr powinny być.

Wniesioną suplikę jm. pana Gołuchowskiego, dóbr wsi Osiny posesora, względem więzienia siebie od Sasów i ruiny poniesienia, do przyszłego odkładamy sejmiku.

Dalsze zaś obrady nasze po skończeniu lub zalimitowaniu przyszłej komisyjej odkładamy. Na który sejmik teraz zalimitowany, w. jm. pan marszałek nasz listownie innotescentia do ichm. panów senatorów i urzędników województwa naszego i do ichm. panów braciej przed zaczęciem [k. 182v] tegoż limitowanego sejmiku dwiema niedzielami anticipatuje, naznaczywszy czas i dzień sejmikowania, pro opportunitate czasu, powydawać ma. To zaś laudum nasze, za jednostajną zgodą naszą postanowione, w. jm. panu marszałkowi naszemu podpisać i do grodu per oblatam podać, zleciliśmy. Działo się w Lublinie, na miejscu konsultacyj naszych zwyczajnym, dnia 20 miesiąca maja r.P. 1716[-a].

Mikołaj na Kossakach Kossakowski chorąży i marszałek konfederacki województwa lubelskiego mp.

[a-a] *Tego fragmentu brak w rkp. 2.*

[b-b] *W rkp. 2 nadpisane.*

[c-c] *W rkp. 1 karta uszkodzona.*

CXVIII. Sejmik deputacki w Lublinie 18 września 1716 r.

1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 18 września 1716 r.

Rkp. *APL, TKL 443, s. 76.*

My rady, dygnitarze prześwietnego województwa lubelskiego, stanąwszy na dzień koronnego prawa dawnej konserwacyjej, to jest w pierwszy poniedziałek po uroczystości Narodzenia Najświętszej Panny[204] w roku teraźniejszym, [w] dzień 18 września naznaczony.

Obrawszy za dyrektora w kole naszym obierania do prześwietnego Trybunału Koronnego sędziów deputatów, jm. pana Krzysztofa Polanowskiego cześnika dobrzyńskiego, prawie periculitanti Rempublicae subveniendo una cum libertate iustitiam non deregando dignitati, każdego egoitum nobilitatis województwa, każdego z naj[...] si electoratus iudicem idoneum horum similes [...] [...][a] jakoby przynoszących emeritissimos predecessorów swoich. Co do całości Rzeczypospolitej i sprawiedliwości naśladujących innych niedawnymi czasy unicem directionis gloriosissime pro iustitia wrodzona [...] zgodnych, upatrzywszy innych [...]vis iuratos

[204] *W tym roku poniedziałek po święcie Narodzenia NMP przypadał 14 a nie 18 września.*

addictos iustitiam, uznawszy zgodnych dawnych, też obieramy j.w. jm. pana Hieronima z Czekarzewic Tarła wojewodzica lubelskiego z tegoż województwa, z ziemi łukowskiej ut moris [...] alternaty w. jm. pana Marcina Jastrzębskiego sędziego ziemskiego łukowskiego[205], obraliśmy i sądom koronnego sądu [...] przydajemy, aby jako cała Rzeczpospolita w sobie jest do godności i sprawiedliwości tak na ten rok ordynowani pro sint iustitium libertati trzymający. Datum w Lublinie 18 septembris a.D. 1716.

Krzysztof Stanisław na Polanowicach Polanowski cześnik dobrzyński, marszałek koła rycerskiego.

[a] *Nadpisane trzy nieczytelne słowa łacińskie.*

CXIX. Sejmik konfederacki w Lublinie 7 października 1716 r.

Zwołany uniwersałem Stanisława Ledóchowskiego marszałka konfederacji tarnogrodzkiej, oblatowanym 22 IX 1716 r.

1. Laudum sejmiku w Lublinie 7 października 1716 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 220, s. 135–138 – oblata*[206]*; w grodzie łukowskim oblatował ur. Stanisław Świderski 30 X 1716 r.*[207]; **Rkp. 2**. *AAL, AKKL, Rep. 64 TVII, k. 190–196v – kopia.*

My rady, dygnitarze[a] i całe rycerstwo województwa lubelskiego, z Rzecząpospolitą skonfederowanego, zjechawszy się na miejsce konsultacyj naszych zwyczajne na dzień dzisiejszy, to jest 7 miesiąca października, przez uniwersał j.w. pana marszałka generalnego całej Rzeczypospolitej skonfederowanej do grodu tutejszego lubelskiego przysłany et feria 3 in crastino festi Sancti Mathaei Apostoli et Evangelistae anno praesenti 1716 oblatowany, naznaczony, także invocatio supremo numine prospiciendo bono publico; za zgodnym nas wszystkich konsensem czynimy obrady nasze.

Naprzód poczynając od konfederacyi, w której ktobykolwiek nie wchodził, jej nie przysiągł, a był przeciwny obradom naszym, takowy ad paritatem votorum dopuszczony być nie ma et cavendo activitate ad consilia z nami wchodzić nie powinien, stanowimy.

Uważając zaś zasługi w województwie naszym jmci pana Konstantego Iżyckiego, temu in recompensam circa bonum publicum podjętych prac, za obozieństwo 1000 złp deklarując i pomienionego jmci do administracyi podatku czopowego upraszając. Za tegoż podatku administracyję kontentując 3000 złp naznaczamy.

---

[205] *W kadencji lubelskiej, w dniu 7 IX 1717 r. został pozbawiony funkcji deputackiej za jawne dopuszczenie się korupcji, zob. Deputaci, cz. IV, s. 136.*

[206] *Laudum dołączone do księgi z 1720 r.*

[207] *W księdze z 1720 r. oblatował ur. Marcin Jankowski wicesgerent gr. grabowiecki 1 II 1720 r.*

A że sądy skarbowe albo fiskalne województwa naszego dla różnych interwencyj w województwie przez czas długi prolongowane suis temporibus nie sądziły się, tedy praesenti laudo statuimy, aby pomienione sądy fiskalne po skończonym teraźniejszym naszym sejmiku w niedziel cztery, to jest die 9 mensis novembris reasumowane i sądzone były. Na których to sądach wszyscy ichm. panowie administratorowie wszystkich in genere podatków, któryby ad faciendum calculum należeli, aby eundem faciant. Oraz i j.w. jm. pan [Adam Szaniawski] kasztelan lubelski aby z podatku czopowego, przez lat 4 trzymanego, na tychże przyszłych sądach calculum uczynił, eodem praesenti laudo stringimus.

Mając zaś non in minori pretio ac aestimatione podjęte fatygi, prace i znaczne w koszta de proprio erogowane j.w. jmci pana Jana Tarła podstolego W. Ks. Lit., komisarza województwa naszego, toż województwo pomienionemu jmci lubo maiora meritas, ale intanta calamitate temporum teraz pro posse suo nim dalsza nastąpi gratitudo 20 000 złp naznacza. A oraz tegoż j.w. jmci pana podstolego W. Ks. Lit. upraszamy, aby nomine publico województwa naszego tak do j.w. jmci pana pisarza koronnego wnosił instancyję, żeby z województwa naszego i ziemi łukowskiej wojska wyprowadzić raczył.

Na której to obradzie naszej publicznej, stosując się do [s. 136] wyżej mianowanego uniwersału j.w. jmci pana marszałka generalnego całej Rzeczypospolitej skonfederowanej, uchwałę podatku na zapłatę dwie ćwierci wojsku w repartycyi województwa naszego zostającemu intymującego, podatek groszowy uchwalamy. Tenże podatek w administracyję jmci panu Bogusławowi Pszonce podwojewodzemu lubelskiemu puszczamy, a w ziemi łukowskiej do wybierania tegoż podatku groszowego jmci pana Stanisława Szaniawski[ego] upraszamy. Który to podatek groszowy zaczął się die 1 septembris anni praesentis 1716, a kończyć się ma o takowym że czasie i tenże trwać ma po wszystkich dobrach, tak duchownych, królewskich i ziemskich, non obstantibus quibus vis libertatibus currere powinien. Od którego podatku z miasteczka Radomyśl cum suis addinentiis non excipitur, ale podług dekretów dwóch w sądach fiskalnych otrzymanych i poprzysiężenia uczynionego, wyrażoną w dekretach kwotę swoją wypłacić będzie powinien. A ktobykolwiek zaś z ichmciów panów administratorów kontrahentów podatku groszowego i szelężnego, jako i innych nie oddał, tedy nie tylko na sądach fiskalnych sprawić się powinien, ale et activitate na każdym miejscu currere ma. Wzajemnie ichm. panowie posesorowie dóbr pod tymże opisaniem respondere mają i na sejmiku, nie wypłaciwszy podatku, głosu mieć nie powinni. W których to podatkach cokolwiek się ex calculo pokaże zatrzymanej i dekretem

przysądzonej sumy, na takie nie referując się do sejmiku, j.w. jm. pan komisarz województwa naszego asygnacyję wydawać ma.

A że sól suchedniowa anteriori laudo jmci panu marszałkowi [Markowi] Łepkowskiemu naznaczona będąc, dotychczas od jmci nie była trzymana, tedy za dystrybutora do przyszłej soli województwu lubelskiemu należącej tegoż jmci pana Marka Łepkowskiego naznaczamy i aprobujemy; w ziemi zaś łukowskiej jmci pana [Andrzeja Franciszka] Jastrzębskiego pisarza grodzkiego łukowskiego do dystrybuty tejże soli naznaczamy i upraszamy.

Wielebnym oo. dominikanom lubelskim gratificando ichm., że w ich kościele także odprawujemy konsultacyje nasze, 1000 złp naznaczamy. Soli zaś tymże wielebnym oo. dominikanom lubelskim każdy jm. pan dystrybutor seu administrator solny po 20 beczek ab hinc powinien oddawać będzie, ab co będzie iuxta anteriora lauda należało.

Czopowe zaś ad praesens w administracyjej jmci pana Karola Kośmińskiego będąc, jako antiquitus currebat, tak aby podług dawnej księgi płacone było, aby województwu suma według dawnych taryf nie ginęła. Które to czopowe pomieniony jm. pan Kośmiński do tego czasu, od którego zaczął, dotrzymać ma. Jm. pan [Michał Franciszek] Brodowski podstoli bracławski żeby podług dawnego zwyczaju sól wydawał, któremu lubo skarb ad diem ultimam septembris a nie dalej czas prefigował. Wydawania jednak, choć już zawarta komora insuper do wydawania soli 4 niedziele pociąga się.

W. jmci panu marszałkowi naszemu konfederackiemu za jego koszta, straty i prace z nadwerężeniem znacznym zdrowia, kiedy i teraz w onym zdebilitowany będąc desudare, w usługach województwa naszego nie przestaje, 4000 złp, zawdzięczając jego ustawiczne trudy, naznaczamy; który jm. dalszy zaś swojej nagrody u nas pretendować nie powinien. Na które to 4000 złp aby j.w. jm. pan komisarz do jak najprędszych pieniędzy wydał asygnacyję, upraszamy. Jmci panu Rojkowi za poselstwo 1000 złp naznaczamy. Jako zaś anteriori laudo upraszamy w. jmci pana marszałka naszego konfederackiego, aby na dobra pańskie, które podatku saskiego nie płaciły, jmci panu Andrzejowi Gałęzowskiemu podczaszycowi lubelskiemu i innym ichm. in eodem anteriori laudo wyrażonym wydał asygnacyję. Tak i moderno laudo tegoż w. [s. 137] jmci pana marszałka naszego stringimus, aby ichmciów panów magnatibus nie folgując asygnacyje wydał. Podług jednak jmci pana Brodowskiego podstolego bracławskiego, jako komisarza saskiego, pokazanej delata informacyi ichm. panom deputatom wojskowym do repartycyi, teraz w województwie naszym należącym, na traktament 2000 złp naznacza się; między któremi jm. pan Wołk mieścić się powinien.

Interes województwa na sejmik proponowany, ponieważ dobra oo. jezuitów lubelskich przez konstytucyję anni 1703 ab omnibus Reipublicae oneribus do lat 15 uwolnione i przez te lat 15 do skarbu województwa żadnych podatków nie wnoszą; aby Rzeczpospolita rekompensowała to województwu lubelskiemu, ichm. panom posłom naszym przyszły[m] zalecić.

Lauda podawać tak do grodu lubelskiego jako i łukowskiego, dlatego że tam uniwersały nie dochodzą, ani też lauda, jmci panu marszałkowi teraźniejszemu naszemu konfederackiemu zalecamy.

Protekcyja żadna żadnemu kupcowi, osobliwie w składach winnych, dawana być nie ma, które ad fiscum zabierać wolno będzie i żaden z ichmciów, u których by się znajdowały na składach wina, tego bronić nie powinien. Ale owszem, nie zaszczycając się żadną protekcyją, od tych win na składach będących podatek skarbowy za asygnacyją jmci pana administratora płacić powinien sub rigore lege descripta. Nowe browary, gdziebykolwiek teraz były erygowane, subesse oneri województwa powinny podatek pogłównego iuxta tariffam anni 1676 płacony być powinien. Na który to podatek jm. pan komisarz, znios[ł]szy się z ichmciami pany komisarzami i ichmciami panami oficjalistami grodzkiemi delatę wydać powinien.

Ichm. panom wojskowym, którzy za podaną sobie delatę pomieniony podatek sine per aggravatione na kwity jmci pana Biskupskiego wybierać et quam modestissime z bracią szlachtą powinni się obchodzić; grosza od złotego ani z[...]towego nie pretendując i nie wyciągając. Te zaś sumy, które się różnym ichm. ponaznaczały, nie wprzód mają być wypłacone, aż ichm. panowie wojskowi do repartycyi województwa naszego należący pro deserta mercede odbiorą swoje ukontentowanie i zasługi.

Do fiskalnych sądów lubelskich [łukowskich!] za sędziów naznaczamy jmci pana Józefa Szaniawskiego skarbnika łukowskiego, jmci pana Mikołaja Borowskiego, jmci pana Michała Rozwadowskiego chorążyca łukowskiego.

Interes jmci pana [Bogusława] Łepkowskiego podstolego kijowskiego ratione Radoryża, jako też i innych ichmciów konflagratorów; także ruiny od wojska jmci pana Franciszka Głuskiego i jmci pana Teodora Suchodolskiego od dwojakich wojsk koronnego i litewskiego; Krzesimowa, tudzież Kiełczewice, Siestrzewitów, Białka, Jeziory jmci pana Jezierskiego, jmci pana Franciszka Rzewuskiego zgorzenie ze wszystkim sprzętem, także tak jmci pana Zarzyckiego porucznika chorągwi pancernej j.w. jmci pana [Adama Szaniawskiego] kasztelana lubelskiego i część jmci pana Franciszka Szaniawskiego; także Brzezice oraz w Wólce Wierzbickiej część, niegdy jmci pana Adama Godowskiego, ad praesens w posesyi jmci pana Pawła Godowskiego będąca, wielce spustoszała i zrujnowana zajściami; do przyszłego da Bóg sejmiku.

A ponieważ jm. pan Adam Iżycki regent ziemski lubelski tak na sądach skarbowych albo fiskalnych, jako in facie congressus nostri z administracyi podatku podymnego przez lat 2 trzymanego dostateczną uczynił kalkulacyję, więc pomienionego jmci pana regenta ziemskiego lubelskiego i jego sukcesorów z przerzeczonego podatku dwojga podymnego wypłacenia praesenti laudo kwitu[je]my et liberum pronuntiamus za prace [s. 138] zaś swoje i na expensa ponieważ nic nie położył jm., więc w tym do przyszłego reicetur sejmiku.

[b-]Do tychże fiskalnych sądów uproszeni: jm. pan Bartłomiej Milewski podstoli i jm. pan Andrzej Szaniawski łowczy owruccy[-b].

Które to obrady nasze w. jmci panu marszałkowi naszemu konfederackiemu podpisać i do grodu tak lubelskiego jako i łukowskiego podać zleciliśmy. Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyj naszych zwyczajnym dnia 7 miesiąca oktobra r.P. 1716.

Mikołaj na Kossakach Kossakowski chorąży i marszałek konfederacki województwa lubelskiego mp.

[a] *Pominięto tradycyjny zwrot: urzędnicy.*

[b-b] *Dopisane na końcu laudum, przed podpisem marszałka. Nie zaznaczono miejsca, gdzie należałoby wstawić ten dopisany tekst.*

CXX. Sejmik relacyjny w Lublinie 15 marca 1717 r.

Zwołany mocą konstytucji „Sejmiki relacyjne" Sejmu Niemego z 1 II 1717 r. (VL, t. VI, s. 148–149).

1. Laudum sejmiku relacyjnego w Lublinie 15 marca 1717 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 211, s. 743–747 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Wawrzyniec Przewłocki 2 IV 1717 r.*; **Rkp. 2**. *AAL AKKL, Rep. 64 TVII, k. 203–206v – kopia*; **Rkp. 3**. *B.PAU-PAN 8326, k. 125–130 – kopia.*

[s. 743] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego, zjechawszy się na sejmik relationis pro 15 mensis martii naznaczony przez sejm blisko przeszły warszawski za zgodą wszech stanów Rzeczypospolitej, przy szczęśliwym dokończeniu konfederacyi tarnogrodzkiej in anno 1717 odprawiony, takieśmy sobie uchwały postanowili.

A naprzód oddawszy Panu Zastępów solenne dzięki, iże kiedykolwiek in suspiriis vix gementem, a bardziej rzeczem spirantem quotidianum populum wysłuchał, który non ducendo vitam, tylko ab annis ad annos trahendo miseriam intermerabatur luctus, gemitum pro retributione sollicitudinis, lachrimas pro solatio odbierał. I że wyjrzawszy in vallem nostram plenam diluvii lachrimarum, radiis gratiarum suis przez uspokojenie wewnętrzne tak zagrzał serca civium ad unionem, że kiedyśkolwiek

skołatana Rzeczpospolita tanquam naufraga puppiis przypłynąwszy do szczęśliwego portu, pace tandem może frui beata.

Kiedy zaś za łaską Bożą cooperante Spiritu Sancto przychodzi Rzeczpospolita ad unionem inter se animorum et confidentiam cum Maiestate, więc uprosiliśmy w poselstwie do JKMci P.n.m. jmci pana Antoniego Skarbka Kiełczewskiego podstarościego i sędziego grodzkiego lubelskiego, marszałka koła rycerskiego województwa naszego, z jmcią panem Józefem Gałęzowskim. Którzy ichm. panowie posłowie podziękują JKMci P.n.m. i że raczył[a] apponere curam do uspokojenia Rzeczypospolitej interne et externe zamieszanej, co fusius obloquetur instrukcyja i w innych punktach.

Na przeczytany list od księcia jmci arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa Korony Polskiej i W. Ks. Lit. et ad contenta eius jmci pana marszałka, żeby respons imieniem województwa dał, upraszamy.

Mając tot exempla practicata z świeżo przeszłego zamieszania wewnętrznego w Rzeczypospolitej i że nagła ekspedycyja ad tuendam Rempublicam et conservandam libertatem nigdy ad effectum przywodzona nie bywa. I owszem, maior confusio et periculum imminens [s. 744] belli cruenti z ohydą narodu i starożytnej przodków naszych sławy, którzy non buccinabant dum arma fumebant, non canebant trumphos, antequam hostium pro spolio pharetras portarent, non de victoria decebatur donee suis gladiis hostium cum cervicibus sternerent in simul hastas. Więc i my, unikając na dalszy czas similes confusionis et delitescentia equitum casus, chcąc mieć naturalem w sobie i siebie samych defensionem, nie szukając exotiarum gentium adiutoria, ani mając pro asylo fidei orthodoxae Regis et libertatis vicinorum amicorum speciosas, a bardziej i prawdziwiej się rzec może praetextuosas tuitiones czyli protectiones według praw dawniejszych i według teraźniejszego sejmu konstytucyjej okazowanie, to jest popis województwa dla wszelkiej gotowości et in omnem casum ingruentis necessitatis nagłego a potrzebnego dania subsidium Rzeczypospolitej. Żeby każdy z nas braci miał, ut equites Poloni non ex Aventino quintes konia dobrego i sam na nim siedział, z porządkiem należytym. Także według fortuny każdy z ichmciów braci ob amorem boni publici poczty należyte monderowne stawiali i każdy nihil quidquam omittendo prisci et antiqui moris według dawnych praw in persona sui stawał. I popis przed jm. kasztelanem lubelskim jako pułkownikiem ex natura sui tego województwa, także ziemstwem i grodem sub signis militaribus przez ichmciów panów rotmistrzów expansis quisque ex persona sui ex suis facultatibus popisowali się. A regestr ichmciów się popisanych powinien być rękami ichmciów popisujących podpisany, jeden do grodu oddany, a drugi w rękach jmci pana kasztelana jako pułkownika haerere powinien i na przyszłym

sejmiku da Bóg gospodarskim czytany być powinien. A który z ichmciów braci nie był na popisie, na takiego ma extendi rygor konstytucyjej anni 1623 [sic], poenaeque sancitae et irrogandae. Na który to popis nie tylko ichm. bracia equestris ordinis z swoich dóbr sami i poczty stawiać powinni, ale i ichm. duchowni quocunque titulo vocitati, to jest ex bonis iure terrestri et immunitate ex natura sui gaudentibus poczty [s. 745] należyte wyprawić będą powinni sub poenis de renitentibus in constitutione superius specificata sancitis et irrogandis. Nec non duplicis pensionis wszelkich podatków in casu renitentia praevia nihilominus remonstratione tychże dóbr per possessores i że właśnie ab antiquo szlacheckie bywały. Która remonstracyja ręką jmci pana marszałka koła naszego teraźniejszego podpisana ob verificationem realem być ma et ad acta per eosdem possessores castrensia podana być powinna.

A że też dobra jm. komisarz j.o. jmci księcia biskupa krakowskiego ultra immunitatem bonorum nobilium tot constitutionibus praecantam et circumscriptam i teraźniejszą konstytucyją munitam cum summo praeiudicio eorundem bonorum iure terrestri gaudentium, respektem hiberny inusitato exemplo na szlacheckie dobra privata autoritate włożonej, upraszamy jmci pana marszałka koła naszego, żeby napisał list do księcia jmci b[iskupa] krakowskiego, aby zakazał abstinere ab hoc imposito bonis terrestribus tributo i chciał semovere suo mandato ab hac iniuriosa intentione jmci księdza komisarza do hiberny naznaczonego cum querimonia na jmci, że jm. tantum ausus in clero violare patritias leges cum sponsione etiam faciendae manifestationis in casu non satisfactionis desiderio nostro et non abstinentiae przez nas lub plenipotenta województwa jmci księdza komisarza ex cuius nam sint hac mandato. Którego popisu czas die 5 aprilis assignatur in anno praesenti.

Chcąc suffragari jmci panu Niezabitowskiemu, bratu naszemu, synowi śp. jmci pana Jana Trojana Niezabitowskiego administratora czopowego województwa naszego, któremu in iunxit sąd grodzki lubelski solutionem sumy 3000 złp jejm. paniej [Wiktorii] Gozdzkiej starościny korytnickiej, pozostałej małżonce śp. nieboszczyka jmci pana [Antoniego] Gozdzkiego starosty korytnickiego, za funkcyję poselstwa na sejm z województwa naszego wzwyż wyrażonemu jmci panu korytnickiemu staroście naznaczona przez laudum, u wzwyż wyrażonego jmci pana administratora, za asygnacyją jmci pana komisarza województwa naszego przekazaną. Tedy jmci panu Niezabitowskiemu, sukcesorowi jmci tak wiele razy namienionego administratora [s. 746], chcąc dać jaką folgę w wypłaceniu, taką czynimy prekaucyję. Naprzód żeby jm. pan Niezabitowski wzwyż wyrażoną sumę zapłacił, ale takim sposobem, to jest po uczynionej województwu kalkulacyi, z której jeżeli się ukaże jaka suma wyżej wyrażona u jmci na retentach,

tę zapłaci. Jm. pan Niezabitowski jako succedaneus in bona wespół et in onera; ale ta solucyja za zgodą całego województwa nie do rąk jejm. paniej starościnej korytnickiej, ale do rąk ichmciów panów opiekunów lub jednego. Aequivalentis tanto oneri sumy wyżej wyrażonej wyliczenie być powinno, ponieważ nie jmci, ale sukcesorom należeć powinna. A inquantum by taż suma ex calculatione non appareret u jmci pana Niezabitowskiego, tedy jm. pan komisarz wydać powinien asygnacyję do kogo inszego lub na całą lub na resztującą in quantum by miało co się znaleźć post calculationem u jmci pana Niezabitowskiego salvo nihilominus praecustodito. Żeby tedy sumy jm. pan komisarz ad manus et dispositionem do rąk jejm. pani starościnej nie kazał dawać jako niesłusznie pretendującej.

A że księgi komisarskie są anima rerum, więc iniungimus jmci panu instygatorowi sądów fiskalnych, ażeby post abrogationem pomienionych sądów przez sejm przeszły wszystkie actus, protokoły i same księgi ad acta terrestria oddał one pod regestrem, który to regestr ma być oblatowany in eisdem actis.

Księgi ziemskie w Zamościu dotychczas leżące, żeby były ad archivum universale Rzeczypospolitej, to jest do Lublina in locum assignatum depositorio tych ksiąg jmci pana Jacka Stoińskiego sędziego ziemskiego lubelskiego upraszamy. A na zwiezienie onych 500 zł naznaczamy z jak najprędszego ad praesens currentis podatku. Na którą sumę jm. pan komisarz sine gravis dilatione asygnacyję wydać ma, a asygnacyję nie delatę; ale parata pecunia wypłacona być powinna, ponieważ to vertitur de integritate universa całej [s. 747] Rzeczypospolitej fortun braci.

Ponieważ pan Gotfri[e]d Bernhard kupiec winiarz i obywatel lubelski wygodził był województwu w pewnej potrzebie winem, które dał na słowo ichmciów niektórych; w czym ewinkując tychże ichmciów fideiussionem, przekazujemy u jmci pana [Bogusława] Pszonki podwojewo[dziego lubelskiego], administratora groszowego województwa naszego, ażeby z administracyi tegoż podatku lub potrącił et in rationibus quasi pro persoluto z należytej kwoty od win przez pana Bernharda wprowadzonych [b-]przyjon[-b], lubo też ex parata pecunia zapłacił. Jako i poklaku łokci 17, które także pan Bernhard dał z sklepu swego na ratusz circa inchoationem traktatu. Na którą sumę, to jest pierwszą 550 zł i na drugą 51 zł pan Bernhard asygnacyję ma wziąć od jmci pana komisarza województwa naszego na sumę 601 zł.

Chcąc suffragare ichm. braci naszej in hoc calamitoso statu, która calamitas jako nulli pepercit, tak i ichm. tetigit, jako to jmci pana Kośmińskiego i jmci pana Skrzyszewskiego, tak też i jejm. panią Michowską. Tedy upraszamy jmci pana marszałka koła naszego, żeby listy popisał, jedne do Trybunału Skarbowego, a drugi do jmci pana podskarbiego w[ielkiego]

koronnego, ażeby ichmciów z retent kompensowane były podatki, a ichm. uwolnieni zostali. Interes jmci pana Franciszka Głuskiego do przyszłego da Bóg sejmiku odkładamy. Działo się w Lublinie die 15 martii a.D. 1717.

Antoni Skarbek Kiełczewski podstarości i sędzia grodzki [lubelski], marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego sejmiku relationis mp.

[a] *Wyraz przekreślony.*

[b-b] *Nadpisano tą samą ręką.*

CXXI. Sejmik deputacki w Lublinie 13 września 1717 r.

Nie odnaleziono informacji o tym sejmiku. Najpewniej został zerwany, a we współczesnych spisach wykazano wakat deputatów z województwa lubelskiego, zob. Deputaci, cz. IV, s. 142.

CXXII. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 22 sierpnia 1718 r.

Uniwersał królewski z 2 VI 1718 r. w Rydzynie zwoływał sejmiki przedsejmowe na 22 VIII 1718 r. (druk: ASWPK 1696–1732, s. 869–870, 870–874 – instrukcja królewska na sejmiki przedsejmowe).

1. Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 22 sierpnia 1718 r.

Rkp. *APL, CLRMO 216, s. 1015–1016 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Tomasz Piotrkowski 23 VIII 1718 r.*

[s. 1015] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko województwa lubelskiego, powiatu urzędowskiego i ziemi łukowskiej rycerstwo, zjechawszy się na miejsce konsultacyjom naszym zwyczajne, za uniwersałem JKMci die 22 augusti a.D. 1718, unanimibus assectibus et votis obraliśmy i uprosili e medio nostri posłów na sejm przyszły generalny grodzieński z województwa et districtibus annexis j.w. ichmciów, j.w. pana Jerzego Dominika hrabię na Wiśniczu i Jarosławiu Lubomirskiego podkomorzego koronnego, kazimierskiego [i] olsztyńskiego starostę, jmci pana Felicjana z Targowiska na Bełżycach Gałęzowskiego podczaszego i pisarza grodzkiego lubelskiego, jmci pana Kazimierza Suffczyńskiego stolnika łukowskiego, których fidei et agnitissimae dexteritati przez instrukcyję naszą publica et privatorum negotia commisimus.

Prywatne zaś województwa dyspozycyje, że in areto tempore comprehendi nie mogą, wszystkie do sejmiku naszego gospodarskiego nazajutrz po sejmiku deputackim ex vi iuris et praxis przypadajacego limitavimus et distulimus.

Nie mogliśmy jednak deesse zaleconemu i od dawnego czasu asygnowanemu do województwa naszego lubelskiego przez j.w. jmci pana wojewodę bełskiego natenczas, hetmana wielkiego koronnego, marszałka Trybunału [s. 1016] Skarbowego, interesowi jmci pana Tanbenheima majora na 2000 złp, -[a]dawnymi laudami asekurowany-[a]. I dlatego upraszamy j.w. jmci pana komisarza województwa naszego, aby asygnacyję pro efficaci sumy tej exolutione wydał. Caetera imo cuncta do przyszłego ut praemissum est sejmiku gospodarskiego odkładamy.

Co podpisać i do akt autentycznych podać jmci panu marszałkowi koła naszego rycerskiego zlecamy. Działo się w Lublinie na miejscu sejmików naszych zwyczajnym die 22 augusti a.D. 1718.

Adam Iżycki regent ziemski lubelski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a-a] *Dopisek na dole strony.*

CXXIII. Sejmik deputacki w Lublinie 12 września 1718 r.

Nie odnaleziono informacji o tym sejmiku. Najpewniej został zerwany, bo w ówczesnych spisach wykazano wakat deputatów z województwa lubelskiego, zob. Deputaci, cz. IV, s. 149.

CXXIV. Sejmik gospodarski w Lublinie 13 września 1718 r.

Sejmik zerwany.

1. Dyspozycja o dystrybucji soli suchedniowej z 27 października 1718 r. po niedoszłym sejmiku gospodarskim

Rkp. *APL, CLRMO 216, s. 1683–1686 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Kazimierz Gałęzowski 27 X 1718 r.*

[s. 1683] Lubośmy na inhoacyjej i kontynuacyjej sejmiku województwa lubelskiego naszego gospodarskiego immediate w roku teraźniejszym, to jest in crastino sejmiku deputackiego, communi desiderio et voto na jmci pana Piotra Iżyckiego wojskiego grabowieckiego, conspiravimus aby przyjąwszy na swoją osobę obowiązek przysługi województwa naszego sól suchedniową iuxta consuctam z dawnych praw concernentiam, nam in universum, pro anno praesenti należącą z żup czyli komór solnych JKMci i Rzeczypospolitej odebrał i onemu substancyje nasze ziemskie dziedziczne według proporcyi fortun naszych ad normam dawnego ułożenia rozdać. Jednak pomieniony sejmik dla inszych materii trudniejszych nie przyszedł ad profatam conclusionem, a za tym i zdanie nasze publiczne względem tejże soli nie mogło sortiri autentycznej jmci pana marszałka od nas obranego i promulgacyjej od niego do żup czyli komór pomienionych.

Tedy aby województwo nasze ex privatione sejmiku nie miało iniuriam, od tychże komór przez zatrzymania soli należącej, my niżej podpisani rad naszych wyrażeni [s. 1684] i szlachta województwa lubelskiego i powiatu urzędowskiego, którzyśmy ad praesentem necessitatem umyślnie kongres tu w Lublinie uczynili insisteri do pierwszej naszej na sejmiku wyżej wyrażonym propozycyjej obligujemy fraternis affectibus przerzeczonego jmci pana Piotra Iżyckiego wojskiego grabowieckiego, aby imieniem województwa naszego iniunctanter upominał się i odebrał od ichmciów panów superintendentów komór solnych JKMci i Rzeczypospolitej sól żupną suchedniową bochenki in qualitate, quantitate et numero beczek usilatio z odebranej; aby imieniem województwa pro securitate skarbu JKMci ichmciów panów superintendentów komór celnych kwitował. Który kwit jmci pana Piotra Iżyckiego wojskiego grabowieckiego, jako dystrybutora od nas obranego, województwo nasze prorato censcebat i my praesentes za to spondemus. A skoro tenże jm. pan dystrybutor odbierze sól należącą, powinien ją będzie nie odwłucząc praeviis od nas braciej innotescentiis et praevio od nas consveto solario na dobra nasze przez [sic] ukrzywdzenia [s. 1685] rozdać.

Który to instrument in vim plenipotencyi naszej, imieniem województwa danej, tak propter confirmationem jmci dystrybutora ad functionem jego przez obowiązek, jako też pro indemnitate komór solnych JKMci i namiast [sic] ewikcyjej dany, rękami naszemi podpisujemy i stwierdzamy. Działo się w Lublinie die 27 octobris a.D. 1718.

Jacek Stoiński sędzia ziemski lubelski mp.; Antoni Kossakowski chorąży żytomierski mp.; Michał z Trzcinnika Trzciński skarbnik lubelski mp.; Kazimierz Sylwester Suffczyński stolnik ziemi łukowskiej; Felicjan z Targowiska Gałęzowski podczaszy i pisarz grodzki lubelski; Kazimierz Bielski cześnik warszawski; Antoni Olszewski; Jan Kazimierz z Bogusz Boguszewski komornik ziemski lubelski, pisarz grodzki ziemi stężyckiej; Józef z Targowiska Gałęzowski; Maciej z Suchodół Suchodolski komornik ziemski lubelski; Adam Iżycki r[egent] z[iemski] lubelski; Jan Franciszek Wierzbicki regent regestrów ziemskich lubelskich; Wojciech Sobański regent grodzki lubelski; Franciszek [s. 1686] Suchodolski; Piotr Warsz Miechowski; Stanisław Drzewicki; Antoni Łepkowski; Bartłomiej Milewski podstoli owrucki; Bielski; Stanisław Milewski; Marcin Franciszek Szaniawski mp.

CXXV. Sejmik elekcji pisarza ziemskiego lubelskiego w Lublinie 26 października 1718 r.

1. Laudum sejmiku elekcyjnego pisarza ziemskiego 26 października 1718 r.

Rkp. *APL, CLRMO 197, s. 1624 – oblata*[208]*; w grodzie lubelskim oblatował ur. Józef z Targowiska Gałęzowski podczaszy warszawski, marszałek sejmiku 27 X 1718 r.*

[s. 1624] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się na sejmik electionis pisarza ziemskiego lubelskiego pro die 26 octobris anni praesentis, za innotescentiami j.w. jmci pana Adama z Czekarzewic Tarła wojewody lubelskiego, starosty stężyckiego etc., na miejsce konsultacyjom naszym zwyczajne, obraliśmy concordibus votis et [ani]mis[a] e gremio nostri za kandydatów do tejże funkty [pi]sarstwa ziemskiego lubelskiego idoneos [et] capaces terrigenas województwa naszego ww. ichmciów panów: jmci pana Kazimierza z Sufczyna Suffczyńskiego stolnika łukowskiego, Kazimierza Bielskiego cześnika warszawskiego, Józefa z Targowiska Gałęzowskiego marszałka koła naszego, Wacława Głuskiego miecznika łukowskiego. Których distributiva [...][b] representamus i z onych aby jednego pro bene plauto suo et [...] ac publico województwa naszego privilegio suo approbe[...] in stallet upraszamy i aby instrument libere electionis nostrae jm. pan marszałek koła naszego rycers[kiego] ręką swoją podpisał oraz do akt publicznych per oblat[am] podał, fraterno obligujemy. Działo się w Lublinie in lo[co] consultationibus nostris solito die 26 octobris a.D. 1718.

Józef z Targowiska Gałęzowski marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *W tym miejscu karta uszkodzona.*

[b] *Trzy wyrazy nieczytelne z powodu uszkodzenia karty.*

Spośród przedstawionych kandydatów, pisarzem ziemskim 31 X 1718 r. został mianowany Kazimierz Sylwester Suffczyński, zob. Urzędnicy lubelscy, nr 158.

CXXVI. Sejmik elekcji podsędka ziemskiego lubelskiego w Lublinie 27 października 1718 r.

1. Laudum sejmiku elekcyjnego podsędka lubelskiego w Lublinie 27 października 1718 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 197, s. 1622 – oblata*[209]*; w grodzie lubelskim oblatował marszałek sejmiku Kazimierz Bielski 27 X 1718 r.;* **Rkp. 2.** *APL, TKL 443, s. 81 – kopia;* **Rkp. 3.** *B.Ossol. 5426, s. 165.*

[208] *Omyłkowo dołączone do księgi z 1710 r.*

[209] *Omyłkowo dołączone do księgi z 1710 r.*

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się do Lublina na miejsce konsultacyjom naszym zwyczajne, pro die 27 octobris anni praesentis 1718, a to za innotescencyjami j.w. jm. pana Adama z Szczekarzewic Tarła wojewody lubelskiego na sejmik podsędka wydanymi, [a-]za obraniem unanimi voto za dyrektora jm. pana Kazimierza na Fajsławicach Bielskiego[-a]. Ponieważ universali placito et voto województwa naszego zgodziliśmy się na kandydatów do funkcyi tejże podsędkowskiej[a] ww. ichm. panów [a]Felicjana z Targowiska na Bełżycach Gałęzowskiego podczaszego i pisarza grodzkiego lubelskiego[a], [b-]Antoniego Kossakowskiego chorążego żytomierskiego, [Andrzeja Franciszka] Jastrzębskiego pisarza grodzkiego łukowskiego, Mikołaja Nieprzeckiego chorążego[210] parnawskiego[-b], tedy tychże ichmciów kandydatów czterech, jako emeritos i zgodnych ab obeundum mumis wakującego urzędu pomienionego, prezentujemy i podajemy ad obcionem distributiva gratia JKMci P.n.m. Upraszając JKM P.n.m. aby ex specula providentiae paternae raczył [c-]łaską swoją[-c] confirmare jednego z podanych od nas kandydatów do ukontentowania i [u]podobania swego, et ad publicum po tak długim ziemstwa naszego osieroceniu[211] solacium.

Który to instrument electionis libera et concordis zleciliśmy w. jm. panu marszałkowi koła naszego rycerskiego podpisać i do akt publicznych podać per oblatam. Działo się w Lublinie, na miejscu konsultacyjom naszym zwyczajnym, die 27 octobris 1718 anno.

Kazimierz Bielski[212] marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej mp.

[a-a] W rkp. 2 nadpisane.

[b-b] W rkp. 2 nazwiska trzech pozostałych kandydatów nie zostały wymienione.

[c-c] W rkp. 1 karta uszkodzona w tym miejscu.

W dniu 31 X 1718 r. nominację królewską na podsędkostwo uzyskał Felicjan Eleutery Gałęzowski, zob. Urzędnicy lubelscy, nr 227.

CXXVII. Sejmiki elekcyjne podsędka i pisarza ziemskich łukowskich w Łukowie 29 marca 1719 r.

Zwołane uniwersałami Adama Szaniawskiego kasztelana lubelskiego (brak ksiąg łukowskich).

---

[210] *Urzędnicy inflanccy nie notują go na tym urzędzie.*

[211] *Urząd podsędka wakował od śmierci Wojciecha Kazimierza Niemyskiego w 1695 r. Zob. Urzędnicy lubelscy, nr 226.*

[212] *Syn Kazimierza Bielskiego cześnika warszawskiego i dawnego podstarościego lubelskiego.*

Sejmiki nie doszły, a kandydatów na urzędy podsędka i pisarza ziemskiego łukowskiego nie obrano aż do 1754 r., zob. Urzędnicy, nr 510, 552.

Dyspozycja urzędników ziemi łukowskiej o administracji podatku szelężnego, w Łukowie 29 marca 1719 r.

Rkp. *B.PAU-PAN 8333, k. 113–114 – oblata; w grodzie łukowskim oblatował ur. Sebastian Kownacki burgrabia łukowski 13 IV 1719 r.*

[k. 113] My niżej na podpisach wyrażeni dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi łukowskiej i cała ziemia łukowska, zjechawszy się za wydanymi sobie uniwersałami na sejmiki electionis pisarza i podsędka ziemskich łukowskich od j.w. jm. pana Adama na Szaniawach Szaniawskiego kasztelana lubelskiego, rotmistrza JKMci i na sądy grodzkie łukowskie zgromadzeni, widząc w. jm. pana Franciszka na Nowosielcu i Zakrzu Nowosielskiego starostę łukowskiego [i] pułkownika JKMci wielkie we wszelkich in adveries okkurrencyjach około ziemi naszej łukowskiej cum summo dispendio zdrowia i fortuny swojej et in defessos labores et sollicitudines a vertendo omnes ingruentes na ziemie nasze adversitates. Które starania wielkie za sobą pociągnęły ekspensy i nie mającym resulationem w. jm. pana starosty ekspens hisce temporibus sufficientem recompensam advenire non intoto, przynajmniej in aliqua parte resuliando w. jm. pana starosty, naszego [k. 113v] w. jm. pana, praestatam ziemi naszej gratitudinem unanimi pro muttimus pozwalamy dwuletnie szelężne w ziemi naszej łukowskiej po administracji jm. pana Pawła Stoińskiego podstolego buskiego, zaczynające się a die 1 septembris in anno 1717, a kończące się in anno praesenti 1719 ultimis diebus augusti. Także i zaległe in antecessum aby w. jm. pan starosta łukowski zlecił pomieniony podatek szelężnego in rem sui po miastach, miasteczkach i wsiach in genere wszystkich w tejże ziemi naszej łukowskiej zostających iuxta antiquam tariffam exigere. Za co unanimino consensum nostrum w. jm. panu staroście łukowskiemu dając in maiorem fidem, rękami własnymi naszymi podpisujemy się. Działo się w Łukowie die 29 mensis martii 1719 anno.

Kazimierz Sylwester Suffczyński pisarz ziemski lubelski mp., Marcin Jastrzębski sędzia ziemski łukowski, Franciszek Jezierski stolnik ziemi łukowskiej, Jan Jasieński podsędek ziemi liwskiej, sędzia grodzki łukowski, Antoni Jezierski łowczy ziemi łukowskiej, Paweł Stoiński podstoli buski, Andrzej Jastrzębski miecznik bracławski, pisarz grodzki łukowski, Jan Domański, Mikołaj Antoni Domański podwojewodzy ziemi łukowskiej, Marcin Antoni Zaleski komornik ziemi drohickiej, Dominik Wygonowski podczaszy czernihowski, Jan Jasieński, Łukasz Szczygielski, Jan Szczygielski, Aleksander Skórski, Antoni Mościcki, Andrzej Zaleski, Jacek Jasieński, Jan Ryszkowski, Antoni Domański wicesgerent grodzki

łukowski, Paulus Albertus Krasuski, Albertus Okniński, Józef Zdanowski, Józef Popławski, Kazimierz Jezierski, Wojciech Józef Olszewski, Tomasz Grodzicki, Wojciech Aleksander Sulej, Wojciech Olszewski, Maciej Celiński, Adam Miastkowski, Ludovicus Łaski, Wojciech Radzikowski, Bartholomeus Grodzicki, Kazimierz Stocki, Sebastian Olszewski, Jan Sudzik Dąbrowski, Sebastian Piątkowski, Ioannes Radzikowski, Adam Tarkowski

CXXVIII. Sejmik deputacki w Lublinie 11 września 1719 r.

Sejmik zerwany, zob. Deputaci, cz. IV, s. 155.

CXXIX. Sejmik gospodarski w Lublinie 12 września 1719 r.

Sejmik zerwany.

1. Manifestacja szlachty lubelskiej z 13 września 1719 r.

Rkp. *APL, CLRMO 219, s. 1401 – oryginał z podpisami; w grodzie lubelskim wniesiono 13 IX 1719 r.*

Illustres et magnifici Josephus de Potok in Stanisławów, Brody, Niemierów et Zbaraż Potocki palatinus generalis terrae Kijoviensis, Varsoviensis, Lezajscensis etc. capitaneus, Adamus Szaniawski castellanus Lublinensis, [a-]Aleksander Daniłowicz capitaneus Parcoviensis[-a] tum mag. Stanislaus Rozwadowski vexilifer terrae Łucoviensis atque gen. Josephus Szaniawski tribunus palatinatus Lublinensis, Ioannes Szaniawski, Aleksander Kaliński, Franciscus Zbysław, Adamus Masłkowski [Masłowski?], Stephanus Skąpski, Andreas Chobrzyński, Ioannes Goraj Sobieszczański, Ioannes Zakrzewski, Casimirus Łuba Górski, Antonius Dmiński, palatinatus Lublinensis et terrae Łucoviensis et districtus Urzędoviensis incolas, praecavendo cuiusvis indemnitati palatinatus Lublinensis, terrae Łucoviensis et districtus Urzędoviensis manifestati sunt idque ideo. Quo mani comitiola totius palatinatus Lublinensis boni ordinis ad praesens disrupto sunt et nullae contributiones laudatis et constitutionis, ne autem aliquis ad has contributiones tam in civitate Lublinensi quia et aliis oppidis et villis regalibus et nobilitas et spiritualibus tam in palatinatu Lublinensis, quam terrae Łucoviensis et districtu Urzędoviensis sese interessare, usurpare et ingerese ac propria aude authoritate imponere usque [...] futura comitiola, ac sunt. Consensu et laudo totius palatinatu Lublinensis propter solam contributionem subsidii charitativi novella lege per Rempublicam destinatam ideo obviando libertati et indemnitati totius palatinatus hanc ad acta praesentia inserunt manifestationem.

J[osephus] Potocki; Adam Szaniawski castellanus Lublinensis; A[leksander] Daniłowicz; Stanisław Rozwadowski ch[orąży] łu[kowski] mp.; Józef Szaniawski wo[jski] lub[elski]; Ioannes Szaniawski in toto approbo mp.; Adam Michał Masłkowski; Andrzej Chobrzyński; Jan Zakrzewski; Antoni Dmiński; Aleksander Kaliński; Stephanus Skąpski; Franciszek Zbysław; Kazimierz Łuba Górski; Jan Sobieszczański Goraj.

[a-a] *Dopisane obok tą samą ręką.*

CXXX. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 19–22 sierpnia 1720 r.

Zwołany uniwersałem królewskim z 8 VII 1720 r. w Warszawie, wyznaczającym sejmiki przedsejmowe na 19 VIII t.r. (druk: ASPWK 1696–1732, s. 900–901, 902–905 – instrukcja królewska na sejmiki).

1. Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 19-22 sierpnia 1720 r.

Rkp. *AAL, AKKL Rep. 64 TVIII, k. 9–13 – kopia; w grodzie lubelskim oblatował ur. Marcin Jankowski wicesgerent grabowiecki 9 IX 1720 r.*

[k. 9] My rady, dygnitarze, urzędnicy ziemscy i grodzcy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się do Lublina za uniwersałem Najjaśniejszego KJMci Augusta Wtórego P.n.m., szczęśliwie nam panującego, na sejmik przedsejmowy pro die 19 augusti anno praesenti złożony. Zszedłszy się na miejsce sejmikom zwyczajne, do kościoła ojców dominikanów lubelskich, invocato nomine Dei ut angelus censilii asistat, nebis do obrania jm. pana marszałka sejmikowego iuxta legem et praxim przystąpiliśmy, gdzie unanimi graemium consensu jm. pana Michała z Trzcinnika na Potoku Trzcińskiego skarbnika lubelskiego obrawszy dyrektorem sejmiku, j.w. jm. pana Jana Cetnera [k. 10] wojewodzica smoleńskiego, kamionackiego starostę, posła od JKNci, P.n.m. na sejmik tenże ordynowanego do nas invitavimus.

Po odebranej propozycji i instrukcji od JKMci P.n.m., przez jm. pana posła podziękowawszy omni cultu et submissa veneratione Majestatowi JKMci pro paterno amore et solicita cura erga Patriam nostram, że JKM P.n.m. według prawa koronnego sejm walny warszawski stanom Rzeczypospolitej złożyć raczył, Regiosque Ojczyźnie naszej testatur favores.

Do omówienia punktów na sejm teraźniejszy przystąpiliśmy. Które to punkta unifermiter z instrukcyją od JKMci P.n.m. na sejmik przysłaną umówiwszy godnie i postanowiwszy ww. ichm. panów posłów Antoniego Skarbka na Osmolicach i [Strzyżowicach][a] Kiełczewskiego chorążego, Felicjana z Targowiska na Bełżycach Gałęzowskiego podsędka ziemskiego lubelskich z województwa lubelskiego i powiatu urzędowskiego,

Franciszka Jezierskiego stolnika łukowskiego z ziemi łukowskiej, emeritos cives probatae activitatis et virtutis et intergenimae fidei obraliśmy zgodnie. Instrukcyję na tenże sejm walny warszawski ww. ichm. panom pomienionym posłom od nas obranym, napisać jm. panu marszałkowi sejmikowemu naszemu według punktów umówionych i postanowionych zlecamy, obligując per amorem Patriae ww. ichm. panów posłów naszych, aby studendo bono publico providere consiliis suis integritati praw i swobód ojczystych, znosząc się [k. 11] in materia status z j.ww. ichm. panami senatorami województwa naszego, także z ichm. panami posłami województwa, ziemi i powiatów utriusque gentis providere et manu tenere leges Patricias raczyli.

Ponieważ potrzebne legacyje tak do j.o. książęcia biskupa krakowskiego[213], jako i do j.o. jm. pana kasztelana krakowskiego, hetmana wielkiego koronnego[214] być widzimy, uprosiliśmy z tegoż sejmiku ichm. panów posłów, to jest do j.o. księcia biskupa krakowskiego ichm. panów Michała na Rozwadowie[b] Rozwadowskiego chorążyca ziemi łukowskiej [i] Jana Nosadyniego chorążego latyczowskiego, a do j.o. jm. pana krakowskiego [i] hetmana wielkiego koronnego ichm. panów Remigiana Stoińskiego łowczego latyczowskiego [i] Romualda Wybranowskiego chorążego znaku pancernego j.w. jm. pana wojewody lubelskiego[215]. Którym to ichm. panom posłom tak do j.o. książęcia siewierskiego, biskupa krakowskiego, jako i do j.o. jm. pana krakowskiego, hetmana wielkiego koronnego instrukcyje napisać jm. panu marszałkowi naszemu sejmikowemu zlecamy.

Ponieważ konstytucyja anni 1717 novellae legis podatki szelężnego i czopowego zostawiła przy województwach i ziemiach ab liberam województw i ziem dispositionem[216], które to podatki szelężnego i czopowego ichm. panowie poborcy administrowali et in hucusque administrują. Dla czego bez kalkulacyj z tymiż ichm. panami poborcami województwo nasze obejść [się] nie może.

A że i komisyja Trybunału Radomskiego widząc rzecz słuszną i pochlebną województwom i ziemiom dla pomiarkowania się i porachowania z [k. 10v] podatków z ichm. pany poborcami swymi, dekretami swoimi na komisyi radomskiej przeszłej ferowanymi de actu illius sabbatho post octavas festi Sacratissimi Corporis Christi Domini [15 VI] anno eiusdem 1720 odesłała ichm. panów poborców do województw i ziem swoich, którzy też podatki pomienione w województwach i ziemiach trzymali dla uczynienia kalkulacji. Więc inhaerendo jako konstytucji pomienionej anni

[213] *Konstanty Felicjan Szaniawski.*

[214] *Adam Mikołaj Sieniawski.*

[215] *Jana Tarły.*

[216] *Taka konstytucja dotyczy tylko W. Ks. Litewskiego, zob. VL, t. VI, s. 155–156.*

1717 eo nomine napisanej, tak vigore tego dekretu komisyi Trybunału Radomskiego województwo nasze oraz i ziemia łukowska sądy calculationum z ichm. pany poborcami tak województwa jako i ziemi łukowskiej u siebie w województwie lubelskim naznacza. Do których to sądów calculationum dekretem komisyi Trybunału Radomskiego [są] naznaczeni j.w. jm. pan Jan Tarło wojewoda [lubelski], grabowiecki etc. starosta, Adam Szaniawski kasztelan lubelski, w. jm. pan komisarz województwa, iudicium terrestre Lublin[ense], offi[ciales] castrenses Lublinenses et Lucovienses, przydaje województwo ww. ichm. panów delegatos ad haecce iudicia calculationum, na sejmiku teraźniejszym obranych. Z województwa lubelskiego ww. ichm. panów Tomasza Skarbka na Kiełczewicach i Prawiednikach Kiełczewskiego stolnika, Teodora z Orzechowca na Wojciechowie Bibersztejna Orzechowskiego podstolego, z powiatu urzędowskiego Michała z Trzcinnika na Potoku Trzcińskiego skarbnika i marszałka sejmiku teraźniejszego, Bogusława Pszonkę podwojewodzego lubelskiego, z ziemi łukowskiej ww. ichm. panów Antoniego Jezierskiego łowczego ziemi łukowskiej, Zygmunta [k. 11] Jastrzębskiego. Dając pomienionym j.ww., ww. ichm. panom sędziom plenariam potestatem iudicia calculationum instituendi leges et constitutiones eo nomine sancitas exequendi calculationes z ichm. panami poborcami województwa i ziemi łukowskiej ineundi resolvendi actoratum. Tymże panom poborcom instituendi dekreta na tychże ichm. panów poborców i na retentów podatków i na osobach wszelkiej kondycji do tych podatków należących alias sukkulektorach formandi restantium summarum ad aerarium województwa impertionem iniungendi ichm. panom poborcom sprawy do tychże sądów należące, wszelakie disiudicandi rigorem super non comparent[...][a] decretis ac iudicatis contravenientibus exacto[...][a] et eorum succolectoribus iuxta leges eo nomine [...]citas[a] imponendi exequendique i cokolwiek według prawa tym sądom potrzebnego będzie applicand[...][a]. Którym [to][a] sądom termin i ichm. panom poborcom i ichm. sukkolektorom comparendi z rachunkami, jako ad calculum i czas nazajutrz po zakończonym sejmiku gospodarskim. Miejsce Lublin metropolim województwa naszego. Tak ichm. panom poborcom i ichm. sukkolektorom jako województwa lubelskiego, tak i ziemi łukowskiej w Lublinie, a nie w Łukowie iuxta obloquentiam dekretu tegoż komisyi radomskiej Trybunału Skarbowego, absentiam unius vel plurium z pomienionych j.ww. ichm. panów sędziów non obstante naznaczamy.

A że j.w. jm. pan Jan z Tęczyna Tarło wojewoda lubelski, grabowiecki starosta [k. 11v], będąc obranym na funkcyję komisarstwa województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, którą funkcyję dignissime przez lat kilka gessit na komisyjach Trybunału Radomskiego cum gloria et fructu

województwa, etiam cum dispendio zdrowia i fortuny swej. Majac sobie konferowane ex iustitia distributica fasces consulares województwa lubelskiego, przenosi się ex equestri ad senatorium ordinem, ultro deponit tę funkcyję komisarstwa lubo województwo suis instat do j.w. jm. pana wojewody precibus et vi deserat jeszcze et non deponat hanc functionem. Więc nie mogąc uprosić dalszej kontynuacji tej funkcji komisarskiej, j.w. jm. panu wojewodzie jako enixe dziękujemy pro optime gesta. P[...]cia[c] tej fumkcji tak in [conc]ordibus suis zapisuje województwo obligationem, a oraz dulcem meritor[...][c] recordationem. Należy nie tylko podziękowa[nie] j.w. jm. panu wojewodzie, ale etiam praemium non vite laborum nadgradzając erogowane koszta de propria fortuna j.w. jm. pana wojewody na tej komisarskiej i na inszych funkcyjach dla województwa podjęte, uprosiliśmy j.w. jm. pana wojewodę naszego, aby szelężne z miasta Lublina i z jurydyk do miasta należących, także z miasteczek i wsiów generaliter wszystkich w województwie naszym będących, którego currentia zaczyna się a die 1 septembris in anno praesenti 1720, od województwa grato animo przyjął. Który to podatek szelężnego [k. 12] in toto jako z miasta Lublina z jurysdykcyjami, tak i z miasteczek i wsiów j.w. jm. panu wojewodzie, i ziemi łukowskiej donatywę, dajemy i ofiarujemy.

A że przez [bez] komisarza województwo obejść się nie może, więc na sejmiku komisarskim alias gospodarskim ex praescripto legis komisarza obrać będziemy powinni.

A lubo w. jm. pan Franciszek Jezierski stolnik łukowski, teraźniejszy poseł na sejm od nas obrany, jest w laudum przeszłym na sejmiku obranym komisarzem, że jmci teraz posłem obraliśmy ex hoc praesenti, to [...][c] dziękuje za konferowanie sobie komisarstwa i ustępuje libere funkcji komisarskiej et liberam [...][c] województwu oddaje dispositionem. In casum zerwania sejmików, o kontynuacyję tejże funkcji komisarskiej j.w. jm. pana [wojewodę][c] lubelskiego wielce upraszamy, zawdzięczając [...][c] merita i podjęte prace na teraźniejszym sejmiku, tak też eam aequanimitatem.

Jmci pana Michała Trzcińskiego skarbnika i marszałka sejmikowego województwa naszego, które [sic] zawsze i teraz praestat [...] suis województwu, najpierwszą funkcyję publiczną od województwa lub na Trybunał Koronny deputacką lub komisarstwo jmci panu skarbnikowi i marszałkowi naszemu deklarujemy i naznaczamy et inmutabili [...] na przyszłych sejmikach następujących conferre jmci tęż funkcyję albo którą z nich, a oraz ukontentowanie ac praemium laborum spandemus, albowiem będąc jm. od nas obrany na Trybunał [k. 12v] deputatem, dla zamieszania Rzeczypospolitej natenczas tejże funkcji deputackiej nie miał campum exercendi. Która to funkcyja steriliter zeszła jmci, a jako anteriori laudo sejmiku naszego ma od nas sponsionem jm. pan skarbnik lubelski,

marszałek sejmikowy nasz, nadgrodzenia tejże funkcyi deputackiej, tak praesenti laudo et publica sponsione jmci przyrzekamy compensare.

Uznawając wielkie merita w. jm. pana Krzysztofa Jezierskiego starosty grodzieckiego w publicznych funkcji z ujmą zdrowia i fortuny dla województwa i ziemi swojej łukowskiej odprawione, zawdzięczając województwo i ziemia łukowska hos meritorios actus oraz koszta erogowane compensando, sól suchedniową na ziemię łukowską całą ze skarbu na rok teraźniejszy 1720 [...][c] donatywę temuż jm. panu Jezierskiemu dajemy i darujemy. I tęż sól aby [sobie][c] pomieniony jm. pan Krzysztof Jezierski starosta grodziecki ze skarbu JKMci odebrał, zlecamy praesenti laudo.

Widząc oczywiście ruinę kościoła ojców reformatów lubelskich przez ogień piorunowy niedawno uczynioną, succurendo paupertati tych ojców reformatów, na restauracyję kościoła in pium hoc opus 3000 złp naznaczamy i oddać sine mora obiecujemy tymże ojcom reformatom.

Subveniendo ruinie fortun przez ogień poniesiony ichm. panów Sadowskiego i Ludwika Jezierskiego obmyślenie subsidii charitativi ichmciom do przyszłego sejmiku odkładamy.

Jmci panu Jankowskiemu plenipotentowi województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej za prace i koszta na komisyji radomskiej podjęte, od [k. 13] województwa lubelskiego 1000 zł, a od ziemi łukowskiej 500 zł naznaczamy.

A jako Boskiemu dziełu przyznajemy zakończenie sejmiku obrady naszej, tak laudum teraźniejszego sejmiku napisane, ręką jm. pana marszałka naszego podpisać i ad acta grodu lubelskiego podać zlecamy. Działo się w Lublinie dnia 22 sierpnia r.P. 1720.

Michał z Trzcinnika na Potoku Trzciński skarbnik lubelski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *Wyraz nieczytelny przez plamę na karcie.*

[b] *W rękopisie jest błędnie: na Rozwadowach.*

[c] *Karta naddarta.*

CXXXI. Sejmik deputacki w Lublinie 9 września 1720 r.

1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 9 września 1720 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 221, s. 1201 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Marcin Jankowski wicesgerent grabowiecki 11 IX 1720 r.;* **Rkp. 2**. *APL, CLRMO 222, k. 315 – dublet.*

[s. 1201] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się na sejmik electionis sędziów deputatów na Trybunał Koronny, na dzień 9 miesiąca września, w poniedziałek po Narodzeniu Najświętszej Panny Maryi, według

prawa przypadający, na miejscu konsultacyjom naszym zwyczajnym. Uprosiliśmy za marszałka koła naszego w. jmci pana Kazimierza Sylwestra na Sufczynie Suffczyńskiego pisarza ziemskiego lubelskiego i pod dyrekcyją marszałkowską jmci obraliśmy unanimi voto et concordibus suffragiis neminem contradicente za deputatów na Trybunał przyszły Koronny j.w. jmci pana Jana z Czekarzewic Tarła wojewodę lubelskiego, starostę grabowieckiego[217] i w. jmci pana Jana na Jasionce Jasieńskiego podsędka ziemskiego liwskiego i sędziego grodzkiego łukowskiego. Którym przy aprekacyjej zdolnego publicznej funkcyi tej zdrowia instrument electionis nostrae liberae jmci panu marszałkowi koła naszego wydać zleciliśmy.

Działo się w Lublinie, na miejscu obradom naszym zwyczajnym, dnia 9 miesiąca września r.P. 1720.

Kazimierz Sylwester na Sufczynie Suffczyński pisarz ziemski lubelski, marszałek na sejmiku deputackim koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

CXXXII. Sejmik gospodarski w Lublinie 10 września 1720 r.

Sejmik został zerwany (zob. poniżej).

1. Dyspozycja urzędników województwa lubelskiego o soli suchedniowej z 11 września 1720 r., po niedoszłym sejmiku gospodarskim

Rkp. *APL, CLRMO 221, s. 1253 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował szl. Jan Leszczyński 16 IX 1720 r.*

My senatorowie, dygnitarze, urzędnicy ziemscy i grodzcy, z pozwoleniem ww. ichm. panów obywatelów województwa lubelskiego nemine contraveniente, uprosiliśmy w. jm. pana Józefa Iżyckiego cześnika latyczowskiego (dla niedo[j]ścia sejmiku gospodarskiego secundum obloquentiam legis), aby sól na województwo nasze lubelskie pro anno 1719 należącą u skarbu koronnego zatrzymaną, in virtute legis publicae pro commodo nostro windykował. W czym temuż w. jm. panu Iżyckiemu cześnikowi latyczowskiemu plenariam mutuo totius palatinatus consensu facultatem dajemy. Na co my natenczas będący na sejmiku i do rady należący, podpisujemy się własnymi naszymi rękami. Datum Lublini die 11 septembris 1720 anno.

Chryzostom Henryk Załuski starosta lubelski mp., Franciszek Nowosielski starosta łukowski mp., Antoni Skarbek Kiełczewski chorąży lubelski mp., Felicjan Gałęzowski podsędek ziemski, podstarości grodzki lubelski mp., Kazimierz Sylwester Suffczyński pisarz ziemski

[217] *Deputaci, cz. IV, s. 161 zamiast Tarły błędnie podają Stanisława Szembeka cześnika lubelskiego.*

lubelski, Bogusław Pszonka podwojewodzy lubelski, Maciej z Suchodół Suchodolski pisarz gr[odzki] lub[elski] mp., Piotr Iżycki wicesgerent grodzki lubelski mp., Jan Pszonka pod[czaszy] lubel[ski] mp., Kazimierz Bielski podczaszy łukowski mp., M[ichał] F[ranciszek] Brodowski p[odstoli] b[racławski] mp., Józef Krzyniecki, Maciej Grajowski, [Jan][a] Kramkowski podczaszy ziemi bielskiej mp., Romuald Wybranowski mp., Adam Iżycki mp., [Stanisław] A[ntoni] Ceder Domaradzki mp., Mikołaj Nieprzecki komornik ziemski lubelski mp.

[a] *W tym miejscu karta uszkodzona przez wydarcie brzegu.*

CXXXIII. Sejmik deputacki w Lublinie 15 września 1721 r.

1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 15 września 1721 r.

Rkp. *APL, CLRMO 225, s. 778–779 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Tomasz Wróblewski 20 IX 1721 r.*

[s. 778] My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszy[s]tkie rycerstwo województwa lubelskiego, powiatu urzędowskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się na miejsce konsultacyjej naszych zwyczajne do Lublina, na dzień obierania deputatów na Trybunał Koronny prawem naznaczony. Po uproszeniu za dyrektora koła naszego j.w. jmci pana Karola z Czekarzewic Tarła starosty stężyckiego, insistendo legi publicae in ordine do elekcyjej pomienionej formatae, za uniwersalną nas wszystkich zgodą obraliśmy e medio nostri na tenże Trybunał Koronny piotrkowski i lubelski z województwa lubelskiego w. jmci pana Józefa Iżyckiego cześnika latyczowskiego, a z powiatu urzędowskiego w. jmci pana Michała Trzcińskiego skarbnika lubelskiego. Nie wątpiąc, że ciż ichmciowie nasi wielce miłościwi panowie i bracia, jako laudabili probitate konformujący się zawsze in statera dignarum qualitatum et caltores iustitiae, tam dokąd ich nasze sufragia praevenerunt. Nie tylko votis nostris et desideriis publicis godnie respondebunt, ale też samym sobie per aequm ministerium podziękowanie gratam recordatione et immortalem gloriam comparabunt.

Ten zaś instrument zgodnej elekcyi j.w. jmci panu marszałkowi koła naszego, ręką własną jego podpisany i pieczęcią stwierdzony, do akt grodzkich lubelskich podać zleciliśmy. Działo się w Lublinie, na miejscu obrad naszych zwyczajnym, dnia 15 miesiąca września r.P. 1721.

Karol Tarło [s. 779] starosta stężycki, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp, locus sigilli.

CXXXIV. Sejmik gospodarski (boni ordinis) w Lublinie 16 września 1721 r.

Sejmik został zerwany (APL, CLRMO 225, k. 252v–254 – manifestacja z 16 IX 1721 r.).

1. Dyspozycja urzędników województwa lubelskiego o podatkach z 16 października 1721 r., po zerwanym sejmiku gospodarskim

Rkp. *APL, TKL 443, s. 82 (brak informacji o oblacie).*

Ponieważ sejmik boni ordinis in crastino sejmiku deputackiego roku teraźniejszego dnia 15 miesiąca septembris[218] w Lublinie przypadający, jest niedoszły i zerwany, więc stosując się do prawa pospolitego, w którym po zerwanych i niedoszłych sejmikach gospodarskich annuatim in crastino sejmików deputackich przypadających, województwu lubelskiemu [...] aulum jest, ażeby starostowie natenczas będący lub ich urzędy propter incessans boni publici et aerarii eiusdem palatinatus commodum administratorów do wybierania podatków szelężnego i czopowego z miasta Lublina od [...]tych[a] szynków i handlów e medio obywatelów województwa possessionatos obierali i stanowili, którzy in subsequens calculum województwu deperceptis proventibus czynić zwykli adherendoque continuo [...] in casu zerwania sejmików w tym województwie antecessum practicato, daje ten kommis ex munere officii mei jm. panu Mikołajowi Wilczopolskiemu stolnikowi czernihowskiemu, aby vigore niego prowenta wszelkie według dawnych czasów do skarbu województwa tutejszego lubelskiego w wybieraniu podatku szelężnego praktykować zwykłe [b-]praequiae mista Lublina[-b] wybierał. Wybrane za asygnacyjami j.w. komisarza i dyspozycyją województwa, komu należeć będzie wypłacał i importował, i kalkulacyję z wybranych, importowanych, wypłaconych województwu, gdzie sprawa należeć będzie, według zwyczaju dawnego uczynił i ad normam antecesorów swoich, w eksakcji i uczynieniu rachunku podatku tego sprawi się. Co dla lepszej wiary, wagi i pewności ten kommis przy pieczęci mojej własnej, ręką moją stwierdzam. Datum w zamku lubelskim die 15 mensis octobris a.D. 1721 [brak podpisu i pieczęci][219].

Jmci pa[nu] Konstantemu Iżyckiemu na czopowe a die 1 ianuarii anni praesentis[c].

[a] *W tym miejscu karta uszkodzona.*

[b-b] *Wyrazy nadpisane.*

[c] *Zdanie pod dokumentem.*

[218] *Zerwany sejmik boni ordinis był 16 IX, chyba że chodzi o datę poprzedzającego sejmiku deputackiego.*

[219] *Zapewne dyspozycja wyszła od Chryzostoma Henryka Załuskiego starosty lubelskiego.*

CXXXV. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 24 sierpnia 1722 r.

Zwołany uniwersałem królewskim z 18 VII 1722 r. w Warszawie (druk: ASWPK 1696–1732, s. 940–942, 944–948 – instrukcja królewska na sejmiki przedsejmowe). Sejmik lubelski został zerwany, zob. T. Podos., t. II, s. 203.

CXXXVI. Sejmik deputacki w Lublinie 14 września 1722 r.

Sejmik zerwany, zob. Deputaci, cz. IV, s. 173.

CXXXVII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 15 września 1722 r.

Nie odnaleziono informacji o tym sejmiku. Zapewne został zerwany.

CXXXVIII. Sejmik relacyjny w Lublinie 22 lutego 1723 r.

Uniwersałem z 19 XII 1722 r. w Warszawie król zwoływał sejmiki relacyjne na 22 II 1723 r. (druk: ASWPK 1696–1732, s. 953–955). Sejmik lubelski został zerwany (zob. poniżej).

1. Dyspozycja urzędników województwa lubelskiego o soli suchedniowej z 23 lutego 1723 r., po zerwanym sejmiku relacyjnym

Rkp. *APL, CLRMO 229, s. 482–483 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Jan Winiarski 23 II 1723 r.*

[s. 482] My rady, dygnitarze, urzędnicy województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się na sejmik relationis, za uniwersałem Najjaśniejszego KJMci Augusta Wtórego szczęśliwie nam panującego, na dzień wczorajszy to jest 22 februarii w roku teraźniejszym 1723, na miejsce konsultacyjom naszym zwyczajne, ponieważ propter differentias inter concive województwa naszego, sejmik tenże relationis nie doszedł. Ażeby jednak województwo sine consilio nie było, tudzież ażeby sól przez lat kilka zatrzymana w skarbie województwu naszemu dalej nie zalegała, ex unanimi consensu województwa do soli pierwszej anni 1721 w. jm. pana Józefa Szaniawskiego wojskiego lubelskiego, do drugiej soli anni 1722 w. jm. pana Jana na Bogucinie Głuskiego, do trzeci[ej] soli anni praesentis 1723 w. jm. pana Franciszka z Trzcinnika Trzcińskiego w.l.[a], concives nostros emeritos w województwie naszym lubelskim naznaczając. Upraszając ichm. naszych ww. panów, ażeby more et praxi solitis według taryfy incolis województwa tego, pomienione sole wydawali.

Insze zaś sole, jeżeliby się kiedy w skarbie koronnym województwu naszemu należące, zaległe pokazały, te do przyszłego sejmiku, jako i inne desideria ichm. panów braci gospodarskiego odkładamy. Na co unanimi

voce et consensu zgodziwszy się, podpisujemy się. Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyjom naszym zwyczajnym, dnia 23 lutego roku 1723.

J[an] Tarło w[ojewoda l[ubelski], m[edycki], j[asielski] s[tarosta] mp., Antoni Skarbek Kiełczewski chorąży lubelski, hoc salvo żeby każdemu szlachcicowi oddana była sól, jako i mnie samemu, mp., Jacek Stoiński s[ędzia] z[iemski] l[ubelski] mp., Tomasz Skarbek Kiełczewski s[tolnik] l[ubelski], [s. 483] R[emigian?, Romuald?] Wybranowski mp., Dominik Stoiński cze[śnik] tre[mbowelski], komornik z[iemski] lub[elski], Mikołaj Nieprzecki komornik zie[mski] lubel[ski], Piotr Iżycki w[icesgerent] g[rodzki] l[ubelski] mp., Józef Szaniawski woj[ski] lubel[ski], Stanisław Iżycki, Józef Iżycki c[ześnik] l[atyczowski] mp., Józef Okuń, Franciszek z Trzcinnika Trzciński w.l. mp., S[tanisław] A[ntoni] Trzciński mp., Franciszek Łuba, Antoni Trzciński mp., Jakub Korzeniowski, Antoni Jezierski, Antoni Łuba, Stanisław Rojek mp., Wojciech Rahoza mp., Adam Koźmian, Franciszek Leszczyc Skarszewski mp.

[a] *Nieznany skrót urzędu.*

CXXXIX. Sejmik deputacki w Lublinie 13 września 1723 r.

Laudum tego zgromadzenia nie odnaleziono. Sejmik jednak doszedł i na funkcję deputacką wybrano na nim Józefa Iżyckiego cześnika latyczowskiego i Michała Franciszka Brodowskiego podstolego bracławskiego, choć w jednym ze spisów sędziów Trybunału Koronnego wstawiono przy nich adnotację: cum contradictione, zob. Deputaci, cz. IV, s. 180.

CXL. Sejmik gospodarski (boni ordinis) w Lublinie 14 września 1723 r.

Nie odnaleziono informacji o tym sejmiku. Prawdopodobnie został zerwany.

CXLI. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 21 sierpnia 1724 r.

Król uniwersałem z 3 VII 1724 r. w Warszawie zwoływał sejmiki przedsejmowe na 21 VIII t.r. (druk: ASWPK 1696–1732, s. 973–974, 975–979 – instrukcja na sejmiki). Sejmik lubelski został zerwany, zob. B.Ossol. 291/II, k. 4v.

CXLII. Sejmik deputacki w Lublinie 11 września 1724 r.

Sejmik zerwany i deputatów z województwa lubelskiego nie było na Trybunale Koronnym, zob. Deputaci, cz. IV, s. 186.

CXLIII. Sejmik gospodarski (boni ordinis) w Lublinie 12 września 1724 r.

Nie odnaleziono informacji o tym sejmiku.

CXLIV. Sejmik deputacki w Lublinie 10 września 1725 r.

1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 10 września 1725 r.

Rkp. *B.PAU-PAN 8326, k. 131–131v – kopia*[220]*; w grodzie lubelskim oblatował ur. Józef Kossowski 15 IX 1725 r.*

[k. 131] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się na miejsce obrad naszych zwyczajne i dzień elekcyjej ww. ichmciów panów deputatów na prześwietny Trybunał Koronny lege publica naznaczony, obrawszy sobie za dyrektora w. jmci pana Remigiana ze Stojeszyna Stoińskiego łowczego latyczowskiego [i] sędziego Trybunału Zamojskiego, uprosiliśmy unanimi voto et suffragiis na funkcyję deputacką na przyszły Trybunał ww. ichmciów pana Michała na Targowisku i Zakrzewie Brodowskiego podstolego bracławskiego, jmci pana Józefa na Iżycach Iżyckiego cześnika latyczowskiego z województwa naszego utraque pallade cives. Których jako secundis avibus zgodnie uproszonych obraliśmy, tak nieomylnie po ichmciów ww. panów i braci obiecujemy sobie, że przez swoją godność i merita praetium et aestimationem mającą secundos nos reddent.

I dla lepszej wiary de consensu uniformi przerzeczonego województwa lubelskiego naszego i ziemi łukowskiej podpisuję się. Działo się w Lublinie dnia 10 miesiąca września r.P. 1725.

Remigian Stoiński łowczy latyczowski, sędzia Trybunału Zamojskiego, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

CXLV. Sejmik gospodarski (boni ordinis) w Lublinie 11 września 1725 r.

1. Laudum sejmiku gospodarskiego w Lublinie 11 września 1725 r.

Rkp. *B.PAU-PAN 8326, k. 133–137v – kopia*[221]*; w grodzie lubelskim oblatował ur. Józef Laurowski 27 IX 1715 r.*

[k. 131] My rady, dygnitarze i urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa lubelskiego, zjechawszy się na sejmik electionis deputatów na Trybunał Koronny i po obranych zgodnymi głosami ichmciów, w laudum

[220] *Kopia z CLRMO 235, k. 728. Obecnie brak tej karty.*

[221] *Kopia z CLRMO 235. Obecnie tam brak kart 732–735 z oblatą laudum.*

wczorajszym wyrażonych, lege et constitutionibus dispensantibus dnia dzisiejszego, to jest 11 września, feria tertia post festum Nativitatis B.V.M. proxima 1725, na miejsce konsultacyjom województwa zwykłe zgromadzeni. Po obranym nemine contradicente marszałku, w. jmci panu Romualdzie z Wybranowa Wybranowskim skarbniku lubelskim, do konsultacyi boni ordinis przystąpiliśmy.

Gdzie ante omnia j.w. jmci panu Janowi z Czekarzewic Tarłowi wojewodzie naszemu lubelskiemu, jasielskiemu, medyckiemu etc. staroście funkcyję komisarstwa na Trybunał Skarbowy in manus województwa składającemu, za podjęte przez kilka lat funkcyi swojej około dobra województwa naszego prace i fatygi. Których merita in pectoribus braci perennare powinny concordi gratitudinis animo podziękowawszy, do obrania nowego komisarza przystąpiliśmy. Na które miejsce zgodnymi głosami uprosiliśmy w. jmci pana Marcina Trembińskiego podczaszego trembowelskiego, zdając interes województwa, aby na tamtym miejscu trito vestigio j.w. jmci pana wojewody lubelskiego, predecessora swego, przykładów promował interes województwa i utrzymywał. Oraz starać się będzie jm. pan komisarz w radomskim Trybunale otrzymać dekret, aby praesidium żołnierzów bywających w Lublinie, zmienianiem monety nie agrawowali obywatelów miasta Lublina i Żydów. A województwo deklaruje jmci podjęte prace solita praxi kontentować. Którego jmci komisarza funkcyja na jeden rok tylko extendi powinna, a nie dali [dalej]. Na przyszłym zaś sejmiku boni ordinis przez ziemię łukowską do tej funkcji pretensyję województwo resolvet.

A że znajdują się tak wiele ichmciów, którzy trzymając podatki województwa, dotąd eksakcyj swoich calculum nie uczynili, przeto my laudum województwa anni 1720 reasumując, naznaczonych vigore decretorum Trybunałów lubelskiego i radomskiego, do tejże kalkulacyi ww. ichmciów delegatów presenti congressu upraszamy. Insuper do tychże ichmciów panów sędziów ad augendum numerum uprosiliśmy z województwa lubelskiego w. jmci pana Romualda Wybranowskiego skarbnika lubelskiego, marszałka koła niniejszego, z powiatu urzędowskiego ww. ichmciów panów Stefana Bobowskiego podczaszego nurskiego, Stanisława Wybranowskiego łowczyca łukowskiego, z ziemi zaś łukowskiej na miejsce niegdy w. jmci pana Antoniego Jezierskiego łowczego łukowskiego, niedawno zmarłego, w. jmci pana Franciszka Jezierskiego chorążego łukowskiego i w. jmci pana [Stanisława] Szaniawskiego skarbnika łukowskiego, w. jmci pana Ludwika Jezierskiego. Chcąc certam et punctualem regularnego porządku w wybranych podatkach uczynić exactitudinem, dajemy pomienionym sędziom i delegatom, tak anteriori laudo naznaczonym jako i nowo przydanym, plenariam potestatem iudicia calculationum

in hora continuandi prawa i konstytucyje eo nomine uchwalone exequendi, calculationes z ww. pany poborcami ineundi et resolvendi. Actoratum per plenipotentem województwa, tymże ichm. panom poborcom retentorów podatków i jakimkolwiek sposobem do administarcyi i eksakcyi tych podatków należących formandi, restantium summarum ad errarium województwa importantiam ingungendi i wszystko według opisania prawa eo nomine uchwalonego imponendi et exequendi antiqua praxi województwa naszego i innych województw. Cokolwiek zaś tej kalkulacyi liquidae importantiae znajduje się, to wszystko pomienieni ichm. panowie sędziowie i delegaci in deposito suo za wspólnymi kluczami i pieczęciami do dyspozycyi województwa wcale konserwować mają i na żadne ekspensa sine konsensu województwa erogować niech będą powinni.

Chcąc zaś województwo skarbu swego mieć certitudinem i aukcyję do zwyczajnej w mieście Lublinie szelężnego i czopowego kurencyi po wsiach i miasteczkach województwa swego i ziemi łukowskiej, tegoż szelężnego i czopowego p[rae]senti congressu uchwala podatek. Kurencyja zaś tego podatku a die 1 septembris poczyna się w roku niniejszym, a kończyć się na tenże dzień w roku da Pan Bóg przyszłym 1726 powinna będzie. Którego eksakcyję tymże w. ichm. panom delegatom i sędziom do dyspozycyi oddaje województwo, aby plus offerenti munus tego wybierania podatku pro arbitrio suo konferowali takiemu tylko, który podatku natenczas w województwie nie trzyma, a trzymając kalkulacyję uczynił. Tym sposobem żeby jm. plus offerens kontraktem adstrictus czterema ratami anticipalire przy kwartale każdym poczynającym się wypłacał sumę umówioną wypłaconą, zaś ww. ichm. sędziowie i delegaci, wespół z retentami dawnymi w skarbie zachowawszy, nie na żadne inne ekspensa, tylko na wypłacenie jednej raty pogłównego obrócili. Względem których podatków chce to mieć województwo in posterum postanowienie, aby żadne osoby do eksakcyi tego podatku nie interesowali się żadnym sposobem, ale po zerwanym aliquae casu uchowaj Boże sejmiku gospodarskim ww. iudices et delegati, wspólnie zniosłszy się, administracyją jego decident.

Do zatrzymanego podatku pogłównego na dobrach Sielcach i całym kluczu w ziemi łukowskiej leżących upraszamy jmci pana Tomasza Paskuckiego, któremu zalecamy, aby ab ultima quietatione podatek pomieniony jako najprędzej wybrawszy, ad errarium województwa importował, praevia quietatione od ww. ichmciów sędziów i delegatów. Do którego podatku interes jmci pana Okońskiego regulujemy, aby temuż jmci w czasie dekretem trybunalskim radomskim naznaczonym sumę, która ma być od ziemi łukowskiej postanowiona i umówiona. Nie więcej jednak nad 3000 [zł] tenże jm. pan Paskucki zapłacił i kwit tak z sumy jako i procesu eo nomine intentowanego od jmci pana Okońskiego odebrał. Za którą

pracę jmci pana Paskuckiego ww. ichm. panowie sędziowie i delegaci solarium ex aequo et iusto obmyślą.

Uspokajając pretensyję ww. niektórych ichmciów obywatelów województwa asygnacyje do poborców mających, na które dotychczas satysfakcyja nie zaszła, zalecamy w. jmci panu komisarzowi, teraz i na Trybunał radomski obranemu, aby pretensyje pomienionych ichmciów wylikwidowawszy (oraz z ichmciami sędziami i delegatami) na to, czego ad complementum asygnacyj swoich nie dobrali, do ichmciów panów administratorów dawniejszych podatków, tymże ichm. wydał asygnacyje.

Że się znajduje tak wiele dóbr w województwie naszym i ziemi łukowskiej novae locationis, które żadnych dotąd po lokacyi swojej nie importowały ani importują podatków, przeto upraszamy ww. ichmciów panów Michała Trzcińskiego stolnika i sędziego grodzkiego lubelskiego, Michała Rozwadowskiego łukowskiego stolnika w województwie lubelskim i powiecie urzędowskim, a w ziemi łukowskiej jmci pana Adama Borzechowskiego, do rewizyi dóbr pomienionych. Którzy ww. ichmciowie, skonotowawszy osady, grunty i wszystkie pożytki et qualitates do ww. sędziów i delegatów odnieść będą raczyli, aby pomienieni ww. ichm. sędziowie i delegaci constituant quantitatem podatku ad proportionem osad et qualitatem dóbr pomienionych. Succurendo miseriae podupadłych braci naszych przez pogorzeliska i insze calamitates, na poratowanie onych naznaczamy 1000 złp, którą sumę ww. iudices et delegati, ad proportionem osób tychże podupadłych i szkód ich, na przyszłym immediate da Bóg sejmiku distribuent.

Interesa także w. jejm. paniej Olędzkiej stolnikowej łukowskiej i w. jmci pana [Zygmunta] Jastrzębskiego łowczego żytomierskiego do ww. ichmciów sędziów i delegatów pro cognitione regulujemy, którzy insze pretensyje pomienionych interesantów polikwidowawszy, pro resolutione do województwa na przyszły da Bóg sejmik odeślą.

Jmci panu [Marcinowi] Jankowskiemu wicesgerentowi grabowieckiemu, plenipotentowi województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej za prace i koszta na Komisyi Radomskiej podjęte, od województwa lubelskiego 1000 złp, od ziemi łukowskiej 500 złp naznaczamy. A obligujemy jmci, aby wszystkich ichmciów, ktokolwiek się tylko tykał podatków w województwie eksakcyi a nie ma kwitu generalnego, pozwał przed sąd ww. sędziów i delegatów i sam tym sądom asystował. Jako i na przyszłej Komisyi Radomskiej z w. jmci panem komisarzem województwa był p[rae]sens i interesów województwa attentował. Ww. zaś iudices et delegati jmci panu plenipotentowi za przerzeczone prace sumę naznaczoną wypłacić ordynować będą.

Mając w pilnej animadwersyi nieporządek miasta Lublina w zepsowaniu [sic] drogach, po ulicach i przecznicach, tak w mieście jako i po przedmieściach; a zatem dogadzając bono communi, mocno stanowiemy i pod animadwersyją zalecamy szlachetnemu magistratowi miasta tegoż i innym zwierzchność w mieście mającym, aby wprzód wyczyściwszy ulice z błota i gnojów, bruki zepsowane reparowali i nowe, gdzie ich nie masz, sporządzali. A mianowicie po tych ulicach, które do dróg publicznych należą, na co lubo ma magistrat podatek brukowego, jednakże in supplementum tej spezy ze skarbu województwa 2000 złp temuż magistratowi naznaczamy. Której sumy na te reparacyje wydanej przed ichmciami pany sędziami i delegatami calculum uczynić powinni będą.

Do dystrybuty soli suchedniowej na rok 1725 upraszamy w województwie lubelskim w. jmci pana Romualda Wybranowskiego skarbnika lubelskiego, w ziemi zaś łukowskiej w. jmci pana [Stanisława] Rzewuskiego łowczego łukowskiego, których obowiązujemy amore województwa, aby more solito odebrawszy, one iuxta antiquam praxim między bracią dystrybuowali.

Desideria oo. dominikanów lubelskich ad praesens ab [...] interesów kontentować nie mogąc, do dalszej województwa dyspozycyi zachowujemy. Sól zaś suchedniowa aby pomienionym ojcom według zwyczaju oddana była, naznaczamy.

Na przywitanie zaś JKMci P.n.m. z państw dziedzicznych do Warszawy powracającego, upraszamy ww. ichmciów panów Krzysztofa Jezierskiego starostę grodzickiego[222], Józefa Kuropatnickiego kasztelanica bieckiego, posłów praesenti congressu obranych, którzy ichmciowie in desiderii województwa według instrukcyi jmci pana marszałka koła teraźniejszego podanej, sprawić się mają.

A jako przyznać trzeba, że obrady sejmiku naszego nie bez asystencyi Boskiego dzieła zakończyły się, tak zgodnie uchwalone wszystkie punkta laudi p[rae]sen[ti], in virtute Dei aprobowane, ręką w. jmci pana marszałka koła naszego podpisane, ad acta officii castrensis lublinensis podać zalecamy. Działo się w Lublinie die 10 septembris a.D. 1725.

Romuald z Wybranowa Wybranowski skarbnik lubelski, marszałek koła rycerskiego na sejmiku boni ordinis mp.

CXLVI. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 17 sierpnia 1726 r.

Przed sejmem w 1726 r., przypadającym z limity z roku 1724, zostały rozesłane uniwersały na te sejmiki, które dwa lata wcześniej zostały zerwane i w konsekwencji

[222] *Jezierski był starostą grójeckim. Grodziec to dawna nazwa Grójca, stosowana zamiennie w tej epoce.*

ich posłów nie było w sejmie. Do takich zaliczał się sejmik lubelski. Uniwersał królewski z 26 VI 1726 r. wyznaczył więc powtórny sejmik przedsejmowy na 17 VIII t.r. (zapewne jednobrzmiący z ASWPK 1696–1732, s. 997–998). Także i ten sejmik w Lublinie został zerwany.

1. Manifestacja urzędników i szlachty lubelskiej de nullitate et invaliditate cuiusvis actis in Curlandia, z 17 sierpnia 1726 r.

Rkp. 1. *AAL, AKKL Rep. 64 TVIII, k. 108–109 – kopia; w grodzie lubelskim oblatował ur. Marcin Jankowski wicesgerent grabowiecki 17 VIII 1726 r.*; **Rkp. 2**. *B.PAU-PAN 8326, k. 139–140v – kopia*[223].

[k. 108] Nos senatores, dignitarii, officiales et tota nobilitas palatinati Lublinensis, congregati pro commitiis particularibus electionis nuntiorum a Sacra Regis Maiestate indictis, prespiciendae legum Patritiarum integritatis (inquibus pupillae libertatis locatum praesidium) animati zelo solenniter coram omnipotenti Deo in cuius manu omnium [k. 108v] iura Regnorum vicimisque pottentiis aeffata Republica providendo iuribus eiusdem ac directo super Ducatu Curlandiae dominio insistendoque rescriptis SRMtis d.n.c. ex materna solicitudine et cura iurium Maiestatis et Reipublicae arigillantique in nacivos Patriae eventus custodiae in fundamento dispositionis iuris communis et diplomatis incorporationis Ducatus Curlandiae anno 1569, in consiliis generalibus Lublini factae, nec non constitutionis anni 1589, sancitae editis, tum quoque manifestationibus per ill. mag. ministros Regni Poloniae et Magni Ducatus Lithuaniae vivo boni publici amore flagranta eo nomine factis manifestamur de nullitate et invaliditate cuiusvis actis in Curlandia Mitaviae, ac si sub nomine electionis principis eventualis private temerario legibus nostris et dominanti Reipublicae praeiudiciose et detestabili ausu vivente ill. principe Curlandiae Ferdinando attentati simulque contra magn. ministros Curlandiae ac totam nobilitatem huic actui usurpativo re ipsa inani assistentiam, nec non contra eos qui nocivo Patriae consilio vel auxilio ac clandestinis factionibus immemores existentes honestatis fidei in Republica et ligamenti iurium huic actui assistere praesumpserunt, eosque complices. Quorum bona fisco Regio et Reipublicae subiectam. Honores pro vacanti declaratos eosque ipso facto conta iura Reipublicae attentato infames personas eorum pro invindicabilibus capitibus habere cupientes. Etsi quod Deus avertat similes quispiam actus et ausus illicitos manu tenere vel promovere infuturum, attentareque praesumpserit, contra tales vel talem corumque excessus similem rigorem extendi volentes et promovere spondentes. De invalidate ilaque actuum earum detestendo practicatorum exemplo et dolose subsecutorum

[223] *Kopia z CLRMO 238, k. 370–371. Obecnie brak tych kart w księdze.*

prolestamur iura Majestatis et Reipublicae ad ultimam sanquinis guttam defensuri, campunique sibi consilii in hac materia [k. 109] aliqua ingruente necessitate, quodsi perimens intervenerit, communicatis cum aliis palatinatibus consillis reservando et praecustodiendo.

Salva in integro manifestationis eiusdem si opus fuerit in forma quam plenissima ubivis locorum per superius specificatos vel eorum quempiam ex dignitariis melioratione reservata ac ad promovendum hocce negotium etiam uni ex iisdem dignitariis nomine totius palatinatus agendi facultate praecustodita. Et in continenti manifestamur contra quaevis mandata iurisdictiones convallentia contra praescriptum legum emanata, offerentes nos per plenipotentem nostrum, gen. Martinum Jankowski sive in locum sui substitutum, hanc iniuriam palatinatus nostri in quovis iudicia vindicaturos.

Joannes Tarło palatinatus Lublinensis, Grabovecensis, Medicensis capitaneus mp., Chryzostomus Załuski capitaneus Lublinensis mp., Thomas Skarbek Kiełczewski vexilifer Lublinensis, Hiacinthus Stoiński iudex terrestris Lublinensis mp., Michael Trzciński dapifer palatinatus et iudex castrensis Lublinensis mp., Michael Rozwadowski dapifer terrae Łucoviensis mp., Casimirus Silvester Suffczyński notarius terrestris Lublinensis mp., Romualdus Wybranowski thesaurarius Lublinensis, Paulus Stoiński subdapifer terrae Buscensis, Nicolaus Krzyniecki thesaurarius terrae Łucoviensis, mareschalcus comitiolorum palatinatus Lublinensis, Christophorus Jezierski capitaneus g[r]od[ecensis][224], ensifer terrae Łucoviensis mp., Nicolaus de Nieprzyce Nieprzecki pocillator vendensis, camerarius terrestris Lublinensis mp., Maciej Grajewski p[odstoli] l[atyczowski], Stanislaus Szaniawski thesaurarius terrae Łucoviensis, Dominicus Stoiński pincerna tremb[ovlensis], camerarius t[errae] Lubli[nensis] mp., Casimirus Polanowski subdapifer Buscensis, Ludovicus Jezierski mp., Barthol[omeus] Milewski subdapifer Buscensis[225] mp., Leon Żyrzyński pincerna inovlodensis[226] mp., Franciscus Polanowski, Antonius a Targowisko Gałęzowski, Józef Skarbek Kiełczewski mp., Antonius de Trzcinnik Trzciński, Stanislaus de Trzcinnik Trzciński mp., Michael de Trzcinnik Trzciński, Ioannes Borzechowski de Borzechów, Antoni Szczygielski wojski podlaski mp., Antoni Bernat Sobieszczański, Martinus Antonius Zaleski camerarius terrestris Drohiciensis, Mikołaj Zaleski, Aleksander Kośmiński mp., Antoni Brzóska, Andrzej Gruszecki, Antoni Zieliński, Felicianus Laurentius Struś mp., Franciszek Cielemęcki, Jakub

[224] *Starosta grodziecki czyli grójecki.*

[225] *Faktycznie był podstolim owruckim.*

[226] *Leon Żyrzyński wówczas był skarbnikiem stężyckim.*

Goraj Wysocki, Gabriel Sosnowski, Josephus Jaworski, Antonius Milewski mp., Kazimierz Olszewski, Adamus Łaski vicepalatinus Łucoviensis, Michał z Olbrachcic Bielski mp., Joannes Kłembowski.

CXLVII. Sejmik deputacki w Lublinie 9 września 1726 r.

Sejmik zerwany, zob. Deputaci, cz. IV, s. 201.

CXLVIII. Sejmik gospodarski (boni ordinis) w Lublinie 10 września 1726 r.

Nie znaleziono informacji o tym sejmiku.

CXLIX. Sejmik deputacki w Lublinie 15 września 1727 r.

Sejmik zapewne zerwany. Jakkolwiek w spisie deputatów w lubelskiej kadencji Trybunału Koronnego na tej funkcji z ziemi wieluńskiej wymieniono Antoniego Stoińskiego podstolego łukowskiego. Nie jest wykluczone, że nastąpiło to przez pomyłkę, a Stoiński mógł faktycznie reprezentować województwo lubelskie? O ile wiadomo, nie miał on żadnych związków z ziemią wieluńską. Zob. Deputaci, cz. IV, s. 208.

CL. Sejmik gospodarski (boni ordinis) w Lublinie 16 września 1727 r.

O tym sejmiku nie znaleziono informacji.

CLI. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 23 sierpnia 1728 r.

Uniwersał królewski z 18 VI 1728 r. we Wschowie wyznaczał sejmiki przedsejmowe na 23 VIII t.r. Sejm w Grodnie w tym roku został jednak odwołany uniwersałem królewskim z 13 IX 1728 r. w Dreźnie, a obrani na sejmikach posłowie mieli zachować swe mandaty do następnego sejmu. Sejmik przedsejmowy w Lublinie został zerwany, o czym świadczy fakt, iż 11 VII 1729 r. sejmik lubelski powtórnie zebrał się dla obioru posłów na sejm.

CLII. Sejmik deputacki w Lublinie 13 września 1728 r.

Sejmik zerwany[227]*, zob. Deputaci, cz. IV, s. 214.*

[227] *W APL, CLRMO 243, s. 716–720 trzy manifestacje szlachciców Pawła Stoińskiego podstolego buskiego i sędziego grodzkiego łukowskiego, Jana Zakrzewskiego i Józefa Żelisławskiego wojskiego urzędowskiego o nieważności sejmiku wyboru deputatów.*

CLIII. Sejmik gospodarski (boni ordinis) w Lublinie 14 września 1728 r.

Sejmik zerwany, o czym jest mowa na początku poniższej dyspozycji.

1. Dyspozycja urzędników województwa lubelskiego o soli suchedniowej z 11 października 1728 r., po zerwanym sejmiku boni ordinis

Rkp. *APL, CLRMO 243, s. 1178 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Józef Nieprzecki 25 X 1728 r.*

My niżej podpisani, zjechawszy się na kadencyję sądów ziemskich i onych aktualnie sądzenie się, stanowimy praesentis, iż ponieważ sejmik gospodarski boni ordinis infelici sorte nie doszedł, tedy wygadzając publico województwa commodo, practicato multoties exemplo et conusso per antiqua lauda iure, żeby sól województwu nie upadła, destynowaliśmy do odebrania i dystrybuty soli jm. pana Mikołaja Nieprzeckiego komornika ziemskiego lubelskiego. Który jm. pan komornik sól tę windykować i onę distribuere solita praxi, fide et homore obligatur. Na co się podpisujemy. Datum w Lublinie die 11 octobris anno 1728.

Ch[ryzostom Henryk] Załuski [starosta lubelski] mp., Jacek Stoiński sędzi ziemski lubelski, Felicjan Eleutery z Targowiska Gałęzowski podsędek ziemski lubelski, starosta wąwolnicki mp., Kazimierz Sylwester Suffczyński pisarz ziemski lubelski mp., Michał Trzciński stolnik i sędzia grodzki lubelski mp.; Żeby nie czynić szkody województwu i zasługom jm. pana komornika non obstante manifestatione mea podpisuję się, Kaz[imierz] Polanowski mp.; Maciej z Suchodół Suchodolski pisarz grodzki lubelski mp., Samuel Nahorecki sta[rosta] kotelnicki, Dominik Stoiński miecznik urzędowski mp., Florian Iżycki mp., Remigian Skarbek Kiełczewski mp., Walerian Trembiński podczaszy trembowelski, Stefan Trembiński, Aleksander Skarbek Kiełczewski, Józef Skarbek Kiełczewski mp., Florian Ignacy Skarbek Kiełczewski mp., Mikołaj Krynicki mp., Kazimierz Bielski mp., Ludwik Drzewiecki mp., Jan Drzewiecki, Remigian Trzciński, Kasper Grot Kośmiński mp., Antoni Krzyniecki, Krzysztof Stanisław Polanowski, Franciszek Jacek z Drzewice Głuski mp., Jan Jakub z Iżyc na Węglinie Iżycki mp., Marcin Jankowski mp., Stanisław Norbert Iżycki mp., Maciej Krajowski, Michał Antoni Wieniawa Długosz mp., Stanisław [Antoni] Domaradzki mp., Józef Kamieński mp., Aleksander Suchodolski mp., Jakub Wysocki, Maciej Wysocki, Michał Gruszecki, Antoni Żelisławski mp., Stanisław Radzimiński mp., Andrzej Gruszecki mp., Franciszek Polanowski mp., Michał Trzciński mp., Jan Gniewosz Iwaszkowski, Aleksander Dziewulski, Antoni Bernatowicz Sobieszczański,

Piotr Paweł Hott, Józef Mikołaj Moszyński mp., Gabriel Myśliszewski, Michał Brodowski podstoli bracławski mp.

CLIV. Sejmik przedsejmowy powtórny w Lublinie 11 lipca 1729 r.

Nie znaleziono informacji o tym sejmiku.

CLV. Sejmik deputacki w Lublinie 12 września 1729 r.

Nie znaleziono informacji o tym sejmiku.

CLVI. Sejmik gospodarski (boni ordinis) w Lublinie 13 września 1729 r.

Nie znaleziono informacji o tym sejmiku. Zapewne został zerwany.

CLVII. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 21 sierpnia 1730 r.

Sejmik został zerwany („Kuryer Polski" 1730, nr 36, 38 – wiadomość o zerwanych sejmikach).

CLVIII. Sejmik deputacki w Lublinie 11 września 1730 r.

Sejmik zerwany („Kuryer Polski" 1730, nr 39 – wiadomość o zerwanym sejmiku).

CLIX. Sejmik boni ordinis w Lublinie 12 września 1730 r.

Sejmik został zerwany, o czym jest mowa na początku poniższej dyspozycji.

1. Dyspozycja o dystrybucji soli suchedniowej z 12 września 1730 r., po zerwanym sejmiku boni ordinis

Rkp. *B.PAU-PAN 8326, k. 141–142 – kopia*[228]*; w grodzie lubelskim oblatował ur. Antoni Wierzbicki 7 X 1730 r.*

[k. 141] My dygnitarze i obywatele województwa lubelskiego, ponieważ infelici fato sejmik boni ordinis nie doszedł, zabiegając dalszym tegoż województwa szkodom w zaległej w skarbie JKMci i Rzeczypospolitej pro anno praesenti należącej soli, uprosiliśmy e medio nostri tot documentis zasłużonego w województwie naszym w. jm. pana Michała Jaślikowskiego podstolego czernihowskiego za dystrybutora do tejże soli, dając praesentibus plenariam et liberam eiusdem z skarbu JKMci vindicationem. Którą

[228] *Kopia z CLRMO 247, k. 198 nn, których obecnie brak w księdze.*

odebrawszy, tenebit w. jm. pan dystrybutor ex munere oddicii sui praeviis innolescensialibus inter concives tegoż województwa, secundum obloquentiam taryfę cuique pro interesse distribuere. Ten zaś instrumen[t] pro maiori authoritate omnimodaque securitate podpisami rąk naszych stwierdzamy. Datum Lublini die 12 septembris anni 1730.

Chrisostomus Henricus Załuski capitaneus Lublinensis mp., Marcin Trembiński chorąży lubelski, Antoni Montwid Szalkiewicz deputat Trybunału Koronnego [z woj. czernihowskiego]; Romuald Wybranowski, z kondycyją, aby ichm. obywatele ww. ichm. wszyscy [k. 141v] z satysfakcyją odebrali soli suchedniowej; Kazimierz Sylwester Suffczyński pisarz ziemski lubelski, Paweł Orzechowski podstoli lubelski, Michał Franciszek na Targowisku i Zakrzowie Brodowski podczaszy lubelski, Michał Rozwadowski stolnik ziemi łukowskiej, Stanisław Moszyński cześnik urzędowski, Maciej Grajewski podstoli latyczowski, Stanisław Ceder Domaradzki wicesgerent lubelski, Stefan Bobowski, Michał Ignacy Wronowski stolnik wyszogrodzki mp., Dominik Stoiński miecznik urzędowski, komornik ziemski lubelski, Leon Żyrzyński[a], Antoni Stoiński, Stefan Brodowski, Kazimierz Wykowski, Wojciech Sobański miecznik nowogródzki, regent grodzki latyczowski, Franciszek Łuba, Kazimierz Trzciński, Konstanty Iżycki, Stanisław Trzciński, Felicjan Żyrzyński[a], Józef Zakrzewski jako nieumiejący pisać kładę znak krzyża św. +, Walenty Jan Kazimierz Karwowski, Antoni Promiński skarbnik żytomierski, Michał Gulski, Ignacy Garbowski, Gabriel Sosnowski, Antoni Bobowski, Antoni Tuszowski, Michał Zakrzewski, [k. 142] Stanisław Job Sobieszczański, Stanisław Konstanty Iżycki, Wojciech Tomecki [Tomicki?] jako nieumiejący pisać kładę krzyżyk +, Franciszek Micowski, Józef Skarbek Kiełczewski, Adam Iżycki, Maciej z Suchodół Suchodolski m[iecznik] z[iemi] ł[ukowskiej], p[isarz] g[rodzki] l[ubelski], Stanisław Norbert Iżycki, Marcin Jankowski w[icesgerent] g[rabowiecki], Wojciech Libicki

[a] *W oryginale jest błędnie jako: Rzyżyński.*

CLX. Sejmik przedsejmowy powtórny w Lublinie 25 września 1730 r.

Uniwersał króla Augusta II na powtórne sejmiki przedsejmowe, z 25 sierpnia 1730 r. w Warszawie. Nie odnaleziono egzemplarza adresowanego do samego województwa lubelskiego. Prawdopodobnie treść uniwersału jest identyczna z drukiem w ASWPK 1696–1732, s. 1069.

1. Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 25 września 1730 r.

Rkp. *APL, CLRMO 247, s. 485–486 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował szl. Franciszek Cielemęcki 26 IX 1730 r.*

[s. 485] My rady, dygnitarze i urzędnicy[a] województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się na miejsce k[on]sultacyjom naszym naznaczone. Jeżeli za co najprzyzwoitsza indesinenti cultu disgratias laudesq[...] re, tedy najbardziej za to, iż kiedy toties pestr[...]re animos nostros zawziętej fortuny lecumani[..][b] ta jedynie nas solari melioris ope powinna o[...]mieć i widzieć inviolatam praw i swobód naszych, w zgodnym obraniu ww. ichmciów panów posłów conservationem; a jako to prawem (tudzież powtórnie uniwersałem ręką publicis curis sfatygowaną Najjaśniejszego KJMci P.n.m. circa indefessum eiusdem uti Patris Patriae erga Rempub[licae] [...]rem podpisanym) naznaczone congremium [...] in unionem coalescendo affecta progenerat [...], tak i województwu naszemu udzieliwszy sp[...] [...]silii tym śpieszniej app[...]priare życzy do zam[...] w elekcyi celu.

Więc kiedy rectefactorum longa series t[...] legacyjach, jako et in rebus publicis doznana dexter[...] w sercu fraternos wzbudza concivium spiritustii [...]alacrius wszyscy cum suffragiis nostris metam prop[e]rando ad unam, uprosiwszy za dyrektora koła n[asze]go w. jmci pana Remigiana Stoińskiego łowczego la[tyczo]wskiego, do elekcyi ichmciów panów posłów przystąpiliśmy i obraliśmy zgodnymi głosami i uprosili na sejm blisko następujący grodzieński za posłów z województwa naszego j.ww. ichmciów panów Henryka Chryzostoma Załuskiego lubelskiego [i] parczewskiego, Józefa Gozdzkiego grabowieckiego starostów, Remigiana Stoińskiego łowczego latyczowskiego, marszałka koła naszego. Obligując ichmciów, aby circa integritatem boni publici et contenta [in]strukcyi podanej aequanimitate studio et seriis con[a]tibus obstare raczyli na sejmie deklarując się libere assumta Reipublicae, ichmciów panów posłów obsequia omni gratitudine et civium favore zawsze pensare et compensare.

Te zaś laudum jako dyrektor koła województwa tego, ręką moją własną podpisuję. Działo się w Lublinie in loco consultationum solito die 25 mensis septembris 1730.

Remigian ze Stojeszyna Stoiński ł[owczy] l[atyczowski], marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

[a] *Brak tradycyjnego zwrotu: i całe rycerstwo.*

[b] *Karta z prawej strony mocno uszkodzona, dlatego wiele wyrazów lub ich części jest nieczytelnych.*

CLXI. Sejmik relacyjny w Lublinie 22–23 stycznia 1731 r.

Uniwersał królewski z 14 grudnia 1730 r. w Warszawie, zwołujący sejmiki relacyjne na 22 stycznia 1731 r. (druk: ASWPK 1696–1732, s. 1080–1081).

1. Laudum sejmiku relacyjnego w Lublinie 22-23 stycznia 1731 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 336, s. 193–196 – oblata*[229]*; w grodzie lubelskim oblatował ur. Maciej Zabłocki, aulicus Jacka z Drzewiec Głuskiego marszałka sejmiku 24 I 1731 r.*; **Rkp. 2**. *B.PAU-PAN 3278, k. 24–30 – kopia*; **Rkp. 3**. *B.PAU-PAN 8326, k. 143–148 – kopia.*

[s. 193] My rady, dygnitarze i urzędnicy ziemscy i grodzcy i całe rycerstwo województwa lubelskiego, zjechawszy się do Lublina za uniwersałem Najjaśniejszego KJMci Augusta Wtórego P.n.m., szczęśliwie nam panującego, na sejmik relationis pro die 22 ianuarii anni praesentis złożony, zszed[ł]szy się na miejsce sejmikom i obradom naszym zwyczajne, to jest do kościoła ww. oo. dominikanów lubelskich, invacato supremo numine per quem Reges regnant et cuncta consilia faustessimus sortiuntur effectum ut Spiritus Sancti gratia assistet consillis nostris, do obrania jmci pana marszałka sejmikowego ad mentem legis et practicatae consvetudinis przystąpiliśmy.

Gdzie unanimi omnium voto et assensu w. jmci pana Jacka na Głusku z Drzewice Głuskiego towarzysza znaku pancernego j.w. jmci pana wojewody lubelskiego dyrektorem sejmiku obrawszy, najprzód do uczynienia relacyi przez ww. ichmciów mi[łościwych] panów posłów na sejm grodzieński e medio nostri obranych przystąpiliśmy. Którzy jako omni cura et sollicitudine non sine dispendio zdrowia i własnych fortun pro gloria województwa naszego pracując, bonum publicum utrzymać starali się.

Po której od tychże ichmciów m[iłościwych] panów posłów odebranej relacyi, kiedy ten sejm dotendo fato skutku swego nie wziął, zaczym subveniendo integritati całego województwa Rzeczypospolitej dla utrzymania ojczystych praw, wolności i swobód naszych, obciandoque imminentibus. Które stąd evenire mogą periculis najbardziej ex motivo wakujących buław i innych tym podobnych in Regno okurencyj, potrzebną widząc legacyję do JKMci P.n.m., uprosiliśmy de medio nostri z województwa lubelskiego w. jmci pana Michała na Potoku z Trzcinnika Trzcińskiego stolnika i sędziego grodzkiego lubelskiego, z powiatu urzędowskiego w. jmci pana Dominika ze Stojeszyna Stoińskiego miecznika urzędowskiego [i] komornika ziemskiego lubelskiego, z ziemi łukowskiej w. jmci pana Aleksandra na Kiełczewicach Skarbka Kiełczewskiego podstolego urzędowskiego, probatae virtutis emeritos cives posłów do JKMci P.n.m. Którzy ww. ichm. panowie posłowie od nas obrani, podziękowawszy primario JKMci [a-]za łaskawe[-a] około dobra pospolitego pieczołowanie, że zdrowia pańskiego i fatygi swojej żałować pro communi bono nie ustaje. Według instrukcyi przez w. jmci pana marszałka tymże ichm. napisanej, podanych punktów

[229] *Bez początku – brak pierwszej karty. Włożone (omyłkowo ?) do księgi z 1756 r. Uzupełniono z egzemplarza rkp. 2.*

od nas, sprawić się quam fidelissime zechcą. W żadne się inne nad też same w instrukcyi wyrażone contenta do traktowania nie wdając materyje.

A że infelici fato sejmik gospodarski województwa naszego in anno immediate elapso nie doszedł, przeto co w województwie naszym nie możemy mieć dobrego porządku, który teraz formando et constituendo, tak dla obrania komisarza na Trybunał Skarbowy radomski, jako też in circumstantiis zatrzymanych podatków szelężnego i czopowego, a przez to w województwie znacznego detrimentu, uprosiliśmy concordibus votis et affectibus w. jmci pana Macieja z Suchodół Suchodolskiego miecznika ziemi łukowskiej [i] pisarza grodzkiego lubelskiego, meritis ex virtutibus dignissimum virum, zdając interes województwa przy funkcyi komisarskiej, aby na tamtym miejscu solito candore et probatissima dexteritate promować i utrzymywać raczył wszystkie negotia województwa naszego. Którego za podjete prace usitata praxi sumą 4000 złp kontentujemy.

Także w. jmci panu [Marcinowi] Trembińskiemu chorążemu w[ojewó] dztwa naszego podobnąż sumę 4000 złp za asygnacyją tegoż w. jmci pana komisarza teraźniejszego, za podjęte w tejże funkcyi komisarskiej fatygi oddać nieodwłocznie z kurencyi teraźniejszego podatku niżej uchwalonego zlecamy. Subsequenti zaś tempore w obraniu komisarza alternaty ziemi łukowskiej pozwalamy.

Sądy delegackie, które dotychczas ob varias legalitates że nie dochodziły, przez co w podatkach, które między ichmciami panami poborcami in hucusque haerent, nie mamy żadnej informacyi z racji nie czynienia kalkulacyi. Więc też same sądy, jako urgento potrzebne, reasumujemy i onym termin pierwszy pro feria secunda post Dominicam Reminiscere Quadragesimalem [6 III] in anno currenti naznaczamy. Do których sądów, ob subsecuta fata niektórych ww. ichmciów panów delegatów per lauda ant[i]quiora naznaczonych, praesenti laudo uprosiliśmy. Tak z województwa lubelskiego i powiatu urzędowskiego, [s. 193] jako i ziemi łukowskiej ww. ichmciów panów delegatów j.w. jmci pana Jana z Czekarzewic Tarła wojewodę naszego lubelskiego, generała podolskiego, jasielskiego, medyckiego starostę, w. jmci pana Chryzostoma na Załuskach Załuskiego starostę lubelskiego, Macieja Suchodolskiego miecznika łukowskiego [i] pisarza grodzkiego lubelskiego, komisarza teraźniejszego, Marcina Trembińskiego chorążego lubelskiego, Michała Trzcińskiego stolnika i sędziego grodzkiego lubelskiego, Romualda Wybranowskiego chorążego urzędowskiego, Pawła Stoińskiego sędziego grodzkiego łukowskiego, Remigiana Stoińskiego łowczego latyczowskiego, Adama Iżyckiego podczaszego urzędowskiego [i] regenta ziemskiego lubelskiego, Aleksandra Mężyńskiego chorążego żytomierskiego, Jacka Głuskiego marszałka koła naszego, Ludwika Jezierskiego, Stanisława Domaradzkiego wicesgerenta

grodzkiego lubelskiego, Floriana Iżyckiego cześnika latyczowskiego, Józefa Kiełczewskiego chorążyca lubelskiego, Antoniego Trzcińskiego cześnika różańskiego, Krzysztofa Polanowskiego cześnika dobrzyńskiego. Którzy ww. ichmciowie panowie iudices delegati cum iudicio terrestri et officiis lublinensi et łukoviensi castrensibus, wraz zasiadać mają. Obligując ichmciów, aby amore boni publici, te sądy ad mentem decretorum tribunalitionum Regni radomiensium et praescriptam regulam primitivorum laudorum kontynuowali i według tych samych in toto sprawili się.

Podatek szelężnego i czopowego jako był w administracyi ichmciów panów Jana Iżyckiego i Stefana Bobowskiego podczaszego mielnickiego na rok przeszły w mieście Lublinie, tak i na teraźniejszy rok 1731, który się skończy ultimis diebus augusti, in anno eodem tymże samym ichm. w administracyję puszczamy. Przeszłoroczną zaś dyspozycyję tymże ichm. de plano aprobujemy, obligując ichmciów, aby pomieniony podatek tak w mieście jako i po przedmieściach ze wszystkiemi universaliter jurysdykcyjami i nowymi koloniami; tak od inwekt win jako i propinacyi wszelkich likworów był quam exactissimo wybrany. Z których podatków cokolwiek pokaże się, wypłaconych asygnacyj przez j.w. jmci komisarza teraźniejszego wydanych, te wszystkie [s. 194] in ratione calculi w[ojewó] dztwo na sądach delegackich pro persoluto przyjmie.

Po zakończonej zaś ichmciów panów poborców teraźniejszych administracyi, pomieniony podatek szelężnego i czopowego [w] następującym czasie a 1 septembris annis p[rae]sentis w administracyję ichm. panom Antoniemu Trzcińskiemu cześnikowi różańskiemu i Florianowi Iżyckiemu cześnikowi latyczowskiemu concordi voto deklarujemy.

Sól przyszłoroczną suchedniową do dystrybuty w. jmci panu Adamowi Iżyckiemu podczaszemu urzędowskiemu [i] regentowi ziemskiemu lubelskiemu oddajemy i tę [sic] dyspozycyja in casu przyszłego sejmiku gospodarskiego nie dojścia, firmiter tenere chcemy.

Kontentując zaś ww. ichmciów panów posłów na dwóch sejmach grodzieńskich funkcyje swoje non postremo sumptu et impensis odprawujących, jako to w. jmci panu Maciejowi Suchodolskiemu miecznikowi ziemi łukowskiej [i] pisarzowi grodzkiemu lubelskiemu, komisarzowi teraźniejszemu, za funkcyję anni 1729, j.w. jmci panu [Chryzostomowi Henrykowi] Załuskiemu staroście lubelskiemu, za funkcyję anni 1730 po 4000 złp naznaczamy z kurencyi teraźniejszego podatku. Prześwietna zaś ziemia łukowska w. jmci panu Remigianowi Stoińskiemu łowczemu latyczowskiemu, posłowi z ziemi swojej na tenże rok będącemu, z zaległego remanentu na dobrach Sielce nazwanych j.o. księcia jmci [Kazimierza] Czartoryskiego kasztelana wileńskiego w tejże ziemi leżących, ab ultima quietatione sumę zaległą naznacza.

Teraźniejszym zaś ww. jchmciom panom posłom do JKMci obranym po 1000 złp każdemu z osobna do odebrania sobie zlecamy. Tudzież w. jmci panu Michałowi Trzcińskiemu stolnikowi i sędziemu grodzkiemu lubel[skiemu], posłowi teraźniejszemu, zaległą asygnacyję na 500 złp sądy delegackie przy asygnacyi w. jmci pana komisarza zapłacić nakażą. Za podjęte fatygi i prace na komisyjach radomskich i sądach delegackich jmci pana Marcina Jankowskiego, plenipotenta województwa naszego [i] ziemi łukowskiej, tenże sąd satysfakcyję obmyśli.

Za wydaniem asygnacyi w. jmci pana komisarza ww. oo. [s. 195] dominikanów lubelskich, w których kościele konsultacyje nasze odprawujemy, z interesem ich do sądów delegackich odsyłamy, obligując ichmciów panów sędziów, ażeby tam ciż ojcowie in desideriis inferendis satysfakcyję z retentowych podatków odebrali.

Mając wzgląd województwo nasze na niektórych ichmciów braci, per fatalem combustionem znacznie nadrujnowanych i onym z afektów naszych subveniendo, jako ww. ichmciów panów [Stanisława] Domaradzkiego wicesgerenta grodzkiego lubelskiego, Ludwika skarbnika urzędowskiego i Jana podczaszego dobrzyńskiego Drzewieckich, braci rodzonych, Wojciecha Piotrkowskiego, Stanisława Trzcińskiego, Franciszka Gruszeckiego, Szczęsnego Iżyckiego, Franciszka Mokrackiego, Karola Kośmińskiego, tych ichmciów pomienionych do tychże sądów delegackich odsyłamy, aby onym in quantitate summae et adaequata cuilibet et proportione konsolacyja obmyślona była. Jako i jmci pana Rojka vigore laudi anterioris za poselstwo, aby był ex mente tychże sądów uspokojony. Jmci pana Karwowskiego do ziemi łukowskiej, uti terrigenam tamecznego, pro consolatione z pretensyją jego odsyłamy. A jakośmy antiqua praxi ludziom zamkowym in praesidio zostającym, którzy tak circa acta w[ojewó]dztwa naszego, jako też i do eksakcyi w podatkach na usługę bywają ordynowani zwykli, obmyślać pensyję, tak i teraz onymże konsolacyję 1000 złp naznaczamy, która za asygnacyją jmci pana komisarza wydana być powinna.

W interesie jmci pana [Adama] Iżyckiego podczaszego urzędowskiego [i] regenta ziemskiego lubelskiego do j.o. księcia jmci biskupa krakowskiego, obligujemy jmci pana marszałka sejmiku naszego, żeby list in iusto dolore et desiderio instancyjonalny nomine całego w[ojewó]dztwa napisał. Inne zaś desideria ww. ichmciów panów braci do przyszłych sejmików odkładamy.

W. jmci pana Jacka Głuskiego, marszałka sejmiku naszego [s. 196] teraźniejszego i ichmciów panów Stanisława Trzcińskiego stolnika żydaczowskiego, Andrzeja Gruszeckiego towarzysza znaku pancernego

j.w. jmci pana wojewody lubelskiego, asesorów na tymże sejmiku, za ich fatygi i prace niewygasłą pamięć w sercach naszych zapisujemy.

A jako ten sejmik z szczególnej Pana Boga naszego prowidencyi i osobliwszej Ducha Świętego asystencyi szczęśliwie się zacząwszy, faustissimo successu zakończony, tak profundo culto podziękowawszy za tęż najwyższą Nieba dyspozycyję. Punkta wszystkie, deklaracyje zgodnie uchwalone, ac infundamento Divini aperis aprobowane, ręką w. jmci pana marszałka teraźniejszego i ichmciów panów asesorów podpisane i stwierdzone, ad acta officii castrensis Lublinensis per oblatam podać zlecamy. Działo się w Lublinie in loco consultationum solito, die 23 ianuarii a.D. 1731mo.

Fr[anciszek] Jacek z Drzewice Głuski marszałek koła rycerskiego prześwietnego województwa lubelskiego mp.

S[tanisław] Trzciński s[tolnik] ż[ydaczowski], asesor mp.

Andrzej Gruszecki asesor mp.

[a-a] *Dopisane na marginesie.*

CLXII. Sejmik deputacki w Lublinie 10 września 1731 r.

Sejmik zerwany („Kuryer Polski" 1731, nr 91 – wiadomość o zerwanych sejmikach).

1. Dedukcja procedencji szlachcica Franciszka Kaznowskiego z 11 września 1731 r. po zerwanym sejmiku deputackim

Rkp. *APL, CLRMO 250, s. 959–961 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Franciszek Kaznowski 15 IX 1731 r.*

[s. 959] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego, zjechawszy się do Lublina ad locum consultationum pro die 11 septembris anni praesentis 1731, to jest na sejmik gospodarski boni ordinis, in crastino sejmiku electionis ill. iudicum deputatos na Trybunał Główny Koronny ex legis praesercipto legis przypadający, ad reproductionem przez jm. pana Franciszka Kaznowskiego dekretu dekretu trybunalskiego Lublini in iudiciis ordinariis Tribunalis Regni feria sexta in crastino festi Sancti Andreae Apostoli [1 XII] anno recentie lapso 1730, inter praefatus gen. Kaznowski et gen. Kotoni citatum et actores aealios prolati, quo mediante iudicis controversis partium exaudilis, quoniam gen. Kotoni in obiectione imparitatis status nobili Francisco Kaznowski, iudicialiter persistit. Idem vero nobilis Kaznowski in anteriori termino per plenipotentes patronis suas in comparit [...] se inscribens sine voluntare scitu et consensu suo eundae plenipotentes ad Palatinatus Podoliae pro deductione paritatis status in competenter se traxisse firmiter allegat praesenti vero in termino ipsemet personaliter comparens ad Palatinatus Lublinensis sese

trahit ex hocce beneficium concedi sibi postulat, proinde iudicis suspensa satisfactione anteriori primaevo concessae dilationis, inquisitionis, decreto ac contravertione eidem concessa, adhaerendo legi publicae eundem nobilem Kaznowski ad conventum particularem Palatinatus praesentis boni ordinis proxime ab hinc celebrandae pro deductione nobilitatis expedienda remiserat. Post quam deductionem subsequatam terminum partibus conservarerat decreto eodem praemissa katius enarrante.

Który to dekret, jako też i relacyję pozwu in castro Camenecensi Podoliae feria quinta post Dominicam Cantate proxima [26 IV] anno praesenti 1731 parte pomienionego jm. pana Kotoniego przeciwko sobie cum detractione tituli nobilitaris, to jest: Tibi, laborioso Francisco Kaznowski, olim laboriosi Ioannis Kaznowski cum generosa Joanna Wodzińska procreato filio, laboriosorum vero [...][a] Martini Kaznowski et Annae coniugum nepoti, zeznaną. Tenze jm. pan Kaznowski, pokazawszy[a] nam, a chcąc się ex malevolo obiecto emundować, ekspostulował nas, abyśmy do słuchania dedukcyjej nobilitatis eius przystąpili. My tedy iusta eiusdem petitioni annuendo et decreto Tribunalio suprascripto ac legibus Regni inhaerendo do słuchania tej dedukcyjej jww. ww. ichm. panów urzędników, niżej na podpisach wyrażonych uprosiliśmy, ordynowali i delegowali.

A tak my delegowani in praesentia ichm. szlachty braci naszych do słuchania tej dedukcyjej jm. pana Kaznowskiego, personaliter stawającego in personali attendentia obiicientis jm. pana Mikołaja Kotoniego, przystąpiliśmy. A najprzód zwyż rzeczony jm. pan Kaznowski położył genealogię tak opisaną: Paulus Kaznowski procreavit Martinam Stanislaum qui cum generosa Joanna Wodzińska, Angelam sterilem, Antonium sterilem, Casimirum sterilem, Franciscam modernum educentem, Nicolaum sterilem, Martiannam sterilem. Ad probationem zaś tej genealogiej położył dokumenta takowe, które de actu anno et essentia inserunt 1636 feria tertia post Dominicam Iubilate in castro Lublinensi nobiles Stanislaus Kaznowski, Pauli filius ex una et Christophorus Oborski ex altem partibus intercisam certos. [s. 960] 1702do feria tertia post festum Sanctissimae Individuae Trinitatis [13 VI] in castro Trembovliensi gen. Ioannes Kaznowski olim gen. Stanislai Kaznowski et Annae Oborska coniugum filius et Joanna Wodzińska olim gen. Victorini Wodziński cum generosa Constantia Dłuska procreata filia advitalitatem sibi mutuam inscribunt. 1657mo feria tertia in vigilia festi Assumptionis G. V. M. [14 VIII] in castro Lublinensi nobiles Martinus et Stanislaus Kaznowscy olim Pauli filii, bona sua villa Kaznów hic in Palatinatu Lublinensis iacentia gen. Nicolao Górski donavit. 1706to die 6 octobris Metryka gen. Francisci Kaznowski olim gen. Ioannis[230] Kaznowski et Joanna Wodzińska coniugum legitimo-

[230] *Wyżej, że miał na imię Paweł.*

rum filii moderni educentis. 1720 feria quinta post Dominicam Invocavit [21 II] in castro Camenecensi Podoliae inter magn. Stadnickie actores et gen. Łuckie citatos [...] gen. Franciscum Kaznowski olim gen. Ioannis [sic] Kaznowski et Joanna Wodzińska coniugum filium indicentem in assistentia gen. Adami Wiński fratris amittalis decretum.

Po konotowaniu zaś i rewizjej pomienionych dokumentów allegavit pomieniony jm. pan Kaznowski evidens, że ma więcej podobnych dokumentów, ale ich propter abbreviationem temporis nie kładzie, ale etiam sinecessitas exigerit in iudicio Tribunalio circa agitationem causae praesentis remonstrować deklaruje et insupplementam teraźniejszej dedukcyjej swojej, stawił testes nobiles ichm. panów Karola, Jana, Ludwika, Antoniego, Jakuba Kaznowskich, krewnych i koligatów swoich. I innych wielu braci szlachty, sibi sangvine iunctos i obywatelów województwa naszego paritates status i niesłuszną obiekcyję moderno deducenti przyznających.

In contrarium zaś jm. pan [Mikołaj] Kotoni żadnych prawdziwych dokumentów nie pokazał. Zaczym my delegowani, niżej wyrażeni, wysłuchawszy pomienionej dedukcyjej, dokumenta produkowane wykonotowawszy, ponieważ resolutio praemissorum nobis non incumbit, przeto stosując się do prawa pospolitego i dekretu trybunalskiego wyżej wyrażonego, tę sprawę pro finali decisione, tudzież pro paenis super obiiciente irregandis do Trybunału Koronnego lubelskiego odsyłamy.

Pomienionego zaś jm. pana Franciszka Kaznowskiego, jako oczywistymi dokumentami swoją procedencyję remonstrującego, pro pari tituli ac praerogativae nobilitaris capavi, jako os de assibus et sangvinem de sangvine nostro przyznajemy i te atestacyję naszą pro meliori fide et valore rękami naszymi podpisujemy. Datum w Lublinie die 11 mensis septembris a.D. 1731.

Marcin Trembiński chorąży lubelski, intimans comitia; Jacek Stoiński sędzia ziemski lubelski, uti delegatus, czytałem dokumenta przy attendencyjej jm. pana Kotoniego, mp.; Michael a Trzcinnik Trzciński dapifer Palatinatus et iudex castrensis Lublinensis, ad praemissa ex Palatinatu Lublinensis delegatus; Michał Rozwadowski stolnik ziemi łukowskiej, delegat mp.; Paulus Stoiński ad deductionem nobilitatis, post disruptas comitiolas, delegatus; Kazimierz Sylwester Suffczyński pisarz ziemski lubelski, Aleksander Suchodolski łowczy województwa lubelskiego, Remigian Stoiński mp., Andrzej Wolski cześnik żytomierski; Dominik Stoiński ensifer districtu urzędoviensis, camerarius terrestris Lublinensis, pro deducatione nobilitatis post disrupto comitiola delegatus mp.; Franciszek Micowski, Jan Wierzbicki [s. 961] chorąży żytomierski, Benedykt Węgliński mp.; Stanislaus a Trzcinnik Trzciński ad paresens ex Palatinatu Lublinensis delegatus mp.; Stefan Bobowski podczaszy mielnicki, Jakub Jemiałkowski,

Felicianus Struś iudex castrensis casimirensis, Franciszek Sowiński, Antoni Zieliński, Jan z Borzechowa Borzechowski przy attendencyjej delegatus, Michał Trzciński; Józef Antoni Kamieński łowczy ziemi wiskiej, regent ziemski lubelski mp.; przy attendencyjej dedukcyjej podpisuję się ręką moją własną, Wojciech Zarzycki.

[a] *W tym miejscu plama na karcie.*

CLXIII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 11 września 1731 r.

Nie znaleziono informacji o tym sejmiku. Najprawdopodobniej został zerwany, na co wskazywałyby adnotacje „post disrupto comitiola" przy powyższych podpisach Pawła i Dominika Stoińskich, choć nie wiadomo, czy dotyczy to wczorajszego sejmiku deputackiego, czy dzisiejszego gospodarskiego. Zob. powyższą „Dedukcję..." z 11 IX 1731 r.

CLXIV. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 7 sierpnia 1732 r.

Sejmik został zerwany, na co wskazuje wzmianka w laudum późniejszego sejmiku relacyjnego z 17 XI, stwierdzająca: „in defectu posłów województwa naszego" (APL, CLRMO 199, s. 838). Brak informacji o ewentualnym powtórnym sejmiku, wyznaczonym na 28 VIII w uniwersale królewskim z 18 VIII t.r. W spisach posłów na ten sejm zostawiono puste miejsce przy województwie lubelskim.

CLXV. Sejmik deputacki w Lublinie 15 września 1732 r.

Nie odnaleziono informacji o tym sejmiku. Zapewne został zerwany, jak kilka poprzednich.

CLXVI. Sejmik boni ordinis w Lublinie 16 września 1732 r.

Nie odnaleziono informacji o tym sejmiku.

CLXVII. Sejmik relacyjny w Lublinie 17 listopada 1732 r.

Uniwersał królewski z 16 X 1732 r. w Warszawie, zwołujący sejmiki relacyjne na 17 XI t.r. (druk: ASWPK 1696–1732, s. 1096–1099).

1. Laudum sejmiku relacyjnego w Lublinie 17 listopada 1732 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 199, s. 838–839 – oblata*[a]*; w grodzie lubelskim oblatował szl. Jakub Sasinowski 17 XI 1732 r.*; **Rkp. 2**. *B.PAU-PAN 8326, k. 149–150v – kopia.*

[s. 838] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe koło rycerskie województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej i powiatu urzędowskiego, zjechawszy się

do Lublina, na miejsce zwyczajne, obradom naszym w kościele oo. dominikanów naznaczone, in virtute uniwersału JKMci P.n.m., szczęśliwie nam panującego, na sejmik relationis do województwa naszego, na dzień dzisiejszy złożony, z kancelaryi koronnej wydany. Za obraniem unanimi voto za marszałka koła naszego w. jmci pana Stanisława Szaniawskiego wojskiego lubelskiego.

Wysłuchawszy naprzód relacyi od j.w. jmci pana Jana hrabi z Tenczyna i Czekarzewic Tarła wojewody lubelskiego, generała ziem podolskich in defectu posłów od województwa naszego, zerwanego dolendo fato sejmu, in facie województwa uczynionej (któremu pro indefessis curis w utrzymaniu incomparabili zelo interesów województw, z rekognicyją należytej wdzięczności, wieczną w sercach naszych spondemus obligacyją). Widząc abruptam i zawziętą na ruinę szczęścia publicznego malignitatem et imminentia mala, unicum solatium in prosperitate zdrowia JKMci P.n.m., zakładając na podziękowanie JKMci P.n.m., obraliśmy e medio posłów, ww. jmci panów Adama Iżyckiego podczaszego i Józefa z Szaniaw Ługowskiego cześnika urzędników powiatu urzędowskiego. Którzy ichm. panowie posłowie nasi, po podziękowaniu za wszystkie prace i fatygi JKMci P.n.m., oświadczą równy żal województwa naszego super sortem publicam, że już trzeci sejm ambientium studia rozrywają; compatientur sorti publicae, że dla prywatnych interesów commune patitur i że ratyfikacyja Komisyi Kurlandzkiej dotąd non subsecuta. Upraszać będą, aby JKM P.n.m. prospiciat securitati od wiolencyi granicom naszym od Moskwy i Prus poczynionym. Upraszać także będą o jeszcze jeden sejm ekstraordynaryjny, na którym aby JKM P.n.m. wszelkie obstaculum sejm trudniące ufacylitować raczył. Jako zaś województwo nasze oświadczyło zelum suum przeciwko tym, którzy elekcyi książęcia [s. 839] kurlandzkiego faworyzować chcieli. Tak obowiązuje się sub eodem nexu, jeżeliby kto in simili takowe chciał struere molimina. Chcąc się i z innymi ad procurandam internam et externam securitatem znosić województwy.

Za podjęte zaś fatygi w. jmci pana marszałka koła naszego, tudzież i znaczną przez ogień ruinę, na przyszłym da Bóg sejmiku rekompensę obmyślić deklarujemy i asekurujemy.

Które to laudum, ręką jmci pana marszałka koła naszego podpisane, do akt grodzkich lubelskich podać rozkazujemy. Datum w Lublinie die 17 mensis novembris a.D. 1732.

Stanisław Szaniawski wojski lubelski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

Mikołaj Nieprzecki komornik ziem[ski] lubelski, asesor jmci panu marszałkowi electus mp.

Stanisław Ceder Domaradzki wicesgerent grod[zki] lubelski, asesor z województwa lubelskiego mp.

Antoni na Gołąbkach Jezierski podstoli kijowski [i] burgrabia grodzki lubelski, asesor ziemi łukowskiej.

[a] *Karta omyłkowo włączona do księgi z 1711 r.; nieco uszkodzona z prawej strony.*

CLXVIII. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 15–16 grudnia 1732 r.

Uniwersał królewski z 18 października 1732 r. w Warszawie zwoływał sejmiki przedsejmowe na 15 XII t.r. (druk: ASWPK 1696–1732, s. 1099–1101).

1. Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 15–16 grudnia 1732 r.

Rkp. 1. *B.Ossol. 3553/II, k. 282v–284 – kopia; w grodzie lubelskim oblatował ur. Hilary Rowiński 16 XII 1732 r.*; **Rkp. 2**. *AN Kr., A.Sang., teka 204/1, s. 29–35*; **Rkp. 3**. *B.PAU-PAN 8326, k. 151–153v – kopia*[231].

[k. 282v] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się za uniwersałem JKMci Augusta Wtórego P.n.m. na powtórny sejm z łaskawości swej wydanym, do Lublina ad locum consiliorum województwa naszego solitum, na dzień 15 miesiąca grudnia.

Naprzód zgodnymi głosami obraliśmy i uprosiliśmy za dyrektora koła naszego j.w. jmci pana Adama hrabię na Melsztynie z Czekarzewic Tarła jasielskiego, zwoleńskiego, drohobyckiego, dolińskiego starostę. Pod którego dyrekcyją naprzód uniwersały JKMci P.n.m., tak pierwszy na sejmik relationis, jako też teraźniejszy przedsejmowy wydane, matura deliberatione, zważywszy osobliwą nad nami i Królestwem naszym Polskim Najwyższego Nieba i Ziemi Rządcy uznajemy prowidencyję. Kiedy tak przezornego prowidowawszy nam pana servat daje incolumen, który od początku szczęśliwego [k. 283] nam panowania na to szczególnie nieustannie swoje obraca starania, nie żałuje cum dispendio zdrowia, ustawicznej fatygi; życie i zdrowie ut sit bene Patriae sakryfikuje. Kiedy i teraz po zerwanym nie tak iniquo fato, jako bardziej male volorum motivo, pierwszym ekstraordynaryjnym sejmie z dobroci i łaskawości swojej, jako providus Patriae Pater praevidendo niepomyślnie z tak wielu zerwanych sejmów na Rzeczpospolitą konsekwencyją, powtórny sejm ekstraordynaryjny złożyć nam raczył. Za co naprzód Domino Dominantium, a potym Najjaśniejszemu Majestatowi JKMci P.n.m. nieśmiertelne na sercach wiernych zapisawszy dzięki.

Stosując się do uniwersału JKMci P.n.m. na teraźniejszy sejmik wydanego, do elekcyi ichmciów panów posłów przystąpiliśmy i na tenże sejm

[231] *Kopia z CLRMO 254, k. 391 nn. Obecnie brak tych kart w księdze.*

przyszły warszawski ekstraordynaryjny dwóchniedzielny concordibus suffragiis nemine contradicente za posłów województwa naszego obraliśmy i uprosiliśmy e gremio koła naszego j.w. ichmciów panów Adama hrabię na Melsztynie z Czekarzewic Tarła jasielskiego, zwoleńskiego, drohobyckiego, dolińskiego starostę, marszałka koła naszego, Felicjana z Targowiska Gałęzowskiego podsędka ziemskiego lubelskiego, wąwolnickiego starostę, Kazimierza na Sufczynie Suffczyńskiego pisarza ziemskiego lubelskiego. Którym to ichm. panom posłom instrukcyję sufficienter napisaną z podpisem ręki j.w. jmci pana marszałka koła naszego daliśmy, obligując ichmciów nomine publico ex amore Patriae, aby ante omnia ad mentem uniwersału JKMci P.n.m. na generał korczyński pro tempore w uniwersale praefixo, unius vel duorum absentia non obstante stawili się.

Na sejm zaś warszawski zjechawszy się, starać się będą iuncto na generale korczyńskim consilio, aby konstytucyja anni 1699[232] o porządku sejmowania ad executionem przywiedziona była. To jest żeby zaraz na pierwszym dniu zaczęcia sejmu do elekcyi marszałka sejmowego [k. 283v] non obstantibus quibusvis oppositionibus ichm. panowie posłowie przystąpili. A po elekcyi marszałka ulteriorem cursum sejmowania kontynuując, upomni[e]ć się mają o rozdanie wakansów, to jest buław i pieczęci; do których wakansów aby od nas rekomendowanych w instrukcyi wyrażonych JKMci rekomendowali. Jeżeliby zaś studia malevotorum na pierwszym dniu elekcyi marszałka nie dopuszczali, tedy ichm. panowie posłowie adire mają Majestatem JKMci P.n.m. i upraszać, aby na dniu zaraz drugim amovendo lapidem offensionis ex distributiva gratia tak buławy jako i pieczęci dobrze zasłużonym expungendo JKMci, że konstytucyja confederationis anni 1717 nie dokłada tego, ażeby na doszłym lub niedoszłym sejmie nie pisze ad instantiam izby poselskiej, ale tylko posłów ziemskich ministeria były dane na sejmie, co intelligendum że in tempore ex termino sejmu przez JKM P.n.m. złożonego. A jeżeliby zaś tak sprawiedliwej i zgadzającej się cum sensu recte sententium intencyi interesowana et ambitiosa hominum privatorum ratio chciała przeszkadzać i jakiekolwiek czynić molimina, chcąc mieć sine praesidio et consilio Rzeczyp[ospolitej], tedy obligujemy ichmciów panów posłów naszych, aby etiam sub vinculo confederationis sejm ten kończyli przyszły.

Komisyja do Księstwa Kurlandzkiego aby ad approbationem Rzeczypospolitej jako najprędzej przyprowadzona była, cum statibus Rzeczypospolitej inibunt media, o utrzymanie tejże prowincyi, jako też securitatis granicom od Prus jako i od Moskwy. W inszych zaś okurencyjach zachodzących konformować się mają ad mentem stanów Rzeczypospolitej

[232] *W odpisie w rkp. 3 jest data 1690.*

na sejm zgromadzonych, znosząc się z j.w. jmci panem wojewodą lubelskim jako pierwszym senatorem województwa naszego.

Instancyję za [k. 284] ichm. pany Bobowskim i Rzewuskim, Żelisławskim i Wieszczyckim, aby za swoje krzywdy byli ex pane bene mentorum ukontentowani, ciż ichm. panowie posłowie wnieść mają.

A o to się najbardziej starać, aby ab intra et extra omnis securitas Rzeczypospolitej provideatur. In reliquo, aby ciż ichm. panowie posłowie nasi ad contenta instrukcyi sobie danej sprawili się i na sejmik relationis tak ciż ichm. panowie posłowie oraz i jm. pan marszałek koła naszego stawili się, nomine publico, fide, honore et conscentia ichmciów obligujemy. Którym to ichm. panom posłom omnem gratitudinem spondemus.

A to laudum nasze legitime et sine ulla contradictione postanowione jmci panu marszałkowi koła naszego i ichm. panom asesorom podpisać i do grodu podać zlecamy. Działo się w Lublinie in loco consultationum solito, dnia 16 miesiąca grudnia r.P. 1732.

Adam Tarło [jasielski] starosta, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego

Aleksander Skarbek Kiełczewski podstoli urzędowski, asesor z województwa lubelskiego

Stanisław Leon Wybranowski skarbnik województwa lubelskiego, asesor z województwa lubelskiego

Antoni na Gołąbkach Jezierski podstoli [kijowski], burgrabia zamku lubelskiego, asesor ziemi łukowskiej

2. Instrukcja posłom na sejm z sejmiku przedsejmowego w Lublinie 18 grudnia 1732 r.

Rkp. *B.Czart. 1793, s. 459–462.*

[s. 459] Instrukcyja [...] j.ww. ichm. panom Adamowi z Czekarzewic i Tęczyna Tarłowi jasielskiemu, zwoleńskiemu, drohobyckiemu, dolińskiemu staroście, Felicjanowi z Targowiska Gałęzowskiemu podsędkowi ziemskiemu lubelskiemu i staroście wąwolnickiemu, Kazimierzowi na Suffczynie Suffczyńskiemu pisarzowi ziemskiemu lubelskiemu, posłom województwa lubelskiego na sejm ekstraordynaryjny dwuniedzielny, od JKMci w Warszawie na dzień 26 miesiąca stycznia przypadający w roku da Bóg 1733 złożony, na sejmiku przedsejmowym vigore uniwersału JKMci P.n.m. w Warszawie dnia 16 oktobra w roku 1732 wydanego, dnia 18 grudnia roku także tegoż 1732 odprawionym, zgodnymi głosami obranym dana.

Któż nie przyzna, że nieprzestanna Pana Boga naszego Zastępów jest nad nami prowidencyja, kto nie zważy głęboką refleksyję za króla tego, per gerem Reges regnans supremo gubernio regimur et protegimur, kiedy z dobroci swojej ad regimen liberae gentis non prawie sede de alta pozwolił

i na tronie polskim osadził. Który nie tylko alto sangvine duram zaszczyt Królestwu naszemu daje, nie tylko wspaniałego Pańskiego umysłu z animuszu godnością, z pogranicznym wstręt i bojaźnie czyni potencyjom, ale zawsze o tym myśli, na to swoje impenalit starania, nieraz in discrimen Pańskie podaje zdrowie swoje, żeby saluti Patriae najlepiej mógł providere. Nie wzdraga się Jego Osoba Pańska, by największych podejmować przykrości, byle nas widział dulcedine pacis sociates ab intra et ab extra securos providit, jako procidus Patriae Pater.

Jako przez kilka sejmów zerwanych na Królestwo nasze Polskie niepomyślne następują konsekwencyje, którym iustis conotibus chcąc zabieżeć, sejm dwuniedzielny ordynaryjny[233] w Warszawie iteratis nam złożyć raczył i obrad publicznych pozwolił otworzyć campum. Więc obligujemy ichm. panów posłów naszych, aby przy głębokiej adoracyi za tak łaskawą dobroć Pańską majestatowi JKMci najniższe uczynili podziękowanie, a stanąwszy in loco consiliorum, w izbie poselskiej ciż ichm. panowie posłowie nasi naprzód wyrażą kompasyję, że nie tylko recte sentientium in Republica akcje in malevolam idą interpretationem, ale też intantum ambientium exerevit malitia, że et rectissimas Maiestatis intentiones miasto powinnej wdzięczności [...]ensurę[a] brano. Którą to oczywistą złośliwych interpretacyj i zarzutów in potentiam oddajemy pod animadwarsacyję i decyzję Rzeczypospolitej.

Jako do dobrego porządku wszystkie rzeczy dobry otrzymują koniec, tak starać się mają ichm. panowie posłowie nasi, aby konstytucyja anni 1699[b] ab porządku sejmowania przywiedziona była, to jest aby do elekcyi marszałka sejmowego zaraz na pierwszym dniu zaczęcia sejmu non obstantibus quibusvis oppositionibus ichm. panowie posłowie na sejm zgromadzeni [s. 460] przystąpili [...] marszałka. Tedy ichm. panowie posłowie nasi adire mają Majestatem [JKMci][c] P.n.m. i upraszać, aby zaraz na dniu drugim amavendo [la]pidem[c] offensionis [...][d] scapulum, na którym się tak wiele sejmów rozbija, ministeria buław i pieczęci dobrze zasłużonym et cas[...]cibus[c] distribuere raczył. Expungendo to JKMci P.n.m., że konstytucyja confederationis anni 1717 nie dokłada tego, żeby [na][c] doszłym albo niedoszłym sejmie nie wyraża izby poselskiej, ale tylko ad instantiam posłów ziem i województw ministeria były rozdane, to jest in tempore et termino sejmu przez JKM złożonego. Do których to ministerio rekomendować będą JKMci posłowie nasi j.ww. ichm. panów, jako to do buławy [wielkiej][c] koronnej j.w. jm. pana [Stanisława] Poniatowskiego wojewodę mazowieckiego, regimentarza wojsk koronnych generalnego, [Jerzego Aleksandra] Lubomirskiego wojewodę sandomierskiego, [Józefa]

[233] *Styczniowy sejm w 1733 r. miał być ekstraordynaryjny.*

Potockiego wojewodę kijowskiego, [Stefana Kazimierza] Humieckiego[e] wojewodę podolskiego. Do polnej zaś buławy koronnej: [Jana] Tarła wojewodę lubelskiego, [Kazimierza] Rudzińskiego kasztelana czerskiego, [Jana Klemensa] Branickiego chorążego koronnego, [Jerzego Marcina] Ożarowskiego obożnego koronnego. Do buławy zaś większej W. Ks. Lit.: księcia jmci Michała [Serwacego] Korybuta Wiśniowieckiego kanclerza W. Ks. Lit. i regimentarza generalnego wojsk W. Ks. Lit., Ogińskich wileńskiego i witebskiego wojewodów[234], [Michała Józefa] Sapiehę wojewodę podlaskiego. [Do][c] polnej buławy W. Ks. Lit.: [Józefa Franciszka] Sapiehę podskarbiego nadwornego W. Ks. Lit., [Jana Klemensa] Branickiego chorążego koronnego, księcia jmci [Michała Kazimierza] Radziwiłła koniuszego litewskiego[f] i [Antoniego Aleksandra] Pocieja strażnika W. Ks. Lit. Ad ministerium pieczęci większej koronnej: jmci księdza [Andrzeja Stanisława] Załuskiego biskupa płockiego, do pieczęci mniejszej: [Antoniego Michała] Potockiego wojewodę bełskiego, [Antoniego Sebastiana] Dembowskiego referendarza koronnego, [Jana] Małachowskiego starostę opoczyńskiego. Do pieczęci zaś mniejszej tegoż W. Ks. Lit.[235]: j.w. jmci [Jana Fryderyka] Sapiehę kasztelana trockiego, księcia [Michała Kazimierza] Radziwiłła koniuszego W. Ks. Lit., [Michała Józefa] Massalskiego [pisarza W. Ks. Lit.], [Józefa] Scipiona starostę lidzkiego. Osobliwie jednak, aby buławę większą koronną j.w. jmci panu Poniatowskiemu wojewodzie mazowieckiemu, a polną koronną j.w. jmci panu Tarłowi wojewodzie lubelskiemu, jako do tego honoru [...]sas[c] sangvine vias i zawsze pro Patria fide et lege, a [...][c] życia i zdrowia swoje, JKM p.n.m. konferować raczył, instabunt.

In casu zaś, żeby tak zgadzający się i sprawiedliwej cum recte sentientium intencyi interesowania [...][c] ambitiosa huminum privatorum ratio chciała przez szkodliwe i male croli cursum providentiae securitatis internae et [ex]ternae chcieli tamować, albo jakiekolwiek czynić molimina, chcąc mieć sine consilio et praesidio Rzeczpospolitą. Tedy obligujemy ichm. panów posłów naszych, aby zważywszy że [...]gnitas[c] ambientium dla prywatnych interesów rumpend[...][c] praesidia mogła universale malum na Ojczyznę sprowadzać [s. 461] [...] internam et externam mieć securitatem nie możemy, kiedy JKM P.n.m. exporcit ponos, abyśmy podali media przez jakieby akta sejmowania reparari mógł, oraz i prawa zaś orbita utrzymane i pokój uniwersalny ab intra et ab extra, nie znajdujemy in libera Republica innego sposobu, ale zabiegając złym sekwelom, a przykładem przodków naszych recte de Republica sentientium idąc, wziąwszy na

[234] *Kazimierz Dominik Ogiński wojewoda wileński i Marcjan Michał Ogiński wojewoda witebski.*

[235] *Urząd podkanclerzego litewskiego wówczas był już obsadzony. Pełnił go Michał Fryderyk Czartoryski. Zob. Urzędnicy litewscy, nr 1144.*

pomoc Dominum Dominantium Regem per quem Reges regnant, przed którym jako serca ludzkie przenikającym, tudzież i całym światem, że nie z żadnych prywatnych interesów, nie z zazdrości, ani też z zawziętości, z emulacyi, ale ex puro zelo amoris boni publici praetio tranquilitatis internae et externae utrzymania i od złych konsekwencyj eliberandae herae Patriae na utrzymanie pokoju uniwersalnego, który millenis potior triumphis manifestowawszy się i z inszymi zniósłszy się województwami per vinculum confederationis ten sejm kończyli, spodziewając się, że jako dawniejsze konfederacyje, to jest konfederacyja tyszowiecka molimina szwedzkie uskromiła. Konfederacyja gołąbska zerwanym sejmom i machinacyjom domowym conta maiestatem practicatam cum externis potentiis modelam et imperio suam firmam przez zakończenie sejmu przyniosła. Jak sandomierska konfederacyja i tarnogrodzka securitatem internam et externam, tudzież et tranquilitatem Rzeczpospolitej ustabiliowała [sic]. Tak jeżeli i teraz ad hoc vinculum confederationis tyle razy praktykowanej przyjdzie, nieomylnie spodziewać się circa concursum inszych województw, że taż vinculum ambientium et malevolarum studia uskromi, praktykom cumvicinis zabieży, komisję kurlandzką solidować będzie. Ius maiestaticum distributivae iustitiae utwierdzić securitatem Rzeczypospolitej providebit. Czyli to zaś solita cursu, czyli per vinculum confederationis, da Bóg następujący sejm kończyć się będzie.

W żadne insze materyje ichm. panowie posłowie nasi wdawać się nie mają, okrom tego, żeby aprobacyję transactorum komisyi kurlandzkiej ad mentem konstytucyi grodzieńskiej anni 1726 jako najprędzej subsequantur. Jako też aby była securitas od granic moskiewskich i brandenburskich, proviso inire media mają z stanami Rzeczypospolitej.

Respektem zaś tejże konstytucyi grodzieńskiej anni 1726 przed Świętą Stolicą Apostolską mollifikacyi pretendującą, jeżeli concordatum zajdzie cum Curia Romana, ichm. panowie posłowie nasi na tęż mollifikację [---]

[s. 462] Za jm. panem [Franciszkiem] Rzewuskim skarbnikiem łukowskim, etiam strzeż Boże zerwania sejmu, który innixus wydanemu konsensowi JKMci, aby był kompos kontrahencyi na [dobra][c] w starostwie lubelskim, za życia ś.p. niedawno zeszłego jm. pana [Chryzostoma Henryka] Załuskiego starosty lubelskiego, aby mógł per pe[r]nentiam majestatu JKMci P.n.m. w rekompensę strat swoich pozyskać łaskę JKMci de pane bene merentium. Jako też za jm. panem [Stefanem] Bobowskim podczaszym mielnickim, [Karolem] Wieszczyckim [podczaszym wiskim], Żelisławskim, równie z jm. panem Rzewuskim ukrzywdzonymi, takowąż do JKMci wniosą instancyję. Za którymi ichmciami j.w. jm. pana wojewody mazowieckiego, regimentarza generalnego wojsk koronnych[236] intercesyją

[236] *Stanisław Poniatowski od 1732 r. był starostą lubelskim.*

do JKMci upraszać będą, aby hoc in puncto w krzywdzie swojej mogli mieć rekompensę i szkody niewybranych sum na starostwie lubelskim danych, kompensowane łaską Pańską P.n.m.

Jako zaś in prosperis et inadversis doznawało województwo nasze solubria consilia et tuitionem sui j.w. jm. pana wojewody lubelskiego, tak obligujemy ichm. panów posłów, aby i na teraźniejszym sejmie z tymże jm. panem wojewodą lubelskim, jako pierwszym senatorem województwa naszego in occurrentiis znosili się.

Reliqua zaś aby mogła być cum emolumen Ojczyzny na przyszłym da Bóg sejmie probatae activitas et exteritati ichm. panów posłów committimus, których [...][c] de honore et conscientia obtestamur, aby przy teraźniejszej instrukcyi naszej suam pokazali dexteritatem, nie wątpiąc przynajmniej, że generosa ichm. panów posłów pectora dadzą dowód rzetelności et activitatis suae. Którym za podjętą pracę i fatygi w sercach naszych viva permenebit gratitudo. Datum w Lublinie die et anno ut supra.

Adam Tarło d[rohobycki], j[asielski], zw[oleński] starosta, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego.

[a] *Część wyrazu nieczytelna przez plamę na karcie.*

[b] *W rękopisie brak ostatniej cyfry w dacie.*

[c] *Wyraz na spięciu kart.*

[d] *Wyraz nieczytelny przez plamę na karcie.*

[e] *W rękopisie błędnie zapisano nazwisko: Humnickiego.*

[f] *W rękopisie błędnie: koronnego.*

Sejmik przed konwokacją, w Lublinie 18–23 marca 1733 r.

Po śmierci króla Augusta II w dniu 1 II 1733 r. uniwersał prymasa Teodora Potockiego z 7 II w Warszawie zwoływał sejmiki przedkonwokacyjne na 18 III t.r. (druk: ASWPK 1733–1763, s. 1–5).

1. Laudum sejmiku przedkonwokacyjnego w Lublinie 18–23 marca 1733 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 255, s. 349–356 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Jan Wojakowski, aulicus Adama Tarły starosty jasielskiego, marszałka sejmiku 26 III 1733 r.*; **Rkp. 2**. *APL, CLRMO 256, s. 910–920*; **Rkp. 3**. *CPAHK, fond 49, opys 1, sygn. 2624, k. 148–151 – kopia*; **Rkp. 4**. *B.PAU-PAN 8326, k. 155–162v – kopia*; **Rkp. 5**. *B.PAU-PAN 8333, k. 115–121v – kopia.*

[s. 349] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemie łukowskiej, zostający natenczas iuctuoso statu et orphanitate, post delenda fata nieśmiertelnej pamięci Najjaśniejszego KJMci Augusta Wtórego, którego nie tylko walecznych akcyi et rectefactorum, osobliwie utrzymania tranquilitatis publicae, przez lat kilkanaście,

inhaeret w sercach naszych rekognicyja, ale też jako wszytkie pro bono publico cum dispendio zdrowia i życia dobre swoje intencyje sakryfikował. Kiedy non parcendo już słabemu zdrowiu et lasfatis senio annis, na czas sejmowi naznaczony zjechawszy, in tam glorioso opere szczęśliwie zaczętego dla pożądanego uspokojenia w Rzeczypospolitej, dla rozdania ministeriorum belli et pacis, ratyfikacyjej Komisyi Kurlandzkiej, sejmu, inexorabilis fati inclementia, ostatni życia swego zakończył period; tak nieśmiertelna w nas i sukcesorach naszych perennabit pamięć.

Zgromadziwszy się za uniwersałem j.o. księcia jmci Teodora Potockiego, arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa Korony Polskiej i W. Ks. Lit., na dzień 18 miesiąca marca do Lublina na sejmik przedkonwokacyjalny, ad locum consultationum solitum. Naprzód in hoc orbitatis nostrae statu, udajemy się ad supremum tutorem Boga Zastępów, a prospiciendo bono publico i zabiegając zawczasu wszelkim między nami scysyjom, a pragnąć być unione animorum, obowiązujemy się, fide, honore et conscientia, naprzód przy wierze świętej katolickiej, prawach, swobodach i wolnościach naszych, tudzież wolnej elekcyi do ostatniej krople krwi naszej obstawać; powagę prymacyjalną, tudzież ministeriorum belli et pacis utrzymywać. Na tron polski nie kogo inszego, tylko Polaka promować i za króla obi[e]rać. Scysyj żadnych ani dysmembracyi, jako też fakcyj, tak przed elekcyją jako i przy elekcyi króla nie czynić, ani kointelliencyi prawem zakazanych z nikim nie mieć. Dopieroż podarunków ani korupcyi od nikogo nie brać, ani też do konfederacyi innych prywatnych nie przystępować. Przyjaźń i dobrą harmonię z postronnymi monarchami, sąsiadami naszemi zachować. Co wszytko unanimitus, tak jakoby sub vinculo iuramenti strzymać sobie, tak j.w. jm pan marszałek nam, jako i my wzajemnie przerzekamy, obiecujemy i na to tę konfederacyję naszą spisujemy. I ten nasz obowiązek, jeżeliby exigeret necessitas, za wydanymi innotescencyjami j.w. jm pana wojewody naszego, lub na sejmiku da Bóg przyszłym relationis zgromadziwszy się, sacrosancte poprzysiąc wszyscy spondemus.

[s. 350] A inquantum by znajdował się kto takowy, żeby jakie scysyje, dysmembracyje czynił i ab unione nas przez jakikolwiek sposób disiungere chciał ab hoc nexu, takiego nie tylko pro hoste Patriae deklarujemy, ale też poenae confiscationis bonorum omnium podlegać ma i przeciwko takowemu jako contra turbatorem pacis publicae, consurgemus. Także jeżeliby kto przeciwko prawu i władzy regimentarskiej chciał fomentować wojsko lub do związku one prowadzić, na takowego extendere rigorem, w konstytucyi anni 1699 circumscriptum, deklarujemy. Zapraszając innato amore Patriae do tejże konfederacyi naszej j.w. jmci pana wojewodę mazowieckiego, regimentarza generalnego wojska koronnego a starostę naszego lubelskiego.

A dając dowód jedności w województwie naszym de unanimi consensu, concordibus suffragiis, obraliśmy za marszałka województwa naszego j.w. jmci pana Adama z Czekarzewic Tarła, jasielskiego, drohobyckiego, dolińskiego, zwoleńskiego etc. starostę. Do którego naznaczamy za asesorów ww. ichmciów panów Michała na Zakrzewie Brodowskiego podczaszego lubelskiego, Franciszka Jastrzębskiego miecznika bracławskiego [i] podstarościego grodzk[iego] łukowskiego, Dominika ze Stojeszyna Stoińskiego miecznika urzędowskiego [i] sędziego grodzkiego lubelskiego.

Pod którego jmci pana marszałka dyrekcyją na sejm konwokacyjalny warszawski dnia 27 miesiąca kwietnia w roku niniejszym, ex mente uniwersału księcia jmci prymasa przypadający, obraliśmy i uprosiliśmy za posłów z województwa naszego j.ww. ichmciów panów Adama z Czekarzewic Tarła jasielskiego, drohobyckiego etc., marszałka województwa naszego, Antoniego hrabię na Wiśniczu i Jarosławiu Lubomirskiego kazimierskiego, lipnickiego, a z ziemi łukowskiej Franciszka Nowosielskiego łukowskiego, starostów. Którym ichciom panom posłom instrukcyję osobliwą, w kole naszym umówioną i spisaną, oddaliśmy.

A idąc torem antecesorów naszych, do obrania ichmciów panów sędziów kapturowych przystąpiliśmy i obraliśmy unanimi voto j.ww. ichmciów panów Jana z Czekarzewic i Tenczyna Tarłę wojewodę lubelskiego, generała ziem podolskich, kamienieckiego, latyczowskiego, sokalskiego, medyckiego starostę, Romualda Wybranowskiego chorążego urzędowskiego, Jacka ze Stojeszyna Stoińskiego sędziego ziemskiego lubelskiego, Michała Trzcińskiego stolnika lubelskiego, Remigiana Skarbka Kiełczewskiego [s. 351] stolnika urzędowskiego, Michała Rozwadowskiego stolnika łukowskiego, Michała Brodowskiego lubelskiego, Adama Iżyckiego urzędowskiego podczaszych, Felicjana z Targowiska Gałęzowskiego podsędka, Kazimierza Suffczyńskiego pisarza ziemskich lubelskich, Michała Tarłę złotoryjskiego, Franciszka hrabię na Wiśniczu i Jarosławiu Lubomirskiego olsztyńskiego, Eustachego Potockiego tłumackiego[237] starostów, [Pawła] Orzechowskiego lubelskiego, Aleksandra Skarbka Kiełczewskiego urzędowskiego podstolich, Józefa Gałęzowskiego lubelskiego, Macieja Suchodolskiego łukowskiego i podstarościego grodzkiego lubelskiego, Dominika Stoińskiego urzędowskiego i sędziego grodzkiego lubelskiego mieczników, Aleksandra Suchodolskiego lubelskiego, Antoniego Nosadyniego urzędowskiego łowczych, Krzysztofa Polanowskiego cześnika urzędowskiego, Stanisława Wybranowskiego lubelskiego, Ludwika Drzewieckiego urzędowskiego

[237] *Eustachy Potocki miał wówczas 13 lat i jeszcze kształcił się w kolegium jezuickim w Lublinie. Starostą tłumackim był jeszcze jego ojciec Jerzy (zm. 1747), który królewszczyznę scedował Eustachemu dopiero w 1738 r. Zob. PSB, t. XXVII, s. 804.*

skarbników, Mikołaja Nieprzeckiego komornika ziemskiego lubelskiego, [Antoniego] Kamieńskiego regenta ziemskiego lubelskiego, Adama Radzimińskiego podkomorzego różańskiego, Aleksandra Mężyńskiego żytomierskiego, Jana Nosadyniego latyczowskiego chorążych, Stanisława Domaradzkiego wicesgerenta, Józefa Zawadzkiego regenta grodzkich lubelskich, Stefana Trembińskiego trembowelskiego, Stefana Bobowskiego mielnickiego podczaszych, Stefana Gałęzowskiego wąwolnickiego[238], Tomasza Suffczyńskiego zbuczyńskiego starostów, Michała Suchodolskiego miecznikowicza łukowskiego, Michała Trzcińskiego żydaczowskiego, Michała Wronowskiego wyszogrodzkiego, Samuela Kempińskiego grodzieńskiego stolników, Floriana Iżyckiego latyczowskiego, Józefa Ługowskiego nurskiego cześników, Jana Drzewieckiego [skarbnika] dobrzyńskiego, Mikołaja Skrzyni[e]ckiego skarbnika bracławskiego, Józefa, Floriana i Michała Kiełczewskich chorążyców lubelskich, Stanisława Radzimińskiego starostę trechtymirowskiego, Benedykta Węglińskiego łowczego żytomierskiego, Michała Trzcińskiego cześnika radomskiego, Michała Trzcińskiego wojskiego żytomierskiego, Leona Żyrzyńskiego skarbnika stężyckiego, Mikołaja Nieprzeckiego wicesgerenta grodzkiego łukowskiego, Franciszka Skaryszewskiego, Andrzeja Gruszeckiego miecznika nowogrodzkiego, Jana Boguckiego podwojewodziego lubelskiego, Rocha Kłembowskiego pisarza, Marcina Jankowskiego wicesgerenta grodzkich grabowieckich, Jana Rojewskiego chorążyca parnawskiego, Antoniego Cieszkowskiego pisarza grodzkiego czernihowskiego, Aleksandra Suchodolskiego, Łukasza Niezabitowskiego, Jana i Jacka Głuskich, Franciszka Raszowskiego [s. 352] podstolego liwskiego, Michała Bi[e]lskiego, Antoniego Skrzynieckiego, Stanisława i Antoniego Iżyckich, Michała Gruszeckiego miecznika zaskrzyńskiego [zawkrzeńskiego], Jana Morysona miecznika bracławskiego, Dominika Brodowskiego podczaszyca lubelskiego, Antoniego Gałęzowskiego, Felicjana Dybowskiego, Franciszka Idzikowskiego skarbnika bracławskiego, Krzysztofa Pszonkę miecznikowicza lubelskiego, Trojana Niezabitowskiego, Feliksa Strus[i]a, Jana Wierzbickiego, Tomasza Piotrkowskiego skarbnika ziemie nurskiej, Marcina Tchórzewskiego, Jana Szaniawskiego, [Zygmunta?] Stry[je]ńskiego oberszterlejtnanta wojsk Rzeczypospolitej, Adama Żelisławskiego, [a]Jakuba Wysockiego[a]. Z ziemi zaś łukowskiej jmci pana Franciszka Nowosielskiego starostę łukowskiego,

[238] *Starostwo wąwolnickie należało wówczas do Felicjana Eleuterego Gałęzowskiego, który uzyskał je w 1727 r. z cesji Marcina Leopolda Szczuki. Dzierżył je do śmierci w 1737 r., a po nim wdowa Marianna z Głuskich (zm. 1738). Ich starszy syn Stefan Dominik w 1733 r. był jeszcze małoletni i po śmierci rodziców do 1744 r. znajdował się pod opieką. Zob. W. Bondyra, Dobra ziemskie Felicjana Eleuterego Gałęzowskiego, kasztelana lubelskiego, „Wschodni Rocznik Humanistyczny", t. XVI, 2019, s. 134–136.*

Franciszka Jezierskiego chorążego łukowskiego, Jana Jasieńskiego sędziego ziemi liwskiej i grodzkiego czerskiego, Krzysztofa Jezierskiego starostę grodzickiego, Andrzeja Franciszka Jastrzębskiego miecznika bracławskiego [i] podstarościego grodzkiego łukowskiego, [Pawła] Stoińskiego sędziego grodzkiego, [Antoniego] Jasieńskiego pisarza grodzkiego, [Tomasza] Szaniawskiego podstolego, [Mikołaja] Dembowskiego cześnika łukowskich, [Mateusza] Szaniawskiego wojskiego lubelskiego, Remigiana Stoińskiego łowczego latyczowskiego, Ludwika Jezierskiego komornika [ziemskiego] lubelskiego, Antoniego Jezierskiego podstolica kijowskiego [i] burgrabiego lubelskiego, [Ignacego] Olędzkiego wojskiego, [Michała] Rzewuskiego skarbnika łukowskich, [Karola] Wieszczyckiego podczaszego wiskiego, Zygmunta Jastrzębskiego łowczego żytomierskiego, Jana Jezierskiego stolnika wieluńskiego, [Jana?] Nowosielskiego starościca łukowskiego, Adama i Ignacego Kalinowskich chorążyców halickich, [Adama] Łaskiego podwojewodziego, [Kazimierza] Jastrzębskiego regenta grodzkiego, Jana Jezierskiego chorążyca, Andrzeja Jastrzębskiego wicesgerenta grodzkiego łukowskich, Jana Borzechowskiego, Piotra Hadziewicza, Józefa Stoińskiego sędzica łukowskiego, Andrzeja Łaskiego wicesgerenta grodzkiego łukowskiego, Szymona Olszewskiego, Antoniego Rozwadowskiego, Jasieńskiego sędzica ziemi liwskiej, [Antoniego?] Szczygielskiego wojskiego podlaskiego, Żyrzyńskiego podczaszego halickiego, Fabiana Mysłowskiego, Jakuba Radzikowskiego, Michała Boguszewskiego podstolego kijowskiego, Ludwika Krassuskiego, [Franciszka] Dymińskiego komornika ziemskiego bracławskiego, Daniela Sarneckiego, Ludwika Jastrzębskiego, Andrzeja Rzewuskiego, Antoniego Zielińskiego, Żabińskiego stolnika chełmińskiego, [Franciszka?] Cielemęckiego wicesgerenta łukowskiego, Szczęsnego Ługowskiego, Józefa Działyńskiego, Władysława Tomaszewicza, Walentego Karwowskiego, Gabriela Sosnowskiego, Jana Szaniawskiego, Marcina Tchórzewskiego.

Którzy to ichm. panowie sędziowie kapturowi z województwa lubelskiego do Lublina, a z ziemi łukowskiej do Łukowa pro feria secunda post Dominicam Conductus Paschae [13 IV] w roku teraźniejszym zjechawszy się, naprzód iuramentum ad mentem legis, coram iudicio [s. 353] terrestri sive officio castrensi wykonać powinni, a po wykonanym juramencie marszałka tychże sądów kapturowych obrać. I sądy według prawa i dawnych zwyczajów, jako też opisania ordynacyi per tractum interregni et confederationis nostrae, nie wdając się w żadne interesa tak publiczne jako i prywatne województwa kontynuować. Spraw do tego sądu nie przypuszczać, tylko które prawem pozwolone i w ordynacyi do prawa się referującej, opisane będą. Na które sądy pozwy pod pieczęcią ziemską lubelską do Lublina, a pod grodzką łukowską do Łukowa od tego czasu

zaraz wychodzić mają dwiema niedzielami przed sprawą. W kancelariach zaś aby nie były żadne depaktacyje praecustodimus sobie.

A lubo popisy według prawa po Przewodniej Niedzieli, tak w województwie lubelskim jako i ziemi łukowskiej[b] expediri powinny. Te jednak we dwie niedziele po konwokacyi da Bóg przyszłej odkładamy. Na które popisy j.w. jm pan wojewoda nasz lubelski, zmiarkowawszy necessitatem i exemplo innych województw idąc, zniosłszy się z j.w. jm panem marszałkiem konfederacyi naszej i z ichm. pany asesorami, wydać ma innotescencyje. Na który popis według prawa opisanego de expedicione bellica stawić się powinniśmy, jak exiget necessitas czyli iunctim z ziemią łukowską czyli też według zwyczaju separatim. Który popis in absentia j.ww. ichmciów panów senatorów, przed pierwszym urzędnikiem województwa odprawić się ma w województwie lubelskim; także w ziemi łukowskiej, jeżeliby miała popis separatum, przed pierwszym tejże ziemi urzędnikiem. Jeżeliby zaś urgeret necessitas praeviis innotescensis j.w. jmci pana wojewody naszego, pozwalamy ziemi łukowskiej, aby czyli podczas popisu czyli na sądach kapturowych porządek do przyszłej wyprawy sobie umówili. Mając zaś wzgląd nie tylko na tak wielkie w województwie naszym zasługi j.w. imci pana [Franciszka] Nowosielskiego starosty łukowskiego, ale też na szkodę znaczną przez ogień poniesioną, in vim dawnych deklaracyi naszych kontentując ad interim tegoż jmci pana starostę. Ponieważ superata nad taryfę pogłównego znajdująca się według dekretów komisyi radomskiej nie jest dotąd aplikowana in alleviamentum województwa chorągwiom. Więc tę wszelką superatę, tak na dobrach włości siedleckiej j.o. księcia jmci [Kazimierza] Czartoryskiego kasztelana wileńskiego, jako i quocunque modo należącą, tak tę co pro praeterito jako et infuturum należeć może, temuż jmci panu staroście łukowskiemu na trzy lata do odbierania przekazujemy i windykacyję tej superaty etiam na sądach kapturowych lub na komisyjach pozwalamy.

Ww. ojcom bernardynom lubelskim wydaną od nas asygnacyję aprobujemy i żeby ichm. panowie Trzciński i Iżycki egzaktorowie podatku szelężnego jako [s. 354] najprędszą tymże oo. bernardynom uczynili satysfakcyję, zalecamy. Którzy ichm. panowie egzaktorowie także ww. oo. dominikanom lubelskim z tegoż podatku wypłacić [c]1000 złp[c] powinni. Mając za respekt na pogorzałą ichmciów szlachtę w województwie naszym i innych braci naszych przez różne nieszczęścia, także gradobicie, z dopuszczenia Boskiego podupadłych.

J.w. jm pan Adam Tarło starosta jasielski, marszałek nasz, za dwie funkcyje, a j.w. jm pan [Antoni Benedykt] Lubomirski starosta kazimierski za jedną funkcyję, poselskie, na tychże ichmciów, tak ogniem jako i inszemi nieszczęściami zrujnowanych, swoich ustępują konsolacyj. Na które

po 3000 złp za jedną funkcyję na każdego z ichmciów uchwalamy. Więc insuper do tejże od j.ww. ichmciów panów starostów ustąpionej donatywy, 3000 złp adiungimus, którą to kwotę ichm. panowie egzaktorowie podatku szelężnego do sądu kapturowego komportować mają. Sąd zaś tę sumę ma dyspartymentować między imciów braci, osobliwie tych, którzy in laudo anni 1731 są wyrażeni, aby byli ukontentowani.

Stosując się zaś ad mentem laudi 1731 województwa naszego, ww. ichm. panom Aleksandrowi Skarbkowi Kiełczewskiemu podstolemu i Dominikowi Stoińskiemu miecznikowi [i] sędziemu grodzkiemu lubelskiemu, urzędowskim, sumę tymże laudum naznaczoną ciż ichm. panowie egzaktorowie wyżej wyrażeni wypłacą. Którym in casu niewypłacenia tak wyżej jako i niżej wyrażonych sum od nas naznaczonych, forum w sądach kapturowych ad vindicandum et respondendum naznaczamy.

Na reparacyję zaś burków [bruków] miasta Lublina quotannis [d]przez lat trzy[d] po 2000 złp uchwalamy. Którą kwotę z podatku szelężnego toż miasto odbierać będzie; eo adiecto aby tak z tych 2000 jako też z burkowego [brukowego], które dawno odbiera miasto Lublin, ab hinc z ekspensy co rok coram officio castrensis lublinensis calculum czyniło.

Do dystrybuty zaś soli suchedniowej, jako tot declarationibus afidowanych, ww. ichmciów panów Józefa Gałęzowskiego miecznika i Stanisława Wybranowskiego skarbnika lubelskich praesenti laudo za dystrybutorów razem wydawać sól mających, na lat dwie, z województwa lubelskiego, a z ziemi łukowskiej jm. pana Andrzeja Franciszka Jastrzębskiego miecznika bracławskiego [i] podstarościego grodzkiego łukowskiego na rok pierwszy, a jm. pana [Mikołaja] Dembowskiego cześnika łukowskiego na rok drugi, za dystrybutorów obieramy.

Kontentując zaś fatygi i prace ww. ichmciów panów Felicjana z Targowiska Gałęzowskiego podsędka i Kazimierza Suffczyńskiego pisarza ziemskich lubelskich, na funkcji poselskiej na sejmie warszawskim w roku teraźniejszym będących, po 3000 złp tymże ichm. [s. 355] naznaczamy i do odebrania z podatku szelężnego przekazujemy. Także ichm. panom Adamowi Iżyckiemu podczaszemu urzędowskiemu [i] regentowi ziemskiemu lubelskiemu i Józefowi Ługowskiemu cześnikowi nurskiemu za funkcyję poselską do ś.p. K.Jmci po 1000 złp na każdego z ichmciów uchwalamy i do odebrania z podatku szelężnego naznaczamy. Że zaś w. jm. pan [Mateusz] Szaniawski wojski lubelski in desiderio suo ad praesens sortiri nie mógł effectum, więc in futurum wszelką pamięć w dotrzymaniu deklaracyi naszej jmci spondemus. Ponieważ zaś imch. bracia szlachta ziemi łukowskiej przez ogień zrujnowani, na teraźniejszym sejmiku nie mogli mieć naznaczonego sobie subsidium, więc ichmciów do sądów kapturowych ziemie łukowskiej odsyłamy. Na których sądach ichm.

panowie sędziowie kapturowi za konflagraty obmyślą ichm. i naznaczą subsidium. Desiderium zaś jmci pana Zielińskiego respektem oschłej asygnacyj nieboszczyka jmci pana Bobrowskiego na 1600 złp dany, do sądów kapturowych województwa lubelskiego pro resolu[ti]one et decisione praevia adcitatione tego, do kogo asygnacyja wydana odsyłamy. Że zaś ś.p. jm. pan Bogusław Pszonka miecznik i podwojewodzi lubelski, będąc per laudum anni 1701 dystrybutorem do soli obrany, dla różnych cyrkumstancyj i natenczas rewolucyj nie mógł przyjść do tejże dystrybuty; więc deklarujemy jmci panu Krzysztofowi Pszonce miecznikowiczowi lubelskiemu dystrybutorstwo do soli z województwa naszego po skończonej dystrybucie ichmciów panów Gałęzowskiego i Wybranowskiego.

Miary zaś korcowe i ustawy przez urząd podwojewódzki i grodzki lubelski, tak w województwie lubelskim jako i w ziemi łukowskiej postanowione, aby magistrat lubelski miał in executione na wszytkich jurysdykcyjach sub poenis legibus Regni descriptis, et sub nullitate naznaczonych sobie quotannis 2000 zł et paenis etiam in iudicio capturali decernendis.

Te tedy sancita i obowiązek nasz et hoc laudo ut supra wyrażone cum vinculis puncta strzymać et sacrosante obserwować aż do elekcyi szczęśliwie da Bóg zakończonej przyrzekamy sobie. Salva tych punktów et vinculorum, powziąwszy wiadomość o innych z sejmików konfederacyjach, cokolwiek ad bonum publicum et utilitatem universorum przyczynić się może melioratione. Jeżeliby zaś tego postularet necessitas, tedy tak j.ww. ichmciów, pana wojewodę naszego jako też jmci pana marszałka, ichmciów panów asesorów, także ichmciów posłów naszych obligujemy, aby na generał korczyński compareant i tam aby promowali ad communem assensum punkta od nas w laudum i w instrukcyi wyrażone [s. 356], gdzie cokolwiek by szkodliwego widzieli, aby reprobowali i tego nie akceptowali.

Działo się w Lublinie dnia 23 miesiąca marca r.P. 1733.

Adam Tarło [...][e], marszałek województwa lubelskiego

Michał Fr[anciszek] Brodowski podczaszy lubelski, asesor przydany z województwa lubelskiego mp.

Andrzej Franciszek Jastrzębski miecznik bracławski, podstarości grodzki lubelski, asesor mp.

Dominik Stoiński miecznik powiatu urzędowskiego, sędzia grodzki lubelski, sejmiku antekonwokacyjalnego asesor mp.

[a-a] *Słowa dopisane na lewym marginesie.*

[b] *Skreślone słowa: po Niedzieli Przewodniej.*

[c-c] *Słowa dopisane nad wierszem.*

[d-d] *Słowa dopisane nad wierszem.*

[e] *Nieczytelny skrót godności; w rkp. 2, s. 920 zostawione puste miejsce, a w obu odpisach PAU-PAN w ogóle pominięte.*

2. Instrukcja posłom na sejm konwokacyjny, w Lublinie 23 marca 1733 r.

Rkp. *CPAHK, fond 49, opys 1, sygn. 2624, k. 27–27v – kopia (tekst bez końca).*

[k. 27] Instrukcyja j.ww. ichm. panom Adamowi z Czekarzewic i Tęczyna Tarłowi, jasielskiemu, drohobyckiemu, dolińskiemu, zwoleńskiemu, marszałkowi konfederacyi województwa naszego, Antoniemu hrabi na Wiśniczu i Jarosławiu Lubomirskiemu, kazimierskiemu [i] lipińskiemu, Franciszkowi Nowosielskiemu, łukowskiemu[a], starostom, posłom[b] województwa lubelskiego na sejm convocationis i konfederacyi generalnej po śmierci ś.p. Najjaśniejszego Augusta Wtórego króla, pana naszego, pro die 27 aprilis w roku teraźniejszym 1733 w Warszawie złożony, dana w Lublinie na sejmiku antekonwokacyjalnym dnia 23 marca r.P. 1733.

Jaki żal stringit serca nasze communis orbitas przez utratę, nie tak najjaśniejszego, nigdy niezeszłej pamięci Pana, jako kochającego ojca, żadne nie wyrażą słowa, bo tenże erifit verba doler, więcej to mistis cum gemitu lachrymis, niżeli dolente voce oznaczamy. Nie może z łez oschnąć źrenica ani wynieść z żałoby serce po takim panu, którego ku Ojczyźnie, miłość ku prawom i swobodom naszym, przychylna ku prawdziwej religiej zelus. Jak niewystygłą u nas fove[t][c] pamięć tak nieustające irritat dolores. Światu jawne w tak zacnym monarsze regnantium dotes, a osobliwiej nieustająca circa bonum publicum sollicitudo, której świadkiem ostania nawet circa tranquillitatem Ojczyzny naszej cura, że bez respektu na siebie pracom i dobrego pana powinności immortum. Żebyśmy optimi principis czytali in ultimo życia jego punct[o][c] characterem, principem opertet stantem mori. Wdzięcznie wspomnieć, bo i nieśmiertelne czasy wspominać będą, bo quid gessit immortale est. Ojcowskie dobrotliwego tronem panowanie, w którym jedni narrant iustitiam, u drugich resplendet gloria martis, a jednostajnie nieporównane cum dominantibus królewskie doskonałości, w których jednej tylko nie dostawało nieśmiertelności utinam et ipse fuisset immortalis.

Tę namieniwszy tylko publicznych żalów województwa naszego ekspresyją, zlecamy ichm. panom posłom, aby naprzód j.o. księciu jmci prymasowi nieśmiertelną wyrazili przy podziękowaniu wdzięczność naszą. Za osobliwsze conatus około dobra pospolitego et partem solatii nostri, które mamy, że pod interregnum teraźniejsze indefessa cura całość Ojczyzny naszej utrzymuje, [k. 27v] verus Pater Patriae et dys simillimus princeps, upraszając, aby w dalszych koniunkturach se patrem gerat. A będąc ad clavum constitutus pro scepro, starał się inter spumantes freti tem pestates do fortunnego portu miłą Ojczyznę naszą przyprowadzić i aby nie raczył deese wszelkim ratunkom tejże Ojczyzny i do szczęśliwej da Bóg nowego pana elekcyi pomyślną ścieląc drogę, innota dexteritate

et prudentia dalszy pokój et felicem consiliorum cursum jednał. Ażeby interesa postronnych postronnych panów nie turbowały jakiemi praktykami i nadziejami, et ne disrumpant faederatam animorum cuium unionem. Deklarując, iż województwo nasze circa[d] praerogativam primatialis dignitatis, libertatem et authoritatem ministeriorum belli et pacis obstawać i one utrzymywać zawsze zechce i obowiązuje się.

Warunek wolnej elekcyi i na niej obranie króla Polaka sub sacramento iuramenti promowować i utrzymywać będą, jako też deklarować się nomine województwa naszego, że do żadnych związków prywatnych i prawu libere electioni[e] przeciwnych przystępować nie będzie i owszem aby wszelkie prywatne spiski i związki, jeżeliby się jakowe znajdowały albo trwały, aby zaraz na początku sejmu convocationis skasowane i annihilowane były. Urgebunt ciż ichm. panowie posłowie generalną zaś konfederacyją, wolną elekcyją tranquillitatem publicam ab intra et ab extra i zabiegając wszelkim scysyjom, in Republica unionem animorum promować i utrzymywać będą. A pro praeliminari znosząc się z inszemi województwami de eleganda libere electione[e] novo rege seriosissime et cum omni circumspecte deliberować będą.

Jeżeliby się jakie kupy swawolne znajdować miały, albo nowe werbunki bez powolenia Rzeczypospolitej, tedy instabunt ciż ichm. panowie posłowie, aby ichm. panowie starostowie grodowi in assistentia wojska koron[nego] takowych ludzi łapali i do sądów kapturowych podawali.

A utrzymując securitatem ab intra et ab extra, dopominać się serio mają, aby ichm. panowie regimentarze Obojga Narodów według prawa wojsko in disciplina militari utrzymywali.

Ichm. panom podskarbim Obojga Narodów, aby na utrzymanie dochodów Rzeczypospolitej, tak dóbr stołowych jako i innych prowentów assistentiam przy prawie dawali.

Fortece pograniczne aby należycie były opatrzone.

Osobliwie miasto stołeczne Kraków aby sub praesidio Rzeczyp[ospolitej] zostawało, a komendant żeby był nobilis bene possessionatus et orthodoxae Romanae fidei [...][f].

[a] *Dopisane inną ręką.*

[b] *Z nieznanej przyczyny wyraz skreślony inną ręką.*

[c] *Wyraz ucięty na brzegu karty.*

[d] *W tym miejscu karta uszkodzona.*

[e] *Dwa wyrazy nadpisane.*

[f] *Brak zakończenia tekstu.*

3. Punkta do instrukcji posłom na sejm konwokacyjny, w Lublinie 23 marca 1733 r.

Rkp. *CPAHK, fond 49, opys 1, sygn. 2624, k. 29–33 – kopia.*

[k. 29] Punkta do instrukcyi j.ww. ichm. panom, jm. panu Adamowi z Czekarzewic i Tęczynie Tarłowi, jasielskiemu, drohobyckiemu, dolińskiemu, zwoleńskiemu, marszałkowi rycerstwa województwa lubelskiego, Antoniemu na Wiśniczu i Jarosławiu hrabi [Lubomirskiemu], kazimierskiemu, Franciszkowi Nowosielskiemu, łukowskiemu, starostom, posłom województwa lubelskiego na sejm convocationis i konfederacyi generalnej po śmierci ś.p. Najjaśniejszego Augusta Wtórego króla, pana naszego, pro die 27 aprilis w roku teraźniejszym 1733 w Warszawie złożony obranym, dana w Lublinie dnia 23 marca roku 1733.

Arynga requiritur a circumstantiis śmierci króla et orbitatis Ojczyzny.

1mo. Po uczynionej kondolencyi sub[er] orbitatem Rzeczypospolitej, ichm. panowie posłowie podziękują j.o. księciu jmci prymasowi pro paterna sollicitudine pro manu tenta tranquillitate publica i że pro munere prerogatywy swojej non deest upraszać będą, aby et non desit dalej wszelkim ratunkom Ojczyzny i do szczęśliwej da Bóg nowego pana elekcyi pomyślną ścieląc drogę, innata dexteritate et prudentia dalszy pokój et felicem consiliorum cursum jednał. A żeby interesa postronnych panów nie turbowały jakiemi praktykami i nadziejami et ne disrumptant unionem animorum. Deklarując, iż województwo nasze circa praerogativam primatiale dignitatis, libertatem et authoritatem ministeriorum belli et pacis obstawać i one manu tenere zawsze zechce i obowiązuje się.

2do. Warunek wolnej elekcyi i na niej obranie króla Polaka sub sacramento iuramenti promowować i utrzymywać będą. Jako też deklarować się nomine województwa naszego, że do żadnych związków prywatnych i prawu przeciwnych przystępować nie będzie. I owszem, aby wszelkie prywatne spiski i związki, jeżeliby się takowe znajdowały i trwały, aby zaraz na początku sejmu convocationis skasowane i annihilowane były. Urgebunt ciż ichm. panowie posłowie nasi generalną zaś konfederacyję, wolną elekcyję tranquillitatem publicam ab intra et ab extra i zabiegając wszelkim scysyjom.

[...][a]

[k. 30v] 10mo. Nie wspominając tak wielkich pretensyj Rzeczypospolitej, ale przynajmniej co sacrosantes vinculis przysięgi in pactis conventis obiecał ś.p. KJm August, ażeby sukcesor jego w czym niedotrzymane są Rzeczypospolitej nadgrodził, a przynajmniej w tych pretensyjach aby pałace, place w Warszawie futuro succesori regnaturo et Reipublicae zostawione były. Partykularne zaś długi aby były uspokojone. Spiż w zamku

krakowskim zabrana lub działa z niej przelane restituantur, instabunt ichm. panowie posłowie.

11mo. Czas elekcyi aby jako najprędzej naznaczony był om[...][b], zaś media providenda aby in scissione króla raczyć nieobierać i securitas in campo electorali, aby provisa była i żeby na elekcyję każdy tylko z proporcjonalną asystencyją przyjeżdżał i nad trzydziestu ludzi gwardii nie miał. I żeby ani polskiego ani cudzoziemskiego zaciągu ludzi panowie nie sprowadzali sub paenis rigorosissimis, [...][c] aby to było opisano na konwokacyi, domawiać się będą ichm. panowie posłowie.

12mo. Cokolwiek zaś videbitur całej Rzeczypospolitej pro bene publice et tranquillitate pro securitate wolnej elekcyi i pro manu tenenda cum vicinis pace, w tym inibunt media z całą Rzeczpospolitą ichm. panowie posłowie województwa naszego to najbardziej prae oculis mając, aby wszelkim scysyjom in Reipublica zabieżeć, a cokolwiek będzie sancitum, aby sobie tego fide, honore et conscientia dotrzymać.

13tio. Stosując się zaś ad recessum konstytucyi anni 1726, interes w. jmci pana Jacka Stoińskiego sędziego ziemskiego lubelskiego respektem kosztów na sprowadzenie ksiąg trybunalskich i ziemskich województwa lubelskiego erogowanych, ichm. panowie posłowie nasi promować będą i aby satysfakcyja invim tejże eksponsy w. jmci panu sędziemu ze skarbu koronnego subsequatur, instabunt.

14to. A ponieważ na przeszłych sejmach interes w. ichm. państwa Brodowskich podczaszych lubelskich ratione violuti depositi na sto kilkadziesiąt tysięcy przez oo. bonifratrów całej prowincyi, na który [...] i dekreta są rzymskie i sacrae nuntiaturae, nie wziął skutku, tedy instabunt ichm. panowie posłowie o konstytucyję, aby wolno im aresztować [k. 31] sumy, gdziekolwiek je mieć mogą, aby przynajmniej ex medietate prowizyj satysfakcyja ichm. nastąpić mogła.

15to. A ponieważ ww. ichm. panowie Remigian Skarbek Kiełczewski stolnik urzędowski, Stefan Bobowski podczaszy mielnicki, Franciszek Rzewuski skarbnik łukowski, Karol Wieszczycki podczaszy wiski, Kasper Koźmiński, Michał Ossowski, Żelisławscy matka z synami, Andrzej Szaniawski stolnik czernihowski, concives województwa naszego, vigore konsensu najjaśniejszego, nieśmiertelnej pamięci KJMci Augusta sumy znaczne na arendę starostwa lubelskiego w. ś.p. jmci panu [Chryzostomowi] Załuskiemu staroście lubelskiemu importowali, których ob subsecuta fata tegoż jm. pana starosty lubelskiego nie wybrali, ani od sukcesorów jmci starosty ullatenus odebrać nie mogą. A więc rekomendować będą ten interes solidissime ichm. panowie posłowie, aby na sejmie convocationis osobliwie j.w. jmci panu podskarbiemu koronnemu, aby insuriati byli insuriati byli ukontentowani przez puszczenie ad

extenuationem jakowej ekonomiej, albo żeby jakowym sposobem była ichm. obmyślona rekompensa.

16to. A że z importancyi pogłównego Rzeczypospolitej dowodne z repartycyi na wojsko uczynionej regularnej płacy znaczne promanant decessa, od sejmu pacificationis tarnogrodzkiej konfederacyi, o tę się dopomnią w skarbie koronnym, aby chciał j.w. jm. pan podskarbi [...] informować Rzeczpospolitą cui bono et commodo cesserunt, skądby znaczne sunsidium na wojsko Rzeczypospolitej, albo aukcyję jego emanaret.

17mo. J.ww. ichm. księża biskupi i opaci, tudzież starostwa partykularne i królewszczyzny, wybierane hiberny in proprium usum obracali contra mentem konstytucyi anni 1717. Którym constitutum subsidium charitativum pogłównego subveniendo gemitur pauperum generalnego wybrane sumy quae et quante pokażą się ad publicum cerarium na aukcyję wojska Rzeczypospolitej, aby komportowali albo in defectu solutionis ad proportionem wybranych hibern, pro defensione Patriae wystawili regimenty, albo też do łanowej piechoty adinstar królewszczyzn aby się przykładali[d], instabunt o to ichm. panowie posłowie województwa naszego.

[k. 31v] 18vo. Sól suchedniową województwa lubelskiego należącą, że skarb koronny cum extorsione quantitatis nad prawo wyraźnie wydaje, więc obligujemy ich. panów posłów województwa naszego, obowiązując ich fide, honore et conscientia, aby dojrzeli i domówili się tego, żeby województwo non patiatur tak wielkiej szkody w płaceniu od beczki przeciwko prawu, ale starać się będą, aby taż konstytucyja anni 1654 to w płaceniu po złotych cztery reasumowana była i na renitencyję skarbu wyciągającego paena maior i duplicata była, jako jest w tejże konstytucyi, a forum do odpowiadania w Trybunale Koronnym naznaczone żeby było. Starać się będą ichm. panowie posłowie, jako też żeby na cłach i komorach skarbowych szlachta possessionati byli constituti.

19no. Interes w. jmci pana Antoniego Tokarzewskiego podczaszego słonimskiego, porucznika wojsk koronnych, do dóbr neuburskich względem zasług u księcia jmci Bogusława Radziwiłła, dziedzica tych dóbr, jako i sum wniesionych na dobra Hermanówkę cum attinentiis, aby teraźniejsza dziedziczka j.o. księżna jejm. Radziwiłłowa kanclerzyna W. Ks. Lit., prawa zastawnego violenti manu. Temuż jmci panu Antoniemu Tokarzewskiemu i wszystkim ichm. panom posesorom tych dóbr w Księstwie Litewskim będących, nie łamała, domówią się ichm. panowie posłowie i doniosą to Rzeczypospolitej i księstwu ichm. Radziwiłłom teraźniejszym dziedzicom.

20mo. Reassumptionem konferencyi z postronnymi ministrami relative ad approbationem Rzeczypospolitej urgere mają ichm. panowie posłowie, aby subsequatur. Na relaksacyję zaś konstytucyi grodzieńskiej 1726 z jm. księdzem nuncjuszem zezwalać nie mają, chyba jeżeli subsequatur

concordatum ad mentem Rzeczypospolitej i poselstwa do Rzymu od Rzeczypospolitej żeby akceptowane było. Stosując się zaś ad mentem legis de corthesanis sancitae, obligujemy ichm. panów posłów, aby interes w. jmci ks. Głogowskiego archidiakona lwowskiego quam efficacissime promować u jmci ks. nuncjusza chcieli, aby osoby, które według prawa gaudere officio praelaturae [k. 32] nie powinny apud sanctam sedem apostolicam nie przeszkadzały, i ten interes, aby tu intra Regnum był decydowany. Do czego jako my tu i samego j.w. jmci pana wojewodę naszego lubelskiego enixe obligowali jako posła do Stolicy Apostolskiej, ad tractanda negotia cum statu spirituali, tak i tam na konferencyi starać się będą ichm. panowie posłowie, aby ten interes z jm. ks. nuncjuszem był ułatwiony.

21mo. Konstytucyje annorum 1664[e] et 1674 et 1683 o posłach cudzoziemskich in toto et per omnia ichm. panowie posłowie utrzymywać będą, aby ad mentem onych posłowie cudzoziemscy w sześciu niedzielach byli ekspediowani, a jeżeliby ekskluzje jakie cum praeiudicio liberae electionis proponować chcieli, tedy aby audiencyi u Rzeczypospolitej nie byli admissibiles i owszem ante electionem[d] removibiles.

22. O aprobacyję fundacji oo. pijarów łukowskich i oo. dominikanów zofibo[r]skich[239] w ziemi łukowskiej ichm. panowie posłowie starać się będą i one promować. Jako i o beatyfikacyję venerabilis Josephi Calasantii wraz z błogosławionym Męcińskim SJ[240], których za patronów actuum interregnorum unanimi pietate et fiducia sobie obieramy.

[23] Nowa konskrypcyja wszelkich podatków, osobliwie pogłównego w województwie lubelskim per dignitato tegoż województwa była naznaczona, instabunt ichm. panowie posłowie jako i zaległe hiberny na starostwach chorągwiom aby oddane były, sollicite starć się będą.

[24] Gwardiej żadnej cudzoziemscy posłowie aby nie sprowadzali in assistentia na sejm, ichm. panowie posłowie instabunt.

[25] A ponieważ ww. panny wizytki fundacyi lubelskiej, mając sobie dysponowaną sumę 60 [tysięcy?] tynfów od ś.p. jmci pana [k. 32v] [Stanisława] Chomętowskiego wojewody mazowieckiego, h[etmana] p[olnego] k[oronnego], która za funkcyję poselską ze skarbu W. Ks. Lit. powinna być wypłacona, urgebunt ciż ichm. panowie posłowie nasi, aby jako najprędzej skarb W. Ks. Lit. tę sumę tymże ww. pannom wizytkom lubelskim wypłacił.

[26] O aprobacyję fundacyi w Lublinie tychże ww. panien wizytek, jako też o inkorporacyję wsi Motycza w województwie lubelskim i folwarku do tejże fundacyi. Jako o wolność kupienia dóbr za dwakroć sto tysięcy

[239] *Zofibór (Zofibórz), w. w pow. łukowskim. Klasztor dominikanów ufundowany w 1710 r.*

[240] *Jezuita Wojciech Męciński, misjonarz w Japonii, zamordowany w 1643 r. na rozkaz sioguna.*

do tejże fundacyi, na które dobra pomienioną sumę zostawił ś.p. j.w. jm. Jan ze Słupowa Szembek kanclerz wielki koronny i Ewa Leszczyńska małżonkowie fundatorowie.

[27] Koekwacyja podatków z inszemi województwami aby była.

[28] Ad extremum obstringuntur ichm. panowie posłowie województwa naszego, aby w żadne takowe materie, któreby miały transendere gradus solites do przyszłej elekcyi nowego pana nie udawali się.

Te tedy zgodnie umówione sancita nasze, fidei dexteritati et activitati ichm. panom posłom naszym zleciwszy, za prace i fatygi ich omnem spendemus gratitudine[d], a tę instrukcyję naszą dla tym doskonalszej pewności ich, jmci panu marszałkowi województwa naszego ręką swoją podpisać zleciliśmy. Działo się w Lublinie na miejscu sejmików naszych zwyczajnym die et anno ut supra.

[a] *Brak k. 30.*

[b] *Wyraz ucięty na brzegu karty.*

[c] *Wyraz zamazany.*

[d] *Wyrazy nadpisane.*

[e] *Ostatnia cyfra w dacie kilkakrotnie poprawiana, przez co stała się nieczytelna.*

CLXX. Sejmik relacyjny przed elekcją w Lublinie 14–16 lipca 1733 r.

1. Laudum sejmiku przedelekcyjnego w Lublinie 14–16 lipca 1733 r.

Rkp. 1. *B.PAU-PAN 8326, k. 163–173v – kopia*[241]*; oblata z 23 VII 1733 r. (nie podano osoby oblatującej)*; **Rkp. 2**. *B.PAU-PAN 8333, k. 123–130v – kopia; w grodzie łukowskim oblatował ur. Andrzej Józef Jaszowski 17 VIII 1733 r.*

[k. 163] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe skonfederowane rycerstwo województwa lubelskiego i ziemie łukowskiej, zjechawszy się ad mentem legis, to jest in virtute konfederacyi generalnej warszawskiej dnia 27 miesiąca kwietnia w roku teraźniejszym 1733 omnium ordinum Regni uchwalonej i postanowionej, do Lublina na dzień 14 miesiąca teraźniejszego iulii, na miejsce obradom naszym zwyczajne. Naprzód przed Bogiem Zastępów z jaką najgłębszą uniżywszy się pokorą, imienia Jego błogosławić nie przestajemy, dziękując per alta suspicia nostra. Świętej Jego prowidencyi, że osierociałe państwo nasze et pupillam libertatis ad invidiam et stuporem, zawziętych na wolności nasze postronnych narodów, jako supremus tutor

[241] *Kopia z CLRMO 255, k. 654–659. Obecnie brak tych kart, na których winna znajdować się oblata laudum.*

konserwując, tak spokojne z Opatrzności swojej do tego czasu utrzymuje interregnum et in acephalo statu nostro Regis, nos per quem Reges regnant.

Dziękujemy j.o. księciu jmci prymasowi Korony Polskiej i W. Ks. Lit. uniformi cum corde labio, że jaka verus Pater Patriae in defesso studio, pro munere prerogatywy swojej nie żałując, zdrowia i [k. 163v] fatygi non de est wszelkim ratunkom Ojczyzny. A do szczęśliwej da Bóg nowego pana elekcyi bezpieczną ścieląc nam drogę z przezorności swojej wszystkie uprząta obices i ad avertenda mala et pericula, które od postronnych imminent potencyj zawczasu modos et media prowiduje saluberrima. A zwykłą swoją roztropnością i Ojczyzny miłością animat mutilatum corpus Rzeczypospolitej ut reviviscat.

Niemniejsze wyznajemy podziękowanie j.w. jmci panu wojewodzie mazowieckiemu, regimentarzowi generalnemu wojsk koronnych, staroście naszemu lubelskiemu, który pro munere władzy swojej omnes impendit curas ut bene sit Patriae, utrzymując wojsko in omni disciplina militari et obedientia prowidując wszelkie bezpieczeństwa, tak od pogranicznych sąsiadów, jako też nie dopuszczając crescere swawolnym kupom pod interregnum egzorbitować zwykłym. Obligując jmci naszego wielce miłościwego pana amore boni publici, aby ad mentem sancitorum konfederacyi generalnej, tak przy granicach jako in visceribus Regni providere raczył securitatem.

J.w. jmci panu wojewodzie naszemu lubelskiemu, który totum se immolat [k. 164] usibus Patriae, a osobliwie województwa naszego, pracując in defesso studio, obstawając circa integritatem Ojczyzny infructo animo, nie znajdujemy słów ad gratias adaequatas sit virtus ipsa sibi praemium. My zaś serca nasze et filiorum nostrorum primo viventium et ultimo morientum, obligujemy in memoriam non morituram et perpetuam gratitudinem, którą na tychże sercach cum perenni wszelkich sukcesów voto zapisujemy.

A jakośmy się na przeszłym immediate sejmiku przedkonwokacjalnym fide honore et conscientiis nostris przez uczynioną konfederacyją obowiązali, że przy wierze świętej katolickiej, kościołach Bożych i prerogatywach ich, prawach, swobodach naszych, przy całości Ojczyzny, przy nienaruszaniu w niczym wolności naszych, przy jednostajnych we wszystkim okolicznościach i postanowieniach Rzeczypospolitej, osobliwie da Bóg przy wolnej elekcyi króla z Narodu Polskiego, do ostatniej kropli krwi wiernie, uprzejmie i statecznie wszyscy sine dolo et fraude stawać będziemy. I że żadnych scysyj i dysmembracyj między sobą czynić nie mamy, ale in unione animorum w tej naszej konfederacyi póty, [k. 164v] póki się przez szczęśliwą da Bóg elekcyję nowego pana generalna nie zakończy konfederacyja, trwać i zostawać obowiązaliśmy się.

Tak reassumendo tęż konfederacyję na przeszłym immediate sejmiku przez nas uchwaloną i one in omnibus punctis solidando et firmando, tudzież zadosyć czyniąc prawu na generalnej konfederacyi stanowionemu, po zagajeniu kongresu teraźniejszego przez j.w. jmci pana marszałka koła i konfederacyi naszej, na przeszłym sejmiku obranego. Po wysłuchanej relacyi przez ichmciów pp. posłów naszych uczynionej, po przeczytanych listach w kole naszym, tak od j.o księcia jmci prymasa, j.w. jmci pana regimentarza wojsk koronnych, jako i inszych ichmciów, na teraźniejszy kongres nasz ordynowanych, do wykonania juramentu, idąc torem j.o. księcia jmci prymasa, prześwietnego senatu i stanu rycerskiego, według roty w tejże generalnej konfederacyi opisanej cum adiuncto, że konfederacyję województwa naszego trzymać i onej jako też jmci pana marszałka tejże naszej konfederacyi aż do ukończenia generalnej konfederacyi [k. 165] nie odstąpimy. Wzajemnie zaś jmci pan marszałek, że nas i województwa aż po przyszłej da Bóg elekcyi króla i ekswinkulacyi generalnej konfederacyi nie odstąpi, przystąpiliśmy. Którą przysięgę, gdyśmy wszyscy in praesentia j.w. jmci pana wojewody naszego i marszałka konfederacyi, w kole naszym sponte et benevole wykonali propter firmius et evidentius veritatis testimonium sine quavis scissione spisaliśmy się i rękami się własnymi podpisawszy, konotowane podpisy imion naszych w rękach jmci pana marszałka konfederacyi naszej zostawiliśmy. Której to teraźniejszej konfederacyi ażeby iustis conatibus nostris wielowładna Wszechmocnego Pana ręka, w której salus populi, pax auxilium et omnium iura regnorum zostają, błogosławić nie przestała. Jako też żeby nas Matka Boska, najpierwsza Królestwa Polskiego protektorka, in expugnabili sacco protekcji swojej ab adversis zasłaniała.

Ponieważ kościół św. Ducha w Lublinie, w którym praecipuo cultu et miraculis ta Najświętsza Nieba Królowa słynie, przez ogień et tempestates z dopuszczenia Boskiego znacznie corruit, więc aby mógł jako najprędzej restaurari. Na reparacyję onego uchwalamy [k. 165v] i naznaczamy 4000 złp, które jako najprędzej ichm. panowie egzaktorowie z podatku szelężnego i czopowego z kurencyi teraźniejszej przed innymi wszystkimi pensyjami ratatim. To jest pierwszą ratę za dwie niedziele, drugą na św. Michał, a trzecią da Bóg na Nowy Rok do rąk jmci ks. proboszcza świętoduskiego wypłacili, honore et conscientia ichmciów obligujemy.

Jako też ojcom dominikanom i ojcom bernardynom lubelskim, także na ichmciów panów pogorzelców i innych ichmciów naszych m[iło]ściwych panów in laudo przeszłego sejmiku wyrażonych, aby indilate naznaczone quantitates wypłacili pod rygorem w tymże laudum opisanym. A ichm. panowie sędziowie kapturowi aby na pierwszym po tym sejmiku

następującej kadencyi, ante acclamationem wszelkich spraw ad mentem anterioris laudi, dispartiment inter concurrentes uczynili.

Providendo zaś aby in quam optimo ordine statu et apparatu na przyszłej da Bóg króla elekcyi województwo nasze stanąć i pokazać się mogło, ponieważ z różnych przyczyn i cyrkumstancyj w czasie anteriori laudo naznaczonym popisu ekspediować nie mogliśmy, więc termin i czas z teraźniejszego [k. 166] sejmiku praecise na dzień 3 miesiąca sierpnia województwu lubelskiemu i powiatowi urzędowskiemu pod Lublinem na zwyczajnym miejscu nad rzeką Bystrzycą, gdzie szachownica ma być zatkniona. A zaś ziemi łukowskiej na dzień 11 tegoż miesiąca sierpnia w roku teraźniejszym pod Łukowem naznaczamy i składamy.

Na które popisy obowiązujemy się wszyscy honorem stawić pod chorągwie, do których za rotmistrzów na przyszłą da Bóg elekcyję, a naprzód do prowadzenia województwa i pierwszej chorągwi pułkowej, której ductoratus lubo i de lege należy, uprosiliśmy i obraliśmy za pułkownika j.w. jmci pana Jana z Czekarzewic Tarła wojewodę naszego lubelskiego, generała ziem podolskich, kamienieckiego, latyczowskiego, sokalskiego, medyckiego starostę. Do drugiej j.w. jmci pana Adama Tarła jasielskiego, drohobyckiego, dolińskiego, wolińskiego [zwoleńskiego] starostę, marszałka konfederacyi województwa naszego, z województwa lubelskiego. Z powiatu zaś urzędowskiego do pierwszej chorągwi w. jmci pana Romualda Wybranowskiego chorążego urzędowskiego, do drugiej j.w. jmci pana Antoniego hrabię na Wiśniczu i Jarosławiu Lubomirskiego starostę kazimierskiego [k. 166v]. A w ziemi łukowskiej do pierwszej chorągwi j.w. jmci pana Franciszka Nowosielskiego starostę, do drugiej w. jmci pana Franciszka Jezierskiego chorążego łukowskich. Do których to ichm. pp. rotmistrzów województwa lubelskiego i powiatu urzędowskiego, jako kto z nas i pod którą chorągiew podczas popisu podjedzie, tak stanąwszy pod Warszawą w obozie, pod tymże rotmistrzem i chorągwią zostawać powinien będzie.

A że ziemia łukowska lege publica et antiquo gaudet privilegio, że nie viritim ale wyprawą powinna stawać na każde pospolite ruszenia, jako i teraźniejsza konfederacyja prawa dawne tejże ziemi łukowskiej ratyfikuje, przeto in fundamento legis publicae postanawiamy, aby wszyscy j.oo., j.ww. ichm. panowie obywatele tejże ziemi łukowskiej, haeredes et possessores bonorum, tak terrestrium jako i regalium, etiam et spirituales bona terrestria et fundos regales possidentes, nomine excepto ze wszystkich generaliter dóbr ziemskich, królewskich. Listem j.o. księcia jmci prymasa do województwa naszego pisanym, permoti na wyprawę tejże ziemi łukowskiej z każdej włóki, tak z dóbr ziemskich jako i królewskich, po 12 [k. 167] złp za dyspozycyją ww. jmci pp. rotmistrzów wyżej wyrażonych,

punktualnie sine omni tergiversatione et exceptione jako najprędzej wypłacili, sub rigore de expeditionibus bellicis lege publica cauto.

Mając jednak magnam compassionem nad wsią szlachecką Paskudami w ziemi łukowskiej leżącą, o której delatum jest, że prawie cała pomieniona wieś casuali igne kilka razy gorejąc, z wielką szkodą ichmciów braci naszych zgorzała. Zaczym zlecamy to iudicio capturali terrae łukoviensis, aby facta adequata investigatione tejże pogorzeli, w wyprawie ww. ichm. panowie rotmistrze alleviationem, jako się deklarowali, kuchennym sobie należącym uczynili, a z włók tychże ichmciów pogorzelców nic a nic nie brali. To zaś specialiter adiecto, iż oprócz wyprawy ktokolwiek z obywatelów ziemi łukowskiej chciałby jako woluntariusz et elector populus mieścić się pod chorągwiami, tedy nikomu non praecluditur via swoim kosztem stawać in campo electorali. A jako sancitum na generalnej konfederacyi warszawskiej, aby każdy ex concivibus na pospolite ruszenie swoim kosztem i dworem jadący, circa omnem modestiam et iustitiam w ciągnieniu zachował się. Tak i my [k. 167v] amplectendo pomienione sancitum obowiązujemy się, i braci naszych wszystkich obligujemy, aby ad mentem pomienionej konstytucyi sprawili się [...] ullam notam et reprehensionem na województwo uchowaj Boże na generalnym kapturze.

A lubo w pomienionej generalnej konfederacyi nie jest opisany rygor in absentes na elekcyi, jednakże per sancitum tejże konfederacyi evocantur et obliguntur, wszystkie stany Rzeczypospolitej exceptis iure victis, na przyszłą da Bóg elekcyję, więc i my obligujemy wszystkich ichm. panów obywatelów braci naszych województwa lubelskiego i powiatu urzędowskiego, aby non metu rigoris, ale ex amore boni publici, aby in numerosa quantitate jako najporządniej pro honore et decore województwa stawili się pod Warszawą.

Na też da Bóg przyszłą elekcyję, na którą ad consultationes do szopy i obieranie marszałka elekcyi uprosiliśmy i obraliśmy do j.w. jmci pana marszałka i ichmciów panów asesorów teraźniejszej konfederacyi województwa naszego, za posłów naprzód z województwa lubelskiego ww. ichmciów panów Jacka na Stojeszynie Stoińskiego sędziego ziemskiego, Michała z Trzcinnika Trzcińskiego stolnika, Felicjana z Targowiska [k. 168] Gałęzowskiego podsędka ziemskiego i marszałka kapturowego, Kazimierza na Sufczynie Suffczyńskiego pisarza ziemskiego, Józefa z Targowiska Gałęzowskiego miecznika lubelskich, Stefana Trembińskiego podczaszego trembowelskiego, substytuta w. jmci pana chorążego lubelskiego jako natenczas valetudinarii[242], Stanisława Wybranowskiego skarbnika lubelskiego, Macieja z Suchodół Suchodolskiego mieczni-

[242] *Złożonym chorobą chorążym lubelskim był Marcin Trembiński.*

ka ziemi łukowskiej [i] podstarościego grodzkiego lubelskiego, Adama Radzimińskiego podkomorzego inflanckiego, Aleksandra Mężyńskiego chorążego żytomierskiego, Mikołaja Nieprzeckiego komornika ziemskiego lubelskiego, Floriana Iżyckiego cześnika latyczowskiego, Stanisława Domaradzkiego wicesgerenta grodzkiego lubelskiego, Leona Żyrzyńskiego skarbnika stężyckiego, Jana Drzewieckiego podczaszego dobrzyńskiego, Jana Rojewskiego chorążyca parnawskiego, Jacka Głuskiego miecznikowicza lubelskiego, Antoniego z Cieszkowa Cieszkowskiego pisarza grodzkiego czernihowskiego [i] sekretarza konfederacyi województwa naszego.

Z powiatu zaś urzędowskiego, non praeiudicando in prioritate urzędem ziemi łukowskiej ad decisionem Rzeczypospolitej, ww. ichmciów panów Romualda Wybranowskiego chorążego, Remigiana Skarbka [k. 168v] Kiełczewskiego stolnika urzędowskich, Antoniego hrabię na Wiśniczu i Jarosławiu Lubomirskiego kazimierskiego, Antoniego z Czekarzewic Tarła złotoryjskiego starostów, Adama Iżyckiego podczaszego, Aleksandra Kiełczewskiego podstolego, Józefa Ługowskiego cześnika, Ludwika Drzewieckiego skarbnika urzędowskich, Macieja Grajewskiego podstolego latyczowskiego [i] chorążego znaku pancernego j.w. jmci pana wojewody mazowieckiego [i] regimentarza generalnego wojsk koronnych, Stanisława Trzcińskiego stolnika żydaczowskiego, Antoniego Tokarzewskiego podczaszego słonimskiego, Stefana Bobowskiego podczaszego mielnickiego, Stanisława Milewskiego podczaszego zakroczymskiego, Jana Wierzbickiego chorążego żytomierskiego, Józefa Kiełczewskiego chorążyca lubelskiego, Jana Boguckiego podwojewodziego lubelskiego, Benedykta Węglińskiego łowczego żydaczowskiego, Jana Saryusza Łaźnińskiego cześnika łęczyckiego, Marcina Janiszowskiego cześnika ciechanowskiego.

A z ziemi łukowskiej ww. ichmciów pp. Franciszka Nowosielskiego starostę, Franciszka Jezierskiego chorążego, Michała Rozwadowskiego stolnika, Stanisława Suffczyńskiego [k. 169] podczaszego, Mikołaja Dembowskiego cześnika, Stanisława z Bejdów Rzewuskiego łowczego, Pawła Stoińskiego sędziego, Antoniego Jasi[e]ńskiego pisarza grodzkiego łukowskich, Krzysztofa z Gołąbków na Burcu Jezierskiego starostę grójeckiego, Remigiana Stoińskiego łowczego latyczowskiego, Józefa Kamieńskiego łowczego ziemi liwskiej [i] regenta ziemskiego lubelskiego, Aleksandra z Cieszkowa Cieszkowskiego łowczego nowogrodzkiego, Franciszka Rzewuskiego skarbnika łukowskiego, Jana Jezierskiego stolnika wieluńskiego, Ludwika Jezierskiego komornika ziemskiego lubelskiego, Jana Jezierskiego chorążyca łukowskiego, Kazimierza Jastrzębskiego regenta grodzkiego łukowskiego, Antoniego Jezierskiego, Piotra Hadziewicza wicesgerenta łukowskiego.

Którym ichm. panom posłom in supplementum do instrukcyi na przeszły sejm convocationis uformowanej, którą in toto zachowujemy, na teraźniejszym kongresie naszym instrukcyję umówiwszy i napisawszy, j.w. jmci pana marszałka i ichmciów panów asesorów teraźniejszej konfederacyi naszej ręką podpisaną, oddaliśmy. Obowiązując ichmciów m[iło] ściwych panów fide, honore et conscientiis, aby według tych instrukcyj, tak na przeszły sejm jako i [k. 169v] następujący uformowanych, naprzód całej Rzeczypospolitej negotia zbawienny skutek przynoszące, a przy tym i partykularne województwa naszego promowali i utrzymywali. Za króla aby żadnego takowego konkurenta nie promowali ani obierali, który przez groźbę et per potentiam lub promocyję wojsk cesarskich moskiewskich lub brandenburskich, umyślnie ad hunc finem na granice nasze wprowadzonych, chciał się obierać.

A lubośmy się na sejmie convocationis sub vinculo confederationis zgodnie odprawionym dostatecznie opisali, gdy jednak żałosne nas ex post dochodzą wieści i wiadomości, że się znajdują in Republica tak zapamiętałe i zawzięte na zgube Ojczyzny subiekta, które z postronnymi potencyjami przez posłów ich wchodzące machinacyje in perniciem Rzeczypospolitej knują, i przysięgłszy dobrowolnie na konfederacyję, do której że nie tylko nikogo nie przymuszano, jako nam patavit z relacyi ichmciów panów posłów naszych, ale nawet wzdrygających się do tej przysięgi dopuszczać nie chciano. Że tedy szukają teraz media wprowadzenia wojsk cudzoziemskich in viscera Regni sub colore protekcyi liber veto [k. 170] et quod horribilius, że się cudzoziemscy ministrowie ut fertur niektóremi ex senatorio et equestri ordine na danym sobie in hoc puncto skrypcie szczycą podpisanym. Więc każdego takowego etiam cum successoribus suis pro hoste Patriae infami, banito et in vindicabili capite cum assectis suis mają i dobra ich aby konfiskowane były, za słuszną rzecz uznając. Za przybyciem da Bóg naszym ad campum electoralem ex nexu iuramenti upominać się będziemy, aby na kogokolwiek słuszna huius criminis pokazałaby się jawna praktyka, ad instantiam instigatoris do sądu kapturu generalnego był pozwany. Co i na duchowieństwo ma extendi cum requisitione od Rzeczypospolitej u Ojca Świętego, aby a sacris suspendantur et beneficiis priventur, które futurus regnans jako post perduelles wakujące bene meritis oddawać będzie.

Konformując się zaś do listu j.o. księcia jmci prymasa na teraźniejszy kongres do nas ordynowanego, inquantum by ingruens necessitas na Rzeczpospolitą nastąpiła. Jeżeli z inszych województw będą wyprawy, tedy praesenti laudo obowiązujemy ichmciów panów posesorów dóbr królewskich i duchownych, tudzież i dobra [k. 170v] pańskie w województwie naszym znajdujące się, także ordynackie, i tych ichmciów, którzy na

teraźniejszym pospolitym ruszeniu in personis z województwem naszym nie będą, aby gotowe mieli wyprawy albo też pieniądze na wyprawę, in supplementum chorągwiom województwa ad proportionem wyprawy, podczas konfederacyi tarnogrodzkiej będącej. Które to pieniądze lub wyprawa, aby in spatio dwóch niedziel po wydaniu uniwersałów przez j.w. jmci pana wojewodę naszego, aby indilate sub rigore jaki w uniwersale założony będzie, oddawane i odsyłane były, praesenti laudo praecvemus.

Jako zaś ex mente legis ichm. panowie oficjalistowie grodzcy z ichm. pany wojskimi propter ad ministrandam iustitiam et amovenda crimina et exorbitantias swawolnych ludzi tudzież providendam securitatem przy grodach rezydować powinni. Tak obligujemy jmci pana podstarościego grodzkiego lubelskiego, aby z ichmciami pany wojskimi lubelskim i urzędowskim, aby w lubelskim województwie, a zaś jmci pana podstarościego grodzkiego łukowskiego i z jmci panem wojskim łukowskim, aby w ziemi łukowskiej rezydując podczas sejmu electionis, omnem [k. 171] securitatem przestrzegali i ad mentem legis sprawowali się.

A ponieważ na przyszłe pospolite ruszenie jmci pana Kaspra Grota Kośmińskiego skarbnika łomżyńskiego za obożnego województwa naszego obraliśmy, więc za prace i fatygi naznaczamy temuż jmci panu obożnemu naszemu 2000 złp, którą kwotę aby ichm. panowie egzaktorowie z podatku szelężnego i czopowego przed ruszeniem się na elekcyję wypłacili, nomine publico ichmciów obstringimus. Którego w podatku szelężnego i czopowego aby pewniejsza kurencyja była, na rewizyję et emunsurationem browarów wszystkich aeque et aequaliter sąd kapturowy destinabit. A cokolwiek ad proportionem wymierzonych znajdzie się, ad importandum każdemu constituet.

Ponieważ zaś j.w. jm. pan Antoni hrabia na Wiśniczu i Jarosławiu Lubomirski starosta kazimierski, mający pretensyje do województwa naszego o sumę pewną przez niegdy ś.p. j.w. jmci pana Jerzego [Dominika] hrabię na tymże Wiśniczu i Jarosławiu Lubomirskiego wojewodę krakowskiego, ojca swego, na kontrybucyję szwedzką za województwo nasze wypłaconą, a przez ichmciów panów [k. 171v] komisarzów naszych asekurowaną, pretio dalszego w województwie naszym faworu i respektu publicznie w kole naszym ustąpił i tę kwotę województwu kondonował. Więc pro hac liberalitate et aequanimitate temuż j.w. jmci panu staroście kazimierskiemu, jako i rodzonemu [bratu] j.w. jmci panu [Franciszkowi Ferdynandowi] staroście olsztyńskiemu jednostajnie podziękowawszy, omnem gratitudinem w sercach naszych perennaturam spondemus.

Laudum przeszłego sejmiku, jako milli censurae obnoxium, co wszyscy unanimi voce w kole naszym przyznaliśmy i ponieważ manifestantes równo z nami na konfederacyję przysięgli, legimitatem przyznali. Więc

województwo nasze grato animo to przyjmuje et in testimonium illibatae fidei sancita przeszłego sejmiku, praesenti laudo ratyfikuje.

Wiedząc zaś dobrze, że jm. pan Stanisław Radzimiński starosta trechtymirowski, concivis województwa naszego, przez ogień kazualny z dopuszczenia Boskiego niedawnymi czasy penitus pogorzał, więc pro possibilitate nostra, chcąc w tym nieszczęściu jm. panu sufragari, do sądu kapturowego tegoż jmci pana starostę trechtymirowskiego odsyłamy, obligując ichmciów panów sędziów kapturowych [k. 172], aby w dyspartymencie z drugiemi ichm. pany pogorzelcami bracią naszemi, tenże jm. pan starosta trechtymirowski pomieścił się.

Gdy tedy osobliwa nieba prowidencyja wszelkie interwniencyje [sic] na teraźniejszym kongresie naszym do pożądanego pozwoliła przyprowadzić skutku i cokolwiek należało do porządku województwa uczynić, miasto responsu na listy na teraźniejszy sejmik do województwa naszego ordynowane, umyśliliśmy unanimi votorum consensu de congruo z województwa naszego wyprawić poselstwa. Jakoż uprosiliśmy e gremio nostri za posłów, a naprzód do j.o. księcia jmci prymasa Korony Polskiej i W. K. L[itewskiego] ww. ichmciów panów Remigiana Skarbka Kiełczewskiego stolnika urzędowskiego, Stanisława Rzewuskiego łowczego ziemi łukowskiej, Józefa Tokarzewskiego starostę świdnickiego. Obligowawszy ichmciów m[iło]ściwych panów, aby j.o. księciu jmci prymasowi cor et urentem otworzyć raczyli, iż nie tylko uniwersałem i listem, lecz nutibus j.o. księcia jmci jako ojca Ojczyzny naszej parere pragniemy. I na dowód życzliwości i szczerej propensyi naszej wspaniała intimacyja j.o. księcia jmci od perficiendum [k. 172v] podała dobru pospolitemu, tośmy wszystko in omni puncto wypełnić usiłowali, co obszerniej w instrukcyi tymże ichm. panom posłom danej, j.w. jmci pana marszałka konfederacyi naszej ręką podpisanej wyraziliśmy.

A zaś do j.w. jmci pana [Stanisława] Poniatowskiego wojewody mazowieckiego, regimentarza generalnego wojsk koronnych ichmciów panów Macieja z Suchodół Suchodolskiego miecznika ziemi łukowskiej [i] podstarościego grodzkiego lubelskiego i Aleksandra Mężyńskiego chorążego żytomierskiego, Antoniego Jasi[e]ńskiego pisarza grodzkiego łukowskiego, tak na podziękowanie za czułe i pilne circa providendam securitatem staranie, utrzymanie wojska in disciplina militari, jako też in desideriis województwa naszego, za posłów uprosiliśmy i instrukcyję pariter z podpisem jmci pana marszałka konfederacyi naszej oddaliśmy.

Że zaś jeżeli kiedy tedy in moderno rerum statu potrzebna jest z województwami inszemi consiliorum communicatio, więc że na generale korczyńskim ad praesens być nie możemy, uprosiliśmy za posłów z koła naszego do województwa sandomierskiego na sejmik relationis ww.

ichmciów pp. [k. 173] Jana Boguckiego podwojewodziego lubelskiego i Józefa Kamieńskiego łowczego ziemi łukowskiej [i] regenta ziemskiego lubelskiego. Którym także ichm. panom posłom instrukcyję ręką jmci pana marszałka konfederacyi naszej podpisaną, daliśmy. Obligując ichmciów m[iłoś]ciwych panów, aby podczas przyszłego popisu relacyję w kole naszym uczynili.

A że w teraźniejszym czasie coraz to nowe materie interveniunt, dla których rezolycyj consilia województwu naszemu potrzebne, tedy naprzód dla [w]spólnych in omnibus easibus obrad naszych, a potym dla porządku województwa opisania teraźniejszy sejmik, naprzód do koła, które podczas popisu mieć będziemy, a potym pod Warszawą ad campum electoralem limitujemy. Gdzie na koła za intymacyją j.ww. ichmciów panów wojewody naszego lubelskiego lub marszałka konfederacyi naszej stawać obowiązujemy się, gdzie co pro re et exigentia Rzeczypospolitej i województwa naszego et meliorationem instrukcyi należeć będzie consulamus.

Te zaś sancita nasze wszystkie de unanimi omnium consesnsuum uchwalone i postanowione, j.w. jmci panu marszałkowi konfederacyi naszej i ww. ichm. pp. asesorom [k. 173v] podpisać i do grodu podać zlecamy.

Działo się w Lublinie na miejscu obradom naszym zwyczajnym dnia 16 miesiąca lipca r.P. 1733.

Adam Tarło jasielski, drohobycki, z[woleński] starosta, marszałek konfederacyi województwa lubelskiego mp.

Michał Franciszek Brodowski po[dczaszy] lubel[ski], konsyliarz i asesor województwa lubelskiego mp.

Dominik Stoiński miecznik powiatu urzędowskiego, sędzia grodzki lubelski, asesor i konsyliarz mp.

Andrzej Franciszek Jastrzębski miecznik bracławski, podstarości grodzki łukowski, asesor i konsyliarz mp.

CLXXI. Sejmik ekstraordynaryjny w Lublinie 18 grudnia 1733 r.

Zwołany uniwersałem króla Stanisława I Leszczyńskiego z 17 X 1733 r. w Gdańsku, ogłaszającym „wici jednych za dwoje" (druk: ASWPK 1733–1763, s. 80–83), a także uniwersałem Jana Tarły wojewody lubelskiego.

1. Laudum sejmiku w Lublinie 18 grudnia 1733 r.

Rkp. 1. *CPAHK, fond 254, opys 1, sygn. 68, k. 2–4 – kopia; w grodzie lubelskim oblatował ur. [Michał] Wieniawa Długosz towarzysz chorągwi pancernej Jana Tarły wojewody lubelskiego 25 I 1733*; **Rkp. 2**. *B.PAU-PAN 8326, k. 175–181 – kopia*[243].

[243] *Kopia z CLRMO 257. Obecnie brak kart 47-50, gdzie miała znajdować się oblata laudum.*

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego, zjechawszy się na miejsce obradom naszym zwyczajne do Lublina, dnia 18 miesiąca grudnia roku teraźniejszego 1733, za wydanymi od Najjaśniejszego KJMci Stanisława I, P.n.m. z Gdańska roku niniejszego wiciami, tudzież za uniwersałem j.w. jmci pana Jana hrabi z Tęczyna i Czekarzewic Tarła wojewody lubelskiego, generała ziem podolskich, kamienieckiego, latyczowskiego, sokalskiego, medyckiego starosty, wojsk koronnych generał-lejtnanta, wydanymi.

Naprzód Najwyższemu Bogu pokornym uniżamy się sercem, biorąc tegoż Pana Zastępów na pomoc, aby radom i sprawom naszym w teraźniejszym Ojczyzny naszej upadku pobłogosławić raczył. Manifestujemy się przed tymże Najwyższym Zastępów Panem, który nie tylko externa Boską swoją przenika źrenicą, ale inter animos et cogitationes, servitator intimus versatur.

Tudzież przed całym światem, osobliwie przed najjaśniejszemi sąsiedzkiemi a nam sprzyjającemi potencjami, przeciwko tym, którzy po przeszłej immediate Najjaśniejszego Stanisława I króla i pana naszego elekcyi, non vi iuris vetandi, ale raczej contra idem ius, które u nas sacrosantum być powinno, wzgardziwszy; tym swobodnym wolności naszej przywilejem i podeptawszy prawa ojczyste, nową od wieków niesłychaną i nigdy in voluminibus Patris nieczytaną, rupta et convulsa iuris iurancti o ekskluzyi externorum do korony naszej sponte suscepta religione. Sine statibus senatus et electoris populi, pominąwszy wszystkie solennitates, iniverunt elekcyi formę, omne ius ufundowawszy in armis sprowadzonego na zgubę naszą wojska moskiewskiego, które inscia Republica et ad subitum nec speratum, bo nondum practicatum nefas improvida do zaszczytu i utrzymania bezbożnego przeciw Rzeczypospolitej sentymentu swego; wezwali a[l]bowiem pod pretekstem przyjaźni, publici hostes in viscera Ojczyzny naszej wszed[ł]szy, jako onę corrodunt dicimus qui sentimus.

Widzimy et lugemus lachrimis non sponte cadentibus nieszczęśliwe skutki profanata przez Kozaków i dzikie kałmuckie narody altaria, wylanie krwi braci naszych, dyrepcyję fortun, a zatym diluvium wylanych łez ubogich ludzi et peiorem mali timorem mali. Dlaczego tak niezbożny i niesłychany gwałt cierpiąc, wszelkich do ratowania się szukać musiemy sposobów, bierzemy się. Którzyśmy niezwykli offensivis bellis lacessere vicinos, ad media iustae et licitae deferensionis i ad normam inszych prześwietnych województw idąc, dawnym zwyczajem przodków naszych, tudzież optimo exemplo prześwietnego województwa sandomierskiego iungimus concordes in faedera dexteras.

Naprzód przy wierze świętej katolickiej rzymskiej, vitum et sangvinem immolamus, przy prawach, swobodach i wolnościach naszych.

Osobliwie wolnej elekcyi królow i panów naszych, która od nikogo, tylko per quem Reges regnant, żadnej nie ma dependencyi. Przy Najjaśniejszym Stanisławie I królu naszym, sola inspirante Ducha Świętego gratia obranym, do ostatniej kropli krwi wszystkiemi siłami et indefesso studio stawać obowiązujemy się, metodo w manifeście od stanów Rzeczypospolitej uczynionym postąpić. I przeciwko turbatorom zuchwałym a teraźniejszej publicznej nieszczęśliwości autorom, vires colligere totas, a oraz stosując się do generalnej omnium ordinum konfederacyi warszawskiej et ad sancita sejmu electionis, tudzież i do manifestów, tak a statibus Regni jako też i od j.o. księcia jmci prymasa Korony Polskiej i W. Ks. Lit. uczynionych; także wydanych wici Najjaśniejszego elekta Stanisława I P.n.m.

Manutendendo we wszystkich punktach konfederacyję prześwietnego województwa sandomierskiego, teraz immediate glorioso exemplo uczynioną, konfederujemy się i do tejże konfederacyi naszej obieramy zgodnymi głosami et unanimi omnium consensu upraszamy w. jmci pana Felicjana Eleuterego z Targowiska na Bełzycach i Głusku Gałęzowskiego podsędka ziemskiego lubelskiego, starostę wąwolnickiego, pułkownika wojsk koronnych JKMci i Rzeczypospolitej, doświadczonego in bello et pace, aeque per arma et consilia Ojczyzny obrońcę, clarum in Patria nomen, upraszając, aby hoc gloriosum et posteris memorabile onus przyjąć raczył (salvis praerogativis et ductoratu j.w. jmci pana wojewody lubelskiego na pospolite ruszenie za wydanymi wiciami Najjaśniejszego KJMci Stanisława I).

Którego j.w. jmci pana marszałka, lubo illibata et inconvencibilis fides, obligowaliśmy, ażeby ex munere officii sui in totham in ferius expressam wykonał jurament teneris sequentis: Ja przysiegam Panu Bogu Wszechmogącemu w Trójcy Świętej jedynemu, jako obowiązany będąc funkcyją marszałkostwa skonfederowanego województwa lubelskiego, wiary świętej katolickiej, Ojczyzny, praw i wolności Rzeczypospolitej, wolnej elekcyi królów i panów naszych bronić i własnymi piersiami zastępować będę. Przy dostojeństwie Najjaśniejszego KJMci Stanisława I, wolnymi i zgodnymi głosami obranego, stawać do ostatnich sił będę. Przeciwko nieprzyjaciołom Rzeczypospolitej i opresorom wolności powstanę i w teraźniejszej konfederacyi, tak województwa sandomierskiego jako województwa mego trwać będę i jej odstępować nie mam, póki cała Rzeczpospolita tam ab intra quam ab extra zupełnie uspokojona nie będzie. Prześwietnemu województwu omnem fidelitatem przyrzekam i poprzysięgam i nie czynić sine consensu tegoż województwa lubelskiego i ichmciów panów konsyliarzów nie powinien będę. Tak mi Panie Boże dopomóż etc.

Do którego j.w. jmci pana marszałka po wykonanym juramencie uprosiliśmy za konsyliarzów z województwa lubelskiego ww. ichmciów panów Michała z Trzcinnika na Potoku Trzcińskiego stolnika, Michała Franciszka na Zakrzowie Brodowskiego podczaszego lubelskich, Stefana Trembińskiego podczaszego trembowelskiego, Mikołaja Nieprzeckiego podczaszego wendeńskiego [i] komornika ziemskiego lubelskiego. Z powiatu zaś urzędowskiego ww. ichmciów panów Remigiana Kiełczewskiego stolnika, Dominika Stoińskiego miecznika urzędowskich, sędziego grodzkiego lubelskiego, Stanisława Wybranowskiego skarbnika lubelskiego, Antoniego Tokarzewskiego podczaszego słonimskiego. Z ziemi łukowskiej ww. ichmciów panów Macieja z Suchodół Suchodolskiego miecznika ziemi łukowskiej [i] podstarościego grodzkiego lubelskiego, Franciszka Bejdo Rzewuskiego skarbnika ziemi łukowskiej.

Że zaś prace i opera alteriorum consiliorum sine expeditione calami być nie mogą, więc zwyczajnym w konfederacyjach innych województw przykładem, widząc do tej funkcji zgodnego jmci pana Stanisława Domaradzkiego wicesgerenta grodzkiego lubelskiego, za sekretarza j.w. jmci panu marszałkowi et consiliariis do pióra przydajemy.

A że j.ww. ichm. pp. senatorowie województwa naszego już tenże juramент, który ww. ichm. panowie konsyliarze województwa sandomierskiego w Opatowie na sejmiku przy konfederacyi tamecznej wykonali, więc na tęż samą przysięgę w konfederacyi sandomierskiej wyrażoną, tak ww. ichm. panowie konsyliarze jako też urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego eo adiecto, iż konfederacyję sandomierską jako i lubelską utrzymywać będą, aby wykonali, praesenti stringuntur confederatione abentes. Zaś ad praesens przed j.w. jmci panem marszałkiem nemine excepto, najdalej in spatio czterech niedziel takowyż jurament wykonać powinni będą sub rigore w konfederacyi sandomierskiej expresso de tenore tali: Ja przysięgam Panu Bogu, iż wiary świętej katolickiej, całości Ojczyzny, praw i wolności Rzeczypospolitej, elekcyi własnymi piersiami bronić i zastępować będę. Najjaśniejszego KJMci Stanisława I, zgodnie i wolnie obranego, nie odstąpię i przy dostojeństwie jego do ostatnich sił stawać będę. Przeciw nieprzyjaciołom Rzeczypospolitej i opresorom wolności powstanę i teraźniejszej konfederacyi, jako też i osoby j.w. jmci pana marszałka dotąd nie odstąpię i w niej trwać będę, póki cała Rzeczpospolita ab intra et extra zupełnie uspokojona nie zostanie. Praw ojczystych i dostojeństwa Najjaśniejszego KJMci Stanisława, nic nie czyniąc na ujmę wolności, szczerze i wiernie przestrzegać będę i cokolwiek w teraźniejszej konfederacyi uradzono i umówiono będzie w sekrecie, dotrzymam i zachowam. Praktyk żadnych i korespondencyj dobru pospolitemu i konfederacyi naszej przeciwnych czynić nie mam. Owszem, cobym wiedział

i słyszał dobru pospolitemu szkodliwego lub zdradę jaką j.w. jmci panu marszałkowi konfederacyi naszej donieść powinien będę. Konfederacyi tak województwa sandomierskiego jako i lubelskiego nie odstąpię. Jmci zaś panu sekretarzowi ad nexum eiusdem iuramenti adiecta clausula, jako skrypta, które tylko podczas teraźniejszej konfederacyi ad manus meas zebrane będą, ad minimum nic na szkodę województwa naszego i całej Rzeczypospolitej żadnego nie tając, wiernie dotrzymam, a po skończonej da Bóg konfederacyi wszystkie zupełnie ad archivum j.w. jmci pana marszałka oddam. Tak mi Panie Boże dopomóż etc.

Po których wykonanych juramentach wszyscy na teraźniejszy kongres zgromadzeni, spisawszy się i podpisawszy, wysłuchawszy ww. ichmciów panów posłów od prześwietnych województw sandomierskiego i wołyńskiego, po przeczytaniu listów od różnych województw i ziem skonfederowanych, co należy do domowego w województwie naszym porządku. J.w. jm. pan marszałek konfederacyi naszej z ww. ichm. panami konsyliarzami według podanej od ziemstwa i grodu taryfy dyspartament na ichmciów panów rotmistrzów aby uczynił, obligujemy. I wyprawy województwa i powiatu urzędowskiego na koni trzysta, a z ziemi łukowskiej na koni sto stanowiemy.

Do której wyprawy za rotmistrzów ichmciów panów Kaspra Grota Kośmińskiego skarbnika łomżyńskiego, Stanisława Trzcińskiego stolnika żydaczowskiego, Krzysztofa Pszonkę miecznikowicza lubelskiego, z ziemi zaś łukowskiej j.w. jm. pan marszałek konfederacyi, zniós[ł]szy się z ww. ichm. pany urzednikami ziemi tejże, tak względem podatku jaki ma być na tę wyprawę postanowiony, jako też i tegoż samego rotmistrza obranego postanowi. Którzy ichm. panowie rotmistrze niczym innym ordynansom oprócz samego j.w. jmci pa[na] marszałka konfederacyi naszej obedire mają, a in casu summae necessitatis Rzeczypospolitej za wydanym do siebie od j.w. jmci pana regimentarza generalnego wojsk koronnych ordynansem, tenże jm. pan marszałek nasz konfederacki tychże ichmciów panów rotmistrzów z temiż chorągwiami i ludźmi wyprawionymi ad corpus et in subsidium wojsk koronnych ordynować powinien będzie.

Nad któremi to chorągwiami wyprawy naszej in virtute teraźniejszej konfederacyi i uchwalonych pewnych punktualnych sum, wzwyż wyrażonemu j.w. jmci panu marszałkowi naszemu konfederackiemu dajemy omnimodam absolutamque potestatem excessivos sądzić i oficerstwa iuxta qualitatem delicti odsądzić, omni appellatione praecisa insuper, ciż ichm. panowie rotmistrze superfidelitatem tak Rzeczypospolitej jako też Najjaśniejszemu KJMci Stanisławowi I i j.w. jmci panu marszałkowi naszemu konfederackiemu in facie eiusdem et consiliaror przysięgę wypełnić powinni będą in rotham supra expressam eo adiecto: Jako ludzi pod

chorągwią moją według uchwały województwa, zupełnie w dobrym porządku trzymać będę i onych nie na żaden swój prywatny pożytek, ale na usługę dobra pospolitego za ordynansami j.w. jmci pana marszałka naszego konfederackiego używać będę. Kalkulacyją expens z sumy mnie na tę chorągiew moją wyznaczonej, wierną i sprawiedliwą przed tymże j.w. jm. panem marszałkiem uczynię. Tak mi Panie Boże dopomóż.

A że w teraźniejszych ingruentis summae necessitatis okolicznościach tak auxilia jako i consilia są nam potrzebne, więc chcąc mieć te same dla nas profiena, naznaczamy poselstwa i obraliśmy za posłów, naprzód do Najjaśniejszego elekta Stanisława I, króla i P.n.m., tudzież do j.w. jmci pana wojewody kijowskiego, regimentarza generalnego wojsk koronnych, także do prześwietnych województw, jako to sandomierskiego, ziemi chełmskiej, wołyńskiego, podolskiego, bełskiego ww. ichmciów panów posłów, w instrukcyjach sufficienter napisanych, każdego z ichmciów de nomine et cognomine specifice wyrażonych i tymże ichm. z podpisem ręki j.w. jmci pana marszałka oddanych.

A jako do tej konfederacyi salvando in religionem fide in principem amore in Patriam, duliedine in libertates przystąpiliśmy, tak [...] się zaszczycając, znosić się z j.w. jmcią panem wojewodą naszym, którego et immensis meritis et pari virtutum gloria cała Ojczyzna za inconcussum libertatis et belli columen zawsze doznaje, dopieroż województwo nasze za ojcowskie pieczołowanie i usilne około nas staranie nieśmiertelną składa wdzięczność i najpowinniejszą obligacyję stawić się pro tuenda libertate deklarujemy. W teraźniejszej zaś konfederacyjej indissolubili nexu trwać, póty i j.w. jmci pana marszałka nie odstępować fide, honore et conscientiis nostris (jakośmy już na to dali iuratam sponsionem) obowiązujemy się, póki cała Rzeczpospolita ab intra et extra uspokojona nie będzie.

Żeby zaś te wszystkie intencyje nasze prawdziwie sprawiedliwości i pomnożenia chwały Boskiej szukając pożądany skutek otrzymać mogły, wzywamy quam profundissimae veneratione et voto supplici propitii numinis dexteram, tudzież doznamy zawsze protekcyi nieba i Korony Polskiej Królowej i świętych patronów naszych opieki. Mianowicie jednak św. Michała Archanioła, najwyższego wojsk niebieskich wodza, za osobliwego tutelarem teraźniejszej konfederacyi naszej peculiari voto obieramy, jako tego, którego w tutecznym stołecznym mieście naszym przeciwko podobnej septemtrionis burzy Leszko Czarny cudownej doznał obrony.

Którą to konfederacyję ręką j.w. jmci pana marszałka i ww. ichmciów panów konsyliarzów podpisać i do grodu podać zalecamy. Działo się w Lublinie dnia 18 grudnia r.P. 1733.

Felicjan Eleutery z T[argowiska] Gałęzowski po[dsędek] ziem[ski] lub[elski], starosta wąwolnicki, marszałek konfederacyi w[ojewó]dztwa lubels[skiego] mp.

Michał Franciszek na Targowisku i Zakrzowie Brodowski podczaszy lubelski, konsyliarz województwa lubelskiego; stosując się do prześwietnego województwa sandomierskiego i inszych województw skonfederowanych, podpisuję się mp.

Remigian Skarbek Kiełczewski stolnik powiatu urzędowskiego, konsyliarz województwa lubelskiego mp.

Dominik Stoiński miecznik powiatu urzędowskiego, sędzia grodzki lubelski, konsyliarz województwa lubelskiego; salva praerogativa tegoż województwa mp.

2. Wiadomość o sejmiku, z 20 grudnia 1733 r.

Rkp. *B. Łopac. 841, k. 23–23v.*

[k. 23] Z Lublina die 20 decembris 1733 anno.

Die 18 decembris sejmik tu in solito loco o godzinie 10 de mane disertissimo ore zagaił j.o. jm. pan wojewoda lubelski[244], gdzie ad unanimitatem et affectum unionem wszystkich zachęcał ichmciów, stawiając iż in facie in tanto naufragio Ojczyznę Polską ostającą i wolności polskiej przez egzotycznych wojsk wprowadzenie (która już in viscera tej Ojczyzny wkroczyły) utratę. Accessit tandem do nominacyi marszałka, że zaś dla zwątlonych starością sił ekskupowali się od tej funkcji jm. pan [Jacek] Stoiński sędzia ziemski lubelski i jm. pan [Kazimierz Sylwester] Suffczyński pisarz ziemski, cessit tandem denominacyja na jm. pana [Felicjana] Gałęzowskiego podsędka ziemskiego lubelskiego, który[a] nemine contradicente przystąpiwszy do stolika, zasiadł swoje miejsce.

Zaraz j.w. jm. pan wojewoda cum summa laetitia winszował laski marszałkowskiej jm. panu podsędkowi i afektów braterskich, które go na to miejsce wywyższyły. Viceversa i jm. pan marszałek przy stoliku dziękując, wszelką fortunę i usługi swoje konsekrował na rozkaz i ad tuitionem honoru województwa tego.

Tandem accessit jm. pan marszałek do czytania uniwersału tak KJMci Stanisława Pierwszego, jako też i jm. pana wojewody lubelskiego przez jm. pana [Stanisława] Domaradzkiego wicesgerenta grodzkiego lubelskiego. Po przeczytaniu uniwersałów, niminował asesorów j.w. jm. pan wojewoda jm. pana [Michała Stefana] Trzcińskiego stolnika lubelskiego, jm. pana [Michała Franciszka] Brodowskiego podczaszego lubelskiego, jm. pana [Macieja] Suchodolskiego podstarościego grodzkiego

[244] *Jan Tarło.*

lub[elskiego], jm. pana [Remigiana] Kiełczewskiego stolnika urzędowskiego, jm. pana [Dominika Stanisława] Stoińskiego sędziego grodzkiego lub[elskiego], jm. pana [Stefana] Trembińskiego [podczaszego trembowelskiego], jm. pana [Aleksandra] Mężyńskiego chorążego żytomierskiego, jm. pana [Stanisława] Wybranowskiego skarbnika lubel[skiego], jm. pana [Antoniego] Tokarzewskiego [podczaszego słonimskiego].

Tandem zachęcał, aby nemine excepto jurament uczynili more et praxi województwa sandomierskiego quod factum. Jm. pan marszałek paemario przed j.w. jm. panem wojewodą, inni zaś ichmciowie przed jm. panem marszałkiem konfederacyi wykonali jurament, z podpisem propriis manibus imion swoich circa tuitionem Stanislai Regis et defensionem libertatis Polonae.

Wziął tandem głos jm. pan [Michał?] Dziuli poseł województwa sandomierskiego, tandem jm. pan Peretatkiewicz poseł województwa wołyńskiego, którzy ad unionem animorum wszystkich ichmciów zapraszając, aby chcieli unum sentire et velle et iunctis manibus, dali odpór tym nieprzyjaznym turjom, nomine swych województw affectum et zelum ergo Patriae oświadczając. Którym seorsim jm. pan wojewoda z miejsca swego za afektu kontestacyję i fatygę podziękowawszy, jm. pan marszałek z liczną frekwencyją ichm. panów asesorami, ruszywszy się od stolika, cum summa gratulatione każdego seorsim za drzwi kościelne wyprowadził.

Że zaś do juramentu z ziemi łukowskiej wielu ichmciów nie zjechało się, pryncypalnie jm. pana starosty łukowskiego oczekując, salwował sesyję in crastinum na godzinę 8. Jm. pan marszałek wszystkich zaś ichmciów zaprosiwszy do pałacu swego, lautissime traktował.

Nazajutrz circa horam 9 de mane [k. 23v] reasumował jm. pan marszałek kontynuacyję sejmiku i zapraszał ichmciów do juramentu, którzy jeszcze byli nie wypełnili i accesserunt. I wypełniwszy ad unicum jurament, wziął głos jm. pan wojewoda lubelski, w którym wyraził exemplo województwa sand[omierskiego], aby mogła być wyprawa. Lecz nie obciążając ekspens ichmciów szlachty, designavit, aby 3 chorągwie z województwa lubelskiego po 100 pachołków zamykającą w sobie, a czwartą ziemia łukowska wyprawiła, na co wszyscy consentiebant. Rotmistrzów zaś z lubelskiego podał trzech: jm. pana [Kaspra] Kośmińskiego [skarbnika łomżyńskiego], jm. pana [Stanisława] Trzcińskiego [stolnika żydaczowskiego], jm. pana [Krzysztofa] Pszonkę. Zdając zaś plenariam potestatem ad manus jm. panu marszałkowi, aby hoc opus ad suum esse przyprowadził.

Zaś do podymnego lub poborów et ad moderamen cuiusque sortis ichm. urzędników ziemskich i grodzkich destynował. Do ułożenia laudum [pano]wie[b] asesorowie z jm. panem marszałkiem. Miał też i tę prekaucyję,

aby libertacyj potentiores na dobra swoje nie zaciągali pod rygorem, ale razem unanimiter zlewało się to unus na wszystkich.

Posłów zaś do KJMci Stanisława do Gdańska destynował jm. pana [Aleksandra] Kiełczewskiego podstolego urzędowskiego i jm. pana Józefa Tokarzewskiego. Do jm. pana regimentarza wojsk koronnych[245] jm. pana [Michała] Trzcińskiego stolnika lub[elskiego] i jm. pana Trembińskiego, aby upraszali za tym województwem, żeby eksorbitancyj od najazdów swawolnych nie cierpiało, ale żeby przy obmyślonym praesidium tuti być mogli w domach swych.

Do sandomierskiego w. jm. pan [Romuald] Wybranowski chorąży urzędowski i jm. pan Nahorecki starościc kotelnicki. Do wołyńskiego jm. pana [Adama] Radzimińskiego podkomorzego inflanckiego i jm. pana [Franciszka] Skarszewskiego[c]. Do ruskiego jm. pan Nosadyni i jm. pan Hadziewicz. Do bełskiego jm. pan [Stanisław] Domaradzki wicesgerent grodzki i jm. pan Trzciński. Do krakowskiego jm. pana [Felicjana] Gałęzowskiego podsędka ziemskiego lubelskiego etc.

Po nominacji posłów wziął głos jm. pan marszałek, żegnając wszystkich ichmciów, tandem conclusum Te Deum Laudamus śpiewając. Wszystkich zaś ichmciów zaprosiwszy do siebie, jm. pan wojewoda lubelski lautissime traktował.

[a] *W oryginale: które.*

[b] *Część wyrazu zamazana.*

[c] *W tekście: Skaryszewskiego.*

CLXXII. Sejmik deputacki w Lublinie 13 września 1734 r.

Informacji na temat sejmiku nie odnaleziono. Zapewne został zerwany.

CLXXIII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 14 września 1734 r.

Informacji na temat sejmiku nie odnaleziono. Zapewne został zerwany.

CLXXIV. Sejmik (zjazd) szlachty łukowskiej w Łukowie 1 stycznia 1735 r.

1. Laudum sejmiku (zjazdu) szlachty łukowskiej w Łukowie 1 stycznia 1735 r.

Rkp. *B.PAU-PAN 8333, k. 131–132 – kopia; w grodzie łukowskim oblatował ur. Jan Poliński 4 I 1735 r.*

[245] *Stanisław Poniatowski wojewoda mazowiecki.*

[k. 131] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi łukowskiej, mając sobie wydany i do grodu naszego podany uniwersał od j.w. jmci pana Petra Lacego generała wojsk najjaśniejszej Imperatorowej wojsk rosyjskich, aby ichm. panowie komisarze z taryfą dymową ziemi naszej do komisariatu od j.w. jmci pana generała Lacego postanowioną dla uczynienia dyspartymentu i postanowienia prowiantów z ziemi naszej na wojsko zwyż wyrażone, do Kamieńczyka wysyłali, któremu uniwersałowi j.w. pana generała satisfaciendo chcąc, aby w wydawaniu prowiantów jak najlepszy zachowany był porządek i aby ziemia nie była iniuritata, prosiliśmy e medio nostri pro commissaris ziemi naszej ichmciow panów Zygmunta Jastrzębskiego łowczego żytomierskiego, jm. pana Ludwika Jezierskiego komornika ziemskiego lubelskiego, których ichm. upraszamy, aby quanto citius z taryfą sobie z grodu wydanego, na miejsce naznaczone lub insze, gdzie będzie należało, jechać raczyli i omnem curam in conservatione ziemi et alleriatione prowiantów remonstrując, summam desolationem ziemi [k. 131v] ile będą mogli czynili et respectum ac compassionem im imponendo prowiantu per desolatam terrae impetrare raczyli. A że na tak pilną potrzebę nie mamy nic w skarbie ziemi naszej, z czym by ichm. panów komisarzów kontentować i na inne ekspensa teraźniejsze, a de necesse potrzebują nervum, postanawiamy tedy praesento congressu, aby has necessitates, z włók poborowych, które się w ziemi naszej znajdują, po dwa złote z każdej włóki jak najprędzej złożone i wypłacone były, który podatek [...] a necessitate praesente, każdy z nas sine omni exceptione z całej ziemi wypłacić, tak z dóbr ziemskich i królewskich i duchownych i irremis[s]ibiliter ad manus jm. pana [Jana] Polińskiego ad exigendam praemissam contributionem e medio nostri uproszonego wydać, obligatur. Z którego podatku naznacza się ichm. panom komisarzom wyżej wyrażonym każdemu zł 800, jm. panu [Janowi] Polińskiemu złotych 200, a pro adminiculo ad exigendam contributionem zł 50. Residuum zaś tej kontrybucyji jm. pan [Jan] Poliński ad aerarium publicum ziemi pro aliis necesssitatibus comparere tenebitur. Które to postanowienie nasze in congressum, propter majus robur, rękami własnemi podpisujemy. Działo się w Łukowie dnia 1 stycznia 1735 roku.

Franciszek Jezierski chorąży ziemi łukowskiej; Andrzej Franciszek [k. 132] Jastrzębski m[iecznik] b[racławski], podstarości grodzki łukowski; Krzysztof z Gołąbków Jezierski starosta grodzki, miecznik ziemi łukowskiej; Jan Jasieński sędzia ziemski liwski; Zygmunt Jastrzębski łowczy żytomierski; Ludwik Jezierski komornik ziemski lubelski; Marek Celiński; Andrzej Józef Jastrzębski wicesgerent grodzki łukowski.

CLXXV. Sejmik w Lublinie 7 lutego 1735 r.

1. Laudum sejmiku w Lublinie 7 lutego 1735 r.

Rkp. *APL, CLRMO 258, s. 59–60 – oryginał z podpisem marszałka i pieczęcią. Tekst nie jest kompletny – brakuje pierwszej karty.*

[s. 59] [---][a] podkomorzego inflanckiego. A jako za pierszym [uniwer]sałemJKMci w Warszawie dnia 16 grudnia roku 1734 datowanym, na złożonym in solito u wielebnych ojców dominikanów konsultacyjom naszym loco, sejmiku przeszłym uprosiliśmy za posłów i konsyliarzów do JKMci na Radę Warszawską e gremio sui ww. ichm. panów Macieja Suchodolskiego miecznika łukowskiego, podstarościego grodzkiego lubelskiego i Ludwika Drzewieckiego skarbnika urzędowskiego, a ziemia łukowska Remigiana Stoińskiego łowczego latyczowskiego (których presenti actu [przy] funkcyji onych conservamus et confirmamus). Tak i za powtórnym uniwersałem JKMci P.n.m ja[ko] posłuszni i wierni panu swojemu poddani, uprosiliśmy za posłów w. ichm. panów Pawła Orzechowskiego podstolego lubelskiego i Karola Wieszczyckiego podczaszego wiskiego, a ziemia łukowska w.jm. pana Antoniego Jezierskiego podstolego kijowskiego i burgrabiego lubelskiego, tamże na Radę Walną Warszawską do JKMci P.n.m cum plenissima recognitione [maie]statis JKMci, którego że dobroć Boska virtu[---] [---] sui utrzymuje i zasłania, więc województwo nasze z tym[że] się oświadcza, iż gotowiśmy immolare vitam, et sanguinem p[rzy] dostojeństwie JKMci, jemu omnem obedientiam [---] fide orthodoxa illaesa salvisque iuribus praerogativis et libertatibus [Re]gni Nostri, spondemus et profitemur. Dziękując oraz pro inge[nere] cura et sollicitudine paterna ze [sic] przykładem najjaśniejszego ś.p. rodzica i predecessora swego, nam szczęśliwie i łaskawie panującego, publicae tranquilitatis ma staranie i restauracyję antiqu[am] reipublicae formae et felicitatis, jako też za wydaną już z kancelaryji deklaracyją ojcowską, jak najprędszej ewakuacyji auksyliarne[go] wojska. Dla czego i województwo nasze incomparabilem JKMci clementiam appretiando i o dalszą suplikując [---] actibus quibusvis majestat[---] [---]antibus recedimus we wszy[stkim] generaliter do generalnej stosując się konfederacyji warszaw[skiej] pod dyrekcyją j.w. jmci pana [Antoniego] Ponińskiego instygatora koronnego, piotrkowskiego etc. starosty ekspediowanej, przy dostojeństwie JKMci P.n.m. obstawać gotowi[śmy].

Co się zaś reguluje ad ordinem et regimen domesticum ex libera [di]spositione ziemi łukowskiej szelężnego i czopowego uprosiliśmy za administratora w. jm. pana Pawła Stoińskiego sędziego [gro]dzkiego łukowskiego od postanowionej kurencyji a prima [---] [s. 60] posłow tak in anteacta [---][b] jmci pana Suffczyńskiego pisarza ziemskiego lubelskiego,

aby swoją należność z teraźniejszej kurencyji szelężnego i czopowego odebrał, tudzież ichm, panów komisarzów do wojska rosyjskiego od nas obranych, także i teraźniejszym ichm. panom posłom po 2000 zł, jako też i z ziemi łukowskiej jm. panu posłowi aequali gratitudine rekompensę 2000 zł naznaczamy. Ichm. panom regentowi ziemskiemu regestrowemu i grodzkiemu lubelskim za ich fatygi i tu w Lublinie i przy j.w. jm. panu generale Zagrayskim[246] ustawiczną sedentariią, po 1000 zł naznaczamy. Że zaś wm. ichm. panowie Paweł Orzechowski podstoli lubelski, Antoni Trzciński cześnik różański, Franciszek Raszewski, Jan chorąży latyczowski i Antoni łowczy urzędowski Nosadyniowie, wielką ponieśli szkodę w dobrach swoich przez przechodzące wojsko rosyjskie z Kazimierza do Lublina i tam temuż wojsku przez dwa dni i dwie noce wszelką z dóbr swoich dawali suficyjencyję, więc aby od dalszych prowiantow na też wojsko należących, byli uwolnieni, ichm. panów komisarzów upraszają. Rozchodzące się zaś wojsko rosyjskie z Lublina na kwatery swoje, ponieważ u w. jm. pana Jacka Stoińskiego sędziego ziemskiego lubelskiego, pod ten czas pierwszego urzędnika województwa lubelskiego, we wsi Mełgwi przez dni dziesięć chorągwi siedem pułku rosyjskiego, żadnych nie mając prowiantów, spoczywało i tak dwór, jako i wieś, musiał też chorągwie suplementować racjami, porcjami, aby to było kompensowane zalecą panowie komisarze.

Które to laudum rękami ww. ichm. panów marszałka koła naszego i asesorów podpisane, do grodu per oblatam podać zleciliśmy. Działo się w Lublinie na miejscu konsultacyjom naszym zwyczajnym, dnia 7 lutego r.P. 1735.

Adam na Radziminie Radziminski podkomorzy inflancki, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.; Józef Antoni z Dąbrowy Kamionki Kamieński łowczy ziemi wiskiej, regent regestrowy lubelski ziemski, asesor mp.; Józef Rogala Zawadzki regent grodzki lubelski, asesor mp.

[a] *Tekst bez początku. Brakuje prawdopodobnie jednej karty.*

[b] *Nieczytelna cała linijka tekstu z powodu uszkodzenia górnej części karty.*

2. Instrukcja posłom do króla z sejmiku w Lublinie 7 lutego 1735 r.

Rkp. *APL, CLRMO 258, s. 61–62 – oblata. W grodzie lubelskim oblatował ur. Józef Sławiński dworzanin Pawła Orzechowskiego podstolego lubelskiego.*

[s. 61] Instrukcyja ww. ichm. panom Pawłowi Orzechowskiemu podstolemu lubelskiemu, Karolowi Wieszczyckiemu podczaszemu wiskiemu,

[246] *Generał lejtnant Artiemon Zagriazski, dowódca jednego z korpusów wojsk rosyjskich, operującego m. in. na Lubelszczyźnie.*

z województwa lubelskiego, z ziemi łukowskiej w. jm. panu Antoniemu Jezierskiemu podstolemu kijowskiemu, burgrabiemu lubelskiemu, posłom z koła rycerskiego tegoż województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, na sejmik i miejsce jemu zwyczajne, na dzień 7 lutego roku teraźniejszego [1735], za uniwersałem Króla JMci najjaśniejszego Augusta Trzeciego, w Warszwie dnia 29 grudnia roku przeszłego 1734 wydanym, zgromadzonych, do tegoż najjaśniejszego monarchy naszego per laudum obranym, w Lublinie dnia 8 lutego roku 1735 dana.

Lubo województwo nasze za uniwersałem najjaśniejszego króla Augusta Trzeciego P.n.m. w Warszawie dnia 16 miesiąca grudnia roku przeszłego 1734 bez prefisyji czasu i miejsca na dzień 17 stycznia roku niniejszego zgromadzone, szacując nieoszacowane studium paternum ut sit bene Patriae i kontentując serce jego pańskie, unitis votis et gratis pectoribus, amore Patria et dulcedine pacis, obrało iuxta obloquentiam et [...] tegoż uniwersału posłów i konsyliarzów ad latus regium na Radę Warszawską e gremio sui wm. ichm. panów Macieja Suchodolskiego miecznika łukowskiego, podstarościego grodzkiego lubelskiego i Ludwika Drzewieckiego skarbnika urzędowskiego, a ziemia łukowska Remigiana Stoińskiego łowczego latyczowskiego (których presenti actu przy funkcyji onych conservamus et confirmamus) cum plena [...] najjaśniejszego Króla JMci Augusta Trzeciego z pana i króla Korony naszej i W. Ks. Lit. ac adoratione majestatu jego pańskiego. Jednak za powtórnie wydanym w roku przeszłym 1734 w Warszawie dnia 29 grudnia datowanym, posłuszni i wierni panu swemu poddani, zjechawszy się do Lublina na miejsce konsultacyjom naszym zwyczajne i czas naznaczony, idąc przykładem innych województw reliquis i z siebie przykładając listendo ulteriora per tantam wojsk [...] gravamina molestias et desolationem ojczystego kraju, oświadczamy się jednostajną zgodą i klarygacyja niniejszą obowiązujemy, iż przy dostojeństwie majastatu najjaśniejszego Króla JMci Augusta Trzeciego P.n.m. żyć i umierać gotowiśmy, którego za pana i króla naszego, ut sit unum ovile et unus pastor wyznawamy, jemu omnem obedientiam fide orthodoxa illaesa salvis iuribus praerogativis et libertatibus nostris, jako od samegoż najjaśniejszego Króla JMci P.n.m. per tot fequentatis actus publicos, cautis provisis et praecustoditis spondemus et profitemur, abactibus quibusvis nostris in contrarium subsecutisrecedendo do generalnej przy najjaśniejszym Królu JMci Auguście Trzecim Konfederacji Warszawskiej, pod dyrekcyją j.w. jmci pana [Antoniego] Ponińskiego instygatora koronnego, piotrkowskiego etc. starosty accedimus. Którą wierność ku panu naszemu multiplicatis votis et fidis pectoribus oświadczoną i klarygowaną [s. 62] tudzież unionem animorum cum Republica oraz najniższe pro tot et tantis sollicitudinibus paternis ichm. panowie posłowie nasi deferent

podziękowanie i do tegoż majestatu pańskiego suplikować będą o eliberacyję j.o. księcia prymasa Korony Polskiej i Wlk. Ks. Lit., także o akcelaracyjęsejmu pacificationis, alewiacyje prowiantów, ewakuacyję wojsk z Polski. Wm. pan Józef Skarbek Kiełczewski decumbens w mieście Rzeszowie zabrany w niewolę ze wszystkim od jm. pana [Jana Pawła] Sybilskiego pułkownika, aby był uwolniony, tegoż majestatu pańskiego upraszać będą. W tejże komendzie zostający jm. ksiądz Gross kapelan pomienionego jm. pana [Jana Pawła] Sybilskiego perpetrans wielkie agrawacyje przez najazdy osobą swoją z kozakami dworów szlacheckich, zrabowania koni w. jm. panu Trzcińskiemu stolnikowi lubelskiemu i innych rzeczy zabrania, odgrażania się mszczenia na życiu i fortunie, aby był remotus od kapelanijej i odesłany pro poenis delicti ad soci ordinarium, suplikować będą. Wielmożni ichm. panowie Franciszek Rzewuski skarbnik łukowski, Karol Wieszczycki podczaszy wiski, trzymali dobra w starostwie lubelskim za konsensem ś.p. najjaśniejszego KJMci Augusta II, tandem przez wolę Pana Boga decessum passi, na fortunie swojej nie wytrzymawszy kontraktu, tudzież suma 12 000 złp w. jm. pana Kiełczewskiego stolnika urzędowskiego na też dobra starostwa lubelskiego dana, a nie wytrzymana, aby pomienione ichm. iniuritati inpraemissis bonificentur supplicem libellum podadzą.

Sól suchedniowa województwa lubelskiego w skarbie zatrzymana, aby iuxta legem et praxim, toż województwo nasze dojść mogła expetent. Także o bezpieczeństwo spichlerzów nad Wisłą stojących i zbóż w nim deponowanych, najjaśniejszego KJMci P.n.m. suplikować będą. Caetera activitati et dexteritati ichm. panów posłów committimus. Działo się w Lublinie, die ut supra.

Adam na Radziminie Radziminski podkomorzy inflancki, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

CLXXVI. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 17 sierpnia 1735 r.

1. Instrukcja sejmiku przedsejmowego w Lublinie 17 sierpnia 1735 r.

Rkp. 1. *BLAN Wilno, fond 273, nr 1082;* **Rkp. 2.** *B.PAU-PAN 8326, k. 183–186 – kopia.*

[k. 183] My rady, dygnitarze, urzędnicy et totus, który tylko mógł adesse equestris ordo, za uniwersałem Najjaśniejszego KJMci Augusta Trzeciego [sic] szczęśliwie nam panującego, zjechawszy się do Lublina na sejmik antekomicjalny et in loco consultationum solito kongres uczyniwszy, ante omnia invocato supremo numine sine quo nihil est in homine i według zwyczaju obrawszy jm. pana marszałka niżej podpisanego, obraliśmy na sejm blisko następujący utinam plus re quam nomine pacificationis auspicatae złożony, w. ichm. panów posłów, to jest z lubelskiego województwa w. jm. pana Macieja z Suchodół Suchodolskiego chorążego

i podstarościego województwa tegoż, w. jm. pana Stanisława Sługockiego stolnika ziemi chełmskiej. Z ziemi łukowskiej w. jm. pana Stanisława z Suffczyna Suffczyńskiego podczaszego łukowskiego i pisarza grodzkiego lubelskiego, którym ichm. panom posłom, stosując się per omnia ad mentem uniwersału JKMci, który jako coelo demissus a supremo authore Pacis Princeps posuit fines suos i państwu de super sobie powierzonemu fines pacis, takowa invocate coelitum ope, z rezygnacyją oraz in manus potentis dexterae, Najwyższego Pana naszego, omnium rerum nostrarum, dajemy unito in unum labio, et sensibus nostris instrukcyją. [k. 183v] I najpierwej dziękować będą ichm. panowie posłowie JKMci P.n.m., że gdy wszyscy tot acrumnis pressi, pacem poscimus omnes, złożył ten sejm, którego obiektum pax optima rerum oraz pro paterna tenerritudine prospiciendo ne cuipiam spes desit zatrzymał distributivam justitiam (lubo mógł w tym Majestatico iure suo uti) w konferowaniu ministeriorum i innych niektórych primae notae wakansów, aż do sejmu. Jeżeli zaś konserwacyja państw, królestw najbardziej consistit in cultura, statecznej nienaruszonej przyjaźni z sąsiedzkimi potencyjami i obserwancyji zachodzących z niemi traktatów, zaczym któż nie przyzna, że ratio status et conservationis Rzeczypospolitej naszej z okolicznością teraźniejszych koniunktur w chrześcijaństwie praecipue w tym consistit, ażeby dobrą przyjaźń i harmonią servare z najjaśniejszą monarchinią rosyjską, z której antecesorami, nie tylko Rzeczpospolita traktatami jest zmocniona, ale też i własnych tejże najjaśniejszej monarchini wydanych manifestw [sic] jest ubezpieczona o jej przyjaznych ku sobie intencyjach, że żadnej w państwach i granicach Rzeczypospolitej nie pretenduje awulsyji lub dyminucyji, owszem całość praw, przywilejów [k. 184], swobód, wolności i szerokości, którą Korona Polska i W. Ks. Lit., cum annexis provinciis usque ad presens momentum possidet contra quos usurpatores et aggresores, nequidquam Respublica detrimenti capiat, obronić i utrzymywać deklaruje. Zaczym injungimus ichm. panom posłom naszym, aby na blisko następującym sejmie omnes ineant modos et rationes, któreby tak dawną przyjaźń i zachodzące między polskimi i rosyjskim państwem sojusz i traktaty, mogły tym bardziej utwierdzić, jako też i ściślejsze z tąż najjaśniejszą monarchinią przyjaźni zobopólnej zmocnienie, przez któreby commode emolumenta et securitas tych obojga narodów contra quosvis aggressores jako najmocniej ugruntowane były. A że leges silere zwykły iner legiones, żeby kto nie mówił, że praestrepit armorum verba legis non exaudivi, suplikować będą JKMci P.n.m. ichm. panowie posłowie, aby auksyliarne wojska wszystkie, tako saskie, jako i rosyjskie z Rzeczypospolitej ustąpiły, a Najjaśniejszy Pan securus sit tranquilla, in sinu każdego z wiernych poddanych swoich (bo to zaszczyt nasz amoris erga principem a conditio Regno nostro) quietis oraz

że jeżeli quorumvis officiosorum actum [k. 184v] securitas, provideri powinna, dopieroż aktu tego na który Rzeczpospolita defluit i na którym ea quae pacis sunt constituntur bezpieczeństwo jak najgruntowniejsze prowidowane być powinno. Co intimare ichm. panowie posłowie powinni będą. Podziękują ichm. panowie posłowie Majestatowi JKMci za konferowaną kasztelanię lubelską j.w. jm. panu Felicjanowi Gałęzowskiemu, possessyo [sic] tego województwa, ab atavis, et ultra patriota, et omne esse suum, in usus onegoż impendenti iura maiestatica, zupełnymi aplikacyjami manutenenti, oraz impendia jego quam fidessima oratione distributivae. JKMci rekomendować będą, aby zaś wcześniejszy marsowi rosyjskiemu in ordine ad evacuationem czas był, abrewiacyja sejmu intra spatium sześciu niedziel ichm. panowie posłowie serio proponent.

Wojska tak koronne, jako W. Ks. Lit., że podczas blisko przeszłej rewolucyji contra militarem disciplinam zbytnio egzorbitowały, więc aby żadna indulgencyja onym nie była, a dopiero amnestyja pozwolona attendent, serio ichm. panowie posłowiei na one nie pozwolą i owszem artykuły wojenne, aby reasumowane były przez konstytucyję teraźniejszą i regulamen wojska utriusque authoramenti, instabunt ichm. panowie posłowie.

[k. 185] Sól suchedniowa, aby in toto oddawana była, similiter instabunt ciż ichm. panowie posłowie, solutionem onej antiqua praxi i o zaległą domówią się.

Jeżeliby zaś quo fato partyja jaka rosyjskiego wojska miała tu w Polsce subsistere, tedy aby po ekonomiach JKMci lokowana lub proprio aerario JKMci sustentowana była, ciż ichm. panowie posłowie intymować będą.

Także o zabranie depozytów ziemi łukowskiej, restitutionem [vel] recompensam, jako to i o zabranie jmci księdza oficjała łukowskiego[247], zrabowanie domów, ciż ichm. panowie posłowie ekspostulować będą.

Opresyja w dobrach litewskich, neybarskich [sic] possesorów od dziedziców teraźniejszych aby sublewowana była, interponent operam et activitatem suam ichm. panowie posłowie. Inhaerendo dawniejszym prawom signanter konstytucyji anni 1607 o wolnych opatów elekcyjach postanowionym, ichm. panowie posłowie easque liberas electiones abbatum manutenebud i żeby te prawa inviolabiter conserventuri na teraźniejszym sejmie nova lege corroborentur serio ichm. panowie posłowie promovebunt, quo posito do modyfikacyji konstytucyji grodzkiej [sic] ad satisfactionem Ojca Świętego una cum statibus accedant.

Wsie Wola i Wólka dziedziczne ad praesens jmci panny Marianny Kątskiej miecznikówny koronnej, do miasta Radzynia z dawna należące

[247] *Jan Franciszek Boratyński.*

i przez konstytucyję [k. 185v] sejmu in a. 1699[248] do ziemi inkorporowane, jako i dawno należały, a pociąga pomienione wsie województwo brzeskie litewskie do swojej taryfy do podatków płacenia, aby według wyrażonej konstytucyji należały do ziemi łukowskiej, ichm. panowie posłowie serio domówią się.

Interes ichm. panów Rzewuskiego, Wieszczyckiego i innych pilnie probatae ichm. panów posłów activitati zalecamy.

Miesiące żołnierskie tot constitutionibus obwarowane, aby zasłużonych pane benemerentium JKM kontentować raczył. Tudzież, aby przy prerogatywach dawnych od antecesorów swoich, osobliwie ojca swego, JKM konserwował, ciż ichm. panowie posłowie intymować będą.

Ponieważ ziemia łukowska tempore presenti calamitoso, mając kongres propter salvandam integritatem terrae w Łukowie, na tymże kongresie swoim postanowiła, aby in recompensam pracy i straty w. ichm. panom Zygmuntowi Jastrzębskiemu łowczemu żytomierskiemu, Ludwikowi Jezierskiemu komornikowi ziemskiemu lubelskiemu, komisarzom do prowiantów wojska rosyjskiego uproszonym et in alias necessitates ziemi naszej postanowiła podatek po dwa złotych ex obnibus [sc. omnibus] bonis terrestribus, regalibus et spiritualibus nemine [k. 186] exceptis. Ten tedy instrument ziemi łukowskiej inviolabiliter trzymając, presenti laudo aprobujemy, cum ea obligatione, aby ex omnibus bonis nemine exceptis, po dwa zł ad manus ichm. panom komisarzom z włóki każdej wypłacone było.

Caetera activitati ichm. panów posłów oddajemy. Datum in loco solito consultationum 17 augusti a. 1735.

Franciszek Jacek z Drzewicy Głuski marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

CLXXVII. Sejmik deputacki w Lublinie 12 września 1735 r.

1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 12 września 1735 r.

Rkp. *APL, CLRMO 259, s. 414 – oryginał z podpisami marszałka i asesorów.*

[s. 414] My rady, dygnitarze, urzędnicy ziemscy, grodzcy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się na sejmik electionis deputatów na Trybunał Koronny, do Lublina, na miejsce konsultacyjom naszym zwyczajne, pro die 12 mensis septembris, lege positiva designata et cauta, to jest w poniedziałek po Narodzeniu NMP, unanimi voto obraliśmy za deputatów na Trybunał Koronny z województwa naszego clarissimos meritis w. ichm. panów: Jacka na Stojeszynie Stoińskiego sędziego ziemskiego lubelskiego i Stefana Trembińskiego podczaszego

[248] *VL, t. VI, s. 33.*

trembowelskiego. Którym ichmciom instrument liberae electionis wydać, podpisać i ad acta grodu lubelskiego podać jm. panu marszałkowi koła naszego zleciliśmy. Działo się w Lublinie, w kościele ojców dominikanów, dnia 12 września r.P. 1735.

Dominik Stoiński miecznik powiatu urzędowskiego, sędzia grodzki, marszałek koła rycerskiego na sejmiku deputackim województwa lubelskiego mp.; Jerzy Jan z Pruszyna Pruszyński starosta nosowski, asesor koła rycerskiego na sejmiku deputackim województwa lubelskiego, powiatu urzędowskiego mp.; Roch Antoni z Kłembowa Kłembowski miecznik ziemi łukowskiej, pisarz grodzki grabowiecki, koła rycerskiego na sejmiku deputackim województwa lubelskiego, ziemi łukowskiej asesor mp.

CLXXVIII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 13 września 1735 r.

1. Laudum sejmiku boni ordinis w Lublinie 13 września 1735 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 259, s. 417–427 – oblata; w grodzie lubelskim, w imieniu i z polecenia marszałka tego sejmiku i świeżo wybranego deputata Jacka Stoińskiego, oblatował ur. Józef Krasuski 17 IX 1735*; **Rkp. 2.** *AAL, Rep.64, T.VIII, k. 181–186 – kopia.*

[s. 417] My rady, dygnitarze, urzędnicy, całe rycerstwo województwa lubelskiego, powiatu urzędowskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się do Lublina na miejsce konsultacyjom zwyczajne do kościoła wielebnych ojców dominikanów, po skończonym szczęśliwie Ope Divina bez wszelakiej kontradykcyji sejmiku obrania j.w. ichm. panów deputatów na Trybunał Koronny, w poniedziałek pierwszy po święcie Narodzenia Najświętszej Panny, to jest die undecima [s. 418] septembris [11 IX] anno praesenti przypadający (jako laudum eo nomine formatum szerzej opiewa).

Nazajutrz po deputackim sejmiku według prawa opisanego zaczęliśmy obrady nasze, do porządku województwa i ziemi należące, których obrad pod dyrekcyją j.w. jm. pana Jacka Stoińskiego sędziego ziemskiego lubelskiego oraz deputata na dniu wczorajszym zgodnie obranego, których obrad, invocato Nomine Domini Nostri Jesu Christi, takowa województwa nastąpiła dyspozycyja. Naprzód przystąpiliśmy do obrania jm. pana komisarza na Trybunał Skarbowy Radomski i obraliśmy także zgodnymi głosami j.w. jm. pana Franciszka z Gołąbków Jezierskiego chorążego ziemi łukowskiej za komisarza na rok jeden. A że nam decessit plenipotent województwa, jm. pan Marcin Jankowski, więc na miejsce jego naznaczyliśmy za plenipotenta jm. pana Stanisława Kłembowskiego, na ten czas instygatora Trybunału Lubelskiego, któremu injungimus, ażeby od sukcesorów wzwyż mianowanego nieboszczyka jm. pana Jankowskiego, dyspozycyje województwa, per tractum swojej zabawy, papiery kontraktów, administracji, podatków wszelakich, cum specificatione osób, którzy

którego roku trzymali, także protokoły, dekretarze sądów delegackich, deklaracje Trybunałów Radomskich, regestra, księgę laudorum quam exactissime do swojej odebrał dyspozycji. Zachęcając zaś do promowania interesów publicznych całej Rzeczypospolitej i partykularnych województwa i ziemi łukowskiej, j.w. jm. panu komisarzowi solita praxi za podjęte koszta, fatygi, 4000 złp. [s. 419] Panu Kłembowskiemu, plenipotentowi, także zachęcając do dalszej województwa i ziemi łukowskiej usługi, złp. 1000 z szelężnego i czopowego anno currentis naznaczamy. Do których podatków, tak szelężnego, jako i czopowego, a die prima septembris [1 IX] anni praesenti, zaczynającego się, na lat dwie po sobie idące, naznaczamy ichm. panów: Jana Drzewieckiego podczaszego dobrzyńskiego i Józefa Rogalę Zawadzkiego regenta grodzkiego lubelskiego. Na drugie zaś dwielecie, po skończonej administarcyji die ultima augusti [31 VIII] in anno 1737, naznaczamy ichm. panów: Józefa Kamieńskiego regenta ziemskiego regestrowego, łowczego wiskiego i Franciszka Rzewuskiego skarbnika łukowskiego. Których ichm. panów administratorów obligujemy, aby in fundamento konstytucyj tak wielu, osobliwie anni 1703[249], jako też anteriorum laudorum województwa, ten podatek szelężnego i czopowego, nie tylko z miasta Lublina i jurysdykcji jemu podległych, ale też z gruntów szlacheckich około Lublina leżących i nowej erekcji Wieniawy, Czechówki, Kalinowszczyzny, Sierakowszczyzny, Bronowic i wszelkich, tak świeckich, jako i duchownych, quam exactissime odbierali, a in casu renitentiae, w nieoddawaniu pomienionych podatków, forum grodu lubelskiego vigore laudorum naznaczamy i aby serio z retentorami agant, etiam per terminum tactum, ubi de iure venerit obstringimus. Excepto jednak browarków ichm. panów Kiełczewskich [s. 420] chorążyców lubelskich na Białkowskiej Górze i przy ich dworze, w. jm. pana Michała Brodowskiego podczaszego lubelskiego także przy jego dworze, Macieja Suchodolskiego chorążego i podstarościego grodzkiego lubelskiego itidem przy dworze jmci leżących.

A ponieważ na poselskim sejmiku w roku 1733, za marszałkostwa j.w. jm. pana starosty jasielskiego[250] agitującym się, naznaczene na pogorzelców 6000 zł, drugie 6000 przez posłów województwa lubelskiego, to jest j.w. starostów jasielskiego i kazimierskiego[251], na tymże sejmiku obranych, naznaczone za ichże fatygi, w tymże laudum ichm. panom pogorzelcom są cedowane, wraz złączywszy złp. 12 000 czyniące, dotąd ichm. panów pogorzelców nie doszli. Więc committimus j.w. jm. panu komisarzowi teraz obranemu, aby tę sumę 12 000, między ichm. panów pogorzelców adaequati pomiarkował i asygnacyje ichmciom powydawał.

[249] *VL, t. VI, 55–56.*
[250] *Jan Tarło.*
[251] *Jan Tarło, Antoni Lubomirski.*

Także jm. panu Remigianowi Stoińskiemu łowczemu latyczowskiemu za poselstwo z ziemi łukowskiej oraz i konsyliarstwo w swej ziemi, j.w. jm. pan komisarz gratitudinem obmyśli.

A że asygnacyja godnej pamięci jm. panu [Teodorowi] Suchodolskiemu łowczemu lubelskiemu na sumę złotych 2686 i groszy 24, do tych czas nie wzięła skutku, więc godnemu sukcesorowi, teraźniejszemu łowczemu lubelskiemu[252], j.w. jm. pan komisarz [s. 421] na pomienioną sumę wydać ma asygnacyję.

Wielebni ojcowie dominikanie lubelscy od dawnych lat ratione uwolnienia od niesłusznie włożonej hiberny na wioski ich Trześniowy i Heydówek[253] w województwie lubelskim leżące, na których iure haereditario gaudent, podawali supliki podczas obrad naszych. Więc uprasza województwo j.w. ichm. panów posłów na teraźniejszy sejm obranych, aby ten punkt na przyszłym sejmie przy instrukcji sobie podanej ex compasione promowali. Tychże wielebnych ojców vigore laudorum od wszelkich podatków z pomienionych wiosek uwolnionych, aby w. ichm. panowie komisarze z taryfy do prowiantów na wojsko rosyjskie ekscypowali. Tymże wielebnym ojcom dominikanom na sejmiku antekomicjalnym a.D. 1733, pod dyrekcją j.w. jm. pana [Jana] Tarła starosty jasielskiego, naznaczonych zł 1000, wielebnym ojcom bernardynom lubelskim zł 4000, że ichm. panowie administratorowie podatków szelężnego i czopowego zupełnie nie wypłacili, j.w. jm. pan komisarz satisfactionem przy wydaniu asygnacyj, obmyśli. Na sól suchedniową produkowali wielebni ojcowie dominikanie dawne lauda i podług nich, zawsze odbierali po 12 beczek soli, więc injungitur ichm. panom dystrybutorom, aby satisfacendo uchwałom naszym, pomieniona kwota soli ichmciow doszła i dochodziła. Przy naznaczonych per laudum wielebnym ojcom dominikanom [s. 422] i bernardynom sumach, jako wyżej darowana suma kościołowi Świętego Ducha 4000, in vim której sumy jm. ksiądz proboszcz Świętego Ducha przyznaje, że odebrał 2000, a ojcowie bernardyni 1000, a zatym do kościoła Świętego Ducha na 2000, ojcom bernardynom na 3000 tylko mają być wydane asygnacyje.

Tutantur laudis województwa annorum 1632 et 1701, wielebni ojcowie karmelici bosi, że im soli beczek 6, reformaci 3, panny zakonne od św. Józefa 3 naznaczone in perpetuum, więc wydanie tymże konwentom, aby było in executione, zaleca się ichm. panom dystrybutorom soli.

Mamy certam notitiam, że kościół w Radomyślu zgorzał ojcom augustianom, w Kraśniku drugi, przy trzecim kościele urzędowskim, że sklepik, w którym akta województwa lubelskiego i powiatu urzędowskiego

[252] *Aleksander Suchodolski.*

[253] *Należące do dominikanów lubelskich wsie Trześniów i Hajdów. Obecnie w granicach miasta Lublina.*

conservantur, potrzebuje raparacyji, na te trzy kościoły po zł 500 naznaczamy. Podobnym sposobem księgi ziemskie i graniczne województwa lubelskiego, w sklepie u ojców dominikanów ab antiquo deponowane, putredini podległe przez wygniłe podłogi, szafy. Więc curae prześwietnego ziemstwa lubelskiego, obviando dalszemu tych ksiąg zepsowaniu, zalecamy i na reparacyję zł 1000 ad manu ziemstwa naznaczamy.

J.w. ichm. panom posłom na sejm teraźniejszy obranym i uproszonym, także posłom do króla JMci przeszłym [s. 423] po 3000 każdemu z osobna ordynujemy tą uchwałą naszą. Jm. pan Zieliński, sukcesor niegdy jm. pana Bobrowskiego, przy produkowanej, a zaległej asygnacyji na złotych 2000, pretenduje satysfakcyji i tę, aby ichm. panowie administratorowie podatków teraźniejszych, czyli retentorowie, uspokoili, praesenti zaleca się laudo. Podobnym sposobem sukcesorowie jm. pana Royka w 1000 zł asygnacyją utwierdzonym, aby byli satisfacti, tymże ichmciom injungitur.

Lubo nie jest par gratitudo za koszta, fatygi, za utrzymanie godne prowincji marszałkowskiej przez tak długi czas, przez godną osobę j.w. jm. pana Felicjana Eleuterego Gałęzowskiego, teraz kasztelana lubelskiego, jednak in hoc angusto tempore, tegoż j.w. jm. kasztelana województwa, solą suchedniową na rok jeden, po skończonej dystrybucie jm. pana Wybranowskiego, kontentuje, hoc praecauto, że skarb koronny tylko połowę soli do dystrybuty jm. pana skarbnika należącej wydać sine salaris deklarował, więc i jm. nasz pan sine salario, sól ichmciom obywatelom wydawać powinien będzie, salva pensione po tynfie od beczki na dystrybutora concernenti.

Wielebni ojcowie karmelici trzewiczkowi lubelscy zaczęli fabrykę kościoła, więc w tym, ex pietate christiana, zł 300 naznaczają się.

Przez most nowo za reformaty wystawiony, obróciła się droga mimo parkany cmentarza wielebnych ojców reformatów lubelskich, przez co nie tylko murowany parkan, ale też i sam kościół podległy prędkiej ruinie. [s. 424] Zabiegając tak wielkiej szkodzie i ujmie Chwały Bożej, na reparacyję tej drogi zł 500 z jak najprędszej kurencyji naznaczamy i obligujemy ichm. administratorów, aby jak najprędzej były wypłacone.

Actu podczas obrad naszych niniejszych doszedł nas uniwersał j.o. księcia Essemburka[254] [sic] feldmarszałka wojsk rosyjskich, z ogłoszeniem subsystencyji zimowej w województwie naszym i wydaniem prowiantów,

[254] *Książę Ludwik Johann Wilhelm Gruno von Hessen-Homburg (1705–1745). Jeden z dowódców rosyjskich wojsk interwencyjnych w Rzeczypospolitej w latach 1734–1735. Od kwietnia do listopada 1735 dowodził całością wojsk rosyjskich w Koronie i na Litwie. T. Ciesielski, Materiały sejmikowe w spuściźnie po Ludwiku Gruno, księciu Hessen-Homburg w Archiwum Muzeum Artylerii, Wojsk Inżynieryjnych i Łączności w Sankt Petersburgu, „Miscellanea Historico-Archivistica", t. XXV, 2018, s. 58–59.*

więc zdało się nam za rzecz potrzebną, dać należytą przez posłów, j.o. księciu jmci obserwancyję. A zatym eo instanti do wykonania poselstwa uprosiliśmy w. ichm. panów [Józefa] Skrzetuskiego podstolego bracławskiego, Józefa Kamieńskiego regenta ziemskiego regestrowego, z instrumentem instrukcyji, których ichmciow upraszamy, aby interes zrujnowanego województwa z jak największą aplikacyją promowowali. Pro bene gesta provincia, województwo przy należytym podziękowaniu za fatygę, należytą spondet rekompensę.

Produkował jm. pan Krzysztof Pszonka, brat nasz, laudum dawne, że dystrybuta soli na rok jeden była deklarowana rodzicowi, świętej pamięci miecznikowi lubelskiemu[255]. Więc affiduje województwo, że po skończonych dystrybutach i donatywie, najpierwsza dystrybuta cedet jmci.

Situ ichmciow obywatelow pretendowali ułożenia nowej taryfy podymnego, mieniąc się być obciążonemi przeszłą zimową taryfą, więc ad hoc perficendum opus, do ziemstwa i grodu lubelskich przydajem za komisarzów w. ichm. panów: Michała Trzcińskiego lubelskiego, [s. 425] [Michała] Rozwadowskiego łukowskiego, [Remigiana] Kiełczewskiego urzędowskiego, stolników, w. jm. Michała Brodowskiego podczaszego, w. jm. pana [Stanisława Ignacego] Wybranowskiego skarbnika, lubelskich, których obligujemy, aby jako najsprawiedliwszą tejże taryfy uczynili konskrypcyję i rękami własnymi podpisawszy, do grodu podali.

Ponieważ zasługi w województwie w. jm. pana Remigiana Kiełczewskiego stolnika urzędowskiego merentur praemium, tudzież jm. pana Michała Brodowskiego podczaszego lubelskiego i świętej pamięci Józefa Iżyckiego cześnika latyczowskiego, na kilku funkcjach godnie, nie bez kosztu odprawionych, bez rekompensy od województwa, więc tychże ichm. województwo szelężnym i czopowym, które wszyscy trzech, wraz przez dwie lecie mieli zupełne, to jest zaczynając a prima septembris [1 IX] 1725 et 1726 trzymali. Więc województwo respektując na zasługi ichm., tymże szelężne i czopowe daruje, et ab onere kalkulacyji i satysfakcyji tychże, uwalnia i obliguje toż województwo j.w. jm. pana Jacka Stoińskiego sędziego ziemskiego lubelskiego i deputata na Trybunał Koronny oraz marszałka teraźniejszego sejmiku boni ordinis, aby nomine publico in virtute praesentis laudi, każdego z ichmciow kwitował, jeżeliby zaś w roku 1726 jakie retenta znajdowali się ad ultimam augusti [31 VIII] anni 1727, wybrać u retentorów [s. 426] województwo pozwala.

Że zaś od tak wielu lat z kontrahentami administratorami szelężnego i czopowego kalkulacyja i satysfakcyja, według dekretów w sądach delegackich ferowanych nie doszła, więc uprasza województwo j.w. jm. pana

[255] *Jan Pszonka.*

kasztelana lubelskiego[256], aby po następującym, da Pan Bóg, nowym roku 1736, też sądy delegackie in praesentia j.w. jm. pana komisarza na Trybunał Radomski, ziemstwa i grodu lubelskich, wraz z ichm. jako to: Romualdem Wybranowskim chorążym urzędowskim, Michałem Trzcińskim lubelskim, Michałem Rozwadowskim łukowskim, [Remigianem] Kiełczewskim urzędowskim, stolnikami, Michałem Brodowskim podczaszym lubelskim, [Stanisławem Ignacym] Wybranowskim lubelskim, [Franciszkiem Michałem] Rzewuskim łukowskim, skarbnikami, [Remigianem] Kiełczewskim urzędowskim, Maciejem Grajewskim podstolimi, [Józefem] Gałęzowskim miecznikiem lubelskim, Wronowskim stolnikiem różańskim, Józefem Kiełczewskim chorążycem lubelskim, synem śp. Tomasza Kiełczewskiego, ichm. pany Suchodolskimi bracią rodzonymi, ichm. pany Nieprzeckimi ojcem i synem, Skarszewskim skarbnikiem sieradzkim, Antonim Gałęzowskim, Krzysztofem Pszonką, Jakubem Wysockim, Jędrzejem Gruszeckim, unius duorum, aut plurium absentia non obstante reasumował i sine intermissione, ile to być może, kontynuował.

Na te wszystkie sumy, czyli to ichm, duchownym osobom, czyli świeckim per laudum praesens wyrażone i naznaczone, aby jm. pan komisarz powydawał asygnacyje, obligujemy.

Wielmożnemu jm. Kazimierzowi Suffczyńskiemu pisarzowi ziemskiemu [s. 427] lubelskiemu naznaczone in recompensam funkcji jego poselskiej anni 1733, 3000 złp., ponieważ tylko per medium wypłacone, aby altera medietas 1500 zł, przez teraźniejszych ichm. panów szelężnego i czopowego administratorów praesenti laudo obranych, omnino wypłacone były. Tychże ichm. panów administratorów obstringimus et obligamus eo et anteriora bina obloquuntur lauda praevia demonstratione, od kogo jm. odebrał pierwsze zł 1500.

Kiedy nam przez uniwersał, jako się wyżej wyraziło, ogłoszona subsystencyja wojsk rosyjskich zimowa, bez komisarza obejść się niepodobna. Więc do tej komisarskiej funkcji do j.o. księcia Essemburka [sic], uprosiliśmy za komisarza w. jm. pana Stanisława Trzcińskiego stolnika żydaczowskiego, iż praca i fatyga w. jm. pana antiquq praxi przy podziękowaniu będzie nadgrodzona.

Insze zaś desideria po [sic] sejmiku najpierwszego odkładamy. Działo się w Lublinie, dnia 13 miesiąca września w roku 1735.

Jacek Stoiński, ziemski lubelski i Trybunału Koronnego sędzia deputat, marszałek koła rycerskiego podpisuje się mp.

[256] *Felicjan Eleutery Gałęzowski.*

2. Instrukcja posłom do głównodowodzącego wojsk rosyjskich w Polsce, księcia Hessen-Homburga[257]

Rkp. *Archiwum Wojenno-Historycznego Muzeum Artylerii, Wojsk Inżynieryjnych i Łączności w Sankt Petersburgu, fond 2, opis Sztab generał-feldzechmajstra, sygn. 540, k. 333–333v (oryginał z podpisem marszałka).*

[k. 333] Instrukcyja wm ichm. panom Józefowi Skrzetuskiemu podstolemu bracławskiemu, podwojewodziemu lwowskiemu, pułkownikowi wojsk koronnych i Józefowi Kamieńskiemu łowczemu wiskiemu, regentowi ziemskiemu regestrowemu lubelskiemu, posłom z sejmiku boni ordinis województwa lubelskiego, do j.o. księcia, w Polsce i Wielkim Księstwie Litewskim na korpusem wojsk najjaśniejszej imperatorowej [...] rosyjskich komenderującego en chef generała feldcejchmajster, orderów św. Andrzeja Apostoła i Białego Orła kawalera, a od lejb-gwardii preobrażeńskiego pułku majora, Ludwika landgrafa hesseńskiego i dziedzicznego księcia Hessenhomburskiego[258] [sic], uproszonym. Dana w Lublinie, dnia 13 września 1735.

Doskonałą mając zewsząd relacyję, prześwietne województwo lubelskie, o wielkiej godności et distinctissimis qualitatibus j.o. księcia jmci Hessenhamburga [sic], miało dawno in votis partykularne [...] i jako tanto principi wyrazić obserwancyję. Tym bardziej teraz, przy generalnej tak w Polsce, jako i W. Ks. Lit., tegoż j.o. księcia jmci, nad wojskami rosyjskimi komendzie, tudzież przy odebranym circa omnem respectum uniwersale, zbliżenie księcia jmci ku Lublinu i w tym województwie rezydencyję [og] łaszającym, a w sam dzień obrad województwa, to jest sejmiku boni ordinis odebranym. Uprosiło i delegowało posłów, wm ichm. panów Józefa Skrzetuskiego podstolego bracławskiego, podwojewodziego lwowskiego, pułkownika wojsk koronnych i Józefa Kamieńskiego łowczego wiskiego, regenta ziemskiego lubelskiego.

Naprzód, żeby ciż panowie posłowie tę, która debetur godności et authoritati j.o. księcia jm. Hessen Hamburga, wyrazili od prześwietnego województwa propensyję. Donieśli oraz non postremam solatii partem, że tak wielkiego i godnego generała i generalną mającego nad wojskami auksyliarnymi komendę, w swoim województwie dulci visione cieszyć się będzie mogło. Im zaś bardziej prześwietne województwo jest wyperswadowane de magnanimitate et teneritudine serca tegoż j.o. księcia jmci, tym więcej nieomylną czyni u siebie nadzieję i pewność, że i to województwo

[257] *Treść instrukcji uzyskaliśmy dzięki uprzejmości prof. Tomasza Ciesielskiego, któremu w tym miejscu składamy serdeczne podziękowanie.*

[258] *Książę Ludwik Johann Wilhelm Gruno von Hessen-Homburg (1705–1745). Jeden z dowódców rosyjskich wojsk interwencyjnych w Rzeczypospolitej w latach 1734–1735. Od kwietnia do listopada 1735 dowodził całością wojsk rosyjskich w Koronie i na Litwie.*

łaskawym [k. 333v] j.o. książę jm. dignabitur respektem et benignitate oraz tak znaczną per varias calamitates tego województwa dezolcyję i nieznośne przez inundacyje wód szkody, temuż j.o. księciu jmci exponent.

Ziemia łukowska do tegoż województwa ab antiquo inkorporowana, unum idemque sentiens, obrady wszelkie publiczne wspólnie et junctim czyniąca, że teraz aliquo casu, przez uniwersały ichm. panów generałów rosyjskich odłączona była i osobno, nie z województwem dawała prowianty, ażeby przez dyspozycyję j.o. księcia jmci i ordynanse, wróciła się do prześwietnego województwa lubelskiego i razem do prowiantów należała, seriam expostulationem j.o. księciu jmci ciż ichm. panowie posłowie wyrażą.

Że zaś jm. pan Stanisław Ustrzycki cześnik buski, przez swoich w tym województwie przyjaciół instabat o interpozycyję do j.o. księcia jmci, ażeby z aresztu, w którym ad huiusque zostaje, był uwolniony, więc o tę łaskę ichm. panowie posłowie do tegoż j.o. księcia jmci, quam urgentissime ekspostulować będą.

Caetera activitati, ac consummatissimae ichm. panów posłów prudentiae, cokolwiek będą uznawali proficuum dla interesu województwa, plenissime committitur.

Jacek Stoiński ziemski lubelski i Trybunału Koronnego sędzia deputat obrany, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

CLXXIX. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 14 maja 1736 r.

Uniwersałem z 4 kwietnia 1736, król August III zwoływał sejmiki przedsejmowe na 14 maja 1736 (druk: ASWPK 1733–1763, s. 202–204). Egzemplarza adresowanego do województwa lubelskiego nie udało się odnaleźć.

Sejmik został zerwany. Informacji na temat tego sejmiku nie odnaleziono.

CLXXX. Sejmik (zjazd) szlachty łukowskiej w Łukowie 13 czerwca 1736 r.

1. Laudum sejmiku (zjazdu) szlachty łukowskiej w Łukowie 13 czerwca 1736 r.

Rkp. *B.PAU-PAN 8333, k. 133–134v – oblata; w grodzie łukowskim oblatował ur. Baltazar Jasieński sędzic ziemski liwski 15 VI 1736 r.*

[k. 133] My rady, dygnitarze i urzędnicy cum dignissima nobilate [sic] zjechawszy się na sądy grodzkie ziemi naszej łukowskiej sub auspiciis j.w. jmci pana Franciszka na Zakrzu i Nowosielcu Nowosielskiego starosty łukowskiego, JKMci P.n.m rotmistrza, intymowane. Naprzód supremo numini, któremu nasze subiugamus karki podziękowawszy za salvos et incolumes, po długiej infelicis temporum cladis remorze sereniam pacem

et possibilitatem temporis pozwolił nam et vacillanti justitiae zatrzymane per publicam interregni calamitatem, przywrócił cursum, przy której inchoacyji sądów, a że nam jm. pan regent grodzki łukowski dotaliti in gentem actorum ruinam, tak per longitatem annorum, jako też per incuriam nieszczęśliwych czasów zdezelowane archiwum, w którym to akta nasze swoją mają reclinatorium, więc ażeby eo nomine mogliśmy subvenire ulteriori lepszej przy łaskawej tegoż jm. pana starosty łukowskiego deklaracyji i obowiązku, mając semel pro semper [...] circa integritatem nie tylko boni publici, ale też specialiter ziemi naszej staranie, uprosiliśmy, ażeby subvenire raczył tanta actorum [crisi?] i na zdezelowane akta lamus, albo raczej archiwum wymurować kazał, któremu unanimi consensu, sól dwuletnią ziemi naszej, to jest anni 1736 et 1737 darujemy et ulteriorem serc naszych recompensam, któremu nasze ferrimus vota i nieodmienną pro coassumpto onere spondemus usług naszych obligacyją. Na co się własnymi podpisujemy rękami. Działo się w Łukowie, dnia 13 junii a.D. 1736.

Michał Kasper Załuski; Franciszek Jezierski chorąży łukowski mp.; Kazimierz Sylwester Suffczyński pisarz ziemski lubelski mp.; Ludwik Jezierski k[omornik] z[iemski] l[ubelski] mp.; Antoni Szczygielski mp.; Antoni Jezierski p[odstolic] k[ijowski], b[urgrabia] g[rodzki] l[ubelski] mp.; Stanisław Flawian Suffczyński podczaszy ziemi łukowskiej, pisarz grodzki lubelski; Krzysztof z Gołąbków Jezierski star[osta] gro[jecki], m[iecznik] ł[ukowski] ex re et persona sua; Stanisław Szaniawski wojski lubelski, suo prointeresse mp.; A. Dembowski cześnik ziemi łukowskiej; Jan Borzechowski, ex sortibus meis; Andrzej Franciszek Jastrzębski miecznik bracławski, podstarości grodzki łukowski; Adam Łaski p[odwojewodzi] ł[ukowski] mp.; Paweł Stoiński podstoli buski, sędzia grodzki łukowski mp.; Antoni Kajetan Jasieński cześnik owrucki, pisarz grodzki łukowski mp.; Zygmunt Jastrzębski łowczy żytomierski mp.; Michał Boguszewski podstoli latyczowski, [k. 134] burgrabia grodzki czerski suo prointeresse i Rzymow i Rzymkow unionem szlachty mp.; Jan Franciszek Jezierski m[iecznik] l[ubelski] prointeresse mojej posesyji in necessitatem hanc urgente, tę sól ofiaruję. Z interesu należącej soli na dobra j.o. księcia jmci kasztelana lubelskiego, referując się ad dispositionem ziemi łukowskiej, jako komisarz tegoż księcia jmci podpisuję się M[ikołaj] J[an] Twarowski p. z[iemi] d[rohickiej]? mp.; Kazimierz Kłoczowski; Krzysztof Krassuski; Stanisław Ihnatowicz; Fabian Mysłowski de sortibus suis mp.; Michał Gołaski mp.; Dembowski; Jan Jezierski; Józef Działyński; Jan Jasieński k[omornik?] i s[ędzia] g[rodzki] liwski; Adam Czerski tak z Zakrzewa, jako i Czerski podpisuję się mp.; Antoni Kazimierz Jastrzębski r[egent] g[rodzki] łukowski; Fabian Grochowski; Mateusz Franciszek Radzikowski mp.; Andrzej Zaleski; Antoni Zaleski; Andrzej Gołaski;

Antonius Zaleski; Andrzej Józef Jastrzębski wicesgerent grodzki łukowski; Tomasz Popławski; Antoni Gołaski; Franciszek Nowosielski; Szczęsny Okniński k. g. ex persona sui; Maciej Nowosielski; Szymon Grochowski; Stanisław Głuchowski; Jan Nowosielski; Kazimierz Grochowski; Jędrzej Gałęzowski; Andrzej Józef Jaszowski mp.; Michał Siestrzewitowski; Rafał Zwolski; Antoni Okniński; Aleksander Gołaski +; Antoni Jastrzębski; Wojciech Okniński; Jakub Izdebski +; Andrzej Izebski +; Mateusz Łaski; Jan Szaniawski; Tomasz Gołaski +; Ludwik Jastrzębski; [k. 134v] Michał Domański; Wojciech Szaniawski +; Wojciech Izdebski; Andrzej Gołaski; Wawrzyniec Gołaski; Wojciech Józef Szczygielski.

CLXXXI. Sejmik deputacki w Lublinie 10 września 1736 r.

Informacji na temat tego sejmiku nie odnaleziono. Prawdopodobnie został zerwany.

CLXXXII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 11 września 1736 r.

Informacji na temat tego sejmiku nie odnaleziono. Prawdopodobnie został zerwany.

CLXXXIII. Sejmik relacyjny w Lublinie 24 września 1736 r.

Uniwersałem z 30 lipca 1736 r., król August III zwoływał sejmiki relacyjne na 24 września 1736 r. (druk: ASWPK 1733–1763, s. 235–2360. Egzemplarza adresowanego do województwa lubelskiego nie udało się odnaleźć.

Informacji na temat tego sejmiku nie odnaleziono.

CLXXXIV. Sejmik deputacki w Lublinie 9 września 1737 r.

Sejmik został zerwany (patrz niżej). Por. Deputaci, cz. IV, s. 267.

CLXXXV. Sejmik boni ordinis w Lublinie 10 września 1737 r.

Sejmik boni ordinis (10 września), podobnie jak deputacki (9 września) został zerwany. Zgromadzona szlachta przeprowadziła jednak wywód szlachectwa Józefa Jurkowskiego podczaszego sochaczewskiego (APL, CLRMO 265, s. 878–884).

Rkp. *APL, CLRMO 265, s. 878–884.*

1. Uchwała po zerwanym sejmiku boni ordinis w Lublinie 10 września 1737 r. (wywód szlachectwa Józefa Jurkowskiego)

[878] My rady, dygnitarze, urzędnicy całego prześwietnego województwa lubelskiego, ziemi lubelskiej i powiatu urzędowskiego obywatele, na

dzień 9 mensis presentis septembris anni currenti 1737, to jest w poniedziałek crastino feste Narodzenia Najświętszej Panny Maryi, prawem pospolitym dla obrania j.w. ichmciów panów e gremio nostri na Trybunał Koronny deputatów naznaczony obradom naszym. Solitum ad locum zjechawszy się exemplari cura et solitudine chcąc predesse bono publico za wszechmocną Boską pomocą [...] quani [quam?] meliorimodo staraliśmy się, aby unanimi voce et consensu p[c]unctorum palatinatus praesentis incolarum j.w. ichm. panowie deputaci in augumentum świętej sprawiedliwości na przerzeczony prześwietny Trybunał Koronny constituantur. Interim gdy adversa fortunae a bardziej contrarietates, contentiones obesse votis et desideriis nostris, incaepito operi perfectum imponere finem nie dopuściły, tamen satisfaciendo decret tribunalitio regni lublinensi, f.6 post festa solennia penthecosthen proxima anno eodem 1737 inter magnificum Antonium Konopacki subdapiferum novogrodensiem, vicesgerentem castrensem praemisliensem actorem ab una et magnificum Josephum de Jurki Siwowąs [sic] Jurkowski pocillatorem sochacziviensem Illustris Branicki supremi vexilliferi regni et campestris exercituum ducis commilitonem parte ab altera Lublini lato, tudzież ex praescripto legum deductio clari[?] nominis w. jm. pana Józefa z Jurek Siwowąsza Jurkowskiego invidiosa malitia imposturosam imparitas obiectionem coinciderat, która obstante contrarsetate contendentium effectuars[i] et clarum ejusdem nomen. Nulla nota et opinione labe facto valens et sua progenie nobbilitatis titulo existi matione et omni pari praerogativa gaudente clarificare [879] nie mogło ad diem crastinum uti praellegatum decretum obliquitur odłożyliśmy. Więc kiedy simili fato i gospodarski województwa naszego pożądnego nie wziął skutku, za wszech zgodą j.ww., ww., urodzonych totius palatinatus concivium coram delegati e gremio nostro ad id constitutis. Ponieważ tenże w. jm pan Józef z Jurek Siwowąs Jurkowski podczaszy sochaczewski j.w. jm. pana Branickiego chorążego i hetmana polnego koronnego chorągwi pancernej towarzysz, dokumentami autentycznymi, donacyjami, cesjami, przywilejami, zapisami, reformacyjami, przedażami, metrykami i innymi autentycznymi ziemskimi i grodzkimi transakcjami, manifeste dowiódł, że od Jakuba Jurkowskiego z prapradziada na Jurkach dziedzica z Anną z Wolskich małżonką jego synów trzech i córek dwie. To jest od Andrzeja najstarszego i Katarzyny Olszowskiej Józef, który z Ostrowską Wawrzeńca i Mariannę. Od Krzysztofa średniego ex bino connubio, to jest ex primo z Marianną Ostrowską Franciszek najstarszy, który z Zuzanną Chmielowską Franciszka Kazimierza starszego, który z Duninówną Marcina, Marcjannę i Angelę, Tomasza młodszego, który z Barbarą de Sztuarty Zuzannę, Małgorzatę, Jana Astamowicza, z której Jakub Angelika i Rozalia Jana brata Franciszka, który z Zofią

Postupalską Jakuba, Annę primi nuptus Gabriela Matuszowskiego, secundi post hac tori Franciszka Mikołajowskiego, z której primo voto Jędrzeja Matuszowskiego, 2do Piotra i Antoniego [.....] Mariannę Antoniego Laskowskiego, z której Jan i Barbara, Wawrzeńca, który z Marianną olską Jana i Wiktorię. Stanisława także syna Krzysztofa z Ostrowskiej spłodzonego, który z Anną Rutkowską Krzysztofa steriliter decessum, Stefana, który z Rozalią Grabowską Zofię córkę, Katarzynę Stefana siostrę Pawła Tokarskiego małżonkę, z której Zofia, Józef, Dominik i Anna, 2do zaś voto od tegoż Krzysztofa syna Jakubowego z Zofią Bobowską, niegdy Wawrzyńca Bobowskiego z Barbarą Krzeską spłodzoną córką, sześciu synów i córek trzy, to jest: najstarszego Jędzrzeja, który z Rozalią Siedliską Jozefa teraz procedentiam sui deducentem, binubium 1mo cum Anna R[Ch]ościsławska Petrum filium procreanten, 2do cum Catharina Gluzicka superveniente bracią jego rodzoną i siostrę Franciszka, który z Stadnicką j.w. Snopkowskiego i Fredra kanoników przemyskich tudzież Załuskiego starosty rawskiego siostrą cioteczną, Jakuba brata rodzonego jm pana Józefa aktora, Annę Tyszkowską podstolinę trembowelską, drugiego Antoniego, który z Marcjanną Widzowską, Andrzeja brata a syna Krzysztofowego od którego Katarzyna mniszka od Anny Zubowiczowej 1mo Marcina Zubowicza Wojciech, który z Ewą Chołoniewską Antoniego, Barbarę i Bartłomieja Jan innuptus i Wiktorię 2do toro Salomeę i Barbarę z Głębockiego Czerkawską od Mikołaja trzeciego syna Krzysztofowego z drugiego małżeństwa spłodzonego z Widzowską Jan Rozalia i Dominik. Od Aleksandry Bandrowskiej drugiej córki Krzysztofa z powtórnego małżeństwa spłodzonej Michał, Piotr Bandrowski. Czwarty syn Krzysztofa w ziemi warszawskiej, piąty Paweł w powiecie radomskim. Trzecia córka Agnieszka, tegoż Krzysztofa z Szymańskim Michała i Annę Szymańskich. Szósty Marcin syn Krzysztofa in 1mo voto z Trzeciecką Mariannę, Konstancję, Stefana, Franciszka, in 2do voto z Ostrowską Dominika, Józefa, Szymona, Anielę i Annę spłodzonych. Originem [881] [sui?] ducant Maciej brat rodzony Krzysztofa, a syn Jakuba Jurkowskiego na Jurkach dziedzica Stanisława, Piotra, Mikołaja, Krzysztofa, który z Ewą Jurkowską wszyscy bezpotomni, Wawrzeńca od którego Tomasz, który z Zakrzewską Macieja, Łukasza, Mariannę i Elżbietę. Marianna siostra Andrzeja i Krzysztofa, synów Jakuba w górze położonego, a tegoż Jakuba córka mniszka i Anna także siostra za Szystowskim będąca, pochodzące. Pomienionymi dokumentami, dekretami trybunalskimi którym sukcesyje przysądzone i ad participandum teraźniejszemu, wywodzącemu się oddane skutecznie, rzetelnie i oczywiście genealogię swoją probacjami autentycznymi stwierdzoną i ugruntowaną przed nami ziemianami bracią i koligatami swemi legitime wypróbował i clarum nomen sui nie tylko suppositiva nota

imparitatis ale bardziej nec mente consideranda contraria statecznie dowiedzionej ichmciow panów Jurkowskich antecesorów wywodzącego się [...] opinione denigrari valens documentis testimoniis personalium domu i imienia colligatorum remonstrował i dowiódł. Więc my prześwietnego województwa dygnitarze i urzędnicy także obywatele i ziemianie wszyscy tegoż jm pana Józefa Jurkowskiego uti os de ossibus, cor de corde nostro jako województwa naszego ziemianina ante hac z antecesorów swoich dóbr Jurek w województwie naszym leżących dziedzica z ziemi łukowskiej pro pari statui nobilitars omnis generaliter praerogativae et [...stimationis] jak brata i koligata naszego praesenti conventu obrad naszych boni ordinis przyznajemy [882] i tą niniejszą atestacją naszą denigrati per malitiosam obiectionem honoris tegoż jm pana Józefa Jurkowskiego podczaszego sochaczewskiego, brata i koligata naszego pro finali resolutiones w Trybunale Lubelskim prosequenda odsyłamy, in quorum fidem rękami własnymi podpisujemy się. Działo się w Lublinie w konwencie ojców dominikanów d[ie] 11 septembris 1737.

Franciszek Nowosielski starosta łukowski mp.; Maciej z Suchodół Suchodolski chorąży województwa i podstarości grodzki lubelski mp.; Franciszek Jezierski chorąży ziemi łukowskiej mp.; Jacek Stoiński sędzia ziemski lubelski mp.; Stanislaus Szaniawski tribunus lublinen.; Michał Franciszek na Targowisku i Zakrzowie Brodowski podczaszy lubelski mp.; Ignacy Humiecki starosta bracławski mp.; Michał Rozwadowski stolnik ziemi łukowskiej mp.; Paweł Stoiński podstoli buski, sędzia grodzki łukowski mp.; Józef z Targowiska Gałęzowski miecznik województwa lubelskiego; Remian Stoiński łowczy łukowski; Dominik Stoiński miecznik powiatu urzędowskiego, sędzia grodzki lubelski mp.; Ludwik Jezierski komornik ziemski lubelski mp.; Mikołaj Nieprzecki podczaszy urzędowski, wicesgerent grodzki lubelski mp.; Rochus Antonius de Klębow Klębowski ensifer terrae lucoviensis, vicecapitaneus et judex castren. Grabovecens; Antonius Casimirus Jastrzębski regens c. l.; Josephus Theodorus Skarbek Kiełczewski delegatus; Felicianus de Olbrachcice Bielski dapifer braclaviensis; Antoni z Polkowa Konopacki wicesgerent grodzki przemyski mp.; Jakub Poraj Wysocki sędzia delegacki; Antoni z Morska Morski cześnikowicz przemyski mp.; Wojciech Iżycki [?] subdelegat grodzki sanocki mp.; Jan Bychawski; Michał Wronowski stolnik wyszogrodzki; Marcin Morski; Sebastian [...] cześnikiewiczowic dobrzyński; Franciszek Miklaszewski; Franciszek Lenczowski; [883] Aloisius Franciscus Raczyński regens castrensis crasnostaveinsis; Josephus Bogdański mp.; Walerian Trębiński pułkownik JKMci; Stanisław z Trzcinnika Trzciński cześnik żydaczowski; Antoni Tuszewski mp.; Michał Zakrzowski mp.; Walentinus in Karwów Karwowski m.p; Jan Kupraszewski; Leon Żyrzyński stolnik łomżyński

mp.; Józef Antoni Kamieński łowczy ziemi wiskiej, regent ziemski lubelski mp.; Wojciech Kajetan Nowosielski wicesgerent grodzki mielnicki mp.; Wawrzyniec Bieliński kapitan gwardii JKMci; Jan Krasiński; Józef Skarbek Kiełczewski mp.; Antoni Szczygielski wojski podlaski mp.; Jan z Borzechowa Borzechowski wojski bracławski; Józef Tarnawiecki; Marcus Celiński; Franciszek Jacek z Drzewicy Głuski; Adam Tarło starosta goszczyński; Tomasz in Piotrkowo Piotrkowski skarbnik ziemi nurskiej mp.; Tomasz Augustyn Dembiński mp.; Józef z Dowczyna Sołłohub; Tomasz Siwowąs z Jurków Jurkowski części dziedzic w Jurkach; Maciej Jurkowski Siwowąs z Jurek dziedzic; Józef z Jurek Siwowąs Jurkowski części na Jurkach dziedzic; Antoni Siwowąs na Jurkach Jurkowski; Jędrzej Siwowąs z Jurek Jurkowski dziedzic części na Jurkach; Wojciech Strzelczyk Izdebski części dziedzic na Jurkach; Kazimierz Olszowski Zychowicz części Jurków dziedzic; Maciej Olszowski Zychowicz części Jurków dziedzic; Petrus de Jurki Jurkowski filius actoris mp.; Alexander de Siedliszcze Siedliski pincerna livensis, frater amitabilis Josephi Jurkowski pocill. sochaczovien.

CLXXXVI. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 25 sierpnia 1738 r.

Uniwersałem z 30 maja 1738 r., król August III zwoływał sejmiki przedsejmowe na 25 sierpnia 1738 (druk: ASWPK 1733–1763, s. 248–250). Egzemplarza adresowanego do województwa lubelskiego nie udało się odnaleźć.

1. Instrukcja posłom na sejm z sejmiku przedsejmowego w Lublinie 25 sierpnia 1738 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 269, s. 984–991 – oryginał z podpisami marszałka i asesorów;* **Rkp. 2.** *BLAN Wilno, fond 273, nr 4102;* **Rkp. 3.** *B.PAU-PAN 8326, k. 187–194 – kopia.*

[s. 984] Instrukcja województwa lubelskiego, ziemi łukowskiej i powiatu urzędowskiego na sejm ordynaryjny sześcioniedzielny warszawski dnia 6 miesiąca października w roku teraźniejszym przypadający, ww. ichm. panom Romualdowi Wybranowskiemu chorążemu urzędowskiemu, Walerianowi Trembińskiemu podczaszemu łukowskiemu, pułkownikowi JKMci i Antoniemu Jezierskiemu pisarzowi grodzkiemu lubelskiemu, posłom obranym w Lublinie dnia 28 miesiąca sierpnia r. P. 1738 dana.

Jest za co Supremo universi Rectori z pokorną rekognicyją plena gratitudinis effundere pectora że Najjaśniejszemu Panu Naszemu plus quam parem vindicandis gravi fatorum lege inclinatis Patriae rebus in didit animorum, cuius virtute doskonale Principem implendo locum nie tylko vi et terrore nominis sui dissipat conjurata in Rem publicam mala, ale i consiliis pristinam securitatem et tranquiliitatem fundować w onej usiłuje. Jako i teraz non minus ex punctuali sancitorum observantia quam amore stany Rzeczypospolitej przez wyszłe uniwersały swoje commovet et incitat ad egregium erga communem Matrem Pietatis et opportunissimorum in

tempore consiliorum officium, za co ichm. panowie posłowie nasi powinne cum reverentia [s. 985] Majestatis imieniem całego województwa referent JKMci P. n. m. gratias.

Jako zaś mamy wszyscy nie tylko pańskie, ale prawie ojcowskie serce JKMci circa tuitionem libertatis integritatem legum, przy zachowaniu dobra pospolitego dla siebie zawsze otwarte, tak suplikować będą ichm. panowie posłowie circa adoratione Majestatis, aby jako Pater Patriae w swojej protekcyjej, osobliwie w teraźniejszym i dalszym czasie manutenere i wszelkie ingruentia mala amovere raczył.

Primario jednak upraszać będą ichm. panowie posłowie JMMci cum compassione praejudicy dignitatis JKMci, że czego przed tym inszej byli pati serenissimi praedecessores et vetus Respublica, to teraz sub potenti dextera JKMci non sine rubora audent extranei, gdy Moskwa, Republica Nostra utitur plusquam sua, aby im to Republica consilio adinvenire raczył media, jakoby te marsze wojsk moskiewskich et tam audacem ac inopinatum ich ingressum mógł avertere et ulteriorem onym viam praecludere.

A saeculis expectatum opus et eo nomine uprojektowana przeszłym pacificationis sejmem względem aukcyji materyia, żeby actualem przez wynalezione od ichm. panów komisarzow do zapłaty aukcjonowanemu wojsku media aut alio za zgodą stanów Rzeczypospolitej adinvento contribuendi genere odebrała effectum sollicitam adhibere curam et studium tenebuntur, ichm. panowie posłowie mają quam maxime praeoculis, jako taryfą pogłównego jest przeładowane województwo nasze i ziemia łukowska, insze zaś województwa wielkie w niej mają levamen, dla czego potrzebna by była nowych kolonii rewizyja, udzież nowa przez komisarzow lub grody podymnego i pogłównego konskrypcyja, do czego addent momentum ichm. panowie posłowie.

Ad accelerationem operis przyłożą się ichm. panowie posłowie, kiedy usilnie starać się będą, aby według prawa opisanego, pierwszego dnia stanął marszałek na sejm.

Aukcyja wojska jeżeli przyjdzie do skutku, którą nasze województwo za najpotrzebniejszą być sądzi, o to się starać i upominać będą ichm. panowie posłowie, aby województwo nasze lubelskie i z ziemią łukowską tot calamitatibus uciężone [s. 986] przez inundacyje wód z Wisły i Wieprza a per consequens poznoszenie wiosek, adaequate et propotionaliter z innymi województwami płaciło i żeby nie było przeładowane.

Milicyja nowo zaciągnięta, aby dependencyją każda od swojego województwa miała, non praejudicando władzy hetmańskiej i oficerowie aby terrigenae byli et nostrae fidei, znosić się będą ichm. panowie posłowie i to omnino efficere mają.

Lustracyje i rewizyje, jakim mają być sposobem ułożone, żeby jako najlepiej opisać cum adjunctione żeby się działy przy grodach lub ziemstwie proprii teritorii.

Niepodobna bez kompasyjej widzieć tak okropnej desolationis abominationem, tak całego województwa, jako partykularnie miasta Lublina, które praeter caetera cladium vocabula sprawiło domicilium Sacrae Justitiae, zabiegając tedy ostatniej onego ruinie serio promovebunt ichm. panowie posłowie, aby ichm. deputaci ad mentem constitutionis Grodnensis, każdy w stancyjej województwa swego na drugim piętrze stawał, po tym po expiracyjej funkcyjej, unus alteris lampada tradens nie zrujnowaną oddawał rezydencyję, sub rigore eadem lege apposito.

Mennica nic słuszniejszego, aby otworzona była i na nią expensa erogowane były, tylko aby w tym jacturam Rzeczpospolitata nie miała i aby to być mogło sine onere, przejrzą się w tym ichm. panowie posłowie.

Monety kurencyja, jako jest prawem obwarowana, tak żeby in suo esse zostawała, żeby czerwony złoty 18 złotych zupełnie, taler bity złotych 8 bez wagi, tynf złoty i groszy 8 mieniane były, i po wszystkich województwach obwarowana była i rigor na to aby był ze skarbu koronnego obligant omnino do skutku przywieść ichm. panowie posłowie.

Na komisyję do Gór Olkuskich, jako za rzecz potrzebną i pożyteczną województwo nasze być uznaje i komisarze, aby ad agenda periti byli, byle tylko bez niepotrzebnej ekspensy, pozwolą ichm. panowie posłowie.

Reparacyja i opatrzenie fortec pogranicznych, okupienie patrimonii i klejnotów Rzeczpospolitej, przysposobienie amunicyji wojskowych, jako haeret memoriae JKMci P.n.m., tak aby to wszystko do skutku przyjść mogło będą suplikować ichm. panowie posłowie.

Mając gratam memoriam zasług j.o. księcia Jerzego Lubomirskiego wojewody krakowskiego, ichm. panowie posłowie, jako wielkiego ojca godnych sukcesorów j.w. kazimierskiego[259] i olsztyńskiego[260] [s. 987] starostów, rodzonych, rekomendować będą JKMci i Rzeczpospolitej.

Względem sum neapolitańskich upraszać będą konformując się z innymi województwami ichm. panowie posłowie, aby JKM do skutku przyprowadzić desideria raczył.

Invaluit to w województwie naszym, że egzekucyje pod pretekstem szukania białej soli najeżdżają dwory, lamusy odbijają, kościołom nawet non parcendo, ciężkie wiolencyje robią, żeby tedy arceantur in posterum a similibus, serio się upomną o to ichm. panowie posłowie.

[259] *Antoni Lubomirski.*

[260] *Franciszek Lubomirski.*

Korektura Trybunału Koronnego, aby in suo robore zostawała, serio ichm. panowie posłowie promovebunt.

A że akta a condito Trybunału Głównego Koronnego w Lublinie od lat 161 z dyspozycyjej sejmowej w sklepie konwentu ojców dominikanów, cum certa z ceł JKM annuali pensione deponowane, przestrzenszego potrzebują miejsca, doniosą Rzeczpospolitej ichm. panowie posłowie, et junctis z innymi województwy consiliis, szukać będą media et modos na rozprzestrzenienie archivi, aby był obmyślony sposób. Wszakże to całej Rzeczpospolitej skarby i fortuny zawierają się w księgach trybunalskich.

Doniosą i to ichm. panowie posłowie, że księgi z Lublina przez wojska szwedzkie o mil kilka wyprowadzone, a staraniem i własną sumą przez niegdy wielmożnego Teodora Orzechowskiego podstolego na ten czas lubelskiego zelo boni publici oswobodzone i opłacone w fortecy zamojskiej osadzone za zgodą stanów Rzeczpospolitej przez konstytucyję sejmu lubelskiego temuż jmci panu podstolemu lubelskiemu rekompensowane. Po ewakuacyjej zaś wojsk szwedzkich, przez w. Jacka Stoińskiego sędziego ziemskiego lubelskiego z fortecy zamojskiej z zapłaceniem od miejsca także z kosztem niemałym do Lublina na miejsce zwyczajne jak znowu sprowadzone, więc dla miejsca księgom przestrzenszego, na przepisanie zbutwiałych, przewożeniem nadrujnowanych, na rekompensę sędziemu o to samo w recesie na ostatnim sejmie dołożono naznaczenie sumy, stanom Rzeczpospolitej ichm. panowie posłowie zalecą.

Nadto publica fama niesie, że niektóre województwa między innymi punktami dołożyli w instrukcyjach posłom swoim, ażeby Trybunał Lubelski niby dla wygody tymże województwom [s. 988] był rozdwojony, zapomniawszy tego, że województwo miarkując przez złożenie Trybunału in meditullio sui jakikolwiek profit pozwoliło sumę 30 000 [zł] na taryfę do zapłaty wojska, a zatym przy utrzymaniu zupełnego Trybunału w Lublinie mocno ichm. panowie posłowie obstawać będą.

Ziemstwo lubelskie orbatum officiis, żeby przy napisanym laudum, przy podaniu czterech kandydatów konferowane sobie odbierało przywileje i nie komu innemu, tylko jednemu ze czterech kandydatów aby dane były od JKMci obligować będą ichm. panowie posłowie et eo nomine j.w. ministrów przy oddaniu submisyjej convenient.

Ś.p. jm. pan [Stanisław] Chomentowski wojewoda mazowiecki, hetman polny koronny, mając za fatygę swoją do Porty Otomańskiej naznaczoną w skarbie litewskim zł 60 000, te aplikował per piam legationem wielebnym pannom wizytkom lubelskim na fundację klasztoru i kościoła, więc aby hoc pium opus non sterilescat, instabunt ichm. panowie posłowie, aby ta suma ze skarbu litewskiego pomienionym pannom wizytkom wypłacona była.

Obligantur partykularnie ichm. panowie posłowie, aby interes ichm. panów Gałęzowskich kasztelaniców lubelskich pupillorum stanom Rzeczpospolitej, tudzież JKMci donieśli respektem kupionego starostwa wąwolnickiego przez niegdy śp. pana [Felicjana] Gałęzowskiego kasztelana lubelskiego, które post fata jego w cudze ręce dostały się i suma przepadła znaczna, żeby tedy JKM P.n.m. jako opiekun sierot mieć raczył memoriam tak znacznej krzywdy i raczył im respektem Pańskim rekompensować, suplikować będą.

Ponieważ kamienica niegdy Chociszewska nazwana z fundacyjej należąca do seminarium venerabilium clericorum jest już zapłacona, na którą in vim onerum 2000 złp. wzięto, a przez stancje deputatów inclinatur ad ruinam, zaczym, aby libertowana była od tych stancyj, dopomną się ichm. panowie posłowie.

Chcąc aby excessus et oppressiones szlachcie przez jm. księdza Józefa Kępińskiego, plebana garbowskiego poczynione comprimi mogły gdzie teraz in vindicatione jm. pan Józef Mlicki wojski nurski zostaje, aby ulterior enervatio substantiae nie była ichm. panowie posłowie statui spirituali insinuare powinni.

Mając osobliwy respekt na zasługi tak wielkiego imienia, jako partykularnie osoby j.o. księcia prymasa[261], przy podziękowaniu pro cura et sollicitudine za prace i fatygi circa bonum publicum, [s. 989] obligujemy ichm. panów posłów, aby primatialem dignitatem utrzymowali.

Sumy asekurowane śp. najjaśniejszego królewicza Jakuba na ekonomiach, aby miały suam securitatem et pacificam possessionem ichm. panowie posłowie upomną się et recommendabunt Najjaśniejszemu Majestatowi.

Wójtostwa cum jurisdictione et quaevis etiam sołtystwa przez ww. starostów poprzywłaszczane i grunta poddanych do wójtostw i sołtystw należących, aby ciż starostowie ad dispositionem Regiam poprzywracali. W tychże wójtostwach, aby per commissarios indagatio fundorum advocatiarum et scultetiarum in sex septimanis post comitia expedita lustratio subsequi mogła, a potym łanów dimensio, urgebunt omnino ichm. panowie posłowie.

Inhaerendo constitutionibus et recessibus annorum 1710 konfederacyjej generalnej sandomierskiej, tudzież 1717 sejmu pacificationis anni 1726 novella legis, tudzież pacificationis anni 1736, aby suma 100 000 złp na starostwie krzepickim przez recessa sejmowe asekurowana od całej Rzeczpospolitej przyszłym sejmem, za spalenie szwedzkie całej fortuny niegdy j.w. Atanazego Miączyńskiego wojewody wołyńskiego, ojca j.w.

[261] *Teodor Andrzej Potocki.*

wojewody czernihowskiego[262] przyznana, na tymże starostwie krzepickim ad exsolvendum była zalecona, ichm. panowie posłowie instabunt.

Aby kamienica jm. pana Mikołaja Krzynieckiego, skarbnika trembowelskiego na Krakowskim Przedmieściu w Lublinie będąca dziedziczna od stancji deputackich mogła być wolna, instabunt ichm. panowie posłowie.

Ponieważ miasto Lublin komisyją JKMci na ekspulsyją Żydów z kamienic i dworków szlacheckich insciis possessoribus otrzymali, w których to dezertach kilkakroć sto tysięcy fortun szlacheckich znajduje się, przez co by sumam jacturam ichm. szlachta musieli pati, upraszać będą ichm. panowie posłowie aby circa antiquam praxim przy wolnej dyspozycyjej posesyji swoich ichm. szlachta byli konserwowni instabunt.

Zaleca się ichm. panom posłom interes ichm. panów Tokarzewskich, aby tam publice quam privatim dopomnieli się dóbr w kluczu zabłudowskim a dobrach neuburskich odebranych cum summa violentia legis sine ullo jure przez j.o. księżną [s. 990] Radziwiłłową kanclerzynę litewską stante scessione Reipublicae.

O aprobacyję fundacyjej ojców scholarum piarum łukowskich, aby subsequi mogła, jako też i ojców Marianów całej prowincyjej w Skurcu [sic] mieszkających, starać się będą ichm. panowie posłowie aby ad effectum przywieść.

Ponieważ zaś metropolis nasza Lublin znacznie upada przez zagęszczone klasztory, których ledwie nie więcej liczyć może niżeli mieszkańców w nim, dla czego wiele placów poodpadało i zamieniło się w naturę duchowną, skąd wielka krzywda i w podatkach Rptej i ciężkość, więc unanimi consensu postanawiamy, aby odtąd żadnych więcej klasztorów nie fundować i na nie nie skupować gruntów, exceptis oo. scholarum piarum, sub nullitate juris acquisiti, a o konfirmacyję tego ichm. panowie posłowie postarać się mają.

Łaska Najjaśniejszego Pana haeret w sercach województwa naszego z wyrobienia dignitatis cardinalitiae in personam j.o. księcia biskupa krakowskiego[263], dla czego lubo się tu w instrukcyjej praepostere wyraża, obligujemy ichm. panów posłów, aby jako diaecesani w najpierwszych punktach gratitudinem Najjaśniejszemu Panu województwa prezentowali i powinne gratiarum actiones, że auget w Ojczyźnie naszej honores non diminuit uczynili.

Przy konkluzyjej zaś instrukcyjej obligujemy ichm. panów posłów, aby zakończyli podziękowaniem publicznym j.w. ichm. panom hetmanom

[262] *Piotr Michał Mączyński.*
[263] *Jan Aleksander Lipski.*

koronnym pro vigilantia w granicach naszych et tuitione Ojczyzny, a o dalszą kontynuacyję in simili imieniem województwa upraszali.

Caetera activitati, dexteritati et consciendi ichm. panów posłów naszych committimus, których jako probata intaminata fides w województwie naszym tak trzymamy, że in desideriis województwa omnem satisfactionem będą się starali otrzymać.

A że ojcowie dominikanie konwentu lubelskiego mają wioski dziedziczne Trześniow i Hejdów nazwane, z których nullo jure należności do płacenia hibern adiguntur i aktualnie one wypłacają, więc upraszać będą ichm. panowie posłowie, aby ab onere ulterioris solutionis in perpetuum uwolnieni byli, habito respectu zarówno z województwem [s. 991] abominandae desolationis pomienionych wiosek.

Wielebnych panien brygidek lubelskich interes respektem stacyj żołnierskich na jurysdykcyjej własnej ich, aby in ulterius uwolnione były, recommendatur ichm. panom posłom.

Ludwik Jezierski komornik ziemski lubelski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego na sejmik przedsejmowy mp.; Tomasz Sołtyk kasztelanic lubelski, asesor mp.; Józef z Tokar Tokarzewski starosta świdnicki, asesor mp.

2. Instrukcja posłom do biskupa krakowskiego z sejmiku przedsejmowego w Lublinie 25 sierpnia 1738 r.

Rkp. *APL, CLRMO 270, s. 394–396 – oryginał z podpisem marszałka.*

[s. 394] Instukcyja w. ichmciom uproszonym posłom, panu Stanisławowi z Trzcinnika Trzcińskiemu stolnikowi żydaczowskiemu, komornikowi ziemskiemu lubelskiemu i Józefowi Mężyńskiemu chorążycowi żytomierskiemu, towarzyszowi znaku husarskiego JKMci do j.o. księcia kardynała biskupa krakowskiego[264] z sejmiku poselskiego województwa lubelskiego dana, die 28 augusti a. 1738.

1. Uniwersalny całej Ojczyzny zaszczyt wyznaje prześwietne województwo lubelskie glorioso dla siebie nomine, że w konsekrowanej altissima providentia, nie tylko ad usus publicos, et tutamen Patriae, ale też quod singulare decus ad pastoralem curam województwa naszego j.o. księcia kardynała i biskupa krakowskiego osobie, Roma optima mater reposuit, cardinalitios fasces i jako omni votivae sorti obligowane i przychylne civium w prześwietnym województwie j.o. księciu kadynałowi serca, summum z tej koniunktury sentiunt solatium tak ea plenitudine cordum powinszowania tejże kardynalskiej godności, sub arcano silentii

[264] *Jan Aleksander Lipski.*

trzymać nie chcą, intenso studio rekomendując ichm panom posłom hanc provinciam.

2. Jako zaś całe województwo integris civium cordibus recogniscit z oczywistych verae sollicitudionis około dobra pospolitego dowodów j.o. księcia jmci i biskupa krakowskiego non sibi, sed toti genitum orbi, tak oraz tymże ichm. panom posłom z partykularną zaleca insynuacją ut singulares referant j.o. księciu jmci gratias nie tylko pro principali około dobra pospolitego studio, ale też et pro praecipua zawsze złożonych insinu Patris województwa interesów manutentione.

3. Lubo zaś prześwietne województwo zostaje in plena zawsze gratiarum j.o. księcia kardynała securitate, jednakże jeszcze przy wdzięcznej onych rekognicyji i to ichm posłom intimuje sollicite, aby wyraziwszy hanc voti całego województwa fiduciam, o łaskawą i ulterius cunctorum desideriorum akceptacyją i manutencyją enixas reddant temuż j.o. księciu jmci kardynałowi preces.

4. Plenos cultus insinu j.o. księcia jmci kardynała złożywszy prześwietne województwo lubelskie, per iura amoris et fidelitatis obliguje ichm panów posłów, [s. 395] aby qua meritis, których utinam imitetur orbis, miretur posteritas, qua bene gestis insignem województwa lubelskiego indigenam imienia godnością et alto nobilium flore clarum jmci księdza Trębińskiego archidiakona lubelskiego distincto respectui j.o. księcia kardynała rekomendowali i jako integerrimum fama et alto sanguine recenti tegoż j.o. księcia kardynała imprimant [...].

5. Między innemi doznanemi supra paternarum gratiarum j.o. księcia kardynała dowodami speciali titulo wyznaje prześwietne województwo pastoralem curam et dulcedecus w złożonej oficjalskiej godności na osobę jmci księdza [Mikołaja] Janowskiego dziekana lubelskiego, przemyskiego i chełmskiego kanonika, który jako ex vita in virtutibus transacta clarus, partykularnie in cordibus omnium civium haeret, tak ile przykład prześwietnego województwa a wzór pospólstwa, godzien powinnej in persolutionem meritorum suorum rekognicyji, zaczym osobliwszą ciż ichm. panowie posłowie communi województwa lubelskiego voto, uczynią ad praecipuos j.o. księcia favores tegoż jmci księdza oficjała lubelskiego rekomendacyję.

6. Że zaś codzienna in superos liberalitas j.o. księcia kardynała w rozszerzaniu Divini cultus nie tylko województwu lubelskiemu, ale i całemu jawna światu, zaczym enixe upraszamy ichm panów posłów, aby pro tam saluberrino opere supplices fundant preces do j.o. księcia kardynała, to jest, aby pobożna intencyja et saeculis memorandum obsequium uczynione Bogu w. jm. pana [Michała Franciszka] Brodowskiego podczaszego lubelskiego, respektem fundacji parafii Bożej Woli cum attinentiis przyległych

wiosek swój skutek wzięła i za respektem tyle łaskami komprobowanym j.o. księcia kardynała miała łaskawy konsens.

7. Pospolita to już po całym świecie fama, która tak dawno pupillorum głosi patrem j.o. księcia kardynała, dlatego enixe intimamus ichm. panom posłom, aby za jmcią księdzem [Janem Franciszkiem] Boratyńskim oficjałem i proboszczem łukowskim per praesentium temporum fata zrujnowanym, do j.o. księcia kardynała łaskawą wnieśli intercesyję, aby ten ex immensa clementia sua afflictum chciał solari i bliską ruinie bazylikę łukowską dobroczynną podeprzeć protekcyją.

8. Wiedząc zaś dobrze województwo nasze lubelskie jako insinu j.o. księcia kardynała trybunał sobie sprawiedliwość z łaskawością założyła, intimat ichm panom posłom interes jmci pana Mlickiego z jmcią księdzem Kępińskim, ten to jest jm pan Mlicki lubo godny województwa lubelskiego terrigena, a co większa ledwie nie angelus pacis, przymuszany na sprawę [s. 390] z jmcią księdzem Kępińskim, plebanem garbowskim, do którego pasterskiej należał jurysdykcyji, znacznie fortuny nadwerężyć et jura amicitiae w tym punkcie violare, zaczym suplikować mają do j.o. księcia kardynała ichm. panowie posłowie, aby parcendo wyniszczonego szlachcica sumptibus a tym samym imponendo finem litigiis proces przewiedziony na tymże jmci księdzu Kępińskim mógł być aprobowany. Będzie to zbawienna innym admonicja i sub pastorali iurisdictione żyjącej trzodzie do zgodnego posłuszeństwa pochop.

9. Wątpić nie trzeba o tym, i owszem sole to clarius jako j.o. książę kardynał, a biskup krakowski firmissima Rzeczypospolitej iura w swojej zwykł utrzymywać rzetelności. Na tym fundamencie obliguje prześwietne województwo lubelskie ichm. panów posłów tegoż prześwietnego województwa, aby to u dobroczynności j.o. księcia kardynała eventu felicissimo otrzymali, aby na fundacyje jakichkolwiek klasztorów odtąd kamienic i placów nie skupowano cum injuria miasta i przejeżdżających in magna frequentia zacnych gości niewygodą, którzy sub dio plerumque po przedmieściach caeli injurias cierpieć muszą i z wzywaniem nadaremnie imienia Boskiego incusare fata. Zaczym iterato obligujemy ichm. panów posłów w dobroczynności j.o. księcia jmci o to najbardziej desudent, aby ten, od którego protekcji zawisło wiele, oddał robur ichm. panom posłom in exequendo tanto opere, aby się ciż ichm. panowie posłowie na sejm obrani, przy tak słusznej pretensyji utrzymali.

10. A że tymże samym ichm. panom posłom na sejm teraźniejszy tenże punkt pro arcendis novis fundationibus generaliter i przeciwko ojcom pijarom, universaliter rozciągniony ma w sobie sive per inadvertentiam, sive per errorem restricte wtrąconą ekscepcyję ojców pijarów, contra expressam mentem województwa, więc ichm. panowie posłowie niniejsi mają

exponere j.o. księciu kardynałowi consensum universalem contrarium totius palatinatus, jako tychże wielebnych ojców pijarów w metropolii miasta naszego lubelskiego i na przedmieściach in contigua vicinia nullatenus tollerare może, in quibus votis communibus o protekcyję i pomoc j.o. księcia kardynała gorąco upraszać będą.

Ludwik Jezierski komornik ziemski lubelski, marszałek koła rycerskiego p[rześwietnego] w[ojewództwa] l[ubelskiego] mp.

CLXXXVII. Sejmik deputacki w Lublinie 15 września 1738 r.

1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 15 września 1738 r.

Rkp. *APL, CLRMO 269, s. 964–965.*

[s. 964] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, zjechawszy się tu do Lublina na miejsce konsultacyj naszych zwyczajne ad mento legis elekcyji deputatów, na dzień poniedziałkowy po Narodzeniu Najświętszej Panny Maryji założyliśmy pro primo objecto unionem animorum et votorum et accedente suprema Numinis Dispositore w obradach naszych, obraliśmy e medio nostri za dyrektora koła naszego rycerskiego w. jm. pana Aleksandra Mężeńskiego chorążego żytomierskiego i tej funkcji marszałkowskiej munus omnium votis consentientibus powierzyliśmy, tudzież za asesorów w. jm. Józefa Gałęzowskiego skarbnika krasnostawskiego, w. jm. pana Jana Jezierskiego chorążyca łukowskiego przydaliśmy. W dalszych zaś cooperante numine obradach naszych, uważając maximam et summam nocivam interesów województwa naszego jacturam niemając deputatów, obraliśmy fideles justitiae promotores wszystkich nas zgromadzonych koła rycerskiego zdaniem et unanimi consensu dignissimum e medio nostro do tej funkcji deputackiej capacissimos obraliśmy ww. ichm. panów Macieja Suchodolskiego chorążego i podstarościego grodzkiego lubelskiego, Dominika na Stoieszynie Stoińskiego miecznika powiatu urzędowskiego, sędziego grodzkiego lubelskiego.

Działo się w Lublinie na miejscu konsultacji naszych zwyczajnym dnia 15 września r. P. 1738.

Aleksander Mężyński chorąży żytomierski, marszałek koła braterskiego województwa lubelskiego; Józef z Targowiska Gałęzowski skarbnik powiatu krasnostawskiego, asesor koła rycerskiego mp.; Jan Franciszek z Gołąbków Jezierski miecznik liwski, asesor koła rycerskiego mp.

CLXXXVIII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 17 września 1738 r.

1. Laudum sejmiku boni ordinis w Lublinie 17 września 1738 r.

Rkp. *APL,CLRMO 268, s. 1274–1281 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował Bogusław Wronowski, stolnikowicz wyszogrodzki w imieniu i z polecenia marszałka tego sejmiku Remigiana Stoińskiego łowczego latyczowskiego 17 IX 1738 r.*

[s. 1274] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe województwo lubelskie, ziemia łukowska i powiat urzędowski, na miejsce konsultacyjom i obradom naszym zwyczajne, tu do Lublina na sejmik boni ordinis zgromadzeni. Po szczęśliwym divina ope doszłym na dniu wczorajszym sejmiku electionis unanimi voto j.w. ichm. panów Macieja z Suchodół Suchodolskiego chorążego i podstarościego grodzkiego lubelskiego, Dominika z Stoieszyna Stoińskiego miecznika powiatu urzędowskiego, sędziego grodzkiego lubelskiego z tegoż województwa na Trybunał Koronny deputatów. Także za spólnym, zgodnym wszystkich nas konsensem postanowiliśmy obrady a naprzód supremo arbitro rerum et moderatori Panu Bogu in cuius potestate et dispositione sunt posita omnia że jeszcze desperatis Królestwa Polskiego constitutiones w swojej utrzymując mocy, de dubiis onego rebus daje nam i pozwala radzić, za co my majestatowi jego votivas odawszy tabellas, zgodnie obrawszy i uprosiwszy za dyrektora sejmiku tego boni ordinis wielm. jm. pana Remigiana [s. 1275] z Stoieszyna Stoińskiego łowczego latyczowskiego virum ob eundorum muniorum capacissimum, na tej funkcji nieraz w tym tu województwie na tym miejscu zasiadającego. Pod jego dyrekcją zgodnie obraliśmy do funkcji komisarskich w. jm. pana Michała z Trzcinnika Trzcińskiego stolnika województwa lubelskiego, virum nie tylko probatae dexteritatis, ale też legum publiciarum notitia pollenum, województwu naszemu w wielu usługach publicznych dobrze perspectum, obligując, aby na Komisji Radomskiej wszelkie interesa województwa naszego przez lat dwie po sobie idące perspicaci ingenis suo utrzymać raczył. Któremu to jmci panu komisarzowi za podjęte koszta i fatygi złp. 4000 quot annis, a tenże jm. pan komisarz teraźniejszy antecedaneo w. jmci panu Franciszkowi Jezierskiemu chorążemu ziemi łukowskiej commissario powinien będzie oddać sumę 4000, salva jednak przez jmci calculatione, czego stante sua functione niedobrał. Jmci panu Stanisławowi Klembowskiemu, plenipotentowi województwa naszego za prace i fatygi złp. 1000, na koszta zaś w wyjmowaniu dokumentów w interesie województwa respektem Firlejowszczyzny i Czechówki erogowane, j.w. pan komisarz złp. 500 wypłacić obligatur.

Mając pro oculis wielkie j.o. książąt, to jest j.o. księcia kardynała biskupa krakowskiego[265] około dobra pospolitego pieczołowanie całemu

[265] *Jan Aleksander Lipski.*

Sarmackiemu Światu wiadome i same recte factorum erga Rempublicam qualitates, jasnym są do pochwał argumentem, winszuje sobie prześwietne województwo lubelskie, że ma w nich triumphas ecclesia defensorum Divinus honor tutorów, ma Ojczyzna upadająca kolumny quibus fulcias i pewnie by dotąd Wolność Polska niefortunnymi agitata ventis dotąd zatopiona była, gdyby jej jak Faros jasna j.o. książąt ad fortunata spei promoritorium [sic], wielowładna dexteritas nie kierowała. Na podziękowanie tedy za tak dobroczynne łaski e germio nostri do jo. księcia prymasa, wielm. ichm. Stanisława Wybranowskiego skarbnika lubelskiego i Franciszka Bielskiego stolnika bracławskiego, a do jo. księcia kardynała biskupa krakowskiego w. [s. 1276] ichm. Stanisława z Trzcinnika Trzcińskiego stolnika żydaczowskiego, komornika ziemskiego lubelskiego, Józefa Mężyńskiego chorążyca żytomierskiego, towarzysza znaku husarskiego JKMci, uprosiliśmy, którzy to ichm. panowie posłowie i do j.w. jm. pana wojewody kijowskiego, hetmana wielkiego koronnego[266] cum praesentatione submisyji województwa według podanych sobie instrukcji stawić się i sprawić mają.

Braci naszej kwerymonie mając w konsyderacyji, osobliwie, którzy fatali casu per malitiam ludzi ogniem po kilka razy są zniszczeni, succurrendo nieszczęściu i tak znacznemu ich upadkowi, na ukojenie słusznego ich żalu i podporę szlacheckich fortun ruiny, tu w województwie lubelskim podatek szelężnego i czopowego na rok tylko jeden, et prope na ten tylko sam pogorzelców interes i ubogich szlachty podźwignienie, z samych tylko miasteczek szlacheckich, królewskich i duchownych, non tangendo qiudquam wsi, tudzież excepto miasta Lublina cum jurisdictionibus jego et circumferentiis uchwalamy. Do którego podatku z tego województwa uprosiliśmy za egzekutora jm. pana Stanisława Trzcińskiego stolnika żydaczowskiego, komornika ziemskiego lubelskiego. W ziemi zaś łukowskiej podobny podatek ustanowiliśmy nemine excepto, tak z miasteczek, jako i wsi, wyjmując miasto Łuków same przez się, które do tego podatku czopowego należeć niema, oprócz szelężnego, do którego uprosiliśmy za egzekutora jm. pana Ludwika Jezierskiego komornika ziemskiego lubelskiego, obligując pomienionych ichmciów, aby za asygnacjami jmci pana komisarza assignatarii uspakajani byli per vii obtie satisfactione. Currentia tego podatku pomienionego a die 20 septembris anni presentis 1738 poczynać się ma i kończyć się na tenże dzień w roku przyszłym. Z którego to podatku jm. pan komisarz nasz, jmci panu Stanisławowi Wybranowskiemu skarbnikowi lubelskiemu, tak za dawniejszą, jako i teraźniejszą poselską funkcję 2000 złp., dalszą od województwa deklarując wdzięczność, zapłacić każe.

[266] *Józef Potocki.*

Mając wzgląd na ustawiczne i dawne domu ichm. panów Głuskich ku województwa naszemu merita, a nie mniej in particulari uważając juxta desideria jm. pana Romualda Głuskiego, którego dotknęła [s. 1277] Ręka Boska, że znaczną z pogorzenia podniósł szkodę, upraszamy jm. pana komisarza cum aliis incolis, aby mu bez wszelkiej protelacyji zwłoki i trudności złp. 1000 wypłacić. Ichmciom zaś niżej wyrażonym pogorzelcom, jako to ichmciom panom Tuszowskim braci rodzonym, Karolowi Kośmińskiemu, ichmciom panom Zakrzewskim braci rodzonym, jmci panu Koźmianowi, Florianowi Drzewieckiemu, Michałowi Boguszewskiemu, Jakubowi Jemiałkowskiemu, Antoniemu Mieczkowskiemu, Antoniemu Stry(j)kowskiemu, Andrzejowi Szaniawskiemu stolnikowi czernihowskiemu, Marcinowi Oszczepalskiemu, Adamowi Głodowskiemu, Antoniemu Borkowi, Janowi Wierzbickiemu, Franciszkowi Mokrackiemu, Andrzejowi Kaczorowskiemu, Marcinowi Przezdzieckiemu, Antoniemu Sobieszczańskiemu, Wojciechowi Regule [Sobieszczańskiemu], Józefowi Janiszewskiemu, Pawłowi Czelużyńskiemu, Ignacemu Janiszewskiemu, Michałowi Kłodnickiemu, Antoniemu Godowskiemu, Krzysztofowi Dobkowi, Piotrowi Jankowskiemu, Kazimierzowi Opałkowskiemu, Markowi Celińskiemu, Janowi Krassowskiemu, Benedyktowi Węglińskiemu, Ignacemu Rościszewskiemu, Antoniemu Dobrzańskiemu, Mikołajowi Niezabitowskiemu, Wojciechowi Tomeckiemu, Janowi Ostrowskiemu, Walentemu Karwowskiemu, Tomaszowi Piotrkowskiemu, Franciszkowi Zabielskiemu, Janowi Niezabitowskiemu, w. jm. panu Stanisławowi Szaniawskiemu wojskiemu lubelskiemu, proporcjonalnie perspecta et trutinata conflagratione, ile który abjurate pokaże, satysfakcyję jm. pan komisarz uczynić i zapłacić starać się będzie.

Do wybierania czopowego i szelężnego z miasta JKMci Lublina z przedmieściami i jurysdykcjami ad normam laudi 1735 do niego należącymi, po skończonej funkcji w. ichm. [Józefa] Kamińskiego regenta ziemskiego lubelskiego i [Franciszka Michała] Rzewuskiego skarbnika łukowskiego, a die 1 septembris anni 1739 na lat dwie po sobie idące uprosiliśmy w. ichm. Józefa Suchodolskiego podczaszego winnickiego i Andrzeja Gruszeckiego miecznika nowogródzkiego, obligując ichm., aby podatki ad presens uchwalone, exactissime wybierali, a wybierane jako się wzwyż wyraziło za asygnacjami i dyspozycją w. komisarza wypłacili, resztę zaś sumy ad aerarium publicum województwa komportowali. Którym to w. egzaktorom rekompensę według zwyczaju solita praxi naznaczamy. [s. 1278] Znaczne w. Stanisława Trzcińskiego stolnika żydaczowskiego zasługi za ex vero amore populi dostatecznie województwa podczas komisariatu moskiewskiego czynił przysługi i znaczne aplikacyji swojej dowody dawał, jako i teraz publicznej do j.o. księcia jmci kardynała biskupa

krakowskiego, tudzież do j.w. jm. pana wojewody kijowskiego, hetmana wielkiego koronnego podjął się poselstwa funkcji exigunt et gratam pociągają memoriam, dla czego nadgradzając nie tylko dawne, ale i teraźniejsze dla województwa przychylne usługi, 4000 złp. pomienionemu jmci recompensam naznaczamy z jegoż egzakcji podatku teraźniejszego.

Concurrunt różne klasztory, jako to wielebne karmelitanki bose konwentu lubelskiego pod tytułem Niepokalanego Poczęcia zostające, prosząc aby aliquem respectum na ich teraźniejszą mieć mizeryję, więc annuendo ich justis desideriis, obligujemy teraźniejszych ichmciów panów egzaktorów, aby ich browarek, także similiter i wielebnym ojcom karmelitom trzewiczkowym, na rok jeden był uwolniony. Tymże ojcom karmelitom trzewiczkowym ad mentem laudorum ma zapłacić wielm. komisarz zł 300 cum adelitamento[?] dwóchset, co zlecamy w. jm. panu komisarzowi. Wielebnym ojcom dominikanom, aby sól zatrzymana, przywróconą była, jmci pana dystrybutora teraźniejszego obligujemy. Tymże ojcom dominikanom respectu obrad naszych w kościele ich agitujących się, tudzież konserwacyji ksiąg ziemskich in archivo ich ea conditione, aby ciż ojcowie dominikanie sklep przestrzenniejszy na księgi ziemskie obmyślili et sub jurisdictionem j.w. jm. pana Jacka na Stoieszynie Stoińskiego kasztelana wiskiego, sędziego ziemskiego lubelskiego wydzielili, do którego to rąk w. komisarz na [...] ksiąg i inny porządek wypłacić powinien [...] tatione złp. 1000. Tenże w. jm. pan komisarz obligatum, aby tak ojcom bernardynom, jako i kościołowi prawie noviter erygowanemu pod tytułem Świętego Ducha gdzie praeclara miraculis sine labe concepta auxiliatrix i confertastrix nostra Regina Caeli Sacrae Virgo Marii plena gratiarum Maryja zostaje, wypłacił sine protellatione.

Desideria w. jm. pana Michała Wronowskiego stolnika wyszogrodzkiego, respektem zaległej ojca jego asygnacyji, aby było ufacilitowane upraszamy jmci pana komisarza.

Do aukcyji wojska obieramy za komisarzow w. jm. pana Michała Brodowskiego podczaszego lubelskiego, probatum in rebus gestis concivem, tudzież Józefa Tokarzewskiego, któremu za przeszłą i teraźniejszą funkcyję 2000 złp. naznaczamy, którzy to ichm. panowie komisarze summam revindum et desolationem palatinatus terrae et districtus przez przechody wojsk różnych [s. 1279] przez przypadkowy ogień, przez inundacyje Wisły i Wieprza, w których niektóre wsi potonęły remonstrabunt a taryf absque consensu województwa układać nie będą, ale uczyniwszy na sejmiku relationis successum swojej usługi, tam concordibus civium votis dystrybutę aequaliter napiszą.

Do windykacyji soli suchedniowej ze skarbu JKMci województwu naszemu należącej oraz do dystrybuty onej naznaczamy

i upraszamy z województwa lubelskiego na ten rok w. jm. pana Aleksandra Suchodolskiego skarbnika żytomierskiego, a na przyszły da Pan Bóg jm. pana Żyrzyńskiego, skarbnika łomżyńskiego przy tejże funkcyji utrzymać presenti laudo spondemus, z ziemi zaś łukowskiej w. jm. pana Jana Borzechowskiego wojskiego bracławskiego, a na drugi, kogo Pan Bóg do serc poda, na przyszłym sejmiku obierzemy. Które to soli tak województwa, jako i ziemi łukowskiej ciż ichm. panowie dystrybutorowie vindicare prone et commodo obywatelow bez wymyślnej nowo depaktacyji, ale juxta antiquam solitam praxim województwa województwa lubelskiego ziemie łukowskiej disponere mają. Tak jednak ażeby ciż ichm. dystrybutorowie w żupie przez czas zwykły personaliter sami atentowali i asygnacyje ichm. braci szlachcie tamże w żupie puławskiej z województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej in solito loco wydawali, obligujemy.

A ponieważ wielkie się dzieją inkonweniencyje, że nie tylko my, ale i nasi poddani przez podniesienie miary obywatelow miejskich wielką krzywdę ponosimy, przeto upraszamy w. lubelskiego i łukowskiego podwojewodzich, aby ad mentem legis za dosyć swojej funkcyji czynili, junctim z ww. starostami munus suum exerceant, a in casu negligentiae tedy ex mente legis officium castrensis zniosszy się cum dignitariis województwa, miary postanowią, taksę ułożą i wszelakie abusus zniosą, vigorem legis ichm. panom podwojewdzim opiszą cum omni securitate ich urzędu, aby im funkcyji executionem et cursum.

Ponieważ propter bonum publicum w. [Aleksander] Mężyński chorąży żytomierski, Stanisław Szaniawski wojski lubelski, Krzysztof Jezierski starosta grodziecki, Sołtykowie kasztelanicowie, Kiełczewscy chorążycowie lubelscy, Józef Ługowski cześnik łukowski, Tokarzewski, Franciszek Leszczyc Skarszewski, Radzimiński starosta trachtymirowski, Benedykt Węgliński cześnik latyczowski, Roch Kłembowski sędzia grodzki grabowiecki, Janiszewski, od swoich ustąpili pretensji, ulteriorem cursum obradom naszym nie tamowali, przeto publice hac declaratione et sponsione tymże ichm. przyrzekamy, że juxta cuius libet distincta eorum merita do funkcyj przyszłych mieścić będziemy et cum condigna onym gratitudine dotrzymamy.

W. egzaktorom cum renitentibus [s. 1280] i foro castrensis proprii territorii in casu teraźniejszej uchwale sprzeciwienia się i onej zadosyć nieuczynienia salvam viam agendi zostawujemy.

Za konserwacyję akt castrensi lublinensi ichm. panom Dembińskiemu susceptantowi i Cielemeckiemu wicesgerentowi grodzkiemu łukowskiemu złp. 500 naznaczamy.

Ponieważ Mikołaj Nieprzecki podczaszy urzędowski, Jan Drzewiecki podczaszy dobrzyński, egzaktorowie sufficenter się województwu

wykalkulowali, więc presenti laudo quietans et a qua vis in petitione uwalniają się.

Wejrzawszy na częste i ustawiczne usługi in publicum w. Jana Drzewieckiego podczaszego dobrzyńskiego, ze continuo in vigilabat sprawom województwa naszego i ad personalem comparitionem w Radomiu otrzymował dekreta dla inkwizycyji poprzysiężenia, którego atentować musiał, upraszamy w. komisarza, aby wszystkie ekspensa na popieranie spraw erogowane ad solidum wrócił i satysfakcyją praevia comprobatione juratoria odebrał.

W. jm. panu [Karolowi] Wieszczyckiemu podczaszemu wiskiemu, za funkcyję poselską obmyślić spondemus satysfakcyję. Dług jm. niegdy w. Adama Iżyckiego pretendowany, za pokazaniem na przyszłym sejmiku słusznych dokumentów, jeżeli się rzetelny pokaże, wypłacić deklarujemy.

Mając w osobliwym respekcie veram imaginem virtutum cuius praetium aestimat saeculum w. Krzysztofa Jezierskiego, starosty grodzieckiego inter ceteros candidatos funkcyj przyszłych admittimus. Nie mniejszą w sercach naszych w. Mężyński chorążyc żytomierski ex meritis dignissimi parentis sui zasłużył estymacyję, dla czego gratu gratis rekompensując za wszystkie ku dobru pospolitemu starania nadgradzając, obligujemy w. komisarza, ażeby asygnacyję pro bonificatione poselskiej w. chorążyca usługi, w. egzaktorowie złp. 2000 wypłacili.

W. Remigianowi Stoińskiemu łowczemu latyczowskiemu, marszałkowi koła naszego rycerskiego, że przy jego częstych w województwie funkcyjach Bóg wszystkie actus szczęśliwie błogosławi, lubo ex meritis suis większych godzien od województwa regalizacyj [sic], tymczasem jednak in vim teraźniejszej jego usługi i dyrekcji, zł 500 naznaczamy i aby w. komisarz one zapłacić kazał, obligujemy.

Browarek nowo kosztem j.w. kasztelana wiskiego, sędziego ziemskiego lubelskiego[267] erygowany, na lat trzy od podatku szelężnego i czopowego uwalniamy.

Zapatrując się na metropolim nasze stołeczne JKMci P.n.m. miasto Lublin znacznie upadające, przeto presenti laudo ichm. panom posłom rekomendujemy, aby circa activitatem suam donieśli ruiny jego i aby dekret między Żydami i tymże miastem przez j.w. jm. księdza biskupa łuckiego, kanclerza wielkiego koronnego[268] ferowany był in suo robore et authoritate utrzymany.

Lauda oschłe i asygnacyje dawne, przez dawnych [s. 1281] egzaktorów niewypłacone, aby w. komisarz przez wydanie asygnacyj uspokajać raczył, obligujemy.

---

[267] *Jacek Stoiński.*

[268] *Andrzej Stanisław Załuski.*

Ponieważ nam wielebne panny pod tytułem św. Brygidy konwentu lubelskiego suplikowały, aby przy przywilejach dawnych konserwowane były, upraszamy ichm. panów posłów, aby in desideriis ich JKM instent.

W. jm. pana Michała Wronowskiego stolnika wyszogrodzkiego asygnacyja zaległa, aby była zapłaconą.

Które to wszystkie zgodnie ustanowione uchwały, punkta, artykuły, praesentis laudi ręką wielmożnego jm. pana marszałka koła naszego rycerskiego podpisać zlecamy i one ad acta grodu lubelskiego podać upraszamy. Datum na miejscu konsultacyj zwyczajnym d. 17 mensis septembris 1738 anno.

Remigian z Stoieszyna Stoiński łowczy latyczowski, marszałek koła rycerskiego prześwietnego województwa lubelskiego mp.; Andrzej Gruszecki miecznik nowogródzki, asesor województwa lubelskiego; Maciej Sołtyk kasztelanic lubelski, asesor pierwszy mp.

CLXXXIX. Sejmik deputacki w Lublinie 14 września 1739 r.

Sejmik został zerwany. Por. Deputaci, cz. IV, s. 281.

CXC. Sejmik boni ordinis w Lublinie 15 września 1739 r.

Informacji na temat tego sejmiku nie odnaleziono.

CXCI. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 22 sierpnia 1740 r

Sejmik został zerwany na skutek tumultu wszczętego przez część drobnej szlachty lubelskiej (m.in. Koźmianowie, Sobieszczańscy, Zakrzewscy). Szczegóły zajścia przedstawione są w zamieszczonym poniżej laudum.

1. Laudum (manifestacja) sejmiku przedsejmowego w Lublinie 22 sierpnia 1740 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 329, k. s. 1236–1238 – oryginał;* **Rkp. 2.** *B.PAU-PAN 8326, k. 197–198v – kopia (brak zakończenia, pominięte kilkanaście nazwisk sygnatariuszy tego laudum).*

[s. 1236] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego za uniwersałem JKMci P.n.m. na miejsce konsultacjom naszym zwyczajne, to jest do kościoła ojców dominikanów zgromadzeni. Kiedy przy niesłychanej, nie tak synów własnej ojczyzny i jakoby obywatelow województwa naszego, ale raczej wiolatorów prawa ojczystego, wolności, prerogatyw senatorskich i szlacheckich, nieraz na obradach naszych sejmikowych praktykowanej zuchwałości i teraz osobliwiej podczas publicznej obrady naszej sejmiku poselskiego, ciż sami audaces wszelkich prerogatyw i dobrego porządku violatores, to jest ichm. Jan, Antoni i Krzysztof Koźmianowie, Michał i Józef Zakrzewscy, Kazimierz Modrzycki, Górny

i inni Sobieszczańscy i ich koligacyja im wiadoma oraz i jm. pan Walenty Dybowski, jako tej kompanijej excepującej z ichm. panami Koźmianami pryncypalni violatores, non ratione liberi veto, które w nas wszystkich w całym województwie delikatnie zawsze obserwowane, ale szczególnie sola vi temeritatis. Naprzód, co należy ad integritatem honoru Boskiego i Świątyni Jego Pańskiej zdradziecko i nigdy niespodziewanie we drzwi poboczne tegoż kościoła napadszy, krzykiem i tumultem temuż boskiemu honorowi nie przepuścili. Co zaś należy do bezpieczeństwa, wolności i prerogatywy senatorskiej i każdego z nas urzędników i szlachty, osobliwiej i pryncypialniej ichm. panowie Koźmianowie i inni wyżej wyrażeni j.w. imci pana kasztelana naszego lubelskiego[269] de ossibus nostris patriotae przez niezliczone w całym wieku swoim zasługi dexteritate aequanimitate et suprema virtutum emeritissimum et dignissimum, z gołymi szablami atakowali i usilnie rąbać z odebraniem życia chcieli. Honor nieuczciwymi słowy lżyli, tudzież i broniących tegoż j.w. jmci pana kasztelana godnych urzędników na honorze i zdrowiu agrawowali i obrady nasze nieuczciwą zuchwałością naszedwszy i rozpędziwszy, w stolik jmci pana dyrektora koła naszego, osobliwiej jm. pan Jan Koźmian i Walenty Dybowski kilka razy rąbnąwszy, z tymże tumultem z kościoła wyszli, a po tym znowu powtórnie i po trzecie z tąż niepochamowaną zuchwałością obrady nasze publiczne naszli. Zaczym dotąd nimiae pacientiae nostrae nad wielą przeszłymi na sejmikach przez tychże ichm. popełnianymi inkonweniencyjami [198] nie mogąc temerariam [s. 1237] hanc uskromnić audaciam, subeniendo honorowi boskiemu, tudzież senatora naszego i urzędników naszych tak godnych i w sercu każdego z nas distincto affectu et meritis zasłużonych urzędników i szlachty subveniendo prawom ojczystym i wolności. Dajemy tę specjalną plenipotencyję naszą urodzonemu jm. panu Stanisławowi Kłembowskiemu wicesgerentowi grodzkiemu mielnickiemu, plenipotentowi naszemu generalnemu, aby tak niegodziwą sprawę i pomienionych ichmciów, publicznych z dawna egzorbitantów excesa, in sanctuario justitiae, to jest w prześwietnym Trybunale Koronnym Lubelskim et in omni ubi venerit fero promowował, atentował i imieniem całego województwa naszego jako też oraz i sam nasz concivis jako delator usque ad finalem causae decisionem prozekwował. Co jako temuż plenipotentowi naszemu zalecamy. Tak ten dokument naszego zlecenia rękami naszymi podpisujemy. Działo się w kościele lubelskim ojców dominikanów podczas sejmiku poselskiego. Dnia 25 sierpnia roku 1740.

Jan Rojewski marszałek województwa lubelskiego, Maciej z Suchodół Suchodolski kasztelan lubelski mp., Ignacy Humiecki stolnik koronny,

[269] *Maciej Suchodolski.*

Michał Trzciński chorąży lubelski mp., Stanisław z Bejdów Rzewuski stolnik ziemi łukowskiej mp.; I. Trzciński k[omornik] l[ubelski] mp.; Jan Drzewiecki; Jerzy Ignacy Szaniawski cześnik lubelski mp.; Stanisław Wybranowski s[karbnik] l[ubelski] mp.; Romuald Wybranowski chorąży urzędowski mp.; Antonius a Gołąbki Jezierski vicecapitaneus castrensis lublinensis mp.; Mikołaj Nieprzecki podczaszy urzędowski, pisarz grodzki lubelski; Aleksander Skarbek Kiełczewski pod[stoli] u[rzędowski] mp.; Felicjan Bielski mp.; Antoni Trzciński mp.; Maciej Grajewski mp.; Józef Ługowski c[eśnik] ł[ukowski], r[egent] g[rodzki] l[ubelski] mp.; Franciszek Michał Rzewuski skarbnik ziemi łukowskiej, będący przy tym; J. Zawoyski mp.; Tomasz Suffczyński ł[owczy] z[iemi] ł[ukowskiej] mp.; Roch Antoni Kłembowski miecznik ziemi łukowskiej mp.; Florian Iżycki c[eśnik] l[atyczowski] mp.; Ludwik Jezierski, Kazimierz Józef Skarbek Kiełczewski r[egent] z[iemski] l[ubelski]; Stanisław Trzciński mp.; Piotr Poniatowski mp.; Józef Suchodolski p[odczaszy] w[innicki] mp.; Aleksander Suchodolski; Antoni Tuszowski jako asesor sekundarz; Andrzej Szaniawski s[tolnik] [czernihowski?]; Krzysztof Pszonka m[iecznik] l[ubelski]; Józef Gruszecki skarbnik czerski; Stanisław z Tuszowa a Giełczew Tuszowski mp.; Antoni Stryjkowski; Józef Dunin Szczygielski; Walenty Jan Kazimierz Karwowski Golian mp.; Gabriel Sosnowski.

CXCII. Sejmik deputacki w Lublinie 11 września 1740 r.

Sejmik został zerwany. Por. Deputaci, cz. IV, s. 287.

CXCIII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 13 września 1740 r.

Sejmik boni ordinis został zerwany, mimo tego zebrana szlachta podjęła uchwałę dotyczącą wyboru dystrybutora soli suchedniowej.

1. Uchwała w sprawie soli suchedniowej

Rkp. *APL, CLRMO 278, k 552–553 – oryginał; do grodu lubelskiego celem dokonania oblaty dostarczył ur. Antoni Szpakowski 14 IX 1740 r.*

[k. 552] My, niżej podpisami naszymi wyrażeni, województwa lubelskiego urzędnicy et concives, przyznajemy praesenti recognitione, iż ponieważ sejmik województwa naszego lubelskiego boni ordinis, infelici sorte, nie doszedł, zaczym subveniendo omni possibili modo, całości interesów naszych wojewódzkich, żeby sól ze skarbu JKMci na województwo nasze należąca, cum universali nas wszystkich detrimento, w tymże JKMci skarbie nie zalegała, owszem pro commodo universo unicuique portio tejże soli concernens tribuatur unanimi voto et assensu nostro, uprosiliśmy do odebrania pomienionej, ze skarbu koronnego na województwo nasze

należącej soli i oraz do dystrybuty onejże, w. jm. pana Floriana Iżyckiego cześnika latyczowskiego, obligując tegoż w. jm. pana, aby sól pomieniona odebrawszy, munium dystrybuty onejże w województwie naszym adimplere raczył. O co jako tegoż w. jm. pana cześnika latyczowskiego [k. 552v] afektem i obligacyjami naszymi obstringimus, tak eo modo instrument niniejszy rekami naszymi podpisujemy. Działo się w Lublinie d. 14 septembris a.D. 1740.

Maciej z Suchodół Suchodolski kasztelan lubelski mp.; Stanisław Sługocki stolnik chełmski, marszałek Trybunału Koronnego mp.; Michał Trzciński chorąży województwa lubelskiego mp.; Romuald Wybranowski chorąży urzędowski mp.; Jacek Stoiński sędzia ziemski lubelski; Walerian Trębiński podczaszy lubelski mp.; Dominik Stoiński stolnik województwa, sędzia grodzki lubelski mp.; Paweł Orzechowski podstoli lubelski mp.; Antonius a Gołąbki Jezierski vicecapitaneus lublinensis mp.; Nicolaus Stanislaus Kostka Nieprzecki pocillator districtus urzędoviensis mp.; Jan Skarbek Kiełczewski stolnik urzędowski mp.; Aleksander Suchodolski łowczy województwa lubelskiego, salva restitutione mei contingentis; Stanisław Leon Wybranowski skarbnik województwa lubelskiego; Ludwik Drzewiecki skarbnik urzędowski mp.; Józef Skarbek Kiełczewski regent ziemski lubelski; Maciej Grajewski podstoli latyczowski; Aleksander Suchodolski mp.; Jacek z Drzewice Głuski; Józef Suchodolski mp.; Józef z Tokar Tokarzewski starosta świdnicki mp.; Remigian Trębiński mp.; Jakub Jemiałkowski.

CXCIV. Sejmik deputacki w Lublinie 11 września 1741 r.

Sejmik został zerwany.

1. Manifestacja szlachty w sprawie unieważnienia sejmiku deputackiego w Lublinie 11 września 1741 r.

Rkp. *APL, CLRMO 280, k. 791–791v – oblata; w grodzie lubelskim oblatowała grupa szlachty, wymienionej w manifestacji 11 IX 1741 r.*

[k.791] Magnifici ac Generosi Palatinatus Lublinensis Incolae de nullitate electionis Illustrissimum Magnificorum Deputatorum ad Tribunal Regni.

Ad officium et acta presentia castrensia capitanealia Lublinensia personaliter venientes Magnifici ac Generosi Joanes Gałęzowski ensiferida lublinensi, Stanislaus et Antonius Tuszowscy, Joannes Koźmian, Michael Zakrzewski, Nicolaus Niezabitowski, Nicolaus Dembiński, Petrus Ostrowski, Paulus Rzymowski, Casimirus Modrzycki, Stanislaus Job Rożniata Sobieszczański, Joannes Wielobycki, Antonius Ostrowski, Joannes Laskowski, Albertus Żołądkowski, Jacobus Żabicki, Mathias Chrzanowski, Felicianus Dybowski, Antonius Świderski, incolae et

terrigenae palatinatus presentis lublinensis districtus urzędowiensis obviando cujvis[?] indemnitati providendo que liberi veto omnimodae securitati manifestati [...] idque in eo quod cum i[i]dem manifestantes ob suas legales rationes comitiolis palatinatus presentis lublinensis electionis Judicum Deputatorum, tum et magnifici eorundem comitiolorum Marschalci contradixerit, et ex ecclesia, loco que eorundem comitiolorum, solito cum protestationibus suis exeverint, ne post factas post se protestantes manifestationes illustres et magnifici atque generosi senatores, dignitarii, officiales, atque reliqui incolae et terrigenae ejusdem Palatinatus Lublinensis in contrarium praemissarum protestationum manifestantum, in convulsionemque liberi veto, unicae pupillae libertatis, et totius Reibublicae Polonae aliquod contradictioni manifestantium inferant praejudicium, et quo praetextu easdem comitiolas, et deputatos formare queant, de nullitate eorundem comitiolorum, electionisque, tam magnifici mareschalci, quam deputatorum si, et in quantum quo colore, aut praetextu eveniet, idque adhaerendo Cardinalibus Juribus, de libero veto sancitis et per totum Orbem Poloniarum et Magnum Ducatum Lithuaniae observatis. Iterum atque iterum manifestantur offerendo se circa praemissam manifestationem si, et in quantum opus fuerit, opposituros velle?, salva melioratione hujus [k. 791v] manifestationis, si opus fuerit, sibi reservata, hac sua manifestatione, ad id accedente.

CXCV. Sejmik boni ordinis w Lublinie 13 września 1741 r.

Sejmik boni ordinis został zerwany, mimo tego zebrana szlachta podjęła uchwałę dotyczącą wyboru dystrybutora soli suchedniowej.

1. Uchwała w sprawie soli suchedniowej

Rkp. *APL, CLRMO 283, s. 42–43 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował Stanisław Borkowski.*

[s. 43] My rady, dygnitarze, urzędnicy prześwietnego województwa lubelskiego, chcąc po niedoszłym irrito eventu sejmiku boni ordinis naszego, rebus succurere labsis, inter alia obrad naszych desideria, aby sól suchedniowa w skarbie JKMci koronnym nie zalegała, o której soli porządnej dystrybutę, dekret w Trybunale Koronnym Skarbowym Radomskim cum ante actis województwa naszego distributoribus intercessit i niżeli tenż dekret ad executionem sui przyjdzie, propter majorem dispositionis nostrae securitatem oraz przyprowadzenia do skutku ułożenia tymże dekretem naznaczonej taryfy, obraliśmy do tejże dystrybuty soli e gremio sui virum magnae aestimationis, ac in rebus agendis probatissimum, wielm. jm. pana Antoniego z Gołąbków Jezierskiego, podstarościego grodzkiego lubelskiego, na rok jeden teraźniejszy, ab acta praesenti idący. Którego to

jm. amore boni publici et votorum nostrorum foedere obligujemy, ażeby quanto melius et accuratius, tęż sól suchedniową, czyliż to według ułożonej przyszłej taryfy, lub też solito antiquo usu, rozdaważ inter concives województwa naszego raczył, stosując się do taryfy łanowej wojewódzkiej z dawna będącej, tudzież według dawnego zwyczaju, po tynfowi od beczki za fatygi swoje akceptował, którego iterate affectu nostro ad praemissa exequenda obligując, ten instrument rękami naszymi podpisujemy. Działo się w Lublinie d. 13 Septembris a.D. 1741.

Maciej z Suchodół Suchodolski kasztelan lubelski mp.; Michał Trzciński chorąży lubelski mp.; Romuald Wybranowski chorąży powiatu urzędowskiego; Mikołaj Nieprzecki podczaszy powiatu urzędowskiego, pisarz grodzki lubelski; Stanisław Wybranowski skarbnik województwa lubelskiego; Ludwik Drzewiecki skarbnik urzędowski mp.; Jan Rojewski chorąży parnawski ręką [s. 43] własną podpisuję; Stanisław Antoni z Trzcinnika Trzciński skarbnik ziemi łukowskiej, komornik ziemski lubelski; Jan Drzewiecki podczaszy dobrzyński; Michał Trzciński miecznik lubelski mp.; Florian Iżycki cześnik latyczowski mp.; Andrzej Gruszecki cześnik nowogrodzki mp.; Kasper Koźmiński skarbnik łomżyński; Kazimierz Wojciechowski stolnik różański; Jakub Jemiałkowski; Stanisław z Tuszowa Tuszowski podstoli bracławski mp.; Antoni z Tuszowa Tuszowski skarbnik halicki; Franciszek Gromek Zbysław mp.

CXCVI. Sejmik deputacki w Lublinie 10 września 1742 r.

Sejmik został zerwany. Por. Deputaci, cz. IV, s. 302.

CXCVII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 11 września 1742 r.

Sejmik boni ordinis prawdopodobnie został zerwany.

CXCVIII. Sejmik deputacki w Lublinie 9 września 1743 r.

Sejmik został prawdopodobnie zerwany. Por. Deputaci, cz. IV, s. 310.

CXCIX. Sejmik boni ordinis w Lublinie 10 września 1743 r.

Sejmik boni ordinis został prawdopodobnie zerwany.

CC. Sejmik elekcji podkomorzego w Lublinie 28 lipca 1744 r.

1. Laudum sejmiku elekcji podkomorzego w Lublinie 28 lipca 1744 r.

Rkp. *APL, CLRMO 294, k. 1129–1130 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Felicjan Roszkowski 28 VII 1744* r.

[k. 1129v] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego, ziemi łukowskiej i powiatu urzędowskiego za uniwersałem j.w. jm. pana Macieja z Suchodoł Suchodolskiego kasztelana lubelskiego, pretio boni publici na sejmik podkomorski województwa naszego de data w Lublinie die 14 julii ano praesenti 1744 wydanym i do aktów grodzkich lubelskich feria tertia in crastino festi Sanctae Matgaretha Virginis et Martyriis anno eodem, dla innotescencyji całemu województwu per oblatam podanym, na miejsce wszelkim obradom i konsultacyjom naszym zwykłe, tu do Lublina na czas wzwyż wspomniany w uniwersale pomienionego sejmiku naznaczony, to jest na dzień dzisiejszy 28 miesiąca lipca w roku niniejszym 1744, zjechawszy się i do kościoła wielebnych ojców dominikanów lubelskich in communi congremio totius nobilitatis całego województwa naszego zszedłwszy się, po zagajeniu tego sejmiku przez zwyż wspomnianego j.w. jm. pana kasztelana lubelskiego, senatora naszego i po podaniu za dyrektora tegoż sejmiku w. jm. pana Floriana z Iżyc Iżyckiego cześnika latyczewskiego, który zgodnymi głosami wszystkich ichm. braci na tenże sejmik zgromadzonych za marszałka obrany oraz z ichm. pany niżej wyrażonymi asesorami uproszony jest, ad mentem praw ojczystych servata omni [k. 1130] integritate liberii veto do pomienionego sejmikowania przystępując, zważywszy niemałe szkodę i omieszkanie w sądach granicznych i obrządkach województwa naszego potrzebnych przez wakowanie podkomorstwa. Motivo communis omnium boni publici prosiliśmy zaraz pomienionego j.w. jm. pana pana kasztelana naszego lubelskiego o podanie ichm. panów kandydatów na pomieniony urząd podkomorski województwa naszego, których do vota nostra podanych, znając wielkie erga patriam et palatinatum nostrum merita, nemine contradicente i owszem unanimi omnium assensu et publicis votis obraliśmy i uprosiliśmy za kandydatów na tenże urząd podkomorski pariter zdolnych, ww. ichm. panów: Franciszka z Gołąbków Jezierskiego łukowskiego i Romualda Wybranowskiego urzędowskiego chorążych, Pawła na Wojciechowie Orzechowskiego podstolego lubelskiego i Franciszka na Nowosielcu i Zakrzu Nowosielskiego wojsk JKMci i Rzeczpospolitej koronnych pułkownika. Których to ichm. kandydatów jako unanimiter et publicis omnium nemine contradicente votis i wolnymi głosami wszystkiego rycerstwa i dygnitarzow całego województwa naszego obranych, do woli JKMci P.n.m., tanquam Patris Patriae szczęśliwie nam panującego stosując podajemy, a podanych łasce i respektowi JKMci pańskiemu, przy złożeniu do stóp JKMci wiernie życzliwych serc naszych, rekomendujemy. Działo się w Lublinie in conventiculo particulari dygnitarzow i urzędnikow i całego rycerstwa województwa lubelskiego, dnia 28 miesiąca lipca 1744.

Florian z Iżyc Iżycki cześnik latyczowski, prześwietnego województwa lubelskiego sejmiku podkomorskiego marszałek mp.; Jan Trojan

Niezabitowski prześwietnego województwa lubelskiego asesor; Franciszek na Zabielu Zabielski burgrabia grodzki przemyski, tegoż województwa lubelskiego asesor; Franciszek Trzciński cześnik mielnicki[270] mp.

Nominację na podkomorzego lubelskiego uzyskał Jan Franciszek Nowosielski (Urzędnicy województwa lubelskiego, s. 39, nr 207).

CCI. Sejmik elekcji sędziego ziemskiego w Lublinie 29 lipca 1744 r.

1. Laudum sejmiku elekcji sędziego ziemskiego w Lublinie 29 lipca 1744 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 294, k. 1132–1133v – oblata; w grodzie lubelskim oblatował Franciszek Skarszewski skarbnik sieradzki 29 VII 1744*; **Rkp. 2.** *B.PAU-PAN 8326, k. 199–201 – kopia.*

[k. 1132v] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe województwo lubelskie, zjechawszy się do Lublina na miejsce obradom naszym i wszelkim konsultacyjom zwyczajne, do kościoła wielebnych ojców dominikanów na sejmik electionis sędziego ziemskiego lubelskiego, dnia 29 miesiąca lipca roku 1744, a to in virtute uniwersału j.w. jmci pana Macieja z Suchodoł na Wojcieszkowie i Dorohusku Suchodolskiego kasztelana lubelskiego viri qua toga, qua sago w Rzeczyposplitej emeritissimi, w Lublinie die 15 Julii a.D. supra specificato ex vi muneris lege publica descripti concessaque temuż j.w. senatorowi województwa naszego eo in passu potestatis wydanego, a per oblatam ut juris et moris est, feria quarta post festum Sanctae Margaretha Virginis et Martyris proxima a.D. 1744 do grodu lubelskiego podanego, obwieszczając całemu rycerstwu prześwietnego województwa sejmik wyżej wyrażony, to jest obrania sędziego ziemskiego lubelskiego. Po szczęśliwym tedy zagajeniu pomienionego sejmiku przez j.w. jm. pana Macieja z Suchodoł Suchodolskiego kasztelana lubelskiego, przy znacznej frekwencyji i konkursie obywatelów prześwietnego województwa, podany za dyrektora i marszałka koła naszego rycerskiego w. Józef z Suchodół Suchodolski podczaszy [k. 1133] winnicki activitate et dexteritate vir probatus e gremio nostri wraz z ichm. pany asesorami niżej wyrażonemi. Prawa tedy omni integritate liberi veto obserwując illes natura naszych obrad i konsultacyji, do denominacyji ichm. panów kandydatów do funkcji sęstwa ziemskiego lubelskiego, viros sedatos idoneos et emeritos, prześwietnego województwa terrigenas et compatriotas qua probitate morum, qua virtute praecommissorum negotiorum qua activitate in sustinendis całego województwa powierzonych sobie negotiis, tudzież in publico całej Rzeczypospolitej wyprobowanych i doświadczonych viros emeritissimos w.: Dominika na Stojeszynie Stoińskiego stolnika województwa lubelskiego, Aleksandra Skarbka Kiełczewskiego podstolego powiatu

[270] *W spisie urzędników podlaskich nie odnotowano cześnika mielnickiego o takim nazwisku.*

urzędowskiego, Stanisława z Trzcinnika Trzcińskiego skarbnika łukowskiego, komornika ziemi lubelskiej, Ludwika z Drzewcy Drzewieckiego skarbnika powiatu urzędowskiego, j.w. jm. pan kasztelan lubelski publica voce przystąpił. Których to ichm. zważywszy innatas virtutes tanto saeculo w antenatach i osobach w województwie naszym wypraktykowanych, jako i w onych że samych toties wypróbowanych, całe koło rycerskie unanimi votorum plausu et assensu na pomienionych kandydatów nemine contradicente zgodzili się. Tak tedy zważywszy zgodne całego koła naszego głosy, majestatowi JKMci P.n.m. szczęśliwie nam panującego zgodnie obranych prezentujemy, supremo arbitrio distributivae gratiae do rąk pełnych faworów sortem onych oddajemy. Działo się w Lublinie dnia 29 lipca r.P. 1744.

Józef z Suchodół Suchodolski [k. 1133v] podczaszy winnicki, marszałek koła rycerskiego na sejmik sęski ziemski lubelski tegoż województwa mp.; Benedykt Węgleński łowczy latyczowski, asesor tegoż sejmiku electionis sędziego ziemskiego lubelskiego mp.; Franciszek Leszczyc Skarszewski asesor tegoż sejmiku electionis sędziego ziemskiego lubelskiego mp.; Stanisław Kostka Iżycki cześnik czernihowski, asesor na sejmiku electionis kandydatów do sęstwa ziemskiego lubelskiego województwa tegoż mp.; Andrzej Gruszecki miecznik nowogródzki, asesor na sejmiku electionis kandydatów do sęstwa ziemskiego lubelskiego tegoż województwa mp.

Nominację na sędziego lubelskiego uzyskał Dominik Stoiński (Urzędnicy województwa lubelskiego, s. 47, nr 285).

CCII. Sejmik elekcji podsędka ziemskiego w Lublinie 30 lipca 1744 r.

1. Laudum sejmiku elekcji podsędka ziemskiego w Lublinie 30 lipca 1744 r.

Rkp. *APL, CLRMO 294, k. 1140–1141v – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Aleksander Węgliński 30 VII 1744 r.*

[k. 1140v] My Rady, dygnitarze i urzędnicy prześwietnego województwa lubelskiego wraz z w. ichmciami bracią naszą, za uniwersałami j.w. jm. pana Macieja z Suchodoł Suchodolskiego kasztelana lubelskiego, senatora naszego, na sejmiki tak podkomorski, jako i ziemstwa lubelskiego, całemu zgromadzeniu województwa naszego wydanemi, tudzież ad mentem praw koronnych dwiema niedzielami przed terminem elekcyji do grodu województwa naszego per oblatam podanemi, zjechawszy się do Lublina na dzień elekcyjom przypadający podkomorzego i ziemstwa lubelskiego, na miejsce publicznym obradom i konsultacyjom naszym przyzwoite, w kościele wielebnych księży dominikanów z dawna wyznaczone zszedłwszy się, invocato Nomine Domini, za inspiracją Ducha

Przenajświętszego unanimitatem, non interruptam, inter concives województwa statecznie zachowując, po doszłych szczęśliwie sejmikach onegdajszym podkomorskim i wczorajszym sęskim, uprosiliśmy unanimi votorum consensu za dyrektora do laski marszałkowskiej koła naszego virum probatum i do tej funkcji idoneum [k. 1141] et capacem, w. jm. pana Jana Drzewieckiego podczaszego dobrzyńskiego. Także za asesorów temuż marszałkowi naszemu w. ichm. panów: Kaspra Kośmińskiego skarbnika łomżyńskiego, Andrzeja Kłodnickiego komornika granicznego chełmskiego, Stanisława Tuszowskiego miecznika żytomierskiego i Jacka Iżyckiego łowczego rawskiego. Za których to ww. marszałka i asesorów inauguracyji i usilnym staraniu, poddanych przez jw.jm. pana kasztelana lubelskiego, senatora naszego, do funkcji podsędkostwa lubelskiego kandydatów e gremio concivium nostri wysadzonych, w. ichm. panów: Waleriana Trembińskiego podczaszego lubelskiego, Stanisława Wybranowskiego skarbnika lubelskiego, Jana Rojewskiego chorążego parnawskiego i Jacka Głuskiego cześnika bracławskiego, de sinu województwa naszego pochodzących, nunquam satis laudandos viros i tegoż ziemskiego dynitarstwa mentes capacissimas. Wotując się wszyscy wielmożni ichm. panowie dygnitarze cum tota nobilitate całego kongresu na sejmik dzisiejszy, bez wszelkiej kontradykcyji i naruszenia liberi veto, pomienionych w. ichm. kandydatów unanimi votorum concivium województwa naszego i ziemi łukowskiej assensu obraliśmy. Których to w. ichm. panów kandydatów do funkcji podsędkostwa ziemi lubelskiej uproszonych amore boni publici obligujemy, ażeby w jako najprędszym czasie do prezentowania się Najjaśniejszemu Majestatowi JKMci P.n.m do Warszawy [k. 1141v] jechali. W czym w. jm. pan dyrektor laski marszałkowskiej z w. ichm. pany asesorami, swoje ponawiając ekspostulacyje do w. kandydatów za konsensem w. urzędników et totius nobilitatis województwa naszego uprosiliśmy do podpisania i stwierdzenia rękami własnemi teraźniejszej elekcyji, w. marszałka i asesorów. Działo się w Lublinie w kościele wielebnych ojców dominikanów dnia 30 lipca r.P. 1744.

Jan Drzewiecki podczaszy dobrzyński, marszałek koła rycerskiego sejmiku podsędkowskiego prześwietnego województwa lubelskiego; Kasper Grot Kośmiński asesor, skarbnik łomżyński; Andrzej Kłodnicki komornik graniczny ziemi chełmskiej i powiatu krasnostawskiego, asesor; Stanisław z Tuszowa Tuszowski miecznik ż[ytomierski], asesor mp.; Aleksander Jacek z Iżyc Iżycki wicesgerent grodzki kruszwicki, na sejmiku podsędkowskim województwa lubelskiego asesor mp.

Nominację na podsędka lubelskiego uzyskał Walery Trębiński (Urzędnicy województwa lubelskiego, s. 41, nr 228).

CCIII. Sejmik elekcji pisarza ziemskiego w Lublinie 30 lipca 1744 r.

1. Laudum sejmiku elekcji pisarza ziemskiego w Lublinie 30 lipca 1744 r.

Rkp. *APL, CLRMO 294, k. 1149–1150v – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Ignacy Bo(a) bicki burgrabia grodzki gostyński 31 VII 1744r.*

[k. 1149] My rady, dygnitarze, urzędnicy województwa lubelskiego razem z w. ichmciami bracią naszą, za uniwersałami j.w. jm. pana Macieja z Suchodoł [k. 1149v] Suchodolskiego kasztelana lubelskiego, senatora naszego, viri per omnes meritorum gradus probatissimi, na sejmiki tak podkomorski, jako i ziemskie lubelskie nam wydanymi według prawa koronnego w grodzie lubelskim dwiema niedzielami przed terminem elekcyjom teraźniejszym przypadającym, per oblatam do grodu lubelskiego podanemi, zjechawszy się do Lublina na dni przez uniwersały elekcyjom wyznaczone w kościele wielebnych ojców dominikanów na miejscu publicznym obradom naszym i konsultacyjom przyzwoite. Post tot dicrimina rerum, po tak długiej ekspostulacyji, szczególnie pożądanej szczęśliwości publicznej i braterskich serc unii, invocato Nomine Domini i za inspiracyją Ducha Świętego tęż samą non interruptam unanimitatem między sobą, jako prawdziwi aurea libertatis conservatores, zachowując i stateczną przyjaźń konserwując, a bardziej życząc optimum ordinem w województwie naszym, który jest rerum anima, tudzież actorum nieśmiertelnej konserwacyji. Po doszłych szczęśliwie sejmikach, tak podkomorskim na dniu przedonegdajszym, jako i sęskim na dniu onegdajszym, tudzież podsędkowskim ziemskim na dniu wczorajszym, uprosiliśmy in coronidem kilkudniowego sejmikowania naszego unanimi votorum consensu za dyrektora do laski marszałkowskiej wielmożnego jm. pana Antoniego z Trzcinnika Trzcińskiego cześnika różańskiego oraz i wielm. ichm. panów asesorów Józefa Iżyckiego cześnika bracławskiego, Józefa Nieprzeckiego łowczego stężyckiego, Franciszka Libickiego wicesgerenta łukowskiego, Jędrzeja Głuskiego. Za których sesyi i usilnym staraniu około dobra pospolitego przez j.w. jm. pana kasztelana lubelskiego, na funkcję pisarstwa ziemskiego podanych kandydatów, w. ichm. panów: Mikołaja Nieprzeckiego podczaszego urzędowskiego, pisarza grodzkiego lubelskiego, [k. 1150] Adama Suchodolskiego podczaszego i sędziego ziemi krasnostawskiej, Ludwika Jezierskiego komornika ziemskiego lubelskiego, Stefana Gałęzowskiego kasztelanica lubelskiego, de ossibus województwa naszego pochodzących, omnes pares, omnes grandes i do tak znamienitej województwa funkcji capacissimos. Których una lucum cervix dabit omnibus astris e gremio nostri zobligowaliśmy, et unanimi województwa naszego concivium assensu bez wszelkiej kontradycyjej i naruszenia wolności obraliśmy. Których amore

boni publici obstringimus, ażebyw jako najprędszym czasie do prezentowania się Najjaśniejszemu Majestatowi JKMci passum moveant i jego się nieśmiertelnej łasce i respektowi pańskiemu wraz z całym województwem naszym insynuowali. Oraz dla większej konfirmacyji i waloru obrad naszych elekcjonalnych uprosiliśmy jednąż zgodą i sercem w. ichm. panów posłów, w. jm. pana Stanisława z Trzcinnika Trzcińskiego skarbnika ziemi łukowskiej, komornika ziemskiego lubelskiego, na dniu onegdajszym kandydata do ziemskiego sęstwa lubelskiego, który w imieniu i w rzeczy constantem zawiera meritorum gloriam, tudzież w. jm. pana Stefana Gałęzowskiego kasztelanica lubelskiego, jako prolem non inficendum parenti, et novum sub sole sidus, aby przy najgłębszej Majestatowi JKMci P.n.m adoracyji, sparta hanc publicznych konsultacyji naszych intemerata activitate wsparli et quod substantia rei est z tych szesnastu kandydatów, tak na podkomorstwo, jako i na ziemstwo zupełne lubelskie, ojcowskiemu sercu JKMci P.n.m prezentowali, z których by czterech JKM P.n.m wybrać raczył [k. 1150v] pati/parti partiendo distributivae ad fulcrum et decus województwa oraz i na ozdobę [...] Regie Maiestatis, tudzież i j.w. jm. pana kasztelana lubelskiego senatora naszego, jako nunquam satis laudamus patrem województwa naszego, et gemmam braterskich serc i ojczystej korony, w. ichm. panowie posłowie do respektu Najjaśniejszego Majestatu JMci P.n.m. ażeby insynuowali nieustanną obligacyję afektów naszych upraszmy i mocno instamus, zawdzięczając temuż j.w. senatorowi naszemu dawne i teraźniejsze przy sejmikowaniu naszym podjęte trudy i fatygi. Którym to ichm. panom posłom na zawdzięczenie zasług i podjętej imprezy, nieśmiertelną w sercach naszych zapisujemy obligacyję et perennes cultus nieodmiennie dexteritati tychże wielm. ichm. panów posłów ufając że munus hanc funkcyji swojej u Najjaśniejszego majestatu JKMci P.n.m. od koła całego województwa naszego wykonają. Do której to tak szczęśliwej elekcyji w. ichm. panów kandydatów do pisarstwa ziemskiego i w. ichm. panów posłów obligujemy w. jm pana marszałka koła naszego rycerskiego i w. ichm. panów asesorów braterską naszą kontentacyją, ażeby teraźniejszą uchwałę publicznych obrad naszych stwierdzić i rękami własnemi podpisać raczyli. Działo się w Lublinie w kościele wielebnych ojców dominikanów, dnia 30 [sic] lipca r.P. 1744.

Antoni z Trzcinnika Trzciński cześnik różański, marszałek koła rycerskiego electionis candidatorum na pisarstwo ziemskie lubelskie tegoż województwa lubelskiego mp; Józef Iżycki cześnik bracławski, asesor mp.; Józef Nieprzecki łowczy stężycki, asesor mp.; Franciszek Libicki w[icesgerent] ł[ukowski] mp., asesor.

Nominację na pisarza ziemskiego lubelskiego uzyskał Adam Suchodolski (Urzędnicy województwa lubelskiego, s. 34, nr 159).

CCIV. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 24 sierpnia 1744 r.

Uniwersałem z 13 lipca 1744 r., król August III zwoływał sejmiki przedsejmowe na 24 sierpnia 1744 (druk: ASWPK 1733–1763, s. 338–341). Egzemplarza adresowanego do województwa lubelskiego nie udało się odnaleźć.

1. Instrukcja posłom na sejm z sejmiku przedsejmowego w Lublinie 24 sierpnia 1744 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 294, k. 1361v–1367 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Aleksander Węgleński 15 IX 1744 r.;* **Rkp. 2.** *APL, CLRMO 292, s. 310–316.*

[k. 1361v] Instrukcyja prześwietnego województwa lubelskiego, stosująca się do instrukcyji danej od JKMci P.n.m., przez wielmożnego jm. pana Jacka Stoińskiego sędzica ziemskiego lubelskiego na sejmik przedsejmowy do województwa lubelskiego dana, j.w. ichm. panom posłom: Romualdowi Wybranowskiemu chorążemu lubelskiemu z województwa lubelskiego; Eustachemu Potockiemu staroście urzędowskiemu i tłumackiemu z powiatu urzędowskiego; Janowi Nowosielskiemu staroście łukowskiemu z ziemi łukowskiej, zgodnie obranym na sejm walny sześćniedzielny grodzieński w roku teraźniejszym podana, dnia 26 [sic] sierpnia r.P. 1744.

Ojcowskie koło miłej Ojczyzny naszej z słodka miłością staranie JKMci P.n.m., wdzięczną w sercach wiernych synów czyni impresyję, że mamy na tronie naszym polskim monarchę, króla i pana łaskawego, tak sprawiedliwego, tak mądrze roztropnego, iż tak o całości wszystkiego Królestwa, tak o w szczególności o województwach, ziemiach i powiatach ma [k. 1362] generalne w powszechnym pokoju miłościwe pieczołowanie, a której(ż) by to podane Orle Gniazda Polskiego Najjaśniejszego Majestatu, najłaskawszego słońca, nie widziało miłych wdzięcznych aperacyj, którym się cała Europa dziwuje, jak polska szczęśliwość, swobody i wolności między sąsiedzkiemi upałami dostatecznie zachowana w bezpiecznej całości. Dobroczynność własna najłaskawszego nam mile królującego świadczy [sic] Pana, że każdy wierny jego w Rptej poddany zasypia w domu wolnej ojczyźnie w dobrym pospolitem zachowane. Na które dzieła dobroci JKMci P.n.m. zapatrzywszy się, i nasze województwo lubelskie z głęboką do tronu pańskiego idąc adoracyją, nieśmiertelne przed niebem i światem zapisuje podziękowanie, życząc przy długoletnim fortunnym w zwycięstwach i publicznego pokoju konserwacyji panowania, a Rege Regum et Domino Dominum incolumem P.n.m. osoby majestatu i familii conservationem, oraz ażeby nas przytomnością i słodką zawsze rezydencyją swoją JKM P.n.m. raczył po główniejszych ojczyzny naszej miejscach ukontentować, et intra viscera kochanych własnych dzieci clementissimus pater continuo spoczywał. Alboż to nie oczywitedla dobra województwa naszego przybycie do ojczyzny P.n.m., a dopieroż i mieszkanie nasze łaskawe

[w] wnętrznościach Rptej naszej, kiedy zaraz i województwo nasze zgodnemi obywatelami podawszy na ziemskie urzędy kandydatów, zaraz pożądane odebrało ukontentowanie, kiedy JKM P.n.m. powszechną pochwalając zgodę w obieraniu [k. 1362v] kandydatów, łaską swoją osobliwszą potwierdzić raczył raczył ich. Przytym uważając znaczne prace usilne starania senatora naszego j.w. jm. pana kasztelana[271] w tych utrzymanych obradach i elekcyjach województwa ad consolationem serca nawet pańskiego, któremu tegoż zacne senatora zasługi w województwie naszym pro gloriae majestatis pańskiemu zalecamy sercu, ażeby inter bene emeritos cives pane bene merentium z wrodzonej królewskiej szczodrobliwości, JKM P.n.m. raczył tak sudores tanta merita totque labores praemisare i w tymże samym województwie probatum virtutem tegoż senatora ad vota et desideria civium consolari. Temuż najjaśniejszemu tronowi z pokorną rekognicyją rekomendujemy j.w. jm.pana wojewodę sandomierskiego[272], tak w województwie naszym czynione chwalebne dzieła, dane dowody i aplikacyję propter bonum publicum, z którymi zasług swoich talentami miłościwemu Panu JKMci supplici libello przypominamy ś.p. j.w. jm. pana wojewodę lubelskiego[273], którego praeclara in Republica merita, perennem memoriam ex cunctis civibus wyciągają oraz ażeby insolatium należących do tego imienia obmyślić sposób ukontentowania i za uczynione azardy fortuny, creditoribusn ex aerario publico exolutionem.

Aukcyja wojska, która jest wiele potrzebna dla zdrowia i obrony ojczyzny, tak polskiego, jako i cudzoziemskiego autoramentu, aby była erygowna w tej liczbie, jaka się będzie najzbawienniejsza zdawała Rptej. Zapłata zaś na te aukcyją wojska ma być stąd punktualna z kwart sprawiedliwych, na które powinna być lustracyja, z czopowego i szelężnego z [k. 1363] miast królewskich i dziedzicznych pochodzącego, exceptis villis nobilium. Oraz i skarb koronny powinien będzie na tęż aukcyję wojska contribuere, kiedy JKM P.n.m. do tego się nakłoni, aby suplement ze skarbu na wojsko aukcjonowane pieniężny pozwolony był, aby tym sposobem ulżyć ubogiem ludziom, żydowskie do tego przydając pogłówne, spisawszy ich po ich kahałach, a z poddanych i obywatelow ojczyzny znosząc, czopowe zaś i szelężne augmentować. Spodziewa się województwo lubelskie do sta tysięcy na tęż aukcyją wojska, byle tylko wszystkie libertacyje zniesione były, także wszystkich jurysdykcyj w samym mieście Lublinie i przyległościami, jako i całym województwie, gdzie tylko propinacyja jest.

[271] *Maciej Suchodolski.*

[272] *Jan Tarło.*

[273] *Adam Tarło, zm. 16 marca 1744 r. w wyniku pojedynku z Kazimierzem Poniatowskim.*

Skarb koronny aby tak prowenta obracał i ekspediował, jako nim Rpta dysponować będzie. Podskarbi zaś koronny, który pro tempora będzie, ażeby super fidelitatem tak prowentów, jako i ekspens uczynionych, na sejmie każdym przysięgał. Libertacyji szkodzącym dobru pospolitemu niedając, pisarzów, superintendentów, aby szlachtę bene posessionatos stanowił i to catholicae fidei, onychże rachunku sam in persona i to rigorose słuchał, przy tym doglądajac, ażeby kupcy nie byli od towarów agrawowani, tak według ustawionych instruktarzy, aby cła płacili i w kwitach aby dodawano było, od jakich towarów płacą i siła, skąd znaczna będzie do skarbu importancja. A zaś propter majorem fidelitatem superintendentes, pisarze regestra prowentow w grodach co pół roku per oblatam podać powinni, a tak ani skarb koronny ani kupiec ukrzywdzony nie będzie.

Sól, z której tak wielki jest skarb ojczyzny i województw opatrzenia, aby według dawnego postanowienia ad mentem legis płacona od beczki była po złotych cztery, o tym interponent activitatem ichm. panowie posłowie. Na tychże solnych [k. 1363v] komorach, aby wszyscy oficjalistowie szlachta bene possessionati et catholica fidei stanowieni byli. Kunegunda j.w. ichm. panów Lubomirskich, aby im była przywrócona z rekompensą pro eorum decessu, jako to jest in pactis conventis obwarowano. A sól województwa lubelskiego, aby według dawnego prawa na łany aby wydawana była.

Mennica aby reperowana była, w górach olkuskich, w dobyciu kruszców, i bita w niej moneta złota, srebrna niefałszowana, ad usum całego Królestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego. Kruszce zaś, aby zagranicę wywożone nie były, z postronnemi królestwami pogranicznemi, aby monety porównanie było.

Trybunał Koronny na którym gruntują się wszystkie fortuny stanu Rptej, aby był paenes authoritatem utwierdzony i wszelkiej zagęszczonej niesprawiedliwości ażeby zabieżyć, deputaci z województw, ziem i powiatów obrani in crastinum na sejmiku mają przysięgać coram dignitariis et nobilitate, jako żadną korupcyją nie da się odwieść od świętej i rzetelnej sprawiedliwości. Prezydent zaś aby obierany był e medio deputatorum colegii spiritualis more marszałka. Regestr directi mandati, aby był zniesiony, jako contrarius legi, regestrowi konserwatniemu czas naznaczony post officii cassandarum. Deputaci na Trybunale de occupantes stancyje, aby kamienice nie były rujnowane, płacić będą, a ciż deputaci od województw mają być salariati. Ażeby zaś tak zagęszczone nie były w Trybunale regestra, elekcyją podkomorzych, sędziów, podsędków, pisarzów, ichm. panowie senatorowie w województwach, ziemiach i powiatach po wydanych uniwersałach non negligent. Novitates które by mogły jakokolwiek wymyślone być ex ratione przeniesienia Trybunału Koronnego, jako i ziemstwa

województwa lubelskiego, aby były [k. 1364] oddalone, fortiter instabunt ichm. panowie posłowie, pro integritate całego województwa grassante hostilitate uprowadzonych ksiąg ex archivo województwa lubelskiego, a po uspokojeniu szczęśliwym na zupełną konserwacyję sprowadzonych non modico sumptu z Fortecy Zamojskiej przez godnej pamięci jm. pana Jacka na Stoieszynie Stoińskiego sędziego ziemskiego lubelskiego, juxta constitutionem anni 1726, instabunt ichm. panowie posłowie w łaskawą regratyfikację.

Indygenaty, aby secundum [...]centiam dawniejszych konstytucyji zachowane in toto były, toż samo i o nowo nobilitowanych, którzy przypuszczani być nie mają do nobilitacyji, tylko za wielką rekomendacyją ichm. panów hetmanów i wielką Rptej usługę.

Interes urodzonego Wąsowicza o miasteczko Kiszlak, Hajsyn, Myślińce, Karbówka, aby był aprobowany ad mentem przywileju od najjaśniejszego Jana Kazimierza króla polskiego, temuż imieniowi danego.

Trybunał Skarbowy Radomski, kiedy już cale Rptej niepożyteczny, gdyż rycerstwo mogą o sprawiedliwość dochodzić tak w Piotrkowskim, jako o Lubelskim Trybunale, lub w grodach, lub według porządku wojskowego w sądach hetmańskich, aby był zniesiony, i te ośmdziesiąt tysięcy ekspensy na tenże Trybunał Radomski ad dispositionem Reipublicae aby wrócone były.

Wojsko koronne ażeby ad disciplinam militarem et rygorem przyprowadzone było, ichm. panowie hetmani nowe artykuły podadzą do konstytucyji ingrosowania, a to dla obserwy augmentowanego wojska. Kampamenta JKM [k. 1364v] P.n.m. ma odprawować, ażeby dawne egzercitia i dziaeła wojenne przez polskie rycerstwo odnowione było, skąd będą i poczty liczniejsze i każdy kawaler starać się będzie maiestati w rycerskim dziele popisać. Także ordynacyje do licznych pocztów pociągnione były. Regimenty na praesidium stojące, aby z inwekty sian, traw, różnego zboża et omnium victualium ekstorsji żadnej nie czynili i stojąc po egzakcyjach, aby od kamienic płacili i zdzierstwa z ubogich ludzi na targ jadących nie czynili. Kupiectwa aby w całym Królestwie Polskim przyjść mogły do swojej pory, cła niesprawiedliwe i wymyślne i prywatne zdzierstwa, obelgi mają, którym kupcom w Koronie Polskiej christiani nominis, Żydzi w handlach przeszkadzać nie mają, swoich tylko według konstytucyj ciż Żydzi patrzeć mają handlów, jako to łojów, wosków, grubych płócien, starych rzeczy. Ciż Żydzi jeżeliby była jaka kradzież kościołów w którym kahale, aby ksiądz poprzysięgłwszy samotrzeć na kradzież, kahał kradzież całą płacił. Ciż Żydzi, aby na kształt Rzeczypospolitej tytułów nie uzurpowali, jako to sejmu, trybunału, ziemi i powiatu.

Manufaktury do główniejszych miast aby wprowadzone były upraszać będą ichm. panowie posłowie JKM P.n.m., miasta główniejsze w całym Królestwie Polskim w ruinę nie szły, przy swoich prawach aby zachowane były i kupiecwszelkiej depaktacji wymyślnych na nich nie nakładając podatków. Bruki do miast i drogi aby reperowane były oraz i z kamienic utrzymaniem.

Artyleryja koronna, na którą znaczne sumy ab anno 1717 Rzeczpospolita [k. 1365] łoży, aby była w działa, harmaty i różne amunicyje opatrzona, a ztych sum branych dał rachunek jm. pan generał artylerii na sejmie Rzeczypospolitej.

O dysydentach stanął ex anterioribus constitutionibus, ażeby zbory reperowane nie były, żarliwością staropolską wiary katolickiej instabunt ichm. panowie posłowie.

Stan szlachecki, tak przez walnych posłów do Rzymu wypraszał się od agrawacyj i niedyskretnych pozwów plebanów i już pozwolona była kombinacyja, w usu płacenie dziesięcin stwierdzono, teraz ichm. plebani na nowo zaczynają, nie uważając na konstytucyję anni 1634[274], którą konstytucyję potwierdzić i należycie opisać, aby ichm. plebani nas klątwami nie obciążali, które tak zagęszczone klątwy perstringunt chrześcijańskie dusze.

Moneta aby szła postanowioną ceną, czerwony złoty po zł 18, taler były po zł 8, tynf, złoty groszy 8, szóstak bity po groszy 13 bez szeląga, i miasta królewskie aby do zmieniania czerwonych złotych nie były przymuszone.

Mając wzgląd już właśnie na upadłe miasto nasze Lublin, na podźwignienie tego w handlach różnych, Grekom, czyli Węgrzynom wino handlującym w okolicy, aby surowy uczynić zakaz, reasumując in toto konstytucyję o składach miastu nadanych, także zakazując Żydom pod wielkim rygorem przedawania bławatów, sukna, tureckich towarów, srebra, złota, klejnotów, korzeni i brabanckich rzeczy, znosząc przy tym wszelkie protekcyje, które praejudicant prawa tego miasta, według konstytucyji nadanym.

Łanowej piechocie, żeby się żołnierz po egzakcyjach nie poniewierał po Polsce, naznaczone miejsce [k. 1365v] aby była zwożona przez posesorów łanowych płaca, a tak i województwa nie będą miały molestyji, które się działy przez egzekucyję.

Liberum veto, jako cardo libertatis na sejmie i innych sejmach, aby było inviolabiter obserwowane i konfederacja, aby wszelkiem sposobem zabieżona była, z której by szwankowało bonum całego królestwa.

Komisja między dobrami królewskimi i szlacheckimi na rozgraniczenie, aby była ekspediowana i to ma stan szlachecki ma sobie impetrare.

---

[274] *Chodzi zapewne o konstytucję „Kompozycja o dziesięciny" z 1635 r. VL, t. III, s. 407.*

Do czopowego i szelężnego, aby suma 100 000 mogła być aukcjonowana, przy komorach królewskich intra limites województwa lubelskiego, aby przykomorki być mogły, a to dla protekcji oddalenia i sztucznych sposobów ukrycia się od czopowego i szelężnego w mieście Lublinie.

Ojcowie dominikanie lubelscy królewskiej fundacji Drzewa Krzyża Świętego, z konwentami do siebie należącymi, w przywilejach swoich aby byli potwierdzeni i ze wsią Mętowem. Marki od ksiąg ziemskich i trybunalskich według konstytucyj, aby od celnika lubelskiego, secundum illam currentiam, aby były do wypłacenia nakazane i hiberna ex villa Trześniów terresti, zniesiona. Ojcowie pijarowie łukowscy w fundacyji swojej aby byli aprobowani. Instabunt ichm. panowie posłowie u stanów Rzeczpospolitej o aprobaacyję fundacyji szlachetnych panien kanoniczek fundowanych sub titulo Immaculatae Conceptionis Beatissimae Virginis Mariae, przez j.w. jm. panią Zamoyską ordynatową, w Warszawie w Marywilu. Ojcowie dominikanie zofiborscy, fundacji w. jm. pana [Jana Franciszka] Nowosielskiego podkomorzego lubelskiego, aby byli potwierdzeni. [k. 1366] Interes sukcesorów j. w. jm. pana Jana Mikołaja Daniłowicza podskarbiego koronnego, aby w swoiej satysfakcyji był uspokojony, od stanów Rzeczpospolitej. Interes sukcesorów w. jm. pana Zygmunta Chrzanowskiego podkomorzego brzeskiego W. Ks. Lit, publicznych interesach na ekspensa łozony, aby mieć mógł swoją satysfakcyję.

Cyganów et vagabundes personas, żeby nie byli po wsiach konserwowani, a stąd żeby nie było łotrostwa i kradziestwade medio Regni tallere i uczynione kradzieże serio po grodach karać.

Kamienica sukcesorów jm. pana Klemensa Olbięckiego dla znacznego spustoszenia, od podatku wszelkiego, od stania żołnierzy, dla reparacyji na lat kilka aby była libertowana.

Dla ubogacenia skarby Rzeczypospolitej przełożyć mają ichm. panowie posłowie, maiestati, senatorio ordini ac equestri, bardzo potrzebne skuteczne dzieło, ażeby ze zbożem do Gdańska nie posyłać, ale Gdańszczanie aby do Kazimierza przyjeżdżali, jako też do Wrocławia z wołami i wieprzami nie puszczać za granicę, ale Śląsk w naszych krajach swemi pieniędzmi kupując, u nas cła Rzeczypospolitej płacił. Do Węgier po wina, aby nie jeżdżano, ale na składach prawem postanowionych wina kupowano od Węgrów przywożone, a z tej miary znaczna by była suma importowana do skarbu Rzeczypospolitej, z tej ekonomii dobrze rozporządzona. I konie za granicę żeby nie były wykupywane i [k. 1366v] wyprowadzane z Królestwa Polskiego i W. Ks. Lit.

Niszczy się kraj polski z ludzi, których werbunki tak znaczne powyprowadzały, żeby tej krzywdy nie cierpiała Polska nasza, będą doglądali ichm. panowie hetmani in rigore lege descripto.

Miary, i te krzywdę wielką przynoszą ludziom i obywatelom kraju polskiego, aby wszędzie jednakowe były po miastach i miasteczkach, dla przedającego i kupującego seorsiva lege ichm. panom podwojewodzim injurigatur, którzy do jurysdykcyji swojej w miastach główniejszych aby pozywali. O naprawienie dróg każdego obywatela w kamienicach, dworach, nemine excepto cum rigore.

Umniejszenie krajów Rzeczypospolitej aby nie było, referent to desiderium województwa lubelskiego stanom Rzeczypospolitej ichm. panowie posłowie.

Wielebne panny wizytki lubelskie na fundacyje nową w Lublinie mają legowaną sumę od godnej pamięci j.w. jm. pana Stanisława Chomentowskiego wojewody mazowieckiego, hetmana polnego koronnego, 100 tysięcy tynfów, które aby ichm. panowie posłowie activitate sua ewinkowali na fundację nową tychże panien, instabunt do stanów Rzeczypospolitej o satysfakcyją.

Jako na przyjaźni przyjacielskiej sąsiedzkiej wiele Ojczyźnie z postronnymi potencjami należy, która by nienaruszona była atencyji ichm. panów posłów zlecamy. I że Rzeczpospolita myśli o aukcyji wojska nie na żadną wojnę, uchowaj Boże offensive, ale szczególnie przykładem porządnych państw i królestw, na ozdobę i zaszczyt majestatu JKMci i dla honoru narodu. [k. 1637] Na ostatek wszelkie zbawienne dla całości Królestwa naszego i W. Ks. Lit., probatae dexteritati, honori, simmae activitati, in generalibus consiliis prudenta, zupełnie prześwietne województwo kredytuje i polecaj.w. ichm. panom posłom, aby się w materyjach głównych i kardynalnych punktach, tak Rzeczypospolitej, jako i województwa naszego lubelskiego unanimi sensu znosili z j.w. jm. panem kasztelanem lubelskim[275] swoim senatorem wzajemnie promowującym dobro pospolite i obrady publiczne.

Działo się in solito loco obrad naszych publicznych u wielebnych ojców dominikanów, w mieście Lublinie, die 24 augusti 1744.

Paweł Stoiński podczaszy ziemi, podstarości grodzki łukowski, marszałek koła rycerskiego prześwietnego województwa lubelskiego mp.; Michał Maurycy Suchodolski podczaszy krasnostawski asesor koła rycerskiego prześwietnego województwa lubelskiego mp.; Jakub Wierzbicki burgrabia wiski, asesor koła rycerskiego mp.; Józef Drzewiecki komornik graniczny lubelski, asesor koła rycerskiego mp.

[275] *Maciej Suchodolski.*

2. Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 24 sierpnia 1744 r.

Rkp. *APL, CLRMO 294, k. 1243–1244v – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Andrzej Głuski 26 VIII 1744 r.*

[k. 1243v] My rady, senatorowie, dygnitarze, urzędnicy ziemscy, grodzcy i wszystkie rycerstwo województwa lubelskiego za uniwersałem JKMci P.n.m. szczęśliwie nam panującego, słodko wolnemu narodowi królującemu, Ojczyznę pokojem uszczęśliwiającego, według prawa na sejm walny grodzieński sześćniedzielny wydanym, na sejmik dnia dzisiejszego przypadającym zgromadzeni, zjechawszy się in solito loco obrad obrad naszych u wielebnych ojców dominikanów w Lublinie mieście. Po zagajeniu sejmiku przez j.w. jm. pana kasztelana lubelskiego i podziękowaniu JKMci P.n.m. za pieczołowanie circa bonum publicum, obraliśmy marszałka wielmożnego jm. pana Pawła Stoińskiego podczaszego ziemi i podstarościego grodzkiego łukowskiego, dodawszy asesorów i onychże uprosiwszy, to jest j.w. jm. pana Michała Suchodolskiego podczaszego krasnostawskiego, Jakuba Wierzbickiego burgrabiego wiskiego, Józefa Drzewieckiego komornika granicznego województwa lubelskiego, Baltazara Jasińskiego regenta ziemskiego i grodzkiego czerskiego.

Obraliśmy zgodnie przy tym posłami z województwa naszego na teraźniejszy sejm grodzieński j.w. ichm. panów Romualda [k. 1244] Wybranowskiego chorążego lubelskiego z województwa lubelskiego, Eustachiusa Potockiego starostę urzędowskiego i tłumackiego z powiatu urzędowskiego, Jana Nowosielskiego starostę łukowskiego z ziemi łukowskiej, którym ex communi sensu et voto omnium congregatorum civium, daliśmy instrukcyję na tenże sejm chcący prodesse całemu dobru Rptej zalecając per amorem Patriae tych zbawiennych punktów sercam promotionem u stanów Rptej. A że ichm. panowie posłowie wolnymi od nas obrani głosami z niewymowną pracą tej funkcyji podjęli się, więc też województwo lubelskie za świadczone circa bonum województwa pieczołowanie, pensyję zwyczajną posłom uchwaloną na ekspensę naznaczamy według dawnych zwyczajów, a w sercach naszych za kooperacyją danej sobie instrukcyji i manutenencyji jej wdzięczną i wieczną zapisujemy pamięć. Czekając na przyszłych relacyalnych [sic] sejmikach szczęśliwego ukontentowania po doszłym sejmie z danej sobie instrukcyji. Mając też wzgląd województwo nasze na nieustanne niegdy przy pracach i fatygach zdrowia i fortuny swojej azardy j.w. jm. pana Macieja Suchodolskiego kasztelana lubelskiego ad praestanda obsequia, tak warszawskiego, jako i grodzieńskiego sejmu, na których dał tyle życzliwych dokumentów dla prześwietnego naszego województwa lubelskiego, jako i na teraźniejszy sejm walny grodzieński przypadający ekspensę własnej fortuny oświadcza

swoje przysługi et manutentionem praw, swobód i wolności tegoż prześwietnego województwa, któremu j.w. senatorowi za rekompensę tych fatyg i azardów prześwietne [k. 1244v] województwo sól suchedniową wszystkę na te województwo należące na rok teraźniejszy przypadającą daruje, prócz ziemi jednak łukowskiej.

Które to nasze laudum rękami w. jm. pana marszałka i asesorów podpisane, actis inserować podaliśmy. Datum w Lublinie w konwencie wielebnych ojców dominikanów in solito loco obrad naszych. Die 24 Augusti 1744.

Paweł Stoiński podczaszy ziemi, podstarości grodzki łukowski, marszałek koła rycerskiego prześwietnego województwa lubelskiego; Michał z Suchodół Suchodolski podczaszy krasnostawski, asesor koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.; Jakub Wierzbicki burgrabia wiski, asesor koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.; Józef Drzewiecki komornik graniczny lubelski, asesor koła rycerskiego mp.; Baltazar Jasiński regent ziemski i grodzki czerski, asesor koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

CCV. Sejmik deputacki w Lublinie 14 września 1744 r.

1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 14 września 1744 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 294, k. 1381–1382 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Paweł Maszkowski 18 IX 1744 r.*; **Rkp. 2.** *APL, CLRMO 292, k. 119–119v.*

[k. 1381] My rady, dygnitarze, urzędnicy ziemscy i grodzcy prześwietnego województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, una cum equestri ordine braci naszych, za dosyć czyniąc prawu pospolitemu, zjechawszy się na dzień naznaczony dzisiejszy, [k. 1381v] prawem obwarowany, to jest 14 miesiąca września w roku niniejszym 1744, na miejsce konsultacyjom naszym przyzwoite, do Lublina, po zagajeniu sejmiku przez j.w. pana Macieja Suchodolskiego kasztelana naszego lubelskiego i szczęśliwym podaniu e medio nostri przy uniwersalnej zgodzie całego koła rycerskiego prześwietnego województwa lubelskiego, obraliśmy za dyrektora i marszałka koła naszego w. jm. pana Adama Suchodolskiego pisarza ziemskiego lubelskiego, przy dodaniu onemuż e gremio nostri ww. ichm. panów asesorów, to jest: Rocha Kłembowskiego miecznika łukowskiego, Piotra Trzcińskiego chorążyca lubelskiego, Kazimierza Chojeckiego, Antoniego Tuszowskiego, viros fide dignos et probatos. Który to w. marszałek una cum assessoribus, zasiadłwszy miejsce swoje, przy wolnych różnych ichmciow dygnitarzów, ac aliorum concivium głosach i podaniu e medio nostri viros meritissimos, virtutibus, dotatos, meritisque claros, ww. jm. panów Ludwika z Drzewicy Drzewieckiego skarbnika urzędowskiego i Floriana

Iżyckiego cześnika latyczowskiego, za sędziów i deputatów na prześwietny Trybunał Koronny, proxime et immediate następujący, w roku tymże samym w Piotrkowie, feria secunda post festum Sancti Francisci Confesoris zaczynający się. Którzy to ww. ichm. panowie podani de libero assensu et beneplacito omnium, luboli recusantes, uprosiliśmy i obrali pro veris et legitime electis onych mieć chcąc, unanimi omnium voto, będąc niepłonnej nadziei, że od nas jako są sine contradictione obrani, tak in sacrario stanąwszy iustitiae, vigore sobie pozwolonych na tę funkcje opisanych prawem arykułów postąpić zechcą. Oraz i prześwietnego [k. 1382] województwa interesa pro exigentia legis et iustitiae, tudzież i całej Ojczyzny, injuriatorum, activitate sua wspierać, eoque in passu muneri suo in toto satisfacere powinni będą. Przy zakokludowaniu tedy szczęśliwej elekcji zwyż mianowanych j.w. panów deputatów, to sancitum nasze podpisami naszymi stwierdzamy i koroborujemy. Działo się w Lublinie die 14 septembris a.D. 1744.

Adam Suchodolski pisarz ziemski lubelski, marszałek koła rycerskiego tegoż prześwietnego województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej mp.; Roch Antoni na Kłembowie Kłembowski miecznik ziemi łukowskiej jako asesor mp.; Piotr z Trzcinnika Trzciński miecznik mścisławski jako asesor mp.; Antoni z Tuszowa na Giełczwi Tuszowski mp.; Józef Kazimierz na Choi i Rzązewie Chojecki burgrabia grodzki liwski jako asesor mp.

CCVI. Sejmik boni ordinis w Lublinie 15 września 1744 r.

Sejmik prawdopodobnie został zerwany. Manifestacja de nullitate puncti laudi *tego sejmiku (APL, KgL, Rel. 294, k. 1383–1383v).*

CCVII. Sejmik deputacki w Lublinie 13 września 1745 r.

Sejmik prawdopodobnie został zerwany. Akt tego sejmiku nie odnaleziono.

CCVIII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 15 września 1745 r.

Sejmik boni ordinis został zerwany, mimo tego zebrana szlachta podjęła uchwałę dotyczącą wyboru dystrybutora soli suchedniowej.

1. Uchwała w sprawie soli suchedniowej

Rkp. 1. *APL, CLRMO 343, s. 1919–1920 – oryginał (omyłkowo włączony do księgi akt luźnych za rok 1757);* **Rkp. 2.** *APL, CLRMO 295, k. 975v–976v – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Józef Piniński.*

[s. 1919] Ponieważ irrito eventu rozszedł się sejmik nasz boni ordinis prześwietnego województwa lubelskiego, chcąc jednak (jako amantes civis

Patriae) i województwu naszemu prospicere meliori commedo, dlatego my dygnitarze praevio assensu w. mściwych panów i braci wszystkich, stosując się ad laudum anni 1742, uprosiliśmy w. jm. pana Antoniego Nosadyniego łowczego urzędowskiego, ażeby sól na województwo nasze suchedniową należącą, według słuszności każdemu, ex munere dystrybuty sobie konferowanej, wydać raczył. Czopowe zaś i szelężne, jako ad plus offerentiam jest postanowione i w roku przeszłym 1744, tymże sposobem przez w. jm. pana Benedykta Węglińskiego łowczego latyczowskiego praktykowane, także i na rok niniejszy w kontrahencyję takowoz w. jm. panu Franciszkowi Skarszewskiemu skarbnikowi sieradzkiemu, puszczamy. Ta zaś dyspozycyja nie ma prejudicare dalszym czasom, która tylko pro hac sola vice (niechcąc, ażeby województwo sine bono ordine zostawało) czyni się. Na co się podpisujemy. Działo się w konwencie wielebnych ojców bernardynów lubelskich, dnia 15 września r.P. 1745.

Romuald Wybranowski chorąży województwa lubelskiego, salva satisfactione et dystrybuta każdemu soli suchedniowej, także, aby jm. pan administrator szelężnego wypłacił się totaliter, żadnej potem nie formując do województwa pretensyji, salva taryfa laneali; Stanisław Antoni z Trzcinnika Trzciński chorąży urzędowski, cum simili clausula ut supra et taryfa laneali; Dominik na Stojeszynie Stoiński sędzia ziemski lubelski, salva taryfa laneorum reali; Walerian z Trębina Trębiński podsędek ziemski lubelski mp.; Aleksander Skarbek Kiełczewski podstoli powiatu urzędowskiego; Maciej Grajewski łowczy lubelski; Tomasz Piotrkowski ensifer districtus urzędoviensis; Stanisław Wybranowski skarbnik województwa lubelskiego, ręką własną; Michał Skarbek Kiełczewski, salva taryfa laneorum reali, mp.; Józef Skarbek Kiełczewski mp.; Florian Skarbek Kiełczewski mp.; M.L. Trzciński komornik graniczny województwa lubelskiego mp.; Krzysztof Pszonka; Jakub Wierzbicki plenipotent prześwietnego województwa lubelskiego; Józef Gałęzowski miecznik w[ojewództwa] l[ubelskiego]; [s. 1920] Antoni Ludwik Gorzkowski w[icesgerent] g[rodzki] ł[ukowski] mp.; Romuald z Drzewice Głuski; Mikołaj Niezabitowski; Antoni Wierzbicki kładzie +; Stanisław z Tuszowa Tuszowski; Franciszek Zabielski w[icesgerent] g[rodzki] ł[ukowski] mp.; Antoni Sobieszczański Regmunt; F. Roszkowski; Adam Piotrowski; Florian Drzewiecki podczaszy d.; Mikołaj Dębiński; Kazimierz Bychawski +; Władysław Kołodyński; Jędrzej Goraj Sobieszczański; Jakub Sobieszczański; Antoni Goraj Sobieszczański; Michał Zakrzewski; nieumiejący pisać jm. pan Kazimierz Górny Wysocki kładzie znak krzyża +; Józef Goraj Sobieszczański kładzie znak krzyża +; Antoni Sięgniew Łubkowski mp.; Paweł Jastrzębski mp.; Szymon Kośmiński.

CCIX. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 22 sierpnia 1746 r.

Uniwersałem z 3 czerwca 1746 r., król August III zwoływał sejmiki przedsejmowe na 22 sierpnia 1746 r. (druk: ASWPK 1733–1763, s. 381–384). Egzemplarza adresowanego do województwa lubelskiego nie udało się odnaleźć.

1. Instrukcja posłom na sejm sejmiku przedsejmowego w Lublinie 22 sierpnia 1746 r.

Rkp. 1. *APL,CLRMO 299, k. 796–809 – oryginał z podpisem i pieczęcią marszałka oraz z podpisami asesorów. Do grodu lubelskiego w celu dokonania oblaty dostarczył ur. Piotr Piniński;* **Rkp. 2.** *APL, CLRMO 300, k. 888–892v.*

[s. 796] Instrukcyja prześwietnego województwa lubelskiego, stosująca się do instrukcyji JKMci P.n.m. przez wielm. jm. pana Mikołaja Wybranowskiego, skarbnikowicza lubelskiego, JKMci na sejmik poselski przedsejmowy posła do tegoż województwa delegowanego, który publico ore, tak sollicitudines Najjaśniejszego P.n.m., jako też Najjaśniejszej Pani n. M., świątobliwe jej cnoty utrzymujące ojczyznę naszą, wyrażał, promulgowany j.w. ichm. panom Dominikowi na Stojeszynie Stoińskiemu sędziemu, Walerianowi Trębińskiemu podsędkowi ziemskiemu, Antoniemu Jezierskiemu podstarościemu grodzkiemu, lubelskim, zgodnie obranym posłom, pod laską wielmożnego jm. pana Stanisława Wybranowskiego skarbnika lubelskiego, natenczas marszałka, na sejm walny warszawski sześcioniedzielny dana w roku teraźniejszym 1746, dnia 25 sierpnia spisana.

Nieustanna chwała i podziękowanie Najwyższemu Panu Stwórcy naszemu Bogu zastępów (cuius dextera vivimus, movemur et sumus) w nieskończone niechaj słynie wieki, że dotąd bez wszelkiego uszczerbku, z jego najpryncypialniejszej dyspozycyji i opatrzności, powszechnego zażywamy pokoju, że Królestwu naszemu hunc qui Regno dat vitam, do tronu polskiego dystyngować raczył, że dla jedynej synów Ojczyzny konsolacyji providendamque patriae integritatem najjaśniejszego Regnanta naszego w czerstwym zachowuje zdrowiu. Nieubliżona być powinna wdzięczność i podziękowanie JKMci P.n.m., że przykładnie około dobra pospolitego radzi i dysponuje, ponieważ od czasu powierzonego sobie de super polskiego tronu, tak sprawiedliwie, mądrze i łaskawie, interna et externa Najjaśniejszej Rzeczypospolitej utrzymuje negotia, że inter tot et tantas belligerantium vices, które się w całej praktykują Europie, Ojczyznę naszą przy ojcowskim JKMci opatrzeniu, in pacato et tranquillo widzimy statu. Przyznać tego zaprawdę Ojczyźnie nie możemy, ażeby między sąsiedzkiemi zostająca przepotencyjami, własnymi obronić się mogła siłami, przyznać to raczej naprzód Supremo Defensori Nostro, Panu nieba i ziemi przyznać, et eius vicario, Najjaśniejszemu Panu naszemu, który nie

dopiero i owszem od początków panowania swego, nie tylko przez uniwersały, instrukcyje po województwach, ziemiach i powiatach wydane, lecz na sejmach walnych warszawskich i grodzieńskich in facie stanów Rzeczypospolitej, w tym nieustannym zostaje pragnieniu, że paterne destitutam viribus patriam, wielką radą i skutecznymi sposobami wspiera i wspierać usiłuje. Czego skutkiem samym dowodząc i teraz z ojcowskiej swojej ku synom Rzeczypospolitej miłości, odstąpiwszy własnych azardownie granic, łaskawym nas JKM P.n.m. in visceribus Regni kontentuje przybyciem i o utrzymania dobra pospolitego in tranquillo et pacato statu, ut bene sit Patriae [s. 797] daje sposoby i zaliż nie powinniśmy być tego pewni, ze bene erit Patriae, ponieważ i Najjaśniejsza Królestwa naszego monarchini, wielkim przykładem i cnót chrześcijańskich wzorem, potrzebnego zdrowia przy codziennych a nieustannych do najwyższego nieba i ziemi rządcy wniesionych prośbach, do oczywistego upadku skłonną Ojczyznę, zasię świątobliwymi dźwiga i utrzymuje modlitwami. Więc za nieustanne około dobra pospolitego JKMci, P.n.m. prace, fatygi i starania, partykularnie województwo nasze lubelskie, nieskończone oddawszy dzięki za słodkie sprawiedliwego pana nam panowanie, za miłe wraz z Najjaśniejszą Królową P.n.m. i najjaśniejszym potomstwem, zdrowie i długoletnie życie, Regem Regum et Dominum Dominantium błagać będziemy, praecibusque onerabimus arras. A ponieważ najpierwszy i najpryncypalniejszy miłej Ojczyźnie naszej z przytomności i powagi Najjaśniejszego P.n.m szczęśliwości, pokoju i całości onej zakładamy fundament oraz łatwie w różnych naszej Rzeczypospolitej interveniencyjach uspokojenie, więc pokorną do tronu pańskiego uczyniwszy prośbę, nieustannie tę szczyrą i usilną do majestatu JKMci P.n.m. nieść będziemy suplikę: Mane Nobiscum Domine.

1-mo. Aukcyja wojska, tak polskiego, jako i cudzoziemskiego autoramentu, w proporcjonalnel liczbie i jaka się najzbawienniejsza stanom Rzeczypospolitej będzie zdawała jest bardzo potrzebna, którą pro primo et principiali sejmu obiecto jm. panowie posłowie mieć będą, któremu wynaleźć łatwo się może płaca, ustanowiwszy sprawiedliwe kwarty, na które być powinna lustracja z czopowego i szelężnego z miast królewskich i dziedzicznych, exceptis villis nobilium pochodzącego. Do czego i skarb koronny przykładać się powinien, tudzież żydowskie pogłówne, a z obywatelów ojczyzny i ich poddanych one zniosłwszy, do tego przyłączywszy z dóbr duchownych etiam rithus Graeci uchwalone podatki, także z królewszczyzn ukraińskich, ordynacyj, dóbr ekonomicznych, iuxta antiquas leges należące na płacę aukcjonowanego wojska. Retenta zaś od przeszłych ichm. panów podskarbich sukcesorów windykowawszy, na oporządzenie artyleryji, przysposobienie broni, armat, prochów i innych amunicji, bez

czego się regularne wojsko obejść nie może, tudzież na opatrzenie fortec pogranicznych pomiarkowane i naznaczone być ma. W którym to aukcjonowanym wojsku, osobliwie cudzoziemskiego autoramentu, oficyjerowie catholicae fidei aby się znajdowali. Regimenty, aby każdemu województwu pozwolone być mogły, pod którymi ziemianie województw swoich mieścić się mogły.

[s. 798] 2-do. A jeżeliby ta aukcyja wojska aktualnie do skutku przyjść nie miała i niespodziewane w tym znalazła trudności, więc ichm. panowie posłowie, ułożywszy na tym sejmie sposób contribuendi oraz wziąwszy jakieby najłatwiejsze i najlepsze zdały się sposoby, które na ostatnim sejmie i komisyji jo.księcia Prymasa już są uprojektowane, do skutku przyprowadzić raczyli.

3-tio. A ponieważ Najjaśniejsza Rzeczpospolita ab anno 1717 znaczne sumy na artyleryję koronną ekspensuje, więc pro decore tejże naszej Rzeczypospolitej, aby taż artyleryja w moderunkach, działach, armatach i innych amunicyjach, przyzwoicie opatrzona była, a z sum zaś tychbranych, aby jm. pan generał artyleryji na sejmie przyszłym zupełną dał kalkulacyję.

4-to. Lubo dosyć wiadome majestatowi JKMci P.n.m i całej naszej Rzeczypospolitej j.w. jm. pana [Jana] Tarła wojewody sandomierskiego, godnego senatora, merita et dexteritates, mając jednak wzgląd i wdzięczność województwo lubelskie na ustawiczne, tak temuż województwu, jako i całej naszej Rzeczypospolitej, przez zdrowe rady i utrzymywanie dobra pospolitego świadczone usługi, więc toż województwo lubelskie per hunc supplicem libellum Najjaśniejszemu JKMci majestatowi, tegoż j.w. wojewodę sandomierskiego prezentuje i przypomina.

5-to. Oddaje także pomienione województwo lubelskie Najjaśniejszemu majestatowi JKMci, j.w. jm. pana [Macieja] Suchodolskiego kasztelana lubelskiego, zalecając zacne tego senatora zasługi w województwie naszym, który i teraźniejsze poselskie sejmiki activitate et authoritate sui pro gloria majestatis, przy usilnym staraniu swoim utrzymać raczył, aby inter tot emeritos cives z szczodrobliwej JKMci łaski, pane bene merentium mógł być praemiatus. Tudzież j.w. jm. księży [Władysława] Łubieńskiego pisarza koronnego, sekretarza JKMci i [Kajetana] Sołtyka proboszcza gnieźnieńskiego, wiadome circa bonum publicum usługi, recommendatur osobliwej łasce JKMci P.n.m.

6-to. Potrzebne jest zachowanie prawa i porządku sejmowania, konstytucjami annorum 1690, 1699 i 1736 postanowionego, według którego ichm. panowie posłowie na dniu pierwszym marszałka izby swojej obrać i inne praeliminaria bez trudności i opóźnienia w obradach sejmowych, nieodwłocznie ekspediować mają.

[s. 799] 7-mo. Ostrzeżono ma być i to pro pincipiali, że nasza Rzeczpospolita, szczególnie pro decore majestatis et libertatis, a nie na żadną wojnę, albo dania komukolwiek okazji do zazdrości, aukcyję wojska, gdyż przyjaźń i spokojność z sąsiedzkimi potencjami nieneruszona Rzeczpospolita mieć chce, oświadczą ichm. panowie posłowie. Także i na żadne taryfy szkodliwe Rzeczypospolitej, naruszające, nie pozwolą.

8-vo. Sejm ekstraordynaryjny, szczególnie dla aukcyji wojska, jest potrzebny, o który ichm. panowie posłowie starać się mają.

9-no. Sejmiki relationis, które według prawa, czyli po doszłym, czyli uchowaj Boże, po niedoszłym sejmie, a tyle nam już upadłych, aby zachowane były, ciż ichm. panowie posłowie do Najjaśniejszego JKMci Majestatu fortier instabunt. Także praefixionem termini tymże sejmikom uproszą.

10-mo. Skarb koronny, aby tak prowenta obracał i ekspediował, jako nim nasza Rzeczpospolita dysponować będzie. Podskarbi zaś koronny, który pro tempore będzie, ażeby super fidelitatem, tak prowentów, jako i ekspens uczynionych, na sejmie każdym przysięgał, libertacji szkodzącym dobru pospolitemu nie dając. Pisarzów, superintendentów, aby szlachtę bene possesionatos stanowił i to catholice fidei, onychże rachunku sam in in persona i trigorose słuchał, przy tym doglądając, ażeby kupcy nie byli od towarów agrawowani, lecz według ustanionych instruktarzow aby cła płacili i w kwitach aby dodawano było, od jakich towarów płacą i siła, skąd znaczna będzie do skarbu koronnego importancyja. A zaś propter majorem fidelitatem, superintendenci, pisarze, regestra prowentów w grodach co pół roku per oblatam podać powinni, a tak ani skarb koronny, ani kupiec ukrzywdzony nie będzie.

11-mo. O reparacyję gór olkuskich, dobycia kruszców, otwarcia mennic i bicia monety wszelkiej, tudzież koekwacyją onej z kurrencyją sąsiedzką, ichm. panowie posłowie u stanów naszej Rzeczypospolitej dopomnieć się mają.

[s. 800] 12-mo. Sól, z której tak wielki jest skarb Ojczyzny i województwom opatrzenie, aby według dawnego postanowienia ad mentem legis płacona od beczki po złotych 4, co activitati ichm. panów posłów recommendatur. Na komorach zaś solnych, aby wszyscy oficjalistowie, szlachta bene possesionati, catholicae fidei postanowieni byli. Także w żupach Wieliczce i Bochni żupnicy, podzupkowie, tudzież górnicy, aby Polacy, nie cudzoziemcy byli, a sól aby za granicę nie była wywożona, wszelka ruina praecavetur w tych żupach.

13-tio. Sól zaś suchedniową, województwo lubelskie, aby według dawnych zwyczajów i prawa na łany odbierało. Taryfa zaś teraźniejsza, w której sto złp. do proporcyji beczki ułożono, aby skasowana była.

14-to. Przypominając dawne zwyczaje, exercitia i dzieła wojenne przez wojsko polskie przy kompamentach odprawowane, instabunt ichm. panowie posłowie do majestatu JKMci P.n.m., aby też same kampamenta odnowione i według dawnych zwyczajów odprawowane były, skąd będą i poczty liczniejsze, i każdy żołnierz starac się będzie w rycerskim dziele jako najdoskonalej popisać się coram majestate.

15-to. Fundacyja generalnego szpitalu projektowana na przeszłym sejmie przez j.w. jm. pana wojewodę sandomierskiego[276], aby do skutku przyjść mogła recommendatur ichm. panom posłom.

16-to. Że dla krótkości czasu, nie przyszło nam według uniwersału JKMci P.n.m, zjechać się na naznaczony czas zjazdu korczyńskiego, tedy non praeiudicando prawu pospolitemu o zjazdach korczyńskich, obligujmy ichm. panów posłów naszych, aby zniosłwszy się z ichm. pany senatorami i posłami województw krakowskiego, sandomierskiego i księstwa oświęcimskiego, practicato exemplo województw naszych et ad normam generału wielkopolskiego i mazowieckiego, sesje swoje w Warszawie do skonfrontowania punktów w instrukcjach wyrażonych, et ad uniformitatem sensum, odprawowali, regulując się ad pacta conventa i do praw dawniejszych, do konstytucji anni 1690 et 1699.

17-mo. Wydane uniwersały do grodów po sejmie zerwanym żałosne stanowi szlacheckiemu i jego prerogatywie, upraszać będą ichm. panowie posłowie o wyjawienie osób z cudzoziemskimi dworami praktyki czyniących, niech będą Praeditores Patriae jawni, innocuis zaś żeby był przywrócony honor i reputacja izbie poselskiej.

[s. 801] 18-vo. Żeby zaś nie tylko desideria w propozycjach i w instrukcjach JKMci i województw wyrażone łatwiej ad satisfactionem publicam przyjść mogły, inibunt media ichm. panowie posłowie cum statibus Reipublicae, aby zmiast prowincjonalnych sesji in plenis ordinibus, desideria województw z instrukcji promowowane być mogły per turnum dla łatwiejszego ich uspokojenia, na które by zaś kontradykcyje zachodziły, albo się pomieścić nie mogło, żeby poszło w reces do przyszłego sejmu.

19-no. Województwo lubelskie na tyle projektowaniu w sancita dawniejsze i teraz wnosi ekspostulacyje przez swych ichm. panów posłów, aby z tegoż województwa na sejmy dalsze miało posłów sześciu, to jest z lubelskiego dwóch, z urzędowskiego dwóch, także z ziemi łukowskiej dwóch.

20-mo. Kunegunda, j.w. ichm. panom Lubomirskim, jako to jest in pactis conventis obwarowano, aby z rekompensą pro decessu przywrócona była, a my ichm. panów posłów naszych upraszamy, aby omni conatu starali się za zawdzięczenie tyle dowodów danych województwu naszemu

[276] *Jan Tarło.*

przez ś.p. jw.jm. pana wojewodę krakowskiego[277], ojca teraźniejszego j.w. starosty kazimierskiego[278], jako concivem nostrum, sercu JKMci P.n.m. rekomendować obowiązujemy.

21-mo. Ludzie w ordynacjach zostający, z których Rzeczpospolita żadnego zaszczytu i usługi nie ma, aby do wojska komputowego i powinności wszelakich aplikowani byli, którym zwyczajna, jako i teraz z ordynacji być może płaca. I też ordynacje, aby do licznych pocztów były pociągnione.

22-do. Regimenty na prezydiach stojące, aby z inwekt wszelkich, jako to sian, drew, zboża różnego et omnium victualium, tudzież i stojący po egzakcyjach, od stancji płacąc, aby ekstorsji żadnej, zdzierstwa i depaktacji ludziom na targ idącym lub jadącym nie czynili.

23-tio. Trybunał koronny, na którym gruntują się wszystkie fortuny stanów naszej Rzeczypospolitej, aby był penes authorem utwierdzony i wszelkiej zagęszczonej niesprawiedliwości, korupcyjom, praktykom, zniosłwszy się z stanami naszej Rzeczypospolitej, zabieżeć [s. 802] i sposób activitate sui wynaleźć. Deputaci zaś na Trybunał Koronny obrani, aby kamienice w ruinę nie obracały się, płacić od stancji justo pretio mają, a województwa deputatom, z których obrani będą, salaria obmyślą. Regestra zaś w Trybunale, aby zagęszczone nie były elekcyją.

24-to. Przeniesienie Trybunału Koronnego, jako novissime wymyślone, tak recommendatur ichm. panom posłom, aby to absolute non admittatur.

25-to. O aprobacyję komutacyji dóbr Konotop w województwie bełskim, za dobra Mętów w województwie lubelskim będących między ww. oo. Dominikanami lubelskimi z jednej, a jm. panem Stanisławem Jastrzębskim, vigore constitutionis anni 1576 uczynionej, salvis oneribus Reipublicae. Tudzież o libertacyję ab onere solutionis hybernae z dóbr Trześniowa i Hejdowa na fundacyję tymże ojcom dominikanom nadanych, ponieważ to są bona terrestria. Ad ultimum o aprobatę Góry, alias Wyspy na Stawie Lubelskim będącej, per serenissimum regem Joannem Casimirum wielebnym ojcom dominikanom darowanej, w której posesyji Góry, aby ciż dominikanie, jako dawno zostawali ichm. panowie posłowie do stanów naszej Rzeczypospolitej instabunt.

26-to. Podług zaś dawnych konstytucyji de Dissidentibus (które approbari et stare powinny), ażeby per Dissidentes zbory odtąd sub rigore niereperowane były.

27-mo. Cła niesprawiedliwe i prywatne, co jest oczewistym zdzierstwem, aby zabronione były. Kupiectwa w całym Królestwie Polskim do swej pory przyjść powinny, a kupcom w Koronie Polskiej, Żydzi

[277] *Jerzy Dominik Lubomirski, zm. 1727.*
[278] *Antoni Lubomirski.*

w handlach wszelkich i przedaży, według praw nadanych przeszkadzać nie powinni. Także ciż Żydzi (co już invaluit), aby tytułów ziemstwa sobie nie uzurpowali, tudzież sejmików sobie ad normam województw, sub rigore nie składali.

28-vo. Prawa wszelkie miastom w całym Królestwie Polskim zostającym nadane, aby przy całości tychże praw konserwowane były i kupcom wszelkim aby depaktacyji nie było, ponieważ przez to największa ruina w miastach się dzieje. Bruki i drogi, tudzież i kamienice, aby przez obywatelów i posesorów miast, reperowane były.

29-no. Ponieważ miasto Lublin, tak w płaceniu pogłównego (którego do roku excepto tak wielu jurysdykcyji na 11 tysięcy eroguje), dezolacyji kamienic, w odjęciu [s. 803] na fundacje gruntów miejskich, jako też w ekstorsyjach różnych w wybieraniu foraliorum niesprawiedliwie przez ludzi na prezydium będące, tudzież w zmienianiu co piąty dzień dwunastu czerwonych złotych, wielką ponosi krzywdę, więc ichm. panowie posłowie w tym wszystkim alewiacyją i zabronienie tych inkonweniencyj u stanów naszej Rzeczypospolitej ostrzec mają i aby toż miasto Lublin przy dawnych prawach i przywilejach swoich, tudzież circa decreta post curialia et commissorialia, utrzymane o konserwowane było.

30-mo. Tak wiele dzieje się inkonweniencyj przez niesprawiedliwe i nieprawdziwe obranie na funkcję deputacką pseudo electi, w Piotrkowie być się zaszczycają, którzy pro incapacibus in perpetuum suis cum successoribus od wszelkich honorów być powinni.

31-mo. Zagęściły się po województwach, ziemiach i powiatach przez ichm. księży plebanów i proboszczów beneficiorum nieustanne kłótnie w konsystorzach respektem dziesięcin (w czym in antecessum pozachodziły kombinacyje i akceptacyje, które już tak per visitatores Ecclesiarum aprobowane i konstytucyją anno 1734 potwierdzone) przez niedyskretne prosekucyje, ustawiczne klątwy na stan szlachecki włożone, w czym vertitur de fide, bo niektórzy w tychże zostają klątwach, inni sposobu nie mając, wywikłać się nie mogą. Więc tak kombinacyje o dziesięciny, jako też konstytucyje o tym wyrażone, aby aprobowane i potwierdzone, tudzież należycie opisane były, aby od tegoż ciężaru, który fidem tangit, salutique anime nocet, tenże stan szlachecki był uwolniony, a ktoby zaś in satisfactione tych dziesięcin był remitens, salva via agendi w grodach, ziemstwach i trybunałach każdemu plebanowi i proboszczowi o też dziesięciny praecustodita być powinna.

32-do. Komisyja między dobrami królewskimi i szlacheckimi, którą teraz difficile jest otrzymać na rozgraniczenie, aby była ekspediowana, do czego sposób łatwy wynaleziony ma być.

33-tio. Fundusze, prawa, przywileje i wolności Akademii Zamojskiej od najjaśniejszych królów i Rzeczypospolitej nadane, równo z Akademią Krakowską potwierdzone i aprobowane być mają. Wizyta zaś tejże Akademii corocznie przez ichm. księży biskupów odprawowana być ma.

34-to. Jaśnie wielmożnego jm. pana podskarbiego wielkiego koronnego[279] osobę, authoritatem et praerogativas ministerii jego, ichm. panowie posłowie Najjaśnieszemu Majestatowi JKMci P.n.m. rekomendować będą.

[s. 804] 35-to. Interes jm. pana Ignacego de Campo Scypiona, starosty lidzkiego, jako niegdy ś.p. wielkiego wielkich zasług ojca, a stąd magnae spei syna, względem dóbr Serokomli cum attinentis, aby ad desiderium tegoż jm. pana starosty lidzkiego, ut prosperrimo succedat eventu, ichm. panom posłom recommendatur.

36-to. Wielką krzywdę uznaje województwo nasze, że wielebni ojcowie karmelici bosi prowincji polskiej, niesłuszne praeiudicum, summam jacturam contra mentem fundatorów swoich, którzy pia legata i fundusze znaczne poczynili nie dla karmelitów prowincji litewskiej, ale prawdziwych Polaków i krwi swojej, zwłaszcza tego klasztoru i miejsca, które oni per publicam disputationem in assistentia całego prześwietnego Trybunału, pokonawszy arianów (o czym w druku zostające dokumenta testantur), otrzymali, osiedli, et in pacifica dotąd zostawali possessione. Ten klasztor, który dla poparcia interesów konwentów prowincji polskich i ruskich, w Trybunale jest im wiele potrzebny cum opprobrio województwa naszego, są z niego wyzuci, a prawie wyrzuceni, którzy jako tułacze muszą dla pomienionych interesów promocyj, jako też obsequium sanctimonialium sui instituti in opes, egeni, et anqustiati szukać miejsca, gdzie by głowy swoje reclinare mieli, albo mogli. A zatem zgodnymi głosy województwo nasze uprasza całej naszej Rzeczypospolitej, żeby powagą swoją instare raczyła do Majestatu JKMci P.n.m., a razem u Ojca Świętego, żeby ten klasztor lubelski ojców karmelitów bosych prowincji polskiej, jako dla nich ufundowany i uprowidowany (nie dla litewskiej) był per revocatorium breve bez awulsyji któregokolwiek klasztoru od prowincji polskiej do litewskiej, owszem cum expensis był przywrócony, a ojcowie karmelici litewscy tam opimis antiqoribus, quam recentioribus ditissimis, które mają in sufficienti numero intra limites suos, kontentowali się.

37-mo. Konwentów tak wielebnych ojców karmelitów antiqua regularis observantiae lubelskich, tychże karmelitów gułowskich, wielebnych ojców dominikanów de observantia za miastem Lublinem, u św. Krzyża będącego, ojców dominikanów zofiborskich, collegium ojców pijarów łukowskich o aprobacyją cum omnibus latifundiis et attinentiis

[279] *Karol Józef Sedlnicki.*

per commissiones designatis, ichm. panowie posłowie starac się mają. Niemniej o aprobatę konwiktu łukowskiego ichm. panów Szaniawskich, przez ś.p. j.o. księcia jmci [Konstantego Felicjana] Szaniawskiego biskupa krakowskiego de nova radice erygowanego.

38-vo. O fundacyję księży misjonarzów congregationis missionis i wszystkie na dobra ich specialiter wsi Nowodworu, zapisy, prawa i donacje, w których używaniu dotąd zostają, authoritate praesentis conventus, jako salvis oneribus jest ufundowana, tak ichm. panowie posłowie mają upraszać o aprobatę.

39-no. Reasumując wszystkie konstytucyje de non alienandis bonis terrestribus et praecipue konstytucyji anni 1669, ażeby stan duchowny nec modo donationis nec venditionis, nec alio quavis praetextu et titulo, dóbr ziemskich in sui possessionem avellere nie ważył się, sub nullitate transactionum, także i to invaluit contra constitutionem anni 1706 titulo Testamenta, że dobra ziemskie i dziedziczne szlacheckie sumami na kościoły duchowieństwu zapisanymi wielce są inonerowane, tak dalece, że i synowie szlacheccy przez onerowanie sumami duchownymi, fortun swoich dziedzicznych odstępować muszą, ichm. panowie posłowie seriam w tym animadversionem mieć mają i owszem ponastępowane transakcyje ad cassum przyprowadzić powinni.

40-mo. Wielmożnego ś.p. jm. pana Jacka Stoińskiego sędziego ziemskiego lubelskiego zasługi w Ojczyźnie i sprowadzenie ksiąg z fortecy zamojskiej, non modico suo sumptu, który to interes in anno 1726 w recesie wyrażony, ichm. panowie posłowie stanom naszej Rzeczypospolitej rekomendować będą.

41-mo. Interes ww. panien wizytek pod tytułem Nawiedzenia Najświętszej Panny, konwentu lubelskiego, respektem sumy 60 000 tynfów przez ś.p. j.w. jm. pana Chomętowskigo, hetmana wielkiego koronnego, fundatora tegoż zakonu ww. panien Wizytek z sumy półtorakroć stu tysięcy temuż j.w. hetmanowi od naszej Rzeczypospolitej za poselstwo do Turek wyznaczonej, testamentem pomienionemu konwentowi legowanej i już in parte od Najjaśniejszej Rzeczypospolitej ze skarbu litewskiego odebranej, ichm. panom posłom enixissime recommendatur, aby tenże zakon w przerzeczonej sumie swoją odebrał satysfakcyję.

42-do. Jeżeli by się zdało całej naszej Rzeczypospolitej odmienienie czasu sejmowi, więc ci ichm. panowie posłowie na to pozwolić mają i owszem prosić będą cum hac conditione, aby in biennio jeden czas sejmikom poselskim i sejmowi był naznaczony, ad normam sejmików deputackich.

43-tio. Według instrukcyji P.n.m. potrzebna jest rzecz, aby najjaśniesza Rzeczpospolita u dworów postronnych swoich miała rezydentów, do czego znajdują się księża opaci, starostowie z licznemi prowentami, aby tylko

idoneae do tego były personae, którzy by munus rezydencyji swoim mogli odbywać kosztem, praevia Najjaśniejszej Rzeczpospolitej fidelitate juramento assecurata, przy instrukcyjach od Najjaśniejszej Rzeczypospolitej danych.

44-to. Opisanie subselliorum ne jurisdictiones confundantur, tudzież prerogatywy urzędników koronnych, aby były in sua observatione, którzy to ichm. panowie urzędnicy koronni, marszałkowie, pieczętarze, aby obserwowali authoritatem senatus consilior[ibus] [s. 806] et pluralitatem, według której rezultata być powinny. Kancelaryje zaś królewskie, aby przywileje na urzędy ziemskie wychodzące, jedna drugiej komunikowała, aby po dwa przywileje na jeden urząd nie wychodziły.

45-to. Urzędy i officia odległym et non terrigenis (którzy necessitatibus województwu, ziemiom i powiatom adesse non solent), aby pro vacanti uznane byli, a concives proprii territorii konferowane.

46-to. Suplikować będą JKMci P.n.m. ichm. panowie posłowie o dotrzymanie pactorum conventorum vinculo juramenti obstrictorum, które aby w egzekucyji były, także Księstwo Kurlandzkie, decus Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, aby ad corpus Jej, ad mentem komisyji Rzeczypospolitej, wrócono było.

47-mo. Ichm. panowie cudzoziemscy ministrowie, żeby w interesa polskie nie wdawali się, które marszałkom i pieczętarzom należą, a do saskich tylko niech się implikują, a nie do polskich.

48-vo. Trybunał Koronny i Radomski i inne subsellia, aby się in cognitionem laudorum żadnym sposobem nie wdawały, ale też same lauda in suo robore zostawały.

49-no. I w tym też ichm. panowie posłowie obligantur, ażeby stanów Najjaśniejszej Rzeczypospolitej upraszali, żeby cudzoziemcy et dissidentes żadnych urzędów, rządów, superintendencyj i innych dyspozycyji Najjaśniejszej Rzeczypospolitej w Koronie Polskiej i Księstwie Litewskim nie mieli, ani się ją zaszczycali według konstytucyji dawnych.

50. Manufaktury do miast główniejszych w Polsce sukien wszelkich manuteneri powinny, a zwożenie sukien na regimenty z zagranicy, aby zakazane było.

51-mo. Grecy, albo jak się nazywają, Węgry, tak w mieście Lublinie, jako i po przedmieściach, pałacach i dworach mieszkający, którzy do żadnych nie chcą należeć, przez protekcyje różnych, podatków, zebrawszy znaczne z szynków wina sumy, częstokroć z Polski wyjeżdżają i przez to kraj ubożą. Więc aby przynajmniej podatki wszelkie, jako to szelężne, czopowe i pogłówne ad aerarium skarbu województwa lubelskiego importowali. Jurysdykcyje wszelkie lubelskie, aby do [s. 807] miasta inkorporowane były, podług konstytucyji anni 1659. Grunta od miasta Lublina odpadłe,

aby przywrócone były według lustracyj 1614 et 1660. Jarmarki dawne w Lublinie uprzywilejowane, jako to na Gromnice, na Zielone Świątki i na Świętych Szymona i Judy, według przywileju anni 1637, aby były utrzymane, insze zaś jarmarki teraz noviter uzurpowane, aby skasowane były ichm. panów posłów upraszamy.

52-do. Propinacyje duchowne po karczmach cum iniuria stanow szlacheckich i miejskich iuxta constitutionem, aby zabronione były.

53-tio. Kwitowe, które przez ichm. panów, tak polskiego, jako i cudzoziemskiego autoramentu deputatów i egzaktorów, od ludzi omnis conditionis odbierane involuit, aby zabronione było, a przez tyle lat brane kwitowe, praevio przez ichm. panów egzaktorów i deputatów, faciendo calculo, ukrzywdzonym wrócone było.

54-to. Interes jm. pana [Michała] Prażmowskiego, starosty mszczonowskiego, respektem tak wielkiej krzywdy z racji odebranych dóbr jemu per privilegia et constitutiones regni służących ichm. panom posłom recommendatur, który aby w krzywdzie swojej pożądną odebrał satysfakcyję, aż ichm. panowie posłowie u majestatu JKMci, tudzież u stanów Najjaśniejszej Rzeczypospolitej activitate sua promować będą.

55-to. Interes jm. pana Franciszka Rzewuskiego skarbnika łukowskiego, ziemianina, który znaczną ma krzywdę w daniu sumy 30 000 złp. na tenutę w starostwie lubelskim za konsensem śp. JKMci P.n.m. Augusta Wtórego otrzymanym, aby tedy tenże jm. był iuxta privilegium tej tenuty przyznanypro possessore, którego ichm. panowie starostowie pomienieni oddalili, lub aby była obmyślona satysfakcyja od JKMci P.n.m, ichm. panowie posłowie instabunt.

56-to. Także i to adjungitur, że ludzie z ekonomii Samborskiej, przechodząc przez dobra województwa lubelskiego podczas samego sejmiku poselskiego tegoż województwa obrad, we dworach, folwarkach, wsiach, miastach i miasteczkach szlacheckich stojąc i po dwa dni wypoczywając, niezwyczajne krzywdy, ludzi morderstwa, zabieranie zbóż i innych rzeczy z krzywdą i wiolencyją, z nienadgrodzoną szkodą, poczynili. Podwody [s. 808] w sam czas gospodarski pozabierali. Więc obligantur ichm. panowie posłowie, aby w tym coram majestate, na komendę tych ludzi użaliwszy się, o satysfakcyję i nadgrodę ukrzywdzonym prosili. Dalszych zaś wiolencyj, które ciż ludzie nazad do ekonomii Samborskiej powracając, czynic deklarowali się, zabronieni suplikowali.

57-mo. Także poczynionych szkód j.w. jm. panu [Aleksemu] Duninowi, referendarzowi koronnemu, a teraz staroście chęcińskiemu i krzywdy tak na fortunie, jako ledwie i nie na życiu, przez ludzi nowo zaciężnych komendy jm. pana pułkownika Massaniego niezwyczajnie poczynionych, ichm. panowie posłowie do JKMci P.n.m. łaski suplikować będą, aby congruam

tak wielkiej straty i ten ukrzywdzony odebrał satisfactionem, upraszamy. Ludzi nowo zaciężnych, contra pacta conventa, o zwinienie upraszać będą ichm. panowie posłowie JKMci et satisfactionem od nich injuriatis.

58-vo. Kamienice j.w. państwa Macieja i Ewy Suchodolskich kasztelanów lubelskich, tudzież jm. pana Stanisława Wybranowskiego, skarbnika lubelskiego, jako też ichm. panów Rojewskich, podczaszych urzędowskich, aby od stancji deputackich były wolne, ponieważ już i dekreta na to ponastępowały, ichm. panom posłom recommendatur, aby o to usilnie starali się.

59-no. Jm. pan Michał Radłowski, obywatel ziemi łukowskiej, będąc fortuna et honore paenitus orbatus przez infamie i proces w Trybunale Lubelskim i grodzie łukowskim od strony przewiedziony, więc przez ichm. panów posłów suplicem hunc za ubogim szlchcicem do Najjaśniejszego króla JMci P.n.m. majestatu, niesiemy libellum, aby ab his infamiis ad pristinum honoris gradum był restitutus, praevia satisfactione przez zaciągnienie długów creditoribus.

60-mo. Ponieważ poczta w całej Najjaśniejszej Rzeczypospolitej tak znaczne ichm. panom pocztmagistrom importuje sumy, więc ab hinc, aby ciż ichm. panowie pocztmagistrowie ten wszytek accidens, który stąd być może, do skarbu Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, salva sua pensione, importowali. Na tych zaś pocztach, aby pocztmagistrowie i sekretarze onych, catholicae fidei zostawali, ichm. panom posłom recommendatur.

[s. 809] 61-mo. Instabunt ichm. panowie posłowie do stanów Najjaśniejszej Rzeczpospolitej, aby monopolium mogło być w miastach różnych, jako to w Kazimierzu dla województwa lubelskiego, dla innych województw inne miasta były naznaczone, aby zbóż ichm. obywatele obmyślili sposób do Gdańska spuszczania, Żydom zaś inhibere, augetur przez to skarb Rzeczypospolitej, gdyż kupcy gdańscy od towarów i od zbóż muszą płacić cła, których ichm. obywatele województw, ad mentem prawa, nie płacą od spuszczenia swoich własnych zbóż i perjuria nie będą, które się przez szyprów pokazują. Similiter zabroninie zgonów, tak do Gdańska, jako i Śląska.

62-do. Myto zaś jedne w Nieszawie i w Fordonie aby nie było inne brzegowe, przykomorki aby byli zniesione, a to dla wstrętu kupców i depaktacyj onychże.

63-tio. Interes w. jm. pana Jacka Jezierskiego cześnika gostyńskiego, któremu przywilej od JKMci na wieś Ulan dany. Tandem casu z tej wsi chłopi zbiegli i jeden do j.w. jm. pana [Macieja] Grabowskiego, natenczas podskarbiego nadwornego koronnego, na służbę przystał, który motivo partykularnej do tegoż jm. pana Jezierskiego inwidyji, na sejmie grodzieńskim przywilej libertatis a subditatu tej wsi chłopu temuż

otrzymał. Recommedatur ichm. panom posłom ut instent do Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, aby był skasowany tenże przywilej.

64-to. Ponieważ przez w. księży teatynów rozszerzanie się, wielka przeszkoda szkołom księży jezuitów i pijarów, ichm. panom posłom recommendatur ut instent do Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, aby się więcej nie szerzyli, tylko według przywilejów swoich lokowali się.

Caetera ad referendum podajemy z stanami Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, zalecając i upraszając ichm. panów posłów, ne quidquamsit nocivum Ojczyźnie naszej.

Stanisław Leon Wybranowski skarbnik województwa lubelskiego, marszałek koła rycerskiego tegoż województwa mp.; Antoni Jezierski komornik ziemski lubelski, asesor koła rycerskiego mp.; Tomasz Piotrkowski miecznik powiatu urzędowskiego, asesor koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.; Tomasz Kajetan Radomyski w[icesgerent] g[rodzki] łukowski, asesor koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.; Dionizy Franciszek Szaniawski wicesgerent grodzki łukowski, asesor koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.

2. Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 22 sierpnia 1746 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 299, s. 739–745 – oryginał z podpisem marszałka oraz asesorów. Do grodu lubelskiego w celu dokonania oblaty dostarczył ur. Piotr Piniński*; **Rkp. 2.** *APL, CLRMO 300, k. 886v–888 – oblata.*

[k.739] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, za wyrażonym Najjaśniejszego Króla JMci Augusta Trzeciego P.n.m. szczęśliwie nam i całej Ojczyźnie w późne wieki panującego, tak na sejm walny warszawski sześcioniedzielny, jako też na dzień dzisiejszy 22 sierpnia podług pospolitego prawa przypadajacy sejmik poselski wydanym uniwersałem, do Lublina zjechawszy, in loco solito obrad naszych, to jest w kościele wielebnych ojców dominikanów, naprzód oddawszy głęboką najwyższemu Boga Stwórcy Naszego Majestatowi adorację, solito praxi et more, po zagajeniu sejmiku przez j.w. jm. pana Macieja Suchodolskiego kasztelana lubelskiego i należytym Najjaśniejszemy JKMci P.n.m. za nieustanne circa bonum publicum i nas samych pieczołowanie uczynionym podziękowaniu, ad optime gerendam obrad naszych dispositionem, unanimi voto et assensu, obraliśmy marszałka w. jm. pana Stanisława Wybranowskiego skarbnika lubelskiego. Cum adminiculo ww. jm. panów: Antoniego Jezierskiego komornika ziemskiego lubelskiego, Tomasza Piotrkowskiego miecznika urzędowskiego, Tomasza Radomyskiego wicesgerenta grodzkiego łukowskiego, Dionizego Szaniawskiego wicesgerenta grodzkiego łukowskiego, Michała Łysaka Zgłowickiego przydanych asesorów. Pod którego szczęśliwą na

teraźniejszym sejmiku jm. pana marszałka [s. 740] dyrekcją, pozwoliliśmy unanimi sensu ww. jm. panów posłów czynić elekcję. Gdzie za wyraźną wolą i dyspozycją najwyższego serc naszych dyrektora, distinctis publicisque votis, viros in patria bene meritos, legumque patriiarum conditores, tak z województwa lubelskiego jako z ziemi łukowskiej, ww. ichm. panów: Dominika na Stojeszynie Stoińskiego sędziego, Waleriana Trembińskiego podsędka ziemskich lubelskich, Antoniego z Gołąbków Jezierskigo podstarościego grodzkiego lubelskiego, na pomieniony sejm warszawski uprosiliśmy posłów. Którym ex desideriis communique nas wszystkich i całego województwa naszego sensu ułożoną dawszy instrukcję, zleciliśmy tymże ichm. panom posłom, aby tak in universali całej Rzeczypospolitej, jako też in particulari województwu naszemu, circa seriam interesów w punktach instrukcji wyrażonych, promotionem, pro commodo et integritate boni publici amoreque Patriae prodesse et adesse raczyli.

Zawdzięczając zaś tak teraźniejszą ichm. panów posłów w przyjęciu funkcji poselskich łatwość, jako też i przyszłe na sejmie circa bonum publicum prace, fatygi i ekspensa, pensję zwyczajną posłom uchwaloną według prawa i zwyczajów dawnych [s. 741] naznaczyliśmy, w sercach zaś i afektach naszych nieustanną zapisawszy obligację, na przyszłych relacjalnych sejmikach, po doszłym, da Bóg szczęśliwie, sejmie warszawskim, pomyślnego w obradach Najjaśniejszej Rzeczypospolitej czekamy sukcesu. Żeby zaś dostateczne Najjaśniejszemu Majestatowi JKMci P.n.m. za te (które przez jm. pana Mikołaja Wybranowskiego skarbnikowicza lubelskiego, godnego posła swego, credentiales Najjaśniejszego Majestatu powierzone mającego i instrukcją od JKMci podaną wyraża) circa bonum publicum conatus i własne staranie, województwo nasze uczyniło dzięki. Obraliśmy na to ichm. panów posłów, to jest ww. ichm. panów Ignacego de Campo Scipiona starostę lidzkiego i Michała Suchodolskiego podczaszego krasnostawskiego. Którzy to ichm. panowie posłowie, hac qua in rebus agendis pollent activitate, za nieustanne około dobra pospolitego JKMci P.n.m. staranie, z najgłębszą podziękowawszy adoracją, suplikować będą JKMci P.n.m. ut cunctis consulat prospiciatque rebus Ojczyzny naszej.

Prezentowana tak sercem, jako i wyraźnym do województwa naszego od jo. księcia jm. prymasa charakterem niewygasła ku nam i całej Rzeczypospolitej prymacjalnej dostojności pamięć, za którą województwo nasze tą wdzięcznością, która w sercach wiecznie zapisana rekompensując, [s. 742] obraliśmy ichm. panów posłów, to jest ww. ichm. panów Jana Skarbek Kiełczewskiego stolnika urzędowskiego, Jacka Jezierskiego cześnika gostyńskiego, którzy to panowie posłowie temuż jo. księciu jm. prymasowi, uti viceregia maiestati, przy głębokim jego dostojeństwa podziękowaniu, exponens zupełna wdzięczność i serca województwa naszego.

Promulgowana także przez wielebnego jm. księdza Sołtyka proboszcza gnieźnieńskiego, wrodzona dla owieczek swoich dobroć jo. księcia biskupa krakowskiego, pasterza naszego i pamięć cum pastorali obradom naszym benedictione, za co wszystko singularem temuż jo. pasterzowi województwo nasze chcąc czynić recognitionem, przez ww. ichm. panów Remigiana Stoińskiego łowczego latyczowskiego, Stefana Gałęzowskiego kasztelanica lubelskiego, od nas delegowanych posłów, niewygasłą w sercach naszych wielkiej godności pasterza swego zapisujemy obligacyję.

Jw. zaś jm. panu Józefowi na Złotym Potoku Potockiemu wojewodzie poznańskiemu, hetmanowi wielkiemu koronnemu, za oświadczone i skuteczne około całości Ojczyzny naszej prace i starania podziękowawszy, obraliśmy e medio sui ichm. panów posłów, to jest ww. ichm. panów [s. 743] Felicjana Bielskiego stolnika bracławskiego i Mikołaja Wybranowskiego skarbnikowicza lubelskiego, aby ciż ichm. panowie posłowie pro his curis et desuductionibus j.w. hetmanowi, należytą uczyniwszy rekognicję, wszystkie desideria województwa naszego, in sinum łaski jego polecili.

Mając zaś wzgląd na ww. ichm. panów: Tomasza Sołtyka stolnika lubelskiego, Tomasza Suffczyńskiego łowczego łukowskiego, Stefana Gałęzowskiego kasztelanica lubelskiego, Ignacego Kalinowskiego chorążego halickiego, do poselstwa na teraźniejszym sejmiku podanych kandydatów, ponieważ tymże ichmciom żadnym sposobem w funkcji teraźniejszej przysłużyć się nie możemy, więc in subsequens tychże ichmciow w pamięci, sercach i afektach naszych konserwować będziemy.

Interes respektem pensji ichm. panom posłom na sejm przeszły grodzieński delegowanym, to jest ww. ichm. panom Romualdowi Wybranowskiemu chorążemu lubelskiemu, Eustachemu Potockiemu staroście tłumackiemu, Janowi Nowosielskiemu staroście łukowskiemu, za funkcje poselskie, tudzież jm. panu [s. 744] Stanisławowi Wybranowskiemu skarbnikowi lubelskiemu, za funkcję marszałkowską na teraźniejszym poselskim sejmiku, przy pracy i fatygach z szczerą aplikacją około całości dobra pospolitego, przykładnie odprawioną. Według dawnych zwyczajów należący, to wszystko zupełnie do sejmiku gospodarskiego w roku teraźniejszym 1746, da Bóg, przypadającego, wraz z deklaracją funkcji jaka być może w. jm. panu Wybranowskiemu, sejmiku teraźniejszego marszałkowi, odkładamy i tam według afektów naszych braterskich, sposób zawdzięczenia ichmciom wynajdziemy.

Ad ultimum desideria quaeque innych ichmciow do stolika podane, a do teraźniejszego sejmiku nienależące, similiter do gospodarskiego sejmiku suspenduntur.

Które wszystkie zgodnie postanowione punkta i uchwały, zleciliśmy w. jm. panu marszałkowi koła naszego una cum assesoribus, własną podpisać ręką i te laudum ad acta castrensia lublinensi podać uprosiliśmy. Działo się in loco consultationem solito, dnia 25 miesiąca sierpnia r.p. 1746.

[s. 745] Stanisław Leon Wybranowski skarbnik województwa lubelskiego, marszałek koła rycerskiego województwa tegoż mp.; Antoni Jezierski komornik ziemski lubelski, asesor koła rycerskiego mp.; Tomasz Piotrkowski miecznik urzędowski, asesor koła rycerskiego mp.; Tomasz Kajetan Radomyski wicesgerent grodzki łukowski, asesor tegoż koła mp.; Dionizy Franciszek Szaniawski wicesgerent grodzki łukowski, asesor koła rycerskiego mp.; Michał Łysak Zgłobicki asesor tegoż koła rycerskiego mp.

CCX. Sejmik deputacki w Lublinie 12 września 1746 r.

Sejmik został zerwany. Manifestacje de nullitate sejmiku deputackiego [APL, CLRMO 299, k. 447; APL, CLRMO 300, k. 917 v]. Por. Deputaci, cz. IV, s. 333.

CCXI. Sejmik boni ordinis w Lublinie 13 września 1746 r.

Sejmik został zerwany [APL, CLRMO 299, k. 447–447v; APL, CLRMO 300, k. 924–924v].

CCXII. Sejmik deputacki w Lublinie 11 września 1747 r.

Sejmik został zerwany. Manifestacje de nullitate *sejmiku deputackiego [APL, CLRMO 301, k. 948–948v; APL, CLRMO 303, k. 332]. Por. Deputaci, cz. IV, s. 341.*

CCXIII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 12 września 1747 r.

Sejmik został zerwany [APL, CLRMO 301, k. 1003v–1004].

CCXIV. Sejmik przedsejmowy Lublin 19 sierpnia 1748 r.

Sejmik został zerwany z powodu niezgody co do kandydatów na posłów, którymi byli Romuald Wybranowski chorąży lubelski, Tomasz Sołtyk stolnik lubelski, [Stanisław] Rzewuski stolnik łukowski [APL, CLRMO 304, k. 1375–1375v; APL, CLRMO 306, s. 707, 717].

Manifestacje de nullitate sejmiku przedsejmowego [APL, CLRMO 304, k. 1380v–1381, 1387–1388; APL, CLRMO 306, s. 729].

CCXV. Sejmik deputacki w Lublinie 9 września 1748 r.

Sejmik został zerwany. Manifestacje de nullitate sejmiku deputackiego i boni ordinis [APL, CLRMO 304, k. 1460v–1461, 1469–1469v; APL, CLRMO 306, s. 931].

CCXVI. Sejmik boni ordinis w Lublinie 10 września 1748 r.

Sejmik boni ordinis z 10 września (podobnie jak dzień wcześniejszy deputacki) został zerwany [APL, CLRMO 304, k. 1460v–1461, 1469–1469v; APL, CLRMO 306, s. 931]. Mimo tego zebrana szlachta podjęła uchwałę dotyczącą wyboru dystrybutora soli suchedniowej.

1. Uchwała w sprawie soli suchedniowej

Rkp. 1. *APL, CLRMO 306, s. 905–906 – oryginał z podpisami uczestników sejmiku. Do grodu lubelskiego w celu dokonania oblaty dostarczył ur. Marcin Ziołkowski 16 IX 1748 r.*; **Rkp. 2.** *B.PAU-PAN 8326, k. 201–201v – kopia.*

[s. 905] My rady, dygnitarze i urzędnicy prześwietnego województwa lubelskiego niżej podpisani, ponieważ dla rozróżnionych serc niektórych ichm. braci naszych sejmik gospodarski na dniu wczorajszym zerwany wszelkiej nam publicznej na zwykłym dyspozycyji naszych miejscu potrzebnych temu województwu ubliżył i laudum publicznym dystrybutora do soli naznaczyć nie pozwolił, żeby jednak stąd pospolita dla całego województwa naszego nie wyniknęła krzywda, tudzież znaczne wielmożnego jm. pana Antoniego Trzcińskiego cześnika różańskiego maerita i około dobra tegoż województwa wspólne wraz z nami prace bez jakiż kolwiek nie były rekognicyji według prawa które po zerwanych sejmikach pozwolił dygnitarzom województwa i urzędnikom ziemskim i grodzkim dyspozycyją czynić i obmyślać w województwie urząd dystrybutorstwa soli suchedniowej na województwa nasze w roku teraźniejszym 1748 przypadający temuż wielmożnemu jm. panu Antoniemu Trzcińskiemu cześnikowi różańskiemu konferujemy do wydania rzetelnie całemu województwu, ażeby tak od obywatelów prześwietnego województwa naszego, jako od ichm. pisarzów JKMci przy składzie solnym w Puławach [s. 906] rezydujących, za prawdziwego i aktualnego dystrybutora soli był uznany. Na to się własnymi rękoma podpisujemy. Działo się na zwykłym dysponowaniu województwa naszego miejscu w konwencie ojców dominikanów lubelskich dnia 11 września r.P. 1748.

Maciej z Suchodół Suchodolski k[asztelan] lubelski; Romuald Wybranowski chorąży województwa lubelskiego; Dominik in Stoieszyn Stoiński judex terrestris lublinen[sis] mp.; Jan Skarbek Kiełczewski skarbnik powiatu urzędowskiego mp.; Adam Suchodolski P[isarz] Z[iemski]

Lubel[ski]; Aleksander Skarbek Kiełczewski ł[owczy] p[owiatu] u[rzędowskiego]; Antoni Jezierski C.P.U.K.Z.Ł; A. Suchodolski; J. Drzewiecki W.U.; Andrzej Rzeczycki; Antoni z Gołąbków Jezierski łowczy województwa i podstarości grodzki lubelski.

CCXVII. Sejmik przedsejmowy (powtórny, po zerwnym z 19 sierpnia) w Lublinie 23 września 1748 r.

Uniwersał króla Augusta III zwołujący powtórny sejmik przedsejmowy województwa lubelskiego na 23 września 1748, po zerwanym sejmiku z 19 sierpnia, Warszawa 10 września 1748 – oryginał z podpisem króla i pieczęcią [APL, CLRMO, 306, s. 104; APL, CLRMO 304, k. 1555–1556].

Sejmik prawdopodobnie nie doszedł do skutku.

CCXVIII. Sejmik deputacki w Lublinie 15 września 1749 r.

Sejmik został zerwany. Manifestacje de nullitate sejmiku deputackiego [APL, CLRMO 307, k. 1523v–1526; APL, CLRMO 309, k. 532–535].

CCXIX. Sejmik boni ordinis w Lublinie 16 września 1749 r.

Sejmik został zerwany. Manifestacje de nullitate sejmiku [APL, CLRMO 307, k. 1538–1538v].

CCXX. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 23 czerwca 1750 r.

Uniwersałem z 11 maja 1750 r., król August III zwoływał sejmiki przedsejmowe na 23 czerwca 1750 r. (druk: ASWPK 1733–1763, s. 471–472). Egzemplarza adresowanego do województwa lubelskiego nie udało się odnaleźć.

1. Instrukcja posłom na sejm sejmiku przedsejmowego w Lublinie 23 czerwca 1750 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 310, s. 2223–2226 – oryginał z podpisami marszałka i asesorów sejmiku;* **Rkp. 2.** *B.PAU-PAN 8326, k. 203–208v – kopia.*

[s. 2223] Instrukcyja na sejm ekstraordynaryjny dwuniedzielny warszawski j.w. ichm. panom j.w. jm. panu Janowi Zamoyskiemu staroście lubelskiemu, j.w. Eustachemu Potockiemu staroście tłumackiemu, j.w. Stanisławowi Rzewuskiemu łukowskiemu chorążemu, posłom od prześwietnego województwa lubelskiego, na sejmiku w Lublinie dnia 23 junii w roku teraźniejszym 1750 agitującym się pod dyrekcją marszałkowską w. jm. pana Stanisława Trzcińskiego chorążego powiatu urzędowskiego, obranym podana.

Spodziewaliśmy się podczas słodkiego pod szczęśliwym Najjaśniejszego Augusta III Króla Polskiego P.n.m. panowaniem, sidere fausto

ciągnącego się i trwającego pokoju, swobodnych we wszystkim zażywać czasów, kiedy pax Cererem nutrit, pacis alumna Ceres, aż kiedy venturi nescia casus Libertas secura bonis własną doznaje eksperencyją ze Mars gravior sub pace latet, gdy przy utraceniu zobopólnej synów tej ojczyzny konfidencyji, z niedościgłych prawie racyj, Terras Astrea relinquit, i administrowana przez tylo[e] prawie wieków w Trybunałach Koronnych sprawiedliwość, jakoby nie mogąc patrzyć na diffidencyje [...] się precz wyniosła, Polski, a nadto z osobliwszą województwa lubelskiego [krzy] wdą, bo quo fuerat tuto reddita forma loco, i naszemu powierzona [woje] wództwu, z ręku się prawie nam wydarła i wydziera. Ależ non sic ced[ere] lacerti, ut jaceant ojcowskie JKMci P.n.m. pieczołowanie koło dobra pospolitego, mądre i roztropne zabiegi prawie z azardem zdrowia, zgoła Augusti fortuna jubet spodziewać się nam, że po okropnych tych cieniach, które całą prawie pokryły Polskę, orietur Sol justitiae i fortunne nam na rozweselenie umysłów zapali południe. Jakoż do tego colliniant wydane na sejmiki przedsejmowe uniwersały i instrukcje i naznaczony przez Senatus Consilium sejm ekstraordynaryjny, ażeby pulsa prius, Populos Astrea reviset. A zatym stosując się do świątobliwych i chwalebnych P.n.m. zamysłów, stosując się do uniwersałów i instrukcji nam podanych, w insze nie wchodząc materie, ad restabilimentum tylko świętej sprawiedliwości i Trybunału Koronnego, te j.w. posłom teraźniejszym województwo nasze lubelskie przez instrukcyją swoją podaje punkta.

1. A naprzód konformując się ad zelum et sentimenta całej Rzeczpospolitej ichm. panowie posłowie sollicite o środki takowe i opisanie in futurum najdoskonalsze starać się będą, ażeby zabiedz się mogło należycie podobnej, jakowa teraz przez niedojście Trybunału, impracticato exemplo, cum detrimento nie tylko partykularnych osób, ale i całej Polski, z ohydą u postronnych [s. 2224] stała się nieszczęśliwość.

2-do. Biorąc przed się województwo nasze tak akceleracyją, jak i utrzymanie sprawiedliwości w trybunałach Koronnych, co się tycze naprzód cursum i akceleracyji spraw w sądach trybunalskich, ponieważ nieomylna i bardzo znaczna i stąd nastąpić może akceleracyja w Trybunałach, gdy się umniejszy spraw. Umniejszenie zaś spraw w Trybunałach łatwo być może, gdy na fundamencie praw, sprawy sądom ziemskim i grodzkim należące cum debita circumscriptione w tychże sądach pro priori odprawować się będą. Trybunały zaś, aby sądziły sprawy te tylko, które lub ex praescripto legis do Trybunałów należą, lub z ziemstwa albo grodu per remissiones, czyli appellationes do trybunału devolverentur, o co ichm. panowie posłowie starać się będą. A przy tym oraz urgebunt ichm. panowie posłowie ażeby ziemstwa mogły być quanto celerius obrane po wszystkich województwach dla akceleracyji sprawiedliwości i umniejszenia spraw

w Trybunale Koronnym, które ziemstwa aby miały obostrzenie w nieopuszczaniu kadencyj w konstytucjach wyrażonych. Ziemstwo zaś lubelskie aby per constitutionem et correcturam praesentem było obligowane do sądzenia kadencyj tak w Lublinie, jako też i w Urzędowie, do czego animando j.w. jm. pan starosta tłumacki poseł teraźniejszy deklarował wystawić Archivum należyte dla akt konserwacyji i miejsce sądzenia sposobne. Tudzież mają upraszać ichm. panowie posłowie delegatos a Republica ad revisionem archivi et actorum terrestrium Lublinen[si], że te akta potrzebują restauracyji, żeby Rzeczpospolita obmyśliła na to ekspensę, i circumscriptia aby była ziemstw, tak Wielkopolskich, jako i Małopolskich, żeby się constitutiones antiquae o sądach i obchodach ziemstwa obserwowały et praecipue anni 1726.

3tio Pomoże wiele do akceleracyji i to pomienionej sprawiedliwości, gdyż niektóre kondycyje [sic] i regestra w Trybunałach poprawione i odmienione będą bo lubo constitutio anni 1726 abrogando farragium regestrorum w Trybunałach, reduxit też regestra ad certum numerum, jednak ponieważ intentioni Rptej i tejże konstytucyji derogatur, częstokroć per sinistras interpretationes et abusus contrarios, a zatym aby naprzód regestra środowe i czwartkowe były przyłączone do kadencyji wojewódzkich i na też kadencyje wojewódzkie rozłożone, urgebunt ichm. panowie posłowie.

4to A że i przez inne regestra niektóre i kadencyje w Trybunale Koronnym dla zagęszczonych inkonweniencyj, retardatur cursus sprawiedliwości, a zatym zabiegając omnibus abusibus cokolwiek być może najdoskonalszego postanowiono, lub przez zniesienie jeszcze niektórych regestrów ordynaryjnych, czyli taktowych, lub przez poprawe onychże, lub przez rozłożenie punktualniejsze kadencyj wojewódzkich i innych. O to wszystko ichm. panowie posłowie starać się będą i owszem regestr directi mandati, aby był skasowany, jako jest po korekturze anni 1726 uformowany ad instantiam niektórych osób na tenczas zasiadających. Decreta executionis, aby przez ichm. panów starostów były wspierane vigore constitutionum, żeby szlachta nie zaciągali innych protekcjonalnych postronnych ludzi.

[s. 2225] 5to Nie opuszczą ichm. panowie posłowie i tego, ażeby zabiedz doskonale kontrowersyjom niepotrzebnym circa varia accessoria, connexiones, indictiones w Trybunałach praktykowanym, które zbytnie wiele czasu, a częstokroć cum magno praejudicio stron, zabierają, a przy tym znieść nienależyte do cudzych wpisów i spraw koneksyje, przez któreróżne ka[o]pcyje et dolositates cum aggravatione honorow i substancyji, częstokroć dzieją się.

6to A że się nie tylko acceleratio ale i doskonałe utrzymanie i zachowanie siebie mieć powinna sprawiedliwość trybunalska, a zatym cokolwiek

tylko będzie należało, tak względem obierania na Trybunał deputatów secundum qualitates condignas [...] też względem zabieżenia praktykom, korupcyjom et partilitatibus cuius [...] także przysięgom niepotrzebnym i innym wszelakim inkonweniencyjom [...] względem porządku ac intra et extra w Trybunałach i innych dla sprawiedliwej ozdoby tegoż sądu trybunalskiego potrzeb. W tym wszystkim ichm. panowie posłowie [...] mując się jako najlepiej ad mentem Rptej starać się będą o jak najlepszą korekturę.

7mo A jako od początków swoich Trybunał Lubelski, mający fixum locum w mieście Lublinie i na tymże miejscu przez lat blisko 200 commode odprawował się, tak circa manutentionem praw koronnych o Trybunale lubelskim oponując się contra quae[...] [...]mina ichm. panowie posłowie na żadną dysmembracyję, ani na insze miejsce p[rzeniesie]nia Trybunału, aby żadną miarą nie pozwalali obligujemy tychże ichm. panów posłów [...] fide, honore et conscientia i owszem województwo nasze nie tylko pomienionych ichm. panów posłów do utrzymania tych intencyj swoich szczerego [...] uprasza i afektami swemi animuje, ale też ażeby tychże ichm. panów posłów oraz j.w. senatorowie tegoż województwa przytomni w Warszawie, powagą swoją et oppositionibus fulcire raczyli, tychże j.w. ichm. panów senatorów obliguje i zaprasza ad manutentionem unaminem, tak konstytucyji wyżej namienionych o Trybunale Lubelskim postanowionych, jako też i innych praw, że nawet i same województwa kijowskie, wołyńskie, bracławskie, czernihowskie przystąpiły do Trybunału Lubelskiego.

8vo Obwarowała konstytucyja 1726, aby marszałkowie i deputaci Trybunału Lubelskiego i Radomskiego, także ministri status et belli utriusque gentis na elekcyję marszałka do Piotrkowa i Radomia nie zjeżdżali quovis titulo. Przyłożyć do tego prawa warunki i karę nadto dołożyć, aby żaden sprawy bliskiej nie mający nie zjeżdżał, ani się w obranie marszałka, lub spychanie poczciwie obranych, albo wtrącanie ad stubam sądów nie obranych deputatów, nie wdzierał, pod wieczną infamią, utratą wolnego głosu i konfiskacyją dóbr.

9no Za konserwacyję ksiąg trybunalskich w konwencie oo. Dominikanów w miescie będących ad mentem dwóch konstytucyji anni 1588 et anni 1589 w nadgrodę 10 grzywien juxta currentiam illius saeculi ichm. panowie posłowie wniosą instancyję, aby sposób na reparacyję i konserwacyję obmyśliła Rzeczpospolitata archivi trybunalskich aktów.

10mo Ponieważ wyniesienie wszelkich kapitałów za granice państwa i uzurpowane per extraneas z dóbr prowenta obie bogacąc kraje, znacznie legitimos w swojej ojczyźnie extenuant successores, co się singulariter w interesie fortuny między j.w. Montmemoransami i w. Kalinowskimi

cześnikami halickimi [s. 2226] małżonkami, zachodzącym praktykuje, zaczym co do tegoż należy interesu ichm. panowie posłowie circa materias ustabiliowania Trybunału Koronnego serio dopomnieć się mają o manutencyję dawnych praw eo nomine ferowanych.

11mo W zachodzących ex vicinitate między dobrami Wohyniem JKMci, a dobrami Kopina ziemskimi ichm. panów Kuczyńskich podstolich drohickich, krzywdach i pretensjach in fundamento prawa, że nobilis impetret commissionem, ichm. panowie posłowie instabunt o wydanie tejże od JKMci komisyji.

12mo O stancjach dla ichm. panów deputatów w Lublinie nie zapomną ichm. panowie posłowie, że się rujnują i że nie wystarczają na wszystkich, jak będzie wielu deputatów, aż jeden drugiego częstokroć spędzać musi i kłócić się długo o to, dla czego z tej okazji retardatur justitia niedziel kilka. Którego to miasta Lublina zabiegając i dalszej ruinie ichm. panowie posłowie nie tylko względem reparacji stancji pomienionych deputackich dopomną się, ale też na żadne sub quocunque titulo et pretextu, fundacje nowe pozwalać nie będą. Także, aby miary w tymże mieście Lublinie były postanowione wraz z miarami inszych województw conformiter, tak aby po wszystkich województwach jednakowe miary być mogły.

13tio A jako wyżej ziemstwo lubelskie do punktualnego sądzenia kadencji tak w Lublinie, jako i w Urzędowie aby było obligowane wyraziliśmy tak insuper presenti puncto adjungimus, aby sądzenie kadencji ziemskich sądów praetermissio aliis legalitatibus propter celeriorem justitiam w czasach prawem opisanych, in executione seria zostawało, tudzież aby prerogatywy ziemstw wszystkich ad mentem praw, a osobliwie prerogatywa ziemstwa lubelskiego tak in communi wszystkich ziemskich urzędników, jako in singulari ad mentem constitutionis anni 1726 tudzież juxta obloquentiam statutu anni 1532 w Herburcie folio 303 opisana, in suo robore et executione zostawała, ichm. panowie posłowie seriam attendenciam et manutentionem adhibebunt.

14to Dekreta w której by sprawie in quocunque subselio nastąpiły trina, te aby żadną miarą kasowane nie były i owszem in suo robore zostawać mają ichm. panowie posłowie urgebunt.

15to Stosując się do konstytucyji anni 1726 titulo *O patronach*, reasumpionem tejże konstytycyji, quo ad omnia względem ichm. panów Patrocinantów promowować ichm. panowie posłowie non intermittent.

16to Ażeby konstytucyja anni 1726 jako też i inne przyszłego da Bóg sejmu względem Trybunału sancita in omnibus punctis obserwowane były, tedy dla większej pamięci i impresyji prawa, aby taż konstytucyja anni 1726 z addymentem przyszłym korektury, zawsze w izbie sądowej

trybunalskiej na stole zostawała, stringatur do tego Trybunał, ichm. panowie posłowie mieć będą w pamięci.

Co wszystko ichm. panom posłom zaleciwszy, aliaque omnia pro munere onychże activitati tychże ichmciów committendo, instrukcyję tę podpisać przez wjm pana marszałka koła naszego tegoż pana marszałka. Działo się w Lublinie w kościele ojców dominikanów dnia 25 czerwca[a] r.P. 1750.

Stanisław Antoni z Trzcinnika na Ciotczy i Tyśmienicy Trzciński chorąży powiatu urzędowskiego, marszałek koła rycerskiego poselskiego prześwietnego województwa lubelskiego mp.; Aleksander z Targowiska Gałęzowski kasztelanic lubelski, asesor województwa lubelskiego; Ignacy Stoiński asesor województwa lubelskiego mp.; Michał Nosadyni kapitan regimentu artylerii koronnej, asesor z powiatu urzędowskiego mp.; Jan Dembiński asesor województwa lubelskiego z powiatu urzędowskiego mp.; [Józef] Kramkowski podczaszyc ziemi bielskiej, asesor z ziemi łukowskiej mp.

[a] *Pierwotnie laudum nosiło datę 23 czerwca, która została przerobiona prawdopodobnie ręką marszałka sejmiku na 25 czerwca. Sejmik zwołany został na 23 VI, możliwe zatem, że obrady trwały dwa dni lub że laudum zostało podpisane i zaniesione do grodu dopiero dwa dni po zakończeniu sejmiku.*

2. Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 23 czerwca 1750 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 310, s. 2212–2215 – oryginał z podpisami marszałka i asesorów sejmiku;* **Rkp. 2.** *B.PAU-PAN 8326, k. 209–212 – kopia.*

[s. 2212] My rady, dygnitarze, urzędnicy prześwietnego województwa lubelskiego, powiatu urzędowskiego i ziemi łukowskiej oraz całe rycerstwo, zjechawszy się na miejsce oubliczne obrad naszych za uniwersałem na sejm ekstraordynaryjny wydanym od Najjaśniejszego P.n.m. Augusta Trzeciego, króla polskiego, o którym to prawdziwie mówić możemy, co o Auguście cesarzu napisał historyk rzymski, ex omnibus Romanorum Principibus, nullum populo cariorem, nullum in omnibus feliciorem Augusto fuisse. Ojcowska JKMci P.n.m. pieczołowitość, wydanemi uniwersałami na sejmiki i opisanemi w instrukcyji punktami, to w serca poddanych swoich wpoić umyśliła, ażeby wszyscy pereclitantis Patriae potiorem, rationem, aniżeli privati boni mając, w teraźniejszych cyrkumstancyjach collapsae justitiae et legum dispersarum aequitatem utrzymali. A jako wiemy dobrze że zdrowemi radami wszystkie królestwa i prowincje stoją i na nich się jako na gruntownych filarach spierają, tak zważywszy to i oraz że primum nos patriae natura conciliat i że omnibus bonis expedit salvam esse Rempublicam, dla tego abyśmy wspólną radą i sentymentami o niej radzili, stanąwszy tu in sacraria consultationum, a zabrawszy a patre

luminum pożyteczne ku dobru pospolitemu oświecenia, gdyśmy zaczęli z zgromadzonych umysłów explorare sensum, aliści szczególną i osobliwą opatrzność Pana Boga nad województwem naszym wyznać nam przychodzi, kiedy po długich irrito conatu zjazdów naszych, oczekiwaniach po zerwanych tylko obrad publicznych osnowach, teraz w jedności sentymentów, jakby unius labii z miłości ku ojczyźnie ugruntowanych z długiego oczekiwania, nadgrodzone westchnienia i rozerwane na różne części serca, ad unum nexum voluntatum zbiegły się, teraz mundum administrat divina providentia, eadem consulit rebus humanis, non solum universis verum etiam singulis. Kiedy zaś uważamy dla kogo by Boska Opatrzność tak niezwyczajne dzieła zachowała, widzimy, że te tak chwalebną sprawę prowidencyja Boska zostawiła, ad inaugurationem, gloriae et meritorum senatora, porządnym nam tu krokiem wstępującego na kasztelańskie województwa naszego krzesło j.w. jm. pana Józefa Wolskiego kasztelana lubelskiego, którego województwo nasze in gremio et corona wszystkich urzędników i obywatelów powitawszy, przyznaje, w tych pierwszych początkach, że w nim między inszymi toga et sago, zasługami, to osobliwszego potomne będą opowiadać wieki, iż po odebranym [s. 2213] na kasztelanię lubelską przywileju, w krótkim czasie multorum saeculor[um] peregit opus, gdy nam nawet i teraz, po zagajonych przez tego senatora facundo eloquia obradach naszych i miłości afektów i przychylności województwa zjednoczenie, i authoritatis et consilii senatorii vis, i tak pomyślne inauguracyji sukcesa, razem pokazały się tak chwalebnie, z niepłonną na dalsze okurencyje województwa naszego nadzieją, w skutkach służącego nam właśnie, przywileju, tego który nadany był familii Kamilla Rzymskiego, Camilli stirps hoc frucbatur privilegio, ut in Capitolio semper possessione et praevidio essent.

Po przeczytanym tedy uniwersale JKMci i instrukcyji, po podanym przez j.w. jm. pana kasztelana lubelskiego, marszałku sejmiku tego, a za jednostajnemi głosami obranym, jm. panem Trzcińskim chorążym urzędowskim, lubo wielu j.w., w. jmciow obywatelów zgodne do funkcyji poselskiej zasługi, wszystkim jednakże czasu jednego nie można tego osiągnąć, a zatym po nominacji przez tegoż j.w. jm. pana kasztelana lubelskiego kandydatów na funkcyję poselską, ex triplici stallo, triarii vocati et electi, to jest: z województwa lubelskiego j.w. jm. pan Jan Zamoyski starosta lubelski, z powiatu urzędowskiego j.w. jm. pan Eustachy Potocki starosta tłumacki, z ziemi łukowskiej j.w. jm. pan Stanisław Rzewuski chorąży łukowski. Tych ichmciów na tę funkcyję poselską zgodnie i jednostajnie obraliśmy, z których quisque animo laudari magis quam voce relit, których nie tylko województwo nasze ale i cała Ojczyzna zasług i imion wsławionych zamilczeć nie może, bo quemcunque requires, hac de stirpe virum,

certum est de consule nasci et fasces titulosque Lechi virute merevi, których województwo nasze w potomne czasy wdzięcznie pamiętać będzie, i stąd że te publiczne od województwa naszego funkcyje sine dispendio i rekompensy praktykowanej tegoż województwa, w zysku największym mając dobra pospolitego miłość i porzebę, przejęli na się, dając chwalebny przykład z siebie.

A jako a maioribus nostris nulla alia de causa leges sunt inventae, nisi ut suos cives incolumes servent, co w wolnym narodzie polskim inaczej do skutku przyjść nie może, tylko przez sejmowe wyroki i przez wybranych na nie e numero virorum lectissiniorum j.w. ichmciów panów posłów.

A tak co należało do wypełnienia woli Najjaśniejszego Króla JMci P.n.m. i potrzeb województwa naszego, to przez elekcyję posłów na sejm warszawski do Najjaśniejszego Króla JMci P.n.m i stanów [s. 2214] Rzeczpospoej obranych, a oraz oddaną j.w. ichm panom posłom instrukcyją już determinowawszy. Jako pragniemy, aby moc Boska nienaruszenie konserwowała nam dni nieoszacowane Najjaśniejszej Królowej Jejmci P.n.m., tak z wyznaniem tego pragnienia naszego, ażebyśmy szczęśliwym Najjaśniejszego Państwa tego panowaniem cieszyć się zawsze i w długie wieki zaszczycać mogli. Osobnych posłów do Najjaśniejszej Królowej Jejmci P.n.m. obieramy laudo presenti i naznaczamy, to jest: jm. pana Suffczyńskiego podczaszego ziemi liwskiej, jm. pana Michała Stoińskiego komornika ziemi lubelskiej, którzy ichm. panowie posłowie przy instruckcyji oraz sobie danej, bez odwłoki prezentować się mają majestatowi Najjaśniejszej Królowej Jejmci P.n.m. A jako i same astra bez komunikacyji cum primis luminibus być nie mogą, tak i województwo nasze znając tej Ojczyzny luminaria magna, nie zaniedbywa oświadczenia swego, które aby tym dowodniej wypełnić mogli, wysyła posłów na teraźniejszym sejmiku obranych, to jest do j.o. książęcia Adama Komorowskiego arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa Korony Polskiej i W. Ks. Lit., ww. ichmciów Jana Drzewieckiego wojskiego urzędowskiego i Michała Trzcińskiego komornika granicznego województwa lubelskiego. Do j.o. książęcia Andrzeja Stanisława Załuskiego biskupa krakowskiego, w. ichmciów panów Jana Kiełczewskiego stolnika urzędowskiego i Antoniego Nossadyniego łowczego urzędowskiego. Do j.o. Józefa Potockiego kasztelana krakowskiego, hetmana wielkiego koronnego, w. ichmciów panów Jacka Trembińskiego podczaszyca trembowelskiego i Michała Nossadyniego kapitana wojsk JKMci i Rzeczypospolitej. Którym to wszystkim ichmciom panom posłom instrukcyje osobliwe, aby w. jm. pan marszałek koła naszego podał i podpisał, tegoż pana marszałka obligujemy, któremu pro directione laski optime administrata podziękowawszy, gratitudinem et perennem [s. 2215] obligationem w sercach naszych zostawujemy. Działo się

w Lublinie, w kościele wielebnych ojców dominikanów, dnia 25 miesiąca czerwca r.P. 1750.

Stanisław Antoni z Trzcinnika na Ciotczy i Tyśmienicy Trzciński chorąży powiatu urzędowskiego, marszałek koła rycerskiego sejmikowego prześwietnego województwa lubelskiego mp.; Aleksander z Targowiska Gałęzowski kasztelanic lubelski, asesor województwa lubelskiego; Ignacy Stoiński asesor województwa lubelskiego mp.; Michał Nossadyni kapitan regimentu artylerii koronnej, asesor z powiatu urzędowskiego mp.; Jan Dembiński asesor województwa lubelskiego z powiatu urzędowskiego mp.; Ignacy Iżycki łowczyc ziemi łukowskiej, asesor z tejże ziemi mp.; Józef Kramkowski podczaszyc ziemi bielskiej, asesor z ziemi łukowskiej mp.

CCXXI. Sejmik deputacki w Lublinie 14 września 1750 r.

1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 14 września 1750 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 311, s. 441–442 – oryginał z podpisami marszałka i asesorów sejmiku;* **Rkp. 2.** *B.PAU-PAN 8326, k. 213–214v – kopia.*

[s. 441] My rady, dygnitarze, urzędnicy ziemscy i grodzccy prześwietnego województwa lubelskiego, ziemi łukowskiej i powiatu urzędowskiego wraz cum ordine aequestri braci naszych, czyniąc dosyć prawu pospolitemu, zjechawszy na dzień dzisiejszy, to jest 14 miesiąca września w roku teraźniejszym 1750, do kościoła prześwietnej kolegiaty lubelskiej (ponieważ na miejscu konsultacyjom naszym przyzwoitym i prawem naznaczonym u wielebnych ojców dominikanów tutejszych ob rationem Festivitatis Exaltationis Sanctae Crucis, w ich kościele ten actus expediri nie mógł), po zagajeniu sejmiku przez j.w. jmci pana Józefa Wolskiego kasztelana naszego lubelskiego i szczęśliwym e medio nostri podaniu przy powszechnej zgodzie całego koła rycerskiego prześwietnego województwa lubelskiego, za dyrektora i marszałka koła naszego obraliśmy w. jmci pana Andrzeja Gruszeckiego miecznika nowogrodzkiego, dodawszy onemu e gremio nostri w. ichmciów panów asesorów, to jest: Jakuba Iżyckiego cześnika latyczowskiego, Józefa Raszewskiego namiestnika znaku pancernego j.w. jmci pana wojewody podlaskiego[280], Mikołaja Twarowskiego komornika granicznego województwa naszego lubelskiego ziemi łukowskiej, Antoniego z Dobrej Dobrzańskiego miecznika owruckiego, Antoniego Suchodolskiego podczaszyca winnickiego, probatos et fide dignos viros, który w.jm. pan marszałek cum associatis assessoribus, miejsce swoje zasiadłwszy, przy wolnych w. ichmciow dygnitarzów et totius nobilitatis głosach, a podaniu z między siebie meritissimos, viros virtutibusque cla-

[280] *Michał Antoni Sapieha.*

ros, w. ichmciów [s. 442] panów Aleksandra Suchodolskiego skarbnika żytomierskiego z prześwietnego województwa lubelskiego, z alternaty zaś prześwietnej ziemi łukowskiej, Antoniego Kazimierza Jastrzębskiego skarbnika bydgoskiego, podstarościego grodzkiego łukowskiego, za deputatów i sędziów na prześwietny Trybunał Koronny blisko następujący w roku teraźniejszym 1750 w Piotrkowie, feria secunda in crastino festi Sancti Francisci Confesoris, zaczynać się mający, uprosili i obraliśmy. Których to j.w. ichmciów panów deputatów podanych de consensu et bene placito nas wszystkich obranych, luboli ultro z tej funkcji wymawiających się, pro indubitatis et liberrime electis oznajmujemy, niepłonnej będąc nadziei, że jako ciż j.w. ichm panowie deputaci od nas są legitime obrani bez najmniejszej kontradykcyji, tak in Sacra Themidae Iustitiae na fundamencie pozwolonych sobie i prawem opisanych artykułów procedere zechcą, a prześwietnego województwa naszego interessa, per legis et aequitatis exigentia nie mniej całej ojczyzny ukrzywdzonych, powagą swoją wspierać, funkcjom swym zupełną satysfakcyją uczynić powinni będą. Przy pożądanym zaś konsultacji naszych skutku przez obranie pomienionych j.w. ichm. panów deputatów województwa naszego, tę elekcyję w. jm. panu marszałkowi koła [s. 443] naszego wraz z panami asesorami podpisać zleciliśmy. Działo się w Lublinie dnia 14 miesiąca września r.P. 1750.

Andrzej z Wielkiej Gruszki Gruszecki miecznik nowogrodzki, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej mp.; Jakub Iżycki na Iżycach cześnik latyczowski, z prześwietnego województwa lubelskiego asesor; Józef Raszewski asesor z województwa lubelskiego mp.; Mikołaj Jan Pilawa Twarowski komornik graniczny województwa lubelskiego ziemi łukowskiej, z tejże ziemi łukowskiej asesor mp.; Antoni Niesz Dobrzański m[iecznik] owr[ucki] mp.; Antoni Suchodolski asesor z województwa lubelskiego, mp.

CCXXII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 15 września 1750 r.

Sejmik został zerwany. Manifstacje de nullitate *sejmiku [APL, CLRMO 311, s. 495, 497; APL, CLRMO 313, k. 476–478].*

CCXXIII. Sejmik deputacki w Lublinie 13 września 1751 r.

Sejmik został zerwany. Manifstacje de nullitate *sejmiku [APL, CLRMO 315, k. 483–484].*

CCXXIV. Sejmik boni ordinis w Lublinie 14 września 1751 r.

Sejmik został zerwany. Manifstacja de nullitate *sejmiku [APL, CLRMO 315, k. 497–497v].*

CCXXV. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 21 sierpnia 1752 r.

Sejmik zwołany na mocy uniwersału królewskiego z 6 czerwca 1752. Król wyznaczał rozpoczęcie sejmu na 2 października, a sejmiki przedsejmowe na 21 sierpnia 1752 r. (druk: ASWPK 1733–1763, s. 489–491). Uniwersał adresowany do województwa lubelskiego: [APL, CLRMO 329, s. 11 – druk z pieczęcią i podpisem króla; APL, CLRMO 323, k. 164–167 – oblata].

Sejmik został zerwany. Manifstacje de nullitate *sejmiku [APL, CLRMO 323, k. 325v–326].*

CCXXVI. Sejmik deputacki w Lublinie 11 września 1752 r.

1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 11 września 1752 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 320, s. 1255–1256 – oryginał z podpisami marszałka i asesorów sejmiku;* **Rkp. 2.** *APL, CLRMO 323, k. 444–445v – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Jan Świerzewski 11 IX 1752 r.*

[s. 1255] My rady, dygnitarze, urzędnicy ziemscy i grodzccy prześwietnego województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej cum equestri ordine braci naszych, za dosyć czyniąc prawu pospolitemu, zjechawszy się na dzień naznaczony dzisiejszy prawem obwarowany, to jest 11 miesiąca września w roku niniejszym 1752, na miejsce konsultacyjom naszym przyzwoite, do Lublina, po zagajeniu sejmiku przez j.w. jm. pana Józefa Wolskiego kasztelana lubelskiego i szczęśliwym podaniu e medio nostri, przy uniwersalnej zgodzie całego koła rycerskiego prześwietnego województwa lubelskiego, obraliśmy za dyrektora i marszałka koła naszego w. jm. pana Kajetana Hryniewieckiego miecznika podolskiego i regenta grodzkiego kamienieckiego, przy dodaniu onemuż e gremio nostri w. ichm. panów asesorów, to jest: z województwa lubelskiego Ignacego Stoińskiego komornika ziemskiego lubelskiego, z ziemi łukowskiej Antoniego Jezierskiego cześnika powiatu urzędowskiego i komornika ziemskiego lubelskiego, z powiatu urzędowskiego Józefa Nieprzeckiego regenta ziemskiego lubelskiego, viros fide dignos et probatos. Który to w. marszałek una cum assesoribus, zasiadłwszy miejsce swoje, przy wolnych różnych ichm. dygnitarzów ac aliorum concivium głosach i podaniu e medio nostri viros emeritissimos, virtutibus dotatos, meritis claros, w. ichm. panów Stanisława Trzcińskiego [s. 1256] chorążego powiatu urzędowskiego, Antoniego Rzewuskiego wojskiego ziemi i sędziego grodzkiego łukowskiego, za sędziów i deputatów na prześwietny Trybunał Koronny proxime et immediate następujący w roku tymże samym w Piotrkowie, feria secunda post festum Sancti Francisci Confesonis zaczynający się. Którzy to w. jm. podani de libero assensu et bene placito omnium, luboli recusantes, uprosiliśmy i obrali

pro veris et legitime electis onych mieć chcąc, unanimi omnium voto, będąc niepłonnej nadziei, że od nas, jako są sine omni contradictione obrani, tak in sacrario stanąwszy justitiae, vigore sobie pozwolonych na te funkcję opisanych prawem artykułów, postąpić zechcą oraz i prześwietnego województwa interesa pro exigentia legis et justitiae, tudzież i całej Ojczyzny injuriatorum, activitate sua wspierać, eoque in passu muneri suo in toto satisfacera powinni będą. Przy zakonkludowaniu tedy szczęśliwej elekcyji zwyż mianowanych j.w. ichm. panów deputatów, to sancitum nasze, podpisami naszemi stwierdzamy i koroborujemy. Działo się w Lublinie, die 11 mensis semptebris a.D. 1752.

Kajetan Hryniewiecki miecznik podolski, regent grodzki kamieniecki, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.; Ignacy Stoiński komornik ziemski lubelski, asesor mp.; Antoni Jezierski cześnik powiatu urzędowskiego, komornik ziemski lubelski, jako asesor mp.; Józef Jan Nepomucen Nieprzecki regent ziemski lubelski mp.

Laudum zostało uchwalone i deputaci wybrani, ale nastąpiły protestacje de nullitate *sejmiku i ostatecznie deputaci lubelscy w Trybunale nie zasiedli [APL, CLRMO 323, k. 431v–432v, 438–438v; Por. Deputaci, cz. V, s. 65].*

CCXXVII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 12 września 1752 r.

1. Laudum sejmiku boni ordinis w Lublinie 12 września 1752 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 343, s. 2041–2047 – oryginał z podpisami marszałka i asesorów sejmiku;* **Rkp. 2.** *APL, CLRMO 323, k. 452v–458v – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Stefan Szczucki 13 IX 1752 r.;* **Rkp. 3.** *AAL, Rep. 64, T. X, nr 1563 – kopia.*

[s. 2041] W imię Pańskie, amen. My rady, senator i urzędnicy prześwietnego województwa lubelskiego, ziemi łukowskiej i powiatu urzędowskiego, zgromadzeni na czas i miejsce prawem opisane, sejmikom województwa lubelskiego naznaczone, na sejmiku przez j.w. Józefa Wolskiego kasztelana lubelskiego, gospodarskim, zagajonym (nazajutrz po sejmiku deputackim zgodnie i jednostajnie odprawionym i obranych j.w. Stanisławie Trzcińskim chorążym powiatu urzędowskiego i Antonim Rzewuskim wojskim ziemi i sędzią grodzkim łukowskim, pod laską w. jm. pana Kajetana Hryniewieckiego miecznika podolskiego, marszałka koła rycerskiego na sejmiku deputackim, w nadgrodę znakomitych swych zasług uproszonych) przypadającym. Niżej postanowione uchwały, zgodnie i jednostajnie umówione, pod laską w. jm. pana Piotra Hadziewicza podstolego ziemi łukowskiej, marszałka koła rycerskiego, obraliśmy zgodnie i jednostajnie j.w. Antoniego z Gołąbków Jezierskiego stolnika województwa lubelskiego komisarza, z alternaty ziemi łukowskiej, na Trybunał Radomski skarbowy uproszonego, wiarą i zasługami zaszczyconego, na rok szczególnie jeden.

Któremu to j.w. komisarzowi mocną obronę w Trybunale Radomskim przy prawie i sprawiedliwości prześwietnego województwa naszego, ziemi łukowskiej i powiatu urzędowskiego, jako usilnie prośbę naszą zalecamy, tak upewnieni chwalebnymi postępkami i zasługami jego, tym mocniej spodziewamy się. Ponieważ zaś prześwietne województwo lubelskie, to jest j.w. kasztelan i urzędnicy, w roku przeszłym, po niedoszłym sejmiku, mocą prawa pospolitego, poborców, czyli egzaktorów w. ichm. pana Piotra Poniatowskiego i Józefa Nieprzeckiego łowczego łomżyńskiego, towarzysza znaku pancernego j.w. kasztelana lubelskiego, na lat dwie obrało i skarb pospolity województwa naszego powierzyło, więc na teraźniejszym sejmiku, szczególnie z ziemi łukowskiej, do wybierania czopowego i szelężnego w roku teraźniejszym 1752, zaczynającego się, z miast i miastczek królewskich, duchownych i ziemskich, niemniej wsiów królewskich i duchownych, mocą prawa 1628, niemniej 1658 przychodzącego, w. ichm. panów Rocha Kłembowskiego miecznika ziemi łukowskiej i Antoniego [s. 2042] Szaniawskiego skarbnika dobrzyńskiego, tak zasługami przodków swych, jako i własnymi zaleconych, uprosiliśmy i na rok szczególnie jeden obraliśmy. Którzy to egzaktorowie, według opisu prawa ojczystego, wiernie i pilnie przestrzegając całości skarbu pospolitego, miasta i miasteczka królewskie, duchowne i ziemskie, wsie królewskie i duchowne, objeżdżać powinni i w nich, czyli sami przez się, czyli przez wybranych przez siebie, wiarą i podciwością zaleconych dozorców i sukkolektorów, przysięgą do tego w grodzie lub księgach miejskich wykonać się mającą, na wierne wybieranie i spisywanie przywiezionych i wyszynkowanych trunków, wyrobionych warów piwa, obowiązanych. Po wsiach zaś królewskich i duchownych, za umówieniem się lub spisaniem kontraktów z dzierżawcami czyli arendarzami, wybierać w czasie prawem opisanym mają i ten skarb ziemi łukowskiej wiernie i pilnie przez siebie wybrany, wnosić istotnie na sejmik przyszły gospodarski w roku, da Bóg, następującym 1753 przypadający, powinni. Na tymże sejmiku nieodwłocznie mają być naznaczeni z koła rycerskiego naszego godni obywatele, wiarą i zasługami zaleceni i nic bynajmniej skarbowi pospolitemu przez zawiadowanie swoje niezadłużeni, do wysłuchania ścisłego rachunku z regestrów sprowadzonych win, wyszynkowanych miodów, gorzałek i warów piwa. Po którym skończonym rachunku, jaka się suma pokaże, dopiero za asygnacjami j.w. senatora na sejmiku przytomnego, ma być wydawana dla nadgrody zasłużonym, na uspokojenie i wypłacenie ichm. szlachcie braci, uchwały sejmików przeszłych i asygnacyje mających, jako też na zapomaganie pogorzelcow, szlachtę ubogą, braci naszych. Gdyby zaś, broń Boże, sejmik przyszły gospodarski miał być zerwany, więc przychylając się do prawa pospolitego, do rachunku tegoż są obowiązani ciż ichm. panowie

egzaktorowie, w obecności j.w. senatora przytomnego, urzędników sądu ziemskiego i grodzkiego, którzy się na ów czas znajdować będą Bo takim rachunkiem uwiadomione będzie koło rycerskie o przychodzie skarbu swego jaki jest i ubezpieczone o podciwej usłudze ichm. egzaktorów, weźmie miarę nadgrody za podciwą usługę, czy li upomnienia się o swoje. [s. 2043] Póki zaś tych rachunków nie odbędą i kwitu nie otrzymają, głosu nawet wolnego na sejmiku mieć nie powinni, aż do zupełnego uiszczenia się z dobra pospolitego, zgromadzonemu kołu rycerskiemu. Toż się ma sciągać do poborców, czyli egzaktorów województwa lubelskiego i powiatu urzędowskiego, w roku przeszłym 1751, po niedoszłym sejmiku gospodarskim przez j.w. kasztelana lubelskiego i urzędników, postanowionych, aby sposobem wyżej wyrażonym wyrachowali się. Wsie szlacheckie, według prawa od czopowego i szelężnego wolne, z tegoż skarbu wojewódzkiego i ziemi łukowskiej, mając wzgląd na znakomite zasługi j.w. Antoniego z Gołąbków Jezierskiego stolnika województwa lubelskiego i komisarza, za przyszłą pracę jego, tudzież koszt znaczny, sumę 3000 złp. naznaczamy, za przeszłą zaś funkcyję komisarską roku 1749, jako niewykonaną, tak żadnej nadgrody, uchylając w tej mierze uchwałę sejmiku 1749, dopominać się nie ma. Ichm. zaś poborcom i egzaktorom ziemi łukowskiej na rok teraźniejszy obranym, za pracę ich, zachęcając oraz do wiernej i pilnej usługi, po zł 500 naznaczamy. Do soli zaś województwa lubelskiego, na rok teraźniejszy uprosiliśmy i obrali w. Antoniego Jezierskiego cześnika powiatu urzędowskiego, komornika ziemskiego lubelskiego, a z ziemi łukowskiej jm. pana Fabiana Mysłowskiego, obywatela tejże ziemi, który to w. Jezierski cześnik urzędowski, szafunek soli wojewódzkiej powierzony sobie mający, w. Kuczyńskiemu podstolemu drohickiemu, wydać ma soli tyle, ile dekret teraźniejszy radomski naznaczył, za kwitem zeznanym urzędownie z postępku prawnego i sprawy o sól pomienioną.

Jako zaś sejmik teraźniejszy gospodarski we wszystkim porządku dobrego wewnętrznego przestrzega, tak na to ma pilne oko, aby obywatele województwa lubelskiego, ziemi łukowskiej i powiatu urzędowskiego, bracia nasi, uciemiężenia przez Żydów, mianowicie w miarach nie mieli. Czułości ichm. panów podwojewodzich, prawem do tego zobowiązanych zalecamy, aby korzec w województwie lubelskim, wzorem miasta głównego Lublina, według dawnych uchwal sejmikowych, garcy 36 w sobie zawierający, wszędzie po wszystkich miastach i miasteczkach, jednostajny zawsze był. W ziemi zaś łukowskiej, w ćwierci garcy 12, a w korcu 48. Tę tak pożyteczną usługę ichm. Panów podwojewodzich, uwalniających szlachty braci od uciemiężenia żydowskiego, znakomitą nadgrodą obdarzyć przyrzekamy i ubezpieczamy. Do czego urzędy grodzkie obowiązujemy, aby uchwała teraźniejsza skutecznie zachowana była i uparci Żydzi

sowitym płaceniem za korzec sfałszowany i grzywnami aby byli karani. [s. 2044] Szacunki rzeczy wszystkich urzędom wojewódzkim i grodzkim z radą miejską prawem pospolitym powierzone, pilności przyzwoitej zalecamy, aby dwa razy na rok, w czasie prawem opisanym, same sprawiedliwość przestrzgając, stanowione były i łokcie calów 24 w sobie zawierające, kamień wagi funt każdy łutów 32.

Ponieważ zaś dla niedoszłych sejmów mennice dotąd zawarte, szczupłość i niedostatek monety sprawują, więc dogadzając każdego człowieka i obywatela wygodzie, otrąbić zaraz po sejmiku, tak w Lublinie, jako i w Łukowie i po innych miastach i miasteczkach ichm. panom poborcom i egzaktorom zlecamy nieodwłocznie, aby monetę lubo gładką i wytartą, złota jednak i srebra nie podejrzanego, wagi pewnej prawem opisanej, brali bez braku, pod utratą towaru targowego. Niemniej przychylając się do prawa wyraźnego 1717 roku, aby czerwony złoty po 18 zloty był brany, wszędzie mieć chcemy, bo jako insza moneta talery i tynfy, według opisu prawa pomienionego idą, równie zatym i czerwone złote wagę sprawiedliwą i kruszec złota niepodejrzany mające, przyjmowane być powinny. W czym pilność i czułość urzędom grodzkim, a mianowicie j.w. komisarzom, zalecamy.

Przypominaja się pamięci łaskawej i sprawiedliwej prześwietnego województwa lubelskiego, ziemi łukowskiej i powiatu urzędowskiego i całemu zgromadzonemu kołu rycerskiemu, zasłużeni wierną i pożyteczną usługą, przeszłymi uchwałami ubezpieczeni, w. jm. Suffczyński stolnik ziemi łukowskiej, wdzięczną pamięcią wielkich zasług ojca swego, całej Ojczyźnie i województwu naszemu zaleconego, zmarłego niegdy Sylwestra Suffczyńskiego, przedtym pisarza ziemskiego, a potem kasztelana lubelskiego, Jan Skarbek Kiełczewski stolnik urzędowski, Mikołaj Nieprzecki podczaszy i pisarz grodzki lubelski, Stanisław Wybranowski chorąży znaku pancernego j. w. kasztelana lubelskiego, Jan Gałęzowski miecznik lubelski, [s. 2045] Józef Suchodolski poczaszy winnicki, Michał Trzciński komornik graniczny województwa lubelskiego, Jędrzej Gruszecki miecznik nowogrodzki, Jakub Wierzbicki plenipotencyję województwa tak pracowicie, wiernie i pożytecznie pilnowaną przez lat 11 w Trybunale Radomskim i innych sądach i kondescensyjach, własnym kosztem odprawionych, płacę corocznią u województwa zatrzymaną mający, Antoni Szaniawski, tak zasługami przodków, jako i własnymi zaszczycony, 2000 zł uchwałą sejmiku 1728 i innych następujących ubezpieczony, aby był nieodwłocznie uspokojony, jako w. Kłembowski miecznik ziemi łukowskiej, za pokazaniem dekretu radomskiego w 1000 zł, za saygnacyjami j.w. senatora, mają być uspokojeni. Tomasz i Bogusław Wronowscy, Kasper Kośmiński, Adam Piotrowski, Jakub Wysocki, Karol Radzikowski,

Ludwik Radzikowski, Jan Gołaski, Karol Kośmiński, Florian Drzewiecki, ichm. panowie Gołębiowscy, Jan Krzysztof i Antoni Koźmianowie, Paweł i Stefan Domaszewscy, Władysław Kołodyński, Stefan Szczucki, uchwały sejmików przeszłych mający. Stanisław dwa razy pogorzały i Antoni Tuszowscy bracia, Marcin Ryszkowski, Jan Chmielowski, Franciszek Wit Sobieszczański, Jędrzej Sobieszczański, Kazimierz Mądrzycki, Franciszek Zabielski, laudum i asygnacyje mający. Gabriel Sosnowski, Wojciech Szczygielski, Job Sobieszczański, Kazimierz Borkowski, Mikołaj Dembiński, Mateusz Oszczepalski, Ludwik Brzuska, Jakub Korzeniowski, Antoni Wierzbicki, Siegniew Słotwiński, Kazimierz Wągrodzki, od roku 1722 w upadku swoim przez ogień, od prześwietnego województwa miłosierdzia czekający. Wojciech Tomicki, Maciej Olszewski, od roku 1738 asygnacyje mający. Stanisław Iżycki, Romuald Janiszewski, Wojciech Moszyński i inni zasłużeni ichm., a mianowicie w. jm. pan Piotr Hadziewicz podstoli ziemi łukowskiej, tak usługą poselską do województwa ruskiego sejmiku 1733 pod czas interregnum, jako też teraźniejszą marszałkowską pracą zalecony i zasłużony, nie mniej ichm. godni asesorowie, w. Ignacy Pruszyński cześnik [s. 2056] żytomierski, Jakub Wierzbicki towarzysz znaku pancernego j.w. kasztelana lubelskiego, Józef Kośmiński, Antoni Szaniawski skarbnik dobrzyński, Karol Szabrański, Jan Kanty Domański, aby prześwietne województwo lubelskie i ziemia łukowska, zachęcając do dalszych usług, wzgląd sprawiedliwy mieli.

Jm. księdza proboszcza świętoduskiego prawa potwierdzamy. Wielebnych ojców dominikanów, u których się nasze obrady odprawują i księgi całej Korony Polskiej w schowaniu zostają, uchwały przeszłe potwierdzamy. Tudzież ichm. księża jezuici, tak potrzebny zakon dla Kościoła Bożego i Ojczyzny naszej, młódź szlachecką prześwietnego województwa pracowicie uczący, dla zaszczytu godnych rodziców, którym prześwietne województwo, zatrzymane podatki, zupełnie ustępuje i do odebrania przekazuje u poborców przeszłych. Wielebnych ojców trynitarzy prawa na mury przez nas dane w roku 1751 d. 16 septembris, potwierdzamy. Ojców reformatów asygnacyja 1748, że dotąd nie wypłacona, tej nieodwłoczne uspokojenie przed wszystkim, za wydaniem powtórnej asygnacyji j.w. kasztelana sejmik zagajającego, zalecamy.

Waruje to sobie koło rycerskie, aby sukkolektor w mieście Lublinie, przychylajac się do konstytucyji 1628, przysięgą był obowiązany. Przy rachunkach postanowionych, wyżej wyrażonych, asygnacyje, które są już uspokojone i wypłacone, pilnie uważać i odbierać, unikając następujących trudności.

Żeby zaś uchwała teraźniejsza całości dobra pospolitego województwa naszego i ziemi łukowskiej przestrzegająca, ścisłe zachowanie i skutek

miała, każdemu szlachcicowi ukrzywdzonemu, wolne popieranie sprawy w sądzie i urzędzie przyzwoitym, ostrzega się. Te zatem uchwały zgodne i jednostajnie ustanowione, nic prawu ojczystemu nie przeciwne, aby moc zupełną miały, podpisem rąk w. marszałka koła naszego rycerskiego, w. [s. 2047] asesorów stwierdzamy i do ksiąg grodzkich lubelskich dla wiadomości wszystkich podać zalecamy. Działo się w Lublinie w kościele wielebnych ojców dominikanów, na miejscu obradom przyzwoitym, dnia 12 września r.P. 1752.

Piotr Hadziewicz podstoli ziemi łukowskiej, marszałek koła rycerskiego prześwietnego województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej mp.; Józef Ignacy Pruszyński cześnik żytomierski, asesor z województwa lubelskiego mp.; Jakub Wierzbicki asesor mp.; Antoni Szaniawski asesor ziemi łukowskiej mp.; Józef Kośmiński mp.; Karol Szabrański asesor z prześwietnej ziemi łukowskiej mp.; Jan Kanty Domański asesor z tejże ziemi łukowskiej mp.

CCXXVIII. Sejmik deputacki w Lublinie 10 września 1753 r.

1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 10 września 1753 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 343, s. 1736–1737 – oryginał z podpisami marszałka i asesorów sejmiku;* **Rkp. 2.** *APL, CLRMO 325, k. 699–700 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Marcin Ziołkowski 10 IX 1753 r.;* **Rkp. 3.** *B.PAU-PAN 8326, k. 215–216 – kopia.*

[s. 1736] My dygnitarze i urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego, ziemi łukowskiej i powiatu urzędowskiego, zjechawszy do Lublina na dzień dzisiejszy prawem koronnym uprzywilejowany i naznaczony electionis j.w. ichm. panów deputatów na Trybunał Koronny, na miejsce obradom naszym przyzwoite, po zagajeniu j.w. jmci pana Jana na Zamościu Zamoyskiego starosty lubelskiego. Obraliśmy naprzód ex unione animorum et affectu za dyrektora i marszałka koła naszego rycerskiego w. jm. pana Jacka Trembińskiego porucznika znaku pancernego j.w. jm. pana wojewody sandomierskiego[281], tak meritis et dotibus, jako i dystyngowaną imienia godnością zaszczyconego. Za którą to tegoż w. jm. pana marszałka naszego wraz z ichm. pany asesorami zasiadającego dyrekcja i ex amore boni publici staraniem, favori nominis et meritorum, za zjednoczeniem serc i afektów naszych braterskich całego województwa concordibus votis, obraliśmy deputatów na blisko następujący Trybunał Koronny, to jest: z województwa lubelskiego w. jm. pana Jana Drzewieckiego wojskiego urzędowskiego, matura prudentiae et dexteritatis virum. Z powiatu urzędowskiego w. jm. pana Konstantego Ołtarzowskiego miecznika bełskie-

[281] *Jan Wielopolski.*

go [s. 1737], meritis et virtutibus, tak w Rzeczypospolitej, jako i w województwie naszym splendidissimum. Obydwu zaś concives województwa naszego et hinc muneri pares viros. Którzy to ichmcie zgodnie na tę funkcyję obrani in areopago prześwietnego Trybunału Koronnego, munus sędziowskie i deputacyji swojej pro zelo iustitiae recttudine conscientie honore et decore województwa naszego bono nas wszystkich omine zasiadając odprawować będą umieli. Które to laudum nasze w. jmci panu marszałkowi koła naszego wraz z wmm. ichm. pany asesorami podpisem rąk stwierdzić, do akt grodzkich lubelskich podać zleciliśmy. Działo się w Lublinie dnia 10 września r.P. 1753.

Jacek Trembiński marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.; Andrzej Wyszyński podwojewodzi lubelski, asesor z tegoż województwa mp.; Aleksander Jacek Iżycki wicesgerent kruszwicki, asesor województwa lubelskiego mp.; Dominik Wężyk asesor ziemi łukowskiej mp.; Jan Kanty Domański subdelegat grodzki lubelski, asesor ziemi łukowskiej mp.; Jako asesor z powiatu urzędowskiego podpisuję się A[ntoni] Budziński mp.; Thomas Paulus Janiszewski vicesgerens castr. łucoviensis ex distictu urzędoviensi asesor mp.

10 IX 1753 w księgach grodzkich lubelskich oblatowane zostały także manifestacje części szlachty lubelskiej (Gabriel Sosnowski, Jakub Libicki, Adam Piotrowski wicesgerent grodzki łukowski, Antoni Gołaszewski, Antoni Truszkowski, Kazimierz Wągrodzki, Antoni Strzelecki, Bartłomiej Siegniew Łubkowski, Władysław Stępkowski, Stanisław Koźmian, Maciej Dzierżanowski, Antoni Chodkowski łowczy bracławski, Antoni Zaleski, Józef Trzciński, Błażej Trzciński, Jakub Barszczewski) de nullitate tego sejmiku. Żądano unieważnienia sejmiku, z powodu braku jednomyślności przy wyborze marszałka i deputatów oraz nieuwzględnienia głosów przeciwnych tym kandydaturom, co jest pogwałceniem liberum veto [APL, CLRMO 325, k. 688–689v]. Pomimo tych protestów deputaci lubelscy zasiedli w Trybunale [Deputaci, cz.V, s. 73].

CCXXIX. Sejmik boni ordinis w Lublinie 11 września 1753 r.

1. Laudum sejmiku boni ordinis w Lublinie 11 września 1753 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 325, k. 715v–719v – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Jan Woynarowski 13 IX 1753 r.;* **Rkp. 2.** *AAL, Rep. 64, T. X, nr 1593 – kopia.*

[k. 715v] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej tudzież powiatu urzędowskiego na miejsce konsultacyjom naszym obrad wszelkich zwyczajne zjechawszy się do Lublina na sejmik boni ordinis dnia 11 września roku teraźniejszego 1753 [k. 716]. Po zagajeniu tegoż sejmiku przez j.w. jm. pana Jana Zamoyskiego rostockiego, lubelskiego, etc. starosty, po podaniu za dyrektora tegoż

sejmiku w. jm. pana Stanisława Wybranowskiego chorążego znaku pancernego j.w. jm. pana [Józefa] Wolskiego kasztelana lubelskiego, który zgodnym głosami ichm. braci na ten sejmik zgromadzonych, za marszałka jest obrany i uproszony oraz z ichm. pany asesorami, niżej podpisanymi, secundum patritias leges praevisa omni integritate, po szczęśliwie na dniu wczorajszym doszłym deputackim sejmiku, obserwując illaesam naturam obrad naszych sejmiku boni ordinis, a widząc i wiedząc summas qualitates et innatas virtutum dotes emeritissimi concivis et compatriotae województwa naszego, w. jm. Mikołaja Nieprzeckiego podczaszego i pisarza grodzkiego lubelskiego publica voce et unanimi assensu, prześwietne województwo lubelskie za komisarza na Komisyję Radomską, na rok jeden obraliśmy i uprosiliśmy. Któremu to j.w. komisarzowi, mocną obronę w j.o. Trybunale Radomskim, przy prawie i sprawiedliwości jako usilnie, prośbą naszą zalecamy. Tak upewnieni chwalebnymi postępkami i zasługami jego będąc, tym mocniej spodziewamy się, któremu na expens sumę 3000 zł z podatku szelężnego i czopowego naznaczamy, a za prace i fatygi nieśmiertelną w sercach naszych oświadczając wdzięczność. Mając znakomite zasługi w. jm. pana Michała z Trzcinnika Trzcińskiego skarbnika urzędowskiego, komornika granicznego [k. 716v] lubelskiego, któremu in vim praemiorum, dystrybutę soli suchedniowej na województwo lubelskie i powiat urzędowski należącej, konferujemy, obligując tegoż w. jm. pana dystrybutora, aby według taryfy każdemu punktualnie sól wydać raczył. Że zaś województwo nasze żadnego inszego prowentu pro aerario sui, na uspokojenie wypadłych in ante asygnacyj i inne uspokojenia necessitatum suarum nie ma, tylko z jednego podatku czopowego i szelężnego i to minutae importantiae, więc do tegoż podatku czopowego i szelężnego w mieście Lublinie z jurisdykcyjami, solito usu należącymi, uprosiliśmy i obraliśmy za egzaktorów w. ichm. panów Jakuba Wierzbickiego plenipotenta generalnego i subdelegata grodzkiego lubelskiego, Kaspra Kośmińskiego skarbnika łomżyńskiego, braci naszych, na różnych usługach województwa wypróbowanych. Którym ichm. jak najdoskonalszą pomienionego podatku zalecamy atendencyję i za fatygi onych dwuletniej administracyji, zwyczajne pensje z tegoż podatku ad normam antecedaneorum pozwalamy, z tą adjunkcyją, ażeby asygnacyje od j.w. komisarza do siebie zachodzące i dekretów satysfakcyję wypłacać i czynić raczyli. A że województwo nasze w. jm. panu [Jakubowi] Wierzbickiemu, plenipotentowi swemu, a teraźniejszemu egzaktorowi uproszonemu, za zasługi jego i ekspensa w Radomiu jest znacznie zadłużone, więc obligujemy j.w. jm. pana komisarza, aby onemu, do tegoż samego [k. 717] podatku asygnacyję proporcjonalną wydać raczył, kiedy in toto usatysfakcjonowany być nie może, po której determinacyji administracyji swojej, ciż

w. ichm. panowie egzaktorowie nieodwłocznie o wykalkulowanie się starać się mają. Ponieważ zaś znaczna konkurencyja w. ichm. braci naszych z zaległymi asygnacjami i zaprzysiężonymi konflagratami, tudzież deklaracjami za różne zasługi, na teraźniejszym sejmiku odzywa się i circa hanc pluralitatem praetensionum, znaczne turbidum obrady nasze ponoszą, a na uspokojenie wyrażonych ichm. konkurentów, podatek w mieście Lublinie uchwalony ullatenus wystarczyć nie może, więc obmyślając fundum certum satisfactionis po miastach i miasteczkach królewskich i duchownych podatek szelężnego i czopowego uchwalamy na rok tylko jeden. Do którego podatku za egzaktora, w. jm. pana Jana Gałęzowskiego miecznika lubelskiego upraszamy i onemu za prace w wybraniu podatku tego 3000 zł, includendo expens na sukkolektora i strażników w tęż sumę wyżej wyrażoną, naznaczamy. Miasta zaś szlacheckie, że jedne przez ogień, drugie przez różne casus furtuitos wiemy być podupadłe, te wszystkie od tego podatku uchwalonego, na ten rok excypujemy. Chyba jeżeli per minutam importantiam ichm. asygnatariuszowie nie mieli być usatysfacjonowani na przyszłych przyszłorocznych uchwałach exigente necessitate, podatek pomieniony płacić mogą. Ponieważ się zagęściły sprawy w prześwietnym [k. 717v] Trybunale Radomskim, nie tylko województwa naszego, lecz i prześwietnej ziemi łukowskiej, dla których atendencyji, za plenipotenta prześwietnej ziemi, uprosiliśmy w. jm. pana Jacka Jezierskiego kapitana regimentu artylerii koronnej, obligując afektami braterskimi, ażeby interesa wszelkie i sprawy prześwietnej ziemi przychodzące, omni cura utrzymować raczył. Za którą fatygę prześwietna ziemia w przyszłym czasie ex aerario suo rekompensę postanowić deklaruje. Prześwietne zaś województwo nasze, w. jm. pana [Jakuba] Wierzbickiego, plenipotenta swego, od tejże plenipotencyji wypraszającego się, forti obligatione do manutencyji interesów, o dalszą uprasza kontynuacyję. J.w. jm. panu komisarzowi na teraźniejszym sejmiku uproszonemu i obranemu, dla ufacylitowania konflagrat et cognitionem praetensionum, tudzież elucidationem meritorum w. ichm. konkurentów, jako to w. jm. pana Adama Włodka łowczego żydaczowskiego, Tomasza Wronowskiego stolnika wyszogrodzkiego, Benedykta Węglińskiego łowczego latyczowskiego, Andrzeja Gruszeckiego miecznika nowogrodzkiego, sukcesorów [k. 718] ww. Rusieckich, Teodora Suchodolskiego starosty omelnickiego, Franciszka Trzcińskiego, Piotra Ostrowskiego, Jakuba Korzeniowskiego, Marcina Ryszkowskiego, Franciszka Zabilskiego, Michała Zakrzewskiego, Tomasza Olszenskiego, Pawła Sobieszczańskiego, Antoniego Szaniawskiego, ichm. panów Koźmianów, Antoniego Goraja Sobieszczańskiego, Michała Chołubickiego, Antoniego Zbysława, Pawła Przegalińskiego, Antoniego i Józefa Gorajów Sobieszczańskich, Szymona Borkowskiego, sukcesorów

jm. pana Wita, Pawła Rzymowskiego, Kazimierza Mądrzyckiego, Józefa Gałęzowskiego, Ludwika Brzuszkę [sic], Władysława Kołodyńskiego, jm. pani Szczuckiej, Ignacego Jaszowskiego, Antoniego Wierzbickiego, Władysława Stępkowskiego, Jakuba Żabickiego, Marcina Oszczepalskiego, Jacka Chmielowskiego, Franciszka Dobka, Stanisława Wierzayskiego, Jakuba Barszczewskiego, Stanisława Joba Sobieszczańskiego, Wojciecha Tomickiego, zlecamy. Miarkując jednak proweniencyję podatku, tak w województwie, jako i ziemi łukowskiej, z tą dystynkcyją, aby obywatee województwa do ziemi łukowskiej, a ziemia łukowska do województwa podatków, ponieważ są dystyngwowane, odsyłani nie byli. Widząc znaczną pogorzel ichm. panów Romualda Janiszewskiego z województwa lubelskiego, Kazimierza Borkowskiego z ziemi łukowskiej, [k. 718v] więc upraszamy j.w. jm. pana komisarza, aby jm. panu Janiszewskiemu na zł 400 do województwa, a jm. panu Borkowskiemu na zł 200 do ziemi łukowskiej podatków wydał asygnacyję.

Do dystrybuty soli w ziemi łukowskiej uprosiliśmy w. jm. pana Kazimierza Jastrzębskiego skarbnika bydgoskiego i podstarościego grodzkiego łukowskiego, w nadgrodę znakomitych i dystyngwowanych zasług jego, obligując tegoż jmci, aby torem antecesorów swoich, sól każdemu wydał.

Ponieważ ichm. panowie Roch Kłembowski miecznik łukowski, Antoni Szaniawski skarbnik dobrzyński, w roku przeszłym obrani egzaktorowie szelężnego i czopowego ziemi łukowskiej, donoszą nam, iż miasta i miasteczka w taryfie wyrażone, tak duchowne, królewskie, jako i szlacheckie, tylko szelężne niektóre wypłacili, a drugie jako referunt, do czasu umówionego uprosili się więc wyraźnie, na teraźniejszych obradach naszych wyrażamy, aby też miasta, miasteczka i wsie królewskie, za rok przeszły ad proportionem szelężnego, podatek czopowego wypłacili, odebrawszy sobie pensyję przeszłorocznym laudum naznaczoną, a residuum za wydanymi j.w. komisarza asygnacjami, wypłacą.

Wielebnym ojcom reformatom konwentu lubelskiego naznaczamy, in vim elemosinae, soli [k. 719] beczek pięć, które obligujemy w. jm. pana dystrubutora województwa lubelskiego, aby onymże, sine salario, tak swojego, jako i do skarbu koronnego, wydać raczył. Wielebnym ojcom domnikanom i karmelitów bosych prowincji litewskiej, lauda dawne aprobujemy.

Która to uchwała laudi presentis, jako unanimi assensu wszystkich j.w. i w. ichm. dygnitarzów, urzędników i braci naszych jest ułożona i ustanowiona, tak dla tym większego waloru, podpisem ręki marszałka w. jm. pana marszałka koła rycerskiego, wraz z w. ichm. pany asesorami

stwierdza się. Działo się w Lublinie, w kościele wielebnych ojców dominikanów, dnia 11 września r.P. 1753.

Stanisław Wybranowski marszałek koła rycerskiego sejmiku boni ordinis prześwietnego województwa lubelskiego mp. cum duabus liniis et duabus paragraphii; Adam Włodek łowczy żydaczowski, asesor z województwa lubelskiego mp.; Tomasz Jędrzej na Rojewie Rojewski łowczy ziemi dobrzyńskiej, asesor z prześwietnego województwa lubelskiego mp.; Andrzej Jezierski cześnik radomski, asesor ziemi łukowskiej; Ignacy Iżycki łowczyc ziemi łukowskiej i asesor z tejże ziemi łukowskiej [k. 719v], mancipium Mariae; Jakub Wierzbicki asesor z powiatu urzędowskiego mp.

11 IX 1753 w księgach grodzkich lubelskich oblatowane zostały manifestacje części szlachty lubelskiej (Piotr Gołaszewski, Jakub i Piotr Libiccy, Adam Piotrowski wicesgerent grodzki łukowski, Karol Kośmiński, Wojciech Moszyński, Michał Sobieszczański, Gabriel Sosnowski, Karol i Andrzej Szabrańscy, Łukasz Pulkowski, Jan Janiszewski, Tomasz Jezierski) de nullitate tego sejmiku. Żądano unieważnienia sejmiku, z powodu braku jednomyślności przy wyborze komisarza na Trybunał Radomski oraz dystrubutora soli suchedniowej ziemi łukowskiej [APL, CLRMO 325, k. 700–702].

CCXXX. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 19 sierpnia 1754 r.

Sejmik zwołany na mocy uniwersału królewskiego z 5 lipca 1754 r. Król wyznaczał rozpoczęcie sejmu na 30 września, a sejmiki przedsejmowe na 19 sierpnia 1754 r. (druk: ASWPK 1733–1763, s. 513–514). Uniwersał adresowany do województwa lubelskiego: [APL, CLRMO 329, s. 145 – druk z pieczęcią i podpisem króla].

Sejmik został zerwany. Manifestacja de nullitate *sejmiku [APL, CLRMO 331, k. 373v–374; APL, CLRMO 329, k. 267].*

CCXXXI. Sejmik elekcyjny sędziego ziemskiego w Łukowie 2 IX 1754 r.

1. Laudum sejmiku elekcyjnego sędziego ziemskiego w Łukowie 2 IX 1754 r.

Rkp. *B.PAU-PAN 8333, k. 135–136 – kopia; w grodzie łukowskim oblaty dokonał osobiście marszałek tego sejmiku, Jan Borzechowski wojski bracławski 6 IX 1754 r.*

[k. 135] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi łukowskiej, zjechawszy się ex vi uniwersału na fundamencie prawa przez jo.x. jmci Antoniego na Wiśniczu i Jarosławiu Lubomirskiego wojewodę lubelskiego, generała wojsk koronnych, medyckiego, jasielskiego, de data eiusdem die decima nona mensis Augusti roku teraźniejszego w Lublinie,

na sejmik electionis kandydatów do sęstwa ziemskiego łukowskiego, wydanego i ad acta tribunalitio regni lublinensis, feria secunda post festum Assumptionis in caelum Glorissimae Virginis Mariae, tudzież castrensia lucoviensia, feria quarta ante festum sancti Batholomaeu Apostoli per oblatam podanego, na miejsce obradom naszym naznaczone, to jest do kościoła farnego łukowskiego, na dzień dzisiejszy, to jest drugi miesiąca września, vigore pomienionego uniwersału legitime przypadający, po zagajeniu sejmiku diserti ore przez [k. 135v] wmm. jm. pana Tomasza Suffczyńskiego stolnika ziemi naszej, jako primam authoritatem in absentia w. ichm. panów wyższych urzędników, mającego, in ordine do porządnego sejmikowania i electionis candidatorum na sędztwo [sic] ziemskie obraliśmy unanimitate vocum [sic] za marszałka koła naszego rycerskiego w. jmci pana Jana Borzechowskiego wojskiego bracławskiego, któremu to jmci marszałkowi przydaliśmy e gremio nostri godnych asesorów, to jest ichm. panów Antoniego Żukowskiego cześnika kijowskiego, Jana Kantego Domańskiego subdelegata grodzkiego lubelskiego, Andrzeja Józefa Jaszowskiego, Mateusza Radzikowskiego wicesgerentów grodzkich łukowskich. Po którym to zgodnymi głosy obraniu marszałka praecedentibus votis ww. urzędników i całego rycerstwa ziemi naszej favore numinis przy zjednoczonych afektach braterskich, obraliśmy kandydatów na sędztwo ziemskie łukowskie, godnością imienia, wspaniałością umysłów dystyngwowanym [sic], tak w Ojczyźnie, jako też w województwie i ziemi naszej zasługami, doskonałością cnót zaszczyconych, to jest ww. ichm panów: Tomasza Suffczyńskiego stolnika ziemi naszej, Antoniego Kazimierza Jastrzębskiego skarbnika bydgoskiego, podstarościego grodu łukowskiego, Jacka Jezierskiego cześnika gostyńskiego, Józefa [k. 136] Rzewuskiego miecznika mielnickiego, których to kandydatów concordibus votis wybranych i e gremio obranych, Najjaśniejszemu Majestatowi JKMci P.n.m. szczęśliwie nam panującemu, praesenti laudo prezentujemy. Które to laudum nasze fausti successu, ku pożądanemu i publicznemu ziemi naszej dobru doszłe, w. jm. panu marszałkowi koła naszego i ichm. panom asesorom do podpisania pro firmiori robore i do podania per oblatam ad acta authentica grodu łukowskiego zleciliśmy. Datum w Łukowie na miejscu obrad naszych w kościele farnym dnia 2 miesiąca września r.P. 1754.

Jan z Borzechowa Borzechowski wojski bracławski, marszałek koła rycerskiego ziemi łukowskiej na sejmiku electionis kandydatów na sęstwo tejże ziemi mp.; Antoni Żukowski cześnik kijowski[282] asesor mp.;

[282] *Spis urzędników woj. kijowskiego nie odnotowuje cześnika kijowskiego o takim nazwisku.*

Jan Kanty Domański subdelegat grodzki lubelski, asesor mp.; Andrzej Józef Jaszowski wicesgerent grodzki łukowski, asesor mp.

Nominację na sędziego ziemskiego łukowskiego uzyskał Antoni Kazimierz Jastrzębski (Urzędnicy województwa lubelskiego, s. 80, nr 584).

CCXXXII. Sejmik elekcyjny podsędka ziemskiego w Łukowie 3 IX 1754 r.

1. Laudum sejmiku elekcyjnego podsędka ziemskiego w Łukowie 3 IX 1754 r.

Rkp. *B.PAU-PAN 8333, k. 137–138 – kopia; w grodzie łukowskim oblaty dokonał osobiście marszałek tego sejmiku, Jan Kanty Domański subdelegat grodzki lubelski 6 IX 1754 r.*

[k. 137] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi łukowskiej, zjechawszy się ex vi uniwersału na fundamencie prawa przez j.o. księcia jmci Antoniego na Wiśniczu i Jarosławiu Lubomirskiego wojewodę lubelskiego, generała wojsk koronnych, medyckiego, jasielskiego, de data eiusdem 19 mensis Augusti roku teraźniejszego, na sejmik electionis kandydatów na podsędkostwo ziemskie łukowskie,wydanego i ad acta tribunalitia regni lublinensis, feria secunda post festum Assumptionis in caelum Glorissimae Virginis Mariae, tudzież castrensia lucoviensia, feria quarta ante festum sancti Batholomaei Apostoli per oblatam podanego, na miejsce obradom naszym naznaczonego, to jest do kościoła farnego łukowskiego, na dzień dzisiejszy 3 miesiąca września, vigore pomienionego uniwersału legitime przypadający, po zagajeniu sejmiku diserto ore przez wielmożnego jm. pana Tomasza Suffczyńskiego stolnika ziemi [k. 137v] naszej, jako primam authoritatem in absentia ww. ichm. panów wyższych urzędników, mającego, in ordine do porządnego sejmikowania i elekcyji kandydatów na podsędkostwo ziemskie obraliśmy unanimitate vocum [s] za marszałka koła naszego rycerskiego wielmożnego jmci pana Jana Kantego Domańskiego subdelegata grodzkiego lubelskiego, któremu to jmci panu marszałkowi przydaliśmy e gremio nostri godnych asesorów, to jest ichm. panów Tomasza Szaniawskiego wojszyca lubelskiego, Jana Pełkę Polińskiego wicesgerenta grodzkiego łukowskiego, Jana Jaroszewskiego, Andrzeja Radłowskiego.

Po którym zgodnymi głosami obraniu marszałka praecedentibus votis ww. urzędników i całego rycerstwa ziemi naszej przy zjednoczonych favore [numinis?] afektach braterskich, obraliśmy kandydatów na podsędkostwo ziemi naszej łukowskiej, godnością imienia, wspaniałością umysłów dystyngwowanym [sic] zasługami i doskonałością rozsądku zaszczyconych, to jest ww. ichm panów Piotra Hadziewicza podstolego ziemi naszej, Mikołaja Twarowskiego komornika granicznego województwa

lubelskiego, Jana Borzechowskiego wojskiego bracławskiego, Antoniego Szaniawskiego skarbnika dobrzyńskiego, których to kandydatów concordibus votis e gremio wybranych i obranych, Najjaśniejszemu Majestatowi JKMci P.n.m. szczęśliwie [k. 138] nam panującego, praesenti laudo prezentujemy. Które to laudum nasze fausto successu, ku pożądanemu, pożytecznemu i publicznemu ziemi naszej dobru doszłe, wielmożnemu jm panu marszałkowi koła naszego i ichm panom asesorom do podpisania pro firmiori robore i do podania per oblatam ad acta authentica grodu łukowskiego zleciliśmy. Datum w Łukowie na miejscu obrad naszych w kościele farnym dnia 3 miesiąca września r.P. 1754.

Jan Kanty Domański subdelegat grodzki lubelski, marszałek koła rycerskiego ziemi łukowskiej na sejmiku electionis kandydatów na podsędkostwo tejże ziemi, mancipium Mariae; Tomasz Szaniawski w[ojszyc] l[ubelski], asesor; Jan Józef Poliński wicesgerent grodzki łukowski, asesor mp.; Jan Jaroszewski asesor mp.; Jędrzej Radłowski asesor mp.

Nominację na podsędka ziemskiego łukowskiego uzyskał Antoni Szaniawski (Urzędnicy województwa lubelskiego, s. 77, nr 552).

CCXXXIII. Sejmik elekcyjny pisarza ziemskiego w Łukowie 4 IX 1754 r.

1. Laudum sejmiku elekcyjnego pisarza ziemskiego w Łukowie 4 IX 1754 r.

Rkp. *B.PAU-PAN 8333, k. 139–140 – kopia; w grodzie łukowskim oblaty dokonał osobiście marszałek tego sejmiku, Wincenty Jezierski komornikowicz ziemski lubelski 6 IX 1754 r.*

[k. 139] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi łukowskiej, zjechawszy się ex vi uniwersału na fundamencie prawa przez j.o. księcia jmci Antoniego na Wiśniczu i Jarosławiu Lubomirskiego wojewodę lubelskiego, generała wojsk koronnych, medyckiego, jasielskiego starostę, de data eiusdem die 19 mensis Augusti roku teraźniejszego, na sejmik electionis kandydatów na pisarstwo ziemi łukowskiej, wydanego i ad acta tribunalitia regni lublinensia, feria secunda post festum Assumptionis in caelum Glorissimae Virginis Mariae, tudzież castrensia lucoviensia, feria quarta ante festum sancti Batholomaei Apostoli per oblatam podanego, na miejsce obradom naszym naznaczone, to jest do kościoła farnego łukowskiego, na dzień dzisiejszy, to jest 4 miesiąca września, vigore pomienionego uniwersału legitime przypadający, po zagajeniu sejmiku przez wielmożnego jm. pana Tomasza Suffczyńskiego stolnika ziemi naszej łukowskiej, jako [k. 139v] primam authoritatem w niebytności w. ichm. panów wyższych urzędników, mającego, in ordine do porządnego sejmikowania i elekcyji kandydatów na pisarstwo ziemi naszej obraliśmy i uprosiliśmy unanimi corde et affectu za marszałka koła naszego rycerskiego wielmożnego jmci

pana Wincentego Jezierskiego komornikowicza ziemskiego lubelskiego, któremu to panu marszałkowi przydaliśmy e gremio nostri godnych asesorów, to jest ichm panów Stanisława Jastrzębskiego, Józefa Tchórzewskiego, Gabriela Sosnowskiego i Kazimierza Domańskiego. Po którym to zgodnymi głosy obraniu marszałka praecedentibus votis ww. urzędników i całego rycerstwa ziemi naszej favore numinis przy zjednoczonych unione animorum afektach braterskich, obraliśmy na pisarstwo ziemskie łukowskie kandydatów, godnością imienia, wspaniałością umysłów dystyngwowanemi [sic], tak w ojczyźnie, jako też w województwie i ziemi naszej zasługami i doskonałością cnót zaszczyconych, to jest w. jm pana Jana Jezierskiego sędziego grodzkiego chęcińskiego, w. jm. pana Józefa Jasieńskiego pisarza grodzkiego łukowskiego, w. jm pana Antoniego Łaskiego wicesgerenta grodzkiego łukowskiego, w. jm pana Józefa Stoińskiego podczaszyca łukowskiwgo, których to kandydatów zgodnymi głosy wybranych e gremio i obranych, Najjaśniejszemu Majestatowi JKMci p.n.m., praesenti laudo prezentujemy. Które to laudum nasze fausto successu, [k. 140] ku pożądanemu i publicznemu ziemi naszej dobru doszłe, wielmożnemu jm panu marszałkowi koła naszego i ichm panom asesorom do podpisania pro firmiori robore i do podania per oblatam ad acta authentica grodu łukowskiego zleciliśmy. Datum w Łukowie na miejscu obrad naszych w kościele farnym dnia 4 miesiąca września roku pańskiego 1754.

Wincenty Jezierski komornikowicz ziemski lubelski, koła rycerskiego ziemi łukowskiej na sejmiku electionis kandydatów na pisarstwo ziemskie marszałek mp.; Stanisław Jastrzębski, asesor mp.; Józef Tchórzewski wicesgerent grodzki łukowski asesor mp.; Gabriel Sosnowski asesor mp.; Kazimierz Domański asesor mp.

Nominację na pisarza ziemskiego łukowskiego uzyskał Jan Jezierski (Urzędnicy województwa lubelskiego, s. 72, nr 511).

CCXXXIV. Sejmik deputacki w Lublinie 9 września 1754 r.

1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 9 września 1754 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 331, k. 470–471 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował osobiście marszałek sejmiku, Jacek Jezierski kapitan regimentu artylerii koronnej 9 IX 1754 r.*; **Rkp. 2.** *APL, CLRMO 329, s. 1256.*

[k. 470v] My rady, dygnitarze, urzędnicy, oficjalistowie i całe rycerstwo województwa lubelskiego, zjechawszy się na dniu dzisiejszym, sejmikowi electionis j.w. ichm. deputatów [k. 471] na Trybunał Koronny, prawem opisanym i naznaczonym, na miejsce obradom naszym przyzwoite, to jest do kościoła ww. oo. dominikanów lubelskich, po zagajeniu sejmiku przez w. jm. pana Tomasza Sołtyka chorążego lubelskiego, obraliśmy

zgodnemi głosami za marszałka koła naszego rycerskiego w. jm. pana Jacka Jezierskiego, kapitana regimentu artyleryji koronnej. Któremu to jm. panu marszałkowi, jak prawo mieć chce, przydaliśmy e gremio nostri ww. ichm. panów asesorów niżej podpisanych. Po którym to unione votorum obraniu jm. pana marszałka koła naszego, czyniąc za dosyć dobru pospolitemu, obraliśmy, tak z województwa, jako i ziemi łukowskiej, za deputatów na Trybunał Koronny, uno labio, to jest j.w. jm. pana Eustachego ze Złotego Potoku Potockiego cześnika koronnego, tłumackiego, urzędowskiego, etc. starostę, imieniem i zasługami całej Ojczyzny dystyngowanego, któremu laudes dant rectefacta sonoras. Tudzież w. jm. pana Stanisława Leona Wybranowskiego skarbnika lubelskiego, dotibus animi zaszczyconego, mając nieomylną nadzieję, że ciż j.w. obrani sędziowie, funkcyje swoją circa zelum sprawiedliwości, pro honore et decore województwa naszego, odprawować będą.

Które to laudum nasze w. jm. panu marszałkowi koła naszego, wraz z w. jm. panami asesorami podpisać i do akt grodzkich lubelskich per oblatam podać zleciliśmy. Datum w Lublinie die 9 septembris [9 IX] a.D. 1754.

Jacek Jezierski marszałek koła rycerskiego, kapitan regimentu artyleryji koronnej; Ignacy Wybranowski asesor województwa lubelskiego; Mikołaj Dembiński asesor powiatu urzędowskiego mp.; Franciszek z Tuszowa Tuszowski asesor powiatu urzędowskiego mp.; Franciszek Głuski wojszczyc i asesor z województwa lubelskiego; Mikołaj Kłembowski B.R., asesor z ziemi łukowskiej mp.

Tego samego dnia (9 IX) w księgach grodzkich lubelskich oblatowane zostały także manifestacje części szlachty lubelskiej (Krzysztof Koźmian vicesgerens grodzki łukowski, Antoni i Marcin Skos Sobieszczańscy, Michał Zakrzewski, Jan Dolecki, Adam Goraj Sobieszczański, Antoni Dobek, Antoni Domański, Maciej Rola) de nullitate sejmiku. Żądano unieważnienia sejmiku, z powodu braku jednomyślności przy wyborze marszałka i nieuwzględnienia głosów przeciwnych tej kandydaturze [APL, Kgl, Rel. 331, k. 467v]. Pomimo tych protestów deputaci lubelscy zasiedli w Trybunale [Deputaci, cz.V, s. 80].

CCXXXV. Sejmik boni ordinis w Lublinie 10 września 1754 r.

Sejmik boni ordinis został zerwany, mimo tego zebrana szlachta podjęła uchwałę dotyczącą wyboru dystrybutora soli suchedniowej.

Manifestacja de nullitae sejmiku [APL, CLRMO 331, k. 471v].

1. Uchwała w sprawie soli suchedniowej

Rkp. 1. *APL, CLRMO 343, s. 2049 – oryginał z podpisami zgromadzonej szlachty;* **Rkp. 2.** *APL, CLRMO 331, k. 484v–485v – oblata.*

[s. 2049] My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo województwa lubelskiego, zjechawszy się na czas i miejsce konsultacyjom naszym zwyczajne, ponieważ adversa sorte sejmik boni ordinis na dniu dzisiejszym nie doszedł, zaczym subveniendo całości województwa naszego, żeby sól suchedniowa tegoż województwa, wszystkim obywatelom należąca, nie upadała i w skarbie nie zalegała, za dystrybutora tejże soli suchedniowej na rok teraźniejszy 1754 należącej, uprosiliśmy j.w. jm. pana Jana Drzewieckiego wojskiego powiatu urzędowskiego, na Trybunał Koronny Lubelski z województwa naszego deputata, obligując afektami naszymi braterskimi, tegoż jm. pana dystryburtora, upraszając, aby asygnacyję ze skarbu koronnego na sól pomienioną suchedniową odebrawszy, onęż wszystkim obywatelom według taryfy naszego województwa ulimarie nastapionej, powydawał. Który to dokument obrania i uproszenia j.w. dystrybutora, rękami własnymi podpisujemy. Działo się w Lublinie 10 septembris 1754.

Tomasz Sołtyk Stan Trzciński; Dominik na Stojeszynie Stoiński sędzia ziemski lubelski mp.; Konstanty Ołtarzewski podstoli lubelski mp.; Antonius a Gołąbki Jezierski dapifer palatinatus et vicecapitaneus castrensis lublinensis mp.; Jacek Jezierski marszałek koła rycerskiego sejmiku deputackiego mp.; Mikołaj Stanisław Kostka Nieprzecki podczasy województwa i pisarz grodzki lubelski mp.; Ludwik Drzewiecki cześnik latyczowski mp.; Jacek Gołąbek Jezierski cześnik ziemi gostyńskiej mp.; Ignacy Stoiński komornik ziemski lubelski mp.; [...] Suchodolski [...] mp.; [...] Poniatowski [...] mp.; Zygmunt Jastrzębski łowczy żytomierski mp.; St. Brzozowski mp.; Zygmunt Stryjeński mp.; Kasper Kośmiński mp.; Antoni Tuszowski; Szymon Żukowski?.

CCXXXVI. Sejmik deputacki w Lublinie 15 września 1755 r.

Sejmik został zerwany [APL, CLRMO 333, k. 584v–585]. Por. Deputaci, cz.V, s. 87.

CCXXXVII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 16 września 1755 r.

Sejmik został zerwany. Manifestacje de nullitate sejmiku [APL, CLRMO 333, k. 608–609].

CCXXXVIII. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 23 sierpnia 1756 r.

Sejmik zwołany na mocy uniwersału królewskiego z 10 czerwca 1756 r. Król wyznaczał rozpoczęcie sejmu na 4 października, a sejmiki przedsejmowe na 23 sierpnia 1756 r. (druk: ASWPK 1733–1763, s. 560–563). Uniwersał adreso-

wany do województwa lubelskiego: [APL, CLRMO 337, s. 236 – druk z pieczęcią i podpisem króla; APL, CLRMO 339, k. 188v–192 – oblata].

1. Instrukcja posłom na sejm sejmiku przedsejmowego w Lublinie 23 sierpnia 1756 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 337, s. 750–762 – oryginał z podpisami marszałka i asesorów sejmiku;* **Rkp. 2.** *APL, CLRMO 339, k. 461v–470 – oblata;* **Rkp. 3.** *B.PAU-PAN 8326, k. 217–228 – kopia.*

[s. 750] Instrukcyja województwa lubelskiego ww. ichm. panom: Stanisławowi Trzcińskiemu chorążemu urzędowskiemu, Jackowi Jezierskiemu cześnikowi gostyńskiemu, Jackowi Trembińskiemu porucznikowi znaku pancernego j.w. jmci pana Wielopolskiego wojewody sandomierskiego, posłom na sejm walny sześcioniedzielny w Warszawie w czasie konstytucjami opisanym przypadający, z tegoż województwa naszego na miejscu obrad zwyczajnym obranym dana i na tymże miejscu obradom zwyczajnym publicznie, z wolnym każdemu ex concivibus pro arbitrio sui przymówieniem się czytana.

1-mo. Nie tylko województwo nasze, ale cała Ojczyzna pod słodkim JKMci P.n.m. panowaniem uszczęśliwione, gdy dni i momenta w swobodnym liczy pokoju, nie tylko przez ww. posłów swoich, ale i na miejscu obrad publicznym, quot ora tot corda loquuntur, głosząc nieoszacowaną dobroć serca pańskiego, tak przez odwrócone różne na Ojczyznę przeciwności, jako i za dobroczynne o całości Rzeczypospolitej nieustanne pieczołowanie, za które imieniem tegoż prześwietnego województwa ww. ichm. panowie posłowie Majestatowi JKMci P.n.m. podziękować mają.

2-do. Aukcyja wojska w tylu dawniejszych instrukcyjach z kancelarii koronnej wydawanych za cel publicznych obrad sejmowych podana, już w tylu lubo w różnych projektach akceptowanych i umówionych na kilku rozeszłych sejmach in ordine obmyślenia regularnej płacy będąca, jeżeli może pożądany odebrać skutek ww. ichm. panowie posłowie domówią się, postrzegając, aby kwarta sprawiedliwa z dóbr generalnie wszystkich królewskich płacona i koekwacyja między wszystkiemi [s. 751] województwami w podatkowaniu postanowiona były oraz z duchownych dóbr na leż samę aukcyją o sprawiedliwym podatku dopomnią się, jednak sentymenta swoje nie do zatrudnienia tą lubo tak potrzebną materyją lecz do pożądanej dla całości ojczyzny [k. 218] promowując satysfakcyji.

3-tio. Okoliczność Ordynacji Ostrogskiej w reces przez konstytucyję anni 1677 puszczona, aby rezolwowana była, dopominać się będą ww. ichm. panowie posłowie u stanów Najjaśniejszej Rzeczypospolitej wyrażając uniwersalne żądanie, jako najpomyślniejszego w tej mierze uspokojenia według praw naturze tych dóbr służących, a to przychylając się do zdań pierwszych w Ojczyźnie ludzi.

4-to. A że rządzące się sprawiedliwością świętą państwa i monarchie nieustannie boska dźwiga i uszczęśliwia ręka, dlatego ww. ichm. panowie posłowie co do nienaruszonego sprawiedliwości świętej zachowania należy, wniosą do stanów Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, aby koneksyje i indukcyje pod jednym wpisem zagęszczone, przez co retandatur cursus iustitiae, abrogowane i zniesione były, chyba gdzieby interceptio legitimi actoratus zachodziła, ta do przyjęcia ostrzeżona być ma. Regestra spraw przez konstytucyję anni 1726 do sądzenia postanowione aby w zupełnym zachowaniu były. Inne okoliczności w sądach praktykowane abrogari powinne. Deputaci zaś na Trybunał obrani, aby byli solariati [sic] i kamienice aby w niwecz nie obracały się, których dość znajduje się w mieście zrujnowanych od stancji iusto praetio płacić mają. Przeniesienie Trybunału Koronnego jako novissime wymyślone, tak recommendatur w. ichm. panom posłom, aby ta novitas non admittatur.

5-to. Ponieważ całość wolności in cardinibus praw i wiadomości onych [s. 372] zawisła, przeto w. ichm. panowie posłowie instant do stanów Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, aby po wszystkich jurysdykcyjach sama szlachta in muneribus et officiis quibusvis jako impure competentibus zaszczycona była, z ostrzeżeniem jednak należytego zachowania wszelkiej skromności i powinnego uszanowania tymże jurysdykcyjom, w których versantur, a to stosując się do konstytucyji anni 1726. W sądach zaś wszelkich istotnie miejskich, ażeby sami civitatenses et plebeii oficiis et patrociniis gaudeant, a to dla wiadomości praw i zwyczajów im przyzwoitych.

6-to. Lubo dość wiadome najjaśnieszemu Majestatowi JKMci P.n.m znakomite w Ojczyźnie j.o. księcia jmci wojewody województwa naszego[283] zasługi, nieposzlakowana ku majestatowi JKMci wierność, w utrzymaniu praw ojczystych gorliwość i usilne około dobra pospolitego cum dispendio zdrowia staranie. Przeto mając sprawiedliwy wzgląd i wdzięczność województwa lubelskiego, tegoż j.o. księcia wojewodę lubelskiego majestatowi JKMci P.n.m oraz łaskawemu sercu ojcowskiemu supplici libello przypomina i prezentuje.

7- mo. Będą upraszać w. ichm. panowie posłowie o naznaczenie ex senatu j.w. komisarzów na Komisję Radomską dla zupełnego prawu pospolitemu zadość uczynienia oraz dla administrowania sprawiedliwości świętej w tymże Trybunale Radomskim, aby cokolwiek z kluby praw wyszło, do dawnego udoskonalenia i zwyczajów przyprowadzone było.

8-vo. O wolność głosu, jako jedyną wolnego narodu duszę, aby spiret ubi vult, a żadnym sposobem tłumienia nie było, ciż ww. ichm. panowie posłowie postarają się.

[283] *Antoni Lubomirski.*

9-no. Przytomność JKMci w państwach naszych, że nie tylko dla [s. 753] uszczęśliwienia kraju, ale też dla uleczenia ran internae tranquillitatis byłaby najskuteczniejszym lekarstwem i między rozróżninymi państwa tego obywatelami najpożądańszym umiarkowaniem. Dlatego upraszać będą ww. ichm. panowie posłowie nasi, aby ad obloquentiam pactorum conventorum JKMć P.n.m. rezydencją swoją naród nasz rządom swoim poddany uszczęśliwiać raczył, z wyznaczeniem oraz rezydentów ad latus regium.

10-mo. O utrzymaniu prymacjalnej powagi, na której bezpieczeństwo równego związku inter majestatem et libertatem zasadzone przy wszystkich wyraźnych o tym konstytucyjach domówią się.

11-mo. Wszelką czułość około urzędu swojego j.ww. ichm. panom ministrom, w. ichm. panowie posłowie insynuować będą, aby prawa nasze w całości zachowane były i w publicznych materyjach bez wspólnego między wszystkimi ministrami umówienia się, żadne rezolucyje nie wychodziły senatus consilia in materia status, szafowaniem skarbem aby się nie inwolwowały i rezolucyje swoje ex pluralitate votorum bene observati wydawały.

12-mo. Actus komisji kurlandzkiej ostatniej we Gdańsku ekspediowany, że dotychczas nie praktykowanym przykładem, co się na tej kmisji stało, nie jest donisioną Rzeczypospolitej. Przeto upraszać będą ww. ichm. panowie posłowie, aby w. ichm. panowie komisarze, nim uczynią rezolucyję o skutkach prac swoich ipsum actum commissionis ad archiwum Rzeczypospolitej, za wiadomością j.o. księcia jmci prymasa i pieczętarzow utriusque gentis komportowali.

13-tio. Powaga dekretów ultimae instantiae asesorskich, aby żadnemi reskryptami inwalidowana nie była, przez które fortun litigantium extenuacyja byłaby, dopraszać się będą.

[s. 754] 14-to. Prawo o wyjeździe za granice obywatelów Królestwa tego postanowione, aby in suo robore zachowane było.

15-to. Zagęściły się po województwach, ziemiach i powiatach przez księży, proboszczów, plebanów beneficiorum nieustanne w konsystorzach względem dziesięcin, pomimo konstytucyji anni 1635 prozekucyje, przez które ustawiczne klątwy na stan szlachecki wkładane bywają, w czym vertitur de fide. Przeto domówią się ww. ichm. panowie posłowie, aby forum wyżej wyrażoną konstytucyją oznaczone, przez księży proboszczów, plebanów i inne duchowieństwo do dziesięcin prawo i ustęp mające, nienaruszenie zachowane było, a to sub poena duorum millium marcarum et refusione damnorum super evocante irroganda. Jeżeliby zaś kto ze stanu szlacheckiego dziesięciny podług praw ichmci księży proboszczowi i plebanowi służących był przeciwny w oddaniu, tedy ad primam instantiam

sine quibusvis dilationibus et beneficiis iuris rozprawić się powinien, a to pod podobnymże rigorem wyżej wyrażonym.

16-to. Że zaś stan duchowny znaczne na dobra ziemskie modo obligatorio importuje sumy, które przewyższają dziedzictwo, tak dalece, że synowie szlacheccy do dóbr swoich dziedzicznych z tej przyczyny przyjść nie mogą. Przeto reasumując konstytucyję anni 1635 titulo Ordynacyja dóbr ziemskich, ww. ichm. panowie posłowie seriam w tym mieć będą animadversionem i owszem ponastępowane w tej okoliczności transakcyje in casu przyprowadzić powinni oraz i fundusze szczególnym wspaniałości umysłem wyinwentowane.

17-mo. Według dawnych konstytucyji de dissidentibus, aby ciż dissidentes zborów quovis titulo et praetextu nie reperowali, sub confiscatione bonorum tychże dysydentów, powadze prawa sprzeciwiających się.

18-vo. Ponieważ miasto Gdańsk, a najbardziej magistrat jego, oszukowanie na miarach zbożnych, wymuszanie korczyków przeciwko dekretowi ostatniemu komisji JKMci, wyciąganie wymyślonego [s. 755] haraczu, płacenie trojaków za edyktem tegoż miasta od osób i koni tak szlacheckich jako i duchownych, uzurpacje gruntów ziemskich i akcyzy na detriment wolności przedającym, najeżdżanie dworów i majętności szlacheckich przez garnizon gdański, sekwestrowanie statków i szyprów szlacheckich, podniesienie czerwonych złotych przeciwko prawu pospolitemu tudzież powszechnej kurrencyji, tudzież procent od monety wymyślony i inne agrawujące inkonweniencyje czynią. A co największa predykanta książki przeciwko wierze i głowie kościoła świętego katolickiego i innym artykułom wiary świętej katolickiej do druku, pomimo reskrypt JKMci, podawać pozwalają. Przeto ww. ichm. panowie posłowie domówić się mają, aby w tych wszystkich wyżej wyrażonych inkonweniencyjach, zachowanie sprawiedliwości i prawa z wyznaczeniem rygoru nastąpiło,

19-no. A że per constitutionem novellam anni 1726, wszystkie in genere cła zniesione i tylko ad mentem tegoż prawa grobelne, spaśne, mostowe ustanowione; że teraz invaluit, pędzenie do Wrocławia wołów przez wymyślone trakty i gościńce przez Ormianów jako i Żydów niby pod protekcją pańską prawu wyrażonemu za dosyć nie czyniąc, violenter przez dobra pędzą, w zbożach znaczną czynią szkodę. Mosty, groble, które dziedzice i posesorowie reperować muszą psują, ludzi posesorów upominających się za szkodę oraz za grobelne i mostowe prawem wyrażone atakują. Przeto aby toż prawo ad executionem przyszło cum impositione rigoris, domówić się ww. ichm. panowie posłowie mają. Cła zaś prywatne i myta żadnym prawem nie pozwolone, ani expensa na mosty i groble nie solidowane jako cale skarbowi Rzeczypospolitej praeiudicant, tak aby ad

primam j.w. jmci pana podskarbiego wielkiego koronnego sive eius officii requisitionem zniesione były, dopomną się.

20-mo. J.w. jmci pana podskarbiego wielkiego koronnego authoritatem et praerogativas oraz munus sprawiedliwie zachowującego, [s. 756] Najjaśniejszemu Majestatowi JKMci w. ichm. panowie posłowie rekomendować będą.

21-mo. Wielmożnego świętej pamięci jm. pana Jacka Stoińskiego sędziego ziemskiego lubelskiego zasługi w ojczyźnie i sprowadzenie ksiąg z fortecy zamojskiej non modico sumptu, który to interes in anno 1726 w recesie wyrażony, w. ichm. panowie posłowie stanom Najjaśniejszej Rzeczypospolitej łaskawej manutencyji insynuować i rekomendować będą.

22-do. J.o. książętom ichm. Lubomirskim, jako jest in pactis conventis obwarowano, aby Kunegunda z rekompensą pro decessu przywrócona była i województwo nasze ww. ichm. panów posłów uprasza o domówienie się, a to przyprowadzając konstytucyję anni 1726 do skutku. Przy tym j.o. księcia jmci miecznika koronnego, starostę kazimierskiego[284] jako clarissimum meritis, majestatowi JKMci rekomendować mają.

23-tio. Ekonomię kraju wewnętrzną, jako najpotrzebniejszą materyję przedłożą stanom Najjaśniejszej Rzeczypospolitej ww. ichm. panowie posłowie, aby wziąwszy na wagę i sprawiedliwą uwagę zmniejszanie i obrzynanie czerwonych złotych, a przeto waloru prawem opisanego niemających, ani też kurrencyji z pogranicznemi potencjami in commerciis mieć mogących, nie mniej sfałszowanie przyzwoitych metalów, zmyślanie stemplów, aby do zabieżenia tak znacznej obywatelów Rzeczypospolitej szkodzie obmyślone były sposoby, a to dawne w tej mierze przyprowadzając do egzekucyji prawa i one bardziej na następujący czas obostrzając. Moneta z różnych miejsc w państwo nasze wprowadzona, aby ad iustum in trinsecum valorem redukowana była i czas kurrencyji jej był determinowany. Insuper minerały, tak w górach olkuskich, jako i w innych miejscach oraz mennica państwa naszego przynajmniej na pewną liczbę sum otworzona była, ciż ww. ichm. panowie posłowie domówią się.

[s. 757] 24-to. Wprowadzenie manufaktur, osobliwie in usum Rzeczypospolitej potrzebnych, wniosą ww. ichm. panowie posłowie ad conclave publicznych obrad oraz domówią się za wszystkimi w miastach i miasteczkach obywatelami, aby przy prawach i przywilejach swoich zupełnie zachowani byli, nie tylko dla ubezpieczenia teraz jakichkolwiek znajdujących się rzemieślników, lecz jeszcze dla zachęcenia innych.

[284] *Antoni Lubomirski.*

25-to. A ponieważ Najjaśniejsza Rzeczpospolita ab anno 1717 znaczne sumy na artyleryję koronną ekspensuje, przeto pro decore tejże Rzeczypospolitej, aby taż artyleryja w moderunkach, działach, armatach, innych amunicjach przyzwoicie opatrzona była.

26-to. Sejm ekstraordynaryjny, szczególnie dla aukcyji wojska jest potrzebny, o który ww. ichm. panowie posłowie enixissime upraszać będą.

27-mo. Konferencje z posłami cudzoziemskimi reasumować należy, a to stosując się do praw eo nomine nastąpionych, w czym ww. ichm. panowie posłowie sequentur zdania innych województw. Aby obmyślone były sposoby do zakończenia granic, tak od Węgier, jako i od Rosji przez naznaczenie komisji.

28-vo. Kontynuacja tamy montauskiej, od której dependuje zabieżenie szkodzie znacznej Rzeczypospolitej, przeto wniosą ww. ichm. panowie posłowie obmyślenie dalszej ekspensy et fundum do utrzymania w swojej zawsze perfekcyji.

29-no. Opisanie subseliorum ne iurisdictiones confundantur, aby w swoim zachowaniu podług praw było. Kancelaryje zaś królewskie, aby przywileje na urzędy ziemskie wychodzące, jedna drugiej komunikowała, żeby po dwa przywileje na jeden urząd nie wychodziły w. ichm. panowie posłowie dopomną się.

[s.558] 30-mo. Urzędy ziemskie i officia odległym et non terrigenis, którzy necessitatibus województwa, ziemiom i powiatom ad esse non solent, aby pro vacantibus uznane były. A concivibus proprii teritorii ad instantiam et interpositionem tegoż województwa senatora do Najjaśniejszego Majestatu possessionatis konferowane były obligantur ciż w. ichm. panowie posłowie, ażeby cudzoziemcy et dissidentes, żadnych rządów, superintendencji i innych dyspozycji Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i Wielkiego Księstwa Litewskiego nie mieli, ani się onemi zaszczycali, według konstytucyji dawnych.

31-mo. Propinacyje duchowne po karczmach cum iniuria stanów szlacheckich i na tychże karczmach konserwowanie Żydów arendarzów i karczmarzów, aby podług prawa zabronione były repellendo z nich Żydów według procesu od j.o. księcia jmci biskupa krakowskiego już nastąpionego.

32-do. Miasto Lublin stołeczne województwa naszego tylu prawami i konstytucyjami koronnymi opatrzone et quendam populosa civitas, teraz w obywatelach, kupcach, handlach et in popularitate znacznie podupadłe, w kamienicach zrujnowane, a daleko in maiori parte circum circa Żydami obarczone, przed któremi najmniejszej kondycyji człowiek pożywić się nie może, przy odebranych do życia sposobach. Nie mniej Grekami gente externa otoczone, pogłównym konstytucyją anni 1717 nakazanym płacą do

roku ultra dziesięć tysięcy subsistere niemogące. Do tego exofficiami, wyderkafami, ekspensem kościoła kolegiaty, tudzież ratusznym, jurysdykcjami i jarmarkami okolicznemi i różnemi agrawacyjami ściśnione i presse podupadłe, aby mogło reflorescere, to jest mieć allewacyję w pogłównym. Żydostwa zuchwałego i Greków, z któremi komisje i procesa sine effectu, z miasta i przedmieściów repulsam exactionum abusuum zniesienie, a do praw i przywilejów przywrócenie, od exofficjów i stancji deputackich in subsidium reparacyj, congruam permissionem wyderkafów regulam [s.759] circumscriptam w płaceniu czynszów od lat więcej dwóchset wybieranych, przez co by kupców i obywatela przybyło, tudzież i w innych pro emolumento cyrkumstancyjach ciż ww. ichm. panowie posłowie województwa naszego za tymże miastem Lublinem do stanów Najjaśniejszej Rzeczypospolitej ex iusta compassione wniosą instanciales prosząc absque expensis miasta o generalną komisję cum plenaria facultate decidendi negotium reintegrandi iura, privilegia, abusus quosvis inexactionibus tollendi et quasvis iniurias pacificandi.

33-tio. Regimenty na prezydiach stojące, aby z inwekt wszelkich, jako to sian, drew, zboża różnego et omnium victualium, tudzież stojący po egzakcyjach od stancji płacąc żadnej ekstorsyji i depaktacyji ludziom na targ idącym i jadącym, niemniej kwitowe od pogłównego, które przez panów tak polskiego, jako i cudzoziemskiego autoramentu deputatów od ludzi omnis conditionis brane, aby zabronione było, domówią się ww. ichm. panowie posłowie.

34-to. Kamienice ww. ichm. panów Dominika Stoińskiego, sędziego lubelskiego na którą jest libertacja 1678 i dekret Trybunału Koronnego vigore konstytucyji 1726 [Stanisława Ignacego] Wybranowskiego, skarbnika lubelskiego, w. ichm. panów Rojewskich podczaszych urzędowskich, jako i j.w. pani Ewy z Szaniawskich Suchodolskiej kasztelanowej lubelskiej kamienica z dworkiem, aby wolne były od stancji deputackich, ww. ichm. panom posłom recomendatur,

35-to. A że miasto Woin JKMci z przyległościami stołeczne dobrom pozostałej i sukcesorom niegdy w. Mikołaja Kuczyńskiego podstolego drohickiego, małżonki dziedzicznym, ziemiańskim, o granice z wyż wyrażonymi JKMci dobrami będącym, przez ludzi wohyńskich i innych tamże w dobrach stołowych znajdujących się wielkie krzywdy et preiudicia dzieją się. Przeto w. ichm. panowie posłowie instabunt do stanów Najjaśniejszej [s. 760] Rzeczypospolitej, aby pomienione dobra ziemiańskie podług praw sobie służących ubezpieczone były.

36-to. Dobra Trześniów cum attinentis ojców dominikanów lubelskich ad edes s. Stanislai przez przywileje najjaśniejszych królów, tam tempore

belli, quam et pacis, od podatków uwolnione. Przeto ww. ichm. panowie posłowie wniosą, ażeby też dobra od podatkowania wolne były.

37-mo. Niewypowiedziana przed lat kilką od ognia w mieście Lublinie zajętego ruina, przez spalenie kościoła księży jezuitów, wspaniałej i kosztownej świątnicy boskiej, tudzież szkół wszystkich i oraz części kolegium lubelskiego, jako zawsze słuszną w nas wznieca kompasyję, tak mocno pobudza do tego, abyśmy ww. ichm. panom posłom ten tak ciężki przypadek pilno zalecili, obligując żeby ciż ww. ichm. panowie posłowie u Najjaśniejszego Majestatu i Rzeczypospolitej o pobożne subsydium na erygowanie zupełne i dokończenie fabryki kościoła lubelskiego i szkół, pamiętać skuteczną kooperacyją swoją raczyli.

38-vo. Nadzwyczaj tym gravatus nobilitas, że od beczki soli suchedniowej po złotych dziewięciu, a zatym officient ww. ichm. panowie posłowie nie większe płacenie nad złotych cztery.

39-no. Strażnicy solni że pod pretekstem szukania [k. 226v] soli, wioski i dwory szlacheckie najeżdżają i też same dwory i ludzi, komory z wielką krzywdą rewidują, po drogach zastępują i aggrawują. Przeto domówią się ww. ichm. panowie posłowie, aby tej zuchwałości zapobieżenie i poniesionym szkodom obmyślenie nastąpiło.

40-mo. Instabunt ww. ichm. panowie posłowie do stanów Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, aby monopolium mogło być w miastach różnych, jako to w Kaziemirzu dla województwa lubelskiego i innych województw inne miasta były naznaczone, aby obywatele obmyślili sposób zbóż do Gdańska spuszczania. Żydom zaś inhibere. Augetur przez to skarb [s. 761] Rzeczypospolitej, gdyż kupcy gdańscy od towarów i zbóż musieliby płacić, do teraz Gdańszczanie dominantur w mierze krzywdząc i w monecie, similiter zabronienie zgonów tak do Gdańska, jako i do Śląska.

41-mo. Stosując się zaś do prawa i ad sancita województwa respektem miar, aby korzec tak w mieście Lublinie, jako i po wszystkich jurysdykcyjach, tudzież miastach królewskich i szlacheckich przez jm. pana podwojewodziego tegoż województwa był garcy 36, sprawiedliwemi garcami wymierzony, zaś w ziemi łukowskiej przez jm. pana podwojewodziego tejże ziemi w mieście samym Łukowie i po wszystkich miastach w garcy 40, instabunt ww. ichm. panowie posłowie.

42-do. Tak wiele się dzieje inkonweniencji, że przez nieobserwancję liberii veto i nie będąc na sejmiku województwa, z tegoż na funkcję deputacką pseudo electi w Piotrkowie być się zaszczycają, którzy pro incapacibus in perpetuum suis cum successoribus od wszelkich honorów deklarowani być powinni. Także Żydzi, co już practicatum, aby tytułów ziemstwa sobie nie uzurpowali, tudzież sejmików czyli sejmów ad normam województwa sub rigore nie składali, ww. ichm. panowie posłowie domówią się.

43-tio. Prawa wszelkie miastom w całym Królestwie Polskim zostającym nadane, aby przy całości tychże praw konserwowane były i kupcom wszelkim aby depaktacyj nie było, ponieważ przez to największa ruina dzieje się, w miastach burki i drogi, tudzież i kamienie po ulicach zawalone, a przez Żydów trzymające i inne, aby wyporządnione były, jako i przedmieście. Kamienice zaś i dworki, aby przez każdego posesora cuiuscumque status będące, wyczyszczone były.

A że miasto Lublin brukowe według prawa swego wybiera i od województwa znaczną sumę na poprawę burków per laudum odebrało, żeby tak z burkowego, jako i wziętej sumy [s. 762] z skarbu województwa, calculum coram officio castrensi lublinensi uczyniło, ww. ichm. panowie posłowie tego potrzebnego porządku dopomną się.

44-to. Województwo lubelskie na tyle projektowania i sancita dawniejsze i teraz wnosi ekspostulacyję przez swych ww. ichm. panów posłów, aby z tegoż województwa na sejmy dalsze miało posłów sześciu, to jest: z województwa lubelskiego dwóch, z ziemi łukowskiej dwóch, z powiatu urzędowskiego dwóch.

Caetera activitati w. ichm. panom posłom recommendatur. Działo się w Lublinie na miejscu zwyczajnym obradom naszym naznaczone, dnia 23 sierpnia roku 1756.

Tomasz na Wyrzykach Wyrzykowski regent grodzki łukowski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.; Franciszek na Zabielu Zabielski w[icesgerent] g[rodzki] ł[ukowski], podwojewodziński lubelski pisarz i asesor mp.; Adam Gołaski w[icesgerent] g[rodzki] ł[ukowski], asesor sejmiku poselskiego z ziemi łukowskiej mp.; Mateusz Franciszek Radzikowski w.g.ł., asesor; Tomasz Suchodolski asesor z województwa lubelskiego; Marcin z Sobieszczania Skos Sobieszczański z powiatu urzędowskiego asesor mp.; Tomasz Jędrzej na Rojewie Rojewski łowczy dobrzyński, asesor sejmiku poselskiego z powiatu urzędowskiego mp.

2. Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 23 sierpnia 1756 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO, 337, s. 791–793 – oryginał z podpisami marszałka i asesorów sejmiku;* **Rkp. 2.** *APL, CLRMO, 339, k. 459–461v – oblata;* **Rkp. 3.** *B.PAU-PAN 8326, k. 229–231v – kopia.*

[s. 791] My rady, dygnitarze i urzędnicy województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej, powiatu urzędowskiego, zjechawszy się w zupełności na miejsce dawnym zwyczajem dla publicznych obrad naznaczone, za uniwersałem Najjaśniejszego Króla JMci Augusta Trzeciego, szczęśliwie, a daj Boże w niezmierzone lata nam panującego, z kancelarii koronnej wydanym na sejmiki przedsejmowe na dzień 23 sierpnia w roku teraźniejszym 1756 przypadłe, chętnie zgromadzeni. Wszechmocnemu naprzód niezwyciężonych zastępów Panu Stwórcy i Rządcy naszemu, że Ojczyznę naszą

zewnętrznie i wewnętrznie w słodkim pokoju nieogarnionego miłosierdzia swego dotąd raczy konserwować, w głębokości serc naszych nieprzestannie dziękujemy.

Najjaśniejszemu potym Augustowi Trzeciemu z Bożej Łaski królowi polskiemu PNM swobodnie nam panującemu, za to iż nie tylko w pospolitości około dobra pospolitego Ojczyzny Naszej ojcowskie prawdziwie mieć raczy pieczołowanie, ale też i w osobliwości około uszczęśliwienia województwa naszego niewypowiedziane świadczy staranie. Kiedy nam przychylnych i nieustannie starających się o publiczną województwa naszego szczęśliwość i sławę dygnitarzów i urzędników, a osobliwie j.o. księcia jmci Antoniego Lubomirskiego, najpierwszego w tym województwie gospodarza, i teraz przytomnego, dawać raczy, winne czynimy przy uniżoności naszej podziękowanie, życząc temu Najjaśniejszemu Panu, aby wszechmocną ręką boską w niezmierzonym wieku, w nieśmiertelnej u świata całego pamięci, w szczęśliwych rządach swoich zostawał utrzymany. A że w instrukcji od JKMci P.n.m, przez urodzonego jm. Pana Stanisława Stoińskiego sędzica ziemskiego lubelskiego przysłanej na sejm walny sześcioniedzielny w Warszawie, w czasie konstytucyjami opisanym przypadający, posłów z województwa naszego JKM [s. 792] P.n.m. przez wydanie uniwersału wyż wyrażonego, według starożytnego prawa i zwyczaju, obrać intymować raczył.

Tedy My rady, dygnitarze i całe rycerstwo województwa tego, stosując się do pospolitego prawa w tej okoliczności ustanowionego i uniwersału JKMci, jednostajnie, zgodnie i nierozdzielnie, za poważnym i usilnym j.o. księcia jmci wojewody naszego lubelskiego[285] staraniem, z pomiędzy siebie naprzód do obrad naszych za marszałka w. jm. pana Tomasza Wyrzykowskiego regenta grodzkiego łukowskiego, nam w województwie lubelskim dostatecznemi talentami zaszczyconego. Przydawszy i uprosiwszy ww. ichm. panów: Tomasza Suchodolskiego skarbnikowicza żytomierskiego, Franciszka Zabielskiego wicesgerenta grodzkiego łukowskiego, Tomasza Rojewskiego łowczego dobrzyńskiego, Marcina Skos Sobieszczańskiego towarzysza znaku pancernego j.w. strażnika polnego, Mateusza Radzikowskiego wicesgerenta grodzkiego łukowskiego, Adama Goławskiego za asesorów. Pod którego w. jm. pana marszałka dyrekcją za posłów, to jest z województwa lubelskiego w. jm. pana Stanisława Trzcińskiego chorążego urzędowskiego, z ziemi łukowskiej w. jm. pana Jacka Jezierskiego cześnika gostyńskiego, z powiatu zaś urzędowskiego, zachowując tegoż powiatu alternatę, w. jm. pana Jacka Trembińskiego porucznika pancernego j.w. jmci pana Wielopolskiego

[285] *Antoni Lubomirski.*

wojewody sandomierskiego. A z osobna do JKMci P.n.m w. ichm. panów Stanisława Wybranowskiego chorążego znaku pancernego j.w. jmci pana [Stanisława] Potockiego starosty leżajskiego, Józefa Rojewskiego podczaszyca urzędowskiego, obraliśmy i uprosili. Którym to ww. ichm. panom posłom na sejm obranym, instrukcję w tak wielkich i licznych [s. 793] całej Rzeczypospolitej potrzebach i województwa naszego własnych, na miejscu obrad naszych publicznie czytaną, a osobną ww. do JKMci posłom, z podpisami rąk ww. marszałka i asesorów daliśmy. A lubo praca w. ichm. panów posłów z afektów braterskich dostateczną odbiera nagrodę, jednak w sprawiedliwej mając uwadze ekspensy dla publicznej usługi koniecznie potrzebne, a za tym że w. ichm. panom posłom na sejm następujący obranym, podług dawnego zwyczaju satysfakcyję przyrzekamy, co i ziemia łukowska, podobnież dawną zachowując ustawę, w. jm. panu Jezierskiemu cześnikowi gostyńskiemu, z prowentów ziemiańskich deklaruje. Że zaś w. ichm. panowie Dominik Stoiński sędzia ziemski lubelski, Jan Kiełczewski stolnik urzędowski, Tomasz Dłuski łowczy lubelski, Stanisław Wybranowski chorąży znaku pancernego j.w. jmci pana Potockiego starosty leżajskiego, Józef Rojewski podczaszyc urzędowski, pretendenci funkcji poselskiej, i do tej przez j.o. księcia wojewodę naszego podani kandydaci, przez miłość dobra pospolitego i braterskiej przyjaźni szacunek, od pretensji swojej odstąpili. Przeto aequanimitatem ichmciow przy zdarzających się in subsequens funkcjach województwa naszego wdzięcznością serc et liberis suffragiis coronare przyrzekamy. Działo się na miejscu zwyczajnym obradom naszym naznaczonym, dnia 23 sierpnia roku 1756.

Tomasz na Wyrzykach Wyrzykowski regent grodzki łukowski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.; Tomasz Suchodolski asesor z województwa lubelskiego mp.; Franciszek na Zabielu Zabielski, w[icesgerent] g[rodzki] ł[ukowski] i podwojewodziński lubelski pisarz i asesor mp.; Adam Gołaski w[icesgerent] g[rodzki] ł[ukowski], asesor sejmiku z ziemi łukowskiej mp.; Mateusz Franciszek Radzikowski w[icesgerent] g[rodzki] ł[ukowski], asesor; Tomasz Jędrzej na Rojewie Rojewski, ł[owczy] z[iemi] d[obrzyńskiej], asesor sejmiku poselskiego z powiatu urzędowskiego mp.; Marcin z Sobieszczania Skos Sobieszczański, z powiatu urzędowskiego asesor mp.

CCXXXIX. Sejmik deputacki w Lublinie 13 września 1756 r.

Sejmik został zerwany. Manifestacje de nullitate sejmiku deputackiego [APL, CLRMO 337, s. 950, 956–959, 964; APL, CLRMO 339, k. 515v–518].

CCXL. Sejmik boni ordinis w Lublinie 14 września 1756 r.

1. Laudum sejmiku boni ordinis w Lublinie 14 września 1756 r.

Rkp. *B.PAU-PAN 3278, k. 31–37v – kopia.*

[k. 31v] My rady, senator, dygnitarze i obywatele województwa lubelskiego, ziemi łukowskiej i powiatu urzędowskiego, zjechawszy się na miejsce do obrad publicznych prawem pozwolone, pod zagajeniem j.o. księcia jm Lubomirskiego wojewody lubelskiego, pierwszego serc naszych rządcy teraźniejszego sejmiku boni ordinis. Idąc zaś prawem zwyczajnym obradom publicznym przyzwoitym, przystąpiliśmy do obrania marszałka, którego e mittibus wybrawszy, tak zasługami antecesorów swoich, jako i jego własnymi przymiotami zaszczyconego, wielmożnego jm. pana Bogusława Wronowskiego podczaszego zakroczymskiego, zobligowaliśmy, przydawszy in socias laboris za asesorów, to jest: z województwa lubelskiego i powiatu urzędowskiego ww. ichm. panów Ignacego Wybranowskiego chorążyca lubelskiego i Stanisława Tuszowskiego skarbnika żytomierskiego, a zaś z ziemi łukowskiej ww. ichm. panów Antoniego Szaniawskiego łowczyca owruckiego, wicesgerenta grodzkiego łukowskiego i Jacka Rozwadowskiego chorążyca łukowskiego, którym za ich prace [k. 32] w sercach naszych zostawujemy pamięć.

Lubo zaś w roku teraźniejszym do obrania komisarza alternata na ziemię łukowską przypada, która exemplari unanimitate tej zawsze funkcji wielmożnego jm pana Józefa Jastrzębskiego podczaszego łukowskiego podała. Kiedy jednak tak tenże w. jm. pan podczaszy łukowski funkcyji komisarskiej, jako ziemia łukowska alternaty swojej pretio pozwanej j.o. księcia jmci wojewody i starosty naszych instancyj i wszystkich nas zaniesionej prośby, ustępuje. Przeto tak dla ziemi łukowskiej następująco w przyszłym roku, zamiast teraźniejszej, ubezpieczywszy alternatę, jako wielmożnemu jm. panu podczaszemu łukowskiemu, pamiętną w sercach naszych wdzięczność pro hac aequanimitate, zapisawszy liberis et unanimis votis, obraliśmy komisarzem z województwa lubelskiego wielmożnego jm. pana Stanisława Wybranowskiego chorążego znaku pancernego j.w. jm. pana Potockiego[286] starosty leżajskiego, równie zasługami przodków swoich, jako i własnymi, przy wybornych przymiotach zaszczyconego współbrata naszego, któremu omnem solicitudinem [k. 32v] około interesów województwa naszego w prześwietnym Trybunale Radomskim zaleciwszy, zwyczajną komisarzom pensję naznaczamy. Że zas liczne prośby braci naszych do dawniejszych ichm. panów komisarzów zanoszone, liczniejsze wymogły od tychże ichm. komisarzów do prowentu

[286] *Ksawery Potocki.*

województwa bono, obowiązujemy te teraźniejszą uchwałą j.w. jm. pana komisarza naszego, aby żadnych nowych nie wydawał asygnacyj, na któreby consensus całego województwa zachodzić nie miał. Żeby zaś tak dawniej powydawane asygnacyje, jako przez teraźniejszą uchwałę niżej wyrażone ichm. braci naszym nadgrody swój skutek w należytym porządku odebrać mogły, upraszamy tegoż j.w. jm. pana komisarza naszego, aby na dzień 17 listopada w roku teraźniejszym 1756, tu do Lublina zjechawszy (na który to dzień wszyscy ichm. asygnatariuszowie comparere i asygnacyje swoje sami lub przez przyjaciół swoich sub amissione sumy od województwa pretendowanej reproducere mają) też asygnacyj konnoto[wać], obserwując [k. 33] prioritatem actus, a zkonnotowawszy, w. jm. panu Jakubowi Wierzbickiemu, plenipotentowi województwa naszego oddał. Zaś w. jm. pan plenipotent tych wszystkich ichmciow asygnacyje mających, aby do grodu lubelskiego na pierwszą kadencyję po Trzech Królach w roku przeszłym [sic] 1757 przypadającą, za położeniem pozwu w tymże grodzie zapozwał, a gród nasz lubelski z uproszonymi ichm. pany asesorami, to jest j.w. ichmciami Stanisławem Trzcińskim chorążym urzędowskim, posłem na sejm walny warszawski i Stanisławem Wybranowskim komisarzem województwa naszego, tudzież jm. panem Janem Kiełczewskim stolnikiem urzędowskim, unius eorum absentia non obstante zasiadłwszy, też same asygnacyje zlikwidował, kwity z wybranych porcyj lub całych sum zważył i asygnacyje ichm. obywatelom ziemi łukowskiej służące, do tejże ziemi łukowskiej po satysfakcyję odesławszy, ichmciom obywatelom ziemi lubelskiej i powiatu urzędowskiego pensata ratione przychodów tejże ziemi, czas satysfakcyji każdemu asygnatariuszowi, czyli przysądzoną sumę mającemu naznaczył, laudo praesenti upraszamy. Oraz do dawniejszych ichm. panów asygnatariuszów: Stanisława Kłembowskiego wicesgerenta lubelskiego, któremu za znaczne pogorzenie sume 3 tysiące złp. i Marcina Ryszkowskiego wicesgerenta łukowskiego, któremu i satisfactionem długu dawnemi laudami ostrzeżonego, złp. 800, niemniej konwent lubelski ojców dominikanów, któremu na naprawę ławek złp. 500 praesenti conventu naznaczamy. Przyłączamy i aby wyżej wyrażonym ichm. panom wicesgerentom, i konwentowi, na pomienione sumy, asygnacyje distinctim wydane były, j.w. jm. pana komisarza naszego upraszamy.

Chcąc zaś w województwie lubelskim i ziemi łukowskiej mieć jako najlepszy porządek, przy wielkim staraniu j.o. księcia jmci wojewody lubelskiego, w ojczyźnie senatora, w województwie naszym gospodarza, do ekonomicznych województwa naszego przystępujemy

dyspozycyj, a naprzód w województwie naszym lubelskim, wielmożnego jm. pana Andrzeja Gruszeckiego, miecznika nowogródzkiego, nadgradzając konflagra[cyję], w ziemi zaś łukowskiej jm. pana Mateusza [k. 34] Radzikowskiego wicesgerenta grodzkiego łukowskiego, do dystrybuty soli suchedniowej upraszamy, obligując ichmciow, ażeby według taryf punktualnie każdemu sól wydać raczyli. Podatki zaś województwa naszego, tak szelężnego, jako i czopowego, ponieważ w roku przeszłym na lat dwie, wielmożnemu jm. panu Janowi Gałęzowskiemu miecznikowi lubelskiemu i Jakubowi Wierzbickiemu subdelegatowi lubelskiemu, do wybierania byli puszczone, zaczym też same dyspozycyję aprobujemy, ażeby sobie pan Wierzbicki zaległy dług i dekretem likwidationis przysądzonym podczas egzaktorstwa swojego, quantum ten prowent wystarczał będzie wy[dany]? salva praestanda calculatione et in casu niewybrania zupełnej długu jego satysfakcyji ulteriori compensatione, jaka po kalkulacyji naznaczona będzie. W ziemi zaś łukowskiej do tegoż podatku wielmożnego jm. pana Antoniego Łaskiego komornika ziemskiego łukowskiego obligujemy, któremu to jm. za sukkolektora, jm. pana Kazimierza Borkowskiego, z pensją złotych 200 przydajemy. Który jm. pan egzaktor, kalkulacyję z wybranego podatku na tydzień przed sejmikami, przed ziemstwem lub grodem łukowskim uczynić powinien będzie. Że zaś praereliquis oneribus [k. 34v] najbardziej widzimy ugruntowane jura petendi i dekretami stwierdzone j.w. jm. pana Stanisława Trzcińskiego chorążego urzędowskiego, na sejm walny warszawski z województwa naszego posła i Jana Drzewieckiego wojskiego urzędowskiego. Zaczym nie mając w tym czasie prędkiego uspokojenia sposobu, taką województwo nasze wydaje satysfakcyję, ażeby po skończonej wielmożnego jm. pana Wierzbickiego subdelegata grodzkiego lubelskiego, egzakcji w roku przyszłym a prima Septembris 1757, podatek szelężnego i czopowego tu w Lublinie z jurysdykcyjami w swoje na lat dwie po sobie idące, wzięli egzakcyję dla ekstenuacyji swoich długów, a mianowicie j.w. jm. pan chorąży urzędowski, poseł, tak dekretem radomskim przysądzoną sumę, jako też i za teraźniejszą funkcyję poselską solita praxi złp. 3000 oraz pensyję za pomienioną temuże zwyczajną satysfakcyję. Wielmożny zaś jm. pan wojski urzędowski, według danego sobie od ww. dygnitarzow roborowanego instrumentu, ażeby województwa naszego i ziemi łukowskiej nie upadały interesa, lubo w. jm. pan Jakub Wierzbicki plenipotent województwa naszego z [in]tencyji interesów wojewódzkich wymawiał się i wypraszał, jednak województwo nasze uważając na niektóre zaczęte, a dotychczas [k. 35] nie dokończone sprawy, obliguje w. jm. pana Wierzbickiego, ażeby rok teraźniejszy 1756, do przyszłych da Bóg sejmików, kontynuować raczył z zwyczajna dla niego pensyją tysiąca złp. Po wyjściu zas roku, wielmożnego jm. pana

Marcina Skosa Sobieszczańskiego do tejże plenipotencyji na przyszłe czasy praesentibus obligujemy i pomienioną tysiąc złp. pensyję dla tegoż jm. (salva expensis na honoraria patronów et jura cancellariae w Radomiu seorsive compensanibis) naznaczamy, dając onemu juxta mentem legis et obloquentiam dawniejszych laudów województwa naszego plenariam facultatem interesa wszelkie tutandi, praecommitendo temuż, ażeby archiwum et documenta quaevis z informacyją należytą o sprawach pro tuitione województwa naszego, juxta summarium od wielmożnego jm. pana [k. 35v] Jakuba Wierzbickiego, po wyszłym roku, odebrać raczył i tenże sumariusz do grodu lubelskiego per oblatam podał. A do utrzymania i manutencyji interesów ziemi łukowskiej jm. pana Wincentego Jezierskiego komornika ziemskiego łukowskiego, obligujemy, z pensyją dla niego z podatku ziemi łukowskiej, złotych pięćset.

Ponieważ j.w. jm. pan Jezierski cześnik ziemi gostyńskiej, poseł województwa lubelskiego z ziemi naszej łukowskiej, za wielkie fatygi swoje, które na przyszłym sejmie warszawskim podejmować będzie, nie może być dostatecznie od ziemi naszej ukontentowany dla nie znajdującej się in aerario terrae żadnej impertancyji, zlecamy i pozwalamy temuż j.w. posłowi retenta podatku czopowego i szelężnego z dóbr miasta Kocka i Radzynia ex annis 1754 od annum 1755 et ex anno 1755 ad annum 1756, zostające [k. 36] i żadnym sposobem nie zapłacone, aby sobie in satisfactionem pensyji poselskiej, jure merito należącej, laudo sejmiku poselskiego naznaczonej, odebrał, windykował i pomienione miasta skwitował. Insuper dajemy zupełną moc temuż posłowi naszemu, aby z temiż miastami, imieniem ziemi łukowskiej, annuatim zawarł komplanacyję i utwierdził punktualnie płacenie z tychże miast in subsequens currentiam podatu czopowego i szelężnego.

Desiderium jm. pana Kossowskiego wicesgerenta grodzkiego łukowskiego przyjmując, ponieważ tenże jm. pan Kossowski, za pozwanie przez chorągiew jo. księcia jmci Lubomirskiego, podstolego koronnego, całej ziemi łukowskiej do Radomia in anno 1753, za uczynioną przez j.w. ichm. panów urzędników, oficjalistów, tudzież niektórych obywatelów ziemi łukowskiej in tuitionem tejże ziemi za plenipotenta był destynowany, jakoż w Radomiu przez komisyję bawiąc, znaczną ekspensę podjął, in vim której, temuż jmci ex aerario czopowego i szelężnego ziemi naszej łukowskiej i egzakcyj [k. 36v] jm. pana Radomyskiego, regenta ziemskiego łukowskiego, złp. trzysta naznaczamy.

A, że dyspozycyja ziemi łukowskiej po zerwanym sejmiku w roku przeszłym jest naznaczona i postanowiona, poczta in commodum tejże ziemi i innych pogranicznych sąsiad, do której ekspediowania z Łukowa do Lublina, a z Lublina do Łukowa, urodzony jm. pan Piotr Wysocki,

dworek z gruntami w Łukowie mający dziedziczny był zobligowany i też pocztę punktualnie w tydzień ekspediował i usługę ziemi naszej i inszym pilnie wypełniał i tegoż obowiązku na przyszły czas podejmuje się. Przeto stosując się do pomienionej dyspozycyji tegoż jm. pana Wysockiego, do dalszej ekspediowania poczty obligujemy, aby one sine intermissione, co tydzień do Lublina, z Lublina, suae cura ekspediować raczył. Któremu in vim laboris et curae, złp. 300 z prowentów ziemi łukowskiej naznaczamy.

Które to laudum, jako unanimi assensu całego prześwietnego województwa naszego jest spisane, tak to samo rękami własnemi podpisujemy i do akt grodzkich lubelskich [k. 37] instanee podajemy. Działo się w Lublinie, na miejscu konsultacyj naszych w kościele farnym, dnia 14 września 1756.

Bogusław Wronowski podczaszy zakroczymski, prześwietnego województwa lubelskiego sejmiku boni ordinis marszałek; Ignacy Wybranowski chorążyc lubelski, prześwietnego województwa lubelskiego asesor mp.; Stanisław Tuszowski skarbnik żytomierski, prześwietnego województwa lubelskiego asesor mp.; Jan Antoni Szaniawski asesor ziemi łukowskiej mp.; Jacek Rozwadowski asesor ziemi łukowskiej mp.

CCXLI. Sejmik deputacki w Lublinie 12 września 1757 r.

Sejmik został zerwany. Manifestacja de nullitate sejmiku deputackiego [APL, CLRMO 341, k. 659–659 v; APL, CLRMO 343, s. 1967].

CCXLII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 13 września 1757 r.

Sejmik został zerwany. Manifestacje de nullitate sejmiku boni ordinis [APL, CLRMO 341, k. 671v–672v; APL, CLRMO 343, s. 1991].

CCXLIII. Sejmik elekcji podkomorzego w Lublinie 13 lutego 1758 r.

1. Laudum sejmiku elekcji podkomorzego w Lublinie 13 lutego 1758 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 345, s. 430–432 – oryginał z podpisami marszałka i asesorów sejmiku;* **Rkp. 2.** *B.PAU-PAN 8326, k. 233–234v – kopia.*

[s. 430] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa lubelskiego, ziemi łukowskiej i powiatu urzędowskiego, za uniwersałem j.o. księcia Antoniego Lubomirskiego wojewody lubelskiego pretia boni publici na sejmik podkomorski województwa naszego, de data illius w Warszawie dnia 17 stycznia w roku teraźniejszym 1758 wydanym, i do aktów grodzkich lubelskich feria secunda ante festum Purificationis

Gloriossima Virginis Mariae proxima a.D. 1758, dla innotescencyji całemu województwu per oblatam podanym, na miejsce wszelkim obradom i konsultacjom naszym zwykłe, do Lublina na czas w zwyż wspomnianym uniwersale pomienionego sejmiku naznaczony, to jest na dzień dzisiejszy 13 miesiąca lutego w roku niniejszym 1758, zjechawszy się do kościoła wielebnych ojców dominikanów lubelskich in communi congremio totius nobilitatis całego województwa naszego zszedłwszy się. Po zagajeniu tegoż sejmiku przez w. jm. pana Tomasza Sołtyka chorążego lubelskiego i podaniu za dyrektora tegoż sejmiku w. jm. pana Ignacego [s. 431] na Stojeszynie Stoińskiego komornika ziemskiego lubelskiego, który zgodnemi głosami wszystkich ichm. braci na tenże sejmik zgromadzonych za marszałka obrany oraz z ichm. pany niżej wyrażonemi asesorami, uproszony jest ad mentem praw ojczystych servata omni integritate liberii veto do pomienionego sejmikowania przystępując, zważywszy obrządek województwa naszego potrzebny przez zawakowanie podkomorstwa motivo communisomnium boni publici, prosiliśmy zaraz pomienionego w. jm. pana chorążego naszego lubelskiego o podanie ww. ichm kandydatów na pomieniony urząd podkomorski województwa naszego, których ad vota nostri podanych, znając wielkie erga Patriam et palatinatum nostrum merita, nemine contradicente, i owszem unanimi omnium assensu et publicis votis obraliśmy i uprosiliśmy z kandydatów na tenże urząd podkomorski pariter zdolnych w. ichm. panów: Tomasza Sołtyka lubelskiego, Stanisława Trzcińskiego urzędowskiego chorążych, Dominika na Stojeszynie Stoińskiego sędziego ziemskiego lubelskiego, Antoniego z Gołąbków Jezierskiego stolnika województwa i podstarościego grodzkiego lubelskiego. Którzy to w. ichm. kandydaci, wolnemi głosami całego rycerstwa i dygnitarzów województwa naszego obrani [s. 432] że wszyscy unanimiter publico ore na osobę jednego spomiędzy siebie kandydata, to jest na w. jm. pana Sołtyka chorążego lubelskiego swoje transfuserunt vota, i całe congremium nasze libera nemine contradicente voce, do tej podkomorskiej uprosiła funkcji, więc my tegoż w. jm. pana Sołtyka chorążego lubelskiego do łaski JKMci P.n.m. tanquam Patris Patriae szczęśliwie nam panującego, stosując się podajemy, a podanego łasce pańskiej JKMci P.n.m., przy złożeniu do majestatu JKMci wiernie życzliwych serc naszych, rekomendujemy i oddajemy.

Działo się w Lublinie in conventiculo particulari dygnitarzow i urzędników i całego rycerstwa województwa lubelskiego, dnia 13 lutego r.P. 1758.

Ignacy ze Stojeszyna Stojeński komornik ziemski lubelski, marszałek koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.; Franciszek Głuski asesor pierwszy z województwa lubelskiego mp; Mikołaj Trzciński asesor

z województwa lubelskiego mp.; Florian Mlicki asesor z powiatu urzędowskiego mp.; Stefan Domaszowski asesor ziemi łukowskiej.

Nominację na podkomorzego lubelskiego uzyskał Tomasz Sołtyk (Urzędnicy województwa lubelskiego, s. 39, nr 208).

CCXLIV. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 21 sierpnia 1758 r.

Sejmik zwołany na mocy uniwersału królewskiego z 15 czerwca 1758. Król wyznaczał rozpoczęcie sejmu na 2 października, a sejmiki przedsejmowe na 21 sierpnia (druk: ASWPK 1733–1763, s. 583–585). Uniwersał adresowany do województwa lubelskiego: [APL, CLRMO 346, s. 1116 – druk z pieczęcią i podpisem króla; APL, CLRMO, 349, k. 17v–20- oblata].

1. Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 21 sierpnia 1758 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 346, s. 1659–1661 – oryginał z podpisami marszałka i asesorów sejmiku;* **Rkp. 2.** *B.PAU-PAN 8326, k. 235–237 – kopia.*

[s. 1659] My rady, dygnitarze, urzędnicy et concives województwa lubelskiego, ziemi łukowskiej i powiatu urzędowskiego, za wydanym od Najjaśniejszego Majestatu JKMci P.n.m. uniwersałem na dzień 21 miesiąca sierpnia roku teraźniejszego 1758, tu do Lublina zjechawszy się ac in loco solito consultationum przytomni, na teraźniejszy sejmik electionis j.w. na sejm walny ordynaryjny sześcioniedzielny w Warszawie przypadający posłów, za opatrzną Najwyższego Wszechrządcy Łaską i uniwersalną zgodą naszą, przy poważnym przez w. jm. pana Stanisława z Trzcinnika Trzcińskiego chorążego lubelskiego sejmiku zagajeniem, in ordine dalszych obrad naszych unanimi votorum assensu, uprosiliśmy za dyrektora koła rycerskiego w. jm. pana Michała z Trzcinnika Trzcińskiego skarbnika powiatu urzędowskiego i komornika granicznego województwa lubelskiego, pod którego którego dyrekcją, zważając na niedojście sejmu dla nieprzytomności pod ten czas Najjaśniejszego Monarchy P.n.m w roku 1756, na który ad praesens obrani posłowie liberis votis et suffragiis nostris uproszeni byli. A zatym przystąpiliśmy ad mentem uniwersału pomienionego do obrania j.w. posłów, to jest stosując się do tak dwuletniego laudum: z województwa [lubelskiego] w. Stanisława z Trzcinnika Trzcińskiego chorążego lubelskiego, z ziemi [łukowskiej] w. Jacka Jezierskiego łowczego tejże ziemi, z powiatu [urzędowskiego] w. Jacka Trembińskiego porucznika znaku pancernego j.w. wojewody sandomierskiego[287]. Których j.w. posłów zgodnemi głosami obranych z obowiązkiem przez tychże ichmciow in facie całego koła rycerskiego przed w. marszałkiem super realitatem [s. 660] utrzymania punktów w instrukcyję podanych, sobie wykonanego

[287] *Jan Wielopolski.*

juramentu et praesenti laudo obstringimus, ażeby ciż j.w. posłowie województwa naszego omni cura et sollicitudine, utrzymanie sobie podanych punktów w instrukcyji wyrażonych oraz co będą widzieli być proficium bono publico, Ojczyźnie zaś nocivum i województwa naszego ad propositiones, które od tronu i całej Rzeczpospolitej promulgowane będą, to aby omni meliori iudicio zważać i konkludować raczyli, zgoła przezornością swoją, dexteritate et activitate utrzymywać starali się. Którym to j.w. ichm. panom posłom województwa tego naszego za fatygi i koszta solita praxi po 3000 złp. ex aerario województwa, to jest j.w. Trzcińskiemu chorążemu lubelskiemu i j.w. Trembińskiemu porucznikowi pancernemu j.w. jm. pana wojewody sandomierskiego. J.w. zaś Jackowi Jezierskiemu, łowczemu łukowskiemu ex aerario prześwietnej ziemi łukowskiej naznaczamy. Mając zaś pamięć prześwietne województwo nasze i obserwując antiqvum usum et praxim, a naprzód Najjaśniejszemu Majestatowi JKMci, jako też j.o. tudzież j.w. senatorom, których tamquam propitia numina adorować i w protekcyji ich zostawać pragnie. Więc tak z adoracją Najjaśniejszego Majestatu, jako i vice Regiae Potestatis, z osobnymi instrukcyjami uprosiliśmy e gremio nostri w. ichm. panów posłów: jako do JKMci P.n.m., wj. pana Antoniego Suchodolskiego komornika granicznego lubelskiego i wj. pana Trembińskiego podczaszyca trembowelskiego. Do j.o. księcia prymasa[288] Korony Polskiej i W. Ks. Lit., j.w. pana Mikołaja Trzcińskiego chorążyca lubelskiego i jm. pana Franciszka Głuskiego [s. 1661] wojszczyca lubelskiego. Do j.w. jm. pana kasztelana krakowskiego[289] w. jm. pana Dłuskiego łowczyca lubelskiego z w. jm. panem Żyrzyńskim cześnikowiczem urzędowskim. Do j.w. jm. pana hetmana wielkiego koronnego[290], w. jm. pana Iżyckiego łowczyca łukowskiego i w. jm. pana Marcina Trembińskiego. Do j.o. księcia jm. biskupa krakowskiego, w. jm. pana Tomasza Piotrkowskiego miecznika urzędowskiego z w. jm. panem Franciszkiem Rogowskim chorążym parnawskim. Którym to w. ichm. panom posłom, jako przy początkach funkcyj swoich, w sercach naszych wdzięczność za podjętą fatygę mieć będzie, principaliter zaś w. jm. panu Michałowi Trzcińskiemu skarbnikowi urzędowskiemu, komornikowi granicznemu lubelskiemu, marszałkowi sejmiku teraźniejszego, za tak wielką pracę około dobra pospolitego, z niemałą fatygą i kosztem, nie tylko immortalem memoriam w affektach i sercach naszych, ale też do której by sobie in post życzył funkcyji, jako godny concivis i urzędnik województwa naszego, szczerze dopomóc winni będziemy, et manu te-

[288] *Adam Ignacy Komorowski.*
[289] *Stanisław Poniatowski.*
[290] *Jan Klemens Branicki.*

nere onego obowiązujemy się podpisami rąk własnych niżej położonemi, te laudum województwa naszego stwierdzającymi. Działo się w Lublinie, w kościele wielebnych ojców dominikanów dnia 20 [sic] miesiąca sierpnia roku 1758.

Michał Łukasz z Trzcinnika Trzciński skarbnik województwa powiatu urzędowskiego, komornik graniczny województwa lubelskiego, marszałek sejmiku poselskiego tegoż województwa mp.; [Adam] Radzimiński podczaszy owrucki i komisarz na Trybunał Radomski województwa kijowskiego obrany; Sebastian z Długiego Dłuski łowczyc województwa i sędzic grodzki lubelski, asesor sejmiku poselskiego województwa lubelskiego mp.; Jan z Łazów Łaski łowczy czernihowski, asesor sejmiku poselskiego ziemi łukowskiej mp.; Stanisław Jastrzębski asesor sejmiku poselskiego z ziemi łukowskiej mp.; Ignacy Złotoliński asesor sejmiku poselskiego z powiatu urzędowskiego mp.

CCXLV. Sejmik deputacki w Lublinie 11 IX 1758 r.

Sejmik został zerwany. Manifestacje de nullitate sejmiku deputackiego [APL, CLRMO 347, s. 107; APL, CLRMO 349, k. 711v–712].

CCXLVI. Sejmik boni ordinis w Lublinie 12 IX 1758 r.

Sejmik boni ordinis (podobnie jak wcześniejszy deputacki) został zerwany. Manifestacja de nullitate sejmiku boni ordinis [APL, CLRMO 349, k. 725v–727]. Mimo tego, zebrana w Lublinie szlachta łukowska podjęła uchwałę dotyczącą wyboru dystrybutora soli suchedniowej oraz poboru czopowego i szelężnego swojej ziemi.

1. Uchwała w sprawie soli suchedniowej oraz podatków czopowego i szelężnego ziemi łukowskiej

Rkp. *B.PAU-PAN 8333, k. 141–142 – kopia.*

[k. 141] My rady, dygnitarze, urzędnicy i oficjalistowie ziemi łukowskiej, zjechawszy się na miejsce i dzień konsultacyjom naszym prawem naznaczone, ponieważ irrito eventu rozszedł się sejmik boni ordinis województwa lubelskiego i ziemi naszej łukowskiej, zaczym nie czyniąc żadnego conventiculum prawem zakazanego, szczególnie boni publici ziemi naszej detrymentu zabiegając, że in gremio nostri czynimy boni ordinis dyspozycyję, to jest co należy do dystrybuty soli suchedniowej ziemi naszej łukowskiej. Mając w pamięci zasługi jmci pana Pacoda (Pawła?) Domaszowskiego sędziego grodzkiego łukowskiego, tęż samą sól suchedniową do dystrybuty na całą ziemię naszą, temuż jmci panu Domaszewskiemu zlecamy i zupełną moc rozdzielenia onejże oddajemy. Wielmożnemu zaś jmci panu

Mateuszowi Radzikowskiemu wicsgerentowi grodzkiemu łukowskiemu, afektami braci naszych zaszczyconemu, egzakcyję czopowego i szelężnego w ziemi naszej konferujemy, dając zupełną moc odbierania pomienionego podatku czopowego i szelężnego, oprócz ze starostwa łukowskiego, które ziemia nasza favore j.w. jmci pana Nowosielskiego [k. 141v] kasztelana ciechanowskiego, starosty łukowskiego, daruje. Która to dystrybuta i egzakcyja, pomienionym ichmciom naszym wielce miłościwym panom, na rok jedn kontynuować się powinna. Ponieważ pokazuje się z [...] i kongresu ziemi naszej, iż skarb czyli podatek czopowego i szelężnego nie wystarcza dla różnych ekspens na chowanie i trzymanie poczty publicznej w mieście Łukowie, za czym teraźniejszą dyspozycyją naszą, trzymanie pomienionej poczty kasujemy, obligujemy oraz pomienionego jmci pana egzaktora, ażeby wielebnym ojcom kapucynom konwentu lubelskiego, za pozwolenie miejsca w tymże konwencie do obradów naszych, złotych 100 ex aerario ziemi naszej, jak najprędzej wypłacić raczył. Za konserwacyję zaś ksiąg ziemskich łukowskich wielebnym ojcom bernardynom łukowskim złp. 300 naznaczamy. Którą to dyspozycyję naszą dla wagi i prawdziwego waloru, rękami naszymi podpisujemy. Datum w Lublinie die 13 septembris a. 1758.

Jan Nowosielski kasztelan ciechanowski i starosta łukowski mp.; Antoni Kazimierz Jastrzębski sędzia ziemi łukowskiej mp.; Józef Jastrzębski podczaszy ziemi łukowskiej mp.; Wawrzyniec Antoni Szaniawski, podsędek ziemi łukowskiej mp.; Jacek [z] Gołąbek Jezierski łowczy ziemi łukowskiej mp.; Antoni Franciszek Rzewuski wojski ziemi, podstarości grodzki łukowski; [k. 142] Roch Antoni Kłembowski miecznik ziemi łukowskiej mp.; Józef Jasieński pisarz grodzki łukowski mp.; I. Jezierski obywatel; Michał Kossowski viceesgerent grodzki łukowski mp.; Antoni Szaniawski wiceesgerent grodzki łukowski mp.; Tomasz Szaniawski mp.; Franciscus Zabielski Bok [sic] vicesgerens capitanealis castrensis lucoviensis mp.

CCXLVII. Sejmik deputacki w Lublinie 10 września 1759 r.

Sejmik został zerwany. Manifestacja de nullitate sejmiku deputackiego [APL, CLRMO 351, k. 658].

CCXLVIII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 11 września 1759 r.

1. Laudum sejmiku boni ordinis w Lublinie 11 września 1759 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 353, k. 550–552 – oryginał z podpisami marszałka i asesorów sejmiku;* **Rkp. 2.** *APL, CLRMO 351, k. 748v–755v – oblata;* **Rkp. 3.** *B.PAU-PAN 8326, k. 239–243 – kopia.*

[k. 550] My rady, dygnitarze i urzędnicy prześwietnego województwa lubelskiego, ziemi łukowskiej i powiatu urzędowskiego, zgromadzeni na

czas i miejsce prawem opisane sejmików województwa lubelskiego naznaczone, na sejmiku przez j.w. jm. pana Tomasza Sołtyka podkomorzego lubelskiego (imieniem, cnotami, funkcyjami, godnością zaszczyconego) gospodarskim zagajonym i nazajutrz po sejmiku deputackim niedoszłym przypadającym, niżej postanowione uchwały i jednostajnie umówione, pod laską j.w. pana Konstantego Szaniawskiego chorążego znaku pancernego j.w. jm. pana [Macieja] Lanckorońskiego, stolnika podolskiego, z ziemi łukowskiej koła rycerskiego obraliśmy zgodnie i jednostajnie w. jm. pana Jastrzębskiego, stolnika ziemi łukowskiej, stosując się do laudum w roku 1756 nastąpionego, na Trybunał Radomski skarbowy uproszonego, wiarą i zasługami na rok szczególnie jeden, któremy to j.w. komisarzowi mocno obronę w j.o. Trybunale Radomskim przy prawie i sprawiedliwości prześwietnego województwa naszego ziemi łukowskiej i powiatu urzędowskiego, jako usilnie prośbę naszą zalecamy, tak upewnieni chwalebnymi zasługami jego, tym mocniej spodziewamy się. Któremu zwyczajne contingens naznaczamy i do odebrania pozwalamy ex aerario ziemi łukowskiej. Dystrybutorów zaś województwa lubelskiego na lat dwie po sobie idące, to jest na rok pierwszy w. jm. pana Antoniego Jezierskiego stolnika województwa i podstarościego grodzkiego, na rok zaś przyszły 1760 w. jm. pana Mikołaja Nieprzeckiego podczaszego województwa i pisarza grodzkiego lubelskich, obligując, ażeby tak dla ziemianów województwa lubelskiego, jako też i powiatu urzędowskiego, ad mentem taryfy, na dobra [k. 550v] sól suchedniową punktualnie powydawali. Z ziemi zaś łukowskiej jm. pana Mikołaja Kossowskiego wicesgerenta grodzkiego łukowskiego, na rok tylko jeden, równie za dystrybutora zobligowaliśmy i równą prośbą, aby punktualność była w wydawaniu soli suchedniowej na tęż ziemię łukowską przypadającej. Czyniąc zaś nieskończoną rekognicyję całe województwo nasze j.o. księciu jm. biskupowi krakowskiemu[291], pastyrzowi i patriocie swemu, za najpierwsze uczynione dla tego województwa kroki przy wizycie i błogosławieństwie swoim, uprosiliśmy ex congremio obrad naszych emeritos w tym województwie viros, wj. pana Wybranowskiego, skarbnika lubelskiego i w. jm. pana Stoińskiego podwojewodziego tegoż województwa, aby ciż należyte z głębokim uszanowaniem od całego województwa oświadczyli podziękowanie.

Zważając potym dystyngowane w. ichm. panów Antoniego Suchodolskiego komornika granicznego lubelskiego i Stanisława Kłembowskiego wicesgerenta grodzkiego lubelskiego w tymże województwie naszym zasługi, a tym bardziej zachęcając ich do dalszej ochoty publicznej usługi tegoż województwa lubelskiego, którzy cum honore et decore temuż województwu usługi swoje prezentują, w nadgrodę ich zasług, podatek

[291] *Kajetan Ignacy Sołtyk.*

szelężnego i czopowego w roku teraźniejszym 1759 i w roku 1760 przypadającym, na lat dwie po sobie ut supra idące, w mieście Lublinie i z jurysdykcyjami a die prima semptembris anni praesentis zaczynający się, tymże w. ichm. panom egzaktorom wyżej wyrażonym konferujemy, z zwyczajną i praktykowaną dla nich corocznie każdemu po trzy tysiące złp. pensyję. Którzy w. ichm. panowie egzaktorowie dekreta solutionis i wypadłe asygnacyje będą powinni iuxta proportionem importancyji z skarbu województwa naszego uspokajać. [k. 551] Za sukkolektora zaś pomienionego województwa lubelskiego naszego do egzakcyji, jm. pana Jakuba Janiszowskiego, na też lat dwie upraszamy.

Że zaś Białkowska Góra, jako mamy z dawniejszych laudów, była zawsze od egzakcyji szelężnego i czopowego wolna, więc i teraz uważając distinctissima w. ichmciow panów Kiełczewskich w województwie merita, od wszelkiej impetycji w egzakcyji czynić się mającej, onęż uwalniamy. Z ziemi zaś łukowskiej do podobnej egzakcyji szelężnego i czopowego jm. pana Jana Jaroszewskiego zobligowaliśmy, który to jm. pan Jaroszewski kontentując się trzema set złp. tylko, dwieście zaś złp. jm. panu Tomaszowi Jezierskiemu, anticipando terminum egzakcyji swojej wypłacić ma. Któregoż jm. pana Jezierskiego na dalsze czasy w afektach serc naszych i pamięci zachowujemy. Tę zaś egzakcyję na rok teraźniejszy jm. panu [Janowi] Jaroszewskiemu konferowaną, ma sam przez siebie wybierać i kalkulacyję swego czasu uczynić będzie powinien. Także pomieniony jm. pan egzaktor ziemi łukowskiej za konserwacyję ksiąg ziemskich łukowskich wielebnym ojcom bernardynom łukowskim złp. 300, wielebnym zaś ojcom kapucynom konwentu lubelskiego złp. 100 wypłacić ma oraz jm. panu Wysockiemu, który pocztę w Łukowie trzyma, jego obligując do zwyczajnej powinności i niezawodnej, zwyczajną pensję naznaczamy i tę, to jest złp. trzysta, jm. panu egzaktorowi ziemi łukowskiej ex aerario szelężnego i czopowego temuż jm. panu Wysockiemu wypłaci.

Co się tycze plenipotencji województwa lubelskiego, do tej na teraźniejszy jeden rok jm. pana plenipotenta przeszłego obligujemy, upraszajac j.w. jm. pana komisarza, aby tak za ten rok, jako i przeszłe czasy naznaczoną pensję miał obmyśloną i wypłaconą.

A zaś zważając emeritum virum jm. pana Antoniego Budzyńskiego miecznika czerwonogrodzkiego et obsequio województwa naszego capacem, temuż plenipotencję w roku przyszłym konferować deklarujemy. Równie i z ziemi łukowskiej jm. pana Antoniego Szaniawskiego na rok także jeden obieramy, któremu 500 złp. jm. pan [Jan] Jaroszewski, egzaktor tejże ziemi, za pomieniona plenipotencję podjętą wypłacić tenebitur.

Zważając similiter distinctissima merita w prześwietnym [k. 551v] województwie lubelskim w. ichm. panów Stanisława Trzcińskiego chorążego

województwa lubelskiego i Jacka Trembińskiego, stolnika powiatu urzędowskiego, za funkcję poselską, referując się do laudum roku 1758 poselskiego, należytej że od nas wyciągają wdzięczności, przeto zasługi tychże w. ichm. panów premianto obligujemy j.w. jm. pana komisarza, ażeby na należącą ex mente legis dla ichmciow po 3000 każdego distinctim pensję, do ichm. panów egzaktorów województwa lubelskiego, laudo praesenti postanowionych, wydał asygnację, pro praestanda satisfactione.

Pretensja w. ichm. panów Kaspra Kośmińskiego skarbnika łomżyńskiego i Ludwika Drzewieckiego cześnika łukowskiego, dekretami stwierdzona, ażeby i ci ichmciowie mieli swoją satysfakcyję simili modo jm. pana komisarza o wydanie asygnacji do ichm. panów egzaktorów upraszamy.

Merita w. jm. pana Antoniego Trzcińskiego cześnika różańskiego, latami i zasługami w województwie i znakomitością imienia zaszczyconego, funkcji komisarskiej pretendującego, który że amore boni publici et favore meritorum wj. pana Jastrzębskiego stolnika ziemi łukowskiej ad praesens supersedował, więc tegoż jm. pana Trzcińskiego cześnika różańskiego do pomienionej funkcyji w sercach naszych i afektach pamięć zachowujemy.

Niemniej wj. pana Józefa Rojewskiego stolnikowicza urzędowskiego, znakomite i ojca swego, i swoje mającego zasługi w województwie naszym lubelskim oraz wj. pana Adama Piotrowskiego, podobnież znakomitymi w województwie naszym zasługami zaszczyconego, w pamięci serc naszych na dalszy czas zachowujemy. Jm. pana Stanisława Tuszowskiego, patriotę naszego zasłużonego, podobnież w województwie naszym i toties od nas asekurowanego premiando jego akomodacyję po skończonych egzakcyjach na lat dwoje, do egzakcyjej szelężnego i czopowego utrzymać deklarujemy et unanimi voto obligujemy się.

Że zaś kondenscensyję z dekretu grodzkiego lubelskiego pendet cum assignalariis tegoż województwa in limitatione ex mente anta acti laudi i skutków swego ob legalitates w. ichm. panów [k. 552] komisarza i urzędników nie odbira, przeto non obstante absentia komisarza i urzędników (jeżeliby pro expediendo actu nie zjechali) officium naszego grodu lubelskiego obligujemy, ażeby ad mentem laudi ante acti, tudzież dekretu grodzkiego lubelskiego, jako też ex limitationis pomienione ichm. panów asygnatariuszów pretensyje uspokoili i finaliter jako najprędzej ułatwili, praesentibus upraszamy.

Wynikająca wieloraka ichm. panów pogorzelców konkurencyja, jako to Antoniego Moszewicza, Macieja Roli, Antoniego Goraja Sobieszczańskiego, Józefa Sobieszczańskiego, Michała Pietruszki Zakrzewskiego, jm. pana Jankowskiego i innych wielu w dawniejszych laudach wyrażonych, że do nas przychodzi, przeto i tych ichmciow pretensje w sercach naszych zachowujemy, obligując tychże ichmciow, ażeby ad mentem laudi ante

acti 1756-ti, w grodzie lubelskim dla zupełnej swojej satysfakcji, iura swoje zlikwidowali.

Pretensja wielebnych ojców dominikanów konwentu lubelskiego ad aedes S. Stanislai dawniejszymi laudami fusius opisana, że i ta w swojej satysfakcyji do tych czas osycha [sic], obligujemy ażeby też pretensyją na wzwyż pomienionej wojewódzkiej kondenscensyji decydowano i uspokojono było. Sól ad mentem wydanej asygnacyji, ażeby tymże wielebnym ojcom dominikanom, w. pan dystrybutor województwa lubelskiego pro anno presenti postanowiony wydał, upraszamy.

Które to nasze postanowienie i uchwałę zgodne i jednostajne, nic prawu ojczystemu nie przeciwne, aby moc zupełną miały, podpisem rąk w. jm. pana marszałka koła naszego rycerskiego, z w. ichm. panami asesorami stwierdzamy, a dla lepszej wiadomości do ksiąg grodzkich lubelskich podać zalecamy. Działo się w Lublinie w kościele wielebnych ojców dominikanów, na miejscu obradom przyzwoitym, dnia 11 września r.P 1759.

Konstanty Szaniawski marszałek sejmiku boni ordinis; Wiktoryn Trzciński asesor z województwa lubelskiego mp.; Franciszek Dionizy Szaniawski V[icesgerent] G[grodzki] Ł[ukowski], asesor koła rycerskiego województwa lubelskiego mp.; Jakub Janiszowski asesor sejmików boni ordinis województwa lubelskiego podpisuję się sine lima mp.

CCXLIX. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 25 sierpnia 1760 r.

Sejmik zwołany na mocy uniwersału królewskiego z 12 czerwca 1760. Król wyznaczał rozpoczęcie sejmu na 6 października, a sejmiki przedsejmowe na 25 sierpnia 1760 r. (druk: ASWPK 1733–1763, s. 622–624). Uniwersał adresowany do województwa lubelskiego: [APL, CLRMO, 358, k. 342v–348 – oblata].

Sejmik został zerwany. Manifestacje de nullitate sejmiku przedsejmowego [APL, CLRMO 358, k. 638v–640].

CCL. Sejmik deputacki w Lublinie 15 września 1760 r.

Sejmik miał burzliwy przebieg, ale się odbył i wybrał deputatów. Na skutek jednak licznych protestów i manifestacji de nullitate, marszałek sejmiku odmówił ostatecznie podpisania i wydania laudum potwierdzającego wybór deputatów [APL, CLRMO 358, k. 831–836, 1072–1078]. Ostatecznie deputaci lubelscy w Trybunale nie zasiedli Por. Deputaci, cz. V, s. 122.

1. Laudum (manifestacja) opisująca okoliczności towarzyszące sejmikowi deputackiemu 15 września 1760 r.

Rkp. *APL, CLRMO 358, k. 1072–1078 – oblata; w grodzie lubelskim oblatował ur. Michał Sokołowski 30 IX 1760 r.*

[k. 1072v] My Rady, dygnitarze, urzędnicy, szlachta i obywatele województwa lubelskiego, ziemi łukowskiej i powiatu urzędowskiego, zjechawszy się tu do Lublina na dzień poniedziałkowy nazajutrz po święcie Podwyższenia św. Krzyża przypadający, to jest na termin sejmikowi obrania deputatów do Trybunału Koronnego prawem wyznaczony [sic!], i zszedłwszy się do kościoła ojców dominikanów, na miejsce obradom naszym przyzwoite, po wezwaniu Ducha Św. na mszy przed aktem sejmikowania pro solito more odprawionej. Ja Dominik na Stojeszynie Stoiński, sędzia ziemski lubelski, pod niebytność na tym sejmiku wyższych j.o. i j.w. województwa tego senatorów i dygnitarzy, primus in ordine, ten sejmik [k. 1073] invocato Divino Nomine, bez żadnej kontradykcji zagaiłem, po którym zagajeniu gdym chciał przystąpić do podania marszałka i o zezwolenie na to ichmciow concives upraszałem, przestrzeżono mnie, iż kilku ichmciow braci szlachty miało wyjść z kościoła. A lubo wyraźne prawo uczy, iż kontradykcja nie inaczej być powinna, jako przez publiczne oświadczenie się w kościele, czego ci ichm. bracia wychodząc nie uczynili, przecież skrupulacko obserwując libertatem vetandi, uprosiłem ichmciow delegowanych, aby contradicentibus fraterno amore przełożyli, iż kiedy królowie nasi z całą Rzecząpospolitą ustanowili Trybunał, ustanowili sejmiki obierania deputatów, z których się Trybunał składa i dzień tych sejmików positive wyznaczyli, a zatym nie jest privato potestatis nie pozwalać na sejmik i tylko [k. 1073v] zostawiona wolność niepozwalać na tę lub inną osobę, których by sobie do tej funkcyji nie życzyli, co przy podawaniu kandydatów oświadczyć mogą jeżeli zechcą i żeby tychże kontradycentów uprosili, aby utcunque(?) impeditam activitatem przywrócić chcieli. Na powrót ichmciow delegowanych kilkugodzinnego oczekiwania przykrość, słodziła nam miłość własnego i powszechnego dobra, aby o życiu, honorze i fortunach naszych, ci decydowali sędziowie, których liberis suffragiis na tej osadzimy magistraturze, a nie ci, których jak się czasem trafiać może, impervia potestas exclusa libertate et forma eligendi po województwach, w Piotrkowie obierać i osadzać mogła. Kiedy już po godzinie drugiej z południa przywrócona obradom naszym activitas i za powrotem delegowanych ogłoszona, [k. 1074] ja zagajający na pytanie moje, czyli mam podać marszałka, odebrawszy tak urzędników żądania, jako ichm. braci szlachty, jednostajnie wykrzyknione prosiemy, podałem do laski wj. pana Jacka Jezierskiego skarbnika łukowskiego, kapitana regimentu artyleryji koronnej i generała adiutanta buławy wielkiej koronnej, przydawszy za asesorów z województwa lubelskiego jm. pana Kanuta Dłuskiego łowczyca lubelskiego, i [z] ziemi łukowskiej jm. pana Tomasza Borgiasza Celińskiego, a z powiatu urzędowskiego jm. pana Kazimierza Dmińskiego regenta grodzkiego stężyckiego. Od którego to jm. pana

marszałka de unanimi consensu zasiadającego, za konferowane obrad naszych gubernium, publiczne dla wszystkich podziękowanie odebrawszy, prosiłem [k. 1074v] o wyrażenie zezwolenia, jeżeli mam podać kandydatów do funkcji deputackiej, na co gdy wszyscy ichm. concives zezwolili i wyraźnie o to dopraszali się, mając exploratum communem sensum i wielki szacunek zasług w. jm. pana Stanisława Sługockiego rotmistrza znaku pancernego wojsk JKMci i Rzeczypospolitej, raz przy funkcji deputackiej, drugi raz przy lasce marszałkowskiej Trybunału Koronnego, razy kilkanaście przy funkcji komisarskiej, sprawiedliwością i pilnością, a na kilkukrotnych poselskich funkcjach pożytecznemi dobru publicznemu sentymentami zaszczyconego, et in sago znakomitego męża, podałem za pierwszego kandydata. Którego podanie, gdy wszyscy bez najmniejszej kontradycyji, zgodnym vivat aprobowali i obrali, podałem drugiego [k. 1075] i równie na publicznych funkcjach, jako na kilkudziesięcioletniej funkcji, a w województwie naszym pracy i usłudze emeritum, w. jm. pana Antoniego Jezierskiego stolnika województwa i podstarostę grodu naszego lubelskiego, którego podanie, gdy równie bracia nasi wykrzyknięty vivat przyjęli i aprobowali, a po tej skończonej szczęśliwie elekcji, gdy jm. pan marszałek koło nasze pożegnał, prześpiewawszy Te Deum Laudamus ad expositionem Sanctissimi, wyszliśmy po godzinie czwartej z kościoła prosto na ratusz, zasiadającemu teraz j.o. Trybunałowi powinne uszanowanie oddając, i obranych liberis suffragiis deputatów prezentując. Kiedy zaś nazajutrz po rozeszłym dolendo fato gospodarskim sejmiku, ciż j.w. obrani od nas deputaci upraszali od jm. pana marszałka koła naszego [k. 1075 v] o wydanie laudum i od niego odebrali rezolucuję iż jego laudum wydać żadną miarą nie może, dla zaszłych manifestów od niektórych ichmciow braci szlachty de nullitate sejmiku naszego i kiedy od niektórych z nas urzędników rekwirowany, tenże jm. pan marszałek, lubo miał sobie remonstrowaną, iż sam był świadkiem swojej na marszałkostwo bez kontradykcji elekcji, co pierwszym i jedynym gruntem sejmikowania było, że sam słyszał i widział całego rycerskiego koła dla obranych deputatów jednostajne vivat okrzyki i po skończonym zupełnie elekcji zwyczajnym pożegnaniu, funkcję swoją chwalebnie zakończył. Lubo i to miał sobie przełożono, iż manifestowe kontradykcje, które po sejmikach, we zwyczaj weszło, już nie marszałek sejmikowy, lecz posłów rugi, a na deputatów prześwietne ziemstwo sieradzkie, ma moc rozeznawać [k. 1076] i decydować. Gdy jednak na te i inne wielorakie uczynione sobie remnstracyje, laudum tego wydać nie obiecał, przeto my utrzymując integritatem wolnego i zgodnego zdania województwa naszego, oświadczając słuszną gorliwość, aby niedostatek dobrze obranych deputatów ad practicata absurda nie był okazją, salwując oraz honor podanych i zgodnemi głosy obranych

osób, a w tym wszystkim salwując fidem publicam, która arbitrio unius violari nie powinna, na miejscu j.w. pana marszałka urząd swój wykonać z racji sobie tylko wiadomych, exempli dotąd inpracticato unikającego, te laudum we wszystkim żadnej a żadnej wątpliwości nie podległe, rękami własnemi podpisujemy. Działo się w Lublinie, dnia 16 września roku 1760.

Dominik na Stojeszynie Stoiński sędzia ziemski lubelski mp.; Jacek Trembiński stolnik powiatu [k. 1076v] urzędowskiego m.M.; Mikołaj Stanisław Kostka Nieprzecki podczaszy województwa i pisarz grodzki lubelski m.M.; Antoni Jezierski podczaszy powiatu urzędowskiego, komornik ziemski lubelski m.M.; Tomasz Dłuski łowczy województwa, sędzia grodu lubelskiego m.M.; Adam Suchodolski pisarz ziemski lubelski mp.; J(?) Suchodolski mp.; Michał Łukasz z Trzcinnika Trzciński miecznik powiatu urzędowskiego mp.; Antoni Radziejowski mp.; Feliks Piniński komornik dobrzyński mp.; S[tanisław] Baczyński wojski czernihowski regent grodzki lubelski mp.; Romuald Janiszewski; Szymon Stanisław z Gołąbków Jezierski mp.; Franciszek Janiszewski mp.; Aleksander a Suchodoły Suchodolski thesaurarius żytomieriensis; Kanuty Dłuski asesor [1077] do laski z województwa lubelskiego; Franciszek Celiński asesor do laski marszałkowskiej podany z ziemi łukowskiej mp.; Kazimierz Alojzy Dmiński regent grodzki stężycki, do laski marszałkowskiej z powiatu urzędowskiego asesor mp.; Jakub Rzewuski mp.; Tomasz Suchodolski komornik graniczny województwa lubelskiego mp.; Gaspar Grot Kośmiński s[karbnik] łomżyński; Franciszek Rembieliński wicesgerent grodzki łukowski mp.; Stanisław Nieprzecki stolnik smoleński, komornik graniczny i regent ziemski lubelski mp.; Mikołaj Nieprzecki m.M.; Józef Głuski wojski lubelski mp.; Franciszek Głuski podczaszy zwinogrodzki mp.; Marcin Sobieszczański łowczy inflancki, plenipotent województwa lubelskiego; Józef Trzciński, Antoni Witkowski mp.; Leon Iwanicki mp.; Józef Brodowski mp.; Michał Włodek, nieumiejący pisać Krzyż Święty [k. 1077v] kładzie; Karol Wojciech z Pielcy Koryciński cześnik nowogrodzki, przytomny tegoż sejmikowania podpisuję się; J. Krzysztof Węgliński ł[owczyc] l[atyczowski]; Marcjan Grotkowski regent grodzki krasnostawski mp.; Józef Nieprzecki ł[owczy] ł[omżyński], m.M.; Wojciech Wierusz Kowalski mp.; Maciej Rozwadowski; Mikołaj Kossakowski chorążyc żytomierski mp.; Andreas Koźmian mp.; Michał Łubiński p[incerna] B[ielscensis], b[urgrabius] a[rcis] l[ublinensis] mp.; Kajetan Skarszewski mp.; Mateusz Woyszycki, actorum terrae Lublinense susceptans; Antoni Piotrowski; Wojciech Górny Sobieszczański, nieumiejący pisać kładę znak Krzyża Świętego; Józef Kośmiński Bazanek; J. M[ichał] Sokołowski mp.; Andrzej Drzewiej [sic] Głuski; Michał F. Kotuński mp.; Wawrzyniec W. Libicki mp.; Michał Rakowski; Michał Kłodnicki mp.; Władysław Kołodyński, Franciszek Kołodyński jako

[k. 1078] nieumiejący pisać kładę znak Krzyża Świętego; Piotr Libicki; Adamus Gołaski v[icesgerent] c[astrensis] l[ucoviensis], jako na laudum całego województwa lubelskiego zezwalam; Piotr Głuchowski m.M.; J. Koriatowicz Kurcewicz mp.; Wojciech Dmochowski komornik ziemski nurski mp.

CCLI. Sejmik boni ordinis w Lublinie 16 września 1760 r.

Sejmik został zerwany. Informacja o zerwaniu sejmiku [APL, CLRMO 358, k. 1075].

CCLII. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 16 marca 1761 r.

Sejmik zwołany na mocy uniwersału królewskiego z 31 stycznia 1761. Król wyznaczył termin sejmików przedsejmowych na 16 marca 1761 r. (druk: ASWPK 1733–1763, s. 662–664).

Sejmik prawdopodobnie został zerwany.

CCLIII. Sejmik deputacki w Lublinie 14 września 1761 r.

Sejmik został zerwany. Manifestacje de nullitate sejmiku deputackiego [APL, CLRMO 360, k. 659–661].

CCLIV. Sejmik boni ordinis w Lublinie 15 września 1761 r.

Sejmik prawdopodobnie został zerwany.

CCLV. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 23 sierpnia 1762 r.

Sejmik zwołany na mocy uniwersału królewskiego z 15 maja 1762. Król wyznaczał rozpoczęcie sejmu na 4 października, a sejmiki przedsejmowe na 23 sierpnia 1762 r. (druk: ASWPK 1733–1763, s. 728–730). Uniwersał adresowany do województwa lubelskiego: [APL, CLRMO 364, k. 605 – druk z pieczęcią i podpisem króla].

1. Instrukcja posłom na sejm sejmiku przedsejmowego w Lublinie 23 sierpnia 1762 r.

Rkp. *APL, CLRMO 364, k. 701–702 – oryginał z podpisami marszałka i asesorów sejmiku.*

[k. 701] Instrukcyja j.w. ichm. panom posłom Stanisławowi Wybranowskiemu chorążemu lubelskiemu, staroście lipnickiemu z ziemi lubelskiej, Piotrowi Hadziewiczowi podstolemu łukowskiemu z ziemi łukowskiej, Tomaszowi Dłuskiemu łowczemu województwa i sędziemu grodu lubelskiego z powiatu urzędowskiego, z prześwietnego województwa lubelskiego na sejm ordynaryjny walny warszawski w roku teraźniejszym 1762

przypadający, w Lublinie, na miejscu obrad zwyczajnych, roku tegoż, dnia 24 sierpnia dana ręką j.w. jm. pana marszałka koła tegoż województwa, ichm. panów asesorów, za powszechną zgodą na wszystkie wyżej wyrażone punkta, podpisana.

1. Co należy do wewnętrznego Rzeczpospolitej rządu, ponieważ zagęszczona zła moneta, a za nią następujące powtórzone redukcyje, jako całe królestwo do ostatniej przyprowadza ruiny, tak i województwo nasze od tejże nie wyjęła klęski. Starać się j.w. posłowie będą o otwarcie Rzeczypospolitej, we której aby moneta ad ligam Imperii et vicinarumpotentiarum według dawnych konstytucyj bita być mogła, teraźniejsza zaś fałszywa, przyzwoitego nie mająca waloru, zupełnie z skarbu wyrugowana była i in ordine funduszu na otwarcie mennicy sposoby opatrywać, refrują się do zdania innych w tej mierze województw będą.

2. O sposobach otwarcia Gór Olkuskich, zakopanego, a potrzebnego Rzeczypospolitej skarbu, j.w. posłowie naradzać się będą i o skuteczne tychże gór otwarcie starać.

3. Że miasto Gdańsk arbitria potestate waży się jaką chcieć cenę dawać czerwonym złotym na opis konstytucyji 1717 i prze to fortuny szlacheckie commercium z Gdańskiem mające wycieńczać, przeto instabunt ciż j.w. posłowie, aby przez to przestępstwo prawa, słuszna była na to miasto skazana kara i nakazane względem kurencyji waloru złota wzwyż wyrażonej konstytucyji zachowanie.

4. Ponieważ stan szlachecki zaszczyca się szczególniejszymi prawami wolności od płacenia ceł i myt od własnych zbożnych towarów, a te po komorach i przykomorkach pro arbitrio ichm. panów superintendentów i pisarzów wym[usza]ne bywają, przeto starać się będą j.w. posłowie, aby hic abusus tollant i stan szlachecki circa beneficia legis zupełnie był zachowany. Z tych zaś niesłusznie wybranych ceł aby był zdany rachunek, domówią się i solucyja od suchedniowej soli, aby podług dawnych praw, a nie większa brana od szlachty, nalegać będą. Tudzież podług dawnego prawa, aby w żupach solnych, komorach i pocztach, szlachta nie dysydenci konferowani byli, domówią się, a osobliwie generalna poczta dysydenta władzą rządzona nie była.

5. Jako rząd wewnętrzny państwa całego na tym zawisł, aby pod słodkim panowaniem Najjaśniejszego Króla JMci P.n.m., najjaśnieszą tejże Ojczyzny głową, wszystkie członki swój właściwy sprawowały urząd, tak circa integritatem prerogatywy et munerii każdego urzędu ciż ichm. posłowie [...] będą.

6. Sprawiedliwośc, która jest duszą ożywiającą państwa, że w królestwie naszym częstokroć upada nie z racji defektu piszących o niej praw naszych, a z przyczyny jak się zwykło trafiać nieobranych, a wdzierających

się do Trybunału osób. Przeto tak o ubezpieczenie niezawodnego dochodzenia sejmików elekcjonalnych, jako ścisłe laudów w Piotrkowie egzaminowanie, ciż j.w. posłowie dopraszać się będą i na przeniesienie Trybunału z Lublina nie pozwolą.

7. Długą nieszczęśliwością doświadcza królestwo całe, jaką przynoszą szkodę zrywane sejmy i odebrana całemu narodowi rada, przeto o skutecznych dochodzenia sejmów sposobach, ciż j.w. posłowie naradzać się z innymi będą.

8. Prawa do Księstwa Kurlandzkiego i Semigalskiego Królestwu Polskiemu służące, aby podług paktów subiectionis et incorporationis w swojej wadze zachowane były, ciż j.w. posłowie baczność i staranie dadzą.

[k. 701v] 9. Że z umniejszeniem sił Rzeczyposplitej ubyło wiele zewnętrznego bezpieczeństwa, a zatym zarobionej orężem u postronnych całego narodu sławy, dlatego o aukcyję wojska ciż j.w. posłowie starać się będą, z dopraszaniem się o koekwacyję podatków ruskich województw.

10. Jest to z publicznym zawstydzeniem Narodu, patrzeć się na cudzoziemskich monarchów w państwie naszym posłów, a z swoich u dworu żadnego nie mieć, zwłaszcza w tak niebezpiecznym między wojującymi czasie, gdzie postronnych niewiadome nam rady, ostatnim dla nas nieszczęściem być mogą. Przeto j.w. posłowie starać się najusilniej będą o naznaczenie tychże posłów do postronnych sąsiedzkich potencyj, na których subsystencyję, o sposobach, z dawniejszych instrukcyj naradzać się będą oraz o naznaczenie posła od Rzeczyposplitej do pilnowania traktatów, które by między wojującymi potencyjami następować miały, jako najusilniej będą się dopraszać.

11. Reparacyja Fortecy Kamienieckiej, jako jest mocno dla obrony kraju potrzebna, tak ma być od jm. posłów promowana, z pilnym o to domówieniem się, aby taż forteca we wszystkie potrzeby i amunicyje należycie opatrzona była, tudzież j.w. jm. pana Joachima Potockiego generała lejtnanta wojsk koronnych, a godnego wspomnianej fortecy komendanta, do osiągnienia dobrotliwej i hojnej JKMci, rekomendacyję podadzą.

12. Glejty, które są cum praejudico jurii haereditarii, aby z kancelaryji [--]nych miasteczkom dziedzicznym przeciwko panom ichże niewydawane były, ani komisje pozwalane sprzeciwiające się prawu, j.w. posłowie instabunt.

13. Do wakującej pieczęci, jako się same zalecają wielkie zasługi domu i przymioty osoby j.w. jm. pana [Andrzeja] Zamoyskiego wojewody inowrocławskiego przykładną sprawiedliwości pilnością, aktualnie przy marszałkowskiej Trybunału Koronnego lasce pracującego, a zaś do buławy polnej litewskiej j.w. jm. pana [Eustachego] Potockiego generała artyleryi W. Ks. Lit., toż całe województwo miłym i spokojnym sąsiedztwem

zaszczycone pomienionego j.w. jm. pana generała artyleryji instat, aby ciż jm. posłowie pilne i chętne Najjaśniejszemu Majestatowi dobrze wiadome aplikacyje i zasługi przypomnieli, a te imie właśnie do buławy przyrodzone, enixissime tegoż j.w. generała rekomendowali. Tudzież j.w. [Michała Józefa] Massalskiego kasztelana wileńskiego, [Tomasza] Sołtyka łęczyckiego, [Franciszka Salezego] Potockiego kijowskiego, [Konstantego Ludwika] Platera mścisławskiego wojewodów, [Ignacego] Twardowskiego kasztelana poznańskiego, [Szczęsnego] Czackiego podczaszego koronnego, [Adama Leona] Małachowskiego krajczego koronnego, j.o. księcia [Karola Stanisława] Radziwiłła miecznika litewskiego, Ogińskiego pisarza litewskiego, Najjaśniejszemu Majestatowi, ile przy wakujących ministeriach, ad distributivam gratiam rekomendować będą.

14. Nie przepomną ciż jm. posłowie dopraszać się o upewnienie konstytucyjami nadgrody dla zasług i kosztów j.w. [Atanazego] Miączyńskiego i [Stanisława] Ledóchowskiego wojewodów wołyńskich, j.o. księcia [Pawła Karola] Sanguszka marszałka W. Ks. Lit. i w. jm. pana Jacka Stoińskiego sędziego ziemskiego lubelskiego łożone na sprowadzenie akt trybunalskich z Zamościa do Lublina po uspokojonej szwedzkiej wojnie ekspensa, aby ciż należytą odebrać [k. 702] mogli satysfakcyję.

15. Legacyja w. Krzysztofa Popiela starosty tuczapskiego, aby w godnych pomienionego sukcesorach łaską Najjaśniejszego Pana zaszczycona była, j.w. posłowie domówieniem się swoim pomogą.

16. Beneficjum śniatyńskie na samej wołoskiej granicy będące, aby na za[--][a] do biskupstwa bakowskiego inkorporowane było, j.w. posłowie wyrabiać będą.

17. De Immaculata Conceptione Beatissimae Virginis Mariae, aby ta sprawa determinowana była i pro articulo fidei przyznana, co by się przez prokuracyję ablegata Rzeczypospolitej do Ojca Św. skutecznie stać mogło. O wyznaczenie takowego ablegata j.w. posłowie domagać się będą, którzy także równego przyłożą starania, aby dekret Trybunału Koronnego kościół w Kręsku będący, od lutrów katolikom przyznawający, jak najszybciej effectuari mógł.

18. Interesa wielebnych ojców dominikanów lubelskich, pierwszy względem libertacjiod hiberny dóbr ich Trześniowa i Hajdowa, drugi względem komunikacyji połowy dóbr wsi Konotopy w województwie bełskim leżącej, dla odległości miejsca mało co potrzebnemu konwentowi, importującej na bliższej podobnej sytuacyji dobra to jest wieś Mętów w województwie lubelskim będącą w równej promocyji j.w. posłowie mierz będą.

19. Interesa względem żup solnych Kunegunda nazwanych, domowi j.o. Lubomirskich należących, że dotąd nie jest uspokojony, zaczym o jak najprędze uspokojenie j.w. posłowie dopraszać się będą.

Caetera activitati miłości Ojczyzny ubezpieczenia praw szukającym umysłom j.w. posłów, prześwietne województwo nasze poleca i oddaje.

A[ntoni] Suchodolski marszałek koła rycerskiego mp.; J[ózef] Głuski asesor; Wiktoryn Trzciński asesor mp.; [Antoni] Jezierski asesor mp.

[a] *Koniec wyrazu nieczytelny z powodu uszkodzenia brzegu karty.*

2. Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 23 sierpnia 1762 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 364, k. 703–703v – oryginał z podpisami marszałka i asesorów sejmiku.*

[k. 703] My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe województwa lubelskiego rycerstwo, ziemi łukowskiej i powiatu urzędowskiego, za wyraźnym Najjaśniejszego Króla JMci Augusta Trzeciego P.n.m. szczęśliwie nam i całej Ojczyźnie w późne wieki panującego, tak na sejm walny warszawski sześcioniedzielny, jako też i na dzień dzisiejszy 23 sierpnia podług prawa przypadający sejmik poselski wydanym uniwersałem, do Lublina zjechawszy się in loco solito obrad naszych, to jest w kościele wielebnych ojców dominikanów, naprzód oddawszy głęboką Boga Stwórcy naszego majestatowi adoracyję, solita praxi et more, po zagajeniu sejmiku przez j.w. jm. pana Stanisława Sługockiego kasztelana lubelskiego i należytym Najjaśniejszemu Królowi JMci P.n.m. za nieustanne circa bonum publicum i nas samych pieczołowanie, uczynionym podziękowaniu, ad optime gerendam obrad naszych dispositione unanimi voto et assensu obraliśmy marszałka w. jm. pana Antoniego Suchodolskiego komornika lubelskiego, cum adminiculo w. jm. panów Józefa Głuskiego wojszczyca lubelskiego, Wiktora Trzcińskiego cześnikowicza różańskiego, Antoniego Jezierskiego podczaszyca łukowskiego, Władysław Iżyckiego łowczyca łukowskiego, przydanych asesorów. Pod którego szczęśliwą na teaźniejszym sejmiku w. pana marszałka dyrekcyja, pozwoliliśmy unanim sensu j.w. panów posłów czynić elekcyję, gdzie za wyraźną wolę i dyspozycyję najwyższego serc naszych dyrektora distinctis publicisque votis viros in patria bene meritos legumque patritiarum conditores, tak z województwa lubelskiego, jak i z ziemi łukowskiej i powiatu urzędowskiego w. panów Stanisława Wybranowskiego chorążego lubelskiego, starostę lipnickiego, chorążego znaku pancernego j.o. księcia Lubomirskiego wojewody lubelskiego wojewody lubelskiego, Piotra Hadziewicza podstolego łukowskiego Tomasza Dłuskiego łowczego województwa i sędziego grodzkiego lubelskiego na pomieniony sejm walny warszawski uposiliśmy posłów, którym ex desideriis communisque nas wszystkich i całego województwa sensu ułożoną dawszy instrukcyję, zleciliśmy tymże ichm. panom posłom, aby tak universali całej Rzeczypospolitej jako też particulari województwu naszemu circa seria interesów w punktach instrukcyji wyrażonych promotionem

pro commodo et integritate boni publici amorisque Patriae prodesse et adesse raczyli. Zawdzięczając zaś, tak teraźniejszą ichm. panów posłów w przyjęciu funkcyj poselskich łatwość, jako też i przyszłe na sejmie circa bonum publicum prace, fatygi i ekspensa, pensję zwyczajną posłom uchwaloną, według prawa i zwyczajów dawnych naznaczyliśmy, w sercach zaś i afektach naszych nieustanną zapisawszy obligacyję, na przyszłych relacjalnych sejmikach po doszłym, da Bóg, [k. 703v] sejmie, pomyślnego w obradach Najjaśniejszej Rzczypospolitej życzymy sukcesu.

Prezentowana, tak sercem, jako i wyraźnym do województwa naszego od j.o. księcia prymasa charakterem niewygasła ku nam i całej Rzczypospolitej pamięć, tę w sercach naszych czyni wdzięczność, iż obraliśmy posłów do tegoż j.o. księcia prymasa, w. ichm. panów Dominika Stoińskiego sędziego ziemskiego lubelskiego, Jacka Głuskiego wojskiego lubelskiego, którzy to ichm. panowie posłowie temuż j.o. księciu prymasowi, przy głębokim podziękowaniu, zupełną wyrażą wdzięczność za wielkie jego ku uszczęśliwieniu całej Ojczyzny i województwa naszego dążące starania.

Wielkiego w Ojczyźnie ministra około ubezpieczenia praw i swobód narodu całego prace i staraniaj.w. jm. księdza Wodzickiego podkanclerzego koronnego, biskupa przemyskiego, na tę u województwa naszego zarabiają atencyję, iż z należytą od województwa naszego do tegoż ministra rekognicyją posłów w. ichm. Tomasza Suchodolskiego komornika lubelskiego, Józefa Głuskiego wojszyca lubelskiego naznaczamy, którym osobliwym uszanowaniem ciż panowie posłowie pomienionemu księdzu podkanclerzemu zwykłą rekognicyję gdy uczynią, protekcyji oraz jego interes w. pana Suchodolskiego skarbnika żytomierskiego z miastem swoim dziedzicznym w asesoryji mającego zalecą.

Mając zaś wzgląd na w. ichm. panów [Jacka] Trembińskiego chorążego urzędowskiego, [Michała] Trzcińskiego stolnika urzędowskiego, [Antoniego] Szaniawskiego podsędka łukowskiego, [Stanisława] Wybranowskiego skarbnika lubelskiego, [Leona] Moszyńskiego starosty inowłodzkiego, Załuskiego szmbelana JKMci, [Konstantego] Kownackiego skarbnika urzędowskiego, ponieważ ichmciom żadnym sposobem w funkcyji teraźniejszej przysłużyć się nie możemy, przeto in subsequens tychże ichm. w pamięci, sercach i afektach naszych zachowywać obowiązujemy się. Tudzież w. jm. Antoniego Suchodolskiego komornika lubelskiego, marszałka na teraźniejszym poselskim sejmiku pilność i prace jego chcąc doskonale zawdzięczyć, po skończonej funkcyji jm. pana Trzcińskiego cześnika różańskiego komisarskiej, tegoż Antoniego Suchodolskiego komornika do tejże funkcyji komisarskiej najbliższym czynimy i przyrzekamy onąż.

Które to wszystkie zgodnie postanowione punkta i uchwały zleciliśmy jm. panu marszałkowi koła naszego una cum assessoribus ręką własną podpisać i też laudum nasze ad acta castri lublinensis podać. Działo się in loco solito consultationum, dnia 24 sierpnia r.P. 1762.

A[ntoni] Suchodolski marszałek koła rycerskiego mp.; J[ózef] Głuski asesor; Wiktoryn Trzciński asesor mp.; [Antoni] Jezierski asesor mp.

CCLVI. Sejmik deputacki w Lublinie 13 września 1762 r.

1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 13 września 1762 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 365, k. 169–169v – oryginał z podpisami marszałka i asesorów;* **Rkp. 2.** *B.PAU-PAN 8326, k. 249–250 – kopia.*

[k. 169] My rady, dygnitarze, urzędnicy, oficjaliści i całe rycerstwo województwa lubelskiego, zjechawszy się na dniu dzisiejszym sejmikowi electionis j.w. ichm. panów deputatów na Trybunał Koronny, prawem opisanym i naznaczonym, na miejsce obradom naszym przyzwoite, to jest do kościoła wielebnych ojców dominikanów lubelskich, po zagajeniu przez j.w. jm. pana Stanisława Sługockiego, tegoż województwa naszego kasztelana, prawdziwie serc i dzieł naszych na sejmiku teraźniejszym rządcy, obraliśmy zgodnemi głosami za marszałka rycerskiego koła, w. jm. pana Ignacego Iżyckiego, łowczego ziemi łukowskiej, któremu afektów naszych oświadczamy pamięć i w żądaniach jego pomocną ochotę i ochotną pomoc. Któremu to jm. panu marszałkowi, jak prawo mieć chce, e gremio nostri, wielmożnych, niżej rękoma własnymi wyrażonych i podpisanych asesorów przydaliśmy. Po którym to jednostajnym głosem obraniu wyżej rzeczonego pana marszałka koła naszego, czyniąc za dosyć prawu i własne wspomagając województwa potrzeby, obraliśmy tak z województwa lubelskiego j.w. jm. pana Dominika na Stojeszynie Stoińskiego sędziego ziemskiego lubelskiego, wysokich i obfitych cnót, rodzajem i wiadomością zupełną prawa, zaszczyconego weterana. Jako też ziemi łukowskiej j.w. jm. pana Antoniego na Szaniawach Szaniawskiego podsędka ziemskiego łukowskiego, równych cnót i doskonałości [k. 169v] szacunek w sobie mającego, bez żadnej kondtradykcyji na następujący Trybunał Koronny piotrkowski i lubelski sędziów deputatów, których doświadczonej powadze i staraniu całość fortun i honoru i życia naszego poleciwszy, bieg regestrów województwa tegoż w przyszłym roku do sądzenia przypadającego instytujemy.

Które to laudum nasze w. jm. panu marszałkowi koła naszego wraz z przydanymi mu asesorami, podpisać i do aktów grodzkich lubelskich per oblatam podać zleciliśmy. Datum w Lublinie dnia 13 września 1762 roku.

Ignacy Iżycki łowczy ziemi łukowskiej, marszałek koła rycerskiego sejmiku deputackiego mp.; Jacek Wierzbicki asesor województwa lubelskiego na sejmiku deputackim mp.; Ignacy Gruszecki asesor województwa lubelskiego na sejmiku deputackim mp.; Maciej Gałęzowski asesor lubelskiego województwa koła rycerskiego sejmiku deputackiego.

CCLVII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 14 września 1762 r.

1. Laudum sejmiku boni ordinis w Lublinie 14 września 1762 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 365, k. 135–137v – oryginał z podpisami marszałka i asesorów;* **Rkp. 2.** *AAL, Rep.64, T. X, nr 1704, k. 58–63v – kopia;* **Rkp. 3.** *B.PAU-PAN 8326, k. 251–257 – kopia.*

[k. 135] My rady, senator, dygnitarze i obywatele województwa lubelskiego, ziemi łukowskiej i powiatu urzędowskiego, zjechawszy się na miejsce do obrad publicznych prawem powołane, najprzód głęboką oddawszy Boga Stwórcy Naszego Majestatowi adoracyję, pod zagajeniem i najwyższą dyrekcją j.w. jm. pana Stanisława Sługockiego kasztelana lubelskiego, pierwszego serc naszych rządcy, teraźniejszego boni ordinis sejmiku, idąc za prawem zwyczajnym obradom publicznym przyzwoitym, przystąpiliśmy do obrania marszałka, którego e millibus wybrawszy, tak zasługami antecesorów swoich, jako jego samego przymiotami zaszczyconego, w. jm. pana Antoniego Witkowskiego, łowczyca czernihowskiego, zobligowaliśmy, przydawszy in socios laboris na asesorów, to jest z województwa lubelskiego w. jm. panów Kazimierza Bielskiego podczaszyca łukowskiego i Mikołaja Nieprzeckiego cześnikowicza bracławskiego, z ziemi łukowskiej w. jm. pana Jacka Jezierskiego skarbnika łukowskiego i w. jm. pana Stanisława Żyrzyńskiego podczszyca halickiego, z powiatu urzędowskiego w. jm. pana Wawrzyńca Janiszewskiego podstolego kruszwickiego, Józefa Janiszewskiego cześnika ciechanowskiego, którym za ich prace w sercach naszych zostawujemy pamięć. A ponieważ w roku teraźniejszym do obrania komisarza na Trybunał Skarbowy Radomski na powiat lubelski turnus przypada, więc exemplari unanimitate tej zawsze godnego funkcji, obraliśmy j.w. jm. pana Antoniego Trzcińskiego cześnika różańskiego, zasługami przodków swoich, jako i własnymi, przy wybornych przymiotach zaszczyconego współbrata naszego, któremu omnem sollicitudinem około interesów województwa naszego w prześwietnym Trybunale Radomskim zaleciwszy, zwyczajną komisarzom pensję naznaczamy.

Znając zaś j.w. jm. pana [Stanisława] Sługockiego kasztelana lubelskiego nie tylko w Ojczyźnie całej publicznemi funkcjami zaszczyconego, ale też szczególniej w województwie naszym wielkie zasługi, przeto uprosiliśmy tegoż j.w. kasztelana, aby in vim gratitudinis przychylnych chęci naszych, sól suchedniową na województwo lubelskie i powiat urzędowski,

w roku teraźniejszym 1762 należącą przyjąć raczył, którą unanimi animum voto totaliter darujemy i ustępujemy.

Do przyszłej zaś dystrybuty soli w. jm. pana Ignacego Stoińskiego podwojewodziego i komornika ziemskiego lubelskiego, z antenatów swoich i z siebie zasłużonego, najbliższego być uchwalamy.

Wielmożni jm. panowie Antoni Suchodolski komornik graniczny lubelski i jm. pan Stanisław Kłembowski wicesgerent lubelski, podatki czopowego i szelężnego immediati exactores, viri optimae famae emundowania się ab onere województwa, przez uczynienie kalkulacyji, żądający, lubo się otrzymanym eo nomine do województwa i obrad naszych dzisiejszych zaszczycają, remissiones dekretem de tenore sequenti [--][a]

[k. 135v] Jednakże pomienionych ichm. panów uprosiliśmy, aby żądanie usprawiedliwienia się swego zatrzymać raczyli ad terminum od nas feria secunda post festum Snctorum Trium Regum in anno Deo dante venturo praefixum, na który termin do wysłuchania pomienionej kalkulacyji uprosiliśmy j.w. komisarza in praesentia j.w. ichm. panów Stanisława Sługockiego kasztelana lubelskiego, Stanisława Wybranowskiego chorążego i posła województwa naszego, Antoniego Jezierskiego stolnika i podstarościego grodzkiego, Mikołaja Nieprzeckiego podczaszego i pisarza [k. 253] grodzkiego, Tomasza Dłuskiego łowczego i sędziego grodzkiego, posła na sejm województwa naszego, Jacka Głuskiego wojskiego, Stanisława Wybranowskiego, Ignacego Stoińskiego podwojewodziego lubelskiego, Jacka Trembińskiego chorążego, Michała Trzcińskiego stolnika, Antoniego Jezierskiego podczaszego, Józefa Suchodolskiego miecznika, urzędowskich, podobnież od nas uproszonych, absentia plurium non obstante, dummodo quatuor adsint in praesentia jednak j.w. komisarza. Proces jednak żaden szkodzić nie ma ichm. panom egzaktorom ad determinum kalkulacyji, który praeseni laudo suspenditur.

Wielmożny jm. pan Jakub Wierzbicki chorąży żytomierski, z województwa naszego pilnie i dostatecznie, przez lat piętnaście, jako laudo publico constitutus et impetratus plenipotens, tak w prześwietnym Trybunale Radomskim, jako i po innych subseliach utrzymujący interesa, nie tylko, że emerita dignus mercede, ale po długim swej satysfakcyjej oczekiwaniu, otrzymawszy na ostatek na należącą sobie od województwa naszego resztującą kwotę, to jest sumę 7899 złp., groszy 6, dekreta solutionis i publikaty tychże dekretów i otrzymanych publikat, rygoru in detrimentum [k. 136] województwa nie zażywa, owszem tylko circa integritatem boni publici, o swoją krzywdę modeste querelatur. Zaczym hac longa pomienionego w. jm. pana chorążego żytomierskiego patientia, jako onemu w województwie naszym vertitur in coronam meritorum, tak memoriam onychże w sercach naszych asekurowawszy. Co do pieniężnej należy

temuż j.w. panu chorążemu satysfakcyji, deklarujemy praesenti laudo, że przed wszystkimi innymi kategoriami i konkurencjami, na przyszłym, da Pan Bóg, calculationis terminie et liquidationis prowentów naszych wojewódzkich przez ichm. panów egzaktorów, coram delegatis praesentis laudo constitutis deponendo, cokolwiek by się znajdowało in aerario województwa percepty, ta in satisfactionem interesu jm. pana Wierzbickiego cedere powinna. A jeśliby takowym sposobem żadna przerzeczonemu jm. panu Wierzbickiemu, etiam in parte, nie miała nastąpić satysfakcyja, tedy czyli partem, czyli totum, negotium tegoż Wierzbickiego ichm. panowie egzaktorowie podatków naszych ad praesens existens, lub onych succedanci, immediati przed wszystkimi innymi pretensjami uspokoić będą powinni.

A ponieważ podatku czopowego i szelężnego egzaktorska funkcja w przeszłym immediate laudum boni ordinis województwa naszego, ww. ichm. panom Romualdowi Janiszewskiemu, niegdy śp. Stanisławowi Tuszowskiemu na lat dwa konferowane, jeszcze do roku da Bóg przyszłego 1763, diem primum septembris, w osobach jm. pana Janiszewskiego i sukcesorach śp. jm. pana Tuszowskiego extenditur, zaczym tymże ichm. panom tychże podatków seriam executionem zaleciwszy, ad similia munia i prześwietnemu województwu praestans obsequia viros w tymże województwie naszym et nomine, et meritis insignes, ww. ichm. panów Kazimierza Prawdzica Bielskiego podczaszego łukowskiego, Szymona Jezierskiego subdelegata lubelskiego, promować i utrzymywać deklarujemy. Także ww. ichm. panów Jana Kantego Domańskiego subdelegata grodzkiego lubelskiego, Marcina Sobieszczańskiego łowczego inflanckiego, plenipotenta województwa naszego, Aleksandra Gruszeckiego podstolego nurskiego, Jakuba Iżyckiego, Jędrzeja Głuskiego, w afektach naszych do podobnych funkcji et alia obeunda publica officia i zasług ich condigna praemia zachowujemy.

A ponieważ praesenti laudo uchwaliliśmy, żeby tylko jeden egzaktor do czopowego i szelężnego był naznaczony i pensją dwóch tysięcy złp. kontentował się, jm. pana zaś subkolektora, który ma być terrigena województwa naszego, złp. 300 naznacza się. Tedy to nastąpić ma aż po skończonej teraźniejszych ichm. panów egzaktorów funkcji. Salvo ulteriori bene placito prześwietnego województwa. Prividendo zaś bono ordine województwa naszego, obligujemy j.w. ichm. panów dziedziców i posesorów miast i miasteczek w województwie naszym będących, aby nie inne postanawiali miary, tylko przez wielmożnego podwojewodziego województwa naszego ustanowione.

Żądania ww. ichm. panów: Tomasza Piotrkowskiego wojskiego, Józefa Suchodolskiego miecznika urzędowskiego, Antoniego Niewęgłowskiego,

Józefa Dunina Szczygielskiego, sukcesorów Jana Gałęzowskiego, Józefa, Antoniego Goraja Sobieszczańskich, Franciszka Trzcińskiego, Antoniego Mosiewicza, Jędrzeja Głuskiego, Marcina Gołębiowskiego, Wojciecha Waśniewskiego, Michała [k. 136v] Zawadzkiego, Mikołaja Pulikowskiego, Jakuba i Piotra Libickich, sukcesorów jm. pana Pawła Pioruna Sobieszczańskiego, Wojciecha Górnego Sobieszczańskiego, Michała Zakrzewskiego, Adama Piotrowskiego, sukcesorów Wita Sobieszczańskiego, Władysława Kołodyńskiego, Krzysztofa Słotwińskiego, jm. pana Tomickiego, Stanisława Sułowieckiego, Marcina Ryszkowskiego wicesgerenta łukowskiego, Felicjana i Józefa Dobrzańskich, którzy przez kazualny ogień znaczną w substancjach swoich odnieśli klęskę, ex publico województwa naszego aerario, w czasie przyszłym, ducta proportione, kontentować deklarujemy.

A zważając szczupłość prowentów w skarbie wojewódzkim, upraszamy j.w. jm. pana komisarza, aby asygnacji nikomu nie wydawał, póki nie nastąpi liquidatio tychże prowentów et onerum certa quantitas, oprócz w. jm. panu Sobieszczańskiemu, plenipotentowi naszemu, in vim należących temuż jm. za plenipotencję pensji, którego do tejże plenipotencji ad praescriptum laudi anni [k. 255] 1756, na dalszy czas upraszamy.

A że prześwietna ziemia łukowska, jako iurium suorum Domina, swoim zwyczajem podatki przez swoich egzaktorów z miast i miasteczek królewskich, duchownych i szlacheckich, nie mniej wsi królewskich wybiera, przeto oneż, przy prawach jej zostawując, unanimi consensu do egzakcji podatku czopowego i szelężnego w. jm. pana Jana Łaskiego komornika granicznego województwa lubelskiego i ziemi łukowskiej uprosiliśmy, którego obligujemy, aby tenże podatek z dóbr wyżej mianowanych przychodzący, według zwykłej kurencyji wybrał i do skarbu importował. Któremu za pracę i fatygi, nie mniej upraszając, aby też podatki nieodwłocznie windykował [...] złp. 500 z tejże samej podatków proweniencyji.

Miasto zaś Łuków z przyczyny znacznych konflagrat, a najbardziej za wielką i poważną interpozycyją j.w. jm. pana Nowosielskiego kasztelana ciechanowskiego, starosty łukowskiegp, dla niedochodzących sejmików lubo miało partykularną z niektórymi obywatelami umowę na bardzo małą kwotę postanowioną, a że i tej z łatwością nigdy wypełnić nie chce i już za lat dwie, czy li więcej pozostałą, więc praesenti laudo ustanawiamy, aby ab hinc uproszony pomieniony egzaktor jm. pan Łaski, komornik graniczny łukowski i inni po nim sukcedanci, na fundamencie [k. 255v] prawa more województwa lubelskiego, czopowe i szelężne z rzeczonego miasta Łukowa, nie ogółem według umowy, czyli partykularnej kompozycji, ale quod iustum et aequum w miesiąc pokaże się, fideliter wybierali, ile że z tak małej swojej proweniencji ziemia na płacenie j.w. posłom,

komisarzom, plenipotentom, egzaktorom, poczmajstrowi dla publicznej wygody postanowionemu i innym wymuszającym potrzebom wystarczyć nie może. Że zaś i dawniejsi ichm. panowie egzaktorowie, rachunków dotąd nie uczynili i u niektórych zaległe znajdują się retenta, więc sposobem przez j.w. ichm. dygnitarzow prześwietnego województwa lubelskiego obmyślonym, in crastino święta św. Franciszka w roku teraźniejszym 1762 przypadającego, ww. ichm. panowie egzaktorowie wszyscy bez ekscepcyji, do miasta JKMci Łukowa i na miejsce przez ww. ichm. panów urzędników naznaczone, comparere powinni i tamże rachunki z wybranego podatku szelężnego i czopowego oddać mają [k. 137] przed w. urzędnikami, plurimorum absentia non obstante dummodo bini adsint, i cokolwiek się reszty u kogo pokaże, każdy ex nunc komportować powinien. A ktoby, uchowaj Boże, z ichm. renitens pokazał się, z takim executio legis w tej okoliczności sancita, w ziemstwie lub grodzie subsequi ma, a jm. pan Łaski, komornik graniczny uproszony egzaktor [k. 256] pozwami onych convenire per hoc laudum obligowany i ekspens na to erogowany, od ziemi przyjęty być powinien. Z tej zaś kalkulacji, co się pokaże, jm. pana Jastrzębskiego stolnika łukowskiego, za funkcję komisarską radomską, uspokoić niezawodnie naznaczamy. A ponieważ prześwietna ziemia łukowska nie moż być przez [sic!] interesu, tak w prześwietnym Trybunale Radomskim, bądź też in quocunque subsellia, tedy mocą praesentis laudi, za plenipotenta jm. pana Stanisława Mysłowskiego, ziemianina naszego, na rok jeden postanawiamy, z wszelką władzą i mocą plenipotentom przyzwoitą. Za którego prace i fatygi ww. ichm. urzędnicy, złp. 500, z rąk jm. pana egzaktora obmyślić powinni rekompensę i wszelkich kosztów, jeśliby wyniknęli, bonifikacyję. A że w przyszłym roku uproszony plenipotent jm. pan Tomasz Radomyski komornik ziemski łukowski, tak w Radomiu, jako i na innych miejscach swoją ekspensą interesa prześwietnej ziemi ekspediował, więc ww. ichm. urzędnicy, przy kalkulacyji ichmciow egzaktorów, onemuż bonifikacyję przyzwoitą obmyślą.

Żeby zaś sól suchedniowa tejże ziemi łukowskiej nie zalegała, więc do dystrybuty tej soli w. jm. pana Franciszka Jezierskiego regenta ziemi łukowskiej uprosiliśmy, którego obligujemy, aby otrzymawszy z skarbu koronnego asygnacyję, jak najregularniej tęż sól na dobra nasze wydał.

Poczta dawnemi dyspozycjami ziemi naszej łukowskiej ugruntowana, aby miała swój kurs i punktualność ostrzegamy, do której dla niepunktualności jm. pana Wysockiego, przeszłego naszego poczmajstra, uprosiliśmy substytuta sendyka [sic!] w konwencie łukowskim ww. oo. bernardynów, przy konsensie na to wielebnego jm. księdza gwardiana tegoż konwentu, aby listy nasze z poczt wszelkich koronnych odbierać kazał co tydzień, punktualnego i niezawodnego postyliona z listami ordynował i listy pod

pieczęciami zwykłymi aby przewozić kazał. Bonifikując zaś temu substytutowi sendykowi, tak koszta na konserwacyję postyliona, jako i pracę jego około ekspedycyji listowej, nie mniej stosując się do dawniejszych dyspozycji, na konserwacyję aktów naszych ziemskich łukowskich opiewających, konwentowi łukowskiemu in unum et simul zł. 600 naznaczamy i corocznie od ichm. egzaktorów zlecamy póty, póki nasza dalsza nie przyjdzie dyspozycja.

Na koniec mając wzgląd sprawiedliwy na wielkie fatygi około obrad naszych, starania w. jm. pana marszałka koła naszego rycerskiego, z przydanymi in socios laboris ww. jm. pany asesorami, tym w sercach naszych zupełną wdzięczność zapisujemy.

Które to wszystkie punkta i uchwały zgodnie unanimi [k. 137v] assensu całego prześwietnego województwa ustanowione, zleciliśmy w. jm. panu marszałkowi koła naszego una cum magnificis assessoribus, rękami własnymi podpisać i toż laudum nasze ad acta castri lublinensis instantance podać. Działo się w Lublinie na miejscu konsultacji naszych w kościele farnym, dnia 14 września r.P. 1762.

Antoni Witkowski marszałek sejmiku boni ordinis prześwietnego województwa lubelskiego; Kazimierz Prawdzic Bielski, z województwa lubelskiego asesor mp.; Mikołaj Nieprzecki, z województwa lubelskiego asesor mp.; Jacek Jezierski skarbnik łukowski, asesor ziemi łukowskiej mp.; Stanisław Jerzy z Żyrzyna Żyrzyński, z ziemi łukowskiej asesor mp.; Wawrzyniec Janiszowski, z powiatu urzędowskiego asesor; Józef Janiszowski z powiatu urzędowskiego asesor.

[a] *W tym miejscu przytoczony jest w całości dekret Trybunału Radomskiego, który opuszczamy.*

CCLVIII. Sejmik deputacki w Lublinie 12 września 1763 r.

1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 12 września 1763 r.

Rkp. *APL, CLRMO 372, k. 101.*

[k. 101] My rady, senatorzy, dygnitarze, urzędnicy i obywatele prześwietnego województwa lubelskiego, ziemi łukowskiej i powiatu urzędowskiego, na fundamencie prawa pospolitego, w dniu i czasie obradom naszym naznaczonym, zjechawszy się do Lublina, zszedłwszy się do kościoła ww. oo. dominikanów, jako na miejsce obradom naszym przyzwoite, przy zagajeniu sejmiku deputackiego przez j.w. jm. pana Stanisława Sługockiego kasztelana lubelskiego, zgodnemi głosami i nierozerwanemi afektami, obraliśmy i uprosili za marszałka urodzonego jm. pana Kajetana Leszczyca Skarszewskiego subdelegata grodzkiego lubelskiego. Associando temuż marszałkowi za asesorów j.w. panów Józefa Wybranowskiego

skarbnikowicza lubelskiego i Marcina Sobieszczańskiego z województwa, jm. pana Dominika Wężyka z ziemi łukowskiej i jm. pana Ignacego Gruszeckiego miecznikowicza nowogródzkiego z powiatu urzędowskiego. Po którym laski odebraniu, uprosiliśmy e medio nostri i zgodnie obraliśmy deputatów na przyszły Trybunał Koronny, j.w. ichm. panów Jacka z Drzewicy Głuskiego wojskiego lubelskiego i Józefa Suchodolskiego miecznika powiatu urzędowskiego. Którym to j.w. ichm. panom deputatom pamięć powinną w sercach naszych zapisując, obligujemy, aby pomienioną funkcyję z zupełnym województwa naszego ukontentowaniem i z jak największym dla siebie honorem odprawili. Co wszystko unanimi assensu stwierdzając, upraszamy j.w. pana marszałka koła naszego, ażeby z j.w. panami asesorami, to laudum podpisawszy, do grodu lubelskiego per oblatam podał.

Działo się w Lublinie w kościele wielebnych ojców dominikanów, dnia 12 miesiąca września r.P. 1763.

Kajetan Leszczyc Skarszewski subdelegat grodzki lubelski, marszałek sejmiku deputackiego województwa lubelskiego mp.; Józef Wybranowski skarbnikowicz lubelski, asesor z województwa lubelskiego; Marcin Skos Sobieszczański łowczy inflancki, asesor z województwa lubelskiego mp.; Dominik Wężyk stolnik inowłodzki, asesor sejmiku deputackiego województwa lubelskiego mp.; Ignacy Gruszecki miecznikowicz nowogródzki, asesor z powiatu urzędowskiego mp.

CCLIX. Sejmik boni ordinis w Lublinie 13 września 1763 r.

1. Laudum sejmiku boni ordinis w Lublinie 13 września 1763 r.

Rkp. 1. *APL, CLRMO 372, k. 67–69;* **Rkp. 2.** *B.PAU-PAN 8326, k. 258–261v – kopia.*

[k. 67] My rady, dygnitarze, urzędnicy, oficjalistowie i obywatele całego województwa lubelskiego, zjechawszy się w czasie prawem naznaczonym, na miejsce obradom naszym pozwolone, naprzód głęboką Panu nad Pany Stwórcy naszemu Bogu oddawszy adoracyję, po zagajeniu dissertissimo ore przez j.w. jm. pana Sługockiego kasztelana lubelskiego, prawdziwą miłością kochającego Ojczyznę senatora, po szczęśliwie na dniu wczorajszym doszłym pod powagą tegoż j.w. jm. pana kasztelana sejmiku obrania j.w. ichm. panów sędziów deputatów, to jest j.w. jm. pana Jacka Głuskiego wojskiego lubelskiego, j.w. jm. pana Józefa Suchodolskiego miecznika urzędowskiego na Trybunał Koronny, przystąpiwszy ad bonum ordinem województwa naszego, wolnymi głosami obraliśmy za marszałka koła naszego jm. pana Stanisława Nieprzeckiego komornika granicznego halickiego, regenta ziemskiego lubelskiego, jako dystyngowanemi w województwie naszym zasługami zaszczyconego. Któremu in socios labores

za asesorów bene emeritos concives, ichm. panów: Ksawerego Stoińskiego sędzica ziemskiego lubelskiego, Jana Kantego Domańskiego subdelegata grodzkiego lubelskiego, Józefa Jezierskiego podczaszyca urzędowskiego, Ignacego Suchodolskiego miecznikowicza urzędowskiego, Marcina Ryszkowskiego, Łukasza Kisielnickiego, Antoniego Zabilskiego wicesgerentów grodzkich łukowskich upraszamy, którym w sercach naszych za ich prace pamięć zostawujemy.

A ponieważ roku przeszłego z prześwietnego województwa lubelskiego mieliśmy komisarza, a teraz między prześwietną ziemią łukowską, a powiatem urzędowskim o alternatę zachodzi kwestyja, przeto roku teraźniejszego, z alternaty prześwietnej ziemi łukowskiej (ubezpieczywszy na rok, da Bóg, przyszły dla prześwietnego powiatu urzędowskiego w obraniu komisarza alternatę, [k. 67v] do której funkcyji singulariter ww. ichm. panów Aleksandra Skarbka Kiełczewskiego podstolego urzędowskiego i Józefa Rojewskiego stolnikowicza urzędowskiego, w pamięci i afektach naszych braterskich zachowujemy) z zacnych przymiotów swoich godnego tej funkcji j.w. jm. pana Jana Załuskiego podkomorzego JKMci, starostę regnowskiego, współbrata naszego, za komisarza zgodnemi głosy i afektami obraliśmy, upraszając tegoż j.w. komisarza, aby interesa województwa naszego i prześwietnej ziemi łukowskiej omni conatu et sollicitudine w prześwietnym Trybunale Radomskim utrzymywać raczył. Który to j.w. komisarz pomienioną funkcyję swoją, własnym ekspensem przez [sic!] żadnej od ziemi pensji, praetio miłości dla prześwietnego województwa i ziemi łukowskiej, odprawiać deklaruje się.

A, że przez uchwałę województwa naszego w roku przeszłym, w. jm. pana Ignacego Stoińskiego, podwojewodziego i komornika ziemskiego lubelskiego, z antenatów swoich i z siebie w województwie naszym zasłużonego, do dystrybuty soli najbliższego być ma teraźniejszy rok uchwaliliśmy, przeto czyniąc za dosyć tej naszej uchwale, tegoż w. jm. pana Stoińskiego za dystrybutora do soli suchedniowej obieramy i upraszamy, obligując tegoż dystrybutora, ażeby na dobra każdego z obywatelów województwa lubelskiego i powiatu urzędowskiego, sól suchedniową ad mentem tariffa salinariae 1748 anni in actis castrensibus lublinensi oblatae, punktualnie wydać raczył.

Tudzież przychylając się do tejże samej uchwały roku przeszłego postanowionej, do podatków czopowego i szelężnego województwa naszego, w mieście Lublinie z jurysdykcjami, na lat dwie po sobie idące, poczynającego się a die prima septembris [1 IX] anni currentis 1763, a kończącego się ultima augusti [31 VIII] anno 1765, ichm. panów Kazimierza Bielskiego podczaszyca warszawskiego i Szymona Jezierskiego subdelegata grodzkiego lubelskiego. Za cła [k. 68] niegdy jm. pana Stanisława Tuszewskiego

sukcesorowie immediati z funkcji swojej egzaktorskiej dwuletniej, poczynającej się anni 1761 die prima septembris [1 IX], a kończącej się roku teraźniejszego 1763 die ultima augusti [31 VIII], na dzisiejszym sejmiku boni ordinis, o wysłuchanie kalkulacyji dopraszają się i eo nomine dekret feria tertia post festum Sanctissime et Individuae Trinitatis wypadłej Trybunału Skarbowego Radomskiego remissionis, na sejmik boni ordinis województwa naszego mediante adcitatione jm. panów sukkolektorów pokładają, przeto na fundamencie dekretu do wysłuchania kalkulacyji i juramentów przerzeczonych, tak ichm. panów egzaktorów, jako i sukkolektorów e gremio nostri, j.w. jm. pana Stanisława Sługockiego kasztelana lubelskiego, w. jm. pana Antoniego Jezierskiego podstarostę lubelskiego, Michała Trzcińskiego, urzędowskiego stolnika, Mikołaja Stanisława Kostkę Nieprzeckiego podczaszego i pisarza grodzkiego, Ksawerego Radzimińskiego cześnika, Tomasza Dłuskiego łowczego i sędziego grodzkiego, lubelskich, uprosiliśmy.

A ponieważ przerzeczeni ichm. panowie egzaktorowie, tudzież ichm. panowie Jakub Borkowski i Jan Janiszewski, sukkolektorowie, regestra percepty i ekspens podatku czopowego i szelężnego z lat dwóch po sobie idących, wyżej wyrażonych, przed delegatami tej kalkulacyji komportowali i tak perceptę, jako i ekspensę sprawiedliwie spisaną podali, na którą jako prawdziwie podana, tak ww. egzaktorowie, jako i urodzeni ichm. panowie sukkolektorowie, juramenta wykonali. Przeto, tak ww. egzaktorow, jako i sukkolektorow, o przerzeczoną kalkulacyją laudo praesenti in perpetuum uwalniamy i kwitujemy. Że zaś ichm. panowie egzaktorowie, to jest Romuald Janczewski, Franciszek i Józef Tuszewscy, nad percepte summe 4853 złotych ekspensowali, albo raczej za funkcyją swoją egzaktorską pomienionej kwoty nie odebrali, przeto i tę sumę zwyż rzeczoną, pro legitima tymże ichm. panom przyznajemy.

In subsequens ostrzega się, tak pro integritate województwa, jako i ichm. panów przyszłych egzaktorów, ażeby nie prosekwują o kalkulacyję spraw do Radomia, też same kalkulacyje na sejmiku boni ordinis sposobem zwyż wyrażonym, [k. 68v] a in casu zerwania, przed senatorem i dygnitarzami lub przed zagajającym, czyli też przed grodem lubelskim in terminis querelarum, aby panowie egzaktorowie kalkulacyją czynili, laudo praesenti warujemy i postanawiamy.

Viales antiqua praxi w. jm. panu Marcinowi Sobieszczańskiemu, plenipotentowi wojewódzkiemu mediante assignatione od j.w. komisarza, lub pod niebytność jego od j.w. kasztelana, ciż jm. panowie egzaktorowie zapłacić tenebunt.

Co się zaś tyczy prześwietnej ziemi łukowskiej dyspozycyji, widząc zasługi w. jm. pana Nowosielskiego, łowczego wiskiego, z antenatow w tejże

ziemi naszej zasłużonego, za dystrybutora soli obraliśmy i uprosili, obligując tegoż w. dystrybutora, ażeby na dobra każdego z osobna, sól suchedniową ad mentem tariffe wydać raczył.

Także za egzaktora czopowego i szelężnego na tęż ziemię należącego, jm. pana Franciszka Brzezińskiego wicesgerenta i susceptanta grodzkiego łukowskiego uprosiliśmy, któremu iuxta antiquam praxim, za pracę jego taż prześwietna ziemia łukowska pensję naznacza, z włożoną obligacyją, aby tenże jm. pan egzaktor ad mentem laudi anni elapsi 1762, egzakcyję swoją odprawował we wszystkiem, nie zapominając i o konwencie ww. oo. bernardynów łukowskich, tak za punktualność poczty, jako też pro conservatione archivi, podług tak dawniejszych, jako i przeszłorocznego laudum, naznaczoną kwotę z prowentów tejże prześwietnej ziemi łukowskiej wypłacał.

Jeżeli zaś do prześwietnego Trybunału Radomskiego potrzebny był dla tejże ziemi łukowskiej plenipotent, tedy ww. urzędnicy ex incolis suis upodobanego sobie obligant i onemuż plenipotentowi ex aeraria sui pensyję naznaczyć deklarują.

Materyję zaś popisu świątobliwie wniesioną zelem obserwancyji praw ojczystych i konstytucyji z przypomnieniem przodków chwalebnych w województwach oznaczającą, do przyszłego da Bóg sejmiku w roku następującym odkładamy.

Które to laudum nasze i uchwały zgodnie, unanimi assensu do podpisu jm. panu marszałkowi koła naszego rycerskiego una cum [k. 69] assessoribus, aby rękami własnemi podpisali zleciliśmy i też laudum nasze ad acta castrensia lublinensi, per oblatam aby było podane instantance. Działo się w Lublinie, dnia 13 września 1763 w kościele wielebnych ojców dominikanów. Dnia 13 września r.P. 1763.

Stanisław Kajetan Nieprzecki marszałek sejmiku boni ordinis prześwietnego województwa lubelskiego mp.; Ksawery Stoiński sędzic ziemski lubelski, asesor województwa lubelskiego mp.; Jan Kanty Domański podczaszy bracławski, subdelegat grodzki lubelski, asesor z województwa lubelskiego mp.; Ignacy Suchodolski miecznikowicz urzędowski, asesor województwa lubelskiego mp.; Józef Jezierski podczaszyc powiatu urzędowskiego, z ziemi łukowskiej asesor mp.; Marcin Groth Ryszkowski w[icesgerent] g[rodzki] ł[ukowski], asesor z powiatu urzędowskiego mp.

INDEKSY

W indeksie osobowym uwzględniono wszystkie osoby wymienione w tekstach źródłowych, wstępie i przypisach. Niebudzące wątpliwości nazwiska szlacheckie podano w brzmieniu występującym w herbarzach. Formy odmienne zamieszczono w nawiasach, stosując hasła odsyłaczowe w wypadku rozbieżności z hasłem głównym. Nazwiska autorów i wydawców cytowane we wstępie i przypisach wyróżniono kursywą. W indeksie nazw geograficznych odstąpiono od występującego w innych wydawnictwach przywoływania urzędów związanych z miejscowościami (np. łukowski miecznik), wychodząc z założenia, że do identyfikacji poszczególnych postaci i sprawowanych przez nie urzędów w wystarczający sposób służy wydawnictwo *Urzędnicy dawnej Rzeczypospolitej*, t. I–XI. Miasto Lublin uwzględniono w indeksie tylko wówczas, gdy jego nazwa odnosiła się do struktur i instytucji miejskich bądź przedmiejskich. Nazwę tę pominięto jako występującą zbyt często, gdy odnosiła się do samego sejmiku bądź kancelarii, w której dokonywano czynności związanych z oblatą dokumentów sejmikowych. Pominięto też nazwy miejscowości stanowiące integralny komponent służący identyfikacji osoby (np. *Bielski z Olbrachcic* czy *Tarło z Czekarzewic*). Pojęcia geograficzne objaśniano według podziału administracyjnego występującego w okresie staropolskim. Położenia danej miejscowości nie podawano, jeżeli jednoznaczne określenie tej właściwości nie było możliwe.

WYKAZ SKRÓTÓW

adiak. – archidiakon
artyl. – artylerii
bachm. – bachmistrz
beł. – bełski
bp – biskup
bracł. – bracławski
brz.-lit. – brzesko-litewski
burg. – burgrabia
bydg. – bydgoski
chełm. – chełmski
chełmiń. – chełmiński
chor. – chorąży
ciech. – ciechanowski
cz. – cześnik
czernih. – czernihowski
czerw. – czerwonogrodzki
dobrz. – dobrzyński
droh. – drohicki
dworz. – dworzanin
feldmarsz. – feldmarszałek
gen. – generał, generalny
gnieźn. – gnieźnieński
gost. – gostyński
gr. – grodzki
grab. – grabowiecki
gran. – graniczny
grodz. – grodzieński
het. – hetman
infl. – inflancki
inowł. – inowłódzki
inowr. – inowrocławski
inst. – instygator

kam. – kamieniecki
kan. – kanonik
kanc. – kanclerz
kij. – kijowski
klan – kasztelan
kom. – komornik
kon. – koniuszy
kor. – koronny
kpt. – kapitan
kraj. – krajczy
krak. – krakowski
kras. – krasnostawski
król. – królewski
kruszw. – kruszwicki
krzem. – krzemieniecki
kuj. – kujawski
latycz. – latyczowski
lit. – litewski
lub. – lubelski
łomż. – łomżyński
łow. – łowczy
łuk. – łukowski
marsz. – marszałek
mazow. – mazowiecki
miecz. – miecznik
mieln. – mielnicki
mjr – major
mścisł. – mścisławski
ndw. – nadworny
nowogr. – nowogrodzki
owr. – owrucki
parn. – parnawski
pcz. – podczaszy
pis. – pisarz
pkanc. – podkanclerzy
pkom. – podkomorzy
płk – pułkownik
podl. – podlaski
podol. – podolski
pol. – polny
połan. – połaniecki
połoc. – połocki
por. – porucznik
pow. – powiat
pozn. – poznański
prob. – proboszcz
przem. – przemyski
pszęd. – podsędek
psk. – podskarbi
psta – podstarości
pstol. – podstoli
pwda – podwojewodzi
radom. – radomski
ref. – referendarz
reg. – regent
regim. – regimentarz
rosyj. – rosyjski
rotm. – rotmistrz
różań – różański
sand. – sandomierski
sekr. – sekretarz
sęd. – sędzia
skar. – skarbnik
słonim. – słonimski
smol. – smoleński
soch. – sochaczewski
sta – starosta
stęż. – stężycki
stol. – stolnik
straż. – strażnik
subd. – subdelegat
sufr. – sufragan
susc. – susceptant
szamb. – szambelan
szwedz. – szwedzki
tow. – towarzysz
tremb. – trembowelski
Tryb. – Trybunał
urzęd. – urzędowski
w. – wielki
warsz. – warszawski
wda – wojewoda
wend. – wendeński
wger. – wicesgerent
wieluń. – wieluński
wil. – wileński
win. – winnicki
winst. – wiceinstygator
witeb. – witebski
wlk. – wielki
woj. – województwo
woł. – wołyński
wrząd. – wielkorządca
wyszogr. – wyszogrodzki
z. – ziemski, ziemia
zakrocz. – zakroczymski
zamoj. – zamojski
zwin. – zwinogrodzki
żydacz. – żydaczowski
żytom. – żytomierski

INDEKS OSOBOWY

de Alten płk saski 322, 327, 329
Andruszkiewicz mieszczanin urzęd. 197

Baczewski Stanisław Maciej 33
Baczyński Stanisław wojski czernih, reg. gr. lub. 568
Bandrowska Aleksandra 455
Bandrowski Michał 455
Bandrowski Piotr 455
Barszczewski Jakub 530, 533
Bednaruk Waldemar 5, 17
Bełchacki Baltazar Adrian wrząd. krak. 85
Bełczącki Mikołaj 24
Bełdowski Antoni pis. gr. chęciński 101, 113, 261
Bernhard Gotfried kupiec lub. 359
Białłozor Krzysztof kan. wil. 48
Białobrzeski 103
Bieliński Wawrzyniec kpt. gwardii król. 457
Bielski Daniel 24, 74, 114, 119, 193
Bielski Felicjan 475
Bielski Felicjan stol. bracł. 456, 510
Bielski Franciszek stol. bracł. 468
Bielski Gabriel 28, 114, 300, 304, pstol. płocki 286
Bielski Józef 283
Bielski Kazimierz (Kazimierz Jan Stanisław) cz. warsz. i pis. gr. lub. 40, 42, 110, 113, 124, 147, 157, cz. warsz. i psta lub. 159, 166, 168, 184, 192, 200, 208, 210, 217, 220, 228, cz. warsz. 241, 249, 251, 267, 283, 299, 329, 333, 334, 362, 363
Bielski Kazimierz pcz. łuk. 373
Bielski Kazimierz podczaszyc łuk. 576, 578, 581
Bielski Kazimierz podczaszyc warsz. 363, 364, 583
Bielski Kazimierz 140, 233, 364, 385
Bielski Michał 384, 407
Bielski Mikołaj sędzic z. lub. 25, 54, 119, 179, 181, 183, 202, skar. lub. 295
Bielski Paweł skar. i sęd. gr. lub. 24, 52, 77, 93, 113, 140, 141, 150, 151, 156, 158, 159, 161, 167, 168, 170, 193
Bielski Samuel cz. chełm. 251
Bielski Stanisław 193
Bielski 362
Biernacki Franciszek 266
Biskupski (Biskupicki) Jan 75, 355
Błotnicki Stanisław 115
Bobicki (Babicki) Ignacy burg. gr. gostyń. 483
Bobowska Zofia 455
Bobowski Antoni 387
Bobowski Kazimierz wger. beł. 271
Bobowski Stefan pcz. mieln. 337, 378 (błędnie: nurski), 391, 395, 400, 403, 407, 415, 423
Bobowski Stefan 387
Bobowski Wiktoryn 115
Bobowski Wojciech 113
Bobowski Wawrzyniec 455
Bobrowski Kazimierz 115, wger. mieln. 299, 320, 329, 330
Bobrowski 278, 279, 303, 411, 447
Bogdański Józef 456
Bogucki Jan Kazimierz pis. podwoj. lub. 302, pwda lub. 407, 423, 427
Boguszewski Jan Kazimierz kom. z. lub. i burg. czerski 24, 103, 113 (błędnie: burg. liwski), 137, kom. z. lub. i pis. gr. stęż. 181, 362
Boguszewski Michał 469
Boguszewski Michał pstol. kij. 408, pstol. latycz. 452, 469
Boiski Szymon 276
Bolesta Maciej 114
Bondyra Wiesław 13, 17, 407
Boratyni 48
Boratyński Jan 283
Boratyński Jan Franciszek oficjał łuk. 442, 465
Boratyński Walenty skar. sanocki 167, 172
Borek Antoni 469
Borkowski *Dunin* Andrzej pcz. bracł. 289
Borkowski Jakub 584
Borkowski Kazimierz 528, 533, 554
Borkowski Stanisław 477
Borkowski Szymon 532
Borowski Mikołaj 115, 355

Borzechowski Adam 380
Borzechowski Jan 25, 74, 75
Borzechowski Jan 383, 396, 408, wojski bracł. 457, 471, 534, 535, 537
Borzechowski Michał wojski żydacz. 24
Borzechowski Remigian 76, 113, 269
Borzęcki Jan 24, 51, 75, 82, 115
Borzęcki Kazimierz 115
Branicki Jan Klemens chor. kor. 402, 454, het. w. kor. 559
Bratkowski Józef 115
Brodowski Dominik podczaszyc lub. 407
Brodowski Józef 568
Brodowski Kazimierz 81, 115
Brodowski Michał Franciszek 103, 113, 119, pstol. bracł. 299, 315, 321, 323, 325, 333, 344, 354, 373, 376, 377, 386, pcz. lub. 387, 406, 411, 415, 427, 430, 433, 445, 448, 449, 456, 464, 470
Brodowski Stefan 387
Brodowski Wojciech skar. nurski 25
Brzeski Mikołaj 115
Brzezicki Bogusław 115
Brzezicki Kazimierz 114
Brzezicki Wojciech 113
Brzeziccy 309
Brzeziński Franciszek wger. gr. łuk.585
Brzozowski St. (Stanisław?) 540
Brzóska Antoni 383
Brzóska (Brzózka) Kasper 24, 115, 146, 190, 193, 278-280, 282
Brzóska (Brzuska) Ludwik 528, 533
Budziński Antoni 530
Budzyński Antoni miecz. czerw. 563
Butler Jan sta droh. 48
Bychawski Andrzej 113
Bychawski Jan 456
Bychawski Kazimierz 495
Bychawski (Bychowski) Marcin Jan 113
Bychawski Stefan 81

Celiński Franciszek 568
Celiński Maciej 366
Celiński Marek 436, 457, 469
Celiński Stanisław Antoni 163
Celiński *Borgiasz* Tomasz 566
Cerenowicz Jerzy 199
Cetner Jan sta kamionacki 367
Chłapowski Krzysztof 18
Chmielowska Zuzanna 454
Chmielowski Adam 115
Chmielowski Jacek 533
Chmielowski Jan 528
Chobrzyński Adam 52, 74, 116
Chobrzyński Andrzej 366, 367
Chodkowski Antoni łow. bracł. 530
Chojecki Jan Wojciech 114
Chojecki (Józef) Kazimierz burg. gr. liwski 493, 494
Chojnacki Józef 75
Chołoniewska Ewa 455
Chołubicki Michał 532
Chomętowski Stanisław wda mazow., het. pol. kor. 417, 460, 491, 504
Chościsławska Anna 455
Chrościechowski Jan 114
Chrościechowski Piotr 115
Chrościechowski Stanisław 115
Chrzanowski Maciej 476
Chrzanowski Wojciech 116
Chrzanowski Zygmunt pkom. brz.-lit. 490
Chyliński Piotr wger. tremb. 113
Chyliński Stanisław 113
Cichowski Andrzej Michał kom. z. buski 114
Cielemęcki Franciszek wger. łuk. 302, 383, 387, 408, 471
Cielemęcki Piotr Antoni 25, 81, 82, 85, 103, 148
Ciesielski Tomasz 12, 447, 450
Cieszkowski Aleksander wojski łuk. 256, łow. nowogr. 423
Cieszkowski Antoni pis. gr. czernih. 407, 423
Cieszkowski Daniel 92
Czacki Szczęsny pcz. kor. 572
Czaplic Jerzy Andrzej stol. woł. 220
Czaplik Piotr 161
Czartoryski Jan Karol pkom. krak. 28
Czartoryski Kazimierz pcz. lit. 66, pkanc. lit. 225, klan wil. 391, 409
Czartoryski Michał Fryderyk pkanc. lit. 402
Czartoryski 28
Czartowski Michał 283
Czelużyński (Cielużyński) Mikołaj 115
Czelużyński (Cielużyński) Paweł 469
Czeppe Maria 17
Czerkawska Barbara 455
Czermiński Feliks klan połan. 86

Czerny Franciszek 24
Czerski Adam 452

Daniłowicz Aleksander sta parczewski 119, 366, 367
Daniłowicz Jan sta barecki 41
Daniłowicz Jan Mikołaj psk. kor. 490
Dąbrowski Antoni 262
Dąbrowski *Sudzik* Jan 366
Dąbrowski Józef pwda łuk. 25, 88, cz. połoc. 149, 182, 250
Dąbrowski Józef 114
Dąbski (Dąmbski) Stanisław Kazimierz bp kuj. 34
Dembiński susc. gr. łuk. 471
Dembiński Jan 518, 521
Dembiński (Dębiński) Mikołaj 476, 495, 528, 539
Dembiński Tomasz Augustyn 457
Dembowski A. cz. łuk. 452
Dembowski Antoni Sebastian ref. kor. 402
Dembowski Mikołaj cz. łuk. 408, 410, 423
Denhoff Jerzy Albrecht bp krak. 70
Denhoff Stanisław Ernest Michał miecz. kor. i het. pol. lit., marsz. konfed. sand. 177, 179, 222, 224, 284, 287, 323, 349
Deszkowski Włodzimierz 115
Dębiński Antoni 115
Długosz *Wieniawa* Michał Antoni 385, 427
Dłuska Konstancja 394
Dłuski Kanut łowczyc lub. 566, 568
Dłuski Tomasz łow. lub. 551, 568, 569, 573, 577, 584 sęd. gr. lub.
Dłuski Sebastian łowczyc lub. 559, 560
Dłużewski Jan sufr. chełm. 120, 136
Dmiński Antoni 366, 367
Dmiński Jerzy 139
Dmiński Kazimierz reg. gr. stęż. 566, 568
Dmochowski Wojciech kom. z. nurski 569
Dmowski Jerzy 61
Dobek Antoni 539
Dobek Franciszek 533
Dobek Jan Antoni 115
Dobek Krzysztof 469
Dobek Stanisław 115
Dobraczyński 258
Dobrogoszcz Gabriel prob. kościoła św. Ducha w Lublinie 247
Dobrzański Antoni 469 miecz. owr. 521, 522
Dobrzański Felicjan 579
Dobrzański Józef 579
Dolecki Hieronim 116
Dolecki Jan 539
Domańska Agnieszka 162
Domańska Anna (z Miastkowskich) 162
Domańska Anna (z Ostrowskich) 162
Domańska Anna (z Paszkowskich) 163
Domańska Anna (z Umiastowskich) 162-163
Domańska Elżbieta 162
Domańska Marianna 162
Domański Antoni 539
Domański Antoni 184-185, wger. łuk. 365
Domański *Kruk* Antoni 161
Domański *Kruk* Florian 162
Domański *Wołyniec* Gabriel 161
Domański Jan 92, 365
Domański *Kruk* Jan 162-163
Domański Jan Kanty 528, 529, subd. gr. lub. 530, 535-537, 578, 583, pcz. bracł. 585
Domański Kazimierz 538
Domański *Kruk* Maciej 162
Domański *Kruk* Maciej 163
Domański *Krukowicz* Marcin 161
Domański *Kruk* Marcjan 161
Domański Mikołaj Antoni pwda łuk. 365
Domański *Kruk* Piotr 162
Domański *Czapla* Stanisław 162
Domański *Kruk* Stanisław 162-163
Domański Szymon Stanisław 82
Domański Szymon 20, 25, cz. droh. 103, 233
Domański *Kruk* Walenty 162
Domański *Kruk* Wojciech 162
Domański *Kruk* Wojciech 162
Domański Michał 453
Domański Wojciech 81, 139
Domaradzki *Ceder* Stanisław Antoni 373, 385, wger. lub. 387, 390, 392, 398, 407, 423, 430, 433, 435
Domaszewski Jakub 307
Domaszewski *Widlica* Kazimierz wojski owr. 25, 81, 82
Domaszewski *Widlica* Kazimierz Jan miecz. łuk. 21, 41, 75, 114, 147, 186
Domaszewski Paweł 528, 560
Domaszewski Stefan 528, 558
Dorengowski (Derengowski) Adam 114, cz. żytom., wiceinst. kor. 181
Drewnowski Franciszek 75, 85, 114
Druszkowski Kazimierz 113

Drzewicki *Ciołek* Aleksander Adam klan lub. 28, 32, 33, 36, 39, 47, 50, 52, 71, 85, 91, 96, 102, 112, 140, 141, 158, wda lub. 170, 272-274, 282, 295
Drzewicki *Ciołek* Hieronim kasztelanic lub. 23, 32, 259, 277, 280, 282, 286
Drzewicki Stanisław 362
Drzewiecki Florian 469, 528, pcz. (dobrz.?) 495
Drzewiecki Jan pcz. dobrz. 112, 392, 445, 471, 472, 478, 482
Drzewiecki Jan skar. dobrz. 407, 423
Drzewiecki Jan 53, 113, 169, 201, 385, 475
Drzewiecki Jan wojski urzęd. 513, 520, 529, 540, 554
Drzewiecki Jan Kazimierz 114
Drzewiecki Józef kom. gran. lub. 491-493
Drzewiecki Kazimierz 75, 114, 295
Drzewiecki Ludwik 385
Drzewiecki Ludwik cz. latycz. 540, cz. łuk. 564
Drzewiecki Ludwik 385, skar. urzęd. 392, 406, 423, 437, 439, 476, 478, 481, 493
Drzewiecki *Nałęcz* Władysław pcz. dobrz. 41, 103, 147, 190, 203, 206, 210, 215, 217-221, 234, 239, 249, 252, 264, 268, 305, 310 (błędnie: Wacław), 330
Drzewiecki Władysław 309
Dubas-Urwanowicz Ewa 18
Dunin Aleksy ref. kor. 506
Dybaś Bogusław 17
Dybowski Felicjan 407, 476
Dybowski Walenty 474
Dymiński (Dmiński) Franciszek kom. z. bracł. 408
Działyński Józef 408, 452
Dzierżanowski Maciej 530
Dziewulski Aleksander 385
Dziewulski Władysław 82
Dziuli (Michał?) 434

Falęcki Stanisław 113
Falniowska-Gradowska Alicja 18
Firlej Józef Stanisław 23, 28
Firlejowie 264
Fitzturn dworz. król. 98
Fleming Jakub Henryk minister saski, kon. lit. 63

Gajewski Jan 113
Gałęzowska Anna pisarzowa z. lub. 299
Gałęzowska Marianna kasztelanowa lub. 407
Gałęzowski Aleksander kasztelanic lub. 518, 521
Gałęzowski Andrzej podczaszyc lub. 73, 182, 354
Gałęzowski Antoni 114, 283, 299, 303, 336, 383, 407, 449
Gałęzowski Felicjan Eleutery 114, 190, 197, 202, wger. grab. 129, pis. gr. lub. 259, 262-263, 265, 289, 291,295, 297, pcz. lub. i pis. gr. lub. 300, 302, 307, 308, 314, 318, 322, 325, 330, 360, 362, pęd. z. lub. 364, 367, 372, 385, 399, 400, 406, 407, 410, 422, 429, 433, 435, klan lub. 442, 447, 449, 461, sta wąwolnicki
Gałęzowski Franciszek 57
Gałęzowski Jan 579
Gałęzowski Jan łow. i psta lub. 36, 37, pcz. lub. i psta lub. 39, 52, 58, pis. z. lub. 58, 80, 104, 113, 121, 127, 133, 142, 241, 259, 278
Gałęzowski Jan miecznikowicz lub. 476, miecz. lub. 527, 532, 554
Gałęzowski Jędrzej 453
Gałęzowski Józef pcz. warsz. 345, 349, 363, miecz. lub. 406, 410, 422, 449, 456, 495, 533
Gałęzowski Józef 114, 252, 313, 336, 349, 357, 362, 363
Gałęzowski Józef skar. krasn. 466
Gałęzowski Kazimierz 361
Gałęzowski Krzysztof 25
Gałęzowski Maciej 576
Gałęzowski Stanisław reg. z. lub. 181
Gałęzowski Stanisław 113, 129
Gałęzowski Stefan Dominik, kasztelanic lub., 407, 483, 484, 510, rzekomy sta wąwolnicki 407
Gałęzowscy kasztelanice lub. 461
Garbowski Ignacy 387
Garliński Stanisław 87
Gawędowski Florian 115
Gąsiorowski Antoni 13, 17
Giżycki Jan Stanisław chor. owr. 68
Gluzicka Katarzyna 455
Gładki Kazimierz 335
Głazowski Bogusław 231, 236, 238

Głodowski Adam 469
Głodowski Antoni 326
Głogowski Józef adiak. lwowski 417
Głuchowski Piotr 569
Głuchowski Stanisław 453
Głuski Franciszek wojszczyc lub. 539, 557, 559 pcz. zwin. 568
Głuski Franciszek Jacek 206, 233, 252, 304, 355, 360, 385
Głuski Jacek 476
Głuski Jacek cz. bracł. 482
Głuski Jacek wojski lub. 574, 577, 582
Głuski Jacek miecznikowicz lub. 389, 390, 392, 393, 407, 423, 443, 457
Głuski Jan 229, 375, 407
Głuski Jędrzej (Andrzej) 483, 484, 492, 578, 579
Głuski Józef wojszczyc lub. 568, 573-575
Głuski Marcjan 64, 113
Głuski Paweł 81, 113
Głuski Remigian 24, 73, 114
Głuski Romuald 469, 495
Głuski Tomasz Kazimierz pcz. lub. 23, klan gostyń. 39, 42, 50, 96, 112, 136-137, 168, 181, 190, 208, 241
Głuski Wacław 24, 113, 195-196, miecz. łuk. 244, 283, 317, 363
Głuscy 469
Gmiterek Henryk 5, 12, 17, 18
Gniewosz Stefan pstol. bielski 190
Godowski Adam 355
Godowski Antoni 469
Godowski Paweł 355
Golawski Stanisław, zob. Gołaski Stanisław
Golicyn Michaił feldmarsz. rosyj. 252, 253
Goltz Heinrich (Henryk) feldmarsz. rosyj. 203, 210, 216, 228
Gołaski Adam wger. gr. łuk. 549-551, 569
Gołaski Aleksander 453
Gołaski Antoni 452
Gołaski Antoni (2) 453
Gołaski Andrzej 452
Gołaski Andrzej (2) 453
Gołaski Jan 528
Gołaski Michał 452
Gołaski (Golawski) Stanisław 345
Gołaski Tomasz 453
Gołaski Wawrzyniec 453
Gołaszewski Antoni 530
Gołaszewski Piotr 534
Gołębiowscy 528
Gołębiowski Marcin 579
Gołuchowska Angela starościna czerwonogrodzka 87
Gołuchowski (Wojciech?) 351
Gordon Jan pcz. żytom. 114
Gorzkowski Antoni Ludwik wger. gr. łuk. 495
Gośniewski Mikołaj 114
Gozdzka Wiktoria starościna korytnicka 358
Gozdzki Antoni 91, 112, sta korytnicki 159, 278, 286, 294, 358
Gozdzki Józef sta grab. 388
Górecki Jan Wacław 116
Górny, zob. Wysocki
Górski Franciszek 113
Górski Jan cz. trocki 306, 337
Górski Jan 125
Górski *Skarbek* Marcin 76, 114
Górski Mikołaj 394
Górski Łuba, zob. Łuba Górski
Grabowiecki Lorens (Wawrzyniec?) 140
Grabowski Maciej psk. ndw. kor. 507
Grajewski (Grajowski) Maciej (Mateusz) 115, pstol. latycz. 383, 387, 423, 449 (błędnie: lub.), 476, łow. lub. 495
Grajewski (Grajowski) Maciej 114, 373, 475
Grimaldi Girolamo nuncjusz papieski 322, 347
Grochowski Fabian 452
Grochowski Kazimierz 453
Grochowski Stanisław 115
Grochowski Szymon 453
Grodzicki Bartłomiej 366
Grodzicki Jan 82
Grodzicki Aleksander Mikołaj (Stanisław) reg. gr. lub. 24, 113, 175, 182, 183, 242
Grodzicki Tomasz 366
Grodziski Stanisław 18
Gross ksiądz 440
Groszkiewicz 85
Grot Andrej płk. rosyj. 221
Groth płk. saski 303, 330
Grotkowski Marcjan reg. gr. krasn. 568
Gruszecki Aleksander pstol.nurski 578
Gruszecki Andrzej miecz. nowogr. 407, 469, 473, 478 (błędnie: cz.), 481, 521, 522, 527, 532, 554
Gruszecki Andrzej 385, 392, 393, 449

Gruszecki Franciszek Jan 113, 232, 260, 270, 271, 279-281, 289, 392
Gruszecki Ignacy 576, miecznikowicz nowogr. 582
Gruszecki Józef skar. czerski 475
Gruszecki Michał 385, miecz. zawkrzeński 407
Gruszecki Mikołaj Józef 113
Gruszecki Remigian 82, 148, skar. czernih. 114
Gulski Michał 387
Guster Michał 231

Hadziewicz Piotr 112, 408, 435, wger. łuk. 423, pstol. łuk. 524, 528, 529, 536, 569, 573
Hadziewicz Piotr Paweł stol. czernih. 24, 28, 64, 149, 261
Hamerdyn (Hammerdin?) płk. rosyj. 249
Hański Mikołaj 113
Hessen-Homburg von Ludwik Johann gen. wojsk rosyj. 447, 449, 450
Holt (Hott?) Adam 115
Hott (Holt) Piotr Paweł 386
Horodyński Łukasz poseł czernih. 26
Hryniewiecki Kajetan miecz. podol., reg. gr. kam. 523, 524
Humiecki Ignacy sta bracł. 456, stol. kor. 474
Humiecki Stefan Kazimierz stol. podol. 36, wda podol. 333, 402
Humieniecki Aleksander 113
Humnicki Krzysztof Franciszek 113
Hyczko Gustawa 17

Idzikowski Franciszek skar. bracł. 407
Ihnatowicz Stanisław 452
Iliak Mateusz miecz. bracł., pis. wojskowy 239
Iwanicki Leon 568
Iwaszkowski *Gniewosz* Jan 385
Izdebski Andrzej 453
Izdebski Feliks (Szczęsny) Karol stol. żytom. 25, 88, 112, 163, 182
Izdebski Jakub 453
Izdebski Stanisław Kazimierz łow. żytom. 103
Izdebski Wojciech 453, 457
Iżycki Adam 53, 165, 248, 255, 270, 280, reg. z. lub. 356, 361, 362, 390, pcz. urzęd. 392, 397, 406, 410, 423
Iżycki Adam 373, 387, 472
Iżycki Aleksander Jacek wger. gr. kruszw. 482, 530
Iżycki Andrzej (Jędrzej) 115
Iżycki Antoni 407
Iżycki Feliks (Szczęsny) 392
Iżycki Florian 385, cz. latycz. 391, 407, 423, 475, 476, 478, 479, 494
Iżycki Franciszek 75
Iżycki Ignacy łowczyc łuk. 521, 534, 559, 575, 576
Iżycki Jacek łow. rawski 482
Iżycki Jakub 578, cz. latycz. 521, 522
Iżycki Jan 42, 114, 229, 391
Iżycki Jan wojski grab. 21, 23, 24, 53, 76, 103, 124, 129, 157, 192, 196, 201, 207, 232, 233, 239, 241, 254, 273, 295, 301, 305, 325
Iżycki Jan Jakub 385
Iżycki Józef cz. bracł. 483, 484
Iżycki Józef 267, 271, 275, 301, 325, 337, cz. latycz. 349, 372, 373, 376, 377, 448
Iżycki Konstanty 115, 241, 264, 352, 374, 387
Iżycki Mikołaj 53, 101, 201
Iżycki Piotr wger. lub. 373, 376
Iżycki Piotr 245, wojski grab. 361, 362
Iżycki Remigian 113
Iżycki Stanisław 376, 407
Iżycki Stanisław 528
Iżycki Stanisław Konstanty 387
Iżycki Stanisław Kostka cz. czernih. 481
Iżycki Stanisław Norbert 385, 387
Iżycki Władysław łowczyc łuk. 573
Iżycki Wojciech subd. gr. sanocki 456
Iżycki 40
Iżycki 318, 409

Jabłonowski Aleksander Jan chor. kor. 293
Jabłonowski Jan Stanisław wda ruski 225, 293, 340
Jahnus von Eberstaedt Gotfried Lebrecht gen. saski 318, 327
Jan III Sobieski, król 26, 27
Jan Kazimierz Waza król 488
Janas Eugeniusz 18
Janiszewski (Janiszowski) Aleksander 24
Janiszewski (Janiszowski) Marcin cz. ciechanowski 423
Janiszewski Franciszek 568
Janiszewski Ignacy 469
Janiszewski (Janiszowski) Jakub 563, 565

Janiszewski Jan 534, 584
Janiszewski (Janiszowski) Jerzy 75
Janiszewski Józef 469
Janiszewski Józef cz. ciech. 576, 581
Janiszewski 471
Janiszewski (Jan Antoni?) miecz. chełmiń. 149
Janiszewski Tomasz Paweł wicegerent gr. łuk. 530
Janiszewski Romuald 528, 533, 568, 578, 584
Janiszewski Wawrzyniec pstol. kruszw. 576, 581
Jankowski Marcin wger. grab. 258, 309, 352, 367, 371, 380, 383, 385, 387, 392, 407, 444
Jankowski 564
Jankowski Piotr 469
Janowski Mikołaj dziekan lub., kan. przem. i chełm. 464
Jarmolik Włodzimierz 18
Jarmuszewicz (Jarnuszkiewicz) *Rudnicz* Kazimierz 209, 211, 214, 216, 227
Jarochowski Kazimierz 13, 17
Jaroszewska Anna 139
Jaroszewska Elżbieta 139
Jaroszewska Marianna 139
Jaroszewski Adam 138-139
Jaroszewski Andrzej 138-140
Jaroszewski Jan 138-140
Jaroszewski Jan 536, 537, 563
Jaroszewski Maciej 139
Jaroszewski Maciej Stanisław 139
Jaroszewski Marcin 139
Jaroszewski Wojciech 139
Jasiński (Jasieński) Antoni Kajetan cz. owr., pis. gr. łuk. 408, 423, 426, 452,
Jasiński (Jasieński) Baltazar sędzic z. liwski 451, reg. z. i gr. czerski 492, 493
Jasiński (Jasieński) Jacek 365
Jasiński (Jasieński) Jan 365
Jasiński (Jasieński) Jan reg. gr. łuk. 25, pis. gr. łuk. 120, 130, 148, psta łuk. 201, pśęd. z. liwski i sęd. gr. łuk. 365, 372, sęd. z. liwski 408, 436, 452
Jasiński (Jasieński) Józef pis. gr. łuk. 538, 561
Jasiński (Baltazar?) sędzic liwski 408
Jaskólski Wojciech płk., sta stulneński 122
Jastrzębski Antoni 453
Jastrzębski Antoni Kazimierz reg. gr. łuk. 452, 456, skar. bydg. 522
Jastrzębski Andrzej Józef wger. łuk. 408, 436, 453
Jastrzębski Andrzej Franciszek miecz. bracł. 25, 52, 73, 75, 76, 154, 408, 410, 411, 427, 436, 452, pis. gr. łuk. 257, 354, 364, 365
Jastrzębski Jan 76
Jastrzębski Józef pcz. łuk. 552, 561, stol. łuk. 562, 564, 580
Jastrzębski Kazimierz reg. gr. łuk. 408, 423
Jastrzębski Kazimierz psta łuk., skar. bydg. 533,535, sęd. z. łuk. 536, 561
Jastrzębski Krzysztof 89
Jastrzębski Krzysztof 103
Jastrzębski Ludwik 408, 453
Jastrzębski Marcin Jan pśęd. z. łuk. 24, 39, 52, 89, 113 (błędnie: pis. z.), 140, 159, 182, 212, 217, 219, 220, 228, 234, 256, sęd. z. łuk. 302, 352, 365
Jastrzębski Paweł 495
Jastrzębski Piotr 20, 25, 147
Jastrzębski Stanisław 501, 538, 560
Jastrzębski Stefan sędzic z. łuk. 318
Jastrzębski Zygmunt 103, 196, 201, 218, 305, 334, 369, łow. żytom. 380, 408, 436, 443, 452, 540
Jastrzębski pcz. nowogr. 25, 76
Jaszowski Andrzej Józef 418, 453, wger. gr. łuk. 535, 536
Jaszowski Ignacy 533
Jaślikowski Michał pstol. czernih. 386
Jaworski Józef 384
Jemiałkowski Jakub 395, 469, 476, 478
Jezierski Andrzej cz. radom. 534
Jezierski Antoni kom. z. lub. 508, 511, cz. urzęd. 513, 523, 524, 526, pcz. urzęd. 568, 577
Jezierski Antoni podczaszyc łuk.573, 575
Jezierski Antoni łow. łuk. 337, 365, 369, 378
Jezierski *Gołąbek* Antoni 376, podstolic kij., burg. lub. 398, 400, 408, 423, pis. gr. lub. 457, psta lub. 475, 476 , 477, 496, 509, łow. lub. 513, stol. lub. 524, 526, 540, 557, 562, 567, 577, 584
Jezierski Bartłomiej sędzic z. łuk. 103
Jezierski Franciszek chor. łuk. 378, 408, 421, 423, 436, 444, 452, 456, 467, 479
Jezierski Franciszek sędzic łuk. 41, 52, 76 (błędnie: sęd. z.), 115, 140, 145-146, 150, 166, 169, 184, łow. łuk. 202, 241, 257, 267, 321, 332 cz. łuk. 337

Jezierski Franciszek reg. z. łuk. 580
Jezierski Franciszek stol. łuk. 365, 368, 370
Jezierski Franciszek 293
Jezierski I. 561
Jezierski Jacek kpt. art. kor. 538, 539, 540, skar. łuk. 566, 576, 581
Jezierski *Gołąbek* Jacek, cz. gostyń. 507, 509, 535, 540, 541, 550, 551, 555, łow. łuk. 558, 559, 561
Jezierski Jakub sędzic z. łuk. 103, 110
Jezierski Jan sęd. gr. chęciń. 538
Jezierski Jan chorążyc łuk. 408, 423, 452, 466
Jezierski Jan Dominik sęd. z. łuk. 24, 52, 59, 70, 74, 110, 182
Jezierski Jan Franciszek miecz. liwski 466
Jezierski Jan Franciszek miecz. lub. 452
Jezierski Jan stol. wieluń. 408, 423
Jezierski Józef podczaszyc urzęd. 583, 585
Jezierski Kazimierz 366
Jezierski *Gołąbek* Krzysztof sędzic z. łuk. 25, 70, 103, 120, 184-186, 191, 194, 197, miecz. łuk. 278, 321 (błędnie: łow.), 383, 436, 452, sta grodziecki (grójecki) 299, 302, 303, 306, 317, 321, 338, 371, 381, 408, 423, 471, 472
Jezierski Ludwik 475
Jezierski Ludwik 113, 295, 371, 378, 383, 390, kom. z. lub. 408, 423, 436, 443, 452, 456, 463, 466, 468, 483
Jezierski Szymon Stanisław 568, subd. gr. lub. 578, 583
Jezierski Tomasz 534, 563
Jezierski Wincenty komornikowicz z. lub. 537, 538, kom. z. łuk. 555
Jezierski Zygmunt 115
Jezierski Zygmunt 115
Jezierski 355
Jurkowska Angela 454
Jurkowska Ewa 455
Jurkowska Marcjanna 454
Jurkowska Marianna 454
Jurkowska Małgorzata 454
Jurkowska Zofia 455
Jurkowska Zuzanna 454
Jurkowski Andrzej 454
Jurkowski *Siwowąs* Antoni 455, 457
Jurkowski Franciszek 454
Jurkowski Jakub 454
Jurkowski *Siwowąs* Jędrzej 454, 457
Jurkowski *Siwowąs* Józef 457
Jurkowski *Siwowąs* Józef pcz. soch. 453- 457
Jurkowski Kazimierz 454
Jurkowski Krzysztof 455
Jurkowski *Siwowąs* Maciej 455, 457
Jurkowski Marcin 454, 455
Jurkowski Mikołaj 455
Jurkowski Paweł 455
Jurkowski Piotr 455, 457
Jurkowski Stanisław 455
Jurkowski Stefan 455
Jurkowski *Siwowąs* Tomasz 454, 457
Jurkowski Wawrzyniec 454

Kaczorowski Andrzej 469
Kalinowski Adam chorążyc halicki 408
Kalinowski Ignacy chorążyc halicki 408, chor. halicki 510
Kalinowscy 516
Kaliński 301
Kaliński Aleksander 42, 75, 114, 131, 201, 205, 233, 261, 264, 301, 324, 330, 366, 367
Kaliński Gabriel 264
Kalasanty Józef, założyciel zakonu pijarów 417
Kamieński (Kamiński) Aleksander 115, 268
Kamieński (Kamiński) Józef Antoni 385, łow. wiski i reg. z. lub. 396 (błędnie: łow. liwski), 407, 423, 427 (błędnie: łow. łuk.), 438, 445, 448, 450, 457, 469
Kamieński Kazimierz Mikołaj 23, 114
Kamieński Tomasz Aleksander 115
Kaniowski Mikołaj 115
Kański Gabriel 108, 115, 164, 206, 215, cz. mieln. 344
Kański Mikołaj 42
Kański 268
Karnowski Franciszek 115
Karol XII Waza-Wittelsbach, król szwedz. 78, 79, 97, 99, 100, 105, 106, 108, 110-111, 155, 165, 224
Karwowski Bartłomiej 103
Karwowski Walenty 456, 469
Karwowski Walenty Jan Kazimierz 387, 408, 475
Karwowski 53, 392
Kaznowska Angela 394
Kaznowska Anna 394
Kaznowska Joanna 394-395
Kaznowska Marianna 394
Kaznowski Antoni 394, 395

Kaznowski Franciszek 393-395
Kaznowski Franciszek 394-395
Kaznowski Jakub 395
Kaznowski Jan 394
Kaznowski Jan 394, 395
Kaznowski Jan 395
Kaznowski Karol 395
Kaznowski Kazimierz 394
Kaznowski Ludwik 395
Kaznowski Marcin 394
Kaznowski Mikołaj 394-395
Kaznowski Paweł 394
Kaznowski Stanisław 394
Kątska Marianna, zob. Potocka Marianna
Kątski Marcin Kazimierz gen. artyl. kor. 65
Kempiński (Kępiński) Samuel stol. grodz. 407
Kępiński Józef ksiądz, prob. garbowski 461, 465
Kiełczewski *Skarbek* Adam 206
Kiełczewski *Skarbek* Aleksander łow. urzęd. 513
Kiełczewski *Skarbek* Aleksander 385, pstol. urzęd. 389, 400, 406, 410, 423, 435, 449, 475, 480, 495, 583
Kiełczewski *Skarbek* Antoni 24
Kiełczewski *Skarbek* Antoni chor. lub. 367, 372, 376
Kiełczewski *Skarbek* Antoni podsędkowicz lub. 39, 44, 50, 52, 54, 56-60, 103, 106, 110, 113, 168, 172, 206, 209, 214, 221, 222
Kiełczewski *Skarbek* Antoni stol. żytom. 109, 112, 141, 186, 187, 191, 195, 211, 230, stol. żytom. i psta lub. 233, 239, 247, 251, 254, 266, 273, 275, 279, 285-286, 318, 344, 357, 360
Kiełczewski *Skarbek* Florian Ignacy chorążyc lub. 385, 407, 495
Kiełczewski *Skarbek* Jan stol. urzęd. 440, 476, 509, 512 520, 527, 551, 553
Kiełczewski *Skarbek* Jan Remigian 113
Kiełczewski *Skarbek* Józef 383, 440, 457, 495
Kiełczewski *Skarbek* Józef chorążyc lub. 385, 387, 391, 407, 423, 449
Kiełczewski *Skarbek* Józef reg. z. lub. 476
Kiełczewski *Skarbek* Józef Teodor 456
Kiełczewski *Skarbek* Kazimierz Józef reg. z. lub. 475
Kiełczewski *Skarbek* Michał chorążyc lub. 407, 495
Kiełczewski *Skarbek* Michał ksiądz 113, 116
Kiełczewski *Skarbek* Remigian pszd. z. lub. 42
Kiełczewski *Skarbek* Remigian 385, stol. urzęd. 406, 415, 423, 426, 430, 433, 434, 448, 449
Kiełczewski Remigian pcz. nurski 344
Kiełczewski *Skarbek* Stanisław 114
Kiełczewski *Skarbek* Tomasz Aleksander cz. lub. 44, 52, 74-76, 104, 110, 113, 154, 164, 165, 192, 196, 200, stol. lub. 221, 222, 230, 240, 249, 253, 260, 262, 267, 285, 310, 312, 320, 329, 333, 337, 342, 369, 376, chor. lub. 383, 449
Kiełczewscy chorążyce lubelscy 445, 471
Kiełczewscy 563
Kijański Szymon 114, 132
Kintlewicz Aleksander (Franciszek?) kom. z. nowogr. 114
Kisielnicki Łukasz wger. gr. łuk. 583
Klejzler Jerzy kupiec lub. 215
Kliza Jakub 115
Kłaczewski Witold 18
Kłembowski (Kłębowski, Klembowski) Jan 384
Kłembowski Marcin 23, 25, 53, 74, 161, 182
Kłembowski (Kłębowski) Michał 76
Kłembowski Mikołaj 539
Kłembowski (Kłębowski) Roch Antoni pis. gr. grab. 407, miecz. łuk. 444, 456, 475, 493, 494, 525, 527, 533, 561, psta i sęd. gr. grab. 471
Kłembowski Stanisław inst. Tryb. Kor. 444, 445, 467
Kłembowski Stanisław wger. gr. mieln. 474
Kłembowski Stanisław wger. gr. lub. 553, 562, 577
Kłoczowski Kazimierz 452
Kłodnicki Adam 115
Kłodnicki Andrzej kom. gran. chełm. 482
Kłodnicki Michał 469, 568
Kłodnicki Wawrzyniec 115
Kłodniccy 87
Kochanowski *Korwin* Jan cz. mieln. 24, 47, 71, 92, 114, 129
Kołodyński Franciszek 568
Kołodyński Krzysztof 115
Kołodyński Władysław 495, 528, 533, 568, 579
Kołodziej Robert 17

Komorowski Adam prymas 520, 559
Konarski Antoni 113, cz. czernih. 181
Koniecpolski Jan Aleksander kon. kor. 28, 87
Konopacki Antoni wger. gr. przem., pstol. nowogr. 454, 456
Koriatowicz Kurcewicz Jacek 569
Koryciński Karol Wojciech cz. nowogr. 568
Korzeniowski Jakub 376, 528, 532
Kosarzewski Jan 115
Kosarzewski Wiktoryn 115
Kosińska Urszula 17
Kossakowski Antoni chor. żytom. 254, 300, 309, 311, 313, 315-317, 319, 320, 324, 326, 328, 331, 334, 342, 362, 364
Kossakowski Mikołaj chor. żytom. 20, 23, 24, 38, 40, 41, 43, 49, 103, 112, 117 (błędnie: Jan), 181, 203, chor. lub. 249, 251, 252, 321, 328, 332, 338, 340-343, 345-347, 351, 356
Kossakowski Mikołaj chorążyc żytom. 568
Kossakowski Tomasz chorążyc lub. 299
Kossakowski Władysław 24
Kossowski Franciszek wojski lub. 22
Kossowski Józef 377
Kossowski Mikołaj wger. gr. łuk. 555, 561 (błędnie: Michał), 562
Kościuszko Antoni 21
Kośmiński Aleksander 114, 383
Kośmiński Jan 81
Kośmiński Józef 528, 529, 568
Kośmiński (Koźmiński) *Grot* Karol 40, 115, 148
Kośmiński Karol 250, 260, 264, 330, 354, 359, 392, 469, 527, 534
Kośmiński (Koźmiński) *Grot* Kasper 385, 415, 528, 540, skar. łomż. 425, 431, 434, 478, 482, 531, 564, 568
Kośmiński Szymon 495
Kośmiński Teodor 114
Kośmiński Wawrzyniec 114
Kośmiński Wojciech 346
Kotoni Mikołaj 393-395
Kotuński Michał 568
Kowalewski Daniel 115
Kowalewski 261
Kowalski *Wierusz* Wojciech 568
Kownacki Konstanty skar. urzęd. 574
Kownacki Sebastian burg. łuk. 365
Koźmian Adam 376
Koźmian Andrzej 568
Koźmian Antoni 473, 528
Koźmian Jan 473, 474, 476, 528
Koźmian Krzysztof 473, 528, wger. gr. łuk. 539
Koźmian Stanisław 530
Koźmian 469
Koźmianowie 473, 474, 532
Koźmiński, zob. Kośmiński
Krajowski Maciej 385
Kramkowski Jan pcz. bielski 373
Kramkowski Józef podczaszyc bielski 518, 521
Krasiński Jan 457
Krasnosielski Kazimierz pstol. bracł 113
Krasowski (Krassowski) Jan 469
Krasowski Michał 113
Krasowski Szymon Antoni 114, pis. gr. czernih. 182
Krasuski Jakub Józef Antoni 51, 103, 147
Krasuski Józef 444
Krasuski (Krassuski) Krzysztof 452
Krasuski (Krassuski) Ludwik 408
Krasuski Paweł Wojciech 366
Krasuski Szymon 25
Kretkowski Feliks Ignacy kan. i adiak. chełmiń. 29
Kriegseisen Wojciech 17
Krynicki Mikołaj 385
Kryński Stefan Tomasz 71
Krzeczkowski Paweł 113
Krzeska Barbara 455
Krzewski Aleksander 76
Krzewski (Krzeski) Antoni pstol. kij. 25, 53, 93
Krzewski Jakub 187
Krzyniecki (Skrzyniecki) Antoni 385, 407
Krzyniecki Józef 373
Krzyniecki (Skrzyniecki) Mikołaj skar. tremb. 383 (błędnie: łuk.), 407 (błędnie: bracł.), 462
Kuczyński Mikołaj pstol. droh. 526, 547
Kuczyńscy 517
Kulecki Michał 18
Kulikowski Balcer 114
Kupisz Dariusz 5, 17
Kupraszewski Jan 456
Kuras Katarzyna 17
Kurdwanowski Mikołaj skar. beł. 113

Kurdwanowski Mikołaj Michał pstol. halicki 113, 197, 230, 234, 271, 274
Kuropatnicki Józef kasztelanic biecki 381
Kusnikow mjr rosyj. 212, 214, 215, 218

Lacy Piotr gen. wojsk rosyj.ch 436
Lanckoroński Maciej stol. podol. 562
Lanckoroński Wojciech pstol. podol. 148
Laskowski Antoni 455
Laskowski Jan 455, 476
Laskowski 70
Laurowski Józef 377
Ledóchowski Stanisław pkom. krzem. 67, marsz. konfed. tarnogrodzkiej 346 , 352 wda woł. 572
Lenczowski Franciszek 456
Lepszy Kazimierz 10, 17
Lesiecki Stefan Antoni 114
Leszczyński Jan 372
Leszczyński Stanisław, zob. Stanisław I Leszczyński
Leżeński Mikołaj 50
Libicki Franciszek 114, wger. łuk. 483, 484
Libicki Jakub 530, 534, 579
Libicki Piotr 534, 569, 579
Libicki Wawrzyniec 568
Libicki Wojciech 387
Ligęza Minor Stanisław Kazimierz klan chełm. 167, 176
Linczowski (Linczewski) Piotr 24
Liniewski Michał klan lubaczowski 180
Liniewski Stanisław Kazimierz łow. kij., sta zwin. 67
Lipnicki Stanisław 24
Lipski Feliks Aleksander wda kaliski 47
Lipski Jan Aleksander bp krak. 462, 463, 467
Lisek Adam 17
Lisowski Jan 58
Kubieniecki Jan Paweł chor. nowogr. 66
Lubieniecki Paweł 210, 213
Lubieniecki 65
Lubomirski Antoni wda lub. 534-537, 542, 550, 552, 556
Lubomirski Antoni Benedykt sta kazimierski 406, 409, 412, 414, 421, 423, 425, 445, 459, 501, 545
Lubomirski Franciszek Ferdynand sta olsztyński 406, 425, 459
Lubomirski Hieronim Augustyn het. w. kor. i klan krak. 103, 150
Lubomirski Jerzy Aleksander wda sand. 401
Lubomirski Jerzy Dominik pstol. kor. 23, 61, 62, 82, 83, pkom. kor. 165, 226, 237, 245, 263, 287, 288, 312, 313, 350, 360, wda krak. 425, 459, 501, sta kazimierski
Lubomirski Jerzy Sebastian marsz. w. i het. pol. kor. 27
Lubomirski Józef 283, 284
Lubomirski Stanisław pstol. kor. 555
Lubomirski Stanisław Herakliusz marsz. w. kor. 23
Lubomirscy 487, 500, 545, 572
Lulewicz Henryk 18

Łaski Adam pwda łuk. 384, 408, 452
Łaski Andrzej wger. łuk. 408
Łaski Antoni Karol Andrzej wger. gr. łuk. 538, kom. z. łuk. 554
Łaski Jan kom. gran. lub. i łuk. 579, 580
Łaski Jan łow. czernih. 560
Łaski *Rzepka* Krzysztof 115
Łaski Ludwik 89, 366
Łaski Ludwik Wojciech 113
Łaski Mateusz 453
Łaski Wojciech Józef 115
Ławecki Michał 38
Łazański Kazimierz kan. chełm. i lub., prob. lubartowski 276
Łazarz Żyd saski, administrator żupny 65
Łaźniński *Sariusz* Jan cz. łęczyc. 423
Łebkowski (Łepkowski) Antoni 166, 170
Łebkowski (Łepkowski) Antoni 344, 362
Łebkowski (Łepkowski) Bogusław Franciszek 20, 24, 93, 94, 96, pstol. kij. 112-113, 194, 234, 284, 310, 312, 320, 344, 355
Łebkowski (Łepkowski) Kazimierz Michał pstol. kij. 24, 74, 76, 93
Łebkowski (Łepkowski) Marek Andrzej 21, 24, 42, 76, 93, 113, 131, 166, 168, 170, 171, 174, 179, 354, skar. czernih. 181, 185
Łebkowski (Łepkowski) Stanisław 158
Łebkowscy 93, 137
Łopatyński Andrzej 19, 109, 156
Łoś Wojciech stol. lwowski 167
Łuba Antoni 376
Łuba Górski Antoni 115
Łuba Górski Kazimierz 366, 367
Łuba Franciszek 376, 387,

Łubieński Kazimierz bp chełm., bp krak. 240, 267, 282
Łubieński Władysław pis. kor. 498
Łubiński Michał cz. bielski i burg. lub. 568
Łubkowski *Sięgniew* Antoni 495
Łubkowski *Sięgniew* Bartłomiej 530
Łubkowski Stefan 113
Łubowicki (Lubowicki?) Maciej 113
Łuccy 395
Ługowski Andrzej kan. i kantor kam., prob. zbuczyński 76, 77
Ługowski Feliks (Szczęsny) 408
Ługowski Jakub reg. z. lub. 24, 52, 53, 58, 114
Ługowski Józef (Jan) Stanisław kom. z. łuk., wger. łuk. 25, 101, 131, 140
Ługowski Józef cz. nurski 407, 410
Ługowski Józef cz. urzęd. 397, 423, cz. łuk. i reg. gr. lub. 471, 475
Ługowski Stanisław 115
Ługowski 209
Łychowski Jerzy 101
Łychowski Marcin 140
Łychowski 220

Malinowski Aleksander 114
Małachowski Adam Leon kraj. kor. 572
Małachowski Jan sta opoczyński 402, kanc. w. kor.
Małachowski Stanisław wda pozn. 69, 87
Mandlewski Franciszek 315, 319, 322, 324
Marzyński Józef 105
Masłkowski (Masłowski?) Adam Michał 366, 367
Massalski Michał Józef pis. lit. 402, klan wil. 572
Massani płk 506
Maszkowski Paweł 493
Matuszewicz Maksymilian 41
Matuszowski Gabriel 455
Matuszowski Jędrzej 455
Mądrzycki Kazimierz 528, 533
Merner, zob. Mörner
Meydel gen. szwedz. 107
Męciński Wojciech, jezuita, błogosławiony 48, 417
Mężykow, zob. Mienszykow
Mężyński (Mężeński) Aleksander chorążyc żytom. 24, 92, 150, 248, 344, 390, chor. żytom. 407, 423, 426, 434, 466, 471
Mężyński (Mężeński) Jan pstol. lub. 23, chor. lub. 39, 44, 51, 52, 74, 75, 110, 112
Mężyński (Mężeński) Józef chorążyc żytom. 463, 468, 472
Mężyński (Mężeński) Kazimierz pcz. bracł. 22
Miastkowski (Miaskowski) Adam 25, 323, 332, 366,
Miączyński Atanazy wda woł. 461, 572
Miączyński Piotr Michał wda czernih. 462
Miączyński Stanisław cz. mieln. 23
Michowska 359
Michowski *Warsz* Andrzej 24
Michowski *Warsz* Jan 24, 54, 55, 114, 137, 201, 205, 218, 220, 263, 272, 279
Michowski Warsz Michał 113
Michowski *Warsz* Piotr 248, 362
Michowski *Warsz* Stanisław 52
Michowski *Warsz* Stefan 19, 21, 23, 24, 32, 129
Michowscy 130
Micowski Franciszek 387, 395
Mieczkowski Antoni 469
Mienszykow Aleksander feldmarsz. rosyj. 169, 171, 212, 214-216
Mier Wilhelm płk 169
Miklaszewski Franciszek 456
Mikołajowski Franciszek 455
Mikulski Krzysztof 18
Milanowski Wawrzyniec 76
Milewski Andrzej 114
Milewski Antoni 384
Milewski Bartłomiej pstol. owr. 240, 242, 268, 356, 362, 383 (błędnie: buski)
Milewski Mikołaj 114
Milewski Stanisław Aleksander 21, 75, 103, 113, 182, 207, 272-274, 278-280, 282, 293, 350, 362 pcz. zakrocz. 423
Mlicki Florian 558
Mlicki Józef wojski nurski 461, 465
Młocki Michał regim. 251
Mniszech Józef marsz. w. kor. 296
Modryński Mikołaj stol. różań. 24
Modrzycki Kazimierz 473, 476
Mokracki Franciszek 392, 469
Montmemoransowie (de Montmorency) 516
Morawiecki Krzysztof pstol. ciech. 114
Morski Antoni cześnikowicz przem. 456
Morski Marcin 456

Morsztyn Stefan Aleksander sta duninowski, dyplomata 347
Moryson (Muryson) Jan miecz. bracł. 407
Moszewicz (Mosiewicz) Antoni 564, 579
Moszyński Aleksander 113
Moszyński Gabriel 115
Moszyński Józef Mikołaj 115, 386
Moszyński Leon sta inowł. 574
Moszyński Łukasz 115
Moszyński Marcin pcz. mieln. 51, 52, 76, 157
Moszyński Marcin 114
Moszyński Mikołaj 51, 75, 104, 170
Moszyński Stanisław 176, cz. urzęd. 387
Moszyński Stefan 115
Moszyński Wojciech 528, 534
Moszyński 304, 336
Mościcki Antoni 365
Mörner (Merner) Karl Gustav gen. szwedz. 100, 107, 123
Muratowicz Grzegorz kupiec i wójt lub. 170, 194
Muryson, zob. Moryson
Mysłowski Fabian 408, 452, 526
Mysłowski Stanisław 76
Mysłowski Stanisław 580
Myśliszewski Gabriel 115, 386

Nahorecki Samuel sta kotelnicki 385
Nahorecki (Andrzej lub Antoni) starościc kotelnicki 435
Niekraszewicz Stefan wojski czernih. 114
Niemira Jan pcz. podl. 286
Niemirycz (Niemierzyc) Władysław sta tremb. 48
Niemyska Jadwiga podsędkowa lub. 47, 71, 82, 129-130
Niemyski Wojciech Kazimierz pseud. z. lub. 129, 364
Nieprzecki Florian 114, 283
Nieprzecki Józef reg. z. lub. 523, 524
Nieprzecki Józef 385
Nieprzecki Józef łow. łomż. 525, 568
Nieprzecki Józef łow. stęż. 483, 484
Nieprzecki Mikołaj 114
Nieprzecki Mikołaj Stanisław Kostka, rzekomy chor. parn. 364, kom. z. lub. 373, 376, 385, 397, 407, 423, pcz. wend. 383, 430, wger. łuk. 407, pcz. urzęd. 456, 471, 475, 476, 478, 483, pcz. lub. 527, 531, 540, 562, 568, 577, 584
Nieprzecki Mikołaj cześnikowicz bracł. 576, 581
Nieprzecki Stanisław 53, 74, 114
Nieprzecki Stanisław stol. smol., kom. gran. i reg. z. lub. 568, 582, 585
Nieprzeccy 449
Niewęgłowski Andrzej 76
Niewęgłowski Antoni 578
Niewęgłowski Jakub 114
Niewęgłowski Kazimierz 115
Niewęgłowski Maciej 115
Niewęgłowski Stanisław 76
Niezabitowski Aleksander 24, 42, 115, 207
Niezabitowski Aleksander 115
Niezabitowski Aleksander Bogusław 113
Niezabitowski Andrzej 114
Niezabitowski Daniel 114
Niezabitowski Jakub 75
Niezabitowski *Pieniek* Jan 113, 281, 284
Niezabitowski *Trojan* Jan 42, 54, 75, 81, 114, 131, 198, 201, 204, 229, 233, 241, 268, 301, 306, 309, 316, 330, 358, 359, 407, 469, 480
Niezabitowski Jan 75, 115
Niezabitowski Kazimierz 42, 114, 148
Niezabitowski Łukasz 407
Niezabitowski Mikołaj 469, 476, 495
Niezabitowski Stanisław 115
Niezabitowski Tomasz 115
Niezabitowski Wawrzyniec 115
Niezabitowski *Trojan* (syn Jana) 358, 359
Niezabitowscy 131, 137
Nosadyni Antoni Jan łow. urzęd. 406, 438, 495, 520
Nosadyni Jan chor. latycz. 344, 368, 407, 435, 438
Nosadyni Jan pcz. bielski 240, 247
Nosadyni Michał 518, 520, 521
Nosadyni Tomasz 113, 120
Nosowski Władysław 81, 114
Nowosielski Franciszek Jan sta łuk. 289, 302, 333, 338, 342, 365, 372, 406, 407, 409, 412, 414, 421, 423, 451, 456, pkom. lub. 480, 490
Nowosielski Jan sta łuk. 91, 103, 110, 112, 127, 133, 158-159, 230, 232, 236, 246, 251, 252

Nowosielski Jan Paweł starościc łuk. 408, 453, sta łuk. 485, 492, 510, klan ciech. 561, 579
Nowosielski Maciej 453
Nowosielski Wojciech Kajetan wger. gr. mieln. 457
Nowosielski łow. wiski 584-585

Oborski Krzysztof 394
Obrąpalski Jerzy 94
Ogiński Grzegorz het. pol. lit. 165
Ogiński Kazimierz Dominik wda wil. 402
Ogiński Marcjan Michał wda witeb. 402
Ogiński Michał Kazimierz pis. lit. 572
Ohryzko Jozefat 13, 18
Okniński Antoni 453
Okniński Jacenty 113
Okniński Szczęsny 453
Okniński Wojciech 366, 453
Okoński (Okuński) Franciszek chor. wojsk kor. 104, 274
Okoński 379
Okuń Józef 376
Olbięcki Klemens 490
Olbięcki Stanisław Franciszek 24, skar. woł. 89, 147, 179, 259
Olędzka stolnikowa łuk. 380
Olędzki Adrian stol. łuk. 24
Olędzki Franciszek 43, 46, stol. łuk. 52, 76, 94, 112, 163, 182, 233
Olędzki Franciszek kom. gran. łuk. 113
Olędzki Ignacy wojski łuk. 408
Olędzki Jakub chor. droh. 24
Olszeński Tomasz 532
Olszewski Antoni 114, 362
Olszewski Kazimierz 384
Olszewski Maciej 528
Olszewski Mikołaj 196
Olszewski Sebastian 366
Olszewski Stanisław 81-83
Olszewski Szymon 408
Olszewski Wojciech 366
Olszewski Wojciech Józef 366
Olszowska Katarzyna 454
Olszowski *Zychowicz* Kazimierz 457
Olszowski *Zychowicz* Maciej 457
Ołtarzewski Konstanty miecz. beł. 529, pstol. lub. 540
Omieciński Antoni 265
Opałkowski Kazimierz 469
Orzechowski *Bibersztein* Jan Karol chor. lub. 36
Orzechowski *Bibersztejn* Paweł pstol. lub. 387, 406, 437, 438, 476, 479
Orzechowski *Bibersztejn* Teodor Konstanty 24, pstol. lub. 39, 52, 61, 62, 75, 82, 83, 112, 121, 136, 140, 181, 200, 214, 231, 235-238, 242, 246, 249, 251, 256, 257, 273, 289, 337, 344, 369, 460
Orzeszek (Orzeszko) 89
Osiecki Franciszek pis. gr. buski 300
Ossowski Andrzej Leopold skar. łomż. 24, 52, 57-59, 74, 113, 158, 159, 181, 187, 209, 211, 214-217, 219, 221, 227, 231, 234, 242, 253, 258, 267, 309
Ossowski Michał 415
Ostrowski Antoni 476
Ostrowski Jan 469
Ostrowski Piotr 476, 532
Ostrowski Remigian 116
Ostrowski Stanisław 115
Ostrowski Stanisław 115
Ostrowski *Krupa* Walenty 116
Ostrowski *Mściszek* (*Mniszek*?) Walenty 116
Ostrowski Wojciech 113, 119
Oszczepalski Krzysztof 113
Oszczepalski Marcin 469, 533
Oszczepalski Mateusz 528
Otocki 264
Ożarowski Jerzy Marcin obożny kor. 402
Ożarowski Stanisław Dziersław pstol. buski 114

Pabirowski (Pobirowski) Antoni 203
Pajewski Jan 24, 140
Pakosz Stanisław 115
Pakosz 220, 229
Palkij Henryk 17
Paluzzi Settimio nuncjusz papieski w Polsce 120
Panek Agnieszka 5, 17
Papara Jan rotm. 31, 70, 87
Paskucki (Paskudzki) Tomasz 379-380
Paszkowski Jan 163
Paszkowski Kazimierz 163
Paszkowski Piotr 163
Paszkowski por. 272
Pawiński Adolf 9, 10
Pawłowski Aleksander 116
Pepłowski Jan 114-115

Pepłowski 330
Peretatkiewicz 434
Pflug Gebhard gen. rosyj. 223
Piasecki *Pierzchała* Jan 114
Piasecki Remigian stol. lub. 23, 52, 102, 112
Piątkowski Sebastian 366
Piniński Feliks kom. dobrz. 568
Piniński Józef 494
Piniński Michał cz. żytom. 240, 247
Piniński Piotr 496, 508
Piotr I Romanow car rosyj. 171, 174, 176, 181, 211-213, 219, 224-227, 252, 253, 270
Piotrkowski Aleksander 343
Piotrkowski Tomasz 469, miecz. urzęd. 495, 508, 511, 559, wojski urzęd. 578
Piotrkowski Tomasz 360 skar. nurski 407, 457
Piotrkowski Wojciech Antoni 81, 114, 392
Piotrowski Adam 495, 527, 579, wger. gr. łuk. 530, 534, 564
Piotrowski Antoni 568
Piper Carl kanc. szwedz. 110
Pisarski (Gabriel?) 25
Piskorski Szymon 115
Plater Konstanty Ludwik wda mścisł. 572
Pociej Antoni Aleksander straż. lit. 402
Pociej Ludwik Konstanty het. w. lit. 272
Podlecki Jan wojski różań. 113
Pogonowski *Kokoszka* Jan 162
Pogonowski Kazimierz 73
Pokrzywnicki Jan kan. gnieźn. i krak., ref. duchowny kor. 306
Polanowski Franciszek Baltazar 383, 385
Polanowski Kazimierz Tadeusz sta salnicki 299, 306, 308, 315, 320, 329, 337 pstol. buski 383, 385
Polanowski Krzysztof Stanisław 113, 169, 190, 209, 233, 241, cz. dobrz. 351, 352, 385, 391, cz. urzęd. 406
Polikowski Walenty 97
Poliński Jan 435, 436 wger. gr. łuk. 536, 537
Połonski gen. rosyj. 217, 228
Pomianowski Andrzej 283
Poniatowska 149
Poniatowski Kazimierz 486
Poniatowski Marcin 235, 254, 269, 306
Poniatowski Michał 113
Poniatowski 540
Poniatowski Piotr 475, 525
Poniatowski Stanisław wda mazow. i regim. kor. 401-403, 426, 435 klan krak. 559, sta lub. 403
Poniatowski Stanisław 39, 44, 74, 114, 131, cz. żytom. 42, 129, 181, 206, 215, 235 (błędnie: tremb.), 251, 266, 269, 276, 280, 284-287, 290
Poniński Antoni inst. kor., marsz. konfed. warsz. 439
Popiel Krzysztof sta tuczapski 572
Popławski Józef 366
Popławski *Jaroszowic* Maciej 162
Popławski Tomasz 453
Poraziński Jarosław 17
Postupalaska Zofia 455
Potępski (Potempski) Józef wojski tremb. 113, 172, 173, 177-179, 182, 183, 188, 189, 195, 196, 208, 305
Potępski (Potempski) Stefan 52
Potępski (Potempski) 301
Potęski (Potępski?) 24
Potocka Marianna z Kątskich 442
Potocka łowczyna bracł. 104
Potocki Antoni Michał wda beł. 402
Potocki Eustachy sta tłumacki 406, 510, 513, 519, sta urzęd. 485, 492, cz. kor. 539, gen. artyl. 571
Potocki Franciszek Salezy wda kij. 572
Potocki Jerzy sta tłumacki 273, 282, 288, 406
Potocki Joachim gen.-lejtn., komendant twierdzy kamienieckiej 571
Potocki Józef Felicjan sta beł. 273
Potocki Józef Stanisław wda kij. 135, 366-367, 402, klan krak., het. w. kor. 468, 510, 520
Potocki Ksawery sta leżajski 552
Potocki Stanisław sta leżajski 551
Potocki Stanisław Władysław straż. lit., sta hrubieszowski 256, 259, 273, 282, 288, 293
Potocki Stefan Aleksander straż. kor. 48, 225
Potocki Teodor Andrzej prymas 404, 405, 461
Prażmowski Michał sta mszczonowski 506
Promiński (Promieński) Antoni (Paweł Antoni) skar. żytom. 114, 387
Pruszyński Ignacy (Józef Ignacy) cz. żytom. 528, 529
Pruszyński Jerzy Jan sta nosowski 444

Przebendowski Jan Jerzy psk. kor. 84, 86, 234, 239, 289, 308
Przegaliński Paweł 532
Przewłocki Wawrzyniec 356
Przezdziecki Marcin 469
Przyboś Kazimierz 18
Pszonka Bogusław miecz. lub. i pwda lub. 24, 50, 52, 67, 74, 104, 114, 149, 174-179, 181, 183, 185, 190, 192, 197, 201, 252, 263, 298, pwda lub. 302, 306, 308, 310, 320, 328, 337, 353, 359, 369, 373, 411
Pszonka Bogusław tow. pancerny 240
Pszonka Jan 283, miecz. lub. 302, 323-325, 328, 331, 334, 337, 448, pcz. lub. 373
Pszonka Krzysztof miecznikowicz lub. 407, 411, 431, 434, 448, 449, miecz. lub. 475
Pszonka Krzysztof 495
Pszonka Marcin miecznikowicz lub. 298
Pulikowski Mikołaj 579
Pulkowski Łukasz 534
Puzyna Michał sta wiski 232, 236, 251, 270

Rachuba Andrzej 18
Raczyński Alojzy Franciszek reg. gr. krasn. 456
Radłowski Andrzej 536, 537
Radłowski Michał 507
Radomyski reg. z. łuk. 555
Radomyski Franciszek 82
Radomyski Krzysztof 291, 295, 297
Radomyski Tomasz kom. z. łuk. 580
Radomyski Tomasz Kajetan wger. gr. łuk. 508, 511
Radoryski Stanisław 111, 116
Radziejowski Antoni 568
Radziejowski Michał Stefan prymas 36, 54, 120
Radzikowski Jakub 182, 408
Radzikowski Jan 366
Radzikowski Karol 527
Radzikowski Ludwik 528
Radzikowski Mateusz wger. gr. łuk. 535, 536, 549-551, 554, 561
Radzikowski Mateusz Franciszek 452
Radzikowski Michał reg. gr. łuk. 101, 232
Radzikowski Wawrzyniec 115, pwda łuk. i wger. łuk. 178, 183, 232, 261, 275
Radzikowski Wojciech 366
Radzimiński Adam pkom. infl. 407 (błędnie?: różań.), 423, 435, 438, 440
Radzimiński Adam pcz. owr. 560
Radzimiński Ksawery cz. lub. 584
Radzimiński Stanisław 385, sta trechtymirowski 407, 426, 471
Radziwiłł Bogusław kon. lit. 416
Radziwiłł Jan Mikołaj Aleksander kraj. lit. 64
Radziwiłł Karol Stanisław miecz. lit. 572
Radziwiłł Michał Kazimierz kon. lit. 402
Radziwiłłowa (Anna Katarzyna z Sanguszków) kanclerzyna lit. 416
Rahoza Wojciech 376
Rakoczy Franciszek II książę węgierski 193
Rakowski Michał 568
Raszewski Franciszek 438
Raszewski (Raszowski) Franciszek pstol. liwski 407
Raszewski Józef 521, 522
Rawski (Rowski) Jacek pstol. bracł. 70
Rembieliński Franciszek wger. gr. łuk. 568
Rogowski Franciszek chor. parn. 559
Rojek Stanisław 354, 376, 392, 447
Rojewski Jacek 114
Rojewski Jakub chor. parn. 342
Rojewski Jan 474
Rojewski (Rojowski) Jan chorążyc parn. 407, 423, chor. parn. 478, 482
Rojewski Józef podczaszyc urzęd. 551
Rojewski Józef stolnikowicz urzęd. 564, 583
Rojewski Tomasz Jędrzej łow. dobrz. 534, 549-551
Rojewscy podczaszowie urzęd. 507, 547
Rola Maciej 539, 564
Rola Marcin Kazimierz 50
Romanowicz Jan Dominik pis. dekretowy lit. 112
Romanowski Michał podkomorzyc chełm. 166
Romanowski Michał Konstanty 115
Romanowski 344
Rop płk. saski 243
Roszkowski Felicjan 478, 495
Rościszewski Ignacy 469
Rowiński Hilary 398
Rowski, zob. Rawski
Rozeński Jan 57
Rozwadowska Agnieszka 139
Rozwadowska Zofia 138
Rozwadowski Andrzej sędzic łuk. 40

Rozwadowski Antoni sędzic z. łuk. 39-41, 44, 52, 54
Rozwadowski Antoni 408
Rozwadowski Florian pcz. kij. 140
Rozwadowski Jacek chorążyc łuk. 552, 556
Rozwadowski Jan 139
Rozwadowski Jerzy 139
Rozwadowski Józef 115
Rozwadowski Maciej 568
Rozwadowski *Biskup* Maciej 138
Rozwadowski *Ożóg* Maciej 139
Rozwadowski Michał chorążyc łuk. 300, 355, 368, stol. łuk. 380, 383, 387, 395, 406, 448, 449, 456
Rozwadowski Paweł 139
Rozwadowski Piotr sędzic łuk. 44, 103, 108
Rozwadowski Stanisław chor. łuk. 24, 39, 44, 52, 75, 112, 140, 158, 161, 163, 171, 177, 182, 188, 203, 207, 220-222, 251, 286, 300, 320, 337, 366, 367
Rozwadowski Tomasz 138
Rozwadowski Wacław 40, 127, 132
Rucki (Rudzki?) Marcin 115
Rudnicki Jakub 75
Rudziński Józef cz. łuk. 20, 24, 93
Rudziński Kazimierz klan czerski 402
Rusieccy 532
Rybczowski (Rybczewski) Daniel 115
Rybiński Jakub Zygmunt wda chełmiń. 349
Rylski *Ścibor* Ludwik 114
Ryszkowski Franciszek 25
Ryszkowski Jan 365
Ryszkowski Marcin 528, 532, wger. łuk. 553, 579, 583, 585
Ryszkowski Michał pcz. łuk. 19, 24, 52, 59, 61, 62, 74, 82, 91, 109-113, 116, 124-127, 130, 132, 138, 156, 157, 159, 165, 194, 206, 209, 211, 251, 252, 259, 277, 282, 289
Ryszkowski Mikołaj 115
Rzeczycki Andrzej 513
Rzeczycki Gabriel 54
Rzepecki Stanisław 24, 52, wojski lub. 106, 113, 177, 181, 188, 196, 265, 266, 314
Rzewuski *Bejdo* Andrzej 408
Rzewuski Antoni (Franciszek) wojski łuk. 523, 524, 561
Rzewuski *Bejdo* Franciszek Michał 300, 355, skar. łuk. 400, 403, 408, 415, 423, 430, 440, 443, 445, 449, 469, 475, 506
Rzewuski Jakub 568
Rzewuski *Bejdo* Jan Stanisław łow. droh. 25
Rzewuski Józef miecz. mieln. 535
Rzewuski *Bejdo* Stanisław łow. łuk. 381, 423, 426
Rzewuski *Bejdo* Stanisław stol. łuk. 475, 511, chor. łuk. 513, 519
Rzewuski Stanisław Mateusz het. pol. kor. 191, 194, 228, 235, 240, 257, 270, 274, 275, 289, 323
Rzymowski Paweł 476, 533
Rzymowski Przecław 116
Rzymowski Stanisław 162
Rzymowski Wawrzyniec 162

Sadowski 371
Sadurski Aleksander 114
Samborowicz Jakub rajca lub. 264
Samson Franciszek 115
Sanguszko Paweł Karol marsz. lit. 572
Sapieha Benedykt Paweł psk. lit. 19
Sapieha Jan Fryderyk klan trocki 402
Sapieha Józef Franciszek psk. nadw. lit. 402
Sapieha Kazimierz Jan Paweł wda wil. 26, 27, 100
Sapieha Michał Antoni wda podl. 521
Sapieha Michał Franciszek kon. lit. 63
Sapieha Michał Józef wda podl. 402
Sarnecki Daniel 408
Sarnecki Jan Teodor 115
Sarnecki Michał Stanisław wger. gr. łuk. 25, 82, reg. z. lub. 202
Sarnecki 21
Sasinowski Jakub 396
Schtoltz płk. rosyj. 172
Scypion (Scipio del Campo) Ignacy sta lidzki 503, 509
Scypion (Scipio del Campo) Józef sta lidzki 402
Scypionowie (Scipio del Campo) 264
Sedlnicki Karol Józef psk. kor. 503
Siedliska Rozalia 455
Siedliski Aleksander cz. liwski 457
Sieniawska Elżbieta Helena hetmanowa w. kor. 263, 330, 345
Sieniawski Adam Mikołaj het. w. kor. i klan krak. 87, 171, 191, 232, 244, 270, 279, 317, 320, 322, 368
Siestrzewitowski Michał 453
Sikorski Wawrzyniec kan. zamoj. 120-121
Sikorski (Aleksander?) 188

Skarszewski *Leszczyc* Franciszek 376, 407, 435, 471
Skarszewski Franciszek skar. sieradz. 449, 480, 481, 495
Skarszewski Kajetan 568, subd. gr. lub. 581, 582
Skąpski Stefan 113
Skąpski Stefan 366, 367
Skolimowski Stanisław 115
Skórkowski *Saryusz* Stanisław 114
Skórski Aleksander 365
Skórski Andrzej 115
Skrzetuski Józef pstol. bracł. 448, 450
Skrzyniecki, zob. Krzyniecki
Skrzyszewski 359
Sławiński Józef 438
Słoniewska (Celeryna z Sarbiewskich) chorążyna bydg. 264
Słoniewski Mikołaj chor. bydg. 28, 52, 54, 114, 169, 174
Słotwiński Adam Sięgniew 114
Słotwiński Ewaryst 115
Słotwiński Franciszek 350
Słotwiński Krzysztof 579
Słotwiński Siegniew 528
Słotwiński Tomasz 113
Sługocki Jan 115
Sługocki Stanisław stol. chełm. 441, 476, 567, klan lub. 573, 575, 576, 577, 581, 582, 584
Snitowski (Śnitowski) Hipolit Aleksander chor. owr. 24
Snitowski S. T. 114
Sobański Wojciech reg. z. lub. 362, miecz. nowogr. i reg. gr. latycz. 387
Sobieska Maria Kazimiera królowa 26, 27, 29
Sobieski Jakub Ludwik królewicz 27, 29, 155, 190, 461
Sobieski Jan, zob. Jan III Sobieski
Sobieski Konstanty Władysław królewicz 153
Sobieszczański *Goraj* Adam 539
Sobieszczański *Piorun* Aleksander 115
Sobieszczański *Reguła* Andrzej (Jędrzej) 115
Sobieszczański *Rożniata* Andrzej 114
Sobieszczański Antoni 49
Sobieszczański *Bernatowicz* (*Bernat*) Antoni 383, 385,
Sobieszczański Antoni 469
Sobieszczański *Skos* Antoni 539
Sobieszczański *Goraj* Antoni 495, 532, 564, 579
Sobieszczański *Regmunt* Antoni 495
Sobieszczański *Wit* Franciszek 528
Sobieszczański Jakub 495
Sobieszczański *Goraj* Jan 366, 367
Sobieszczański Jan 254
Sobieszczański Jędrzej 528
Sobieszczański *Goraj* Jędrzej 495
Sobieszczański *Goraj* Józef 495, 532, 564, 579
Sobieszczański *Skos* Marcin 539, 549-551, 555, łow. infl. 568, 578, 582, 584
Sobieszczański Marcin Zygmunt 114
Sobieszczański Marek 115
Sobieszczański Michał 115
Sobieszczański Michał 534
Sobieszczański *Reguła* Mikołaj 113
Sobieszczański Mikołaj 254
Sobieszczański Paweł 116
Sobieszczański Paweł 532
Sobieszczański *Piorun* Paweł 579
Sobieszczański *Job* Stanisław 387, 533
Sobieszczański *Job Rożniata* Stanisław 476
Sobieszczański *Skarbek* Stanisław 75
Sobieszczański *Górny* Wojciech 568, 579
Sobieszczański *Reguła* Wojciech 469
Sobieszczański *Wit* Wojciech 114
Sobieszczański *Wit* Wojciech 116
Sobieszczański *Bernat* 115
Sobieszczański *Górny* 473
Sobieszczański *Job* 528
Sobieszczański *Wit* 533, 579
Sobieszczańscy 473, 474
Sołłohub Józef 457
Sołtyk Józef pcz. podol. 318, 344
Sołtyk Kajetan prob. gnieźn. 498 , 510, bp krak. 562
Sołtyk Maciej kasztelanic lub. 473
Sołtyk Tomasz kasztelanic lub. 463, stol. lub. 510 , 511, chor. lub. 538, 540, 557, pkom. lub. 558, 562, wda łęczyc. 572
Sołtykowie 471
Sokołowski Michał 565
Sosnowski Gabriel 384, 387, 408, 475, 528, 530, 534, 538,
Sowiński Franciszek 396
Stadniccy 395
Stanek Wojciech 18
Stanisław I Leszczyński król 164, 427-435
Starzyński Stanisław 76

Stawski Jerzy 81
Stempkowski Gabriel stol. czernih. 114
Stępkowski Władysław 530, 533
Stępniewski *Saryusz* Zygmunt 113
Stocka Zofia 138
Stocki Jerzy 138
Stocki Kazimierz 366
Stocki *Kwaśnik* Mikołaj 138
Stocki Stanisław 162
Stoiński Antoni pstol. łuk. 233, 249, 251, 262, 290, 293, 308, 317, 342
Stoiński Antoni 387
Stoiński Dominik Stanisław cz. tremb. i kom. z. lub. 376, 383, miecz. urzęd. 385, 387, 389, 395, 396, miecz. urzęd. i sęd. gr. lub. 406, 410, 411, 427, 430, 433, 434, 444, 456, 466, 467, stol. lub. 476, 480, sęd. z. lub. 481, 495, 496, 509, 512, 540, 547, 551, 557, 566, 568, 574, 575
Stoiński Franciszek sęd. z. lub. 20, 23, 311, 332
Stoiński Ignacy 518, 521, kom. z. lub. 523, 524, 540, 557, pwda lub. 562, 577, 583
Stoiński Jacek (Hiacynt) stol. droh. 42, 76, 77, 101, 104, 105, 112, 145, 160, 163, 168, 170, 172, 173, 181, 200, 201, 204, 207, 218, 219, 221, 248, 263, 268, 281, 293, 303, sęd. gr. lub. 263, 268, 281, 312, 329, łow. lub. 312, 329, sęd. z. lub. 311, 332, 359, 362, 376, 383, 385, 395, 406, 415, 422, 433, 438, 443, 444, 448, 449, 451, 456, 460, 476, 488, 504, 545, 572, klan wiski 470, 472
Stoiński Jacek sędzic z. lub. 485
Stoiński Józef podczaszyc łuk. 538
Stoiński Józef sędzic łuk. 408
Stoiński Ksawery sędzic z. lub. 583, 585
Stoiński Marek cz. beł. 23, 47, 71
Stoiński Michał kom. z. lub. 520
Stoiński Paweł sędzoc lub. 103, 395, pstol. buski 325, 333, 365, 383, 384, 452, 456, sęd. gr. łuk. 384, 390, 395, 396, 408, 423, 437, 491-493
Stoiński Remigian łow. latycz. 320, 337, 368, 377, 388, 390, 391, 395, 408, 423, 437, 439, 446, 467, 472, 473, 510, sęd. Tryb. Zamoj. 377
Stoiński Remigian łow. łuk. 456
Stoiński Stanisław sędzic z. lub. 25
Stoiński Stanisław sędzic z. lub. 550
Stoiński Wacław pstol. kij. 147
Stoiński Wojciech 116
Stoiński 310, 337
Struś Felicjan (Feliks) Wawrzyniec 323, sęd. gr. kazimierski 383, 396, 407
Stryjeński Zygmunt 540
Stryjeński (Zygmunt?) oberstlejtnant wojsk kor. 407
Strykowski (Stryjkowski?) Antoni 469, 475,
Strzelecki Antoni 530
Strzelecki Jakub 247, 251, 255
Strzelecki Jan 76
Strzelecki Stanisław 114
Strzelecki 350
Suchodolska Ewa (z Szaniawskich) kasztelanowa lub. 507, 547
Suchodolski Adam pcz. i sędz. z. krasn. 483, pis. z. lub. 484, 493, 494, 512, 568
Suchodolski Aleksander 385, 407, 475, 476
Suchodolski Aleksander 326, łow. lub. 334, 395, 406, 446, 476
Suchodolski Aleksander skar. żytom. 471, 522, 568, 574
Suchodolski Andrzej miecz. lub. 19, 21, 23-24
Suchodolski Andrzej miecz. lub. 208, 210
Suchodolski Antoni 387, podczaszyc win. 521, 522, kom. gran. lub. 559, 562, 577
Suchodolski Bogusław 114, 129
Suchodolski Franciszek 362
Suchodolski Ignacy miecznikowicz urzęd. 583, 585
Suchodolski Józef 476
Suchodolski Józef miecz. urzęd. 577, 578, 582
Suchodolski Józef pcz. win. 469, 475, 480, 481, 527
Suchodolski Krzysztof 113
Suchodolski Maciej (Mateusz) 210, wger. lub. 259, 300, 315, kom. z. lub. 362, pis. gr. lub. 373, 385, 387, 390, 391, miecz. łuk. 390, 406, 422-423, 426, 430, 433, 437, 439, psta lub. 406, 422, 426, 430, chor. lub. 440, 445, 456, 466, 467, klan lub. 474, 476, 478-486, 491, 492, 493, 498, 507, 508, 512
Suchodolski Michał Maurycy miecznikowicz łuk. 407, wger. lub., pcz. krasn. 491-493, 509
Suchodolski Teodor 24, łow. lub. 39, 48, 52, 86, 92, 113, 150, 151, 164, 171, 181, 203,

207, 216, 220, 233, 240, 249, 251, 253, 260, 267, 272, 291, 295, 297, 298, 304, 306, 355, 446
Suchodolski Teodor sta omelnicki 532
Suchodolski Tomasz 549-551, skarbnikowicz żytom., kom. gran. lub. 568, 574
Suchodolski Zbigniew skar. lub. 24, 39, 48, 52, pcz. lub. 76, 86, 181
Suchodolski 540
Suchodolscy 130, 449
Suffczyński Jan chorążyc łuk. 60, 92
Suffczyński Karol 115
Suffczyński Kazimierz Sylwester skar. łuk. 19, 20, 22-24, 39, 52-54, 60, 61, 72, 73, 75-77, 81-83, 89, 113, 119, cz. łuk. 186, 187, 192, 196, 197, 204, 230, 233, 246, 252, 256, 266-267, 269, 270, 273, 281, 289, 290, 293, 294, stol. łuk. 342, 360, 362, 363, pis. z. lub. 363, 365, 372, 383, 385, 387, 395, 399, 400, 406, 410, 422, 433, 437, 449, 452, 527
Suffczyński Stanisław Florian (Flawian) pcz. łuk. i pis. gr. lub. 423, 441, 452
Suffczyński Tomasz sta zbuczyński 407, łow. łuk. 475, 510, stol. łuk. 527, 535-537
Suffczyński pcz. liwski 520
Sulej Wojciech Aleksander 366
Sułowiecki Stanisław 579
Suski Michał Rajmund 163
Sybilski Jan Paweł płk. 440
Szabrański Andrzej 534
Szabrański Karol 528, 529, 534
Szabrański Stanisław 75, rzekomy cz. parn. 114, 116
Szalkiewicz *Montwid* Antoni deputat Tryb. Kor. 387
Szaniawski Adam Kazimierz pis. z. łuk. 24, 38, 39, 52, 58, pis. z. lub. i psta lub. 77, 113, 122, 133, 127, 136, 159, 163, klan lub. 165, 168, 170, 176, 181, 189, 191, 204, 208, 209, 245, 270, 275, 285, 301, 353, 355, 364-367, 369
Szaniawski Andrzej łow. owr. 167, 172, 182, 304, 356
Szaniawski Andrzej stol. czernih. 415, 469, 475
Szaniawski Antoni łowczyc owr., wger. gr. łuk. 552, 556, 561
Szaniawski Antoni skar. dobrz. 525, 528, 529, 533, 537, pseud. z. łuk. 561, 574, 575
Szaniawski Antoni 527, 532
Szaniawski Dionizy Franciszek wger. gr. łuk. 508, 511, 565
Szaniawski Franciszek cz. owr. 25, 39, 43, 75, 76, 92, łow. łuk. 102, 103, 113, 131, 137, 157, 169, 172, 178, 181, 183
Szaniawski Franciszek 355
Szaniawski Jakub Sebald 23, 39, 43, 46, 52, rzekomy cz. rawski 25, stol. łuk. 176, sta hadziacki 148, 176, 181
Szaniawski Jan 170, 182, 189, 220
Szaniawski Jan 187
Szaniawski Jan 366, 367, 407, 408, 453
Szaniawski Jerzy Ignacy cz. lub. 475
Szaniawski Józef 74, 182, skar. łuk. 355, wojski lub. 366, 367, 375, 376
Szaniawski Kazimierz 182, 220
Szaniawski Konstanty chor. panc. 562, 565
Szaniawski Konstanty Felicjan bp krak. 368, 504
Szaniawski Marcin miecz. witeb. 331, 350
Szaniawski Marcin Franciszek 362
Szaniawski Samson Andrzej 113
Szaniawski Stanisław 300, 353
Szaniawski Stanisław Mateusz skar. łuk. 378, 383, wojski lub. 397, 408, 410, 452, 456, 469, 471
Szaniawski Tomasz reg. z. łuk. 76, 101, 128, 131, 148, wojski łuk. 173, 182, 190, 193, 230 (błędnie: Stanisław), 233, 304, 318, pstol. łuk. 408
Szaniawski Tomasz wojszczyc lub. 536, 537, 561
Szaniawski Wojciech 208
Szaniawski Wojciech 453
Szaniawscy 504
Szawelier (Chevalier?) płk. rosyj. 258
Szczucka 533
Szczucki Stanisław 113
Szczucki Stefan 54
Szczucki Stefan 524, 528
Szczuka Jan pcz. wiski i sta wąwolnicki 112, 131, 137, 148, 159
Szczuka Marcin Leopold sta wąwolnicki 407
Szczuka Stanisław Antoni pkanc. lit. 91, 96, 97, 100, 102, 158, 170, 182, 189, 237, sta lub. 237
Szczuka Wacław sta wąwolnicki 103
Szczurowski Marcin 114

Szczygielski Antoni 452
Szczygielski *Dunin* Antoni wojski podl. 383, 408, 457
Szczygielski *Dunin* Jan 365
Szczygielski *Dunin* Józef 475, 579
Szczygielski *Dunin* Kazimierz 76
Szczygielski *Dunin* Leopold 25, 52, 148
Szczygielski *Dunin* Łukasz 365
Szczygielski Wojciech 528
Szczygielski Wojciech Józef 453
Szczygieł Ryszard 18
Szembek Ewa z Leszczyńskich 418
Szembek Jan kanc. w. kor. 313, 418
Szembek Stanisław cz. lub. 372
Szembek Stanisław prymas 176, 179, 297, 307, 313
Szpakowski Antoni 475
Szymańska Anna 455
Szymański Michał 455

Ścibor Piotr 115
Świderski Antoni 476
Świderski Stanisław 352
Świerzewski Jan 523
Świrski Jan Antoni 37, kom. z. lub. i burg. czernih. 92, 94, 130, 241
Świrski 113

Tanbenheim mjr 361
Tański 188, 217
Tarkowski Adam 366
Tarło Adam Piotr wojewodzic lub. 23, wda lub. 165, 176, 181, 204, 245, 288, 298, 311, 363, 364
Tarło Adam sta jasielski 398-400, 404, 406, 409, 411, 412, 414, 421, 427, wda lub. 486
Tarło Adam sta goszczyński 457
Tarło Antoni sta złotoryjski 423
Tarło Hieronim wojewodzic lub. 248, 352
Tarło Jan wojewodzic lub. 165, 197-199, 221, 222, 230, 244, 246, 248, 256, 257, 266-268, 270, 283, 285, 297, 299, 301, 306, sta tremb. 199, 202, 203, 206, sęd. z. lub. 311, 312, 314, 320, 322, 325, 328, pstol. lit. 347, 350, 353, wda lub. 368, 369, 372, 376, 378, 383, 390, 397, 402, 406, 421, 427, 428, 433, wda sand. 486, 498, 500, sta grab. i jasielski 445, 446
Tarło Karol sta stęż. 373
Tarło Michał sta złotoryjski 406
Tarło Stanisław wda lub. 57, 96, 112
Tarnawiecki Józef 457
Tchórzewski Feliks (Felicjan) 75, 113, 148
Tchórzewski Józef 538
Tchórzewski Marcin 407, 408
Ternes Jerzy 13, 17
Tęgoborski Stanisław sta małogoski i bachm. wielicki 65
Tokarski Paweł 455
Tokarzewscy 462
Tokarzewski Antoni 114, 283, pcz. słonim. 416, 423, 430, 434
Tokarzewski Józef sta świdnicki 426, 435, 463, 470, 476
Tokarzewski 471
Tomaszewicz Władysław 408
Tomicki Augustyn 316
Tomicki Stanisław 113
Tomicki (Tomecki) Wojciech 387, 528, 533, 579
Tomkiewicz rotm. 272
Towiański Krzysztof Mikołaj pcz. kor. 64, 84
Trembiński (Trębiński) Aleksander Jan kan. chełm., adiak. lub. 464
Trembiński (Trębiński) Jacek podczaszyc tremb. i por. 520, 529, 530, 541, 550, 558, 559, stol. urzęd. 564, 568, chor. urzęd. 574, 577
Trembiński (Trębiński) *Bibersztein* Marcin 114, pcz. tremb. 117, 215, 230, 231, 254, 341, 342, 378, chor. lub. 387, 390, 395, 422
Trembiński (Trębiński) Marcin 559
Trembiński (Trębiński) Remigian 476
Trembiński (Trębiński) Stefan 385, pcz. tremb. 407, 422, 430, 434, 435, 443
Trembiński (Trębiński) Walerian pcz. tremb. 315, 385, pcz. lub. 476, pseud. z. lub. 482, 495, 496, 509
Trembiński (Trębiński) Walerian pcz. łuk. i płk. 456, 457
Truszkiewicz Stanisław 114
Truszkowski Antoni 530
Trzciński Antoni 376, cz. różań. 391, 438, 483, 484, 512, 564, 574, 576
Trzciński Antoni 475
Trzciński Błażej 530
Trzciński Franciszek 268
Trzciński Franciszek cz. mieln. 480
Trzciński Franciszek 532, 579
Trzciński Franciszek (w.l.?) 375, 376

Trzciński Jan 257
Trzciński Józef 530, 568
Trzciński Kazimierz (syn Jana) 257, 387
Trzciński Michał miecz. mścisł. 212, 230 (błędnie: Stanisław), 232, 241 (błędnie: bracł.), 246, 251, 254, 257, 267 (błędnie: Mikołaj), 268, 271, 275, 279, 280, 286, 289, 304, 305, 308
Trzciński Michał Łukasz miecznikowicz lub. kom. gran. lub. 495, 520, 527, skar. urzęd. 531, 558-560, miecz. urzęd. 568, stol. urzęd. 574, 577, 584
Trzciński Michał Stefan skar. lub. 326, 334, 342 (błędnie: Mikołaj), 362, 367, 369, 370, 371, 373, stol. lub. i sęd. gr. lub. 380, 383, 385, 389, 390, 392, 395, stol. lub. 406, 422, 430, 433, 435, 440, 448 , 449, 467, chor. lub. 475, 476, 478
Trzciński Michał miecz. lub. 478
Trzciński Michał wojski żytom. 407
Trzciński Michał cz. radom. 407
Trzciński Michał 113
Trzciński Michał 383, 385, 396
Trzciński Mikołaj chorążyc lub. 557, 559
Trzciński Piotr chorążyc lub., miecz. mścisł. 493, 494,
Trzciński Remigian 385
Trzciński Stanisław 250, 383, 387, 395, 475, 540
Trzciński Stanisław Antoni 376, kom. z. łuk. 475, skar. łuk. 478, 481, 484, chor. urzęd. 495, 513, 518, 519, 521, 523, 524, 541, 550, 553, 554, 557, chor. lub. 558, 559, 563
Trzciński Stanisław stol. latycz.
Trzciński Stanisław (syn Jana) 257, stol. żydacz. 392, 393, 407 (błędnie: Michał), 423, 431, 434, 449, 463, 469, kom. z. lub. 468
Trzciński Stanisław cz. żydacz. 456
Trzciński Wiktoryn 565, cześnikowicz różań. 573, 575
Trzciński 409
Turski Walerian 147, kom. z. łuk. 51
Tuszowski Antoni 387, 456, 475, 476, 493, 494, 528, 540
Tuszowski Antoni skar. halicki 478
Tuszowski Franciszek 539, 584
Tuszowski Józef 584
Tuszowski Krzysztof 115, 260
Tuszowski Stanisław pstol. bracł. 478
Tuszowski Stanisław miecz. żytom. 482
Tuszowski Stanisław skar. żytom. 552, 556
Tuszowski Stanisław 475, 476, 495, 528, 564, 578, 583
Tuszowscy 469
Twardowski Ignacy klan pozn. 572
Twarowski Mikołaj Jan 452, kom. gran. lub. i łuk. 521, 522, 536

Udrycki Maciej 190, 197
Ujma Magdalena 5, 17
Umiastowski Jan 162
Umiastowski Krzysztof 162
Umiastowski Paweł 162, 163
Uniszowski *Uchacz* Dominik 57, 75, 116, 330
Uniszowski (Uniszewski) Jan 24, 42
Uniszowski Urban Antoni 113
Uniszowski 211
Urban Wacław 18
Urwanowicz Jerzy 12, 18
Ustrzycki Stanisław cz. buski 451

Walawski Franciszek 283
Walawski Jan Antoni 114
Waliski Jan burg. lub. 267, 335
Walknowski Paweł 115
Waśniewski Wojciech 579
Wągrodzki Kazimierz 528, 530
Wąsowicz *Dunin* Michał łow. inowr. 24
Wąsowicz 488
Weisbach Johann Bernhardt gen. saski 243, 249
Wełnicki Jakub 60
Wentycki Jakub 113
Wereszczyński Józef 114
Węgliński Aleksander 481, 485
Węgliński (Węgleński) Benedykt 395, 469, łow. latycz. 407 (błędnie: żytom.), 423 (błędnie: żydacz.), 471 (błędnie: cz.), 481, 495, 532
Węgliński Józef 81, 113
Węgliński Krzysztof 169
Węgliński Krzysztof łowczyc łomż. (latycz.?) 568
Węgliński Michał 115
Węgliński (Węgleński) Mikołaj 114, 182, 250
Wężyk Dominik 530, stol. inowł. 582
Wielobycki Jan 476
Wielopolski Jan wda sand. 529, 541, 550, 558, 559

Wielożeński bonifrater lub. 254
Wierzajski Stanisław 533
Wierzbicki Adam pcz. wiski 108
Wierzbicki Antoni 386, 495, 528, 533
Wierzbicki Jacek 576
Wierzbicki Jakub burg. wiski 491-493
Wierzbicki Jakub plenipotent woj. lub. 495, 527, 528, 529, 531, 532, 534 , 553, 554, 555, chor. żytom. 577, 578
Wierzbicki Jan pcz. podl. 214
Wierzbicki Jan 407, 469
Wierzbicki Jan Franciszek 113, 264, reg. z. lub. 362, chor. żytom. 395, 423
Wierzbicki Leszek 13, 17
Wieszczycki Adam 116, pcz. wiski 119
Wieszczycki Karol pcz. wiski 400, 403, 408, 415, 437, 438, 440, 443, 472,
Wilczewski Kazimierz cz. malb. 25
Wilczopolski *Pszczółka* Aleksander Kazimierz pcz. owr. i sęd. gr. kij. 87
Wilczopolski Antoni 113
Wilczopolski *Pszczółka* Jan 115, 336
Wilczopolski *Pszczółka* Mikołaj 305, 323, 331, stol. czernih. 374
Wilczopolski Piotr 24, 75
Wilczopolski Piotr Józef 114
Wilczopolski 87
Wilczyński 21, 139
Wilczyńscy 139
Winiarski Jan 375
Winnicki Jan 113
Wiński Adam 395
Wiśniowiecki Janusz Antoni wda krak. 259, 263, 267
Wiśniowiecki *Korybut* Michał Serwacy het. pol. lit. 157, 225, kanc. w. lit. i regim. lit. 402
Wiśniowski Andrzej 115
Witkowski Antoni łowczyc czernih. 568, 576, 581
Wkryński (Wskrzyński) Zygmunt 76
Włodek Adam łow. żydacz. 532, 534
Włodek Michał 568
Włodek Remigian 115
Wodzicki Michał pkanc. kor. 574
Wodzińska Joanna 394, 395
Wodzińska Konstancja 394
Wodziński Wiktoryn 394
Wojakowski Jan 404
Wojciechowski Kazimierz stol. różań. 478
Wojnarowski Jan 530
Wojszycki (Woyszycki) Mateusz susc. z. lub. 568
Wojtkowski Józef Seweryn wger. łuk. 163
Wolski Andrzej cz. żytom. 395
Wolski Józef klan lub. 519, 521, 523, 531
Wołk 354
Woronicz Antoni pcz. kij. 24, 76, 92, 113
Woronicz Jan stol. kij. 112, 120 (błędnie: pstol.), 165, 167, 171-172, 176, 181
Woroniecki 350
Wroczyński Jan 56
Wronowski Bogusław stolnikowicz wyszogr. 467, 527, pcz. zakrocz. 552, 556
Wronowski Michał Ignacy stol. wyszogr. 387, 407, 456, 470, 473
Wronowski Tomasz 527, stol. wyszogr. 532
Wronowski stol. różań. 449
Wróblewski Jan 338
Wróblewski Tomasz 373
Wskrzyński, zob. Wkryński
Wybranowski Ignacy chorążyc lub. 539, 552, 556
Wybranowski Józef skarbnikowicz lub. 581, 582
Wybranowski Mikołaj łow. łuk. 241, 244, 247, 251, 253, 254, 256-258, 262, 265, 274
Wybranowski Mikołaj skar. beł. 24, 38, 39, 41, 52, 58, 76, 77, 91, 92, 104, 117, 166, 177, 181, 182, 188, 196, 197, 204, 229-231, 241
Wybranowski Mikołaj skarbnikowicz lub. 496, 509, 510
Wybranowski Romuald 368, 373, 376, skar. lub. 378, 381, 383, 387, chor. urzęd. 390, 406, 421, 423, 435, 449, 457, 475, 476, 478, 479, chor. lub. 485, 492, 495, 510, 511, 512
Wybranowski Stanisław Leon łowczyc łuk. 378, skar. lub. 400, 406, 410, 422, 430, 434, 448, 449, 468, 475, 476, 478, 482, 495, 496, 507, 508, 510, 511, 539, 547, 562, 574
Wybranowski Stanisław 527, 531, 534 , 551, 552, 553, chor. lub. 569, 573, 577
Wygonowski Dominik pcz. czernih. 365
Wykowski Kazimierz 387
Wysłouch Kazimierz 114
Wysocki Adam 113
Wysocki Andrzej (Jędrzej) 115
Wysocki Jakub 385, 407, 449, 527

Wysocki *Goraj* [*Górny*] Jakub 383-385, 407, 456
[Wysocki?] *Górny* Jan 115
Wysocki Józef dworz. król. i kpt. wojsk kor. 289
Wysocki *Górny* Kazimierz 495
Wysocki Ludwik 113
Wysocki Maciej 385
Wysocki Piotr 555, 556, 563, 580
Wysocki *Górny* Stanisław 115
Wysocki Stefan 114
Wysocki Zbigniew 82, 114
Wyszyński *Jałbrzyk* Andrzej pwda lub. 530
Wyrzykowski Tomasz reg. gr. łuk. 549-551

Zabielski Antoni wger. gr. łuk. 583
Zabielski Franciszek burg. gr. przem. 480
Zabielski Franciszek 469, 528, 532
Zabielski Franciszek Antoni wger. gr. łuk. 495, 549-551, 561
Zabielski Wojciech Józef 115
Zabłocki Andrzej 115
Zabłocki Maciej 389
Zabłocki Wojciech 115
Zagriazski Artiemon gen.-lejtn. rosyj. 438
Zahorowska Jadwiga kasztelanowa woł. 180
Zajączkowski Jerzy 115, 250
Zakrzewski Jan 254, 366, 367, 384
Zakrzewski Józef 387, 473
Zakrzewski Łukasz 254
Zakrzewski Michał 387, 456, 473, 476, 495, 532, 539, 579
Zakrzewski *Pietruszka* Michał 564
Zakrzewski Stanisław 254
Zakrzewscy 469, 473
Zaleski Andrzej 365, 452
Zaleski Antoni 452
Zaleski Antoni (2) 453, 530
Zaleski Marcin Antoni 53, 101, 163, kom. z. droh. 365, 383
Zaleski Mikołaj 383
Zaleski Paweł 161
Zaleski Tomasz Antoni 116
Załuski Andrzej Stanisław bp płocki 402, kanc. w. kor. 472, bp krak. 520
Załuski Chryzostom Henryk wojewodzic czernih. i sta lub. 237, 307, 308, 372, 374, 383, 385, 387, 388, 390, 391, 415
Załuski Franciszek wda czernih. i sta lub. 237
Załuski Franciszek wojewodzic czernih. 291, 295, 297
Załuski Michał Kasper 452
Załuski Jan szambelan król. 574, 583
Załuski (Józef) sta rawski 455
Zamoyska Anna Franciszka podskarbina kor., ordynatowa 104, 120
Zamoyski Andrzej wda inowr. 571
Zamoyski Jan Jakub sta lub. 513, 519, 529, 530
Zamoyski *Sobiepan* Jan wda sand. 27
Zamoyski Tomasz Józef sta płoskirowski i ordynat 120, 136, 190, 193, 196, 197, 202, 208, 233, 260, 270, 283, 284, 306, 350
Zapolski Józef 197, 199
Zarzycki (Zarzecki) Jan Stanisław wojski i psta łuk. 19, 22, 41, 43, 52, 74, 130, 140
Zarzycki (Zarzecki) Mateusz 157, cz. owr. 233, 256-257, 355
Zarzycki (Zarzecki) Wojciech 396
Zarzycki por. 355
Zawadzki *Rogala* Józef reg. gr. lub. 407, 438, 445
Zawadzki Józef 109
Zawadzki Kazimierz stol. wieluń. 24, 39, 52, 117-118, 126, 128, 160
Zawadzki Kazimierz 112
Zawadzki Michał 579
Zawojski (Zawoyski) J. 475
Zbigniewski Jan
Zbysław Antoni 532
Zbysław Franciszek 366, 367
Zbysław *Gromek* Franciszek 478
Zdanowski Jan 114
Zdanowski Józef 366
Zgłobicki (Zgłowicki) *Łysak* Michał 508, 511
Zieliński Antoni 383, 396, 408, 411
Zieliński 447
Ziołkowski (Ziółkowski) Marcin 512, 529
Złotoliński Ignacy 560
Zubowicz Anna 455
Zubowicz Marcin 455
Zwiartowski Marek 118, 129
Zwierzykowski Michał 8, 13, 17
Zwolski Rafał 453
Zychowicz, zob. Olszowski

Żabicki Jakub 476, 533
Żabiński stol. chełmiń. 408
Żakowski Jan 76
Żelisławski Adam 407
Żelisławski Antoni 385
Żelisławski Józef wger. gr. lub. 24, 115, 193, wojski urzęd. 384
Żelisławski ksiądz 295
Żelisławski 400, 403
Żelisławscy 415
Żołądkowski Wojciech 476
Żukowski Antoni cz. kij. 535
Żukowski Szymon 540
Żyrzyński skar. łomż. 471
Żyrzyński Felicjan 387
Żyrzyński Franciszek 115, 148
Żyrzyński Leon 387 rzekomy cz. inowł. 383, skar. stęż. 387, 407, 423
Żyrzyński Leon stol. łomż. 456
Żyrzyński Remigian 148
Żyrzyński Stanisław podczaszyc halicki 576, 581
Żyrzyński cześnikowicz urzęd. 559
Żyrzyński pcz. halicki 408
Żyrzyński 350
Żytkowski 103
Żytyński Jan 115

INDEKS GEOGRAFICZNY

Bełskie województwo 19, 106, 119, 123, 124, 320, 337, 432, 435
Bełżyce m., pow. lubelski 273, 276, 318, 330, 331
Biała Cerkiew, m., woj. kijowskie 226
Białka, w., z. łukowska 355
Białkowska Góra, jurydyka (ob. cz. Lublina) 445, 563
Bludów, w., woj. wołyńskie 164
Bochnia, m., woj. krakowskie, żupy 65, 72, 79, 81, 201, 297, 333, 499
Bochotnica, w., pow. lubelski 241
Boża Wola, m., pow. lubelski 464, 465
Branica, w., z. łukowska 71
Bratkowice, w., woj. sandomierskie 48
Brody, m., woj. ruskie 28
Bronowice, w. (ob. cz. Lublina), pow. lubelski 6, 242, 246, 247, 250, 262, 265, 445
Brześć Litewski, m., woj. brzesko-lit. 50, 97, 100, 178, 183, 192, ekonomia 19, województwo 19, 71, 178, 287, 289
Brzezice, w., pow. lubelski 355
Brzostówka, w., pow. lubelski 124, 334
Buradów, w., pow. lubelski 117
Bychawka, w., pow. lubelski 53
Bystrzyca, w. pow. lubelski 91, 95, 285
Bystrzyca rz. 6, 91, 96, 97, 100, 421

Chełmska ziemia 19, 92, 94, 320, 344, 432
Chodel, m., pow. lubelski 117
Chomiejowa Wola, w., z. łukowska 53
Chotcze (Chutcze, Chudcze), w., z. chełmska 299
Chudcze, zob. Chotcze
Czechówka, w. (ob. cz. Lublina) 445, 467
Czemierniki, m., pow. lubelski 28, 271, 283, 290, 333
Czerniaków, w. (ob. cz. Warszawy), woj. mazowieckie 33
Czernihowskie województwo 64, 387

Dąbie, w., z. łukowska 28
Domanin, w., z. łukowska 162
Domanin Borkaty, w., z. łukowska 162
Domanin Kępki, w., z. łukowska 162
Drahim, m., woj. poznańskie, starostwo 29
Drohucza (Dorohucza), w., pow. lubelski 176

Elbląg, w., woj. malborskie 45, 55, 85, 127

Fordon, m., woj. inowrocławskie 507
Firlejowszczyzna, jurydyka (ob. cz. Lublina) 467

Garbów, m., pow. lubelski 164, 461, 465
Gdańsk, m., woj. pomorskie 427, 428, 435, 490, 507, 543, 544, 548, 570
Głodno (Głodna), w., pow. lubelski 117
Głusk, m., pow. lubelski 6, 265, 270
Gołąb, w., woj. sandomierskie (ziemia stężycka), starostwo 137
Gołąbki, zob. Jeziory Gołąbki
Grodno, m., woj. trockie 97, 384, ekonomia 86
Grójec (Grodziec), m., woj. mazowieckie 381
Grubale (Grubalce), w., z. łukowska 53

Hajdów (Hejdów), w., pow. lubelski 49, 72, 446, 463, 501, 572
Hajsyn, m., woj. bracławskie 488
Hermanówka, w., woj. podlaskie 416

Inflanty 78, 98, 134

Jakubowice (Murowane), w., pow. lubelski 111
Janów (Lubelski), m., pow. lubelski 283
Jarosław, m., woj. ruskie 28, 214-216, 263
Jastków, w., pow. lubelski 123
Jeziory (Jeziory Gołąbki), w., z. łukowska 355

Kalinowszczyzna, jurydyka (ob. cz. Lublina) 445
Kamieniec Podolski, m., woj. podolskie 64, 78, 571 biskupstwo 136
Kamieńczyk, m., woj. mazowieckie 436

Kamionka, m., pow. lubelski 82
Karbówka, w., woj. bracławskie 488
Kazimierz Dolny, m., pow. lubelski 72, 82, 242, 250, 263, 271, 438, 490, 507, 548 starostwo 287
Kaznów, w., pow. lubelski 394
Kiełczewice, w., pow. lubelski 355
Kiszlak (Kiślak), w., woj. bracławskie 488
Kluczkowice (Kliczkowice), w., pow. lubelski 205, 230
Kobryń, m., woj. brzesko-lit. 50
Kock, m., pow. lubelski 6, 19, 21-23, 70, 117, 555
Kodeń, m., woj. brzesko-lit. 50
Kolczyn, w., pow. urzędowski 297
Konary 22, 33
Konotop (Konotopy), w., woj. bełskie 501, 572
Końskowola, m., pow. lubelski, dobra 240, 259, 263, 345
Kopina, w., z. łukowska 71, 517
Koszyce (Cassovia), m., Węgry (ob. Słowacja) 69
Kowala, w., pow. lubelski 57, 205, 230
Kraków, m. 28, 31, 35, 96, 98, 228, 413, 414-415, 503, biskupstwo 225, 240, województwo 32, 140
Krasnystaw, m., z. chełmska 322, powiat 94
Kraśnik m., pow. urzędowski 446
Kręsk (Kręck, Kręcko), w., woj. poznańskie 572
Krzesimów, w., pow. lubelski 355
Kulczów, m. 53
Kurlandia i Semigalia, ks. lenne 28, 98, 505, 543, 571
Kurów, m., pow. lubelski 180

Lewartów zob. Lubartów
Lubartów (Lewartów), m., pow. lubelski 6, 269, 276, 278
Lublin, m. 6, 21, 31-32, 42, 70, 74, 88, 89, 93, 123, 134-137, 144, 149, 169, 173, 174, 177, 182, 188, 193, 198, 205, 208, 242, 246, 262, 264, 271, 283, 293, 301, 323, 337, 369, 370, 371, 374, 378, 381, 406, 409, 410, 417, 420, 438, 446, 447, 460, 462, 466, 468-470, 472, 486, 489-491, 502-506, 526-528, 531, 532, 546-549, 555, 556, 563, 583
Luboml, m., z. chełmska 346-347
Lwów, m., woj. ruskie 27, 45, 172, 187, 227, 350

Łaziska, w., pow. lubelski 176
Łęczna, m. pow. lubelski 259, 288
Łubki, w., pow. lubelski 53
Łukawica, w., pow. lubelski 252, 304
Łuków, m., z. łukowska 6, 39, 47, 70, 71, 74-75, 89, 96, 134, 135, 137, 145, 261, 271, 281, 294, 337, 369, 417, 468, 490, 503, 527, 548, 555, 556, 561, 563, 579, 580, 585
Łysołaje, w., pow. lubelski 334

Malbork, m., woj. malborskie 55, 127
Markuszów, m., pow. lubelski 28, 160, 333
Mazanów, w., pow. urzędowski 176
Mętów, w., pow. lubelski 501
Michów, m., pow. lubelski 249, 272
Mielnicka ziemia 19
Międzyrzec (Podlaski), m., woj. podlaskie 188
Miziaków, w., woj. bracławskie 87
Modliborzyce, m., pow. urzędowski 174, 180, 264
Motycz, w., pow. lubelski 417
Myślińce (Mytlińce, Mieklińce), w., woj. bracławskie 488

Neuburskie dobra (na Litwie) 416
Nieszawa, m., woj. inowrocławskie 507
Niezabitów, w., pow. lubelski 131, 324
Nisko, w., woj. sandomierskie, dobra 181
Nowodwór, w., woj. sandomierskie (z. stężycka) 504

Opatów, m., woj. sandomierskie 256, 262, 430
Opole (Lubelskie), m., pow. lubelski 205, 230, 249
Osiny, w., pow. lubelski 351
Ostrogska ordynacja 226, 541
Ostrów, m., pow. lubelski 89

Parczew (Parczów), m., pow. lubelski, starostwo 118
Paskudy, w., z. łukowska 422
Pełczyn, w., pow. lubelski 28
Piaski, m., pow. lubelski 272, 327
Piltyń m., Kurlandia, powiat 98
Piotrawin, w., pow. lubelski 158, 212
Piszczkowice 53
Pliszczyn, w., pow. lubelski 104
Podlasie województwo 19, 286

Podole 69, 86, województwo 432
Podzamcze (ob. cz. Lublina) 130
Pokrzywnica, w., woj. sandomierskie 194
Pokucie, woj. ruskie 69
Polesie 69
Połąga, m., ks. żmudzkie 55
Pomorskie województwo 134
Poniaty, zob. Szaniawy
Praga, m., woj. mazowieckie (ob. cz. Warszawy) 88, 99
Prawno, w., pow. urzędowski 176
Przybysławice, w., pow. lubelski 117
Puławy, w., pow. lubelski 20, 56, 196, 512

Radom, m., woj. sandomierskie 6, 141, 153, 274, 277, 280, 282, 531, 555
Radomyśl, m., z. łukowska 353, 446
Radoryż, w., z. łukowska 355
Radzięcin, w., pow. lubelski 6, 343, 344
Radzyń (Podlaski), m., z. łukowska 442, 555
Role, w., z. łukowska 50
Rozkopaczew, w., pow. lubelski 149
Rozwadów, w., z. łukowska 139
Ruś 171, ruskie województwo 315, 316, 435
Rzeszów, m., woj. ruskie 440
Rzym (Stolica Apostolska) 68, 120, 121, 227, 347, 403, 417, 489

Sambor, m., woj. ruskie 22, 32 ekonomia 506
Sandomierz, m. 101, 107, 178, 183, 192, 212, 213, ekonomia 181, województwo 19, 22, 41, 92, 95, 156, 194, 195, 244, 261-262, 286, 287
Semigalia, zob. Kurlandia
Serokomla (Syrokomla), m., z. łukowska 264, 283
Siedlce (Sielce), m., z. łukowska, dobra 409
Sieniawa, m., woj. ruskie 72
Sierakowszczyzna, jurydyka (ob. cz. Lublina) 288, 445
Siestrzewitów (Siestrzytów), w. pow. lubelski 355
Sokal, m., woj. bełskie 134
Stępków (Stempków), w., pow. lubelski 118-119
Stok, w., z. łukowska 53, 270
Syrokomla, zob. Serokomla
Szaniawy, w., z. łukowska 53
Szaniawy Poniaty, w., z. łukowska 53
Śląsk 490, 507, 548
Świeciechów, w., pow. urzędowski 117, 306
Świniary 28

Tarnogród, m., woj. ruskie 344
Tarnów, w., woj. mazowieckie 68-69
Toruń, m., woj. chełmińskie 109, 221
Trawniki, w., pow. lubelski 28
Trembowla, m., woj. ruskie, starostwo 48
Trzebieszów, w., z. łukowska 118, 261
Trześniów, w., pow. lubelski 49, 72, 446, 463, 501, 547, 572
Turów 53
Tyśmienica, w., pow. lubelski 117

Ujazdów, w. (ob. cz. Warszawy), woj. mazowieckie 33
Ukraina 27, 64, 226
Ulan w., z. łukowska 507
Urzędów, m., pow. urzędowski 21, 85, 149, 179, 202, 242, 246, 250, 268, 270, 447

Warszawa, m., woj. mazowieckie 19, 22, 23, 71
Wąwolnica, m., pow. lubelski 82, starostwo 89, 407, 461
Węgry 490
Wieliczka, m., woj. krakowskie, żupy 65, 222, 224, 289, 499
Wieniawa, jurydyka (ob. cz. Lublina) 445
Wieprz, rz. 458, 470
Wisła, rz. 458, 470
Wohyń (Woiń), w., woj. brzesko-lit. 47, 71, 96, 97, 100, 517, 547
Wola, w., z. łukowska 442
Wola Gułowska, w., woj. sandomierskie (z. stężycka) 75, 503
Wołyńskie województwo 38, 92, 95, 96, 106, 119, 123, 226, 315, 316, 320, 431, 432, 434, 435
Wólka, w., z. łukowska 442
Wólka Wierzbicka, w., pow. urzędowski 355
Wrocław, m. 490, 544
Wschowa, m., woj. poznańskie 384
Wysokie Koło, w., woj. sandomierskie 70

Zabłudów, m., woj. podlaskie 462
Zakrzówek, w., pow. urzędowski 117

Zamość, m., z. chełmska 104, 120-121, 122, 136, 259, 260, 293, 332, 359, 503, 504, 545, ordynacja 122, 134
Zawichost, m., woj. sandomierskie 36-37
Zawieprzyce, w., pow. lubelski 336, 338, 344
Zbuczyn, w., z. łukowska 72, 268
Zbulitów (Zbilutów), w., z. łukowska 71
Zofibór, w., z. łukowska 417
Zwinogród (Dźwinogród, Zwenigród), m., woj. podolskie, starostwo 67

Żmudź księstwo 98

SPIS TREŚCI

Wstęp 5
Wykaz skrótów bibliograficznych 13
Wykaz skrótów 15
Wykorzystana literatura 17
Akta sejmikowe 19
I. Sejmik przedelekcyjny z limity w Lublinie 26 marca 1697 r. 19
1. Laudum sejmiku przedelekcyjnego z limity w Lublinie 26 marca 1697 r. . 19
II. Sejmik przedelekcyjny z limity w Kocku 9 maja 1697 r. 21
1. Laudum sejmiku przedelekcyjnego w Kocku 9 maja 1697 r. 21
2. Instrukcja posłom na sejm z sejmiku w Kocku 9 maja 1697 r. . . . 23
III. Zjazd szlachty lubelskiej podczas elekcji pod Warszawą (po 16 maja 1697 r.) 33
1. Uniwersał kasztelana lubelskiego Aleksandra Drzewickiego do szlachty lubelskiej z 16 maja 1697 r. 33
IV. Sejmik przed sejmem koronacyjnym w Lublinie 6 sierpnia 1697 r. . 34
1. Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 6 sierpnia 1697 r. . . . 34
V. Sejmik deputacki w Lublinie 9 września 1697 r. 36
VI. Zjazd szlachty województw małopolskich pod Zawichostem 10 października 1697 r. 36
1. Uchwała zjazdu pod Zawichostem 10 października 1697 r. 36
VII. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 5 marca 1698 r. 37
VIII. Sejmik deputacki w Lublinie 15 września 1698 r. 37
1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 15 września 1698 r. . . . 37
IX. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 5 maja 1699 r. 38
1. Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 5 maja 1699 r. . . . 38
X. Sejmik przedsejmowy z limity w Lublinie 1 czerwca 1699 r. . . . 41
1. Laudum sejmiku przedsejmowego z limity w Lublinie 1 czerwca 1699 r. . 41
XI. Sejmik przedsejmowy z limity w Lublinie 12 czerwca 1699 r. . . . 43
1. Instrukcja posłom na sejm z sejmiku przedsejmowego z limity w Lublinie 12 czerwca 1699 r. 43
XII. Sejmik deputacki w Lublinie 14 września 1699 r. 49
1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 14 września 1699 r. . . . 49
XIII. Sejmik relacyjny w Lublinie 15 września 1699 r. 50
1. Laudum sejmiku relacyjnego w Lublinie 15–18 września 1699 r. . . 50
2. Instrukcja od sejmiku posłom do prymasa 18 września 1699 r. . . . 54
XIV. Sejmik z limity w Lublinie 11 stycznia 1700 r. 56
1. Laudum sejmiku z limity 11 stycznia 1700 r. 56
XV. Sejmik elekcji pisarza ziemskiego w Lublinie 15 kwietnia 1700 r. . . 57
1. Laudum sejmiku elekcyjnego w Lublinie 15 kwietnia 1700 r. . . . 57

XVI. Sejmik z limity w Lublinie 7 czerwca 1700 r. 58
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 7 czerwca 1700 r. 58
XVII. Sejmik deputacki w Lublinie 13 września 1700 r. 59
1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 13 września 1700 r. . . . 59
XVIII. Sejmik z limity w Lublinie 15 września 1700 r. 60
1. Laudum sejmiku lubelskiego z limity 15 września 1700 r. 60
XIX. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 18 kwietnia 1701 r. 60
1. Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 18–20 kwietnia 1701 r. . 60
XX. Sejmik przedsejmowy z limity w Lublinie 18 maja 1701 r. . . . 61
1. Laudum sejmiku przedsejmowego z limity w Lublinie 18 maja 1701 r. . 61
2. Instrukcja posłom na sejm z sejmiku przedsejmowego w Lublinie 18 maja 1701 r. 61
XXI. Sejmik z limity w Lublinie 12 lipca 1701 r. 73
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 12 lipca 1701 r. 73
XXII. Sejmik deputacki w Lublinie 12 września 1701 r. 77
XXIII. Sejmik ekstraordynaryjny w Lublinie 13 września 1701 r. 77
1. Instrukcja posłom do króla z sejmiku 13 września 1701 r. 77
2. Respons królewski na poselstwo od sejmiku lubelskiego z 13 września 1701 r. 80
XXIV. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 10 listopada 1701 r. 81
1. Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 10 listopada 1701 r. . . 81
XV. Sejmik przedsejmowy z limity w Lublinie 1 grudnia 1701 r. . . . 82
1. Laudum sejmiku przedsejmowego z limity w Lublinie 1 grudnia 1701 r. 82
2. Instrukcja posłom na sejm z sejmiku przedsejmowego w Lublinie 1 grudnia 1701 r. 83
XXVI. Sejmik ekstraordynaryjny w Lublinie 8 czerwca 1702 r. 89
1. Laudum sejmiku w Lublinie 8 czerwca 1702 r. 89
2. Instrukcja posłom do ziemi chełmskiej od sejmiku w Lublinie 8 czerwca 1702 r. 94
3. Wiadomość o sejmiku w Lublinie, z 9 czerwca 1702 r. 96
XXVII. Popis szlachty ziemi łukowskiej pod Łukowem 19 czerwca 1702 r. 97
1. Informacja o popisie szlachty łukowskiej 19 czerwca 1702 r. . . . 97
XXVIII. Popis szlachty województwa lubelskiego nad Bystrzycą 26 czerwca 1702 r. 97
1. Uniwersał królewski do województwa lubelskiego z 22 czerwca 1702 r. . 97
2. Wiadomość o popisie szlachty lubelskiej 26 czerwca 1702 r. 100
XXIX. Sejmik deputacki w Lublinie 11 września 1702 r. 100
XXX. Sejmik przed pospolitym ruszeniem, w Lublinie 12–15 września 1702 r. 101
1. Laudum sejmiku w Lublinie 12–15 września 1702 r. 101
XXXI. Sejmik z limity w Lublinie 30 września 1702 r. 104
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 30 września 1702 r. 105

XXXII. Sejmik z limity w Lublinie 11 stycznia 1703 r. 105
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 11 stycznia 1703 r. 105
2. Instrukcja posłom do króla od sejmiku lubelskiego 11 stycznia 1703 r. . 106
3. Instrukcja posłom do prymasa od sejmiku lubelskiego 11 stycznia 1703 r. 108
XXXIII. Sejmik ekstraordynaryjny w Lublinie 27 lutego 1703 r. 109
1. Laudum sejmiku w Lublinie 27 lutego 1703 r. 109
2. Wiadomość o sejmiku lubelskim, z 3 marca 1703 r. 110
XXXIV. Sejmik z limity w Lublinie 17 kwietnia 1703 r. 111
1. Zawiązanie konfederacji na sejmiku w Lublinie 17 kwietnia 1703 r. . . 111
2. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 17 kwietnia 1703 r. 116
XXXV. Sejmik konfederacki ziemi łukowskiej w Łukowie 7 maja 1703 r. . . 125
1. Laudum sejmiku ziemi łukowskiej w Łukowie 7 maja 1703 r. . . . 125
XXXVI. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 31 maja 1703 r. 127
1. Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 31 maja 1703 r. . . . 127
2. Instrukcja posłom na sejm z sejmiku przedsejmowego w Lublinie 31 maja 1703 r. 132
XXXVII. Sejmik deputacki w Lublinie 11 września 1703 r. 138
1. Wywód szlachectwa Adama Jaroszewskiego na sejmiku w Lublinie 11 września 1703 r. 138
XXXVIII. Sejmik relacyjny w Lublinie 13 września 1703 r. 140
XXXIX. Sejmik relacyjny z limity w Lublinie 24 września 1703 r. 140
1. Laudum sejmiku relacyjnego z limity w Lublinie 24 września 1703 r. . 140
XL. Sejmik z limity w Lublinie 10 grudnia 1703 r. 150
XLI. Sejmik z limity w Lublinie 18 lutego 1704 r. 150
1. Instrukcja posłom do hetmana wielkiego koronnego z sejmiku w Lublinie 18 lutego 1704 r. 150
XLII. Sejmik z limity w Lublinie 17 marca 1704 r. 151
1. Mowa NN na sejmiku w Lublinie 17 marca 1704 r. 151
2. Respons królewski z 29 marca 1704 r. na poselstwo od sejmiku lubelskiego 17 marca 1704 r. 154
XLIII. Sejmik z limity w Lublinie 21 kwietnia 1704 r. 156
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 21 kwietnia 1704 r. 156
XLIV. Sejmik ekstraordynaryjny w Lublinie 6 maja 1704 r. 158
1. Laudum sejmiku w Lublinie 6 maja 1704 r. 158
XLV. Sejmik deputacki w Lublinie 15 września 1704 r. 161
1. Dedukcja wywodu szlachectwa Kruków Domańskich z 16 września 1704 r. 161
XLVI. Sejmik deputacki w Lublinie 14 września 1705 r. 164
1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 14 września 1705 r. . . . 164
XLVII. Zjazd (sejmik) proszwedzki w Lublinie, przed 7 sierpnia 1706 r. . . 164
1. Wiadomość z listu NN do NN z 16 sierpnia 1706 r. w Garbowie . . 164
XLVIII. Sejmik deputacki w Lublinie 13 września 1706 r. 165
1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 13 września 1706 r. . . . 165

XLIX. Sejmik z limity w Lublinie 2627 października 1706 r. 166
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 26–27 października 1706 r. . . 166
L. Sejmik z limity (relacyjny dla wysłuchania posłów do króla Augusta II) w Lublinie 17 listopada 1706 r. 168
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 17 listopada 1706 r. 168
LI. Sejmik z limity w Lublinie 12 stycznia 1707 r. 170
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 12 stycznia 1707 r. 170
LII. Sejmik z limity w Lublinie 28 marca 1707 r. 174
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 28 marca 1707 r. 174
LIII. Sejmik z limity w Lublinie 9 maja 1707 r. 175
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 9 maja 1707 r. 175
LIV. Sejmik z limity w Lublinie 30 maja 1707 r. 178
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 30 maja 1707 r. 178
LV. Sejmik ekstraordynaryjny w Lublinie 1 sierpnia 1707 r. 179
1. Laudum sejmiku w Lublinie 1 sierpnia 1707 r. 179
LVI. Sejmik deputacki w Lublinie 12 września 1707 r. 184
1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 12 września 1707 r. . . . 184
LVII. Sejmik z limity w Lublinie 13 września 1707 r. 185
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 13 września 1707 r. 185
LVIII. Sejmik z limity w Lublinie 9 stycznia 1708 r. 186
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 9 stycznia 1708 r. 186
LIX. Sejmik z limity w Lublinie 12 marca 1708 r. 191
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 12 marca 1708 r. 191
LX. Sejmik z limity w Lublinie 24 kwietnia 1708 r. 194
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 24 kwietnia 1708 r. 194
LXI. Sejmik z limity w Lublinie 22 maja 1708 r. 197
LXII. Sejmik deputacki w Lublinie 10 września 1708 r. 197
LXIII. Sejmik w Lublinie 11 września 1708 r. 197
1. Laudum sejmiku w Lublinie 11 września 1708 r. 197
LXIV. Sejmik z limity w Lublinie 10 października 1708 r. 199
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 10 października 1708 r. . . . 199
LXV. Sejmik z limity w Lublinie 24 maja 1709 r. 199
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 24 maja 1709 r. 199
LXVI. Sejmik z limity w Lublinie 3 lipca 1709 r. 203
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 3 lipca 1709 r. 203
LXVII. Sejmik z limity w Lublinie 29-31 lipca 1709 r. 206
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 29–31 lipca 1709 r. 206
LXVIII. Sejmik deputacki w Lublinie 9 września 1709 r. 209
LXIX. Sejmik gospodarski w Lublinie 10 września 1709 r. 209
1. Laudum sejmiku w Lublinie 10 września 1709 r. 209
LXX. Sejmik z limity w Lublinie 18 listopada 1709 r. 211
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 18 listopada 1709 r. 211

LXXI. Sejmik z limity w Lublinie 26 listopada 1709 r. 214
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 26 listopada 1709 r. 214
LXXII. Sejmik z limity w Lublinie 10 grudnia 1709 r. 216
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 10 grudnia 1709 r. 216
LXXIII. Sejmik wyboru posłów na Walną Radę Warszawską w Lublinie 7 stycznia 1710 r. 221
1. Laudum sejmiku w Lublinie 7 stycznia 1710 r. 221
2. Instrukcja posłom na Walną Radę Warszawską 7 stycznia 1710 r. . . 222
LXXIV. Sejmik z limity przed Walną Radą Warszawską w Lublinie 10–13 stycznia 1710 r. 227
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 10–13 stycznia 1710 r. . . . 227
LXXV. Sejmik relacyjny w Lublinie 28 lipca 1710 r. 231
1. Laudum sejmiku relacyjnego w Lublinie 28 lipca 1710 r. 231
2. Instrukcja od sejmiku posłom do króla 28 lipca 1710 r. 236
LXXVI. Sejmik deputacki w Lublinie 15 września 1710 r. 238
LXXVII. Sejmik z limity w Lublinie 16 września 1710 r. 238
1. Laudum sejmiku w Lublinie 16 września 1710 r. 238
LXXVIII. Sejmik ekstraordynaryjny w Bronowicach 10 grudnia 1710 r. . . . 242
1. Laudum sejmiku w Bronowicach 10 grudnia 1710 r. 242
LXXIX. Sejmik z limity w Lublinie 26 lutego 1711 r. 247
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 26 II 1711 r. 247
LXXX. Sejmik z limity w Lublinie 26 marca 1711 r. 251
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 26 marca 1711 r. 251
LXXXI. Sejmik z limity w Lublinie 14 kwietnia 1711 r. 255
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 14 kwietnia 1711 r. 255
LXXXII. Sejmik z limity w Lublinie 1 czerwca 1711 r. 258
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 1 czerwca 1711 r. 258
LXXXIII. Sejmik ekstraordynaryjny w Bronowicach 20 sierpnia 1711 r. . . . 262
1. Laudum sejmiku w Bronowicach 20 sierpnia 1711 r. 262
LXXXIV. Sejmik deputacki w Głusku 14 września 1711 r. 265
1. Laudum sejmiku deputackiego w Głusku 14 września 1711 r. . . . 265
LXXXV. Sejmik gospodarski w Głusku 15 września 1711 r. 266
1. Laudum sejmiku w Głusku 15 września 1711 r. 266
LXXXVI. Sejmik z limity w Lewartowie 11 stycznia 1712 r. 269
1. Laudum sejmiku z limity w Lewartowie 11 stycznia 1712 r. 269
LXXXVII. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 23 lutego 1712 r. 276
1. Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 23 lutego 1712 r. . . . 276
LXXXVIII. Sejmik przedsejmowy z limity w Lublinie 8 marca 1712 r. . . . 277
1. Laudum sejmiku przedsejmowego z limity w Lublinie 8 marca 1712 r. . 277
LXXXIX. Sejmik z limity w Lublinie 5 kwietnia 1712 r. 280
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 5 kwietnia 1712 r. 280
2. Deklaracja sejmiku w sprawie nieuczynienia rachunków z podatku szelężnego, w Lublinie 5 kwietnia 1712 r. 284

XC. Sejmik z limity w Lublinie 30 maja 1712 r. 285
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 30 maja 1712 r. 285
XCI. Sejmik z limity w Lublinie 27 czerwca 1712 r. 287
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 27 czerwca 1712 r. 287
XCII. Sejmik deputacki w Lublinie 12 września 1712 r. 290
XCIII. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 13 września 1712 r. 290
XCIV. Sejmik relacyjny w Lublinie 26 kwietnia 1713 r. 291
1. Laudum sejmiku relacyjnego w Lublinie 26 kwietnia 1713 r. . . . 291
2. Instrukcja dla posłów do króla z sejmiku relacyjnego 26 kwietnia 1713 r. 295
3. Instrukcja dla posłów do prymasa z sejmiku 26 kwietnia 1713 r. . . 297
XCV. Sejmik deputacki w Lublinie 11 września 1713 r. 298
XCVI. Sejmik ekstraordynaryjny w Lublinie 12 września 1713 r. 298
1. Laudum sejmiku w Lublinie 12 września 1713 r. 298
XCVII. Sejmik z limity (relacji wysłuchania posłów do króla) w Lublinie 23 października 1713 r. 302
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 23 października 1713 r. . . . 302
XCVIII. Sejmik z limity w Lublinie 10 stycznia 1714 r. 307
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 10 stycznia 1714 r. 307
XCIX. Sejmik z limity w Lublinie 12 marca 1714 r. 309
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 12 marca 1714 r. 309
C. Sejmik elekcyjny sędziego ziemskiego lubelskiego w Lublinie 27 marca 1714 r. 311
1. Laudum sejmiku elekcyjnego w Lublinie 27 marca 1714 r. 311
CI. Sejmik z limity w Lublinie 10 kwietnia 1714 r. 313
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 10 kwietnia 1714 r. 313
CII. Sejmik z limity w Lublinie 11 czerwca 1714 r. 315
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 11 czerwca 1714 r. 315
CIII. Sejmik z limity w Lublinie 23 lipca 1714 r. 316
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 23 lipca 1714 r. 316
CIV. Sejmik z limity w Lublinie 20 sierpnia 1714 r. 319
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 20 sierpnia 1714 r. 319
CV. Sejmik deputacki w Lublinie 10 września 1714 r. 321
1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 10 września 1714 r. . . . 321
CVI. Sejmik z limity w Lublinie 17 września 1714 r. 322
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 17 września 1714 r. 322
CVII. Sejmik z limity w Lublinie 20 listopada 1714 r. 324
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 20 listopada 1714 r. 324
CVIII. Sejmik z limity w Lublinie 14 stycznia 1715 r. 326
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 14 stycznia 1715 r. 326
CIX. Sejmik z limity w Lublinie 29 kwietnia 1715 r. 331
CX. Sejmik z limity w Lublinie 15 lipca 1715 r. 331
1. Laudum sejmiku z limity w Lublinie 15 lipca 1715 r. 331

CXI. Sejmik deputacki w Lublinie 9 września 1715 r. 335
CXII. Sejmik gospodarski w Lublinie 10 września 1715 r. 335
CXIII. Zjazd w Lublinie 31 października 1715 r. 335
1. Laudum zjazdu w Lublinie 31 X 1715 r. 335
CXIV. Konfederacja województwa lubelskiego pod Zawieprzycami 14 listopada 1715 r. 338
1. Laudum zjazdu (kongresu) pod Zawieprzycami 14 listopada 1715 r. . . 338
CXV. Zjazd konfederacki pod Radzięcinem 27 listopada 1715 r. . . . 343
1. Laudum zjazdu pod Radzięcinem 27 listopada 1715 r. 343
CXVI. Sejmik konfederacki w Lublinie 6 kwietnia 1716 r. 345
1. Uniwersał marszałka konfederacji województwa lubelskiego 20 marca 1716 r. 345
CXVII. Sejmik konfederacki w Lublinie 20 maja 1716 r. 346
1. Laudum sejmiku w Lublinie 20 maja 1716 r. 346
CXVIII. Sejmik deputacki w Lublinie 18 września 1716 r. 351
1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 18 września 1716 r. . . . 351
CXIX. Sejmik konfederacki w Lublinie 7 października 1716 r. 352
1. Laudum sejmiku w Lublinie 7 października 1716 r. 352
CXX. Sejmik relacyjny w Lublinie 15 marca 1717 r. 356
1. Laudum sejmiku relacyjnego w Lublinie 15 marca 1717 r. 356
CXXI. Sejmik deputacki w Lublinie 13 września 1717 r. 360
CXXII. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 22 sierpnia 1718 r. 360
1. Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 22 sierpnia 1718 r. . . 360
CXXIII. Sejmik deputacki w Lublinie 12 września 1718 r. 361
CXXIV. Sejmik gospodarski w Lublinie 13 września 1718 r. 361
1. Dyspozycja o dystrybucji soli suchedniowej z 27 października 1718 r. po niedoszłym sejmiku gospodarskim 361
CXXV. Sejmik elekcji pisarza ziemskiego lubelskiego w Lublinie 26 października 1718 r. 363
1. Laudum sejmiku elekcyjnego pisarza ziemskiego 26 października 1718 r. 363
CXXVI. Sejmik elekcji podsędka ziemskiego lubelskiego w Lublinie 27 października 1718 r. 363
1. Laudum sejmiku elekcyjnego podsędka lubelskiego w Lublinie 27 października 1718 r. 363
CXXVII. Sejmiki elekcyjne podsędka i pisarza ziemskich łukowskich w Łukowie 29 marca 1719 r. 364
1. Dyspozycja urzędników ziemi łukowskiej o administracji podatku szelężnego, w Łukowie 29 marca 1719 r. 365
CXXVIII. Sejmik deputacki w Lublinie 11 września 1719 r. 366
CXXIX. Sejmik gospodarski w Lublinie 12 września 1719 r. 366
1. Manifestacja szlachty lubelskiej z 13 września 1719 r. 366
CXXX. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 19–22 sierpnia 1720 r. 367
1. Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 19–22 sierpnia 1720 r. . 367

CXXXI. Sejmik deputacki w Lublinie 9 września 1720 r. 371
1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 9 września 1720 r. . . . 371
CXXXII. Sejmik gospodarski w Lublinie 10 września 1720 r. 372
1. Dyspozycja urzędników województwa lubelskiego o soli suchedniowej z 11 września 1720 r., po niedoszłym sejmiku gospodarskim . . . 372
CXXXIII. Sejmik deputacki w Lublinie 15 września 1721 r. 373
1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 15 września 1721 r. . . . 373
CXXXIV. Sejmik gospodarski (boni ordinis) w Lublinie 16 września 1721 r. 374
1. Dyspozycja urzędników województwa lubelskiego o podatkach z 16 października 1721 r., po zerwanym sejmiku gospodarskim . . . 374
CXXXV. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 24 sierpnia 1722 r. 375
CXXXVI. Sejmik deputacki w Lublinie 14 września 1722 r. 375
CXXXVII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 15 września 1722 r. 375
CXXXVIII. Sejmik relacyjny w Lublinie 22 lutego 1723 r. 375
1. Dyspozycja urzędników województwa lubelskiego o soli suchedniowej z 23 lutego 1723 r., po zerwanym sejmiku relacyjnym 375
CXXXIX. Sejmik deputacki w Lublinie 13 września 1723 r. 376
CXL. Sejmik gospodarski (boni ordinis) w Lublinie 14 września 1723 r. 376
CXLI. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 21 sierpnia 1724 r. 376
CXLII. Sejmik deputacki w Lublinie 11 września 1724 r. 376
CXLIII. Sejmik gospodarski (boni ordinis) w Lublinie 12 września 1724 r. 377
CXLIV. Sejmik deputacki w Lublinie 10 września 1725 r. 377
1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 10 września 1725 r. . . . 377
CXLV. Sejmik gospodarski (boni ordinis) w Lublinie 11 września 1725 r. 377
1. Laudum sejmiku gospodarskiego w Lublinie 11 września 1725 r. . . 377
CXLVI. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 17 sierpnia 1726 r. 381
1. Manifestacja urzędników i szlachty lubelskiej de nullitate et invaliditate cuiusvis actis in Curlandia, z 17 sierpnia 1726 r. 382
CXLVII. Sejmik deputacki w Lublinie 9 września 1726 r. 384
CXLVIII. Sejmik gospodarski (boni ordinis) w Lublinie 10 września 1726 r. 384
CXLIX. Sejmik deputacki w Lublinie 15 września 1727 r. 384
CL. Sejmik gospodarski (boni ordinis) w Lublinie 16 września 1727 r. 384
CLI. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 23 sierpnia 1728 r. 384
CLII. Sejmik deputacki w Lublinie 13 września 1728 r. 384
CLIII. Sejmik gospodarski (boni ordinis) w Lublinie 14 września 1728 r. 385
1. Dyspozycja urzędników województwa lubelskiego o soli suchedniowej z 11 października 1728 r., po zerwanym sejmiku boni ordinis . . . 385

CLIV. Sejmik przedsejmowy powtórny w Lublinie 11 lipca 1729 r. 386
CLV. Sejmik deputacki w Lublinie 12 września 1729 r. 386
CLVI. Sejmik gospodarski (boni ordinis) w Lublinie 13 września 1729 r. . 386
CLVII. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 21 sierpnia 1730 r. 386
CLVIII. Sejmik deputacki w Lublinie 11 września 1730 r. 386
CLIX. Sejmik boni ordinis w Lublinie 12 września 1730 r. 386
1. *Dyspozycja o dystrybucji soli suchedniowej z 12 września 1730 r., po zerwanym sejmiku boni ordinis* 386
CLX. Sejmik przedsejmowy powtórny w Lublinie 25 września 1730 r. 387
1. *Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 25 września 1730 r.* . . 387
CLXI. Sejmik relacyjny w Lublinie 22-23 stycznia 1731 r. 388
1. *Laudum sejmiku relacyjnego w Lublinie 22–23 stycznia 1731 r.* . . . 389
CLXII. Sejmik deputacki w Lublinie 10 września 1731 r. 393
1. *Dedukcja procedencji szlachcica Franciszka Kaznowskiego z 11 września 1731 r. po zerwanym sejmiku deputackim* 393
CLXIII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 11 września 1731 r. 396
CLXIV. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 7 sierpnia 1732 r. 396
CLXV. Sejmik deputacki w Lublinie 15 września 1732 r. 396
CLXVI. Sejmik boni ordinis w Lublinie 16 września 1732 r. 396
CLXVII. Sejmik relacyjny w Lublinie 17 listopada 1732 r. 396
1. *Laudum sejmiku relacyjnego w Lublinie 17 listopada 1732 r.* . . . 396
CLXVIII. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 15-16 grudnia 1732 r. 398
1. *Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 15–16 grudnia 1732 r.* . 398
2. *Instrukcja posłom na sejm z sejmiku przedsejmowego w Lublinie 18 grudnia 1732 r.* 400
CLXIX. Sejmik przed konwokacją, w Lublinie 18–23 marca 1733 r. . . . 404
1. *Laudum sejmiku przedkonwokacyjnego w Lublinie 18–23 marca 1733 r.* 404
2. *Instrukcja posłom na sejm konwokacyjny, w Lublinie 23 marca 1733 r.* 412
3. *Punkta do instrukcji posłom na sejm konwokacyjny, w Lublinie 23 marca 1733 r.* 414
CLXX. Sejmik relacyjny przed elekcją, w Lublinie 14–16 lipca 1733 r. 418
1. *Laudum sejmiku przedelekcyjnego w Lublinie 14–16 lipca 1733 r.* . . 418
CLXXI. Sejmik ekstraordynaryjny w Lublinie 18 grudnia 1733 r. 427
1. *Laudum sejmiku w Lublinie 18 grudnia 1733 r.* 427
2. *Wiadomość o sejmiku, z 20 grudnia 1733 r.* 433
CLXXII. Sejmik deputacki w Lublinie 13 września 1734 r. 435
CLXXIII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 14 września 1734 r. 435
CLXXIV. Sejmik (zjazd) szlachty łukowskiej w Łukowie 1 stycznia 1735 r. 435

1. *Laudum sejmiku (zjazdu) szlachty łukowskiej w Łukowie 1 stycznia 1735 r.* 435
CLXXV. Sejmik w Lublinie 7 lutego 1735 r. 437
1. *Laudum sejmiku w Lublinie 7 lutego 1735 r.* 437
2. *Instrukcja posłom do króla z sejmiku w Lublinie 7 lutego 1735 r.* . . . 438
CLXXVI. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 17 sierpnia 1735 r. 440
1. *Instrukcja sejmiku przedsejmowego w Lublinie 17 sierpnia 1735 r.* . . . 440
CLXXVII. Sejmik deputacki w Lublinie 12 września 1735 r. 443
1. *Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 12 września 1735 r.* 443
CLXXVIII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 13 września 1735 r. 444
1. *Laudum sejmiku boni ordinis w Lublinie 13 września 1735 r.* 444
2. *Instrukcja posłom do głównodowadzącego wojsk rosyjskich w Polsce, księcia Hessen-Homburga.* 450
CLXXIX. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 14 maja 1736 r. 451
CLXXX. Sejmik (zjazd) szlachty łukowskiej w Łukowie 13 czerwca 1736 r. 451
1. *Laudum sejmiku (zjazdu) szlachty łukowskiej w Łukowie 13 czerwca 1736 r.* 451
CLXXXI. Sejmik deputacki w Lublinie 10 września 1736 r. 453
CLXXXII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 11 września 1736 453
CLXXXIII. Sejmik relacyjny w Lublinie 24 września 1736 r. 453
CLXXXIV. Sejmik deputacki w Lublinie 9 września 1737 r. 453
CLXXXV. Sejmik boni ordinis w Lublinie 10 września 1737 r. 453
1. *Uchwała po zerwanym sejmiku boni ordinis w Lublinie 10 września 1737 r. (wywód szlachectwa Józefa Jurkowskiego)* 453
CLXXXVI. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 25 sierpnia 1738 r. 457
1. *Instrukcja posłom na sejm z sejmiku przedsejmowego w Lublinie 25 sierpnia 1738 r.* 457
2. *Instrukcja posłom do biskupa krakowskiego z sejmiku przedsejmowego w Lublinie 25 sierpnia 1738 r.* 463
CLXXXVII. Sejmik deputacki w Lublinie 15 września 1738 r. 466
1. *Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 15 września 1738 r.* 466
CLXXXVIII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 17 września 1738 r. 467
1. *Laudum sejmiku boni ordinis w Lublinie 17 września 1738 r.* 467
CLXXXIX. Sejmik deputacki w Lublinie 14 września 1739 r. 473
CXC. Sejmik boni ordinis w Lublinie 15 września 1739 r. 473
CXCI. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 22 sierpnia 1740 r 473
1. *Laudum (manifestacja) sejmiku przedsejmowego w Lublinie 22 sierpnia 1740 r.* 473
CXCII. Sejmik deputacki w Lublinie 11 września 1740 r. 475
CXCIII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 13 września 1740 r. 475
1. *Uchwała w sprawie soli suchedniowej* 475

CXCIV. Sejmik deputacki w Lublinie 11 września 1741 r. 476
1. *Manifestacja szlachty w sprawie unieważnienia sejmiku deputackiego w Lublinie 11 września 1741 r.* 476
CXCV. Sejmik boni ordinis w Lublinie 13 września 1741 r. 477
1. *Uchwała w sprawie soli suchedniowej* 477
CXCVI. Sejmik deputacki w Lublinie 10 września 1742 r. 478
CXCVII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 11 września 1742 r. 478
CXCVIII. Sejmik deputacki w Lublinie 9 września 1743 r. 478
CXCIX. Sejmik boni ordinis w Lublinie 10 września 1743 r. 478
CC. Sejmik elekcji podkomorzego w Lublinie 28 lipca 1744 r. 478
1. *Laudum sejmiku elekcji podkomorzego w Lublinie 28 lipca 1744 r.* . . 478
CCI. Sejmik elekcji sędziego ziemskiego Lublinie 29 lipca 1744 r. . . . 480
1. *Laudum sejmiku elekcji sędziego ziemskiego Lublinie 29 lipca 1744 r.* . 480
CCII. Sejmik elekcji podsędka ziemskiego w Lublinie 30 lipca 1744 r. 481
1. *Laudum sejmiku elekcji podsędka ziemskiego w Lublinie 30 lipca 1744 r.* 481
CCIII. Sejmik elekcji pisarza ziemskiego w Lublinie 30 lipca 1744 r. 483
1. *Laudum sejmiku elekcji pisarza ziemskiego w Lublinie 30 lipca 1744 r.* 483
CCIV. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 24 sierpnia 1744 r. 485
1. *Instrukcja posłom na sejm z sejmiku przedsejmowego w Lublinie 24 sierpnia 1744 r.* 485
2. *Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 24 sierpnia 1744 r.* . . 492
CCV. Sejmik deputacki w Lublinie 14 września 1744 r. 493
1. *Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 14 września 1744 r.* . . . 493
CCVI. Sejmik boni ordinis w Lublinie 15 września 1744 r. 494
CCVII. Sejmik deputacki w Lublinie 13 września 1745 r. 494
CCVIII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 15 września 1745 r. 494
1. *Uchwała w sprawie soli suchedniowej* 494
CCIX. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 22 sierpnia 1746 r. 496
1. *Instrukcja posłom na sejm sejmiku przedsejmowego w Lublinie 22 sierpnia 1746 r.* 496
2. *Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 22 sierpnia 1746 r.* . . 508
CCX. Sejmik deputacki w Lublinie 12 września 1746 r. 511
CCXI. Sejmik boni ordinis w Lublinie 13 września 1746 r. 511
CCXII. Sejmik deputacki w Lublinie 11 września 1747 r. 511
CCXIII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 12 września 1747 r. 511
CCXIV. Sejmik przedsejmowy Lublin 19 sierpnia 1748 r. 511
CCXV. Sejmik deputacki w Lublinie 9 września 1748 r. 512
CCXVI. Sejmik boni ordinis w Lublinie 10 września 1748 r. 512
1. *Uchwała w sprawie soli suchedniowej* 512

CCXVII. Sejmik przedsejmowy (powtórny, po zerwnym z 19 sierpnia) w Lublinie 23 września 1748 r. 513
CCXVIII. Sejmik deputacki w Lublinie 15 września 1749 r. 513
CCXIX. Sejmik boni ordinis w Lublinie 16 września 1749 r. 513
CCXX. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 23 czerwca 1750 r. 513
1. Instrukcja posłom na sejm sejmiku przedsejmowego w Lublinie 23 czerwca 1750 r. 513
2. Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 23 czerwca 1750 r. . . 518
CCXXI. Sejmik deputacki w Lublinie 14 września 1750 r. 521
1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 14 września 1750 r. . . . 521
CCXXII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 15 września 1750 r. 522
CCXXIII. Sejmik deputacki w Lublinie 13 września 1751 r. 522
CCXXIV. Sejmik boni ordinis w Lublinie 14 września 1751 r. 522
CCXXV. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 21 sierpnia 1752 r. 523
CCXXVI. Sejmik deputacki w Lublinie 11 września 1752 r. 523
1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 11 września 1752 r. . . . 523
CCXXVII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 12 września 1752 r. 524
1. Laudum sejmiku boni ordinis w Lublinie 12 września 1752 r. . . . 524
CCXXVIII. Sejmik deputacki w Lublinie 10 września 1753 r. 529
1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 10 września 1753 r. . . . 529
CCXXIX. Sejmik boni ordinis w Lublinie 11 września 1753 r. 530
1. Laudum sejmiku boni ordinis w Lublinie 11 września 1753 r. . . . 530
CCXXX. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 19 sierpnia 1754 r. 534
CCXXXI. Sejmik elekcyjny sędziego ziemskiego w Łukowie 2 IX 1754 r. 534
1. Laudum sejmiku elekcyjnego sędziego ziemskiego w Łukowie 2 IX 1754 r. 534
CCXXXII. Sejmik elekcyjny podsędka ziemskiego w Łukowie 3 IX 1754 r. 536
1. Laudum sejmiku elekcyjnego podsędka ziemskiego w Łukowie 3 IX 1754 r. 536
CCXXXIII. Sejmik elekcyjny pisarza ziemskiego w Łukowie 4 IX 1754 r. 537
1. Laudum sejmiku elekcyjnego pisarza ziemskiego w Łukowie 4 IX 1754 r. 537
CCXXXIV. Sejmik deputacki w Lublinie 9 września 1754 r. 538
1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 9 września 1754 r. . . . 538
CCXXXV. Sejmik boni ordinis w Lublinie 10 września 1754 r. 539
1. Uchwała w sprawie soli suchedniowej 539
CCXXXVI. Sejmik deputacki w Lublinie 15 września 1755 r. 540
CCXXXVII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 16 września 1755 r. 540
CCXXXVIII. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 23 sierpnia 1756 r. 540
1. Instrukcja posłom na sejm sejmiku przedsejmowego w Lublinie 23 sierpnia 1756 r. 541
2. Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 23 sierpnia 1756 r. . . 549

CCXXXIX. Sejmik deputacki w Lublinie 13 września 1756 r. 551
CCXL. Sejmik boni ordinis w Lublinie 14 września 1756 r. 552
1. Laudum sejmiku boni ordinis w Lublinie 14 września 1756 r. . . . 552
CCXLI. Sejmik deputacki w Lublinie 12 września 1757 r. 556
CCXLII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 13 września 1757 r. 556
CCXLIII. Sejmik elekcji podkomorzego w Lublinie 13 lutego 1758 r. . . . 556
1. Laudum sejmiku elekcji podkomorzego w Lublinie 13 lutego 1758 r. . . 556
CCXLIV. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 21 sierpnia 1758 r. 558
1. Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 21 sierpnia 1758 r. . . 558
CCXLV. Sejmik deputacki w Lublinie 11 IX 1758 r. 560
CCXLVI. Sejmik boni ordinis w Lublinie 12 IX 1758 r. 560
1. Uchwała w sprawie soli suchedniowej oraz podatków czopowego i szelężnego ziemi łukowskiej 560
CCXLVII. Sejmik deputacki w Lublinie 10 września 1759 r. 561
CCXLVIII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 11 września 1759 r. 561
1. Laudum sejmiku boni ordinis w Lublinie 11 września 1759 r. . . . 561
CCXLIX. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 25 sierpnia 1760 r. 565
CCL. Sejmik deputacki w Lublinie 15 września 1760 r. 565
1. Laudum (manifestacja) opisująca okoliczności towarzyszące sejmikowi deputackiemu 15 września 1760 r. 565
CCLI. Sejmik boni ordinis w Lublinie 16 września 1760 r. 569
CCLII. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 16 marca 1761 r. 569
CCLIII. Sejmik deputacki w Lublinie 14 września 1761 r. 569
CCLIV. Sejmik boni ordinis w Lublinie 15 września 1761 r. 569
CCLV. Sejmik przedsejmowy w Lublinie 23 sierpnia 1762 r. 569
1. Instrukcja posłom na sejm sejmiku przedsejmowego w Lublinie 23 sierpnia 1762 r. 569
2. Laudum sejmiku przedsejmowego w Lublinie 23 sierpnia 1762 r. . . . 573
CCLVI. Sejmik deputacki w Lublinie 13 września 1762 r. 575
1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 13 września 1762 r. . . . 575
CCLVII. Sejmik boni ordinis w Lublinie 14 września 1762 r. 576
1. Laudum sejmiku boni ordinis w Lublinie 14 września 1762 r. . . . 576
CCLVIII. Sejmik deputacki w Lublinie 12 września 1763 r. 581
1. Laudum sejmiku deputackiego w Lublinie 12 września 1763 r. . . . 581
CCLIX. Sejmik boni ordinis w Lublinie 13 września 1763 582
1. Laudum sejmiku boni ordinis w Lublinie 13 września 1763 r. . . . 582

Indeksy 587
Wykaz skrótów 587
Indeks osobowy 589
Indeks geograficzny 615